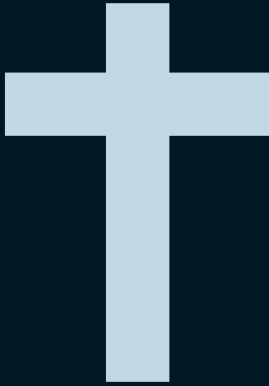

GINITAĀO VARIĀUNA

The New Testament in the Sinaugoro Language of Papua New
Guinea

GINITAĠO VARIĠUNA
The New Testament in the Sinaugoro Language of
Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Sinaugoro long Niugini

Copyright © 1995 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Sinaugoro

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

a998e4ce-f2f7-5577-968e-5d2feef358f1

Contents

MATAIO	1
MAREKO	88
LUKA	140
IOANE	228
APOSTOLO	297
ROMA	382
1 KORINTO	424
2 KORINTO	465
GALATIA	495
EFESO	511
FILIPI	526
KOLOSE	536
1 TESALONIKA	547
2 TESALONIKA	555
1 TIMOTEO	560
2 TIMOTEO	571
TITO	579
FILEMONA	585
HEBERU	588
IAKOBO	617
1 PETERO	627
2 PETERO	638
1 IOANE	645
2 IOANE	654
3 IOANE	656
IUDAS	658
APOKALUPO	661

VARI NAMONA MATAIO NA ETOREATO

Mataio vaġa-foforina guruġari

Mataio arana ta tu Levi. Ġia tovotovonai tu takesi gogo tarimana, senaġi Iesu na ekeaiato, benamo ġena mero ai eiaġoto.

Ġia tu Iuda tarimana, ma mai Vari Namona tu Iuda tarimari ġeri etoreato.

Ġia na Iuda tarimari ekirarito, Iesu tu moġoni Barau na ekiraġi-toreato Kerisona o vevaġa-maġuri verena. Ginitaġo Guinena o Old Testament ai Keriso beiaġomani guruġana ġetoreato tu varau bema moġoni. Barau ġena guruġa tauri mabarari tu beġe vetoreni veġata (Mataio 5:17). Mataio na ġena Vari Namona nuġanai Keriso varina Old Testament ai ġekiraġi-toreato guruġari ġutuma ma ema torerito anina tu moġea.

Mataio na mai buka tu laġani 58 ema 70 fakari ai etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mataio ġena toretore tu maġesina eboioġaiato:

1. Iesu aiġesina eiaġomato besena ema ġena maġuri varina - karoa 1-2
2. Ġena vetuġunaġi ġauveina bene sinaia ġana tauġena everovinato varina - karoa 3-4:11
3. Ġena ġauvei esinaiato, evevaġa-ribato, eġobatato, e keve evaġa-namorito variri - karoa 4:12-25:46
4. Ġena midigumidigu varina - karoa 26-27
5. Mase na evariġisi-ġenoġoito ema ġena mero etuġurito variri - karoa 28

Iesu eiaġomato besena

¹ Iesu Keriso emaġurito, tubuna ġatana ġerina eiaġomato varina tu maġa: Iesu tu Davida garakana, Davida tu Aberahamo garakana.

² Aberahamo tu Isako tamana; Isako tu Iakobo tamana; Iakobo tu Iuda ma kakana ema tarina merori ġesi tamari;

³ Iuda tu Perese e Sera tamari, sinari tu Tamar; Perese tu Hesron tamana; Hesron tu Ram tamana;

⁴ Ram tu Aminadab tamana; Aminadab tu Nasona tamana; Nasona tu Salmon tamana;

⁵ Salmon tu Boas tamana, Boas sinana tu Rahaba; Boas tu Obed tamana, Obed sinana tu Ruta; Obed tu Iese tamana;

⁶ Iese tu Kini Davida tamana.

Davida tu Solomona tamana. Solomona tu Uria ġaraġona ġenana emaġurito, (Uria ġaraġona etava-verariato murinai);

⁷ Solomona tu Rehoboam tamana; Rehoboam tu Abia tamana; Abia tu Asa tamana;

⁸ Asa tu Iehosafat tamana; Iehosafat tu Ioram tamana; Ioram tu Usia tamana;

⁹ Usia tu Iotam tamana; Iotam tu Ahasa tamana; Ahasa tu Hesekia tamana;

¹⁰ Hesekia tu Manase tamana; Manase tu Amon tamana; Amon tu Iosia tamana;

¹¹ Iosia tu Iekonia ma tarina merori ġesi tamari. Mo ġaro ai Babulona tarimari na Isaraela tarimari ġeġabi-iaġorito Babulona ġana.

¹² Babulona ġana ġeġabi-iaġorito murinai, Iesu eiaġomato besena ema ġemaġurito varina tu maiġa: Iekonia tu Sealtiele tamana; Sealtiele tu Serubabele tamana;

¹³ Serubabele tu Abiud tamana; Abiud tu Eliakim tamana; Eliakim tu Asoro tamana;

¹⁴ Asoro tu Sadok tamana; Sadok tu Akim tamana; Akim tu Eliud tamana;

¹⁵ Eliud tu Eleasara tamana; Eleasara tu Matan tamana; Matan tu Iakobo tamana;

¹⁶ Iakobo tu Iosefa tamana, Iosefa ġaraġona tu Maria. Maria ġenana Iesu emaġurito; Iesu arana ġekiraġiani Keriso ġetoni. (Keriso anina tu Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).

¹⁷ Ġuru mabarari Aberahamo ġenana eiaġomato mo Kini Davida tu ġuru gabanana vasivasi (14), e Davida ġenana eiaġomato mo Babulona ġana ġeġabi-iaġorito tu ġuru gabanana vasivasi (14), ema Babulona ġana ġeġabi-iaġorito negana na eiaġomato mo Keriso tu ġuru gabanana vasivasi (14).

Iesu eġorato

Luka 2:1-7

¹⁸ Iesu Keriso tu maiġesi eġorato: Ġia sinana Maria tu Iosefa kirakauna, senaġi ġia tauri ruarua tu roġosi roġo beġene veġaraġo nuġanai, Iauka Veaġa na mero evaġa-ġoraiato Maria diana nuġanai.

¹⁹ Iosefa, Maria ġaraġona, tu vei iobukaiobuka tarimana, ema asi eurato, tarimarima ġoirari ai Maria bene vaġa-maiakaia. Moġesina naima ġena ura tu, vekure-toġai vau Maria bene dobi-kwaneana etato.

²⁰ Ġia moġesi etuġamaġito-ġoi nuġanai, Vereġauka ġena aneru ta nuvi ai efoforito, benamo ekiraiato, ekirato, "Iosefa, Davida natuna, kirakaumu Maria ġabiraġena garina asi bono vei, korana ġia tu Iauka Veaġa na mero bevaġa-ġoraia ġia diana nuġanai.

²¹ Ĝia na mero ta beĝabiani, arana bono vatoa Iesu, (Iesu anina tu vevaĝa-maĝuri tauna); korana ĝia na ĝena tarimarima ĝeri rakava ĝerina bevaĝa-maĝuririni.”

²² Maiĝeri dagara mabarari ĝeĝorato tu, Vereĝauka na peroveta tarimana muruna na ekiraĝirito guruĝari bene vaĝa-moĝoniri ĝana, ekirato,

²³ “Ĝoĝitaia, ĝuiato ta bekuĝani, mero ta beĝabiani, mo mero keina arana beĝe vatoani Emanuela.”

Emanuela anina tu ‘Barau tu ĝita sevisevirai.’

²⁴ Iosefa gena na etataĝato nai tu, Vereĝauka ĝena aneru na ekiraiato veĝari eveirito. Maria eĝabi-raĝeato, benamo eĝaraĝoato.

²⁵ Senaĝi ĝia ĝesi asi ĝegena-sebonato mo, natuna eĝabiato. Benamo mero arana evatoato, Iesu.

2

Iaunega tarimari ĝaro-raĝeraĝena rekena na ĝeiaĝomato

¹ Iesu tu Iudea tanonai vanuĝa ta arana Betelehema ai emaĝurito. Mo tu Kini Heroda na Iudea tanona eĝitaĝaunto-ĝoi neganai. Iesu emaĝurito murinai, iaunega tarimari tu ĝaro eraĝeni rekena na ĝeiaĝomato, Ierusalemaj ĝema-raĝasito.

² Benamo ĝevedanaĝito, ĝekirato, “Iuda tarimari ĝeri kini ta bemaĝuri ĝetoni tu ainai? Ĝia ĝena visiĝu baĝa ĝitaia ĝaro eraĝeni rekenai. Ĝai tu ĝia toma-rakariĝo vinina baĝa iaĝoma.”

³ Kini Heroda na mo guruĝa eseĝaĝiato nai, nuĝana eketo-bokoto, ema Ieruselema tarimari mabarari maki.

⁴ Benamo ĝia na Rubu Veaĝa vereri baregori e taravatu vaĝa-riba-iaĝina tarimari mabarari evaĝa-vegogorito, benamo edanaĝirito, ekirato, “Peroveta tarimari tu kara ĝetato, Keriso, (Barau na ekiraĝi-toreato vevaĝa-maĝuri tauna), tu ainai bemaĝurini?”

⁵ Ĝia na ĝevaĝa-veseato, ĝekirato, “Betelehema vanuĝana, mo tu Iudea tanonai, korana peroveta tarimana Mika na maiĝesi etoreato,

⁶ ‘Betelehema o, Iudea tanonai otanuni vanuĝana, Iuda vanuĝari vekaravari ai ĝoi tu dia vanuĝa misina, asi arana vanuĝana ta, korana tu veĝorikau tauna ta ĝoi ĝemuna beiaĝomani, ĝia na au ĝegu Isaraela tarimari beguine-iaĝirini.’ ”

⁷ Benamo Heroda na iaunega tarimari vekuretoĝai ekear-ito, benamo edanaĝi-ginikau ginikaurito, ekirato, kamara ĝaro korikori ai visiĝu eforito.

⁸ Benamo etuḡurito Betelehema ḡana, ekirato, “Ḡoiāḡo, mero misina boḡonoa vetau-ginikaua, boḡo doḡariani neganai, boḡonoma vaḡa-ribagu, be au maki bana iaḡo, bana toma-rakarīḡo vinia.”

⁹ Heroda ḡena guruḡa ḡeseḡaḡiatio murinai, ma ḡerakato dabara na. Dabara na ḡeiaḡoto-ḡoi nuḡanai, mo visiḡu, ḡaro eraḡeni rekenai ḡeḡitaiatio visiḡuna, na eguine-iaḡirito mo, mero misina ḡena gena gabuna iatanai eruḡa-tarito.

¹⁰ Ḡia na mo visiḡu ḡeḡitaiatio nai, ḡeiau-rakavato.

¹¹ Mo numai ḡeraka-toḡato nai, mero misina ma sinana Maria ḡesi ḡeḡitarito, benamo ḡevetui-tarito, ḡetomarakarīḡoato. Moḡa murinai ḡeri farefare ḡeḡurarito dagarari ḡekeorito, bena ḡevarevare-viniatio. Ḡevarevare-viniatio dagarari tu golo, e muramura arana frenkinsens, mai tu goḡuna ma bonana namona muramurana, ema vedau muramurana arana muro.

¹² Benamo Barau na nuvi ai evaḡa-ribarito, ekirato, “Heroda ḡenai asi boḡono ḡenoḡoi.” Moḡa lorinai dabara boruna na ḡeri tanobara e vanuḡa ḡana ḡeḡenoḡoito.

Iesu Aigupito ḡana ḡeḡwa-iaḡoato

¹³ Ḡia ḡerakato murinai, Vereḡauka ḡena aneru nuvi ai Iosefa ḡenai efororito, ekirato, “Novaisiraḡe, mero misina ma sinana ḡesi Aigupito ḡana noraga-ḡori iaḡori. Monai boḡono tanu mo, au na ma bavaḡa-guruḡamuni, korana Heroda na mero misina evetauani, bene vaḡi-masea etoni.”

¹⁴ Benamo Iosefa evarīḡisito, mero misina ma sinana ḡesi eḡabirito, boḡi nuḡanai Aigupito ḡana ḡeiaḡoto.

¹⁵ Monai ḡetanuto mo, Heroda emaseto. Moḡesina Vereḡauka na peroveta tarimana muruna na ekiraḡiatio guruḡana ema moḡonito, ekirato, “Aigupito na natugu akearosiatio.”

Heroda ḡena guruḡa lorinai mero misiri ḡutumama ḡevaḡi-maserito

¹⁶ Heroda eriba-maoroto, mo iaunega tarimari na ḡia tu ḡeḡofaiatio nai, ebaru-rakava rakavato. Benamo vetari tarimari o soldia etuḡurito, Betelehema e rikina tanori ai mero misiri ḡeri maḡuri laḡaniri ruarua e gabivau ma ḡemaḡurito mabarari ḡevaḡi-maserito. Mo mero misiri ḡeri maḡuri laḡanina ruarua ma murinai ḡevaḡi-maserito anina tu, iaunega tarimari na visiḡu ḡeḡitaiatio ḡarona na, eiaḡoto mo, Heroda eribato ḡarona tu laḡani ruarua kavana.

¹⁷ Mo ḡaro ai Barau na peroveta tarimana Ieremia muruna na kara ekiraḡiatio guruḡana tu ema moḡonito, ekirato,

¹⁸ “Ḡaro ta Rama vanuḡanai ḡeseḡaḡiatio, taḡi-koḡokoḡo e taḡi-vanorovanoro tu bareḡo, Rahela natuna taḡiri

eveini, e asi eurani beġene vaġa-magoa, korana natuna tu beġe mase.”

Nasareta ġana ġeġenoġoito

¹⁹ Heroda emaseto murinai, Vereġauka ġena aneru Iosefa ġenai nuvi ai ma efororito Aigupito ai.

²⁰ Benamo mo aneru Iosefa ekiraiato, ekirato, “No-vaisirage, mero misina ma sinana ġesi noġabiri, Isaraela tanona ġana ġoiage. Korana tu mero misina beġene vaġi-masea ġetato-ġoi tarimari tu varau beġe mase.”

²¹ Iosefa evariġisito, benamo mero misina ma sinana ġesi eġoririto, Isaraela tanona ġana ġeiaġoto.

²² Senaġi Iosefa eseġaġito, Akelao na Iudea eġitaġauato-ġoi tamana Heroda gabunai, benamo mo ġana iaġo tu egarito. A Barau na nuvi ai evaġa-ribaiato ilailanai eraka-vanaġito, eiaġoto Galilea tanona rekena ġana.

²³ Galilea tanonai vanuġa ta arana Nasaretai etanuto. Monana Barau na peroveta tarimari ġerina Iesu ekiraġiato guruġana emoġonito, ekirato, “Ġia tu Nasareta tarimanai beġe kiraġiani.”

3

Ioane Babatiso eġobatato

Ioane 1:19-28

¹ Moġeri ġarori ai Ioane Babatiso eiaġomato, tano fakanai Iudea nuġanai eġobatato-ġoi, ekirato,

² “Ġemi rakava ġerina ġovetuġamaġi-kure, ema ġoraka-kure Barau ġenai, korana Guba Basileiana tu bevotu, (Barau ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani maiġa).”

³ Mai Ioane maiġa tu Isaia peroveta tarimana na eki-raġiato-ġoi, maiġesi ekirato,

“Tarima ta tano fakanai ekeani, ekirani, ‘Vereġauka ġena dabara ġoiarevaia, ġena iaġoma dabarana ġovaġa-maoromaoroa.’”

⁴ Ioane ġena dabuġa tu kamela ġuiri na ġeveiato, ġena gabaġau tu nanigosi kefina. Ġana ġaniġani dagarari tu madudu e gode nanuri moġo.

⁵ Tarimarima Ierusema na e Iudea mabarana na ema Ioridana douka vanuġari mabarari na maki ġeiaġoto-ġoi Ioane ġenai.

⁶ Ġeri rakava ġekiraġi-foforirito-ġoi vau, ebabatorito-ġoi Ioridana ġarukanai.

⁷ Farisea e Sadukea tarimari ġutuma maki ġia ġenai ġeiaġoto bene babatorito ġana. Ioane na eġitarito nai, ekirarito, ekirato, “Ġomi mota naturi, dei na bekirami, Barau ġena Kota baregona ġarona ġenana boġo raga-maġurini?”

⁸ Ĝemi rakava ĝerina boĝono vetuĝamaĝi-kure, benamo ĝemi maĝuri ai ĝwaĝwa namori boĝono vaĝa-ĝwari.

⁹ Ema nuĝami ai asi boĝono kira, 'Aberahamo tu ĝai tamama, (be Barau na beĝabi-raĝemani).' Korana akiramini, Barau tu ma seĝukana, Aberahamo natuna tu mai fore ĝerina bevaĝa-ĝorarini!"

¹⁰ Toma koko tu ĝau korari ai varau beĝe toreri; moĝa lorinai ĝwaĝwa namori asi ĝevaĝa-ĝorarini ĝauri mabarari tu beĝe basirini, karavai beĝe fiu-raĝerini.

¹¹ Deikara ĝena rakava ĝerina evetuĝamaĝi-kureni tari-mana, au na tu nanu na ababatisoani. Senaĝi au murigu na beiaĝomani tarimana ĝena seĝuka tu lelevaĝi, au ĝegu seĝuka maki evanaĝiani, ema ĝia ĝena tamaka maki au na asi baĝwa-rakaorakaoani riba. Ĝia na tu Iauka Veaĝa e karava na bebabatisomini.

¹² Ĝia ĝimanai tu iareva-iareva dagarana, widi momona tu widi tauri ĝenana bene iareva-ĝitakauri ĝana. Benamo widi tu ĝena vaĝa-vegogo numanai bevaĝa-vegogorini, senaĝi widi momona begabuani asi ebuseni karavanai."

Ioane na Iesu ebabatisoato
Mareko 1:9-11; Luka 3:21-22

¹³ Moĝa neganai Iesu tu Galilea vanuĝana na Ioridana ĝarukana ĝana eiaĝoto, Ioane na bene babatisoa ĝana.

¹⁴ Senaĝi Ioane na ekiraĝoiato, ekirato, "Bere namo ĝoi na au boro babatisogu. Karase nai au ĝegu ai boiaĝoma?"

¹⁵ A Iesu na evaĝa-veŝeato, ekirato, "Veigana noveia, korana veigā iobukaiobuka o Barau ĝena ura veigari mabarari bitana korana-iaĝiri tu namo." Benamo Ioane na Iesu ĝena ura veigana eveiato.

¹⁶ Iesu ebabatisoato, nanu na eraka-raĝasito nuĝanai, guba evekeo-fakato, benamo ĝia na Barau Iaukana eĝitaiato, pune kavana emariĝoto ĝia iatanai.

¹⁷ Ema garo ta guba na ekea-riĝoto, ekirato, "Mai tu au Natugu, aura-viniani; ema ĝia ĝenai aiaku-rakavani maki."

4

Diabolo o Satani na Iesu eriba-ĝaniato

¹ Moĝa murinai Iauka Veaĝa na Iesu tano fakana ĝana eĝori-iaĝoato, Diabolo na bene riba-ĝania ĝana.

² Ĝaro e boĝi gabana vasivasi (40) nuĝari ai asi eĝaniĝanito, eĝani-veaĝato; moĝa lorinai vito na eĝabi-rakavaiato.

³ Benamo Veribaĝani Tarimana Diabolo ĝia ĝenai eiaĝoto, ekiraiato, ekirato, "Bema ĝoi Barau Natuna nai, mai fore nokirari, be ĝaniĝani ai ĝeiaĝo."

⁴ A Iesu na evaḡa-vešeato, ekirato, “Buka Veaḡa nuḡanai maiḡesi ekirani, ‘Tarimarima tu dia ḡaniḡani na moḡo be-maḡurini. Senaḡi Barau ḡena guruḡa beḡabi-raḡerini e bekorana-iaḡirini tarimana tu maḡuri beḡabiani.’ ”

⁵ Benamo Diabolo na Ierusalem, siti veaḡana, ḡana eḡori-iaḡoato, Rubu Veaḡa tuḡuna vanigerenai evaḡa-ruḡakauato.

⁶ Benamo ekirato, “Bema ḡoi Barau Natuna, mainana noburi-firiḡo, korana Buka Veaḡa nuḡanai maiḡesi ekirani, ‘Barau na ḡena aneru bevaḡa-naḡirini, benamo ḡimari na beḡe ḡobemuni, beḡe ḡabi-vaismuni, kwakumu fore ai asi boraraiani.’ ”

⁷ Iesu na ma evaḡa-vešeato, ekirato, “Buka Veaḡa nuḡanai maki ekirani, ‘Vereḡauka ḡoi ḡemu Barau asi bono riba-ḡania.’ ”

⁸ Benamo Diabolo na Iesu eḡori-raḡeato ḡoro baregona e maukana ta tuḡunai, tanobara basileiari mabarari ma marevari namori e ma seḡukari ḡesi evaḡa-ḡitaiato,

⁹ ekirato, “Bema ḡoiragu ai bovetui-tarini e au botomarakarioḡo viniguni nai tu, maiḡeri mabarari au na bavini-muni.”

¹⁰ Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Satani, au ḡeguna noraka-veḡita. Korana Buka Veaḡa nuḡanai ekirani, ‘Vereḡauka ḡoi ḡemu Barau bono toma-rakariḡo vinia, ḡia moḡo ḡereḡana vetuḡunaḡina bono iaḡo-vini!’ ”

¹¹ Benamo Diabolo na eraga-kwaneato. Aneru kotari Iesu ḡenai ḡeiaḡoto, ḡenariato.

Iesu ḡena ḡauvei esinaiato Galileai

Mareko 1:14-15; Luka 4:14-15

¹² Iesu eseḡaḡito, Ioane ḡe-diburaiato, benamo Galilea tanona ḡana ma eḡenoḡoi-iaḡoto.

¹³ Senaḡi Nasareta vanuḡana ma eragakwaneato, asi etanuto, eiaḡoto, Kaperanaumai ea tanuto. Kaperanaumai tu Genesareta kouna sevina vanuḡana ta, Sebulun e Naftali tanori nuḡanai.

¹⁴ Moḡa ḡenana Isaia, peroveta tarimana, ḡena guruḡa emoḡonito, ekirato,

¹⁵ “Sebulun e Naftali tanori ai ḡotanuni tarimami o, Galilea kouna rikinai ema Ioridana ḡarukana mo rekenai, irau bese tarimami, Barau asi ribami tarimami, ḡemi Galilea tu moḡa, ḡoseḡaḡi.

¹⁶ Mukunai ḡetanuto-ḡoi tarimari tu mama barana varau ḡeḡitaiani. E mo dei mukuna furufuru tanonai ḡetanuto-ḡoi tarimari iatari ai mama varau bema fofori.”

17 Mo negai vau Iesu na ġena vari eġobata-iaġi-foforiato, ekirato, “Ġemi rakava ġerina ġovetuġamaġi-kure, ema ġoraka-kure Barau ġenai, korana Guba Basileiana tu bevotu, (Barau ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani maġa).”

Iesu na tarima vasivasi (4) ekearito, ġia murinai beġene raka

Mareko 1:16-20; Luka 5:1-11

18 Iesu Galilea kouna kone rikina na eraka-iaġoto-ġoi nuġanai, tarikaka ruarua, Simona, arana ta tu Petero, ma tarina Anduru ġesi eġitarito, ġeri reke kou ai ġefiuato, korana ġia tauri ruarua tu maina tarimari.

19 Benamo Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġoiaġoma, murigu ai ġoma raka, be au na tu tarimarima maina viniri bana vaġa-ribami.”

20 Benamo maoromaoro ġeri reke ġeraga-kwanerito, Iesu murinai ġerakato.

21 Monana ġeraka-iaġoto-ġoi nai, Iesu na tarikaka ruarua ma eġitarito, Iakobo (o Iames) Sebedaio ma tarina Ioane ġesi; ġeri ġasi ai tamari Sebedaio ġesi ġeri reke ġwadareri ġeturirito. Iesu na ekearito,

22 benamo maoromaoro ġeri ġasi e tamari ġeraga-kwanerito, Iesu murinai ġerakato.

Iesu evevaġa-ribato ema keve tarimari evaġa-namorito

Luka 6:17-19

23 Iesu Galilea tanona mabarana erakaoto-ġoi, Iuda tari-mari ġeri rubu nuġari ai evevaġa-ribato-ġoi, e Barau ġena Basileia, (ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani), varina namona eġobata-iaġiato-ġoi. Ema tarimarima ġeri keve e midigu irauirau mabarari evaġa-namorito.

24 Ġia varina ġefiuato, Siria tanona mabarana eġabiato, benamo tarimarima na ġeri keve tarimari mabarari ġia ġenai ġeġwa-iaġorito e ġeġori-iaġorito: Midigu irauirau, iauka rakavari na ġeboroġirito tarimari, ġue na evaġiani kevena, tauġani ġeġoġoġoġoni, e tauġaniri tavi tari ġemaseto tarimari, Iesu na mabarari evaġa-namorito.

25 Tarimarima ġutuma-bara ġia murinai ġerakato, Galilea na, Vanuġa Gabanana (10) na, Ierusalemna na, Iudea na, ema Ioridana ġarukana mo rekena na maki ġia ġekavaiato.

5

Iesu ġoro tuġunai eġobatato

1 Iesu na tarima ġutuma-bara eġitarito, benamo ġoro tai eraġeto, iatanai etanu-tarito. Ġena mero ġia ġenai ġeiaġoto.

² Benamo ġia na evaġa-riba matamarito, maiġesina ekirato:

Iaku e verere korikorina

Luka 6:20-23

³ “Manau tarimari, Barau ġenai moġo ġevetabekauni tarimari, tu beġene iaku, korana Barau ġena Basileia tu ġia ġeri.

⁴ Deidei toma ġenuġa-midigu midiguni tarimari tu beġene iaku, korana Barau na ġeri nuġa-midigumidigu bevaġa-magorini.

⁵ Manau tarimari tu beġene iaku, korana Barau na tanobara mabarana ġia bevinirini.

⁶ Veiġa iobukaiobuka vitona ġevito-iaġiani e nanumasena ġenanumase-iaġiani tarimari tu beġene iaku, korana vau beġe ġani-maseni.

⁷ Vevetuġaġwa tarimari tu beġene iaku, korana Barau na ġia maki bevetuġa-ġwarini.

⁸ Deidei nuġari namo vedaurea tarimari tu beġene iaku, korana ġia na Barau beġe ġitaiani.

⁹ Deidei na toma vevaġa-maino veiġari ġeveirini tarimari tu beġene iaku, korana Barau na ġia natunai bekiraġirini.

¹⁰ Deidei na toma veiġa iobukaiobukari ġeveirini ġaramanai ġevaġa-midigu midigurini e ġevaġa-rakavarini tarimari tu beġene iaku, korana Guba Basileia tu ġia ġeri.

¹¹ Bema au murigu ai ġorakani ġaramanai ġomi beġe mugumugu-iaġimini, beġe vaġa-midigu midigumini, e veiġa rakavari iraurau ġemi ai beġe kiraġirini beġe ġofaġofa-iaġimini nai, boġono iaku.

¹² Boġono iaku, boġono verere, korana Barau na voimi baregona bevinimini gubai. Maiġesina veiġa ilailana, ġomi murimi tarimari, peroveta tarimari guineri, na maki moġesi ġevaġa-rakavarito.”

Damena e mama

Mareko 9:50; Luka 14:34-35

¹³ “Ġomi tu tanobara damenana. Bema damena mamina korikorina bekorini nai, kamara dabarai mamina ma beġenoġoini? Mai tu varau berakava, asi ġena namo ta. Moġa lorinai beġe fitoġaiani, benamo tarimarima kwakuri na ma beġe fanafana-tariani.

¹⁴ Ġomi tu tanobara mamana. Ġoro tuġunai ġevaġa-ruġaiato vanuġana tu asi bevekuretoġani riba.

¹⁵ Lamefa beġe gabuani maki, ġuro gaburenai asi beġe toreani, senaġina lamefa toretorena fatana korikorinai beġe tore-kauani. Benamo ġia mamana na numa tarimari mabarari bevinirini.

16 Ilailana, ġomi ġemi mama tarimarima ġoirari ai moġesi boġono vaġa-foforiri, be ġemi veiġa namori beġene ġitari, benamo Tamami gubai etanuni tu beġene vaġa-raġea.”

Iesu ema taravatu

17 “Maiġesina asi boġono tuġa-maġi, au aiaġomato tu, Mose ġena taravatu e peroveta tarimari ġeri guruġa asi aniri ai bana vaġa-iaġori ġana. Asiġina. Au tu asi aiaġomato moġeri guruġa asi tauri ai bana vaġa-iaġori ġana, senaġi bana vaġa-moġoniri e bana vaġa-kori ġinikauri uranai aiaġomato.

18 Moġoni akira-mini, guba e tanobara roġo ġetanuni nuġanai, taravatu ġena leta misina korokorona ta o ġena koma ta asiġina ġinavaġi berekwa-rekwani, beiaġoni mo, taravatu mabarari tauri korikori beġea ġorani.

19 Moġa lorinai, tarima ta na taravatu misina korokorona ta bekira-sirivaġi viniani, ema ġena ura veiġanai tarima kotari mai veiġa ilailana ma bea vaġa-ribarini, ġia tu Guba Basileiai gabi tarimanai beġe kiraġiani. Senaġina tarima ta na taravatu bekorana-iaġirini ema tarima kotari ma bea vaġa-riba iaġirini, ġia tu guine tarimanai beġe kiraġiani Guba Basileia nuġanai.

20 Akira-korikorimini, bema ġomi ġemi vei-iobukaiobuka na Farisea e taravatu ġevevaġa-riba iaġiani tarimari ġeri vei-iobukaiobuka asi bevanaġiani nai, ġomi tu Guba Basileia nuġanai asi boġo raka-toġani, asiġina ġinavaġi.”

Vaġivaġi

Luka 12:57-59

21 “Ġomi ma ribami, tarima guineri na taravatu guruġari ġeġabirito, ġekirato, ‘Asi bono vaġivaġi! A deikara na tarima ta bevaġiani nai, ġia tu Kota gabuna ġana beiaġoni.’

22 Senaġi toma au na akiramini: Tarima ta tarikakana bebaru-viniani nai, ġia tu Kota gabunai beġe danaġiani. E dei na tarikakana beguruġa-rakava viniani nai, ġia tu Kota baranai beġe vaġa-ruġaiani. Ema dei na tarikakana bekiraiani, ‘Ġoi tu babo korikori’ betoni nai, ġia tu asi ebuseni karavana ġana beiaġoni.

23 Moġa lorinai, bema ġemu varevare dagarana fata veaġana iatanai bono torekaua, Barau bono vinia otoni nuġanai, ġoi tarikamu otuġamaġiani, ġia ma ġena meto ġoi ġemu ai,

24 benamo ġemu varevare dagarana fata veaġana ġoiranai noraga-kwanea, noiāġo, tarikakamu ġesi maino boġono ġabia roġo, gabivau bono ġenoġoi-iaġo, ġemu varevare dagarana fata veaġanai bono torea Barau ġena.

25 Ġoi ebaru-vinimuni tarimana ġesi maino boġono raga-ġabia, Kota gabuna ġana roġo mani ġoraka-vegogoni

nuḡanai. Korana ebaru-vinimuni tarimana na Kota eseḡaḡini tarimana ḡimanai bea tore-kaumuni ḡesi, ema Kota eseḡaḡini tarimana na dibura numana ḡitaḡauna tarimana ḡimanai betoremuni, benamo ḡia na dibura numana nuḡanai bebiri-ḡaumuni garina.

²⁶ Au na akira-korikorimuni: Monana asi roḡo borakarosini, beiaḡoni mo, ḡemu meto voina bodava-ḡosiani.”

Veḡura-vanaḡi

²⁷ “Ḗomi ma ribami, tarima guineri na taravatu guruḡari ḡeḡabirito, ḡekirato, ‘Asi bono veḡura-vanaḡi!’

²⁸ Senaḡi au na akiramini: Deikara na tarima ta ḡaraḡona beḡita-karakaraiani ma eurani bene ḡabia ḡia ḡena, ḡia tu nuḡana tuḡamaḡina ḡenana varau beveḡura-vanaḡi mo vavine ḡenai.

²⁹ Bema ḡoi matamu aroribana na evaḡa-rakavamuni nai, bono ḡibo-vaḡia, bono fitoḡaia! Korana tauḡanimu rakavana rekena berekwa-rekwani tu namo, a asi namo tauḡanimu mabarana karava asi ebuseni gabunai beḡe fiu-kauani.

³⁰ Ma bema ḡoi ḡimamu aroribana na evaḡa-rakavamuni nai, bono basi-ḡutua, bono fitoḡaia. Veḡa namona tu, tauḡanimu rakavana rekena bono fitoḡa-guinea, be tauḡanimu mabarana karava eḡara-vanaḡi vanaḡini gabuna ḡana asi bene iaḡo.”

Vavine tuḡuraka

Mataio 19:9; Mareko 10:11-12; Luka 16:18

³¹ “Tarima guineri na taravatu guruḡari ḡeḡabirito, ḡekirato, ‘Tau ta ḡaraḡona betuḡu-rakaiani nai, ḡia na veḡaraḡo ruḡaruḡana fefana bene tore-vinia.’

³² Senaḡina au na akiramini: Bema tarima ta ḡaraḡona betuḡu-dobiani, senaḡi vavine tu veḡura-vanaḡi veḡari asi eveini, mo tau na ḡaraḡona tu veḡuravanaḡi vavinena evaḡa-iaḡoani. Ema deikara na etuḡu-rakaiato vavinena beḡaraḡoani tarimana tu, beveḡura-vanaḡini.”

Guruḡatore

³³ “Ḗita senera ḡevaḡa-ribarito guruḡari ḡomi tu ma ribami: ‘Ḗemi guruḡatore asi boḡono vaḡa-rakavaia, senaḡi Vereḡauka ḡoiranai ḡokiraḡi-toreto dagarari boḡono veiri.’

³⁴ Senaḡi au na akiramini: Asi boḡono guruḡatore veḡata! Ḗemi guruḡa vaḡa-gwaḡiḡiri ḡana guba asi boḡono kiraḡia, guba aranai asi boḡono guruḡatore, korana ḡia tu Barau ḡena terona;

³⁵ o tanobara aranai maki asiḡina, korana ḡia tu Barau kwakuna ḡena fanakau dagarana; o Ierusalem a aranai, korana ḡia tu Kini baregona ḡena siti.

³⁶ Ġoi debamu, ġemu maġuri, maki asi bono kiraġia ġemu guruġatore vaġa-gwaġiġina ġana, korana ġoi na ġuimu sebona ta asi bovaġa-kurokuroani e asi bovaġa-dubadubaiani riba.

³⁷ Namona tu maiġa: Ġemu guruġa bono kiraġia, 'Oi' bene oi e 'Asiġina' bene asiġina. Moġa moġo, a guruġa tari ma okiraġirini tu Tarima Rakavana, Satani, ġenana eiaġomani."

*Evaġa-rakavamuni tarimana voina asi bono veia
Luka 6:29-30*

³⁸ "Tarima guineri ġevaġa-ribarito guruġari ġomi tu ma ribami, maiġesi ġekirato: 'Mata voina mata e doġa voina doġa.'

³⁹ Senaġina au na akiramini, veiġa rakavana evei-vinimuni tarimana asi bono veiġa rakava-vinia. Bema tarima ta na taġomu aroribana beforoani nai, taġomu kaurina ma bono vinia maki.

⁴⁰ E bema tarima ta na Kotai betoremuni ġemu sedi bene ġabia ġana nai, ġemu koudi maki bono vinia.

⁴¹ Ema tarima ta na belau-naġimuni, kilomita sebonai bono kavaia betoni nai, kilomita ruarua ai ma bono raka ġia ġesi.

⁴² Ema enoġinoġini tarimana bono vinia, e ġemu ai bene ġabitore etoni tarimana maki asi bono kira-sirivaġi vinia."

*Ġevaġa-rakavamuni tarimari bono ura-viniri
Luka 6:27-28; 6:32-36*

⁴³ "Tarima guineri ġevaġa-ribarito taravaturi ma ribami, ġekirato: 'Ġoi sevimu tarimana bono ura-vinia, a evaġa-rakavamuni tarimana bono vaġa-rakavaia.'

⁴⁴ Senaġina au na akiramini: Ġebaru-vinimini tarimari boġono ura-viniri, e dei na ġevaġa-rakavamini tarimari maki iatari ai boġono ġauġau.

⁴⁵ Maiġa ġenana boġo vaġa-foforiani, ġomi tu Tamami gubai etanuni na natunai evaġa-iaġomito. Korana ġia na ġaro tu veiġa rakava tarimari e veiġa namo tarimari iatari ai evaġa-raġekauani, ema ġura maki veiġa iobukaiobuka e veiġa ġeġeva-ġeġeva tarimari ġeri etuġu-riġoani.

⁴⁶ Bema ġoura-vinirini tarimari tu ġomi ġeura-vinimini tarimari moġo nai, kamara varevare namona boġo ġabiani? Takesi ġegogoni tarimari o ġofaġofa tarimari na maiġesina maki ġeveiani.

⁴⁷ Ema tarikakami moġo boġo vaġa-namorini, ġemi namo tu kara? Barau asi ribari tarimari na maki mai veiġa ġeveiani.

⁴⁸ Moġa lorinai ġomi tu asi vetoukaumi boġono tanu, ġomi Tamami gubai etanuni asi vetou-kauna kavana."

6

Vini korikorina rabu tarimari ġeri ai

¹ “Rorimi boġono vetore, ġemi veigā namori tarimarima ġoirari ai asi boġono vaġa-foforiri, ġia na beġene vaġa-raġemi ġana. Maigēri boġo veirini nai, Tamami gubai etanuni ġenana voimi asi boġo ġabini.

² Moġesi nai, ġemu varevare rabu tarimari bovinirini nai, asi bono ġobata-iaġia ma kibimu ġesi, ġofaġofa tarimari rubu ai e vanuġa ġatamanai ġeveini kavana, tarimarima na beġene vevato-iaġiri ġana. Akira-korikorimini, ġia tu tarimarima na ġevaġa-raġerini, be voiri tu varau ġeġabirito.

³ Sena-ġina ġoi ġemu varevare asi ġena-ġana tarimana novinia botoni nai, ġimamu kaurina asi bene riba, ġoi ġimamu aroribana na kara eveiani.

⁴ Be ġemu varevare vekuretoġai bono vini. Ema Tamamu na, kara eġorani vekure-toġai eġitarini, ġia na vau voimu bevinimuni.”

*Vereġauka ġena ġauġau**Luka 11:2-4*

⁵ “Bema boġo ġauġauni nai, ġofaġofa tarimari kavana asi boġono iaġo! Ġia ruġaruġari ai ma iakuri ġesi ġeġuriġurini, rubu nuġari ai e vanuġa ġatamanai ema dabarai maki, tarimarima na beġene ġitari ġana. Au na akira-korikorimini, ġia voiri varau ġeġabito.

⁶ A ġoi ourani bono ġauġau otoni nai, ġemu numa daiġutuna nuġanai bono rakatoġa, ġatama-boka bono biri-ġaua, monai vau Tamamu bono noġi-vinia, ġia tu vekure-toġai etanuni. Ema Tamamu na, kara eġorani vekuretoġai eġitarini, ġia na vau voimu bevinimuni.

⁷ Ġomi boġo ġauġauni nai, asi boġono kiraġi ġenoġoi-ġenoġoi guruġa asi aniri ġeri ai, Barau asi ribari tarimari ġeveini kavana. Ġia ġetuġamaġini, ġeri guruġa vovoka ġekiraġirini naima, Barau na beseġaġirini.

⁸ Ġia kavari asi boġono iaġo. Korana ġomi na kara ġoura-vinirini, Tamami na eriba-guineani, gabivau ġomi na ġonoġi-viniani.

⁹ Maigēsina boġono ġuriġuri:

‘Ġai Tamama o, gubai otanuni; ġoi aramu baġana vaġa-veaġaia;

¹⁰ ġemu Basileia bene iaġoma; ġemu ura tanobarai baġana veia, gubai ġeveiani kavana.

¹¹ Ġema-ġama toma bono vinima.

¹² Ġema rakava notuġamaġi-fitoġari, ġai ġevaġa-rakavamani tarimari ġeri rakava ġatuġamaġi-fitoġarini vaġa-ilailana.

13 Veribaḡani ai asi bono ḡori-kauma, a Rakava Tarimana, Satani, ḡimana na bono vaḡa-maḡurima. [Korana Basileia tu ḡoi ḡemu, seḡuka ḡoi ḡemu, mareva baregona ḡoi ḡemu, toma bene iaḡo mo vanaḡivanaḡi, Amen.]’

14 Bema ḡomi na ḡevaḡa-rakavamini tarimari ḡeri rakava boḡo tuḡamaḡi-fitoḡarini nai, Tamami gubai etanuni na ḡemi rakava maki betuḡamaḡi-fitoḡarini.

15 Senaḡina, bema ḡomi na ḡevaḡa-rakavamini tarimari ḡeri rakava asi boḡo tuḡamaḡi-fitoḡarini nai, Tamami na ḡemi rakava maki asi betuḡamaḡi-fitoḡarini.”

Ḡaniveaḡa

16 “Boḡo ḡani-veaḡani nai, asi boḡono boḡe-vetuḡa, ḡofaḡofa tarimari ḡeveini kavari. Ḡoirari ai ḡevevaḡa-fofori ḡofakauni, tarimarima na maboru beḡene kira, ‘Ḡeḡani-veaḡani kika’ beḡene si. Akira-korikorimini, ḡia voiri tu varau ḡeḡabirito.

17 A ḡoi, bema bono ḡani-veaḡa botoni nai, debamu ai deoro bono tore e ḡoiramu bono ḡuriḡia,

18 be tarimarima na asi beḡene ribamu, ḡoi tu oḡani-veaḡani, senaḡina Tamamu veḡuni ai moḡo bene riba. Ema Tamamu na, kara eḡorani vekuretoḡai eḡitarini, ḡia na vau voimu bevinimuni.”

Ḡemi farefare gubai boḡono vaḡa-vegogo

Luka 12:33-34

19 “Ḡemi farefare tu mai tanobarai asi boḡono vaḡa-vegogo! Korana faro ema lalalala o rasta na beḡe vaḡa-rakavarini ḡesi, ema lema tarimari na numa beḡe dareani ema beḡe lemarini.

20 Ḡemi farefare gubai boḡono vaḡa-vegogo, faro e lalalala na asi beḡe vaḡa-rakavarini, ema lema tarimari na maki numa asi beḡe dareani ema asi beḡe lemarini riba.

21 Ḡoi ḡemu farefare ainai etanuni, ḡoi nuḡamu maki monai etanuni.”

Mata tu tauḡani ḡena mama

Luka 11:34-36

22 “Mata tu tauḡani ḡena lamefa kavana. Bema ḡoi matamu namo nai, tauḡanimu mabarana maki bemamani.

23 Senaḡina bema ḡoi matamu tu rakava nai, tauḡanimu mabarana maki bemukunani. A bema mama ḡoi nuḡamu ai tu mukuna nai, mai mukuna tu bebarego-vedaureani!”

Tarima ta vere ruarua vetuḡuri asi beiaḡo-vinini riba

Luka 16:13

24 “Tarima ta na vere ruarua vetuḡunaḡiri asi beiaḡo-vinirini riba. Korana ḡia na ta tu asi beura-viniani, a ta tu beura-viniani; ta bevaḡa-moḡoniani, a ta tu beḡofaḡofa-iaḡiani. Barau ema moni nega sebonai vetuḡunaḡiri asi boḡo iaḡo-vinirini riba.”

Asi boḡono nuḡa-vekwaraḡi

Luka 12:22-31

25 “Moḡesi naima akiramini, ḡemi maḡuri asi boḡono tuḡamaḡiri, kara boḡo ḡanini o boḡo niuni; o tauḡaniami kara na boḡo dabuḡarini. Aiḡa tu dagara barana, maḡuri ba ḡaniḡani? E aiḡa tu dagara barana, tauḡani ba dabuḡa?”

26 Gubai ḡerovoni manuri ḡoḡitari! Ḗia tu asi ḡevarovaroni e asi ḡekwakwani, ema vamoka numari ai maki ḡaniḡani asi ḡevaḡa-vegogoni. Senaḡi Tamami gubai etanuni na eḡuburini. Gomi tu dagara baregomi, a manu tu kei!

27 Ḗomi deikara onuḡa-vekwaraḡini nai, ḡemu maḡuri kota ma bovaḡa-maukaiani riba ba?

28 Karase dabuḡa urari ai ḡove-tuḡamaḡi-vekwaraḡini? Boḡa veraverari ḡoḡitari, aiḡesi ḡegarani. Asi ḡeḡauveini e dabuḡa asi ḡeturini.

29 Senaḡina akiramini, Kini Solomona ḡena vedabuḡa marevana maki ḡevanaḡiani.

30 Mai tu Barau na tano ḡauḡari evaḡa-dabuḡarini, ḡia tu toma ḡegarani, a boinani tu karavai beḡe fiu-raḡerini, Barau tu moḡesina evaḡa-dabuḡarini. Ḗia na ḡomi asi veḡatana bevaḡa-dabuḡamini, ei? Gomi veḡabidadama misimisi tari-mami!

31 Moḡesi nai, asi boḡono nuḡa-vekwaraḡi, asi boḡono kira, ‘Kara toma taḡanini?’ O ‘Kara toma taniuni?’ O ‘Kara toma tariḡoni?’

32 Barau asi ribari tarimari na maiḡeri dagara mabarari ḡeraga-vetaurini, a Tamami gubai etanuni tu ribana, ḡomi na maiḡeri ḡoura-vinirini.

33 Senaḡina giniguine ḡia ḡena Basileia ema ḡena vei-iobukaiobuka boḡono vetau-guineri, benamo maniḡeri dagara mabarari ḡomi bevinimini.

34 Moḡesina naima boinani ḡaro tuḡamaḡi-vekwaraḡina asi boḡono vei; boinani ḡaro ḡena vekwaraḡi tu Barau ḡimanai. Toma ḡaro ḡena vekwaraḡi iatanai meto ma boḡo torekauni nai, kamasi boḡo ḡwaiiani?”

7

Tarimarima asi boḡono vetau-viniri

1 “Tarimarima asi boġono vetau-viniri, be Barau na maki asi bene vetau vinimi.

2 Korana tu ġomi ġemi vetauvini ilailanai, ġomi maki moġesina moġo Barau na bevetau-vinimini; ema aiġesi ġovevaġa-vetovo vinirini, Barau na maki moġesi bevevaġa-vetovo vinimini.

3 Karase nai tarikakamu matanai libika oġitaiani, senaġi ġau tubina ġoi matamu nuġanai maniġa tu asi otuġamaġiani?

4 Kamara dabarai ġoi tarikakamu okiraiiani, ‘Ġata, au na roġo matamu ai libika nakokia,’ senaġina ġoi tauġemu matamu ai ġau tubina ta etanuni?

5 Ġoi ġofaġofa taumu, guine tu ġoi matamu ai ġau tubina nokoki-vaġia roġo, benamo boboġeboġe-ginikauni vau, tarikakamu matanai libika bono ġabi-vaġia.

6 Dagara veaġari kwaiva (o kira-sirivaġi tarimari) asi boġono viniri, ema ġemi aġeva maki asi boġono fiu-rosiri bai ġoirari ai! Kwakuri na beġe fana-taririni, benamo beġe doġe-kureni, ma beġe dare-misi misimini garina.”

Noġinoġi, vetauvetau, sekeseke o fidifidi

Luka 11:9-13

7 “Noġinoġi ai Barau na bevini-mini, vetauvetau ai boġo doġarini, sekeseke ai ġemi ġatama boka bekeoani.

8 Korana benoġi-noġini tarimana tu beġabini, bevetauni tarimana bedoġarini, ema beseke-sekeni tarimana Barau na ġena ġatama-boka bekeoani.

9 Ġomi dei bema natumu merona ġaniġani benoġini nai, ġoi na fore boviniani?

10 O maġani-kone benoġini nai, mota boviniani?

11 Boġono tuġamaġi, ġomi tu rakava tarimami, senaġi dagara namori natumi viniviniri ma ribami, moġa lorinai ġomi Tamami gubai etanuni, ġia na dagara namori ġenoġi-viniani tarimari bevinirini veġatana!

12 Ġomi kara ġourani tarimarima na ġemi ai beġene veiri veġari, ġia ġeri ai maki moġeri veġa boġono veiri. Mose ġena taravatu e peroveta ġeri vevaġa-riba guruġari tauna korikorina tu moġa.”

Barau ġena Basileia rakatoġana

Luka 13:24

13 “Ġatama-boka kibobonai boġono rakatoġa. A mase gabuna ġana eiaġoni dabarana tu baġaka, e ġena ġatama-boka tu barego rakava, ema ġutuma maki monai ġerakatoġani.

14 Senaġi maġuri vanaġivanaġi ġana eiaġoni ġatama bokana tu kibobo e dabara maki kei rakava, ema tarimarima viravira na moġo ġedoġariani.”

*Peroveta tarimari ġofaġofari**Luka 6:43-44*

15 “Rorimi boġono vetore peroveta tarimari ġofaġofari ġerina. Ġia ġomi ġemi ai ġeiaġomani tu ma mamoe dabuġari ġesi, senaġina nuġari ai ġeri tuġamaġi tu boġa kwaivari rakavari kavari.

16 Ġia ġwaġwari ai vau boġo ribarini. Vine ġwari (o grapes) tu ġau ma ġiniri ġerina asi ġebokoni, ema figi ġwari maki ġauġa ġiniġiniri ġeri ai asi ġeġabini.

17 Ġau namona ġenana ġwaġwana namona bevaġa-ġoraiani, a ġau rakavana ġenana maki ġwaġwana rakavana bevaġa-ġoraiani.

18 Ġau namona na ġwaġwa rakavana asi beġwani riba, ilailana ġau rakavana na ġwaġwa namona asi beġwani riba.

19 Ġwaġwa namori asi ġeġwani ġauri tu beġe basirini, ma karavai beġe fiu-raġerini.

20 Moġesina ilailana peroveta tarimari ġofaġofari tu ġwaġwari ai boġo ribarini.

21 Dia ‘Vereġauka, Vereġauka,’ ġetoguni tarimari mabarari tu Guba Basileiai beġe raka-toġani. Asiġina. Deikara Tamagu gubai etanuni ekorana-iaġiani e ġena ura veiġari eveirini tarimana ġereġana moġo.

22 Kota baregona ġarona beraġasini nai, tarima ġutuma na beġe kiraguni, beġe kirani, ‘Vereġauka, Vereġauka, ġoi aramu ai ġaperovetato, e ġoi aramu ai iauka rakavari ġalai-vaġirito, ma ġoi aramu ai nuġa-farevaġi veiġa boruri ġutuma maki ġaveirito.’

23 Benamo au na bakirarini, bakirani, ‘Au asi ribagu ġomi. Ġeguna ġoraka-veġita, ġomi veiġa rakava tarimami!’ ”

*Numa ruarua ragaragari tauri**Luka 6:47-49*

24 “Moġa lorinai, tarima ta na ġegu guruġa maiġeri eseġaġirini, ma veiġari eveirini tu, tarima iaunegana na ġena numa fore iatari ai evaġa-ruġaiato kavana.

25 Ġura baregona eraguto, ġaruka mabarari ġeġabatarito, iavara asikeikeina eragato nai, mo numa edoriato; senaġina asi eġwa-lauato, korana ġia tu fore iatanai evaġa-ruaġaiato nai.

26 A deikara na ġegu guruġa maiġeri eseġaġirini, senaġi veiġari tu asi eveirini, ġia tu tarima babona noġa, numa eragato nai, miri iatanai moġo evaġa-ruġaiato.

27 Ġura baregona eraguto, ġaruka mabarari ġeġabatarito, iavara asikei eraġasito, mo numa edoriato nai, eġwa-lauato, benamo eġwa-rovorovoto.”

²⁸ Iesu na ġena ġobata guruġari maiġeri ekiraġi-ġosirito nai, mai vegogo tarimari ġutuma-bara na ġena vevaġa-riba guruġari ġeġaba-iaġirito.

²⁹ Korana ġena guruġa ma seġukana, dia ġeri taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari ġeri guruġa kavana.

8

Iesu na lepera tarimana evaġa-namoato

Mareko 1:40-44; Luka 5:12-14

¹ Iesu ġoro tuġuna na ma emariġoto nai, tarima ġutuma-bara ġia murina na ġerakato.

² Benamo tarima ta ma leperana Iesu ġenai eiaġoto, ġoiranai evetui-tarito, ekirato, “Vereġauka, bema ġoi ourani nai, moġoni boiarevaguni, bovaġa-namoguni riba!”

³ Iesu na ġimana eduġi-roroġotoato, keve tarimana eġabikaraiato, ekirato, “Aurani, be nonamo!” Benamo vaġa-sebo lepera na enamoto.

⁴ Iesu na evaġa-guruġaiato, ekirato, “Tarima ta asi bono kira-varaia. Noiaġo, Rubu Veaġa verena na bene ġitamu, ema veiareva varevare dagarari Mose na ekiraġiato ilailanai bono vinia; be tarimarima beġene riba, ġoi tu bonamo.”

Roma vetari verena ġena vetuġunaġi merona

Luka 7:1-10

⁵ Iesu Kaperanauma ai eraġasito nai, Roma vetari verena ta ġia ġenai eiaġoto, Iesu enoġiato,

⁶ ekirato, “Vereġauka, ġegu vetuġunaġi merona tauġanina asi eġarevani, be numai egenataġoni, ema midigu maki barego eġanini.”

⁷ Iesu na ekiraiato, ekirato, “Au aiaġosini, be asi-vaġa-namoani.”

⁸ Vetari verena na evaġa-veurato, ekirato, “Vereġauka, au tu asi ilaila ġoi ġegu numai boraġe-kauni; senaġi ġoi noguruġa moġo, benamo au ġegu vetuġunaġi merona benamoni.

⁹ Au maki tarima kota ġeri veġitaġau gabureri ai, ema vetari tarimari o soldia tu au gaburegu ai. Au na ta bakiraiani, ‘Noraka!’, benamo berakani, ma ta bakiraiani, ‘Noiaġoma!’, benamo beiaġomani. Ema au ġegu vetuġunaġi merona bakiraiani, ‘Maiġa noveia!’, benamo beveiani.”

¹⁰ Iesu na ġena guruġa eseġaġiato nai, eġaba-rakavato. Benamo ġia murinai ġerakato tarimari evaġa-guruġarito, ekirato, “Au na akira-korikorimini, Isaraela nuġanai mai-ġesina veġabidadama ta roġosi bana doġaria.

¹¹ Au na akiramini maki, tarimarima ġutuma ġaro-raġe e ġaro-riġo rekeri na beġe iaġomani, Aberahamo, Isako,

e Iakobo ġesi vereko baregonai beġe ġani-vegogoni Guba Basileiana nuġanai.

¹² Senaġina tovotovonai Barau na eġabi-viriġirito tarimari, Basileia nuġanai beġene tanu etato tarimari tu, Barau na befiu-rosirini murikai, mukuna furufuru nuġanai. Monai beġe taġini, e gadikari maki beġe veġara-tarini.”

¹³ Benamo Iesu na vetari verena ekiraiato, ekirato, “Noiaġo, ġemu numa ġana! Boveġabidadama lorinai, veiġana beġorani.” Ġena vetuġunaġi merona mo horai varau enamoto.

Iesu na Simona ġena taġama evaġa-namoato

Mareko 1:29-31; Luka 4:38-39

¹⁴ Iesu Petero ġena numai eraka-toġato. Monai Petero ġena taġama vavinena ekevento, tauġanina eseġukato, be egenataġoto-ġoi, Iesu na eġitaiato;

¹⁵ ġimanai eġabito, benamo ġena keve ekorito, evaisiraġeto, benamo ġia eġubuato.

Iesu na tarimarima ġutuma evaġa-namorito

Mareko 1:32-34; Luka 4:40-41

¹⁶ Lavilavi ai iauka rakavari na ġeboroġirito tarimari ġutuma Iesu ġenai ġeġori-iaġorito. Iesu na moġeri iauka rakavari ġena guruġa seġukana ġenana moġo elai-vaġirito, e keve tarimari mabarari maki evaġa-namorito.

¹⁷ Maiġeri veiġa vaġa-moġoniri tu Isaia, peroveta tarimana, na ekiraġiato kavana, ekirato, “Ġia na ġera midigumidigu eġabi-veġitarito, ema ġera keve iraurau eġwarito, evaġa-namorito.”

Iesu murinai beġene raka ġetato tarimari

Luka 9:57-60

¹⁸ Iesu na tarimarima ġutuma na ġevegogo-ġeġeraġiato eġitarito, benamo ġena mero ekirarito, ekirato, “Siveġasivanaġi, kou mo rekena ġana.”

¹⁹ Nuġanai taravatu evevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimana ta Iesu ġenai eiaġoto, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, ġoi aiġana boiaġoni nai, au ġoi murimu ai moġo bana raka atoni.”

²⁰ Iesu na ekiraiato, ekirato, “Boġa kwaivari ma ġeri kouġa, ema manu ma ġeri nuġi, senaġi Tarimarima Natuna tu asi ġena gena gabuna.”

²¹ Iesu ġena mero ta na maki evaġa-guruġaiato, ekirato, “Vereġauka, mani ġemu veiġa, naġenoġoi, be tamagu roġo naguria.”

²² Iesu na evaġa-veveato, ekirato, “Murigu ai noma raka, mani tu noiaġuiri; mase tarimari (o Barau asi ġekorana-iaġiani tarimari) na ġeri mase tauġeri na beġene guriri.”

Iesu na iavara e geta o ureure ekira-ḡoirito

Mareko 4:36-41; Luka 8:22-25

²³ Iesu ḡasi ai eraḡeto nai, ḡena mero maki ḡia ḡesi ḡeraḡe-sebonato.

²⁴ Geiaḡoto-ḡoi nai, asikauna iavara asikei kou ai eraḡasito, benamo ureure tu ḡasi nuḡanai ḡevebubu-ḡurato. A Iesu tu egenato-ḡoi.

²⁵ Benamo ḡena mero ḡeiaḡoto ma ḡevaḡoato, ḡekirato, “Vereḡauka, novaḡa-maḡurima, ḡita tu mai taburuni, dori tamaseni.

²⁶ Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Karase nai ḡogarini? Veḡabidadama kei rakava tarimami!” Benamo Iesu evariḡisito, iavara ma ureurena ḡesi ekira-ḡoirito, benamo ḡedokoto, ḡemeḡomeḡo-tarito.

²⁷ Tarimarima mabarari ḡeḡaba-rakavato, ḡekirato, “Mai tu kamara tarima se? Iavara e ureure na maki garona ḡeseḡaḡiani!”

Iesu na tarima ruarua iauka rakavari na ḡeboroḡirito evaḡa-namorito

Mareko 5:1-17; Luka 8:26-37

²⁸ Galilea kouna tavina rekenai, Gadara (o Gerasa) tarimari ḡeri tano ai, Iesu eraḡasito, benamo iauka rakavari na ḡeboroḡirito tarimari ruarua gara kouḡari na ḡeiaḡomato-ḡoi Iesu ḡenai. Mai tarima ruarua tu ma gariri, moḡa lorinai tarima ta mo dabara na asi eraka-vanaḡito-ḡoi.

²⁹ Benamo tauri ruarua Iesu ḡeḡaba-viniato, ḡekirato, “Barau Natuna o, kara ḡai ḡemai noveia otoni? ḡoi boiaḡoma maiḡa tu, noma vaḡa-midiguma ḡana, ḡaro korikorina roḡosi roḡo bene raḡasi nuḡanai, ei?”

³⁰ Monai, asi manaḡa lelevaḡi, bai serina ḡedokadokato-ḡoi.

³¹ Moḡesina nai iauka rakavari na Iesu ḡenoḡiato, ḡekirato, “Bema ḡoi na ḡai bolai-vaḡimani nai, notuḡuma bai ḡeri ai, ḡia nuḡari ai ḡaraka-toḡa.”

³² Iesu na ekirarito, ekirato, “Be ḡoiaḡo!” Benamo iauka rakavari mo tarima ruarua ḡerina ḡeraka-vaḡito, ḡeiaḡoto, bai ḡeri ai ḡeraka-toḡato. Benamo bai serina mabarana eḡwa-bubu-lausiato, lalaḡa na ḡekokosi-frigoto, kou ai ḡeveḡuḡutu-maseto.

³³ Bai ḡitaḡauri tarimari ḡeraga-kwareḡato, vanuḡa ḡana ḡeiaḡoto, vari mabarana ḡekiraḡiato, ema iauka rakavari na ḡeboroḡirito tarimari ḡeri ai kara ḡeḡorato mabarari maki ḡevaḡa-foforirito.

³⁴ Benamo vanuḡa tarimari mabarari ḡeḡoto-iaḡoto, Iesu beḡene ḡitaia ḡana. Iesu ḡenai ḡeraḡasito nai, ḡenoḡiato, ḡeri tano na bene raka-veḡita.

9

Iesu na rakava etuḡamaḡi-fitoḡarito

¹ Iesu ḡasi tai eraḡekauto, ma eḡenoḡoito, kou na evanaḡito, ḡena vanuḡa korikori ḡana eiaḡoto.

² Monai tarima kotari na tauḡanina tavi ta emaseto tarimana ta gedai genagenanai Iesu ḡenai ḡeḡwa-iaḡoato. Iesu na ḡeri veḡabidadama vetoḡana aiḡa barana eḡitaiato, benamo keve rakava tarimana ekiraiato, ekirato, “Natugu, bono kokore, ḡemu rakava batuḡamaḡi-fitoḡari.”

³ Benamo taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari tauḡeri maiḡesina ḡekirato, “Mai tarima na Barau ekira-fitoḡaiani.”

⁴ Iesu ma ribana ḡia kara ḡetuḡa-maḡirito-ḡoi nai evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Karase nai maniḡesina tuḡamaḡi rakavari ḡoḡabini?”

⁵ Aiḡesina baguruḡani tu meraḡa, ‘Ḣemu rakava batuḡamaḡi-fitoḡari’ banasi, ba bara kira, ‘Noruḡa-vaisi, noraka’ barasi?’

⁶ Au na navaḡa-ḡitami, Tarimarima Natuna tu ma ḡena maoro, rakava betuḡamaḡi-fitoḡarini tanobarai.” Benamo Iesu na keve rakava tarimana evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Novariḡisi, ḡemu geda noḡabia, be numa ḡana noiaḡo!”

⁷ Benamo mo tarima evaisiraḡeto, ḡena numa ḡana eiaḡoto.

⁸ Tarimarima na mo veiḡa ḡeḡitaiato nai, ḡegarito e Barau ḡevaḡa-raḡeato, korana seḡuka moḡesina tarimarima evinir-ito nai.

Iesu na Mataio ekeaiato

Mareko 2:13-17; Luka 5:27-32

⁹ Iesu monana eraka-vanaḡito nai, ḡia na tarima ta arana Mataio eḡitaiato, takesi moniri ḡeḡabito-ḡoi numanai etanu-taḡoto-ḡoi nai eḡitaiato. Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Murigu ai noma raka.” Benamo Mataio evaisiraḡeto, Iesu murina na eiaḡoto.

¹⁰ Iesu Mataio ḡena numai eḡaniḡanito-ḡoi nai, takesi gogo tarimari vovoka e vei-rakava tarimari ḡutuma maki ḡeiaḡomato, Iesu ma ḡena mero ḡesi ḡeḡaniḡani-vegogoto.

¹¹ Farisea tarimari kotari na ḡeḡitaiato nai, Iesu ḡena mero ḡedanaḡirito, ḡekirato, “Karase nai ḡomi ḡemi vevaḡa-riba tarimana tu takesi gogo e vei-rakava tarimari ḡesi ḡeḡaniḡani-vegogoni?”

12 Iesu na mo guruḡa eseḡaḡiato, benamo evaḡa-veserito, ekirato, “Namo tarimari na doketa asi beḡe vetaurini, senaḡina keve tarimari na moḡo.

13 Goiḡo, tauḡemi na Buka Veḡa na ekiraḡiani guruḡana ḡoa vetaua, maiḡesina ekirani, ‘Au na dia ḡomi ḡemi ginitaḡo o boubou varevareri aura-vinirini. Au aurani ḡomi na vevetuḡaḡwa e veiau-namo boḡono vaḡa-foforiri.’ Au tu vei-iobukaiobuka tarimari keakeari asi aiaḡomato, senaḡi vei-rakava tarimari moḡo.”

Ḡaniveaḡa

Mareko 2:18-22; Luka 5:33-39

14 Moḡa murinai Ioane Babatiso ḡena mero Iesu ḡenai ḡeiaḡoto, benamo ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Karase nai ḡai e Farisea tarimari tu ḡaḡani-veaḡani, a ḡoi ḡemu mero tu asi ḡeḡani-veaḡani?”

15 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Ḡomi ḡotuḡamaḡini, veḡaraḡo varigu tarimana ḡatana seviri ai etanuni nuḡanai beḡe taḡini ba? Asiḡina! Ḡarona eiaḡomani, veḡaraḡo variḡu tarimana ḡatana ḡerina beḡe ḡabi-veḡitaiani, monai vau beḡe ḡani-veaḡani.

16 Tarima ta na dabuḡa variḡuna veseana dabuḡa guinena ḡesi asi bebani-vegogoani. Bema moḡesina beveini nai, dabuḡa variḡuna na guinena bedareani, ema vedarena maki bebaregoni.

17 Tarima ta na maki vine nanuna variḡuna nanigosi kefina guinenai asi besisianai. Bema moḡesina beveini nai, nanigosi kefina guinena bevedareni, vine nanuna bebebubuni, ema kefi maki berakavani. Senaḡina vine nanuna variḡuna nanigosi kefina variḡunai bebubu-ḡuriaiani tu namo. Benamo ruarua, vine nanuna e kefi, beḡe tanuni, asi beḡe rakavani.”

Iesu na kekeni ta ema vavine ta evaḡa-namorito

Mareko 5:22-43; Luka 8:41-56

18 Iesu na roḡo ḡena mero evaḡa-ribarito-ḡoi nuḡanai, vere ta eraḡasito, Iesu kwakuna koranai evetui-tarito, ekirato, “Au natugu kekenina inivau moḡo bemase. Si-iaḡo, ḡimamu iatanai bono tore-kaua, benamo natugu bemaḡurini.”

19 Iesu evaisi-raḡeto, ḡia ḡesi ḡeiaḡoto. Ḡena mero maki ḡia ḡesi ḡeiaḡo-sebonato.

20 Ḡeiaḡoto-ḡoi nuḡanai, vavine ta, ḡena keve tu rara kevena, laḡani gabanana ruarua (12) ekeve-iaḡiato, eiaḡomato Iesu murina rekena na, ma ḡena dabuḡa dudunai eveḡabikauto.

21 Korana tu ġia evetuġamaġito, “Ġena dabuġai moġo haveġabikauni nai, banamoni.”

22 Iesu eruġa-kureto, eġitaiato, ekirato, “Natugu, bono kokore! Ġemu veġabidadama na bevaġa-namomu.” Benamo vaġa-sebo ġena keve enamo-ġosito.

23 Iesu tu mo vere ġena numai eraka-toġato. Ivirikou furufuru tarimari e taġitaġi tarimari ma gururi baregori ġesi eġitarito,

24 benamo Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġorak-rosi. Kekeni tu asi bemase, ġia tu egenani moġo.” Senaġi tarimarima na ġerikiriki-iaġiato.

25 Iesu na mo tarimarima ġutuma etuġu-rosirito murinai, ġia eraka-toġato numa nuġanai, kekeni ġimanai eġabito; benamo mo kekeni evaisi-raġeto.

26 Mai veiġa varina tu mo tano mabaranai ġevarifiu-iaġiato.

Iesu na mata-bubu tarimari ruarua evaġa-namorito

27 Iesu na mo gabu ma eraga-kwaneato. Erakato-ġoi nai, mata-bubu tarimari ruarua murina na ġeiaġoto, ġekea-viniato, ġekirato, “Davida Natuna o, ġai novetuġama!”

28 Iesu numai eraka-toġato nai, mo mata-bubu tauri ruarua maki ġeraġe-kauto. Benamo Iesu na edanaġirito, ekirato, “Ġomi na ġovaġa-moġoniguni, au na bavaġa-namomini riba?” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Vereġauka, oi, ġavaġa-moġonimuni.”

29 Benamo Iesu na matari eġabi-kararito, ekirato, “Ġemi veġabidadama lorinai, veiġana tu bana veia ġemi.”

30 Benamo matari ġefafato. Iesu na ma nuġana mabarana ġesi evaġa-guruġa gwaġiġi-rito, ekirato, “Mai veiġa beġora maiġa varina tarima ta asi boġono kira-varaia!”

31 Senaġina tauri ruarua ġeraka-rosito, ġeiaġoto, Iesu varina mo tano mabaranai ġea varifiu-rovorovoato.

Iesu na muru-bubu tarimana ta evaġa-namoato

32 Tauri ruarua numa na ġeraka-rosito-ġoi nuġanai, tarima ta, iauka rakavana na eboroġiato nai asi eguruġato-ġoi, Iesu ġenai ġeġabi-iaġoato.

33 Iesu na iauka rakavana elai-vaġiato murinai, mo muru-bubu tarimana varau eguruġato. Tarimarima mabarari na mai eġorato veiġana ġeġaba-iaġiato, ġekirato, “Maiġesina veiġana ta Isaraela nuġanai roġosi bene ġora!”

34 A Farisea tarimari ġekirato, “Mai tu iauka rakavari ġeri vere ġena seġukana na iauka rakavari ġia na elai-vaġirini.”

Iesu na ġena mero Isaraela tarimari ġeri ai etuġurito

35 Iesu na vanuḡa baregori ema keiri mabarari eiaḡo-vinirito: Ġeri rubu ai evevaḡa-ribato-ḡoi, Barau ḡena Basileia varina namona eḡobata-iaḡiato-ḡoi, ema keve e midigu-midigu tarimari mabarari evaḡa-namorito.

36 Iesu na mo tarimarima ḡutuma-bara eḡitarito nai eve-tuḡarito, korana ḡenuḡa-vekwaraḡito e asi ḡeri veduru ḡabi tarimari, vaḡa-ilailana mamoe asi ḡitaḡauri tarimana ta kavana.

37 Benamo Iesu na ḡena mero ekirarito, ekirato, “Makora ḡitaḡitana tu barego, senaḡina ḡauvei-iaḡina tarimari tu asi ḡutuma.

38 Vamoka ḡaniḡanina vinivinina Vereḡaukana boḡono noḡia, be ḡauvei tarimari bene tuḡuri, ḡena ḡaniḡani gogo vamokari ḡana.”

10

Iesu na ḡena apostolo merori gabanana ruarua (12) ekear-ito

1 Iesu na ḡena mero gabanana ruarua (12) ekearito, benamo seḡuka evinirito, iauka rakavari beḡene lai-vaḡiri, e keve ema midigu-midigu mabarari beḡene vaḡa-namori ḡana.

2 Mai apostolo tarimari gabanana ruarua (12) arari tu maiḡeri: Giniguinena tu Simona, arana ta tu Petero, e ḡia tarina Anduru; Iakobo (o Iames), Sebedaiō natuna, ma tarina Ioane ḡesi;

3 Filipo e Batolomeo; Tomasi e takesi gogo tarimana Mataio; Iakobo (o Iames), Alfeo natuna, e Tadeo;

4 Simona, Selote tarimana, ema Iudas Isakariota, Iesu berevaiani tarimana.

Iesu na apostolo tarimari ḡeri ḡauvei evinirito

Mareko 6:7-13; Luka 9:1-5

5 Mai tarima gabanana ruarua (12) Iesu na etuḡu-rosirito ema velaunaḡi sisibari maiḡesina evinirito, ekirato, “Irau bese tarimari ḡeri ai asi boḡono iaḡo, e Samaria vanuḡari tai maki asi boḡono raka-toḡa;

6 senaḡina Isaraela besena ḡeri ai boḡono iaḡo, ḡia tu ḡerekwa-rekwato mamoeeri kavana.

7 Ġoiḡo, ma maiḡesi boḡono ḡobata, boḡono kira, ‘Guba Basileiana tu bevotu, (Barau ḡena veḡitaḡau seḡukana evaḡa-ruḡaiani maiḡa)!’

8 Keve tarimari boḡono vaḡa-namori, mase tarimari boḡono vaḡa-maḡuriri, lepera tarimari boḡono iarevari boḡono vaḡa-namori, e iauka rakavari boḡono lai-vaḡiri! Ġomi na ḡoḡabiato asi voina, boḡono vini maki asi voina.

⁹ Ĝemi iaĝoiaĝo ai moni asi boĝono ĝabikau, golo o silva moniri o kopa moniri maki asi boĝono ĝwakau.

¹⁰ Dura asi boĝono ĝabikau, sedi ruarua, tamaka, ema togoi maki asi boĝono ĝabi. Korana ĝauvei tarimana ĝena-ĝana tu beĝene vinia veĝata.

¹¹ Vanuĝa baregona tai o vanuĝa keina tai boĝo raka-toĝani nai, deikara eurani ĝena numai bene ĝabi-raĝemi etoni tarimana boĝono vetaua. Mo numai moĝo boĝono tanu, bene iaĝo mo, vanuĝa ma boĝono raga-kwanea.

¹² Numai ĝoraka-toĝani nai, numa tarimari boĝono vaĝa-namori, boĝono kira, 'Maino ĝomi ĝemi ai bene tanu!'

¹³ Bema mo numa tarimari na beĝe ĝabi-raĝemini nai, Barau ĝena maino ĝeri ai betanuni. Senaĝina bema ĝia na asi beĝe ĝabi-raĝemini nai, Barau ĝena maino ĝeri ai asi betanuni, ĝemi ai ma beĝenoĝoini.

¹⁴ Kamara numai o vanuĝai tarimarima na asi beĝe ĝabi-raĝemini e ĝemi guruĝa asi beĝe seĝaĝirini nai, mo numa o vanuĝa boĝono iaĝuia, kwakumi kauri boĝono kwari-ketoketori, (ĝia ĝeri kira-sirivaĝi vaĝa-moĝoniri ĝana).

¹⁵ Au na akira-korikorimini, Barau ĝena Kota ĝaronai mo numa o vanuĝa ĝeri rakava voina metona tu barego lelevaĝi beĝabiani, Sodoma e Gomora ĝeri rakava voina maki bevanaĝiani."

*Vanevane e midigumidigu ĝoirai
Mareko 13:9-13; Luka 21:12-17*

¹⁶ "Ĝoseĝaĝi, au na mai atuĝumini mamoe kavana boĝa kwaivari rakavari vefakari ai. Moĝa lorinai, mota kavana boĝono iaunega ema boĝono manau pune kavana.

¹⁷ Lorimi boĝono vetore tarimarima ĝeri ai! Korana ĝia na beĝe ĝabimini ma beĝe tuĝu-iaĝomini Iuda ĝeri kanisoro tarimari ĝeri ai, ema ĝeri rubu nuĝari ai beĝe kwarimini.

¹⁸ Au ĝoĝabi-raĝeguni dainai, gavana e vere barari o kini ĝeri ai roĝo beĝe ĝabi-iaĝomini, ĝia ĝoirari ai au vaĝa-moĝonigu ai boĝono iaĝo, korana irau bese tarimari maki Vari Namona beĝene ribaia.

¹⁹ Bema Kota tarimari ĝoirari ĝana beĝe ĝabi-iaĝomini nai, kara toma boĝoa kiraĝirini o kamasi boĝo kiraĝirini guruĝari asi boĝono nuĝa-vekwaraĝi-iaĝiri. Korana mo ĝaro ai kara boĝo kiraĝirini guruĝari tu, Barau na vau bevinimini.

²⁰ Dia ĝomi boĝo guruĝani, senaĝina Barau Iaukana ĝomi ĝemina beguruĝani.

²¹ Kakana na tarina berevaiani bene mase ĝana, tamana na natuna maki moĝesina beveiani. Naturi na tamari sinari beĝe seĝafore-vinirini ema mase ai maki beĝe torerini.

22 Tarimarima mabarari na beḡe iau-rakavamini, korana au ḡoḡabi-raḡeguni nai. Senaḡina deikara bevevaḡa-gwaḡiḡini mo dokona tu bemaḡurini.

23 Vanuḡa tai beḡe vaḡa-rakavamini e beḡe laimini nai, vanuḡa ta ḡana ma boḡono raga-iaḡo. Boḡono riba-maoro, ḡegu ḡauvei asi roḡo boḡo vaḡa-koriani Isaraela vanuḡari mabarari nuḡari ai, beiaḡoni mo, Tarimarima Natuna bema-raḡasini.

24 Riba evetauani merona na ḡena vevaḡa-riba tarimana asi bevanaḡiani; vetuḡunaḡi tarimana na guine-iaḡina tarimana maki asi bevanaḡiani riba.

25 Riba evetauani merona bevevaḡa-iaḡoni ḡena vevaḡa-riba tarimana ḡesi beḡe ilailani, ema vetuḡunaḡi tarimana guine-iaḡina tarimana ḡesi maki beḡe ilailani tu namo. Boḡono tuḡamaḡia, tarimarima kotari na au tu doḡoro debana, Belsebul o Satani ḡetoni, be ḡomi, ḡegu doḡoro tarimami, maki moḡesi beḡe kiramini, ema beḡe vaḡa-metomini maki.”

Barau boḡono gari-vinia

Luka 12:2-7

26 “Moḡa lorinai, tarimarima gariri asi boḡono vei. Vekuouḡau dagarari mabarari beḡea foforini, vekuretoḡa guruḡari mabarari beḡea ribani.

27 Au na kara dagara akira-varamini mukunai tu, ma boḡono kiraḡi-ḡenoḡoiri laḡani matabarai, kara dagara ḡereḡami na boḡo seḡaḡia tu, numa tuḡuri na ma boḡono kiraḡi-foforia, (tarimarima mabarari na beḡene seḡaḡia ḡana).

28 Tauḡanina beḡe vaḡiani tarimari asi boḡono gari-viniri, korana ḡia na iauka asi beḡe vaḡiani. A Barau garina neḡi boḡono gari, korana ḡia na ruarua bevaḡirini riba, tauḡanina e iauka, karava asi ebuseni gabunai.

29 Bisini ruarua maki fene sebona na moḡo ḡevoirini, ene? Senaḡina moḡeri ta maki asi beketo-riḡo kavani tano ai, bema Tamami asi beurani nai.

30 A ḡomi tu debami ḡuri maki mabarari Barau na eiaviginikaurito.

31 Be asi boḡono gari; ḡomi voimi tu varaḡe lelevaḡi, bisini ḡutuma voiri maki ḡovanaḡirito.”

Iesu asi boḡono kira-ḡuniḡaua

Luka 12:8-9

32 “Deikara na au tarimarima ḡoirari ai bekiraḡi-foforiguni, ḡia maki au na bakiraḡi-foforiani Tamagu gubai etanuni ḡoiranai.

³³ Senaġina au deikara na tarimarima ġoirari ai beruġaguni e bekira-ġuniġauguni, ġia maki au na baruġaiiani e bakira-ġuniġauani Tamagu gubai etanuni ġoiranai.”

Dia maino, senaġi vetari

Luka 12:51-53; 14:26-27

³⁴ “Asi boġono tuġamaġi, au tu maino tanobara ġana aġwa-iaġomaiato. Asiġina, au tu dia maino aġwa-iaġomaiato, senaġi vetari urana na aiaġomato.

³⁵ Au aiaġomato tu, maġeri nama vaġa-ruġari ġana: Natu tauri na tamari beġe vevaġi-vinirini, natu vavineri na sinari beġe vevaġi-vinirini, taġama vavine keiri na ġeri taġama vavine barari beġe vevaġi-vinirini.

³⁶ Numa biaguna tu tauġena ġena numa tarimari na moġo beġe iau-rakava viniani.

³⁷ Deikara tamana o sinana beuravini-baregoani, a au tu betuġamaġi-keiguni nai, ġia tu asi ilaila au ġegu tarimai beġe kiraġiani. Ema deikara na natuna merona o kekenina beuravini-baregoani, a au beuravini-keiguni nai, ġia tu asi ilaila au ġegu tarimai beġe kiraġiani.

³⁸ E deikara tauġena ġena satauro asi beġwaiiani, ema murigu na asi berakani, ġia tu asi ilaila au ġegu tarimai beġe kiraġiani.

³⁹ Deikara ġena maġuri moġo lorina etoreani tarimana, ġena maġuri befitoġaiiani. A deikara au daigu ai ġena maġuri befitoġaiiani tarimana, ġena maġuri asi bevei-rekwarekwaiani.”

Iesu ġena mero beġe ġabi-raġerini tarimari na voiri namori beġe ġabirini

Mareko 9:41; Luka 10:16

⁴⁰ “Dei na ġomi eġabi-raġemini, au maki eġabi-raġeguni, ema au eġabi-raġeguni tarimana na au etuġuguto Barauna maki eġabi-raġeani.

⁴¹ Dei na peroveta tarimana ta eġabi-raġeani, korana ġia tu Barau ġena guruġa vaġa-foforina tauna ta, ġia na peroveta tauna davana tu beġabiani. Ema dei na veiġa iobukaiobuka tarimana eġabi-raġeani, korana ġia tu Barau ġena ura ekorana-iaġiani tauna, ġia na vei-iobukaiobuka tarimana davana beġabiani.

⁴² E tarima ta na mai ġegu mero ta nanu faraka kapusi sebona ta beviniani, korana ġia tu au ġegu vetuġunaġi tarimana, akira-korikori-mini, ġia voina tu beġabiani veġata.”

11

Ioane na ġena mero Iesu ġenai etuġu-iaġorito

1 Iesu na moġeri sisiba guruġari ġena mero gabanana ruarua (12) ġeri ekiraġi-ġosirito murinai, ġia monana Galilea vanuġari ġana eiaġoto, monai Barau ġena guruġa bene vevaġa-riba iaġia e bene ġobata-iaġia ġana.

2 Ioane Babatiso dibura numanai etanuto-ġoi nai, Keriso ġena ġauvei veiġari varina eseġaġiato, benamo ġia na ġena mero Iesu ġenai etuġu-iaġorito.

3 Iesu ġedanaġiato, ġekirato, “Barau na ekiraġi-toreato beiaġomani tarimana tu ġoi, ba tarima boruna ta baġana vaġa-nogaia?”

4 Benamo Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġoġenoġoi, ġomi na boġo seġaġiri e boġo ġitari veiġari Ioane boġono kira-varaia:

5 Mata-bubu tarimari ġeboġeboġeni, kwaku rakava tarimari ġerakani, lepera tarimari ġenamoni, seġa-bubu tarimari ġeseġaġini, mase tarimari ġevariġisi-ġenoġoini, ema Vari Namona gara veġubu e asi ġeri-ġari tarimari ġeri eġobata-iaġiani.

6 Au ġegu ai asi ġena daradara tarimana tu eiakuni.”

7 Ioane ġena mero ġerakato vau, Iesu na ġevevogoto tarimari evaġa-guruġarito, Ioane varina ġeri ekiraġi-ato, ekirato, “Ioane ġenai ġoiġoto nai, mo tano fakanai tu kara boġono ġitaia ġana? Gobu iavara na ekwari-ġareva ġarevaiani ġitaġitana ġoiġoto?”

8 Bema asiġina nai, kara boġono ġitaia ġana ġoiġoto? Dabuġa namona eveiani tarimana ġitaġitana ġoiġoto? Asiġina. Dabuġa namori ġeveirini tarimari tu kini ġeri numai ġetanuni.

9 Be, kara boġono ġitaia ġana ġoiġoto? Peroveta tarimana dainai? Aba! Akiramini, ġoġitaiato tarimana tu peroveta tarimari mabarari evanaġirini.

10 Ioane varina Buka Veġai maiġesi etoreato, Barau ekirato,

‘Au na ġegu vetuġunaġi tarimana tu batuġu-guineani, ġemu dabara ġoiramu ai vaġa-maġatana.’

11 Moġoni akiramini, mai tanobarai beġe maġuri tarimari mabarari fakari ai Ioane Babatiso tu barego vedaurea, ta na asi bevanaġiani. Senaġina Guba Basileiana nuġanai gabi tarimana na Ioane tu evanaġiani.

12 Ioane Babatiso ġena ġobata evari-fiurito-ġoi ġenana beiaġoma mo initoma, Barau na ġena Basileia o veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiiani, senaġina tarima tari na ġevevaġi-viniani, ġeri ura tu tauġeri beġene veġitaġau, a deikara Barau ġena Basileiai neraka-toġa etoni tarimana, ġia na ġekouani. (Mataio23:13).

13 Peroveta tarimari mabarari e Mose ġena taravatu maki na Barau ġena Basileia o veġitaġau ġeġobata-iaġiato-ġoi, eiaġomato mo, Ioane ġena negai.

14 Ema ġomi na ġeri guruġa boġo ġabi-raġeani ba asiġina, senaġina Ioane tu moġoni peroveta tarimana Elia, ġena iaġoma tu ġekiraġiato-ġoi.

15 Ma seġana tarimana bene seġaġi.

16 Toma ġuru tarimari tu deikara ġesi bavaġa-ilailarini? Ġia tu noġa mero keiri kavana, vanuġa ġatamanai ġetanu-taġoni, ġeġereni, tavi ta merori na tavi tai ġekea-vinirini, ġekirani,

17 ‘Ġai tu veġaraġo vererenai gita ġalauto-ġoi ġomi ġemi, senaġi ġomi tu asi ġobarato-ġoi! Ġai tu mase mariri ġaġabito-ġoi, senaġi ġomi tu asi ġotaġito-ġoi!’

18 Ioane eiaġomato, eġani-veaġato ema vine nanuna asi eniuato. Benamo ġekirani, ‘Ġia tu iauka rakavana na eboroġiato,’ ġetoni.

19 A Tarimarima Natuna eiaġomato, ġia tu ġaniġani ta asi eruġaiani. Benamo ġekirani, ‘Ġia tu boġeka tarimana ema vine nanuna eniu-ġutumani tarimana, takesi gogo tarimari e vei-rakava tarimari ġatari!’ ġetoni. Senaġi Barau ġena iaunega vaġa-foforina e vaġa-moġonina tu ġena vetoġa namori ġerina.”

Asi veġabidadama vanuġari

Luka 10:13-15

20 Iesu na ġena seġuka ġauveiri vanuġa baregori tari nuġari ai eveirito, senaġi ġeri rakava ġerina asi ġevetuġamaġi-kureto-ġoi, naima Iesu na moġeri vanuġa tarimari evanerito.

21 Ekirato, “Korasini o, ġoi ema Betesaida, vetuġami kika! Korana nuġa-farevaġi veġa boruri ġemi ai ġefoforito-ġoi tu, Taia e Sidono nuġari ai beġere fofori, benamo ġia tu irau laġani ai ġere vetuġamaġi-kure, fuse rakavari ai e tauġaniri ma gurumari ai ġeri vetuġamaġi-kure ġere vaġa-foforia.

22 Senaġina akiramini, Barau na tarimarima bekota-vinirini ġaronai, ġomi na boġo doġariani metona tu Taia e Sidono ġeri meto bevanaġiani.

23 Ġoi maki, Kapera-nauma o, ġoi ourani guba ġana bono varaġe otoni? Asiġina, ġoi tu mase gabuna ġana boiaġoni! Bema nuġa-farevaġi veġa boruri ġemi ai ġefoforito-ġoi tu Sodoma nuġanai beġere fofori nai, ġia tu roġo bere tanu mo initoma.

24 Senaġina akira-mini, Barau na tarimarima bekota-vinirini ġaronai, ġomi na boġo doġariani metona tu Sodoma ġeri meto bevanaġiani.”

Au ġegu ai ġoiagōma, be ġoiagāraġi

Luka 10:21-22

²⁵ Mo negai Iesu ekirato, “Tamagu o, guba ema tanobara Verena, авага-*namomuni*, korana ġoi na ma iaunegari e riba tarimari ġeri ai okure-toġarini dagarari tu, asi ġeri riba tarimari ġeri ai ovaġa-foforirini.

²⁶ Aba, Tamagu, ġemu ura tu maiġesina bene vetore veġata.

²⁷ Dagara mabarari Tamagu na eviniguto. Natuna tarima ta asi ribana, senaġina Tamana ġereġana moġo ribana, ema Tamana tarima ta asi ribana, senaġi Natuna ġereġana moġo ribana, ema Natuna na bene vaġa-fofori vinia etoni tarimana.

²⁸ Au ġegu ai ġoiagōma, ġomi deikara maruna metori ġoġwani e boġo gau tarimami mabarami, au na iaġaraġi banama vinimi.

²⁹ Au ġegu maruna, mai tu ġegu veġitaġau namona, ġoma ġabi-raġea, ma au ġegu ai riba maki ġoma ġabia! Korana au na asi badori-naġinaġimini e asi baġita-fitoġamini. Au ġegu ai iaġaraġi korikorina boġo doġariani.

³⁰ Auna maruna tu meraġa e ġegu ġwaġwa iatami ai batorekauani maki asi metona.”

12

Iesu tu Sabadi Verena

¹ Mo negai Iesu tu Sabadi ai widi vamokari na erakavanaġito. Ġena mero ġevitorito nai, widi ġwaġwari ġebukito-ġoi e ġeġanirito-ġoi.

² Farisea tarimari na ġeġitarito, benamo Iesu ġekiraiato, ġekirato, “Noġitaia, ġemu mero na ġita ġera taravatu asi ġekorana-iaġiani, Sabadi ai widi ġebukini.”

³ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Davida na veġa ta eveiato, ġia ma karona ġesi ġevitorito nai, ġomi na mai veġa eġorato tu roġosi roġo boġono iavia?

⁴ Barau ġena numai eraka-toġato, Barau ġoiranai ġetorerito-ġoi beredi ġia ma karona ġesi ġeġanito. Mo beredi tu veaġa, Rubu Veaġa vereri moġo ġari, taravatu.

⁵ Ema ġomi na Mose ġena taravatu nuġanai mai guruġa maki roġosi roġo boġono iavia, ekirani, Sabadi ai Rubu Veaġa vereri tu Rubu Veaġai ġeġauveini. Moġesina nai Sabadi taravatuna ġevaġa-rakavaiani, senaġi ġia tu asi ġeri kerere?

⁶ Au na akiramini, mainai tarima ta, ġia na Rubu Veaġa evanaġiani.

⁷ Buka Veaġa ekirani, ‘Vevetuġaġwa neġi aurani, a varevare dagarana tu asiġi.’ Bema mai guruġa anina ġoro riba nai, asi ġeri kerere tarimari ġomi na asi ġoro vaġa-bade-iaġiri.

⁸ Korana Tarimarima Natuna tu Sabadi Verena.”

*Iesu na ġima boso tarimana evaġa-namoato
Mareko 3:1-6; Luka 6:6-11*

⁹ Iesu na mo gabu eiaġuiato, ma eiaġoto, Iuda tarimari ġeri rubu ai eraka-toġato,

¹⁰ ġimana ebosoto tarimana ta maki monai. Benamo Farisea tarimari na Iesu beġene ġofaġofa-iaġia ġana ġedanaġiato, ġekirato, “Sabadi ai keve bita vaġa-namorini tu ma taravatuna ba?”

¹¹ Benamo Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi ta ġena mamoe sebona kwariġutu moġo, Sabadi ai guri tai beketo-riġoni nai, vaġa-maġurina ġana ġomi na asi boġo inu-raġeani?”

¹² Boġono tuġamaġi: Tarimarima tuġamaġi-iaġina tu barego vedaurea, a mamoe ġenai tu kei! Moġa lorinai Sabadi ai veiġa namona veiveina tu maoro vedaurea.”

¹³ Benamo Iesu na mo ġima boso tarimana ekiraiato, ekirato, “Ġimamu noduġi-roroġotoa.” Ġia ġimana eduġi-roroġotoato, benamo mabarana enamo-ġosito, ġimana reke ta kavana.

¹⁴ Senaġi Farisea tarimari ġeraka-rosito, benamo ġea boioġa-vegogoto, kamasi Iesu beġene vaġi-masea dabarana ġea vetauato.

Iesu tu Barau na eviriġiato tarimana

¹⁵ Farisea ġeri boioġa Iesu na varau eriba-guineato nai, ġia mo gabu na eraka-veġitato. Tarimarima ġutuma ġia murina na ma ġeiaġoto, ema keve tarimari mabarari evaġa-namorito.

¹⁶ Senaġi eguruġa gwaġiġi-vinirito, ġia varina tarima ta maki asi beġene vaġa-ribaia.

¹⁷ Maiġesi eguruġato, korana Isaia peroveta tarimana muruna na eraka-rosito guruġana bene moġoni ġana, ekirato,

¹⁸ “Mai tu au ġegu vetuġunaġi tarimana, aviriġiato. Au na ġia aura-viniani, e ġia ġenai maki aiakuni; Au Iaukagu ġia ġenai batoreani, e ġia na au ġegu guruġa e veiġa iobuka-iobukari beġobata-iaġirini bese mabarari ġeri ai.

¹⁹ Ġia asi bevanevaneni, ma asi befararani; ema ġatamai garona maki ta na asi beseġaġiani.

²⁰ Ġia na gobulefa moirana asi betau-koruani, ema irau mo emoreni lamefana maki asi bevei-buseani, beiaġoni mo, ġia na guruġa e veiġa iobukaiobukari bea vaġaruġarini, benamo beġe kokoreni.

²¹ Ġia ġenai tarimarima mabarari ġeri vetuġamaġikau beġe toreani.”

*Iesu e Belsebul**Mareko 3:20-30; Luka 11:14-23; 12:10*

22 Benamo kotari na iauka rakavana na eborogiato tarimana Iesu ġenai ġeġabi-iaġoato. Mo tarima tu matana bubu e muruna bubu. Iesu na evaġa-namoato, benamo ma eguruġato e eboġeboġeto.

23 Tarimarima mabarari na mai veiġa eġorato ġeġaba-iaġiato, ġekirato, “Mai tu betaġu Davida Natuna banaġu, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna)?”

24 Senaġi Farisea tarimari na maiġa ġeseġaġiato nai, ġekirato, “Mai tu Belsebul, iauka rakavari ġeri vere, na seġuka eviniani nai, mai tarima na iauka rakavari elai-vaġirini.”

25 Iesu na ġeri tuġamaġi varau eribarito nai, ekirarito, ekirato, “Gavamani bevetavini, tauġena bevevaġi-vinini nai, ġia tu berakavani; e vanuġa ta o doġoro ta bevetavini, tauġena bevevaġi-vinini nai, asi beruġani riba.

26 E diablo ta na diablo ta belai-vaġiani nai, Satani tu tauġena bevevaġini, moġa anina tu, doġoro tatai varau bevetavi nai, asi beruġani riba?

27 Ġomi ġokirani, au tu Belsebul ġena seġuka na iauka rakavari alai-vaġirini, a ġomi murimi ai ġerakani tarimari na iauka rakavari aiġesi ġelai-vaġirini? Ġia na ġevaġa-moġoniani, ġomi ġemi guruġa tu kerere.

28 Asiġina, dia Belsebul, senaġina Barau Iaukana ġena seġukai alai-vaġirini, naima boġono riba, Barau ġena Basileia tu ġomi ġemi ai varau beraġasi.

29 Tarima ta gwada tarimana ġena numa asi bedareani riba, ma ġena farefare beġwa-rakarini, senaġi ġia na gwada tarimana varo na bebarubaruani, monai vau ġia na ġena numa farefareri beġabi-rakarini.

30 Deikara na au asi evaġa-kavaguni, ġia na tu au eruġaguni, e deikara au ġesi asi etore-vegogoni, tarimana tu eveiari-lausilausini.

31 Moġa lorinai akiramini, tarimarima rakava beġe veini ema Barau beġe kira-rakava viniani tarimari, ġeri rakava mabarari Barau na betuġamaġi-fitoġarini riba, senaġi tarima ta na Iauka Veaġa bekira-rakava viniani tarimana, ġena rakava asi betuġamaġi-fitoġaiani.

32 Tarima ta na Tarimarima Natuna bekira-rakava viniani nai, ġena rakava tu betuġamaġi-fitoġaiani, senaġi tarima ta na Iauka Veaġa bekira-rakava viniani tarimana, ġena rakava asi betuġamaġi-fitoġaiani, toma mai maġuri ai ema maġuri gabinai maki asi betuġamaġi-fitoġaiani.”

Ĝau e ĝia ĝwaĝwana

Luka 6:43-45

³³ “Bema ĝau namo nai tu, ĝwaĝwana maki namo, a bema ĝau rakava nai, ĝwaĝwana maki rakava. Ĝau tu ĝwaĝwana ĝenana boribaiani.

³⁴ Gomi mota naturi, ma rakavami ĝesi ĝotanuni, be guruĝa namona ta tu kamasi boĝo kiraĝiani? Korana tarima tu nuĝana na kara eiaĝomani, murunai ekiraĝirini.

³⁵ Tarima namona na dagara namori nuĝanai evaĝa-vegogorini dagarari bevaĝa-raka-rosirini. Tarima rakavana na dagara asi namori nuĝanai evaĝa-vegogorini dagarari bevaĝa-raka-rosirini.

³⁶ Senaĝi au na akiramini, guruĝa taĝuitaĝui mabarari, tarimarima na beĝe kiraĝirini tu, Barau ĝena Kota baregona ĝaronai voiri beĝe ĝabirini.

³⁷ Ĝemu guruĝa ĝenana Barau na vei-iobukaiobuka tarimamu bekiraĝi-muni, o vei-rakava tarimamu bekiraĝimuni.”

Farisea tarimari na vetoĝa ĝevetauani Iesu ĝenai

Mareko 8:11-12; Luka 11:29-32

³⁸ Taravatu vaĝa-riba-iaĝina tarimari e Farisea tarimari kotari na Iesu ĝevaĝa-guruĝaiato, ĝekirato, “Vevaĝa-riba tarimamu, ĝai ĝaurani vetoĝa boruna ta ĝoi ĝemuna baĝana ĝitaia.”

³⁹ Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Toma ĝuru rakavana ma veĝura-vanaĝina ĝesi, (Barau ĝenana ĝeveĝitato ĝuruna), seĝuka vetoĝana ta ĝeĝita-vetauani, senaĝi vetoĝa ta asi beĝe doĝariani, Iona, peroveta tarimana, vetoĝana moĝo.

⁴⁰ Iona tu ĝaro toitoi ema boĝi toitoi maĝani-kone barana, rakana donodono diana nuĝanai etanuto, moĝesina kavana Tarimarima Natuna maki ĝaro toitoi ema boĝi toitoi tano nuĝanai betanuni.

⁴¹ Kota baregona ĝaronai Nineva tarimari beĝe ruĝa-vaisini, toma ĝuru tarimari beĝe samanirini, korana Iona ĝena ĝobata ĝeseĝaĝiato neganai, ĝia ĝeri rakava ĝerina ĝevetuĝamaĝi-kureto, ema ĝeraka-kureto Barau ĝenai. Senaĝi ĝoĝitaia, tarima ta na Iona evanaĝiani tu maĝa.

⁴² Kota baregona ĝaronai maki, Seba vavine baregona o Kwin beruĝa-vaisini, mai ĝuru tarimari besamanirini, korana ĝia tu ĝena tanobara manaĝana na eiaĝomato, Solomona ĝena iaunega guruĝari bene seĝaĝiri ĝana. Senaĝi ĝoĝitaia, tarima ta na Solomona evanaĝiani tu maĝa.”

Iauka rakavana ma eĝenoĝoito

Luka 11:24-26

43 “Iauka rakavana ta tarima ta ġenana eraka-vaġito, benamo gabu kaukauri na eraka-vanaġito, iaġana bene ġania etato, senaġi iaġaraġi gabuna ta asi edoġariato.

44 Benamo ġia tauġena ekirato, ‘Naġenoġoi, araga-kwaneato numana ġana.’ Eġenoġoi-iaġoto, numa edoġariato. Numana tu korina, veiareva ema ġitaġitana namo vedaurea.

45 Benamo ġia na iauka rakava kwaikwairi imaima ru-rua (7) ma eġori-iaġorito, mabarari ġeraka-toġato, monai ġetanuto. Moġa lorinai mo tarima tu guinenai ġena rakava tu kota misina, senaġi dokonai ġena rakava tu barego vedau-rea. Maiġesina toma ġuru rakavana ġenai beġorani.”

Iesu sinana e tarina doġoro

Mareko 3:31-35; Luka 8:19-21

46 Iesu tu tarimarima roġo evaġa-guruġarito-ġoi nai, ġia sinana e tarina doġoro ġeraġasito. Numa murikanai ġeruġa-tarito, ġeri ura tu Iesu beġene vaġa-guruġaia.

47 Benamo tarima ta na ekiraiato, ekirato, “Ġoi sinamu e tarimu merori tu numa murikanai ġeruġa-taġoni, ġevaġa-guruġamu ġetoni.”

48 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Au sinagu tu dei, e au tarigu merori tu deikarari?”

49 Benamo ġia ġimana na ġena mero eduġi-vinirito, ekirato, “Au sinagu e au tarigu merori tu maiġeri!”

50 Deikara na au Tamagu gubai etanuni ġena ura veiġari eveirini tarimana tu, au tarigu tauna, e au tarigu vavinena, ema au sinagu.”

13

Barabore - Iaraġa tarimana na widi ġueri efiurito

1 Mo ġaro sebonai moġo Iesu na numa eraga-kwaneato, eiaġoto, Galilea kouna rikinai etanu-tarito.

2 Tarimarima ġutuma-bara na ġevegogo-ġeġeraġiato nai, ġia tu ġasi tai eraġekauto, benamo etanu-tarito, a tarima mabarari tu fenu ai ġeruġato.

3 Iesu na dagara ġutuma barabore ai evaġa-ribarito.

Ekirato, “Iaraġa tauna ta ġena widi ġueri varovarori eiaġoto.

4 Ġia na widi ġueri efiu-lausilausirito-ġoi nai, gabu irauirau ai ġeketoto. Kotari dabarai ġeketoto, benamo manu ġeiaġomato, ġeġani-ġosirito.

5 Kotari forefore gaburi ai ġeketokauto tano maġiġiri ai. Asikauna ġegarato, korana tano iatanai moġo.

6 Senaġi ġaro eraġekauto nai, etunurito, ema lamuri asi ġevariġo-ginikauto nai, asikauna ġemaraito.

⁷ Kotari tu ġauġa ġiniġiniri vefakari ai ġeketoto. Mai ġauġa ġiniġiniri ġetubu-baregato nai, varovaro dagarari ġetubu-ġaurito.

⁸ A kotari tu tano namonai ġeketoto, ġwaġwari ġetaunato nai, kotari sinau ta (100), ma kotari gabana imaima ma gabanana (60), ema kotari tu gabana toitoi (30).”

⁹ Iesu ġena guruġa dokonai ekirato, “Ma seġana tarimana bene seġaġi!”

Kara dainai Iesu na barabore ekiraġirito

Mareko 4:10-12; Luka 8:9-10

¹⁰ Iesu ġena mero ġia ġenai ġe-iaġoto, benamo ġedanaġiato, ġekirato, “Kara dainai barabore ai tarimarima ovaġa-guruġarini?”

¹¹ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Guba Basileia ġena riba vekuretoġari ġomi ġemi ai tu fofori, senaġi ġia ġeri ai tu asiġina.

¹² Ma ġena seġaġi tarimana Barau na tuġamaġi-faka bevini-ani, barego vedaurea bene doġari ġana. Asi ġena seġaġi tarimana, ġena tuġamaġi-faka misina maki beġabi-vaġiani.

¹³ Moġesi naima au na barabore ai avaġa-guruġarini. Korana matari na ġeboġe-boġeni, senaġi asi ġeġita-maġatani, seġari na ġeseġaġini, senaġi asi ġetuġamaġi-maoroni.

¹⁴ Ġia ġeri ai Isaia ġena peroveta guruġana bema moġoni, maiġesi ekirato,

‘Ġomi tu boġo seġaġini,
ma boġo seġaġini,
senaġi asi boġo riba-maoroni.

Ġomi tu boġo ġitani,
ma boġo ġitani,
senaġi debami asi beġe vekeoni.

¹⁵ Korana mai bese tarimari nuġari tu gwaġiġi foroforo, seġari maki bubu, matari maki ġevекouto.

Matari na beġe ġitani garina,
seġari na beġe seġaġini,
e nuġari na beġe riba-maoroni garina,
ma au ġegu ai beġe vetuġamaġi-kureni ġeri Barau,
benamo bavaġa-maġuririni garina.’

¹⁶ A ġomi tu boġono iaku, korana matami tu ġeġitani e seġami tu ġeseġaġini.

¹⁷ Au na akira-korikorimini: Peroveta tarimari vovoka ma Barau ġena vei-iobukaiobuka tarimari ġutuma kaiveġata na ġeri ura baregona tu, ġomi na inította kara ġoġitaiani beġene ġitaia, senaġi asi ġeġitaiao, e ġomi na kara ini ġoseġaġiani beġene seġaġia, senaġi asi ġeseġaġiato.”

*Widi ġueri baraborena anina
Mareko 4:13-20; Luka 8:11-15*

18 “Ġoseġaġi, widi fiu-rovorovona tarimana baraborena anina tu maiġa:

19 Tarima kotari na Barau ġena Basileia varina ġeseġaġiani, senaġi asi ġetuġamaġi-fakaiani. Benamo Satani eiaġomani, ma mo kara ġia nuġari ai beġe varo dagarari tu, ġia na eġabi-vaġirini. Moġeri tarima tu widi ġuturi dabarai ġeketoni kavana.

20 Widi ġueri kotari forefore ai ġeketoto, mai tu tarima kotari na Barau ġena Vari Namona ma iakuri ġesi ġeseġaġiani e ġeġabi-raġeani.

21 Senaġina ġia nuġari ai asi erakatoġa-ginikauni nai, asi etanu-maukani. Barau ġena guruġa dainai nega rakavari ġeġoitaġoni e ġevaġa-midigu midigurini ġarori ai, ġia ġenana ġeraka-veġitani.

22 Widi ġueri kotari tu ġauġa ġiniġiniri vekaravari ai ġeketoto, mainana ekiraġiani tu, tarima kotari na Barau ġena guruġa ġeseġaġiani, senaġi tauġeri ġeri maġuri e farefare ġutumari ġetuġamaġi-baregorini ġerina, Barau ġena guruġa ġevəkouni, e ġwaġwana maki asi evetoreni.

23 A widi ġueri kotari tu tano namonai ġeketoto, mainana ekirarani tu, tarima kotari na Barau ġena guruġa ġeseġaġiani, ma ġeġabi-raġeani nuġari mabarari ġesi, ġia ġwaġwari ġevetoreni maki, kotari sinau ta (100), ma tari gabana imaima ma gabanana (60), ma kotari gabana toitoi (30).”

Barabore - Widi e ġauġa

24 Iesu na barabore ta ġeri ma ekiraġiato, ekirato: Guba Basileia tu tarima ta kavana, ġue ġuturi namori ġena vamokai evarorito.

25 Benamo boġi tai, tarimarima mabarari roġo ġegenato-ġoi nai, ebaru-viniato-ġoi tarimana eiaġomato, ġauġa ġuturi widi vekaravari ai efiurito, benamo erakato.

26 Widi ġetubu-foforito, ġegara-baregoto e ġwaġwari ġeburito nai, ġauġa rakavari maki ġia vefakari na ġefoforito.

27 Benamo vamoka biaguna ġena vetuġunaġi merori ġia ġenai ġeiaġomato, ġekirato, ‘Vereġauka, ġoi ġemu vamokai ġue ġuturi namori ovarorito, nene? Senaġi mai ġauġa rakavari tu ainana beġe iaġoma?’

28 Ġia na evaġa-veserito, ekirato, ‘Ebaru-vinirani tarimana na mai veiġa bema veia.’ Vetuġunaġi merori na ġedanaġiato, ġekirato, ‘Bema ourani nai, ġaiāġo, be baġana lauri ba?’

29 Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, 'Asiĝina, korana ĝomi na ĝauĝa boĝo laurini nai, widi maki lamuri ĝesi boĝo lau-sebonarini garina.

30 Ĝia ruarua beĝene gara-sebona, ma beĝene tanu mo, widi ĝwaĝwana basibasina ĝarona bene raĝasi. Mo ĝaro ai au na basi-basina tarimari maĝesina bakirarini, bakirani: Giniguine tu, ĝauĝa mabarari ĝovaĝa-vegogori, ĝobaru-sebonari, be karava na bene ĝarari, a widi ma boĝono vaĝa-vegogoa, be ĝegu ĝaniĝani vaĝa-vegogo gabunai boĝono toreri.' ”

Barabore - Mastadi ĝauna ĝutuna

Mareko 4:30-32; Luka 13:18-19

31 Iesu na barabore ta ma ekira-vararito, ekirato, “Guba Basileia tu mastadi ĝauna ĝutuna kavana, tarima ta na eĝabiato, ĝena vamokai evaroato.

32 Tanobarai varovaro dagarari ĝueri mabarari fakari ai ĝia ĝereĝana misina korokoro, senaĝi etubuni nai, varovaro dagarari mabarari fakari ai ĝia moĝo barego vedaurea. Ĝia tu ĝau ai eiaĝoni naima, rovo manuri ĝeiaĝomani, ma ĝeri nuĝi ĝeveini ĝia leganai.”

Barabore - Farao vaĝa-tubuna muramurana

Luka 13:20-21

33 Iesu na barabore ta ĝeri ma ekiraĝiato, ekirato, “Guba Basileia tu farao vaĝa-tubuna muramurana kavana, vavine ta na kotuna ta moĝo eĝabiato, benamo farao fuseri toitoi ĝesi egiroato, eiaĝoto mo, muramura na mabarana evaĝa-tubu baregoato.”

Barabore aniri

Mareko 4:33-34

34 Iesu na mai dagara mabarari barabore ai tarimarima evaĝa-riba iaĝirito-ĝoi. Ĝena ĝobatai barabore asi eraga-kwanerito-ĝoi.

35 Mai veĝa eveiato ĝenana, peroveta tarimana ĝena guruĝa ema vaĝa-moĝoniato, ekirato,

“Au na barabore ĝerina

ĝia bavaĝa-guruĝarini;

tanobara evesinato ĝarona na

beiaĝoma mo initoma

veĝuni ĝetanuni dagarari,

au na ĝia ĝeri bakiraĝi-foforirini.”

Iesu na widi e ĝauĝa baraborena anina ekiraĝi-foforiato

36 Iesu na mo tarimarima ĝutuma eraga-kwanerito, benamo numai eraka-toĝato. Ĝena mero ĝia ĝenai ĝeiaĝomato,

bena ġekiraiato, ġekirato, “Ġauġa rakavari vamoka nuġanai baraborena ġai ġemai nokiraġi-maġataia.”

³⁷ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Widi ġueri namori evarorini tarimana tu Tarimarima Natuna.

³⁸ Vamoka tu tanobara, ġue ġuturi namori tu Barau ġena Basileia o veġitaġau seġukana gaburenai ġetanuni tarimari; ġauġa rakavari tu Satani ġena tarimarima doġoro.

³⁹ E ġauġa varovarona tarimana tu Diabolo, ġita ebaru-vinirani tarimana; kwakwa tu tanobara magona beraġasini kavana. Ġwaġwana kwakwa e basibasina tu aneru na beġe korana-iaġiani.

⁴⁰ Vaġa-ilailana ġauġa ġevaġa-vegogorini, ma karavai ġegaburini, ġeġara-ġosirini, tanobara bea korini nai, moġesina kavana bevetoreni:

⁴¹ Tarimarima Natuna na ġena aneru tu betuġurini, benamo tarimarima ġeġori-kerererini tarimari, ema veġa rakavari ġevirini tarimari mabarari, Barau ġena Basileia ġenana beġe ġabi-veġitarini,

⁴² e karava seġukana ma moremorena nuġanai beġe fiutoġarini, ema monai roġo beġe taġini, gadikari maki beġe veġara-tarini.

⁴³ Moġa ġaronai maki Barau ġena vei-iobukaiobuka tarimari tu, ġaro kavana ma mamari ġesi Tamari ġena Basileia nuġanai beġe tanuni. Deikara ma seġana tarimana, bene seġaġi.”

Barabore - Tarima ta na farefare namona ta ekure-toġaiato

⁴⁴ “Guba Basileia tu farefare vekuretoġana tanobarai kavana. Tarima ta na edoġariato, benamo ma eguriguri-ġauato. E ma iakuna ġesi eiaġoto, ġena dagara mabarari ea voivoi-iaġirito, benamo mo tano evoiato.”

Barabore - Galasi forena davana barego forena

⁴⁵ “Guba Basileia tu businessi tarimana kavana, galasi foreri davari barego dagarari evetaurini.

⁴⁶ Ġia na voina barego lelevaġina forena ta edoġariato, benamo ġena farefare mabarari evoivoi-iaġi fitoġarito roġo, monai vau mo davana forena evoiato.”

Barabore - Reke

⁴⁷ “Guba Basileia tu reke kavana, davarai ġefiu-riġoani nai, maġani-kone irauirau nuġanai ġetoġani.

⁴⁸ Reke evonuni nai, ġeinu-raġeani tanobara ġana, benamo reke tarimari ġetanu-tarini vau, maġani-kone reke nuġanai moġeri mabarari ġeviriġirini, namori mabarari tu baketi ai ġeġurarini, a rakavari tu ġefitoġarini.

49 Moġesi vetoġa bevetoreni, tanobara magona beraġasini nai. Aneru beġe iaġomani nai, veiġa rakava tarimari tu beġe tore-veġitarini veiġa iobukaiobuka tarimari ġerina;

50 e karava more-morena nuġanai beġe fiu-toġarini. Monai beġe taġini, gadikari maki beġe veġara-tarini.”

Guruġa moġoniri variġuri e guineri

51 Iesu na ġena mero edanaġirito, ekirato, “Mai guruġa mabarari nuġami ai boġo riba-ġitakauri ba?” Ġia na ġekiraiato, “Oi, Vereġauka.”

52 Iesu na ma ekirarito, ekirato, “Moġesina nai, bema taravatu vaġa-ribana tarimana ta Guba Basileia ġena vevaġa-riba tarimanai beiaġoni neganai, ġia tu numa biaguna ta kavana, ġena farefare variġuri ema guineri eġabi-rosirini ġena farefare vaġa-vegogo numana na.”

Nasareta tarimari na Iesu asi ġeġabi-raġeato
Mareko 6:1-6; Luka 4:16-30

53 Iesu na maiġeri barabore ekiraġi-ġosirito vau, mo gabu eraga-kwaneato.

54 Monana vau ebaregoto vanuġanai eraġasito. Iuda tarimari ġeri rubu ai evevaġa-ribato-ġoi nai, ġia ġeseġaġiato-ġoi tarimari na ġena ġobata guruġari ġeġaba-iaġirito, ema maiġesi ġevedanaġito, ġekirato, “Mai tarima ġena riba tu ainana eġabito, e mai nuġa-farevaġi veiġari maki kamasi eveirini?”

55 Ġia tu kamuda tarimana natuna, ene? Ġia sinana arana Maria ġetoni, ene? E ġia tarina merori arari tu Iakobo (o Iames) e Iosefa, Simona e Iudas, ene?

56 Ema ġia tarina vavineri mabarari maki ġita ġesi maiġeri. Senaġi mai riba ema seġuka mabarari ne ainana eġabito?”

57 Moġesi ġetuġamaġi-ġutuma viniato nai, ġia na asi ġeġabi-raġeato. Iesu na maiġesi ekirarito, ekirato, “Peroveta tarimana tu gabu mabarari ai beġe gubakauani, senaġi ġena vanuġa korikori ema ġena numa tarimari na moġo asi beġe gubakauani.”

58 Monai nuġa-farevaġi veiġa boruri viravira moġo eveirito, korana asi ġeri veġabidadama nai.

14

Ioane Babatiso ġena mase

1 Mo negai Heroda, Galilea verena, Iesu varina eseġaġiato.

2 Benamo ġia na ġena vetuġunaġi tarimari evaġa-guruġarito, ekirato, “Mai tu Ioane Babatiso mase na bevaisiraġe-ġenoġoi nai, seġuka veiġari boruri eveirini.”

³ Heroda na Ioane eḡabi-tariato ma ebarubaruato, dibura numai ekou-ḡauato. Ĝia na maiḡesina evei-viniato, korana ḡia kakana Filipino ḡaraḡona, Herodia, ḡaramanai.

⁴ Ioane Babatiso na Heroda evaḡa-guruḡaiato-ḡoi, ekirato, “Ĝoi na Herodia boḡaraḡo-veraria tu asi maoro.”

⁵ Heroda eura-rakavato, Ioane bene vaḡia, senaḡi tarimarima gariri eveito, korana ḡia na Ioane ḡetuḡamaḡiato-ḡoi tu peroveta tarimana ta.

⁶ Senaḡi Heroda ḡena ḡora ḡaronai o betdei, Herodia natuna ḡuiatona tu varivari tarimari ḡoirari ai ebarato. Heroda maki mai bara na evaḡa-iakuato.

⁷ Moḡesina nai ḡia ma nuḡana mabarana ḡesi guruḡa gwaḡiḡinai maiḡesina bara-ḡuiatona ekiraḡitore-viniato, ekirato, “Ĝoi kara oura-viniani dagarana nokiraḡia, benamo bavanimuni.”

⁸ Ĝuiato tu sinana na varau evaḡa-guruḡa guineato ema elaunaḡiato nai, ḡia maiḡesina ekirato, “Ioane Babatiso debana diḡu ai mainai noma vinigu.”

⁹ Heroda nuḡana emetoto, senaḡi ḡena guruḡatore ḡuiato ḡenai varau eveiato e ḡena varivari tarimari dairi ai ekirato, beḡene vinia.

¹⁰ Benamo tarima debari ebasi-ḡuturito-ḡoi tarimana ta etuḡuato dibura numai, Ioane debana ebasi-ḡutuato.

¹¹ Ioane debana tu diḡu ai ḡeḡuraiato vau, ḡuiato ḡeviniato, benamo sinana ḡenai eḡwa-iaḡoato.

¹² Benamo Ioane ḡena mero ḡeiaḡomato, tauḡanina ḡeḡabiato, ḡeguriato. Moḡa murinai ḡeiaḡoto Iesu ḡekiravaraiato.

Iesu na tarimarima daḡara imaima (5,000) eḡuburito Mareko 6:31-44; Luka 9:10-17; Ioane 6:1-13

¹³ Iesu na Ioane ḡena mase varina eseḡaḡiato nai, ḡia monana eraka-ḡerevaḡito ḡasi na, asi tarimarima gabuna ḡana eiaḡoto. Senaḡi tarimarima na ḡeseḡaḡiato nai, ḡeri vanuḡa ḡeiaḡuirito, tano na kwakuri na ḡerakato, Iesu murina na ḡeiaḡoto.

¹⁴ Iesu fenu ai edarokauto nai, ḡia na tarimarima ḡutuma-bara eḡitarito, benamo evetuḡa-rakavarito, ema ḡeri keve tarimari evaḡa-namorito.

¹⁵ Lavilavi rekenai Iesu ḡena mero ḡia ḡenai ḡeiaḡoto, bona ḡekirato, “Mai tu gabu fakana, asi tarima-rimana, ḡaro varau bevariḡo naima, mai tarimarima ḡutuma-bara notuḡuri, be vanuḡai ḡari ḡaniḡani beḡenea voi.”

¹⁶ A Iesu ekirato, “Ĝia asi beḡene raka-veḡita, ḡomi na ḡari boḡono viniri, be beḡene ḡaniri.”

17 Ġia na ġekiraiato, ġekirato, “Ġai ġemai tu beredi imaima (5) e maġani-kone ruarua (2) moġo maiġeri.”

18 Iesu na ekirarito, ekirato, “Maiġana ġoġabi-iaġomari au ġegu ai.”

19 Benamo ġia na mai ġutuma-bara elaunaġirito, ġauġa iatari ai beġene tanutanu-tari etato, monai vau ġia na beredi imaima e maġani-kone ruarua eġabirito, gubai eboġe-raġeto, Barau evaġa-namoato vau, etavi-kirakirarito, ġena mero evinirito, benamo ġia na vau mai tarimarima ġutuma-bara ġevinirito.

20 Mabarari ġeġani-maseto; ġaniġani kwari ġevaġa-vegogorito, boseġa gabanana ruarua (12) ġevaġa-vonurito.

21 Ġeġaniġanito, tau moġo, mabarari tu 5,000 kavana, senaġi vavine ma naturi keikeiri ġesi tu asi ġeivirito.

Iesu nanu iatanai erakato

Mareko 6:45-52; Ioane 6:16-21

22 Moġa murinai Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, ġasi ai beġene raġekau, beġene guine, kou reke ta ġana beġene iaġo etato. A ġia tu mo tarimarima ġutuma-bara roġo etuġu-rovorovorito.

23 Mai tarimarima vovoka etuġu-rakarito vau, ġia ġereġana ġoro ġana evaraġeto, bene ġauġau ġana.

Varau eboġito nai, ġia tu roġo moġa, ġereġana.

24 Ġasi tu kotuna ma fakana tanobara ġenana kou nuġanai, e ureure na edori-ġareva ġarevaiato, korana iavara na ġasi ġena raga ġoirana rekena na etoġato-ġoi nai.

25 Horaġauna 3 ema 6 koloko vekaravari ai boġiboġi rekena, Iesu ġia ġeri ai eiaġoto.

26 Senaġi ġena mero na nanu iatana na erakato-ġoi ġeġitaiato, benamo nuġari maki ġefare-vaġito, ema ġegari-rakavato, ġekirato, “Mo tu murava ta!” Ġegarito nai ġeġabato maki.

27 Iesu na asikauna evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġonuġa-gwaġiġi, mai tu au; asi ġogari.”

28 Petero na evaġa-veaseato, ekirato, “Vereġauka, bema moġoni ġoi neganai, bono launaġigu, be nanu iatanai bana raka, ġemu ai bana iaġosi.”

29 Iesu ekirato, “Noiaġoma!” Benamo Petero ġasi na eraka-riġoto, nanu iatanai erakato, Iesu ġenai eiaġoto.

30 Senaġi Petero na iavara (e ureure) eġitaiato, benamo egarito, erei-riġoto nai eġaba-fouto, ekirato, “Vereġauka o, noma vaġa-maġurigu.”

31 Iesu asikauna ġimana etuġu-iaġoato, ġenai eveġabikauto, ekirato, “Veġabidadama kei tarimana, karase nai odaradarani?”

³² Tauri ruarua ġasi ai ġeraġekauto vau iavara edokoto.

³³ Ġasi tarimari tu ġia ġoiranai vau ġetoma-rakariġoto, ġekirato, “Moġoni veġata, ġoi tu Barau Natuna.”

*Iesu na keve tarimari Genesareta ai evaġa-namorito
Mareko 6:53-56*

³⁴ Ġia ġasi na ġevanaġito, Genesareta tanonai ġeraġasito.

³⁵ Mo gabu tarimari na Iesu ġea ġita-doġariato, benamo ġia varina mo gabu vanuġari mabarari ġevaġa-ribarito. Benamo keve tarimari ġia ġenai ġeġwa-iaġorito,

³⁶ e ġenoġiato, ġena dabuġa dudunai moġo maki beġene veġabikau. Gabivau, ġeveġabi-kauto tarimari mabarari varau ġenamoto.

15

Namo e rakava

¹ Farisea tarimari e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari kotari Ierusalemna na Iesu ġenai ġeiaġoto, ġekirato,

² “Karase nai ġoi ġemu mero na ġita senera vereri ġeri vevaġa-riba asi ġeseġaġirini? Ġia ġimari maki dabara korikoriri ai asi ġeġuriġirini vau ġeġaniġanini!”

³ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Be karase senemi vereri ġeri vevaġa-naġi boġono korana-iaġiri urari ai, Barau ġena taravatu guruġari ġoruġarini?”

⁴ Barau ekirato, ‘Tamamu e sinamu bono gubakauri,’ ema ‘Deikara ta na tamana o sinana beguruġa-rakava viniani tarimana tu boġono vaġi-mase!’

⁵ Senaġi ġomi ġokirani, tarima ta na tamana o sinana bevaġa-guruġaiani, bekirani, ‘Au na ġomi asi bavaġa-kavamini, korana bara vinimi dagarana tu Barau ġena dagara, naima ġia aviniani.’

⁶ Moġesi veġai ġomi na tarima ġokouani, tamana e sinana asi bene vaġa-kavari e asi bene gubakauri ġana. Ġemi sene maġuriri maiġesiri ġerina Barau ġena taravatu guruġari asi aniri ai ġovaġa-iaġorini.

⁷ Ġofaġofa tarimami, Isaia na eperoveta-iaġimito tu moġoni, ekirato,

⁸ ‘Mai besena tu mururi koriri ai moġo au ġegubakauguni ġeri Barau, senaġina ġia nuġari tu manaġa rakava au ġegu ai.

⁹ Ġetoma-rakariġo vini-kavaguni, ġeri vevaġa-riba tu tarimarima ġeri vevaġa-naġi taravaturi, a dia au ġegu!’ ”

*Dagara kotari na tarima ġevaġa-rakavarini**Mareko 7:14-23*

¹⁰ Iesu na tarimarima ġutuma ġia ġenai ekea-iaġomarito, benamo ekirarito, ekirato, “Ġoseġaġi, ema boġono riba-maoro:

¹¹ Murika na eraka-toġani tarima murunai dagarana na ġia asi evaġa-rakavaiani, senaġina kara ġia nuġana o loruna ġutuna na ma muruna na eraka-rosini dagarana na ġia evaġa-rakavaiani.”

¹² Ġena mero ġia ġenai ġeiaġomato, benamo ġekiraiato, ġekirato, “Ġoi ribamu, Farisea tarimari tu ġoi ġemu guruġa beġe seġaġia nai, nuġari beġe midigu?”

¹³ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Tamagu gubai etanuni na ġau asi evarorito mabarari tu beġe raġa-vaġirini.

¹⁴ Ġotuġamaġi-fituġari! Ġia matari bubu, senaġi ġeurani mata-bubu tarimari beġene ġori-kauri. Bema mata-bubu tarimana na mata-bubu tarimana ta beġori-kauani nai, tauri ruarua koufai beġe keto-riġoni.”

¹⁵ Petero na ekiraiato, ekirato, “Mai guruġa veabanaġina tauna korikori novaġa-ribama.”

¹⁶ Iesu na ekirarito, ekirato, “Ġomi maki asi ġotuġamaġi-fakani tarima kotari kavana?

¹⁷ Asi ġoribani maki? Dagara ta tarima muruna na eraka-toġani, eiaġoni sinaġenai, monana eiaġoni tauġanina ġenana ea raka-rosini.

¹⁸ Senaġina muruna na ġeraka-rosini dagarari tu nuġana o loruna na ġeiaġomani naima, maiġeri dagara na tarima ġevaġa-rakavaiani.

¹⁹ Tarima nuġana o loruna ġenana tuġamaġi rakavari ġeraġeni nai, evaġivaġini, eveġura-vanaġini, emata-boraġani, elemani, Kota gabunai ġofaġofa guruġari ekiraġirini, ema tarima namori arari ġofaġofa veiġari ai evari-fiurini.

²⁰ Maiġeri dagara na tarima evaġa-rakavaiani; senaġina ġimamu asi oġuriġiani vau oġaniġanini, monana tarima asi evaġa-rakavaiani.”

*Irau bese vavinena ta ġena veġabidadama**Mareko 7:24-30*

²¹ Iesu na mo gabu eraga-kwaneato, eraka-iaġoto Taia e Sidono rekeri tanori ai eraġasito.

²² Benamo monai etanuto-ġoi vau, Kanana vavinena ta Iesu ġenai eiaġomato, eġaba-fouto, ekirato, “Vereġauka, Davida Natuna o, au novetuġagu! Au natugu ġuiatona tu iauka rakavana na beboroġia nai, ġena midigu initoma tu barego rakava moġo.”

23 Senaġina Iesu na ġia asi evaġa-veſeato. Benamo ġena mero ġia ġenai ġeiaġomato, ġenoġiato, ġekirato, “Notuġu-rakaia! Ġita murira na eiaġomani ema guru baregona eveiani.”

24 Iesu evaġa-veſeto, ekirato, “Barau na au etuġuguto tu, rekwerekwa mamoeiri, Isaraela tarimari, ġeri moġo.”

25 Benamo mo vavine Iesu kwakuna koranai evetuitarito, ekirato, “Vereġauka, novaġa-kavagu!”

26 Iesu evaġa-veſeto, ekirato, “Mero misiri ġari ġaniġani bita ġabirini, ma kwaiva bita fiu-vinirini tu asi maoro.”

27 Vavine na evaġa-veſeato, ekirato, “Vereġauka, mani tu moġoni, senaġina kwaiva na ġaniġani kwari ġeketo-firiġoni, biaguri ġeri ġaniġani fatari na, maki ġeġanirini.”

28 Benamo Iesu na evaġa-veſeato, ekirato, “Veġabidadama barego vavinemu! Kara oura-viniani veġana beġorani.” Mo horai moġo ġia natuna ġuiatona enamoto.

Iesu na keve tarimari vovoka evaġa-namorito

29 Iesu na mo gabu eiaġuiato, Galilea kouna sevina na eraka-vanaġito. Benamo ġoro tai eraġeto, tuġunai etanutarito.

30 Tarimarima ġutuma-bara ġia ġenai ġeiaġomato, keve irauirau tarimari ġeġabi-iaġomarito, kotari kwaku rakava, mata-bubu, kobari na ġedarato-ġoi tarimari, muru-bubu, ema keve irauirau ġutuma maki. Iesu kwakuna koranai ġema tore-taririto, benamo ġia na evaġa-namorito.

31 Tarimarima mabarari na mai vetoġa ġeġitaiato nai, ġeġaba-rakavato, korana mururi bubu tarimari ġeguruġato, ġedarato-ġoi tarimari tauġaniri vinuba gaburi ai ġevetoreto, kwaku rakava tarimari ġerakato, mata-bubu tarimari ġeboġe-boġeto. Benamo ġia na Isaraela ġeri Barau ġevaġa-raġeato.

*Iesu na tarimarima daġara vasivasi (4,000) eġuburito
Mareko 8:1-10*

32 Iesu ġena mero ġia ġenai ekea-iaġomarito, ekirato, “Au na mai tarimarima avetuġarini, korana ġaro toitoi veġatana au ġesi mainai beġe tanu, ma kara ta maki roġosi roġo beġene ġania. Ġaniġani ta roġosi roġo beġene ġani nuġanai, au na asi batuġu-rakarini, korana dabarai beġea borimarini garina.”

33 Ġena mero na ġedanaġiato, ġekirato, “Mai tano fakanai ġaniġani vovoka tu kamasi bita doġarini vau, mai ġutuma-bara bita ġuburini?”

34 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi ġemi ai beredi tu vira maniġa?” Ġia ġekirato, “Beredi imaima ruarua (7) ġai ġemai maiġa, ema maġani-kone misiri kotari maki.”

35 Benamo Iesu na mai tarimarima asisebo ekirarito, tano ai ġetanutanu-tari.

36 Benamo beredi imaima ruarua (7) e maġani-kone eġabirito, Barau evaġa-namoato, ebuki-ġuturito, ġena mero evinirito, ġia na vegogo tarimari ma ġevinirito.

37 Mabarari ġeġani-maseto murinai, Iesu ġena mero na ġaniġani kwari ġegogorito, boseġa imaima ruarua (7) ġevaġa-vonurito.

38 Mo ġaniġani ġeġaniato ġenana tau moġo mabarana tu 4,000, senaġina vavine ma naturi ġesi tu asi ġeivirito.

39 Benamo Iesu na mai ġutuma-bara etuġu-rovo rovorito, a ġia ġasi ai eraġeto, Magadan tanona ġana eiaġoto.

16

Farisea e Sadukea tarimari ġeri ura vetoġa ta guba na bene mariġo

1 Farisea e Sadukea tarimari kotari Iesu ġenai ġeiaġoto, benamo ġedanaġi-ribaġaniato. Ġeri ura vetoġa ta guba na bene mariġo, beġene ġitaia, ġia tu moġoni Barau na etuġuato tarimana.

2 Senaġi Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Lavilavi ai ġaro evariġoni nai, ġokirani, ‘Guba bekakakaka, be ġura asi beraġuni, ġitaġitana tu nega namo.’

3 A boġi-boġi rekenai ġokirani, “Toma tu ġura ma iavarana ġesi eiaġomani, korana guba bekakakaka, ema ġitaġitana maki ma garina.’ Guba ġoġitaiani nai, kara boġo kiraġiani, nega namo o nega rakava ġeri ai tu lorinai, senaġina maitoma ġaro vetoġari tu asi ribami!

4 Maitoma ġuru rakavana ma veġura-vanaġina ġesi, (Barau ġenana ġeveġitato ġuruna), vetoġa ma evetauani, senaġina vetoġa ta asi bavinimini, a Iona, peroveta tauna, ġenai eġorato vetoġana moġo.” Benamo Iesu na eraga-kwanerito, ġerina eraka-veġitato.

Iesu ġena mero ġedaradarato

Mareko 8:14-21

5 Kou na ġeġasi-vanaġito reke ta kefo ai vau, Iesu ġena mero ġeribato, ġaniġani asi ġeġabikauto.

6 Benamo Iesu na ekirarito, ekirato, “Lorimi boġono vetore, boġono boġeboġe, korana Farisea tarimari e Sadukea tarimari ġeri farao vaġa-tubuna mura-murana lorina boġono torea.”

7 Ġia tauġeri ġeguruġa-guruġa iaġi-vegogo-ato, ġekirato, “Ġia maiġesi eguruġani, korana beredi asi bita ġabikau nai.”

⁸ Iesu ribana ġia na kara ġekiraġiato naima, edanaġirito, ekirato, “Karase nai ġereġami na beredi asi boġo ġabikau ġoguruġa-guruġa iaġiani? Veġabidadama kei tarimami!

⁹ Ġomi roġosi roġo boġono riba-maoro? E asi ġotuġamaġiani beredi imaima (5) ġenana tarimarima 5,000 ġeġaniġanito, e beredi kwari ġogogorito tu boseġa vira ġovaġa-vonurito?

¹⁰ Ema ta maki, farao imaima ruarua (7) ġenana tarimarima 4,000 ġeġaniġanito, e beredi kwari ġogogorito tu boseġa vira ġovaġa-vonurito?

¹¹ Kamasi se nuġami asi ġevekeoni, ma asi ġoribani, au na tu dia beredi aguruġa-iaġiani? Ma nakira: Farisea tarimari e Sadukea tarimari ġeri farao vaġa-tubuna dagarana lorina boġono torea!”

¹² Benamo ġia nuġari ġevekeoto, ema ġeribato maki, Iesu na dia farao vaġa-tubuna muramurana eguruġa-iaġiato, senaġina Farisea e Sadukea tarimari ġeri vevaġa-riba gu-ruġari ġofaġofari rekeri ai eguruġato.

Petero na Iesu ekiraġi-foforiato, Keriso

Mareko 8:27-30; Luka 9:18-21

¹³ Iesu eiaġoto, Kaisarea Filipi vanuġana tanona rekenai eraġasito. Monai vau ġia na ġena mero edanaġirito, ekirato, “Tarimarima tu kara ġetoni, Tarimarima Natuna tu deikara?”

¹⁴ Ġia ġekirato, “Kotari ġekirani, ġoi tu Ioane Babatiso, kotari ġekirani, Elia, ma tari ġekirani tu, Ieremia o peroveta tarimana ta.”

¹⁵ Iesu na ġia edanaġirito, ekirato, “A ġomi tu kara ġotoni au tu deikara?”

¹⁶ Simona Petero na evaġa-veaseato, ekirato, “Ġoi tu Keriso, maġuri Barauna Natuna.”

¹⁷ Iesu na evaġa-veve viniato, ekirato, “Simona, Ioane natuna, bono iaku ema vevaġa-namo iatamu ai bene tanu, korana mai vevaġa-veve moġonina bovinia, maiġa tu dia tarima ta ġenana beiaġoma, senaġina mai tu au Tamagu gubai etanuni na ġoi bevinimu.

¹⁸ Moġa lorinai akiramuni: Ġoi tu Petero, (anina tu fore), ema mai fore iatanai au ġegu ekalesia bavaġa-ruġaiani. Mase ġena seġuka na maki asi bevaġa-darereani.

¹⁹ Au na Guba Basileia kiri maki ġoi bavinimuni; tano-barai bobarurini dagarari mabarari gubai maki Barau na bebarurini; e tanobarai boruġarini dagarari mabarari gubai maki Barau na beruġarini.”

²⁰ Benamo Iesu na ġena mero ekirarito, tarima ta asi beġene vaġa-ribaia ġia tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).

*Iesu na ġena mase e variġisi-ġenoġoi eguruġa-iaġirito
Mareko 8:31-9:1; Luka 9:22-27*

²¹ Mo nega na veġata Iesu na ġena mero evaġa-riba guinerito, ekirato, “Au tu Ierusalem aiaġoni, be Iuda vereri, e Rubu Veaġa vereri baregori, ema taravatu vaġa-riba-iaġina tarimari ġerina roġo amidigu-lelevaġini; ema beġe vaġi-maseguni maki, senaġina ġaro vaġa-toitoinai vau, mase na ma bavaisiraġe-ġenoġoini.”

²² Petero na eġori-veġitaiato, benamo esisiba-viniato, ekirato, “Vereġauka, dia maniġesina; maniġesina asi beġe veivimuni, ma asi beġorani maki.”

²³ Benamo Iesu eboġe-kureto, Petero ekiraiato, ekirato, “Ġoi Satani, ġeguna noraka-ġerevaġi! Au ġegu iaġoiaġo ġoi na odiu-ġauani, korana mai ġemu tuġamaġi guruġana tu dia Barau ġenana eiaġomani, senaġina tarimarima ġerina.”

²⁴ Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato, “Bema tarima ta au murigu ai bene raka etoni nai, tauġena bene veruġa, ġena satauro bene ġwaia, ma murigu ai bene raka.”

²⁵ Moġa lorinai deikara tauġena moġo ġena maġuri lorina etoreani tarimana, ġena maġuri befitoġaiiani. A deikara au daigu ai ġena maġuri befitoġaiiani tarimana, ġena maġuri asi bevei-rekwarekwaiani, senaġi bedoġariani.

²⁶ Tarima ta na tanobara mabarana uranai ġena maġuri befitoġaiiani, ġena namo tu kara ġia ġenai? Korana tarima ta ġena maġuri efitoġaiato nai, kara na vau ma bevoi-ġenoġoiani?

²⁷ Korana Tarimarima Natuna tu Tamana mamana marevana e seġuka baregona e ma ġena aneru mabarari ġesi beġe iaġomani, benamo tarimarima tata ġeri veġa ilailanai voiri tu bevinirini.

²⁸ Mogoni akiramini, mai kotari ini ġeruġa-taġoni maġeri tu asi roġo beġe maseni, beiaġoni mo, Tarimarima Natuna ġena Basileia nuġanai beiaġomani beġe ġitaiani.

17

Iesu vetoġana eirauto

¹ Ġaro imaima sebna (6) ġekorito murinai, Iesu na Petero, e Iakobo (o Iames), ema tarina Ioane eġabirito, ġoro baregona ta tuġuna ġana ġevaraġeto, monai ġia ġereġari moġo.

² Ġia ġeboġe-taġoto-ġoi nuġanai, Iesu ġitaġitana varau eirauto: Ġia ġoirana ekimore-kimoreato ġaro noġa, ma ġena dabuġa ekuro-ġaroġaroto.

³ Benamo mai mero toitoi na Mose e Elia ġeġitarito, Iesu ġesi ġeguruġa guruġato-ġoi.

4 Monai Petero eguruḡa-fouto, Iesu ekiraiato, ekirato, “Vereḡauka, namo vedaurea ḡita mainai maiḡera! Be, ourani nai, fouta toitoi naragari, ta ḡoi ḡemu, ta Mose ḡena, ema ta Elia ḡena.”

5 Ġia roḡo eguruḡato-ḡoi, magube kuro-ḡaroḡarona na ema ḡabi-ḡaurito vau, garo ta mai magube nuḡana na ekea-rosito, ekirato, “Mai tu au Natugu, auravini-baregoani; ḡia ḡenai aiaku-rakavani. Ġia boḡono seḡaḡi-vinia!”

6 Iesu ḡena mero toitoi na mai garo ḡeseḡaḡiato nai, tano ai ḡeketo-tarito ḡoirari maki tano ai, korana ḡegari-rakavato nai.

7 Benamo Iesu tu ḡia ḡeri ai eiaḡoto, tauḡaniri eḡabikararito, ekirato, “Ḡovaisivaisi-raḡe, asi ḡogari.”

8 Ġia ḡeboḡe-vaisito nai, ḡia na tarima ta asi ḡeḡitaiato ḡia ḡesi, Iesu moḡo ḡereḡana.

9 Mabarari ḡoro na ḡemariḡoto-ḡoi nai, Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Boḡo ḡita dagarari tarima ta asi boḡono vaḡa-ribaia, bene iaḡo mo, Tarimarima Natuna mase na bene variḡisi-ḡenoḡoi.”

10 Benamo Iesu ḡena mero na ḡedanāḡiato, ḡekirato, “Kara dainai taravatu vaḡa-riba-iaḡina tarimari ḡekirani, Elia tu beiaḡoma-guineni?”

11 Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Moḡoni veḡata, Elia tu beiaḡoma-guineni, dagara mabarari bevaḡa-variḡu ḡenoḡoirini.

12 A au na akiramini, Elia tu varau eiaḡomato, senaḡi tarimarima tu asi ribari ḡia tu deikara. Ġeri ura veḡari ai moḡo ḡevei-viniato-ḡoi. Moḡa ilailanai Tarimarima Natuna maki beḡe vaḡa-midigu midiguani.”

13 Mai guruḡa ḡerina Iesu ḡena mero ḡeribato, ḡia na tu Ioane Babatiso ekiraḡi-kara-viniato.

Iesu na iauka rakavana na eboroḡiato merona evaḡa-namoato

Mareko 9:14-29; Luka 9:37-42

14 Ġia ma ḡeḡenoḡoito tarimarima ḡutuma ḡeri ai nai, tarima ta Iesu ḡenai eiaḡomato, ḡoiranai ema vetui-tarito,

15 ekirato, “Vereḡauka, au natugu merona novetuḡaia! Ġia tu ḡue na evaḡiani, ema tauḡanina evaḡa-ḡoḡo-ḡogo rakavaiani. Nega ḡutuma karavai eburi-raḡeni e nanu ai eburi-reini.

16 Ġemu mero ḡeri ai aḡabi-iaḡoato, senaḡina vaḡa-namona ḡia tu asi ilaila.”

17 Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Asi veḡabidadamami e kira-sirivaḡi ḡuruna! Ġaro vira au tu sevimi ai bana tanu? Ġaro

vira bana vevaḡa-gwaḡiḡi vinimi? Mero ḡegu ai ḡoḡori-iaḡomaia!”

¹⁸ Iesu na mero tauḡanina ḡenai etanuto iauka raka-vana ekira-ḡoiato, benamo iauka rakavana eraka-vaḡito, ma asikauna mero enamoto.

¹⁹ Gabivau Iesu ḡena mero ḡenai ḡeiaḡoto, vekuretoḡai ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Karase nai ḡai na iauka rakavana asi ilaila baḡa lai-vaḡia?”

²⁰ Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Korana ḡemi veḡabidadama asi ilaila naima. Akira-korikorimini, bema ḡemi veḡabidadama mastadi ḡutuna misina korokorona kavana nai, mai ḡoro boḡo kiraiani, boḡo kirani, ‘Mainana noveḡabi-vaisi, ma iomonai noa vetore!’, benamo beveḡabi-vaisini ma beiḡoni. Veḡa mabarari maki boḡo veirini riba. [²¹ Iauka rakavari maiḡesina lailairi tu dabara irauna tai asiḡina, senaḡina ḡauḡau e ḡaniveaḡai ḡereḡana moḡo.]”

Iesu ḡena mase ma ekiraḡi-ḡenoḡoiato

Mareko 9:30-32; Luka 9:43-45

²² Ḣaro ta, Iesu ma ḡena mero ḡesi Galileai ḡetanuto-ḡoi nai, Iesu na ekirarito, ekirato, “Tarimarima Natuna tu beḡe revaiani vau tarimarima ḡimari ai beḡe toreani.

²³ Benamo beḡe vaḡi-maseani, senaḡi ḡaro vaḡa-toitoinai ma bevaisiraḡe-ḡenoḡoini.” Ḣena mero ḡeseḡaḡiato nai, nuḡari ḡemeto-rakavato.

Rubu Veaḡa takesi moniri vinina

²⁴ Iesu ma ḡena mero ḡesi Kaperanauma vanuḡanai ḡeraḡasito, benamo Rubu Veaḡa monina ḡegogoato-ḡoi tari-mari ḡeiaḡomato, Petero ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ḣomi ḡemi vevaḡa-riba tauna Rubu Veaḡa ḡena takesi moniri tu evinini ba asiḡina?”

²⁵ Petero na evaḡa-veseato, ekirato, “Oi, evinini.” Petero numa ḡana eḡenoḡoito nai, Iesu na edanaḡiato, ekirato, “Simona, ḡoi ḡemu tuḡamaḡi tu kamasi? Tanobara vereri o kini ḡeri takesi moniri tu deikara na beḡene viniri? Ḣia naturi na ba tarima boruri na beḡene viniri?”

²⁶ Petero evaḡa-veseto, ekirato, “Tarima boruri na.” Iesu na ekiraiato, ekirato, “Moḡa anina, ḡia naturi tu asi beḡe vinini.

²⁷ Senaḡina asi bitana vaḡa-baruri ḡana, naima noiaḡo kou ḡana. Kimai bono fiu-riḡoa, maḡani-kone giniguinena boinu-raḡeani nai, bokana bono keo-baḡakaia, silva monina ta bodoḡariani nuḡanai. Bono ḡabia, benamo bono viniri ḡita taura ruarua ḡera Rubu Veaḡa takesi monina.”

18

Deikara tu barego vedaurea Guba Basileia nuḡanai?

¹ Mo negai Iesu ḡena mero ḡenai ḡeiaḡoto, ḡekirato, “Deikara tu barego vedaurea Guba Basileia nuḡanai?”

² A Iesu na mero misina ta ekea-iaḡomaiato, benamo vekaravari ai evaḡa-ruḡa-tariato,

³ ekirato, “Moḡoni veḡata, akiramini, ḡomi asi boḡo vetuḡamaḡi-kureni e mai mero misina kavana asi boḡo iaḡoni nai, ḡomi tu Guba Basileia nuḡanai asi boḡo raka-toḡani.

⁴ Tarima ta tauḡena evevaḡa-manauni mai mero misina kavana, ḡia tu barego lelevaḡi Guba Basileia nuḡanai.

⁵ Ema deikara mero misina maiḡesina kavana au aragu ai beḡabi-raḡeani tarimana na au maki eḡabi-raḡeguni.”

Tarima ta na mero misina ḡena veḡabidadama asi bene vaḡa-rakavaia

Mareko 9:42-48; Luka 17:1-2

⁶ Senaḡina bema tarima ta na au eḡabidadama-viniguni mero misina ta ḡena veḡabidadama evaḡa-rakavaiani, ḡia tu bere namo fore barana ḡaiḡonai ḡere baru-kaua, ma davara dodokunai bere vebora-mase.

⁷ Tanobara vetuḡana kekei, korana veribaḡani ḡenana tarima ḡeri veḡabi-dadama evaḡa-rakavaiani. Dagara moḡesina vanaḡivanaḡi beḡe ḡorani veḡata, senaḡina veribaḡani evaḡa-ḡoraiani tarimana neḡi, vetuḡana kekei.

⁸ Bema ḡoi ḡimamu o kwakumu na rakavai etoremuni nai, bono basi-ḡutua, bena bono fitoḡaia! ḡimamu sebonai o kwakumu sebonai maḡuri vanaḡivanaḡi bono doḡaria tu namo, a asi namo ḡimamu ruarua ma kwakumu ruarua karava eḡara-vanaḡi vanaḡini gabunai beḡe fiu-kaumuni.

⁹ Bema ḡoi matamu na rakavai etoremuni nai, bono ḡibo-vaḡia, bena bono fitoḡa-kwareḡaia. Matamu sebonai maḡuri vanaḡivanaḡi bono doḡaria tu namo, a asi namo matamu ruarua karava eḡara-vanaḡi vanaḡini gabunai beḡe fiu-kaumuni.”

Barabore - Rekwarkwa mamoe

Luka 15:3-7

¹⁰ “Lorimi boḡono vetore, mai mero misiri ta boḡo ruḡaiani ḡesi. Korana akiramini: Ḗia aneruri na au Tamagu gubai etanuni ḡoirana nega vanaḡivanaḡi ḡeḡitaiani. [¹¹ Tarimarima Natuna tu rekwarkwa tarimari vaḡa-maḡuriri ḡana eiaḡomato.]

¹² Kamasi ḡotuḡamaḡiani? Bema tarima ta ma ḡena mamoe sinau ta (100), senaḡina sebona berekwa-rekwani

nai, ġia kara beveini? Ġia na tu 99 ġoro gabakanai beragawane-rini, benamo beiāġoni, rekwa-rekwa mamoea bea vetauani.

¹³ Bedoġariani nai, moġoni akiramini, beiaku-rakavani moġo. A ġena mamoe 99, asi ġedobito dagarari, maki bevanāġirini.

¹⁴ Moġa ilailanai Tamami gubai etanuni asi ġena ura, mai mero misiri ta bene rekwarekwa.”

Tarikakamu ta na bevei-rakava vinimuni

¹⁵ “Bema ġoi tarikakamu ta na bevei-rakava vinimuni nai, bono iaġo, ġena veiġa rakavana bono vaġa-fofori vinia. Senaġina, vekuretoġai mai veiġa bono veia, ġia ma ġoi ġesi moġo. Bema ġia na ġoi beseġaġimuni ema beġabi-raġemuni nai, tarikakamu ġoi ġemu ai beġenoġoi.

¹⁶ Senaġina bema asi beġabi-raġemuni nai, tarima sebona o ruarua bono ġabiri, ġoi ġesi boġono iaġo ġenai, benamo ‘guruġa mabarari beġene vaġa-moġoniri, seġaġiseġaġi tarimari ruarua o toitoi ġerina,’ Buka Veāġa ekirani kavana.

¹⁷ Bema ġia asi beseġaġirini nai, beġe ġora dagarari mabarari tu rubu o ekalesia vegogona bono kira-varaia. Bema ekalesia vegogona garona asi beseġaġiani, ġoi na ġia tu Barau asi ribana tarimanai ema takesi gogo o vei-rakava tarimanai bono vaġa-iaġoa.

¹⁸ Moġoni akiramini: Tanobarai boġo barurini dagarari mabarari gubai maki Barau na bebarurini; e tanobarai boġo ruġarini dagarari mabarari gubai maki Barau na beruġarini.

¹⁹ Au na akira-ġenoġoimini: Tano-barai ġomi tarima ruarua dagara tai nuġami boġo tore-sebonaiani ema boġo ġauġau-iaġiani tu, Tamagu gubai etanuni na bevinimini.

²⁰ Korana au aragu ai tarima ruarua o toitoi beġe tanu-vegogoni gaburi ai, au maki ġia ġesi monai.”

Barabore - Rakava asi etuġamaġi-fitoġaiani tarimana

²¹ Benamo Petero tu Iesu ġenai eiaġoto, ekirato, “Vereġauka, au tari-kakagu bevaġa-rakava iaġoguni nai, ġena rakava tu nega vira kavana bana tuġamaġi-fitoġaia? Imaima ruarua (7) ba?”

²² Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Asiġina, dia 7 moġo, senaġina 70 ma vaġa-baregona 7, o 70 taims 7, (moġa anina tu vanaġivanaġi).

²³ Ġoseġaġi, Guba Basileia tu vere ta kavana, ġia eurato, ġena vetuġu-naġi tarimari ġeri ġabitore bene vetauri ema bene vaġa-maorori.

²⁴ Ġia na ġabitore dori evetaurito-ġoi nuġanai, vetuġunaġi tarimana ta ġema-ġabi-toġaiato, ġia ġena ġabitore ġenai vira milion kina, moni barego vedaurea, eveiato.

25 Mai vetuḡunaḡi tauna ḡena moni asi ilaila ḡena ḡabitore voina vinivinina ḡenai. Moḡesina naima vere na ḡena vetuḡunaḡi merori ekirarito, mai tarima beḡene voivoi-iaḡia, vere ta ḡena vetuḡunaḡi meronai bene iaḡo, ma ḡaraḡona e ma natuna ema ḡena farefare mabarari ḡesi maki, mo ḡena ḡabitore bene davaia ḡana.

26 Vetuḡunaḡi tauna vere kwakuna koranai evetui-tarito, enoḡiato, ekirato, 'Au ḡegu ai bono vevaḡa-gwaḡiḡi. A au na ḡemu dagara mabarari voiri bavinimuni.'

27 Vere na evetuḡaiato nai, vetuḡunaḡi tauna ḡena ḡabitore etuḡamaḡi-fitoḡaiato, benamo etuḡu-rakaiato.

28 Mai vetuḡunaḡi tauna eraka-rosito, ḡia ḡatana vetuḡunaḡi tarimana ta edoḡariato. Mai ḡatana moni kotuna eḡabi-toreato ḡia ḡenai. Eḡabi-tariato, ma ḡaiḡona egigiato, ekirato, 'Au ḡegu ai oḡabi-toreato monina voina novinigu!'

29 Ḡatana vetuḡunaḡi tarimana ḡia kwakuna koranai evetui-tarito, enoḡiato, ekirato, 'Nega kota novinigu roḡo, be voina mabarana bana vinimu!'

30 Senaḡina ḡia asi eurato, benamo dibura numai edori-toḡaiato. Monai bene tanu, bene iaḡo mo, ḡena ḡabitore voina bene dava-iaḡia etato.

31 Benamo ḡia ḡesi vetuḡunaḡi ḡeiaḡo-vini vegogoato-ḡoi tarimari na mo veiḡa ḡeḡitaiato nai, ḡia nuḡari ḡemetoto, benamo ḡeiaḡoto vere ḡenai, mo kara ḡeḡorato dagarari mabarari ḡevaḡa-ribaiato.

32 Moḡesi nai ḡia na vetuḡunaḡi tauna numai ekea-toḡaiato, ekiraiato, ekirato, 'Ḡoi vetuḡunaḡi tauna rakavana! Au na ḡoi moni vira milion au ḡegu ai oḡabi-toreato dagarari mabarari atuḡamaḡi-fitoḡarito, voina asi oviniguto, korana onoḡiguto nai.'

33 Ilailana ḡoi na maki karomu vetuḡunaḡi tauna boro vetuḡa-ḡwaia, au na ḡoi avetuḡa-ḡwamuto kavana.'

34 Mai vere ebaru-rakavato, benamo vetuḡunaḡi tauna dibura numai etoreato, monai metona bene ḡwaia mo, ḡena ḡabitore voina mabarana ma bene vini-ḡenoḡoia.

35 Iesu ḡena guruḡa magona rekenai maiḡesina ekirato: Tamagu gubai etanuni na ḡomi mabarami mai veiḡa sebonai moḡo bevei-vinimini, bema ḡoi tarikakamu ḡena rakava nuḡamu mabarana ḡesi asi botuḡamaḡi-fitoḡaiati nai."

19

Veḡaraḡo ruḡaruḡana

1 Iesu na maiḡeri dagara mabarari eguruḡa-iaḡi ḡosirito murinai, Galilea eiaḡuiato, Iudea tanona ḡana eiaḡoto, Iordana ḡarukana reke ta kefonai.

² Tarimarima ġutuma-bara ġia murinai ġeiaġomato, e monai ġeri keve evaġa-namorito.

³ Farisea tarimari kotari ġia ġenai ġeiaġoto, ġevedanaġi-veribaġaniato, ġekirato, “Tau ta ġena ura ġaraġona bene fitoġaia etoni nai, taravatu na beġabiani?”

⁴ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi na Buka Veaġa asi ġoiaviani? Maiġesi ekirani, ‘Tovotovona na veġata, Barau na dagara mabarari eveirito nai, ġia na tarimarima maki eveirito tau e vavine.’

⁵ Benamo Barau ekirato, ‘Moġesina nai tau ta na tamana e sinana beraga-kwanerini, ġaraġona ġesi beġe tanuni, benamo ġia tauri ruarua beġe sebonani.’

⁶ Moġa lorinai ġia tu dia ruarua, senaġi sebona moġo. Moġesi nai Barau na etore-sebonarito tarimari tu, tarima ta na asi ma bene tore-kirari.”

⁷ Farisea tarimari na ġekiraiato, ġekirato, “Karase nai Mose na taravatu eveiato nai, ekirani, tau na veġaraġo ruġaruġana fefana betoreani vau, ġaraġona betuġu-rakaiani?”

⁸ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Mose na maoro evinimito, ġaraġomi boġono tuġu-rakari ġana, korana ġomi vaġa-ribami tu gwaġiġi rakava nai. Senaġina Barau na dagara mabarari eveirito nai, maiġesina tu asiġina.

⁹ Akiramini: Deikara na ġaraġona, enabe asi eveġura-vanaġini, senaġi efitoġaiani moġo, vavine ta ma beġaraġoani, ġia tu beveġura-vanaġini.”

¹⁰ Iesu ġena mero na ġekiraiato, ġekirato, “Veġaraġo dabarana mo-ġesina nai, tarimarima asi beġene veġaraġo tu namo banaġu.”

¹¹ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Mai vevaġa-riba maiġa tarimarima mabarari na asi beġe tuġamaġi-fakaiani, senaġi Barau na deikara tuġamaġi-faka evinirito tarimari moġo.

¹² Tarimarima kotari asi ġeveġaraġoni, korana moġesi veġatana ġemaġurito sinari ġerina, be asi ilaila beġe veġaraġoni; ma kotari tu eunuko tauri kavari, (tarimarima na seuri ġefararini); ema kotari tu Guba Basileia o Barau vetuġunaġina beġene iaġo-vinia uranai asi ġeveġaraġoni.”

*Iesu na mero misiri evaġa-namorito
Mareko 10:13-16; Luka 18:15-17*

¹³ Tarima kotari na naturi Iesu ġenai ġeġwa-iaġorito, ġimana ġia iatari ai bene tore-kauri, ema bene ġauġau ġana. Senaġina ġena mero na ġekira-ġoirito.

¹⁴ Iesu na ekirarito, ekirato, “Mani mero misiri ġeiaġoma au ġegu ai, asi ġokira-ġoiri, korana Guba Basileia tu maniġesina kavana tarimari ġeri.”

15 Benamo Iesu ġimana iatari ai etore-kaurito, evaġa-namorito vau eiaġuirito.

*Tarima variġuna ma ġena farefare vovoka
Mareko 10:17-31; Luka 18:18-30*

16 Ġaro tai tau ta Iesu ġenai eiaġoto, ekirato, “Vevaġa-riba tauna, kara dagara namona haveiani vau, maġuri vanaġivanaġi baġabiani?”

17 Iesu na evaġa-veaseato, ekirato, “Karase nai au odanaġiguni, aiġa tu dagara namona? Sebona moġo namo, Barau. Bema ourani maġuri vanaġi-vanaġi bono ġabia nai, Barau ġena taravatu bono korana-iaġiri.”

18 Ġia na Iesu edanaġiato, ekirato, “Kamara taravatu okiraġirini?” Iesu ekirato, “Asi bono vaġivaġi, asi bono veġura-vanaġi, asi bono lema, asi bono vevaġa-bade ġofaġofa,

19 tamamu e sinamu bono gubakauri, e sevimu tarimana maki bono ura-vinia, ġoi tauġemu oveura-vinini kavana.”

20 Mai maraġa variġuna ekirato, “Au na mani taravatu mabarari akorana-iaġirini. Kamara dagara tu au na ma bana veia?”

21 Iesu na ġia evaġa-veaseato, ekirato, “Bema ġoi ourani bono iobukaiobuka nai, giniguine tu noiāġo, ġemu farefare mabarari bono voivoi-iaġiri, be moniri tu asi ġeri-ġari tarimari bono viniri, benamo gubai tu ma ġemu farefare. Gabivau murigu ai bonoma raka.”

22 Maraġa variġuna na maiġa eseġaġiato nai, nuġana ma metona ġesi eiaġuiato, korana ġia tu ma ġena farefare ġutuma tarimana.

23 Iesu na ġena mero ekirarito, ekirato, “Au na akira-korikorimini: Farefare vovoka tarimari ġeri rakatoġa Guba Basileia nuġanai tu gwaġiġi rakava.

24 Ma akiramini: Kamela tu nila kadarena na bevanaġini kotuna gwaġiġi, senaġi ġena farefare vovoka tarimana Barau ġena Basileiai ġena rakatoġa tu gwaġiġi rakava.”

25 Ġena mero mai guruġa ġeseġaġiato nai, ġeġaba-rakavato moġo. Benamo ġevedanaġito, ġekirato, “Be deikara na maġuri vanaġivanaġi bedoġariani?”

26 A Iesu na eġita-karakararito, benamo evaġa-veserito, ekirato, “Tarimarima ġeri ai tu asi ilaila, senaġi Barau ġenai dagara mabarari tu ilaila.”

27 Benamo Petero eguruġa-fouto, ekirato, “Ġoi ribamu, ġai ġema dagara mabarari tu ġaraga-kwanerito, benamo ġoi murimu ai ġarakani! Be ġai kara baġa ġabini?”

28 Iesu na ekirarito, ekirato, “Moġoni akiramini, tanobara variġuna befoforini nai, Tarimarima Natuna ġena terona

o vere seana kimorekimorena i betanu-kauni, ma ġomi gabanana ruarua (12) au murigu ai ġorakani tarimami maki vere seari gabanana ruarua (12) ai boġo tanukauni, Isaraela ġena doġoro gabanana ruarua (12) boġo ġita-ġaurini, ema boġo ġori-kaurini.

²⁹ Tarima ta na ġena numa, kakana, tarina, tobana, tamana ma sinana e natuna, ema ġena tano, au uragu ai beiaġuirini nai, ġia tu sinau-sinau ai dagara bedoġarini, ema maġuri vanaġivanaġi maki beġabiani.

³⁰ Senaġina tarimarima ġutuma toma ġeguineni tu beġe gabini, ema ġutuma maki initoma ġegabini tu beġe guineni.”

20

Barabore - Ġauvei tarimari vine tavoġana i

¹ “Guba Basileia tu maiġesi kavana: Vine tavoġana tarimana ta boġiboġi iamoiamo ai numa na eraka-rosito, ġena vine tavoġana i beġene ġauvei tarimari evetaurito.

² Benamo ġauvei tarimari ġesi ġeguruġa-vegogoto ma ġevaġa-moġoniato, mo ġauvei tarimari ġaro sebona ta beġe ġauveini voiri silva monina sebona bevinirini ġetato. Benamo ġena vine tavoġana nuġana i etuġu-iaġorito.

³ Boġiboġi 9 koloko kavana ġia ma eraka-rosito, maketi gabuna ġana eiaġoto, monai tarima kotari ġeruġa-reko rekoto-ġoi eġita-rito.

⁴ Benamo ekirarito, ekirato, ‘Ġomi maki ġegu vine tavoġana ġana ġoiaġo, ġoa ġauvei, be voimi maorona bana vinimi.’

⁵ Ġia maki ġeiaġoto. Ġaroġota 12 koloko ma 3 koloko kavana ġia numa na ma eraka-rosito, kotari ma edoġaririto, etuġurito.

⁶ Lavilavi rekenai 5 koloko kavana ma erakarosi-ġenoġoito, kotari roġo mo ġeruġa-taġoto-ġoi nai edoġaririto. Benamo edanaġirito, ekirato, ‘Karase nai mainai ġoruġa-kava ruġa-kavani mo, ġaro mo evariġoni?’

⁷ Ġia na ġevaġa-veurato, ġekirato, ‘Korana tarima ta na ġauvei asi evinimani nai.’ Benamo ekirarito, ‘Ġomi maki ġegu vine tavoġana ġana ġoiaġo, ġoa ġauvei.’

⁸ Ġaro eboraiato-ġoi nai, tavoġa biaguna na ġauvei tarimari eġita-ġaurito-ġoi tauna ekiraiato, ekirato, ‘Ġauvei tarimari nokeari, be voiri noviniri, vau beġe ġauvei tarimari bono vini-guine, bene iaġo mo, bakea-guineri tarimari bono vini-raġasi.

⁹ Benamo mo lavilavi 5 koloko etuġurito tarimari ġeiaġoma-guineto, benamo silva moniri sebori-sebori ġeġabito.

10 Ġeiaġo-guineto tarimari ġeiaġomato nai, ġia mataboru ġekirato tu, voiri kotari ma betore-kaurini, senaġi ġia maki silva moniri sebori-sebori moġo ġeġabito.

11 Ġeri moni ġeġabito nai, ġemugu-muguto tavoġa biaguna ġenai,

12 ġekirato, ‘Mai tarimarima gabivau ġeiaġomato maiġeri tu, hora sebonai moġo beġe ġauvei ma voiri, a ġai tu ġaro vinubana ġavekwarāġini, ma ġaro ġena seġuka na etunu-rakavamani, nuġanai voima ġia ġeri ġesi bovini-sebonama.’

13 Tavoġa biaguna na ġia ta ekiraiato, ekirato, ‘Ġatagu, noseġaġi, au na ġoi asi baġofamu. Taguruġa-vegogoto nai, ġaro sebona voina tu silva monina sebona tatato, nene?’

14 Mai moġo voimu noġabia, be noraka! Au aurani mai gabi tarimana bana vinia, ġoi bavinimu ilailanai.

15 Be, au ma ġegu maoro, mai ġegu moni tu ġegu ura ilailani bana vini. Ba ġoi obaruni, korana au tu nuġagu ma iakuna ġesi avinini nai?’

16 Iesu ġena guruġa evaġa-magoato nai ekirato, “Guine tarimari tu beġe gabini, ma gabi tarimari tu beġe guineni.”

Iesu ġena mase ma ekiraġi-foforiato

Mareko 10:32-34; Luka 18:31-33

17 Iesu Ierusalemata dabarana na evaraġeto-ġoi nai, ġia na ġena mero gabanana ruarua (12) eġabi-ġere-vaġirito, veġuni ai evaġa-guruġarito, ekirato,

18 “Ġoseġaġi, ġita tu Ierusalemata ġana tavarāġeni. Monai Tarimarima Natuna tu Rubu Veāġa vereri baregori ema taravatu vaġa-riba-iaġina tarimari ġimari ai beġe toreani. Ġia na ġena mase guruġana beġe vaġa-moġoniani,

19 benamo irau bese (o Roma) tarimari beġe vinirini, ġia na beġe vaseva-vaseva iaġiani, beġe kwariani e beġe vaġa-satauroani; senaġi ġaro vaġa-toitoinai vau ma bevaisiraġe-ġenoġoini.”

Sina ta ġena noġinoġi

Mareko 10:35-45

20 Benamo Sebedaio ġaraġona ma natuna ruarua Iakobo (o James) ema Ioane ġesi Iesu ġenai ġeiaġoto, ġoiranai ea vetui-tarito, dagara ta nenogġia ġana.

21 Benamo Iesu na vavine edanaġiato, ekirato, “Ġoi kara ourani?” Ġia evaġa-veseto, ekirato, “Nokira-varagu, au natugu tauri ruarua iniġeri, ġoi ġesi beġeneasi tanu, ta aroribamu ai, ma ta kaurimu ai ġemu Basileia nuġanai.”

22 A Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi tu asi ribami kara ġonoġiani. Au na midigu bedina banianuani ġomi maki

boĝo niuni riba?” Ĝia ĝevaĝa-veseto, ĝekirato, “Oi, baĝa niuani.”

²³ Iesu na ma ekirarito, ekirato, “Moĝoni, au ĝegu bedi na ĝomi maki boĝo niuni, senaĝi au aroribagu rekenaĭ o kaurigu ai boĝono tanu ĝotoni tu, dia au na bavaĝa-moĝoniani; a mai tu au Tamagu na eĝabi-torerito tarimari ĝeri.”

²⁴ Mero gabanana (10) na maiĝa ĝeseĝaĝiato nai, tarikaka ruarua Iakobo (o Iames) ema Ioane ĝebaru-vinirito.

²⁵ Benamo Iesu na mabarari ekea-vegogorito, benamo evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Gomi ribami, irau bese tarimari ĝeri vere na tarimarima ĝedori-naĝinaĝirini, ema ĝeri veguine-iaĝi tarimari baregori na tu ĝeri maoro seĝukari na ĝelaunaĝi-naĝirini.

²⁶ Senaĝi ĝomi fakami ai moĝesina tu asi boĝono vei. Bema ta ĝomi fakami ai bene barego etoni nai, ĝia tu ĝomi mabarami vetuĝunaĝimi bene iaĝovini,

²⁷ ema dei bene guine etoni tarimana, ĝia tu ĝemi vetuĝunaĝi tarimanai bene iaĝo.

²⁸ Tarimarima Natuna kavana, ĝia eiaĝomato tu, dia tarimarima na ĝia vetuĝunaĝina beĝene iaĝovini ĝana, senaĝina ĝia eiaĝomato tu, tarimarima vetuĝunaĝiri bene iaĝovini, ema ĝena maĝuri bene tore-taria, tarimarima ĝutuma bene voi-ĝenoĝoiri e bene vaĝa-maĝuriri ĝana.”

Iesu na mata-bubu tarimari ruarua evaĝa-namorito

Mareko 10:46-52; Luka 18:35-43

²⁹ Iesu ma ĝena mero ĝesi Ieriko ĝeraga-kwaneato, tarimarima ĝutuma-bara ĝia murina na ĝeiaĝoto.

³⁰ Mata-bubu tarimari ruarua dabara rikinai ĝetanutaĝoto-ĝoi, ĝeseĝaĝito Iesu eraka-vanaĝito, benamo ĝekea-fouto, ĝekirato, “Vereĝauka o, Davida natuna, ĝai nove-tuĝama!”

³¹ Tarimarima na ĝekira-ĝoirito, asi beĝene guruĝa ĝetato, senaĝi ĝia ĝekea-ĝigiraĝe ĝigiraĝeto-ĝoi, “Vereĝauka, Davida Natuna o, ĝai novetuĝama!”

³² Iesu eruĝa-tarito, benamo ekea-iaĝomarito, ekirato, “Kara ĝemi naveia ĝotoni?”

³³ Ĝia na ĝekiraiato, ĝekirato, “Vereĝauka, ĝai ĝaurani tu, maĝama noma keo-fakari!”

³⁴ Benamo Iesu na evetuĝa-ĝwarito, matari eĝabi-kararito, ma asikauna matari ĝenamato e ĝeboĝeboĝe-ginikauto, benamo Iesu murina na ĝeiaĝoto.

21

Iesu ĝena rakatoĝa Ierusalemaj ĝevonevone-raĝe viniato
Ioane 12:12-19

¹ Iesu ma ġena mero ġesi ġeraka-iaġoto-ġoi, Ierusalem ma ġekavinaġiato-ġoi, ma Betefage ai ġeraġasito Olive Ġorona rekenai, benamo Iesu na ġena mero ruarua etuġu-guinerito,

² ekirarito, ekirato, “Ġoiaġo, ġoira vanuġana ġana. Monai doniki ta barutari ma natuna ġesi boġo doġaririni, boġono ruġari, benamo au ġegu ai boġono ġori-iaġomari.

³ Bema tarima ta na bedanaġimini nai, boġono kiraia, ‘Vereġauka na eura-vinirini, vau ma betuġu-iaġomarini, asi bekwaiboni.’ ”

⁴ Maġa eġorato ġenana, peroveta tauna ġena guruġatore guruġana evaġa-moġoniani, ekirani,

⁵ “Siona natuna, (Ierusalem tarimari), nokirari, ‘Noġitaia, ġemu Vere mani eiaġomani,

manau tarimana, doniki tuġunai eraġeni, mai tu doniki natuna doġenai betanukau.’ ”

⁶ Mai mero ruarua ġeiaġoto, Iesu na ekirarito veiġana ilailanai ġeveiato.

⁷ Ġia na doniki ma natuna ġesi Iesu ġenai ġeġori-iaġorito, ġeri dabuġa barari doniki doġeri ai ġeiaiva-kaurito, benamo Iesu etanu-kauto.

⁸ Tarimarima ġutuma-bara ġeri dabuġa barari dabarai ġeiavarito, kotari tu ġau legari ma lauri ġesi ġebasito, benamo dabarai ġeivato.

⁹ Tarimarima ġutuma-bara ġia ġoiranai ġerakato e murinai ġerakato, maiġesina ġevone-raġeto-ġoi, ġekirato, “Hosana, Davida natuna ġena!

Vereġauka aranai eiaġomani tarimana sivaġa-namoa! Hosana guba tuġuna vanigerenai!”

¹⁰ Iesu Ierusalem ai eraka-toġato nai, vanuġa tarimari-mari mabarari ġeveraga veragato-ġoi ema ġevedanaġi-vedanaġito-ġoi, ġekirato, “Mai tu deikara?”

¹¹ Iesu ġesi ġeraka-sebonato tarimari ġevaġa-veseto, ġekirato, “Mai tu Iesu, peroveta tauna, Galilea vanuġana Nasareta na eiaġomani.”

Iesu na Rubu Veaġa eiarevaiato

Mareko 11:15-19; Luka 19:45-48; Ioane 2:13-22

¹² Iesu Rubu Veaġa nuġanai eraka-toġato, benamo voivoi tarimari mabarari elai-rosirito. Moni ġesenisito-ġoi tarimari ġeri fata e pune ġevoivoi iaġirito-ġoi tarimari ġeri diġoka eġuke-vebuburito,

¹³ ema ekirarito, ekirato, “Buka Veaġa nuġanai tu maiġesi etoreato, Barau ekirato, ‘Au ġegu numa tu bese irauirau ġeri ġuriġuri numanai beġe kiraġiani,’ senaġi ġomi na tu lema tarimari ġeri gumu gabunai boġo vaġa-iaġoa.”

14 Mata-bubu e kwaku rakava tarimari Iesu ġenai ġeiaġomato Rubu Veaġa nuġanai, benamo ġia na evaġa-namorito.

15 Rubu Veaġa vereri baregori e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari na ġena nuġa-farevaġi veiġari ġeġitarito, ema mero misiri garori ġeseġaġirito, Rubu Veaġa nuġanai ġevone-raġeto-ġoi, ġekirato, “Hosana, Davida natuna ġena,” benamo ġia tu ġebaru-rakavato,

16 benamo Iesu ġedanaġiato, ġekirato, “Ġia na ini kara ġekiraġirini ne oseġaġirini ba?” Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Oi aseġaġini, senaġi ġomi na Buka Veaġa nuġanai asi ġoiaviani, ‘Mero misiri ema sinari ratari roġo ġeniurini merori na maki ġoi ġevaġa-raġemuni!’?”

17 Benamo Iesu na eraga-kwanerito, vanuġa barana na eraka-rosito, Betania ġana eiaġoto, monai ea genato.

Iesu na figi ġauna etovoġaiato

Mareko 11:12-14; 11:20-24

18 Boġiboġi, Iesu vanuġa barana ġana ma eġenoġoito, eraka-iaġoto-ġoi nuġanai, ġia evitoato.

19 Ġia na figi ġauna ta dabara rikinai eġitaiato, benamo eiaġo-viniato, senaġi asi ġwaġwana, a launa korina moġo. Benamo Iesu na figi ġauna ekiraiato, ekirato, “Ġoi ġemuna ġwaġwamu asi ma befofori-ġenoġoini!” Asikauna moġo figi ġauna emarai-ġosito.

20 Ġena mero na figi ġauna emarai-ġosito ġeġitaiato nai, ġeġaba-rakavato, ġekirato, “Figi ġauna tu kamasi se beraga-mase moġo?”

21 Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Moġoni akiramini, bema ġomi boġo veġabidadamani, ma asi boġo daradarani nai, ġomi na maki mai figi ġauna ġenai baveia kavana boġo veiani riba; a dia moġa moġo, senaġi mai ġoro boġo kiraiani, ‘Noveġabivaisi, be davarai noa vefiu-rei,’ benamo mo veiġa tu beġorani.

22 Dagara mabarari ġauġau ai boġo kiraġirini ma veġabidadamami ġesi nai tu, boġo doġaririni.”

Iesu ġena seġuka korana ġevedanaġi-iaġiato

Mareko 11:27-33; Luka 20:1-8

23 Iesu Rubu Veaġa nuġanai eraka-toġato, evevaġa-ribato-ġoi nai, Rubu Veaġa vereri baregori ema Iuda vereri ġia ġenai ġeiaġomato, benamo ġedanaġiato, ġekirato, “Kamara seġukai ġoi na mai veiġa oveirini? Dei na maoro evinimuto?”

24 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Au na maki vedanaġi sebona avinimini; bema boġo vaġa-veġani nai, au na kamara maoro ai mai veiġa aveirini bakira-varamini.

25 Ioane ġena babatiso veiġana tu ainana eiaġomato? Guba na eiaġomato, ba tarimarima ġerina?” Ġia fakari ai ġeverorito, ġekirato, “Bema ġita bita kirani, ‘Barau ġenana’ bita toni nai, ġia bekirani ‘Karase nai Ioane asi ġovaġa-moġoniato?’ betoni.

26 Senaġi bema ġita bita kirani, ‘Tarimarima ġerina’ bita toni nai, tarimarima gariri bitana vei, korana ġia ribari, Ioane tu peroveta tarimana korikori.”

27 Moġa lorinai ġia na Iesu ġevaġa-veŋato, ġekirato, “Ġai asi ribama.” Benamo Iesu na ġia ekirarito, “Au na maki kamara maoro ai mai veiġa aveirini tu, asi bakira-varamini.”

Barabore - Mero ruarua

28 “Mai barabore tu kamasi ġotuġa-maġiani? Tarima ta ma natuna ruarua. Tau-guinena ġenai eiaġoto, ekiraiato, ekirato, ‘Natugu, toma noiaġo, vine tavoġanai noa ġauvei!’

29 Natuna na evaġa-veŋato, ekirato, ‘Asi aurani,’ senaġina gabivau evetuġa-maġi-kureto, benamo eiaġoto.

30 Ġia ma eiaġoto natuna vaġa-ruarua ġenai, tau-guinena evaġa-guruġaiato ilailanai ekiraiato. Mero evaġa-veseto, ekirato, ‘Aiaġoni,’ senaġi asi eiaġoto.

31 Ġia tauri ruarua vekaravari ai dei na tu tauri ġena ura eveiato?” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Tau-guinena.” Iesu na ekirarito, “Moġoni veġata akiramini, takesi gogo tarimari e mata-boraġa vavineri na ġeguine-iaġimini Barau ġena Basileia rakatoġanai.

32 Ioane Babatiso ġomi ġemi ai eiaġomato tu, vei-iobukaiobuka dabarana ġemi ai evaġa-foforiato, senaġi asi ġoseġaġi-viniato. A takesi gogo tarimari e mata-boraġa vavineri na ġevaġa-moġoniato. Ġomi na maki ġoġitarito, senaġi asi ġovetuġamaġi-kureto, asi ġovaġa-moġoniato.”

Barabore - Tavoġa narinarina tarimari rakavari

Mareko 12:1-12; Luka 20:9-19

33 Iesu ekirato, “Barabore ta ma ġoseġaġia: Tano biaguna ta na vine tavoġana evaroato, maġuna eġabiato, tano ai vine gigi-gigina gurina ekwaiato, tavoġa narinarina numana maki evaġa-ruġaiato. Moġa murinai tavoġa ġitaġauna tarimari ġeri ai ġena tavoġa eraga-kwaneato, benamo erakato gabu ta ġana.

34 Vine ġwari (o grapes) ġemaġeto, benamo ġia na ġena vetuġunaġi tauri etuġurito tavoġa narinarina tarimari ġeri ai, ġena vine ġwaġwari kota beġenea ġabi ġana.

35 Senaġi tavoġa ġitaġauna tarimari na vetuġunaġi tauri ġeġabi-taririto, benamo ta ġekwariato, ma ta ġevaġiato, ema ta fore na ġetakiato.

³⁶ Tavoġa biaguna na ġena vetuġunaġi tauri vovoka kotari ma etuġurito, senaġi moġesina ma ġevei-vinirito.

³⁷ Dokonai ġia na natuna korikori ġeri ai etuġu-iaġoato, ekirato, 'Natugu na-tuġua, ġia na beġene gubakaua.'

³⁸ Senaġi tavoġa ġitaġauna tarimari natuna ġeġitaiato nai, tauġeri ġeveguruġa-vevinito, ġekirato, 'Mani tu tavoġa beġaunaiani merona, be siġabia, sivaġi-masea, be ġena tavoġa bitana ġaunaia!'

³⁹ Benamo ġeġabi-tariato, vine tavoġana murikanai ġeinu-iaġoato, ġevaġi-maseato."

⁴⁰ Iesu evedanaġito, ekirato, "Tavoġa biaguna beiaġomani nai, mo tavoġa ġitaġauna tarimari kamasi beveirini?"

⁴¹ Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, "Mo veiġa rakava tarimari ġia na bevaġirini veġata, ma vine tavoġana tu narinarina tarima boruri tari ma bevinirini, benamo ġeri ġwaġwa negari ai, ġwaġwari ġia ġenai beġene ġwa-iaġori."

⁴² Iesu na ma ekirarito, ekirato, "Ġomi na mai toretore Buka Veaġai asi ġoiaviani, iniġesi ekirani,

'Fore numari ġeragarini tarimari na asi ġeura-viniato

ma ġefitoġaiato forena tu duġu forenai eiaġoto.

Mai veiġa maiġa tu Vereġauka na eveiato, matara na taġitaiani, ġitaġitana irau veġata.'

⁴³ Moġesi naima akiramini, Barau ġena Basileia tu ġemina beġabi-vaġiani, ema ġwaġwa evaġa-ġorani besena beviniani. [⁴⁴ Deikara mo fore iatanai beketokauni tarimana tu, beġwa-kirakiraiani; ema mai fore tarima ta iatanai beketokauni nai, bevare-fatafataiani.]

⁴⁵ Rubu Veaġa vereri baregori e Farisea tarimari na Iesu ġena barabore ġeseġaġirito nai, ġeribato, Iesu na tu ġia ekiraġirini,

⁴⁶ naima ġia ġeri ura tu beġene ġabi-taria. Senaġi tarimarima ġutuma ġevegogo taġoto-ġoi gariri ġeveito, korana ġia na ġetuġamaġiato-ġoi, Iesu tu peroveta tauna ta.

22

Barabore - Veġaraġo verekona

¹ Iesu na Iuda vereri ġeri barabore ta ma ekiraġiato:

² "Guba Basileia tu noġa moġo vere ta, natuna ġena veġaraġo verekona evei-toreato kavana.

³ Benamo ġena vetuġunaġi tarimari etuġurito, ekea-kaurito tarimari keakeari, senaġi asi ġeurato nai, asi ġeiaġomato.

4 Moġa lorinai ġia na vetuġunaġi tarimari tari ma etuġurito, ekirarito, 'Akea-kaurito tarimari ġoa kirari, "Au ġegu vereko tu badabara-ġosia, ġegu boromakau tauri ema boromakau naturi mona mase tu bavaġiri, dagara mabarari havei-toreri, be ġoiaġoma vereko ġana."'

5 Senaġi ġia tu ġeġoiaġito, ġeri ura ġauveiri moġo ġeveito. Ta vamoka ġana eiaġoto, ma ta tu ġena sitoa ġana eiaġoto.

6 O tari tu vetuġunaġi tarimari ġeġabi-taririto, ġekwaririto, ema ġevaġi-maserito.

7 Vere tu ebaru-rakavato, ġena vetari doġorori etuġurito, mo vaġivaġi tarimari ġevaġi-maserito, ma ġeri vanuġa barana ġegabu-kauato.

8 Benamo ġia na ġena vetuġunaġi tarimari evaġa-guruġarito, ekirato, 'Au ġegu veġaraġo verekona tu havei-torea, senaġi au na akea-kaurito tarimari tu asi ilaila beġe iaġomani.

9 Moġa lorinai mai moġo ġoiaġo, ġatama baregori rakaġutu dabarari ai boġo doġaririni tarimari mabarari boġono kirari, beġene iaġoma vereko ġana.'

10 Benamo vetuġunaġi tarimari ġeiaġoto, ġatamai ema dabarai ġedoġaririto tarimari mabarari, namori, rakavari, ġegogo-iaġorito, veġaraġo numana maki ġevaġa-vonuato.

11 Benamo vere eraka-toġato, ġeiaġomato tarimari ġitaġitari nuġanai, ġia na tarima ta monai eġitaiaato, asi ġena veġaraġo dabuġana.

12 Benamo edanaġiato, ekirato, 'Ġata, ġoi tu ainana boraka-toġa, asi ġemu veġaraġo dabuġana?' Senaġi mo tarima asi eguruġato.

13 Benamo vere na ġena vetuġunaġi tarimari evaġa-guruġarito, ekirato, 'Ġimana ema kwakuna ġobarubaruri, benamo ġofiu-rosia murika mukunanai. Monai bene taġi, gadikana maki bene vaġa-ġaratariri.'

14 Korana tarima ġutuma Barau na ekearito, senaġi vi-ravira moġo eġabi-torerito maġuri beġe ġabiani."

Kaisara, Roma ġeri vere, ġena takesi moniri

Mareko 12:13-17; Luka 20:20-26

15 Farisea tarimari ġeraka-veġitato, ġeboioġa-vegogoto, Iesu beġene vaġa-vedaġa-raġea vedanaġiri ġea veito.

16 Benamo ġia na ġeri mero tari ema Heroda murinai ġerakato-ġoi tarimari tari ġetuġu-iaġorito, ġekirato, "Vevaġa-riba tarimamu, ġai ribama ġoi tu moġoni vei-iobukaiobuka tarimamu. Ġoi na moġoni ai Barau ġena dabara ovevaġa-riba iaġi-ġitakauani. Tarimarima gariri asi oveini, tarima ġeri dagi maki asi otuġamaġirini.

17 Moġa lorinai nokira-varama, kamasi otuġa-maġini: Kaisara, Roma ġeri vere, ġenai takesi baġana vini ba asiġi?”

18 Senaġi Iesu ma ribana ġeri boioġa rakavari nai, ekirar-ito, “Ġomi ġofaġofa tarimami! Karase nai au ġoribaġaniguni?”

19 Takesi monina ta ġovinigu, nama ġitaia!” Benamo silva monina ta ġeviniato.

20 Benamo ġia na edanaġirito, ekirato, “Mai tu dei laulauna ema dei arana?”

21 Ġia ġevaġa-veseto, “Kaisara ġena.” Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Be, Kaisara ġena dagara Kaisara boġono vinia, Barau ġena dagara Barau boġono vinia.”

22 Mo guruġa ġeseġaġiato nai, ġeġaba-rakavato, benamo ġeraga-kwaneato, ġerakato.

Variġisi-ġenoġoi guruġari

Mareko 12:18-27; Luka 20:27-40

23 Mo ġaro sebonai Sadukea tarimari kota Iesu ġenai ġeiaġoto. Ġia ġeri tuġamaġi tu mase tarimari asi ma beġe variġisi-ġenoġoini. Benamo Iesu ġedanaġiato, ġekirato,

24 “Vevaġa-riba tarimamu, Mose maġesi ekirato, ‘Bema tau ta asi natuna bemaseni nai, ivana vabuna kakana o tarina ta na bene ġaraġoa, naturi beġene maġuri mase tauna ġena.’

25 Mero mabarari tu imaima ruarua (7) mainai ġetanuto-ġoi. Mero guinena na eġaraġoato, ma emaseto asi natuna, benamo tarina na ma eġaraġoato.

26 Mo veiġa sebona tarina vaġa-ruaruana ġenai eġorato, mero vaġa-toitoina maki moġesina moġo mo vaġa-imaima ruaruana (7).

27 Dokonai mo vavine maki emaseto.

28 Variġisi-ġenoġoi ġaronai mo vavine tu dei ġaraġona? Korana ġia tu tauri 7 na ġeġaraġoato.”

29 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi tu ġokerereni, korana Buka Veaġa anina ema Barau ġena seġuka asi ribami.

30 Mase na ma beġe variġisi-ġenoġoini tarimari tu asi ma beġe veġaraġoni. Ġia tu aneru kavana gubai.

31 A mase na ma beġe variġisi-ġenoġoini guruġari Barau ġena bukai asi ġoiaviani? Ġia ekirato,

32 ‘Au tu Aberahamo ġena Barau, Isako ġena Barau, ema Iakobo ġena Barau.’ Ġia tu maġuri tarimari ġeri Barau, dia mase tarimari ġeri Barau!”

33 Tarimarima ġutuma na mo guruġa ġeseġaġiato nai, nuġari ġefarevaġito ġena vevaġa-riba guruġari na.

Veuravini tu taravatu mabarari evanaġirito

Mareko 12:28-31; Luka 10:25-28

³⁴ Farisea tarimari ġeseġaġito, Iesu na Sadukea tarimari ġeri guruġa ekou-ġaurito, benamo ġeraka-vegogoto.

³⁵ Ġia fakari ai ta tu taravatu vaġa-riba-iaġina tarimana. Ġia na Iesu edanaġi-veribaġaniato, ekirato,

³⁶ “Vevaġa-riba tarimamu, taravatu nuġanai kamara taravatu tu barego vedaurea?”

³⁷ Iesu na evaġa-veaseato, ekirato, “ ‘Vereġauka ġoi ġemu Barau bono ura-vinia ma nuġamu mabarana, ma iaukamu mabarana, ma ġemu tuġamaġi mabarana ġesi.’

³⁸ Maiġa tu taravatu ġiniguinena ema barego vedaureana.

³⁹ Taravatu barego vedaureari vaġa-ruaruana ġia ilailana tu maiġa: ‘Sevimu tarimana bono ura-vinia, ġoi tauġemu oveura-vinini kavana!’

⁴⁰ Maiġeri taravatu ruarua na taravatu mabarari ema peroveta tarimari ġeri guruġa mabarari eġabi-vegogorini.”

Keriso tu Davida natuna ba Barau Natuna?

Mareko 12:35-37; Luka 20:41-44

⁴¹ Farisea tarimari ġevegogoto-ġoi nai, Iesu na edanaġirito, ekirato,

⁴² “Ġomi na Keriso tu aiġesi ġotuġa-maġiani? Ġia tu deikara natuna ġotoni?” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Ġia tu Davida natuna.”

⁴³ Iesu na ma edanaġirito, ekirato, “Davida tu kamasi nai Keriso tu ‘Vereġauka’ etoni? Korana Davida Iauka Vevaġa na tuġamaġi-faka e riba eviniato, benamo ekirato,

⁴⁴ ‘Barau na au ġegu Vereġauka ekiraiato:

Au ġimagu aroribana rekenai

noma tanu,

bene iaġo mo, ġoi ġebaru-vinimuni tarimari ġoi kwakumu gaburenai batorerini.’

⁴⁵ Bema Davida na Keriso tu ‘Vereġaukana’ ekiraġito, kamasi nai Keriso tu Davida natuna?”

⁴⁶ Ġia mabarari ta na maki asi evaġa-veaseato, ema mo nega na eiaġoto mo, tarima ta na maki asi ma edanaġiato, korana ġegarito nai.

23

Iesu na taravatu vaġa-riba-iaġina tarimari ema Farisea tarimari evanerito

Mareko 12:38-39; Luka 11:43; 11:46; 20:45-46

¹ Iesu na tarimarima ġutuma-bara e ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato,

² “Taravatu vaġa-riba-iaġina tarimari e Farisea tarimari na Mose ġena taravatu ġevevaġa-riba iaġirini.

³ Moġa lorinai ġomi ġevaġa-ribamini guruġari mabarari boġono korana-iaġiri e boġono veiri. A ġeri veiġa asi boġono tovotovori, korana kara ġeġobata-iaġirini, tarimarima na beġene veiri veiġari tu, tauġeri na asi ġekorana-iaġirini.

⁴ Ġia na maruna metori tarimarima ġevaġa-faġarini, senaġina ġimari didiri na ta maki ġeri marunai asi ġeveġabikauni, asi ġevaġa-kavarini, maruna beġene ġwari ġana.

⁵ Ġeri veiġa mabarari ġeveirini tu, tarimarima na beġene ġitari ġana. Ġia bakuri e ġimari ai tu dagara veaġari ġebarubarurini, nuġari ai Buka Veaġa siriri ġeġurarini, moġeri dagara ġevaġa-baregorini, ema ġeri dabuġa geveri maki ġevaġa-maukarini.

⁶ Ġanivegogo gaburi ai e rubu nuġari ai ġeri ura tanutanu namori ai beġene tanu.

⁷ Ġia ġeurani maketi gaburi ai beġene rakaorakao, tarimarima na beġene vaġa-namori urari ai, ema tarimarima na 'Vevaġa-riba Tarimari' beġene kiraġiri.

⁸ A ġomi tu 'Vevaġa-riba Tarimami' ai asi beġene kiraġimi, korana Barau ġereġana moġo ġemi Vevaġa-riba Tauna, ema ġomi mabarami tu tarikaka.

⁹ Ema tanobarai tarima ta 'Tama' asi boġono kiraġia, korana ġomi Tamami tu sebona moġo, ġia tu gubai etanuni.

¹⁰ Ġomi maki 'Veġori-kau Tarimami' asi beġene kiraġimi, korana ġemi Veġorikau Tauna tu sebona moġo, Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).

¹¹ Deikara barego vedaurea ġomi fakami ai, ġia tu ġomi vetuġunaġimi beiaġo-vinini.

¹² Tauġena eveġabi-vaisini tarimana tu Barau na bevaġa-manauani, a tauġena evevaġa-manauani tarimana tu beġabi-vaisiani."

Iesu na Farisea tarimari e taravatu vaġa-riba-iaġina tarimari ġeri ġofaġofa ekiraġirito

Mareko 12:40; Luka 11:39-52; 20:47

¹³ "Taravatu vaġa-riba-iaġina tarimami e Farisea tarimami, ġofaġofa tarimami, vetuġami kika! Korana Guba Basileia ġatama bokana tu tarimarima ġoirari ai ġokou-ġauani. Gomi tauġemi asi boġo raka-toġani, ema ġerakatoġa ġetoni tarimari ġeri dabara maki ġomi na ġokourini. [¹⁴ Taravatu ġovevaġa-riba iaġiani tarimami e Farisea tarimami, ġofaġofa tarimami, vetuġami kika! Ġomi na vabu ġeri numa e ġeri farefare ġovaġa-koririni. Ġemi ġauġau tu mauka kenene, ġoġofaġofani. Moġesi nai ġomi tu meto barego vedaurea boġo ġabiani.]

15 Taravatu vaġa-riba-iaġina tarimami e Farisea tarimami, ġofa-ġofa tarimami! Ġomi gabu mabarari ġana ġoiaġoni, davarai e tanobarai, tarima sebna kwariġutu ġemi doġoro ai bene raka-toġa uranai. Ġoġabiani, benamo karava eġara-vanaġi vanaġini gabuna natunai ġovaġa-iaġoani, ġemi kira-sirivaġi e seġafore maki bevanaġi-lelevaġirini.

16 Veġorikau taumi, matami bubuġau, vetuġami kika! Ġemi vevaġa-ribai ġokirani, Rubu Veaġa aranai bekiraġi-toreni tarimana ġena kiraġitore tu asi anina ġotoni, a Rubu Veaġa golona (o gold-na) aranai bekiraġi-toreni tauna tu, ġena kiraġitore roġo bekorana-iaġiani.

17 Babo e mata-bubu tarimami! Aiġa tu barego, golo ba golo evaġa-veaġaiani Rubu Veaġana?

18 Ma ġokirani, fata veaġana aranai bekiraġi-toreni tarimana ġena kiraġitore tu asi anina, a varevare dagarana fata veaġana iatanai ġetoreato dagarana aranai bekiraġi-toreni tarimana tu ġena kiraġitore roġo bekorana-iaġiani.

19 Mata-bubu taumi. Aiġa tu barego, varevare dagarana ba varevare dagarana evaġa-veaġaiani fata veaġana?

20 Moġa lorinai fata veaġa aranai ekiraġi-toreni tarimana na fata veaġa e fata veaġa iatanai ġetorerito dagarari mabarari arari ai ekiraġi-toreni.

21 Ema Rubu Veaġa aranai ekiraġi-toreni tarimana na Rubu Veaġa ema nuġanai etanuni Barauna arari ai ekiraġi-toreni.

22 Ema guba aranai ekiraġi-toreni tarimana na Barau ġena terona e iatanai etanuni Barauna arari ai ekiraġi-toreni.

23 Taravatu vaġa-riba-iaġina tarimami e Farisea tarimami, ġofaġofa tarimami, vetuġami kika! Korana ġomi na Barau ġovarevare-viniani dagarari, ġemi ġaniġani ġailauri mis-imisiri maki, karava gabanana (10) ġoveirini, karava sebna boubou dagarana ġovaġa-iaġoani, senaġina taravatu ġena dagara baregori, vei-iobukaiobuka, vevetuġaġwa ema vetuġamaġikau tu ġolearini. Ġomi na tu maġeri veiġa baregori ġoro veiri ema mo veiġa keiri maki asi boġoro iaġuiri.

24 Veġorikau tarimami, matami bubu! Ġami nanu na nagama ġovei-vaġiani, senaġina kamela tu ġolauboġerini.

25 Taravatu vaġa-riba-iaġina tarimami e Farisea tarimami, ġofaġofa tarimami, vetuġamai kika! Ġomi ġemi kapusi e mereki muriri moġo ġoġuriġirini, senaġi nuġari tu lema e mata-ġaniġani ġoveini dagarari na beġe vonuvonu-raġe.

26 Farisea tarimami, matami bubu! Kapusi e mereki nuġari ai ġotorerini dagarari boġono iareva-ġuineri, benamo murina rekena maki bene veiareva.

27 Taravatu vaḡa-riba-iaḡina tarimami e Farisea tarimami, ḡofaḡofa tarimami, vetuḡami kika! Ġomi tu gara gaburi ḡefeni-kuro-kurorito kavana, murikari ḡitaḡitari tu namo vedaurea, senaḡina nuḡari tu mase tarimari turiḡari ema miro mabarari na ḡevonuto.

28 Ġomi maki moḡesina, tarimarima na ḡeḡitamini veiḡa iobukaiobuka tarimari noḡa, senaḡina nuḡami tu ḡofaḡofa e vei-rakava na ḡevonuvonu-raḡeto.”

Iesu na taravatu vaḡa-riba-iaḡina tarimari e Farisea tarimari ḡeri kerere voiri ekiraḡirito

29 “Taravatu vaḡa-riba-iaḡina tarimami e Farisea tarimami, ḡofaḡofa tarimami, vetuḡami kika! Ġomi na peroveta tarimari ḡeri gara gaburi ḡovei-ginikaurini, tuḡamaḡi-iaḡina foreri ḡovaḡa-ruḡarini, ema vei-iobukaiobuka tarimari ḡeri gara gaburi ḡovaḡa-vera verarini.

30 Gokirani, ‘Tubuma ḡatama ḡeri negai ḡara maḡuri nai, peroveta tarimari vaḡivaḡiri ai asi ḡara vaḡa-kavari.’

31 Moḡesi ḡokirani nai, tauḡemi ḡovekiraḡini, ḡomi tu peroveta ḡevaḡirito tarimari naturi.

32 Oba, ḡomi maki tubumi ḡatami ḡeveito-ḡoi kavana ma ḡovei-iaḡoni, ḡeri rakava ḡomi na ḡovaḡa-ḡuḡururini.

33 Ġomi mota! Mota naturi! Barau ḡena Kota baregona ḡarona beraḡasini nai, karava eḡara-vanaḡi vanaḡini gabuna na kamasi boḡo raga-maḡurini?

34 Moḡa lorinai akiramini, au na peroveta tarimari e iaunega tarimari ema vevaḡa-riba tarimari batuḡu-iaḡorini. Benamo kota tu boḡo vaḡi-maserini, aba, boḡo vaḡa-sataurorini; ma kotari tu rubu nuḡari ai boḡo kwaririni, rarari maki beḡe riḡoni, ema vanuḡa ta na boḡo lairini ma vanuḡa ta.

35 Moḡesina nai vei-iobukaiobuka tarimari ḡevaḡirito metori tu ḡomi iatami ai, Abela ḡevaḡi-maseato, monana eiaḡomato mo Sakaria, Barakia natuna, ḡia tu fata veaḡana ema numa veaḡana fakari ai ḡovaḡi-maseato.

36 Akira-korikorimini, mabarari metori tu toma ḡuru tarimami iatami ai beḡe ketokauni.”

Iesu Ierusalemata taḡina eveito

Luka 13:34-35; 19:41-44

37 “Ierusalemata, Ierusalemata o, ḡoi na peroveta tarimari ovaḡirini ema Barau na etuḡu-iaḡosirini tarimari fore na otaki-maserini. Nega ḡutuma aurato, natumi bana gana-ḡeḡeraḡiri, kokoroku vavinena na natuna egoru-taririni kavana, senaḡi ḡomi tu asi ḡourato!

³⁸ Moġa lorinai ġemi vanuġa ema Rubu Veaġa tu korina betanuni.

³⁹ Korana au na akiramini, ġomi roġo au asi boġo ġitaguni, beiaġoni mo, ġaro ta beraġasini, monai vau boġo kirani, 'Barau aranai eiaġomani tauna sivaġa-namoa.' ”

24

Iesu na vau beġea ġorani dagarari ekiraġirito

¹ Iesu Rubu Veaġa na eraka-rosito, eraka-veġitato nuġanai, ġena mero ġia ġenai ġeiaġoto, ġeri ura Rubu Veaġa numari baregori beġene vaġa-ġitaia.

² Senaġi Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Mai dagara mabarari ġoġitarini? Au na moġoni akiramini: Mai fore ta fore ta iatanai asi beġe tanuni, mabarari beġe vare-bubu riġorini.”

³ Iesu Olive Ġoronai etanu-taġoto-ġoi, benamo ġena mero ġia ġenai ġeiaġoto, ġedanaġi-ġairiato, ġekirato, “Nokira-varama, mai dagara tu aitoma beġe ġorani? E ġoi boġenoġoi-iaġomani ema tanobara dokona beġabiani maki kamara vetoġa na bevaġa-foforiani?”

⁴ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Ġomi lorimi boġono vetore, tarima ta na asi bene ġofami.

⁵ Korana tarima ġutuma au aragu ai beġe iaġomani, beġe kirani, 'Keriso tu au maiġegu!' Tarima vovoka beġe ġofarini.

⁶ Ġomi na vetari gururi e tuari variri boġo seġaġirini nai, nuġami asi beġene raġe. Maniġeri dagara tu beġe ġorani, senaġi dokona tu asi roġo.

⁷ Tanobara ta tanobara ta ġesi beġe vevaġini, gavamani ta gavamani ta ġesi beġe vetarini. Gabu ġutuma nuġari ai doġe beġe ġorani, tano maki beġe iagani.

⁸ Mai tu midigu moġo besinaiani, noġa moġo mero keina emaġurini midiguna kavana.

⁹ Mo negai beġe ġabi-tarimini, beġe vaġa-midigu midigumini, beġe vaġi-masemini. Bese mabarari na beġe baruvinimini, korana au ġovaġa-moġoniguni dainai.

¹⁰ Benamo tarima ġutuma ġeri veġabidadama beġe raga-kwanerini, tata beġe verevani e beġe vebaru-vevinini.

¹¹ Peroveta ġofaġofa tarimari beġe variġisini, tarima ġutuma beġe ġofarini.

¹² Vei-rakava maki beġora-rovorovoni, benamo ġutuma ġeri veuravini maki beġe farakani.

¹³ Senaġina deikara bevevaġa-gwaġiġini mo magona tu bemaġurini.

14 Barau ġena Basileia Varina Namona tu tanobara mabaranaġ beġe ġobata-iaġiani, bese mabarari na beġene seġaġia ġana, moġa murinaġ vau magona beraġasini.”

*Vevaġa-gari dagarana befoforini
Mareko 13:14-23; Luka 21:20-24*

15 “Ġomi na dagara rakava vedaureana, vevaġa-gari dagarana, peroveta tarimana Daniela na ekiraġiato dagarana, boġo ġitaiani gabu veaġanaġ beruġani.” Mai guruġa beiaviani tarimana bene riba maoro anina tu kara.

16 “Benamo deidei Iudeai ġetanuni tarimari ġoro ġana beġene raga-iaġo.

17 Deikara numa tuġunai etanu-taġoni tu, asi ma bene raka-toġa numa nuġana ġana ġena farefare ġabiġabiri.

18 Deikara vamoka nuġanaġ maki asi ma bene ġenoġoi ġena koudi ġabiġabina.

19 Mo negai vavine ma baniri e ġabi-variġu vavineri kika ma vetuġari!

20 Boġono ġauġau Barau ġenai, be ġura e nagure negari ai o Sabadi ai asi boġono raga-kwareġa!

21 Korana mo negai midigumidigu tu asi keikeiri beġe ġorani, Barau na tanobara eveiato beiaġoma maitoma, midigu moġesina asi ġeġorani. Ma maiġa murinaġ moġesina kavana ta asi ma beġora-ġenoġoini.

22 Bema Barau na mo ġaro rakavari asi bere vaġa-kubiri, tarimarima ta asi bere maġuri riba, senaġi eġabi-hidirito tarimari dairi ai, ġia na ġarori bevaġa-kubirini.

23 Mo negai, bema tarima ta na bekiramini, ‘Ġoġitaia, Keriso tu maiġa!’ o ‘Ġia tu iomoġa!’ betoni nai, asi boġono vaġa-moġonia.

24 Korana tu Keriso ġofaġofari e peroveta tarimari ġofaġofari beġe foforini, vetoġa boruri e nuġa-farevaġi veigari baregori beġe veirini, Barau na eġabi-viriġirito tarimari beġene ġofa-veġonuri ġana.

25 Boġono tuġamaġi-taġoa, maiġeri dagara tu akiravara-guinemini, hora roġosi bene raġasi nai.

26 Bema tarima ta na bekiramini, ‘Ġoġitaia, ġia tu tano fakanai moġa,’ moġana asi boġono iaġo; o bekirani, ‘Ġoġitaia, ġia tu mo numa nuġanaġ etanuni,’ asi boġono vaġa-moġonia.

27 Korana Tarimarima Natuna beiaġomani tu fofori-taġo, noġa moġo kiriku ekimoreani gubai ġaro raġeraġena na mo ġaro riġoriġona kavana;

28 ma mase tauġanina etanuni gabunai gaio maki monai beġe vegogoni, (be ġia na beġe vaġa-foforiani).”

*Tarimarima Natuna ġena iaġoma
Mareko 13:24-27; Luka 21:25-28*

29 “Mo rakava beġe ġorani murinai, ġaro bemukunani e ġue maki asi bemamani, visiġu guba na beġe ketoni e guba seġukari beġe iagaiagani.

30 Benamo Tarimarima Natuna vetoġana gubai befoforini. Mo ġaro ai tanobara beseri mabarari beġe taġi-vanoro vanoroni, korana Tarimarima Natuna beġe ġitaiani, magube iatana na beiaġomani ma seġuka barana e ma marevana ġesi.

31 Benamo ġia na ġena aneru betuġurini ma kibi gururi baregori ġesi, eġabi-viriġirito tarimari beġe vaġa-vegogorini tanobara mabarari na.”

*Barabore - Vevaġa-riba figi ġauna ġenana
Mareko 13:28-31; Luka 21:29-33*

32 “Figi ġauna ġenana mai barabore boġono ribaia: Kabona ġefori-raġeni e launa ġefafani nai, ġoribani, ġaro ġena tora taimina tu bekavinaġi ġotoni.

33 Moġa ilailanai, ġomi maki bema mai dagara mabarari beġe ġorani boġo ġitarini nai, boġono riba, Tarimarima Natuna tu bekavinaġi ġatama bokai.

34 Moġoni akiramini, mai ġuru asi bekorini, beiaġoni mo, mai dagara mabarari beġe ġorani.

35 Guba e tanobara beġe rekwa-rekwani, senaġi au ġegu guruġa tu asi beġe rekwa-rekwani, beġe tanu-vanaġi vanaġini.”

*Ġaro e hora tarima ta asi ribana
Mareko 13:32-37; Luka 17:26-30; 17:34-36*

36 “Senaġi mo ġaro e hora tu tarima ta asi ribana, aneru gubai asi ribari e Natuna maki asi ribana, senaġi Tamana ġereġana moġo ma ribana.

37 Tarimarima Natuna ġena iaġoma tu noġa moġo Noa ġena negai kara ġeġorato kavana.

38 Ġutuġutu roġosi bere raga nai, tarimarima tu ġeveini kavana ġeġaniġanito-ġoi, ġeniuniuto-ġoi, ema tau e vavine ġeveġaraġoto-ġoi, eiaġomato mo, Noa ġena lagatoi ai eraka-toġato ġaronai.

39 Senaġi matari asi ġekanito, asi ġeribato kara beġorani mo, ġutuġutu eraġasito, benamo mabarari eġutu-masemaserito. Tarimarima Natuna beiaġomani maki moġesina beġorani.

40 Mo ġaro ai tau ruarua vamokai beġe ġauveini, ta tu Barau na beġabi-vaġiani, a ta tu betanuni.

41 Vavine ruarua widi giro dagarana beġe giro-vegogoani, ta tu beġabi-vaġiani, a ta tu betanuni.

42 Moḡesi nai tataḡa-taḡo boḡono tanu, korana ḡomi asi ribami ḡemi Vereḡauka tu aitoma beiḡomani.

43 Boḡono riba-maoro: Bema numa tarimana ma ribana kamara aoanai lema tarimana beiḡomani nai, ḡia tu tataḡa-taḡo betanuni, benamo lema tauna na numa asi bedareani.

44 Moḡa lorinai ḡomi maki boḡono verovina-tore, korana Tarimarima Natuna aitoma beraḡasini aoanai ḡomi asi boḡo ribani.”

Vetuḡunaḡi tarimana namona

Luka 12:42-46

45 “Deikara tu mo farefare nari tarimari na guruḡa eseḡaḡini ema veiḡa roroḡotori eveini, ḡena vere na eḡabihidiato numa ema vetuḡunaḡi tarimari bene ḡita-ḡauri, ema ḡani-ḡani maki nega korikori ai bene viniri?

46 Mo vetuḡunaḡi tarimana, ḡena vere na ekiraiato ilailanai eḡauveini, bema-ḡoitaḡoani tu namo.

47 Moḡoni akiramini, ḡia tu ḡena vere ḡena farefare mabarari ḡitaḡauri tarimanai betoreani.

48 Senaḡina bema ḡia vetuḡunaḡi tarimana rakavana, tauḡena nuḡana bekirani, ‘Au ḡegu vere ḡena ḡenoḡoi tu bekwaibo-rakava,’

49 benamo ḡia na karona bekwaririni, ma ḡia tu niuniu tarimari ḡesi beḡe ḡaniḡani-vegogoni e beḡe niuniu-vegogoni.

50 Vetuḡu-naḡi tarimana ḡena vere ḡena ḡenoḡoi ḡaronu tu asi etuḡamaḡiani ḡaronai, ma asi eribaiani aoanai beraḡasini.

51 Benamo ḡena vere na bea basi-ḡutuḡutuani, ma ḡofaḡofa tarimari ḡesi bea toreani. Monai beḡe taḡini, gadikari maki beḡe veḡara-tarini.”

25

Barabore - Ḡuiato gabanana (10)

1 “Mo ḡaro ai Guba Basileia tu noḡa moḡo ḡuiato gabanana (10) kavana, ḡeri lamefa ḡeḡabirito, ḡeraka-rosito, veḡaraḡo variḡu tauna ḡesi beḡene vedoḡari ḡetato.

2 Ḡuiato imaima (5) tu ma iaunegari, a imaima (5) tu babori.

3 Korana ḡuiato babori ḡeri lamefa moḡo ḡeḡabito, senaḡi keresini kota ma asi ḡeḡabikauto.

4 A iaunega ḡuiatori ḡeri lamefa ḡeḡabito nai, keresini maki kavabu ai ḡeḡabikauto.

5 Veḡaraḡo variḡu tauna ekwaiboto dainai, gena na matari eḡararito, benamo mabarari ḡegenato.

6 Boḡi nuḡanai ta ekoḡoto, ekirato, ‘Veḡaraḡo variḡu tauna mani eiḡomani, be ḡoiaḡo, ḡia ḡesi boḡono vedoḡari!’

7 Benamo ḡuiato 10 ḡetataḡato, ḡeri lamefa ḡeḡiarevarito.

⁸ Ĝuiato babori na iaunega ĝuiatori ĝevaĝa-guruĝarito, ĝekirato, 'Ĝemi keresini kota ĝovinima, korana ĝai ĝema lamefa mai ĝebuseni.'

⁹ Senaĝi iaunega ĝuiatori ĝevaĝa-veseto, ĝekirato, 'Asiĝina, ĝomi ema ĝai tu asi beilailani. Namona tu sitoa ĝana ĝoiago, tauĝemi ĝemi ĝoa voi.'

¹⁰ Keresini voi ĝeiaĝoto-ĝoi nai, veĝaraĝo variĝu tauna eraĝasito. Benamo ĝerovina-toreto ĝuiatori tu ĝia ĝesi veĝaraĝo verekonai ĝeraka-toĝato. Benamo ĝatama-boka ĝekou-ĝauato.

¹¹ Gabivau ĝuiato tari maki ma ĝevotuto, ĝekirato, 'Vereĝauka, Vereĝauka o, ĝema ĝatama-boka noma keoa!'

¹² Senaĝi veĝaraĝo variĝu tauna evaĝa-veseto, ekirato, 'Moĝoni akiramini, au tu asi ribagu ĝomi.'

¹³ Moĝa lorinai, boĝono venari-taĝo, korana ĝemi Vereĝauka beiaĝomani ĝarona e horana asi ribami."

Barabore - Vetuĝunaĝi tarimari moni ĝenarito

Luka 19:11-27

¹⁴ "Guba Basileia tu noĝa moĝo tarimana ta, gabu manaĝana ĝana bene iaĝo etato. Roĝosi bere raka nai, ĝena vetuĝunaĝi tarimari ekea-iaĝomarito, ĝena farefare evinirito, beĝene ĝauvei-iaĝiri ĝana.

¹⁵ Ĝia na golo moniri ĝia tata sebori sebori ĝeri riba e kokore ilailari ai evinirito. (Golo monina ta tu tarima ta davana laĝani toitoi nuĝanai beĝabini kavana). Ta tu golo moniri imaima (5) eviniato, ma ta tu golo moniri ruarua (2), ma ta tu golo monina sebona eviniato. Benamo eraga-kwanerito, ĝena iaĝoiago eiaĝoto.

¹⁶ Golo moniri imaima eĝabirito tarimana maoromaoro eiaĝoto, ĝena moni eĝauvei-iaĝirito, golo moniri boruri imaima ma edoĝaririto.

¹⁷ Moĝesina kavana golo moniri ruarua eĝabirito tarimana na maki moni boruri ruarua ma edoĝaririto.

¹⁸ Senaĝi golo monina sebona eĝabiato tarimana eiaĝoto, tano ai guri ekwaiato, biaguna ĝena moni ekure-toĝaiato.

¹⁹ Nega varau emanagato nuĝanai, mo vetuĝunaĝi tarimari ĝeri vere ma eĝenoĝoi-iaĝomato, ĝena moni kamasi ĝeĝauvei-iaĝirito beĝene vevarifiu-iaĝiri etato.

²⁰ Benamo golo moniri imaima eĝabirito tarimana ema raka-toĝato, moni boruri imaima eĝabi-kaurito, ekirato, 'Verebara, ĝoi na golo moniri imaima oviniguto nuĝanai, au na tu moni boruri imaima ma badoĝariri maiĝeri.'

²¹ Ĝia na evaĝa-namoato, ekirato, 'Namo baregona! Ĝoi tu vetuĝunaĝi taumu namona, ma vetuĝamaĝikaumu! Dagara misiri oĝau-vei-iaĝi ginikaurini nai, au na dagara ĝutuma

avinimuni, ġoi na boġita-ġaurini. Noma raka-toġa, au ġesi sima iaku-vegogo!’

²² Benamo golo moniri ruarua eviniato tarimana ma ema raka-toġato, ekirato, ‘Verebara, ġoi na golo moniri ruarua oviniguto nuġanai, au na tu moni boruri ruarua ma badoġariri, maiġeri.’

²³ Ġena vere na evaġa-namoato, ekirato, ‘Namo vedaurea! Ġoi tu vetuġunaġi taumu namomu, ma vetuġamaġikaumu! Dagara misiri oġauvei-iaġi ginikaurini nai, au na dagara ġutuma avinimuni, ġoi na boġita-ġaurini. Noma raka-toġa, au ġesi sima iaku-vegogo!’

²⁴ Benamo golo monina sebona eġabiato tarimana ema raka-toġato, ekirato, ‘Verebara, au ribagu ġoi tu asi vegubakau taumu, dia ġoi na ovarorito dagarari okwarini, ema dia ġoi na ġue-ġuturi ofiu-rovorovorito dagarari ovaġa-vegogorini.

²⁵ Moġesi naima agarito, aiaġoto, ġemu moni tano nuġanai akure-toġaiato. Noġitaia, dagarana iniġa, ġemu noġabia.’

²⁶ Ġena vere na ekiraiato, ekirato, ‘Ġoi vetuġunaġi taumu rakavamu ma ġubulefimu. Ġoi ribamu, dia au na avarorito dagarari akwarini, ema dia au na afiu-rovorovorito dagarari avaġa-vegogorini.

²⁷ Kamuto, bere namo ġegu moni tu banikai boro torea, benamo au bara ġenoġoi-iaġoma nai tu, ma torekauna ġesi bara doġaria.

²⁸ Bevaitovo, ġia na vetuġunaġi tarimari tari ekirarito, ekirato, ‘Mani moni sebona ġenai maniġa ġoġabia, moni gabanana (10) tarimana ġovinia.

²⁹ Korana ma ġena-ġana tarimana tu ġutumari ma bavini-ani, be barego lelevaġi beġabini, a asi ġena-ġana tarimana tu ġenai misina maki baġabi-vaġiani.

³⁰ Ma mai vetuġunaġi tarimana rakavana ġofiu-rosia murika mukunana ġana. Monai bene taġi, gadikana maki bene vaġa-ġaratariri.’ ”

Kota baregona ġarona

³¹ “Tarimarima Natuna tu ma mamana marevana e seġuka baregona, ema ma ġena aneru mabarari ġesi beġe iaġomani, ġena teronai betanu-kauni.

³² Bese mabarari ġia ġoiranai beġe vaġa-vegogorini, benamo ġia na bevaġa-farararini, noġa moġo mamoe narinariri tarimana na mamoe nanigosi ġerina etore-ġerevaġirini kavana.

³³ Mamoe tu aroribana rekenai, ma nanigosi tu kaurina rekenai betorerini.

34 Benamo Vere na aroribana tarimari bevaḡa-guruḡarini, bekirani, 'Ḡoiḡoma! Tamagu na evaḡa-namomini tarimami, ḡoiḡoma! Barau ḡena Basileia ḡoma ḡabia, guba tanobara eveirito neganai varau erovina-toreato ḡomi ḡemi.

35 Korana au evitoguto nai, ḡoḡubuguto; bokagu ekoketo nai, nanu ḡoviniguto; au vanuḡa boru tarimagu ḡomi fakami ai atanuto, senaḡi ḡoḡabi-raḡeguto;

36 au asi ḡegu dabuḡa, ḡovaḡa-dabuḡaguto; akeveto nai, ḡonariguto; dibura numai atanuto nai, ḡoraka-ḡitaguto.'

37 Benamo vei-iobukaiobuka tarimari na beḡe vaḡa-veseani, beḡe kirani, 'Vereḡauka, aitoma ḡaḡitamuto ovitoto, ḡaḡubumuto? O onanu-maseto, nanu ḡavinimuto?

38 Aitoma ḡoi vanuḡa boru tarimamu ai ḡaḡitamuto, ḡaḡabi-raḡemuto ḡai ḡema numai, o asi ḡemu dabuḡa, ḡavaḡa-dabuḡamuto?

39 Kamara ḡaro ai ḡaḡitamuto ḡoi okeveto, o diburai otanuto, ḡaraka-ḡitamuto?'

40 Benamo Vere na bevaḡa-veserini, bekirani, 'Moḡoni akiramini, tarikakagu asi ḡeiavirini tarimari maiḡeri ta ḡovei-viniato ilailanai, au maki moḡesi ḡovei-viniguto.'

41 Benamo kaurina rekena tarimari bevaḡa-guruḡarini, bekirani, 'Au ḡegu na ḡoraka-veḡita, meto barego lele-vaḡina iatami ai etanuni tarimami, ḡoiḡo, eḡara-vanaḡi vanaḡini karavana ḡana, Satani ma ḡena aneru ḡeri Barau na varau evei-toreato.

42 Korana evitoguto, senaḡi asi ḡoḡubuguto; nanu na emaseguto, senaḡi nanu asi ḡoviniguto;

43 au tu vanuḡa boru tarimagu ḡomi fakami ai atanuto, senaḡi asi ḡoḡabi-raḡeguto ḡemi numai; asi ḡegu dabuḡa, senaḡi asi ḡovaḡa-dabuḡaguto; akeveto ema dibura numai atanuto, senaḡi asi ḡoraka-ḡitaguto.'

44 Benamo ḡia maki beḡe vaḡa-veseani, beḡe kirani, 'Vereḡauka, kamara ḡaro ai ḡaḡitamuto, ovitoto o onanu-maseto, o vanuḡa boru tarimamu, o asi ḡemu dabuḡa, o okeveto, o diburai otanuto, ḡai na asi ḡavaḡa-kavamuto?'

45 Benamo Vere na bevaḡa-veserini, bekirani, 'Moḡoni akiramini, ḡomi na mai tarikaka asi ḡeiavirini tarimari maiḡeri, ta asi ḡovaḡa-kavaiato nai, au maki moḡesi ḡovei-viniguto, asi ḡovaḡa-kavaguto.'

46 Tauna moḡa, ḡia tu midigu vanaḡivanaḡi gabuna ḡana beḡe iaḡoni, a vei-iobukaiobuka tarimari tu maḡuri vanaḡivanaḡi gabuna ḡana beḡe iaḡoni."

26

Iesu beĝene vaĝi-masea dabarana ĝevetauato
Ioane 11:45-53

1 Iesu na maĝeri dagara mabarari evevaĝa-riba iaĝi-ĝosirito nai, ĝena mero evaĝa-guruĝarito, ekirato,

2 “Ĝomi ma ribami, ĝaro ruarua moĝo, benamo Pasova beĝe veiani. (Moĝa tu Iuda tarimari mase aneruna na evanaĝirito moĝo, asi evaĝirito verekona). Mo ĝaro ai Tarimarima Natuna tarima tari ĝimari ai beĝe toreani, beĝene vaĝa-satauroa ĝana.”

3 Benamo Rubu Veaĝa vereri baregori ema Iuda ĝeri vere baregori ĝesi ĝevegogoto, Kaiafas, Rubu Veaĝa verena barana, ĝena numai.

4 Ĝeboioĝato, Iesu beĝene ĝabi-lemmaia, benamo beĝene vaĝi-masea.

5 Senaĝi ĝekirato, “Dia vereko nuĝanai bene ĝora, korana vereko beĝe iaĝomani tarimari ĝia iatana na beĝe burini garina.”

Vavine ta na Iesu ediĝaiato Betania ai
Mareko 14:3-9; Ioane 12:1-8

6 Iesu tu Betania ai, Simona, lepera tarimana, ĝena numai.

7 Ĝeĝaniĝanito-ĝoi nuĝanai, vavine ta ĝia ĝenai eiaĝoto; kavabu namona ta, alabasta forena na ĝeveiato kavabuna, eĝabi-kauato, nuĝanai tu muramura ma bonana namona, voina barego vedaurea; Iesu ĝaniĝani gabunai etanu-taĝoto-ĝoi nai, mo vavine na Iesu debanai ebubuato.

8 Ĝena mero na ĝeĝitaiato, benamo ĝebaruto, ĝekirato, “Karase nai mai muramura efitoĝa-kavaiani?”

9 Mai muramura bere voivoi-iaĝia, be moni baregona bere ĝabia, benamo asi ĝeri-ĝari tarimari bere viniri!

10 Iesu ribana ĝia tu kara ĝekiraĝiato, moĝesina nai evaĝa-guruĝa-rito, ekirato, “Karase nai mai vavine ĝomugumugu-iaĝiani? Mai vavine na veĝa namona au ĝegu ai beveia.

11 Asi ĝeri-ĝari tarimari tu ĝomi ĝesi boĝo tanu-vanaĝi vanaĝini. Senaĝi au tu dia ĝaro mabarari ĝomi ĝesi batanuni.

12 Mai vavine na muramura au tauĝanigu ai bebubuguinea, gurigurigu ĝana.

13 Moĝoni akiramini, Vari Namona beĝe ĝobata-iaĝiani tanobara mabarari nuĝari ai, mai vavine na veĝa beveia veĝana maki beĝea kiraĝiani, ĝia tuĝamaĝi-iaĝina.”

Iudas na Iesu erevaiato
Mareko 14:10-11; Luka 22:3-6

14 Benamo gabanana ruarua (12) tarimari ta, arana Iudas Isakariota, Rubu Veaĝa vereri baregori ĝeri ai eiaĝoto,

15 edanaġirito, ekirato, “Kara boġo viniguni, bema Iesu ġimami ai batore-kauani nai? Ġia na silva moniri gabana toitoi (30) ġeivirito, benamo ġeviniato.

16 Mo nega monana Iudas na ġimari ai betore-kauani dabarana evetauato-ġoi.

*Iesu ma ġena mero ġesi ginitaġo mamoena ġeġaniato
Mareko 14:12-21; Luka 22:7-14; 22:21-23; Ioane 13:21-30*

17 Asi etubuni faraona verekona ġarona giniguenenai ġena mero Iesu ġenai ġeiaġoto, ġedanaġiato, ġekirato, “Ġai tu ainai Rubu Veaġa verekona baġana vei-torea, bono ġania?”

18 Benamo Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġoiġo vanuġa barana nuġanai, mo bakiraġia tarimana ġenai, boġono vaġa-guruġaia, boġono kira, ‘Vevaġa-riba tauna ekirani: Ġegu hora varau beraġasi. Ġegu mero ġesi ġoi ġemu numai ginitaġo mamoena baġa ġaniani.’ ”

19 Benamo mero Iesu na ekirarito ilailanai vereko ġeveitoreato.

20 Lavilavi ai Iesu ma ġena mero gabanana ruarua (12) ġesi ġetanu-tarito, vereko ġeġania ġana.

21 Benamo ġeġaniġanito-ġoi nai, ekirarito, ekirato, “Moġoni akiramini, ġomi ta na au borevaguni.”

22 Ġia mabarari nuġari ma metori ġesi irau sebori irau sebori na ġedanaġiato, ġekirato, “Vereġauka, moġoni dia au, ene?”

23 Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Au ġesi diġu sebonai ġanaba-riġoni tarimana na au berevaguni.

24 Tarimarima Natuna bemaseni Buka Veaġai ġetoreato ilailanai. Senaġi Tarimarima Natuna berevaiani tarimana ġenai tu vetuġana kekei; asi bere maġuri tu namo.”

25 Benamo Iudas, reva tarimana, ekirato, “Vevaġa-riba taumu, moġoni dia au, ene?” Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Dagarana maniġa, mani okiraġiani.”

*Vereġauka ġena ġanivegogo veaġana
Mareko 14:22-26; Luka 22:15-20; 1Korinto 11:23-25*

26 Ġeġaniġanito-ġoi nuġanai, Iesu na beredi eġabiato, Barau evaġa-namoato, etaviato, evinirito, benamo ekirato, “Goġabia, ġoġania, mai tu au tauġanigu.”

27 Ġia na kapusi ma eġabiato, evaġa-namoato murinai, evinirito, ekirato, “Ġoniua, ġomi mabarami.

28 Korana mai tu au raragu, Ginitaġo Variġuna evaġa-moġoniani, bevebubuni, tarimarima ġutuma ġeri rakava tuġamaġi-fitoġari ġana.

29 Akiramini, mai vine nanuna asi ma baniau-ġenoġoiani, beiaġoni mo, ġaro beraġasini vau, au ġomi ġesi ma bita niu-vegogoani au Tamagu ġena Basileia nuġanai.”

30 Benamo mari ta ġemariato murinai, ġeraka-rosito, Olive Ġorona ġana ġeiaġoto.

*Iesu na Petero ġena vekira-ġuniġau ekiraġi-toreato
Mareko 14:27-31; Luka 22:31-34; Ioane 13:36-38*

31 Benamo Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Toma boġi ġomi mabarami ġemi veġabidadama au ġegu ai boġo raga-kwaneani, korana Buka Veġai maiġesi ekirani, ‘Au na mamoe ġitaġauri tarimana bavaġiani, benamo mamoe mabarari beġe raga-lausini.’

32 Senaġi au mase na ma bavariġisi-ġenoġoiani murinai, baraka-guineni Galilea ġana. Monai vau bitana vedoġari.”

33 Petero eguruġa-fouto, Iesu ekiraiato, ekirato, “Bema mabarari na ġeri veġabidadama ġoi ġemu ai beġe raga-kwaneani, senaġi au na tu asiġina.”

34 Iesu na Petero evaġa-guruġaiato, ekirato, “Moġoni akira-muni, toma boġi kokoroku roġosi bene goġi nuġanai, ġoi na au vaġa-toittoi bokira-ġuniġauguni.”

35 Senaġi Petero eguruġa-ġiġiraġeto, ekirato, “Bema ġoi ġesi bita mase-vegogoni maki, au na ġoi tu asi veġata bakira-ġuniġaumuni.” Ġena mero mabarari maki moġesi ġekirato.

*Iesu eġauġauto Getesemane ai
Mareko 14:32-42; Luka 22:39-46*

36 Iesu ma ġena mero ġesi ġeiaġoto gabu ta arana Getesemane, benamo ġia na evaġa-guruġarito, ekirato, “Mainai ġotanutaġo, au tu iomo ġana aiāġoni, naġauġau.”

37 Benamo Petero ema Sebedaio natuna ruarua moġo eġoririto, ġia ġesi ġeiaġoto. Moġa nuġanai Iesu tau-ġanina efarakaiato, egarito, nuġana maki evekwaraġito-ġoi.

38 Benamo ekirarito, ekirato, “Au nuġagu na meto asikei eġwaiani, dori evaġiguni. Mainai ġotanu, boġono vevaġa-gwaġiġi au ġesi.”

39 Iesu kota ma eraka-naġito, ġoirana tano ai ekokofatarito, benamo eġuriġurito, ekirato, “Tamagu o, bema ma dabara ta, mai midigu bedina ġeguna noma ġabi-vaġia. Senaġi dia au ġegu ura, ġoi ġemu ura moġo.”

40 Ġena mero toittoi ġeri ai eġenoġoito nuġanai, ġia tu gena-maseri ai eġoitaġorito, benamo Petero ekiraiato, ekirato, “Kamasi nai ġomi taumi toittoi au ġesi aoa sebona ta kavana maki asi boġo vevaġa-gwaġiġini?”

41 Boḡono vevaḡa-gwaḡiḡi, boḡono ḡauḡau, be veribaḡani beiaḡomani nai tu, asi boḡono moira. Iauka tu moḡoni eurani, senaḡi tau-ḡani tu emoirani.”

42 Iesu nega vaḡa-ruarua eraka-veḡitato, ea ḡuriḡurito, ekirato, “Tamagu o, bema asi dabara ta mai midigu bedina ḡeguna boḡabi-vaḡiani nai, ḡoi ḡemu ura bono veia moḡo.”

43 Ma eḡenoḡoi-iaḡomato nuḡanai tu, ḡia asi ḡeri vevaḡa-gwaḡiḡi nai, genamaseri ai ma edoḡaririto, korana matari tu gena na eḡabi-rakavarito.

44 Iesu na ma eiaḡuirito, ma eiaḡoto, vaḡa-toitoi ma eḡauḡauto, ḡena ḡuriḡuri guruḡari guineri ma ekiraḡi-ḡenoḡoirito.

45 Benamo ḡena mero ḡeri ai ma eḡenoḡoi-iaḡomato, ekirarito, “Ḡomi tu roḡo ḡogenani e ḡoiaraḡini? Ḡoḡitaia! Aoana varau beraḡasi! Tarimarima Natuna tu beḡe revaia, rakava tarimari ḡimari ai beḡe torea.

46 Ḡovariḡisi, be si-iaḡosi! Ḡoḡitaia, au revarevagu tari-mana mai beraḡasi!”

Iesu tuari tarimari na ḡeḡabiato

Mareko 14:43-50; Luka 22:47-53; Ioane 18:3-12

47 Iesu roḡo eguruḡato-ḡoi nuḡanai, Iudas, mero gabanana ruarua (12) tauna ta, eraḡasito. Tarimarima ḡutuma maki ḡia ḡesi ma ḡeri vetari baḡari e vevaḡi kwariri. Ḡia tu Rubu Veaḡa vereri baregori ema Iuda vereri na ḡetuḡurito.

48 Reva tarimana na vetoḡa ta ekiravara-torerito, ekirato, “Baverauani tarimana tu moḡa, boḡono ḡabi-taria.”

49 Iudas eraḡasito nai, maoromaoro eiaḡoto Iesu ḡenai, benamo ekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, boḡi namona!” benamo everauato.

50 Iesu na evaḡa-ve-seato, ekirato, “Ḡata, veiveina uranai boiaḡoma veiḡana noraga-veia!” Benamo ḡeiaḡomato, ḡimari na Iesu ḡeḡabi-tariato, ḡedegodegoato.

51 A Iesu ḡena mero ta ḡena vetari baḡana einu-vaḡiato, edaveato, benamo Rubu Veaḡa verena baregona ḡena vetuḡunaḡi tarimana seḡana ebasi-vaḡiato.

52 Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Ḡemu baḡa tu ḡuraḡurana gabunai noḡura-ḡenoḡoia. Korana vetari baḡari ḡeḡabini tarimari mabarari tu vetari baḡari na beḡe maseni.

53 Ḡoi asi ribamu, Tamagu ḡena vevaḡa-kava banoḡiani, benamo ḡia na aneru vaḡa-sebo au ḡegu ai betuḡurini, aneru doḡorori gabanana ruarua (12) o 70,000 ema tari maki betuḡurini au vaḡa-kavagu?

54 Moḡesi bere vei, senaḡi Buka Veaḡai varau ḡetoreato guruḡana tu kamasi bemoḡonini? Be, maiḡesi moḡo beḡene vetore!”

⁵⁵ Iesu na monai mo tarima ġutuma evaġa-guruġarito, ekirato, “Au tu seġafore doġorona ta aġori-kauani, be ġomi boġo iaġoma au ġabiġabigu tu ma ġemi vetari baġari e vevaġi kwariri ġesi? Ġaro mabarari ai au tu ġomi sevimi ai, Rubu Veaġa nuġanai avevaġa-ribato-ġoi, senaġi asi ġoġabi-tariguto.

⁵⁶ A mai dagara mabarari ġeġorani tu, peroveta tarimari na Buka Veaġai ġetore-guinerito guruġari vaġa-moġoniri ġana.” Benamo Iesu ġena mero mabarari na ġeraga-kwaneato, ġeraga-rovorovoto.

Iesu kanisoro tarimari ġoirari ai

Mareko 14:53-65; Luka 22:54-55; 22:63-71; Ioane 18:13-14; 18:19-24

⁵⁷ Mo ġeġabi-tariato tarimari na Iesu ġeġori-iaġoato, Ka-iafas, Rubu Veaġa verena baregona, ġena numa ġana. Monai taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari ema Iuda vereri varau ġeraka-vegogoto.

⁵⁸ Petero na Iesu eraka-tuġuato-ġoi, ma fakana eiaġoto mo, Rubu Veaġa verena baregona ġena numa ġana. Eraka-toġato maġu nuġanai, benamo veġitaġau tarimari fakari ai ea tanu-tarito, bene ġita, mo veġa magonai kara befoforini.

⁵⁹ Rubu Veaġa vereri baregori e Iuda ġeri kanisoro tarimari mabarari na vevaġa-bade ġofaġofa tarimari ġevetaurito, Iesu beġene ġofaġofa-iaġia, be beġene vaġia ġana.

⁶⁰ Vevaġa-bade ġofaġofa tarimari ġutuma ġevariġisito, ġeġofaġofa-iaġiato, senaġi ġeri guruġa tu asi ġesebonato-ġoi. Magonai vau ġofaġofa tarimari ruarua ġevaisi-raġeto,

⁶¹ ġekirato, “Mai tarima ekirato, ‘Au tu ma seġukagu mai Barau ġena Rubu Veaġa barovoani, ema ġaro toitoi nuġanai ma bavaġa-ruġa ġenoġoiani.’ ”

⁶² Benamo Rubu Veaġa verena baregona eruġa-vaisito, Iesu edanaġiato, ekirato, “Ġoi tu asi bovaġa-veseni? Maiġeri na ġoi ġevarifiu-iaġimuni guruġari tu kamasi?”

⁶³ Senaġi Iesu asi eguruġato. Rubu Veaġa verena baregona na ma edanaġi-ġenoġoiato, ekirato, “Maġuri Barauna aranai au na ġoi akiramuni, nokira-varama: Ġoi tu Keriso, Barau Natuna?”

⁶⁴ Iesu na evaġa-veurato, ekirato, “Dagarana okiraġiani maniġa! Ma au na ġomi mabarami akiramini: Mai ġaro maiġa, mo beiaġoni ġoirai, ġomi na Tarimarima Natuna roġo boġo ġitaiani, seġuka Barauna ġimana aroribanai betanuni, e guba maguberi iatari na beiaġomani!”

⁶⁵ Benamo Rubu Veaġa verena baregona tauġena ġena dabuġa edareato, ekirato, “Barau vaġa-rakavana guruġana

tu ekiraġi-ġosiato! Karase vevaġa-ġita tarimari roġo tave-
taurini? Barau vaġa-rakavana guruġana bekiraġia, varau
boġo seġaġia.

⁶⁶ Kara mani ġotoni?" Ġia mabarari ġekirato, "Bene mase
moġo."

⁶⁷ Benamo ġoirana ġekanunuato, ġefaisiato. Kotari na
ġeforoato,

⁶⁸ ġekirato, "Keriso, ġoi tu peroveta tarimana, be nokira-
varama, deikara na bebotamu?"

Petero na Iesu ekira-ġuniġauato

⁶⁹ Petero roġo numa maġuna nuġanai etanu-taġoto-ġoi,
benamo vetuġunaġi ġuiatona ta ġia ġenai eiaġomato, ekirato,
"Ġoi maki Iesu, Galilea tauna, ġesi orakaoto-ġoi, okavaiato-
ġoi."

⁷⁰ Senaġi Petero evekira-ġuniġauto mabarari ġoirari ai,
ekirato, "Au asi ribagu ġoi kara okiraġiani."

⁷¹ Benamo eraka-rosito, maġu ġatama bokana sevina ġana
eiaġoto. Ma vetuġunaġi ġuiatona ta na eġitaiato, benamo
sevina tarimari evaġa-guruġarito, ekirato, "Ġia maki Iesu,
Nasareta tarimana, ekavaiato tarimana."

⁷² Petero ma evekira-ġuniġauto, eguruġa-gwaġiġito, eki-
rato, "Au asi ribagu mani tarima."

⁷³ Nega kotuna evanaġito nuġanai, monai ġeruġa-taġoto-
ġoi tarimari Petero ġenai ġeiaġomato, ġevaġa-guruġaiato,
ġekirato, "Moġoni, ġoi maki ġia ġesi tarimamu ta, korana
garomu na evaġa-foforimuni."

⁷⁴ Benamo Petero na ekirarito, "Asiġina ġinavaġi, akira-
korikorimini, mani tarima au asi ribagu!"

Asikauna kokoroku egoġito.

⁷⁵ Benamo Petero na Iesu ġena guruġa etuġamaġi-
doġariato, ekiraiato, "Kokoroku roġosi bene goġi nai, ġoi
na au vaġa-toitoi bokira-ġuniġauguni." Benamo eraka-rosito
murikai, etaġi-rakava rakavato.

27

Iesu ġeġori-iaġoato Pilato ġenai

¹ Boġiboġi ekini-mama mamaiato-ġoi, Rubu Veaġa vereri
baregori mabarari ema Iuda vereri ġeboioġa-vegogoto, Iesu
beġene vaġia ġana.

² Seini na ġebarubaruato, ġeġori-iaġoato, Pilato, Roma
gavana, ġimanai ġetore-kauato.

*Iudas Isakariota emaseto
Apostolo 1:18-19*

³ Iudas, reva tauna, na Iesu eġitaiato, vaġa-masena guruġana varau ġeveiato, benamo evetuġamaġi-kureto. Benamo silva moniri gabana toitoi (30) eġwa-ġenoġoirito Rubu Veaġa vereri barari e Iuda vereri ġeri ai.

⁴ Ekirato, “Au tu havei-rakava, korana asi ġena rakava tarimana barevaia, bemaseni.” Gevaġa-veseto, ġekirato, “Mani tu dia ġai ġema nuġa-vekwaraġi, mani tu ġoi tauġemu ġemu ġauvei moġo.”

⁵ Iudas na silva moniri Rubu Veaġa nuġanai eflu-toġarito, eraka-veġitato. Benamo eiaġoto, tauġena ea veborato.

⁶ Benamo Rubu Veaġa vereri baregori na mo silva moniri ġeġabirito, ġekirato, “Mai tu rara voina monina, be boubou mauġanai asi veġata bita ġuraiani, taravatu.”

⁷ Ġeguruġa-iaġiato, ġevaġa-moġoniato murinai, mo moni ġeġabiato, ġuro eveini tarimana ġena tano ġevoiato, tano-bara boru tarimari ġeri gara gabunai ġevaġa-iaġoato.

⁸ Moġesina nai mo tano arana ġevatoani “Rara Tanona” beiaġoma mo maitoma.

⁹ Monana Ieremia peroveta tarimana ġena guruġa ema moġonito, ekirato, “Mo silva moniri gabanana toitoi (30) ġeġabirito, mo tu Isaraela tarimari na ġevaġa-moġoniato voina misina, mo tau beġene voia ġana.

¹⁰ Ma mo moni na ġuro eveini tarimana ġena tano ġevoiato, Vereġauka ekirato ilailanai.”

Iesu Pilato ġoiranai

Mareko 15:2-5; Luka 23:3-5; Ioane 18:33-38

¹¹ Iesu Roma gavanana ġoiranai eruġato, ġia na edanaġiato, ekirato, “Ġoi tu Iuda tarimari ġeri kini ba?” Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Oi, okiraġiani maniġa.”

¹² Benamo Rubu Veaġa vereri baregori ema Iuda vereri na Iesu ġeġofaġofa-iaġiato, senaġi guruġa ta asi ekiraġiato.

¹³ Moġa lorinai Pilato na evaġa-guruġaiato, ekirato, “Ġoi asi oseġaġini, iatamu ai tu meto ġutuma ġekiraġirini?”

¹⁴ Senaġi Iesu asi eġoiġito, guruġa sebona tai maki asi evaġa-veserito. Monana gavana nuġana efarevaġi-rakavato.

Pilato na Iesu ġena mase ekiraġiato

Mareko 15:6-15; Luka 23:13-25; Ioane 18:38-19:16

¹⁵ Vanaġivanaġi Pasova verekona ġaronai tu gavana na ġia ġeri dibura numai etanuni beġe kiraġiani tarimana ta etuġurosiato-ġoi.

¹⁶ Mo laġani ai tarima rakava kwaikwaina ta dibura numai etanuto, arana tu Barabas.

17 Moġa lorinai tarima ġutuma ġevegogoto nuġanai, Pilato na edanaġirito, ekirato, “Deikara ġoura-viniani natuġu-rosia: Barabas ba Iesu, ġekiraġiani Keriso?”

18 Korana Pilato ribana ginikau, Iuda tarimari baregори ġeri mama dainai, Iesu ġia ġimanai ġetoreato.

19 Pilato na Kota eġorikauato-ġoi nuġanai, Pilato ġaraġona na ġena keakau ta etuġu-raġasiato, ekirato, “Mani vei-iobukaiobuka tarimana ġenai dagara ta asi bono veia, korana au tu boġi ai banuvi, ġegu nuvi ai midigumidigu baregona na beġabigu ġia dainai.”

20 Senaġi Rubu Veaġa vereri baregори ema Iuda vereri na vegogo tarimari nuġari ġeġanirito, Pilato beġene kiraia, Barabas bene tuġu-rosia, a Iesu bene mase.

21 Senaġi gavana na vegogo tarimari ma edanaġirito, ekirato, “Ġia tauri ruarua dei tu ġomi ġemi natuġu-rosia?” Vegogo tarimari ġefararato, ġekirato, “Barabas!”

22 Benamo Pilato na edanaġirito, ekirato, “O mai Iesu, ġekiraġiani Keriso, tu kamasi bana veia?” Ġia mabarari ġevaġa-veve vegogoto, ġekirato, “Novaġa-satauroa!”

23 Senaġi Pilato na ma edanaġirito, ekirato, “Kara dainai? Kamara veġa rakavana eveiato nai?” Senaġi mabarari ġefarara-gigitarito, ġekirato, “Novaġa-satauroa!”

24 Pilato etuġamaġi-fakato, ġia ġena riba guruġari tu asi beġe ġabi-raġerini, ma tarimarima ġia iatana na beġe burini garina, benamo ġia tu nanu eġabito, ġimana eġuriġiato mo tarimarima ġutuma ġoirari ai, ema maiġesi ekirato: “Au tu asi ġegu kerere mai vei-iobukaiobuka tarimana rarana ġenai; mai tu ġomi ġemi ġauvei moġo!”

25 Vegogo tarimari mabarari ġevaġa-veseto, ġekirato, “Mai tarima rarana o ġena mase metona tu ġai iatamai bene tanu ema ġai natuma iatari ai.”

26 Benamo Pilato na Barabas etuġu-rosiato ġia ġeri, a Iesu tu ġekwaria etato vau soldia evinirito, beġene vaġa-satauroa ġana.

Iesu ġevaseva-vaseva iaġiato

Mareko 15:16-20; Ioane 19:2-3

27 Benamo Pilato ġena vetari tarimari na Iesu ġeġori-iaġoato gavana ġena numa nuġanai, benamo karori mabarari ġekea-vegogorito, bena ġeruġa-ġeġeraġiato.

28 Ġena dabuġa ġeruġa-vaġirito, dabuġa kakakana ġevaġa-veiato,

29 debana dagarana ġau ma giniginina na ġevatoato, korona noġa ġeveiato, benamo Iesu debanai ġetore-kauato. Oro ta maki ġimana aroribanai ġevaġa-ġabiato, benamo

gōiranai gēvetui-tarito, gēvaseva-vaseva iaḡiato, gēkirato, “Iuda gēri Kini o, gēro namona!”

³⁰ Benamo gēkanunu-kanunuato, mo oro gēgabi-rariato, debana gēkwari-gēnoḡoi gēnoḡoiato-gōi.

³¹ Gēvaseva-vaseva iaḡi-gosiatō murinai, dabuḡa kakakakana gēgabi-vaḡiato, gēna dabuḡa korikorina ma gēvaḡa-veiato. Benamo gēgōri-rosiato, beḡenea vaḡa-satauroa gēana.

Iesu gēvaḡa-satauroato

Mareko 15:21-32; Luka 23:26-43; Ioane 19:17-27

³² Ġeraka-rosito-gōi nai, Kurene tarimana ta gēḡoitaḡoato arana Simona. Vetari tarimari o soldia na gēlaunaḡi-naḡiato, Iesu gēna satauro neḡwaia.

³³ Benamo vanuḡa na gēraka-rosito, gabu tai gēraḡasito arana tu Golgota, anina tu ‘Deba Ġavana Gabuna’.

³⁴ Monai vine nanuna midigu vaḡa-keina muramurana arana gal gēsi gēbubu-vegogoato dagarana, Iesu gēviniato; eiamuse-tovoato, senaḡi asi eniuato.

³⁵ Ġevaḡa-satauroato murinai, gēna dabuḡa ḡia fakarai ai gēvarerito kasi ai.

³⁶ Moḡa murinai gētanutānu-tarito, benamo gēnariato.

³⁷ Ġia debana iatanai kara koranai gēvaḡa-satauroato guruḡana gēkafa-kauato, maiḡesi gētoreato, “MAI TU IESU, IUDA ĠERI VERE.”

³⁸ Seḡafore tarimari ruarua maki Iesu gēsi gēvaḡa-sataurorito, ta aroribana rekenai, ma ta kaurina rekenai.

³⁹ Ġeraka-vanaḡito-gōi tarimari debari gēkorakorarito-gōi, guruḡa rakavari Iesu gēviniato-gōi,

⁴⁰ gēkirato-gōi, “O gōi okirato, Rubu Veaḡa borovoani, gēro toitoi nuḡanai ma bovaḡa-ruḡa gēnoḡoiani otato, tauḡemu novevaḡa-maḡuri! Bema gōi Barau Natuna, satauro tuḡuna na noraka-riḡo.”

⁴¹ Rubu Veaḡa vereri baregori e taravatu gēvevaḡa-riba iaḡiato-gōi tarimari ema Iuda vereri na maki maiḡesi gēvaseva-vaseva iaḡiato-gōi, gēkirato,

⁴² “Ġia na tarima boruri evaḡa-maḡuririto-gōi, kamuto ḡia tauḡena tu asi evevaḡa-maḡurini! Bema ḡia moḡoni Isaraela tarimari gēri vere nai, satauro na inimoḡo neraka-riḡo, be baḡana vaḡa-moḡonia.

⁴³ Ġia na Barau eḡabidadama viniato-gōi, be siḡitaia, Barau na maki betuḡamaḡi-kauani, bevaḡa-maḡuriani ba? Eveki-raḡito-gōi, ‘Au tu Barau Natuna,’ nene?”

⁴⁴ Iesu gēsi gēvaḡa-satauro vegogorito seḡafore tarimari ruarua na maki moḡesi gēguruḡa-rakava viniato.

Iesu ġena mase

Mareko 15:33-41; Luka 23:44-49; Ioane 19:28-30

⁴⁵ Horaġauna 12 koloko ea ġabiato nai, tanobara mabarana mukuna na eġabi-ġauato, mukuna etanuto eiaġoto mo horaġauna 3 koloko.

⁴⁶ Horaġauna 3 koloko rekenai Iesu eġabato, ekirato, “Eloi, eloi, lama sabaktani?” anina tu, “Au ġegu Barau, au ġegu Barau, kara dainai au boraga-kwanegu?”

⁴⁷ Tarimarima tari monai ġeruġa-taġoto-ġoi nai, ġeseġaġiato, benamo ġekirato, “Ġia tu Elia ekeaiani.”

⁴⁸ Benamo ġeri tarima ta eraga-iaġoto, nanu erimaiani da-garana ta eġabiato, vine nanuna mamakina nuġanai eduġi-fereiato, gobu lefai egwanu-kauato, benamo eduġi-raġeato, Iesu na neniua ġana.

⁴⁹ Senaġi kotari ġekirato, “Sivaġa-noga roġo, siġitaia, Elia beiaġomani, bevaġa-maġuriani ba asiġina.”

⁵⁰ Iesu ma eġaba-fouto murinai emaseto.

⁵¹ Benamo mo negai moġo Rubu Veaġa nuġanai veaġa lele-vaġi daiġutunai, kouġau dabuġana o ketin evedare-kikimato, eruaruato, tuġuna na mo gabigabina. Tano eiaġaiagato, fore barari ġeġwa-kirarito.

⁵² Mase guriri ġevekeo-fakato, ma tarima ġutuma, Barau ġena ura ġeveirito-ġoi tarimari, mase na ma ġevaisiraġe-ġenoġoito,

⁵³ ġeri guri gaburi ġeiaġuirito. Iesu ġena varigisi-ġenoġoi murinai, Siti Veaġana ġana ġeiaġoto, monai tarimarima ġutuma ġoirari ai ġefoforito.

⁵⁴ Vetari verena ma ġena vetari tarimari ġesi, Iesu ġenariġauato-ġoi tarimari, na tano-iaga ema ġeġorato da-garari mabarari ġeġitarito nai, ġegari-rakavato, ġekirato, “Mai tarima tu moġoni Barau Natuna!”

⁵⁵ Vavine ġutuma maki monai, kotuna manaġai ġeruġato, ġemarereto-ġoi. Moġeri vavine Iesu murinai ġerakato Galilea na eiaġoto mo Ierusalemna ġana, ema ġia vetuġu-naġina ġeiaġo-vinito-ġoi.

⁵⁶ Ġia fakari ai tu Maria, Magadala vavinena; Maria, Iakobo (o Iames) e Ioane sinari; ema Iakobo e Ioane Sebedaio sinari.

Iesu ġeguriato

Mareko 15:42-47; Luka 23:50-55; Ioane 19:38-42

⁵⁷ Mo lavilavi ai farefare ġutuma tarimana Arimatea vanuġa na eraġasito, arana tu Iosefa; ġia maki Iesu ġena mero ta.

58 Ĝia tu Pilato ĝenai eiaĝoto, benamo enoĝiato, Iesu tauĝanina bene ĝabia etato. Benamo Pilato na ĝena vetari tarimari ekirarito, Iesu tauĝanina Iosefa beĝene vinia.

59 Moĝa lorinai Iesu tauĝanina eĝabiato, dabuĝa kurokurona namona na ekumuato,

60 gara gabuna fore kouĝanai ea tore-toĝaiato. Mo gara tu fore gwaĝiĝinai kouĝa ta ĝekoroato, ĝia tauĝena ĝena guri gabuna variĝuna ta. Fore baregona na ĝatama-boka ekure-ĝauato, benamo eraga-kwaneato.

61 Maria, Magadala vavinena, ema Maria ta tu monai ĝetanu-taĝoto-ĝoi, guri ĝetanu-ĝoiraiato.

Vetari tarimari na gara gabuna ĝenari-ĝauato

62 Vereko ĝevei-toreani ĝarona ekorito vau, Sabadi varau beĝabia, Rubu Veaĝa vereri baregori e Farisea tarimari Pilato ĝenai ĝeiaĝoto,

63 ĝekirato, “Verebara, ĝai ĝatuĝa-maĝini, mo ĝofaĝofa tarimana roĝo maĝuri nai, ekirato, ‘Ĝaro toitoi murinai au tu mase na ma bavariĝisi-ĝenoĝoini.’

64 Moĝa lorinai gadi tauri bono kirari, be guri gabuna beĝene nari-ginikaua, bene iaĝo mo, ĝaro toitoi murinai. Irau ĝena mero beĝe iaĝoni, ma tauĝanina beĝe lemaiani, benamo tarimarima beĝe ĝofarini, beĝe kirani, ‘Ĝia tu mase na bevariĝisi-ĝenoĝoi,’ beĝe toni garina. Mai ĝofaĝofa maiĝa na ĝofaĝofa guinena bevanaĝiani.”

65 Pilato na ekirarito, ekirato, “Gadi tarimari ĝoĝabiri, ĝeiaĝo, be guri gabuna beĝene ruĝaĝau-ginikaua.”

66 Benamo gara ĝana ĝeiaĝoto, guri kouĝana ekou-ĝauato forena ĝekada-ĝauato, tabu vetoĝana ta ĝeveiato, benamo gadi tarimari ĝetorerito, beĝene riviĝaua.

28

Iesu evariĝisi-ĝenoĝoito Ioane 20:1-18

1 Sabadi ekorito murinai, fura ĝarona giniguenai, boĝiboĝi iamoiamo, Maria, Magadala vavinena, Maria ta ĝesi ĝeiaĝoto, gara gabuna ĝea ĝitaiato.

2 Asikauna tu tano-iaga baregona eĝorato, korana Vereĝauka ĝena aneru ta guba na emariĝoto, fore ekure-veĝitaiato, benamo iatanai etanukauto.

3 Ĝia vetoĝana tu noĝa moĝo kiriku ekimoreani kavana, ema ĝena dabuĝa tu kuro-ĝaroĝaro kaufa o snou noĝa.

4 Guri gabuna ĝeĝitaĝauto tarimari tu ĝegari-rakavato nai ĝeĝoĝo-ĝoĝorito, benamo tano ai ĝeketo-tarito mase tarimari kavana.

⁵ Aneru na mo vavine evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Asi ḡogari, au ribagu ḡomi tu Iesu, ḡevaḡa-satauroato tauna, ḡovetauani.

⁶ Ġia mainai tu asiḡina; ḡia tu bevariḡisi-ḡenoḡoi, evaḡa-guruḡamito ilailanai. Ġetoreato gabuna ḡoma ḡitaia.

⁷ Be ḡoiāḡo-ḡariḡari, ḡena mero boḡonoa kira-varari, boḡono kira, ‘Iesu tu mase na bevariḡisi-ḡenoḡoi, ema be-ḡuineni Galilea ḡana. Monai vau boḡoa ḡitaiani.’ Mai guruḡa nakira-varami ḡana baiāḡoma.”

⁸ Benamo mo vavine na guri gabuna ḡeragakwane-ḡariḡariato, ma gariri e ma verereri ḡesi ḡeragato ḡena mero ḡeri ai, mo aneru ḡena guruḡa ḡea vaḡa-ribari ḡana.

⁹ Ġeragato-ḡoi nai, asikauna Iesu tu ḡia ḡoirari ai eruḡato, ekirato, “Maino ḡomi ḡesi bene tanu!” Benamo ḡoiranai ḡevetui-tarito, kwakuna ḡeregorito, ḡetoma-rakarīḡo viniato.

¹⁰ Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Asi ḡogari, ḡoiāḡo, au tarikakagu ḡoa kirari, Galilea ḡana beḡene iaḡo; monai vau au beḡene ḡitaḡu.”

Guri gabuna ḡenari-ḡauato vetari tarimari ḡeri ḡofaḡofa guruḡana

¹¹ Vavine ruarua dabara na ḡeiaḡoto-ḡoi nuḡanai, tu-ari tarimari tari, guri gabuna ḡenari-ḡauato tarimari, ḡeḡenoḡoito vanuḡa barana ḡana, karakara ḡeḡorato da-garari mabarari Rubu Veāḡa vereri baregori ḡekira-vararito.

¹² Benamo mo Rubu Veāḡa vereri barari tu Iuda vereri ḡesi ḡeboioḡa-vegogoto, gadi tarimari moni baregona ḡevinirito.

¹³ Maiḡesi ḡekirarito, ḡekirato, “Ḡomi tu boḡono kira, ‘Ḡena mero boḡi nuḡanai beḡe iaḡoma, ḡai tu genamai beḡe lemaia.’

¹⁴ Bema mai vari gavana na beseḡaḡiani nai tu, ḡai na ḡia nuḡana baḡa vei-magomagoani, be ḡomi veiḡa rakavana ta asi bevei-vinimini.”

¹⁵ Gadi tarimari na moni ḡeḡabiato, ḡevaḡa-guruḡarito ilailanai ḡeguruḡato. Mai vari tu Iuda tarimari fakari ai ḡekiraḡi-rakaorakaoato, ma maitoma maki roḡo ḡekiraḡiani.

Iesu ḡena mero ḡeri ai efoforito

Mareko 16:14-18; Luka 24:36-49; Ioane 20:19-23

¹⁶ Ḡena mero gabanana sebona (11) tu Galilea ḡana ḡeiaḡoto, Iesu na ekiraḡi-guineato ḡorona ḡana.

¹⁷ Monai ḡeḡitaiato nai, ḡetoma-rakarīḡo viniato; senaḡi tari tu ḡedaradarato: ‘Mai tu moḡoni Iesu ba?’

¹⁸ Benamo Iesu eraka-kavito, evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Barau na seḡuka mabarana gubai ema tanobarai au varau bevinigu.

19 Moḡa lorinai ḡoiāḡo tanobara mabarari ḡana, bese mabarari ḡegu mero ai boḡono vaḡa-iaḡori. Ema Tamana, Natuna, Iauka Veāḡa aranai boḡono babatisori.

20 Boḡono vaḡa-ribari maki, avinimito vevaḡa-naḡiri mabarari beḡene korana-iaḡiri. Boḡono riba, au tu ḡaro mabarari ai ḡomi ḡesi bita tanuni, beiaḡoni mo, tanobara magona!”

VARI NAMONA MAREKO NA ETOREATO

Mareko vaġa-foforina guruġari

Mareko arana ta tu Ioane. Ġia tu dia mo Iesu ġena mero gabanana (12) vekaravari ai tarimana ta. Mai Vari Namona tu laġani 64 beiaġo 68 fakari ai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai. Mai fefa tu Roma siti ai Petero ġesi ġeġauvei-vegogoto nuġanai etoreato. Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari Roma nuġanai ġetanuto-ġoi tarimari Iesu Varina Namona ekiravara-ginikaurito.

Mareko na ġia guruġana baregona ekira-vararito tu ekirarito, Iesu tu Barau ġena vetuġunaġi-iaġovinina tarimana namo vedaureana e ma ġena vetuġamaġikau (Mareko 10:45). Korana Iesu tu Barau ġena maoro baregona gaburenai eġauveito-ġoi ema ġena guruġa mabarari ekorana-iaġirito-ġoi. Moġeri tu Iesu na ġauvei e nuġa-farevaġi veiġari eveirito-ġoi moġerina ġeri ai evaġa-foforirito ġeri.

Mareko ġena toretore tu maiġesina eboioġaiato:

1. Vetuġunaġi tarimana Iesu ġena iaġoma ema everovinato veiġana - karoa 1:1-13
2. Vetuġunaġi tarimana ġena ġauvei - karoa 1:14-13:37
3. Vetuġunaġi tarimana ġena mase - karoa 14-15
4. Vetuġunaġi tarimana ġena variġisi-ġenoġoi ema guba vanuġana ġana ma evaraġeto - karoa 16

Ioane Babatiso ġena ġobata

¹ Iesu Keriso Barau Natuna Varina Namona maiġesina evesinato.

² Peroveta tarimana arana Isaia na etoreato,
“Barau ekirato,

‘Au na ġegu vetuġunaġi tarimana tu batuġu-guineani,
ġemu dabara vaġa-maġatana.’

³ Tarima ta tano fakanai ekeani, ekirani,

‘Vereġauka ġena dabara ġoiarevaia,
ġena iaġoma dabarana ġovaġa-maoromaoroa!’ ”

⁴ Moġa lorinai Ioane eiaġomato, tano fakanai tarimarima ebabatisorito-ġoi e eġobatato-ġoi, tarimarima ġeri rakava ġerina beġene vetuġamaġi-kure e beġene raka-kure, ema babatiso beġene ġabia, Barau na ġeri rakava bene tuġamaġi-fitoġari ġana.

⁵ Tarimarima mabarari Iudea vanuġari na e Ierusalem na ġeiaġoto-ġoi Ioane ġenai. Ġeri rakava ġekiraġi-foforirito-ġoi vau, ebabatisorito-ġoi Ioridana ġarukanai.

⁶ Ioane ġena dabuġa tu kamela ġwiri na ġeveiato, ġena gabaġau tu nanigosi kefina, ġana ġaniġani dagarari tu madudu e gode nanuri moġo.

⁷ Eġobatato-ġoi, ekirato, “Tarima ta au murigu na beiaġomani, ġia ġena seġuka na au ġegu seġuka tu evanaġiani. Au maki asi ilaila ġia ġena tamaka varona baruġaiani.

⁸ Au na ġomi tu nanu na ababatisomini, a ġia na tu Iauka Veaġa na bebabatisomini.”

Ioane na Iesu ebabatisoato
Mataio 3:13-17; Luka 3:21-22

⁹ Mo negai Iesu tu Nasareta, Galilea vanuġana ta, na eiaġomato, benamo Ioane na Ioridana ġarukanai ebabatisoato.

¹⁰ Iesu nanu na eraka-raġasito nuġanai, guba eġitaiato, evekeo-fakato, benamo Iauka Veaġa pune kavana emariġoto ġia ġenai.

¹¹ Benamo garo ta guba na ekea-riġoto, ekirato, “Ġoi tu au Natugu, aura-vinimuni; ema ġemu ai aiaku-rakavani maki.”

Satani na Iesu eribaġaniato
Mataio 4:1-11; Luka 4:1-13

¹² Moġa murinai Iauka Veaġa na Iesu tano fakana ġana etuġu-iaġoato.

¹³ Monai ġaro e boġi gabana vasivasi (40) etanuto, Satani na eriba ġaniato-ġoi. Ġia tu boġa bairi ġesi ġetanuto-ġoi, aneru na ġenariato-ġoi.

Iesu ġena ġauvei esinaiato Galileai
Mataio 4:12-17; Luka 4:14-15

¹⁴ Ioane ġediburaiato murinai, Iesu Galilea ġana eiaġoto, Barau Varina Namona ea ġobata iaġiato-ġoi.

¹⁵ Eġobatato, ekirato, “Barau ġena ġaro tu varau beraġasi, ġena Basileia bevotu, (ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani maiġa)! Ġemi rakava ġerina ġovetuġamaġi-kure, Vari Namona nuġami na ġovaġa-moġonia!”

Iesu na tarima vasivasi (4) ekearito, ġia murinai beġene raka

Mataio 4:18-22; Luka 5:1-11

¹⁶ Iesu Galilea kou rikina na eraka-iaġoto-ġoi nuġanai, Simona ma tarina Anduru ġesi eġitarito, ġeri reke kou ai ġefiuato, korana ġia tu maina tarimari.

¹⁷ Benamo Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġoiġoma, murigu ai ġoma raka, be au na tu tarimarima maina viniri bana vaġa-ribami.”

¹⁸ Benamo maoromaoro ġeri reke ġeraga-kwanerito, Iesu murinai ġerakato.

19 Asi ġeraka-manaġato, benamo Iesu na Iakobo (o Iames) Sebedaio, tarina Ioane ġesi eġitarito, ġasi ai ġeri reke ġwadareri ġeturirito-ġoi;

20 ekearito, benamo ġia na tamari Sebedaio ma ġena ġauvei tarimari ġesi ġasi ai ġeraga-kwanerito, Iesu murinai ġerakato.

Iauka rakavana na eboroġiato tarimana

Luka 4:31-37

21 Ġeraka-iaġoto, Kaperanaumai ġevotuto. Monai Sabadi ai Iesu Iuda tarimari ġeri rubu ai eraka-toġato, benamo evevaġa-ribato.

22 Ġia ġena vevaġa-riba guruġari tarimarima na ġeseġaġirito nai, ġeġaba-rakavato, korana tu ġena guruġa ma seġukana, dia taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari ġeri guruġa kavana.

23 Mo rubu ai tarima ta tu iauka rakavana na eboroġiato tarimana. Ġia ekeato, ekirato,

24 “Iesu, Nasareta tarimamu o, kara ġemai noveia otoni? Ġoi tu ġai vaġa-rakavama uranai boiaġoma? Au ribagu ġoi tu deikara, ġoi tu Barau ġena Veaġa Tarimamu!”

25 Iesu na ekira-ġoiato, “Gurumu! Ġia ġenana noraka-vaġi!”

26 Benamo iauka rakavana na mo tarima evaġa-ġoġo-ġoġoato, benamo ma ġabana ġesi eraka-vaġito.

27 Tarimarima mabarari ġeġaba-rakava rakavato, benamo tauġeri ġevedanaġi-vedanaġito, ġekirato, “Mai tu kara? Vevaġa-riba variġuna? Ġia tu ma seġukana na iauka rakavari evaġa-guruġarini, ema garona maki ġeseġaġiani!”

28 Benamo Iesu varina asikauna eraga-rovorovoto Galilea vanuġari mabarari ai.

Iesu na keve tarimari vovoka evaġa-namorito

Mataio 8:14-15; Luka 4:38-39

29 Rubu na ġeraka-rosito murinai, Iakobo (o Iames) ema Ioane ġesi ġeiaġoto, Simona ema Anduru ġeri numai ġea raġekauto.

30 Simona ġena taġama vavinena tu ekeveto, tauġanina eseġukato, be egena-taġoto-ġoi, benamo Iesu ġekira-varaiato.

31 Iesu eiaġoto ġenai, ġimanai eġabito, benamo evaġa-tanu vaisiatio. Mo keve ekorito, benamo ġia eġuburito.

32 Lavilavi, ġaro eketoto murinai, tarimarima na keve tarimari e iauka rakavari na ġeboroġirito tarimari Iesu ġenai ġeġori-iaġorito.

33 Vanuġa tarimari mabarari numa ġoiranai ġevevogoto.

³⁴ Iesu na keve irauirau tarimari vovoka evaḡa-namorito e iauka rakavari ḡutuma elai-vaḡirito. Iauka rakavari mururi ekourito asi beḡene guruḡa, korana ḡia ribari Iesu.

Iesu Galilea vanuḡari ai eḡobatato

Luka 4:42-44

³⁵ Boḡiboḡi rekenai, roḡosi bene laḡani nai, Iesu evariḡisito, tano fakana ḡana eiaḡoto, ea ḡuriḡurito.

³⁶ Benamo Simona ma karonā ḡesi Iesu ḡea vetauato,

³⁷ ḡea doḡariato nai, ḡekiraiato, ḡekirato, “Tarimarima na tu ḡoi ḡevetaumuni!”

³⁸ Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Vanuḡa kavinaḡiri ḡana si-iaḡo. Moḡeri ai maki bana ḡobata, au ḡegu iaḡoma korana tu moḡa.”

³⁹ Benamo ḡia eiaḡoto Galilea vanuḡari mabarari ḡana. Rubu ai eḡobatato-ḡoi e iauka rakavari elai vaḡirito-ḡoi.

Lepera tarimana Iesu na evaḡa-namoato

Mataio 8:1-4; Luka 5:12-16

⁴⁰ Lepera tarimana ta Iesu ḡenai eiaḡoto, evetui-tarito, benamo enoḡiato, ekirato, “Bema ḡoi ourani nai, moḡoni boiarevaguni, bovaḡa-namoguni riba.”

⁴¹ Iesu na evetuḡaiato, ḡimana etuḡu-iaḡoato, eḡabikaraiato, benamo ekirato, “Aurani, be nonamo!”

⁴² Benamo vaḡa-sebo lepera na eraga-kwaneato, enamoto.

⁴³ Iesu na evaḡa-guruḡa gwaḡiḡiato, ekirato,

⁴⁴ “Mai veḡa tarima ta asi bono kira-varaia. Noiaḡo, Rubu Veḡa verena na bene ḡitamu, ema veiareva varevare dagarari Mose na ekiraḡiato ilailanai bono vinia. Be tarimarima beḡene riba, ḡoi tu bonamo.”

⁴⁵ Senaḡi ḡia tu eiaḡoto, mo veḡa varina efiuato. Moḡesi nai Iesu tu vanuḡa tai asi ma eraka-toḡato, a tano fakari ai moḡo etanuto-ḡoi. Senaḡina tarimarima gabu irauirauri na Iesu tu roḡo ḡeiaḡo-viniato-ḡoi.

2

Iesu na rakava etuḡamaḡi-fitoḡarito

¹ Ḡaro kotari ḡevanaḡito vau, Iesu Kaperanauma ḡana eḡenoḡoito. Tarimarima na varina ḡeseḡaḡiato Iesu tu numai.

² Moḡa lorinai tarimarima ḡutuma ḡeḡaru-vegogoto, numa nuḡana ḡevaḡa-vonuato, eiaḡoto ḡatama-boka korana maki asi faka ta. Monai vau Iesu na Vari Namona eḡobata-vinirito,

³ nuḡanai tarima vasivasi (4) na tauḡanina tavi ta emaseto tarimana ta Iesu ḡenai ḡeḡwa-iaḡoato.

4 Tarimarima ġutuma nai, asi ġeri dabara Iesu sevina ġana beġe raka-kavi iaġoni. Naima ġia na Iesu eruġato iatana ġuduġuna ġeġiu-vaġiato vau, keve rakava tarimana ma gedana ġesi ġetuġu-riġoato Iesu ġoirana ġana.

5 Iesu na ġeri veġabidadama eġitaiato nai, ġia na keve rakava tarimana evaġa-guruġaiato, ekirato, “Natugu, ġemu rakava batuġamaġi-fitoġari.”

6 Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari kotari monai tanutaġori ai, nuġari ai maiġesi ġetuġamaġito,

7 “Karase nai mai tarima moġesina ekirani? Ġia na Barau ekira-fitoġaiani. Dei na rakava betuġamaġi-fitoġarini? Barau moġo ġereġana!”

8 Iesu ma ribana ġia kara ġetuġamaġirito-ġoi nai edanaġirito, ekirato, “Karase nai maniġesi ġotuġamaġini?”

9 Aiġesina baguruġani tu meraġa, keve rakava tarimana bavaġa-guruġaia, bakira, ‘Ġemu rakava batuġamaġi-fitoġari’ banasi, ba bara kiraia, ‘Noruġa-vaisi, ġemu geda noġabia, be noraka’ barasi?

10 Au na navaġa-ġitami, Tarimarima Natuna tu ma ġena maoro, rakava betuġa-maġi-fitoġarini mai tanobarai.” Ġia na keve rakava tarimana evaġa-guruġaiato, ekirato,

11 “Akiramuni, noruġa-vaisi, ġemu geda noġabia, be numa ġana noiaġo!”

12 Maoromaoro eruġa-vaisito, ġena geda eġabiato, tarimarima ġoirari ai eraka-rosito. Moġa lorinai mabarari ġeġaba-rakava rakavato, Barau ġevaġa-raġeato, ġekirato, “Maiġesina kavana ta roġosi tara ġitaia.”

Iesu takesi gogo tarimari ġesi ġeġaniġani-vegogoto

Mataio 9:9-13; Luka 5:27-32

13 Iesu ma eiaġoto kou rikinai. Tarimarima ġutuma ġia ġenai ġeiaġoto, benamo ġia na evaġa-ribarito.

14 Iesu eraka-iaġoto-ġoi nuġanai, ġia na Alfeo natuna arana Levi takesi moniri ġeġabito-ġoi numanai tanutaġo eġitaiato, benamo ekiraiato, ekirato, “Murigu ai noma raka.” Benamo Levi evariġisito, Iesu murinai erakato.

15 Iesu Levi ġena numai eġani-ġanito-ġoi nai, takesi gogo tarimari e vei-rakava tarimari ġutuma maki Iesu ma ġena mero ġesi ġeġaniġani-vegogoto, korana tarimarima vovoka ġia murinai ġerakato-ġoi.

16 Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari, Farisea ġeri doġoro tarimari, na Iesu ġeġitaiato, takesi gogo tarimari e vei-rakava tarimari ġesi ġeġaniġani-vegogoto-ġoi, benamo ġia na Iesu ġena mero ġedanaġirito, ġekirato, “Ġia tu karase nai takesi gogo e vei-rakava tarimari ġesi ġeġaniġani-vegogoni?”

17 Iesu eseḡaḡito, benamo evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Namo tarimari na doketa asi beḡe vetaurini, senaḡina keve tarimari na moḡo. Au aiḡomato maki dia vei-iobukaiobuka tarimari keakeari, senaḡi vei-rakava tarimari.”

Ġaniveaḡa

Mataio 9:14-17; Luka 5:33-39

18 Ġaro ta Ioane Babatiso ḡena mero e Farisea tarimari ḡeḡani-veaḡato-ḡoi nai, tarima kotari Iesu ḡenai ḡeiaḡoto, benamo ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Kara dainai Ioane Babatiso ḡena mero e Farisea tarimari ḡeri mero tu ḡeḡani-veaḡani, senaḡi ḡoi ḡemu mero tu asiḡi?”

19 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Ġomi ḡotuḡamaḡini, veḡaraḡo variḡu tauna ḡatana seviri ai etanuni nuḡanai beḡe ḡani-veaḡani ba? Asiḡina! Veḡaraḡo variḡu tauna ḡatana seviri ai neganai, asi beḡe ḡani-veaḡani.

20 Ġarona eiaḡomani veḡaraḡo tauna ḡatana ḡerina beḡe ḡabi-veḡitaiani, monai vau beḡe ḡani-veaḡani.

21 Tarima ta na dabuḡa variḡuna veseana dabuḡa guinena ḡesi asi bebani-vegogoani. Bema moḡesina beveiani nai, dabuḡa variḡuna na guinena bedareani, ema vedarena maki bebaregoni.

22 Tarima ta na vine nanuna variḡuna nanigosi kefina guinenai asi besisiani. Bema moḡesina beveiani nai, vine nanuna variḡuna na nanigosi kefina guinena bevei-fakaiani. Vine nanuna e kefi beḡe rakavani. Senaḡi vine nanuna variḡuna nanigosi kefina variḡunai besisiani tu namo.”

Iesu tu Sabadi Verena

Mataio 12:1-8; Luka 6:1-5

23 Sabadi tai Iesu ma ḡena mero ḡesi widi vamokari na ḡeraka-vanaḡito-ḡoi nai, ḡena mero tu rakarakari ai widi ḡebukito-ḡoi.

24 Farisea tarimari na Iesu ḡekiraiato, ḡekirato, “Noḡitari, ḡia kara ḡeveini! Maniḡesi asi beḡene vei Sabadi ai, tara-vatu.”

25 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Davida na kara eveiato guruḡari ḡoiaviato ba asiḡina, ḡia ma karonu ḡesi ḡevitorito nai?”

26 Barau ḡena numai eraka-toḡato, Barau ḡoiranai ḡetorerito-ḡoi beredi eḡabito, eḡanito, karonu maki evinirito. Mo beredi tu veaḡa veḡata, Rubu Veaḡa vereri ḡereḡari moḡo ḡari. Mo veiḡa tu Abiata Rubu Veaḡa verena baregonu ḡena negai eḡorato.”

27 Benamo Iesu na ma ekirarito, ekirato, “Barau na Sabadi eveiato tu tarimarima ḡeri, dia tarimarima eveirito Sabadi ḡena.

28 Moġesi nai Tarimarima Natuna tu Sabadi Verena.”

3

Ġima bosu tarimana

¹ Ġaro tai Iesu rubu ai ma eraka-toġato. Ġima bosu tarimana ta tu monai.

² Tarima kotari maki monai, Iesu ġeġita-taġoato-ġoi, Sabadi ai mo tarima bevaġa-namoani ba, beġene ġita-kaua, be beġene vaġa-bade-iaġia ġetato-ġoi nai.

³ Iesu na ġima bosu tarimana evaġa-guruġaiato, ekirato, “Noruġa-vaishi, tarima mabarari ġoirari ai noma ruġa.”

⁴ Benamo Iesu na edanaġirito, ekirato, “Aiġa tu maoro, Sabadi ai veġa namori veiveiri namo ba veġa rakavari sini veiri? Tana vevaġa-maġuri ba tana vaġivaġi?”

Senagi ġia asi ġeguruġato.

⁵ Iesu ma baruna e ma nuġa-metona ġesi eġita-ġeġeraġirito, korana tarimarima ġenuġa-bubuto nai. Benamo ġima bosu tarimana ekiraiato, ekirato, “Ġimamu notuġu-roroġotoa.” Ġimana etuġu-roroġotoato, benamo enamoto.

⁶ Moġa murinai Farisea tarimari rubu na ġeraka-rosito, Heroda murinai ġerakato-ġoi tarimari ġesi ġeboioġa-vegogoto, Iesu kamasi beġe vaġiani dabarana ġevetauato.

Tarimarima ġutuma Galilea kouna rikinai

Luka 6:17-19

⁷ Iesu ma ġena mero ġesi ġeraka-veġitato, Galilea kouna ġana ġeiaġoto. Tarimarima ġutuma lelevaġi Galilea na ġia murina na ġeiaġoto, ema vovoka lelevaġi maki Iudea na,

⁸ Ierusalem na, Idumea na, Ioridana ġaruka mo reke na, Taia e Sidono rekeri na ġeiaġoto, korana Iesu varina ġeseġaġiato nai.

⁹ Tarimarima ġutuma nai, Iesu na ġena mero ekirarito, ġasi misina ta beġene ġabi-torea, tarimarima ġutuma be beġe ruġaruġa-ġauani garina.

¹⁰ Iesu na keve tarimari ġutuma evaġa-namorito dainai, keve tarimari mabarari maki ġeġoto-iaġoto, Iesu ġenai beġene veġabi-kau ġana.

¹¹ Iauka rakavari na ġeboroġirito tarimari na ġia ġeġitaiato tu, ġoiranai ġeketo-tarito, ġekoġoto, ġekirato, “Ġoi tu Barau Natuna!”

¹² Iesu na evaġa-guruġa gwaġiġirito, asi beġene vaġa-foforia ġia tu deikara.

*Iesu na tarima gabanana ruarua (12) eġabi-viriġirito
Mataio 10:1-4; Luka 6:12-16*

13 Moġa murinai Iesu ġoro ġana evaraġeto, benamo eura-vinirito tauri ea kearito, benamo ġia ġenai ġeiaġoto.

14 Iesu na tarima gabanana ruarua (12) eġabi-viriġirito, arari apostolo evatorito, ġia beġene kavaia. Benamo ma bene tuġuri, beġene ġobata,

15 ema seġuka beġene ġabi, iauka rakavari beġene lai-vaġiri.

16 Eġabi-viriġirito tarimari tu maiġeri: Simona, arana variġuna evatoato Petero;

17 Iakobo (o Iames), Sebedaio natuna, ma tarina Ioane ġesi, arari variġuna evatoato, Boanere, anina tu guba eguruani natuna;

18 Anduru; Filipino; Batolomeo; Mataio; Tomasi; Iakobo (o Iames), Alfeo natuna; Tadeo; Simona, Selote tarimana;

19 ema Iudas Isakariota, ġia tu Iesu berevaiani tarimana.

Iesu ema Belsebul

Mataio 12:24-32; Luka 11:14-23; 12:10

20 Iesu tu numai ma eraġekauto. Tarimarima ġutuma lelevaġi ma ġevegogo-ġenoġoito nai, ġia ma ġena mero ġesi asi ġeri ġaniġani dabarana.

21 Iesu garagarana na varina ġeseġaġiato, benamo ġabiġoina ġeiaġoto, korana tarimarima ġekirato, “Ġia tu bebabo!” ġetato nai.

22 Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari Ierusalemna na ġemariġoto, ġekirato, “Belsebul, (mai tu Satani), iauka rakavari ġeri vere, na ġia eboroġiato nai, iauka rakavari elai-vaġirini.”

23 Benamo Iesu na ekea-iaġoma-rito, barabore ai evaġa-guruġarito, ekirato, “Satani na Satani kamasi belai-veġitaiani?”

24 Bema gavamani ta bevetavini, tauġena bevevaġi-vinini nai, mo gavamani asi beruġani riba.

25 Bema doġoro ta bevetavini, tauġena bevevaġi-vinini, mo doġoro maki asi beruġani riba.

26 Bema Satani bevetavini, tauġena bevevaġi-vinini, ġia asi beruġani, senaġi bekorini.

27 Tarima ta na gwada tarimana ġena numai asi berakatoġani riba, ġena farefare asi beberariani riba, senaġi mo gwada tarimana bebarubaru-guineani vau, ġena numa farefareri beberariani.

28 Moġoni akiramini, tarimarima rakava beġe veini ema Barau beġe kira-fitoġaiani tarimari ġeri rakava mabarari Barau na betuġamaġi-fitoġarini riba.

29 Senaḡi tarima ta na Iauka Veaḡa bekira-fitoḡaiani tari-mana, ḡena rakava asi betuḡamaḡi-fitoḡaiani, mo rakava tu betanu-vanaḡi vanaḡini.”

30 Iesu moḡesi ekirato, korana tarima kota ḡekirato, “Ḡia tu iauka rakavana ḡia nuḡanai” ḡetato nai.

Iesu sinana ema tarina

Mataio 12:46-50; Luka 8:19-21

31 Benamo Iesu sinana ma tarina ḡeraḡasito. Numa murikanai ḡeruḡa-tarito, ḡevetuḡuto, Iesu ḡea kiraia, ḡema vaḡa-guruḡaia ḡana.

32 Ḡia tu tarimarima ḡutuma na ḡetanu-ḡeḡeraḡiato, benamo ḡekiraiato, ḡekirato, “Ḡoi sinamu e tarimu tu murikai, ḡoi ḡevetaumuni.”

33 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Au sinagu e au tarigu tu deiri?”

34 Benamo ḡetanu-ḡeḡeraḡiato tarimari eḡitarito, ekirato, “Au sinagu e au tarigu tu maiḡeri!”

35 Barau ḡena ura ḡeveirini tarimari tu au tarigu, e au tobagu, ema au sinagu.”

4

Barabore - Iaraḡa tarimana na widi ḡueri efiurito

1 Iesu ma ea vevaḡa-riba ḡenoḡoito Galilea kouna rikinai. Tarimarima ḡutuma lelevaḡi na ma ḡea vegogo-ḡeḡeraḡiato nai, ḡasi ai ma eraḡekauto, benamo etanu-tarito. Ḡasi kota ḡelei-veḡitato, a tarimarima tu kou rikina na moḡo ḡevegogo-iaḡoto.

2 Iesu na dagara vovoka evaḡa-ribarito barabore ai. Ḡia ḡena vevaḡa-riba nuḡanai ekirato,

3 “Ḡoseḡaḡi! Iaraḡa tarimana ta eiaḡoto, ḡena widi ḡueri benea fiuri ḡana.

4 Efiurito-ḡoi nai, kota tu dabarai ḡeketoto. Benamo manu ḡeiaḡomato, ḡeḡanirito.

5 Kotari tu forefore gaburi ai ḡeketokauto tano maḡiḡiri ai. Asikauna ḡetubu-raḡeto, korana tano iatanai moḡo.

6 Benamo ḡaro eraḡekauto nai, ḡia ḡemaḡuḡuto, korana lamuri asi ḡevariḡo-ḡitakauto lorinai, asikauna ḡemaseto.

7 Kotari tu ḡauḡa ḡiniḡiniri nuḡari ai ḡeketoto. Benamo ḡauḡa ḡiniḡiniri ḡetubu-baregoto, varovaro dagarari ḡetubu-ḡaurito e ḡetuturarito nai, asi ḡeḡwato.

8 Kotari tu tano namonai ḡeketoto, benamo ḡetubuginikauto, ḡegara-baregoto, ḡeḡwato kotari ḡwari tu gabana toitoi (30), kotari tu gabana imaima ma gabanana (60), kotari tu sinau sebona (100).”

9 Benamo Iesu ekirato, “Ma seḡana tarimana bene seḡaḡi!”

Kara dainai Iesu na barabore ekiraḡirito

Mataio 13:10-17; Luka 8:9-10

¹⁰ Iesu ḡereḡana moḡo ḡaronai, ḡena mero gabanana ruarua (12) ma ḡia murinai ḡerakato-ḡoi tarimari kotari tu ḡia sevinai ruḡa-ḡeḡeraḡi, benamo mo barabore anina ḡevedanaḡi-iaḡiato.

¹¹ Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Barau ḡena Basileia guruḡari vekuretoḡari ḡomi ḡemi ai tu fofori, senaḡi murika tarimari tu barabore ai avaḡa-guruḡarini, korana tu,

¹² ‘beḡene ḡitaia,

senāḡi anina asi beḡene ribaia,

beḡene seḡaḡia,

senāḡi asi beḡene tuḡamaḡi-maoroa,

beḡe vetuḡamaḡi-kureni Barau ḡenai,

benamo ḡeri rakava betuḡamaḡi-fitoḡarini garina.’ ”

Widi ḡueri baraborena anina

Mataio 13:18-23; Luka 8:11-15

¹³ Benamo Iesu na ma evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Mai barabore anina asi ḡoribaiani nai, barabore tari tu kamasi boḡo ribarini?

¹⁴ Iaraḡa tarimana na Barau ḡena guruḡa efiuani.

¹⁵ Tarima kotari tu widi ḡueri dabarai ḡeketoni kavana. Guruḡa ḡeseḡaḡini nai, Satani na eḡabivaḡi-ḡariḡaririni.

¹⁶ Tarima kotari tu widi ḡueri forefore ai ḡeketoni kavana. Guruḡa ḡeseḡaḡini nai, ma iakuri ḡesi ḡeḡabi-raḡeani.

¹⁷ Senaḡi guruḡa tarima nuḡari ai asi ḡevetoreni nai, asi ḡetanu-maukani. Barau ḡena guruḡa dainai, nega rakavari ḡeḡoitaḡoni, e ḡevanerini, o ḡevaḡa-midigu midigurini ḡarori ai ḡia ḡenana ḡeraka-veḡitani.

¹⁸ Tarima kotari tu widi ḡueri ḡauḡa ḡiniḡiniri nuḡari ai ḡefiurini kavana. Barau ḡena guruḡa ḡeseḡaḡiani,

¹⁹ senaḡi tanobara dagarari tuḡamaḡiri na, tanobara farefareri ḡetuḡamaḡi-gogogorini, ema ḡeri ura dagarari kotari na Barau ḡena guruḡa ḡelautariani, naima Barau ḡena guruḡa ḡia ḡeri ai asi ḡwaḡwari.

²⁰ Tarima kotari tu widi ḡueri tano namonai ḡefiurini kavana. Guruḡa ḡeseḡaḡiani, ḡeḡabi-raḡeani, tauri ḡevetoreni kotari tu gabana toitoi (30), kotari tu gabana imaima ma gabanana (60), kotari tu sinau sebona (100).”

Lamefa betore-kauani

Luka 8:16-18

²¹ Iesu na ma evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Tarima ta lamefa begabuani nai, ḡuro na beḡoḡoi-tariani o fata gaburenai betoreani? Asiḡina, toretorena fatanai betore-kauani.

22 Vekuretoġa dagarari mabarari beġe foforini, ġeseġo-ġaurito dagarari mabarari beġe ġabi-fakarini.

23 Ma seġana tarimana bene seġaġi!”

24 Iesu na ma ekirarito, ekirato, “Boġo seġaġirini guruġari boġono tuġamaġi-ginikauri. Ġemi seġaġi ilailari ai Barau na riba e tuġamaġi-faka bevinimini. Tuġamaġi-faka kotari ma betore-kaurini.

25 Ma ġena seġaġi tarimana tu tuġamaġi-faka beviniani, asi ġena seġaġi tarimana, ġena tuġamaġi-faka misina maki beġabi-vaġiani.”

Barabore - Widi ġueri tauġeri ġetubuni

26 Iesu ma ekirato, “Barau ġena Basileia tu noġa moġo tarima ta, widi ġueri tano ai efiurini kavana.

27 Ġia tu boġi ai egenani, laġani ai evariġisini nuġanai, mo widi ġueri ġetubuni, ġegarani, senaġina ġia tu asi ribana kamasi ġegarani.

28 Tano tauġena na tauna evaġa-ġoraiani. Guine tu gwabena etoreani, gabivau fekana, moġa murinai tauna etoreani feka nuġanai.

29 Tauna bekirini nai, bebasiani, korana basibasi ġarona bevotu.”

Barabore - Mastadi ġauna ġutuna

Mataio 13:31-32; Luka 13:18-19

30 Iesu evedanaġito, ekirato, “Barau ġena Basileia tu kara ġesi bita vaġa-ilailaiani? Kamara barabore na bevaġa-foforiani?

31 Ġia tu mastadi ġauna ġutuna ta noġa, tanobarai varovaro dagarari ġueri mabarari fakari ai ġia ġereġana misina korokoro, tano ai ġevaroani.

32 Senaġi tano ai ġevaroani nai, egara-varaġeni, varovaro dagarari mabarari fakari ai ġia moġo barego vedaurea. Ġia legana maki baregori ġetubuni. Monai rovo manuri ġia legana iauġanai ġenuġini.”

33 Moġesina kavana baraboreri asisebo ai Iesu na Barau ġena guruġa eġobata-vinirito-ġoi, ġia ġeri riba e tuġamaġi-faka ilailari ai.

34 Ġena ġobatai barabore asi eraga-kwanerito-ġoi, senaġi ġena mero moġo ġereġari ai vau, guruġa aniri mabarari evaġa-foforirito-ġoi.

Iesu na iavara e geta o ureure ekira-ġoirito

Mataio 8:23-27; Luka 8:22-25

35 Mo lavilavi ai Iesu na ġena mero ekirarito, ekirato, “Siveġasi-vanaġi, kou mo rekena ġana.”

³⁶ Benamo mo tarimarima ġutuma ġeraġa-kwanerito, ġena mero na ġekavaiato Iesu etanu-taġoto-ġoi ġasinai, benamo ġeġura-rakaiato. Ġasi kotari maki ġia ġesi.

³⁷ Iavara asi keikeina ta eraġasito e ureure barego maki ġasi ai evebubu-ġurato-ġoi, ġasi maki dori evonuto-ġoi.

³⁸ Iesu tu ġasi gabinai fila iatanai egenato-ġoi. Ġena mero na ġevaġoato, ġekirato, “Vevaġa-riba tarimamu o, ġoi tu asi ogarini? Ġita tu mai taburuni!”

³⁹ Benamo Iesu evariġisito, iavara ekira-ġoiato e ureure ekiraiato, “Nodoko, asi noġareva.” Benamo iavara edokoto e emeġomeġo-tarito, asi eġareva-ġarevato.

⁴⁰ Iesu na ġena mero ekirarito, ekirato, “Karase nai ġogarini? Ġomi tu roġo asi ġemi veġabidadama?”

⁴¹ Ġia ġegari-rakava rakavato, benamo tauġeri ġevedanaġi-vedanaġito, ġekirato, “Mai tu kamara tarima? Iavara e ureure na maki garona ġeseġaġiani!”

5

Iesu na iauka rakavari na ġeboroġiato tarimana evaġa-namoato

¹ Kou tavi tai ġea vanaġito Gerasa (o Gadara) tarimari ġeri gabu ai.

² Iesu ġasi na eraka-riġoto-ġoi nai, iauka rakavana na eboroġiato tarimana ta gara gabuna na eiaġomato-ġoi Iesu ġenai.

³ Ġia tu gara kouġari ai etanuto-ġoi. Tarimarima ġia barutarinai ġeferauto, seini maki ġia ġenai asi gwaġiġi.

⁴ Nega ġutuma kwakuna e ġimana seini na ġebarurito-ġoi, senaġi seini edabu-ġuturito-ġoi, ema kwakunai auri dagarari maki elau-kirarito-ġoi. Ġia tu gwada rakava, tarima ta na maki asi bevaġa-maranaiani riba.

⁵ Boġi e laġani ai ġia tu garai e ġoro tuġuri ai ekoġoto-ġoi ema tauġena maki fore na everamato-ġoi.

⁶ Ġia na Iesu manaġai eġitaiato, eraga-iaġoto, ġoiranai eketo-tarito,

⁷ ekoġoto edueto, ekirato, “Iesu o, Iaru-korokoro Barauna Natuna, kara au ġegu ai noveia otoni? Barau aranai anoġimuni, asi bono vaġa-midigu midigugu.”

⁸ Ġia moġesi ekirato, korana Iesu na evaġa-guruġaiato, ekirato, “Iauka rakavamu, mani tarima ġenana noraka-vaġi!”

⁹ Benamo Iesu na edanaġiato, ekirato, “Ġoi aramu tu deikara?” Ġia evaġa-veseto, ekirato, “Au aragu tu ‘Vetari Tarimari Ġutuma,’ korana ġai tu vovoka.”

10 Ĝia na Iesu enoĝi-ĝiĝiraĝeato, mo gabu na asi bene lairosiri.

11 Monai bai serina ĝoro gabakanai ĝedokadokato-ĝoi.

12 Moĝesina nai iauka rakavari na Iesu ĝenoĝiato, ĝekirato, “Notuĝuma bai ĝeri ai, ĝia nuĝari ai ĝaraka-toĝa.”

13 Iesu na etuĝu-iaĝorito. Benamo iauka rakavari mo tarima ĝenana ĝeraka-vaĝito, bai nuĝari ai ĝeraka-toĝato. Benamo lalaĝa na ĝekokosi-firiĝoto, kou ai ĝevebora-ĝuĝututo. Mo bai serina nuĝanai bai mabarari 2,000 kavana.

14 Bai ĝitaĝauri tarimari ĝeragato, mo vari ĝea fiuato vanuĝa barana nuĝanai e vanuĝa keiri ai. Tarimarima ĝeraka-rosito, ĝeiaĝoto mo kara eĝorato dagarana ĝitaĝitana.

15 Iesu ĝenai ĝeraĝasito nai, ĝia na mo tarima iauka rakavari vovoka na ĝeboroĝiato tarimana ĝeĝitaiato, ma dabuĝana e ĝena tuĝamaĝi maki maoro etanu-taĝoto-ĝoi, benamo ĝia mabarari ĝegarito.

16 Mo veiĝa ĝeĝorato, ĝeĝitarito tarimari na iauka rakavari na ĝeboroĝiato tarimana varina, ema bai variri, tarimarima ĝekira-vararito.

17 Benamo ĝia na Iesu ĝenoĝiato, ĝeri tano na bene raka-veĝita.

18 Iesu ĝasi ai eraĝekauto-ĝoi nai, iauka rakavari ĝenana ĝeraka-vaĝito tarimana na enoĝiato, Iesu ĝesi bene iaĝo etato.

19 Senaĝi Iesu na ekiraiato, ekirato, “Noĝenoĝoi numa ĝana e ĝemu numa tarimari ĝeri ai. Benamo bonoa kira-varari, Barau na ĝemu ai kara beveia ema ĝena vevetuĝaĝwa ĝemu ai beĝora dagarana.”

20 Benamo ĝia eiaĝoto Vanuĝa Gabanana (10) tanori ai, ea vevari-fiuto, kara Iesu na ĝia ĝenai eveiato. Benamo tarimarima mabarari ĝeĝaba-rakavato.

Iesu na kekeni ta ema vavine ta evaĝa-namorito

Mataio 9:18-26; Luka 8:40-56

21 Iesu ĝasi na ma eĝenoĝoito kou tavi ta ĝana maia. Mo kou rikinai tarimarima ĝutuma lelevaĝi na ma ĝea ĝaru-ĝeĝeraĝiato.

22 Rubu ĝitaĝauna tarimana ta arana Iairo eiaĝoto, Iesu eĝitaiato nai, kwakuna koranai evetui-tarito,

23 ma nuĝana mabarana ĝesi enoĝiato, ekirato, “Au natugu kekenina bekeve-rakava, dori emaseni. Mani ĝemu veiĝa, noiaĝoma, ĝimamu iatanai bono tore-kaua, be natugu bene namo!”

24 Benamo Iesu ĝia ĝesi ĝeiaĝoto-ĝoi nai, tarimarima ĝutuma lelevaĝi maki ĝeĝotokauto, ĝia na ĝeraka-vebibu vebibiato-ĝoi.

25 Monai vavine ta, ġena keve tu rara kevena, laġani gabanana ruarua (12) ekeve-iaġiato.

26 Doketa vovoka na muramura ġeviniato-ġoi, senaġi asi enamoto-ġoi. Ġena moni mabarari evaġa-koririto, nenamo ġana, senaġi asi enamoto-ġoi, ġena keve moġo emeto-iaġoto-ġoi.

27 Ġia na Iesu varina eseġaġiato naima eiaġomato, tari-marima ġutuma nuġari na eraka-rokarokato mo Iesu murinai ea raġasito, benamo ġena dabuġai eveġabikauto.

28 Korana tu ġia evetuġamaġito, “Ġena dabuġai moġo haveġabikauni nai banamoni.”

29 Benamo rara kevena edokoto, tauġaninai emami-raġiato ġena keve varau ekorito.

30 Mo negai Iesu eribato, ġia ġenana seġuka eraka-vaġito. Benamo tarimarima ġutuma nuġari na eruġa-kureto, evedanaġito, ekirato, “Deikara na au ġegu dabuġa beġabikaraia?”

31 Ġena mero ġevaġa-veseto, ġekirato, “Noboġeboġe, mai tarimarima tu ġutuma na ġebebesi-karamuni, kamasu tu ma ovedanaġini, okirani, ‘Deikara na beġabikaraia?’ ”

32 Senaġi Iesu tu roġo eboġeboġeto-ġoi, eġabi-karaiato tarimana eġita-vetauato-ġoi.

33 Mo vavine eriba-maoroto kara ġenai eġorato, benamo ma garina e ma ġoġo-ġoġona ġesi Iesu kwakuna koranai ea vetui-tarito, benamo kara eġorato mabarana ekiraġi-foforirito.

34 Iesu na mo vavine evaġa-guruġaiato, ekirato, “Natugu, ġemu veġabidadama na bevaġa-namomu. Be, ma iakumu ġesi noiaġo, ġemu keve bekori-moġovaġi.”

35 Iesu roġo eguruġato-ġoi nuġanai, rubu ġitaġauna tauna Iairo ġena numa na tarima kotari ġeiaġomato, Iairo ġekiraiato, ġekirato, “Natumu tu bemase. Vevaġa-riba tarimana asi novaġa-vekwaraġia.”

36 Iesu na mo guruġa tu eseġaġi-ġuirraġiato moġo, benamo rubu ġitaġauna tarimana evaġa-guruġaiato, ekirato, “Asi bono gari, bono veġabidadama moġo.”

37 Benamo Iesu na mabarari ekira-ġoirito, murina na asi beġene iaġo, senaġi Petero, e Iakobo (o Iames), ema tarina Ioane moġo ġia ġesi beġene iaġo.

38 Iairo ġena numai ġeraġasito, benamo Iesu na tari-marima eġitarito, ġeguru-raġeto-ġoi e ġetaġi-guruġa guruġato-ġoi.

39 Benamo Iesu numai eraka-toġato, evaġa-guruġarito, ekirato, “Karase nai ġoguru-raġeni e ġotaġini? Kekeni tu asi bemase, ġia tu egenani moġo.”

40 Senaġina tarimarima na ġerikiriki-iaġiato. Benamo Iesu na etuġu-rosirito, bena kekeni tamana sinana e ġia ġekavaiato tarimari toitoi ġesi moġo kekeni ġevaġa-genaiato gabunai ġeraka-toġato.

41 Benamo Iesu na kekeni ġimanai eġabito, evaġa-guruġaiato, ekirato, “Talita kumi!” Mo guruġa anina tu “Kekeni, au na ġoi akiramuni, novariġisi!”

42 Benamo kekeni vaġa-sebo evariġisito, erakaorakaoto. Ġia ġena laġani tu gabanana ruarua (12). Mai veiġa eġorato nai, tarimarima ġeġaba-rakava rakavato.

43 Iesu na evaġa-guruġarito, mai veiġa varina asiġina ġinavaġi beġene kiraġia etato, ema ekirarito, mo kekeni beġene ġubua.

6

Iesu Nasareta tarimari na asi ġegubakauato

1 Iesu na mo gabu eraga-kwaneato, benamo ġena vanuġa ġana eiaġoto; ġia ġena mero maki murina na ġeiaġoto.

2 Sabadi ġaronai Iesu tu rubu ai ma ea vevaġa-ribato, tarimarima ġutuma na ġeseġaġiato tu, ġeġaba-rakavato, ġekirato, “Mai tarima mai riba tu ainana eġabito? Ġena iaunega maki dei na eviniato? Mai nuġa-farevaġi veiġa boruri tu kamasi eveirini ġimana na?”

3 Ġia tu kamuda tarimana, ene? Maria natuna; Iakobo (o James), e Iosefa, e Iudas, e Simona kakari, ema tobana maki seviraġi iniġeri.” Benamo asi ma ġevaġa-moġoniato-ġoi.

4 Iesu na ekirarito, ekirato, “Peroveta tarimana tu gabu mabarari ai beġe gubakauani, senaġi ġena vanuġa korikori, garagarana, ema ġena numa tarimari, na moġo asi beġe gubakauani.”

5 Monai ġia na seġuka veiġari boruri asi eveito, a keve tarimari tu sebosebo moġo iatari ai ġimana etore-kauato, evaġa-namorito.

6 Iesu edaradara-rakavato, korana asi ġeri veġabidadama nai.

Iesu ġena mero gabanana ruarua (12) etuġurito

Mataio 10:5-15; Luka 9:1-6

Benamo Iesu ma erakato, eiaġoto vanuġa kotari ai ma ea vevaġa-ribato-ġoi.

7 Benamo Iesu na ġena mero gabanana ruarua (12) ekearito, benamo ruari ruari etuġurito, ema seġuka evinirito, iauka rakavari beġene lai-vaġiri ġana.

8 Iesu na evaġa-naġirito, ekirato, “Kara ta asi boġono ġabikaua ġemi iaġoiġo ai, togoi moġo. Dura, ġaniġani dagarari e moni maki asi boġono ġwakau.

⁹ Tamaka boḡono vei, senaḡi sedi ruarua asi boḡono vei.”

¹⁰ Ma evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Numa tai boḡo raḡekauni nai, mo numai moḡo boḡono tanu, bene iaḡo mo, vanuḡa boḡono raga-kwanea.

¹¹ Bema vanuḡa tai asi beḡe ḡabi-raḡemini e garomi asi beḡe seḡaḡirini nai, boḡono raga-kwanea, kwakumi kauri moḡo boḡono kwari-ketoketori ḡia ḡeri kira-sirivaḡi vaḡa-moḡoniri ḡana.”

¹² Benamo ḡeiaḡoto, ḡea ḡobatato, tarimarima ḡeri rakava na beḡene vetuḡamaḡi-kure e beḡene raka-kure ḡana.

¹³ Iauka rakavari vovoka tarimarima ḡerina ḡelai-vaḡirito, keve tarimari ḡutuma maki diḡa na ḡedaurito, ḡevaḡa-namorito.

Ioane Babatiso ḡena mase

Mataio 14:1-12; Luka 3:19-20; 9:7-9

¹⁴ Heroda, Galilea verena, na mai veiḡa variri ea seḡaḡirito, korana Iesu arana gabu mabarana eraga-rovorovoto. Tarima kotari ḡekirato, “Ioane Babatiso mase na ma bevariḡisi-ḡenoḡoi. Moḡa lorinai mai veiḡa baregori mabarari evaḡa-foforirini.”

¹⁵ Ma kota ḡekirato, “Mai tu Elia,” ma kota ḡekirato, “Mai tu Peroveta tarimana ta, peroveta tarimari guineri kavana.”

¹⁶ Senaḡi Heroda eseḡaḡito nai, ekirato, “Mai tu Ioane Babatiso, au na debana abasi-ḡutuato tarimana, mase na ma bevariḡisi-ḡenoḡoi!”

¹⁷ Korana Heroda tauḡena evetuḡuto, Ioane ḡea ḡabitariato, benamo dibura numai ḡebarubaruato, ḡebiri-ḡauato. Mo veiḡa eveiato, korana tu etava-rariato vavinena Herodia, ḡia kakana Filipino ḡaraḡona, bene vaḡa-iakua ḡana.

¹⁸ Ioane na Heroda evaḡa-guruḡaiato-ḡoi, ekirato, “Ḡoi na kakamu ḡaraḡona boḡaraḡo-veraria tu asi maoro!”

¹⁹ Moḡesina nai Herodia na Ioane ebaru-viniato, ḡena ura bene vaḡia, senaḡina asi ḡena dabara,

²⁰ korana Heroda na Ioane egari-viniato-ḡoi e eḡita-ḡauato-ḡoi. Heroda ribana Ioane tu vei-iobukaiobuka ema veaḡa tarimana. Ioane garona eseḡaḡiato nai, edaradarato-ḡoi, senaḡi eurato bene seḡaḡi-vinia.

²¹ Herodia ḡena ḡaro namona ta eraḡasito. Heroda ḡena ḡora ḡarona vetuḡamaḡi-iaḡina verekona o betdei pati eveiato, ḡena veguine-iaḡi tarimari baregori, e vetari ḡorikauri tarimari, ema Galilea vanuḡari ai veguine-iaḡi tarimari ekearito.

²² Herodia natuna ḡuiatona ema raka-toḡato, benamo ebarato nai, Heroda ma ḡena varivari tarimari mabarari ḡesi evaḡa-iakurito. Benamo Heroda na mo ḡuiato ekiraiato,

ekirato, “Ĝoi kara oura-viniani dagarana nokiraĝia, benamo bavanimuni.”

²³ Benamo ekiraiato, ekirato, “Kara bonoĝiguni dagarana bavanimuni, ĝegu Basileia tavina bonoĝiguni maki bavanimuni.”

²⁴ Benamo eraka-rosito, sinana edanaĝiato, ekirato, “Kara banasi?” Sinana na evaĝa-veseato, ekirato, “Ioane Babatiso debana, bonosi!”

²⁵ Benamo mo ĝuiato ma eraga-ĝenoĝoito, benamo vere barana Heroda enoĝiato, ekirato, “Au aurangi inimoĝo Ioane Babatiso debana diĝu ai novinigu.”

²⁶ Vere barana ma etetuĝamaĝi-ĝenoĝoito, senaĝi asi eurato bene kira-sirivaĝi, korana ĝena varivari tarimari ĝoirari ai ekiraĝi-toreato bene.

²⁷ Maoromaoro vere barana Heroda na tarima debari ebasi-ĝuturito-ĝoi tarimana ta etuĝuato, Ioane debana bene ĝwa-iaĝomaia ĝana. Benamo ĝia eiaĝoto, Ioane Babatiso dibura numanai debana ebasi-ĝutuato.

²⁸ Benamo diĝu ai eĝwa-ĝenoĝoito, benamo mo ĝuiato ema viniato. Ĝia na sinana eviniato.

²⁹ Ioane ĝena mero na mo vari ĝeseĝaĝiato, benamo ĝeiaĝoto, tauĝanina ĝea ĝabiato, benamo gara gabunai ĝea guriato.

Iesu na tarima daĝara imaima (5,000) eĝuburito

Mataio 14:13-21; Luka 9:10-17; Ioane 6:1-13

³⁰ Apostolo tarimari ma ĝeĝenoĝoito Iesu ĝenai, benamo kara ĝeveito e ĝevevaĝa-riba iaĝirito dagarari mabarari ĝekira-varaiato.

³¹ Iesu na evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Gabu fakana ta ĝana si-iaĝosi, ĝoa iaĝaraĝi kotuna.” Korana tarimarima vovoka ĝeiaĝomato-ĝoi ema mainana ĝeiaĝoto-ĝoi, be ĝia maki asi ilaila beĝene iaĝaraĝi o beĝene ĝaniĝani.

³² Benamo mabarari ĝasi tai ĝeraĝeto, gabu fakana ta ĝana ĝeiaĝoto.

³³ Senaĝi tarimarima ĝutuma na ĝeĝitarito, ĝeribato aiĝana ĝeiaĝoni. Benamo vanuĝa tata tarimarimari mabarari kwakuri na ĝeraka-ragaraga-iaĝoto, mo gabu ai ĝea raĝasi-quineto.

³⁴ Iesu ĝasi na eraka-riĝoto nai, tarimarima vovoka lelevaĝi eĝitarito, benamo etetuĝarito, korana ĝia tu noĝa moĝo mamoe asi ĝitaĝauri tarimana ta noĝa. Benamo ĝia na dagara vovoka evaĝa-ribarito.

³⁵ Elavilavito-ĝoi nai, Iesu ĝena mero ĝia ĝenai ĝeiaĝoto, benamo ĝekirato, “Mai tu gabu fakana e ĝaro maki mo evariĝoni.

36 Notuḡu-rakari, vamoka vei tarimari ḡeri tanu gaburi e vanuḡa kavinaḡiri ḡana ḡeiaḡo, be ḡari ḡaniḡani ḡea voi.”

37 Senaḡi Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Ḡomi na ḡaniḡani tari ḡoviniri.” Benamo ḡia na ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ḡoi ourani tu ḡaiḡo, beredi silva moniri sinau ruarua (200) na ḡavoiri, benamo ḡama-ḡuburi otoni?” (Mai tu tarima ta davana ḡue imaima toitoi (8) nuḡanai beḡabini kavana).

38 Iesu na ekirarito, ekirato, “Ḡomi ḡemi ai beredi tu vira maniḡeri? Ḡoiḡo, ḡoa ḡitari.” Ḡea ḡitarito, benamo ḡekirato, “Beredi imaima, maḡani-kone ruarua maki.”

39 Iesu na ḡena mero evaḡa-guruḡarito, tarimarima beḡene vareri, doḡoro doḡoro ai ḡauḡa iatari ai beḡene tanutanu-tari.

40 Benamo doḡoro loriri ai ḡetanuto, tari sinau sebori (100), tari gabana imaimari (50).

41 Benamo Iesu na mo beredi imaima e maḡani-kone ruarua eḡabirito, eboḡe-raḡeto, gubai eḡitaiato, Barau evaḡa-namoato vau, beredi etavi-kirakirarito, benamo ḡena mero evinirito beḡene vareri ḡana. Maḡani-kone ruarua maki moḡesina edudu-ḡutuḡuturito.

42 Tarimarima mabarari ḡeḡani-maseto.

43 Murinai vau Iesu ḡena mero na beredi kwari e maḡani-kone kwari mabarari ḡevaḡa-vegogo-rito, boseḡa gabanana ruarua (12) ḡevaḡa-vonurito.

44 Ḡeḡaniḡanito tauri mabarari tu 5,000.

*Iesu nanu iatanai erakato
Mataio 14:22-33; Ioane 6:16-21*

45 Maoromaoro Iesu na ḡena mero ḡasi ai evaḡa-raḡerito, benamo etuḡu-guinerito kou tavi tai Betesaida ḡana, ma ḡia tu mo tarimarima ḡutuma roḡo etuḡu-lausirito.

46 Benamo etuḡu-lausirito murinai, ḡoro ḡana evaraḡeto ḡuriḡuri.

47 Emukuna-mukunato-ḡoi nai, ḡasi tu kou nuḡanai, a Iesu tu ḡereḡana tano ai.

48 Benamo ḡena mero eḡitarito, ḡevewaraḡi rakavato-ḡoi levai, korana iavara tu ḡoirari na eiaḡomato-ḡoi. Benamo Iesu ḡeri ai eraka-iaḡoto nanu iatana na, ḡasi bene rakanavaḡia etato. Mo tu horaḡauna 3 ema 6 koloko vefakanai boḡiboḡi rekenai.

49 Senaḡi ḡena mero na ḡeḡitaiato, nanu iatanai erakato-ḡoi, ḡetuḡamaḡito, ḡekirato, “Murava ta!” ḡetato. Benamo ḡeḡaba-fouto,

50 korana mabarari na ḡeḡitaiato e ḡegari-rakavato.

Senaḡina Iesu na eraga-vaḡa-guruḡarito, ekirato, “Ḡokokore, mai tu au, asi ḡogari!”

⁵¹ Benamo ġasi ai eraġekauto, ema iavara maki edokoto. Ġena mero ġeġaba-rakavato,

⁵² korana tu mo beredi evaġa-ġutumarito nuġa-farevaġi veigana anina roġosi ġere tuġamaġi-doġaria, nuġari roġo bubu nai.

Iesu na keve tarimari evaġa-namorito e evaġa-maġuririto Genesareta ai

Mataio 14:34-36

⁵³ Benamo ġasi ai kou na ġevanaġito, Genesareta tanonai ġeraġasito. Ġeri ġasi monai ġebaru-tariato.

⁵⁴ Benamo ġasi na ġeraka-vaġito nai, maoromaoro tarimarima na ġeġita-leaiato, ġeribato mo tu Iesu.

⁵⁵ Benamo mo tano mabarana ġeraga-ġauato, benamo ġeri keve tarimari ma gedari ġesi Iesu ainai ġeseġaġiato-ġoi gaburi ġana ġeġwa-iaġorito-ġoi.

⁵⁶ Iesu na eiaġo-vinirito-ġoi gaburi mabarari ai, vanuġa barari ai, vanuġa keiri ai, vamoka vei tarimari ġeri tanu gaburi ai, ġeri keve tarimari maketi gaburi ai ġetorerito-ġoi, benamo ġenoġiato-ġoi, ġena dabuġa rikinai moġo maki beġene veġabikau. Ġeveġabikauto-ġoi tarimari tu ġenamoto-ġoi e ġemaġurito-ġoi.

7

Namo e rakava

¹ Farisea tarimari e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari kota Ierusalemna na ġeiaġomato, Iesu ġevegogo-ġeġeraġiato.

² Benamo ġena mero ġeġitarito, ġeġaniġanito-ġoi kota ġimari ma “mirori” ġesi, ġimari asi ġeġuriġirito ġia seneri vereri ġeri vevaġa-naġi ilailanai.

³ Boġono riba, Farisea tarimari e Iuda tarimari mabarari tu asi roġo beġe ġaniġanini, senaġi ġimari roġo beġe ġuriġirini murinai vau beġe ġaniġanini. Mai tu ġia seneri vereri na ġevaġa-moġoniato ema ġevei-iaġomaiato-ġoi veigana.

⁴ Maketi gaburi na beġe iaġomani maki asi roġo beġe ġaniġanini, senaġi beġe veġuriġi-guineni vau. Seneri ġeri vevaġa-naġi vovoka kotari maki ġekorana-iaġirito-ġoi, kapusi ġuriġi, ġuro, ketolo [e geda maki] ġeġuriġirito-ġoi.

⁵ Moġesi nai Farisea tarimari e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari na Iesu ġedanaġiato, ġekirato, “Karase nai ġemu mero na senera vereri ġeri vevaġa-naġi asi ġekorana-iaġirini, ġimari ma ‘mirori’ ġesi ġeġaniġanini?”

⁶ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Isaia na eperoveta-iaġimito ġofaġofa tarimami tu moġoni, maġesi etoreato, ‘Mai besena tu

mururi koriri ai moĝo
 au ĝegubakauguni ĝeri Barau,
 senaĝina ĝia nuĝari tu manaĝa rakava.

⁷ Ĝetoma-rakariĝo vini-kavaguni,
 ĝeri vevaĝa-riba tu tarimarima ĝeri vevaĝa-naĝi taravaturi,
 a dia au ĝegu!

⁸ Ĝomi na Barau ĝena taravatu tu ĝoraga-kwanerini, benamo tarimarima ĝeri vevaĝa-naĝi ĝokorana-iaĝirini.”

⁹ Iesu na ma ekirarito, “Moĝoni, ĝomi na Barau ĝena taravatu ĝotuĝamaĝi-fitoĝarini, tauĝemi ĝemi vevaĝa-naĝi boĝono korana-iaĝiri ĝana.

¹⁰ Mose ekirato, “Tamami sinami boĝono gubakauri. Dei na tamana o sinana guruĝa rakavari eviniani tarimana tu boĝono vaĝi-masea.’

¹¹ Senaĝi ĝomi ĝokirani, tarima ta na tamana o sinana bevaĝa-guruĝaiani, bekirani, ‘Au na ĝomi asi bavaĝa-kavamini, korana bara vinimi dagarana tu au na Koban aviniani nai.’ Koban anina tu Barau ĝena.

¹² Moĝesi veĝai ĝomi na tarima ĝokouani, tamana e sinana asi bene vaĝa-kavari ĝana.

¹³ Ĝomi na senemi ĝeri vevaĝa-naĝi ĝerina Barau ĝena guruĝa asi tauri ai moĝo ĝovaĝa-iaĝorini. Dagara vovoka moĝesi ĝoveirini.”

Tarimarima ĝevaĝa-rakavarini dagarari

Mataio 15:10-20

¹⁴ Benamo Iesu na tarimarima ĝutuma ma ekea-vegogorito ĝenai, benamo ekirarito, ekirato, “Mabarami ĝoseĝaĝi ema boĝono riba-maoro.

¹⁵ Tarimarima murika na ĝeĝanirini, ĝevariĝoni tarima nuĝari ĝana, dagarari na tarima asi ĝevaĝa-rakavarini, senaĝi tarimarima nuĝari o loruri ĝuturi na ĝemaraĝeni dagarari na vau tarimarima ĝevaĝa-rakavarini. [¹⁶ Ma seĝana tarimana bene seĝaĝi!]”

¹⁷ Iesu na mai tarimarima ĝutuma eraga-kwanerito, numai eraĝekauto; benamo ĝena mero na mo barabore anina ĝevedanaĝi-iaĝiato.

¹⁸ Iesu na evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Ĝomi maki asi ĝotuĝamaĝi-fakani? Asi ĝoribani, murika na ĝevariĝoni dagarari na tarimarima asi ĝevaĝa-rakavarini?”

¹⁹ Korana mo tu dia loruna na ĝevariĝoni, senaĝina sinaĝena na ĝevariĝoni, be ĝeiaĝoni moĝo.” Moĝa anina tu, ĝia na ĝaniĝani mabarari evaĝa-moĝonirito, asi ĝeri rakava.

²⁰ Benamo ma ekirato, “Kara tarimarima loruna na emaraĝeni, monana tarimarima evaĝa-rakavaiani,

21 korana tarima loruna na tuḡamaḡi rakavari, kima veigari, lema, vaḡivaḡi,

22 veḡura-vanaḡi, mata-ḡaniḡani, veigā rakavari mabarari, ḡofaḡofa, mata-boraḡa, mama, vevaḡa-bade, veiavi, vei-babobabo ḡeiaḡomani.

23 Mabarari dagara rakavari, maiḡeri loruna na ḡemaraḡeni, tarima ḡevaḡa-rakavarini.”

Vavine ta ḡena veḡabidadama

Mataio 15:21-28

24 Iesu monana evarigisito, Taia e Sidono tanori ḡana eiaḡoto. Benamo numa tai ea raḡekau-ḡairito, ḡia asi eurato tarima ta na bene ribaia ḡia tu monai, senaḡi asi ḡena vekuretoḡa dabarana.

25 Vavine ta, natuna ḡuiatona iauka rakavana na eborogiato, Iesu varina eseḡaḡiato nai, eiaḡoto, kwakuna koranai evetui-tarito.

26 Mo vavine tu Grik vavinena, Siriafonesia ai emaḡurito. Benamo ḡia na Iesu enoḡiato, mo iauka rakavana natuna ḡuiatona ḡenana bene lai-vaḡia.

27 Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Mero misiri roḡo beḡene ḡani-mase guine, korana asi maoro, mero misiri ḡari ḡaniḡani bita ḡabirini, kwaiva bita fiu-vinirini.”

28 Vavine na ma evaḡa-veseato, ekirato, “Vereḡauka, mani tu moḡoni, senaḡi kwaiva maki fata gaburenai mero misiri ḡeḡaniḡanini momori tu ḡeḡanirini.”

29 Benamo ḡia na mo vavine ma evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Maniḡesi bovaḡa-vese dainai, noḡenoḡoi, iauka rakavana tu natumu ḡenana beraka-vaḡi.”

30 Benamo mo vavine eḡenoḡoito ḡena numa ḡana nuḡanai, natuna ḡuiatona ea doḡariato, ḡena gedai egena-taḡoto-ḡoi eḡitaiato, iauka rakavana tu moḡoni eraka-vaḡito.

Iesu na seḡa-bubu e muru-bubu tarimana evaḡa-namoato

31 Benamo Iesu Taia tanona eraga-kwaneato, Sidono e Vanuḡa Gabanana (10) tanori eraka-vanaḡirito, Galilea kou ai eraḡasito.

32 Benamo tarima kotari na seḡa-bubu e asi eguruḡa-ginikauto-ḡoi tarimana ta ḡeḡabi-iaḡoato, benamo ḡenoḡiato, ḡimana iatanai bene tore-kaua.

33 Benamo Iesu na tarimarima ḡutuma nuḡari na eḡori-veḡitaiato, didina seḡana kouḡanai eduḡi-toḡarito, ekanunuto, benamo meana eḡabi-karaiato.

34 Gubai eboḡe-raḡeto, eiaḡa-raḡeto ma ḡabana ḡesi, ekirato, “Efata!” anina tu “Noḡwa-faka!”

35 Benamo seḡana ḡeḡwa-fakarito, meana everuḡato, ero-roḡototo, benamo eguruḡa-ḡitakauto.

36 Iesu na ekirarito, tarima ta asi beḡene kira-varaia, senaḡi ekirarito-ḡoi guruḡari tu asi ḡeseḡaḡiato-ḡoi, ḡia varina tu ḡefiu-rovorovoato-ḡoi.

37 Tarimarima nuḡari ḡefarevaḡi-rakavato, ḡekirato, “Ḡia na dagara mabarari evei-ḡitakaurini, seḡa-bubu tarimari evaḡa-seḡaḡirini, muru-bubu tarimari evaḡa-guruḡarini.”

8

Iesu na tarimarima daḡara vasivasi (4,000) eḡuburito

1 Mo negai tarimarima ḡutuma lelevaḡi ma ḡevegogo-ḡenoḡoito. Ḡia asi ḡari ḡaniḡani nai, Iesu na ḡena mero ekea-kavirito sevina ḡana, benamo evaḡa-guruḡarito, ekirato,

2 “Au na mai tarimarima avetuḡarini, korana mai tu ḡaro toitoi veḡata au ḡesi maiḡeri, nuḡanai tu asi ḡari ḡaniḡani.

3 Bema au na batuḡu-ḡenoḡoirini ḡeri vanuḡa ḡana ma vitori ḡesi nai, dabarai beḡe borimarini, korana kotari tu gabu manaḡa na ḡeiaḡomato nai.”

4 Benamo ḡena mero na ḡevaḡa-veseato, ḡekirato, “Kamara dabarai tarima ta na mai tarimarima beredi na beḡuburini mai tano fakanai?”

5 Benamo Iesu na edanaḡirito, ekirato, “Ḡomi ḡemi ai beredi tu vira?” Ḡia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Imaima ruarua (7).”

6 Iesu na vegogo tarimari evaḡa-guruḡarito, tano ai ḡetanutanu-tari. Benamo beredi imaima ruarua (7) eḡabirito, Barau evaḡa-namoato, ebuki-ḡuturito, ḡena mero evinirito, mo tarimarima ḡoirari ai beḡene toretore-tariri ḡana. Benamo moḡesi ḡeveirito.

7 Ḡia ḡeri ai maki maḡani-kone misiri kotari. Iesu na Barau ma evaḡa-namoato, ḡena mero ekirarito, moḡeri maki ḡevareri.

8 Benamo tarimarima ḡeḡani-maseto murinai, Iesu ḡena mero na ḡaniḡani kwari ḡegogorito, boseḡa mabarari imaima ruarua (7) ḡevaḡa-vonurito.

9 Tarimarima mabarari tu 4,000 kavana. Benamo Iesu na etuḡu-rovorovorito,

10 ma ḡia ema ḡena mero ḡesi ḡasi ai ḡeraḡeto, Dalmanuta tanona ḡana ḡeiaḡoto.

*Farisea tarimari ḡeri ura vetoḡa ta guba na bene mariḡo
Mataio 16:1-4*

11 Farisea tarimari kota Iesu ḡenai ḡeiaḡoto, benamo ḡedanaḡi-ribaḡaniato. Ḡeri ura vetoḡa ta guba na bene mariḡo.

12 Iesu iaĝana eĝaniato ma nuĝa metona ĝesi, benamo ekirato, “Karase nai toma ĝuru tarimari na vetoĝa ĝeĝita-vetaurini? Moĝoni akiramini, vetoĝa ta asiĝina ĝinavaĝi bavininini!”

13 Benamo eraga-kwanerito, ĝasi ai ma eraĝeto, kou tavi ta ĝana ea vanaĝito.

Farisea tarimari e Heroda

Mataio 16:5-12

14 Iesu ĝena mero ĝevetuĝa-rekwato, ĝaniĝani asi ĝeĝabikauto, beredi sebona moĝo ĝasi ai.

15 Benamo Iesu na esisiba-vinirito, ekirato, “Lorimi boĝono vetore, Farisea tarimari e Heroda ĝari farao evaĝa-tubuani muramurana garina.”

16 Benamo ma guruĝa tauĝeri fakari ai ĝeverori-iaĝiato, ĝekirato, “Moĝesina bekira, korana ĝita tu asi ĝara beredi nai.”

17 Iesu na eribarito, benamo evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Karase nai beredi ta sevimi ai asiĝi guruĝana ĝoveini? Gomi roĝosi boĝono riba, roĝosi boĝono tuĝamaĝi-faka? Nuĝami maki roĝo bubu?”

18 Ma matami, senaĝi asi ĝoĝitani? Ma seĝami, senaĝi asi ĝoseĝaĝini? Asi ĝovetuĝamaĝi-taĝoni maki?

19 Au na beredi imaima abuki-ĝutuĝuturito tarimarima 5,000 ĝari nai, beredi kwari ĝogogorito tu, boseĝa vira ĝovaĝa-vonurito?” Ĝia ĝevaĝa-veseto, ĝekirato, “Gabanana ruarua (12).”

20 “Au na beredi imaima ruarua (7) abuki-ĝutuĝuturito tarimarima 4,000 ĝari nai, beredi kwari ĝogogorito tu boseĝa vira ĝovaĝa-vonurito?” Ĝia ĝevaga-veseto, ĝekirato, “Imaima ruarua (7).”

21 Benamo Iesu na ekirarito, “Ĝomi roĝosi boĝono tuĝamaĝi-faka?”

Iesu na mata-bubu tauna matana evaĝa-iaĝaiato Betesaida ai

22 Ĝia Betesaida ĝana ĝeiaĝoto, benamo tarima kotari na mata-bubu tauna ta Iesu ĝenai ĝeĝori-iaĝoato, benamo ĝenoĝiato, bene ĝabi-karaia.

23 Benamo Iesu na mata-bubu tauna ĝimanai eĝabito, eĝori-rosiato vanuĝa na, benamo matana ekanunuato, ma ĝimana ĝenai etore-kaurito, edanaĝiato, “Dagara tari oĝitarini ba?”

24 Mo tarima eboĝe-vaisito, ekirato, “Oi, tarima tari aĝitani, senaĝina noĝa moĝo ĝau noĝa ĝerakao-rakaoni.”

25 Benamo Iesu ĝimana matanai ma etore-kaurito, benamo eboĝeboĝe-ginikauto, dagara mabarari eĝita-ginikaurito.

26 Benamo Iesu na numa ġana etuġu-iaġoato, evaġa-guruġaiato, ekirato, “Vanuġa nuġana na asi bono iaġo.”

Petero na Iesu tu Kerisona ekiraġito

Mataio 16:13-20; Luka 9:18-21

27 Iesu ma ġena mero ġesi Kaisarea Filipi tanona vanuġari ġana ġeiaġoto-ġoi nuġanai, dabarai Iesu na ġena mero edanaġirito, ekirato, “Tarimarima tu kara ġetoni au tu dei?”

28 Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Kotari ġekirani tu Ioane Babatiso, ma kotari tu Elia, ma kotari tu peroveta tarimana ta.”

29 Iesu na edanaġirito, ekirato, “Senaġi ġomi tu kara ġotoni au tu dei?” Petero na evaġa-veseato, ekirato, “Ġoi tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).”

30 Benamo Iesu na evaġa-guruġarito, tarima ta asi beġene kira-varaia.

Iesu ġena mase e variġisi-ġenoġoi guruġari

Mataio 16:21-28; Luka 9:22-27

31 Benamo Iesu na ġena mero ma evaġa-ribarito, ekirato, “Tarimarima Natuna tu midigu vovoka roġo beġanini. Iuda vereri, e Rubu Veaġa vereri baregori, e taravatu ġevevaġa-riba iaġiani tarimari na beġe ruġaiani; ema beġe vaġi-maseani maki, senaġina ġaro toitoi murinai mase na ma bevariġisi-ġenoġoini.”

32 Mai guruġa ekiraġi-foforiato, benamo Petero na eġori-veġitaiato, ekira-ġoiato.

33 Senaġi Iesu eruġa-kureto, ġena mero eġitarito, ġia na Petero ekira-ġoiato, ekirato, “Satani, noraka-veġita, korana ġemu tuġamaġi tu dia Barau ġena, senaġi tarimarima ġeri moġo.”

34 Iesu na tarimarima ġutuma ma ġena mero ġesi ekea-vegogorito, benamo evaġa-guruġarito, ekirato, “Bema tarima ta eurani au murigu ai bene raka etoni tarimana, tauġena bene veruġa, ġena satauro bene ġwaia, au murigu ai bene raka.

35 Korana deikara ġena maġuri moġo lorina etoreani tarimana, ġena maġuri befitoġaiiani. A deikara au daigu ai e Vari Namona dainai ġena maġuri befitoġaiiani tarimana, ġena maġuri asi bevei-rekwarekwaiani.

36 Bema tarima ta na tanobara mabarana uranai ġena maġuri befitoġaiiani, ġena namo tu kara ġia ġenai?

37 Korana tarima ta ġena maġuri efitoġaiato nai tu, kara na vau ma bevoi-ġenoġoiani?

38 Deikara na au bemaika-viniguni ema ġegu guruġa bemaika-viniani mai veġura-vanaġi e vei-rakava tarimari ġoirari ai, ġia maki Tarimarima Natuna na bemaika-viniani

ġena iaġomai, ġia Tamana mamana marevana e seġuka baregona e ma ġena aneru veaġari ġesi beġe iaġomani ġaronai.”

9

¹ Benamo ekirarito, ekirato, “Moġoni akiramini: Tarima kotari mai ġeruġa-taġoni tu asi roġo beġe maseni, beiaġoni mo, Barau ġena Basileia ma seġukana ġesi beiaġomani beġe ġitaiani.”

Iesu vetoġana eirauto

Mataio 17:1-13; Luka 9:28-36

² Ġaro imaima sebona (6) ġevanaġito murinai, Iesu na Petero, e Iakobo (o Iames), ema Ioane eġabirito, benamo ġoro baregona tai eġori-raġerito. Monai ġia ġereġari moġo nuġanai Iesu ġeġitaiato, vetoġana eirauto,

³ ema ġena dabuġa ekuro-ġaroġaroto, tanobarai tarima ta na asi ilaila moġesina bevaġa-kurokuroani.

⁴ Benamo ġia ġoirari ai Elia ma Mose ġefoforito, Iesu ġesi ġeguruġa guruġato-ġoi.

⁵ Benamo Petero na Iesu evaġa-guruġaiato, ekirato, “Ve-vaġa-riba tarimamu o, namo vedaurea ġita tu maġera, be fouta toitoi ġaraġari. Ta ġoi ġemu, ta Mose ġena, ta Elia ġena.”

⁶ Petero asi ribana kara bekiraġiani, korana ġia tu ġegari-rakavato.

⁷ Benamo magube na ema iauka-taririto, ekumu-ġaurito nuġanai, garo ta magube nuġana na ekea-rosito, ekirato, “Mai tu au Natugu, aura-viniani; ġia boġono seġaġi-vinia!”

⁸ Ġia na mo gabu ġeraga-ġita-ġeġeraġiato, senaġi ta asi ġeġitaiato ġia ġesi, Iesu moġo ġereġana.

⁹ Ġoro na ġemariġoto-ġoi nuġanai, Iesu na evaġa-guruġarito, kara ġeġitaiato dagarana tarima ta asi beġene kira-varaia, bene iaġo mo, Tarimarima Natuna mase na ma bene variġisi-ġenoġoi.

¹⁰ Moġa lorinai ġena guruġa fakari ai moġo etanuto, senaġi ġia fakari ai ġeverorito, mai mase na variġisi-ġenoġoi anina tu kara.

¹¹ Benamo ġia na Iesu ġedanaġiato, ġekirato, “Karase nai taravatu ġevevaġa-riba iaġiani tarimari ġekirani, Elia tu beiaġoma-guineni?”

¹² Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Moġoni, Elia tu beiaġoma-guineni, dagara mabarari bevaġa-variġurini. A Tarimarima Natuna guruġana kamasi ġetoreato midigu vovoka beġanini e beġe ġita-figaiani?”

13 Senaḡi akiramini, Elia tu varau eiaḡomato, ema ḡeri ura veigari ḡia ḡenai varau ḡeveirito, ḡia guruḡana Buka Veaḡai ḡetore-guineato ilailanaí.”

Iesu na iauka rakavana na eborogiato merona evaḡa-namoato

Mataio 17:14-21; Luka 9:37-43

14 Ġena mero ḡeri ai ḡevotuto tu, tarimarima ḡutuma lel-evaḡi na ḡeruḡa-ḡeḡeraḡirito, ḡeḡitarito, taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari maki ḡia ḡesi ḡeveḡare veḡareto-ḡoi.

15 Tarimarima na Iesu ḡeḡitaiato nai, nuḡari ḡefarevaḡito, benamo ḡenai ḡeraga-iaḡoto, ḡea vaḡa-namoato.

16 Iesu na edanaḡirito, ekirato, “Mai tarima ḡesi tu kara veḡare-veḡarena ḡoveini?”

17 Benamo tarima ta ḡutuma nuḡari na evaga-veseto, ekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, au natugu ḡoi ḡemu ai baḡori-iaḡomaia. Ġia tu muru-bubu iaukana na eborogiato nai, asi eguruḡani.

18 Ma mai iauka na eḡabiani ḡarori ai, tano ekwaraḡi-iaḡiani. Bokana na kaburoburo ḡeraka-rosini, gadikana eveḡara-tarini, tauḡanina egwaḡiḡini. Moḡa lorinaí ḡoi ḡemu mero banogiri, mai iauka rakavana ḡelai-vaḡia basi, senaḡi beḡe lai-kavaia.”

19 Benamo Iesu ekirato, “Asi veḡabidadama tarimami! Ġaro vira au ḡomi sevimi ai bana tanu? Ġaro vira bana vevaḡa-gwaḡiḡi vinimi? Ġogori-iaḡomaia!”

20 Benamo mo mero Iesu sevina ḡana ḡeḡori-iaḡoato. Iauka rakavana na Iesu eḡitaiato nai, vaḡa-sebo mero evaḡa-ḡoḡo-ḡoḡoato, tano ai eketoto, egena-vebiro vebiroto, bokana na kaburoburo ḡeraka-rosito.

21 Iesu na mero tamana edanaḡiato, ekirato, “Aitoma mai keve edoḡariato?” Tamana evaḡa-veseto, ekirato, “Mai tu keina na veḡata!”

22 Nega vovoka iauka rakavana na karavai efu-kauani, ema nanu ai efu-reiani bene vaḡia ḡana. Bema dagara ta boveiiani riba nai, mani ḡemu veigā, boro vetuḡa-ḡwama, boro vaḡa-kavama.”

23 Benamo Iesu ekirato, “Bema dagara ta boveiiani riba otoni? Barau ḡenai eveḡabi-dadamani tarimana dagara mabarari beveirini riba.”

24 Benamo mero tamana asikauna eḡaba-fouto, ekirato, “Au aveḡabidadamani, senaḡi ḡegu tuḡamaḡi iauvoiauvo noma boroḡia.”

25 Iesu na tarimarima ḡutuma ḡeraga-vegogoto-ḡoi eḡitarito nai, ḡia na mo iauka rakavana ekira-ḡoiato, ekirato,

“Muru-bubu e seġa-bubu iaukana, akiramuni, noraka-vaġi, ma nuġanai asi ma bono raka-toġa ġenoġoi!”

²⁶ Benamo iauka rakavana eġaba-fouto, ġia na mero evaġa-ġoġoġoġo rakavaiato, benamo eraka-vaġito. Mero tu ġitaġitana noġa emaseto, moġa lorinai tarimarima ġutuma ġekirato, “Mai tu bemase.”

²⁷ Senaġi Iesu na ġimanai eġabito, einu-vaisiato, benamo eruġa-vaisito.

²⁸ Moġa murinai Iesu numai eraġekauto, ġena mero na vekuretoġai ġedanaġiato, ġekirato, “Karase nai ġai na iauka rakavana asi ilaila baġa lai-vaġia?”

²⁹ Benamo Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Iauka maiġesina lailairi tu kara ta asiġina, senaġina ġauġau [e ġaniveaġa] ġereġana moġo.”

Iesu ġena mase ma ekiraġi-ġenoġoiato

Mataio 17:22-23; Luka 9:43-45

³⁰ Mo gabu ġeraga-kwaneato, Galilea tanona na ġevanaġito. Iesu asi ġena ura tarima ta bene riba ġia tu ainai,

³¹ korana ġena mero evaġa-ribarito, ekirato, “Tarimarima Natuna tu beġe revaiani vau, tarimarima ġimari ai beġe toreani, benamo beġe vaġi-maseani, senaġi beġe vaġiani nai, ġaro toitoi murinai tu ma bevariġisi-ġenoġoini.”

³² Senaġi ġia tu asi ġeriba-maoroto Iesu tu kara ekiraġiato, senaġi asi ma ġedanaġiato, korana ġegarito nai.

Deikara tu barego vedaurea

Mataio 18:1-5; Luka 9:46-48

³³ Kaperanaumai ġeraġasito, benamo Iesu na numa nuġanai vau edanaġirito, ekirato, “Ġomi dabarai tu kara ġokiraġiani-ġoi?”

³⁴ Senaġi ġia tu asi ġevaġa-veseto, korana dabarai tu, deikara barego vedaurea ġekiraġiato-ġoi.

³⁵ Iesu etanu-tarito, ġena mero gabanana ruarua (12) ekearito, benamo ekirarito, ekirato, “Dei bene guine etoni tarimana tu gabi taunai bene iaġo, ema tarimarima mabarari vetuġunaġiri bene iaġo-vini.”

³⁶ Benamo ġia na mero keina ta eġabiato, ġia fakari ai evaġa-ruġa-tariato, efani-vaisiato, benamo ekirarito, ekirato,

³⁷ “Dei na mero keina maiġesina kavana beġabi-raġeani au aragu ai, ġia na tu au beġabi-raġeguni. Bema tarima ta na au beġabi-raġeguni tu, dia au ġereġagu moġo beġabi-raġeguni, senaġi etuġuguto Barauna maki beġabi-raġeani.”

*Deikara na ġita asi bevaġa-rakavarani tarimana tu ġita ġesi
Luka 9:49-50*

³⁸ Ioane na Iesu ekiraiato, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, tarima ta ġaġitaiato, ġoi aramu ai iauka rakavari elai-vaġirito-ġoi, senaġi ġai na ġakira-ġoiato, korana ġia tu dia ġita ġesi taraka-vegogoni.”

³⁹ Iesu na ekirarito, ekirato, “Asi boġono kira-ġoia, korana tarima ta au aragu ai nuġa-farevaġi veiġa boruri eveirini tarimana tu, au murigu ai au asi ma bekira-rakavaguni.

⁴⁰ Korana deikara na ġita asi evaġa-rakavarani tarimana tu ġita ġesi.

⁴¹ Moġoni akiramini, tarima ta na nanu kapusina au aragu ai bevinimini, korana ġomi tu Keriso ġena tarima nai, ġia voina tu beġabiani veġata.”

*Tarima ta na mero misina ġena veġabidadama asi bene
vaġa-rakavaia*

Mataio 18:6-9; Luka 17:1-2

⁴² “Bema tarima ta na au eġabidadama-viniguni mero misina ta ġena veġabidadama evaġa-rakavaiani, ġia tu bere namo fore baregona ta ġaiġonai ġere baru-kaua, davarai ġere fiu-reia.

⁴³ Bema ġoi ġimamu na evaġa-rakavamuni nai, bono basi-ġutua. Ġimamu sebonai maġuri vanaġivanaġi bono doġaria tu namo, a asi namo ġimamu ruarua karava eġara-vanaġi vanaġini asi ebuseni gabuna ġana boiaġoni. [⁴⁴ Monai ‘dimo na beġe ġani-vanaġi vanaġimini, ema karava asi ebuseni.’]

⁴⁵ Bema ġoi kwakumu na evaġa-rakavamuni nai, bono basi-ġutua. Kwakumu sebonai maġuri vanaġivanaġi bono doġaria tu namo, a asi namo kwakumu ruarua karava eġara-vanaġi vanaġini gabunai beġe fiu-kaumuni. [⁴⁶ Monai ‘dimo na beġe ġani-vanaġi vanaġimini, ema karava asi ebuseni.’]

⁴⁷ Bema ġoi matamu na evaġa-rakavamuni nai, bono ġibo-vaġia. Matamu sebonai Barau ġena Basileiai bono raka-toġa tu namo, a asi namo matamu ruarua karava eġara-vanaġi vanaġini gabunai beġe fiu-kaumuni.

⁴⁸ Monai ‘dimo na beġe ġani-vanaġi vanaġimini, ema karava asi ebuseni.’

⁴⁹ Mabarari karava na bedamenarini, beiarevarini.

⁵⁰ Damena tu namo, senaġi bema damena mamina bekorini nai, mamina kamasu ma bovaġa-mamina ġenoġoiani? Nuġami ai damena bene tanu, e ġomi tata karomi ġesi maino nuġanai boġono tanu.”

10

Veġaraġo ruġaruġana

1 Iesu mo gabu eraga-kwaneato, benamo Iudea tanona ġana eiaġoto, Ioridana ġarukana tavi tai evanaġito. Tarimarima ġutuma lelevaġi ġia ġenai ma ġeiaġoto, benamo eveito-ġoi kavana ma evaġa-ribarito.

2 Benamo Farisea tarimari ma ġeiaġoto, benamo ġea danaġi-ġofakauato, ġekirato, “Tau ta ġaraġona befitoġaiiani nai, taravatu na beġabiani?”

3 Iesu na ma evaġa-veserito, ekirato, “Mose ġena taravatu nuġanai kara etoni?”

4 Ġekirato, “Mose ġena taravatu tu maiġesi ekirani, veġaraġo ruġaruġana fefana betoreani vau, ġaraġona betuġu-rakaiani.”

5 Iesu na ekirarito, ekirato, “Mose na mai taravatu etoreato, korana ġomi nuġami tu roġo bubu.

6 Senaġina Barau na dagara mabarari eveirito nai, ġia na tarimarima maki eveirito tau e vavine.

7 Moġesina nai tau ta na tamana e sinana beraga-kwanerini, ġaraġona ġesi beġe tanuni.

8 Benamo ġia tauri ruarua beġe sebonani, moġa lorinai ġia tu dia ruarua, senaġi sebona moġo.

9 Moġesi nai dei Barau na evaġa-sebonarito tu, tarima ta na asi ma bene tore-kirari.”

10 Ma ġeġenoġoito numai, ġena mero na ma ġedanaġiato mo guruġa anina tu kara.

11 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Deikara na ġaraġona betuġu-rakaiani, vavine ta ma beġaraġoani, ġia tu beveġura-vanaġini.

12 Vavine maki moġesina, ġia ġaraġona beraga-kwaneani, tau ta na ma beġaraġoani, ġia maki beveġura-vanaġini.”

Iesu na mero misiri evaġa-namorito

Mataio 19:13-15; Luka 18:15-17

13 Tarima kotari na naturi ġeġwa-iaġorito-ġoi Iesu ġenai bene ġabi-karari ġana, senaġi ġena mero na ġekira-ġoirito.

14 Iesu na eġitarito nai tu ebaruto. Benamo ġena mero ekirarito, ekirato, “Mani mero misiri ġeiaġoma au ġegu ai, asi ġolai-ġoiri, korana Barau ġena Basileia tu maniġesina kavana tarimari ġeri.

15 Moġoni akiramini, dei na Barau ġena Basileia asi beġabi-raġeani mero misina na kavana, ġia Basileiai tu asi beraka-toġani.”

16 Benamo Iesu na mero misiri efaġa-vaisirito, benamo ġimana iatari ai etore-kaurito, evaġa-namorito.

Farefare vovoka tarimana

Mataio 19:16-30; Luka 18:18-30

17 Iesu monana ma evaisi-raġeto, benamo erakato nuġanai, tarima ta ġenai eraga-iaġoto, benamo ġoiranai ea vetui-tarito, edanaġiato, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu namona, au tu kara baveini vau maġuri vanaġivanaġi baġabiani?”

18 Iesu na evaġa-veurato, ekirato, “Ġoi tu karase nai au namogu okiraġini? Tarima ta asi namo, Barau moġo ġereġana.

19 Taravatu mabarari ma ribamu, ‘Asi bono vaġivaġi, asi bono veġura-vanaġi, asi bono lema, asi bono vevaġa-daġa ġofaġofa, asi bono ġabi-kuretoġa, tamamu sinamu bono gubakauri.’ ”

20 Benamo mo tarima ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, au tu keigu na beiġoma toma, mani taravatu mabarari akorana-iaġirini.”

21 Iesu na eġitaiato ma veuravinina ġesi ekirato, “Dagara sebona moġo orabuni, noiaġo, ġemu farefare mabarari noa voivoi-iaġiri, rabu tarimari bono viniri, benamo gubai tu ma ġemu farefare; ma bono iaġoma, murigu ai bonoma raka.”

22 Mo tarima na mai guruġa eseġaġiato nai, ġoirana evaġa-gwaġiġiato, nuġana ma metona ġesi eraka-veġitato, korana ġia ġena farefare tu ġutuma lelevaġi.

23 Benamo Iesu na ġena mero eġita-ġeġeraġirito, benamo evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġeri farefare vovoka tarimari Barau ġena Basileiai ġeri rakatoġa tu gwaġiġi rakava.”

24 Benamo Iesu ġena mero na mo guruġa ġeseġaġiato nai, nuġari ġefarevaġito, senaġi Iesu na ma evaġa-guruġa ġenoġoirito, ekirato, “Natuġore, Barau ġena Basileia rakatoġana tu gwaġiġi rakava.

25 Kamela nila kadarena na bevanaġini tu kotuna gwaġiġi, senaġi ġena farefare vovoka tarimana Barau ġena Basileiai ġena rakatoġa tu gwaġiġi rakava.”

26 Benamo ġena mero nuġari ġefarevaġi-rakavato, benamo ġevaġa-guruġaiato, ġekirato, “Be deikarari vau maġuri beġe ġabiani?”

27 Iesu na eġitarito, benamo ekirato, “Tarimarima ġeri ai tu asi ilaila, senaġi Barau ġenai tu ilaila, korana Barau ġenai dagara mabarari tu ilaila.”

28 Petero na ekiraiato, ekirato, “Ġoi ribamu, ġai ġema dagara mabarari tu ġaraga-kwanerito, benamo ġoi murimu ai ġarakani.”

29 Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Moġoni akiramini, tarima ta ġena numa eraga-kwaneato, o tarikakana merori, tobana, sinana, tamana, natuna e ġena tano au daigu ai ema Vari Namona dainai,

30 ġia mai maġuri nuġanai ġena numa, tarikakana merori, tobana, sinana, natuna e tano sinau-sinau beġoitaġoni, ema midigumidigu maki; ema ġaro beiaġomani nai, maġuri vanaġivanaġi bedoġariani.

31 Senaġi tarimarima ġutuma toma ġeguineni tu beġe gabini, gabi tarimari tu beġe guineni.”

Iesu ġena mase ma ekiraġi-foforiato

Mataio 20:17-19; Luka 18:31-34

32 Iesu ma ġena mero ġesi Ierusalemata ġana ġevaraġeto-ġoi, dabara na ġeraka-iaġoto-ġoi, Iesu tu ġoirari ai erakato, benamo ġia ġeġaba-rakavato, ema muriri na ġerakato tarimari maki ġegarito. Benamo Iesu na ġena mero gabanana ruarua (12) ma eġori-veġitarito, benamo ġenai kara beġe ġorani dagarari ekira-vararito,

33 ekirato, “Ġoseġaġi, ġita tu Ierusalemata ġana tavarāġeni. Monai Tarimarima Natuna tu Rubu Veaġa vereri baregori e taravatu ġevevaġa-riba iaġiani tarimari ġimari ai beġe toreni. Ġia na ġena mase guruġana beġe vaġa-moġoniani, benamo irau bese (o Roma) tarimari ġimari ai beġe toreni.

34 Ġia na beġe vaseva-vaseva iaġiani, beġe kanunuani, beġe kwariani e beġe vaġi-maseani. Senaġi ġaro toitoi murinai ma bevariġisi-ġenoġoini.”

Iakobo (o Iames) ma Ioane ġeri noġinoġi

Mataio 20:20-28

35 Benamo Sebedaio natuna, Iakobo ma Ioane, Iesu ġenai ġeiaġoto, benamo ġekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, ġai ġaurani kara baġa noġimuni dagarana bono vinima.”

36 Iesu na ekirarito, ekirato, “Kara ġemi ai bana veia ġotoni?”

37 Benamo ġia na ġevaġa-guruġaiato, ġekirato, “Ġai ġaurani, ġai ta aroribamu rekenai, ma ta tu kaurimu rekenai baġana tanu ġoi ġemu Basileia marevana nuġanai.”

38 Senaġi Iesu na ekirarito, ekirato, “Ġomi tu asi ribami kara ġonoġiani. Au na midigu bedina banuani ġomi maki boġo niuni riba? Au beġe babatisoguni babatisona ġomi na maki boġo ġabiani riba?”

39 Ma ġevaġa-veseto, ġekirato, “Oi.” Iesu na ekirarito, ekirato, “Moġoni, au banuani bedinai ġomi maki boġo niuni, ema au beġe babatisoguni babatisona ġomi maki beġe babatisomini.

40 Senaġi aroribagu rekenai o kaurigu ai boġono tanu ġotoni tu, dia au na bavaġa-moġoniani, a mai tu Barau na eġabi-torerito tarimari ġeri.”

41 Mai guruḡa mero gabanana (10) ḡeseḡaḡiato nai, Iakobo e Ioane ḡebaru-vinirito.

42 Benamo Iesu na mabarari ekea-vegogorito, benamo evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Ḡomi ribami, irau bese tari-mari ḡeri vere na tarimarima ḡedori-naḡinaḡirini, ema ḡeri veguine-iaḡi tarimari baregori na tu ḡeri maoro seḡukari na ḡelaunaḡi-naḡirini.

43 Senaḡi ḡomi fakami ai moḡesina tu asi boḡono vei. Bema ta ḡomi fakami ai bene vere etoni nai tu, ḡomi mabarami vetuḡunaḡimi bene iaḡo-vini,

44 ema dei bene guine etoni tarimana, ḡia tu mabarari ḡeri vetuḡunaḡi tarimanai bene iaḡo.

45 Korana Tarimarima Natuna eiaḡomato tu, dia tari-marima na ḡia vetuḡunaḡina beḡene iaḡo-vini ḡana, senaḡina ḡia eiaḡomato tu, tarimarima vetuḡunaḡiri bene iaḡo-vini, ema ḡena maḡuri bene tore-taria, tarimarima ḡutuma bene voi-ḡenoḡoiri e bene vaḡa-maḡuriri ḡana.”

Iesu na mata-bubu tarimana Batimeo matana evaḡa-namoato

Mataio 20:29-34; Luka 18:35-43

46 Ieriko ai ḡeraḡasito, monana Iesu ma ḡena mero e tarimarima ḡutuma lelevaḡi ḡesi Ieriko ma ḡeraga-kwaneato nuḡanai, Batimeo, mata-bubu e noḡivegame tarimana, Timeo natuna, dabara rikinai etanu-taḡoto-ḡoi.

47 Ḡia eseḡaḡito Iesu, Nasareta tarimana, tu ḡia sevina, benamo ekea-fouto, ekirato, “Iesu o, Davida natuna, au novetuḡa-ḡwagu!”

48 Tarimarima ḡutuma na ḡekira-ḡoiato, asi bene guruḡa ḡetato, senaḡi ḡia ekea-ḡiḡiraḡe ḡiḡiraḡeto-ḡoi, “Davida Natuna o, au novetuḡa-ḡwagu!”

49 Iesu eruḡa-tarito, benamo ekirato, “Ḡokeaia.” Benamo ḡia na mata-bubu tarimana ḡekeaiato, ḡekirato, “Asi bono gari, novariḡisi, Iesu na ekeamuni bene.”

50 Benamo ḡena koudi efitoḡaiato, eburi-vaisito, Iesu sevina ḡana eiaḡoto.

51 Benamo Iesu na edanaḡiato, ekirato, “Kara ḡemu naveia otoni?” Mata-bubu tarimana evaḡa-veseto, ekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, matagu noma keo-fakaia.”

52 Benamo Iesu ekirato, “Noiaḡo, ḡemu veḡabidadama na bevaḡa-namomu.” Benamo asikauna matana enamoto e eboḡeboḡe-ginikauto, benamo Iesu murina na dabara na eraka-iaḡoto.

11

Iesu ġena rakatoġa Ierusalem a i ġevonevone-raġe viniato Ioane 12:12-19

¹ Geraka-iaġoto-ġoi, Ierusalem a ġekavinaġiato-ġoi, ma Betefage e Betania a i ġeraġasito Olive Gorona rekenai, benamo Iesu na ġena mero ruarua etuġu-guinerito,

² ekirarito, ekirato, “Ġoi aġo, ġoira vanuġana ġana. Boġo raġasini nai, doniki natuna ta barutarinai boġo ġitaiani, iatanai tarima ta roġosi bene raġe. Boġono ruġaia, benamo boġono ġori-iaġomaia.

³ Bema tarima ta na bedanaġimini, bekirani, ‘Ġomi tu karase nai maniġesi ġoveiani?’ betoni nai, boġono kiraia, ‘Vereġauka na eura-viniani, vau ma betuġu-ġenoġoiani.’ ”

⁴ Benamo ġerakato, ġeiaġoto, doniki natuna ġea ġoitaġoato numa ta ġoiranai barutari. Ġeruġaiato-ġoi nuġanai,

⁵ monai ġeruġa-taġoto-ġoi tarimari na ġedanaġirito, ġekirato, “Ġomi tu karase nai mani doniki natuna ġoruġaiani?”

⁶ Benamo ġevaġa-veserito Iesu na ekirarito kavana, vau ġetuġu-rakarito.

⁷⁻⁸ Benamo doniki natuna Iesu ġenai ġeġori-iaġoato, ġeri dabuġa barari doniki doġenai ġeiava-kaurito, benamo Iesu etanukauto. ⁸ Tarimarima ġutuma ġeri dabuġa barari dabarai ġeiavarito. Kota tu ġau lauri boġai ġebasito, benamo dabarai ġetorerito.

⁹ Ġoirai e gabi a i ġerakato tarimari mabarari na ġevone-raġeato-ġoi, ġekirato,

“Hosana, Vereġauka aranai
eiaġomani tarimana sivaġa-namoa!

¹⁰ Davida ġita Tamara
ġena Basileia eiaġomani,
sivaġa-namoa!

Hosana guba tuġunai!”

¹¹ Iesu Ierusalem a i eraġasito nai, Rubu Veaġa nuġanai eraka-toġato, dagara mabarari eġita-vaġa-ġaurito. Senaġi elavilavito nai, ġia ma ġena mero gabanana ruarua (12) ġesi ġeraka-rosito, Betania ġana ma ġeġenoġoito.

Iesu na figi ġauna etovoġaiato

Mataio 21:18-19

¹² Ma elaġanito, ġia na Betania ġeraga-kwaneato, ġeraka-iaġoto-ġoi nuġanai, Iesu evitoato.

¹³ Eboġeto, figi ġauna ma launa ta eġitaiato fakana kota manaġai, benamo eiaġoto, nea ġitaia ma tauna ba asiġina.

Monai ea raḡasito tu, ḡwana ta asi edoḡariato, launa korina moḡo, korana ḡena ḡwa ḡarona roḡo nai.

14 Benamo Iesu na figi ḡauna ekiraiato, ekirato, “Ḡoi ḡwaḡwamu tarima ta na asi ma beḡaniani, toma beiaḡoni vanaḡivanaḡi!” Mai guruḡa ḡena mero na ḡeseḡaḡiato.

Iesu na Rubu Veaḡa eiarevaiato

Mataio 21:12-17; Luka 19:45-48; Ioane 2:13-22

15 Ierusalemi ḡevotuto, Iesu Rubu Veaḡa nuḡanai eraka-toḡato, benamo voivoi tarimari elai-rosirito. Moni ḡesenisito-ḡoi tarimari ḡeri fata e pune ḡevoivoi-iaḡirito-ḡoi tarimari ḡeri diḡoka eḡuke-vebuburito.

16 Rubu Veaḡa nuḡana na ḡeri farefare ḡeḡwa-iaḡorito-ḡoi tarimari maki ekira-ḡoirito.

17 Benamo tarimarima evaḡa-ribarito, ekirato, “Buka Veaḡa nuḡanai tu maiḡesi etoreato, Barau ekirato, ‘Au ḡegu numa tu bese iraurau ḡeri ḡuriḡuri numanai beḡe kiraḡiani,’ senaḡi ḡomi na tu lema tarimari ḡeri gumu gabunai boḡo vaḡa-iaḡoa.”

18 Rubu Veaḡa vereri baregori e taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari na ḡeseḡaḡiato nai, Iesu beḡene vaḡia dabarana ḡevetauato. Iesu garina ḡeveito-ḡoi, korana tari-marima mabarari na ḡena vevaḡa-riba guruḡari ai ḡeḡabarakavato-ḡoi.

19 Elavilavito, benamo Iesu ma ḡena mero ḡesi vanuḡa barana ḡeraga-kwaneato.

Figi ḡauna emaseto

Mataio 21:20-22

20 Boḡiboḡi ai dabara na ma ḡeraka-vanaḡito nuḡanai, mo figi ḡauna ḡeḡitaiato, emarai-ḡosito, ḡokana maki ḡemaseto.

21 Petero na etuḡamaḡi-taḡoato, benamo Iesu ekiraiato, ekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, noḡitaia, ḡoi na mo figi ḡauna otovoḡaiato dagarana tu varau bemase.”

22 Benamo Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Barau boḡono ḡabidadama-vinia.

23 Moḡoni akiramini, tarima ta na mai ḡoro bekiraiani, ‘Noveraḡa-raḡe, be davarai noa vefiu-rei,’ benamo nuḡana asi ma bedaradarani, senaḡi bevaḡa-moḡoniani, kara beki-raḡiani dagarana bemoḡonini nai, mo veḡa tu beḡorani.

24 Moḡa lorinai akiramini, kara boḡo noḡini ḡauḡau ai nai, boḡo vaḡa-moḡonia, boḡo doḡaria, benamo boḡo ḡabiani.

25 Bema ḡoruḡa-tarini, benamo ḡoḡauḡauni nai, rakava boḡono tuḡamaḡi-fitoḡari, bema tarima ta ḡenai ma ḡemi nuḡa meto nai, benamo ḡomi Tamami gubai etanuni na maki ḡemi rakava betuḡamaḡi-fitoḡarini. [26 Senaḡi bema ḡomi

na tarima ġeri rakava asi boġo tuġamaġi-fitoġarini nai, ġomi Tamami gubai etanuni na maki ġemi rakava asi betuġamaġi-fitoġarini.]”

Iesu ġena seġuka korana ġedanaġiato

Mataio 21:23-27; Luka 20:1-8

²⁷ Benamo ġia Ierusalemaj ma ġeraġasito. Monai Iesu Rubu Veaġa nuġanai erakato-ġoi nuġanai, Rubu Veaġa vereri baregori, e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari, ema Iuda vereri ġia ġenai ġeiaġoto.

²⁸ Benamo ġedanaġiato, ġekirato, “Kamara maoro ai ġoi na mai veiġa oveirini? Dei na maoro evinimuto?”

²⁹ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Au na vedanaġi sebona avinimini, boġo vaġa-veseani nai, au na kamara maoro ai mai veiġa aveirini bakira-varamini.

³⁰ Ioane ġena babatiso veiġana tu guba na eiaġomato, ba tarimarima ġerina?”

³¹ Ġia fakari ai ġeverorito, ġekirato, “Bema ġita bita kirani, ‘Barau ġenana’ bita toni nai, ġia bekirani, ‘Karase nai Ioane asi ġovaġa-moġoniato?’ betoni.

³² Senaġi bema ġita bita kirani, ‘Tarimarima ġerina’ bita toni nai maki asi ilaila.” Ġia tu tarimarima gariri ġegarito, korana ġia ribari, Ioane tu peroveta tarimana korikori.

³³ Moġa lorinai ġia na Iesu ġevaġa-veseato, ġekirato, “Ġai asi ribama.” Benamo Iesu na ġia maki ekirarito, ekirato, “Au na maki kamara maoro ai mai veiġa aveirini asi bakira-varamini.”

12

Barabore - Vine tavoġana ġitaġauna tarimari rakavari

¹ Iesu na barabore ai ma evaġa-guruġarito, ekirato, “Tarima ta vine tavoġana evaroato, maġuna eġabiato, tano ai vine gigi-gigina gurina ekwaiato, tavoġa ġitaġauna numana maki evaġa-ruġaiato. Moġa murinai tavoġa ġitaġauna tarimari ġeri ai ġena tavoġa eraga-kwaneato, benamo erakato gabu ta ġana.

² Vine ġwari (o grapes) ġemaġeto, benamo ġia na ġena vetuġunaġi tauna ta etuġuato tavoġa narinarina tarimari ġeri ai, vine ġwari kota benea ġabi ġana.

³ Senaġi ġeġabi-tariato, benamo ġekwariato vau, ġimana kori ġetuġu-ġenoġoiato.

⁴ Tavoġa biaguna na ġena vetuġunaġi tauna ta ma etuġuato, senaġi ġia tu debana ġekodo-fakaiato e ġeveimaiaka maiakaiato.

⁵ Benamo ta ma etuḡuato, senaḡi ḡevaḡi-maseato; ema vetuḡunaḡi tarimari ḡutuma etuḡurito, kota tu ḡekwaririto, kota tu ḡevaḡirito.

⁶ Tarima sebona ta tu roḡo ḡia sevinai, ḡia natuna korikori, ḡena lalokau merona. Dokonai ḡia etuḡuato, ekirato, 'Natugu natuḡua, ḡia na beḡene gubakaua.'

⁷ Senaḡi tavoḡa ḡitaḡauna tarimari tauḡeri ḡeveguruḡa-vevinito, ḡekirato, 'Mani tu tavoḡa beḡaunaiani merona, be siḡabia, sivaḡia, benamo tavoḡa tu ḡita ḡera.'

⁸ Benamo ḡeḡabi-tariato, ḡevaḡiato, vine tavoḡana murikanai ḡefiu-rosiato."

⁹ Iesu evedanaḡito, ekirato, "Tavoḡa biaguna na tu kara beveiani? Ḗia beiaḡomani, tavoḡa narinarina tarimari bevaḡi-ḡosirini, benamo vine tavoḡana tarima irauri tari ma bevinirini.

¹⁰ Gomi na mai toretore Buka Veaḡai asi ḡoiaviani, iniḡesi ekirani,

'Fore numari ḡeragarini
tarimari na asi ḡeura-viniato
ma ḡefitoḡaiato forena tu
duḡu forenai eiaḡoto.

¹¹ Mai veiḡa maiḡa tu
Vereḡauka na eveiato,
matara na taḡitaiani,
ḡitaḡitana irau veḡata.'

¹² Benamo Iuda vereri na Iesu beḡene ḡabia dabarana ḡevetauato, korana ḡia ribari, Iesu na mai barabore tu ḡia ekiraḡirito-ḡoi nai. Senaḡi tarimarima ḡutuma ḡevegogo-taḡoto-ḡoi gariri ḡeveito naima ḡeraga-kwaneato, ḡerakato.

Kaisara, Roma ḡeri vere, ḡena takesi moniri

Mataio 22:15-22; Luka 20:20-26

¹³ Gabivau Farisea tarimari e Heroda murinai ḡerakato-ḡoi tarimari kotari Iesu ḡenai ḡetuḡu-iaḡorito, ḡena guruḡai beḡene vaḡa-vedaḡa-raḡea e beḡene ḡabia ḡana.

¹⁴ Ḗeiaḡomato, benamo Iesu ḡema ribaḡaniato, ḡekirato, "Vevaḡa-riba tarimamu, ḡai ribama ḡoi tu moḡoni vei-iobukaiobuka tarimamu, tarimarima gariri asi oveini. Tarima ḡeri dagi maki asi otuḡamaḡirini, senaḡi ḡoi na moḡoni ai Barau ḡena dabara ovevaḡa-riba iaḡi-ḡitakauani. Novaḡa-ribama, Kaisara, Roma ḡeri vere, ḡenai takesi baḡana dava ba asiḡi? Baḡana vinia ba asi baḡana vinia?"

¹⁵ Senaḡi Iesu na ḡeri ḡofaḡofa eribaiato nai, ekirarito, ekirato, "Karase nai au ḡoribaḡaniguni? Silva monina ta ḡoḡwa-iaḡomaia, nama ḡitaia."

16 Benamo ta ġeġwa-iaġomaiato, Iesu na edanaġirito, ekirato, “Mai tu dei laulauna e dei arana?” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Kaisara ġena.”

17 Iesu na ekirarito, “Kaisara ġena dagara Kaisara boġono vinia, Barau ġena dagara Barau boġono vinia.” Benamo ġeġaba-rakavato ġia ġenai.

Variġisi-ġenoġoi guruġari

Mataio 22:23-33; Luka 20:27-40

18 Sadukea tarimari kota Iesu ġenai ġeiaġoto. Ġia ġeri tuġamaġi tu, mase tarimari asi ma beġe variġisi-ġenoġoini. Benamo Iesu ġedanaġiato, ġekirato,

19 “Vevaġa-riba tarimamu, Mose na taravatu ġai ġema maiġesina etoreato, ‘Bema tau ta kakana bemaseni, vabuna bemase-kwaneani, ma asi naturi nai, mo tau na kakana vabuna bene ġaraġoa, naturi beġene maġuri mase tauna ġena.’

20 Mero mabarari tu imaima ruarua (7). Mero guinena na eġaraġoato, ma emaseto asi natuna.

21 Mero vaġa-ruaruana na vabuna ma eġaraġoato, senaġi ġia maki emaseto asi natuna. Mero vaġa-toitoina maki moġesina moġo.

22 Moġa nuġanai ġia mabarari tu imaima ruarua (7), naturi ta asi ġevaġa-ġoraiato. Dokonai mo vavine maki emaseto.

23 Variġisi-ġenoġoi ġaronai mo vavine tu dei ġaraġona? Korana ġia tu tauri 7 na ġeġaraġoato.”

24 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi tu ġokerereni, korana Buka Vevaġa anina ema Barau ġena seġuka asi ribami.

25 Mase na ma beġe variġisi-ġenoġoini tarimari tu asi ma beġe veġaraġoni. Ġia tu aneru kavana gubai.

26 Mase na ma beġe variġisi-ġenoġoini guruġari Mose ġena bukai asi ġoiaviani? Ġau eġaraiato varina nuġanai Barau na Mose ekiraiato, ekirato, ‘Au tu Aberahamo ġena Barau, Isako ġena Barau, ema Iakobo ġena Barau.’

27 Ġia tu dia mase tarimari ġeri Barau, senaġi maġuri tarimari ġeri Barau. Ġomi tu ġokerere-rakava rakavani!”

Veuravini tu taravatu mabarari evanaġirito

Mataio 22:34-40; Luka 10:25-28

28 Taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimana ta eiaġomato, ġeri guruġa-guruġa eseġaġiato, benamo eġitaiato, Iesu na evaġa-veve ginikaurito nai, edanaġiato, ekirato, “Taravatu mabarari nuġari ai aiġa tu barego vedaureana?”

²⁹ Iesu na evaḡa-veſeato, ekirato, “Barego vedaureana tu maiḡa: ‘Isaraela tarimami o, ḡoseḡaḡi, Vereḡauka ḡita ḡera Barau tu Vereḡauka sebona kwariḡutu.

³⁰ Vereḡauka ḡoi ḡemu Barau bono ura-vinia ma nuḡamu mabarana, ma iaukamu mabarana, ma ḡemu tuḡamaḡi mabarana, ma kokoremu mabarana ḡesi.’

³¹ Vaḡa-ruaruana tu maiḡa: ‘Sevimu tarimana bono ura-vinia, ḡoi tauḡemu oveura-vinini kavana.’ Taravatu ta na mai taravatu ruarua asi bevanaḡirini.”

³² Taravatu evevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimana ma evaḡa-veſeto, ekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, ḡoi ḡemu guruḡa tu moḡoni, Barau tu sebona moḡo, asi ta maia.

³³ Bono ura-vinia ma nuḡamu mabarana, ma ḡemu tuḡamaḡi mabarana, ma gwadamu mabarana, ema sevimu ai etanuni tarimana maki bono ura-vinia, ḡoi tauḡemu oveura-vinini kavana. Maiḡa tu barego vedaurea, ginitaḡo dagarari e boubou dagarari mabarari evanaḡirito.”

³⁴ Benamo Iesu na mo tarima ḡena vevaḡa-veſe eḡitaiato ma iaunegana e ma tuḡamaḡi-fakana ḡesi, benamo ekiraiato, ekirato, “Ḗoi e Barau ḡena Basileia fakami tu asi manaḡa.”

Moḡa murinai tarima ta na asi ma edanaḡiato, korana ḡegarito nai.

Keriso tu Davida natuna ba Davida ḡena Vereḡauka?

Mataio 22:41-46; Luka 20:41-44

³⁵ Iesu Rubu Veaḡa nuḡanai evevaḡa-ribato-ḡoi nuḡanai, ekirato, “Taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiani tarimari tu kamasi nai Keriso tu Davida natuna ḡetoni?”

³⁶ Davida Iauka Veaḡa na riba e tuḡamaḡi-faka eviniato, benamo eguruḡa-foforito, ekirato,

‘Barau na au ḡegu Vereḡauka ekiraiato:

Au ḡimaḡu aroribana rekenai

noma tanu,

bene iaḡo mo, ḡoi ḡebaru-vinimuni tarimari ḡoi kwakumu gaburenai batorerini.’

³⁷ Davida na Keriso tu ‘Vereḡaukana’ ekiraḡito; kamasi nai Keriso tu Davida natuna?”

Taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari ḡeri ḡofaḡofa veiḡari

Mataio 23:1-36; Luka 11:37-54; 20:45-47

Tarimarima ḡutuma lelevaḡi Iesu ḡena guruḡa ma iakuri ḡesi ḡeseḡaḡiato.

³⁸ Ḗena vevaḡa-riba nuḡanai ekirato, “Taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiani tarimari boḡono ḡita-ginikauri. Ḗia ḡeurani dabuḡa maukari beḡene riḡo, maketi gaburi ai beḡene rakao-rakao, tarimarima na beḡene vaḡa-namori urari ai.

39 Rubu nuḡari ai e ḡanivegogo gaburi ai ḡeri ura sea namori ai beḡene tanu.

40 Ġia na vabu ḡeri numa e farefare ḡevaḡa-koririni. Ġeri ḡauḡau tu mauka kenene, ḡeḡofaḡofani. Ġia tu meto barego vedaurea beḡe ḡabini.”

Vabu ḡena boubou monina

Luka 21:1-4

41 Iesu moni-tore mauḡana ḡoiranai etanu-tarito, benamo tarimarima moni ḡeḡurato-ḡoi eḡitarito. Farefare e moni vovoka tarimari ḡutuma moni barari ḡeḡurato-ḡoi.

42 Senaḡi asi-ḡena e asi-ḡana vabuna ta eiaḡomato, ḡena moni misiri ruarua moḡo eḡura-riḡorito, mai tu noḡa moḡo toea sebona kavana.

43 Benamo Iesu na ḡena mero ekearito ḡia ḡenai, benamo ekirarito, ekirato, “Moḡoni akiramini, mai vabu na beḡuraia monina na mabarari ḡeri vini bevanaḡiri.

44 Korana ḡia mabarari ḡeri moni vovoka ḡerina koturi moḡo beḡe vini, senaḡi mai vabu tu asi ḡena-ḡana na nuḡanai ḡenai kara ḡetanuni ḡena maḡuri ai bere vevaḡa-kava-iaḡiri dagarari mabarari beḡurari.”

13

Iesu na vau beḡea ḡorani dagarari ekiraḡirito

1 Iesu Rubu Veḡa na eraka-rosito-ḡoi nai, ḡena mero ta na ekiraiato, ekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, mai fore asikeikeiri noḡitari e mai numa baregori ma marevari maki noḡitari.”

2 Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Mai numa baregori oḡitarini? Mai fore ta fore ta iatanai asi beḡe tanuni, mabarari beḡe vare-bubu-riḡorini.”

3 Iesu Olive Ġorona tuḡunai etanu-taḡoto-ḡoi, Rubu Veḡa Ierusalemāi eḡita-iaḡoato-ḡoi nuḡanai, Petero, e Iakobo (o Iames), e Ioane, ema Anduru na ḡedanaḡi-ḡairiato, ḡekirato,

4 “Nokira-varama, mai dagara tu aitoma beḡe ḡorani, ema beḡe ḡorani nai, kamara vetoḡa na bevaḡa-foforiani, maniḡeri mabarari beḡe ḡorani?”

5 Benamo Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Ġomi lorimi boḡono vetore, tarima ta na asi bene ḡofami.

6 Tarima vovoka au aragu ai beḡe iaḡomani, beḡe kirani, “Tarimana tu au maiḡegu!” Tarima ḡutuma beḡe ḡofarini.

7 Bema ḡomi na vetari o tuari gururi e tuari variri boḡo seḡaḡirini nai, nuḡami asi beḡene raḡe. Maniḡeri dagara tu beḡe ḡorani, senaḡi dokona tu asi roḡo.

⁸ Tanobara ta tanobara ta ġesi beġe vevaġini, gavamani ta gavamani ta ġesi beġe vetarini. Gabu ġutuma nuġari ai tano beġe iagani, doġe maki beġe ġorani. Mai tu midigu moġo besinaiani, noġa moġo mero keina emaġurini midiguna kavana.

⁹ Tauġemi boġono venari-ginikau, korana beġe ġabimini, Iuda ġeri kanisoro tarimari ġeri ai beġe ġori-iaġomini e rubu nuġari ai beġe kwarimini. Au ġoġabi-raġeguni dainai, gavana e vere barari o kini ġoirari ai roġo boġo ruġani, au vaġa-moġonigu ai boġono iaġo.

¹⁰ Vari Namona tu tanobara mabarari nuġari ai beġe ġobata-iaġi guineani.

¹¹ Bema Kota tarimari ġoirari ġana beġe ġori-iaġomini nai, kara toma boġoa kiraġirini guruġari asi boġono nuġa-vekwarāġi-iaġiri. Ġarona beraġasini vau, Barau na kara bevaġa-ribamini guruġari boġono kiraġiri, korana dia ġomi boġo guruġani, senaġi Iauka Veaġa beguruġani.

¹² Kakana na tarina berevaiani bene mase ġana, tamana na natuna maki moġesina beveiani. Naturi na tamari sinari beġe seġafore-vinirini ema beġe vaġirini.

¹³ Tarimarima mabarari na beġe iau-rakavamini, korana au ġoġabi-raġeguni nai. Senaġina deikara bevevaġa-gwaġiġini mo dokona tu bemaġurini.”

Vevaġa-gari dagarana befoforini

Mataio 24:15-28; Luka 21:20-24

¹⁴ “Bema ġomi na dagara rakava vedaureana, vevaġa-gari dagarana, boġo ġitaiani, asi bene ruġa gabunai beruġani.” Mai guruġa beiaviani tarimana bene riba maoro anina tu kara. “Benamo deidei Iudeai ġetanuni tarimari ġoro ġana beġene raga-iaġo.

¹⁵ Deikara numa tuġunai etanu-taġoni tu, asi ma bene raka-toġa numa nuġana ġana ġena farefare ġabiġabiri.

¹⁶ Deikara vamoka nuġanai maki asi ma bene ġenoġoi ġena koudi ġabi-ġabiri.

¹⁷ Mo negai vavine ma baniri e ġabi-variġu vavineri kika ma vetuġari!

¹⁸ Boġono ġauġau, mai dagara asi bene ġora ġura e nagure ġarori ai!

¹⁹ Korana mo negai rakava e midigu barego beġe raġasini, Barau na tanobara eveiato beiaġoma maitoma, rakava e midigu moġesina asi ġeġorani. Ma maiġa murinai moġesina kavana ta asi ma beġorani.

²⁰ Bema Vereġauka na mo ġaro rakavari asi bere vaġa-kubiri, tarima ta asi bere maġuri riba, senaġi eġabi-hidirito tarimari dairi ai, ġia na ġarori evaġa-kubirito.

21 Mo negai, bema tarima ta na bekiramini, ‘Ġoġitaia, Keriso tu maiġa!’ o ‘Ġoġitaia, ġia tu iomoġa!’ betoni nai, asi boġono vaġa-moġonia.

22 Korana tu Keriso ġofaġofari e peroveta tarimari ġofaġofari beġe foforini, vetoġa boruri e nuġa-farevaġi veigari beġe veirini, Barau na eġabi-viriġirito tarimari beġene ġofa-veġonuri ġana.

23 Moġesi nai tauġemi boġono venari; dagara mabarari tu akiravara-guinemini, aoa roġosi bene raġasi nai.”

Tarimarima Natuna ġena iaġoma

Mataio 24:29-31; Luka 21:25-28

24 “Senai mo negai, rakava beġe ġorani murinai, ġaro bemukunani e ġue maki asi bemamani,

25 visiġu guba na beġe ketoni e guba seġukari beġe iagaia-gani.

26 Benamo tarima na Tarimarima Natuna beġe ġitaiani, magube na beiaġomani ma seġuka barana e ma marevana ġesi.

27 Benamo ġia na aneru betuġurini, eġabi-viriġirito tarimari beġe vaġa-vegogorini tanobara mabarari na.”

Barabore - Vevaġa-riba figi ġauna ġenana

Mataio 24:32-35; Luka 21:29-33

28 “Figi ġauna ġenana mai barabore boġono ribaia: Kabona ġefori-raġeni e launa ġefafani nai, ġoribani, ġaro ġena tora taimina tu bekavinaġi ġotoni.

29 Moġa ilailanai, ġomi maki bema mai dagara beġe ġorani boġo ġitarini nai, boġono riba, Tarimarima Natuna tu bekavinaġi ġatama bokai.

30 Moġoni akiramini, mai ġuru asi bekorini, beiaġoni mo, mai dagara mabarari beġe ġorani.

31 Guba e tanobara beġe rekwa-rekwani, senai au ġegu guruġa tu asi beġe rekwa-rekwani, beġe tanu-vanaġi vanaġini.”

Ġaro ema hora tarima ta asi ribana

Mataio 24:36-44

32 “Senai mo ġaro ema aoa tu tarima ta asi ribana, e aneru gubai asi ribari, ema Natuna maki asi ribana, senai Tamana ġereġana moġo ma ribana.

33 Lorimi boġono vetore, boġono venari-ginikau, korana asi ribami, aitoma mo aoa beaġasini.

34 Ġia tu maiġesina kavana, tarima ta eraka-ġerevaġito, ġena numa eraka-kwaneato, benamo ġena vetuġunaġi tarimari maoro evinirito, tata ġeri ġauvei beġene vei. Ġatama-boka narinarina tarimana maki ekiraiato, bene riviġaua.

³⁵ Moĝesi nai ĝomi maki tataĝa-taĝo boĝono tanu, korana numa biaguna beĝenoĝoini aoana tu asi ribami, lavilavi ai, ba boĝi nuĝanai, ba kokoroku begoĝini ai, ba boĝiboĝi ai.

³⁶ Irau mai moĝo beraĝasini, benamo genami ai beĝoitaĝomini ĝesi.

³⁷ Au na kara ĝomi akira-varamini guruĝana tu tarimarima mabarari maki akira-vararini, akirani, "Tataĝa-taĝo boĝono tanu e boĝono venari-ginikau!" "

14

Iesu beĝene vaĝia dabarana ĝevetauato Ioane 11:45-53

¹ Ĝaro ruarua moĝo, benamo Pasova verekona o Iuda tarimari mase aneruna na evanaĝirito asi evaĝirito verekona e asi etubuni faraona verekona beĝe veiani nuĝanai, Rubu Veaĝa vereri baregori e taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari na Iesu beĝene ĝabi-lemmaia, benamo beĝene vaĝi-masea dabarana ĝevetauato-ĝoi.

² Senaĝi ĝekirato, "Dia vereko nuĝanai bene ĝora, korana vereko beĝe iaĝoma tarimari ĝia iatana na beĝe burini garina."

Vavine ta ĝena veĝa namona

Mataio 26:6-13; Ioane 12:1-8

³ Iesu Betania ai Simona lepera tarimana ĝena numai eĝaniĝanito-ĝoi nuĝanai, vavine ta eraka-toĝato, kavabu namona ta, alabasta forena na ĝeveiato kavabuna, eĝabikauato, nuĝanai tu muramura ma bonana namona. Mo muramura tu ĝauĝa arana nad ĝokana na ĝeveito-ĝoi dagarana, ma voina tu varaĝe rakava. Mo vavine na mo kavabu bokana ebota-fakaiato, benamo muramura Iesu debanai ebubuato.

⁴ Ĝia sevinai tarimari kota tu ma nuĝa-metori ĝesi ĝeveguruĝa-vevinito, ĝekirato, "Karase nai mai muramura bonana namona efitoĝa-kavaiani?"

⁵ Bere voivoi-iaĝia, benamo silva moniri sinau toitoi (300) bere ĝoitaĝoa, (mai tu tarima ta davana laĝani ta nuĝanai kavana), benamo asi ĝeri-ĝari tarimari bere viniri." Benamo ĝia na mo vavine ĝevaneato.

⁶ Senaĝi Iesu ekirato, "Ĝoraga-kwanea! Kara dainai ĝomi na meto ĝoviniani? Mai vavine na tu veĝa namona au ĝegu ai beveia.

⁷ Asi ĝeri-ĝari tarimari tu ĝomi ĝesi boĝo tanu-vanaĝi vanaĝini, be boĝo urani nai, boĝono vaĝa-kavari. Senaĝi au tu dia ĝaro mabarari ĝomi ĝesi batanuni.

⁸ Mai vavine na tu kara bere veia dagarana beveia, ĝia na au tauĝanigu ai muramura bebubu-guinea gurigurigu ĝana.

9 Moḡoni akiramini, Vari Namona beḡe ḡobata-iaḡiani tanobara mabarari nuḡari ai, mai vavine na veiḡa beveia veiḡana maki beḡe kiraḡiani, ḡia tuḡamaḡi-iaḡina.”

Iudas na Iesu erevaiato
Mataio 26:14-16; Luka 22:3-6

10 Benamo Iudas Isakariota, gabanana ruarua (12) tarimana ta, Rubu Veaḡa vereri baregori ḡeri ai eiaḡoto, Iesu benea revaia ḡia ḡeri ai ḡana.

11 Benamo ḡia na ḡeseḡaḡiato nai, ḡeiaku-rakavato, benamo ḡekira-toreato, moni beḡe viniani. Benamo Iudas na ḡimari ai betore-kauani dabarana ma evetauato-ḡoi.

Iesu ma ḡena mero ḡesi ḡinitaḡo mamoea ḡeḡaniato
Mataio 26:17-25; Luka 22:7-14; 22:21-23; Ioane 13:21-30

12 Ġaro ḡiniguinenai, asi etubuni faraona verekona veiveina e ḡinitaḡo mamoea vaḡivaḡina ḡaronai, Iesu ḡena mero ḡevedanaḡito, ḡekirato, “Ġai tu ainai Pasova verekona baḡana vei-torea, bono ḡania?”

13 Benamo Iesu na ḡena mero ruarua etuḡurito, ekirarito, ekirato, “Vanuḡa baregonai boḡono raka-toḡa, benamo tarima ta nanu gwaḡutuna befaḡaiiani boḡo ḡoitaḡoani. Murina na boḡono iaḡo.

14 Benamo beraḡekauni numanai numa biaguna boḡono vaḡa-guruḡaia, boḡono kira, ‘Vevaḡa-riba tarimana ekirani: Au ḡegu varivari daiḡutuna tu aiḡa, ḡegu mero ḡesi monai ḡinitaḡo mamoea baḡana ḡania?’

15 Benamo ḡia na daiḡutu baregona ta numa tuḡunai bevaḡa-ḡitamini iarevatore. Monai boḡono dabaraia ḡita ḡara.”

16 Benamo mero ḡeiaḡoto, vanuḡa barana nuḡanai ḡerakatoḡato, Iesu na ekiraḡirito ilailari ai ḡedoḡaririto. Monai vereko ḡeveiato.

17 Elavilavito, Iesu ma ḡena mero gabanana ruarua (12) ḡesi ma ḡeraḡasito.

18 Ġeḡaniḡanito-ḡoi nuḡanai Iesu ekirato, “Moḡoni akiramini, ḡomi ta na au borevaguni, ta au ḡesi ini taḡaniḡani-vegogoni tarimamu ta na.”

19 Ġia mabarari nuḡari ma metori ḡesi irau sebori irau sebori na ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Moḡoni dia au, ene?”

20 Iesu na ekirarito, ekirato, “Mai tu ḡomi gabanana ruarua (12) fakami ai ta dei au ḡesi diḡu sebonai ḡanaba-riḡoni tarimana.

21 Tarimarima Natuna bemaseni, Buka Veaḡai ḡetoreato ilailanai. Senaḡi Tarimarima Natuna berevaiani tarimana vetuḡana kekei, asi bere maḡuri tu namo.”

Vereḡauka ḡena ḡanivegogo veaḡana

Mataio 26:26-30; Luka 22:15-20; 1 Korinto 11:23-25

22 Ġia ḡeḡaniḡanito-ḡoi nuḡanai, Iesu na beredi eḡabiato, Barau evaḡa-namoato, etaviato, evinirito, benamo ekirato, “Ḡoḡabia, mai tu au tauḡanigu.”

23 Ġia na kapusi ma eḡabiato, evaḡa-namoato murinai evinirito, benamo mabarari na ḡeniuato.

24 Benamo Iesu na ekirarito, ekirato, “Mai tu au raragu, Ginitaḡo Variḡuna evaḡa-moḡoniani, bevebubuni, tarimarima ḡutuma vaḡa-maḡuriri.

25 Moḡoni akiramini, vine nanuna asi ma baniau-ḡenoḡoiani, beiaḡoni mo, Barau ḡena Basileiai vau ma baniau-ḡenoḡoiani.”

26 Benamo mari ta ḡemariato murinai, ḡeraka-rosito, Olive Ḡorona ḡana ḡeiaḡoto.

Iesu na Petero ḡena vekira-ḡuniḡau ekiraḡi-toreato

Mataio 26:31-35; Luka 22:31-34; Ioane 13:36-38

27 Benamo Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Ḡomi mabarami ḡemi veḡabidadama au ḡegu ai boḡo raga-kwaneani, korana Buka Veaḡai maiḡesi etoreato,

‘Au na mamoe ḡitaḡauri

tarimana bavaḡiani,

benamo mamoe mabarari

beḡe raga-lausini.’

28 Senaḡi au mase na ma bavariḡisi-ḡenoḡoini murinai, baraka-guineni Galilea ḡana. Monai vau bitana vedoḡari.”

29 Petero ekirato, “Mabarari na ḡeri veḡabidadama ḡoi ḡemu ai beḡe raga-kwaneani, senaḡi au na tu asiḡina.”

30 Iesu na evaḡa-veaseato, ekirato, “Moḡoni akiramuni, toma boḡi kokoroku vaḡa-ruarua roḡosi bene goḡi nuḡanai, ḡoi na au vaḡa-toittoi bokira-ḡuniḡauguni.”

31 Senaḡi Petero eguruḡa-ḡiḡiraḡeto, ekirato, “Bema ḡoi ḡesi bita mase-vegogoni maki, au na ḡoi tu asi veḡata bakira-ḡuniḡaumuni.” Mabarari moḡesi moḡo ḡekirato.

Iesu eḡauḡauto Getesemane ai

Mataio 26:36-46; Luka 22:39-46

32 Ġia gabu arana Getesemane ai ḡea raḡasito, benamo Iesu na ḡena mero evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Mainai ḡotanau, au tu naiḡo, naḡuriḡuri roḡo.”

33 Benamo Petero, e Iakobo (o Iames), ema Ioane moḡo eḡoririto, ḡia ḡesi ḡeiaḡoto. Moḡa nuḡanai Iesu tauḡanina efarakaiato, egarito, nuḡana maki evekwaraiḡito-ḡoi.

34 Benamo ekirarito, ekirato, “Au nuḡagu na meto asikei eḡwaiani, dori evaḡiguni; mainai ḡotanau, boḡono venari.”

³⁵ Iesu kota ma eraka-naḡito, tano ai eketo-tarito, benamo Barau enoḡiato, ekirato, bema ma dabara ta moḡa neganai, mai aoa metona ḡenana bene vanāḡi.

³⁶ Ekirato, “Tama, Tamagai o, dagara mabarari ḡoi ḡemu ai veiveiri tu ilaila. Mai midigu bedina ḡeguna noma ḡabi-vaḡia. Senaḡi dia au ḡegu ura, ḡoi ḡemu ura moḡo.”

³⁷ Benamo eḡenoḡoito nuḡanai tu, ḡena mero genamaseri ai eḡoitaḡo-rito, benamo Petero ekiraiato, ekirato, “Simona, ḡoi tu ogenani? Aoa sebona ta kavana maki asi bovevaḡa-gwaḡiḡini?”

³⁸ Boḡono venari, boḡono ḡauḡau, be veribaḡani beiaḡomani nai, asi boḡono moira. Iauka tu moḡoni eurani, senaḡi tauḡani tu emoirani.”

³⁹ Benamo ma eraka-veḡitato, ea ḡuriḡurito, mo ḡauḡau guruḡari guineri ma ea kiraḡirito.

⁴⁰ Ma eḡenoḡoi-iaḡomato nuḡanai tu, genamaseri ai ma edoḡaririto, korana matari tu gena na eḡabi-rakavarito. Ġia asi ribari kamasi beḡe vaḡa-veseani.

⁴¹ Vaḡa-toitoina ma eḡenoḡoito, benamo ekirarito, ekirato, “Ġomi tu roḡo ḡogenani e ḡoiaḡaraḡini? Bevaitovo! Aoana varau beraḡasi! Ġoḡitaia, Tarimarima Natuna tu beḡe revaia, rakava tarimari ḡimari ai beḡe torea.

⁴² Ġovariḡisi, be si-iaḡosi! Ġoḡitaia, au revarevagu tari-mana mai beraḡasi!”

Iesu tuari tarimari o soldia na ḡeḡabiato

Mataio 26:47-56; Luka 22:47-53; Ioane 18:3-12

⁴³ Iesu roḡo eguruḡato-ḡoi nuḡanai, Iudas, mero gabanana ruarua (12) tauna ta, eraḡasito. Tarimarima ḡutuma maki ḡia ḡesi ma ḡeri vetari baḡari e vevaḡi kwariri. Ġia tu Rubu Veaḡa vereri baregori, e taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari, ema Iuda vereri na ḡetuḡurito.

⁴⁴ Reva tarimana na vetoḡa ta ekiravara-torerito, ekirato, “Baverauani tarimana tu moḡa. Boḡono ḡabi-taria, boḡono ḡori-iaḡoa ḡomi ḡemi veḡitaḡau gaburenai.”

⁴⁵ Iudas eraḡasito nai, maoromaoro eiaḡoto Iesu ḡenai, benamo ekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu o!” benamo ever-auato.

⁴⁶ Benamo tuari tarimari na ḡeḡabi-tariato, ḡedegodegoato.

⁴⁷ Senaḡi monai eruḡa-taḡoto-ḡoi tarimana ta, ḡena vetari baḡana einu-vaḡiato, edaveato, benamo Rubu Veaḡa verena baregona ḡena vetuḡunaḡi tarimana seḡana ebasi-vaḡiato.

⁴⁸ Iesu na ekirarito, ekirato, “Au tu seḡafore doḡorona ta aḡori-kauani? Be ḡomi boḡo iaḡoma au ḡabiḡabigu tu, ma ḡemi vetari baḡari e vevaḡi kwariri ḡesi?”

49 Ĝaro mabarari ai au tu ĝomi sevimi ai Rubu Veaĝa nuĝanai avevaĝa-ribato-ĝoi, senaĝi asi ĝoĝabiguto. A mai tu Buka Veaĝai ĝetore-guineato guruĝana vaĝa-moĝonina ĝana.”

50 Ĝena mero mabarari na ĝeraga-kwaneato, ĝeraka-rovorovoto.

51 Mero variĝuna ta tu kefina korina, senaĝi dabuĝa ta na moĝo tauĝanina eriĝo-ĝauato, Iesu murinai erakato. Ĝia maki ĝeĝabi-tariato,

52 senaĝi ĝena dabuĝa ĝimari ai eraga-kwaneato, kefina kori moĝo eraga-kwaraĝato.

Iesu kanisoro tarimari ĝoirari ai

Mataio 26:57-68; Luka 22:54-55; 22:63-71; Ioane 18:13-14; 18:19-24

53 Ĝia na Iesu ĝeĝori-iaĝoato Rubu Veaĝa verena baregona ĝenai, ema Rubu Veaĝa vereri baregori, e Iuda vereri, ema taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari mabarari ĝeraka-vegogoto.

54 Petero na Iesu eraka-ĝiuato, senaĝi ma fakana eiaĝoto mo, Rubu Veaĝa verena baregona ĝena numa maĝuna nuĝanai eraka-toĝato. Monai gadi tarimari fakari ai ea tanuto, benamo karava na etunuato-ĝoi.

55 Rubu Veaĝa vereri baregori e Iuda ĝeri kanisoro tarimari mabarari na tu Iesu vaĝa-masena korana ta ĝevetauato, senaĝi ta tu asi ĝedoĝari-ato.

56 Tarimarima ĝutuma ĝeri ĝofaĝofa guruĝari na ĝevaĝa-badeato-ĝoi, senaĝi ĝeri guruĝa tu asi ĝesebonato-ĝoi.

57 Benamo tarima kota ĝeruĝa-vaisito, benamo mai ĝofaĝofa guruĝari ĝekiraĝirito, ĝekirato,

58 “Ĝai tu ĝia ĝena guruĝa baĝa seĝaĝia, bekira, ‘Au na mai tarimarima ĝimari na ĝeragaiato Rubu Veaĝana barovoani, ema ĝaro toitoi nuĝanai ta ma baragaiani dia ĝima veiveina rubuna.’ ”

59 Senaĝi ĝia ĝeri vevaĝa-bade guruĝari maki asi sebona.

60 Benamo Rubu Veaĝa verena baregona ĝoirari ai eruĝa-vaisito, benamo Iesu edanaĝiato, ekirato, “Ĝoi tu asi bovaĝa-veseni? Maiĝeri na ĝoi ĝevarifu-iaĝimuni guruĝari tu kamasi?”

61 Senaĝi Iesu asi eguruĝato, ma asi evaĝa-veserito. Benamo Rubu Veaĝa verena baregona na ma edanaĝi-ĝenoĝoiato, ekirato, “Ĝoi tu Keriso, ĝevaĝa-namoani Barauna Natuna?”

62 Iesu na evaĝa-veŝeato, ekirato, “Tarimana au maiĝegu! Ĝomi na Tarimarima Natuna roĝo boĝo ĝitaiani, Seĝuka Barauna ĝimana aroribanai betanuni, e guba maguberi iatari na beiaĝomani!”

63 Benamo Rubu Veāga verena baregona na ġena dabuġa edareato, ekirato, “Karase vevaġa-ġita tarimari roġo tave-taurini?”

64 Barau vaġa-rakavana guruġana boġo seġaġia. Ġomi kara ġotoni?” Ġia mabarari ġekirato, “Bene mase moġo.”

65 Benamo kota na ġekanunuato, matana ġekumu-ġauato, ġefaisiato, ġekiraiato, ġekirato, “Ġoi tu peroveta tarimana, be nokiraġia, deikara na bekwarimu?” Benamo gadi tarimari na ġeġabiato, ġimari na ġeforoato.

Petero na Iesu ekira-ġuniġauato

Mataio 26:69-75; Luka 22:56-62; Ioane 18:15-18; 18:25-27

66 Petero roġo numa maġuna nuġanai, Rubu Veāga verena baregona ġena vetuġunaġi ġuiatori ta eiaġoto.

67 Ġia na Petero karava na etunuato-ġoi eġitaiato, benamo eġita-ġinikauato, ekiraiato, ekirato, “Ġoi maki Iesu, Nasareta tauna, ġesi orakaoto-ġoi, okavaiato-ġoi.”

68 Senaġi ġia evekira-ġuniġauto, ekirato, “Au asi ribagu ġoi kara okiraġiani,” benamo eraka-rosito maġu ġatama bokana ġana, benamo kokoroku egoġito.

69 Mo vetuġunaġi ġuiatona na ma eġitaiato, benamo monai ġeruġa-taġoto tarimari ekirarito, ekirato, “Tarimana ta tu maniġa.”

70 Petero ma evekira-ġuniġauto. Nega kotuna evanaġito nuġanai, ġia sevinaġi ġeruġa-taġoto-ġoi tarimari na ġekiraiato, ġekirato, “Moġoni, ġoi maki ġia ġesi ġorakaoto-ġoi tarimamu ta, korana ġoi tu Galilea taumu.”

71 Benamo Petero na ekirarito, ekirato, “Asiġina ġinavaġi, akira-korikorimini, ġomi na ġokiraġiani tarimana au tu asi ribagu.”

72 Kokoroku vaġa-ruaruana ma egoġito, benamo Petero na Iesu ġena guruġa etuġamaġi-doġariato, ekiraiato, “Kokoroku vaġa-ruaruana roġosi bene goġi nai, ġoi na au vaġa-toitoi bokira-ġuniġauguni.” Benamo etaġi-rakava rakavato.

15

Iesu Pilato ġoiranai

1 Boġiboġi iamoiamo, Rubu Veāga vereri baregori, e Iuda vereri, e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari, ema kanisoro tarimari mabarari na ġevaġa-moġoniato. Benamo Iesu ġebarubaruato, ġeġori-iaġoato, Roma Gavana Pilato ġea viniato.

2 Pilato na edanaġiato, ekirato, “Ġoi tu Iuda tarimari ġeri vere o kini?” Iesu na evaġa-veseato, ekirato, “Oi, okiraġiani maniġa.”

³ Benamo Rubu Veāga vereri baregori na Iesu ġevaġa-badeato, guruġa ġutuma ġekiraġirito.

⁴ Pilato na ma edanaġi-ġenoġoiato, ekirato, “Ġoi tu asi bovaġa-veseni? Noġitaia, ġoi iatamu ai tu meto ġutuma ġekiraġirini.”

⁵ Senaġi Iesu asi eguruġato, benamo Pilato tu edaradarato.

Pilato na Iesu ġena mase ekiraġiato

Mataio 27:15-26; Luka 23:13-25; Ioane 18:38-19:16

⁶ Vanaġivanaġi Pasova verekona ġaronai tu Pilato na ġia ġeri dibura numanai etanuni, beġe kiraġiani tarimana ta, etuġu-rosiato-ġoi.

⁷ Mo laġani ai tarima ta arana Barabas, ġia tu dibura numai etanuto tarima kota ġesi, korana ġevevaġito nai, tarima ta ġevaġi-maseato.

⁸ Benamo ġutuma monai ġevevogoto tarimari Pilato ġenoġiato, eveini kavana ma bene vei ġana.

⁹ Pilato na edanaġirito, ekirato, “Ġomi ġourani au na Iuda tarimami ġemi vere natuġu-rosia ba?”

¹⁰ Ġia ribana, Rubu Veāga vereri baregori ġeri mama dainai, Iesu ġia ġimanai ġetoreato.

¹¹ Senaġi Rubu Veāga vereri baregori na tarimarima nuġari ġeġanirito, Pilato na Barabas bene tuġu-rosia.

¹² Benamo Pilato na ma edanaġirito, ekirato, “O mai Iuda tarimami ġemi vere ġotoni tu kamasi bana veia?”

¹³ Ġia ġefararato, ġekirato, “Novaġa-satauroa!”

¹⁴ Pilato na edanaġirito, ekirato, “Karase nai, kamara veiġa rakavana eveiato nai?” Senaġi mabarari ġefarara-gigitarito, ġekirato, “Novaġa-satauroa!”

¹⁵ Pilato ġena ura mo tarimarima ġutuma nuġari bene vaġa-namori ġana, ġia na Barabas etuġu-rosiato, senaġi Iesu tu ġekwariato murinai, evinirito beġene vaġa-satauroa ġana.

Iesu ġevaseva-vaseva iaġiato

Mataio 27:27-31; Ioane 19:2-3

¹⁶ Vetari tarimari na Iesu ġeġori-iaġoato gavana ġena numa nuġanai, benamo karori mabarari ġekea-vegogorito.

¹⁷ Benamo dabuġa kakakakana ġevaġa-veiato, debana dagarana ġau ma giniginina na ġevatoato, korona noġa ġeveiato, benamo Iesu debanai ġetore-kauato.

¹⁸ Benamo ġevaġa-namoato, ġekirato, “Iuda ġeri Kini o, ġaro namona!”

¹⁹ Benamo oro kwarina na debana ġekwari-ġenoġoi ġenoġoiato-ġoi, ġekanunu-kanunuato, ġevetui-tari viniato, ġetoma-rakarigo ġofakau-viniato.

20 Ĝevaseva-vaseva iaĝi-ĝosiato murinai, dabuĝa kakakakana ĝekoki-vaĝiato, ĝena dabuĝa korikorina ma ĝevaĝa-veiato. Benamo ĝeĝori-rosiato beĝenea vaĝa-satauroa ĝana.

Iesu ĝevaĝa-satauroato

Mataio 27:32-44; Luka 23:26-43; Ioane 19:17-27

21 Kurene tarimana ta arana Simona, Alesanda e Rufo tamari, gunika vanuĝana ta na eiaĝomato-ĝoi, vetari tari-mari na ĝelaunaĝi-naĝiato Iesu ĝena satauro neĝwaia.

22 Benamo Iesu ĝeĝori-iaĝoato gabu ta arana Golgota ĝana, anina tu “Deba Ĝavana Gabuna.”

23 Benamo ĝia na vine nanuna, midigu vaĝa-keina mu-ramurana arana muro ĝesi ĝebubu-vegogoato, ĝeviniato, senaĝi asi eniuato.

24 Benamo ĝevaĝa-satauroato; ĝena dabuĝa dainai laki ĝerena ta ĝeveiato, benamo ĝevarerito fakari ai.

25 Bogiboĝi ai horaĝauna 9 koloko rekenai ĝevaĝa-satauroato.

26 Kara koranai ĝevaĝa-satauroato guruĝana satauro iatanai maiĝesi ĝetoreato, “IUDA TARIMARI ĜERI VERE.”

27 Lema tarimari ruarua maki Iesu ĝesi ĝevaĝa-sataurorito, ta aroribana rekenai, ma ta kaurina rekenai. [28 Monana Buka Veaĝai ĝetore-guineato guruĝana evaĝa-moĝoniato, ekirato, “Ĝia vei-rakava tarimari ĝesi ĝeiavi-vegogoato.”]

29 Ĝeraka vanaĝito-ĝoi tarimari na guruĝa rakavari Iesu ĝeviniato-ĝoi, debari ĝekorakorarito, ĝekirato, “Aha, be ĝoi okirato Rubu Veaĝa borovoani, ĝaro toitoi nuĝanai ma bo-vaĝa-ruĝa ĝenoĝoiani otato!

30 Satauro tuĝuna na noraka-riĝo, tauĝemu novevaĝa-maĝuri!”

31 Rubu Veaĝa vereri baregori e taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari na maki fakari ai maiĝesi ĝevaseva-vaseva iaĝiato, ĝekirato, “Ĝia na tarima boruri evaĝa-maĝuririto, senaĝi tauĝena tu asi evevaĝa-maĝurini!

32 Keriso, Isaraela tarimari ĝeri vere, satauro na inimoĝo noraka-riĝo ĝai ĝoiramai, be baĝana vaĝa-moĝonimu!” Iesu ĝesi ĝevaĝa-satauro vegogorito tarimari ruarua na maki ĝeguruĝa-rakava viniato.

Iesu ĝena mase

Mataio 27:45-56; Luka 23:44-49; Ioane 19:28-30

33 Horaĝauna 12 koloko ea ĝabiato nai, tanobara mabarana mukuna na eĝabi-ĝauato; mukuna etanuto, eiaĝoto mo, horaĝauna 3 koloko.

³⁴ Horaḡauna 3 koloko rekenai Iesu eḡabato, ekirato, “Eloi, eloi, lama sabaktani?” anina tu, “Au ḡegu Barau, au ḡegu Barau, kara dainai au boraga-kwanegu?”

³⁵ Iesu sevinai ḡeruḡa-taḡoto-ḡoi tarimari kota ḡeseḡaḡito, benamo ḡekirato, “Ḡoseḡaḡi, Elia ekeaiani.”

³⁶ Benamo tarima ta eragato, nanu erimaiani dagarana ta eḡabiato, vine nanuna mamakina nuḡanai efereiato, gobu lefai egwanu-kauato, benamo eduḡi-raḡeato Iesu na neniua ḡana, ekirato, “Siḡitaia, Elia beiaḡomani, bema ḡabi-riḡoani ba?”

³⁷ Benamo Iesu eḡaba-fouto murinai emaseto.

³⁸ Benamo Rubu Veaḡa nuḡanai veaḡa lelevaḡi daiḡutuna kouḡauna dabuḡana o ketin evedare-kikimato, eruaruato, tuḡuna na mo gabigabina.

³⁹ Roma vetari verena Iesu ḡoiranai eruḡa-taḡoto-ḡoi, ḡena ḡaba eseḡaḡiato e kamasi emaseto eḡitaiato, benamo ekirato, “Moḡoni veḡata, mai tarima tu Barau Natuna!”

⁴⁰ Vavine kotari maki ḡemarere-to-ḡoi, kotuna manaḡai ḡeruḡato, fakari ai tu Maria, Magadala vavinena; e Maria, mai tu Iakobo (o Iames) keina e Iosefa ḡesi sinari; ema Salome.

⁴¹ Galileai mai vavine tu Iesu murina na ḡerakato-ḡoi e ḡia vetuḡunaḡina ḡeiaḡo-vinito-ḡoi. Vavine vovoka ḡia ḡesi Ierusalemna ḡana ḡemaraḡeto vavineri maki monai.

Iesu ḡeguriato

Mataio 27:57-61; Luka 23:50-55; Ioane 19:38-42

⁴² Mo lavilavi ai vereko beḡe vei-toreani, Sabadi ḡarona roḡosi bere ḡabia nai.

⁴³ Iosefa, Arimatea vanuḡa tarimana, ḡematauraiato-ḡoi kanisoro fakari ai tarimana ta, Barau ḡena Basileia evaḡa-nogaiato-ḡoi tarimana, Pilato ḡenai eiaḡoto, benamo enoḡi-ginikauato, Iesu tauḡanina bene ḡabia etato.

⁴⁴ Pilato eseḡaḡito Iesu tu varau emaseto nai, nuḡana efarevaḡito, benamo vetari verena ekeaiato, edanaḡiato, ekirato, “Moḡoni, Iesu tu bemase ba?”

⁴⁵ Benamo vetari verena na Iesu ḡena mase evaḡa-moḡoniato vau, Iesu tauḡanina Iosefa eviniato.

⁴⁶ Moḡa murinai Iosefa na dabuḡa kurokurona namona ta evoiato, benamo Iesu eḡabi-riḡoato, dabuḡa na ekumuato. Gara gabuna fore kouḡanai ea tore-toḡaiato murinai, fore baregona na ḡatama-boka ekure-ḡauato.

⁴⁷ Maria, Magadala vavinena, e Maria, Iosefa sinana, na etoreato gabuna ḡeḡita-kauato.

16

Iesu evariġisi-ġenoġoito

Ioane 20:1-10

¹ Iuda tarimari ġeri Sabadi ekorito murinai, Maria, Magadala vavinena, e Maria, Iakobo (o Iames) sinana, ema Salome muramura ma bonana namona ġevoito, beġene iaġo, Iesu tauġanina beġene daua ġana.

² Fura ġarona giniguinena o Sandei ai, boġiboġi ġaro eraġekauto nai, gara ġana ġeiaġoto.

³ Benamo tauġeri moġo ġeverorito-ġoi, ġekirato, “Deikara na mo fore barana gara ġekouġau-iaġiato tu, dei na toma ea kure-veġitaiani?”

⁴ Senaġi ġeboġe-iaġoto nuġanai, mo fore baregona tu irau ai vetore.

⁵ Ġia gara kouġana nuġanai ġeraka-toġato nai tu, mero variġuna ta ġeġitaiato, aroriba rekenai etanuto, ġena dabuġa tu kurokuro e mauka kenene, benamo nuġari ġefarevaġi-rakavato.

⁶ Ġia na ekirarito, ekirato, “Asi ġogari, au ribagu ġomi tu Iesu, Nasareta tauna, ġevaġa-satauroato tarimana ġovetauani. Ġia tu bevariġisi-ġenoġoi! Ġia mainai tu asiġina, ġetoreato gabuna ġoma ġitaia.

⁷ Be ġoiāġo, ġena mero e Petero boġonoa kira-varari, boġono kira, ‘Iesu tu beġuineni Galilea ġana. Monai vau boġoa ġitaiani evaġa-guruġamito ilailanai.’”

⁸ Benamo mo vavine ġeraka-rosito gara nuġana na, korana nuġari ġefarevaġito e tauġaniri ġeġoġo-ġoġorito-ġoi nai. Tarima ta maki asi ġevaġa-guruġaiato, korana ġegarito nai.

Maria, Magadala vavinena, na Iesu eġitaiato

Mataio 28:9-10; Ioane 20:11-18

[⁹ Fura ġarona giniguinenai, boġi-boġi iamoiamonai, Iesu evariġisi-ġenoġoito, benamo Maria, Magadala vavinena, ġenai efofori-guinetu. Ġia ġenana tu iauka rakavari imaima ruarua (7) elai-vaġirito.

¹⁰ Ġia eiaġoto, benamo Iesu murina na ġerakato-ġoi tarimari ġeri nuġaraġe e taġitaġi nuġanai ekira-vararito.

¹¹ Ġeseġaġiato Iesu tu maġuri, Maria na eġitaiato, senaġi ġena guruġa asi ġevaġa-moġoniato.

Dabarai tarima ruarua na Iesu ġeġitaiato

Luka 24:13-35

¹² Moġa murinai ġia tauri ruarua gabu ta ġana ġeraka-iaġoto-ġoi nuġanai, Iesu ġeri ai efoforito, senaġi vetoġana tu eirauto.

¹³ Benamo tauri ruarua ġeġenoġoito, karori ġekiravararito, senaġi ġeri guruġa asi ġevaġa-moġonirito.

*Iesu ġena mero ġeri ai efoforito e ġia na seġuka evinirito
Mataio 28:16-20; Luka 24:36-49; Ioane 20:19-23*

14 Moġa murinai ġena mero gabanana sebona (11) ġeġaniġanito-ġoi nuġanai, ġeri ai efoforito, evanerito, korana asi ġeri veġabidadama e ġeri nuġa-gwaġiġi dainai, korana mase na evariġisi-ġenoġoito murinai, ġeġitaiato tarimari ġeri guruġa asi ġevaġa-moġonirito.

15 Benamo ekirarito, ekirato, “Ġoiāġo, tanobara mabarari ai Vari Namona tarimarima mabarari ġoirari ai boġono ġobata-iaġia.

16 Deikara na mai Vari Namona bevaġa-moġoniani ema batiso beġabiani tarimana tu bemaġurini, senaġi asi bevaġa-moġoniani tarimana Barau na rakava voina beviniani.

17 Ġeveġabi-dadamani tarimari ġesi mai vetoġa beġe iaġo-sebonani: Iauka rakavari au aragu ai beġe lai-vaġirini. Garo variġuri irauirau ai beġe guruġani.

18 Mota rakavari beġe ġabi-vaisini, mase ġarikiri beġe niurini, senaġi asi beġe vaġa-rakavarini. Ġimari keve tarimari iatari ai beġe tore-kaurini, benamo keve tarimari beġe namoni.”

*Iesu tu Barau na eġabi-varaġeato guba ġana
Luka 24:50-53; Apostolo 1:9-11*

19 Iesu Vereġauka na evaġa-guruġarito murinai, Barau na eġabi-vaishiato, guba ġana evaraġeto, benamo Barau aroribana rekenai etanu-tarito.

20 Benamo Iesu ġena mero ġeraka-lausito, gabu mabarari ai ġea ġobatato. Vereġauka maki ġia ġesi ġeġauvei-vegogoto-ġoi, ema ġeri guruġa evaġa-moġonirito-ġoi nuġa-farevaġi veġa boruri ai.]

VARI NAMONA LUKA NA ETOREATO

Luka vaġa-foforina guruġari

Luka tu doketa tarimana, ma ġia tu irau bese tarimana. Ġia tu dia mo Iesu ġena mero 12 vekaravari ai tarimana ta, senaġi ġia tu Paulo ġesi erakaorakaoto-ġoi tauna.

Luka na mai Vari Namona tu Teofilo ġena etoreato. Etoreato laġanina tu 60 beiaġo 65 fakanai ta, mo tu Iesu emaseto murinai.

Luka ġena ura baregona Teofilo e Grik tarimari ema tari-marima mabarari maki beġene riba, Iesu tu Barau na evaġa-moġoniato, e tarima namo vedaureana, e tarimarima na Barau ġena vevaġa-maġuri beġene ġabia ġana uranai eruġa-boroġirito, benamo ġeri rakava eġwaiato, satauro ai emaseto, ema Iesu ġereġana ġenana moġo Barau ġena vevaġa-maġuri tarimarima na beġe ġabiani.

Luka ġena toretore tu maġesina eboioġaiato:

1. Iesu keina na beiaġo mo etarimato varina - karoa 1:1-4:13
2. Iesu ġena vetuġunaġi ġauveiri eveirito variri - karoa 4:14-21:38
3. Iesu ġena midigumidigu ema ġena mase variri - karoa 22-23
4. Iesu ġena variġisi-ġenoġoi, e ġena tarimarima ġeri ai eforito, ema guba vanuġana evaraġeto variri - karoa 24

Luka na Vari Namona etoreato Teofilo ġena

¹ Vere taumu Teofilo, ġoi atore-vinimuni. Tarimarima ġutuma Iesu na eveirito veiġari ġita fakarai variri varau ġetorerito.

² Tovotovona na tarimarima na matari na ġeġitarito dagarari ema ġeġobata-iaġirito variri ilailari ġevaġa-ribarato.

³ Moġa lorinai au maki atuġamaġini, namona maġa, Vere o, karakara ġeġorato dagarari sigana toġana na bavetau-ġitakauri, benamo ġeġorato ilailari ai ama torerini ġoi ġemu.

⁴ Benamo vau bono riba, ġevaġa-ribamuto-ġoi guruġari tu moġoni veġata.

Ioane Babatiso ġena ġora ġekiraġi-foforiato

⁵ Heroda, vere barana o kini, na Iudea tanona eġitaġauato-ġoi nuġanai, Rubu Veaġa verena ta etanuto-ġoi arana Sakaria, Abia ġena doġoro tarimana. Ġaraġona arana tu Elisabeta. Ġia maki Arona senena, Rubu Veaġa vereri doġorori vavinena.

⁶ Ġia tauri ruarua tu vei-iobukaiobuka tarimari Barau ġoiranai. Vereġauka ġena taravatu ema vevaġa-naġi

mabarabarari ġekorana-iaġirito-ġoi ma nuġari mabarari ġesi.

⁷ Senaġi tauri ruarua asi naturi, korana Elisabeta tu gabanġi, ema ġia tauri ruarua tu varau ġeġaukato.

⁸ Ġaro ta Sakaria ġena vevaġa-veaġa ġauveiri eveirito Rubu Veaġai Barau ġoiranai, korana ġena doġoro ġeri nega dainai.

⁹ Benamo Rubu Veaġa vereri ġeri veiaġa ilailanai Sakaria ġeġabi-hidiato, muramura ma bonana namona bene gabu ġana. Moġa lorinai eraka-toġato Vereġauka ġena Rubu Veaġa nuġanai,

¹⁰ a tarimarima mabarari tu murikai ġeġuriġurito-ġoi muramura egabuto-ġoi nuġanai.

¹¹ Benamo Vereġauka ġena aneru ta ġia ġenai efoforito, muramura goġuna ma bonana fatana veaġana aroriba rekenai eruġataġoto-ġoi.

¹² Sakaria na eġitaiato nai, nuġana efarevaġito ema eġarito.

¹³ Senaġi aneru na ekiraiato, ekirato, “Sakaria, asi nogari, korana ġemu ġauġau Barau na beseġaġia. Ġaraġomu Elisabeta na natumu ta beġabiani, arana bono vatoa Ioane.

¹⁴ Ġoi boiakuni, boverereni, tarimarima ġutuma maki ġia bemaġurini nai, beġe iakuni.

¹⁵ Korana Vereġauka ġoiranai ġia tu vere baregonai beiaġoni. Ġia tu vine nanuna asi bene niua ema niuniu dagarari gwaġiġiri maki asiġina moġo. Ġia roġo sinana dianai, Iauka Veaġa na bevaġa-vonuani.

¹⁶ Ġia na Isaraela tarimari vovoka beġori-kurerini Vereġauka, ġeri Barau, ġenai.

¹⁷ Vereġauka ġoiranai berakani Elia peroveta tarimana ġena kokore ema ġena seġuka kavana. Tama e natu ġia na ma bevaġa-tanu vegogorini. Kira-sirivaġi tarimari maki bevaġa-tanu kurerini, vei-iobukaiobuka tarimari ai beġe iaġoni; benamo ġia na tarimarima beġabi-torerini Vereġauka ġena.”

¹⁸ Sakaria na aneru ekiraiato, ekirato, “Au tu kamasi baribaiani? Au tu ġauka, ġaraġogu maki beġauka.”

¹⁹ Aneru evaġa-veseto, ekirato, “Au tu Gabriela, Barau ġoiranai aruġani. Barau na au betuġugu, bana vaġa-guruġamu ema mai vari namona bana kira-varamu.

²⁰ Senaġi au ġegu guruġa asi ovaġa-moġoniani nai, ġoi murumu bebubuni, asi boguruġani, beiaġoni mo, mai guruġa anina bea ġorani ġaronai. Akiraġirini dagarari ġeri nega korikori ai beġe ġorani.”

21 Mai veigā egorato-ḡoi nuḡanai, tarimarima na ḡenari-kavaiato nai, ḡeverorito karase nai Sakaria Rubu Veāḡa nuḡanai ea kwaibo-rakavato.

22 Eraka-rosito nai, asi evaḡa-guruḡarito, benamo ḡeribato, ḡia tu emata-vanaḡito, kara ta eḡitaiato Rubu Veāḡa nuḡanai. Benamo ḡia na vetoḡai moḡo evaḡa-ribarito, asi eguruḡato, korana muruna ebubuto nai.

23 Sakaria ḡena ḡauvei ḡarori Rubu Veāḡai evaḡa-koririto murinai, eḡenoḡoito ḡena vanuḡa ḡana.

24 Moḡa murinai ḡia ḡaraḡona Elisabeta varau ekuḡato, benamo ḡue imaima (5) etanu-vekuretoḡato numai.

25 Ekirato, “Vereḡauka na bevetuḡagu, maiḡesina au ḡegu ai beveia. Ḣegu maiaka tarimarima ḡoirari ai beḡabi-vaḡia.”

Iesu ḡena ḡora aneru na ekiraḡiato

26 Elisabeta ma banina ḡue imaima sebona (6) nuḡanai, Barau na aneru ta arana Gabriela etuḡuato vanuḡa ta Galilea nuḡanai arana Nasareta ḡana.

27 Ḣuiato ta monai. Ḣia tu ma kirakauna arana Iosefa, Davida ḡena doḡoro tarimana. Mo ḡuiato arana tu Maria.

28 Aneru ḡia ḡenai eiaḡoto, ekirato, “Ḣaro namona, Vereḡauka tu ḡoi ḡesi ema ḡena vevaḡa-namo bara ḡoi ḡemu ai.”

29 Maria na mai guruḡa eseḡaḡiato nai, nuḡana evek-waraḡi-rakavato, etuḡamaḡito mai vevaḡa-namo anina tu kara.

30 Benamo aneru na ma ekiraiato, ekirato, “Maria, asi nogari, Barau na ḡena namo e varevare-bara ḡoi iatamu ai betorea.

31 Ḣoi tu bokuḡani ema mero ta boḡabiani, arana bono vatoa Iesu.

32 Ḣia arana bevaraḡeni ema beḡe kiraḡiani Iaru-korokoro Barauna Natuna. Barau tuḡutuḡu na kini ai bevaḡa-iaḡoani, ḡia senena Davida kavana.

33 Ḣia tu vere tuḡutuḡu ai beiaḡoni, vere betanu-vanaḡi vanaḡini Iakobo besena ḡeri, ḡena Basileia asi bekorini.”

34 Maria na aneru ekiraiato, ekirato, “Mai tu kamasi beḡorani? Au tau ta ḡesi tu roḡosi baḡana gena-vegogo.”

35 Aneru na evaḡa-veseato, ekirato, “Iauka Veāḡa ḡoi iatamu ai befororini, Barau ḡena seḡuka na beboroḡimuni. Moḡesina nai ḡoi ḡemuna bemaḡurini merona veaḡana tu Barau Natunai beḡe kiraḡiani.

36 Bono riba, ḡoi garagaramu Elisabeta, ḡia varau beḡauka, senaḡi ma banina. Ribamu, tarimarima na ḡekiraḡiato-ḡoi, ḡia tu gabani vavinena ḡetato-ḡoi, senaḡi toma ḡena ḡue imaima sebona (6) maiḡa.

37 Korana Barau tu dagara mabarari veiveiri ma ribana.”

38 Maria ekirato, “Au tu Veregāuka ġena vetuġunaġi vavinegu, be bokira kavana au ġegu ai bene ġora.” Benamo aneru na eraga-kwaneato, erakato.

Maria Elisabeta ġenai eiaġoto

39 Mo negai Maria evariġisito, Iudea ġorori vanuġana ta ġana eraga-iaġoto.

40 Monai Sakaria ġena numai eraġekauto, Elisabeta evaġa-namoato.

41 Elisabeta na Maria ġena vevaġa-namo guruġana eseġaġiato nai, natuna tu diana nuġanai eġarevato, benamo Elisabeta Iauka Veaġa na evaġa-vonuato, mamina eġabiato.

42 Benamo eguruġa-baregoto, ekirato, “Vavine vefakari ai Barau ġena vevaġa-namo ġoi iatamu ai tu barego vedaurea, ema boġabiani merona iatanai maki!

43 Senaġi au ġegu namo tu kara Veregāuka sinana ġegu ai beiaġoma?

44 Ġemu vevaġa-namo guruġana baseġaġia nai, natugu tu nuġagu ai eiakuni nai eġarevani.

45 Ġoi overereni, korana oveġabi-dadamato, Veregāuka ġena guruġa bemoġonini otato nai.”

Maria ġena iaku marina

46 Benamo Maria ekirato, “Au nuġagu na Veregāuka evaġa-raġeani.

47 Au iaukagu na maki au vaġa-maġurigu Barauna eiaku-viniani,

48 korana tu au, ġena vetuġunaġi vavinena, ġegu tanu lealei roġo etuġamaġi-taġoguni!

Mainana, beiaġoni mo, ġuru mabarari beġe kirani, Barau ġena vevaġa-namo tu au iatagu ai beġe toni,

49 korana tu veiġa baregori Seġuka Barauna na au ġegu ai beveiri.

Ġia arana tu veaġa.

50 Ġena vetuġaġwa tu ġia ġegari-viniani tarimari iatari ai betoreani, ġuru ta beiaġoni ġuru ta iatari ai betanuni.

51 Ġia ġimana eġabi-vaisirito seġukana na ġeveiavini tarimari elai-karovorito.

52 Ġia na vere baregori ġeri tanutanu gaburi na

edori-firiḡorito,
a tanu lealea tarimari
ḡia na eḡabi-vaisirito.

⁵³ Vito tarimari maki dagara namori ai evaḡa-vonurito,
a farefare vovoka tarimari
ḡia na ḡimari kori
evaḡa-ḡenoḡoirito.

⁵⁴ Ġena kiraḡitore ḡita tubura ḡatara Isaraela tarimari ḡesi
asi etuḡa-rekwarito,

ema ḡia eiaḡomato
ḡena vetuḡunaḡi tarimari Isaraela bene vaḡa-kavari ḡana,

⁵⁵ senera ekiraḡitore-vinirito ilailana.

Aberahamo ma besena ḡesi roḡo bevetuḡa-ḡwa vanaḡi-
vanaḡirini, etato.”

⁵⁶ Maria monai tu Elisabeta ḡesi ḡetanuto ḡue toitoi (3).
Moḡa murinai ḡena vanuḡa ḡana ma eḡenoḡoi-iaḡoto.

Ioane Babatiso emaḡurito

⁵⁷ Elisabeta ḡena ḡabi ḡarona varau eraḡasito nai, mero ta
eḡabiato.

⁵⁸ Benamo sevinai ḡetanuto tarimari ema garagarana na
varina ḡeseḡaḡiato nai, ḡia ḡesi ḡeiaku-vegogoto, korana
Vereḡauka ḡena namo e varevare-bara ḡia ḡenai eḡorato nai.

⁵⁹ Ġaro vaḡa-imaima toitoinei (8) mero tauḡanina kefina
beḡene lama-vaḡia ḡana ḡevevegogoto. Mai ḡaro sebonai maki
arana beḡene vatoa Sakaria, tamana beḡene turaia ḡetato.

⁶⁰ Senaḡi sinana asi eurato nai ekirato, “Asiḡina! Ġia arana
tu Ioane.”

⁶¹ Ġia ḡekirato, “Senaḡi ḡoi ḡemu bese nuḡanai mai ara tu
asiḡina!”

⁶² Benamo ḡia na mero tamana ḡimari ai moḡo
ḡedanaḡiato, mero arana tu deikara beḡene si.

⁶³ Sakaria na toretore vetuḡuna ta ekiraḡiato, benamo
maiḡesi etoreato, “Ġia arana tu Ioane.” Benamo mabarari
nuḡari ḡefarevaḡito.

⁶⁴ Monai vau muruna evekeoto, meana maki eroroḡototo,
benamo eguruḡato, Barau evaḡa-namoato.

⁶⁵ Moḡa lorinai sevirai ai ḡetanuto tarimari mabarari
ḡeḡaba-rakavato ema mo veiḡa varina Iudea ḡoro vanuḡari
mabarari nuḡari ai ḡevari-fiuato.

⁶⁶ Varina ḡeseḡaḡiato tarimari mabarari na ḡetuḡamaḡi-
iaḡiato, ḡekirato, “Mai mero tu kamasi beveini?” Korana tu
Vereḡauka ḡimana seḡukana tu ḡia iatanai.

Sakaria ḡena mari

67 Ioane tamana Sakaria Iauka Veāga na evaāga-vonuato, benamo Barau ġena guruāga evaāga-foforiato, ekirato,

68 “Vereāgauka,
Isaraela tarimari ġeri Barau,
sivaāga-namoa,
korana tu ġia ġena bese
tarimari eiaāgoma-vinirito
bene voi-ġenoġoiri ema
bene vaāga-maāguriri ġana.

69 Vevaāga-maāguri tauna ma seāukana ġesi etuāuato ġita ġera,
ġia tu ġena vetuāunaāgi tauna
Davida garakana.

70 Mai kiraāgitore tu
ġena peroveta tarimari veaāgari na irau laāgani ai ġekiraāgi-
foforiato:

71 Ġita tu ġia na ekira-āgaurato,
ġevetari-vinirani ema ġebaru-vinirani tarimari ġimari na ġia
na bevaāga-maāgurirani etato.

72 Ekirato maki, ġita tubura āgata bevetuāga-āwarini,
ema ġena kiraāgitore veaāgana
asi betuāga-rekwaiani.

73 Ġia na ġita senera Aberahamo ekiraāgitore-viniato,

74 benamo ekirato, ġevetari-vinirani tarimari ġimari na
beāabi-maāgurirani.

Benamo vetuāunaāgina bisini iaāgo-vini asi garira ġesi.

75 Ġoiranai bisini raka ma veaāgara e ma iobukaiobukara ġesi
ġera maāguri āarori mabarari ai.

76 Natugu o, ġoi tu Iaru-korokoro Barauna ġena peroveta
tarimana beāe kiraāgimuni,
korana tu boraka-guineni Vereāgauka ġena dabara bono
vaāga-maāgataia ġana.

77 Ġena bese tarimari
bono vaāga-ribari,
ġia na ġeri rakava bene tuāamaāgi-fitoāgari ema bene vaāga-
maāguriri.

78 Korana ġita ġera Barau ġena vetuāaāgwa tu barego ġita
āgerai.

Ġaro eraākauni mamana kavana vevaāga-maāguri ġita iatarai
betanuni.

79 Benamo mukunai e mase gari nuāanai āetanuni tarimari
bevaāga-mamarini,
ema maino dabaranai beāori-kaurini.”

80 Ioane ebaregoto ema iaukana egwadato. Tano fakanai
etanuto-āoi, eiaāgomato mo, Isaraela tarimari ġeri ai efoforito
āarona.

2

Iesu ġena ġora

¹ Mo negai Kaisara Augusto, Roma ġeri vere, na ġena vevaġa-naġi etuġuato, tanobara tarimari mabarari arari beġene toreri, sensisi beġene ġabia.

² Mai tu sensisi giniguinena, Kwirinio na Siria evereato-ġoi neganai ġeġabiato.

³ Moġa lorinai tarimarima mabarari arari toretoreri uranai tata ġeri vanuġa korikori ġana ġeġenoġoito.

⁴ Iosefa maki erakato. Nasareta, Galilea rekena vanuġa ta na, Betelehema ġana eiaġoto, Iudea rekena vanuġa ta, Davida ġena vanuġa. Mo ġana eiaġoto, korana ġia tu Davida ġena doġoro tarimana.

⁵ Monai arana beġene torea ġana, ġia kirakauna Maria ġia ġesi ġeiaġoto. Ġia tu ma banina.

⁶ Tauri ruarua monai ġetanuto-ġoi nuġanai, ġena ġabi ġarona varau evotuto.

⁷ Ġia eġabito, mero guinena eġabiato, dabuġai eseġoato, boromakau ġeri ġaniġani fatanai evaġa-genakuato, korana varivari tarimari ġeri numa asi faka ta dainai.

Mamoe narinari tarimari ma aneru ġesi

⁸ Mo tano monai mamoe ġenaririto-ġoi tarimari kota tu boġai ġetanuto-ġoi, boġi ai ġeri mamoe ġeġitaġaurito-ġoi.

⁹ Benamo Vereġauka ġena aneru ta ġia ġeri ai efoforito, Vereġauka mamana na emama-taririto; ġegari-rakavato,

¹⁰ senaġi aneru na ekirarito, ekirato, “Asi ġogari! Vari Namona au na baġwa-iaġomaia ġomi ġemi, tarimarima mabarari vaġa-iakuri ema vaġa-verereri ġana.

¹¹ Maitoma Davida ġena vanuġai ġemi vevaġa-maġuri tarimana bemaġuri, Keriso Vereġauka!

¹² Vetoġana tu maiġa, mero raraka-raraka boġo doġariani boromakau ġeri ġaniġani fatanai genakau, dabuġa na be-seġoa.”

¹³ Benamo asikauna guba aneruri ġutuma mai aneru se-bona ġesi ġefofori-barato, Barau ġevaġa-namoato, ġekirato,

¹⁴ “Guba tuġuna vanigerenai

Barau beġene vonevone-raġe vinia,

ema tanobarai maino

ġia na eiaunamo-vinirini

tarimari na beġene ġabia!”

¹⁵ Aneru mabarari na ġeraga-kwanerito, guba ġana ġeġenoġoito murinai, mamoe ġitaġauri tarimari ġeguruġa-vegogoto, ġekirato, “Ġita tu Betelehema ġana si-iaġo, Vereġauka na bevaġa-ribara dagarana sia ġitaia.”

16 Benamo ġeraga-iaġoto, Maria e Iosefa ġedoġaririto, mero keina maki boromakau ġeri ġaniġani fatanai genataġonai ġeġoitaġoato.

17 Mero ġeġitaiato, benamo aneru na ġevaġa-ribarito mero varina ġekiraġi-foforiato.

18 Benamo ġeseġaġito tarimari mabarari mamoe ġitataġori tarimari ġeri guruġa na nuġari ġefarevaġito.

19 Maria na mo guruġa mabarari nuġanai etorerito ema etuġamaġirito-ġoi.

20 Mamoe ġeġitaġauto-ġoi tarimari ġeġenoġoito, Barau ġevevato-iaġiato, ġevaġa-raġeato, korana ġeseġaġirito ema ġeġitarito dagnarari tu moġoni, aneru na ġia evaġa-ribarito ilailana.

Iesu arana ġevatoato

21 Ġaro vaġa-imaime toitoinei (8), mero tauġanina kefina beġe lama-vaġiani ġaronai, ġia arana ġevatoato, Iesu. Sinana na roġosi bene ġoitaġoa nuġanai, aneru na ekiraġiato arana ġeviniato.

Iesu Rubu Veaġai ġea vaġa-foforiato

22 Mero eġorato ġaro gabana vasivasi (40) murinai, ġia ġeri veiareva ġarona eraġasito, Mose ġena taravatu ekirani ilailanai. Benamo Iosefa e Maria na Iesu Ieruselema ġana ġeġwa-iaġoato, Vereġauka ġoiranai ġea vaġa-foforia ġana.

23 Korana Vereġauka ġena taravatu ekirani, “Ġora guine merori mabarari tu veaġa Vereġauka ġena.”

24 Vere-ġauka ġena taravatu ilailana varevare dagnarana beġene vinia ġetato, pune ruarua o pune variġuri ruarua.

25 Tau ta Ieruselemai etanuto-ġoi, arana tu Simeona. Ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana ema Barau ġena taravatu ekorana-iaġiato-ġoi tarimana. Ġia na Isaraela ġeri vevaġa-maġuri enariato-ġoi ema Iauka Veaġa na evaġa-vonuato.

26 Iauka Veaġa na maki evaġa-guruġaiato, ekirato, ġia asi roġo bemaseni mo, Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna), roġo beġitaiani.

27 Iauka Veaġa na Rubu Veaġa nuġanai Simeona eġori-toġaiato vau, Iesu tamana ema sinana na ġeġwa-toġaiato, taravatu ekirani veġana beġene veia ġana.

28 Benamo Simeona na mero eġabiato, efaniato, Barau evaġa-namoato, ekirato,

29 “Vereġauka, ġemu vetuġunaġi tauna mai vau bono tuġu-fitoġagu,

ma mainogu ġesi mai baiaġoni ġemu kiraġitore vaġa-ilailana.

30 Varau ġemu vevaġa-maġuri

matagu na bama ġitaia,

³¹ ġoi na ovei-toreato tarimarima mabarari ġoirari ai.

³² Mamana maġa,

bese iraurau vaġa-mama-iaġiri,

ma ġoi ġemu bese Isaraela

vevato-iaġiri ġana.”

³³ Mero tamana e sinana na Simeona ġena guruġa ġeseġaġito nai, ġeġaba-rakavato.

³⁴ Benamo Simeona na tauri ruarua evaġa-namorito, Maria ekiraiato, ekirato, “Mai mero na Isaraela tarimari ġutuma vaġa-ketori ema ġutuma vaġa-vaisiraġeri ai beiaġoni. Ġia tu vetoġa ta Barau ġenana, tarimarima ġutuma na beġe kiraġi-fitoġaiani,

³⁵ moġesi tarimarima nuġari vekuretoġari dagarari mabarari beġea foforini. Ġoi, Maria, maki midigumidigu asikei boġoitaġoni, noġa moġo lorumu kaia na beġe gwanu-toġaiani midiguna kavana.”

³⁶ Monai peroveta vavinena ta arana Ana. Ġia tu Fanuela natuna, Asere ġena doġoro vavinena. Ġia tu eveġaraġoto, laġani imaima ruarua (7) ġaraġona ġesi ġetanuto,

³⁷ benamo evabuto, laġani gabana imaima ma gabana toitoi vasivasi (84) etanuto, varau eġaukato. Rubu Veaġa asi eraga-kwaneato, laġani e boġi ai Barau etoma-rakariġo viniato-ġoi, eġuriġurito-ġoi ema eġaniveaġato-ġoi.

³⁸ Mo hora sebonai ġia maki eraġasito, benamo Barau evaġa-namoato, Ierusalemata vaġa-maġurina ġenariato-ġoi tarimari ġoirari ai mai mero varina ekiraġiato.

Nasareta ġana ma ġeġenoġoito

³⁹ Iosefa ema Maria na Vereġauka ġena taravatu ekirani veiġari mabarari ġeveirito murinai, Galilea ġana ġeġenoġoito, ġeri vanuġa Nasareta ġana.

⁴⁰ Mai mero ebaregoto ma gwadana ġesi; Barau ġena iaunega na evonuvonu-raġeto ema ġena namo e varevarebara tu ġia iatanai.

Iesu Rubu Veaġa nuġanai

⁴¹ Laġani mabarari nuġari ai Iesu tamana ema sinana tu Ierusalemata ġana ġeiaġoto-ġoi, Pasova verekona dainai. (Moġa tu Iuda tarimari mase aneruna na evanaġirito moġo, asi evaġirito verekona).

⁴² Iesu ġena laġani gabanana ruarua (12) eġabiato nai, ġia maki tamana ema sinana ġesi vereko urana ġeiaġoto, ġeveito-ġoi kavana.

⁴³ Vereko ekorito murinai, ġeġenoġoito ġeri vanuġa ġana, senaġi ġia asi ribari, Iesu tu Ierusalemata ġeraga-kwaneato.

44 Ĝia ĝeri tuĝamaĝi Iesu tu ĝia ĝesi. Ĝaro sebona ĝerakato murinai, garagarari ema ĝatari fakari ai ĝevetauato.

45 Ĝevetauto nuĝanai asi ĝeĝoitaĝoato, moĝa lorinai ma ĝeĝenoĝoito Ierusalemata ĝana Iesu vetauvetauna.

46 Ĝaro toitoi murinai ĝeĝoitaĝoato, Iesu tu Rubu Veaĝa nuĝanai Iuda tarimari ĝeri vevaĝa-riba tarimari ĝesi. Barau ĝena guruĝa ĝekiraĝirito-ĝoi eseĝaĝirito-ĝoi ema ĝia na maki edanaĝirito-ĝoi mai guruĝa aniri tu kara.

47 Mabarari na Iesu ĝena vedanaĝi ema evaĝa-veseto guruĝari ĝeseĝaĝito nai, ĝeĝaba-rakavato.

48 Iesu tamana ema sinana mainai ĝeĝoitaĝoato nai, nuĝari ĝefarevaĝi-rakavato, benamo sinana na ekiraiato, ekirato, "Natugu, karase nai ĝoi na ĝai maiĝesi boveima? Ĝoi tamamu ema au tu ĝoi daimu ai dabarama maki beĝe doko, kamasi ta mai bovei baĝasi."

49 Iesu ekirato, "Karase nai au ĝovetauguni? Ĝomi asi ribami au tu Tamagu ĝena numai?"

50 Senaĝi ĝia asi ribari, Iesu karase maiĝesina evevaĝa-veseto.

51 Moĝa murinai Iesu tamana ma sinana ĝesi ĝeĝenoĝoito Nasareta ĝana. Ĝeri guruĝa mabarari eiaĝo-vinirito-ĝoi. Maiĝeri dagara ĝeĝorato mabarari Maria na nuĝanai etorerito ema etuĝamaĝi taĝorito-ĝoi.

52 Iesu efutuato ma iaunegana ĝesi, Barau ema tarimarima na maki ĝeuraviniato-ĝoi.

3

Ioane Babatiso eĝobatato

Ioane 1:19-28

1 Tiberio Kaisara, Roma ĝeri vere, evereto laĝani gabanana imaima (15) nuĝanai, Pontio Pilato tu Iudea ĝeri gavana, Heroda tu Galilea verena, tarina Filipino tu Iturea ma Trakoniti tanori ĝeri vere, Lisania tu Abilene verena.

2 Anas ma Kaiafas tu Rubu Veaĝa vereri baregori. Mo negai Barau na Ioane Sakaria evaĝa-guruĝaiato tano fakanai.

3 Benamo Ioane na Ioridana ĝarukana tanona mabarana eraka-vaĝa-ĝauato, eĝobatato-ĝoi, tarimarima ĝeri rakava ĝerina beĝene vetuĝamaĝi-kure e beĝene raka-kure, ema babatiso beĝene ĝabia, Barau na ĝeri rakava bene tuĝamaĝi-fitoĝari ĝana.

4 Isaia, peroveta tarimana, ĝena bukai etoreato ilailanai, ekirato,

"Tarima ta tano fakanai ekeani, ekirani,

'Vereĝauka ĝena dabara ĝoiarevaia,

ĝena iaĝoma dabarana ĝovaĝa-maoromaoroa.

⁵ Douka gaburi mabarari
boḡono vaḡa-vonuri,
ḡoro baregori e ḡoro keiri mabarari boḡono vaḡa-faiarari.
Dabara ḡeḡeva-ḡeḡevari
boḡono vaḡa-maoromaorori,
ema dabara koufakoufari maki boḡono vaḡa-vonuri.

⁶ Benamo tarimarima mabarari na Barau ḡena vevaḡa-
maḡuri beḡe ḡitaiani! ”

⁷ Tarimarima ḡutuma Ioane ḡenai ḡeiaḡoto, bene babati-
sori ḡana. Benamo Ioane na eḡobatarito, ekirarito, “Ḡomi
mota naturi, dei na bekirami, Barau ḡena vevaḡa-maoro
ḡenana boḡo raga-maḡurini?”

⁸ Ḡemi rakava ḡerina boḡono vetuḡamaḡi-kure, ema boḡono
raka-kure Barau ḡenai, benamo ḡemi maḡuri ai ḡwaḡwa
namori boḡono buri. Asi boḡono kira, ‘Aberahamo tu ḡai
tamama, (be Barau na beḡabi-raḡemani).’ Korana boḡono
riba, Barau tu ma seḡukana Aberahamo natuna tu mai fore
ḡerina bevaḡa-ḡorarini!

⁹ Koko tu ḡau korari ai varau beḡe toreri. Benamo ḡwaḡwa
namori asi beḡe ḡwani ḡauri mabarari tu beḡe basirini,
karavai beḡe fiu-raḡerini.”

¹⁰ Vegogo tarimari na Ioane ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Be, ḡai
tu kara baḡana vei?”

¹¹ Ḡia na evaḡa-veserito, ekirato, “Ḡomi deidei ḡemi sedi
ruarua nai, ta tu asi ḡena sedi tarimana bono vinia, e ma
ḡana ḡaniḡani tarimana na maki moḡesi bene vei.”

¹² Takesi gogo tarimari maki babatiso beḡene ḡabi ḡana
Ioane ḡenai ḡeiaḡoto, ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Vevaḡa-riba
taumu, ḡai tu kamasi baḡana vei?”

¹³ Ḡia evaḡa-veseto, ekirato, “Taravatu ekirani lorinai
moḡo boḡono gogo.”

¹⁴ Vetari tarimari o soldia na maki ḡedanaḡiato, ḡekirato,
“Ḡai maki kamasi baḡana vei? Ḡia evaḡa-veseto, ekirato,
“Tarima ḡeri moni asi boḡono verariri ema asi boḡono kira-
rakavari. Ḡomi davami dainai maki asi boḡono mugumugu.”

¹⁵ Tarimarima nuḡari ai maiḡesi ḡetuḡamaḡito, “Mai
tarima tu Keriso, (Barau na ekiraḡi-toreato vevaḡa-maḡuri
tauna), banaḡu,” ḡetato.

¹⁶ Benamo Ioane na mabarari evaḡa-guruḡarito, ekirato,
“Au tu nanu na ababatisomini, senaḡi tarima ta beiaḡomani,
ḡia ḡena seḡuka na au ḡegu seḡuka tu evanaḡiani. Au tu asi
ilaila ḡia ḡena tamaka varona baruḡaiani. Ḡia na Iauka Vevaḡa
ema karava na bebabatisomini.

¹⁷ Ḡia ḡimanai tu iareva-iareva dagarana, widi momona tu
widi tauri ḡenana bene iareva-ḡitakauri ḡana. Benamo widi

tu ġena vaġa-vegogo numanai bevaġa-vegogorini, senaġi widi momona tu begabuani asi ebuseni karavanai.”

¹⁸ Ioane na mo guruġai ema guruġa ġutumai maki Barau ġena Vari Namona tarimarima eġobata-vinirito, ema enoġirito, ġeri rakava ġerina beġene vetuġamaġi-kure.

¹⁹ Ioane na maki Heroda, Galilea verena, evaneato, korana tu ġia kakana Filipo ġaraġona eġaraġoato nai, ema veiġa rakavari ġutuma eveirito nai.

²⁰ Heroda na mo rakava mabarari iatari ai ta ma etorekauato, ġia na Ioane dibura numanai ma ekou-ġauato.

Ioane na Iesu ebabatisoato

Mataio 3:13-17; Mareko 1:9-11

²¹ Tarimarima mabarari Ioane na ebabatorito-ġoi nai, Iesu maki ebabatisoato. Benamo Iesu eġauġauto-ġoi nuġanai, guba evekeo-fakato,

²² Iauka Veaġa emariġoto ġia iatanai, vetoġana noġa pune kavana. Garo ta guba na ekea-riġoto, ekirato, “Ġoi tu au Natugu, aura-vinimuni; ema ġemu ai aiaku-rakavani maki.”

Iesu tubuna ġatana arari

Mataio 1:1-17

²³ Iesu na ġena ġauvei esinaiato nai, ġena laġani tu gabana toitoi (30) kavana. Tarimarima ġekirato-ġoi, ġia tu Iosefa natuna. Besena tu maiġeri: Iosefa tu Heli natuna,

²⁴ Heli tu Matat natuna, Matat tu Levi natuna. Levi tu Melki natuna. Melki tu Ianai natuna. Ianai tu Iosefa natuna.

²⁵ Iosefa tu Matatia natuna. Matatia tu Amosa natuna. Amosa tu Nahum natuna. Nahum tu Eseli natuna. Eseli tu Nagai natuna.

²⁶ Nagai tu Mahat natuna. Mahat tu Matatia natuna. Matatia tu Semein natuna. Semein tu Ioseka natuna. Ioseka tu Ioda natuna.

²⁷ Ioda tu Ioanan natuna. Ioanan tu Resa natuna. Resa tu Serubabele natuna. Serubabele tu Sealtiele natuna. Sealtiele tu Neri natuna.

²⁸ Neri tu Melki natuna. Melki tu Adi natuna. Adi tu Kosam natuna. Kosam tu Elmadam natuna. Elmadam tu Ere natuna.

²⁹ Ere tu Iosua natuna. Iosua tu Eliesere natuna. Eliesere tu Iorim natuna. Iorim tu Matat natuna. Matat tu Levi natuna.

³⁰ Levi tu Simeona natuna. Simeona tu Iuda natuna. Iuda tu Iosefa natuna. Iosefa tu Ionam natuna. Ionam tu Eliakim natuna.

³¹ Eliakim tu Melea natuna. Melea tu Mena natuna. Mena tu Matata natuna. Matata tu Natan natuna. Natan tu Davida natuna.

³² Davida tu Iese natuna. Iese tu Obed natuna. Obed tu Boas natuna. Boas tu Salmone natuna. Salmone tu Nasona natuna.

³³ Nasona tu Aminadab natuna. Aminadab tu Admin natuna. Admin tu Areni natuna. Areni tu Hesron natuna. Hesron tu Perese natuna. Perese tu Iuda natuna.

³⁴ Iuda tu Iakobo natuna. Iakobo tu Isako natuna. Isako tu Aberahamo natuna. Aberahamo tu Tera natuna. Tera tu Nahoro natuna.

³⁵ Nahoro tu Serug natuna. Serug tu Reu natuna. Reu tu Peleg natuna. Peleg tu Ebere natuna. Ebere tu Sela natuna.

³⁶ Sela tu Kainana natuna. Kainana tu Afasada natuna. Afasada tu Sem natuna. Sem tu Noa natuna. Noa tu Lameka natuna.

³⁷ Lameka tu Metusela natuna. Metusela tu Enoka natuna. Enoka tu Iared natuna. Iared tu Mahalalel natuna. Mahalalel tu Kainana natuna.

³⁸ Kainana tu Enos natuna. Enos tu Seta natuna. Seta tu Adamu natuna. Adamu tu Barau natuna.

4

Satani na Iesu eriba-ġaniato

¹ Iesu Ioridana ġarukanai Iauka Veaġa na evaġa-vonuato vau, ea ġenoġoito, benamo Iauka na tano fakana ġana eġori-iaġoato.

² Monai ġaro e boġi gabana vasivasi (40) Diabolo na eribaġaniato-ġoi. Mo ġaro mabarari nuġari ai asi eġaniġaniato-ġoi, moġa lorinai mo ġaro ġekorito murinai, ġia evito-rakavaiaato.

³ Diabolo na ekiraiato, ekirato, “Bema ġoi Barau Natuna nai, mai fore nokiraia, be ġaniġani ai neiaġo.”

⁴ A Iesu na evaġa-veseato, ekirato, “Buka Veaġa nuġanai maiġesi ekirani, ‘Tarimarima tu dia ġaniġani na moġo be-maġurini.’”

⁵ Benamo Diabolo na Iesu eġori-raġeato gabu ta tuġunai, tanobara basileiari mabarari vaġa-sebo evaġa-ġitaiato.

⁶ Benamo Diabolo ekirato, “Au na seġuka bavinimuni, maiġeri dagara mabarari boġita-ġaurini, aramu maki be-baregoni. Mai dagara mabarari tu au ġegu, benamo aura-viniani tarimana baviniani.

⁷ Moġa lorinai bema au botoma-rakariġo viniguni nai, maiġeri dagara mabarari boġabirini ġoi ġemu.”

⁸ Senaġi Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Buka Veaġai tu maiġesi ġetoreato, ‘Vereġauka, ġoi ġemu Barau bono toma-rakariġo vinia, ġia moġo ġereġana vetuġunaġina bono iaġo-vini!’”

⁹ Benamo Satani na Ierusalemna ġana eġori-iaġoato, Rubu Veaġa tuġunai evaġa-ruġakauato, ekiraiato, “Bema ġoi Barau Natuna, mainana noburi-firiġo,

¹⁰ korana Buka Veaġa nuġanai maiġesi ekirani, ‘Barau na ġena aneru bekirarini, ġoi beġe narimuni.’

11 Ekirani maki, ‘Aneru na ġimari na beġe ġobemuni, beġe ġabi-vaisimuni, kwakumu fore ai asi boraraiani.’ ”

12 Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Buka Veaġa nuġanai maki ekirani, ‘Vereġauka ġoi ġemu Barau asi bono riba-ġania.’ ”

13 Satani ġena veribaġani mabarari evaġa-koririto, benamo eraga-kwaneato, eiaġoto mo, ġaro ta.

Iesu ġena ġauvei esinaiato Galileai

Mataio 4:12-17; Mareko 1:14-15

14 Iesu ma eġenoġoito Galilea ġana, Iauka Veaġa seġukana maki ġia ġesi. Ġia varina Galilea tano nuġanai ġefiu-rovoroato.

15 Iesu tu ġeri rubu nuġari ai evevaġa-ribato-ġoi, mabarari na ġevaġa-raġeato.

Nasareta tarimari na Iesu asi ġeġabi-raġeato

Mataio 13:53-58; Mareko 6:1-6

16 Benamo Iesu Nasareta ġana eiaġoto. Mai tu ġia ebaregoto vanuġana. Vanaġivanaġi eveito-ġoi kavana Sabadi ai ġia rubu ai eraka-toġato. Benamo Buka Veaġa bene iavia ġana evariġisito nai,

17 Isaia peroveta tarimana ġena buka rubu ġitaġauna tarimana na Iesu eviniato, benamo ġia na ereraiato, ġena iavi-iavi gabuna eġoitaġoato, maiġesi ekirani,

18 “Vereġauka Iaukana tu

au ġegu ai maiġa,

korana ġia na tu

au eboroġiguto,

ema eviriġiguto,

Vari Namona gara veġubu tarimari bana ġobata-viniri ġana.

Etuġuguto, dibura tarimari ġeri ai Barau na dibura na varau eġabi-vaġirato varina bana variflua ġana,

ema mata-bubu tarimari

matari maki beġene fafa.

Ġevaġa-rakavarini tarimari

bana vaġa-maġuriri,

19 ema Vereġauka na tarimarima bevaġa-maġuririni laġanina bana ġobata-iaġia.”

20 Benamo Iesu na buka ma eiokuato, rubu ġitaġauna tarimana ma evini-ġenoġoiato, benamo etanu-tarito. Mabarari rubu nuġanai tarimari na ġeġita-karakaraiato.

21 Benamo Iesu na eġobata-vinirito, ekirato, “Mai boġo seġaġia guruġana tu toma ġaro ai bemoġoni.”

22 Benamo mabarari na ġevaġa-namoato e ġeġabato, korana guruġa namori ekiraġirito nai. Ġekirato, “Mai tu Iosefa natuna ba?”

23 Benamo Iesu na ekirarito, ekirato, “Au ribagu ġomi na mai sisiba guruġana au ġegu ai boġo kira-varaguni, boġo kirani, ‘Doketa tarimamu, tauġemu bono vevaġa-maġuri! Kaperanaumai oveirito veigari variri ġama seġaġirito, be mainai ġemu vanuġa korikori ai maki bono vei.’”

24 Moġoni akiramini, peroveta tarimana tu ġena vanuġa korikori ai asi beġe ġabi-raġeani.

25 Maiġa maki boġono seġaġi: Moġoni, Elia ġena negai vabu ġutuma Isaraelai ġetanuto-ġoi. Laġani toitoi (3) ma ġue imaima sebna (6) nuġanai ġura asi eraguto-ġoi, tanobara mabarana doġe na eġabi-ġauato.

26 Senaġi mo Isaraela vaburi ġeri ai Barau na Elia asi etuġu-iaġoato. Irau gabu vanuġana ta arana Sarefata, Sidono tanonai, vabu ta ġenai etuġu-iaġoato.

27 Elisa, peroveta tarimana, ġena negai lepera tarimari ġutuma Isaraelai ġetanuto-ġoi, senaġi sebna ta asi evaġa-namoato, Naman, Siria tarimana, moġo ġereġana.

28 Rubu ai ġevegogoto tarimari mabarari mo guruġa ġeseġaġiato nai, ġebaru-rakavato.

29 Benamo ġevariġisito, Iesu vanuġa na ġeinu-rociato, ġeri vanuġa ġevaġa-ruġaiato ġorona tavi ta reke lofa asikeina na beġene fiu-riġoa ġetato.

30 Senaġi Iesu tu ġia fakari na moġo eraka-vaġito, mo eiaġoto.

Iesu na iauka rakavana elai-vaġiato

Mareko 1:21-28

31 Iesu tu Kaperanauma, Galilea vanuġana ta, ġana evariġoto. Benamo Sabadi ai evevaġa-ribato.

32 Ġia ġena vevaġa-riba guruġari tarimarima na ġeseġaġiato nai, ġeġaba-rakavato, korana ġena guruġa ma seġukana.

33 Rubu nuġanai iauka rakavana na eboroġiato tarimana ta etanu-taġoto-ġoi. Ġia ekoġo-gigitarito, ekirato,

34 “Iesu, Nasareta taumu o, kara ġemai noveia otoni? Ġoi ġai vaġa-rakavama uranai boiaġoma, ene? Au ribagu, ġoi tu Barau ġena Veġa Tarimamu.”

35 Iesu na ekira-ġoiato, ekirato, “Gurumu, ġia ġenana noraka-vaġi!” Benamo mo iauka rakavana na tano eġidara-iaġiato tarimarima ġoirari ai, ġia ġenana eraka-vaġito, fau ta maki asi efororito ġia ġenai.

36 Benamo tarimarima mabarari nuġari ġefarevaġi-rakavato, ġeveguruġa-vevinito, ġekirato, “Mainai kamasi eguruġani? Be, ma seġukana e ma gwadana ġesi iauka rakavari evaġa-guruġarini, benamo ġeraka-vaġini!”

37 Benamo Iesu varina mo gabu mabaranai ġefiu-rovorovoato.

Iesu na Simona ġena taġama evaġa-namoato
Mataio 8:14-15; Mareko 1:29-31

38 Iesu rubu eraga-kwaneato, benamo Simona ġena numa ġana eiaġoto. Simona ġena taġama vavinena ekeveto, tauġanina eseġuka-rakavato; benamo Iesu ġenoġiato bene vaġa-kavaia.

39 Benamo Iesu eiaġoto mo vavine sevinai eruġato, keve ekira-ġoiato, benamo keve ekorito. Vavine maoromaoro evariġisito, benamo eġuburito.

Keve tarimari ġutuma Iesu na evaġa-namorito
Mataio 8:16-17; Mareko 1:32-34

40 Ġaro ea keto-firiġoto-ġoi nai, tarimarima na keve iraurau tarimari mabarari Iesu ġenai ġeġori-iaġorito. Ġia ġimana tarima tata iatari ai etore-kaurito evaġa-namorito.

41 Iauka rakavari maki tarimarima ġutuma ġerina ġeraka-vaġito, benamo iauka rakavari ġekoġoto, ġekirato, “Ġoi tu Barau Natuna!” Senaġi Iesu na evaġa-guruġarito asi beġene guruġa, korana ġia ribari Iesu tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).

Iesu rubu nuġari ai eġobatato-ġoi
Mareko 1:35-39

42 Elaġanito, Iesu evariġisito, tano fakana ġana eiaġoto. Tarimarima na ġea vetauato, ġedoġariato, ġeġabi-tariato asi ġeri ura ġia na bene raga-kwaneri ġetato.

43 Senaġi Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Au tu vanuġa irauri ai maki bana ġobata, Barau ġena Basileia varina namona bana fiua, Barau na etuġuguto korana tu moġa.”

44 Benamo Iudea tanona ruburi nuġari ai eġobatato-ġoi.

5

Iesu na ġena mero ekearito

1 Ġaro ta Iesu tu Genesareta kouna rikinau eruġa-taġoto-ġoi, tarimarima na ġeraga-ġeġeraġiato, Barau ġena guruġa beġene seġaġia ġana.

2 Ġia tu ġasi ruarua eġitarito, kou rikinau ġeinu-raġerito; maina tarimari na ġeraga-kwanerito, ġeri reke ġeġuriġirito-ġoi.

3 Benamo Iesu tu mo ġasi tai eraġeto, Simona ġena ġasi. Ġia na Simona ekiraiato, kota negini-rosia nanu ġana. Benamo ġasi ai etanu-tarito, tarimarima ġutuma evaġa-ribarito.

⁴ Eguruḡa-ḡosito vau, ḡia na Simona ekiraiato, ekirato, “Ḡemi ḡasi dodoku rekena ḡana ḡogini-rosia, be ḡemi reke boḡono toreri, maḡani-kone boḡono vaḡi ḡana.”

⁵ Simona evaḡa-veseto, ekirato, “Vevaḡa-riba taumu, ḡai tu baḡa vekwaraḡi-laḡani, maḡani-kone ta maki asi baḡa doḡaria, senaḡi ḡoi ḡemu guruḡa dainai reke atorerini.”

⁶ Benamo ḡetorerito, maḡani-kone asisebo ḡetoḡato, ḡeri reke maki dori ḡevedareto.

⁷ Moḡesi nai karori ḡasi tai ḡelau-iaverito, beḡene iaḡoma, be ḡia beḡenema vaḡa-kavari ḡetato. Ḡeiaḡomato, ḡasi ruarua maḡani-kone na ḡevaḡa-vonurito, dori ḡeburuto-ḡoi.

⁸ Simona Petero na mo veḡa eḡorato dagarana eḡitaiato, benamo Iesu kwakuna koranai eketo-tarito vau ekiraiato, ekirato, “Vereḡauka, noraka-veḡita au ḡeguna, au tu vei-rakava tarimagu!”

⁹ Korana tu ḡia ma karona mabarana ḡesi nuḡari ḡefarevaḡi-rakavato, mo maḡani-kone asisebo ḡevaḡirito nai.

¹⁰ Simona ḡesi ḡemaina-vegogoto-ḡoi tarimari maki Iakobo (o Iames) e Ioane, Sebedaiο natuna, ḡeḡaba-rakavato. Iesu na Simona ekiraiato, ekirato, “Asi nogari; maitoma bevesina beiaḡoni, ḡoi tu tarimarima bomaina-vinirini.”

¹¹ Benamo ḡasi ruarua tu kou rikinai ḡeinu-raḡerito, ḡeri dagara mabarari ḡeraga-kwanerito, Iesu murinai ḡerakato.

Iesu na lepera tarimana evaḡa-namoato

Mataio 8:1-4; Mareko 1:40-45

¹² Ḡaro ta Iesu tu vanuḡa ta nuḡanai, tarima ta monai kefina mabarana lepera moḡo. Ḡia na Iesu eḡitaiato nai, ḡoiranai evetui-tarito, enoḡiato, ekirato, “Vereḡauka, bema ḡoi ourani nai, moḡoni boiarevaguni, bovaḡa-namoguni riba!”

¹³ Iesu ḡimana etuḡu-iaḡoato, eḡabi-karaiato, ekirato, “Aurani, be nonamo!” Benamo vaḡa-sebo lepera na eraga-kwaneato.

¹⁴ Iesu na evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Tarima ta asi bono kira-varaia.” Ma ekirato, “Noiaḡo, Rubu Veaḡa verena na bene ḡitamu, ema veiareva varevare dagarari Mose na ekiraḡiato ilailanai bono vinia, be tarimarima beḡene riba, ḡoi tu bonamo.”

¹⁵ Senaḡi Iesu varina tarimarima na ḡefiu-rovorovoato-ḡoi vau, tarimarima ḡutuma-bara ḡevevogoto-ḡoi, ḡia ḡena guruḡa seḡaḡi-seḡaḡiri e ḡeri keve vaḡa-namori uranai.

¹⁶ Senaḡi Iesu tu eraka-veḡitato-ḡoi tano fakana ḡana, ea ḡuriḡurito-ḡoi.

*Iesu na rakava etuḡamaḡi-fitoḡarito
Mataio 9:1-8; Mareko 2:1-12*

17 Ġaro tai Iesu evevaḡa-ribato-ḡoi nuḡanai, Farisea tari-mari e taravatu vaḡa-riba-iaḡina tarimari Galilea e Iudea vanuḡari mabarari na, ema Ierusalemna na ḡeiaḡomato, ḡia sevinaḡi ḡema tanu-tarito. Barau ḡena seḡuka Iesu ḡenai evaḡa-foforiato, keve tarimari bene vaḡa-namori ḡana.

18 Tarima kotari na tauḡanina tavi ta emaseto tarimana ta gedai genagenanai ḡeḡwa-iaḡoato. Numa nuḡanai beḡene raka-toḡa dabarana ḡevetauato, Iesu ḡoiranai beḡene toretaria ḡetato.

19 Senaḡi tarimarima ḡutuma naima, rakatoḡa dabara ta asi ḡedoḡariato. Moḡa lorinaḡi keve rakava tarimana ma gedana ḡesi ḡeḡwa-raḡeato numa tuḡunai, ḡuduḡu ḡeḡiu-fakaiato vau, ḡetuḡu-riḡoato tarimarima fakari ai Iesu ḡoiranai.

20 Iesu na ḡeri veḡabidadama eḡitaiato, benamo keve rakava tarimana ekiraiato, ekirato, “Ġata, ḡoi ḡemu rakava batuḡamaḡi-fitoḡari.”

21 Farisea tarimari e taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari maiḡesi ḡetuḡamaḡito, “Mai tu deikara, ḡia na Barau ekira-fitoḡaiani? Barau ḡereḡana na moḡo rakava etuḡamaḡi-fitoḡarini!”

22 Iesu ma ribana ḡia kara ḡetuḡamaḡirito-ḡoi, benamo evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Karase nai nuḡami ai maniḡesi ḡotuḡamaḡini?”

23 Aiḡesina baguruḡani tu meraḡa, ‘Ġemu rakava batuḡamaḡi-fitoḡari’ banasi, ba bara kira, ‘Novariḡisi, be noraka’ barasi?’

24 Au na navaḡa-ḡitami, Tarimarima Natuna tu ma seḡukana rakava betuḡamaḡi-fitoḡarini tanobarai.” Ġia na keve rakava tarimana evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Novariḡisi, ḡemu geda noḡabia, be numa ḡana noiaḡo!”

25 Benamo ḡia maoromaoro evariḡisito tarimarima ḡoirari ai, egena-iaḡirito dagarari eḡabirito, ḡena numa ḡana eiaḡoto, Barau evaḡa-raḡeato.

26 Tarimarima mabarari nuḡari ḡefarevaḡito ema Barau ḡevaḡa-raḡeato. Gari na evaḡa-vonurito, benamo ḡekirato, “Veḡa boruri toma ḡaro ai bita ḡita!”

*Iesu na takesi gogo tarimana arana Levi ekeaiato
Mataio 9:9-13; Mareko 2:13-17*

27 Moḡa murinaḡi Iesu tu vanuḡa na eraka-rosito, benamo takesi gogo tarimana arana Levi takesi moniri ḡeḡabito-ḡoi numanai tanutaḡo eḡitaiato. Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Murigu ai noma raka.”

28 Benamo Levi evariĝisito, ĝena dagara mabarari eraga-kwanerito, Iesu murinai erakato.

29 Benamo Levi na ĝaniĝani baregona ĝena numai eveiato Iesu ĝana. Varivari tarimari vefakari ai tarimarima ĝutuma takesi gogo tarimari ema tarima tari ĝia ĝesi ĝeĝaniĝanito.

30 Farisea tarimari tari e taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari, ĝia ĝeri doĝoro tarimari, ĝevanevaneto Iesu ĝena mero ĝeri ai, ĝekirato, “Karase nai ĝomi tu takesi gogo tarimari e vei-rakava tarimari ĝesi ĝoĝaniĝanini ema ĝoniuniu-vegogoni?”

31 Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Namo tarimari tu doketa asi beĝe vetaurini, senaĝi keve tarimari moĝo.

32 Au maki vei iobukaiobuka tarimari keakeari asi aiaĝomato, senaĝi vei-rakava tarimari beĝene vetuĝamaĝi-kure e beĝene raka-kure ĝana aiaĝomato.”

Ĝaniveaĝa

Mataio 9:14-17; Mareko 2:18-22

33 Farisea tarimari na Iesu ĝevaĝa-guruĝaiato, ĝekirato, “Ioane Babatiso ĝena mero nega-ĝutuma ĝeĝani-veaĝani e ĝeĝuriĝurini. Ĝai ĝema mero maki moĝesi ĝeveini, a ĝoi ĝemu mero tu ĝeĝaniĝanini e ĝeniuniuni moĝo.”

34 Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Ĝomi ĝotuĝamaĝini veĝaraĝo variĝu tarimana ĝatana seviri ai etanuni nuĝanai beĝe ĝani-veaĝani ei?”

35 Ĝarona eiaĝomani, veĝaraĝo variĝu tarimana ĝia ĝerina beĝe ĝabi-veĝitaiani, monai vau beĝe ĝani-veaĝani.”

36 Iesu na ĝeri barabore ta ma ekiraĝiato, ekirato, “Tarima ta na dabuĝa variĝuna asi bedareani, dabuĝa guinena bani-iaĝina. Bema moĝesi beveini nai, dabuĝa variĝuna bedareani, ema dabuĝa variĝuna veseana dabuĝa guinena ĝesi asi beĝe ilailani.

37 Tarima ta na vine nanuna variĝuna nanigosi kefina guinenai asi besisiani. Bema moĝesi beveini nai, vine nanuna variĝuna na kefi guinena beĝani-fakaiani. Vine nanuna bebebubuni e kefina berakavani.

38 Senaĝi vine nanuna variĝuna nanigosi kefina variĝunai besisiani tu namo!

39 Ema tarima ta na vine nanuna guinena eniuani murinai vine nanuna variĝuna asi beura-viniani, korana ĝia bekirani, ‘Vine nanuna guinena tu namo vedaurea.’ ”

6

Iesu tu Sabadi Verena

¹ Sabadi tai Iesu widi vamokari nuḡari na eraka-iaḡoto-ḡoi, benamo ḡena mero widi ḡebukito, ḡimari ai ḡemuturito-ḡoi, benamo tauri tu ḡeḡanirito-ḡoi.

² Farisea tarimari kotari na ḡedanaḡirito, ḡekirato, “Ḡomi tu kara dainai ḡaina taravatu asi ḡokorana-iaḡiani, Sabadi ai widi ḡobukini?”

³ Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Ḡomi Davida ma karona ḡesi ḡevitorito nai, Davida na veiḡa ta eveiato guruḡana tu asi ḡoiaviani?”

⁴ Barau ḡena numai eraka-toḡato, Barau ḡoiranai ḡetorerito-ḡoi beredi eḡabito, eḡanito ema karona maki evinirito. Mo beredi tu veaḡa, Rubu Veaḡa vereri moḡo ḡari, taravatu.”

⁵ Iesu na ma ekirarito, ekirato, “Tarimarima Natuna tu Sabadi Verena.”

*Ḡima boso tarimana
Mataio 12:9-14; Mareko 3:1-6*

⁶ Ma Sabadi tai Iesu rubu ai eraka-toḡato, benamo evevaḡa-ribato-ḡoi. Monai tarima ta tu ḡimana aroribana tu ebosoto.

⁷ Taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari e Farisea tarimari na tu ḡia ḡeḡita-taḡoato-ḡoi, mai Sabadi ai bevevaḡa-namoni ba asiḡi, korana beḡene samania ḡana.

⁸ Senaḡina Iesu na ḡia kara ḡetuḡamaḡiato-ḡoi tu eribaiato, benamo mo tarima ḡimana boso ekiraiato, ekirato, “Noruḡa-vaisi, mainai noma ruḡa.” Benamo eruḡa-vaisito, ea ruḡato.

⁹ Benamo Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Nadanaḡimi roḡo, taravatu nuḡanai aiḡa tu namo, Sabadi ai veiḡa namori veiveiri namo ba veiḡa rakavari sini veiri? Tana vevaḡa-maḡuri ba tana vaḡivaḡi?”

¹⁰ Eboḡe-ḡeḡeraḡito, mabarari eḡitarito, benamo mo tarima ekiraiato, ekirato, “Ḡimamu notuḡu-roroḡotoa.” Ḡimana etuḡu-roroḡotoato, benamo enamoto ḡimana reke ta kavana.

¹¹ Senaḡina ḡia tu ḡebaru-rakavato, benamo tauḡeri fakari ai moḡo ḡeguruḡa-vegogoto Iesu kamasi ta beḡene veia ḡana.

*Iesu na tarima gabanana ruarua (12) eḡabi-hidirito
Mataio 10:1-4; Mareko 3:13-19*

¹² Mo ḡaro tai Iesu ḡoro ta tuḡuna ḡana evaraḡeto ḡuriḡuri, benamo mo boḡi vinubana Barau ḡenai eḡauḡauto.

¹³ Elaḡanito, ḡena mero ekea-vegogorito, benamo gabanana ruarua (12) eḡabi-viriḡirito, arari evatorito, apostolo.

¹⁴ Simona, arana ta tu Petero, ma tarina Anduru; e Iakobo (o Iames), e Ioane, e Filipo, e Batolomeo,

¹⁵ e Mataio, e Tomasi; e Iakobo (o Iames), Alfeo natuna; e Simona, Selote tarimana;

¹⁶ e Iudas, Iakobo (o Iames) natuna; ema Iudas Isakariota, Iesu berevaiani tarimana.

Iesu evevaġa-ribato e keve evaġa-namorito

Mataio 4:24-25; Mareko 3:7-12

¹⁷ Ġia ġesi ġoro na ġeseiriġoto tano faiaranai, benamo Iesu ema ruġa-tarito. Ġia ġenai riba ġeġabito-ġoi tarimari ġutuma ema tarimarima ġutuma lelevaġiri maki Iudea ema Ierusalemna na ġeiaġomato, Taia konena na e Sidono konena na ġeiaġomato,

¹⁸ ġia beġene seġaġia uranai ema ġeri keve bene vaġa-namori ġana. Iauka rakavari na ġeboroġirito tarimari maki evaġa-namorito.

¹⁹ Benamo tarimarima mabarari ġeurato-ġoi Iesu beġene ġabi-karaia, korana tu seġuka ġia ġenana eiaġomato-ġoi, benamo tarimarima mabarari ġeri keve ġenamoto-ġoi.

Deikara beġene iaku e deikara ġeri ai tu rakava

Mataio 5:1-12

²⁰ Iesu eboġeboġeto, benamo eboġe-iaġoto ġena mero eġitarito vau ekirato:

“Gara veġubu tu ġoiaku,

korana Barau ġena Basileia tu ġomi ġemi.

²¹ Ġomi deidei toma ġevitomini tu boġono iaku,

korana ġomi roġo boġo ġani-maseni bene.

Ġomi deidei toma ġotaġi-taġini tu boġono iaku,

korana boġo rikini bene.

²² Boġono verere bema tarima na beġe baru-vinimini, beġe kira-fitoġamini, beġe rori-toremni, ema arami beġe vaġa-rakavarini Tarimarima Natuna dainai.

²³ Moġeri beġe ġorani ġaronai boġono iaku e boġono buri-vaisi ma vereremi ġesi, korana davami tu asikeikeina gubai. Korana ġia seneri na maki peroveta tarimari moġesi ġeveirito.

²⁴ Senaġina ġomi ma ġemi

farefare ġutuma tarimami

vetuġami kika,

korana vaġa-iakumi farefareri tu varau ġoġabito bene.

²⁵ Toma ġoġani-maseni tarimami,

vetuġami,

korana beġea vitomini.

Toma ġorikini tarimami,

vetuġami kika,

korana nuġami beġea metoni

e boġoa taġini.

26 Tarimarima na ġekiraġi-varaġe varaġemini tarimami, ve-tuġami, korana seneri na maki peroveta tarimari ġofaġofari tu maniġesi ġevaġa-raġerito.”

Ġevaġa-rakavamini tarimari boġono ura-viniri
Mataio 5:38-48

27 “Senagina au ġoseġaġiguni tarimami akiramini: Ġebaru-vinimini tarimari boġono ura-viniri, ġevaġa-rakavamini tarimari veiġa namori boġono vei-viniri.

28 Ġekira-rakavamini tarimari boġono vaġa-namori ema veiġa rakavari ġevei-vinimini tarimari ġeri boġono ġurigiuri.

29 Bema tarima ta na taġomu tavi ta beforoani nai, taġomu reke ta maki bono vinia. Tarima ta na ġemu koudi beġabiani nai, sedi maki asi bono ġabi-taria, bene ġabia.

30 Ġemu ai beġe noġinoġini tarimari bono viniri ema deikara na ġemu dagara ta beġabi-rakaiani, ġabiġoina gurigana asi bono vei.

31 Kara ourani tarimarima na ġemu ai beġene veia veigana, ġia ġeri ai maki mo veigā bono veia.

32 Bema ġoura-vinirini tarimari tu ġomi ġeura-vinimini tarimari moġo nai, ġomi ġemi namo tu kara? Rakava tarimari maki ġeura-vinirini tarimari moġo ġeura-vinirini.

33 O bema veigā namori ġemi ai ġeveini tarimari moġo veigā namori ġovei-vinirini, ġomi ġemi namo tu kara? Rakava tarimari maki mani veigā sebona ġeveiani.

34 O bema ma beġe vini-ġoimini tarimari moġo ġovinirini, ġomi ġemi namo tu kara? Rakava tarimari na maki tarima ġevinirini, murinai tu mabarari ma beġene dava-ġoiri ġetoni.

35 Senagina ġebaru-vinimini ema ġevaġa-rakavamini tarimari boġono ura-viniri, veigā namori ġeri ai boġono vei, boġono viniri, a tuġu vaġa-voi tuġamaġina asi boġono vei. Benamo davami beġene barego, ema Iaru-korokoro Barauna natunai boġono iaġo, korana tu ġia na asi ġevaġa-namoani tarimari e vei-rakava tarimari evaġa-namorini.

36 Boġono vevetuġa-ġwa, ġomi Tamami evevetuġa-ġwani kavana.”

Nuġami ai tarimarima asi boġono vaġa-rakavari
Mataio 7:1-5

37 “Nuġami ai tarimarima asi boġono kira-kerereri. Moġesi tu Barau na maki asi bekiraġimini ġomi tu kerere. Rakava voina tarimarima ġeri ai asi boġono kiraġi-kaua, benamo Barau na rakava voina ġemi ai asi bekiraġi-kauani. Rakava boġono tuġamaġi-figoġaia, be Barau na maki ġemi rakava bene tuġamaġi-figoġari.

38 Boḡono vini, be Barau na maki bene vinimi, ḡutumari bene dori-riḡori, bene kora-vegogori, bene vonu-fokafoka, bene ḡiḡiḡiḡi-seḡi, bene bubu-riḡoa ḡemi ai. Korana aiḡesi ḡomi ḡovinini, Barau na maki moḡesi bevinimini.”

39 Iesu na barabore ta ma ekira-vararito, ekirato, “Mata-bubu tarimana na mata-bubu tarimana ta beḡori-kauani riba ba? Ba tauri ruarua koufai beḡea keto-ḡurani?”

40 Riba vetau merona na evaḡa-ribaiani tarimana asi bevanaḡiani, senaḡina ḡena sikuli bevaḡa-koriani vau, evaḡa-ribaiani tarimana ḡesi beḡe ilailani.

41 Kara dainai tarikakamu matanai libika oḡitaiani, senaḡi ḡoi matamu ai ḡau tubina tu asi otuḡamaḡiani.

42 Kamara dabarai ḡoi tarikakamu okiraiani, okirani, ‘Ḡata, au na roḡo matamu ai libika nakokia,’ senaḡina ḡoi tauḡemu matamu ai ḡau tubina tu asi oḡitaiani? Ḡofaḡofa tarimamu, guine tu ḡoi matamu ai ḡau tubina nokoki-vaḡia roḡo, benamo boboḡeboḡe-ginikauni vau, tarikakamu matanai libika bono kokia.”

Ḡau ta ḡwaḡwana

Mataio 7:16-20; 12:33-35

43 “Ḡau namona beḡwani ḡwaḡwana tu dia rakava, ema ḡau rakavana beḡwani ḡwaḡwana tu dia namo.

44 Ḡau mabarari tu ḡwari ai bita ribani. Figi ḡwari maki ḡau ma giniginiri ḡerina asi ḡebokoni, ema vine ḡwari (o grapes) ḡauḡa ḡininigiri ḡeri ai asi ḡebokoni.

45 Tarima namona na dagara namori nuḡanai evaḡa-vegogorini dagarari bevaḡa-raka-rosirini. Tarima rakavana na dagara asi namori nuḡanai evaḡa-vegogorini dagarari bevaḡa-raka-rosirini. Korana tarima tu nuḡana na kara eiaḡomani murunai ekiraḡirini.”

Numa ḡeragani tarimari ruarua

Mataio 7:24-27

46 “Karase nai au ḡokiraḡiguni, ḡokirani, ‘Vereḡauka, Vereḡauka,’ nuḡanai au aguruḡani veḡari tu asi ḡoveirini?”

47 Navaḡa-ribami, deikara au ḡegu ai eiaḡomani, au ḡegu guruḡa ema seḡaḡini ma veḡari eveirini tu kamasi.

48 Ḡia tu tarima ta ḡena numa eragaiato kavana. Guri ekwa-variḡo kwareḡaiato, ema fore iatanai evaḡa-ruḡaiato, benamo ḡabata baregona eragato, mo numa edoriato, senaḡi asi eketoto, korana fore iatanai eragaiato nai.

49 A tarima ta au ḡegu guruḡa eseḡaḡirini, senaḡi veḡari tu asi eveirini, ḡia tu numa eragaiato nai, tano moirana iatanai moḡo evaḡa-ruḡaiato, ḡabata na mo numa edoriato nai, eketo-tarito, benamo eḡwa-rovorovoato.”

7

Roma vetari verena ġena vetuġunaġi merona

1 Iesu na moġeri guruġa mabarari tarimarima ġoirari ai ekiraġi-ġosirito vau, Kaperanauma vanuġanai eraka-toġato.

2 Monai Roma vetari verena ta etanuto-ġoi. Ġena vetuġunaġi merona, euravini-baregoato-ġoi merona, ekeve-rakavato, dori emaseto-ġoi.

3 Vetari verena na Iesu varina eseġaġiato, benamo Iuda tarima baregori kota etuġu-iaġorito, Iesu beġene noġia, bene iaġoma, ġena vetuġunaġi merona benema vaġa-namoa.

4 Benamo Iesu ġenai ġeiaġoto, ma nuġari mabarari ġesi ġenoġiato, ġekirato, “Mai vetari verena tu tarima namona naima bono vaġa-kavaia.

5 Korana ġia na ġita besera eura-vinirini, ema ġai ġema rubu maki ġia na eragaiato.”

6 Iesu ġia ġesi ġeiaġoto. Numa ġeraka-kavinaġiato-ġoi nai, vetari verena na ġatana kota etuġu-iaġorito Iesu ġoirana ġana, benamo vetari verena ġena guruġa Iesu ġekiravaraiato, ġekirato, “Vereġauka, asi novekwaraġi, au tu asi ilaila, ġoi ġegu numai boraġekauni.

7 Au maki asi ilaila, ġoi ġemu ai baiaġosini. Senaġi ġoi noguruġa moġo, benamo au ġegu vetuġunaġi merona benamoni.

8 Au maki tarima kota ġeri veġitaġau gabureri ai ema vetari tarimari o soldia tu au gaburegu ai. Au na ta bakiraiani, ‘Noraka!’ benamo berakani, ma ta bakiraiani, ‘Noiaġoma!’ benamo beiaġomani. Ema au ġegu vetuġunaġi merona bakiraiani, ‘Maiġa noveia!’ benamo beveiani.”

9 Iesu na mai guruġa eseġaġiato nai, eġaba-rakavato, eruġa-kureto, ġia murinai ġerakato tarimari ġutuma evaġa-guruġarito, ekirato, “Au na ġomi akiramini, veġabidadama maiġesi kavana Isaraela nuġanai asi adoġariato.”

10 Benamo vetari verena na etuġurito tarimari ma ġeġenoġoito ġia ġena numa ġana. Keve merona ġedoġariato, ġena keve varau ekorito.

Iesu na vabu ta natuna mase na evaġa-maġuri-ġenoġoiato

11 Moġa murinai Iesu tu vanuġa ta ġana eiaġoto arana Nain. Ġena mero ema tarimarima ġutuma maki ġia ġesi ġeiaġoto.

12 Vanuġa nuġanai roġosi ġene raka-toġa nuġanai, mase ta vanuġa nuġana na ġeġwa-rosiato-ġoi. Vabu ta natuna merona ġora ġereġa emaseto. Vanuġa tarimari ġutuma na vabu ġekavaiato.

13 Iesu na mo vabu eġitaiato, benamo evetuġaiato, ekiraiato, ekirato, “Asi notaġi.”

14 Benamo Iesu eraka-kavi-iaḡoto, mase mauḡana eḡabikaraiato. Mauḡa ḡeḡwaiato tarimari ḡeruḡa-tarito. Benamo Iesu ekirato, “Mero futua, akiramuni, novariḡisi!”

15 Benamo etanu-vaisito, eguruḡato. Moḡa murinai Iesu na ḡia sinana ma evini-ḡenoḡoiato.

16 Mabarari gari na evaḡa-vonurito. Barau ḡevaḡa-raḡeato, ḡekirato, “Peroveta tarimana barana ta ḡita fakarai bema fofori!” ema, “Barau na ḡena bese tarimari benema vaḡa-kavari ḡana beiaḡoma!”

17 Benamo mai veiḡa varina Iudea mabaranai ema Iudea sevina vanuḡari mabarari ai ḡefiu-rovorovoato.

Iesu ma Ioane Babatiso

Mataio 11:2-19

18 Ioane ḡena mero na mai dagara mabarari ḡeḡorato dagarari ḡekira-varaiato. Benamo Ioane na ḡena mero ruarua ekearito,

19 etuḡurito Vereḡauka ḡenai, ḡene danaḡia, “Ioane na ekiraḡiato, beiaḡomani tarimana tu ḡoi, ba tarima boruna ta baḡana vaḡa-nogaia?”

20 Tauri ruarua Iesu ḡenai ḡeraḡasito, benamo ḡekirato, “Ioane Babatiso na betuḡuma, bekira, ‘Ḳia na ekiraḡiato beiaḡomani tarimana tu ḡoi, ba tarima boruna ta baḡana vaḡa-nogaia?’ ”

21 Mo aoa ai Iesu na tarimarima ḡutuma evaḡa-namorito, keve tarimari, midigu ḡeḡanito-ḡoi tarimari, iauka rakavari na ḡeboroḡirito tarimari. Mata-bubu tarimari ḡutuma maki matari evaḡa-iaḡarito.

22 Benamo Iesu na tauri ruarua evaḡa-veserito, ekirato, “Ḳoḡenoḡoi, ḡomi na boḡo ḡitari e boḡo seḡaḡiri veiḡari Ioane boḡono kira-varaia: Mata-bubu tarimari ḡeboḡeboḡeni, kwaku rakava tarimari ḡerakani, lepera tarimari ḡenamoni, seḡa-bubu tarimari ḡeseḡaḡini, mase tarimari ḡevariḡisi-ḡenoḡoini, ema asi ḡeri-ḡari tarimari ḡeri ai Vari Namona eḡobata-vinirini.

23 Ḳena veḡabidadama au ḡegu ai asi beraga-kwaneani tarimana tu eiakuni!”

24 Ioane ḡena vetuḡunaḡi tarimari ḡerakato vau, Iesu na ḡevegogoto tarimari evaḡa-guruḡarito, Ioane varina ḡeri ekiraḡiato, ekirato, “Kara boḡono ḡitaia ḡana tano fakana ḡana ḡoiḡoto? Gobu iavara na ekwari-ḡareva ḡarevaiani ḡitaḡitana ḡoiḡoto?”

25 Kara boḡono ḡitaia ḡana ḡoiḡoto? Dabuḡa namona eveiani tarimana ḡitaḡitana ḡoiḡoto? Asiḡina, dabuḡa namori ḡeveirini tarimari ema ḡaniḡani namori ḡeḡanirini tarimari tu vere tarimari ḡeri numai ḡetanuni!

26 Be, kara boḡono ḡitaia ḡana ḡoiāḡoto? Peroveta tarimana dainai? Aba! Akiramini, ḡoḡitaiato tarimana tu peroveta tarimari mabarari evanaḡirini.

27 Ioane varina Buka Veāḡai maiḡesi etoreato, Barau ekirato,

‘Au na ḡegu vetuḡunaḡi tarimana tu batuḡu-guineani, ḡemu dabara ḡoiramu ai vaḡa-maḡatana.’ ”

28 Iesu ma ekirato, “Akiramini, mai tanobarai beḡe maḡuri tarimari mabarari fakari ai ta na Ioane asi bevanaḡiani. Senaḡi Barau ḡena Basileia nuḡanai gabi tarimana na Ioane tu evanaḡiani.”

29 Tarimarima mabarari ema takesi gogo tarimari maki mai guruḡa ḡeseḡaḡiato nai, ḡia na Barau ḡena dabara ḡevaḡa-moḡoniato, Ioane ḡena babatise ḡeḡabiato.

30 Senaḡi Farisea tarimari e taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari na Barau ḡena vevaḡa-maḡuri dabarana ḡia ḡeri ai ḡetuḡamaḡi-fitoḡaiato. Ioane ḡena babatise ḡia ḡeri ai asi ḡeḡabi-raḡeato.

31 “Toma ḡuru tarimari tu deikarari ḡesi bana vaḡa-ilailari? Ḡia tu kamasi?”

32 Ḡia tu noḡa mero keiri kavana, vanuḡa ḡatamanai ḡetanu-taḡoni, ḡeḡereni, tavi ta merori na tavi tai ḡekea-vinirini, ḡekirani,

‘Ḡai tu veḡaraḡo vererenai gita ḡalauto-ḡoi ḡomi ḡemi, senaḡi ḡomi tu asi ḡobarato-ḡoi! Ḡai tu mase mariri ḡaḡabito-ḡoi, senaḡi ḡomi tu asi ḡotaḡito-ḡoi!’

33 Korana tu Ioane Babatise eiaḡomato, eḡani-veaḡato ema vine nanuna asi eniuato. Benamo ḡomi ḡokirani, ‘Ḡia tu iauka rakavana na eboroḡiato,’ ḡotoni.

34 Tarimarima Natuna eiaḡomato, ḡia tu ḡaniḡani ta asi eruḡaiani. Benamo ḡomi ḡokirani, ‘Ḡia tu boḡeka tarimana ema vine nanuna eniu-ḡutumani tarimana, takesi gogo tarimari e vei-rakava tarimari ḡatari,’ ḡotoni.

35 Senaḡi Barau ḡena iaunega ḡeḡabi-raḡeani tarimari na Barau ḡena iaunega ḡevaḡa-moḡoniani.”

Iesu tu Simona, Farisea tarimana, ḡena numai

36 Farisea tarimana ta na Iesu enoḡiato, beḡene ḡaniḡani-vegogo etato. Benamo Iesu eiaḡoto ḡena numa ḡana, ḡaniḡani gabunai etanu-tarito.

37 Mo vanuḡai vavine ta etanuto-ḡoi, ḡia tu mata-boraḡa vavinena. Ḡia eseḡaḡito, Iesu tu Farisea tarimana ḡena numai eḡaniḡanito-ḡoi, benamo fore kavabuna namona, al-abasta forena na ḡeveiato kavabuna, nuḡanai tu muramura ma bonana namona eḡabi-kauato,

38 eiaḡoto Iesu murinai eritoḡo-tarito, kwakuna koranai etaḡi-rakavato, benamo matana nanuna na Iesu kwakuna evaḡa-nufarito. Benamo ḡwina na ma edau-kaukaurito, kwakuna everauato, muramura ma bonana namona kwakunai ebubuato.

39 Farisea tarimana na, mo veiḡa eḡitaiato nai, ḡia nuḡanai maiḡesi etuḡamaḡito, “Mai tau bema moḡoni peroveta tarimana nai tu, ḡia bere riba, ḡia eḡabi-karaiani vavinena tu deikara. Ḗia bere riba, mo vavine tu mata-boraḡa vavinena!”

40 Benamo Iesu na ḡia evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Simona, au tu ma ḡegu guruḡa ḡoi ḡemu ai.” Simona ekirato, “Vevaḡa-riba taumu, noguruḡa, be naseḡaḡi.”

41 Iesu ekirato, “Tarima ruarua na moni evinito-ḡoi tarimana ḡenai moni ḡeḡabi-toreto. Tarima ta na silva moniri sinau imaima (500) eḡabi-torerito, ma ta na tu silva moniri gabana imaima (50) eḡabi-torerito.

42 Senaḡi mai tarima ruarua na ḡeri ḡabitore vaḡa-ḡenoḡoina tu gwaḡiḡi rakava nai, moni evinito-ḡoi tarimana na ḡeri ḡabitore etuḡamaḡi-fitoḡaiato moḡo. Dei na mo tarima euravini-baregoato?”

43 Simona evaḡa-veseto, ekirato, “Au atuḡamaḡini tu, eḡabitore-baregoto tarimana.” Iesu ekirato, “Oi, ḡemu vaḡa-vese tu maoro.”

44 Moḡa murinai Iesu etanu-kureto, vavine eḡoiraiato vau, Simona ekiraiato, ekirato, “Mai vavine oḡitaiani? Au ḡoi ḡemu numai bama raḡekau nai, kwakugu ḡurigi-ḡurigina nanuna ta asi boḡwa-iaḡomaia, a mai vavine na tu matana gorana na au kwakugu beḡurigia vau, ḡwina na bedau-kaukauri.

45 Ḗoi na ḡita ḡera veḡabiraḡe veraunai au asi boḡabi-raḡegu, a mai vavine oḡitaiani, roḡosi bene doko au kwakugu roḡo everauani.

46 Ḗoi na debagu ai diḡa ta asi bobubua, a ḡia tu au kwakugu muramura ma bonana namona na bevaḡa-fari vekoraḡiri.

47 Moḡa lorinai au na ḡoi akiramuni, ḡena rakava ḡutuma, senaḡi Barau na varau betuḡamaḡi-fitoḡari. Moḡa lorinai ḡena veuravini tu barego. A ḡena rakava koturi moḡo etuḡamaḡi-fitoḡarito tarimana tu ḡena veuravini maki asi barego.”

48 Benamo Iesu na mai vavine ekiraiato, ekirato, “Ḗemu rakava varau bama tuḡamaḡi-fitoḡari.”

49 Ḗia ḡesi ḡeḡaniḡani-vegogoto tarimari ḡevedanaḡi-vedanaḡito, ḡekirato, “Mai tu kamara tarima, be ḡia na tarima ḡeri rakava maki etuḡamaḡi-fitoḡarini etoni?”

⁵⁰ Senaḡi Iesu na vavine ma evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Ḡemu veḡabidadama na varau bevaḡa-maḡurimu. Maivau noiaḡo ma nuḡa namomu ḡesi.”

8

Vavine kota Iesu ḡesi ḡeiaḡoto

¹ Moḡa murinai Iesu na vanuḡa barari e vanuḡa keiri eiaḡo-vinirito-ḡoi, Barau ḡena Basileia Varina Namona eḡobata-iaḡiato-ḡoi. Ḡena mero gabanana ruarua (12) ḡia ḡekavaiato.

² Vavine kota maki ḡia ḡesi ḡeiaḡoto. Iesu na iauka rakavari mo vavine ḡerina elai-vaḡirito ema ḡeri keve evaḡa-namorito. Ta tu Maria, arana ḡevatoato Magadala vanuḡana vavinena. Mai tu iauka rakavari imaima ruarua (7) ḡia ḡenana elai-vaḡirito vavinena.

³ Ma ta tu Ioana, Kusa ḡaraḡona. Kusa tu Heroda ḡena farefare eḡita-ḡaurito-ḡoi tarimana ta. Ta tu Susana ema vavine vovoka maki. Moḡeri vavine na Iesu ma ḡena mero ḡeri farefare na ḡevaḡa-kavarito.

Barabore - Iaraḡa tarimana widi ḡueri evaroto

Mataio 13:1-9; Mareko 4:1-9

⁴ Tarimarima ḡutuma bara ḡevegogoto, vanuḡa mabarari na Iesu ḡenai ḡeiaḡoto. Benamo ḡia na ḡeri barabore ta ekiraḡiato, ekirato,

⁵ “Iaraḡa tarimana vamoka ḡana eiaḡoto, ḡena widi ḡueri bene fiu-rovorovori ḡana. Efiurito-ḡoi nai, kota dabarai ḡeketoto. Benamo tarimarima na ḡefana-veḡonurito ema guba manuri na ḡeḡanirito.

⁶ Kotari tu fore tanonai ḡeketoto. Ḡetubuto, senaḡi asikauna ḡemaraito, korana tano tu asi nanuna nai.

⁷ Kotari tu ḡauḡa ḡiniḡiniri nuḡari ai ḡeketoto. Benamo ḡauḡa ḡiniḡiniri ḡesi ḡetubu-sebonato, senaḡi varovaro daḡarari ḡetuturarito nai ḡemaseto.

⁸ Kotari tu tano namonai ḡeketoto. Benamo ḡetubuginikauto, ḡeḡwato, tata ḡwana sinau ta (100).” Benamo Iesu garona evaḡa-baregoato, ekirato, “Ma seḡana tarimana bene seḡaḡi.”

Kara dainai Iesu na barabore ekiraḡirito

Mataio 13:10-17; Mareko 4:10-12

⁹ Ḡena mero na Iesu ḡedanaḡiato mo barabore anina tu kara.

¹⁰ Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Barau ḡena Basileia guruḡari vekuretoḡari ḡemi ai evaḡa-foforirini, senaḡi mabarari tu barabore ai avaḡa-guruḡarini, beḡene ḡita, senaḡi anina

asi beḡene ribaia, beḡene seḡaḡi, senaḡi asi beḡene tuḡamaḡi-fakaia.”

Widi ḡueri baraborena anina

Mataio 13:18-23; Mareko 4:13-20

¹¹ Mai barabore anina tu maiḡa: Widi ḡueri tu Barau ḡena guruḡa.

¹² Dabarai ḡeketoto widi ḡueri tu tarimarima na Barau ḡena guruḡa ḡeseḡaḡiani. Senaḡi Satani eiaḡomani, Barau ḡena guruḡa ḡia nuḡari na eḡabi-vaḡirini, Vari Namona beḡe vaḡa-moḡoniani e beḡe maḡurini garina.

¹³ Tano ma forenai widi ḡueri ḡeketoto tu tarimarima na Barau ḡena guruḡa ḡeseḡaḡiani e ma iakuri ḡesi ḡeḡabi-raḡeani. Senaḡi ḡia tu noḡa tarima asi lamuri kavana. Nega-kotuna moḡo Barau ḡena guruḡa ḡekorana-iaḡiani, senaḡi veribaḡani beraḡasini nai, beḡe ketoni.

¹⁴ Gauḡa ḡiniḡiniri nuḡari ai ḡeketoto widi ḡueri tu tarimarima na Barau ḡena guruḡa ḡeseḡaḡiani, senaḡi ḡetuḡamaḡi-ḡutumani, tanobara farefareri ḡetuḡamaḡi-gogo gogorini ema tanobara ḡena maḡuri iakuri na Vari Namona elau-tariani. Moḡa lorinai ḡwaḡwa namori asi ḡeḡorani.

¹⁵ Senaḡi tano namonai ḡeketoto widi ḡueri tu tarimarima na Barau ḡena guruḡa ḡeseḡaḡiani, ma nuḡari namori e ma manauri ḡesi ḡeḡabi-raḡeani, ḡeḡabi-tariani mo, ḡwaḡwa namori ḡeḡorani.

Lamefa toretorena gabuna

Mareko 4:21-25

¹⁶ “Tarima ta lamefa begabuani nai tu, dia ḡuro na beḡoḡoitariani o fata gaburenai betoreani. Asigina, ḡia tu lamefa toretorena fatanai betore-kauani. Benamo tarima beḡe raḡekauni nai, mabarari na mama beḡene ḡitaia ḡana.

¹⁷ Vekuretoḡa dagarari mabarari beḡe foforini, veḡuni guruḡari beḡe ribani e beḡe kiraḡi-foforirini.

¹⁸ Moḡa lorinai ḡoseḡaḡirini guruḡari loriri boḡono toreri. Korana ma ḡena seḡaḡi tarimana Barau na riba e tuḡamaḡi-faka beviniani, asi ḡena seḡaḡi tarimana, ḡia etuḡa-maḡini ma ḡena tuḡamaḡi-faka, senaḡi ḡena tuḡamaḡi-faka aiḡesi misina maki beḡabi-vaḡiani.”

Iesu sinana ema tarina merori

Mataio 12:46-50; Mareko 3:31-35

¹⁹ Iesu sinana ema tarina merori ḡia ḡenai ḡeiaḡoto, senaḡi tarimarima ḡutuma nai, asi ḡeri dabara Iesu ḡenai beḡe raka-kavini.

²⁰ Tarima ta na Iesu ekira-varaiato, ekirato, “Ḡoi sinamu ema tarimu tu murikai ḡeruḡa-taḡoni, ḡoi ḡevetaumuni.”

21 Benamo Iesu na mabarari ekirarito, “Barau ġena guruġa ġeseġaġirini e ġeveillini tarimari tu au sinagu ema au tarigu.”

Iesu na iavara e geta o ureure ekira-ġoirito

Mataio 8:23-27; Mareko 4:35-41

22 Ġaro ta Iesu ma ġena mero ġesi ġasi ai ġeraġekauto, benamo Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Siveġasi-vanaġi, kou mo rekena ġana.” Benamo ġeiaġoto.

23 Ġeiaġoto-ġoi nuġanai, Iesu egena-maseto. Benamo iavara asikei kou ai eraġasito, benamo ureure ġasi nuġanai ġevububu-ġurato nai, ġasi dori eburuto.

24 Benamo ġena mero Iesu ġenai ġeiaġoto, ġevaġoato, ġekirato, “Vevaġa-riba taumu o, vevaġa-riba taumu o, ġita tu mai taburuni!” Iesu evariġisito, iavara e ureure ekira-ġoirito, benamo ġedokoto, ġemeġomeġo-tarito.

25 Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġomi ġemi veġabidadama tu ainai?” Ġia ġegarito e ġeġaba-rakavato nai, tauġeri mo ġevedanaġi-vedanaġito, ġekirato, “Mai tarima tu dei? Ġia na iavara e ureure evaġa-guruġarito nai, garona ġeseġaġiani!”

Iesu na iauka rakavari na ġeboroġiato tarimana evaġa-namoato

Mataio 8:28-34; Mareko 5:1-20

26 Monana Iesu ma ġena mero ġeiaġoto, Gerasa (o Gadara) tarimari ġeri gabu ai ġeraġasito, Galilea tavi ta kefonai.

27 Iesu ġasi na eraka-riġoto nuġanai, iauka rakavari na ġeboroġiato tarimana ta eiaġomato Iesu ġenai. Ġia tu mo vanuġa tarimana. Kai-veġata asi dabuġana etanuto-ġoi, dia numai, senaġi gara gabuna fore kouġari ai.

28 Ġia na Iesu eġitaiato nai, ekoġo-fouto, benamo Iesu kwakuna koranai eketo-tarito, ekirato, “Iesu o, ġoi Iaru-korokoro Barauna Natuna, kara au ġegu ai noveia otoni? Anoġimuni, asi bono vaġa-midigu midigugu!”

29 Ġia moġesi ekirato, korana Iesu na iauka rakavana evaġa-guruġaiato, mo tarima ġenana neraka-vaġi. Nega ġutuma iauka rakavana na eġabiato-ġoi, kwakuna e ġimana seini na ġebarurito-ġoi, senaġi seini edabu-ġuturito-ġoi, benamo iauka rakavana na tano fakana ġana eġwa-iaġoato-ġoi.

30 Iesu na edanaġiato, ekirato, “Ġoi aramu tu deikara?” Ġia na evaġa-veiseato, ekirato, “Au aragu tu ‘Ġutuma,’ ” korana iauka rakavari vovoka na ġeboroġiato nai.

31 Benamo iauka rakavari na Iesu ġenoġiato-ġoi, guri variġo kwareġana ġana asi bene tuġu-iaġori. (Mo tu iauka rakavari ġeri dibura gabuna).

32 Monai bai serina tu ġoro gabakanai ġedokadokato-ġoi. Moġa lorinai iauka rakavari na Iesu ġenoġiato, bai nuġari ai ġeraka-toġa, ġetato. Benamo Iesu na ekirarito, “Be, ġoiago!”

33 Benamo iauka rakavari mo tarima ġenana ġeraka-vaġito, bai ġeri ai ġeraka-toġato. Benamo moġeri bai ġeġwabubu-lausiato, lalaġa na ġekokosi-firiġoto, kou ai ġeveboramaseto.

34 Bai ġitaġauri tarimari na kara eġorato dagarana ġeġitaiato, benamo ġeragato, mo vari ġea fiuato vanuġa baranai e vanuġa keiri ai.

35 Tarima-rima ġeġoto-iaġoto, kara eġorato dagarana ġea ġitaia ġana. Iesu ġenai ġeraġasito nai, ġia na mo tarima, iauka rakavari vovoka ġia ġenana ġeraka-vaġito tarimana, ġedoġariato, Iesu kwakuna koranai etanu-taġoto-ġoi ma dabuġana e ġena tuġamaġi maki maoro. Benamo ġia mabarari ġegarito.

36 Mo veiġa ġeġitaiato tarimari na iauka rakavari na ġeboroġiato tarimana kamasi enamoto varina tarimarima ġekira-vararito.

37 Benamo Gerasa taño tarimari mabarari na Iesu ġenoġiato, neraga-kwaneri ġetato, korana ġegari-rakavato nai. Moġa lorinai Iesu ġasi ai eraġekauto, ma eġenoġoito.

38 Iauka rakavari ġia ġenana ġeraka-vaġito tarimana na enoġiato, Iesu ġesi bene iaġo etato. Senaġi Iesu na etuġu-ġenoġoiato, ekirato,

39 “Noġenoġoi ġemu numa ġana. Barau na ġoi ġemu ai beveia veiġana tarimarima bono kira-varari.” Benamo ġia eiaġoto, ġena vanuġa tarimari mabarari Iesu ġena veiġa ġia ġenai ġeġorato eġobata-iaġirito.

Iesu na kekeni ta ema vavine ta evaġa-namorito

Mataio 9:18-26; Mareko 5:21-43

40 Iesu kou mo reke na ma eġenoġoito nai, tarimarima ġutuma na ġeġabi-raġeato ma iakuri ġesi, korana mabarari na Iesu ġevaġa-nogaiato-ġoi.

41 Benamo tau ta arana Iairo, rubu ġitaġauna tarimana, Iesu ġenai eiaġoto, kwakuna koranai evetui-tarito, enoġiato, ġena numa ġana ġeiaġo etato,

42 korana ġia natuna kekenina, ġora ġereġa, dori emaseto-ġoi nai. Ġena laġani tu gabanana ruarua (12).

Iesu eiaġoto-ġoi nuġanai, tarimarima ġutuma na ġeraka-vebibbi vebibiato-ġoi.

43 Moġa nuġanai vavine ta, ġena keve tu rara kevena; laġani gabanana ruarua (12) ekeve-iaġiato. Ġia na ġena farefare e moni mabarari evaġa-koririto doketa ġeri ai ġena keve beġene vaġa-namoa ġana. Senaġi ta na asi evaġa-namoato.

44 Tarimarima ġutuma muriri ai vau evebibi-toġato, ma tavi ta na ea raka-rosito mo, Iesu sevinai ea raġasito. Iesu ġena dabuġa dudunai eveġabikauto. Benamo vaġa-sebo ġena rara kevena ekorito.

45 Iesu evedanaġito, ekirato, “Dei na au beġabikaragu?” Mabarari ġevékira-ġuniġauto, ġekirato, “Au tu asiġi.” Benamo Petero ekirato, “Vevaġa-riba taumu, tarimarima oġitarini, ġekou-ġeġeraġimuni ema ġerakavebebesi vebebesini.”

46 Senaġi Iesu ekirato, “Ta na au beġabikaragu, korana au ribagu, seġuka au ġeguna varau beraka-vaġi.”

47 Mai vavine varau eribato, ġia asi ġena vekuretoġa dabarana, benamo ma ġoġo-ġoġona ġesi eiaġoto, Iesu kwakuna koranai evetui-tarito, Iesu kara dainai eġabikaraiato ema ġena keve vaġa-sebo ekorito varina ekiraġi-foforirito tarimarima ġoirari ai.

48 Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Natugu, ġemu veġabidadama na bevaġa-namomu. Be, ma nuġa namomu ġesi noiaġo.”

49 Iesu roġo mo eguruġato-ġoi nuġanai, tarima ta rubu ġitaġauna tauna Iairo ġena numa na eiaġomato, ekirato, “Natumu varau bemase. Vevaġa-riba tauna asi novaġa-vekwaraġia.”

50 Iesu na mo guruġa eseġaġiato nai, Iairo ekiraiato, ekirato, “Asi bono gari, bono veġabidadama moġo, benamo ġia tu bemaġurini.”

51 Iairo ġena numai eraġasito, benamo Iesu na tarimarima ekirarito, numai asi beġene raġekau, Petero, e Iakobo (o Iames), e Ioane, ema kekeni tamana ma sinana moġo.

52 Mabarari tu ġetaġito-ġoi ema ġetaġi-guruġa guruġato-ġoi nuġanai, Iesu ekirato, “Asi ġotaġi, kekeni tu asi bemase, ġia tu egenani moġo.”

53 Tarimarima na ġerikiriki-iaġiato, korana ġia ribari, kekeni tu emaseto.

54 Senaġi Iesu na kekeni ġimanai eġabito, evaġa-guruġaiato, ekeato, “Natugu o, novariġisi!”

55 Benamo iaukana eġenoġoito, ma emaġurito, vaġa-sebo evariġisito. Iesu na ekirarito, kekeni beġene ġubua.

56 Ġia tamana sinana ġeġaba-rakavato, senaġi Iesu na evaġa-naġirito, mai veġa varina tarima ta asi beġene kira-varaia.

9

Iesu na ġena mero gabanana ruarua (12) etuġurito

¹ Iesu na ġena mero gabanana ruarua (12) ekea-vegogorito, seġuka evinirito, iauka rakavari mabarari beġene lai-vaġiri, ema keve tarimari beġene vaġa-namori ġana.

² Benamo etuġurito, Barau ġena Basileia varina beġene ġobata-iaġia, ema keve tarimari beġene vaġa-namori.

³ Evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġemi iaġoiāġo ai kara ta asi boġono ġabi-kaua, togoi, dura, ġaniġani dagarari, moni, ema sedi ruarua maki asi boġono ġabi.

⁴ Beġe ġabi-raġemini numanai boġono tanu, bene iaġo mo, vanuġa boġono raga-kwanea.

⁵ Bema vanuġa tai asi beġe ġabi-raġemini nai, mo vanuġa boġono raga-kwanea, kwakumi kauri boġono kwari-ketoketori, ġia ġeri kira-sirivaġi vaġa-moġoniri ġana.”

⁶ Iesu ġena mero ġerakato, vanuġa tata ġana ġeiaġoto, Vari Namona ġeġobata-iaġiato-ġoi ema keve tarimari ġevaġa-namorito-ġoi gabu mabarari ai.

Heroda ġena daradara

Mataio 14:1-2; Mareko 6:14-16

⁷ Heroda, Galilea tanona verena, Iesu varina eseġaġiato, benamo edaradara-rakavato, korana tarima kota ġekirato, Ioane Babatiso tu mase na ma evariġisi-ġenoġoito.

⁸ Ma kota ġekirato, Elia efoforito. Ma kota ġekirato, peroveta tarimana guinena ta evariġisi-ġenoġoito, ġetato.

⁹ Senaġi Heroda ekirato, “Ioane debana tu au na abasi-ġutuato. Be, mai varina aseġaġiani tarimana tu dei?” Heroda eurato Iesu bene ġitaia.

Iesu na tarimarima daġara imaima (5,000) eġuburito

Mataio 14:13-21; Mareko 6:30-44; Ioane 6:1-13

¹⁰ Iesu ġena apostolo ma ġeġenoġoito, karakara ġeveirito veiġari variri Iesu ġekira-varaiato. Benamo Iesu na eġori-ġerevaġirito, vanuġa ta arana Betesaida ġana eġori-iaġorito.

¹¹ Senaġi tarimarima na ġeseġaġirito nai, Iesu murina na ġerakato. Benamo Iesu na eġabi-raġerito, Barau ġena Basileia varina eġobata-vinirito ema keve tarimari evaġa-namorito.

¹² Ġaro evariġoto-ġoi nuġanai, ġena mero gabanana ruarua (12) Iesu ġenai ġeiaġoto, ġekirato, “Mai tarimarima notuġuri, be kavinaġi vanuġari ai ema vamoka vei tarimari ġeri tanu gaburi ai, ġari ġaniġani e gena-gaburi ġea vetau, korana mai tu tano fakana nai.”

¹³ Senaġi Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġomi na ġaniġani ġoviniri.” Ġia na ġevaġa-veŋeato, ġekirato, “Ġai ġemai beredi tu imaima (5) ema maġani-kone ruarua (2)

moĝo. Ĝoi ourani ĝai baĝana iaĝo, ĝaniĝani baĝana voiri mai tarimarima ĝutuma ĝari?”

¹⁴ Korana tau mabarari tu 5,000 kavana.

Iesu na ĝena mero ekirarito, ekirato, “Tarimarima ĝovareri doĝoro ta gabana imaima (50), doĝoro ta gabana imaima (50), benamo ĝene tanutunu-tari.”

¹⁵ Iesu ekirato lorinai ĝeveiato, tarimarima mabarari ĝevaĝa-tanutanu-taririto.

¹⁶ Moĝa murinai Iesu na beredi imaima e maĝani-kone ruarua eĝabirito, gubai egaga-raĝeto, Barau evaĝa-namoato vau, ebuki-ĝutuĝuturito ema ekini-misimisirito, benamo ĝena mero evinirito beĝene vareri.

¹⁷ Tarimarima na ĝeĝanirito nai, mabarari ĝeĝanimaseto. Gabivau Iesu ĝena mero na ĝaniĝani kwari ĝevaĝa-vegogorito, boseĝa gabanana ruarua (12) ĝevaĝa-vonurito.

Petero na Iesu tu Kerisona ekiraĝito

Mataio 16:13-19; Mareko 8:27-29

¹⁸ Ĝaro ta Iesu ĝereĝana eĝuriĝurito, ĝena mero maki ĝia ĝesi. Benamo Iesu na edanaĝirito, ekirato, “Tarimarima tu kara ĝetoni au tu dei?”

¹⁹ Ĝia ĝevaĝa-veseto, ĝekirato, “Kota ĝekirani ĝoi tu Ioane Babatiso, ma kota tu Elia, ma kota tu peroveta tarimana guinena ta evariĝisi-ĝenoĝoito.”

²⁰ Iesu na ekirarito, ekirato, “Senaĝi ĝomi tu kara ĝotoni au tu dei?” Petero na evaĝa-veseato, ekirato, “Ĝoi tu Barau ĝena Keriso, ĝia na ekiraĝi-toreato vevaĝa-maĝuri tauna.”

Iesu ĝena mase ema variĝisi-ĝenoĝoi ekiraĝirito

Mataio 16:20-28; Mareko 8:30-9:1

²¹ Iesu na elaunaĝirito, ĝia varina tarima ta asi beĝene kira-
varaia.

²² Ĝia ma ekirato, “Tarimarima Natuna midigu vovoka roĝo beĝanini. Iuda vereri, e Rubu Veaĝa vereri baregori, e taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiani tarimari na beĝe ruĝaiani; ema beĝe vaĝi-maseani maki, senaĝina ĝaro vaĝa-toitoinai vau mase na ma bevariĝisi-ĝenoĝoini.”

Maĝuri guruĝari o Iesu murinai raka

Mataio 10:33; 10:39; Ioane 12:25

²³ Iesu na ĝia mabarari evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Bema tarima ta eurani au murigu ai bene raka etoni tarimana, tauĝena bene vekira-fitoĝa, ĝena satauro bene ĝwaia ĝaro mabarari ai, au murigu ai bene raka.

²⁴ Korana deikara ĝena maĝuri moĝo lorina etoreani tarimana, ĝena maĝuri befitoĝaiani. A deikara au daigu ai

ġena maġuri befitoġaiani tarimana, ġena maġuri asi bevei-
rekwarekwaiani.

²⁵ Bema tarima ta na tanobara mabarana uranai ġena
maġuri befitoġaiani, a ġia tauġena ġena maġuri bevaġa-
rakavaiani, ġena namo tu kara ġia ġenai?

²⁶ Bema tarima ta na au ema ġegu guruġa maiakari
na bemaikaiani nai tu, Tarimarima Natuna na maki ġia
bemaika-viniani ġena iaġomai, ma mamana marevana e
seġuka baregona ġesi, Tamana ma aneru veaġari ġesi beġe
iaġomani ġaronai.

²⁷ Moġoni akiramini, mainai ġeruġa-taġoni tarimari kota
asi roġo beġe maseni, Barau ġena Basileia beġe ġitaiani.”

Iesu vetoġana eirauto

Mataio 17:1-13; Mareko 9:2-13

²⁸ Mai guruġa ekiraġi-ġosiato murinai, ġaro imaima toitoi
(8) kavana ġevanaġito vau, Iesu na Petero, e Ioane, ema
Iakobo (o Iames) eġabirito, ġoro ta ġana ġevaraġeto bene
ġuriġuri ġana.

²⁹ Eġauġauto-ġoi nuġanai, ġia ġoirana vetoġana eirauto,
ema ġena dabuġa ekuro-ġaroġaroto.

³⁰ Benamo tarima ruarua ġefoforito, Mose ma Elia, Iesu
ġesi ġeguruġa guruġato-ġoi.

³¹ Tauri ruarua ma marevari e mamari ġesi ġefoforito, Iesu
ġesi ġeguruġato, Ierusalemaj bemaseni ġetato, Barau ġena
ura ilailanai.

³² Petero ma karona ġegena-maseto, senaġi ma ġetataġato
nai, Iesu ma marevana e mamana ġesi ġeġitaiato, ema ġia
ġesi ġeruġa-taġoto tarimari maki ġeġita-rito.

³³ Tauri ruarua Iesu ġeraga-kwanea ġana nuġanai, Petero
na Iesu ekiraiato, ekirato, “Vevaġa-riba taumu, namo vedau-
rea ġita tu maġera, be mainai fouta toitoi ġaragari. Ta
ġoi ġemu, ta Mose ġena, ta Elia ġena.” Ġia asi ribana kara
ekiraġiato.

³⁴ Ġia roġo eguruġato-ġoi nai, magube na ema iauka-
taririto. Magube na eġabi-ġaurito nai, ġia ġegarito.

³⁵ Garo ta magube nuġana na ekea-rosito, ekirato, “Mai tu
au Natugu, aġabi-hidiato tarimana, ġia boġono seġaġi-vinia!”

³⁶ Mo garo ekorito nai, Iesu ġereġana ġeġitaiato. Mai veġa
ġeġitarito dagarari, tarima ta asi ġekira-varaiato mo negai.

*Iesu na iauka rakavana na eboroġiato merona evaġa-
namoato*

Mataio 17:14-21; Mareko 9:14-29

³⁷ Ġaro ta ekorito murinai, ġia tu ġoro na ġeraka-variġoto-
ġoi nuġanai, tarimarima ġutuma lelevaġi ġesi ġeraka-
veġoitaġoto.

38 Benamo tau ta ġutuma nuġari na ekea-fouto, ekirato, “Vevaġa-riba taumu o, anoġimuni, au natugu merona noma ġitaia. Mai tu au natugu sebona, ġora ġereġa.

39 Nega tari ai ġia tu iauka rakavana na eġabiani, benamo ekoġo-founi; tauġanina maki evaġa-ġoġo-ġoġoani, benamo bokana na kaburoburo ġeraka-rosini. Maiġesina evaġi-mase vanaġi-vanaġiani.

40 Ġoi ġemu mero banoġiri, ġelai-vaġia basi, senaġi ġia asi beġe ilaila.”

41 Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Asi veġabidadama ema kira-sirivaġi ġuruna o! Ġaro vira au tu sevimi ai bana tanu? Ġaro vira bana vevaġa-gwaġiġi-vinimi?” Benamo Iesu na mo tau ekiraiato, ekirato, “Natumu noġori-iaġomaia.”

42 Mero eiaġomato-ġoi nai, iauka rakavana na tano ek-waraġi-iaġiato, tauġanina evaġaġoġo-ġoġoato. Senaġi Iesu na iauka rakavana ekira-ġoiato, mero evaġa-namoato, benamo tamana ma evini-ġenoġoiato.

43 Tarima mabarari ġeġaba-rakavato, korana Barau ġena seġuka ġeġitaiato nai.

Iesu ġena mase ma ekiraġi-ġenoġoiato

Mataio 17:22-23; Mareko 9:30-32

Tarimarima roġo Iesu ġena veġa ġeġaba-iaġiato-ġoi nai, Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato,

44 “Au na guruġa ta ġemi nakiraġia, be ġoseġaġi ema asi boġono tuġa-rekwaia. Tarimarima Natuna tu beġe revaiani vau tarimarima ġimari ai beġe toreani.”

45 Senaġi ġena mero na asi ġetuġamaġi-doġariato, Iesu tu kara ekiraġiato. Mo guruġa anina tu ġia ġeri ai vekuretoġa, asi beġene ribaia ġana, ema Iesu maki asi ġedanaġiato, korana ġegarito nai.

Deikara tu barego vedaurea

Mataio 18:1-5; Mareko 9:33-37

46 Iesu ġena mero fakari ai vevane eġorato, korana tu ġekirato, dei tu barego vedaurea ġia fakari ai.

47 Iesu varau eribato kara ġetuġamaġiato, moġa lorinai mero keina ta eġabiato, ġia sevinaġi evaġa-ruġa-tariato vau,

48 ekirarito, ekirato, “Dei na mai mero beġabi-raġeani au aragu ai, ġia na au beġabi-raġeguni. Bema tarima ta na au beġabi-raġeguni, etuġuguto Barauna maki beġabi-raġeani. Korana deikara ġomi na ġokira-fitoġaiiani tarimana ġomi fakami ai, ġia tu barego vedaurea.”

Iesu aranai nuġa-farevaġi veġa boruri eveirito tarimana

Mareko 9:38-40

49 Ioane na Iesu evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Vevaḡa-riba taumu, tarima ta ḡaḡitaiato, ḡoi aramu ai iauka rakavari elai-vaḡirito-ḡoi, senaḡi ḡai na ḡakira-ḡoiato, korana ḡia tu dia ḡita ḡesi taḡauveini nai.”

50 Iesu na ekirarito, ekirato, “Asi boḡono kira-ḡoia, korana deikara na ḡomi asi evaḡa-rakavamini tarimana tu ḡomi evaḡa-kavamini.”

Samaria tarimari kotari na Iesu asi ḡeḡabi-raḡeato

51 Iesu guba ḡana bevaraḡeni ḡarona ekavinaḡiato-ḡoi nai, Ierusalem bene iaḡo-vinia, etato.

52 Benamo Iesu na vetuḡunaḡi tarimari etuḡu-guinerito, Samaria vanuḡana tai ḡeraḡasito, Iesu ḡena totoḡa gabuna ḡea vetauato.

53 Senaḡi vanuḡa tarimari na Iesu asi ḡeḡabi-raḡeato, korana tu Ierusalem eiaḡo-viniato-ḡoi nai.

54 Iesu ḡena mero Iakobo (o Iames) e Ioane mo veiḡa ḡeḡitaiato, benamo ḡekirato, “Vereḡauka, ḡoi ourani karava guba na baḡana kiraḡia, bene mariḡo, bene vaḡa-rakavari?”

55 Iesu eruḡa-kureto, tauri ruarua ekira-ḡoirito.

56 Benamo ḡia ma ḡerakato, vanuḡa ta ḡana ḡeiaḡoto.

Iesu murinai beḡene raka ḡetato tarimari

Mataio 8:19-22

57 Ḗia dabara na ḡeiaḡoto-ḡoi nai, tarima ta na Iesu evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Ḗemu iaḡoiaḡo gaburi mabarari ai bana kavamu.”

58 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Boḡa kwaivari ma ḡeri kouḡa, ema manu ma ḡeri nuḡi, senaḡi Tarimarima Natuna tu asi ḡena gena-gabuna.”

59 Iesu na tarima ta ma evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Murigu ai noma raka.” Senaḡi mo tarima evaḡa-veseto, ekirato, “Vereḡauka, asi roḡo, naḡenoḡoi, be tamagu roḡo naguria.”

60 Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Mani tu noiaḡuiri, mase tarimari (o Barau asi ḡekorana-iaḡiani tarimari) na ḡeri mase tauḡeri na beḡene guriri. Senaḡi ḡoi tu noiaḡo, Barau ḡena Basileia varina noa vari-fiua.”

61 Tarima ta na ma ekiraiato, ekirato, “Vereḡauka, murimu ai naraka, senaḡi naiḡo roḡo, ḡegu numa tarimari ḡesi ḡaveḡabi-tuḡu.”

62 Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Tarima ta efokafokani nai, murina ḡana ma eboḡe-ḡenoḡoini, ḡia tu asi ilaila Barau ḡena Basileia beḡabiani.”

10

Iesu na tarima gabana imaima ema gabana ruarua ma ruarua (72) etuḡurito

¹ Moḡa murinai Vereḡauka na tarima 72 eḡabi-viriḡirito, benamo ruari ruari etuḡu-guinerito, ḡia beiaḡoni vanuḡari e gaburi mabarari ḡana.

² Evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Kwakwa ḡaniḡaniri tu ḡutuma lelevaḡi, senaḡi kwakwa tarimari tu viravira moḡo. Moḡa lorinai kwakwa Vereḡaukana ḡonogia, be kwakwa tarimari tari ma bene tuḡu-iaḡori, ḡaniḡani beḡenea kwari.

³ Ḡoiaḡo, au na mamoe kavana atuḡumini, boḡa kwaivari rakavari fakari ai.

⁴ Moni fusefuseri, dura e tamaka asi boḡono ḡabikau; dabarai tarima ta asi boḡono vaḡa-guruḡaia.

⁵ Bema numa tai boḡo raḡekauni nai, boḡono kira, ‘Maino mai numai bene tanu.’

⁶ Bema maino eura-viniani tarimana monai etanuni nai, ḡemi maino guruḡana ḡia iatanai bene tanu. Bema asiḡina nai, maino tu ḡemi ai ma bene ḡenoḡoi.

⁷ Karakara beḡe vinimini boḡono ḡaniri e boḡono niuri, korana eḡauveini tarimana davana bene ḡabia ḡana. Numa ta na ma numa ta ḡana asi boḡono iaḡo, senaḡi mo numa sebonai moḡo boḡono tanu.

⁸ Bema vanuḡa tai boḡo raḡasini, beḡe ḡabi-raḡemini, karakara ḡoirami ai beḡe tore-rosirini dagarari boḡono ḡaniri.

⁹ Mo vanuḡai keve tarimari boḡono vaḡa-namori e tari-marima boḡono vaḡa-guruḡari, boḡono kira, ‘Barau ḡena Basileia, (ḡena veḡitaḡau seḡukana evaḡa-ruḡaiani), tu sevimi ai maiḡa.’

¹⁰ Senaḡi bema vanuḡai boḡo raḡasini, benamo asi beḡe ḡabi-raḡemini nai, ḡatamanai boḡono raka-rosi, boḡono kira,

¹¹ ‘Ḡemi vanuḡa gagauri kwakumai beḡe kafakau dagarari maki mai ḡakora-vaḡirini ḡemi kira-sirivaḡi vaḡa-foforiri ḡana. Senaḡi boḡono riba, Barau ḡena Basileia tu bekavinaḡi.’

¹² Au na akiramini, Kota baregona ḡaronai mai vanuḡa na meto beḡwaiyani tu, Sodoma ḡena meto maki bevanaḡiani.”

Asi veḡabidadama vanuḡari

Mataio 11:20-24

¹³ “Korasini o, ḡoi ema Betesaida, vetuḡami kika! Korana nuḡa-farevaḡi veḡari ḡemi ai ḡefoforito-ḡoi tu, Taia e Sidono nuḡari ai beḡere fofori, benamo ḡia tu irau laḡani ai ḡere vetuḡamaḡi-kure, fuse rakavari ai e tauḡaniri ma gurumari ai ḡeri vetuḡamaḡi-kure ḡere vaḡa-foforia.

14 Barau na tarimarima bekota-vinirini ġarona baregonai, ġomi na boġo doġariani metona tu Taia e Sidono ġeri meto bevanāġiani.

15 Ġoi maki, Kaperanauma o, ġoi ourani guba ġana bono varaġe otoni? Asiġina, ġoi tu mase gabuna ġana boiaġoni!”

16 Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato, “Dei na ġomi beseġaġi-vinimini, au maki beseġaġi-viniguni; dei na asi beġabi-raġemini, au maki asi beġabi-raġeguni; ema dei na asi beġabi-raġeguni, etuġuguto Barauna maki asi beġabi-raġeani.”

Iesu na etuġurito tarimari 72 ġeġenoġoito

17 Ġena mero 72 ma ġeġenoġoito ma iakuri ġesi, ġekirato, “Vereġauka o, iauka rakavari ġoi aramu ai ġavaġa-guruġarito, benamo garoma ġeseġaġirito-ġoi.”

18 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Satani aġitaiato, kiriku ekimoreani kavana guba na eketo-firiġoto.

19 Boġono riba, au na seġuka varau avinimito, mota ema kavikavi boġono fana-tariri, ema Satani ġena seġuka maki boġono vaġa-farakaia ġana; dagara ta na asi bevaġa-rakavamini.

20 Senaġina, dia boġono iaku korana iauka rakavari ġomi ġemi seġuka nuġanai, asiġina, a ġomi tu boġono verere korana arami gubai etorerito nai.”

Iesu eiakuni

Mataio 11:25-27; 13:16-17

21 Mo tanu-vegogo nuġanai Iauka Veaġa na Iesu tu iaku na evaġa-vonuato, benamo ekirato, “Tamagu o, avaġa-namomuni, guba ema tanobara Verena! Korana ġoi na ma iaunegari e riba tarimari ġeri ai okure-toġarini dagarari tu, asi ġeri riba tarimari ġeri ai ovaġa-foforirini. Aba, Tamagu, mai tu ġoi ġemu veuravini korana evaġa-foforiani.

22 Dagara mabarari Tamagu na eviniguto. Tarima ta asi ribana ġia Natuna, Tamana moġo ġereġana, ema ta asi ribana ġia Tamana, senaġi Natuna ġereġana moġo, ema Natuna na eura-vinirini tarimari ġeri ai vau evaġa-foforirini.”

23 Benamo Iesu eboġe-kureto ġena mero ġeri ai, veġuni ai evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġomi tu boġono iaku, korana tu mai ġoġitarini dagarari dairi ai.

24 Au na akiramini, peroveta tarimari e tanobara vereri baregori o kini vovoka ġeurato, mai ġoġitarini dagarari beġere ġitari, senaġi asi ġeġitarito, ema ġoseġaġirini dagarari beġere seġaġiri, senaġi asi ġeseġaġirito.”

25 Taravatu evevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimana ta evariḡisito, benamo Iesu eribaḡaniato, ekirato, “Vevaḡa-riba taumu, au tu kara haveini vau, maḡuri vanaḡivanaḡi badoḡariani?”

26 Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Taravatu tu kara etoni? Ḡoi na tu kamasi oiaviani?”

27 Ḡia evaḡa-veseto, ekirato, “Vereḡauka ḡoi ḡemu Barau bono ura-vinia ma nuḡamu mabarana, ma iaukamu mabarana, ma kokoremu mabarana, e ma tuḡamaḡimu mabarana”; ema ‘Sevimu tarimana maki bono ura-vinia ḡoi tauḡemu oveura-vinini kavana.’ ”

28 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Bovaḡa-veve maoro, maniḡesi bono vei, be bono maḡuri.”

29 Senaḡi taravatu evevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimana tu ma veiavina ḡesi Iesu ma edanaḡi-veribaḡaniato, ekirato, “Au sevigu tarimana tu dei?”

30 Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Tau ta Ierusalema na Ieriko evariḡo-viniato-ḡoi nuḡanai, lema tarimari na dabarai ḡeguru-viniato, ḡena dabuḡa ḡekokirito, ḡevaḡa-vevaḡiato, dori moḡo ḡevaḡi-maseato, benamo monai ḡeraga-kwaneato.

31 Moḡa Rubu Veaḡa verena ta mo dabara na evariḡoto-ḡoi nai, mo tau edoḡariato, senaḡi eraka-ḡevi-raḡiato moḡo.

32 Levi doḡorona tarimana ta, (Rubu Veaḡai vetuḡunaḡi tauna), maki moḡesi, mo tau ea doḡariato nai, maki eraka-ḡevi-raḡiato moḡo.

33 Senaḡina Samaria tarimana ta ḡena iaḡoiaḡo ai mo tau ea doḡariato, eḡitaiato nai, evetuḡaiato.

34 Sevina ḡana eiaḡoto, diḡa e vine nanuna manuḡanai ebubuto, ekumuato, benamo ḡena doniki ai evaḡa-tanukauato, vinitaḡo numana ḡana eḡori-iaḡoato, monai enariato.

35 Boḡiboḡi evariḡisito nai, silva moniri ruarua numa ḡitaḡauna tarimana eviniato, ekirato, ‘Mai tau bono nariḡauḡitakaua. Bema moni asi beilailani nai, ḡegu ḡenoḡoi ai vau ḡemu moni davana bavinimuni.’ ”

36 Iesu evedanaḡito, ekirato, “Ḡoi tu kara otoni? Mai tarima toitoi fakari ai deikara sevina tarimana tu mo lema tarimari na ḡevaḡa-vevaḡiato tauna ḡenai bita kiraḡiani?”

37 Taravatu evevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimana evaḡa-veseto, ekirato, “Evetuḡaiato tarimana.” Benamo Iesu na ekiraiato, “Noiaḡo, ḡoi maki moḡesi bono vei.”

Mareta e Maria

38 Iesu ma ḡena mero ḡesi ḡeri iaḡoiaḡo ai vanuḡa tai ḡea votuto. Monai vavine ta arana Mareta ḡena numai eḡabi-raḡeato.

39 Ĝia tu ma tarina arana Maria, benamo Maria tu eiaĝoto, Vereĝauka kwakuna koranai etanu-tarito, ĝena guruĝa eseĝaĝirito-ĝoi.

40 Mareta tu veĝabiraĝe dagarari eveito-ĝoi, evekwaragaĝito-ĝoi. Benamo eiaĝomato, ekirato, “Vereĝauka, ĝoi tu otuĝamaĝini ba? Tarigu na beraga-kwanegu, au ĝereĝagu moĝo avekwaragaĝini. Nokiraia, be nema vaĝa-kavagu!”

41 Vereĝauka na evaĝa-veseato, ekirato, “Mareta! Mareta! Dagara ĝutumari na nuĝamu ĝevaĝa-veĝonuani e ĝevaĝa-vekwaragaĝiani,

42 senaĝi dagara sebona moĝo ĝerevaĝi. Maria na tu namona beĝabi-viriĝia, ta na ĝia ĝenana asi ma beĝabi-vaĝiani.”

11

Iesu na ĝena mero ĝuriĝuri evaĝa-ribarito

1 Ĝaro tai Iesu tu gabu tai eĝauĝauto. Ekorito nai, ĝena mero ta na evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Vereĝauka o, ĝuriĝuri novaĝa-ribama Ioane na ĝena mero evaĝa-ribarito ilailanai.”

2 Iesu na ekirarito, ekirato, “Ĝoĝuriĝurini nai, boĝono kira: ‘Ĝai Tamama o, ĝoi aramu baĝana vaĝa-veaĝaia; ĝemu Basileia bene iaĝoma.

3 Ĝaro tata ĝai ĝema-ĝama bonoma vinima.

4 Ĝema rakava notuĝamaĝi-fitoĝari, korana ĝai maki ĝevaĝa-rakavamani tarimari ĝeri rakava ĝatuĝamaĝi-fitoĝarini.

’ Ema veribaĝani ai asi bono ĝori-kauma.’ ”

5 Benamo Iesu na evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Bema ĝomi ta boĝi nuĝanai ĝatana ĝenai bere iaĝo, bere noĝia, bere kira, ‘Ĝatagu o, ĝaniĝani dagarari kota naĝabi-toreri roĝo,

6 korana au ĝatagu ta tu ĝena iaĝoiaĝo ai ĝegu ai beiaĝoma, senaĝi au tu asi ĝegu ĝaniĝani ĝia baĝubuani.’

7 Benamo mo tarima na numa nuĝana na bere vaĝa-vesea, bere kira, ‘Asi novaĝa-vekwaragaĝigu. Ĝatama-boka varau babiria, ema au tu natugu ĝesi ĝagenani. Au tu asi bavariĝisini, dagara ta asi bavanimuni.’

8 Akiramini, enabe ĝia ĝatana, senaĝi asi bevariĝisini, ĝaniĝani asi beviniani, senaĝi ĝena noĝinoĝi ĝenoĝoi-ĝenoĝoi dainai bevariĝisini, eura-vinirini dagarari beviniani.

9 Moĝa lorinai, au na ĝomi akiramini, noĝinoĝi ai Barau na bevinimini, vetauvetau ai boĝo doĝarini, sekeseke o fidifidi ai ĝemi ĝatama-boka bekeoani.

10 Korana benoĝi-noĝini tarimana tu beĝabini, bevetauni tarimana bedoĝarini, ema beseke-sekeni tarimana Barau na ĝena ĝatama boka bekeoani.

11 Gomi tama fakami ai deikara bema natumu merona maĝani-kone benoĝini nai, ĝoi na tu mota boviniani?

12 O ĝatoi benoĝini nai, kavikavi boviniani?

13 Boĝono tuĝamaĝi, ĝomi tu rakava tarimami, senaĝi dagara namori natumi viniviniri ma ribami, moĝa lorinai ĝomi Tamami gubai etanuni, ĝia na Iauka Veaĝa ĝenoĝi-viniani tarimari bevinirini veĝatana!”

Iesu e Belsebul

Mataio 12:22-30; Mareko 3:20-27

14 Iesu na iauka rakavana, muru-bubu iaukana, elai-vaĝiato, benamo mo muru-bubu tarimana eguruĝato. Tarimarima ĝutuma na ĝevaĝa-raĝeato,

15 senaĝi tarima kota ĝekirato, “Mai tu Belsebul, iauka rakavari ĝeri vere, ĝena seĝukai iauka rakavari elai-vaĝirini.”

16 Tarima kotari na Iesu ĝedanaĝi-veribaĝaniato, vetoĝa ta guba na bene viniri ĝetato.

17 Senaĝi Iesu na ĝia ĝeri tuĝamaĝi eribarito, benamo evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Gavamani ta beveĝabi-kirani, ĝia tu berakavani, ema doĝoro ta beveĝabi-kirani, ĝia tu beketoni.

18 Moĝa lorinai Satani tu tauĝena moĝo bevevare-kirani, ĝena basileia tu kamasi beruĝani? Maĝesi akiraĝiani, korana tu ĝomi ĝokirani, au tu Belsebul ĝena seĝukai iauka rakavari alai-vaĝirini.

19 Bema au iauka rakavari Belsebul ĝena seĝukai alai-vaĝirini nai, ĝomi murimi ai ĝerakani tarimari na iauka rakavari aiĝesi ĝelai-vaĝirini? Ĝia na ĝevaĝa-moĝoniani ĝomi ĝemi guruĝa tu asi anina.

20 Senaĝi bema au iauka rakavari Barau ĝena seĝukai alai-vaĝirini nai, boĝono riba, Barau ĝena Basileia, ĝena veĝitaĝau seĝukana, tu ĝomi ĝemi ai varau beraĝasi.

21 Kokore tarimana ma ĝena vaĝivaĝi dagarari ĝesi ĝena numa beĝita-ĝauani nai, ĝena farefare tu roĝo beĝe tanuginikauni.

22 Senaĝina kokore vedaurea tarimana ta ma beiaĝomani, mai tarima bevaĝa-vevaĝiani, benamo bevaĝa-darereani, ĝia ĝena vaĝivaĝi dagarari, veĝabidadama dagarari, beberariani, benamo ĝena farefare mabarari bevare-rovorovorini.

23 Deikara dia au ĝatagu tu, au ĝegu inai tarimana, ema deikara au ĝesi asi etore-vegogoni tu eveiari-lausilausini.”

Iauka rakavana ma eĝenoĝoito

Mataio 12:43-45

24 “Iauka rakavana ta tarima ta ġenana eraka-rosito, benamo gabu kaukauri na eraka-vanaġito, iaġana bene ġania etato, senaġi iaġaraġi gabuna ta asi edoġariato. Benamo ġia tauġena ekirato, ‘Naġenoġoi, araga-kwaneato numana ġana.’

25 Eġenoġoi-iaġoto, numa edoġariato. Numana tu veiareva ema ġitaġitana namo vedaurea.

26 Benamo ġia na iauka rakava kwaikwairi imaima ru-rua (7) ma eġori-iaġorito, mabarari ġeraka-toġato, monai ġetanuto. Moġa lorinai mo tarima tu tovtovonai ġena rakava tu kota misina, senaġi dokonai ġena rakava tu barego vedaurea.”

Verere moġonina

27 Mo guruġa ekiraġiato-ġoi nai, vavine ta tarimarima ġutuma fakari na eguruġa-vaisito, ekirato, “Ġoi evaġa-maġurimuto e evini-rurumuto vavinena tu namo!”

28 Senaġi Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Iniġesi nokira, Barau ġena ġuruġa ġeseġaġiani ema ġekorana-iaġiani tarimari neġi namo!”

Seġuka vetoġana ġevetauato

Mataio 12:38-42; Mareko 8:12

29 Tarimarima ġutuma na Iesu ġeruġa-ġeġeraġiato, benamo evaġa-guruġarito, ekirato, “Toma ġuru tu ġuru rakavana! Seġuka vetoġana ġevetauani, senaġi vetoġa ta asi beġe doġariani, Iona, peroveta tarimana, vetoġana moġo.

30 Korana Iona tu vetoġa ta Nineva tarimari ġeri ai, moġa ilailanai Tarimarima Natuna tu vetoġai beiaġoni mai ġuru tarimari ġeri ai.

31 Barau na tarimarima bekota-vinirini ġaronai, Seba vavine baregona o Kwin beruġa-vaisini, mai ġuru tarimari besamanirini, korana ġia tu ġena tanobara manaġana na eiaġomato, Solomona ġena iaunega guruġari bene seġaġiri ġana. Senaġi ġoġitaia, tarima ta na Solomona evanaġiani tu maiġa.

32 Barau ġena Kota baregona ġaronai, Nineva tarimari beġe ruġa-vaisini, toma ġuru tarimari beġe samanirini, korana Iona ġena ġobata ġeseġaġiato neganai, ġia ġeri rakava ġerina ġevetuġamaġi-kureto. Senaġi tarima ta na Iona evanaġiani tu maiġa.”

Tauġani mamana

Mataio 5:15; 6:22-23

33 “Tarima ta na lamefa begabuani nai, asi bekure-toġaiani, diġu na asi beġoġoi-tariani, senaġi lamefa toretorena gabuna korikorinai betoreani, beġe raka-toġani tarimari na mama beġene ġitaia ġana.

³⁴ Ĝoi matamu tu ĝoi tauĝanimu ĝena lamefa kavana. Bema ĝoi matamu namo nai, tauĝanimu mabarana bemamani. Senaĝi ĝoi matamu rakava nai, tauĝanimu mabarana bemukunani.

³⁵ Moĝa lorinai, lorimu bono vetore, mama ĝoi nuĝamu ai bemukunani garina.

³⁶ Bema ĝoi tauĝanimu mabarana mama na bevonuvonu-raĝeni, mukuna kota maki asi betanuni, ĝia tu mama dikadika, lamefa emore-rovorovoni, ĝoi evaĝa-mamamuni kavana.”

Iesu na Farisea tarimari ema taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari evanerito

Mataio 23:1-36; Mareko 12:38-40; Luka 20:45-47

³⁷ Iesu eguruĝa-ĝosito nai, Farisea tarimana ta na ekeaiato, ĝia ĝesi beĝene ĝaniĝani-vegogo; benamo ĝena numa ĝana eiaĝoto, ĝaniĝani gabunai etanu-tarito.

³⁸ Mo Farisea tarimana na eĝitaiato nai, nuĝana efarevaĝi-rakavato, korana Iesu tu asi eveĝuriĝito, (ĝia seneri vereri ĝeri vevaĝa-naĝi ilailanai), senaĝi eĝani-ĝanito moĝo.

³⁹ Benamo Vereĝauka na evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Ĝomi Farisea tarimami na ĝemi kapusi ema disi muriri rekeri moĝo ĝoĝuriĝi-ginikaurini, senaĝi nuĝami tu verariverari ema vei-taĝuitaĝui na ĝevonu-fokafokato.

⁴⁰ Ĝomi tu babo! Ĝomi asi ĝoribani, murika rekena eveiatio Barauna na nuĝana rekena maki ĝia na eveiatio?

⁴¹ Senaĝi kapusi ema disi nuĝari dagarari tu asi ĝeri-ĝari tarimari boĝono viniri vau, dagara mabarari ĝemi ai beĝe veiarevani.

⁴² Farisea tarimami, vetuĝami kika! Korana ĝomi na Barau ĝovarevare-viniani dagarari misimisiri, ĝemi sivoĝa, kodukarava ema ĝaniĝani ĝailauri maki karava gabanana (10) ĝoveirini, karava sebna boubou dagaranaĝi ĝovaĝa-iaĝoani, senaĝina vei-iobukaiobuka ema Barau uravinina maĝurina tu ĝoleaiani. Ĝomi na tu maĝeri veiĝa baregori ĝoro veiri ema mo veiĝa keiri maki asi boĝoro iaĝuiri.

⁴³ Farisea tarimami, vetuĝami kika! Korana ĝemi ura rubu ai tu tanutanu namori ai boĝono tanu, ema ĝemi ura maki maketi gaburi ai beĝene vaĝa-namomi.

⁴⁴ Vetuĝami kika! Ĝomi tu asi ĝita vetoĝari gara gaburi kavana, tarimarima iatari na ĝeraka-vanaĝini nai ĝemirorini, ĝia asi ĝeribani mo tu gabu rakavana.”

⁴⁵ Taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimana ta na Iesu evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Vevaĝa-riba taumu o, maĝesi okirani nai, ĝai maki okira-fitoĝamani!”

46 Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Ĝomi taravatu ḡovevaḡa-riba iaḡiani tarimami maki vetuḡami kika! Ĝomi na maruna metori tarimarima ḡovaḡa-faḡarini, senaḡi ḡimami didina ta maki ḡeri marunai asi ḡoveḡabikauni, asi ḡovaḡa-kavarini.

47 Vetuḡami kika! Gomi tubumi ḡatami na peroveta tarimari ḡevaḡi-maserito, ema ḡomi na tu ḡeri gara gaburi namori ḡoveirini.

48 Moḡesi ḡomi tauḡemi tubumi ḡatami ḡeri veiḡa ḡokiraḡi-foforirini ema ḡovaḡa-moḡonirini; moḡoni veḡata, tubumi ḡatami na peroveta tarimari ḡevaḡi-maserito, ema ḡomi na ḡeri gara gaburi ḡoveirini.

49 Moḡa lorinai Barau ḡena Iaunega ekirani, ‘Au na peroveta tarimari ema apostolo tarimari batuḡu-iaḡorini ḡeri ai, benamo tari tu beḡe vaḡi-maserini, ma tari tu beḡe laiausilausirini.’

50 Moḡesi nai, peroveta tarimari mabarari ḡevaḡi-maserito, Barau na tanobara eveiato veḡata beiaḡoma mo maitoma, metona tu toma ḡuru tarimari na beḡe ḡabiani.

51 Abela ḡevaḡi-maseato, monana eiaḡomato mo Sakaria, ḡia tu fata veaḡana ema Barau ḡena numa veaḡana fakari ai ḡevaḡi-maseato. Aba, au na akiramini, mabarari metori tu toma ḡuru tarimari na beḡe ḡabiani!

52 Taravatu ḡovevaḡa-riba iaḡiani tarimami, vetuḡami kika! Riba numana keo-fakana ḡatama-boka kina tu ḡomi na ḡoḡabiato. Ĝomi ḡereḡami asi boḡo raka-toḡani, ema ḡeraka-toḡa ḡetoni tarimari ḡeri dabara ḡomi na ḡokourini!”

53 Iesu mo gabu na eraka-rosito, benamo taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari ema Farisea tarimari na ḡekira-fitoḡaiato, ema dagara vovoka ḡevedanaḡi-viniato,

54 ḡeribaḡaniato, ḡeri ura tu dagara ta bene kiraḡi-kererea, be beḡene samania ḡana.

12

Ĝeḡofaḡofani tarimari boḡono nariri

1 Mo faka nuḡanai tarimarima ḡutuma lelevaḡi varau ḡevegogoto, asi-iaḡo asi-fana, benamo Iesu na ḡena mero evaḡa-guruḡa guinerito, ekirato, “Boḡono venari-ginikau Farisea tarimari ḡeri farao evaḡa-tubuani muramurana ḡerina, korana mani tu ḡia ḡeri ḡofaḡofa veiḡana bene.

2 Vekouḡau dagarari mabarari beḡea foforini, vekuretoḡa guruḡari mabarari beḡea ribani.

3 Moḡa lorinai kara dagara mukunai ḡokiraḡiato, ma-mai beḡea seḡaḡiani, kara dagara koutoḡai seḡai ḡoguruḡa-ḡurato dagarana, beḡea kiraḡi-foforiani numa tuḡuna na, tarimarima mabarari na beḡene seḡaḡia ḡana.”

*Barau bitana gari-vinia**Mataio 10:28-31*

⁴ “Ĝatagu mabarami, akiramini, tauĝani beĝe vaĝiani, ma murinai kara ta ma asi beĝe veiani tarimari gariri asi boĝono vei.

⁵ Senaĝi navaĝa-ribami, deikara garina boĝono vei: Barau boĝono gari-vinia. Tauĝani bevaĝiani murinai ma ĝena seĝuka, ĝomi ma befiu-ĝuramini, karava eĝara-vanaĝi vanaĝini gabunai. Aba, au na akiramini, ĝia moĝo boĝono gari-vinia!

⁶ Bisini imaima (5) maki fene ruarua na moĝo ĝevoirini, ene? Senaĝina Barau na tu sebona ta maki asi etuĝa-rekwaiani.

⁷ Moĝoni veĝatana, ĝomi tu debami ĝuiri maki mabarari Barau na eiavi-ginikaurito. Be asi boĝono gari; ĝomi voimi tu varaĝe lelevaĝi, bisini ĝutuma voiri maki ĝovanaĝirito!”

*Iesu bekiraĝi-foforiani ema bekira-ĝuniĝauani**Mataio 10:32-33; 12:32; 10:19-20*

⁸ “Au na akiramini, deikara na au tarimarima ĝoirari ai bekiraĝi-foforiguni, ĝia maki Tarimarima Natuna na Barau ĝena aneru ĝoirari ai bekiraĝi-foforiani.

⁹ Senaĝina au deikara na tarimarima ĝoirari ai beruĝaguni e bekira-ĝuniĝauguni, ĝia maki Barau ĝena aneru ĝoirari ai baruĝaiani e bakira-ĝuniĝauani.

¹⁰ Tarimarima Natuna deikara na bekira-rakavaiani, Barau na ĝia ĝena rakava betuĝamaĝi-fitoĝaiani, senaĝina deikara na Iauka Veaĝa bekira-rakavaiani, ĝia ĝena rakava tu asi betuĝamaĝi-fitoĝaiani.

¹¹ Iuda tarimari ĝeri rubu ai beĝe vaĝa-kotamini, ema vanuĝa vereri e Kota baregori ĝeseĝaĝini tarimari ĝoirari ĝana beĝe ĝori-iaĝomini nai, nuĝami asi beĝene vekwaraĝi, aiĝesi toma boĝo guruĝani o kara toma boĝo kiraĝirini.

¹² Korana Iauka Veaĝa na mo ĝaro ai kara boĝo kiraĝirini guruĝari bevaĝa-ribamini.”

Barabore - Farefare vovoka tarimana

¹³ Tarimarima ĝutuma nuĝana na tarima ta na Iesu ekirato, ekirato, “Vevaĝa-riba tarimamu o, au kakagu nokiraia, ĝai tamama na eraga-kwanerito farefareri nevareri, be au tavi ta nevinigu.”

¹⁴ Iesu na evaĝa-veseato, ekirato, “Ĝoi tau o, au tu deikara na ĝomi taumi ruarua ĝemi farefare-tore viriĝi-viriĝina ĝana etoreguto?”

¹⁵ Benamo evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Boĝono boĝeboĝe! Lorimi boĝono vetore, farefare vovoka mata-ĝaniĝaniri boĝo

veini garina; korana tarimarima ġeri maġuri korikori tu dia ġeri farefare vovoka na ġevaġa-ġorarini.”

16 Benamo mai barabore ekiraġiato, ekirato, “Farefare vovoka tarimana ta ġena tano na ġaniġani namori evaġa-ġorarito.

17 Ġia etuġa-maġito, ekirato, ‘Kamasi toma baveini? Mai ġaniġani mabarari tu ainai bana vaġa-vegogori?’

18 Benamo ekirato, ‘Au tu maiġesi navei. Ġaniġani atorerini numari guineri narovori, benamo numa baregori naragari. Mainai vau au ġegu ġaniġani e farefare mabarari monai bana vaġa-vegogori.

19 Benamo au tauġegu bana vekira, ‘Ġoi ġemu dagara namori tu ġutuma gorogoro bovaġa-vegogori laġani vovoka ġana. Be, noiaġaraġi, noġaniġani, noniuniu e noverere.’

20 Senaġina Barau na ekiraiato, ekirato, ‘Kamuto, ġoi tu babo! Toma boġi ġoi ġemu maġuri aġabi-vaġiani ġemuna, benamo mai ġemu farefare bovaġa-vegogorini tu deikara na beġabirini?’

21 Maiġesina mo deidei tauġeri moġo ġeri farefare ġevaġa-vegogoni tarimari tu asi ġeri farefare Barau ġoiranai.”

Asi bono tuġamaġi-vekwaraġi

Mataio 6:25-34

22 Benamo Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato, “Moġa lorinai, akiramini, ġemi maġuri asi boġono tuġamaġiri, kara boġo ġanini; o tauġanimi kara na boġo dabuġarini.

23 Maġuri tu dagara baregona, a ġaniġani tu dagara keina, ema tauġani tu dagara baregona, a dabuġa tu dagara keina.

24 Gaio ġotuġamaġiri, asi ġevarovaroni ema asi ġekwawani; asi ġeri ġaniġani-tore numari, senaġina Barau na eġuburini! Gomi tu dagara baregomi, a manu tu kei!

25 Ġomi deikara otuġamaġi-vekwaraġini nai, ġemu maġuri kota maia bovaġa-maukaiani?

26 Mai dagara misina asi boveiani riba, karase nai tu dagara tari maia urari ai ovetuġamaġini?

27 Boġa veraverari ġoġitari aiġesi ġegarani. Asi ġeġauveini ema dabuġa asi ġeturini. Senaġina akiramini, Kini Solomona ġena vedabuġa marevana maki ġevanaġiani.

28 Bema Barau na tanobara ġauġari moġesi edabuġarini, ġia toma tu ġegarani, ma boinani tu karavai beġe fiu-raġerini, Barau na ġomi tu bevaġa-dabuġa ginikau-raġemini. Ġomi veġabidadama misimisi tarimami!

29 Moġa lorinai asi boġono boġe vetau-vetau, kara toma ġoġanini e kara toma ġoniuni; ema asi boġono tuġamaġi-vekwaraġi maki.

30 Korana Barau asi ribari tarimari mabarari tu maniġeri dagara ġevetaurini, a ġomi Tamami tu ma ribana maniġeri dagara tu ġoura-vinirini.

31 Senaġina Barau ġena Basileia boġono vetaua, benamo maniġeri dagara mabarari bevinimini.”

Farefare boġono vaġa-vegogo gubai

Mataio 6:19-21

32 “Seri misina, asi boġono gari, korana Tamami ġena ura tu ma nuġa namona ġesi ġena Basileia bene vinimi.

33 Ġemi farefare ġovoivoi-iaġiri, ma moni asi-ġeri e asi-ġari tarimari ġoviniri. Asi beġe rakavani moni fusefuseri ġoġabiri, ġemi farefare gubai ġovaġa-vegogori, monai tu asi beġe korini, monai lema tarimari asi beġe raka-kavini ema faro na maki asi beġe vaġa-rakavarini.

34 Korana tu ġomi ġemi farefare ainai, ġomi nuġami maki monai.”

Vetuġunaġi tarimari namori

Mataio 24:42-51

35 “Ġauvei ġana boġono vedabuġa-tore ema ġemi lamefa beġene ġara-taġo.

36 Vetuġunaġi tarimari na ġeri vere numai ġenari-taġoani kavana boġono tanu. Vevaġa-veġaraġo verekona na ma beġenoġoini, ġatama-bokai befidifidini nai, ġena ġatama beġene raga-keoa ġana.

37 Vetuġunaġi tarimari roġo tataġa ġeri vere beġenoġoini tu namo. Moġoni akiramini, ġena rami beriġoani, ġaniġani gabunai bevaġa-tanurini, benamo ġaniġani bevinirini.

38 Mo vetuġunaġi tarimari roġo naritaġo ġeri vere beġenoġoini tu namo, kamasi boġi nuġanai o boġiboġi rekenai beiaġomani.

39 Senaġi boġono riba, bema numa tarimana ma ribana, kamara horai lema tarimana beiaġomani tu, numa benariani, be lema tarimana maki lema bevedaureani.

40 Moġa lorinai ġomi maki boġono venari-taġo, korana Tari-marima Natuna tu asi ġotuġamaġiani aoanai beiaġomani.”

41 Benamo Petero na edanaġiato, ekirato, “Vereġauka, mai barabore tu ġai ġemai moġo okiraġiani, ba tarimarima mabarari ġeri ai maki?”

42 Vereġauka evaġa-veseto, ekirato, “Deikara tu mo farefare nari tarimari na guruġa eseġaġini ema veġa roroġotori eveini, ġena vere na eġabi-viriġiato, numa ema vetuġunaġi tarimari bene ġitaġauri, ema ġaniġani maki nega korikori ai bene viniri?

43 Mo vetuġunaġi tarimana, ġena vere na ekiraiato ilailanai eġauveini, bema-ġoitaġoani tu namo.

44 Moḡoni akiramini, ḡia tu ḡena vere ḡena farefare mabarari ḡitaḡauri tarimanai bevaḡa-iaḡoani.

45 Senaḡina bema vetuḡunaḡi tarimana bekirani, 'Au ḡegu vere ḡena ḡenoḡoi tu bekwaibo rakava,' benamo vetuḡunaḡi tauri ema vavineri bekwaririni, ma beḡanini e beniu-babobaboni.

46 Vetuḡunaḡi tarimana ḡena vere ḡena ḡenoḡoi ḡarona tu asi etuḡamaḡiani ḡaronai, ma asi eribaiani aoanai beraḡasini. Ḣena vere na bea basi-ḡutuḡutuani, ma asi ḡevaḡa-moḡonini tarimari ḡesi bea toreani.

47 Mo vetuḡunaḡi tarimana ḡena vere ḡena ura tu ma ribana, senaḡi asi eḡabi-kavini ema ḡena vere ḡena ura asi eveiani tu, ribi baregona korikori beḡabiani.

48 A vetuḡunaḡi tarimana asi ribana ḡena vere ḡena ura, ma bea ḡauvei-kavani, voina tu ribi, senaḡi asi vovoka beḡabini. Gutumari eviniato tarimana ḡenana tu ḡutumari ma beura-viniani; vovoka lelevaḡiri eviniato tarimana ḡenana tu vovoka lelevaḡiri ma bevetau-viniani."

Dia maino, senaḡi vetavi

Mataio 10:34-36

49 "Au tu karava aḡabi-iaḡomaiato tanobara ḡana, ema ḡegu ura bere ḡarakau guine tu namo!

50 Senaḡi au tu babatiso ta baḡabiani, ema au tu anuḡa-vekvaraḡini, beiaḡoni mo, bavaḡa-koriani!

51 Ḣomi ḡotuḡamaḡini, au tu maino tanobara ḡana aḡabi-iaḡomaiato? Asiḡi, senaḡi akiramini, vetavi-kirakira urana na aiaḡomato.

52 Toma beiaḡoni mo ḡoira laḡaniri ai, bese tai imaima tu beḡe vetavi-kirani, toitoi beḡe veḡitani ruarua ḡerina, ema ruarua beḡe veḡitani toitoi ḡerina.

53 Tamana natuna tauna ḡenana beveḡitani, natuna tauna tamana ḡenana beveḡitani; sinana natuna vavinena ḡenana beveḡitani, ma natuna vavinena sinana ḡenana beveḡitani; taḡama vavine barana taḡama vavine keina ḡenana beveḡitani, ma taḡama vavine keina taḡama vavine barana ḡenana beveḡitani."

Aoa beraḡasini vetoḡana

Mataio 16:1-4

54 Iesu na tarimarima ḡutuma evaḡa-guruḡarito, eki-rato, "Bema ḡaro eketoni rekenai magube dubadubari ḡeraḡekauni ḡoḡitarini nai tu, ḡokirani, 'Ḣura beraguni,' benamo eraguni.

55 Ma gabina rekena (o south) na iavara eiaḡomani nai ḡokirani, 'Ḣaro beseḡukani,' benamo ḡaro eseḡukani.

⁵⁶ Ġofaġofa tarimami! Tanobara e guba vetoġari kiraġi-kiraġiri tu ma ribami; kamasi nai mai toma ġaro vetoġana tu asi ribami?

⁵⁷ Karase nai tauġemi na asi ġotuġamaġi-fakaiani kara tu maoro?

⁵⁸ Esamanimuto tarimana ġesi roġo ġoiaġoni Kota ġana nuġanai boġono maino. Bema asiġina nai, Kota eseġaġini tarimana ġimanai bea tore-kaumuni, ma Kota eseġaġini tarimana na folisi ġimanai bea tore-kaumuni, benamo folisi na dibura numanai bea fiu-toġamuni.

⁵⁹ Akiramuni, asi boraka-vaġini, beiaġoni mo, moni mabarana boa vaġa-voi-ġosiani.”

13

Ġemi rakava ġerina boġono vetuġamaġi-kure e boġono raka-kure boġo maseni ġesi

¹ Mo negai tarima kota Iesu ġenai ġeiaġoto, benamo Iesu ġekira-varaiato, Galilea tarimari Pilato na evaġirito, ġeri ginitaġo dagarari Barau ġeviniato-ġoi nuġanai; ġia rarari tu ginitaġo dagarari rarari ġesi ebubu-sebonarito.

² Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Ġomi ġotuġa-maġini, mo Galilea tarimari moġesi ġevaġirito-ġoi nai, monana ġevaġa-moġoniato, ġeri rakava tu Galilea tarimari mabarari ġeri rakava evanaġirito?

³ Asiġina! Au na akiramini, bema ġemi rakava ġerina asi boġo vetuġamaġi-kureni, ġomi mabarami moġesi boġo maseni ġia ġemaseto kavana.

⁴ A mo tarima gabanana imaima toitoi (18) Siloam kounai numa baregona eketoto ġia iatari ai nai, evaġirito tu kamasi? Ġomi ġotuġamaġini, mo tarima ġeri rakava tu Ierusalem tarimari mabarari ġeri rakava evanaġirito?

⁵ Asiġina! Au na akiramini, bema ġemi rakava ġerina asi boġo vetuġamaġi-kureni, ġomi mabarami maki boġo maseni ġia ġemaseto kavana.”

Barabore - Figi ġauna asi ġwana

⁶ Iesu na mai barabore ekira-vararito, ekirato, “Tarima ta ġena vine tavoġana nuġanai figi ġauna evaroato. Benamo eiaġoto, figi ġauna ġwaġwana ea vetauato, senaġina ġwana ta asi edoġariato.

⁷ Moġa lorinai ġena vamoka narinarina tarimana evaġa-guruġaiato, ekirato, ‘Noġitaia, laġani toitoi beġe iaġo, au mai ġau ġitaġitana aiaġomani, senaġina ġwana ta asi adoġariani. Nobasi-laua, korana asi tauna bene! Mai tano eġauvei-iaġi-taġuiani.’

⁸ Senaḡi vamoka ḡitaḡauna tarimana evaḡa-veseto, ekirato, 'Vereḡauka, noraga-kwanea, mai laḡani sebona moḡo bene tanu. Au na bakwa-ḡeḡeraḡiani ema tano namori ma babubuni.

⁹ Benamo ḡwaḡwana namori beḡe burini laḡani ḡoirai tu namo, bema asiḡi nai, vau bono basia.' "

Iesu na Sabadi ai asi erakato vavinena evaḡa-namoato

¹⁰ Sabadi tai Iesu tu evaḡa-ribatoḡoi rubu ta nuḡanai.

¹¹ Vavine ta monai iauka rakavana na eboroḡiato, evei-kevekeveato laḡani gabanana imaima toitoi (18). Ġia doḡena eḡeḡevato, asi eruḡa-vaisito-ḡoi.

¹² Iesu na eḡitaiato, benamo ekea-iaḡomaiato, ekiraiato, "Vavine o, ḡoi tu mani keve manina na varau bofaka."

¹³ Benamo Iesu ḡimana mo vavine iatanai eveḡabikauto nai, vaḡa-sebo moḡo doḡena eroroḡototo, Barau evaḡa-raḡeato.

¹⁴ Rubu ḡitaḡauna tarimana ebaruto, korana Iesu na Sabadi ai evevaḡa-namoto nai. Moḡa lorinai ḡia na tarimarima evaḡa-guruḡarito, ekirato, "Ġaro imaima sebona tarimarima ḡeri ḡauvei ḡarori. Mo ḡaro ai vevaḡa-namouranai boḡono iaḡoma, senaḡi Sabadi ai asi boḡono iaḡoma."

¹⁵ Vereḡauka na evaḡa-veseato, ekirato, "Ġofaḡofa tarimami! Sabadi ai ḡemi boromakau o doniki asi ḡoruḡarini, ḡeri numa na asi ḡoḡori-rosirini nanu niu?"

¹⁶ A mai vavine, Aberahamo besena vavinena, Satani na laḡani gabanana imaima toitoi (18) ebarubaruato, au na Sabadi ai barubaru ḡenana asi baruḡaiani ba?"

¹⁷ Moḡesi ekirato nai, ḡebaru-viniato-ḡoi tarimari ḡemaiakarito, senaḡi tarimarima mabarari na Iesu ḡena veḡa boruri ḡeḡitarito nai, ḡeiatu-rakavato.

Barabore - Mastadi ḡauna ḡutuna

Mataio 13:31-32; Mareko 4:30-32

¹⁸ Benamo Iesu na edanaḡirito, ekirato, "Barau ḡena Basileia tu aiḡesi? Kara ḡenai bavaḡa-ilailaiani?"

¹⁹ Ġia tu mastadi ḡauna ḡutuna kavana. Tarima ta na eḡabiato, ḡena vamokai evaroato. Mastadi ḡauna ḡutuna egarato, ḡau ai eiaḡoto, benamo guba manuri leganaḡi ḡesikokauto."

Farao evaḡa-tubuani muramurana

Mataio 13:33

²⁰ Iesu na ma edanaḡirito, ekirato, "Barau ḡena Basileia tu kara ḡesi bavaḡa-ilailaiani?"

²¹ Ġia tu maḡesi, vavine ta na farao evaḡa-tubuani muramurana kotuna ta moḡo eḡabiato, benamo farao fuseri toitoi

ġesi egiroato, eiaġoto mo, muramura na mabarana evaġa-tubu baregoato.”

Barau ġena Basileia rakatoġana

Mataio 7:13-14; 7:21-23

²² Iesu Ierusalemema dabaranai eiaġoto-ġoi nai, vanuġa baregori ema keiri nuġari ai evevaġa-ribato-ġoi.

²³ Tarima ta na edanaġiato, ekirato, “Vereġauka, tarima viravira moġo beġe maġurini ba?” Iesu na evaġa-veserito, ekirato,

²⁴ “Boġono vebibi-toġa, ġatama-boka kibobona boġono raka-toġa ġana, korana au na akiramini, tarimarima ġutuma ġeraka-toġa ġetoni, senaġi asi beġe raka-toġani.

²⁵ Numa tarimana bevariġisini, ġatama-boka bekouani murinai, ġomi tu murikai boġo ruġa-taġoni, ġatama-bokai boġo fidifidini, boġo kirani, ‘Vereġauka, ġai ġema ġatama-boka nokeoa!’ senaġi ġia bekirani, ‘Au asi ribagu ġomi ainana boġo iaġoma!’

²⁶ Benamo ġomi boġo kirani, ‘Ġai tu ġoi ġesi taġaniġanito-ġoi ema taniuniu-vegogoto-ġoi; ema ġoi tu ġai ġema vanuġa ġatamanai ovevaġa-ribato-ġoi!’

²⁷ Senaġina ġia ma bekirani, ‘Au asi ribagu ġomi ainana ġoiġomani. Au ġeguna ġoraka-veġita vei-rakava tarimami!’

²⁸ Benamo Aberahamo, Isako, Iakobo, ema peroveta tarimari mabarari boġo ġitarini Barau ġena Basileia nuġanai, senaġi ġomi tu murikai beġe dori-rosimini; mo ġaro ai boġo taġini, gadikami beġe veġara-tarini.

²⁹ Tarimarima ġaro eraġekauni ema ġaro evariġoni, e debana (o north) ema gabina (o south) rekena na beġe iaġomani, beġe tanu-tarini vereko ai Barau ġena Basileia nuġanai.

³⁰ Boġono riba, toma ġegabini tarimari tu beġe guineni, a ġeguineni tarimari tu beġe gabini.”

Iesu Ierusalemema taġina eveito

Mataio 23:37-39

³¹ Mo negai Farisea tarimari kota Iesu ġenai ġeiaġoto, ġevaġa-guruġaiato, ġekirato, “Mai gabu noraga-kwanea, gabu ta ġana noiaġo, korana Heroda eurani ġoi bene vaġimu etoni.”

³² Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Ġoiġo, mo boġa kwaivana ġoa kiraia, ‘Au tu iauka rakavari alai-vaġirini ema tarimarima avaġa-namorini toma, boinani, ema ġaro vaġa-toitoinai ġegu ġauvei bavaġa-kori ginikauani.’

³³ Senaġi toma, boinani, ilaġani ġegu iaġoiġo ai roġo baiġoni, korana peroveta tarimana tu irau gabu ai asi bemaseni, senaġi Ierusalemaj moġo!

34 Ierusalem, Ierusalem o, ġoi na peroveta tarimari ovaġirini ema Barau na etuġu-iaġosirini tarimari fore na otaki-maserini. Nega ġutuma aurato, natumi bana gana-ġeġeraġiri, kokoroku vavinena na natuna egoru-taririni kavana, senaġi ġomi tu asi ġourato!

35 Moġa lorinai ġemi vanuġa e Rubu Veaġa korina betanuni. Au na akiramini, ġomi roġo au asi boġo ġitaguni, beiaġoni mo, ġaro ta beraġasini, monai vau boġo kirani, 'Barau aranai eiaġomani tauna sivaġa-namoa.' ”

14

Iesu na Sabadi ai keve tarimana evaġa-namoato

1 Sabadi tai Iesu (ġekeaiato nai) eiaġoto, Farisea ġeri veġorikau tarimana ta ġena numai beġene ġaniġani ġana, benamo tarimarima na ġena veiġa ġeġita-ginikaurito-ġoi.

2 Monai tarima ta ġia tauġanina eroro-roroto, Iesu ġoiranai etanu-taġoto.

3 Benamo Iesu na taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari e Farisea tarimari edanaġirito, ekirato, “Sabadi ai keve vaġa-namo tu maoro ba asiġina?”

4 Senaġi ġia asi ġeguruġato, ta na maki asi evaġa-veveato. Benamo Iesu na mo keve tarimana eġabiato, evaġa-namoato murinai etuġuato.

5 Benamo ekirarito, ekirato, “Ġomi deikara natumu o ġemu boromakau nanu gurina nuġanai bere keto-ġura nai, ġoi na Sabadi ai boro inu-raġea ba asiġina?”

6 Senaġi ġia na Iesu asi ġevaġa-veveato.

Barabore - Veġaraġo verekona

7 Iesu na varivari tarimari eġitarito, tanutanu namori moġo ġeġaunarito, benamo ġeri barabore ta ekiraġiato, ekirato,

8 “Bema tarima ta na bekeamuni, veġaraġo verekona raka-vegogonai, gabu namonai asi bono tanu-tari, korana irau vereko ġorikauna tauna na tarima barana ta bekeiani ġesi.

9 Benamo ekeamito tarimana beiaġomani, bekiramuni, ‘Noveġita, mai vere ġena tanutanu novaġa-fakaia.’ Ġoi tu bemaikamuni, benamo botanu-riġoni.

10 Bema ġoi ġekeamuni nai, tanutanu tanonai bono tanu. Benamo vereko ġorikauna tarimana beiaġomani nai, bekirani, ‘Ġata, tuġuna ġana novaraġe.’ Benamo ġoi tu beġe vaġa-raġemuni vereko tarimari mabarari na.

11 Korana tu tauġena eveġabi-vaisini tarimana tu, Barau na betore-riġoani, a tauġena evetore-riġoni tarimana tu, beġabi-vaisiani.”

12 Iesu na vereko ġorikauna tarimana ekiraiato, ekirato, “Bema ġoi ġaniġani o vereko ta bodabaraiani nai, ġatamu, tarikakamu, garagaramu o sevimu ai ġetanuni taġa tarimari asi bono keari, korana ġia na ġoi ma beġe keamuni, ġoina keakau beġe vaġa-voiani.

13 Senaġi bema vereko ta bodabaraiani nai, gara veġubu, tauġaniri rakava, kwaku rakava, mata-bubu tarimari bono keari,

14 benamo ġoi tu Barau ġena vevaġa-namo boġoitaġoani. Moġoni, ġia na asi beġe vaġa-voimuni, senaġi veġa iobuka-iobuka tarimari mase na ma beġe variġisi-ġenoġoini ġaronai vau, voimu boa ġoitaġoani.”

*Barabore - Vereko barana
Mataio 22:1-10*

15 Iesu ġesi ġeġaniġani-vegogoto tarimana ta na mo guruġa eseġaġiato nai, ekiraiato, ekirato, “Barau ġena Basileiai vereko bea ġaniani tarimana tu beiakuni.”

16 Iesu na evaġa-veġeato, ekirato, “Tarima ta na vereko barana ta edabaraiato, benamo tarimarima ġutuma ekearito.

17 Ġani-vereko ġaronai ġena vetuġunaġi tarimana ta etuġuato, ekearito tarimari nea kirari, ‘Ġoiaġoma, dagara mabarari beġe rovina-toreri.’

18 Senaġi ġia mabarari ġekira-sirivaġito. Ta ekirato, ‘Au tu tano ta bavoia, be aurani bana ġitaia nai, asi bono baru.’

19 Ta ma ekirato, ‘Au tu boromakau gabanana (10) bavoiri nai, aiaġoni fokafokai atovo-naġirini, be asi bono baru.’

20 Ta ma ekirato, ‘Au tu inivau mo haveġaraġo nai, asi baiaġosini.’

21 Vetuġunaġi tarimana eġenoġoito, ġena vere ekiravaraiato. Benamo numa tarimana ma baruna ġesi ġena vetuġunaġi tarimana ekiraiato, ekirato, ‘Noraga-iaġo vanuġai, gara veġubu, tauġaniri rakava, mata-bubu ema kwaku rakava tarimari bono ġori-iaġomari.’

22 Benamo vetuġunaġi tarimana eġenoġoito, ekirato, ‘Vere o, mani ġemu ura ġauveina tu varau haveia, senaġi numa roġosi bene vonu.’

23 Benamo vere na vetuġunaġi tarimana ma ekiraiato, ekirato, ‘Noiaġo dabara barai ema vamoka dabarari ai, tarimarima bono kirari, beġene iaġoma, be auna numa benema vonu.

24 Au na akiramini, akearito tarimari ta na ġegu vereko ġaniġanina misina ta asi bevaġa-mamiani.’ ”

*Barabore - Iesu ġena mero tu vevaġa-gwaġiġi tarimari
Mataio 10:37-38*

²⁵ Tarimarima ġutuma-bara Iesu ġesi ġeiaġoto-ġoi, benamo eruġa-kureto, ekirarito, ekirato,

²⁶ “Bema tarima ta eurani, au ġegu ai bene iaġoma etoni, senaġi ġia tamana ema sinana, ġaraġona ema natuna, kakana tarina ema tauġena ġena maġuri maki veuraviniri asi betuġamaġi-fitoġaiani nai, ġia tu dia au ġegu mero.

²⁷ Deikara tauġena ġena satauro asi beġwaiani, benamo au murigu na asi berakani, ġia tu dia au ġegu mero.

²⁸ Bema ġomi ta eurani numa ta bene ragaia etoni nai, betanu-tari guineni, numa voina beribaiani, moni beilailani ba asiġina, ene?

²⁹ Irau ġauvei besinaiani, benamo asi bevaġa-koriani, mabarari na beġe ġitaiani tarimari na beġe rikiriki-iaġiani,

³⁰ beġe kirani, ‘Mai tarima na esinaiato, senaġi asi evaġa-koriato.’

³¹ O kamara vanuġa verena, irau vanuġa verena ta bene vetari-vinia etoni, benamo asi betanu-tari guineni, sisiba asi bevetauni, ġena vetari tarimari mabarari 10,000, ema reke ta vere ġena 20,000, ġia ġeiaġoma-viniani nai, bevaġa-darereani ba?

³² Bema ġia asi ilaila nai, ġia aranai ġena tarima tari betuġu-iaġorini, mo doġoro barana roġo fakari manaġa nuġanai, maino beġene ġabia dabarana beġea veiani.

³³ Moġa ilailanai deikara ġena dagara mabarari asi beiaġuirini tu asi au ġegu mero.”

Barabore - Damena

Mataio 5:13; Mareko 9:50

³⁴ “Damena tu namo, senaġi bema damena mamina berekwa-rekwani nai, kamara dabarai mamina ma beġenoġoini?

³⁵ Ġia tu asi ilaila tano vaġa-namona ema asi namo varovaro dagarari ġesi vaġa-garari ġana; moġa lorinai tarima na beġe fitoġaiani. Ma seġana tarimana bene seġaġi!”

15

Barabore - Rekwarekwa mamona

Mataio 18:12-14

¹ Takesi gogo tarimari ema vei-rakava tarimari ġutuma Iesu ġenai ġeiaġoto, ġena guruġa beġene seġaġiri ġana.

² Farisea tarimari ema taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari ġemugumuguto, ġekirato, “Mai tarima tu rakava tarimari eġabi-raġerini ema ġia ġesi ġeġaniġani-vegogoni!”

³ Benamo Iesu na mai barabore ġeri ekiraġiato, ekirato,

⁴ “Bema ġomi ta ma ġena mamoe sinau ta (100), benamo sebona berekwa-rekwani nai, ġia tu kara beveini? Ġia

na 99 tano fakanai beraga-kwanerini, edobito mamoea bevetauani mo beḡoitaḡoani.

⁵ Bedoḡariani nai, ḡabanai befaḡa-gabagabaiani ma iakuna ḡesi,

⁶ benamo numa ḡana beiḡoni. Beraḡasini nai, ḡatana e sevina tarimari bekearini, bekirani, 'Sima iaku-vegogo, korana ḡegu mamoe, edobito dagarana, ma badoḡaria.'

⁷ Au na akiramini, moḡa ilailanai rakava tarimana ta ḡena rakava ḡerina evetuḡamaḡi-kureni nai, gubai iaku ema verere tu barego lelevaḡi, a vei-iobukaiobuka tarimari 99 ḡeri vei-iobukaiobuka dairi ai asi beḡe vetuḡamaḡi-kureni maki bevanaḡirini."

Barabore - Rekwerekwa monina

⁸ "Bema vavine ta ḡena silva moniri mabarana gabanana (10), benamo sebona bevei-rekwa-rekwani nai, ḡia tu kara beveini? Ḡia na lamefa begabuani, numa bedaroani, mo moni sebona bevetau-ḡitakauani mo bea ḡoitaḡoani.

⁹ Bedoḡariani nai, ḡia na ḡatana e sevina tarimari bekearini, bekirani, 'Sima iaku-vegogo, korana tu ḡegu silva monina, erekwa-rekwato dagarana, varau badoḡaria.'

¹⁰ Au na akiramini, rakava tarimana ta ḡena rakava ḡerina evetuḡamaḡi-kureni nai, Barau ḡena aneru moḡesi beḡe iakuni."

Barabore - Rekwerekwa merona

¹¹ Iesu ma ekirato, "Tarima ta natuna ruarua.

¹² Tau muriseina na tamana ekiraiato, ekirato, 'Tama, ḡitana farefare novareri, be au debagu farefareri tu novinigu.' Benamo farefare mabarari natuna ruarua fakari ai evarerito.

¹³ Ḡaro asi vovoka ḡeiaḡoto nuḡanai, tau muriseina ḡena farefare evaḡa-vegogoto, benamo tano manaḡa ḡana erakato. Monai ḡena farefare ea ḡere-iaḡirito.

¹⁴ Ḡena farefare mabarari evaḡa-koririto murinai, mo tano ai doḡe barego eḡorato. Ḡia varau asi-ḡena, asi-ḡana.

¹⁵ Benamo eiaḡoto, mo tanobara tarimana ta ḡenai ḡauvei ea vetauto, benamo ḡia na etuḡuato ḡena tano ai bai bene ḡitaḡauri ḡana.

¹⁶ Ḡia evito-rakavaiato nai, bai ḡari ḡaniḡani bene ḡaniri etato, senaḡi mo ḡaniḡani maki ta na asi eviniato.

¹⁷ Benamo ea vetuḡamaḡi-kureto, ekirato, 'Tamagu ḡena ḡauvei tarimari tu vovoka, ema ḡari ḡaniḡani maki ḡutama, senaḡi au tu mainai vitona evaḡiguni.

¹⁸ Naḡenoḡoi, tamagu ḡenai naiḡo, benamo bana kiraia: Tama, Barau ḡoiranai ema ḡoi ḡoiramu ai avei-rakavato.

19 Au tu asi ilaila ġoi natumu ai ma bono kiraġigu; senaġi anoġimuni, ġemu vetuġunaġi tarimanai bono vaġa-iaġogu, banasi.'

20 Benamo evariġisito, tamana ġenai eiaġoto.

Gabu manaġa na roġo eiaġomato-ġoi nai, tamana na varau eġita-dogariato, benamo evetuġa-rakavaiato, benamo eraga-iaġoto, ea faġa-maġuriato, everauato.

21 Benamo natuna na ekiraiato, ekirato, 'Tama, au tu Barau ġoiranai ema ġoi ġoiramu ai ma ġegu vei-rakava. Au tu asi ilaila ġoi natumu ai bono kiraġigu.'

22 Senaġi tamana na ġena vetuġunaġi tarimari evaġa-guruġarito, ekirato, 'Ġoraga-vei! Dabuġa namo vedaureana ta ġoġwa-iaġomaia, ġoma vaġa-riġoa. Rini ta didinai ġoma dori-toġaia, ema tamaka maki kwakunai ġoma toreri.

23 Ema boromakau natuna ma monana ġoġwa-iaġomaia, ġovaġia, benamo bisini ġania e bisini verere-vegogo.

24 Korana natugu maiġa emaseto, senaġi ma bemaġuri-ġenoġoi; erekwa-rekwato, senaġi ma bama dogaria!' Benamo ġia ġeverere-vegogoto.

25 Natuna tau guinena tu vamokai. Vamoka na eġenoġoito, numa eiaġo-viniato-ġoi nai, mari e bara gururi eseġaġirito.

26 Benamo vetuġunaġi tarimana ta ekeaiato, mo guru korana evedanaġi-iaġiato.

27 Vetuġunaġi tarimana na evaġa-veseato, ekirato, 'Ġoi tarimu beġenoġoi, tamamu na ma namona e ma maġurina ġesi bema dogaria lorinai, ġia na vetuġunaġi tarimari bevaġa-guruġari, boromakau natuna ma monana ġesi beġe vaġia.'

28 Tau guinena ebaru-rakavato, numai asi eraka-toġato, benamo tamana eraka-rosito, enoġiato neraka-toġa ġana.

29 Senaġi ġia na tamana evaġa-veseato, ekirato, 'Noġitaia, au tu laġani ġutuma ġoi rekemu ai atanuni, vetuġunaġimu aiaġo-vinini, ġemu ura mabarana akorana-iaġirini, ġemu vevaġa-naġi ta asi afitoġaiato, senaġi ġoi na nanigosi natuna ta maki asi oviniguni au ma ġatagu ġesi vaġa-iaku-iaġima ġana.

30 A mai natumu mata-boraġa vavineri ġeri ai ġemu farefare mabarari bea vaġa-koriri; bea ġenoġoi nai tu, ġoi na tu boromakau natuna mona mase bovaġia ġia ġana!'

31 Tamana evaġa-veseto, ekirato, 'Natugu, ġoi tu au sevigu ai otanu-vanaġi vanaġini, au ġegu dagara mabarari tu ġoi ġemu.

32 A toma ġita si-iaku, bisini verere, korana tarimu emaseto, senaġi bemaġuri; erekwa-rekwato, senaġi ma bitama dogaria.' "

16

Vetuḡunaḡi tarimana ḡena tuḡamaḡi-iobuka

¹ Iesu na ḡena mero evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Farefare e moni vovoka tarimana ta etanuto-ḡoi. Benamo tarima kotari na farefare vovoka tarimana ḡekira-varaiato, ḡia ḡena farefare ḡitaḡauna tarimana na ḡena farefare eḡere-iaḡirini.

² Moḡa lorinai taḡa tarimana na ekea-toḡaiato, benamo ekirato, ‘Ḣoi varimu baseḡaḡia moḡoni ba? Au ḡegu ḡauvei oḡwa-raḡaiato nai, novevarifiu-iaḡia, korana initoma ḡoi tu dia au ḡegu farefare narinarina tarimana.’

³ Benamo mo farefare ḡitaḡauna tarimana etuḡamaḡito, ekirato, ‘Au ḡegu baregona na toma evaḡa-dokoguni ḡegu ḡauvei na. Kara haveini? Au tu asi gwadagu baiaraḡani ema noḡinoḡi au ḡegu ai tu maiaka dagarana.’

⁴ Etuḡamaḡito-ḡoi nuḡanai, ekirato, ‘Mai bama riba kara haveiani! Benamo bevaḡa-dokoguni nai, ḡatagu namori ḡutuma na beḡe ḡabi-raḡeguni ḡeri numai.’

⁵ Moḡa lorinai ḡena baregona ḡenai ḡeḡabi-toreto tarimari mabarari ekea-vegogorito. Benamo ta edanaḡiato, ekirato, ‘Ḣoi ḡemu ḡabitore tu vira?’

⁶ Evaḡa-veseto, ekirato, ‘Olive diḡana kavaburi sinau imaima toitoi (800).’ Benamo farefare ḡitaḡauna tarimana na ekiraiato, ‘Ḣemu ḡabitore fefana maiḡa, noraga-tanutari, benamo sinau vasivasi (400) notorea.’

⁷ Benamo ta ma edanaḡiato, ekirato, ‘Ḣoi ḡemu ḡabitore tu vira?’ Ḣia ekirato, ‘Widi fuseri mabarari 1,000.’ Benamo farefare ḡitaḡauna tarimana na ekiraiato, ‘Ḣemu ḡabitore fefana maiḡa, noḡabia, benamo sinau imaima toitoi (800) notorea.’

⁸ Dokonai mo farefare narinarina tarimana rakavana ḡena baregona na evaḡa-raḡeato, korana ḡena tuḡamaḡi-iobuka dainai. Korana tanobara tarimari tu ḡeiaunega-lelevaḡito ḡeri tanu-vegogo ai, a mamai ḡetanuni tarimari tu asiḡina.

⁹ Au na akiramini, mai tanobara farefareri e moniri rakavari ḡerina tarimarima tu ḡomi ḡatami ai boḡono vaḡa-iaḡori, korana ḡemi moni bea korini nai, ḡomi tu beḡe tanu-vanaḡi vanaḡini numari ai beḡene ḡabi-raḡemi gubai.

¹⁰ Deikara dagara misina ḡauvei-iaḡina ma ribana nai, dagara baregona maki ḡauvei-iaḡina ma ribana; ema deikara dagara keinai beḡofaḡofani nai, dagara baregonai maki beḡofaḡofani.

¹¹ Bema ḡomi tanobara farefareri e moniri ḡauvei-iaḡiri asi ribami nai, Barau na kamasi farefare korikoriri gubai bevinimini boḡo ḡauvei-iaḡirini?

12 Ema bema ġomi tarima ta ġena farefare asi boġo ġitaġau-ginikaurini nai, Barau na ġomi ġemi farefare maki asi bevini-mini?

13 Vetuġunaġi tarimana na baregona ruarua vetuġunaġiri asi beiaġo-vinirini riba. Korana ġia na ta tu asi beura-viniani, a ta tu beura-viniani; ta bevaġa-moġoniani, a ta tu beġofaġofa-iaġiani. Ġomi maki Barau ema moni nega sebonai vetuġunaġiri asi boġo iaġo-vinirini, asiġina-ġinavaġi.”

Iesu ġena guruġa kota

14 Farisea tarimari tu moni ġeuravini-baregorito-ġoi. Iesu ġena guruġa mabarana ġeseġaġiato nai, ġerikiriki-iaġiato.

15 Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġomi tu tarimarima ġoirari ai ġovekiraġini, senaġi Barau tu nuġami ribana. Tarimarima na ġevaġa-raġerini dagarari Barau na tu asi eura-vinirini, etuġamaġi-fitoġarini.

16 Mose ġena taravatu ema peroveta tarimari ġeri guruġa ġetanuto-ġoi eiaġomato mo, Ioane Babatiso ġena negai. Monana Barau ġena Basileia varina ġeġobata-iaġiani nai, tarimarima mabarari ġevebibi-toġani beġene raka-toġa ġana.

17 Guba ema tanobara beġe rekwa-rekwani tu ma dabarana, senaġi taravatu ġena toutou ta maki asi berekwa-rekwani.

18 Tau ta na ġaraġona belaiiani, benamo vavine ta ma beġaraġoani nai, ġia mo tu veġura-vanaġi veiġana beveiani; ma tarima boruna ta na mo tau na elaiato vavinena moġa ma beġaraġoani nai, ġia maki beveġura-vanaġini.”

Farefare e moni vovoka tarimana ema Lasaro

19 “Farefare e moni vovoka tarimana ta etanuto-ġoi. Ġia tu dabuġa namori moġo eveito-ġoi e ġaro mabarari ai everereto-ġoi ema ġaniġani namona moġo eġanito-ġoi.

20 Ġena numa ġatama bokanai tarima ta asi-ġena ema asi-ġana arana Lasaro egena-taġoto-ġoi. Ġia tu kefina mabarana lakufodo.

21 Eura-baregoto-ġoi taġa tarimana ġana ġaniġani momori bene ġani. Kwaiva maki ġeiaġoto, ġia manuġana ġeiamuserito-ġoi.

22 Asi ġena-ġana tarimana emaseto, benamo aneru na Aberahamo sevina ġana ġeġwa-iaġoato. Farefare vovoka tarimana ma emaseto, benamo ġeguriato.

23 Mase gabunai (o Hades) midigu eġanito-ġoi nai, eboġe-raġeto, manaġai Aberahamo eġitaiato, ema Lasaro maki ġia ġesi.

24 Benamo ekeato, ekirato, ‘Aberahamo, tamagu o, nove-tuġagu, mani Lasaro notuġua, ġimana didina nanu ai nea

duġi-reia, be meagu moġo nama vaġa-ġavea, korana tu au mai karava morenai midigu vovoka aġanini.’

²⁵ Senaġi Aberahamo ekirato, ‘Natugu o, notuġamaġia, ġoi omaġurito-ġoi ġarori ai dagara namori oġabito-ġoi, a Lasaro tu dagara rakavari eġabito-ġoi. Senaġi toma ġia tu everereni, a ġoi tu midigu oġanini.

²⁶ Ġita fakarai maki koufa bara ta etanuni, moġa lorinai maina na tarima ta maniġana asi beiaġosini, ema manina na maki ta maiġana asi beiaġomani.’

²⁷ Benamo farefare vovoka tarimana ekirato, ‘Tamagu o, anoġimuni, Lasaro notuġua tamagu ġena numa ġana.

²⁸ Au tarigu merori tu imaima. Ġia na bene vaġa-guruġari, mai midigu ġani gabuna ġana beġe iaġomani garina.’

²⁹ Senaġi Aberahamo ekirato, ‘Mose ema peroveta tarimari tu ġia ġesi, be garori neġi beġene seġaġiri.’

³⁰ Taġa tarimana ekirato, ‘Asiġi, tamagu! Senaġi bema emaseto tarimana ta beiaġoni nai, ġia tu ġeri rakava ġerina beġe vetuġamaġi-kureni.’

³¹ Aberahamo ekirato, ‘Bema Mose ġena taravatu ema peroveta tarimari ġeri ġuruġa asi beġe seġaġirini nai, mase na tarima ta bere variġisi-ġenoġoi maki asi ġere seġaġi-vinia.’ ”

17

Vei-rakava ema rakava tuġamaġi-fitoġari

¹ Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato, “Tari-marima vaġa-ketori dagarari roġo beġe ġorani, senaġi be-vaġa-ġorarini tarimana tu vetuġana kekei.

² Ġia tu bere namo fore baregona ta ġaiġonai ġere baru-kaua, benamo davarai ġere fiu-reia, korana mai misimisiri ta rakavai beġofa-toġaiani garina.

³ Moġesi nai lorimi boġono vetore! Bema ġoi tarikakamu veiġa rakavari eveini nai, bono kira-ġoia, ema ġena rakava ġerina bevetuġamaġi-kureni nai, ġena rakava bono tuġamaġi-fitoġari.

⁴ Bema ġia na ġaro ta vaġa-imaima ruarua (7) bevaġa-rakavamuni, ema vaġa-imaima ruarua (7) beġenoġoini ġemu ai, bekirani, ‘Bavetuġamaġi-kure,’ betoni nai, ġoi na ġena rakava bono tuġamaġi-fitoġari.’”

Veġabidadama

⁵ Iesu ġena apostolo na Vereġauka ġevaġa-guruġaiato, ġekirato, “Ġema veġabidadama novaġa-baregori!”

⁶ Vereġauka na evaġa-veserito, ekirato, “Bema ġomi ġemi veġabidadama tu mastadi ġauna ġutuna ġena barego kavana, misina korokoro moġo, senaġi ġomi na mai ġau baregona o

malberi ġauna boġo kiraiani, ‘Noveraġa-vaġi, be davarai noa vevaroi!’ boġo toni, benamo garomi tu beseġaġiani.”

Vetuġunaġi tarimana ġena ġauvei

⁷ “Bema ġomi ta ġemu vetuġunaġi tarimana tano befokani o mamoe beġita-ġaurini murinai, ġauvei gabuna na numa ġana beiaġomani nai, ġoi na bokiraiani, ‘Noraka-ġariġari, be noma ġaniġani,’ botoni ba?

⁸ Asiġina, senaġi ġoi bokirani, ‘Ġagu ġaniġani novei, ema bono vedabuġa, be bonoma nari-ġaugu; au bana ġaniġani ema bana niuniu-ġosi murinai vau, ġoi ma bono ġaniġani ema bono niuniu.’

⁹ Ba vetuġunaġi tarimana ġena seġaġi ai dainai bevaġa-namoani? Asiġina.

¹⁰ Ġomi maki moġesi; bema Barau na bekiramini ġauveiri mabarari boġo veirini nai, boġo kirani, ‘Ġita vetuġunaġi tarimara ġera ġauvei.’ ”

Iesu na lepera tarimari gabanana (10) evaġa-namorito

¹¹ Iesu Ierusalemia eiaġo-viniato-ġoi nai, Samaria ema Galilea tanori vefakari na eraka-vanaġito.

¹² Vanuġa tai eraka-toġato, benamo lepera tarimari gabanana (10) ġesi ġevedoġarito. Roġo manaġai ġeruġa-tarito,

¹³ ġia ġekeato, ġekirato, “Iesu! Ġema Vereġauka! Nove-tuġama!”

¹⁴ Iesu na eġitarito, benamo evaġa-guruġarito, ekirato, “Rubu Veaġa vereri ġeri ai ġoiġo, be beġenea ġitami.” Benamo ġeiaġoto-ġoi nuġanai, tauġaniri ġeveiarevato, ġenamoto.

¹⁵ Tarima sebna moġo ġia fakari ai kefina eġitaiato enamoto, benamo eġenoġoi-iaġoto, Barau evonevone-raġe viniato.

¹⁶ Benamo Iesu kwakuna koranai evetui-tarito, evaġa-namoato. Ġia tu Samaria tarimana.

¹⁷ Iesu ekirato, “Tarima mabarari tu gabanana (10) beġe namo. Imaima vasivasi (9) tu aiġeri?”

¹⁸ Kara dainai mai irau gabu tarimana ġereġana moġo beġenoġoi-iaġoma, Barau bema vaġa-raġea?”

¹⁹ Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Novariġisi, noiaġo, ġemu veġabi-dadama na bevaġa-maġurimu.”

Barau ġena Basileia beiaġomani guruġari

Mataio 24:23-28; 24:37-41

²⁰ Farisea tarimari kota na Iesu ġedanaġiato, Barau ġena Basileia tu aitoma beiaġomani. Ġia na evaġa-veserito, ekirato, “Barau ġena Basileia beiaġomani tu asi boġo ġitaiani dagarana.

²¹ Tarima ta asi bekirani, ‘Noġitaia, iniġa!’ o ‘Tomoġa!'; korana Barau ġena Basileia tu ġomi fakami ai maniġa.”

22 Benamo ġia na ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato, “Ġaro ta beraġasini nai, ġomi ġemi ura baregona tu Tarimarima Natuna ġena ġaro sebona ta moġo boġono ġitaia, senaġi asi boġo ġitaiani.

23 Kotari na beġe kiramini, ‘Tarimana iomoġa!’ o ‘Tarimana maiġa!’ beġe toni. Senaġi asi boġono iaġo, murinai asi boġono raka.

24 Korana kiriku eragani nai, morena gubai reketa-reketa ġana eiaġoni kavana, Tarimarima Natuna ġena ġaro nuġanai maki moġesi beveini.

25 Senaġi ġia midigumidigu vovoka roġo beġani-guineni, ema toma ġuru tarimari na roġo beġe kira-fitoġaiani.

26 Tarimarima Natuna beiaġomani ġaronai tu Noa ġena negai kavana.

27 Tarimarima mabarari ġeġaniġanito-ġoi, ġeniuniuto-ġoi, tau e vavine ġeveġaraġoto-ġoi, eiaġomato mo, Noa ġena la-gatoi ai eraka-toġato ġaronai, benamo ġutuġutu na mabarari eġutu-maserito.

28 Lota ġena negai maki moġesi moġo. Ġeġaniġanito-ġoi, ġeniuniuto-ġoi, ġevoivoito-ġoi, ġevaro-varoto-ġoi, numa ġeragato-ġoi.

29 Senaġi Lota Sodoma eraga-kwaneato ġaronai, karava ma salfa o fore seġukari ġesi guba na ġeketo-firiġoto, mabarari evaġi-masemaserito.

30 Tarimarima Natuna befoforini nai, maki moġesina beġorani.

31 Mo ġaro ai, bema tarima ta tu numa tuġunai etanu-taġoni, numai asi ma bene raka-toġa ġena farefare bene ġabiri. Ema bema tarima ta tu vamokai nai, ġia ġena numa ġana asi ma bene ġenoġoi ġena farefare ġabiġabiri.

32 Lota ġaraġona boġono tuġamaġia!

33 Deikara tauġena moġo ġena maġuri lorina etoreani tarimana, ġena maġuri beleaiani; a ġena maġuri eleaiani tarimana na maġuri bedoġariani.

34 Akiramini, mo boġi ai tarima ruarua geda sebonai beġe genani nuġanai, ta tu Barau na beġabi-vaġiani, (korana beġabi-raġeani nai), a ta tu betanuni, (korana bekira-fitoġaiani nai).

35 Vavine ruarua widi giro dagarana beġe giro-vegogoani nai, ta tu beġabi-vaġiani, a ta tu betanuni. [36 Tarima ruarua vamokai beġe ġauveini nai, ta tu beġabi-vaġiani, a ta tu betanuni.]”

37 Iesu ġena mero na ġedanaġiato, ġekirato, “Vereġauka o, ainai beġorani?” Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Mase

tauḡanina etanuni gabunai, gaio maki monai beḡe vegogoni, (be ḡia na beḡe vaḡa-foforiani).”

18

Barabore - Vabu ema Kota eseḡaḡini tarimana

¹ Benamo Iesu na ḡena mero ḡeri barabore ta ekiraḡiato. Mo barabore na bene vaḡa-ribari, be vanaḡivanaḡi beḡene ḡauḡau ema asi beḡene moiramoira ḡana.

² Maiḡesi ekirato, “Vanuḡa tai Kota eseḡaḡini tarimana ta etanuto-ḡoi. Ḡia tu Barau garina asi eveito-ḡoi, ema tarimarima maki asi egubakaurito-ḡoi.

³ Mo vanuḡa vabuna ta mai Kota eseḡaḡini tarimana ḡenai eiaḡo-ḡenoḡoi ḡenoḡoito-ḡoi, ḡena maoro evevaḡa-doḡe-gani viniato-ḡoi ema ekirato-ḡoi, ‘Novaḡa-kavagu, be ḡevaḡa-rakavaguni tarimari davari noviniri!’

⁴ Nega emanaḡato nuḡanai, Kota eseḡaḡini tarimana na vabu ḡena ura veiḡana asi eveiato. Senaḡi ḡaro ta ḡia tauḡena evetuḡamaḡito, ekirato, ‘Au tu Barau garina asi aveini ema tarimarima maki asi agubakaurini,

⁵ senaḡi dagara sebona tu, mai vabu na au evaḡa-doḡe-ganiguni nai, ḡena ura veiḡana naveia, korana vanaḡivanaḡi beiaḡomani, benamo au bevaḡa-doḡe-gani iaḡoguni ḡesi.”

⁶ Vereḡauka ma ekirato, “Mo Kota eseḡaḡini tarimana kara etato, ḡoseḡaḡia.

⁷ Be kamasi? Barau na eviriḡirito tarimari, ḡia ḡenai boḡi ema laḡani mabarari ai ḡetaḡitaḡini ema ḡenoḡinoḡi-viniani tarimari, vevaḡa-maoro nuḡanai tu asi bevaḡa-kavarini? Nevaḡa-kavari ḡana nai tu bekwaiboni?

⁸ Au na akiramini, ḡeri maoro ai ḡia na bevaḡa-kava ḡariḡaririni. Senaḡi Tarimarima Natuna ma beiaḡomani nai, ḡia veḡabi-dadama tanobarai bedoḡariani ba asiḡina?”

Farisea tarimana ema takesi gogo tarimana

⁹ Tarima kotari ḡeri tuḡamaḡi ḡia tu vei-iobukaiobuka, a tarimarima mabarari tu vei-rakava tarimari. Iesu na mai tarima ḡeri barabore ekiraḡiato, ekirato,

¹⁰ “Tarima ruarua Rubu Veaḡa ḡana ḡeiaḡoto, ḡea ḡuriḡurito; ta tu Farisea tarimana, a ta tu takesi gogo tarimana.

¹¹ Farisea tarimana ḡereḡana reke tai eruḡato, benamo eḡauḡauto, ekirato, ‘Barau o, avaga-namomuni, korana au tu dia tarima mabarari kavana, be seḡafore tarimari, vei ḡeḡeva-ḡeḡeva tarimari, veḡura-vanaḡi tarimari. Avaḡa-namomuni, korana au tu dia iomo takesi gogo tarimana kavana.

12 Fura o wiki ta nuḡanai au tu ḡaro ruarua aḡani-veaḡani, ema adoḡarini dagarari karava gabanana (10) aveirini, benamo karava sebona tu ḡoi avinimuni.’

13 Senaḡi takesi gogo tarimana tu manaḡai eruḡato, asi eboḡe-raḡeto gubai, kobana ebotaiao, ekirato, ‘Barau o, au tu rakava tarimagu, noma vetuḡagu!’

14 Au na akiramini, takesi gogo tarimana tu Barau na evaḡa-moḡoniato, ma vei-iobukaiobukana ḡesi vanuḡa ḡana eḡenoḡoito, a Farisea tarimana tu asiḡina. Korana tauḡena moḡo eveḡabi-varaḡeni tarimana tu, Barau na bevaḡa-variḡoani, a tauḡena evevaḡa-variḡoni tarimana tu, bevaḡa-varaḡeani.”

Iesu na mero misiri evaḡa-namorito

Mataio 19:13-15; Mareko 10:13-16

15 Tarima kotari mero misimisiri Iesu ḡenai ḡeḡwa-iaḡorito, ḡimana iatari ai bene toreri ḡana. Ḡena mero na ḡeḡitarito, benamo ḡekira-ḡoirito.

16 Senaḡi Iesu na mero misiri ekea-iaḡomarito, ḡena mero ekirarito, ekirato, “Mani mero misiri au ḡegu ai ḡeiaḡoma, asi ḡolairi, korana maniḡesina kavana tu Barau ḡena Basileia tarimari.

17 Moḡoni au na ḡomi akiramini, dei na Barau ḡena Basileia asi beḡabi-raḡeani mero misina kavana, Basileiai asi beraka-toḡani.”

Farefare vovoka tarimana

Mataio 19:16-30; Mareko 10:17-31

18 Iuda tarimari ḡeri vere tauna ta na Iesu edanaḡiato, ekirato, “Vevaḡa-riba taumu namona, au kara baveini vau, maḡuri vanaḡivanaḡi badoḡariani?”

19 Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Ḡoi karase nai au namogu okiraḡini? Tarima ta asi namo, Barau moḡo ḡereḡana.

20 Taravatu ma ribamu, ‘Asi bono veḡura-vanaḡi, asi bono vaḡivaḡi, asi bono lema, asi bono vevaḡa-daḡa ḡofaḡofa, tamamu sinamu bono gubakauri.’ ”

21 Mo tarima ekirato, “Au keigu na beiaḡoma toma mani taravatu mabarari akorana-iaḡirini.”

22 Iesu na mo guruḡa eseḡaḡiato, benamo ekiraiato, “Ḡoi tu dagara sebonai moḡo orabuni. Ḡemu farefare mabarari novoivoi-iaḡiri, moniri tu asi-ḡeri ema asi-ḡari tarimari bono viniri, benamo gubai ḡoi ḡemu farefare bodoḡaririni. Moḡesi boveini vau, au murigu ai bonoma raka.”

23 Mo guruḡa eseḡaḡiato nai, nuḡana emeto-rakavato, korana ḡia tu farefare ḡutuma tarimana.

24 Iesu na eġitaiato, benamo ekiraiato, ekirato, “Farefare vovoka tarimari Barau ġena Basileia ġeri rakatoġa tu gwaġiġi rakava!

25 Kamela nila kadarena na ġena rakatoġa tu kotuna gwaġiġi, a farefare vovoka tarimana Barau ġena Basileia rakatoġana ġia ġenai tu gwaġiġi rakava.”

26 Tarimarima na mai guruġa ġeseġaġiato, benamo Iesu ġedanaġiato, ġekirato, “Be, deikarari vau maġuri beġe doġariani?”

27 Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Tarimarima na asi beġe veirini riba dagarari tu Barau na beveirini riba.”

28 Petero na ekiraiato, ekirato, “Ġoi ribamu, ġai tu ġema dagara mabarari ġaraga-kwanerito, murimu ai ġarakani.”

29 Iesu na ekirarito, “Moġoni akiramini, tarima ta ġena numa eraga-kwaneato, o ġaraġona, kakana, tarina, tamana, sinana, natuna Barau ġena Basileia uranai,

30 ġia na mai maġuri nuġanai dagara ġutuma beġoitaġoni, ema mo negai vau maġuri vanaġivanaġi bedoġariani.”

Iesu na ġena mase ma ekiraġi-foforiato

Mataio 20:17-19; Mareko 10:32-34

31 Iesu na ġena mero gabanana ruarua (12) eġori-veġitarito, benamo ekirarito, ekirato, “Ġoseġaġi! Ġita tu Ierusalem a ġana tavaġeni. Monai peroveta tauri na Tarimarima Natuna varina ġetore-guineto guruġari aniri mabarari beġe moġonini.

32 Irau bese (o Roma) tarimari ġimari ai beġe toreani. Ġia na beġe vaseva vaseva-iaġiani, beġe rikiriki-iaġiani e beġe kanunu-kanunuani.

33 Beġe botaiani e beġe vaġi-maseani, senaġi ġaro vaġa-toitoinai vau ma bevariġisi-ġenoġoini.”

34 Iesu ġena mero mo guruġa tauna asi ġeġoitaġoato. Guruġa anina ġia ġeri ai tu vekuretoġa. Ġia asi ribari Iesu na kara ekiraġiato.

Iesu na mata-bubu tauna evaġa-namoato

Mataio 20:29-34; Mareko 10:46-52

35 Iesu tu Ieriko ekavinaġiato nai, mata-bubu tauna ta dabara rikinai etanu-taġoto-ġoi, enoġinoġito-ġoi.

36 Tarimarima ġutuma dabarai ġeraka-vanaġito eseġaġito, benamo evedanaġito, “Mai guru anina tu kara?”

37 Ġekirato, “Iesu, Nasareta tauna, eraka-vanaġini.”

38 Benamo ekea-fouto, ekirato, “Iesu o, Davida natuna, au novetuġagu!”

³⁹ Ĝoirai ĝerakato tarimari na ĝekira-ĝoiato, senaĝi ĝia ekea-ĝiĝiraĝe ĝiĝiraĝeto-ĝoi, “Davida Natuna o, au nove-tuĝagu!”

⁴⁰ Iesu eruĝa-tarito, benamo ekirato, “Ĝoĝori-iaĝomaia!” Ĝia eiaĝomato, benamo Iesu na edanaĝiato, ekirato,

⁴¹ “Kara ourani ĝemu ai naveia otoni?” Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, “Vereĝauka o, matagu noma vaĝa-iaĝaia.”

⁴² Iesu ekirato, “Be, matamu nenamo, ĝemu veĝabidadama na bevaĝa-namomu.”

⁴³ Vaĝa-sebo matana enamoto, eboĝeboĝe-ginikauto, Iesu murinai erakato, Barau evaĝa-raĝeato. Mo veĝa ĝeĝitaiato tarimari mabarari na maki Barau ĝevaĝa-raĝeato.

19

Iesu ema Sagaio

¹ Iesu Ieriko ai eraĝasito, benamo vanuĝa nuĝana na eraka-iaĝoto-ĝoi.

² Monai tu takesi gogo tarimari ĝeri vere ta arana Sagaio; ĝia tu moni ema farefare vovoka tarimana.

³ Ĝia ĝena ura tu Iesu neĝita-vetoĝaia ĝia tu dei, senaĝi tarimarima ĝutuma ema ĝia tu tau kubina nai, neĝitaia ĝana egera-kavato.

⁴ Moĝa lorinai eraga-guine-iaĝoto, sikamoa ĝauna tai eraĝeto, Iesu monana beraka-vanaĝini nai, bene ĝitaia ĝana.

⁵ Iesu mo gabu ai eraĝasito, eboĝe-raĝeto, eĝitaiato, benamo ekiraiato, “Sagaio, norakariĝo-ragaraga, korana au toma tu ĝoi ĝemu numai batanuni bene.”

⁶ Benamo Sagaio eraga-rakariĝoto, ma iakuna ĝesi Iesu eĝori-iaĝoato ĝena numa ĝana.

⁷ Ĝeĝitaiato tarimari mabarari ĝemugumuguto, ĝekirato, “Mai tau tu rakava tarimana, ĝena numai ea tanuni.”

⁸ Sagaio eruĝa-vaisito, Vereĝauka evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Vereĝauka, noseĝaĝi! Ĝegu farefare reke-ta tu gara veĝubu tarimari bavinirini, ema ĝena farefare aĝabikavaiato tarimana tu, nega vaĝa-vasivasi bavini-ĝenoĝoiani.”

⁹ Iesu na ekiraiato, ekirato, “Toma vevaĝa-maĝuri tu mai numai bema raĝasi, korana mai tarima maki Aberahamo natuna.

¹⁰ Korana Tarimarima Natuna tu rekwarekwa tarimari vetauvetauri ema bene vaĝa-maĝuriri ĝana eiaĝomato.”

Barabore - Vetuĝunaĝi tarimari moni ĝenarito

Mataio 25:14-30

¹¹ Mabarari ĝeseĝaĝito-ĝoi nuĝanai, Iesu na ĝeri barabore ta ekiraĝiato. Korana ĝia tu Ieruselema ekavi-naĝiato nai,

ġia mataboru ġekirato, Barau ġena Basileia tu mo negai befororini.

¹² Benamo ġia ekirato, “Dagi baregona tarimana ta gabu manaġana ġana eiaġoto, kini o vere dagina bene ġabia vau, ma bene ġenoġoi ġana.

¹³ Roġosi bere raka nai, ġena vetuġunaġi tarimari gabanana (10) ekea-iaġomarito, golo moniri ġia tata sebori-sebori evinirito, benamo ekirarito, ekirato, ‘Au murigu ai boġono ġauvei-iaġiri, be moni boruri tari ma boġono doġari.’

¹⁴ Senaġi ġena tanobara tarimari na asi ġeura-viniato-ġoi nai, murina na guruġa ġetuġuto, ġekirato, ‘Ġai asi ġaurani mai tarima ġai ġema vere ai bene iaġo.’

¹⁵ Senaġi mo tarima na kini dagina ġeviniato murinai, eġenoġoi-iaġomato. Benamo ġena vetuġunaġi tarimari ekea-iaġomarito, beġene vaġa-ribaia, moni boruri vira ġia tata ġedoġarito.

¹⁶ Tarima giniguinena eiaġomato, benamo ekirato, ‘Vereġauka, golo monina sebona oviniguto nuġanai, au na tu moni gabanana (10) ma adoġaririto.’

¹⁷ Ġia na evaġa-namoato, ekirato, ‘Ġoi tu vetuġunaġi taumu namona! Dagara misiri oġauvei-iaġi ginikaurini nai, au na vanuġa mabarari gabanana (10) avinimuni, ġoi na boġita-ġaurini.’

¹⁸ Vaġa-ruaruana eiaġomato, benamo ekirato, ‘Vereġauka, sebona oviniguto nuġanai, au na moni imaima ma adoġaririto.’

¹⁹ Ġena vere na ekiraiato, ‘Ġoi tu vanuġa imaima boġita-ġaurini.’

²⁰ Vetuġunaġi tarimana ta ma eiaġomato, benamo ekirato, ‘Vereġauka o, ġoi ġemu moni sebona tu iniġa, au na muko ai akumuato, akure-toġaiato.

²¹ Au tu ġoi garimu aveito, korana ġoi tu asi vegubakau taumu. Tarima ġeri dagara oġabirini, ema dia ġoi na ovarorito dagarari obasirini e okwarini.’

²² Ġena vere na ekiraiato, ‘Ġoi tu vetuġunaġi tarimana rakavana! Tauġemu ġemu guruġa na havevaġa-maoro vinimuni. Ġoi ribamu au tu asi vegubakau taugu, dia au ġegu dagarari aġabirini, ema dia avaroto dagarari abasirini.

²³ Be, karase nai ġegu moni tu banikai asi otoreato? Benamo au bara ġenoġoi nai tu, ma torekauna o interestina ġesi bara doġaria.’

²⁴ Benamo monai ġeruġa-taġoto-ġoi tarimari ekirarito, ekirato, ‘Mani moni sebona ġenai maniġa ġoġabia, moni gabanana (10) tarimana ġovinia.’

25 Senaġi ġia na ġekiraiato, ‘Vereġauka, ġia ġena moni tu varau 10 beġabia.’

26 Ġia evaġa-veseto, ekirato, ‘Au na akiramini, ma ġena-ġana tarimana tu ġutumari ma baviniani, a asi ġena-ġana tarimana tu, ġenai misina maki baġabi-vaġiani.

27 Senaġi au ġebaru-viniguni tarimari, asi ġeurato au ġia bana guine-iaġiri ġetato tarimari, ġoġori-iaġomari, au ġoiragu ai ġoma vaġi-maseri!’ ”

Iesu ġena rakatoġa Ierusalemaj ġevonevone-raġe viniato Mataio 21:1-11; Mareko 11:1-11; Ioane 12:12-19

28 Eguruġa-ġosito vau, Iesu eraka-guineto, Ieruselema ġana evaraġeto.

29 Betefage e Betania ekavinaġirito-ġoi nai, Olive Ġorona rekenai, benamo Iesu na ġena mero ruarua etuġu-guinerito, ekirarito, ekirato,

30 “Ġoira vanuġana ġana ġoiāġo. Boġo raġasini nai, doniki natuna ta barutari boġo ġitaiani, iatanai tarima ta roġosi bene raġe. Boġono ruġaia, benamo boġono ġori-iaġomaia.

31 Bema tarima ta na bedanaġimini, bekirani, ‘Karase nai ġoruġaiani?’ betoni nai, ġomi boġono kira, ‘Vereġauka na eura-viniani.’ ”

32 Benamo tauri ruarua ġeiaġoto, Iesu na ekira-vararito ilailanai ġedoġariato.

33 Doniki natuna ġeruġaiato-ġoi nuġanai, doniki biaguri na ġedanaġirito, “Ġomi tu karase mani doniki ġoruġaiani?”

34 Ġevaġa-veseto, ġekirato, “Vereġauka na eura-viniani.”

35 Benamo Iesu ġenai ġeġori-iaġoato. Ġeri dabuġa barari doniki doġenai ġeiavarito vau, Iesu ġevaġa-tanu-kauato.

36 Iesu eiaġoto-ġoi nai, tarimarima ġeri dabuġa barari dabarai ġeiavarito.

37 Ieruselema varau ekavinaġiato, Olive Ġorona na evariġoto-ġoi, benamo Iesu ġena mero ġutuma lelevaġi ġeiaiuto, Barau ġevonevone-raġe viniato, korana nuġa-farevaġi veġari ġeġitarito nai.

38 Ġekirato,

“Ġera Vere bareġona,
Vereġauka aranai eiaġomani Kinina,
sivaġa-namoa!

Maino gubai bene bareġo ema vevaġa-raġe tu guba tuġunai!”

39 Benamo Farisea tarimari kota na tarimarima ġutuma nuġari na Iesu ġekiraiato, ġekirato, “Vevaġa-riba taumu, ġoi ġemu mero nokira-ġoiri!”

40 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Au na akiramini, bema ġia asi beġe koġoni nai, mai fore beġe koġoni.”

Iesu Ierusalemata taġina eveito

41 Iesu vanuġa barana Ierusalemata ġana eraka-kavinaġito, eġitaiato, benamo taġina eveito,

42 ekirato, “Toma ġaro ai ġemu maino korana boro ribaia bere namo! Senaġi toma, ġoi na asi oġitaiani.

43 Ġarona beraġasini nai, ġebaru-vinimuni tarimari na tano beġe ragaiani, beġe kobe-ġeġeraġimuni, asi ġemu rakarosi dabarana.

44 Benamo ġoi ema nuġamu ai ġetanuni tarimari beġe fuki-bubu-riġomini tano ai; fore maki ta iatanai asi beġe iaġuiani, korana Barau ġena vevaġa-kava emariġoto asi oribaiani nai.”

Iesu na Rubu Veaġa eiarevaiato

Mataio 21:12-17; Mareko 11:15-19; Ioane 2:13-22

45 Iesu Rubu Veaġa nuġanai eraka-toġato, voivoi tarimari elai-rosirito,

46 ekirarito, ekirato, “Buka Veaġa nuġanai tu maiġesi ekirani, ‘Ġegu numa tu ġuriġuri numana beġe kiraġiani,’ senaġi ġomi na tu lema tarimari ġeri gumu gabunai boġo vaġa-iaġoa.”

47 Iesu tu ġaro mabarari ai Rubu Veaġa nuġanai evevaġa-ribato-ġoi. Rubu Veaġa vereri baregori, e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari, ema Iuda vereri na ġia beġene vaġia dabarana ġevetauato-ġoi.

48 Senaġi asi ġeri dabara, korana tu tarimarima mabarari ġeurato-ġoi, Iesu ġena guruġa ta maki asi beġene vei-ketoa.

20

Ierusalemata vereri na Iesu ġena seġuka korana ġevedanaġi-iaġiato

1 Ġaro tai Iesu tu Rubu Veaġa nuġanai evevaġa-ribato-ġoi, Vari Namona tarimarima eġobata-vinirito-ġoi. Benamo Rubu Veaġa vereri baregori, e taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari, ema Iuda vereri Iesu ġenai ġeiaġoto,

2 ġedanaġiato, ġekirato, “Kamara seġukai ġoi na mai dagara oveirini? Dei na mai seġuka evinimuto?”

3 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Au na maki vedanaġi ta avinimini. Ġokira-varagu,

4 Ioane ġena babatiso veiġana tu Barau ġenana eiaġomato, ba tarimarima ġerina?”

5 Ġia fakari ai ġeverorito, ġekirato, “Bema ġita bita kirani, ‘Barau ġenana,’ bita toni nai, ġia bekirani, ‘Karase nai Ioane asi ġovaġa-moġoniato?’ betoni.

6 Senaḡi bema ḡita bita kirani, ‘Tarimarima ḡerina,’ bita toni nai, tarimarima mabarari na fore na beḡe taki-maserani, korana ḡia ḡekirani, Ioane tu peroveta tarimana, ḡetoni.”

7 Iesu ḡevaḡa-veseato, ḡekirato, “Ḡai asi ribama,” ḡetato.

8 Benamo Iesu na ḡia maki ekirarito, ekirato, “Au na maki kamara seḡukai mai dagara aveirini asi bakira-varamini.”

*Barabore - Tavoḡa ḡitaḡauna tarimari rakavari
Mataio 21:33-46; Mareko 12:1-12*

9 Benamo Iesu na tarimarima mai barabore ekira-vararito, ekirato, “Tarima ta vine tavoḡana evaroato vau, tavoḡa ḡitaḡauna tarimari ḡeri ai eraga-kwaneato. Benamo erakato gabu ta ḡana. Monai ḡaro ḡutuma ea tanuto.

10 Vine ḡwari (o grapes) ḡemaḡeto, benamo ḡia na ḡena vetuḡunaḡi tauna ta etuḡuato tavoḡa narinarina tarimari ḡeri ai, vine ḡwari kota benea ḡabi ḡana. Senaḡi tavoḡa ḡitaḡauna tarimari na ḡekwariato vau, ḡimana kori ḡetuḡu-ḡenoḡoiato.

11 Benamo vetuḡunaḡi tauna ta ma etuḡuato, senaḡi ḡia maki ḡevaḡa-vevaḡiato, ḡevei-maiaka maiakaiato, ḡimana kori ḡetuḡu-ḡenoḡoiato.

12 Vetuḡunaḡi tauna vaḡa-toitoina maki etuḡuato, senaḡi ḡevaḡa-vevaḡi rakavaiato, kefina maki ma fauri vau ḡelai-rosiato.

13 Benamo tavoḡa biaguna ekirato, ‘Au tu kara ma haveini? Au natugu, auravini-baregoani merona, na-tuḡua, atuḡamaḡini ḡia beḡe gubakauani!’

14 Senaḡi tavoḡa narinarina tarimari na ḡeḡitaiato nai, tauḡeri ḡeveguruḡa-vevinito, ḡekirato, ‘Mani tu tavoḡa biaguna natuna, be sivaḡia, benamo tavoḡa tu ḡita ḡera.’

15 Benamo tavoḡa murikanai ḡeinu-rosiato, ḡevaḡi-maseato.

Iesu evedanaḡito, ekirato, “Tavoḡa biaguna tu kara beveiani ḡia ḡeri ai?”

16 Ḡia beiaḡomani, tavoḡa ḡitaḡauna tarimari bevaḡi-ḡosirini, benamo tavoḡa tu tarima irauri ma bevinirini.” Tarimarima na mai guruḡa ḡeseḡaḡiato nai, ḡekirato, “Asiḡi, maiḡesi asi bene vetore!”

17 Iesu na eḡitarito, benamo edanaḡirito, ekirato, “Be, mai guruḡa Buka Veḡa nuḡanai anina tu kara? Maiḡesi ekirato, ‘Fore numari ḡeragarini tarimari na asi ḡeura-viniato ma ḡefitoḡaiato forena tu duḡu forenai eiaḡoto.’”

18 Deikara mo fore iatanai beketokauni tarimana beḡwa-kirakiraiani; ema mai fore tarima ta iatanai beketokauni nai, belau-fatafataiani.”

*Kaisara, Roma ḡeri vere, ḡena takesi moniri
Mataio 22:15-22; Mareko 12:13-17*

19 Taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari e Rubu Veaḡa vereri baregori na Iesu inimoḡo beḡene ḡabia dabarana ḡevetauato-ḡoi, korana ḡia ribari, Iesu na mai barabore tu ḡia iatari ai ekiraḡirito-ḡoi nai. Senaḡi tarimarima ḡutuma vegogo-taḡo naima ḡegarito.

20 Moḡa lorinai ḡeḡita-taḡoato moḡo. Gabivau ḡofaḡofa tarimari ḡetuḡurito, ḡia na beḡene danaḡia noḡa vei-iobukaiobuka tarimari kavana; beḡene danaḡia, bema Iesu ḡena guruḡa beiaḡo-irauni nai, Iesu beḡene ḡabia, Roma gavanana ḡimana seḡukanai beḡene torea.

21 Mo ḡofaḡofa tarimari na Iesu ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Vevaḡa-riba taumu o, ḡai ribama, ḡemu guruḡa e ḡemu vevaḡa-riba tu maoromaoro. Tarimarima ḡeri dagi asi otuḡamaḡirini, senaḡi ḡoi na Barau ḡena dabara ovevaḡa-riba-iaḡi ḡitakauani ma moḡonimu ḡesi.

22 Nokirama, Kaisara, Roma ḡeri vere, takesi moniri bitana vinoa tu namo ba asiḡi?”

23 Iesu na ḡeri ḡofaḡofa varau eḡitaiato, benamo ekirarito, ekirato,

24 “Silva monina ta ḡovaḡa-ḡitagu! Mai tu dei iouiouna e dei arana?” ḡia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Mai tu Kaisara laulauna e arana,” ḡetato.

25 Benamo Iesu na ekirarito, “Kaisara ḡena, Kaisara boḡono vinoa, Barau ḡena, Barau boḡono vinoa.”

26 Iesu ḡena guruḡa tarimarima ḡoirari ai tu maoro nai, asi ḡeri dabara ḡia beḡe ḡofa-darereani, senaḡi ḡena vevaḡa-vese na nuḡari ḡefarevaḡito, asi ma ḡeguruḡato.

*Variḡisi-ḡenoḡoi guruḡari
Mataio 22:23-33; Mareko 12:18-27*

27 Sadukea tarimari kota Iesu ḡenai ḡeiaḡoto. Ḗeri tuḡamaḡi tu, mase tarimari asi ma beḡe variḡisi-ḡenoḡoini. Iesu ḡedanaḡiato, ḡekirato,

28 “Vevaḡa-riba taumu o, Mose na taravatu ḡai ḡema maiḡesi etoreato, ‘Bema tau ta kakana bemaseni, ma vabuna tu roḡo maḡuri, senaḡi asi naturi nai tu, mo tau na kakana vabuna bene ḡaraḡoa. Korana tu ḡia na naturi tari beḡene vaḡa-maḡuriri mo mase tauna ḡena.’

29 Tarikaka tau moĝo korina mabarari tu imaima ruarua (7). Tau guinena na vavine ta eĝaraĝoato, ma emaseto, natuna ta asi evaĝa-ĝoraiato.

30 Tau vaĝa-ruaruana na vabu ma eĝaraĝoato,

31 tau vaĝa-toitoina maki moĝesina moĝo. Moĝa nuĝanai ĝia mabarari tu imaima ruarua (7), senaĝi mabarari ĝemaseto, naturi ta asi ĝevaĝa-ĝoraiato.

32 Dokonai mo vavine maki emaseto.

33 Variĝisi-ĝenoĝoi ĝaronai mo vavine tu dei ĝaraĝona, korana ĝia tu tau imaima ruarua (7) na ĝeĝaraĝoato nai?"

34 Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, "Mai tanobarai tau e vavine ĝeveĝaraĝoni,

35 senaĝi roĝo beiaĝomani Basileianai, vei-iobukaiobuka tarimari beĝe variĝisi-ĝenoĝoini. Ĝia tu asi beĝe veĝaraĝoni.

36 Ĝia asi beĝe maseni maki, senaĝi aneru kavana beĝe tanuni. Barau natunai beĝe iaĝoni, korana ĝia tu variĝisi-ĝenoĝoi tarimari.

37 Mose na evaĝa-moĝoniato, mase na ma beĝe variĝisi-ĝenoĝoini. Ĝau eĝaraiato-ĝoi varina nuĝanai, Mose na Vereĝauka tu 'Aberahamo ĝena Barau, Isako ĝena Barau, Iakobo ĝena Barau' ekiraĝiato.

38 Moĝoni, ĝia tu maĝuri tarimari ĝeri Barau, dia mase tarimari ĝeri Barau. Korana Barau ĝenai tu, tarimarima mabarari tu maĝuri."

39 Taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari kota ĝekirato, "Vevaĝa-riba taumu o, vevaĝa-veve namona tu maniĝa."

40 Benamo moĝa murina na asi ma ĝedanaĝi-ĝenoĝoiato, ĝegarito nai.

Keriso tu Davida natuna ba Davida ĝena Vereĝauka?

Mataio 22:41-46; Mareko 12:35-37

41 Iesu na ekirarito, ekirato, "Ĝia tu kamasi nai Keriso tu Davida natuna ĝetoni?"

42 Davida tu Salamo nuĝanai ekirato,

'Barau na ĝegu Vereĝauka ekiraiato:

Au ĝimagu aroribana rekenai bono tanu,

43 bene iaĝo mo, ĝoi ĝebaru-vinimuni tarimari ĝoi kwakumu gaburenai batorerini.'

44 Davida na Keriso tu 'Vereĝauka' etato. Kamasi nai Keriso tu Davida natuna?"

Taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari ĝeri ĝofaĝofa

Mataio 23:1-36; Mareko 12:38-40; Luka 11:37-54

45 Tarimarima mabarari ĝoirari ai Iesu na ĝena mero ekirarito, ekirato,

46 “Taravatu ġevevaġa-riba iaġiani tarimari ġerina lorimi boġono vetore. Ġia ġeurani dabuġa maukari beġene riġo, maketi gaburi ai beġene rakaorakao, tarimarima na beġene vaġa-namori urari ai. Rubu nuġari ai ema ġani-vegogo gaburi ai ġeri ura tanutanu namori ai beġene tanu.

47 Ġia na vabu ġeri numa ma farefare ġevaġa-koririni. Ġeri ġauġau tu mauka kenene, senaġi ġeġofaġofani. Moġesi ġeveini tarimari meto barego vedaurea beġe ġabini.”

21

Vabu ġena boubou monina

1 Iesu eboġe-vaesito nai, moni vovoka tarimari ġeri boubou moni mauġai ġeġurato-ġoi eġitarito.

2 Asi-ġena ema asi-ġana vabuna ta eiaġomato, eġitaiato, ġena moni misiri ruarua moġo eġura-riġorito, (mai tu noġa moġo toea sebona kavana).

3 Benamo Iesu ekirato, “Moġoni, au na akiramini, mai vabu na beġuraia monina tu mabarari ġeri vini bevanaġiri.

4 Korana mabarari ġeri moni vovoka ġerina koturi moġo beġe vini, senaġi mai vabu tu ġena moni misina ġenana moġo, ġena maġuri ai bere vevaġa-kava-iaġiri dagarari mabarari beġurari.”

Iesu na vau beġea ġorani dagarari ekiraġirito

Mataio 24:1-14; Mareko 13:1-13

5 Iesu ġena mero kota na Rubu Veaġa ġeguruġa-iaġiato, ġitaġitana ma marevana, ma ġena fore namori ġesi ema Barau ġevarevare-viniato varevare dagarari namori na ġevaġa-veraiato, ġetato. Senaġi Iesu ekirato,

6 “Ġarona beraġasini, mainai ġoġitarini dagarari mabarari tarima tari na beġe vare bubu-riġorini, fore ta fore ta iatanai asi beġe tanuni.”

7 Benamo Iesu ġedanaġiato, ġekirato, “Vevaġa-riba taumu, aitoma beġorani? Ema beġorani nai, kamara vetoġa na bevaġa-moġoniani?”

8 Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Ġomi lorimi boġono vetore, beġe ġofamini ġesi. Korana tu tarimarima ġutuma au aragu ai beġe iaġomani, beġe kirani, ‘Tarimana tu au maiġegu!’ ema, ‘Ġarona beraġasi!’ beġe toni. Senaġi ġia muriri ai asi boġono raka.

9 Bema ġomi na vetari o tuari gururi e gururaġe boġo seġaġirini nai, nuġami asi beġene raġe. Mai dagara beġe ġora-ġuineni, senaġi dokona asi roġo beraġasini.”

10 Iesu ma ekirato, “Tanobara ta tanobara ta ġesi beġe vevaġini, gavamani ta gavamani ta ġesi beġe vetarini.

11 Gabu ġutuma nuġari ai tano beġe iagaiagani, doġe beġe ġorani, ema tarimarima ġutuma keve beġe doġarini ta ġenana bevanaġini ta ġenai. Vevaġa-gari vetoġari baregori guba na beġe foforini.

12 Senaġi mo dagara roġosi beġene ġora nai, ġia na ġomi beġe ġabimini, beġe vaġa-midigumini. Rubu ai beġe vaġa-kotamini, dibura numari ai beġe tore-toġamini. Kini e gavana ġoirari ai beġe ġori-iaġomini, korana au ġoġabi-raġeguni nai.

13 Mai tu ġomi ġemi nega namona au vaġa-moġonigu ai boġo iaġoni.

14 Boġono vetuġamaġi, ġemi vevaġa-veše guruġari asi boġono tuġamaġi-guine guineri,

15 korana tu au na guruġa e iaunega bavanimini, beġe baru-vinimini tarimari na beġe kira-ġoimini, senaġi asi beġe kokoreni.

16 Tamami, sinami, kakami, tarimi, garagarami, e ġatami na tarimarima ġimari ai beġe revamini. Ġomi kota maki beġe vaġi-masemini.

17 Tarimarima mabarari na beġe iau-rakavamini, korana au ġoġabi-raġeguni nai.

18 Senaġi debami ġuiri sebona maki asi berekwa-rekwani.

19 Boġo vevaġa-gwaġiġini nai tu, boġo maġurini.”

Ierusalem beġe vaġa-rakavaiani

Mataio 24:15-21; Mareko 13:14-19

20 “Vetari o tuari doġorori na Ierusalem beġe tanu-ġeġeraġiani boġo ġitaiani, benamo boġo ribani, Ierusalem dori ġevaġa-rakavaiani.

21 Mo negai Iudeai ġetanuni tarimari tu ġoro ġana beġene raga-iaġo. Vanuġa barana Ierusalem nuġanai ġetanuni tarimari tu, vanuġa beġene raga-kwanea, ema gunikai ġetanuni tarimari tu vanuġa barana nuġanai asi beġene raka-toġa.

22 Korana mo negai tu Barau na tarimarima ġeri rakava voiri bevinirini Buka Veaġai ġetore-guineato vaġa-moġoniri.

23 Vavine ma baniri e ġabi-variġu vavineri kika ma vetuġari! Midigu barego mai tano ai beġe raġasini, ema Barau na ġena bese tarimari bevaġa-maoro vinirini.

24 Tarima kota tu vetari baġari na beġe vaġi-maserini, kota tu beġe ġabi-maġuririni, tanobara mabarari ġana beġe ġori-iaġorini, beġea diburarini; ema irau bese tarimari na Ierusalem beġe fana-tariani, beiġoni mo, ġeri ġaro bea korini.”

Tarimarima Natuna ġena iaġoma

Mataio 24:29-31; Mareko 13:24-27

25 “Ĝaro, ĝue, ema visiĝu nuĝari ai vetoĝa beĝe ĝorani. Tanobara beseri davara ema ureure gururi ai beĝe gari-rakavani.

26 Tarimarima beĝe keto-founi gari dainai, ĝeri tuĝamaĝi maki roĝo beĝe korini mo beĝe ĝorani dagarari dairi ai; korana tu guba seĝukari beĝe iagaiagani.

27 Mo negai Tarimarima Natuna beĝe ĝitaiani, magube nuĝana na beiaĝomani ma seĝukana e ma mamana baregona ĝesi.

28 Mo dagara beĝe ĝorani nai, boĝono variĝisi, boĝono boĝe-vaisi, korana vaĝa-maĝurimi tu varau bekavinaĝi.”

Barabore - Vevaĝa-riba figi ĝauna ĝenana

Mataio 24:32-35; Mareko 13:28-31

29 Iesu na ĝeri barabore ta ekiraĝiato, ekirato, “Figi ĝauna ema ĝau mabarari ĝoĝitari.

30 Lauri variĝuri ĝefafani ĝoĝitarini, ĝomi ĝoribani, ĝaro ĝena tora taimina varau bekavinaĝi.

31 Moĝa ilailanai, ĝomi maki bema boĝo ĝitarini, mai dagara beĝe ĝorani nai, boĝo ribani, Barau ĝena Basileia tu bekavinaĝi.

32 Moĝoni akiramini, mai ĝuru asi bekorini, beiaĝoni mo, mai dagara mabarari beĝe ĝorani.

33 Guba e tanobara beĝe rekwa-rekwani, senaĝi au ĝegu guruĝa tu asi beĝe rekwarekwani, beĝe tanu-vanaĝi vanaĝini.”

Boĝono venari

34 “Lorimi boĝono vetore, ĝaniĝani e niuniu ĝutuma, ema tanobara ĝena tuĝamaĝi dagarari na ĝomi nuĝami beĝe vaĝa-metorini ĝesi. Benamo mo ĝaro na nuĝami bevaĝa-farevaĝirini.

35 Korana mo ĝaro tu tanobarai ĝetanuni tarimari mabarari ĝeri ai beraĝasini.

36 Moĝa lorinai boĝono venari, boĝono ĝauĝau ĝaro mabarari ai, beĝe ĝorani dagarari mabarari ĝerina boĝono raga-maĝuri ĝana, korana Tarimarima Natuna ĝoiranai roĝo boĝo ruĝani.”

37 Ĝaro mabarari ai Iesu tu Rubu Veaĝai evevaĝa-ribato-ĝoi, a lavilavi ai tu eraka-rosito-ĝoi, Olive Ĝorona tuĝunai ea genato-ĝoi.

38 Boĝiboĝi iamoiamonai tarimarima mabarari Rubu Veaĝai ĝevegogoto-ĝoi ĝia ĝena guruĝa beĝene seĝaĝia ĝana.

22

Iesu beĝene vaĝia dabarana ĝevetauato

¹ Asi etubuni faraona verekona arana Pasova varau ekavinaḡito. (Mo tu Iuda tarimari mase aneruna na evanaḡirito moḡo, asi evaḡirito verekona).

² Rubu Veaḡa vereri baregori ema taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari na Iesu beḡene ḡabia, benamo beḡene vaḡi-ḡairia dabarana ḡevetauato, korana tarimarima gariri ḡeveito.

Iudas na Iesu erevaiato

Mataio 26:14-16; Mareko 14:10-11

³ Mo negai Satani na Iudas Isakariota, tarima ta gabanana ruarua (12) fakari ai, eboroḡiato.

⁴ Benamo Iudas eiaḡoto Rubu Veaḡa vereri baregori ema Rubu Veaḡa narinarina tarimari ḡeri vere ḡeri ai, Iesu tu ḡia ḡimari ai kamasi bene tore-kaua dabarana ḡeboioḡa-vegogoato.

⁵ Ḡia ḡeiau-rakavato, ḡekira-toreato, moni beḡe viniani, ḡetato.

⁶ Iudas na eḡabi-raḡeato, benamo Iesu ḡia ḡimari ai vekure-toḡai betore-kauani dabarana evetauato-ḡoi.

Ginitaḡo mamoea ḡerovina-toreato

Mataio 26:17-25; Mareko 14:12-21

⁷ Ginitaḡo mamoei beḡe vaḡirini ḡarona varau eraḡasito.

⁸ Benamo Iesu na Petero ma Ioane etuḡurito, ekirato, “Ḡoiaḡo, Pasova verekona boḡono dabaraia, bitana ḡania.”

⁹ Ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Ḡai tu ainai baḡana dabara-torea?”

¹⁰ Benamo Iesu na ekirarito, ekirato, “Vanuḡa baregonai boḡo raka-toḡani nai, tarima ta nanu gwaḡutuna befaḡaiani boḡo ḡoitaḡoani. Murina na boḡono iaḡo, ḡia beraḡekauni numanai boḡono raḡekau.

¹¹ Benamo numa tarimana boḡono vaḡa-guruḡaia, boḡono kira, “Vevaḡa-riba tauna ekirani, ‘Varivari daiḡutuna tu aiḡa, au ema ḡegu mero ḡesi monai ginitaḡo mamoea baḡana ḡania?’

¹² Benamo ḡia na daiḡutu baregona ta numa tuḡunai bevaḡa-ḡitamini, ḡeiareva-toreato. Monai boḡono dabara-torea.”

¹³ Benamo ḡeiaḡoto, Iesu na ekiraḡirito kavana ḡedoḡaririto. Monai vereko ḡedabaraiato.

Ḡani-vegogo veaḡana

Mataio 16:26-30; Mareko 14:22-26; 1 Korinto 11:23-25

¹⁴ Ginitaḡo mamoea beḡe ḡaniani aoana eraḡasito. Iesu tu ḡena apostolo tarimari ḡesi ḡaniḡani gabunai ḡetanu-tarito.

15 Benamo Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Au ḡegu ura baregona mai ginitaḡo mamoenā ḡomi ḡesi bitana ḡani-vegogo-guinea vau, midigu bana ḡani.

16 Korana tu akiramini, ginitaḡo mamoenā asi ma baḡaniani, beiaḡoni mo, ginitaḡo anina korikorina bea fo-forini Barau ḡena Basileia nuḡanai.”

17 Benamo Iesu na kapusi ta eḡabiato, evaḡa-namoato, ekirato, “Maiḡa tu ḡoḡabia, mabarami boḡono niua.

18 Korana tu akiramini, vine nanuna asi ma baniu-ḡenoḡoiani, beiaḡoni mo, Barau ḡena Basileia beiaḡomani vau.”

19 Benamo Iesu na beredi eḡabiato, evaḡa-namoato, ebuki-ḡutuato, evinirito, ekirato, “Mai tu au tauḡanigu, ḡomi avinimini; maiḡa boḡono veia, au vetuḡamaḡi-iaḡigu ḡana.”

20 Ḣeḡani-ḡosito vau, kapusi ma eḡabiato, ekirato, “Mai kapusi tu Ginitaḡo Variḡuna, au raragu na bevaḡa-moḡoniani, bevehubuni ḡomi vaḡa-maḡurimi ḡana.

21 Senaḡi au berevaguni tarimana tu mainai au ḡesi taḡani-vegogoni!

22 Moḡoni, Tarimarima Natuna bemaseni, Barau na eki-raḡi-guineato ilailanai, senaḡi berevaiani tarimana vetuḡana kekei!”

23 Benamo tauḡeri ḡevedanaḡi-vedanaḡito, ḡia deikara na moḡesi beveiani.

Deikara tu barego vedaurea

Mataio 20:25-28; Mareko 10:42-45

24 Benamo Iesu ḡena mero tauḡeri ḡeveḡare-veḡareto, deikara ḡia fakari ai barego lelevaḡi.

25 Iesu na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Irau bese tarimari ḡeri vere na tarimarima ḡedori-naḡinaḡirini, ema veguine-iaḡi tarimari baregori na ḡeri maoro seḡukari na ḡelaunaḡi-naḡirini, ema tarimarima na beḡene vevato-iaḡiri ḡetoni.

26 Senaḡi ḡomi tu dia moḡesina. Ḣomi fakami ai tau guinena tu tau muriseinai bene iaḡo, ema vere tauna tu vetuḡunaḡi taunai bene iaḡo.

27 Dei tu barego, ḡaniḡani gabunai etanu-taḡoni tarimana ba vetuḡunaḡi tarimana? Ḣaniḡani gabunai etanu-taḡoni tarimana, ene? Senaḡi au tu ḡomi fakami ai vetuḡunaḡi tarimana noḡa.

28 Ḣomi tu au ḡeribaḡaniguto-ḡoi nai, ḡotanu-gwaḡiḡito-ḡoi tarimami.

29 Moḡa lorinai au Tamagu na maoro eviniguto, Basileia ta au ḡegu ekiraḡiato ilailanai, au maki Basileia ta ḡomi ḡemi akiraḡiani.

30 Benamo ġomi maki au ġegu Basileiai bita ġaniġani-vegogoni e bita niuniu-vegogoni, ema ġomi teronai o vere seari ai boġo tanuni, Isaraela beseri gabanana ruarua (12) boġo vaġa-maoro vinirini.”

*Iesu na Petero ġena vekira-ġuniġau ekiraġi-toreato
Mataio 26:31-35; Mareko 14:27-31; Ioane 13:36-38*

31 “Simona, Simona o, noseġaġi! Au na akiramini, Barau na Satani maoro eviniato, ġomi bene ribaġanimi, namo e rakava bene tore-kirari ġana, noġa iaraġa tarimana na widi ema momo etore-kirarini kavana.

32 Senaġi au na ġemu varau aġuriġurito, ġemu veġabidadama asi bene keto ġana. Benamo ma bovetuġamaġi-ġenoġoini au ġegu ai nai, tarikakamu bono vaġa-kokoreri.”

33 Petero evaġa-veseto, ekirato, “Vereġauka, au tu ġoi ġesi dibura numai beġe torerani ema bita mase-vegogoni!”

34 Iesu ekirato, “Petero, au na akiramuni, toma kokoroku asi begoġini, beiaġoni mo, ġoi na au vaġa-toitoi bokira-ġuniġauguni, bokirani, ‘Au tu asi ribaġu ġia,’ botoni.”

Nega rakavana

35 Iesu na ġena mero evaġa-guruġarito, ekirato, “Au na ġomi atuġumito nai, asi ġemi fusefuse, dura, o tamaka. Ġomi dagara tai ġorabuto ba? Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Asiġina!”

36 Iesu na ma evaġa-guruġarito, ekirato, “Senaġi toma ġomi deikara ma ġena fusefuse ema dura, bene ġabiri; ema deikara asi ġena vetari baġana, ġena koudi bene voivoi-iaġia, benamo ta ma bene voia.

37 Korana au na akiramini, Buka Veaġa nuġanai ekirani, ‘Seġafore tarimari ġesi beġe iavi-vegogoani.’ Mo guruġa au ġegu ai bemoġonini.”

38 Iesu ġena mero ġevaġa-veseto, ġekirato, “Noġitaia, Vereġauka, vetari baġari ruarua maġeri.” Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Benamo!”

Iesu eġuriġurito Getesemane ai

Mataio 26:36-46; Mareko 14:32-42

39 Benamo Iesu tu vanuġa barana eraga-kwaneato, Olive Ġorona ġana eiaġoto eveito-ġoi kavana. Ġena mero ġia murinai ġerakato.

40 Monai ġeraġasito, benamo Iesu na evaġa-guruġarito, ekirato, “Boġono ġauġau, be veribaġani ai asi boġono moira.”

41 Benamo ġereġana eraka-ġerevaġito, fore tafiurini ġea keto-tarini ġena manaġa ilailanai, benamo evetui-tarito, eġuriġurito.

⁴² Ekirato, “Tamagu o, bema nuḡamu ilaila nai, mai midigu bedina au ḡeguna noma ḡabi-vaḡia; senaḡi dia au ḡegu ura, ḡoi ḡemu ura moḡo.”

[
⁴³ Benamo aneru ta guba na emariḡoto, Iesu kokore eviniato.

⁴⁴ Midigu barana na ḡia nuḡana evaḡa-vonuato, benamo eḡauḡauto ma nuḡana mabarana ḡesi, eiaḡoto mo, seḡurina tano ai eriḡoto rara kabudona noḡa.]

⁴⁵ Eḡauḡau-ḡosito vau, evariḡisito, ḡena mero ḡeri ai eḡenoḡoi-iaḡoto, genari ai eḡoitaḡorito, dabarari ḡedokoto nai.

⁴⁶ Benamo ḡia na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Karase nai ḡomi ḡogenani? Ḡovariḡisi, ḡoḡuriḡuri, be veribaḡani ai asi boḡono moira.”

Iesu tuari tarimari na ḡeḡabi-tariato

Mataio 26:47-56; Mareko 14:43-50; Ioane 18:3-11

⁴⁷ Iesu roḡo mo eguruḡato-ḡoi nuḡanai, tarimarima ḡutuma ḡeraḡasito, Iudas, mero ta gabanana ruarua (12) fakari ai, ḡia na eḡori-kaurito. Iesu eiaḡo-viniato bene veraua ḡana.

⁴⁸ Senaḡi Iesu na ekiraiato, ekirato, “Iudas o, Tarimarima Natuna verau na borevaiani ba?”

⁴⁹ Iesu sevinai ḡeruḡa-taḡoto merori na ḡeḡitaiato kara beḡorani, benamo ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Vetari baḡana na baḡana basiri ba?”

⁵⁰ Benamo ḡia ta na Rubu Veaḡa verena baregona ḡena vetuḡunaḡi tarimana vetari baḡana na eiaḡo-viniato, benamo seḡana aroribana ebasi-vaḡiato.

⁵¹ Senaḡi Iesu ekirato, “Benamo, ḡovaḡa-dokoa!” Mo tarima seḡana eḡabi-karaiato, evaḡa-namoato.

⁵² Benamo Iesu ḡabiḡabina ḡeiaḡomato tarimari, Rubu Veaḡa vereri baregori e Rubu Veaḡa ḡitaḡauna tarimari ḡeri baregona ema Iuda vereri ḡia na evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Ḡomi boḡo iaḡoma ma ḡemi vetari baḡari e ma ḡemi fato ḡesi, noḡa moḡo seḡafore tarimana ta ḡabiḡabina ḡoro iaḡoma kavana?”

⁵³ Ḡaro mabarari ai au tu ḡomi sevimi ai Rubu Veaḡa nuḡanai, senaḡi asi ḡoḡabi-tariguto. Mai tu ḡomi ḡemi nega, mukuna (o Satani) ḡena seḡuka negana.”

Petero na Iesu ekira-ḡuniḡauato

Mataio 26:57-58; 26:69-75; Mareko 14:53-54; 14:66-72; Ioane 18:12-18; 18:25-27

54 Benamo ġia na Iesu ġeġabi-tariato, Rubu Veaġa verena baregona ġena numa ġana ġeġori-iaġoato. Petero maki ġia murinai erakato, senaġi ma fakana.

55 Numa maġuna nuġanai tarima kota na karava ġevaġa-ġaraiato, benamo ġetanu-ġeġeraġiato. Petero maki ġia seviri ai etanu-tarito.

56 Benamo vetuġunaġi ġuiatona ta na karava mamananai eġitaiato, eġita-karakaraiato, ekirarito, ekirato, “Mai tarima maki Iesu ekavaiato-ġoi!”

57 Senaġi ġia evekira-ġuniġauto, ekirato, “Ġoi vavine, au tu asi ribagu ġia!”

58 Nega kotuna evanaġito nuġanai, tarima ta na Petero eġitaiato, ekiraiato, “Ġoi maki ġia karori ta!” Senaġi Petero evaġa-veseto, ekirato, “Ġoi tau, au tu asiġi!”

59 Aoa ta evanaġito vau, tarima ta ma eguruġato ma nuġana mabarana ġesi, ekirato, “Moġoni, ġia maki Iesu ġesi tarimana ta, korana ġia maki Galilea tauna!”

60 Senaġi Petero evaġa-veseto, ekirato, “Ġoi tau, au asi ribagu ġoi kara okiraġiani!” Ġia roġo mo eguruġato-ġoi nuġanai, kokoroku egoġito.

61 Benamo Vereġauka eruġa-kureto, ġia na Petero eġitaiato nai, Vereġauka ġena guruġa etuġamaġi-doġariato, ekiraiato, “Toma kokoroku asi begoġini, beiaġoni mo, ġoi na au vaġa-toittoi bokira-ġuniġauguni.”

62 Benamo Petero eraka-rosito, etaġi-rakava rakavato.

Iesu ġevaseva-vaseva iaġiato

Mataio 26:67-68; Mareko 14:65

63 Iesu ġenariġauato tarimari na ġevaseva vaseva-iaġiato e ġekwariato.

64 Matana ġekumu-ġauato, ġekiraiato, ġekirato, “Ġoi tu peroveta tarimana, be nokiraġia, dei na bekwarimu?”

65 Guruġa rakavari ġutuma ġia ġeviniato.

Iesu kanisoro tarimari ġoirari ai

Mataio 26:59-66; Mareko 14:55-64; Ioane 18:19-24

66 Elaġanito, Iuda vereri, e Rubu Veaġa vereri baregori, ema taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari ġeraka-vegogoto. Iesu ġeġori-iaġoato Iuda kanisoro tarimari ġoirari ai.

67 Benamo ġekiraiato, ġekirato, “Nokira-varama, ġoi tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna), ba?” Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Bema au na bakiramini, ġomi na asi boġo vaġa-moġoniguni,

68 ema bema vedanaġi ta bavinihini, asi boġo vaġa-veseguni.

⁶⁹ Senaḡi toma beiaḡoni mo ḡoira laḡaniri ai, Tarimarima Natuna tu Seḡuka Barauna ḡimana aroribanai betanutaḡoni.”

⁷⁰ Benamo mabarari ḡekirato, “Be, ḡoi tu Barau Natuna otoni?” Ġia evaḡa-veseto, ekirato, “Ġomi na ḡokiraḡiani maniḡa.”

⁷¹ Ġia ḡekirato, “Karase vevaḡa-moḡoni tarimari tari roḡo tavetaurini? Ġia tauḡena muruna na bekiraḡia bita seḡaḡia.”

23

Iesu Pilato ḡoiranai

Mareko 15:1-5; Ioane 18:28-38

¹ Benamo vegogo tarimari mabarari ḡevariḡisito, Iesu ḡeḡori-iaḡoato gavana Pilato ḡenai.

² Monai ḡeḡofaḡofa-iaḡiato, ḡekirato, “Mai tarima maiḡa baḡa doḡaria, ḡai ḡema bese tarimari eḡorikau-kerererini, ekirani, Kaisara, Roma ḡeri vere, ḡena takesi moniri asi beḡene vinia etoni, ema tauḡena evekiraḡini, ḡia tu Keriso, Barau na ekiraḡi-toreato verena o kinina.”

³ Benamo Pilato na edanaḡiato, ekirato, “Ġoi tu Iuda tarimari ḡeri vere ba?” Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Oi, okiraḡiani maniḡa.”

⁴ Benamo Pilato na Rubu Veaḡa vereri baregori e tarimarima ḡutuma ekirarito, ekirato, “Kerere ta asi badoḡaria mai tarima ḡenai.”

⁵ Senaḡi mo tarimarima roḡo ḡeḡiḡiraḡeto, ḡekirato, “Ġia ḡena vevaḡa-riba guruḡari na Iudea tarimari mabarari nuḡari evei-veḡonurini. Galileai esinaiato mo beiaḡoma mai gabu ai.”

Iesu Heroda ḡoiranai

⁶ Mo guruḡa eseḡaḡiato nai, Pilato evedanaḡito, ekirato, “Mai tarima tu Galilea tarimana ba?”

⁷ Benamo Pilato eribato, Iesu tu Heroda ḡena seḡuka gaburenai nai, Iesu Heroda ḡenai ḡetuḡu-iaḡoato. Ġia maki Ierusalemāi mo ḡaro ai.

⁸ Heroda eiaku-rakavato Iesu eḡitaiato nai, korana Heroda na Iesu varina eseḡaḡiato, ema kai-veḡata evaḡa-nogato Iesu bene ḡitaia ḡana. Ġia eurato Iesu na nuḡa-farevaḡi veiḡari kota bene veiri bene ḡitari.

⁹ Moḡa lorinai vedanaḡi ḡutuma Iesu edanaḡiato, senaḡi ḡia asi evaḡa-veseto.

¹⁰ Rubu Veaḡa vereri baregori ema taravatu ḡevevaḡa-riba iaḡiato-ḡoi tarimari monai ḡeruḡa-taḡoto-ḡoi, Iesu ḡeḡofaḡofa-iaḡi lelevaḡiato-ḡoi.

11 Heroda ema ġena vetari tarimari o soldia na Iesu ġerikiriki-iaġiato-ġoi, ġevei-veġare veġareato, ema dabuġa namona ta ġevaġa-dabuġa-iaġiato, benamo ma ġetuġu-ġenoġoiato Pilato ġenai.

12 Pilato ema Heroda ġevebaru-vevinito-ġoi, senaġi mo ġaro ai ġeveġata-ġenoġoito.

Iesu vaġa-ruaruana Pilato ġoiranai

Mataio 27:15-26; Mareko 15:6-15; Ioane 18:38-19:16

13 Pilato na Rubu Veaġa vereri baregori, e Iuda vereri, ema tarimarima mabarari ekea-vegogorito,

14 ekirarito, ekirato, “Ġomi na mai tarima boġo ġori-iaġomaia au ġegu ai, ġokirani, ġia na tarimarima eġorikau-kerererini ġotoni. Toma au na ġomi ġoirami ai ġemi guruġa bavetauri, senaġi kerere ta asi badoġaria.

15 Heroda maki kerere ta asi edoġariato ġia ġenai nai, ma betuġu-ġenoġoi iaġomaia ġita ġerai. Ġomi na ġoġitaiani, ġia tu rakava ta asi eveiato bene mase ġana.

16 Moġa lorinai au na mai akwariani vau baruġaiani.” [

17 Vanaġivanaġi eveini kavana Pilato na Pasova verekona ġaronai dibura numai etanuni tarimana ta beruġaiani.]

18 Senaġi tarimarima mabarari ġekoġo-vegogoto, ġekirato, “Bono vaġia! Barabas noruġaia, novinima!”

19 Barabas tu dibura numai ġekou-ġauato, korana vanuġa barana nuġanai ġevevaġito ema tarima ta ġevaġi-maseato nai.

20 Pilato enuġa-vekwarāġito Iesu bene ruġaia, moġa lorinai tarimarima ma evaġa-guruġa ġenoġoirito,

21 senaġi ġia ma ġekoġo-ġenoġoi ġenoġoito-ġoi, ġekirato, “Novaġa-satauroa, novaġa-satauroa!”

22 Nega vaġa-toitoina evaġa-guruġarito, ekirato, “Karase nai, kamara rakava mai tarima na eveiato? Au na rakava ta asi aġoitaġoani eveiato bene mase ġana. Moġa lorinai au na mai akwariani vau baruġaiani.”

23 Senaġi ġia ġekoġoto ma nuġari mabarari ġesi, ġekirato, novaġa-satauroa; benamo dokonai ġia ġeri ura ekwalimuto.

24 Benamo Pilato na ġia ġeri ura eġabi-raġeato.

25 Mo vevaġi ema vaġivaġi dainai dibura numanai etanuto tarimana, eruġa-fitoġaiato ġeri noġinoġi ilailanai, a Iesu tu evinirito ġeri ura veigana beġene veia.

Iesu ġevaġa-satauroato

Mataio 27:32-44; Mareko 15:21-32; Ioane 19:17-27

26 Vetari tarimari na Iesu ġeġori-rosiato, benamo ġeġori-iaġoato-ġoi nai, tarima ta ġesi ġevedoġarito, Simona, Kurene tarimana, ġia tu gunika na ema raka-rosito vanuġa barana

gāna eiaḡoto-ḡoi nai, tuari tarimari na ḡeḡabi-tariato, satauro ḡia faḡanai ḡetore-kauato. Ġia na satauro efaḡaiato, benamo Iesu murina na eiaḡoto-ḡoi.

27 Tarimarima ḡutuma tu Iesu murinai ḡerakato. Ġia vefakari ai tari tu vavine, ḡia tu Iesu taḡina ḡeveito-ḡoi ema ḡetaḡi-guruḡa guruḡato-ḡoi.

28 Benamo Iesu eruḡa-kureto, evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Ierusalem vavinemi! Au taḡigu asi ḡotaḡi, senaḡi tauḡemi taḡimi ema natumi taḡiri ḡovei.

29 Korana ḡaro rakavari beḡe iaḡomani, tarimarima maiḡesi beḡe kirani, ‘Sinaḡe gabani vavineri ema ratari asi ḡerururini vavineri beḡene iaku!’

30 Benamo ḡoro baregori beḡe vaḡa-guruḡarini, beḡe kirani, ‘Ġai iatamai ḡoketokau!’ ema ḡoro keiri beḡe kirarini, ‘Ġai ḡolautarima!’

31 Bema au, ḡau maḡurigu, na maiḡesi beḡe veiguni nai tu, ḡomi, ḡau matuḡumi, kamasi beḡe veimini?”

32 Seḡafore tarimari ruarua maki Iesu ḡesi ḡeḡori-rosirito ḡia ḡesi beḡene vaḡa-sataurori ḡana.

33 Gabu ta arana “Deba Gavana” ai ḡeraḡasito. Monai seḡafore tarimari ḡesi ḡevaḡa-satauroato, ta aroribana rekenai, ma ta kaurina rekenai.

34 Iesu ekirato, “Tamagu o, ḡeri rakava bono tuḡamaḡi-fitoḡari, korana kara ḡeveiani ḡia asi ribari.” Benamo laki ḡerena ta ḡeveiato vau, ḡena dabuḡa ḡevarerito.

35 Tarimarima ḡeruḡa-tarito, ḡe-marereto-ḡoi, ema Iuda tarima baregori na ḡerikiriki-iaḡiato-ḡoi, ḡekirato, “Ġia na tarima tari evaḡa-maḡuririto, a ḡia tauḡena tu asi bevevaḡa-maḡurini bema ḡia Keriso, Barau na eḡabi-viriḡiato vevaḡa-maḡuri tauna.”

36 Vetari tarimari na maki ḡevaseva-vaseva-iaḡiato, ḡia ḡenai ḡeiaḡoto, vine nanuna mamakina ḡeduḡi-viniato,

37 benamo ḡekirato, “Bema ḡoi Iuda tarimari ḡeri vere otoni, ḡoi tauḡemu novevaḡa-maḡuri.”

38 Toretore ta maki ḡia iatanai ḡetoreato, ekirato: “MAI TU IUDA TARIMARI ĠERI VERE.”

39 Seḡafore tarimana ta, ḡia ḡesi ḡevaḡa-satauro vegogoato tarimana, na evaneato, ekirato, “Ḡoi tu dia Keriso, (Barau na ekiraḡi-toreato vevaḡa-maḡuri tauna)? Ḡoi tauḡemu novevaḡa-maḡuri, ḡai maki novaḡa-maḡurima!”

40 Ġia karona na ekira-ḡoiato, ekirato, “Ġoi Barau garina asi ogarini? Ġoi maki bomaseni ḡia ilailanai.

41 Dagara sebona, ḡita taura ruarua tamaseni ḡera rakava voiri dainai, senaḡi mai tarima tu asi ḡena vei-rakava.”

42 Benamo ġia na Iesu enoġiato, ekirato, “Iesu, ġemu Basileia boġabiani nai, au maki bono tuġamaġigu.”

43 Iesu na evaġa-veſeato, ekirato, “Moġoni akiramuni, toma ġaro ai ġoi tu au ġesi paradaiso ai.”

Iesu ġena mase

Mataio 27:45-56; Mareko 15:33-41; Ioane 19:28-30

44 Ġaroġota, horaġauna 12 koloko varau eġabiato, ġaro ġena seġuka ekorito, tanobara mabarana mukuna na eġabi-ġauato, eiaġoto mo, horaġauna 3 koloko.

45 Benamo Rubu Veaġa nuġanai veaġa lelevaġi daiġutuna kouġauna dabuġana o ketin evedare-kikimato.

46 Iesu ekoġoto, ekirato, “Tamagu o, iaukagu tu ġoi ġimamu ai atoreani!” Eguruġa-ġosito vau emaseto.

47 Vetari verena na mo veiġa eġitaiato, benamo Barau evaġa-raġeato, ekirato, “Moġoni veġata, mai tarima tu vei-iobukaiobuka tarimana!”

48 Marere tarimari ġutuma na mo veiġa eġorato dagarana ġeġitaiato, benamo kobari ġeiafarito, ġevetuġamaġi-rakavato, ġeri numa ġana ġeġenoġoito.

49 Senaġi Iesu ġeribaiato tarimari mabarari, Galilea na ġia murina na ġeiaġomato vavineri maki, manaġai ġeruġato, ġeġorato dagarari ġeġitarito.

Iesu ġeguriato

Mataio 27:57-61; Mareko 15:42-47; Ioane 19:38-42

50-51 Tarima ta arana Iosefa etanuto-ġoi Iudea vanuġana Arimatea nuġanai. Ġia tu varina namo tarimana ta, Barau ġena Basileia evaġa-nogaġato-ġoi. Ġia maki Iuda kanisoro tarimana, senaġi ġevekira-toreto veġana asi eġabi-raġeato.

52 Benamo Pilato ġenai eiaġoto, Iesu tauġanina bene ġabi-riġoa etato.

53 Moġa murinai Iesu tauġanina eġabi-riġoato, dabuġa kurokuro na mona na ekumuato, gara gabuna fore ġebasiato kouġanai etore-toġaiato. Mo gara tu variġuna, nuġanai mase ta roġosi beġere torea.

54 Mo veiġa tu Fraidei lavilavi ai eġorato, Sabadi ġana ġevet-toreato-ġoi ġarona, Sabadi dori eraġasito nai.

55 Galilea na Iesu ġesi ġeiaġomato vavineri, Iosefa murina na ġeiaġoto, gara kouġana ema Iesu tauġanina aiġesi etore-toġaiato ġeġitaiato.

56 Benamo ġeġenoġoito Ierusalemata sitina ġana, muramura ma bonari ema daudau muramurari ġeġabi-torerito.

Sabadi ai ġeiaġaraġito taravatu ekirani lorinai.

24

Iesu evariġisi-ġenoġoito

Ioane 20:1-10

¹ Fura ġarona giniguinenai o Sandei ai, vavine tu boġiboġi iamoiamonai gara ġana ġeiaġoto, muramura bonari namori ġerovina-torerito dagarari ġeġwa-iaġorito.

² Gara kouġana forena tu kure-veġita, irau ai vetore ġeġitaiato.

³ Gara kouġana na ġeraka-toġato, senaġi Iesu Vereġauka tauġanina tu asi ġedoġariato.

⁴ Ġia roġo mo ġedaradarato-ġoi nuġanai, tau ruarua ġia seviri ai ġeruġa-tarito, ġeri dabuġa tu kuro-ġaroġarori.

⁵ Vavine tu ġegari-rakavato, tano ai ġetutuġu-tarito, benamo mo tarima na ġevaġa-guruġarito, ġekirato, “Karase nai maġuri tarimana mase gabunai ġovetauani?”

⁶ Ġia tu dia mainai; mase na ma bevariġisi-ġenoġoi. Galileai etanuto-ġoi nai, evaġa-guruġamito guruġana boġono tuġamaġia,

⁷ ekirato, “Tarimarima Natuna tu rakava tarimari ġeri ai beġe revaiani, beġe vaġa-satauroani, ġaro vaġa-toitoinai vau ma bevariġisi-ġenoġoini.”

⁸ Benamo vavine na mo guruġa ġetuġamaġi-doġariato.

⁹ Gara ġeraġa-kwaneato, ġeġenoġoito, mo dagara eġorato dagarana varina mabarana Iesu ġena mero gabanana sebona (11) ma karori ġesi ġekira-vararito.

¹⁰ Vavineri tu maġeri: Maria, Magadala vavinena, e Ioana, e Maria, Iakobo (o Iames) sinana, ema karori tari maki. Ġia na mai vari Iesu ġena apostolo tarimari ġeri ġekiraġito.

¹¹ Senaġi vavine ġeri guruġa asi ġevaġa-moġonirito, korana apostolo ġetuġamaġito, ġia noġa ġeguruġa-babobaboto-ġoi.

¹² Senaġi Petero tu evariġisito, eraga-iaġoto, gara kouġanai ea boġe-toġato, senaġi Iesu ġekumuato dabuġari moġo eġitarito. Benamo numa ġana eġenoġoi-iaġoto nuġanai, ġeġorato dagarari etuġamaġirito nai, eġaba-rakavato.

Iesu Emausa dabaranai efoforito

Mareko 16:12-13

¹³ Mo ġaro sebonai Iesu ġena mero ruarua tu Emausa vanuġana ġana ġeiaġoto; mo gabu ġena manaġa Ierusalemna tu 11 kilomita kavana.

¹⁴ Ġerakato-ġoi nuġanai, ġeġorato dagarari ġeguruġa-guruġa iaġirito-ġoi.

¹⁵ Ġeri raka guruġa-guruġai Iesu maki eraka-kavi-iaġoto, ġia ġesi ġeraka-iaġoto-ġoi.

¹⁶ Senaġi tauri ruarua asi ġeribato ġia tu dei.

17 Iesu na edanaḡirito, ekirato, “Ĝomi tu kara mai dabarai ḡoraka-guruḡa guruḡa-iaḡiani?” Benamo tauri ruarua ḡeruḡa-tarito, ḡeboḡe-vetuḡato.

18 Benamo ḡia ta, arana Kleopa, na evaḡa-veseato, ekirato, “Ierusalema ḡana ḡeiaḡomato tarimari fakari ai betaḡu ḡoi moḡo ḡereḡamu mainai beḡe ḡora dagarari asi ribamu?”

19 Iesu evedanaḡito, ekirato, “Kamara dagara?” Ĝia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Iesu, Nasareta tarimana, ḡenai ḡeḡorato dagarari. Ĝia tu peroveta tarimana, Barau ḡoiranai e tarimarima mabarari ḡoirari ai ḡena veḡa ema ḡena guruḡa maki ma seḡukari.

20 Ĝita ḡera Rubu Veḡa vereri baregori ema ḡera veḡorikau tarimari na ḡerevaiato bene mase ḡana, ḡevaḡa-satauroato.

21 Senaḡi ḡai ḡatuḡamaḡito, ḡia na Isaraela tarimari bevaḡa-maḡuririni.

Mai dagara eḡorato beiaḡoma toma tu varau ḡaro toitoi beḡe iaḡo.

22 Moḡa iatanai, ḡema vavine tari na ḡai nuḡama beḡe vaḡa-farevaḡiri. Ĝia tu boḡiboḡi iamoiamonai gara ḡana beḡe iaḡo.

23 Senaḡi tauḡanina asi beḡe doḡaria. Benamo beḡe ḡenoḡoi-iaḡoma, beḡe kira tu, aneru beḡe ḡitari, mo aneru na beḡe kirari, ‘Ĝia tu varau bemaḡuri-ḡenoḡoi,’ beḡesi.

24 Ĝai karoma tari maki gara ḡana beḡe iaḡo, vavine na beḡe kiraḡia kavana beḡe doḡaria, senaḡi Iesu asi beḡe ḡitaia.”

25 Benamo Iesu na ekirarito, ekirato, “Ĝomi tu babo, peroveta tarimari ḡeri guruḡa vaḡa-moḡoniri ai maki kwaibo rakava!

26 Keriso tu moḡesi bene midigu-midigu murinai vau, mareva namonai bene raka-toḡa, ene?”

27 Benamo ḡia varina Mose e peroveta tarimari ḡeri bukai ema Buka Veḡa mabarana maki ḡetorerito guruḡari aniri evaḡa-ribarito.

28 Ĝeiaḡo-viniato-ḡoi vanuḡana Emausa ḡekavinaḡiato, benamo ḡia tu bene raka-vanaḡi etato.

29 Senaḡi ḡekira-ḡoiato, ḡekirato, “Ĝai ḡesi notanu, korana belavilavi ema ḡaro maki mai emukunani bene.” Benamo ḡia ḡesi ḡeraka-toḡato, ḡetanuto.

30 Ĝaniḡani gabunai ḡetanu-taḡoto-ḡoi nai, Iesu na beredi eḡabiato, evaḡa-namoato, edudu-ḡutuato, tauri ruarua evinirito.

31 Benamo matari ḡevekeoto, ḡeribato mo tu ḡia. Senaḡi ḡia tu ḡoirari ai erekwa-rekwato.

32 Benamo tauri ruarua ġeveguruġa-vevinito, ġekirato, “Dabarai evaġa-guruġarani-ġoi nai, ema Buka Veaġai ġetorerito guruġari aniri ġera ekiraġi-maġatarini-ġoi nai, ġita nuġara tu ġeseġuseġuni-ġoi, noġa moġo karava na ġeġararini-ġoi, ene?”

33 Benamo maoromaoro ġevariġisito, Ierusalemata ġana ma ġeġenoġoi-iaġoto, Iesu ġena mero gabanana sebona (11) ma karori ġesi vegogo-taġori ai ġedoġaririto.

34 Ġia na tauri ruarua ġevaġa-guruġarito, ġekirato, “Moġoni veġata, Vereġauka tu bevariġisi-ġenoġoi ema Simona ġenai maki efoforito.”

35 Benamo tauri ruarua na dabarai eġorato dagarana ema kamasi Iesu na beredi edudu-ġutuato vauro, Iesu ġia na ġeġita-leaiato ġeri ġekiraġito.

Iesu tu ġena mero ġeri ai efoforito

Mataio 28:16-20; Mareko 16:14-18; Ioane 20:19-23

36 Mo tarima ruarua roġo ġeguruġato-ġoi nuġanai, Vereġauka ġia fakari ai eruġa-rosito, benamo ekirarito, ekirato, “Maino ġemi ai bene tanu.”

37 Ġia tu nuġari maki ġefarevaġi-rakavato ema ġegarito, ġia matoru ġekirato, murava ta ġeġitaiato.

38 Senaġi ġia ekirato, “Karase nai nuġami beġe vekwaraġi-rakava? Kara dainai ġodaradarani?”

39 Ġimagu ema kwakugu ġoma ġitari, benamo boġono riba mai tu au. Ġoma ġabi-karagu, benamo boġono riba, korana murava tu asi viriġona ema asi turiġana, ġoġitaguni au tu ma viriġogu e ma turiġagu.”

40 Moġesi ekirato, benamo ġimana ema kwakuna evaġa-ġitarito.

41 Senaġi ġia tu roġo ġedaradarato-ġoi ġeri iaku ema ġeri nuġa-farevaġi dainai; benamo Iesu na edanaġirito, ekirato, “Ġaniġani tari maniġeri ba?”

42 Ġia na maġani-kone gabugabuna ta ġeviniato.

43 Benamo Iesu na eġabiato, ġoirari ai eġaniato.

44 Benamo evaġa-guruġarito, ekirato, “Au tu roġo ġomi ġesi tatanu-vegogoto-ġoi nai, akiramito-ġoi: Mose ġena taravatu e peroveta tarimari ġeri guruġa ema Salamo ai au varigu ġetorerito guruġari mabarari beġe moġonini.”

45 Benamo Iesu na nuġari ekeorito, Buka Veaġa guruġari aniri beġene tuġamaġi-fakari ġana.

46 Ma ekirarito, ekirato, “Maiġesi ġetoreato: Keriso tu moġesi roġo bemidigu-midiguni, ema ġaro vaġa-toitoinai mase na ma bevariġisi-ġenoġoini.

47 Ema ġia aranai vetuġamaġi-kure ema rakava tuġamaġi-fitoġari beġene ġobata-iaġi-rovorovori tanobara mabarari ai, Ierusalemna na bene vematama.

48 Mai dagara vaġa-moġoniri tarimami tu ġomi.

49 Au tauġegu na tu Tamagu na ekiraġi-toreato Iaukana batuġuani, iatami ai befoforini. Ġomi tu Ierusalemna boġono tanu, bene iaġo mo, guba na bemariġoni seġukana boġo ġabiani.”

Iesu Barau na eġabi-varaġeato guba ġana

Mareko 16:19-20; Apostolo 1:9-12

50 Moġa murinai Iesu na Ierusalemna na eġori-rosirito, ġeiaġoto mo, Betania ġana, benamo ġimana eġabi-vaisirito, evaġa-namorito.

51 Evaġa-namorito-ġoi nuġanai, Iesu tu ġia ġerina eveġitato, Barau na eġabi-varaġeato guba ġana.

52 Ġia na ġetoma-rakarigo viniato murinai, ma iakuri e ma verereri ġesi Ierusalemna ġana ma ġeġenoġoi-iaġoto.

53 Benamo Rubu Veaġai ġetanuto-ġoi, Barau ġevaġa-raġeato-ġoi.

VARI NAMONA IOANE NA ETOREATO

Ioane vaġa-foforina guruġari

Ioane tu Iesu ġena apostolo tarimari gabanana ruarua (12) nuġari ai tarimana ta. Ġia tamana tu Sebedaio, ma ġia tu kone ai maina tarimari.

Ioane ġena mai Vari Namona tu laġani 85 beiaġo 95 fakari ai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai. Ġia na mai Vari Namona tu tanobara tarimari mabarari, ġemaġuri-ġenoġoito ema asi ġemaġuri-ġenoġoito, ġeri etoreato.

Ġia ġena ura baregona tanobara tarimari mabarari bene vaġa-ribari, Iesu Nasareta tarimana tu moġoni Barau Natuna, e Iesu tu moġoni Barau na tanobara ġana etuġumariġoato, tanobara tarimari ġia ġenana maġuri beġene ġabia uranai, ema Barau vetoġana korikorina tu ġia ġenana ema vevaġa-foforiato tarimarima ġeri ai. Siri baregona Ioane ġena Vari Namona bukana nuġanai tu karoa 20:31, "Maiġeri guruġa atorerito, korana tu ġomi na Iesu boġono vaġa-moġonia, ġia tu moġoni Keriso, Barau Natuna. Ma bema ġomi na ġia boġo vaġa-moġoniani nai tu, ġia aranai maġuri vanaġivanaiġi boġo ġabiani."

Ioane ġena toretore tu maiġesina eboioġaiato:

1. Barau Natuna - karoa 1:1-18
2. Barau ġena vetuġunaġi luda tarimari fakari ai ema iaġovinito - karoa 1:19-12:50
3. Barau ġena vetuġunaġi Iesu tauġena ġena mero fakari ai ema iaġovinito - karoa 13-17
4. Barau vetuġunaġina ema iaġovinito tanobara vaġamaġurina ġana - karoa 18-21

Maġuri guruġana

¹ Tovotovonai veġata Guruġa etanuto-ġoi. Mo Guruġa tu Barau ġesi ġetanuto-ġoi, ema mo Guruġa tu Barau.

² Ġia tu tovotovona na veġata Barau ġesi ġetanuto-ġoi.

³ Dagara mabarari tu Barau na ġia ġenana eveirito. Ma Barau na dagara sebna kwariġutu ta maki dabara borunai ta maki asi eveiato, asiġina ġinavaġi.

⁴ Maġuri tu ġia nuġanai etanuni; mo maġuri tu tarimarima ġeri mama.

⁵ Mama tu mukuna nuġanai emamani, senaġi mukuna na asi etuġamaġi-fakaiato e asi eġita-leaiato.

⁶ Barau na tarima ta etuġuato, arana tu Ioane.

⁷ Ĝia tu guruĝa moĝonina kiraĝi-kiraĝina ema mama vaĝa-foforina ĝana eiaĝomato. Be ĝia ĝenana tarimarima mabarari na vari beĝene seĝaĝia e beĝene vaĝa-moĝonia ĝana.

⁸ Ĝia tauĝena tu dia mo mama, senaĝi ĝia eiaĝomato tu, mama benema kiraĝia ĝana.

⁹ Mo mama tu mama korikorina, tanobara ĝana eiaĝomato, tarimarima mabarari mama benema viniri ĝana.

¹⁰ Guruĝa tu tanobarai etanuto-ĝoi, ema mo guruĝa ĝenana Barau na tanobara eveiato, senaĝi tanobara na tu asi eriba-iato.

¹¹ Ĝia tu ĝena tanobara ĝana eiaĝomato, senaĝi ĝena tarimarima na asi ĝeĝabi-raĝeato.

¹² A tarimarima kotari na ĝeĝabi-raĝeato e ĝevaĝa-moĝoniato nai, ĝia na maoro evinirito, Barau natunai beĝene iaĝo.

¹³ Ĝia Barau natunai ĝeiaĝoto tu dia tauĝanina ĝenana. Mo tu dia sina tama rarari na o tauĝani ĝena urai o sina tama ĝeri urai. Asiĝi, tarimarima tu Barau tauĝena ĝereĝana na moĝo ĝia natunai evaĝa-iaĝorini.

¹⁴ Mo Guruĝa tu tarimarima tauĝaninai eiaĝoto, benamo ĝai fakamai ema tanuto. Ĝia marevana e seĝukana baregona ĝaĝitaiato. Moĝa tu Barau na Natuna sebona kwariĝutu eviniato marevana e seĝukana. Varevare-bara ema guruĝa e maĝuri moĝonina na evonuvonu-raĝeto.

¹⁵ Ioane na ĝia guruĝana ekiraĝi-foforiato, ekeato, ekirato, “Au na akiraĝiato tarimana tu maiĝa, akirato, ‘Au murigu na beiaĝomani tarimana na au evanaĝiguto. Korana tu au maki roĝosi roĝo bana maĝuri nuĝanai veĝata, ĝia tu etanuto-ĝoi.’ ”

¹⁶ Ĝia tu varevare-bara na evonuvonu-raĝeto. Mo ĝena varevare-bara lorinai ĝita mabarara vevaĝa-namo iatai-iatai maki evinirani.

¹⁷ Korana Barau na Mose ĝenana taravatu evinirato, a varevare-bara ema guruĝa e maĝuri moĝonina tu Iesu Keriso na eĝwa-iaĝomarito.

¹⁸ Tovotovona na veĝata beiaĝoma maitoma tarima ta na Barau asi eĝitaiato. Natuna ĝora ĝereĝa, Tamana sevinai etanuni tarimana, ĝia na Barau ema vaĝa-foforiato.

Ioane Babatiso ĝena guruĝa-fofori

Mataio 3:1-12; Mareko 1:7-8; Luka 3:15-17

¹⁹ Ioane ĝena guruĝa-fofori tu maiĝa. Iuda tarimari na Rubu Veaĝa vereri e Levi doĝorona tarimari, (mai tu Rubu Veaĝai vetuĝunaĝi tarimari), kotari Ieruselema na Ioane ĝenai ĝetuĝu-iaĝorito, beĝene danaĝia ĝana, beĝene kira, “Ĝia tu deikara?”

20 Benamo Ioane asi evekira-ḡuniḡauto, senaḡi ḡoirari ai eguruḡa-foforito, ekirato, “Au tu dia Keriso, (Barau na ekiraḡi-toreato vevaḡa-maḡuri tauna).”

21 Ma ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ba ḡoi tu deikara? Ḣoi tu Elia ba?” Ġia ekirato, “Au tu dia Elia.” Ma ḡekirato, “Ġai na peroveta tarimana ḡanariani tarimana tu ḡoi ba?” Ġia evaḡa-veseto, ekirato, “Asiḡina!”

22 Benamo ḡia na ma ḡedanaḡi-ḡenoḡoiato, ḡekirato, “Ba ḡoi tu deikara? Ġemu vevaḡa-vese novini-ḡinikauma, be beḡe tuḡuma tarimari ḡeri ai baḡana iaḡo, baḡana vaḡa-ribari. Ḣoi tauḡemu varimu tu aiḡesi?”

23 Benamo Ioane tauḡena evevari-fiuto, ekirato, “Au tu garo ta tano fakanai ekea-koḡokoḡoni, ekirani, ‘Vereḡauka ḡena dabara boḡono iareva-toretorea.’” Isaia peroveta tarimana na ekiraḡi-guineato ilailana.

24 Mo vetuḡu ḡeiaḡo-viniato tarimari tu Farisea tarimari.

25 Benamo Ioane ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Bema ḡoi tu dia Keriso, e dia Elia, e dia mo peroveta tarimana, karase nai ḡoi tu ovevaḡa-babatisoni?”

26 Ioane evaḡa-veseto, ekirato, “Au tu nanu na moḡo ababatisoni, senaḡina tarima ta tu ḡomi fakami ai eruḡa-taḡoni, ma ḡomi tu asi ribami ḡia.

27 Ġia tu au murigu na eiaḡomani, ema au tu asi ilaila, ḡia ḡena tamaka varori baruḡarini.”

28 Mai dagara mabarari tu Betania, Ioridana ḡarukana mo rekenai, ḡeḡorato, Ioane ebabatisoto-ḡoi gabunai.

Barau ḡena ḡinitaḡo mamoenā

29 Ma elaḡanito nuḡanai, Ioane na Iesu eḡitaiato, ḡia ḡenai eiaḡomato-ḡoi, benamo ekirato, “Ġoboḡe, mani tu Barau ḡena Mamoe Natuna, ḡia na tanobara ḡena rakava beḡabi-vaḡiani.

30 Au na tu ḡia akiraḡiato, akirato, ‘Au murigu na eiaḡomani tarimana na evanaḡiguto, korana tu au roḡosi roḡo bara maḡuri nuḡanai veḡata, ḡia tu etanuto-ḡoi.’

31 Tovo-tovonai au tu asi ribagu ḡia, senaḡi au aiaḡomato nanu na ababatisoni, korana tu Isaraela tarimari na Iesu beḡene ribaia ḡana.”

32 Benamo Ioane ma eguruḡa-foforito, ekirato, “Iauka aḡitaiato, guba na emariḡoto pune noḡa, ḡia iatanai etanukauto.

33 Tovotovonai au tu asi ribagu ḡia, senaḡi Barau na etuḡuguto, bana iaḡoma tu, tarimarima nanu na bana babatisori ḡana. Ġia na evaḡa-guruḡaguto, ekirato, ‘Ḣoi na tarima

ta boġitaiani, Iauka bemarkiġoni, iatanai betanu-kauni. Mo tau tu tarimarima Iauka Veaġa na bebabatisorini.’ ”

³⁴ Ioane ekirato, “Au na aġitaiato naima akiraġi-foforiani, ġia tu Barau Natuna.”

Iesu ġena mero giniguineri

³⁵ Ma elaġanito nai tu, Ioane e ġena mero ruarua ġesi monai ma ġeruġa-taġoto-ġoi.

³⁶ Ġeruġa-taġoto-ġoi nuġanai tu, Iesu eraka-vanaġito, eġitaiato, benamo ekirato, “Ġoboġe, Barauna Mamoe Natuna, (ġena ginitaġo mamoe), ġoġitai.”

³⁷ Ma Ioane ġena mero ruarua na mo guruġa ġeseġaġiato, benamo Iesu murina na ġeiaġoto.

³⁸ Iesu eruġa-kureto, ma murinai ġerakakauto tarimari ruarua eġitarito, benamo edanaġirito, ekirato, “Ġomi tu kara ġourani?” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Rabi, ġoi tu ainai otanuni?” Rabi anina tu vevaġa-riba tarimana.

³⁹ Ġia evaġa-veseto, ekirato, “Ġoiaġoma, ġoma ġitai.” Benamo ġia ġesi ġeiaġoto, ma ġena tanu gabuna ġea ġitaiato, mo ġaro vinubana tu ġia ġesi ġebukato. Mo tu horaġauna 4 koloko livilavi rekenai.

⁴⁰ Ioane ġena guruġa ġeseġaġiato, benamo Iesu murinai ġerakato tarimana ta tu Anduru, Simona Petero tarina.

⁴¹ Anduru na Iesu eraga-kwaneato. Asikauna kakana Simona edoġariato, benamo ekiraiato, ekirato, “Ġai na Mesia baġa doġaria.” Mesia anina tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tarimana).

⁴² Benamo ġia na Simona Iesu ġenai eġori-iaġoato. Iesu na eġitaiato, benamo ekirato, “Ġoi aramu tu Simona, Ioane natuna, senaġi ġoi toma aramu beġe kiraġiani tu Kefas beġe toni.” Mai ara “Kefas” ema “Petero” aniri tu sebona, garo ai anina tu “Fore”.

Iesu na Filipo e Natanaela ekearito

⁴³ Ma elaġanito nai tu, Iesu tu Galilea tanona ġana neiaġo etato. Ġia na Filipo edoġariato, benamo ekiraiato, ekirato, “Murigu ai noma raka.”

⁴⁴ Filipo tu Betesaida tarimana, Anduru e Petero ġesi vanuġa sebona.

⁴⁵ Filipo na Natanaela edoġariato, benamo ekiraiato, ekirato, “Mose ġena taravatu ai ema peroveta tarimari ġeri bukai varina ġetoreato tarimana tu baġa doġaria; ġia tu Iesu, Nasareta tarimana, Iosefa natuna.”

⁴⁶ Natanaela evedanaġito, ekirato, “Nasareta na dagara namona ta beiaġomani?” Filipo ekirato, “Noiaġoma, noma ġitai.”

47 Iesu na Natanaela eġitaiato, eiaġomato-ġoi, benamo ġia ekiraġiato, ekirato, “Ġoboġe, mani tarima tu Isaraela tarimana korikorina, ġia ġenai ġofaġofa ta tu asi etanuni.”

48 Natanaela na edanaġiato, ekirato, “Kamasi boribagu?” Iesu na evaġa-veaseato, ekirato, “Filipo tu vau bekeamu. Au na ġoi tu baġita-guinemu figi ġauna gaburenai roġo otanuto-ġoi nai.”

49 Benamo Natanaela na evaġa-veaseato, ekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, ġoi tu Barau Natuna; ġoi tu Isaraela Verena.”

50 Iesu na ma evaġa-veaseato, ekirato, “Ġoi na au ovaġa-moġoniguni, korana au na bakira-varamu, ġoi tu figi ġauna gaburenai baġita-guinemu, nene? Veiġa tari vau boġitarini, mai veiġa maiġa maki beġe vanaġiani.”

51 Benamo ma ekirarito, ekirato, “Moġoni veġata, au na ġomi akiramini, guba bevekeo-fakani boġo ġitaiani, ema Barau ġena aneru beġe varaġeni e beġe mariġoni boġo ġitarini Tarimarima Natuna ġenai.”

2

Veġaraġo verekona Kana vanuġanai

1 Ġaro ruarua ġekorito murinai, Kana vanuġana nuġanai veġaraġo verekona ta ġeveiato. Kana vanuġana tu Galilea tanona nuġanai. Mo veġaraġo verekona nuġanai tu Iesu sinana maki monai.

2 Ema Iesu ma ġena mero ġesi maki ġeura-maġirito, be mo veġaraġo verekona nuġanai ġeraka-toġato.

3 Vine nanuna o wain ekorito, benamo Iesu sinana na Iesu evaġa-guruġaiato, ekirato, “Ġia tu asi ġari vine nanuna.”

4 Iesu na evaġa-veaseato, ekirato, “Vavine, karase nai au oma kira-varaguni? Mani tu ġomi ġemi ġauvei. Au ġegu ġaro tu roġosi bene votu.

5 Benamo sinana na vetuġunaġi tarimari evaġa-guruġarito, ekirato, “Kara bekira-varamini veiġana boġono veia.”

6 Monai tu fore gwaġuturi imaima sebna (6) vaġa-ruġa, Iuda tarimari ġeri veiareva veiġari ġari ġeġauvei-iaġirito-ġoi. Mo fore gwaġuturi tata nuġari tauri galon gabana ruarua (20) o gabana toitoi (30) kavari.

7 Iesu na vetuġunaġi tarimari ekirarito, ekirato, “Mani gwaġutu nanu na ġovaġa-vonuri!” Benamo ġevaġa-vonu fokafokarito.

8 Moġa murinai ma ekirarito, ekirato, “Kota ġoġutu-vaġia, ġoġwa-iaġoa vereko ġorikauna tarimana ġenai.” Ġeġutu-vaġito, benamo ġeġwa-iaġoato,

9 vereko ġorikauna tarimana na mo nanu, vine nanunai evaġa-iaġoato moġa, eniu-tovoato. Ġia tu asi ribana mo

vine nanuna tu ainana eiaḡomato; a nanu ḡesisiato merori ḡereḡari moḡo ma ribari. Benamo vereko ḡorikauna tari-mana na veḡaraḡo variḡu tauna ekea-iaḡomaiato, benamo evaḡa-guruḡaiato, ekirato,

10 “Tarimarima mabarari na vine nanuna namo vedaureana tu ḡetore-rosi guineani, benamo vereko tarimari ḡeniu-maseni murinai vau, vine nanuna kota namo raḡina ma ḡetore-rosiani. Senaḡina ḡoi na tu vine nanuna namo vedaureana tu boḡabi-taria mo maitoma.”

11 Mai tu Iesu ḡena vetoḡa boruna giniguinena evaḡa-foforiato Kana vanuḡanai, Galilea tanona nuḡanai. Monana ḡia marevana e seḡukana baregona evaḡa-foforiato, ema ḡena mero na ḡevaḡa-moḡoniato.

12 Moḡa murinai Iesu ma sinana e tarina merori, ema ḡena mero ḡesi ḡevariḡoto Kaperanauma ḡana. Ma monai ḡaro viravira ta ḡetanuto.

Iesu na Rubu Veaḡa eiarevaiato

Mataio 21:12-13; Mareko 11:15-17; Luka 19:45-46

13 Iuda tarimari ḡeri Pasova o Iuda tarimari mase aneruna na evanaḡirito moḡo verekona ḡoirai ekavinaḡito naima, Iesu tu Ierusalemā ḡana evaraḡeto.

14 Rubu Veaḡa nuḡanai tarimarima na boromakau, e mamoe, ema pune ḡevoivoi-iaḡirito-ḡoi, ema tarima kotari teibolo ai ḡetanuto ma moni ḡesenisito-ḡoi edoḡaririto.

15 Benamo varo kwarina ta evatoato. Monana Rubu Veaḡa na mamoe e boromakau mabarari ema lailai-rosirito. Moni ḡesenisirito-ḡoi tarimari ḡeri fata eḡuke-vebuburito, ḡeri moni ebubu-lausilausirito.

16 Benamo pune ḡevoito-ḡoi tarimari ekira-ḡoirito, ekirato, “Maiḡeri dagara mainana ḡoḡabi-rosiri! Au Tamagu ḡena numa tu voivoi numanai asi ḡovaḡa-iaḡoa!”

17 Benamo ḡena mero na Buka Veaḡai evetoreto guruḡana ḡetuḡamaḡi-doḡariato, ekirani, “Ḡoi ḡemu numa uravinina nuḡagu ai tu karava noḡa eḡarani.”

18 Moḡa murinai Iuda tarimari na ḡevaḡa-guruḡaiato, ḡekirato, “Maiḡesi oveini anina tu kara? Kamara vetoḡa na bevaḡa-foforimuni ḡai ḡemai, ḡoi tu ma ḡemu maoro maiḡeri boveirini?”

19 Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Mai Rubu Veaḡa ḡorovoa, benamo ḡaro toitoi nuḡanai au na ma bana vaḡa-ruḡa-vaisi ḡenoḡoia.”

20 Ḡia na ḡekiraiato, ḡekirato, “Mai Rubu Veaḡa tu laḡani gabana vasivasi ma imaima sebona (46) nuḡari ai ḡeragaiato. A ḡoi na tu ḡaro toitoi nuḡanai ma boraga-ḡenoḡoiani otoni?”

21 Senaġi Iesu na tu ġia tauġanina Rubu Veaġai evaġa-ilailaiato.

22 Iesu mase na evaisi-raġeto murinai, ġena mero na mo guruġa ġetuġamaġi-doġariato, benamo ġia na Buka Veaġa ema Iesu na evaġa-ribarito guruġari ġevaġa-moġonirito.

Iesu ribana tarimarima ġeri veiġa

23 Iesu Pasova o Iuda tarimari mase aneruna na evanaġirito moġo verekona ġarori ai Ierusalemaj etanuto-ġoi nai, tarima vovoka na ġevaġa-moġoniato, korana tu vetoġa boruri ġutuma eveirito ġeġitarito nai.

24 Senaġi Iesu na ġia asi evaġa-moġonirito, korana tarimarima mabarari ġia tu ma ribana ginikau.

25 Ema tarima ta tu asi ilaila ġia tarimarima ġeri maġuri dabarari bekira-varaiani, korana tarimarima mabarari nuġari tu ġia ma ribana.

3

Iesu e Nikodemo

1 Farisea tarimana ta etanuto-ġoi arana Nikodemo; ġia tu Iuda tarimari ġeri veġorikau tauna ta.

2 Nega ta boġi ai Iesu ġenai eiaġoto, benamo ekirato, “Rabi, ġai ribama, ġoi tu vevaġa-riba tarimamu, Barau ġenana oiaġomato, korana tu vetoġa boruri oveirini maiġeri tu Barau na asi evaġa-kavaiani tarimana na tu asiġina ġinavaġi beveirini riba.”

3 Iesu na evaġa-veseato, ekirato, “Moġoni veġata akiramuni, asi beġora-ġenoġoini tarimana na Barau ġena Basileia tu asiġina ġinavaġi beġitaiani.”

4 Benamo Nikodemo na edanaġiato, ekirato, “Tarima baregona ta tu kamasi ma beġora-ġenoġoini? Sinana nuġanai ma beraka-toġani, benamo ma beġora-ġenoġoini?”

5 Iesu ma evaġa-veseto, ekirato, “Au na akira-korikorimuni, tarima ta Barau ġena Basileia nuġanai asi berakatoġa-kavani, senaġina nanu ġenana beġorani ema Iauka ġenana maki beġorani tarimana vau beraka-toġani.

6 Tarimarima tauġanina ġenana eġorani tu tauġani, ma Barau Iaukana ġenana eġorani tu iauka.

7 Ġoi nuġamu asi bene farevaġi maiġesi akiramuni nai, korana au bakira, ‘Ġomi mabarami boġono ġora-ġenoġoi.’

8 Iavara etoġani tu, eurani gaburi ġana eġau-iaġoni. Gurnu tu ġoseġaġiani, senaġi ainana eiaġomani, ma aiġana eiaġoni tu asi ġoribaiani. Barau Iaukana ġenana ġeġorani tarimari mabarari maki moġesina, asi ġoribani kamasi ġeġorani.”

9 Nikodemo ma evedanaĝito, ekirato, “Mai dagara tu kamasi beĝe ĝorani?”

10 Iesu ma evaĝa-veseto, ekirato, “Ĝoi tu Isaraela ĝeri vevaĝa-riba tarimamu, senaĝi maĝeri dagara ĝoi tu asi ribamu?”

11 Au na akira-korikorimuni, ĝai tu ribama dagarari ĝaguruĝa-iaĝirini, ema ĝaĝitarito dagarari ĝakiraĝi-foforirini, senaĝina ĝema guruĝa tu asi ĝoĝabi-raĝerini.

12 Au na ĝomi ĝemi tu tanobara dagarari akiraĝirini, senaĝi asi ĝovaĝa-moĝoniguni, a guba dagarari bakira-varamini nai tu, kamasi boĝo vaĝa-moĝoniguni?

13 Tarima ta guba ĝana asiĝina ĝinavaĝi evaraĝeto, senaĝina guba na emariĝoto tarimana ĝereĝana moĝo, mo tu Tarimarima Natuna.

14 Mose na tano fakanai mota eĝabi-vaisiato ilailanai, Tarimarima Natuna maki moĝesi beĝe ĝabi-vaisiani.

15 Monana vau ĝia ĝenai beĝe veĝabidadamani tarimari mabarari na maĝuri vanaĝivanaĝi beĝe ĝabiani.

16 Korana Barau na tanobara euravini-baregoato nai, Natuna ĝora ĝereĝa evinirato, be ĝia beĝe ĝabidadama-viniani tarimari mabarari tu asi beĝe maseni, a maĝuri vanaĝivanaĝi beĝe ĝabiani.

17 Korana Barau na Natuna etuĝu-mariĝoato tanobara ĝana tu, dia tanobara bene vaĝa-kotaia ĝana, senaĝi tanobara ĝia bakunai bene maĝuri ĝana.

18 Ĝia ĝenai eveĝabidadamani tarimana tu meto asi bevini-ani, senaĝi asi eveĝabidadamani tarimana tu varau meto eĝwa-taĝoani, korana ĝia na tu Barau Natuna ĝora ĝereĝa asi eĝabidadama-viniani nai.

19 Mo meto korana tu maĝesi: Mama tu tanobarai varau ema foforito, senaĝi tarimarima na mukuna ĝeuravini-baregoato, korana ĝeri veĝa tu rakava nai.

20 Veĝa rakavari ĝeveini tarimari mabarari na tu mama ĝeruĝaiani, mama asi ĝeiaĝo-viniani. Ĝia tu ĝegarini, korana ĝeri veĝa rakavari beĝe foforini mamai garina.

21 Senaĝi deikara dabara moĝonina ekorana-iaĝiani tarimana na mama eiĝo-viniani, benamo tarimarima na beĝe ĝita-ĝinikauani, ĝena veĝa namori eveirito tu Barau ĝenana eveirito.

Iesu ema Ioane

22 Moĝa murinai Iesu ma ĝena mero ĝesi Iudea tanona rekena ĝana ĝeiaĝoto. Monai Iesu tu ĝena mero ĝesi ĝetanuto-ĝoi e ebatisoto-ĝoi.

23 Ioane maki Aenon ai, Salim rekenai, ebatisoto-ḡoi, korana nanu tu barego monai. Tarimarima mo ḡana ḡeiaḡoto-ḡoi, ea babatisorito-ḡoi.

24 Mo tu Ioane dibura numanai roḡosi ḡere kou-ḡaua nuḡanai.

25 Moḡa ḡaronai Ioane ḡena mero Iuda tarimana ta ḡesi ḡeveḡare-veḡareto. Ḡia ḡeri guruḡa tu, kamara veḡurigi veigānai tu tarimarima benamo-vedaureani.

26 Ioane ḡena mero Ioane ḡenai ḡeiaḡoto, benamo ḡekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, Ioridana ḡarukana mo rekenai ḡoi ḡesi ḡotanuto-ḡoi e ḡoi na oguruḡa-iaḡiato tarimana tu ebatisoni, ema tarimarima vovoka ḡia ḡenai ḡeiaḡoni.”

27 Ioane evaḡa-veseto, ekirato, “Tarima ta na dagara ta asi beḡoitaḡo-kavaiani, senaḡi Barau na guba na bevini-riḡoani vau beḡoitaḡoni.

28 Ḡomi tauḡemi na ḡoseḡaḡiguto, be ma ribami au akirato, ‘Au tu dia Keriso, (Barau na ekiraḡi-toreato vevaḡa-maḡuri tauna), senaḡi au tu etuḡu-guineguto ḡia ḡoirana ḡana.’

29 Beveḡaraḡoni ḡuiatona tu beḡaraḡoani futuana na beḡaraḡoani. A beveḡaraḡoni futuana ḡatana tu eruḡataḡoni moḡo, (mai tu au, Ioane), ema ḡatana eseḡaḡi-ḡauni, ma ḡatana beveḡaraḡoni futuana garona beseḡaḡiani nai tu, beiakuni. Moḡesi naima au tu iaku na bama vonuvonu-raḡe.

30 Ḡia tu bene barego, a au tu bana kei.”

Iesu tu guba na eiaḡomato

31 “Tuḡuna na emariḡoto tarimana tu dagara mabarari iatari ai; tano na eiaḡomato tarimana tu tanobara tarimana ema tanobara guruḡari moḡo bekiraḡini. Guba na eiaḡomato tarimana dagara mabarari iatari ai.

32 Ḡia tu monai eḡitato e eseḡaḡito dagarari ekiraḡi-foforirini, senaḡi tarima ta na ḡena guruḡa asi eḡabi-raḡeani.

33 Deikara na ḡia ḡena guruḡa eḡabi-raḡeani tarimana na evaḡa-moḡoni korikoriani, Barau tu moḡoni veḡata.

34 Korana tu Barau na etuḡuato tarimana na Barau ḡena guruḡa bekiraḡiani, korana tu Barau na ḡena Iauka Vevaḡa eviniato ema evaḡa-vonuvonu-raḡeani.

35 Tamana na Natuna eura-viniani, ema dagara mabarari ḡia ḡimanai etore-kaurito.

36 Deikara na Natuna evaḡa-moḡoniani tarimana na maḡuri vanaḡivanaḡi beḡabiani. A Natuna asi evaḡa-moḡoniani tarimana na maḡuri asi beḡabiani, senaḡi Barau ḡena baru tu ḡia iatanai betanuni.”

4

Iesu ema Samaria vavinena

¹ Farisea tarimari tu varau ġeseġaġito, Iesu na tarima vovoka eġabirito, ġena mero ai evaġa-iaġorito e ebabatisorito, ma Ioane na tu asi vovoka eġabirito.

² Senaġina Iesu tauġena na ta tu asi ebabatisoato; mo tu ġena mero moġo ġebabatisoto-ġoi.

³ Iesu eribato ġia varina Farisea tarimari na eseġaġiato, benamo Iudea eiaġuiato, Galilea ġana ma eġenoġoi-iaġoto.

⁴ Ġalilea ġana tu Samaria tanona na eraka-vanaġito.

⁵ Samaria vanuġana tai eraġasito. Mo vanuġa arana tu Sika. Mo vanuġa tu Iakobo na natuna Iosefa eviniato tanona sevinai.

⁶ Iakobo ġena nanu gurina maki monai. Iesu tu eraka-iaġomato, be egaugau-raġeto, benamo mo nanu gurina sevinai etanu-tarito. Mo tu horaġauna 12 koloko nuġanai ġaroġotai.

⁷ Etanu-taġoto-ġoi nuġanai, Samaria vavinena ta nanu ġutu eiaġoto, benamo Iesu na enoġiato, ekirato, “Nanu kota noma vinigu, be nama niu.”

⁸ Ġena mero tu vanuġa ġana, ġaniġani voi ġeiaġoto.

⁹ Samaria vavinena evaġa-veseto, ekirato, “Ġoi tu Iuda taumu, ma au tu Samaria vavinegu, karase nai au ġegu ai nanu onoġini?” Moġesi ekirato, korana Iuda tarimari tu Samaria tarimari ġesi asi ġevegara-garato-ġoi.

¹⁰ Benamo Iesu na evaġa-veseato, ekirato, “Bema Barau ġena varevare dagarana boro riba, ema boro riba maki, nanu kota ġemu ai enoġiani tarimana tu deikara nai tu, ġia boro noġia, benamo ġia na maġuri nanuna bere vinimu.”

¹¹ Vavine ekirato, “Vereġauka, ġoi tu asi ġemu tuġu-riġo dagarana e guri maki variġo. Mani maġuri nanuna tu ainana boġabiani?

¹² Ġoi tu varaġe lelevaġi, ma ġai senema Iakobo tu kei, ei? Mai nanu gurina tu ġia na evinimato, ema ġia tauġena na eniuato-ġoi, natuna mabarari na ema ġena boromakau e mamoe seriri na maki ġeniuato-ġoi.”

¹³ Iesu na ma evaġa-veseato, ekirato, “Mai nanu beġe niuani tarimari mabarari bokari ma beġe koke-ġenoġoini.

¹⁴ A au na baviniiani nanuna beniuani tarimana tu, bokana asi ma bekoke-ġenoġoini. Korana au na baviniiani nanuna tu ġia nuġanai nanu gurinai beiaġoni, bevoneġoi-voneġoini ema maġuri vanaġivanagi beviniani.”

¹⁵ Mo vavine na enoġiato, ekirato, “Vereġauka, mani nanu novinigu, be bokagu asi ma bene koke-ġenoġoi, ema maiġana nanu-ġutu asi ma bana iaġoma.”

16 Benamo Iesu na evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Noiaḡo, ḡaraḡomu noa keaia, benamo taumi ruarua boḡono iaḡoma.”

17 Mo vavine evaḡa-veseto, ekirato, “Au tu asi ḡaraḡogu.” Iesu ekirato, “Mani tu moḡoni okirani, ‘Au tu asi ḡaraḡogu’ otoni tuna.

18 Ġemu guruḡa tu moḡoni, korana ḡoi tu vaḡa-imaima veḡata oveḡaraḡoto, ema mani oḡabiato tarimana maniḡa tu dia ḡoi ḡaraḡomu.

19 Mo vavine ekirato, “Vereḡauka, au toma bama riba, ḡoi tu peroveta tarimamu.

20 Ġai tubuma ḡatama na tu mai ḡoro ai Barau ḡetoma-rakariḡo viniato-ḡoi, a ḡomi Iuda tarimami ḡokirani, toma-rakariḡo gabuna tu Ierusalemāi moḡa, be tarimarima tu monai beḡene toma-rakariḡo.”

21 Iesu ekirato, “Vavine, ḡegu guruḡa bono vaḡa-moḡonia, ḡaro ta eiaḡomani, mai ḡoro ai e Ierusalemāi maki Tamara asi boḡo toma-rakariḡo viniani.

22 Ġomi Samaria tarimami na ḡotoma-rakariḡo viniani Barauna tu asi ribami; a ḡai na ḡatoma-rakariḡo viniani Barauna tu ribama, korana vevaḡa-maḡuri tu ḡai Iuda tarimama ḡemana eiaḡomani.

23 Senaḡi ḡarona eiaḡomani ema varau beraḡasi maiḡa, toma-rakariḡo tarimari moḡoniri na Tamara Barau tu iaukai e moḡoni ai beḡe toma-rakariḡo viniani. Korana Tamara na tu moḡesi beḡe toma-rakariḡo viniani tarimari evetaurini.

24 Barau tu Iauka, ma beḡe toma-rakariḡo viniani tarimari na tu iaukai ema moḡoni ai beḡene toma-rakariḡo vinia.”

25 Mo vavine na ekiraiato, ekirato, “Au ribagu, Mesia, ḡekiraḡiani Keriso ḡetoni, tu beiaḡomani. Ġia beiaḡomani ḡaronai, ḡia na dagara mabarari bekiraḡi-foforirini.”

26 Benamo Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Tarimana tu au maiḡegu, ḡoi avaḡa-guruḡamuni.”

Iesu ḡena mero ḡeḡenoḡoito

27 Iesu moḡesi eguruḡato-ḡoi nuḡanai, ḡena mero ḡeraḡasito. Ġia mabarari nuḡari ḡefarevaḡito, korana Iesu tu vavine ta ḡesi ḡeguruḡa guruḡato-ḡoi, senaḡi tarima ta asi ekirato, “Ḡoi tu kara ourani?” O “Karase nai mai vavine ḡesi ḡoguruḡa-guruḡani?”

28 Benamo mo vavine na ḡena nanu gwaḡutuna eraga-kwaneato, eḡenoḡoi-iaḡoto vanuḡa ḡana, benamo vanuḡa tarimari ea kirarito.

29 Ekirato, “Goiaḡoma, tarima ta ḡoma ḡitaia. Ġia na au ḡegu veḡa aveirito dagarari mabararari bekiraḡi-fofori foririri. Betaḡu ḡia tu Keriso, (Barau na ekiraḡi-toreato vevaḡa-maḡuri tauna), banaḡu?”

³⁰ Benamo tarimarima na vanuḡa ḡeiaḡuiato, ma Iesu ḡenai ḡeiaḡoto.

³¹ Mo faka nuḡanai ḡena mero na Iesu ḡekiraiato, ḡekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, noḡaniḡani.”

³² Senaḡi ḡia evaḡa-veseto, ekirato, “Au tu ma ḡagu ḡaniḡani, ḡomi asi ribami ḡaniḡanina.”

³³ Moḡesina naima ḡena mero tauḡeri ḡevedanaḡito, ḡekirato, “Tarima ta na ḡana ḡaniḡani beḡwa-iaḡōma ba?”

³⁴ Iesu na ekirarito, ekirato, “Au ḡagu ḡaniḡani tu etuḡuguto Barauna ḡena ura bana veia, ema eviniguto ḡauveina bana vaḡa-koria.

³⁵ Ḡomi ma ḡemi sisiba guruḡana, ḡokirani, ‘Ḡue vasivasi murinai vau kwakwa ḡarona beiaḡomani.’ A au na aki-ramini, matami ḡokeori, benamo vamoka ḡoḡita-ginikauri, tauri tu varau beḡe gwaḡiḡi, kwakwa ḡarona tu beraḡasi.

³⁶ Kwakwa tarimana ḡena ḡauvei voina tu beḡabiani, ema vamoka ḡaniḡanina bevaḡa-vegogoani tu, maḡuri vanaḡivanaḡi ḡana. Tauna moḡa, varovarona tarimana e kwakwa tarimana beḡe iaku-vegogoni.

³⁷ Korana moḡesi bevetoreni nai tu, iniḡesina ḡekiraḡiani guruḡana tu moḡoni, “Tarima ta na tu evaroani, ma ta na tu ekwaiani.’

³⁸ Au na ḡomi atuḡumito tu, asi ḡovaro-vekwaraḡito dagarari kwakwari. Varovarori vekwaraḡiri tu tarima tari ḡevewaraḡito, a ḡomi na tu ḡia ḡeri vekwaraḡi dagarari kwakwari boḡo raka-toḡa.”

Samaria tarimari ḡutuma na Iesu ḡevaḡa-moḡoniato

³⁹ Benamo Samaria tarimari vovoka mo vanuḡa nuḡanai Iesu ḡevaḡa-moḡoniato, korana tu mo vavine ḡena vevarifiu guruḡana ḡenana naima, ḡia ekirato, “Au ḡegu veiḡa rakavari aveirito dagarari mabarabarari bekiraḡi-fofori foforiri.”

⁴⁰ Moḡesina naima Samaria tarimari Iesu ḡenai ḡeiaḡomato nai tu, ḡenoḡiato, ḡia ḡesi roḡo beḡene tanu. Moḡa lorinai Iesu mo vanuḡai ḡaro ruarua ma etanuto.

⁴¹ Ma tarimarima vovoka na Iesu ḡevaḡa-moḡoniato, korana ḡena vevarifiu guruḡari na.

⁴² Benamo ḡia na mo vavine ḡekiraiato, ḡekirato, “Ḡai na maitoma Iesu ḡavaḡa-moḡoniani, dia ḡoi ḡemu guruḡa lorinai, senaḡi ḡai tauḡema na ḡia baḡa seḡaḡia, ma baḡama riba-ginikau, ḡia tu moḡoni Keriso, tanobara Vaḡa-maḡurina Tarimana.”

Vere ta natuna merona Iesu na keve na evaḡa-maḡuriato

⁴³ Iesu monai ḡaro ruarua etanuto murinai, Galilea ḡana ma eiaḡoto.

44 Iesu tauḡena na ekiraḡi-foforiato, ekirato, “Peroveta tarimana tu ḡena vanuḡa korikorina tarimari na asi beḡe gubakauani.”

45 Benamo Galileai ea votuto nai tu, Galilea tarimari na ḡeḡabi-raḡeato. Iesu ḡeḡabi-raḡeato korana Ierusalemāi Pasova verekona nuḡanai tu ḡia maki monai, be Iesu na kara eveirito dagarari mabarari tu, matari na ḡeḡitarito.

46 Benamo Iesu ma eḡenoḡoito Galilea vanuḡana ta arana Kana ḡana. Kana tu Iesu na nanu wain ai evaḡa-iaḡoato vanuḡana. Monai kini ḡena vere ta Kaperanaumāi etanuto-ḡoi, ma ḡia natuna merona tu ekeve-rakavato.

47 Mo vere eseḡaḡito, Iesu tu Iudea na eiaḡomato Galilea ḡana, benamo eiaḡoto ḡia ḡenai, benamo enoḡiato, Kaperanauma ḡana nevariḡo, be ḡia natuna merona nea vaḡa-maḡuria, korana ḡia natuna merona tu dori emaseto-ḡoi.

48 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Ḣomi tu vetoḡa boruri e nuḡa-farevaḡi veiḡari asi boḡo ḡitarini tu, asi boḡo vaḡa-moḡoniguni.”

49 Mo vere ekirato, “Vereḡauka, si-iaḡo, natugu bemaseni ḡesi.”

50 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Noiaḡo, natumu merona tu bemaḡuri bene.” Mo tarima na Iesu ḡena guruḡa evaḡa-moḡoniato, benamo eiaḡoto.

51 Dabara na eḡenoḡoi-iaḡoto-ḡoi nuḡanai, ḡena vetuḡunaḡi tarimari ḡesi ḡevedoḡarito, benamo ḡekira-varaiato, ḡekirato, “Ḣoi natumu merona tu bemaḡuri.”

52 Benamo ḡia na edanaḡirito, kamara horai natuna merona enamoto. Ḣia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Ḣoraḡani horaḡauna 1 koloko lavilavi rekenai ḡia mo keve na eraga-kwaneato.”

53 Benamo tamana eriba-maoroto, mo aoa korikorinai enamoto, Iesu na ḡia evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Ḣoi natumu tu bemaḡuri.” Benamo ḡia e ḡena numa tarimari mabarari ḡesi Iesu ḡevaḡa-moḡoniato.

54 Mai tu vetoḡa boruna vaḡa-ruaruana Iesu na eveiato, Iudea na Galilea ḡana eiaḡoto murinai.

5

Kou ai Iesu na tarima ta evaḡa-namoato

1 Mai veiḡa murinai Iesu tu Ierusalemāi ḡana ma evaraḡeto, korana Iuda tarimari tu ḡeri vereko ta ḡeveiato-ḡoi.

2 Ierusalemāi kou ta tu ḡatama-boka baregona arana Mamoe Ḣatama-bokana sevinai. Mo kou arana Heberu garo ai tu Betesda, ma ḡia sevinai tu iaḡaraḡi foutari imaima (5).

³ Ĝaro mabarari ai kevekeve tarimari vovoka monai ĝegenataĝoto-ĝoi, mata-bubu, kwaku rakava, ema tauĝaniri ĝemaseto tarimari, [nanu ĝena ĝareva-ĝareva ĝevaĝa-nogaiato-ĝoi.

⁴ Korana aneru ta guba na emariĝoto-ĝoi, mo nanu evaĝa-ĝareva ĝarevaiato-ĝoi. Mo nanu eĝarevato-ĝoi nuĝanai, eturu-ferei guineto-ĝoi tarimana tu ĝena keve enamoto-ĝoi.]

⁵ Monai tarima ta egenataĝoto-ĝoi, ĝena keve laĝaniri tu gabana toitoi ma imaima toitoi (38).

⁶ Iesu na monai genataĝonai eĝitaiato, ma eribato, ĝia tu ĝaro vovoka veĝata ekeve-iaĝiato. Benamo Iesu na edanaĝiato, ekirato, “Ĝoi ourani nonamo ba?”

⁷ Keve tarimana na evaĝa-veŝeato, ekirato, “Vereĝauka, nanu eĝareva-ĝarevani nai, au kou ai tu asi tau raga tore-reigu tarimana ta. Mainana tauĝegu kou aiaĝo-viniani nai tu, ta eraka-rei-guineni.

⁸ Iesu na ekiraiato, ekirato, “Novariĝisi, ĝemu geda noĝabi-vaŝia, be noraka.”

⁹ Benamo mo tarima ĝena keve asikau enamoto, ma ĝena geda eĝabi-vaŝiato, benamo eruĝa-vaŝito, erakato.

Mo veĝa tu Sabadi ai eĝorato.

¹⁰ Moĝa lorinai Iuda tarimari na mo keve na enamoto tarimana ĝekiraiato, ĝekirato, “Toma tu Sabadi, ĝemu geda asi bono ĝwa-rakao rakaoa, taravatu.”

¹¹ Ĝia na evaĝa-veserito, ekirato, “Au bevaĝa-namogu tarimana na bekiragu, bekira, ‘Ĝemu geda noĝabi-vaŝia, be noraka,’ besi.”

¹² Benamo ĝia na ĝedanaĝiato, ĝekirato, “Mo tu kamara tarima na bekiramu, ‘Ĝemu geda noĝabi-vaŝia, be noraka,’ besi?”

¹³ Senaĝi mo Iesu na evaĝa-namoato tarimana tu asi ribana, dei na evaĝa-namoato, korana Iesu tu eraka-veĝitato, tarima ĝutuma mo gabu ai vekaravari na.

¹⁴ Gabivau Iesu na mo tarima Rubu Veaĝa nuĝanai edoĝariato, benamo ekiraiato, ekirato, “Noseĝaĝi, maitoma ĝoi tu bonamo. Veĝa rakavana ta asi ma bono vei-ĝenoĝoia, rakava barego vedaureana ta na beĝabimuni ĝesi.”

¹⁵ Benamo mo tarima erakato, eiaĝoto, Iuda tarimari ea kira-vararito, ĝia tu Iesu na evaĝa-namoato.

¹⁶ Monana vau Iuda tarimari na Iesu ĝevaĝa-rakavaiato-ĝoi, korana Sabadi ai mo vevaĝa-maĝuri veiĝana eveiato nai.

¹⁷ Benamo Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Au Tamagu tu vanaĝivanaĝi eĝauveini naima, au maki aĝauveini.”

¹⁸ Moĝesi ma ekirato nai, Iuda tarimari ĝeri ura tu dabara ta veĝata beĝene ĝoitaĝoa, be Iesu tu beĝene vaĝi-masea

ġetato. Dia mo Sabadi asi ekorana-iaġiato moġo dainai, senaġina ekirato, Barau tu ġia Tamana ma etato. Korana mo dabarai ġia tu Barau ġesi ilaila etato.

Barau Natuna ġena seġuka

¹⁹ Benamo Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Moġoni, au na akira-korikorimini, Natuna ġereġana na kara ta asi beveiani, senaġi Tamana ġena veiġa beġitarini veiġari moġo ġia na beveirini. Tamana kara eveini dagarari mabarabarari Natuna na maki beveirini.

²⁰ Korana tu Tamana na Natuna eura-viniani, ema ġia na eveirini dagarari mabarari maki evaġa-ġitaiani. Oba, dagara barego lelevaġiri maki ġenai bevaġa-foforiani, maġeri dagara maki beġe vanaġirini, ġomi nuġami beġene farevaġi ġana.

²¹ Vaġa-ilailana Tamana na mase tarimari evaġa-vaisiraġerini, benamo maġuri evinirini kavana, Natuna na maki ġena ura tarimari maġuri evinirini.

²² Tamana na tu tarima ta asi evaġa-kotaiiani, korana vevaġa-kota seġukana mabarana tu Natuna eviniato.

²³ Moġa tauna tu, tarimarima mabarari na Natuna beġene gubakaua, Tamana ġeguba-kauani kavana. Natuna asi eguba-kauani tarimana na tu Tamana maki asi egubakauani, korana Tamana na tu Natuna etuġuato.

²⁴ Moġoni au na akiramini, au ġegu guruġa eseġaġiani ema etuġuguto Barauna evaġa-moġoniani tarimana na maġuri vanaġivanaġi varau beġabia. Ġia tu Barau ġena Kota nuġanai asi beraka-toġani. Asiġina. Mase varau beraka-kwanea, maġuri nuġanai varau beraka-toġa.

²⁵ Moġoni akiramini, ġarona roġo beiaġomani, ma varau bevotu, mase tarimari na Barau Natuna garona beġe seġaġiani, ma beġe seġaġiani tarimari tu beġe maġurini.

²⁶ Korana tu Tamana tauġena ġenai maġuri etanuni ilailanai, Natuna maki moġesi eviniato, maġuri ġenai etanuni.

²⁷ Ema ġia Natuna maoro eviniato, bene vevaġa-kota ġana, korana ġia tu Tarimarima Natuna.

²⁸ Nuġami asi beġene farevaġi! Ġarona mani eiaġomani, mase tarimari mabarari roġo gara nuġari ai na Barau Natuna garona beġe seġaġiani.

²⁹ Benamo beġema raka-rosini: Vei-namo tarimari beġe vaisi-raġeni, maġuri beġene ġabia ġana, a vei-rakava tarimari beġe vaisi-raġeni, rakava voina metona beġene ġabia ġana.”

Iesu beġe kiraġi-foforiani

30 “Au tu ġereġagu na dagara ta asi haveiani riba. Avevaġa-kotani maki Barau na ekiraguni aseġaġirini ilailari ai aveirini, moġa lorinai ġegu vevaġa-kota tu roroġoto, korana dia au tauġegu ġegu ura ta akorana-iaġiani, senaġi au etuġuguto Barauna ġena ura moġo aveiani.

31 Bema au tauġegu moġo bara vekiraġi-fofori nai tu, au ġegu guruġa tu asi tau vaġa-moġonina.

32 Senaġi tarima ta na maki au evaġa-moġoniguni, ma au ribagu, ġia na au ekiraġi-foforiguni guruġana tu moġoni.

33 Ġomi na tarima kotari ġotuġu-iaġorito Ioane ġenai, benamo ġia na guruġa moġonina ekiraġiato.

34 Au vaġa-moġonigu guruġari tu dia tarimarima ġerina eiaġomani, a Ioane bakiraġia korana tu, ġomi maġuri boġono doġaria uranai.

35 Ioane tu noġa moġo lamefa eġarato-ġoi ema emoretaġoto-ġoi, benamo ġomi mo faka kotunai ġemi ura tu, ġia ġena mamai boġono iaku-tanu moġo ġotato-ġoi.

36 Senaġi au ġevaġa-moġoniguni veġari na, Ioane na evaġa-moġoniguni guruġari, moġeri tu ġevanaġirini. Korana tu Tamagu na eviniguto ġauveina maitoma aveiani, mainana au evaġa-moġoniguni, au tu Tamagu na etuġuguto.

37 Au tu Tamagu na etuġuguto, ma ġia tauġena na maki au ekiraġi-foforiguto. Ġomi na ġia garona tu roġosi ġoro seġaġia, ema vetoġana maki roġosi ġoro ġitaia.

38 Ema ġena guruġa ġomi nuġami ai tu asi etanuni, korana ġia na etuġuato tarimana tu asi ġovaġa-moġoniani.

39 Ġomi na Buka Veaġa guruġari ġovetau-ginikaurini, korana ġomi ġotuġamaġini tu, moġeri guruġa nuġari ai maġuri vanaġivanaġi boġo doġariani. Moġeri guruġa na tu au ġekiraġiguni.

40 Senaġina ġomi maġuri ġabiġabina uranai au ġegu ai iaġoma tu asi ġourani.

41 Au tu tarimarima ġerina vevaġa-raġe tu asi avetauani.

42 Senaġi ġomi aiġesi, au tu ma ribagu. Au ma ribagu ġomi nuġami o lorumi ġuturi ai Barau uravinina tu asi etanuni.

43 Au aiaġomato tu Tamagu aranai, ma asi ġoġabi-raġeguni. Senaġi tarima boruna ma beiaġomani tauġena aranai nai tu, boġo ġabi-raġeani.

44 Ġomi tu tauġemi fakami ai moġo ġovevaġa-raġeni tu ġoġabi-raġerini. Senaġi mo vevaġa-raġe tu Barau ġereġana na moġo beveiani. Ma Barau ġenana eiaġomani mo vevaġa-raġe, ġomi na tu asi ġourani boġono ġabia. Bema ġomi maniġesi tauġemi fakami ai moġo ġovevaġa-raġeni nai tu, kamasi au boġo vaġa-moġoniguni?

⁴⁵ Asi boḡono tuḡamaḡi, au na Tamagu ḡoiranai bavaḡa-daḡamini, asiḡina. Vaḡa-daḡa tarimana tu ḡoḡabi-raḡeani tarimana, Mose, ḡia na ḡomi bevaḡa-daḡamini.

⁴⁶ Bema ḡomi na Mose moḡoni boḡoro vaḡa-moḡonia nai tu, au maki boḡoro vaḡa-moḡonigu, korana ḡia na tu au varigu etoreato.

⁴⁷ Senaḡina bema ḡia na etoreato guruḡana asi boḡo vaḡa-moḡoniani nai, au ḡegu guruḡa tu kamasi boḡo vaḡa-moḡoniani?"

6

Iesu na daḡara imaima (5,000) eḡuburito

Luka 9:10-17

¹ Moḡa murinai Iesu Galilea kouna na evanaḡi-iaḡoto tavi ta reke ḡana. Mo kou arana ta tu Tiberia.

² Benamo tarimarima vovoka tabutabu ḡia murina na ḡeiaḡoto, korana vetoḡa boruri eveito keve tarimari ḡeri ai ḡeḡitarito nai.

³ Moḡa murinai Iesu ḡoro ḡana evaraḡeto, benamo monai ḡena mero ḡesi ḡetanu-tarito.

⁴ Iuda tarimari ḡeri vereko arana Pasova ekavinaḡito-ḡoi ḡoirai. (Mai tu Iuda tarimari mase aneruna na evanaḡirito moḡo, asi evaḡirito, verekona).

⁵ Iesu eboḡe-vaesito, tarimarima asisebo ḡia ḡenai ḡeiaḡomato-ḡoi, benamo ḡia na Filipino ekiraiato, ekirato, "Ḡita ḡaniḡani tu ainai toma tavoini, maiḡeri tarimarima mabarari taḡubu-iaḡirini?"

⁶ Iesu moḡesi ekirato, korana Filipino nuḡana bene ribaia ḡana. A ḡia tu ma ribana kara beveiani.

⁷ Filipino na evaḡa-veaseato, ekirato, "Silva moniri sinau ruarua (200) na ḡaniḡani dagarari bita voini, senaḡi asi beḡe ilailani, mai tu koturi koturi moḡo maki asi veḡata mabarari beḡe ḡanini." (Silva moniri sinau ruarua (200) tu tarima ta davana ḡue imaima toitoi (8) nuḡanai beḡabini kavana).

⁸ Ḡena mero ta arana Anduru, Simona Petero tarina, ḡia na ma evaḡa-veaseato, ekirato,

⁹ "Mero misina ta maiḡa, ḡia tu ma ḡana beredi imaima (5) e maḡani-kone ruarua (2). Senaḡi asi beḡe ilailani mai tarimarima mabarari ḡeri ai tu-na."

¹⁰ Iesu na ekirarito, ekirato, "Tarimarima ḡokirari, ḡetanutanu-tari." Mo gabu moḡa ḡauḡana tu vovoka. Benamo tarimarima mabarari ḡetanutanu-tarito. Tau ḡereḡari moḡo mabarari tu 5,000 kavana.

¹¹ Benamo Iesu na mo beredi eḡabirito, Barau evaḡa-namoato, benamo ḡetanutanu-tarito tarimari mabarari

ġevini-vaġa-ġaurito. Maġani-kone maki moġesi eveirito, mabarari ġeġabito ġeri ura ilailari ai.

12 Ġia mabarari ġeġani-maseto, benamo Iesu na ġena mero ekirarito, ekirato, “Beredi kwari mabarari ġovaġa-vegogori, misina ta maki asi bene rekwa-rekwa.”

13 Benamo mo beredi ġeġanirito kwakwari moġeri mabarari ġevaġa-vegogorito, boseġa gabanana ruarua (12) ġevaġa-vonurito.

14 Tarimarima na Iesu na mai vetoġa boruna eveiato ġeġitaiato nai, ġekirato, “Moġoni, mai tu peroveta tarimana tanobara ġana beiaġomani ġetato tarimana.”

15 Iesu eribato, tarimarima tu beġe iaġomani, ġia beġema ġabi-tariani ġeri kini ai beġene vaġa-iaġoa ġana. Moġesina naima ġereġana ġoro ġana ma eiaġo-ġenoġoito.

Iesu nanu iatanai erakato

Mataio 14:22-33; Mareko 6:45-52

16 Elaviboġi-iaġoto nai, Iesu ġena mero kou ġana ġevariġoto.

17 Monai ġasi tai ġeraġeto, benamo kou na ġevanaġito, Kaperanauma ġana ġeiaġoto. Mo tu varau eboġito, ma Iesu tu roġosi bere rakakau ġia ġeri ai.

18 A iavara baregona tu eragato-ġoi, be mo kou ureurena maki ebareġoto.

19 Iesu ġena mero kilomita imaima (5) o imaima sebona (6) kavana ġasi ġelevaiato nuġanai, ġia na Iesu ġeġitaiato, nanu iatana na eraka-iaġomato-ġoi, ġasi eiaġoma-viniato-ġoi, benamo ġia tu ġegarito.

20 Iesu na ekirarito, ekirato, “Asi ġogari, mai tu au.”

21 Benamo ġia ġeġabi-raġeato, ġasi ai eraġekauto, ma asikauna tu ġeiaġo-viniato-ġoi gabunai ġevotuto.

Tarimarima na Iesu ġevetauato

22 Elaġanito boġiboġinai, tarimarima vovoka Iesu ġena mero ġasi ai ġeraġeto gabunai ġeruġa-taġoto-ġoi. Ġia ġeribato, tovotovonai monai ġasi tu sebona moġo mo kou rikinai. Ema ma ribari maki, Iesu tu ġena mero ġesi mo ġasi ai asi eraġeto, ġena mero tu ġereġari moġo ġeraġeto ema ġevanaġi-iaġoto.

23 Ġasi kotari Tiberia na ma ġeiaġomato, kou rikinai ġema darokauto. Ġia ġedarokauto gabuna moġa tu, Vereġauka na beredi Barau evaġa-namoato murinai, tarimarima evinirito, ġeġanirito gabuna sevina.

24 Mo tarimarima ġeriba-maoroto, Iesu ma ġena mero ġesi monai tu asiġina, benamo mo ġasi ai ma ġeraġekauto, Kaperanauma ġana ġevanaġi-iaġoto, Iesu ġea vetauato.

Iesu tu maḡuri ḡaniḡanina

25 Tarimarima na Iesu kou tavi ta kefonai ḡedoḡariato, benamo ḡekiraiato, ḡekirato, “Vevaḡa-riba tarimamu, ḡoi tu aitoma mainai boma votu?”

26 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Au na moḡoni akiramini, ḡomi na au ḡovetauguni korana tu mo beredi ḡoḡanito, benamo ḡoḡani-maseto, a dia mo vetoḡa boruri ḡoḡitarito nai, ḡovetauguni.

27 Ma beḡe rakavani ḡaniḡaniri ḡauveiri asi boḡono vei, senaḡi ḡaniḡani roḡo betanu-iaḡoni, beiaḡoni mo, maḡuri vanaḡivanaḡi, ḡauveina boḡono vei. Mo ḡaniḡani tu Tarimarima Natuna na bevinimini, korana Tamana Barau na ḡia ḡenai vetoḡa ta eveiato, mo tu ḡia evaḡa-moḡoniato vetoḡana.”

28 Benamo ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ḡai Barau ḡena ura ḡauveiri ḡaveini baḡa toni tu kara baḡana veia?”

29 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Barau ḡena ḡauvei ḡomi na boḡono veia etoni ḡauveina tu maiḡa moḡo: Etuḡuato tarimana boḡono vaḡa-moḡonia.”

30 Ḡia na ma ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ḡoi na ḡai ḡema tu kamara vetoḡa boruna boveiani baḡa ḡitaiani, benamo ḡoi baḡa vaḡa-moḡonimuni? Ḡoi na kara boveiani?”

31 Ḡai senema na tu mana ḡeḡaniato tano fakanai, Buka Veaḡa nuḡanai ekirani kavana, maiḡesi ekirani, ‘Ḡia na beredi guba na evini-riḡorito ḡeḡanito.’ ”

32 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Moḡoni veḡata akiramini, dia Mose na mo beredi guba na evinimito. Asiḡi. Au Tamagu na tu moḡoni beredi korikorina guba na evinimini.

33 Korana Barau ḡena beredi tu guba na emariḡoto tarimana. Ḡia na tanobarai ḡetanuni tarimari maḡuri evinirini.”

34 Benamo ḡia na ḡekiraiato, ḡekirato, “Vereḡauka, mani beredi ḡaro mabarari ai bono vinima.”

35 Iesu na ekirarito, ekirato, “Maḡuri beredina tu au maiḡegu. Au ḡegu ai beiaḡomani tarimana tu asi ma bevi-toani, ema au bevaḡa-moḡoniguni tarimana tu, bokana asi ma bekokeni.

36 Senaḡi au na ḡomi tu varau akiramito, ḡoḡitaguni, senaḡi asi ḡovaḡa-moḡoniguni.

37 Tamagu na au eviniguto tarimari mabarari tu, au ḡegu ai beḡe iaḡomani, ema deikara au ḡegu ai beḡe iaḡomani tarimari, au na asi balai-ḡenoḡoirini.

38 Korana au guba na amariḡoto tu, dia au ḡegu ura bana veia ḡana, senaḡina au etuḡuguto Barauna ḡena ura bana veia ḡana.

39 Ema au etuḡuguto Barauna ḡena ura tu, au eviniguto tarimari mabarari ta asi bana vei-rekwa rekwaia, a mabarabarari mase na ma bana vaḡa-variḡisi ḡenoḡoiri ḡaro magonai.

40 Korana au Tamagu ḡena ura tu, Natuna beḡe ḡitaiani ema beḡe vaḡa-moḡoniani tarimari mabarari na maḡuri vanaḡivanaḡi beḡe ḡabiani, ma ḡaro dokonai ma bavaḡa-variḡisi ḡenoḡoirini.”

41 Benamo Iuda tarimari ḡemugu-muguto, korana ḡia ekirato, “Au tu guba na amariḡoto beredina.”

42 Benamo ḡekirato, “Mai tarima tu Iesu, Iosefa natuna, nene? Ḗia tamana e sinana tu ḡita ribara. Ma kamara dabarai ḡia tu ekirani, ‘Au tu guba na amariḡoto?’”

43 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Ḗomi tauḡemi fakami ai mugumugu ḡovaḡa-dokoa.

44 Au ḡegu ai ta asi beiaḡoma-kavani, senaḡina Tamagu, au etuḡuguto Barauna, ḡia na deikara au ḡegu ai beinu-kaviani tarimana moḡo. Ema au ḡegu ai beiaḡomani tarimana tu, au na ḡaro dokonai mase na bavaḡa-variḡisi ḡenoḡoiani.

45 Peroveta tarimari na maiḡesi ḡetoreato, ‘Ḗia mabarari Barau na bevaḡa-ribarini.’ Tamagu ḡeseḡaḡi-viniani ema ḡenana riba ḡeḡabini tarimari mabarari tu, au ḡegu ai beḡe iaḡomani.

46 Au tu asi akirani, tarima ta na Tamagu eḡitaiato atoni, senaḡi Barau ḡenana eiaḡomato tarimana ḡereḡana na moḡo Tamagu eḡitaiato.

47 Moḡoni akiramini, au evaḡa-moḡoniguni tarimana na maḡuri vanaḡivanaḡi beḡabiani.

48 Maḡuri beredina tu au maiḡegu.

49 Ḗomi senemi na tano fakanai mana ḡeḡanito-ḡoi, senaḡi ma ḡemaseto.

50 A guba na emariḡoni beredina tu maiḡea, ḡia beḡaniani tarimana tu asi bemaseni.

51 Au tu maḡuri beredina guba na amariḡoto. Tarima ta na mai beredi beḡaniani, ḡia tu bemaḡuri-vanaḡi vanaḡini. Mai beredi au na baviniani tu au viriḡogu. Au viriḡogu bavini-fitoḡaiani korana tu, tanobarai ḡetanuni tarimari na maḡuri beḡene ḡabia ḡana.”

52 Mainana Iuda tarimari tauḡeri fakari ai veḡare-veḡare baregona eḡorato, ḡia ḡekirato, “Mai tarima na tu kamara dabarai ḡia viriḡona bevinirani bita ḡaniani?”

53 Iesu na ekirarito, ekirato, “Moḡoni akiramini, bema ḡomi na Tarimarima Natuna viriḡona asi boḡo ḡaniani ema rarana asi boḡo niuani nai, ḡomi nuḡami ai maḡuri asi betanuni.

54 Deikara na au viriḡogu beḡaniani ema raragu beniuani tarimana tu, maḡuri vanaḡivanaḡi beḡabiani, ema au na ḡaro dokonai mase na bavaḡa-variḡisi ḡenoḡoiani.

55 Korana au viriḡogu tu ḡaniḡani korikorina, ema au raragu maki niuniu dagarana korikorina.

56 Deikara au viriḡogu beḡaniani e raragu beniuani tarimana tu, au nuḡagu ai betanuni, ema au maki ḡia nuḡanai baḡanuni.

57 Tamagu maḡurina na etuḡuguto ema au tu ḡia koranai amaḡurini. Moḡa ilailanai au viriḡogu beḡaniani tarimana maki bemaḡurini, korana au amaḡurini.

58 Au tu guba na emariḡoto beredina maiḡegu. Ḡomi senemi tu mana ḡeḡanito ma ḡemaseto. Senaḡi mai beredi beḡaniani tarimana tu bemaḡuri-vanaḡi vanaḡini.”

59 Iesu na maiḡeri guruḡa Iuda tarimari rubu ai ekiraḡirito, Kaperanaumai evevaḡa-ribato-ḡoi nuḡanai.

Maḡuri vanaḡivanaḡi guruḡari

60 Iesu ḡena mero ḡutuma na mai guruḡa ḡeseḡaḡiato nai tu, ḡekirato, “Mai vevaḡa-riba guruḡana tu gwaḡiḡi rakava, dei na beḡabi-raḡeani.”

61 Iesu ribana ḡena mero na mo guruḡa ḡemugumuḡuaḡiato-ḡoi, benamo ekirarito, ekirato, “Mai guruḡa na bevaḡa-daḡa-raḡemi?”

62 Bema ḡomi na Tarimarima Natuna boḡo ḡitaiani, beḡenoḡoi-varaḡeni, etanu-iaḡiato gabuna ḡana tu kamasi?

63 Barau Iaukana na maḡuri evinirani; tauḡani na asi bevaḡa-kavarani. Au na avaḡa-guruḡamini guruḡari tu Iauka, ema ḡia nuḡari ai tu maḡuri etanuni.

64 Senaḡi ḡomi kotari na tu asi ḡovaḡa-moḡoniguni.” Iesu ribana tovotovona na veḡata, deikara ta na tu asi evaḡa-moḡoniato-ḡoi ema deikara na maki ḡia berevaiani.

65 Ma ekirato, “Moḡesina naima au na akiramito, ta au ḡegu ai asi beiaḡoma-kavani, senaḡi Tamagu na bevaḡa-moḡoniani tarimana vau beiaḡomani.”

66 Mo guruḡa ḡeseḡaḡiato, monana Iesu ḡena mero ḡutuma ḡia ḡenana ḡeraka-veḡitato, ema ḡia ḡesi asi ma ḡerakao-vegogoto-ḡoi.

67 Benamo Iesu na ḡena mero gabanana ruarua (12) edanaḡirito, ekirato, “Ḡomi maki ḡourani boḡono raka-veḡita ba?”

68 Simona Petero na evaḡa-veseato, ekirato, “Vereḡauka, ḡai tu deikara ḡenai ma baḡa iaḡoni? Maḡuri vanaḡivanaḡi guruḡari tu ḡoi ḡemu ai.

69 Ḡai na ḡavaḡa-moḡonimuni ema ḡariba-korikorini, ḡoi tu Barau ḡena Veḡa Tarimana.”

⁷⁰ Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Au na ḡomi gabanana ruarua (12) aḡabi-viriḡimito nene? Senaḡi sebomu ta tu bodiablo.”

⁷¹ Ġia na tu Iudas, Simona Isakariota natuna, ekiraḡiato. Iudas maki mo mero gabanana ruarua (12) fakari merona ta, senaḡi ġia na Iesu vau berevaiani.

7

Iesu ma tarina merori ḡesi

¹ Moḡa murinai Iesu tu Galileai erakaoto-ḡoi. Ġia asi eurato, Iudea ḡana bene iaḡo, korana Iuda tarimari monai ḡeri ura tu, ġia beḡene vaḡia.

² Iuda tarimari ḡeri Fouta Verekona ḡarona ekavinaḡito. (Mai fouta verekona ḡeveiato-ḡoi nai tu, fouta ḡeragato-ḡoi, benamo nuḡari ai ḡetanuto-ḡoi, korana seneri tano fakanai fouta nuḡari ai ḡetanuto-ḡoi, moḡa beḡene tuḡamaḡi-iaḡia ḡana).

³ Benamo Iesu tarina merori na ḡekiraiato, ḡekirato, “Mai gabu noraga-kwanea, Iudea ḡana bono iaḡo, benamo oveirini dagarari ḡemu mero na beḡene ḡitari.

⁴ Korana deikara tauḡena bene vevaḡa-fofori etoni tarimana, beḡene ribaia uranai tu, kara ta asi bevei-vekuretoḡaiani. Ma ḡoi tu maḡeri veiḡa oveirini, be tanobara mabarari ai novevaḡa-fofori!”

⁵ Korana Iesu tarina mabarari na maki ġia tu asi ḡevaḡa-moḡoniato-ḡoi.

⁶ Moḡa lorinai Iesu na ekirarito, ekirato, “Au ḡegu ḡaro tu roḡosi bene raḡasi. A ḡomi ḡemi ai ḡaro mabarari tu loriri ai moḡo.

⁷ Tanobara na ḡomi tu asi ebaru-vinimini, senaḡi au tu ebaru-viniguni, korana au tu veiḡa rakavari eveirini dagarari akiraḡi-foforirini.

⁸ Ġomi boḡono iaḡo mo vereko ḡana. A au tu asi baiaḡoni, korana au ḡegu ḡaro korikori tu roḡosi roḡo bene raḡasi.”

⁹ Iesu moḡesi ekirato, benamo Galileai etanuto.

Iesu Ierusalema ai

¹⁰ Iesu tarina merori ḡeiaḡoto mo vereko ḡana, muriri ai Iesu maki ma eiaḡoto. Senaḡi asi eraka-foforito, a vekuretoḡai eiaḡoto.

¹¹ Mo vereko gabuna Iuda tarimari na tu mo vereko nuḡanai ḡevetauato-ḡoi, ḡevedanaḡi-vedanaḡito-ḡoi, ḡekirato-ḡoi, “Ġia tu ainai?”

¹² Mo ḡutuma-bara nuḡanai Iesu kiraḡi-ḡairiḡairina tu ebarego-rakavato. Tarima kotari ḡekirato-ḡoi, “Ġia tu tarima

namona” ġetato. Ma kotari tu ġekirato-ġoi, “Asiġi, ġia na tarimarima eġorikau-darere darererini.”

¹³ Senaġi tarima ta na asi eguruġa-iaġi foforiato, korana ġia mabarari Iuda vereri gariri ġeveito-ġoi.

¹⁴ Vereko ġarori kotari ġekorito, kotari roġo moġeri nuġanai vau, Iesu Rubu Veaġai eraka-toġato, benamo evevaġa-ribato.

¹⁵ Benamo Iuda tarimari ġeġaba-vedaureato, ġekirato, “Mai tarima vevaġa-riba guruġari tu kamasi eribato, ġia vevaġa-riba gabuna ta ġana riba-vetau tu asi eiagoto.”

¹⁶ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Kara au avevaġa-riba iaġini tu dia au ġegu vevaġa-riba, senaġi au etuġuguto Barauna ġenana ġeiaġomani.

¹⁷ Bema tarima ta eurani Barau ġena ura bene veiri etoni tarimana na, au ġegu vevaġa-riba guruġari beribarini. Beribani, au ġegu vevaġa-riba guruġari Barau ġenana ġeiaġomani, o au tauġegu ġeguna moġo.

¹⁸ Tarima ta deikara ġena ura guruġari ekiraġini tu, tauġena arana vaġa-raġena dabarana evetauani. Senaġi au etuġuguto Barauna vaġa-raġena dabarana eveiani tarimana ġenai tu, guruġa moġonina etanuni, a ġia ġenai ġofaġofa ta tu asi etanuni.

¹⁹ Mose na ġomi taravatu tu evinimito, ene? Senaġi ġomi ta na mo taravatu tu asi ġokorana-iaġiani. Ma karase nai ġomi na au tu ġovaġigu ġotoni?”

²⁰ Mo tarimarima ġutuma ġevaġa-veseto, ġekirato, “Ġoi tu iauka rakavana ta na eboroġimuto. Deikara na nevaġimu otoni?”

²¹ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Au na mainai Ierusalem-ai veiġa boruna sebona aveiato nai, ġomi mabarabarami nuġami ġefarevaġini.

²² Mose na mero tauġaniri kefi-lamavaġi veiġana evinimito, moġa lorinai ġomi na mero keiri Sabadi ai maki kefirri ġolama-vaġirini. Mo kefi-lamavaġi veiġana tu dia Mose na esinaiato, senaġi ġomi senemi na ġesinaiato.

²³ Bema mero tauġaniri kefirri Sabadi ai ġolama-vaġirini Mose ġena taravatu boġo vanaġiani ġesi, kara dainai au tu ġobaru-viniguni, Sabadi ai tarima ta bavaġa-namo ginikaua nai, ei?

²⁴ Ġomi na dagara tu murikari vetoġari ai asi boġono ġita- viriġiri, senaġi dagara mabarari veiġa roroġotori ai boġono ġita- viriġiri.”

Mai tarima tu Keriso ba?

²⁵ Benamo Ierusalem-ai tarimari kotari ġekirato, “Mai beġene vaġia ġetoni tarimana tu maiġa.

²⁶ Ğōgitaia, ġia tu ma guguraġina ġesi eguruġani, ma ta na ġenai guruġa ta asi ekiraġiani. Ba betaġu kanisoro tarimari beġe riba, Keriso korikorina tu maiġa.

²⁷ Senaġi Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna), beiaġomani nai, ta asi beribani ġia tu ainana beiaġomani. A mai tarima ainana eiaġomato ġita tu mabarara ma ribara.”

²⁸ Iesu roġo Rubu Veaġai evevaġa-ribato-ġoi nuġanai, eguruġa-baregoto, ekirato, “Moġoni, ġomi ma ribami au tu deikara e ainana aiaġomato. Senaġi au tu dia tauġegu ġegu urai moġo aiaġomato. Au etuġuguto Barauna tu moġoni. Ma ġomi tu asi ribami ġia.

²⁹ Senaġi au ġia tu ma ribagu, korana au tu ġia ġenana aiaġomato e ġia na etuġuguto.”

³⁰ Benamo ġeġabi-taria ġetato, senaġi tarima ta ġimana ġia ġenai asi evenabakauto, korana ġena ġaro korikori tu roġosi bere votu bene.

³¹ Senaġi tarimarima vovoka mai ġutuma nuġanai ġia ġevaġa-moġoniato, ġekirato, “Keriso beiaġomani nai, vetoġa boruri veiveiri ai mai tarima bevanaġiani ba?”

Nariġau tarimari ġetuġurito Iesu beġene ġabia ġana

³² Farisea tarimari ġeseġaġito, tarimarima ġutuma na mo guruġa Iesu ġenai ġekiraġi-ġairiġairito-ġoi. Moġa ġaramanai Farisea tarimari e Rubu Veaġa vereri baregori na Rubu Veaġa ġitaġauna tarimari kota ġetuġurito, Iesu beġene ġabia ġana.

³³ Iesu ekirato, “Au tu ġaro viravira moġo ġomi ġesi bita tanuni, moġa murinai ma baraka-veġitani, etuġuguto Barauna ġenai baiaġoni.

³⁴ Ğomi na boġo vetauguni, senaġi asi boġo doġariguni; ema au batanuni gabuna ġana, ġomi tu asi boġo iaġoni riba.”

³⁵ Benamo Iuda tarimari tauġeri ġevedanaġito, ġekirato, “Ğia tu aiġana beiaġoni, be ġita na asi bita doġariani riba etoni? Betaġu ġia tu beiaġoni irau bese tarimari ġeri tanobara ġana, Iuda tarimari ġutuma maki ġia fakari ai ġetanuni gaburi, monai irau bese tarimari bea vaġa-ribarini.

³⁶ Mai tu kamara guruġa ġia na ekiraġiani, ekirani, ‘Boġo vetauguni, senaġi asi boġo doġariguni,’ ema, ‘Au batanuni gabuna ġana ġomi tu asi boġo iaġoni riba?’”

Maġuri eviniani nanuna

³⁷ Vereko magona ġarona, mo tu ġaro barego lelevaġina, Iesu eruġa-vaisito, benamo eguruġa-fouto, ekirato, “Deikara nanu na bokana bekokeni tu, au ġegu ai bene iaġoma, nanu benema niu.

38 Buka Veāga nuḡanai ekirani ilailanai, ekirani, ‘Au bevaḡa-moḡoniguni tarimana nuḡana na tu maḡuri nanuna beḡaru-rosini.’ ”

39 Iesu na Iauka moḡesi ekiraḡiato-ḡoi, kamara tarima Iesu ḡevaḡa-moḡoniani tarimari na vau beḡe ḡabiani. Mo ḡaro ai Iauka Veāga tu Barau na roḡosi bere viniri, korana Iesu na Barau ḡena mareva baregona maki roḡosi bere ḡabia nai.

Tarimarima tauḡeri ḡevetavito

40 Tarima kota mo ḡutuma nuḡari ai mo guruḡa ḡeseḡaḡiato, benamo ḡekirato, “Moḡoni, ḡita na peroveta tarimana tanariani tarimana tu maiḡea.”

41 Tarima kotari ḡekirato, “Mai tu Keriso.” Senaḡi kotari ḡekirato, “Asiḡi, Keriso tu Galilea na asi beiaḡomani.

42 Buka Veāga nuḡanai ekirani, Keriso tu Davida besena na beiaḡomani, ema Betelehemai, Davida etanuto-ḡoi vanuḡanai, bemaḡurini.”

43 Moḡesina naima tarima tauḡeri fakari ai moḡo ḡevetorekirato, korana Iesu ḡaramanai.

44 Tarima kota ḡeurato beḡene ḡabia, senaḡina ta ḡimana ḡia ḡenai asi evenabakauto.

Iuda vereri na Iesu asi ḡevaḡa-moḡoniato

45 Rubu Veāga ḡitaḡauna tarimari ḡeḡenoḡoito, benamo Rubu Veāga vereri baregori ema Farisea tarimari na ḡedanaḡirito, ḡekirato, “Karase nai ḡia tu asi boḡo ḡoriaḡomaia?”

46 Rubu Veāga ḡitaḡauna tarimari ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Mai tarima eguruḡani kavana, ta roḡosi bene guruḡa.”

47 Benamo Farisea tarimari na ḡekirarito, ḡekirato, “Be, ḡomi maki ḡia na beḡofami?

48 Veḡorikau tarimana ta o Farisea tarimana ta na ḡia evaḡa-moḡoniani ba? Asiḡina!

49 A mai tarimarima na ḡevaḡa-moḡoniani, ḡia tu Mose ḡena taravatu asi ribari tarimari. Barau na ḡeri rakava voiri bevinirini.”

50 Farisea tarimana ta monai arana Nikodemo. Ḗia tu boḡi ta eiaḡoto Iesu ea ḡitaiato tarimana. Ḗia na ekirarito, ekirato,

51 “Ḗita ḡera taravatu ekirani, tarima tu ḡena guruḡa ḡeseḡaḡi-guineani roḡo, moḡa murinai vau ḡena rakava voina metona beḡe viniani.”

52 Ḗia na ḡevaḡa-veseato, ḡekirato, “Ḗoi maki Galilea tarimamu ba? Buka Veāga nuḡana bono vetaua, monana boribani, peroveta tarimana ta Galilea na tu asi beiaḡomani.”

[53 Benamo tarimarima mabarari ḡeri numa ḡana ḡeiaḡoto.

8

Veġura-vanaġi vavinena

¹ Senaġi Iesu tu Olive Ġorona ġana eiaġoto.

² Ma elaġanito boġiboġi iamoiamo tu ġia ma eġenoġoito Rubu Veaġa ġana. Monai tarimarima mabarari ġeiaġomato ġenai, ġetanu-ġeġeraġiato, benamo etanu-tarito, evaġa-ribarito.

³ Benamo taravatu ġevevaġa-riba iaġirito-ġoi tarimari e Farisea tarimari na vavine ta Iesu ġenai ġeġori-iaġoato. Mo vavine tu eveġura-vanaġito-ġoi nuġanai ġedoġariato, benamo ġeġori-iaġoato mo, Iesu ġesi ġetanu-taġoto-ġoi tarimari mabarari ġoirari ai ġea vaġa-ritoġoato.

⁴ Iesu ġekiraiato, ġekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, mai vavine tu eveġura-vanaġini-ġoi nuġanai beġe ġoitaġo.

⁵ Ma Mose ġena taravatu ekirani, moġesi beġe veini vavineri tu, fore na baġana taki-maseri. Ġoi tu kara mani otoni?”

⁶ Moġesi ġekirato tu, Iesu ġeriba-ġaniato, beġene vaġa-daġaia ġana. Senaġi Iesu etutuġu-tarito, tano ai didina ta na etoretoreto.

⁷ Ġia na roġo Iesu ġedanaġiato-ġoi nai, eruġa-vaisito, benamo ekirarito, ekirato, “Deikara ġomi fakami ai roġosi roġo bene vei-rakava nai tu, ġia na fore bene ġabia, mai vavine bene ġidara-guinea.”

⁸ Benamo Iesu ma etoġa-tarito, tano ai ma etoretoreto.

⁹ Ġia na mo guruġa ġeseġaġiato nai, ġia tata nuġari ai ġeribato ma ġeri vei-rakava, benamo irau sebori-sebori ġerakaraka-veġitato; tau ġaukari ġeraka-guineto murinai vau ġuru-gabi ma ġerakato. Iesu ġereġana moġo etanuto, monai roġo eruġa-taġoto-ġoi vavinena ġesi.

¹⁰ Ġia eruġa-vaisito nai tu, tarima ta asi eġitaiato, mo vavine moġo, benamo edanaġiato, ekirato, “Ġoi beġe vaġa-daġamu tarimari tu aiġeri? Ta na ġemu rakava voina metona asi bevinimu?”

¹¹ Mo vavine evaġa-veseto, ekirato, “Vereġauka, sebona ta maki asiġina.” Benamo Iesu ekirato, “Au na maki ġemu rakava voina metona asi bavinimuni. Noiaġo, senaġi asi ma bono vei-rakava ġenoġoi.”]

Iesu tanobara mamana

¹² Benamo Iesu na tarimarima ma eġobata-vinirito, ekirato, “Au tu tanobara mamana. Deikara au murigu ai berakani tarimana tu, mukunai asi berakani, senaġi maġuri mamana beġabiani.”

¹³ Farisea tarimari na ġekiraiato, ġekirato, “Ġoi tu tauġemu ovekiraiġini; be ġoi ġemu vekiraġi tu asi moġoni.”

14 Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Asiḡi, au tauḡegu avekiraḡini, senaḡina au na kara akiraḡiani tu moḡoni. Korana au ribagu ainana aiaḡomato ema aiḡana ma baiaḡoni. A ḡomi tu asi ribami au ainana aiaḡomato ema aiḡana ma aiaḡoni.

15 Ḗomi tu tarimarima ḡeri vevaḡa-maoro dabaranai ḡovevaḡa-maoroni. Au na ta tu asi avavaḡa-maoroani.

16 Senaḡi bema au havevaḡa-maoroni nai, ḡegu vevaḡa-maoro tu moḡoni. Korana au tu dia ḡereḡagu moḡo avevaḡa-maoroni, senaḡina Tamagu, au etuḡuguto Barauna, au ḡesi baḡa vevaḡa-maoroni.

17 Ḗomi ḡemi taravatu ai maki maiḡesi ekirani, tarima ruarua na guruḡa sebona moḡo ḡekiraḡiani nai tu moḡoni.

18 Au tu tauḡegu avekiraḡini; ema Tamagu, etuḡuguto Barauna, na maki au ekiraḡiguni.

19 Benamo ḡia na ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ḗoi tamamu tu ainai?” Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Ḗomi tu asi ribami au, ma Tamagu maki asi ribami. Bema au boḡoro ribagu tu, Tamagu maki ḡoro ribaia.”

20 Iesu na mai ḡena guruḡa tu Rubu Veaḡai evevaḡa-ribato-ḡoi, moni ḡevaḡa-vegogoto-ḡoi mauḡana gabunai. Tarima ta asi evenabakauto ḡenai, korana ḡia ḡena ḡaro roḡosi bere votu.

Au baiaḡoni gabuna ḡana ḡomi tu asi boḡo iaḡoni riba

21 Iesu na ma evaḡa-guruḡa ḡenoḡoirito, ekirato, “Au tu araka-veḡitani. Ma ḡomi na boḡo vetauguni, senaḡi ḡemi veirakava nuḡanai boḡo maseni. Au baiaḡoni gabuna ḡana, ḡomi tu asi boḡo iaḡoni riba.”

22 Benamo Iuda tarimari ḡekirato, “Ḗia bekira, ḡia beiaḡoni gabuna ḡana ḡita tu asi bita iaḡoni. Moḡa tauna ḡia tu tauḡena bevevaḡini ba?”

23 Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Ḗomi tu mai tanobara maiḡa mainana eveimito, senaḡi au tu tuḡuna na amariḡoto. Ḗomi tu mai tanobara tarimari, senaḡi au tu dia mai tanobara tarimagu.

24 Moḡa lorinai au na ḡomi bakirami, ḡemi rakavai boḡo maseni. Korana bema au, Keriso, asi boḡo vaḡa-moḡoniguni nai tu, ḡemi rakavai boḡo maseni.”

25 Benamo ḡia na ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ḗoi tu deikara?” Iesu na ma evaḡa-veserito, ekirato, “Tovotovonai veḡata ḡemi akiraḡito-ḡoi kavana.

26 Guruḡa vovoka bara kiraḡiri ema bara vevaḡa-maoro vinimi, korana ḡemi veḡa lorinai. Senaḡina sebona moḡo, au etuḡuguto Barauna tu moḡoni, ma ḡia ḡenana aseḡaḡito guruḡari tanobarai ḡetanuni tarimari akira-vararini.”

27 Ĝia tu asi ĝetuĝamaĝi-fakato Iesu na mo tu Tamana ekiraĝiato-ĝoi.

28 Benamo ma ekirarito, ekirato, “Ĝomi na Tarimarima Natuna ĝau ĝesi boĝo ĝabi-vaisiani murinai vau, boĝo ribani au tu Keriso. Benamo boĝo ribani, au ĝereĝagu na kara ta ĝegu urai moĝo asi aveiani, senaĝi Tamagu na au kara evaĝa-ribaguni guruĝari moĝo, au na ĝomi akira-varamini.

29 Ema au etuĝuguto Barauna tu au ĝesi, au asi eraga-kwaneguni; korana au na vanaĝi-vanaĝi tu ĝia na eiaku-iaĝirini veiĝari moĝo aveirini.”

30 Tarima vovoka na Iesu ĝevaĝa-moĝoniato, maiĝeri guruĝa ekiraĝirito-ĝoi nai.

Aberahamo natuna

31 Benamo Iesu na mo Iuda tarimari, ĝia ĝevaĝa-moĝoniato tarimari, ekirarito, ekirato, “Bema ĝomi na au ĝegu vevaĝa-riba guruĝari boĝo korana-iaĝirini nai, ĝomi tu moĝoni au ĝegu mero korikori.

32 Benamo guruĝa moĝonina boĝo ribaiani, ma mo guruĝa moĝonina na beruĝa-vaĝimini, dagara ta na asi ma bebarubarumini.”

33 Ĝia ĝevaĝa-veseto, ĝekirato, “Ĝai tu Aberahamo garakana ema ĝai tu tarima ta ĝena tuĝu-rakaorakao tarimanai tu asi ĝaiaĝoto. Ma ĝoi kamasi nai tu okirani, ‘Guruĝa moĝonina na beruĝa-vaĝimini?’”

34 Iesu na evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Akira-korikorimini, deikara rakava eveini, ĝia tu vei-rakava ĝena tuĝu-rakaorakao tarimana.

35 Tuĝu-rakaorakao tarimana tu numai asi betanu-vanaĝi vanaĝini, senaĝi numa tarimana natuna tu numai betanu-vanaĝi vanaĝini.

36 Moĝa lorinai bema Barau Natuna na beruĝa-vaĝimini nai, ĝomi tu boĝo raka-vaĝi korikorini, dagara ta na asi ma bebarubarumini.

37 Au ribagu ĝomi tu Aberahamo garakana, senaĝi ĝomi ĝourani, au tu boĝono vaĝigu, korana ĝomi na ĝegu vevaĝa-riba guruĝari tu, asiĝina ĝinavaĝi moĝo ĝoĝabi-raĝerini.

38 Au na tu kara Tamagu ĝenai aĝitarito dagarari ĝomi akira-varamini, a ĝomi tu tamamĝi ĝenana ĝoseĝaĝito dagarari ĝomi na ĝoveirini.”

39 Ĝia na Iesu ma ĝevaĝa-veseato, ĝekirato, “Ĝai tamama tu Aberahamo.” Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Bema ĝomi moĝoni Aberahamo natuna nai, ĝia na eveirito veiĝari ĝomi na maki ĝoro veiri.

40 Au tu Barau ġenana aseġaġirito guruġari moġoniri mabarari ġomi akira-varamini, senaġi ġomi ġourani tu, au ġovaġigu ġotoni. Aberahamo moġesi asi eveito.

41 Ġomi tu tauġemi tamami, (Diabolo), na kara eveini veġana ġoveiani.” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Ġai tu dia kuġa-gara tarimama. Ġai Tamama tu Barau moġo ġereġana.”

Diabolo natuna

42 Iesu na ekirarito, ekirato, “Bema Barau moġoni ġomi Tamami nai tu, au ġoro ura-vinigu. Korana au tu Barau sevina na aiaġomato. Au ġegu urai asi aiaġomato, senaġi ġia na etuġuguto.

43 Karase nai au na kara akiraġiani guruġana asi ġotuġa-maġi-fakani? Korana au ġegu guruġa tu asi ilaila boġo seġaġirini.

44 Ġomi tu tamami Diabolo ġena tarimarima, be ġomi ġourani tu tamami na euravini-rakavarini veġari boġono veiri. Tovotovona na veġata ġia tu vevaġi-deba tarimana ema guruġa moġonina tu asi ekorana-iaġiani, korana ġia nuġanai guruġa moġonina ta tu asi etanuni. Ġia eġofaġofani, moġa tu ġia ġena maġuri korikori. Korana ġia tu ġofaġofa tarimana, ema ġofaġofa mabarari tamari.

45 Senaġi au na ġomi tu guruġa moġonina akira-varamini, nuġanai ġomi na au tu asi ġovaġa-moġoniguni.

46 Ġomi ta na au ġegu ai vei-rakava ta bodoġaria ba? A bema au na guruġa moġonina akiraġiani nai, kara dainai au tu asi ġovaġa-moġoniguni, ei?

47 Barau natuna na Barau ġena guruġa beseġaġiani. A ġomi tu dia Barau natuna, moġa lorinai asi ġoseġaġini.”

Iesu ema Aberahamo

48 Benamo Iuda tarimari na Iesu ġekiraiato, ġekirato, “Ġai tu moġoni ġamaoroni. Ġoi tu Samaria tarimamu ema iauka rakavana na beboroġimu.”

49 Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Au tu iauka rakavana na asi beboroġigu. Au tu Tamagu agubakauani, senaġi ġomi na au tu asi ġogubakauguni.

50 Au tauġegu aragu vaġa-raġena dabarana asi avetauani; senaġi tarima ta na evetauani, ma ġia tu Kota eseġaġini tarimana.

51 Moġoni veġata, akiramini, au ġegu guruġa bekorana-iaġirini tarimana tu asi bemaseni.”

52 Iuda tarimari ġekirato, “Ġai toma baġa riba-ginikau, ġoi tu iauka rakavana na eboroġimuto. Aberahamo emaseto,

peroveta tarimari maki ġemaseto, a ġoi okirani, deikara na ġoi ġemu guruġa bekorana-iaġirini tarimana tu asi bemaseni.

⁵³ Ġai tamama Aberahamo emaseto. Ġoi na ġia, tamama Aberahamo, ovañaġiato, ei? Ġia emaseto ema peroveta tarimari maki ġemase-ġosito. Ġoi otuġamaġini, ġoi tu deikara?”

⁵⁴ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Bema au tauġegu bara vevaġa-raġe, ġegu vevaġa-raġe tu asi tauna. Senaġina au tu Tamagu na evaġa-raġeguni. Ma ġia tu ġomi na ġokiraġiani, ġokirani, ġomi ġemi Barau ġotoni.

⁵⁵ Ġomi tu asi ribami ġia, senaġi au tu ma ribagu ġia. Bema au bara kira, au asi ribagu ġia, au tu ġofaġofa tarimagu ġomi kavana, senaġi au ma ribagu ġia ema ġena guruġa akorana-iaġirini.

⁵⁶ Ġomi tamami Aberahamo etuġa-maġito, au ġegu iaġoma ġarona beġitaiani etato, benamo eiakuto. Eġitaiato, benamo iauna enamoto.”

⁵⁷ Iuda tarimari na Iesu ġekiraiato, ġekirato, “Ġoi ġemu maġuri laġaniri tu gabana imaima (50) maki roġosi bene doġaria, ma kamasi tu Aberahamo oġitaiato otoni?”

⁵⁸ Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Moġoni akiramini, Aberahamo roġosi roġo bere ġora veġata, au tu atanuto-ġoi.”

⁵⁹ Benamo fore ġeġabito, ġetakia ġetato, senaġi Iesu egumuto, benamo vekaravari na Rubu Veaġa na eraka-rosito.

9

Iesu na mata-bubu tarimana evaġa-namoato

¹ Iesu eraka-vanaġito-ġoi nuġanai, tarima ta eġitaiato. Mo tarima tu mata-bubu emaġurito.

² Gena mero na Iesu ġedanaġiato, ġekirato, “Vevaġa-riba tarimamu, deikara evei-rakavato, benamo mai tarima matana bubu emaġurito? Ġia ba tamana sinana?”

³ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Dia ġia ġena rakava o dia tamana sinana ġeri rakava dainai, senaġi maiġesi evetoreto korana tu, Barau ġena seġuka ġia ġenana bene fofori ġana.

⁴ Au etuġuguto Barauna ġena ġauvei tu laġani nuġanai bisini veiri. Boġi mani eiaġomani, ma ta asi beġauveini riba.

⁵ Au roġo tanobarai atanuni nuġanai, au tu tanobara mamana.”

⁶ Mai guruġa ekiraġiato murinai, Iesu tano ai ekanunuto. Kanununa na nigo emoġeato, benamo mo nigo na mata-bubu tarimana matana eianaiato.

⁷ Ma ekiraiato, ekirato, “Noiaġo, ġoiramu Siloam kounai noa ġuriġia.” Siloam anina tu “Barau na etuġuato tarimana.” Benamo eiaġoto, ġoirana ea ġuriġiato, ma eġenoġoito nai, matana tu varau eiaġaiato.

8 Ĝia sevina tarimari e vanaĝi-vanaĝi enoĝinoĝito-ĝoi gabunai ĝeĝitaiato-ĝoi tarimari ĝevedanaĝito, ĝekirato, “Mai tarima tu noĝinoĝi gabunai etanu-taĝoto-ĝoi tarimana ene?”

9 Kota ĝekirato, “Tarimana tu maniĝa.” Senaĝi kota ĝekirato, “Asiĝina, mani tu tarima boruna ta, senaĝina ĝitaĝitana moĝo ĝia kavana.” Benamo ĝia tauĝena ekirato, “Tarimana tu au maiĝegu.”

10 Tarimarima ĝekirato, “Be ĝoi matamu tu kamasi boiaĝaia?”

11 Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, “Mo tarima arana Iesu, ĝia na nigo bemoĝea, ma au matagu ai beianaia, benamo bekiragu, ‘Siloam kounai noa ĝuriĝia.’ Baiaĝo, baĝuriĝia, benamo matagu baiaĝaia.”

12 Ma ĝedanaĝiato, ĝekirato, “Tarimana tu aiĝa?” Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, “Au asi ribagu.”

Farisea tarimari na mo enamoto tarimana ĝevedanaĝi-iaĝiato

13 Benamo matana enamoto tarimana Farisea tarimari ĝeri ai ĝeĝori-iaĝoato.

14 Mo ĝaro Iesu na nigo emoĝeato, ma mata-bubu tarimana matana evaĝa-namoato tu Sabadi ĝarona.

15 Moĝa lorinai Farisea tarimari na ma ĝedanaĝi-ĝenoĝoiato, kamasi matana eiaĝaiato. Ĝia na ekirarito, ekirato, “Mo tarima na matagu nigo na eianaiato, benamo ĝoiragu aĝuriĝiato, ma toma tu aboĝeboĝeni.”

16 Farisea tarimari kotari ĝekirato, “Mai tarima tu dia Barau ĝenana eiaĝomato, korana ĝia na Sabadi asi ekorana-iaĝiani.” Ma kotari ĝekirato, “Vei-rakava tarimari na moĝesina veiĝari tu kamasi beĝe veirini?” Monana ĝia tauĝeri fakari ai ĝevetavi-kirato.

17 Benamo Farisea tarimari na mo tarima ma ĝedanaĝiato, ĝekirato, “Ĝoi okirani ĝia na matamu bevaĝa-iaĝaia otoni? Ĝoi na ĝia tu kamasi oĝitaiani?” Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, “Ĝia tu peroveta tarimana.”

18 Iuda tarimari na mai tarima ĝena guruĝa asi ĝevaĝa-moĝoniato, korana ekirato, “Tovotovonai au matagu tu bubu, a mai vau aboĝeboĝe-ginikauni.’ Moĝa lorinai tamana e sinana ĝekea-iaĝomarito.

19 Benamo ĝia na ĝedanaĝirito, ĝekirato, “Mai tu ĝomi natumi ba? Ma moĝoni ĝia tu mata-bubu emaĝurito ĝotoni? Ma kamasi nai tu vau mai ma eboĝe-boĝeni?”

20 Benamo tamana e sinana ĝevaĝa-veseto, ĝekirato, “Ĝai ribama, ĝia tu ĝai natuma, ema ĝai ribama maki, ĝia tu mata-bubu emaĝurito.

21 Senaḡi ḡai tu asi ribama, maitoma tu kamara dabarai eboḡeboḡeni. Ġai maki asi ribama, dei na matana bevaḡa-namoa. Ġodanaḡia, ḡia tu mero barego, be tauḡena bevaḡaveseni.”

22 Tamana e sinana moḡesi ḡekirato, korana Iuda tarimari gariri ḡeveito nai. Korana Iuda tarimari na ḡevaḡamoḡoniato, tarima ta na Iesu bekiraḡiani Keriso betoni tarimana tu, rubu na beḡe tore-veḡitaiani.

23 Moḡesi naima tamana e sinana ḡekirato, “Ġia mero barego, be ḡodanaḡia,” ḡetato.

24 Matana enamoto tarimana ma ḡekea-ḡenoḡoiato, benamo ḡekiraiato, ḡekirato, “Barau novaḡa-raḡea, be noguruḡa-korikori. Ġai ribama, ḡoi matamu bevaḡa-namoa tarimana tu vei-rakava tarimana.”

25 Matana enamoto tarimana evaḡa-veseto, ekirato, “Au asi ribagu, ḡia tu vei-rakava tarimana ba asiḡi. Dagara sebona moḡo ma ribagu: Au matagu tu bubu, senaḡi toma tu aboḡeboḡeni.”

26 Ġia na ḡekiraiato, ḡekirato, “Mo tarima tu kara eveiato ḡoi ḡemu ai? Ġoi matamu bubu na tu kamasi evaḡafafaiato?”

27 Ġia evaḡa-veseto, ekirato, “Au na ḡomi tu varau bakiravarami, senaḡi ḡomi asi ḡoseḡaḡini. Karase nai ḡourani ma ḡoseḡaḡi-ḡenoḡoi ḡotoni? Ġomi maki ḡia ḡena mero ai boḡono iaḡo ḡotoni ba?”

28 Benamo ḡia na ḡeguruḡa-gwaḡiḡi viniato, ḡekirato, “Ġoi neḡi ḡia ḡena mero, ḡai tu Mose ḡena mero.

29 Ġai ribama Barau na Mose evaḡa-guruḡaiato. A mani tarima, ḡai asi ribama ḡia tu ainana eiaḡomato!”

30 Matana enamoto tarimana evaḡa-veseto, ekirato, “Ia, ḡomi tu kamasi ma ḡoguruḡani, ma ḡokirani ḡomi tu asi ribami ḡia tu ainana eiaḡomato ḡotoni? Senaḡina ḡoḡitaia, ḡia na tu au matagu bevaḡa-namoa.

31 Ġita ma ribara, Barau na vei-rakava tarimari tu asi eseḡaḡi-vinirini, a deikara na ḡia ḡekorana-iaḡiani e ḡena ura veiḡari ḡeveirini tarimari, ḡia na tu eseḡaḡi-vinirini.

32 Tanobara evesinato na veḡata tarima ta roḡosi tara seḡaḡi, tarima ta mata-bubu eḡorato tarimana matana evaḡa-iaḡaiato.

33 Bema mai tarima Barau ḡenana asi bere iaḡoma, ḡia na dagara ta asi bere veia riba.”

34 Ġia ḡevaḡa-veseto, ḡekirato, “Ġoi tu omaḡurito veḡata na rakava tarimamu, ma kamasi tu ḡai novaḡa-ribama otoni?” Benamo rubu nuḡana na ḡelai-rosiato.

Farisea tarimari ḡeri mata-bubu

35 Iesu eseḡaḡito, matana enamoto tarimana tu ḡelairosiato, benamo tarimana edoḡariato nai tu, ekiraiato, ekirato, “Tarimarima Natuna ovaḡa-moḡoniani ba, ei?”

36 Mo tarima evaḡa-veseto, ekirato, “Vereḡauka, ḡia tu dei? Nokira-varagu, be bana vaḡa-moḡonia.”

37 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Tarimana tu varau oḡitaiani maiḡa, ḡoi inította ḡia ḡesi ḡoguruḡa-guruḡani.”

38 Benamo matana enamoto tarimana ekirato, “Vereḡauka, avaḡa-moḡonimuni.” Benamo evetui-tarito, Iesu etomarakariḡo viniato.

39 Iesu ekirato, “Au tu vevaḡa-kota uranai mai tanobara ḡana aiaḡomato, mata-bubu tarimari beḡene boḡeboḡe ḡana, ema ḡeboḡeboḡeni tarimari matari beḡene bubu ḡana.”

40 Farisea tarimari kota monai ḡia ḡesi, mai guruḡa ḡeseḡaḡiato, benamo ḡekiraiato, ḡekirato, “Ḣoi okirani, ḡai tu mata-bubu otoni?”

41 Iesu evaḡa-veseto, ekirato, “Bema ḡomi mata-bubu nai tu, ḡomi asi ḡemi rakava ḡoro tanu, senaḡi ḡomi ḡokirani ‘Ḣai matama tu iaḡataḡo’ ḡotoni, naima ḡomi ḡemi rakava tu roḡo iatami ai.”

10

Mamoe narinariri tarimana

1 Iesu ekirato, “Moḡoni, au na ḡomi akira-korikorimini, mamoe maḡuna ḡatama bokana na asi beraka-toḡani, senaḡi dabara ta na befaḡa-seḡini tarimana tu lema e verari-verari tarimana.

2 A mamoe ḡitaḡauri tarimana tu ḡatama-boka na beraka-toḡani.

3 Ḣatama-boka narinarina tarimana na ḡena ḡatama-boka bekeoani, benamo mamoe na ḡia garona ḡeseḡaḡiani. Ḣia na ḡena mamoe arari evatorini, benamo eḡori-rosirini.

4 Ḣena mamoe mabarari eḡori-rosirini, benamo ḡia ḡoirari ai erakani, ma ḡena mamoe ḡia murinai ḡerakakauni, korana mamoe ma ribari ḡia garona.

5 A tarima boruna ta murina na tu asi beḡe iaḡoni, asiḡina ḡinavaḡi; tarima boruna ḡenana tu beḡe raga-kwareḡani, korana ḡia garona mamoe tu asi ribari.”

6 Iesu na mo barabore ekira-vararito, senaḡi ḡia tu asi ḡetuḡamaḡi-fakato.

Iesu tu mamoe ḡitaḡauri tarimana namona

7 Benamo Iesu na ma ekirarito, ekirato, “Au na moḡoni akiramini. Au tu mamoe ḡeri ḡatama-boka.

8 Ḣeiaḡoma-guineto tarimari mabarari tu lema e verari-verari tarimari. A mamoe na garori asi ḡeseḡaḡirito.

⁹ Au tu ġatama-boka. Deikara au ġeguna beraka-toġani tarimana tu bemaġurini. Beraka-toġani, beraka-rosini, ema ġaniġani beġoitāġoni.

¹⁰ Lema tarimana tu asi beiaġoma-kavani. Senaġi ġia tu lema beiaġomani, vaġivaġi beiaġomani, vevaġa-rakava kwaikwai beiaġomani. A au aiaġomato tu, maġuri beġene ġabia, ema maġuri na beġene vonuvonu-raġe ġana.

¹¹ Au tu mamoe ġitaġauri tarimagu namona. Mamoe narinariri tarimana namona tu ġena maġuri etore-tariani mamoe urari ai.

¹² Ġauvei tarimana ġevoiani vau mamoe eġitaġauni tarimana, ġia tu dia mamoe ġitaġauri tarimana korikori, ema ġia tu dia mamoe biagunari. Moġa lorinai boġa kwaivana rakavana eiaġomani beġitaiani nai, mamoe beiaġuirini ma beraga-kwareġani. Benamo boġa kwaivana rakavana na beġabi-taririni, benamo bevaġa-ġari lausirini.

¹³ Ma voina tarimana eraga-kwareġani, korana ġia tu vetuġunaġi tarimana ma voina, ema mamoe maki asi etuġamaġi-kaurini.

¹⁴ Au tu mamoe narinariri tarimagu namona. Ġegu mamoe ribagu e ġegu mamoe maki ma ribari au.

¹⁵ Vaġa-ilailana Tamagu ribana au e au maki ribagu Tamagu kavana. Ema ġegu maġuri maki atore-tariani ġia urari ai.

¹⁶ Au ma ġegu mamoe irauri kotari ġetanuni. Senaġi ġia mai seri nuġanai tu asi tauri roġo. Au na ġia maki baġoriaġomarini. Ġia na au garogu beġe seġaġiani, ema ġia maki mai seri sebonai beġe iaġoni e ġitaġauri tarimana maki sebona.

¹⁷ Tamagu na eura-viniguni, korana ġegu maġuri tu atore-tariani, ema ma baġabi-ġenoġoiani.

¹⁸ Tarima ta na au ġegu maġuri asi beġabi-vaġiani au ġeguna. Au tauġegu ġegu urai atore-tariani. Au tu ma ġegu seġuka batore-tariani, ema ma ġegu seġuka baġabi-ġenoġoiani. Moġa tu au Tamagu na ekiraguto bana veia.”

¹⁹ Mai guruġa ġaramanai Iuda tarimari tauġeri vekaravari ai moġo ma ġevevarekira-ġenoġoito.

²⁰ Tarima vovoka ġekirato, “Ġia tu iauka rakavana na beboroġia, be bebabo. Karase nai ġia ġoseġaġi-viniani?”

²¹ Senaġi tarima kotari ġekirato, “Tarima ta iauka rakavana na beboroġiani nai tu, maiġesi asi beguruġani. Iauka rakavana na mata-bubu tarimari matari tu kamasi bevaġa-fafarini?”

Iuda tarimari na Iesu ġebaru-viniato

22 Monai Rubu Veāga Vaḡa-veaḡana Verekona Ierusalemāi ḡarona eḡabiato. Mo tu faraka ḡueri nuḡanai.

23 Ma Iesu tu Rubu Veāgai Solomona ḡena touraḡe na eraka-iaḡoto-ḡoi.

24 Benamo Iuda tarimari na ḡeruḡa-ḡeḡeraḡiato, benamo ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ḡai tu roḡo ḡadaradarani. Aitoma vau bokira-varamani, ḡoi tu deikara? Bema ḡoi moḡoni Keriso, (Barau na ekiraḡi-toreato vevaḡa-maḡuri tauna), nai tu, ḡemai novekiraḡi-fofori ginikau.”

25 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Au na tu varau aki-ramito, senaḡina asi ḡovaḡa-moḡoniguni. Au Tamagu aranai aveirini veḡari na tu au ḡevaḡa-foforiguni.

26 Senaḡi ḡomi na asi ḡovaḡa-moḡoniguni, korana ḡomi tu dia au ḡegu mamoe.

27 Au ḡegu mamoe na tu au garogu ḡeseḡaḡiani. Ema au ribagu ḡia, ema ḡia tu au murigu ai ḡerakani.

28 Benamo au na maḡuri vanaḡivanaḡi avinirini, ema ḡia tu asiḡina ḡinavaḡi beḡe maseni; ema ta na au ḡeguna asi beḡabi-ḡerevaḡirini.

29 Ḡia tu au Tamagu na au eviniguto, e au Tamagu tu iaru-korokoro, ta na asi bevanaḡiani. Ema ta na maki asi ilaila ḡia ḡena veḡitaḡau seḡukana ḡenana beḡabi-ḡerevaḡirini.

30 Au ema au Tamagu tu sebona moḡo.”

31 Benamo Iuda tarimari fore ma ḡeḡabito, ḡetakia ḡetato.

32 Iesu na ekirarito, ekirato, “Veḡa namori vovoka ḡomi ḡoirami ai aveirito. Mo veḡa mabarari tu au Tamagu na eviniguto bana veiri etato. Moḡeri veḡa mabarari fakari ai tu, kamara veḡa ḡaramanai ḡourani au ḡotakigu ḡotoni?”

33 Iuda tarimari ḡekirato, “Veḡa namona ta ḡaramanai ḡoi tu asi ḡatakimuni, senaḡi ḡoi na Barau okira-fitoḡaiani nai. Ḡoi tu tarimarima moḡo, senaḡi tauḡemu Barau ai ovevaḡa-iaḡoni.”

34 Iesu na evaḡa-veserito, ekirato, “Ḡomi ḡemi taravatu nuḡanai guruḡa ta tu maiḡesi ekirani, ‘Au akirato, ḡomi tu barau.’

35 Ḡita ma ribara, kara Buka Veāgai ekiraḡiani guruḡana tu etanu-vanaḡi vanaḡini. Barau na mo tarimarima ekiraḡirito ‘barau’, ma Barau na ḡena guruḡa evinirito tarimari tu ḡia.

36 A au tu Tamagu na eḡabi-viriḡiguto, ema etuḡuguto tanobara ḡana; ma kamasi nai tu ḡokiraguni, ḡokirani, au na Barau akira-fitoḡaiani, korana au akirani, ‘Au tu Barau Natuna’ atoni ei?

37 Bema au Tamagu ḡena veḡa asi aveirini nai, asi boḡono vaḡa-moḡonigu.

38 Senaĝi ĝena veigā aveirini nai, mo veigā boĝono vaĝa-moĝoniri, bema au asi boĝono vaĝa-moĝonigu ĝotoni tu. Boĝono riba ema boĝono vaĝa-moĝonia, Tamagu tu au nuĝagu ai etanuni, ema au maki Tamagu nuĝanai atanuni.”

39 Mo guruĝa ĝaramanai ĝeurato, Iesu ma ĝeĝabi-taria ĝetato, senaĝina ĝimari na moĝo ma eveĝabi-vaĝito, erakato.

40 Benamo monana Iesu ma eĝenoĝoito. Eraka-iaĝoto, Ioridana ĝarukana eraka-vanaĝito, eiaĝoto reke ta kefo, guinenai Ioane ebatisoto-ĝoi gabuna ĝana; monai ea tanuto.

41 Tarima vovoka ĝia ĝenai ĝeiaĝoto, benamo ĝekirato, “Ioane na vetoĝa boruna ta asi eveiato, senaĝi mai tarima guruĝana ekiraĝirito guruĝari mabarari tu moĝoni veĝata.”

42 Monai tarima vovoka Iesu ĝevaĝa-moĝoniato.

11

Lasaro ĝena mase

1 Betania tarimana ta arana Lasaro ekeveto. Betania tu Maria ma tobana ĝuiatona Mareta ĝeri vanuĝa.

2 Mai Maria maiĝa mainana Vereĝauka muramura bonana namo vedaureana na edioroato, ema Vereĝauka kwakuna maki ĝuina na edau-kaukauato ĝuiatona. Lasaro tu Maria tobana futuana.

3 Benamo mai ĝuiato ruarua na Iesu ĝena guruĝa ĝetuĝuto, ĝekirato, “Vereĝauka, ĝoi na oura-viniani tarimana tu bekeve.”

4 Iesu na mo vari eseĝaĝiato nai tu, ekirato, “Mani keve na tu asi bevei-maseani. Mani tu Barau ĝena seĝuka e mareva baregona bene fofori ĝana. Ema maniĝa ĝenana Barau Natuna beĝene vaĝa-raĝea.”

5 Iesu na Mareta ma tarina ĝuiatona Maria ema Lasaro tu eura-vinirito-ĝoi.

6 Senaĝi Lasaro ĝena keve varina eseĝaĝiato tu, ĝaro ruarua roĝo ma etanuto, mo etanuto-ĝoi gabunai.

7 Mo ĝaro ruarua muriri ai ĝena mero evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Ĝita tu ma siĝenoĝoi-iaĝo Iudea ĝana.”

8 Ĝena mero na ĝekiraiato, ĝekirato, “Vevaĝa-riba tarimamu, ini ĝoraĝani Iuda tarimari na tu fore na ĝetakimu ĝetato, a toma tu siĝenoĝoi-iaĝo ma otoni.”

9 Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Ĝaro ta nuĝanai ho-raĝauna mabarana tu 12 ene? Bema tarima ta laĝani mamana erakani nai tu, asi bevefutu-naĝini, korana ĝia tu mai tanobara laĝani mamana eboĝeboĝeni.

10 Senaĝi mukunai erakani tarimana tu evekaĝe-kaĝekauni, korana ĝia nuĝanai mama tu asi etanuni.”

11 Iesu maiġesi evaġa-guruġa-ġosirito murinai, ma ekirar-ito, ekirato, “Ġita ġatara Lasaro tu egenani, senaġi au tu aiāġoni, gena na navaġo-tataġaia ġana.”

12 Benamo ġena mero ġekirato, “Vereġauka, bema egenani nai tu, vau ma benamoni.”

13 Senaġina Iesu na mo tu emaseto ekiraġiato-ġoi. A ġena mero mataboru ġekirato-ġoi tu, eiaġaraġini nai egena-maseto ekiraġiani, ġetato-ġoi.

14 Benamo Iesu na ekiravara-ginikaurito, ekirato, “Lasaro tu bemase.

15 Senaġi ġomi ġemi namo atuġamaġiani nai aiakuni, mo ġaro ai au ġia ġesi tu asiġi, korana maiġa ġenana au boġo vaġa-moġoniguni. Be si-iaġo ġenai.”

16 Benamo Tomasi, arana ta tu Didimo o Kafa ġetato-ġoi, na Iesu ġena mero kotari ekirarito, ekirato, “Ġita maki ġia ġesi si-iaġo, be ġia ġesi bisini mase-sebona.”

Iesu tu maġuri korana

17 Iesu ma eraġasito nai eribato, Lasaro tauġanina tu ġaro vasivasi (4) guri ai varau begena.

18 Betania e Ierusalemata vefakari tu kilomita toitoi (3) kavana.

19 Ema Iudea tarimari vovoka Mareta e Maria ġeri ai ġeiaġoto, tauri beġene vaġa-gwaġiġiri ġana, korana tobari emaseto bene.

20 Mareta eseġaġito, Iesu tu eiaġomato-ġoi nai, eraga-raka toreġau-iaġoto Iesu ġesi ġea vedoġarito. A Maria tu numai etanu-gwaġiġito.

21 Benamo Mareta na Iesu ekiraiato, ekirato, “Vereġauka, ġoi bere mainai kavana tu, au tobagu asi bere mase.

22 Senaġi au ribagu, initoma maki kara dagara Barau bonoġiani tu, Barau na bevinimuni.”

23 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Ġoi tobamu tu bevariġisi-ġenoġoini.”

24 Mareta na Iesu evaġa-veseato, ekirato, “Au ribagu, ġaro magonai variġisi-ġenoġoi ġaronai ġia tu ma bevariġisi-ġenoġoini.”

25 Iesu na Maria ekiraiato, ekirato, “Au tu variġisi-ġenoġoi ema maġuri. Au bevaġa-moġoniguni tarimana tu bemaseni, senaġina roġo maġuri betanuni.

26 Ema deikara maġuri etanuni nuġanai, au evaġa-moġoniguni tu asiġina ġinavaġi bemaseni. Mai guruġa ovaġa-moġoniani ba?”

27 Mareta na ekiraiato, ekirato, “Oi Vereġauka, au na avaġa-moġoni korikorimuni, ġoi tu moġoni Keriso, Barau Natuna, tanobara ġana boiaġomani tarimamu.”

Iesu etaḡito

28 Mareta moḡesi ekirato murinai eḡenoḡoi-iaḡoto, benamo tarina Maria vekuretoḡai ea kea-ḡairiato, ekirato, “Vevaḡa-riba tarimana tu beiaḡoma ema ḡoi ekeamuni.”

29 Maria na mo guruḡa eseḡaḡiato nai, asikauna evariḡisito, benamo Iesu ḡenai eiaḡoto.

30 Mo horai Iesu tu vanuḡai roḡosi roḡo bere raka-toḡa, ḡia roḡo Mareta na mo edoḡariato gabunai roḡo.

31 Iuda tarimari, Maria ḡetanu-dukudukuato-ḡoi tarimari, na Maria ḡeḡitaiato, eraga-variḡisito ma eraka-rosito nai tu, murina na ḡerakato. Ḡia matoru ḡekirato, Maria tu gara ḡana eiaḡoni, mase tarimana nea taḡi-vinia ḡana.

32 Maria eiaḡoto, Iesu sevinai eraḡasito, ma Iesu eḡitaiato nai tu, kwakuna koranai evetui-tarito, benamo evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Vereḡauka, ḡoi bere mainai kavana tu, au tobagu asi bere mase.”

33 Iesu na Maria eḡitaiato etaḡito-ḡoi, ema mo Iuda tarimari, ḡia ḡesi ḡeiaḡomato tarimari, maki ḡetaḡito-ḡoi nai tu, ḡia nuḡana maki tuḡamaḡina eḡabi-rakavaiato, dori etaḡito.

34 Benamo Iesu na edanaḡirito, ekirato, “Ainai ḡotoreato?” Ḡia na ḡevaḡa-veseato, ḡekirato, “Vereḡauka, noiaḡoma, be noma ḡitaia.”

35 Iesu etaḡito.

36 Benamo Iuda tarimari ḡekirato, “Ḡoḡitaia, Lasaro tu euravini-rakavaiani.”

37 Senaḡi Iuda tarimari kotari ḡekirato, “Mai tarima na mata-bubu tarimana matana evaḡa-iaḡaiato, be Lasaro maki asi veḡata bere vaḡa-masea, ene?”

Iesu na Lasaro mase na evaḡa-variḡisi ḡenoḡoiato

38 Monana Iesu nuḡana ma evaḡa-vekwarāḡi lelevaḡiato, benamo gara gabuna ḡana eiaḡoto. Mo gara forena kouḡana tu fore ta na ḡetabe-ḡauato.

39 Iesu ekirato, “Fore ḡoḡabi-veḡitaia.” Ma Mareta, mo mase tarimana tobana, na Iesu ekiraiato, ekirato, “Vereḡauka, ḡia emaseto ḡarona na beiaḡoma toma tu ḡaro vaḡa-vasivasina (4), be bonana tu rakava kwaikwai banaḡu.”

40 Iesu na Mareta ekiraiato, ekirato, “Au na ḡoi tu baki-ramu, bema bovaḡa-moḡoniguni nai, Barau marevana baregona boḡitaiani basi, ene?”

41 Benamo mase tarimana ḡetoreato gabuna na fore ḡeḡabi-veḡitaiato. Moḡa murinai Iesu eboḡe-vaisito, benamo ekirato, “Tamagu o, au na ḡoi atanikumuni, korana ḡoi na varau boseḡaḡigu.

42 Au ribagu, ḡoi na vanaḡivanaḡi oseḡaḡiguni. Senaḡi maḡesi akirani korana tu mai tarimarima ḡeruḡa-taḡoni

maiġeri urari ai. Be ġia na beġene vaġa-moġonia, au tu ġoi na otuġuguto.”

43 Moġesi eguruġato murinai ekea-fararato, ekirato, “Lasaro, noma rakarosi!”

44 Benamo mo emaseto tarimana mase dabuġari na ġimana kwakuna viriviri-tari e ġoirana ekumu-iaġiato dabuġana ġesi ema raka-rosito. Iesu na ekirarito, ekirato, “Ġoruġaia, be neraka.”

Iesu vaġivaġina dabarana ġevetauato

Mataio 26:1-5; Mareko 14:1-2; Luka 22:1-2

45 Benamo mo Iuda tarimari vovoka, Maria ġenai ġeiaġoto moġeri, Iesu na mo veiġa eveirito ġeġitarito nai, vovoka tu Iesu ġevaġa-moġoniato.

46 Senaġi kotari tu ġeġenoġoi-iaġoto Farisea tarimari ġeri ai, benamo Iesu na kara eveirito dagarari ġea kira-vararito.

47 Benamo Rubu Veaġa vereri baregori ema Farisea tarimari na kanisoro tarimari ġekea-vegogorito, benamo ġekirato, “Ġita tu kara toma taveiani? Mai tarima na vetoġa boruri vovoka eveirini.

48 Bema ġia maiġesi ġita na bita ġita-ġuirāġiani moġo nai tu, tarimarima mabarari na ġia beġe vaġa-moġoniani. Benamo Roma tarimari beġe iaġomani, ġita ġera gabu (o Rubu Veaġa) ema ġera tanobara ġita ġerana beġema ġabi-vaġiani.”

49 Benamo ġia fakari ai tarima ta arana Kaiafas, ġia mo laġani ai tu Rubu Veaġa verena baregona, ġia na ekirarito, ekirato, “Ġomi dagara ta tu asi ribami!

50 Ġomi asi ġotuġamaġi-fakani, namona tu tarima sebona moġo tarimarima mabarari urari ai bene mase, a mai tanobara mabarana beġe vaġa-rakava ġosiġosiani tu asi namo.”

51 Ġia moġesi ekirato tu, dia ġia tauġena nuġana siga moġo eguruġato; senaġi ġia mo laġani ai tu Rubu Veaġa verena baregona, moġa lorinai ġia mo tu eperovetato, Iesu tu bene mase Iuda tarimari mabarari urari ai.

52 Ema Iesu tu dia Iuda tarimari moġo urari ai bemaseni. Senaġi Barau natuna gabu iraurau ai ġetanu-lausilausini tarimari mabarari bene ġabi-vegogori, doġoro sebonai bene vaġa-iaġori ġana.

53 Moġa lorinai mo ġaro na evesinato eiaġoto tu, Iuda tarimari baregori na Iesu kamasi beġe vaġi-maseani dabarana ġevetauato.

54 Moġesina naima Iuda tarimari ġoirari ai Iesu asi eraka-foforito-ġoi. Mo gabu na eraka-veġitato, eiaġoto tano fakana asi tarimarimana gabuna sevina, vanuġa ta arana Efraim ġana. Gena mero ġesi monai ġea tanuto-ġoi.

⁵⁵ Iuda tarimari ġeri Pasova verekona tu ekavinaġito. (Moġa tu Iuda tarimari mase aneruna na evanaġirito moġo, asi evaġirito verekona). Ma Iuda tarimari vovoka mo tanobarai ġetanuto Ierusalemaj ġema raka-vegogoto. Ġia ġema raka-vegogoto tauna korikori, Barau ġoiranai beġene veiareva vauro, Pasova verekona bene vesina.

⁵⁶ Ġia na Iesu ġeġita-vetauato-ġoi, ma Rubu Veaġa nuġanai ġeruġa-vegogoto nai tu, tauġeri fakari ai moġo ġevedanaġi-vedanaġito, ġekirato, “Ġomi tu kamasi mani ġotuġamaġini? Mai vereko ai toma ema ġoira-refoni ba?”

⁵⁷ Rubu Veaġa vereri baregori ema Farisea tarimari na vevaġa-naġi guruġana tu varau Iuda tarimari ġevinirito, ġekirarito, bema ta beseġaġini Iesu tu ainai, ġia tu maoro-maoro bene iaġo, Iuda vereri benea kira-varari, be beġene ġabia.

12

Maria na Iesu ediġaiato Betania ai

¹ Pasova o Iuda tarimari mase aneruna na evanaġirito moġo verekona tu ġaro imaima sebona (6) roġo ġoirai nuġanai, Iesu Betania ġana eiaġoto. Lasaro tu Betaniai etanuto-ġoi, ema monai emaseto, ma Iesu na mase na evaġa-variġisiato.

² Monai Iesu ġabiraġena ġaniġanina ġeveiato. Mareta na ġari ġaniġani edabaraiato, ma Lasaro maki monai ġaniġani gabunai ġetanu-vegogoto tarimari ġesi ġetanu-vegogoto, ġeġaniġanito.

³ Benamo Maria na muramura bonana namo vedaureana lita kwana kavana eġabiato, benamo Iesu kwakuna fanafanana ediġa-iaġiato, ema ġuina na Iesu kwakuna fanafanana ma edau-kaukauato. Ma numa mabarana tu mo muramura bonana na evaiato. Mo muramura tu ġauġa arana nad ġokana na ġeveito-ġoi, ema voina tu varaġe rakava.

⁴ Senaġi Iesu ġena mero ta arana Iudas Isakariota, mai tu Iesu vau ma bea revaiani tarimana, ekirato,

⁵ “Karase mai muramura mabarana tu silva moniri sinau toitoi (300) ai asi bevoivoi-iaġia? (Mai tu tarima ta davana laġani ta nuġanai kavana). Bere voivoi-iaġia, be voina monina bere ġabia tu, asi ġeri-ġari tarimari bere viniri.”

⁶ Ġia moġesina eguruġato tu, dia asi ġeri-ġari tarimari eve-tuġa-ġwarito-ġoi lorinai, senaġi korana ġia tu lema tarimana naima. Ġia na tu moni fusena eġwa-rakao rakaoato-ġoi, ma mo fuse ai moni elemarito-ġoi, benamo ġena ura dagarari evoi-iaġirito-ġoi.

⁷ Benamo Iesu ekiraiato, ekirato, “Ĝoraga-kwanea, mai vavinena tu kara bere veia dagarana beveia, ĝia na au tauĝanigu muramura na bedau-guinea, guriguru ĝana.

⁸ Asi ĝeri-ĝari tarimari tu vanaĝivanaĝi ĝomi ĝesi boĝo tanuni, a au tu vanaĝivanaĝi ĝomi ĝesi asi batanuni.”

Rubu Veaĝa vereri baregori na Lasaro beĝene vaĝia ĝetato

⁹ Iuda tarimari vovoka tabutabu ĝeseĝaĝito Iesu tu Betania ai. Benamo moĝana ĝeiaĝoto, dia Iesu moĝo uranai, senaĝi Lasaro maki beĝene ĝitaia ĝana. Lasaro tu mase na Iesu na evaĝa-variĝisi ĝenoĝiato.

¹⁰ Moĝesi naima Rubu Veaĝa vereri baregori tu ĝeboioĝato, Lasaro maki beĝene vaĝi-masea ĝetato.

¹¹ Korana tu ĝia dainai Iuda tarimari vovoka ĝia ĝerina ĝeraka-veĝitato, benamo Iesu ĝevaĝa-moĝoniato.

*Iesu ĝena rakatoĝa Ierusalemaj ĝevonevone-raĝe viniato
Mataio 21:1-11; Mareko 11:1-11; Luka 19:28-40*

¹² Ma elaĝanito nai, vereko uranai ĝeiaĝomato tarimari vovoka ĝeseĝaĝito, Iesu tu Ieruselema ĝana varau eraka-iaĝomato-ĝoi.

¹³ Galamo lauri noĝa dagarari ĝeĝabito, benamo Iesu ĝenai ĝeiaĝoto, ĝeĝabato, ĝekirato,
“Hosana!

Israela ĝeri Kini sivaĝa-namoa,
Vereĝauka aranai eiaĝomani
tarimana sivaĝa-namoa!”

¹⁴ Ma Iesu na doniki natuna ta edoĝariato, benamo iatanai etanukauto, Buka Veaĝa nuĝanai ekirani ilailanai,

¹⁵ “Siona natuna,
(Ieruselema tarimami), asi ĝogari,
ĝoboĝe, ĝemi Vere eiaĝomani,
ĝia tu doniki natuna iatanai betanukau.”

¹⁶ Mo ĝaro ai ĝena mero na maiĝeri tu asi ĝetuĝamaĝi-fakarito. Senaĝi Barau na Iesu evaĝa-raĝeato e mareva baregona eviniato murinai vau, ĝia ĝeriba-maoroto, maiĝeri mabarari ĝetorerito tu, ĝia ĝekiraĝiato. Ema ĝeribato, mo veĝa mabarari tu ĝia ĝenai ĝeveirito.

¹⁷ Iesu na Lasaro gara forena kouĝana na ekea-rosiato, ema mase na evaĝa-variĝisiato ĝaronai, tarimarima tu ĝutuma-bara ĝia ĝesi. Benamo moĝeri tarima na mo veĝa ĝeĝitaato varina tu roĝo ĝevari-fiuato-ĝoi.

¹⁸ Tarima ĝutuma ĝeiaĝoto Iesu ĝesi vedoĝari, korana ĝeseĝaĝito, Iesu na mo vetoĝa boruna eveiato dainai.

¹⁹ Moĝesina nai Farisea tarimari tauĝeri fakari ai ĝevedare-mutukato, ĝekirato, “Goĝitaiani, ĝomi tu asi ĝokokoreni.

Ĝoboĝe, mai tanobara tarimana mabarana tu ĝia murinai ĝerakani.”

Grik tarimari kotari na Iesu ĝevetauato

²⁰ Vereko ĝaronai toma-rakariĝo uranai Ieruselema ĝana ĝevaraĝeto tarimari fakari ai tu, Grik o Helene tarimari kotari maki ĝerakakauto.

²¹ Ĝia ĝeiaĝoto Filipo ĝenai, benamo ĝekiraiato, ĝekirato, “Verebara, ĝai ĝaurani tu Iesu ĝaĝitaia ĝatoni.” Filipo tu Galilea tanonai vanuĝa arana Betesaida tarimana.

²² Filipo eiaĝoto Anduru ea kiraiato, benamo tauri ruarua ĝeiaĝoto, Iesu ĝekiraiato.

²³ Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Ĝarona varau bema-raĝasi, Tarimarima Natuna mareva baregona beĝabiani.

²⁴ Moĝoni korikori akiramini, widi ĝuena tano nuĝanai beketo-ĝurani ema bemaseni vau, vovokari ĝia ĝenana beĝe ĝorani. A widi ĝuena tano ai asi beketoni ema asi maki bemaseni nai, ĝereĝana moĝo betanuni.

²⁵ Ĝena maĝuri eura-viniani tarimana na maĝuri vanaĝivanaĝi tu asi beĝabiani, beleaiani. A mai tanobarai ĝena maĝuri etuĝamaĝi-fitoĝaiani tarimana na, ĝena maĝuri tu etore-taĝoani maĝuri vanaĝivanaĝi ĝana.

²⁶ Au vetuĝunaĝigu eiaĝo-vinini tarimana tu au murigu na bene raka; be au ainai, au vetuĝunaĝigu eiaĝo-vinini tarimana maki monai au ĝesi. Au vetuĝunaĝigu eiaĝo-vinini tarimana tu, au Tamagu na ĝia maki bevaĝa-namoani.”

Iesu ĝena mase eguruĝa-iaĝiato

²⁷ “Maitoma au nuĝagu tu evekvaraĝini, e ĝegu tuĝamaĝi bebarego. Be kara batoni? Nakira, ‘Tama, mai hora na noma vaĝa-maĝurigu’ nasi? Asiĝina, au ĝegu iaĝoma tauna korikori aonai tu mai bama raĝasi maĝea.

²⁸ Tamagu, ĝoi aramu novaĝa-raĝea.” Benamo garo ta guba na emariĝoto, ekirato, “Au na aragu tu varau bavaĝa-raĝea, ema mai maki ma bavaĝa-raĝe ĝenoĝoiani.”

²⁹ Tarima ĝutuma monai ruĝa-vegogo na mo garo ĝeseĝaĝiato, benamo ĝekirato, “Guba begurua.” Ma kotari ĝekirato, “Aneru ta na bevaĝa-guruĝaia.”

³⁰ Iesu na evaĝa-veserito, ekirato, “Mani garo tu dia au uragu ai nai beiaĝoma, senaĝi ĝomi urami ai nai beiaĝoma.

³¹ Maitoma tu tanobarai Barau na vevaĝa-maoro eveiani. Maitoma Barau na mai tanobara verena, Satani, evaĝa-darereani.

³² Benamo au tano iatana na beĝe ĝabi-vaisiguni, monana tarimarima mabarari au ĝegu ai bainu-kavirini.”

33 Ĝia maiĝesi eguruĝato tu, ĝia ĝena mase ai tu aiĝesi bemaseni moĝa ekiraĝi-rosiato.

34 Tarimarima ĝevaĝa-veseto, ĝekirato, “Ĝai taravatu guruĝari na ĝaseĝaĝito, Keriso tu betanu-vanaĝi vanaĝini, ma ĝoi kamasi nai tu okirani, Tarimarima Natuna tu beĝe ĝabi-vaĝisiani? Tarimarima Natuna tu deikara ei?”

35 Benamo Iesu na ekirarito, ekirato, “Mama ĝomi ĝesi tu asi betanu-maukani. Mama roĝo ĝomi ĝesi nuĝanai, mamai ĝoraka, mukuna na beĝabimini garina. Mukuna nuĝanai erakani tarimana tu asi ribana, ĝia tu aiĝana eiaĝoni.

36 Mama roĝo ĝomi ĝesi nuĝanai, mama boĝono vaĝa-moĝonia, be mama natunai boĝono iaĝo.”

Maiĝeri guruĝa ekiraĝi-ĝosirito murinai eraga-kwanerito, benamo eiaĝoto, asi beĝe ĝoitaĝoani gabunai etanuto-ĝoi.

Iuda tarimari na Iesu roĝo asi ĝevaĝa-moĝoniato-ĝoi

37 Iesu na Iuda tarimari ĝoirari ai vetoĝa boruri vovoka eveirito, senaĝi roĝo mo asi ĝevaĝa-moĝoniato-ĝoi.

38 Monana peroveta tarimana arana Isaia ĝena guruĝa emoĝonito, Isaia maiĝesi ekirato, “Vereĝauka, deikara na ĝai ĝema guruĝa bevaĝa-moĝonirini? Deikara ĝenai Vereĝauka ĝena seĝuka beforinini?”

39 Ĝia na Iesu asi ĝevaĝa-moĝoniato anina tu, Isaia gabu tai ĝena toretore ai ma ekirato,

40 “Barau na matari evaĝa-tufarito,

ema nuĝari evei-mukunarito,

korana matari na asi beĝene boĝeboĝe,

ema nuĝari ai asi beĝene tuĝamaĝi-faka ĝana.

Au ĝegu ai beĝe ĝenoĝoini,

benamo bavaĝa-namorini garina.”

41 Isaia moĝesi ekirato, korana ĝia na Iesu marevana e seĝukana baregona eĝita-guineato nai, benamo ĝia eguruĝa-iaĝiato.

42 Iuda ĝorikauna vereri vovoka na maki Iesu ĝevaĝa-moĝoniato, senaĝi Farisea tarimari gariri ĝeveito-ĝoi, be Iesu asi ĝekiraĝi-foforiato-ĝoi. Korana bema beĝe kiraĝi-foforiani nai tu, Farisea tarimari na rubu na beĝe tuĝu-vaĝirini garina.

43 Korana mo Iuda vereri ĝeri ura baregona tu, tarimarima na beĝene vaĝa-raĝeri, a Barau na bene vaĝa-raĝeri tuĝamaĝina tu asi ĝeveiato-ĝoi.

Iesu ĝena guruĝa na tarimarima bekota-vinirini

44 Iesu efararato, ekirato, “Au bevaĝa-moĝoniguni tarimana tu dia au evaĝa-moĝoniguni, senaĝi au etuĝuguto Barauna evaĝa-moĝoniani.

⁴⁵ Ema au eġitaguni tarimana na tu au etuġuguto Barauna eġitaiani.

⁴⁶ Au tu mama, mai tanobara ġana aiaġomato, be au bevaġa-moġoniguni tarimana tu mukuna nuġanai asi betanuni.

⁴⁷ Ma bema tarima ta na au ġegu guruġa eseġaġiani, senaġi asi evaġa-moġoniani, au na mo tarima tu asi bakota-viniani. Korana au tu dia tanobara kota-vinina ġana aiaġomato. Asiġina. Au tu tanobara vaġa-maġurina ġana aiaġomato.

⁴⁸ Au eruġaguni ema au ġegu guruġa asi eġabi-raġerini tarimana, kota-vinina tarimana ta etanuni. Au na akiraġirito guruġari, moġeri guruġa na ġia beġea kota-viniani mo ġaro magonai.

⁴⁹ Korana au tu dia tauġegu ġegu maoro ai aguruġani. Senaġi Tamagu, au etuġuguto Barauna, na evaġa-naġiguto au na kara guruġana bana kiraġia ema kamasi bana kiraġia.

⁵⁰ Au ribagu, Tamagu ġena guruġa na tarimarima maġuri vanaġivanaġi beġe ġabini. Moġa lorinai au na kara akiraġirini guruġari tu, kara dagara Tamagu na ekiraguni bana kiraġiri etoni guruġari moġo.”

13

Iesu na ġena mero kwakuri eġuriġirito

¹ Pasova o Iuda tarimari mase aneruna na evanaġirito moġo verekona tu dori eġabiato-ġoi, benamo Iesu eribato, mai tanobara beiaġuiani ma Tamana ġenai bevaraġeni ġarona tu varau beraġasi. Mai tanobarai ġena tarimarima ġetanuto euravini-rakavarito, ma ġena veuravini ġeri ai tu asi edokoto, eiaġoto mo magona.

² Iesu ma ġena mero ġesi lavilavi ġaniġanina ġeġaniato-ġoi nuġanai, Diabolo na Iudas Isakariota, Simona natuna, nuġana eġaniato, Iesu bene revaia ġana.

³ Iesu ribana, Tamana na dagara mabarari tu ġia ġena seġuka gaburenai etorerito. Ema ribana maki, ġia tu Barau ġenana eiaġomato, ema ma beġenoġoini Barau ġenai;

⁴ benamo ġaniġani gabuna na evariġisito, ġena koudi ekoki-vaġiato, benamo tauġela eriġoato.

⁵ Benamo naġu ai nanu ebubuto, benamo ġena mero kwakuri eġuriġirito, ma eriġoato tauġelana na tu edau-kaukaurito.

⁶ Kwakuri eġuriġi-iaġomato mo, Simona Petero ġenai eraġasito, benamo Petero na ekiraiato, ekirato, “Vereġauka, ġoi tu au kwakugu noġuriġia otoni?”

⁷ Iesu na evaġa-veaseato, ekirato, “Maitoma au na kara aveiani veġana tu asi otuġamaġi-fakaiani, senaġi gabivau boribani.”

⁸ Petero na ekiraiato, ekirato, “Asiḡi, au kwakugu ḡoi na tu asiḡina ḡinavaḡi boḡuriḡiani.” Iesu na evaḡa-veaseato, ekirato, “Bema au na ḡoi kwakumu asi baḡuriḡiani nai, ḡoi tu dia au ḡegu mero.”

⁹ Simona Petero ekirato, “Vereḡauka, dia kwakugu moḡo, senaḡi ḡimagu ema debagu maki.”

¹⁰ Iesu na ekiraiato, ekirato, “Efouni tarimana tauḡanina mabarana tu veiareva, be ḡia tu kwakuna moḡo beḡuriḡiani. Ḗomi mabarami tu veiareva, senaḡi sebona ta moḡo asi veiareva.”

¹¹ Iesu ma ribana deikara na ḡia berevaiani; moḡesina nai ekirato, “Dia mabarami veiareva.”

¹² Kwakuri eḡuriḡi-ḡosito murinai, ḡena dabuḡa baregona ma eveiato, ema eiaḡoto ḡena tanutanu gabunai ea tanutarito, benamo ekirarito, ekirato, “Au na ḡomi ḡemi ai kara baveia veiḡana tauna korikori boḡo tuḡamaḡi-fakaia ba?

¹³ Ḗomi na au ḡokiraḡiguni, ḡokirani ‘Vevaḡa-riba Tarimana’ ema ‘Vereḡauka’, mo tu moḡoni ḡokiraḡiguni, korana au tu moḡoni Vevaḡa-riba Tarimagu ema Vereḡauka.

¹⁴ Bema au ḡomi ḡemi Vereḡauka ema Vevaḡa-riba tarimagu na ḡomi kwakumi baḡuriḡiri nai, ḡomi maki tauḡemi fakami ai moḡo karomi tari kwakuri boḡono ḡuriḡiri.

¹⁵ Korana au na bavaḡa-ḡitami, be au na kara ḡomi ḡemi ai baveia veiḡana, ḡomi na maki boḡono veia.

¹⁶ Au na ḡomi moḡoni akiramini, ḡauvei merona na ḡena vere asi bevanaḡiani, e vetuḡunaḡi merona na betuḡua tarimana asi bevanaḡiani.

¹⁷ Toma maiḡeri dagara mabarari ḡomi na boḡo ribari, bema boḡo veirini nai tu boḡo iakuni.

Iesu ḡena mase ekiraḡi-foforiato

¹⁸ Au na ḡomi mabarami asi akiraḡimini, au na aḡabiviriḡirito tarimari tu au ribagu. Senaḡi mai tu Buka Veaḡa nuḡanai ḡetorerito guruḡari beḡene moḡoni ḡana: ‘Deikara au ḡesi beredi baḡa ḡani-vegogoani tarimana tu, kwakuna gwadirina beḡabi-vaisiani au ḡegu ai.’ (Moḡa anina tu, Iesu ma bekira-fitoḡaiani, benamo vaḡi-masena dabarana beveiani).

¹⁹ Toma au na ḡoirai beḡe ḡorani dagarari akira-varamini, be beḡe ḡorani nai tu boḡono riba-maoro, (Barau na etuḡuato) Tarimana tu Au.

²⁰ Moḡoni akiramini, au na atuḡuani tarimana eḡabiraḡeani tarimana na tu au eḡabiraḡeguni. Ma au eḡabiraḡeguni tarimana na au etuḡuguto tarimana, Barau, eḡabiraḡeani.”

Iesu Iudas Isakariota na berevaiani ekiraĝiato
Mataio 26:20-25; Mareko 14:17-21; Luka 22:21-23

²¹ Iesu na maiĝeri guruĝa ekiraĝirito murinai, nuĝana evekwaragi-baregoto, benamo eguruĝa-foforito, ekirato, “Akira-korikorimini, ĝomi ta na tu au borevaguni.”

²² Benamo ĝena mero ĝeveĝita-veĝitato, asi ribari deikara ekiraĝiato.

²³ Ĝena mero vekaravari ai Iesu na eura-viniato-ĝoi merona tu ĝia ĝenai evetabekauto.

²⁴ Ma Simona Petero na vetoĝai moĝo Ioane evaĝa-guruĝaiato, eurato, Iesu nedanaĝia deikara ekiraĝiani.

²⁵ Benamo (Iesu na eura-viniato-ĝoi merona) Iesu ĝenai ma evetabekauto, benamo edanaĝiato ekirato, “Vereĝauka, mo tu deikara, ei?”

²⁶ Iesu evaĝa-veseto, ekirato, “Au na beredi bafereiiani, benamo ĝia baviniani tarimana tu moĝea.” Benamo Iesu na beredi efereiato, ma Simona natuna, Iudas Isakariota, eviniato.

²⁷ Iudas na mo beredi eĝabiato, benamo Satani nuĝanai eraka-ĝurato. Benamo Iesu na ekiraiato, ekirato, “Kara ourani noveia tu novei-ĝarimoĝia.”

²⁸ Senaĝi mo ĝeĝaniĝani-vegogoto tarimari tu sebona ta maki asi eribato, karase nai Iesu na moĝesi ekiraiato.

²⁹ Moĝa nuĝanai Iudas tu moni mauĝa-mauĝana eĝita-ĝauato-ĝoi. Moĝesina naima ĝia kotari ĝetuĝamaĝito, Iesu na tu bekiraia, vereko ai karakara ĝeura-vinirini dagarari nea voiri, o asi ĝeri-ĝari tarimari dagara tari nea viniri ĝetato.

³⁰ Iudas na mo beredi eĝabi-raĝeato murinai tu, asikauna mo numa na eraka-rosito. Mo tu varau eboĝito.

Iesu Petero na bekira-ĝuniĝauani ekiraĝiato

³¹ Iudas eraka-rosito murinai, Iesu ekirato, “Maitoma Tarimarima Natuna beĝe vaĝa-raĝeani, ema Barau maki Natuna ĝenana beĝe vaĝa-raĝeani.

³² Bema Barau na Iesu bakunai vevaĝa-raĝe e mareva baregona beĝabiani nai tu, Barau tauĝena na maki tauĝena ĝena mareva baregona Tarimarima Natuna beviniani. Ma Barau na asikauna beviniani.

³³ Natugu, au ĝomi ĝesi tu asi bita tanu-maukani. Benamo ĝomi na au ma boĝo ĝita-vetauguni. Au na Iuda tarimari avaĝa-guruĝarito ilailanai, ĝomi maki mo guruĝa sebona avinimini: Au aiaĝoni gabuna ĝana, ĝomi tu asi boĝo iaĝoni riba.

³⁴ Taravatu guruĝana variĝuna avinimini. Tarikakami ĝesi boĝono veuravini. Au na ĝomi aura-vinimini ilailanai, ĝomi maki tarikakami ĝesi boĝono veuravini.

³⁵ Bema ġomi tarikakami ġesi boġo veura-vinini nai, tari-marima mabarari beġe ribani, ġomi tu au ġegu mero.”

³⁶ Simona Petero na Iesu edanaġiato, ekirato, “Vereġauka, ġoi tu aiġana oiaġoni?” Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Au aiġana aiaġoni gabuna ġana, maitoma au murigu na tu asi boġo iaġomani, senaġi gabivau boġo iaġomani murigu na.”

³⁷ Petero na Iesu ekiraiato, ekirato, “Vereġauka, kara dainai toma au ġoi murimu na tu asi baiaġosini riba? Au tu ġoi uramu ai ġegu maġuri batore-tariani, bamaseni.”

³⁸ Iesu na Petero evaġa-veveato, ekirato, “Ġoi ġemu maġuri tu au uragu ai botore-tariani otoni? Akira-korikorimuni, kokoroku roġosi roġo bene goġi nuġanai, ġoi na au tu vaġa-toitoi bokira-ġuniġauguni.”

14

Iesu tu dabara

¹ “Nuġami asi beġene raġe, ema asi boġono tuġamaġi-ġutuma. Barau boġono vaġa-moġonia, ema au maki boġono vaġa-moġonigu.

² Au Tamagu ġena numai daiġutu tu asisebo; bema asiġi nai tu, mai guruġa ġomi asi bara kira-varami: Au aiaġoni tu, ġomi ġemi gabu ta arovina-toreani.

³ Benamo aiaġoni, ġomi ġemi gabu barovina-toreani. Barovinatore-ġosiani vau, ma baġenoġoi-iaġomani, benamo ġomi baġori-iaġomini au ġesi bita tanuni. Be au ainai batanuni gabunai, ġomi maki monai au ġesi bita tanuni.

⁴ Au baiaġoni gabuna dabarana tu ġomi ma ribami.”

⁵ Tomasi na ekiraiato, ekirato, “Vereġauka, ġai tu asi ribama ġoi aiġana oiaġoni, ma dabara tu kamasi baġa ribaiani?”

⁶ Iesu na ekiraiato, ekirato, “Dabara tu au, e moġonina maki au, ema maġuri maki au. Tarima ta Tamagu ġenai dabara boruna na ta asi beiaġoni. Asiġina ġinavaġi. Au ġeguna moġo.

⁷ Bema moġoni au ġomi na ġoribaguto tu, au Tamagu maki ġoro ribaia. Ma toma vau ġoribaiani ema varau boġo ġitaia.”

⁸ Filippo na Iesu ekiraiato, ekirato, “Vereġauka, Tamara novaġa-ribama, be nuġama beġene genatari.”

⁹ Iesu na ekiraiato, ekirato, “Filipo, au ġoi ġesi tu kai-veġata atanuto, ma ġoi na au tu roġosi roġo boro ribagu? Au eġitaguni tarimana na Tamagu eġitaiani. Ma ġoi tu kamasi nai okirani, “Tamara novaġa-ribama otoni?”

¹⁰ Ġoi na asi ovaġa-moġoniani, au tu Tamagu nuġanai, ma Tamagu tu au nuġagu ai, ei? Au na ġomi avaġa-guruġamini guruġari tu dia au tauġegu ġegu maoro ai avaġa-guruġamini.

Asiġina. Mai tu Tamagu, ġia tu nuġagu ai etanuni, ġia na ġena ġauvei eveirini.

¹¹ Au akirani, au tu Tamagu nuġanai atanuni ema Tamagu tu au nuġagu ai etanuni atoni nai tu boġono vaġa-moġonigu. Bema asiġina nai, mai veiġa aveirini ġoġitarini nai boġono vaġa-moġonigu.

¹² Moġoni akiramini, au evaġa-moġoniguni tarimana tu, au na aveirini veiġari, ġia na maki beveirini. Ema ġia na tu veiġa barego lelevaġiri beveirini, au na aveirini veiġari tu bevanaġirini. Korana au tu Tamagu ġenai ma aiaġoni.

¹³ Ema au aragu ai karakara boġo noġirini tu, au na baveirini. Monana Tamagu beġe vaġa-raġeani Natuna baku-nai.

¹⁴ Au aragu ai kara boġo noġi-raġerini dagarari mabarari tu, veiġari au na baveirini.”

Iesu na Iauka Veġa ekiraġi-toreato

¹⁵ “Bema ġomi na au ġoura-viniguni nai tu, au ġegu taravatu guruġari boġo korana-iaġirini.

¹⁶ Benamo au na Tamagu banoġiani, bena ġia na vevaġa-kava tarimana ta ma bevinimini. Mo vevaġa-kava tarimana tu ġomi ġesi betanu-vanaġi vanaġini.

¹⁷ Ġia tu guruġa moġonina evaġa-foforiani Iaukana. Ġia tu tanobara maġurinai ġetanuni tarimari na asi beġe ġabi-raġeani riba, korana asi ġeġitaiani ema asi ġeribaiani. Senaġi ġia ġomi tu ma ribami, korana ġia tu ġomi ġesi ġotanuni ema ġomi nuġami ai betanuni.

¹⁸ Au na ġomi ġereġami gara noġa asi baiaġuimini. Au ma baġenoġoi-iaġomani ġomi ġemi ai.

¹⁹ Tanobara tarimari na asi ma beġe ġitaguni ġarona tu asi manaġa, senaġi ġomi na tu boġo ġitaguni. Ġomi tu au amaġuri-taġoni bakunai, be boġo maġuri-taġoni.

²⁰ Mo ġaro ai ġomi boġo ribani, au tu Tamagu nuġanai atanuni, ema ġomi au nuġagu ai ġotanuni, ema au ġomi nuġami ai atanuni.

²¹ Au ġegu taravatu guruġari eġabi-raġerini ema ekorana-iaġirini tarimana na tu au eura-viniguni. Ema au eura-viniguni tarimana tu au Tamagu na maki beura-viniani. Au na maki baura-viniani ema au tauġegu ġia ġenai bavevaġa-foforini.”

²² Iudas, dia Iudas Isakariota, na ekiraiato, ekirato, “Vereġauka, kamasai nai ġoi tauġemu ġai ġemai tu bovevaġa-foforini, senaġi tanobara ġenai tu asiġina?”

²³ Iesu na evaġa-veaseato, ekirato, “Au eura-viniguni tarimana na au ġegu vevaġa-riba bekorana-iaġiani. Benamo au Tamagu na mo tarima beura-viniani. Benamo tauma

ruarua baġa iaġoni ġia ġenai, bena ġia ġesi baġa tanu-vanaġi vanaġini.

²⁴ Au asi eura-viniguni tarimana tu, au ġegu guruġa asi ekorana-iaġirini. Mai guruġa ġoseġaġirini tu dia au ġegu, senaġi Tamagu ġena; au tu ġia na etuġuguto.

²⁵ Ġomi ġesi roġo atanuni nuġanai, maġeri guruġa ġomi akira-varamini.

²⁶ A ġomi vaġa-kavami tarimana tu Iauka Veaġa. Ġia tu au aragu ai Tamagu na betuġu-iaġomaiani. Ġia na dagara mabarari bevaġa-ribamini, ema au na kara akiraġirito dagarari, ġemi tuġamaġi ai ma bevaġa-fofori ġenoġoirini.

²⁷ Maino ġomi ġesi mai aiaġuiani. Mai tu au ġegu maino ġomi avinimini. Ema mai maino au na ġomi avinimini tu, dia tanobara tarimari na ġomi ġevinimini kavana avinimini. Nuġami asi beġene raġe e asi boġono tuġamaġi-ġutuma ema asi boġono gari.

²⁸ Au baguruġa boġo seġaġia, au bakira, 'Au tu araka-ġerevaġini, senaġi ma baġenoġoi-iaġomani ġomi ġemi ai.' Bema au boġoro ura-vinigu nai tu, Tamagu ġenai aiaġoni, be ġoro iaku, korana au Tamagu tu iaru-korokoro, au iata-raġegu ai.

²⁹ Mai veġa tu roġosi roġo bere ġora nuġanai akira-varamini. Be mai veġa befoforini nai, boġono vaġa-moġonigu.

³⁰ Au ġomi ġesi asi bita guruġa-guruġa maukani, korana mai tanobara eġori-kauani verena, Satani, tu dori eraġasini. Ġia tu asi kokorena, be au ġegu ai kara ta asi beveiani.

³¹ Senaġi mai tanobara tarimari beġene riba, au na Tamagu aura-viniani. Ema au tu Tamagu na ekiraġiato ilailanai aveini.

Be ġovariġisi, mai gabu na siraka-veġita.”

15

Vine ema legana

¹ “Au tu vine ġauna korikori, ma au Tamagu tu vine tavoġana ġauvei-iaġina tarimana.

² Vine legari au ġegu ai kafakau dagarari, asi ġeġwani legari tu, ġia na ebasi-vaġirini; ma lega mabarari ma ġwari tu, ġia na eiarevarini, beġene ġwa-vovoka uranai.

³ Ġomi tu varau boġo iareva-ġosi. Mo guruġa avinimito moġeri na beġe iarevami.

⁴ Au ġegu ai boġono kafakau, be au maki ġomi ġemi ai kafakau-taġo bana tanu. A vine legana ta ġereġana moġo nai tu asi beġwani, senaġi vine ġauna ġenai bekafakau-taġoni vau

beḡwani. Ġomi maki moḡesi, bema au ḡesi asi boḡo sebonani nai, ḡwaḡwami ta asi bevetoreni.

⁵ Au tu vine, a ḡomi tu lega. Au ḡegu ai bekafakauni, au ḡia ḡenai bakafakauni kavana, tarimana tu ḡwaḡwana asisebo bevetoreni. Bema au boḡo iaḡuiguni nai, dagara ta asi boḡo vejani.

⁶ Au ḡegu ai asi ekafakauni tarimana tu, vine ḡauna legana noḡa beḡe ḡabiani, ma beḡe fitoḡaiani, benamo bea kaukauni. Mo ḡau legari kakorori tu ḡeḡabi-vegogorini, benamo karavai ḡefiu-raḡerini, benamo ḡegaburini.

⁷ Bema ḡomi au ḡegu ai boḡo kafakauni o au ḡesi boḡo sebonani, ma au ḡegu guruḡa ḡomi ḡemi ai betanuni nai tu, kara ḡoura-vinirini dagarari boḡo noḡini tu, ḡemi noḡinoḡi dagarari boḡo ḡoitaḡorini.

⁸ Bema ḡwaḡwami asisebo asisebo beḡe vetoreni nai tu, tarimarima na au Tamagu ḡevaḡa-raḡeani, ema ḡomi maki au ḡegu mero korikori ai boḡo iaḡoni.

⁹ Tamagu na au eura-viniguni ilailanai, au na ḡomi maki aura-vinimini. Vanaḡivanaḡi au ḡegu veuravini nuḡanai boḡono tanu.

¹⁰ Bema au ḡegu taravatu guruḡari boḡo korana-iaḡirini nai, ḡomi tu au ḡegu veuravini nuḡanai boḡo tanuni, ilailana au Tamagu ḡena taravatu guruḡari akorana-iaḡirini, benamo ḡia ḡena veuravini nuḡanai atanuni kavana.

¹¹ Au na maiḡeri guruḡa ḡomi bavinimi anina tu, au ḡegu iaku ḡomi nuḡami ai bene tanu, be ḡomi maki nuḡami iaku na beḡene vonuvonu-raḡe.

¹² Au ḡegu taravatu guruḡana tu maiḡa, tauḡemi fakami ai karomi ḡesi boḡono veuravini, au na ḡomi aura-vinimini kavana.

¹³ Ma ḡena veuravini barego lelevaḡina tarimana tu, karonu urari ai ḡena maḡuri gwaina asi eḡabiani, etoretariani. Ma ḡena veuravini barego tarimana korikori tu moḡa, ma boruna ta tu asiḡina maia.

¹⁴ Bema au na kara akiramini veiḡari boḡo veirini nai, ḡomi tu au ḡatagu.

¹⁵ Au na ḡomi tu vetuḡunaḡi-iaḡovini tarimami asi ma bakiraḡimini, korana vetuḡunaḡi-iaḡovini tarimana na ḡena vere na kara eveiani, ḡia tu asi ribana. A ḡomi tu ḡata batoni, korana au Tamagu ḡenana kara aseḡaḡirito dagarari mabarari tu, ḡomi varau avaḡa-ribamito.

¹⁶ Ġomi na au asi ḡoḡabi-viriḡiguto, senaḡi au na ḡomi aḡabi-hidimito, ema avaḡa-ruḡamito boḡono iaḡo, ḡwaḡwami boḡono vaḡa-ḡorari, ma moḡeri tu namo moḡo beḡene tanu-vanaḡi vanaḡi. Moḡesina tu karakara ḡoura-vinirini dagarari au aragu ai Tamagu boḡo noḡiani tu, Tamagu na bevinimini.

17 Au ġegu taravatu guruġana ġomi avinimini tu maiġa, karomi ġesi boġono veuravini.”

Tanobara tarimari na Iesu ġena mero ġeiau-rakava vinirito

18 “Bema tanobara tarimari na beġe iau-rakava vinimini nai, boġono riba, au tu ġeiau-rakava vini-guineguto.

19 Bema ġomi tanobara ġena tarimarima roġo ġoro tanu tu, tanobara tarimari na beġere ura-vinimi, korana ġomi tu ġia ġeri tarimarima bene. Senaġi ġomi tu dia tanobara ġena tarimarima. Asiġina. Ġomi tu varau aġabi-viriġimito, ma tanobara maġurina nuġana na aġabi-vaġimito. Moġa lorinai tanobara tarimari na ġeiau-rakavamini.

20 Akiramito guruġana boġono tuġamaġi-taġoa: ‘Vetuġunaġi merona na etuġu-naġiani tarimana asi bevanaġiani.’ Bema au ġevaġa-midigu midiguguto, ġomi maki beġe vaġa-midigu midigumini. Bema au ġegu guruġa ġekorana-iaġirito, ġomi ġemi guruġa maki beġe korana-iaġirini.

21 Ġia na maiġeri veiġa asi namori mabarari ġomi ġemi ai beġe veirini tauna korikori tu, ġomi na au aragu ġokorana-iaġiani nai; korana au etuġuguto Barauna ġia tu asi ribari.

22 Bere au asi bara iaġoma, ma asi bara guruġa-viniri, ġia tu asi ġeri rakava. Senaġi ġia maitoma ġeri rakava na tu asi ġeri raga-maġuri dabarana.

23 Au eiau-rakavaguni tarimana na au Tamagu maki eiau-rakavaiani.

24 Bere au na nuġa-farevaġi veiġari, tarima tari na roġosi roġo beġene veiri dagarari, ġia vefakari ai asi bara veiri, ġia tu asi ġeri vei-rakava. Senaġi maitoma ġia na moġeri nuġa-farevaġi veiġari tu beġe ġitari, ma nuġanai ġia na au ma Tamagu ġesi tauma ruarua tu ġeiau-rakavamani.

25 Senaġi maiġeri veiġa ġeġorani korana tu, taravatu nuġanai ġetoreato guruġana bene moġoni ġana. Mo guruġa tu iniġesi ekirani: ‘Au tu ġeiau-rakava-kavaguto moġo, asi korana tai.’

26 Vevaġa-kava Iaukana tu beiaġomani. Ġia tu guruġa moġoniri kiraġi-kiraġiri Iaukana, Tamagu ġenana beiaġomani. Au na ġomi ġemi ai batuġuani, Tamagu sevinai batanuni nai tu. Ġia na au bema kiraġi-foforiguni.

27 Ġomi na maki au roġo boġono kiraġi-foforigu, korana ġomi tu au ġesi tatanuni tovotovona na veġata bene.”

16

1 “Au na maiġeri guruġa akira-varamini, korana asi aurani ġemi veġabidadama na boġono raka-veġita.

² Iuda tarimari ġeri rubu na beġe tore-veġitamini. Aba, ġarona mani eiaġomani, tau ta na bevaġi-masemini nai tu, ġia mataboru bekirani, ġia tu Barau vetuġunaġina eiaġo-viniani.

³ Maġeri veġa ġomi ġemi ai beġe veirini korana tu ġia na au Tamagu asi ġeribaiato, ema au maki asi ġeribaguto.

⁴ Senaġi au na maġeri guruġa tu nakiravara-guinemi. Be ġoirai vau tarimarima na veġari ġemi ai beġea veirini nai, maġeri guruġa bakira-varami boġono tuġamaġiri.

Iauka Veaġa ġena ġauvei

Tovotovonai au tu roġo ġomi ġesi tatanuto-ġoi naima, maġeri guruġa ġemi asi akiraġirito.

⁵ Senaġi toma tu etuġu-mariġoguto Barauna ġenai ma aġenoġoi-iaġoni, ma ta na tu asi odanaġiguni, 'Ġoi tu aiġana oiaġoni?' asi otoni.

⁶ Ġomi tu maġeri guruġa bakira-varami nai, nuġami ġevewaraġini e ġetaġitaġini.

⁷ Senaġi moġoni akiramini, mai tu ġomi ġemi namo uranai ġomi vekaravami na araka-ġerevaġini, arakani. Korana tu bema au asi barakani nai, vevaġa-kava Iaukana ġemi ai asi beiaġomani. Senaġi bema au baiaġoni nai tu, ġemi ai batuġu-iaġomaiani.

⁸ Ma ġia beiaġomani nai, mai tanobara tarimari ġeri veirakava ma Barau ġena vei-iobukaiobuka ema Barau na tanobara tarimari bekota-vinirini aniri bevaġa-fofori ginikaurini.

⁹ Ġeri veirakava tauna korikori tu, au asi ġevaġa-moġoniguni.

¹⁰ Barau ġena vei-iobukaiobuka tauna korikori tu maġa, au tu Tamagu ġenai aiaġoni, be asi ma boġo ġita-ġenoġoiguni.

¹¹ Ema Barau na tanobara tarimari bekota-vinirini anina tu maġea, mai tanobara verena tu varau ekota-viniato.

¹² Dagara vovoka roġo aurani nakira-varami, senaġi mabarari maitoma tu asi ilaila boġo tuġamaġi-fakarini e asi boġo ġabi-raġerini.

¹³ Senaġi guruġa moġoni Iaukana beiaġomani, ġia na vau ġomi beġori-kaumini, benamo guruġa moġoniri boġo ribarini. Korana ġia tu dia tauġena ġena tuġamaġi guruġari bekiriraġirini. Asiġina. Ġia tu au ġeguna beseġaġini guruġari moġo bekiriraġirini. Ema gabivau beġe ġorani dagarari bekiravara-guinemini.

¹⁴ Ġia na au bevaġa-raġeguni, korana au ġeguna beġabirini guruġari ġomi bekiravaramini.

¹⁵ Au Tamagu ġena dagara mabarari tu au ġegu. Moġesi naima au bakira, 'Ġia na au ġeguna beġabirini guruġari ġomi bekiravaramini.' "

“Ĝemi nuĝa-midigumidigu tu iaku verere ai beĝe iaĝoni”

16 “Ĝaro asi manaĝa nuĝanai, ĝomi na au asi ma boĝo ĝitaguni, ma ĝaro asi manaĝa murinai tu, ma boĝo ĝitaguni. [Korana au tu Tamagu ĝenai aiaĝoni.]”

17 Benamo ĝena mero kotari tauĝeri vefakari ai moĝo ĝeguruĝa-guruĝato, ĝekirato, “Mai ĝia na tu kara ekiraĝiani, ekirani, ‘Ĝaro asi manaĝa nuĝanai au asi ma boĝo ĝitaguni, ma ĝaro asi manaĝa murinai tu ma boĝo ĝitaguni,’ e ma ekirani, ‘Korana au tu Tamagu ĝenai aiaĝoni?’”

18 Moĝesina naima ĝekirato, “Mai ĝia na tu kara ekiraĝiani, ekirani, ‘Ĝaro asi manaĝa’ etoni? Ĝita asi taribani ĝia na tu kara ekiraĝiani!”

19 Iesu eribato, ĝena mero ĝeri ura tu ĝedanaĝia ĝetato-ĝoi, naima ĝia na evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Ĝomi tu tauĝemi ĝereĝami au na kara bakiraĝia vedare-mutukana ĝoveini ei? Au bakira, ‘Ĝaro asi manaĝa nuĝanai asi ma boĝo ĝitaguni, ma ĝaro asi manaĝa murinai tu ma boĝo ĝitaguni,’ basi anina ĝovetauani?”

20 Moĝoni akiramini, ĝomi tu boĝo taĝini e boĝo taĝi-vanoro vanoroni, senaĝi tanobara tarimari tu beĝe iakuni, beĝe verereni. Ĝomi tu boĝo nuĝa-midigu midiguni, senaĝi ĝemi nuĝa-midigumidigu tu iaku verere ai beĝe iaĝoni.

21 Vavine ta mero nevaĝa-maĝuria ĝana tu, emidigumidiguni, korana ĝena ĝabi aoana eraĝasini. Senaĝi mero emaĝurini nai, ĝenai mo midigumidigu tu etuĝa-rekwaiani, korana mero ta tanobarai varau bevaĝa-maĝuria iakunai.

22 Ĝomi maki moĝesina: Toma tu ĝonuĝa-midigu midiguni, senaĝi au na ma baĝita-ĝenoĝoimini, be ma boĝo iakuni. Ma tarima ta na ĝomi ĝemi mo iaku tu asi ilaila ĝemina ma beĝabi-veĝitaiani.

23 Ma mo ĝaro ai ĝomi na au dagara ta asi ma boĝo noĝiguni. Moĝoni akiramini, au aragu ai karakara boĝo noĝirini dagarari mabarari, au Tamagu na bevinimini.

24 Beiaĝoma mo initoma, ĝomi na au aragu ai dagara ta roĝosi roĝo boĝoro noĝia. Au aragu ai boĝono noĝi-raĝe, be boĝono doĝari; benamo nuĝami iaku na beĝene vonuvonu-raĝe.”

Iesu na tanobara ĝena seĝuka evaĝa-ketoato

25 “Maiĝeri guruĝa au na ĝomi ĝemi tu barabore ai aki-raĝirini, senaĝi ĝaro ĝoirai tu barabore ai asi ma bavaĝa-guruĝamini. Goirai vau au Tamagu varina tu ĝemi bakiraĝi-fofori ginikauani.

26 Mo ġaro beraġasini nai, ġomi tu au aragu ai boġo noġinoġini. A au tu asi akirani, au na ġomi urami ai Tamagu banoġiani;

27 korana Tamagu tauġena na ġomi eura-vinimini. Ġomi eura-vinimini, korana ġomi na au ġoura-viniguni, ema ġovaġa-moġoniguni, au tu Barau ġenana aiaġomato.

28 Au tu Tamagu sevina na mai tanobara ġana amariġoto. Ma toma tu mai tanobara aiaġuiani, Tamagu ġenai ma aġenoġoi-iaġoni.”

29 Ġena mero na ġevaġa-guruġaiato, ġekirato, “Oġitaiani, toma ġoi tu oguruġa-fofori ġinikauni, asi oguruġa-baraboreni.

30 Toma ġai ġama riba-korikorini, ġoi tu dagara mabarari ma ribamu. Tarima ta na nedanaġimu betoni vedanaġina maki, ġoi na tu boriba-guineani. Moġa lorinai ġavaġa-moġonimuni, ġoi tu moġoni Barau ġenana oiaġomato.”

31 Iesu na evaġa-veserito, ekirato, “Mai vau ġovaġa-moġoniguni, ei?

32 Moġoni, ġarona mani eiaġomani, varau beraġasi, ġomi tu boġo raga-rovorovoni, tata ġemi ura ragana boveini, benamo au tu ġereġagu boġo iaġui-momoraġiguni. Senaġi au tu dia ġereġagu, korana Tamagu tu au sevigu ai.

33 Au aurani, au ġegu ai boġono kafakau, be au ġegu ai maino boġono ġabi uranai, au na maiġeri guruġa ġomi bakira-varami. Mai tanobarai ġotanuni nai, midigumidigu boġo ġoitaġoani. Senaġi boġono kokore! Au na tanobara ġena seġuka avaġa-ketoato.”

17

Iesu ġena ġuriġuri

1 Iesu moġesi eguruġa-ġosito murinai, egaga-raġeto, guba eġitaiato, benamo ekirato, “Tamagu, horana tu maiġa. Natumu marevana baregona novaġa-foforia, be Natumu na ġoi marevamu baregona maki bene vaġa-foforia.

2 Korana ġoi na maoro ġia oviniato, tarimarima mabarari ġia ġena veġitaġau gaburenai beġene tanu. Be ġoi na ġia oviniato tarimari mabarari maġuri vanaġivanaġi bene viniri.

3 Maġuri vanaġivanaġi tu maiġa: Maġuri vanaġivanaġi beġe ġabiani tarimari mabarari beġene riba, Barau moġonimu tu ġoi sebomu kwariġutu moġo, ema Iesu Keriso beġene ribaia. Iesu Keriso tu ġoi na otuġuato tanobara ġana.

4 Au na ġoi tanobarai bavaġa-raġemu. Ġoi na oviniguto bana veia otato ġauveina varau bavaġa-koria.

5 Tama, tanobara roġosi bere vesina ema au maki roġo ġoi ġesi atanuto-ġoi nuġanai, au ġegu ai tu mareva baregona

etanuto-ḡoi. Toma aurani, mo mareva ḡoi tauḡemu ḡoiramu ai ḡegu ai novaḡa-foforia.”

Iesu ḡena mero ḡeri eḡauḡauto

⁶ “Tanobara maḡurina nuḡana na oḡabi-vaḡirito, benamo oviniguto tarimari ḡeri ai ḡoi tu avaga-foforimuto. Moḡeri tu ḡoi ḡemu tarimarima, ḡoi na au oviniguto. Ma ḡia na ḡoi ḡemu guruḡa ḡekorana-iaḡiato.

⁷ Toma ḡia beḡe riba, ḡoi na oviniguto dagarari mabarari tu ḡoi ḡemuna moḡo ḡeiaḡomato.

⁸ Korana ḡoi na oviniguto guruḡari mabarari akiravararito. Ḗia na mo guruḡa mabarari ḡeḡabi-raḡerito, ma ḡeriba-maoroto, au tu ḡoi sevimu na aiaḡomato. Ema ḡevaḡa-moḡoniani, au ḡoi na otuḡu-iaḡomaguto.

⁹ Au tu ḡia ḡeri aḡuriḡurini. Au tu dia mai tanobara maḡurinai ḡetanuni tarimari ḡeri aḡauḡauni. Senaḡi au oviniguto tarimari ḡeri aḡauḡauni, korana ḡia tu ḡoi ḡemu tarimarima.

¹⁰ Au ḡegu tarimarima mabarari tu ḡoi ḡemu tarimarima. Ema ḡoi ḡemu tarimarima mabarari tu au ḡegu tarimarima. Ema ḡia ḡerina au aragu evaraḡeni, korana au ḡegu mareva baregona ḡevaḡa-foforiani.

¹¹ Au tu ḡoi ḡemu ai aiaḡosini, mai tanobarai asi batanurovaḡini. Senaḡi ḡia tu tanobarai roḡo beḡe tanuni. Tamagu Veaḡamu, ḡoi na au oviniguto tarimari ḡoi aramu seḡukana na bono ḡitaḡauri. Be ḡia mabarari beḡene sebona, ḡita tauruarua kavana.

¹² Au tanobarai roḡo ḡia ḡesi atanuto-ḡoi nuḡanai, ḡoi aramu seḡukana na ḡia anariḡaurito-ḡoi. Goi na au oviniguto tarimari tu aḡitaḡau-ḡinikaurito, be ta asi erekwarekwato; bene rekwarekwa tauna moḡo, moḡoni erekwarekwato, Buka Veaḡai ḡetoreato guruḡana vaḡa-moḡonina ḡana.

¹³ Senaḡi toma au tu ḡoi ḡemu ai aiaḡosini. Au tu roḡo tanobarai maiḡegu nuḡanai, maiḡeri guruḡa bakiraḡiri, au ḡegu iaku e verere na ḡia nuḡari bene vaḡa-vonuvonu raḡeri ḡana.

¹⁴ Ḗoi ḡemu guruḡa au na ḡia varau avinirito. Ma tanobara maḡurinai ḡetanuni tarimari na ḡeiau-rakavarini, korana ḡia toma tu dia mai tanobara tarimari, au kavana, au tu dia mai tanobara tarimagu.

¹⁵ Au tu dia ḡia mai tanobara na bono ḡabi-vaḡiri ḡuriḡurina aveini. Senaḡi anoḡimuni, bono nariḡauri, be Tarima Rakavana, Satani, na asi bene ḡabiri atoni.

¹⁶ Ḗia tu dia mai tanobara tarimari, au kavana, au tu dia mai tanobara tarimagu.

17 Ġoi ġemu guruġa moġonina na novaġa-veaġari; ġoi ġemu guruġa tu moġoni.

18 Ġoi na tanobara maġurinai ġetanuni tarimari fakari ai au otuġu-toġaguto ilailana, au na ġia maki tanobara maġurinai roġo ġetanuni tarimari vekaravari ai batuġu-toġari.

19 Ġia urari ai au tauġegu avevaġa-veaġani, be ġia maki beġene veaġa-korikori.”

Iesu eġuriġurito veġabidadama tarimari mabarari ġeri

20 “Au tu dia ġia ġena mero ġereġari ġeri moġo aġauġauni. Asiġi. Au tu ġia na vari beġea fiuani nai, au beġe vaġa-moġoniguni tarimari mabarari maki ġeri aġuriġurini.

21 Be ġia mabarari sebonai beġene iaġo, Tama, ġoi au nuġagu ai otanuni ema au ġoi nuġamu ai atanuni ilailana. Moġesi kavana au aurani, ġia maki beġene sebona moġo, ma ġita nuġarai beġene tanu, be tanobara maġurinai roġo ġetanuni tarimari beġene riba, au tu ġoi na otuġu-mariġoguto.

22 Ġoi na au mareva baregona oviniguto dagarana ġia avinirito, ġia sebonai beġene iaġo uranai, be ġita taura ruarua sebona kavana, ġia maki beġene sebona.

23 Au ġia nuġari ai, ma ġoi au nuġagu ai, be ġia maki beġene sebona-kwariġuto korikori. Benamo monana tanobara maġurinai roġo ġetanuni tarimari beġene riba, au tu ġoi na otuġu-iaġomaguto, ema beġene riba maki, ġoi na ġia oura-vinirini au oura-viniguni kavana.

24 Tama, au ġegu ura baregona tu, au ainai batanuni, au oviniguto tarimari maki au ġesi, be monai baġana tanu, be au mareva baregona oviniguto marevana beġene ġitaia. Mo mareva oviniguto, korana au ġoi na tu tanobara roġosi roġo boro veia nuġanai veġata oura-viniguto.

25 Tamagu o, ġoi tu vei-iobukaiobuka Baraumu, tanobara maġurinai ġetanuni tarimari na ġoi asi ġeribamuto. A au na tu ġoi aribamuto, ema au ġegu mero maiġeri tu beġe riba, au tu ġoi na otuġu-mariġoguto.

26 Ġoi aramu ġia akira-vararito, e roġo bakiraġi-foforiani. Korana monana au oura-viniguni veuravinina ġia nuġari ai betanuni, ema au maki ġia nuġari ai batanuni.”

18

Iesu tuari tarimari na ġeġabiato

1 Iesu na mo ġauġau ekiraġi-ġosiato murinai, ġena mero ġesi ġerakato. Ġeiaġoto, Kidron ġarukana na ġerakavanaġito, reke ta ġana. Monai tu vamoka ta, ma ġena mero ġesi mo vamoka nuġana na ġeraka-toġato.

² Iudas, Iesu erevaiato tarimana, maki mo gabu tu ma ribana, korana Iesu ma ġena mero ġesi monai ġaro vovoka ġetanu-vegogoto-ġoi.

³ Moġesina naima Iudas na Roma vetari tarimari e Rubu Veaġa ġitaġauna tarimari tari eġoririto. Mo Rubu Veaġa ġitaġauna tarimari tu Rubu Veaġa vereri baregori e Farisea tarimari na ġetuġurito. Benamo mo vamoka ġana ġeiaġoto, ma tosiri, ma lamefari, ema ma ġeri vetari farefareri.

⁴ Iesu tu ribana guine, ġia ġenai kara beġe ġorani dagarari mabarari, naima eiaġoto seviri ġana, benamo edanaġirito, ekirato, “Ġomi na tu deikara ġovetauani?”

⁵ Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Iesu, Nasareta tarimana.” Iesu na ekirarito, ekirato, “Tarimana tu au.” Ma Iudas, Iesu erevaiato tarimana, maki ġia ġesi monai ruġataġo.

⁶ Iesu na ekirarito, ekirato, “Tarimana tu au,” etato nai, ġia mabarari ġeruġa-ġenoġoito, benamo tano ai ġeketo-tarito.

⁷ Iesu na ma edanaġi-ġenoġoirito, ekirato, “Ġomi na tu deikara ġovetauani?” Benamo ġia ġekirato, “Iesu, Nasareta Tarimana.”

⁸ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Au na bakirami, tarimana tu au. Bema ġomi tu au moġo ġovetauguni nai, maiġeri tarima ġotuġuri, ġeraka.”

⁹ Moġesi ekirato, korana ġia ġena guruġa tovotovonai eki-raġiato guruġana bene moġoni ġana, ekirato, “Au oviniguto tarimari tu sebna ta maki asi avei-rekwa-rekwaiato.”

¹⁰ Ma nuġanai Simona Petero ġimanai tu vetari baġana ta. Mo vetari baġana einu-vaġiato, edaveato, benamo Rubu Veaġa verena baregona ġena vetuġunaġi-iaġovini tarimana seġana aroribana ebase-vaġiato. Mo vetuġunaġi-iaġovini tarimana arana tu Malko.

¹¹ Benamo Iesu na Petero ekiraiato, ekirato, “Ġoi na mani vetari baġana faosinai noġura-toġaia! Au Tamagu na bevinigu midigumidigu bedina tu asi bana niua, ei?”

Iesu Anas ġenai ġeġori-iaġoato

¹² Benamo vetari tarimari ma ġorikauri tarimana ema Iuda tarimari ġeri Rubu Veaġa ġitaġauna tarimari na Iesu ġeġabiato, benamo ġebarubaruato,

¹³ benamo Anas ġenai ġeġori-iaġo guineato, korana Anas tu Kaiafas ġena taġama. Kaiafas na Anas natuna vavinena eġaraġoato. Kaiafas tu Rubu Veaġa verena baregona mo laġani ai.

¹⁴ Kaiafas na Iuda tarimari esisiba-vinirito, ekirato, “Namonu tu tarima sebna ta moġo tarimarima mabarari urari ai bene mase.”

*Petero na Iesu ekira-ḡuniḡauato**Mataio 26:69-70; Mareko 14:66-68; Luka 22:55-57*

¹⁵ Simona Petero e Iesu ḡena mero ta na tu Iesu ḡeraka-ḡiuato. Rubu Veāḡa verena baregona tu ma ribana, mo Iesu ḡena mero moḡa. Moḡesi nai ḡia maki Iesu ḡesi evaḡa-rakatoḡa sebonaiato, Rubu Veāḡa verena baregona ḡena numa maḡuna nuḡanai Kota gabunai.

¹⁶ Senaḡi Petero tu ḡatama-boka murikanai moḡo eruḡato. Ma mo Iesu ḡena mero, Rubu Veāḡa verena baregona na eribaiato merona, ma eḡenoḡoito, benamo ḡatama-boka eḡita-ḡauato ḡuiatona ea vaḡa-guruḡaiato, ma Petero eḡori-toḡaiato.

¹⁷ Benamo ḡatama-boka eḡita-ḡauato ḡuiatona na Petero ekiraiato, ekirato, “Ḡoi maki mai tarima ḡena mero ta, ene?” Petero evaḡa-veseto, ekirato, “Asiḡina, au tu asiḡi.”

¹⁸ Mo gabu faraka na eḡabiato, be vetuḡunaḡi-iaḡovini tarimari ema Rubu Veāḡa ḡitaḡauna tarimari na tu karava ta ḡetutuato. Benamo mo karava ḡeruḡa-ḡeḡeraḡiato, ḡevetunuto-ḡoi. Petero maki ḡia seviri ai eruḡato ma evetunuto-ḡoi.

*Rubu Veāḡa verena baregona na Iesu edanaḡiato**Mataio 26:59-66; Mareko 14:55-64; Luka 22:66-71*

¹⁹ Mo horai tu Rubu Veāḡa verena baregona na Iesu edanaḡiato, Iesu ḡena mero e ḡena vevaḡa-riba evedanaḡi-iaḡirito.

²⁰ Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Au tu tarimarima ḡutuma-bara ḡoirari ai aguruḡa-foforito. Au tu vanaḡivanaḡi Iuda tarimari ḡeri rubu ai ema Rubu Veāḡa nuḡari ai avevaḡa-ribato-ḡoi, ma Iuda tarimari ḡema-raka-vegogoni gaburi ai, au asi aguruḡa-vekuretoḡato.

²¹ Kara dainai au odanaḡiguni? Mo au aguruḡato ḡeseḡaḡiguto tarimari noa danaḡiri, ḡia ma ribari au na kara akiravara-vinirito.”

²² Iesu moḡesi eguruḡato nai, Rubu Veāḡa ḡitaḡauna tarimana ta ḡia sevinaḡi eruḡa-taḡoto-ḡoi, monana Iesu ḡoirana eforo-bubuḡauato. Benamo Iesu ekiraiato, ekirato, “Ḡoi mai Rubu Veāḡa verena baregona tu maniḡesi ovaḡa-guruḡaiani?”

²³ Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Bema au na guruḡa rakavana ta bakiraḡia nai, nokiraḡia, kamara guruḡa rakavana! Senaḡi bema au tu baguruḡa-korikori, kara dainai boforogu.”

²⁴ Benamo Anas na Iesu roḡo varo na barubaru Rubu Veāḡa verena baregona Kaiafas ḡenai etuḡu-iaḡoato.

Petero na Iesu ma ekira-ḡuniḡau ḡenoḡoiato

Mataio 26:71-75; Mareko 14:69-72; Luka 22:58-62

25 Simona Petero tu roḡo ruḡataḡo karavai evetunuto-ḡoi. Benamo karava sevinaḡi ḡeruḡa-vegogoto tarimari na ḡedanaḡiato, ḡekirato, “Ḡoi maki ḡia ḡena mero ta, ene?” Petero evekira-ḡuniḡauto, ekirato, “Asiḡina, au tu asiḡi.”

26 Rubu Veḡa verena baregona ḡena vetuḡunaḡi-iaḡovini tarimana ta tu mo Petero na seḡana ebasi-vaḡiato tarimana garagarana ta, ḡia ekirato, “Au atuḡamaḡini tu, ḡoi maki ḡia ḡesi mo vamoka nuḡanai aḡitamuto banaḡu, ene?”

27 Petero ma evekira-ḡuniḡau ḡenoḡoito, ma nuḡanai asikauna tu kokoroku eḡoḡito.

Iesu Pilato ḡoiranai

Mataio 27:1-2 ema 27:11-14; Mareko 15:1-5; Luka 23:1-5

28 Benamo Iuda tarimari na Iesu Kaiafas sevina na ḡeḡori-iaḡoato Roma ḡeri gavana ḡena numa barana ḡana. Mo tu varau ekini-mama mamato-ḡoi. Ma Iuda tarimari tu asi ḡeurato, Roma ḡeri gavana ḡena numai beḡene raka-toḡa, korana ḡekirato, veiareva, asi rakavari, beḡene tanu. Ḡia ḡeri ura tu Pasova o mase aneruna na Isaraela tarimari evanaḡirito moḡo asi evaḡirito verekona beḡene ḡania veḡata.

29 Benamo Pilato ḡeri ai eraka-rosito, benamo ekirato, “Mai tarima boḡo ḡabi-iaḡomaia ḡena kerere korana tu kara?”

30 Ḡia na ḡevaḡa-veseato, ḡekirato, “Bema ḡia veiḡa rakavari asi bere vei nai tu, ḡoi ḡemu ai asi baḡara ḡabi-iaḡomaia.”

31 Benamo Pilato na ekirarito, ekirato, “Ḡoḡabia, ma ḡoḡori-iaḡoa, benamo ḡemi taravatu ekirani ilailanai ḡoa vaḡa-kotaia.” Moḡesi naima Iuda tarimari na Pilato ḡekiraiato, ḡekirato, “Ḡai ḡema taravatu na tu maoro asi evinimani, tarima ta baḡana vaḡi-masea.”

32 Maiḡa eḡorato anina tu, Iesu na ḡia aiḡesina bemaseni ekiraḡiato guruḡana bene moḡoni ḡana.

33 Benamo Pilato numa barana ḡana ma erakatoḡa-ḡenoḡoito, bena Iesu ekeaiato, ma edanaḡiato, “Ḡoi tu Iuda tarimari ḡeri vere ba?”

34 Iesu na evaḡa-veseato, ekirato, “Ḡoi maniḡesi au okiraḡini tu tauḡemu nuḡamu siga moḡo oguruḡani ba tarima tari na beḡe kira-varamu guruḡana.”

35 Pilato evaḡa-veseto, ekirato, “Be, au tu Iuda tarimagu, ei? Ḡoi tu ḡemu tanobara tarimari na ema Rubu Veḡa vereri na beḡe ḡabi-iaḡomamu, au beḡema vinigu. Ḡoi tu kara kererena oveiato?”

³⁶ Iesu na evaḡa-veſeato, ekirato, “Au ḡegu Basileia tu dia mai tanobara dagarana. Bere au ḡegu Basileia mai tanobara nuḡanai bere vetore e bere ruḡa nai tu, au ḡegu vetuḡunaḡi-iaḡovini tarimari ḡere variḡisi, Iuda tarimari ḡesi ḡere vevaḡi, ma tarima ta maki asi bere ilaila, Iuda tarimari ḡimari ai bere toregu. Senaḡi au ḡegu Basileia tu dia mai tanobara nuḡanai eruḡani.”

³⁷ Pilato na moḡesina naima Iesu edanaḡiato, ekirato, “Be ḡoi tu vere ba?” Iesu evaḡa-veſeto, ekirato, “Ḡoi okirani au vere otoni tu moḡoni oguruḡani. Au tanobarai ama maḡurito tauna korikori, guruḡa moḡonina bana vaḡa-foforia ḡana. Guruḡa moḡoninai ḡetanuni tarimari mabarari na au garogu tu ḡeseḡaḡiani.”

³⁸ Pilato ekirato, “Guruḡa moḡonina tu kara?”

Iesu bene mase guruḡana

Mataio 27:15-31; Mareko 15:6-20; Luka 23:13-25

Moḡesi eguruḡato murinai, ma eraka-rosito Iuda tarimari ḡeri ai, benamo ekirarito, ekirato, “Au na mai tarima ḡenai rakava ta tu asi badoḡaria.

³⁹ Senaḡi ḡomi ḡemi veiḡa ta tu iniḡesi, Pasova verekona ḡaronai, dibura tarimana ta bana tuḡu-vaḡia. Be ḡomi ḡourani tu, ḡemi Iuda tarimari ḡeri vere natuḡu-vaḡia, ba?”

⁴⁰ Benamo ḡia mabarari ḡekoḡoto, ḡekirato, “Asiḡina! Ḡia tu asiḡi! Senaḡi Barabas.” A Barabas tu elemato-ḡoi e evevaḡito-ḡoi naima ḡediburaiato.

19

¹ Moḡesi naima Pilato na Iesu eḡabiato, vetari tarimari o soldia evinirito, benamo ḡekwariato.

² Ema soldia na varovaro ma giniri dagarana ḡebito-ḡeḡeraḡiato, korona noḡa ḡeveiato, benamo Iesu debanai ḡetore-kauato. Ema dabuḡa maukana kakakakana na ḡevaḡa-dabuḡaiato.

³ Benamo ḡoirana ḡana ḡeraka-kavito, benamo ḡekiraiato, ḡekirato, “Iuda tarimari ḡeri Vere, ḡaro namona!” Benamo ḡoirana ma ḡeforoato.

⁴ Pilato ma eraka-rosito Iuda tarimari ḡeri ai, benamo ekirarito, ekirato, “Ḡoḡitaia, au na ḡia ḡomi ḡoirami ai ama ḡori-rosiani anina tu nama vaḡa-ribami, au na ḡia ḡenai rakava ta tu asi badoḡaria.”

⁵ Benamo Iesu ema raka-rosito, debana tu ma koronana, ḡau ma giniginina ḡevatoato dagarana, ema dabuḡa kakakakana maki roḡo etoḡi-taḡoato-ḡoi. Benamo Pilato na Iuda tarimari ekirarito, ekirato, “Ḡoḡitaia, tarimana tu maiḡa.”

⁶ Moġesi Rubu Veaġa vereri baregori ma ġeri vetuġunaġi-iaġovini tauri na ġeġitaiato nai, ġefararato, ġekirato, “Govaġa-satauroa! Govaġa-satauroa!” Benamo Pilato na ekirarito, ekirato, “Ġomi tauġemi na ġoġabi-iaġoa, ma ġoa vaġa-satauroa, korana au na ġia ġenai kerere ta asi badoġaria.”

⁷ Ma Iuda tarimari na ġevaġa-veseato, ġekirato, “Ġai tu ma ġema taravatu, ma ġai ġema taravatu ekirani, ġia tu bene mase veġata, korana ġia tu tauġena moġo Barau Natunai bevevaġa-iaġo.”

⁸ Pilato na mo guruġa eseġaġiatio nai, egari-rakava rakavato.

⁹ Benamo numa baregonai ma eraka-toġato, benamo Iesu ekiraiato, ekirato, “Ġoi tu ainana oiaġomato, ei?” Senaġi Iesu na asi evaġa-veseato.

¹⁰ Benamo Pilato na ekiraiato, ekirato, “Ġoi tu asi ourani au vaġa-vesegu ei? Ġoi asi ribamu au tu ma ġegu seġuka ġoi bavaġa-satauromuni, e ma ġegu seġuka ġoi batuġu-vaġimuni?”

¹¹ Iesu evaġa-veseto ekirato, “Bere Barau na guba na ġoi seġuka asi bere vinimu nai tu, toma au ġoi ġemu seġuka gaburenai asi bara ritoġo. Moġa lorinai, au eġabiguto ma ġoi ġimamu ai etoreguto tarimana, ġena rakava tu barego lelevaġi”.

¹² Pilato na mo guruġa eseġaġiatio, benamo dabara evetauto-ġoi, ġena ura Iesu bene tuġu-vaġia. Senaġi Iuda tarimari roġo ġekoġoto-ġoi, ġekirato-ġoi, “Bema ġoi na mai tarima botuġu-vaġiani nai, ġoi tu dia Kaisara ġatana. Kamara tarima tauġena evekiraġini vere etoni, ġia na tu Kaisara, Roma ġeri vere, ekira-fitoġaiani.”

¹³ Pilato na mo guruġa eseġaġiatio, benamo Iesu ema ġorosiato, benamo eiaġoto, Kota eseġaġini tarimana ġena sea ai ea tanukauto. Mo gabu tu “Fore Touraġena” ġetato-ġoi. Ma Heberu garonai tu “Gabata.”

¹⁴ Mo ġaro tu Pasova o Iuda tarimari mase aneruna na evanaġirito moġo verekona ġana rovinatore ġarona, ma horaġauna 12 koloko tu varau eġabiato. Benamo Pilato na Iuda tarimari ekirarito, ekirato, “Ġoboġe, ġemi vere iomaġa!”

¹⁵ Senaġi ġia tu ġefararato, ġekirato, “Ġoġabi-veġitaia! Ġoġabi-veġitaia! Ġoa vaġa-satauroa!” Pilato na ma edanaġirito, ekirato, “Ġomi ġemi vere tu navaġa-satauroa, ei?” Rubu Veaġa vereri baregori ġevaġa-veseto, ġekirato, “Kaisara ġereġana moġo ġai ġema vere, ma vere boruna ta tu asiġina.”

16 Benamo Pilato na Iesu ġia ġimari ai etore-kauato beġene vaġa-satauroa ġana.

Iesu ġevaġa-satauroato

Mataio 27:32-44; Mareko 15:21-32; Luka 23:26-43

Benamo vetari tarimari o soldia na Iesu ġeġabiato, ġeġori-iaġoato.

17 Ma Iesu na ġena satauro efaġa-vaishiato, eraka-rosito, eiaġoto gabu arana “Deba Ġavana Gabuna” ġana. Heberu garonai mo gabu arana tu “Golgota”.

18 Mo gabu ai ġia na Iesu ġevaġa-satauroato tarima ruarua ġesi; ta tavi tai, ta tavi tai, ma Iesu tu nuġanai.

19 Ma Pilato na guruġa tari ġau lefalefa tai etorerito, benamo satauro tuġunai ġeikoko-kafakauato. Etorerito guruġari tu maiġeri, “IESU, NASARETA TAUNA, IUDA TARIMARI GERI VERE.”

20 Mo guruġa tu Heberu garo ai, e Roma garo ai, ema Grik garo ai etorerito. Iesu ġevaġa-satauroato gabuna tu vanuġa baregona sevinai, be Iuda tarimari vovoka na mo guruġa debana ġeiviato.

21 Benamo Rubu Veaġa vereri baregori na Pilato ġekiraiato, ġekirato, “ ‘Iuda tarimari ġeri Vere’ tu asi notorea, senaġi iniġesi notorea, ‘Ġia ekirato, au tu Iuda tarimari ġeri Vere.’ ”

22 Ma Pilato na evaġa-veserito, ekirato, “Kara au na batorea guruġana tu batorea veġata.”

23 Vetari tarimari na Iesu ġevaġa-satauroato murinai, ġena dabuġa ġeġabirito, ma karava vasivasi ġeveirito, benamo vetari tarimari na ġeri sebori sebori ġeġabito, ma vei-gabigabi dabuġana tu ġeiaġuiato. Korana vei-gabigabi dabuġana tu dabuġa sebona na moġo ġeturiato. A ġia tu dia dabuġa vesavesari vovoka ġeturi-kavikavito vau ġeveiato dabuġana.

24 Moġesina naima tauġeri fakari ai ġeguruġa-vegogoto, ġekirato, “Asi sidarea, senaġi laki ġerena ta siveia, bewinini tarimana na mo dabuġa bene ġabia uranai.” Mai veiġa ġeveiato tauna korikori tu, Buka Veaġai ġetorerito guruġari beġene moġoni ġana, maiġesi ekirani, “Au ġegu dabuġa ġia fakari ai ġekaravarito, ema au ġegu dabuġa uranai laki ġerena ta ġeveiato.” Moġesi naima vetari tarimari na maiġeri veiġa ġeveirito.

25 Iesu ġena satauro koranai tu vavine vasivasi (4) ġeruġa-taġoto-ġoi: Iesu sinana, e Iesu sinana tarina vavinena, e Maria, Klopa ġaraġona, ema Maria, Magadala vanuġana vavinena.

26 Iesu na sinana e Iesu na eura-viniato-ġoi merona monai ruġataġo eġitarito, benamo Iesu na sinana ekiraiato, ekirato, “Natumu merona maniġa.”

27 Ema ġena mero ekiraiato, ekirato, “Sinamu maniġa.” Mo ġaro na evesinato, Iesu ġena mai mero na Iesu sinana ġena numa ġana eġori-iaġoato, benamo enariato-ġoi.

Iesu ġena mase

Mataio 27:45-56; Mareko 15:33-41; Luka 23:44-49

28 Moġa murinai Iesu eribato, ġena ġauvei mabarari tu varau bevaġa-koriri. Ma Buka Veaġai ġetoreato guruġana bene moġoni uranai ekirato, “Au bokagu bekoke.”

29 A gwaġutu ta nuġanai tu vine nanuna mamakina monai toretaġo. Nanu erimaiani dagarana mo vine nanuna mamakinai ġeduġi-fereiato. Ma vine nanuna mamakina na evonuto, benamo isopo legana dudunai ġetore-kauato, benamo ġeduġi-varaġeato, Iesu bokanai ġetore-kauato.

30 Iesu na mo vine nanuna mamakina eniuato, benamo ekirato, “Bema-kori.” Ma debana eġero-riġoto, benamo tauġanina na ġia iaukana eraka-vaġito, emaseto.

Soldia ta na Iesu sebina egwanuato

31 Mo ġaro moġa tu rovinatore ġarona, korana beboġini ma belaġanini tu Sabadi veaġana baregona ta mo Pasova o Iuda tarimari mase aneruna na evanaġirito moġo verekona ġarori nuġari ai. Moġa lorinai Iuda tarimari asi ġeurato, mo Sabadi veaġana baregonai mase tarimari tauġaniri satauro tuġunai beġene tanu. Moġesi naima Pilato ġenogiato, Iesu ema mo tarima ruarua kwakuri beġene kwari-koruri, benamo satauro tuġuna na beġene ġabi-riġori.

32 Moġa lorinai vetari tarimari ġeiaġomato, benamo ġevaġa-satauro debaiato tarimana kwakuna ġekwari-koruato, ma tarima vaġa-ruaruana Iesu ġesi ġevaġa-satauroato moġa maki moġesi ġeveiato.

33 Senaġi Iesu ġenai ġeiaġomato nai, Iesu tu varau emaseto ġeġitaiato, be kwakuna asi ġekwari-koruato.

34 A vetari tarimana ta na moġo Iesu sebina garaġota na egwanuato. Benamo asikauna mo egwanuato gabuna na rara e nanu ġevebubu-rosito.

35 Maiġa eġitaiato tarimana na evari-fiuato, ma ġia ġena vevarifiu tu moġoni. Ġia ma ribana, ġia tu eguruġa-korikorini, ma ġia na ekiraġi-foforiani anina tu, ġomi na maki boġono vaġa-moġonia ġana.

36 Maiġeri veiġa ġeveirito korana tu, Buka Veaġai ġetorerito guruġari beġene moġoni, ekirani, “Ġia tu turiġana sebona ta maki asi beġe lau-koruani.”

37 Ma Buka Veaġai etoreato guruġana ta tu maiġesi ekirani, “Sebina ġegwanuato tarimana ġenai ma beġe boġe-raġeni.”

*Iesu ġeguriato**Mataio 27:57-61; Mareko 15; 42-47; Luka 23:50-56*

³⁸ Maiġa murinai Iosefa, Arimatea tarimana, na Pilato enoġiato, Iesu tauġanina bene ġabia ġana. Pilato na maoro eviniato, benamo eiaġoto, Iesu tauġanina ea ġabiato. Iosefa tu Iesu ġena mero ta, senaġi Iuda tarimari gariri eveito-ġoi, be eraka-vekuretoġato-ġoi, ġena veġabidadama asi evaġa-foforito-ġoi.

³⁹ Nikodemo, tovotovonai Iesu ġenai boġi eiaġoto tarimana, maki eiaġoto. Ġia na tu muro e aloe ġegiro-sebonarito muramurana kilogram gabana toitoi (30) maki eġabi-kauato. (Mo vedau muramurana bonana tu namo vedaurea).

⁴⁰ Benamo Iesu tauġanina ġeġabiato, ma tauri ruarua na dabuġa kurokurona namona mamuramurana dagarana na ġekumuato, Iuda seneri na mase tarimari ġeveirito-ġoi ilailanai.

⁴¹ Iesu ġevaġa-satauroato gabuna tu ma vamokana. Mo vamoka nuġanai tu gara kouġana ta fore na ġeveiato, ma nuġanai tarima ta tu roġosi beġere tore-toġaia.

⁴² Mo ġaro moġa tu Iuda tarimari ġeri rovinatore ġarona, ema mo gara kouġana maki kavinaġi, be Iesu ġeġabiato, monai ġea tore-toġaia.

20*Gara kouġana tu korina**Luka 24:1-12*

¹ Sabadi ġarona murinai, Sandei boġiboġi iamioiamo, roġo mukunamukunai, Maria, Magadala vavinena, gara ġana eiaġoto. Benamo eboġeto, gara ġatama bokana ġetabe-ġauato forena tu ġeġabi-veġitaia, be irau ai vetore eġitaia.

² Benamo eraga-ġenoġoi-iaġomato, Simona Petero e Iesu ġena mero ta, Iesu na eura-viniato-ġoi merona, ġeri ai, benamo ekirarito, ekirato, “Vereġauka tu gara na beġe ġabirakaia, ma ġita asi ribara ainai beġe torea.”

³ Benamo Petero ema Iesu ġena mo mero ta moġa ġerakorosito, benamo gara ġana ġeiaġoto.

⁴ Ma tauri ruarua ġeraga-vegogo-iaġoto, senaġi Iesu ġena mo mero ta na Petero eraga-kwaneato, ma gara forenai ea raġasi-guinetto.

⁵ Etoġa-tarito, benamo eboġe-toġato, Iesu ġekumuato mo dabuġa kurokurona eġitaia monai toretari. Ġia tu eboġe-toġato moġo, asi eraka-toġato.

6 Benamo Simona Petero eraḡasito, benamo eraka-toḡato gara kouḡana nuḡanai, ma Iesu ḡekumuato dabuḡa kurokurona eḡitaiato monai toretari,

7 ema Iesu debana mabarana ḡebaru-ḡauato mukona eḡitaiato, Iesu tauḡanina ḡekumu-ḡauato mo dabuḡa kurokurona ḡesi tu asi tore-sebona. Senaḡi mo muko tu ḡereḡana iokuioku, be irau ai.

8 Benamo Iesu ḡena mo mero ema raḡasi-guineto, moḡa maki eraka-toḡato. Moḡeri dagara eḡitarito, benamo evaḡa-moḡoniato.

9 Korana ḡia na Buka Veaḡai evetoreto guruḡana tu roḡosi roḡo beḡene riba-korikororia, guruḡana tu maiḡa: Iesu tu mase na ma bevariḡisi-ḡenoḡoini.

10 Benamo Iesu ḡena mero ruarua ma ḡeḡenoḡoito ḡeri numa ḡana.

Iesu tu Maria, Magadala vavinena, ḡenai efororito

11 Senaḡi Maria tu gara kouḡana murikanai eruḡato vau etaḡito-ḡoi. Ma etaḡito-ḡoi nuḡanai etoḡa-tarito, benamo eboḡe-toḡato fore kouḡana nuḡana ḡana.

12 Benamo aneru ruarua eḡitarito, dabuḡa kurokuro ḡetogito, Iesu ḡevaḡa-genaiato gabunai tanutaḡo. Ta tu debakanai etanuto, ma ta tu gabikanai etanuto.

13 Benamo mo aneru ruarua na ḡekiraiato, ḡekirato, “Vavine, ḡoi tu karase nai otaḡini?” Maria na evaḡa-veserito, ekirato, “Korana au ḡegu Vereḡauka tu beḡe ḡabi-rakaia, ma au asi ribagu ainai ma beḡea torea.”

14 Maiḡesi eguruḡa-ḡosito murinai, eboḡe-ḡeḡeraḡito tu, Iesu monai ruḡataḡo eḡitaiato. Senaḡi Maria tu asi eriba-maoroto, mo tu Iesu eruḡa-taḡoto-ḡoi.

15 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Vavine, ḡoi tu kara dainai otaḡini?” Ḡoi tu deikara ovetauani?” Maria etuḡamaḡito, Iesu tu mo vamokai eḡaukarani tarimana, be ekiraiato, ekirato, “Verebara, bema ḡoi na boḡabi-rakaia nai tu, ainai botorea gabuna nokira-varagu, be naḡabia.”

16 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Maria!” Maria eruḡa-kureto, benamo ekiraiato Heberu garo ai, ekirato, “Raboni!” Mai guruḡa tauna tu, “Vevaḡa-riba Tauna.”

17 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Au asi noḡabi-tarigu, korana au tu Tamagu ḡenai roḡosi roḡo bara varaḡe. Senaḡi noiaḡo au tarikakagu ḡeri ai, benamo bono kirari, ‘Au tu au Tamagu e ḡomi Tamami, ema au ḡegu Barau e ḡomi ḡemi Barau ḡenai avaraḡeni.’”

18 Maria, Magadala vavinena, Iesu ḡena mero ḡeri ai eiaḡoto, benamo ekirarito, ekirato, “Au na Vereḡauka tu

bağitaia.” Benamo Vereğauka na evağa-guruğaiato guruğari mabarari maki ma ekira-vararito.

Iesu ġena mero ġeri ai eforito

Mataio 28:16-20; Mareko 16:14-18; Luka 24:36-49

¹⁹ Mo Sandei bođi ai, mo tu ġaro giniguinena fura ta nuđanai, Iesu ġena mero tu numa tai ġevegogoto. Ģia tu Iuda tarimari ġariri ai, be ġeri numa ġatama bokana tu ġebiri-ġauato. Ma Iesu eiaġomato, ġia fakari ai eruğa-tarito, benamo ekirato, “Asi ġogari, nuđami ai maino netanu.”

²⁰ Moġesi eguruğa-ġosito murinai, ġimana ġeikokorito e sebina ġegwanuato moġeri evağa-ġitarito. Vereğauka ġeġitaiato nai, ġeikaku-rakavato.

²¹ Benamo Iesu na ġia ma ekirato, “Asi ġogari, nuđami ai maino netanu! Tamagu na au etuġuguto kavana, au na maki ġomi atuġumini.”

²² Moġesina evağa-guruğa ġosirito murinai, iaġana efururu-iaġoato ġeri ai, benamo ekirarito, ekirato, “Iauka Veağa ġoġabia.

²³ Ģomi na ġena rakava boġo tuġamaġi-fitoġaiiani tarimana, ġena rakava tu Barau na maki betuġamaġi-fitoġaiiani. A ġena rakava asi boġo tuġamaġi-fitoġaiiani tarimana tu, ġena rakava Barau na maki asi betuġamaġi-fitoġaiiani.”

Iesu Tomasi ġenai eforito

²⁴ Senaġi Tomasi tu Iesu ġena mero ġeri ai eiaġoto ġaronai ġia tu asiġina. Tomasi arana ta tu Didimo o Kafa, ema ġia maki Iesu ġena mero ta mo mero gabanana ruarua (12) nuđanai.

²⁵ Moġesina nai Iesu ġena mero na ġekira-varaiato, ġekirato, “Vereğauka tu ġai na bağa ġitaia.” A Tomasi tu ekirato, “Au tu ġimana ġeikokorito gaburi baġitarini, ema didigu ikoko ġeraka-toġato gaburi na baduġi-toġaiiani, e sebina ġegwanuato, monana didigu baduġi-toġaiiani vau, bavağa-moġoniani.”

²⁶ Ģaro imaima toitoi (8) ġekorito murinai, Iesu ġena mero tu numa nuđanai maia, ma mo ġaro ai tu Tomasi maki ġia ġesi. Mo numa ġatama bokana tu biribiri, senaġi Iesu tu eiaġomato, fakari ai eruğa-tarito, benamo ekirato, “Asi ġogari, nuđami ai maino netanu.”

²⁷ Benamo Tomasi ekiraiato ekirato, “Tomasi, ġimagu noġitari, didimu mai ikoko gaburi ai noma duġi-toġaia. E ġimamu notuġu-iaġomaia, be didimu au sebigu ġegwanuato mainai noma duġi-toġaia. Ģemu daradara novağa-dokoa, ma novağa-moġonigu.”

28 Benamo Tomasi na Iesu evaḡa-veseato, ekirato, “Au ḡegu Vereḡauka ema ḡegu Barau.”

29 Iesu na ekiraiato, ekirato, “Tomasi, ḡoi tu ovaḡa-moḡoniguni, korana boḡitagu nai. A asi ḡeḡitaguni, senaḡi ḡevaḡa-moḡoniguni tarimari tu beḡene iaku.”

Mai buka Ioane na etoreato anina tu kara

30 Iesu na vetoḡa boruri ḡutuma ḡena mero ḡoirari ai eveirito. Senaḡi moḡeri mai bukai tu asi atorerito.

31 A maiḡeri atorerito korana tu, ḡomi na Iesu boḡono vaḡa-moḡonia, ḡia tu moḡoni Keriso, Barau Natuna. Ma bema ḡomi na ḡia boḡo vaḡa-moḡoniani nai, ḡia aranai maḡuri vanaḡivanaḡi boḡo ḡabiani.

Iesu mero imaima ruarua (7) ḡeri ai efororito

21

1 Moḡa murinai Tiberia kouna rikinai Iesu ḡena mero ḡeri ai ma efororito. Monai tu maiḡesi efororito:

2 Simona Petero; Tomasi, arana ta tu Didimo o Kafa; Natanaela, Kana vanuḡa tarimana, Kana tu Galilea tanonai; Sebedaiio natuna ruarua; ema Iesu ḡena mero ruarua; mabarari monai ḡetanu-vegogoto-ḡoi.

3 Benamo Simona Petero na ekirarito, ekirato, “Au tu kou ḡana maina aiaḡoni.” Ma mo kotari ḡekirato, “Ḡai maki ḡoi ḡesi taiḡoni.” Benamo tauri imaima ruarua (7) ḡerakorosito, ḡeiaḡoto, ḡasi ai ḡea raḡekauto, benamo ḡea mainato. Senaḡi mo boḡi barabara nuḡanai tu maḡani-kone ta maki asi ḡeḡoitaḡoato.

4 Boḡiboḡi iamoiamo Iesu tu kou rikinai eruḡa-taḡoto-ḡoi; senaḡi ḡena mo mero tu asi ḡeriba-maoroto, mo tu Iesu eruḡa-taḡoto-ḡoi.

5 Benamo Iesu na ekirarito ekirato, “Natugu, ḡomi ḡemi ai maḡani-kone tari maniḡeri, ba?” Ḡia na ḡevaḡa-veseato, ḡekirato, “Asiḡina.”

6 Benamo Iesu na ekirarito, ekirato, “Reke ḡasi aroribana rekena na ḡofiu-riḡoa, maninai tu maḡani-kone tari boḡo ḡoitaḡoni.” Reke ḡefiu-riḡoato, benamo ma ḡeinuraḡea ḡetato nai tu ḡeinu-kavaiato meto fanifani, korana tu maḡani-kone vovoka tabutabu ḡevaḡa-toḡarito bene.

7 Iesu ḡena mero ta tu Iesu na eura-viniato-ḡoi merona. Mai mero na Petero ekiraiato, ekirato, “Vereḡauka tu iomoḡa.” Simona Petero na mo guruḡa eseḡaḡiato, “Vereḡauka tu iomoḡa” nai, asikauna ḡena dabuḡa eraga-veiato, benamo kou ai ebaba-reito. Mo dabuḡa tu, eḡauveito-ḡoi be ekokiato.

⁸ Senaġi Iesu ġena mero kota tu mo bouti na vau ġeleva-iaġoto. Mo reke ma maġani-konena maki ġeinukau-iaġo sebonaiato. Korana ġia na mo reke ġefiu-riġoato gabuna ema fenu fakari tu asi manaġa, mita sinau sebona (100) kavana moġo.

⁹ Fenu ai ġea darokauto nai, ġeboġeto tu karava vaġa-ġara ġeġitaiao, e maġani-kone karava torekau ġeġitarito, ema beredi tari maki monai toretaġo.

¹⁰ Ma Iesu na ekirarito, ekirato, “Ġomi na reke ai boġo vaġa-toġari maġani-koneri tari ġoġabi-iaġomari.”

¹¹ Simona Petero ġasi ai eraġekauto, benamo reke fenu ai einu-raġeato. Mo reke tu maġani-kone baregori na evonuto, mo maġani-kone baregori tu mabarari sinau sebona gabana imaima ma toitoi (153), ġutuma lelevaġi, senaġi reke tu asi evedareto.

¹² Iesu na ekirarito, ekirato, “Ġoiaġoma, ġoma ġaniġani.” Iesu ġena mo mero moġeri ta na Iesu tu iniġesi asi ma ġedanaġiato, “Ġoi tu dei, ei?” Korana ġia ribari, mo tu Vereġauka.

¹³ Iesu eiaġomato, beredi eġabiato, benamo evinirito, ma maġani-kone maki moġesi eveirito.

¹⁴ Mai tu nega vaġa-toitoina ġena mero ġeri ai efoforito, Barau na mase na evaga-variġisi ġenoġoiato murinai.

Iesu na Petero elaunaġiato

¹⁵ Ġeġaniġani-ġosito murinai, Iesu na Petero ekiraiato, ekirato, “Simona, Ioane natuna, ġoi na au oura-viniguni veuravinina na maiġeri ġeri veuravini au ġegu ai ġetoreani maki evanaġiani, ei?” Petero ekirato, “Oi Vereġauka, ġoi ma ribamu, au na ġoi tu aura-vinimuni.” Iesu na ekiraiato, ekirato, “Au ġegu mamoe naturi bono ġuburi.”

¹⁶ Iesu na ma edanaġi-ġenoġoiato, ekirato, “Simona, Ioane natuna, au oura-viniguni, ei?” Petero evaġa-veseto, ekirato, “Oi Vereġauka, ġoi ma ribamu, au na ġoi tu aura-vinimuni.” Iesu ekirato, “Au ġegu mamoe bono nari-ġinikauroi.”

¹⁷ Iesu na Petero vaġa-toitoina ma edanaġiato, ekirato, “Simona, Ioane natuna, ġoi na au oura-viniguni, ei?” Petero enuġa-metoto, korana Iesu na mo tu vaġa-toitoina edanaġiato, “Ġoi au tu oura-viniguni, ei?” Petero ekirato, “Vereġauka, ġoi tu dagara mabarari ma ribamu, e ġoi ma ribamu, au na ġoi tu aura-vinimuni.” Iesu ekirato, “Au ġegu mamoe bono ġuburi.

¹⁸ Akira-korikorimuni, ġoi variġumu ai tu, tauġemu na gabakamu gabaġau na obaruato-ġoi, benamo oura-vinirito-ġoi gaburi ġana oiaġoto-ġoi. Senaġi ġoi boġaukani nai tu,

ġimamu botuġu-roroġotoani, benamo tarima ta na ġimamu bebaruani, benamo beġori-kaumuni, ma asi oura-viniani gabuna ġana beġori-iaġomuni.”

¹⁹ Iesu na mai guruġa ekiraġiato tu, Petero bemaseni dabarana ema ġena mase na kamasi Barau bevaġa-raġe baregoani, etore-rosiato. Benamo Petero ekiraiato, ekirato, “Au murigu ai noma raka.”

Iesu ma ġena mero ta

²⁰ Petero eruġa-kureto tu, Iesu na eura-viniato-ġoi merona eġitaiato, muriri na eraka-iaġoto-ġoi. Mai mero tu, mo Iesu ġeġaniġani-vegogoto lavilavinai Iesu ġenai evetabekauto, benamo edanaġiato, ekirato, “Vereġauka, ġoi berevamuni tarimana tu dei, ei?”

²¹ Petero na mo mero (o Ioane) eġitaiato, benamo Iesu ekiraiato, ekirato, “Senāġi Vereġauka, ġia maġurina tu aiġesi ei?”

²² Iesu na evaġa-veaseato, ekirato, “Bema au baurani, ġia tu maġuri bene tanu mo, au ma baġenoġoini, ġoi tu asi ġemu ġauvei ta maniġa ovedanaġi-iaġiani. Ġoi tu au murigu ai noma raka.”

²³ Mai guruġa dainai, tarikaka veġabidadama nuġanai fakari guruġa leileiri ġekiraġirito-ġoi, ġekirato, “Iesu ġena mai mero maiġa tu asi bemaseni.” Senāġi Iesu tu asi ekirato, mo mero tu asi bemaseni. Iesu maiġesi moġo ekirato, “Bema au baurani, ġia tu maġuri bene tanu mo, au ma baġenoġoini, ġoi tu asi ġemu ġauvei ta maniġa ovedanaġi-iaġiani.”

²⁴ Mo Iesu ġena mero dagarana tu maiġa, maiġeri guruġa evari-fiurini ema etorerini maiġa. Ġita ribara, ġia ġena vevarifju guruġari tu moġoni.

²⁵ Iesu na dagara tu vovoka eveirito. Bere mabarari ġere toreri nai tu, au atuġamaġini, mai tanobara gabuna mabarana tu bere kei, asi veġata bere ilaila, moġeri buka mabarari ġetore-vegogori ġana uranai tu-na.

APOSTOLO ĜERI VEIĜA E ĜAUVEI

Apostolo ĝeri ĝauvei e veiĝa vaĝa-foforiri guruĝari

Mai apostolo ĝeri ĝauvei e veiĝa bukana anina baregona tu Iauka Veaĝa Barau ĝenana emariĝoto ema apostolo ĝerina ema ĝauveito variri.

Mai buka maki Luka na Teofilo ĝena ma etoreato. Etoreato laĝanina tu laĝani 63 beiaĝo 68 fakari ai ta kavana, mo tu Iesu emaseto murinai.

Guruĝa baregori Luka na Teofilo mai fefai evaĝa-ribaiato tu maiĝeri: 1) Kamasi ekalesia doĝorori ĝevesinato; 2) ma kamasi tanobara mabarana ekalesia doĝorori na evaiato; 3) kamasi Keriso guba na Iauka Veaĝa ĝenana mai tanobarai ĝena ekalesia doĝorona eragaiani; 4) ekalesia mabarari Iauka Veaĝa na bene vaĝa-vonuri, korana ĝia ĝenana vauro ĝia ĝeri vetuĝunaĝi ĝauveina bevaĝa-tubuani e bevaĝa-taunaiani, ema bevaĝa-kokoreani ema bevaĝa-seĝukaiani (Apostolo 1:8; Sekaraia 4:6).

Luka ĝena toretore tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Petero ĝena ĝauvei Iuda tarimari fakari ai - karoa 1-12
2. Paulo ĝena ĝauvei irau bese tarimari fakari ai - karoa 13-28

¹ Teofilo, ĝoi atore-vinimuni. Ĝegu toretore giniguinena nuĝanai, Iesu ĝena ĝauvei e ĝena vevaĝa-riba guruĝari mabarari atore-foforirito, ĝena ĝauvei esinaiato veĝata,

² eiaĝoto mo, Barau na guba ĝana eĝabi-varaĝeato. Roĝosi roĝo bere ĝabi-varaĝea nuĝanai, Iauka Veaĝa ĝenana eĝabi-viriĝirito apostolori evaĝa-ribarito.

³ Ĝena midigumidigu e mase murinai ĝia mai apostolo ĝeri ai efoforito ema vetoĝa moĝoniri vovokari ai ĝia tauĝena evevaĝa-moĝonito ĝia tu maĝuri etanuni. Ĝia tu ĝaro gabana vasisasi (40) nuĝanai apostolo ĝeri ai dabara vovokai efoforito-ĝoi, ĝeĝitaiato-ĝoi, ema Barau ĝena Basileia, (ĝena veĝitaĝau seĝukana evaĝa-ruĝaiani maiĝa), varina ĝeri ekiraĝiato-ĝoi.

⁴ Ma Iesu ĝesi ĝeraka-vegogoto nai, Iesu na ekirarito, ekirato, "Terusalema asi boĝono iaĝuia, senaĝi au na akiravaramito varevarena roĝo boĝono vaĝa-nogaia, mo tu au Tamagu na ekiraĝi-toreato varevarena.

⁵ Korana Ioane tu moĝoni nanu na ebatisoto-ĝoi, senaĝina ĝomi tu ĝaro viravira beĝe korini murinai tu, Iauka Veaĝa na bebatisomini."

Barau na Iesu guba ĝana eĝabi-varaĝeato

⁶ Apostolo Iesu ġesi ġevevogoto nai, Iesu ġedanagiato, ġekirato, “Vereġauka, ġoi na toma mai negai Isaraela tari-mama, Roma ġeri veġitaġau na bovaġa-maġurimani, benamo Isaraela ġema veġitaġau o basileia ma bovini-ġenoġoimani ba?”

⁷ Iesu evaġa-veseto, ekirato, “Mani tu au Tamagu ġereġana ġena seġukai ġarori e negari etorerito, ġomi na tu asi boġo ribarini.

⁸ Senaġi ġomi tu Iauka Veaġa iatami ai beraka-riġoni, benamo seġuka boġo ġabiani, ema au kiraġi-foforigu tarimami ai boġo iaġoni, Ierusalemata ai, Iudea ai e Samaria gaburi mabarari ai, beiaġoni mo, tanobara gaburi mabarari ai.”

⁹ Eguruġa-ġosito murinai, matari ġutuġuturi ai Barau na guba ġana eġabi-varaġeato. Ġeġita-ġauato mo, magube na ekou-ġauato, benamo asi ma ġeġitaiato.

¹⁰ Apostolo na Iesu guba ġana evaraġeto-ġoi roġo ġeġita-raġeato-ġoi nuġanai, tau ruarua dabuġa kurokurori na ġevedabuġato, asikauna ġia seviri ai ġema ruġa-tarito.

¹¹ Benamo ġekirato, “Galilea tarimami, karase maninai boġo ruġa vau guba ġoġita-taġoani? Mai Iesu, ġomi ġemina guba ġana beġabi-varaġea tarimana, tu ma beġenoġoi-iaġomani. Ġia tu guba ġana bevaraġe boġo ġitaia kavana, guba na ma bemariġoni.”

Apostolo tu Ierusalemata ai ġevevogoto

¹² Benamo apostolo Olive Gorona na Ierusalemata ġana ma ġeġenoġoi-iaġoto. Mo gabu ruarua fakari tu kilomita sebna kavana.

¹³ Ierusalemata ġeraġasito, benamo ġetanuto-ġoi numana tuġuna daiġutuna ġana ġeraġekauto. Mo daiġutu ai apostolo ġevevogoto, arari tu Petero; Ioane; Iakobo (o Iames) e Anduru; Filipo e Tomasi; Batolomeo; Mataio; Iakobo Alfeo; Simona, Selote tauna; ema Iudas, Iakobo natuna.

¹⁴ Ġia mabarari ma nuġari sebna ġesi ġeġuriġuri-vegogoto-ġoi, vavine tari maki e Maria, Iesu sinana, ema Iesu tarina doġoro.

Iudas gabuna eġabiato tauna

¹⁵ Moġeri ġaro ai Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari mabarari tu sinau sebna ma gabana ruarua (120) ġevevogoto-ġoi. Ġia fakari na Petero eruġa-vaesito, benamo ekirato.

¹⁶ “Tarikakagu mabarami, toretore veaġana tu bema moġoni, mo tu Iauka Veaġa Davida muruna na kai-veġata ekirato, Iudas na Iesu ġabitarina tarimari beġori-kaurini guruġana.

17 Iudas tu ġai karoma ta, ema ġia maki apostolo ġauveina tarimana, ġai kavana.”

18 Ġena vei-rakava voina monina na tano ta evoiato. Monai ġia eketoto, benamo emaseto, ma nuġana eġwa-fakaiato, benamo sinaġena evebubu-rosito.

19 Ierusalemata tarimari mabarari na varina ġeseġaġiato, benamo mo tano arana ġeri garo ai ġekiraġiato “Akeledama” anina tu “Rara Tanona.”

20 Korana Salamo bukanai varau ġetoreato, ekirani,

‘Ġena numa bene karovo,
tarima ta asi bene tanu.’

Ma guruġa ta Salamo nuġanai ekirani,

‘Ġena veġitataġo ġauveina maki
ta na bene ġabia.’

21 Moġa lorinai namona tu tau ta siġabi-viriġia. Mo tau tu ġita ġesi vanaġivanaġi tarakao-vegogoto-ġoi, Iesu Vereġauka ġita fakarai taraka-toġato-ġoi e taraka-rosito-ġoi nai,

22 ema Ioane na tarima ebatisorito negana na, beiaġoma mo, Iesu ġai ġemana guba ġana eġabi-varaġeato ġarona tarimana ta. Korana tu ġia maki ġai ġesi Iesu ġena variġisi-ġenoġoi bene kiraġi-foforia.

23 Moġa lorinai ġia na tau ruarua ġeġabirito, Iosefa, arana tu Barasaba ġetato-ġoi, arana ta maki Iusto; ema Matias.

24 Benamo ġeġauġauto, ġekirato, “Vereġauka o, tarimarima mabarari nuġari ġoi na tu oribarini, moġa lorinai novaġa-ġitama, dei tu ġoi na boġabi-hidia,

25 apostolo ġauveina bene veia Iudas gabunai; a Iudas tu eiaġoto ġena gabu korikorina ġana.”

26 Benamo fore ġerena ġeveiato nuġanai, fore tu Matias aranai eketoto, benamo Matias apostolo gabanana sebona (11) ġesi ġeiavi-sebonaiato.

2

Iauka Veaġa eraka-riġoto

1 Pentekoste ġaronai, Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari mabarari gabu sebonai ġevegogoto. Pentekoste anina tu gabana imaima (50), mo tu Pasova verekona ġarona na beiaġoma mo, mai ġaro maiġa.

2 Benamo asikauna iavara baregona ta guruna noġa guba na emariġoto, ġetanu-vegogoto numana nuġana mabarana evaġa-vonuato.

3 Benamo noġa moġo karava meari kavana ġemariġoto-ġoi ġeġitarito. Mo karava meari ġemariġoto, benamo ġia tata tubuari ai ġemoreto.

4 Benamo ġia mabarari Iauka Veāġa na evaġa-vonurito, benamo garo irauirauri ai ġeguruġato, Iauka Veāġa na evinirito ilailanai.

5 Moġa ġaronai tu Iuda tarimari, Barau garina ġeveito-ġoi tarimari, tu tanobara gaburi mabarari na ġeiaġomato, benamo Ierusalemaj ġetanuto-ġoi.

6 Mo guru ġeseġaġiato nai, tarimarima ġutuma ġeġaru-vegogoto. Nuġari ġefarevaġito, korana ġia tata na Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari ġeseġaġirito tu mo ġeraka-vegogoto tarimari ġeri garo ai ġeguruġato-ġoi.

7 Ġia ġeġaba-rakavato e ġedaradarato, ġekirato, “Mai ġeguruġani tarimari tu Galilea tarimari, ene?”

8 Kamara dabarai tu ġita tata ġera garo ai ġeguruġani taseġaġirini?

9 Ġita tari tu Patia tarimara, tari tu Media tarimara e Elam tarimara. Tari tu Mesopotamia, Iudea e Kapadokia na, ema tari tu Ponto na e Asia na,

10 Frigia e Pamfilia na, Aigupito e Kurene sevina Libia tanori na, ema tari tu Roma na taiāġomato,

11 Iuda tarimara, e irau bese tarimari Iuda ġera toma-rakarigo ġeġabi-raġeato tarimari; ema ġita tari tu Krete e Arabia tarimara. Senaġi ġita mabarara na taseġaġirini ġita tata ġera garo ai Barau na veiġa baregori boruri eveirito-ġoi ġekiraġi-foforirini.”

12 Mabarari ma nuġa-farevaġiri e ma daradarari ġesi tauġeri ġevedanaġi-vedanaġito, ġekirato, “Mai veiġa anina tu kara?”

13 Senaġina tarima tari na tu ġevaseva-vaseva-iaġirito, ġekirato, “Maiġeri tarima tu beġe niu-rakava.”

Petero ġena vevarifju

14 Benamo Petero ma apostolo gabanana sebna (11) ġesi ġeruġa-vaisto, ma garona evaġa-baregoato, benamo vegogo tarimari eġobata-vinirito, ekirato, “Iuda tarimami e Ierusalemaj ġotanuni tarimami mabarami, boġono seġaġiginikau, mai veiġa tauna ġemi nakiraġi-maġataia.

15 Maiġeri tarima tu asi beġe niu-rakava, ġomi ġotuġamaġini kavana. Mai tu roġo boġiboġi horaġauna 9 koloko.

16 Senaġi maitoma tu Ioel, peroveta tarimana, na ekiraġi-guineato kavana efoforini, ekirato,

17 ‘Barau ekirani:

Garu dokori ai au Iaukagu babubu-riġoani tarimarima mabarari iatari ai.

Benamo natumi merori e ġuiatori beġe perovetani, ġemi maraġa variġu beġe mata-vanaġini, ema ġemi tau ġaukari beġe nuvini.

18 Oi, moġeri ġaro ai au ġegu vetuġunaġi tauri e vavineri iatari
ai au Iaukagu babubu-riġoani,

benamo beġe perovetani.

19 Benamo nuġa-farevaġi veiġari guba tuġunai bavaġa-
foforirini,

ema vetoġa dagarari tanobarai;

rara, e karava, ema goġu barukari.

20 Ġaro ma bevetore-kureni bemukunani,

e ġue tu bekakakakani, rara kavanai beiaġoni,

Vereġauka ġena iaġoma ġarona baregona e irau vedaureana
bekavinaġini nai.

21 Benamo deikara Vereġauka aranai ekea-raġeni tarimana
tu maġuri beġabiani.'

22 Isaraela tarimami, mai guruġa boġono seġaġiri: Iesu,
Nasareta tarimana, Barau na eviniato ġauveina tu ġomi ġemi
ai evaġa-fofori ginikauato. Ġia ġenana Barau ġena seġuka
veiġari e nuġa-farevaġi veiġari ema vetoġa tari eveirito ġomi
vefakami ai, be ġomi tu ma ribami.

23 Barau ġena urai e ribai varau eboioġa-guineato ilailanai,
Iesu ġomi ġimami ai etore-kauato, benamo rakava tarimari
na ġevaġa-kavamito, benamo Iesu satauro ai ġoikoko-kauato
nai ġovaġi-maseato.

24 Senaġina Barau na ġia mase na evaġa-variġisi
ġenoġoiato, ema mase midiguna na eġabi-vaġiato, korana
mase na ġia tu asi ilaila beġabi-tariani riba.

25 Davida na ġia ekiraġiato, ekirato,

'Vereġauka tu ġaro mabarari ai ġoiragu ai aġitaiani.

Ġia tu au aroribagu ai,

be dagara ta na asi bevaġa-ġarevaguni.

26 Moġa lorinai nuġagu iaku na bevonu,

ema ġegu guruġa tu iaku na beġe vonu.

Mase garina maki asi aveini,

27 korana au tu mase tarimari ġeri gabu ai asi boraga-
kwaneguni,

ema ġemu Tarima Veaġana tu asi beboraġani.

28 Maġuri dabarari tu varau ovaġa-ribaguto;

ġoi sevimu ai batanuni,

benamo iaku na bovaġa-vonuguni.'

29 Tarikakagu mabarami, initoma au tu nuġagu ma koko-
rena ġesi bakirani, ġita senera baregona Davida tu emaseto
ema ġeguriato, maitoma ġia gurina tu ġita ġesi maiġea.

30 Senaġi ġia tu peroveta tarimana, ema ma ribana Barau
na tu varau ekiraġi-toreato, ekirato: Davida besena ta tu ġia
ġena teronai betanukauni veġata.

³¹ Davida na eriba-guineato, Barau na kara ġoirai beveiani eġitaiato. Benamo Keriso ġena varigisi-ġenoġoi guruġana ekiraġiato, ekirato, 'Ġia tu mase tarimari ġeri gabu ai asi eraga-kwaneato, ema tauġanina asi beboragani.'

³² Barau na mai Iesu, mase na evaġa-varigisi ġenoġoiato, ġai mabarama ribama.

³³ Barau na eġabi-vaishiato, ġimana aroribanai etoreato, benamo Barau na ekiraġi-toreato, Iauka Veaġa na Tamana ġenana eġabiato. Benamo ġia na mo Iauka Veaġa toma bebubu-riġoa, ġomi na ġoġitaiani ema ġoseġaġiani.

³⁴ Korana Davida guba ġana tu asi evaraġeto, senaġi ekirato,

'Barau na au ġegu Vereġauka ekiraiato, ekirato:

Au aroribagu ai noma-tanu,

³⁵ bene iaġo mo, ġevetari-vinimuni tarimari bana tore-riġori, kwakumu vaġa-ruġa tarina dagananai bana vaġa-iaġori.'

³⁶ Moġa lorinai Isaraela tarimari mabarari tu beġene riba-ginikau, mai Iesu, ġomi na ġovaġa-satauroato tu, Barau na Vereġauka e Keriso ai evaġa-iaġoato."

Tarimarima ġutuma ġevetuġamaġi-kureto ma ġeraka-kureto

³⁷ Mai guruġa ġeseġaġiato nai, nuġari ġeraġeto, benamo Petero e mo apostolo tari ġedanaġirito, ġekirato, "Tarikaka, ġai tu kamasi toma ġaveini?"

³⁸ Petero na ekirarito, ekirato, "Ġomi tata ġemi rakava ġerina boġono vetuġamaġi-kure ma boġono raka-kure, ema Iesu Keriso aranai babatiso boġono ġabia, be ġemi rakava bene tuġamaġi-fitoġari; ema ġena varevare, Iauka Veaġa, boġono ġabia.

³⁹ Korana Barau ġena kiraġitore eveiato tu ġomi ġemi e ġomi natumi ġeri, ema manaġai ġetanuni tarimari ġeri. Aba, Vereġauka ġera Barau na ekiraġi-toreato Iauka Veaġana tu bekearini tarimari mabarari bevinirini."

⁴⁰ Petero na guruġa ġutuma ekiraġirito, esisiba-vinirito e elau-naġirito, ekirato, "Mai bese tarimari rakavari ġerina tauġemi boġono raga-maġuri."

⁴¹ Tarima ġutuma na ġena guruġa ġeġabi-raġeato, benamo babatiso ġeġabiato. Mo ġaro sebonai tarimarima mabarana daġara toitoi (3,000) kavana ġia ġeri doġoro nuġanai ġebere-toġato.

⁴² Benamo vanaġivanaġi apostolo tarimari ġerina riba ġeġabito-ġoi, ġevegogoto-ġoi e ġevevaġa-kavato-ġoi, beredi ġetavi-kirato-ġoi o anibou ġeġanito-ġoi e ġeġauġau-vegogoto-ġoi.

Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari ġeri maġuri

⁴³ Apostolo ġerina Barau na nuġa-farevaġi veġari e ve-toġa boruri ġutuma eveirito-ġoi, ema tarimarima mabarari ġegari-rakavato.

⁴⁴ Iesu ġevaġa-moġoniato tarimari mabarari ġetanu-vegogoto-ġoi ema ġeri-ġari ġevevarevare-vevinito-ġoi.

⁴⁵ Ġeri farefare e tano ġevoivoi-iaġirito-ġoi, benamo moniri tu ġia mabarari vefakari ai ġevarerito-ġoi, tata ġena rabu ilailanai.

⁴⁶ Ġaro vanaġivanaġi mabarari Rubu Veaġai ġevegogoto-ġoi. Ġeri numai anibou ġeġanito-ġoi e ġeġaniġani-vegogoto-ġoi ma iakuri e ma mainori ġesi.

⁴⁷ Barau ġevaġa-raġeato-ġoi, ema tarimarima mabarari ġeri veiau-namo ġeverere-iaġiato-ġoi. Benamo ġaro mabarari ai Vereġauka na evaġa-maġuririto-ġoi tarimari ġia ġesi etore-vegogorito-ġoi.

3

Kwaku rakava tarimana enamoto

¹ Ġaro ta lavilavi horaġauna 3 koloko ai ġauġau horanai, Petero e Ioane Rubu Veaġa ġana ġeiaġoto.

² Monai tarima ta tu emaġurito kwakuna rakava ġeġoitaġoato. Ġaro mabarari ai ġeġwa-iaġoato-ġoi, Rubu Veaġa ġatama bokana arana “Namo Vedaurea” koranai ġevaġa-tanutariato-ġoi, benamo Rubu Veaġai ġeraka-toġato-ġoi tarimari ġeri ai moni enoġito-ġoi.

³ Ġia na Petero e Ioane ġeraka-toġa ġana nuġanai eġitarito, benamo kara ta ġevinia uranai enoġirito.

⁴ Tauri ruarua na ġeġita-karakaraiato, benamo Petero na ekiraiato, ekirato, “Ġai noġitama!”

⁵ Mo guruġa eseġaġiato lorinai, tauri ruarua eġitarito, ġia matoru ekirato tu, kara ta beġe viniani.

⁶ Senaġi Petero na ekiraiato, ekirato, “Au tu asi ġegu moni, senaġina ġegu ai kara etanuni dagarana avinimuni. Iesu Keriso, Nasareta tauna, aranai akiramuni, novariġisi, noraka!”

⁷ Benamo Petero na kwaku rakava tarimana ġimana aroribanai eġabito, evaġa-ruġa-vaisiato. Asikauna ġia kwakuna ema kwakuna komukomuri ġetubutubu-kauto.

⁸ Ġia eburi-vaisito, eruġa-tarito, eraka-iaġoto. Benamo Petero ema Ioane ġesi Rubu Veaġanai ġeraka-toġato, erakato e eburi-vaisito, Barau evaġa-raġeato.

⁹ Tarimarima mabarari na ġeġitaiato, erakato e Barau evaġa-raġeato-ġoi,

10 ema ġeġita-leaiato, ġia tu “Namo Vedaurea” ġatama-boka koranai etanuto-ġoi vau enoġinoġito-ġoi tarimana nai, ġia mabarari nuġari ġefarevaġito e ġeġaba-rakavato, mo veiġa ġia ġenai eġorato nai.

Petero ġena ġobata Rubu Veaġai

11 Mo tau roġo Petero e Ioane ġeri ai eveġabikau-taġoto-ġoi, touraġe baregona arana “Solomona Ġena Touraġe” ai, tarimarima mabarari ġeġaba-rakavato, benamo ġeraga-iaġoto ġeri ai.

12 Petero na mo tarimarima eġitarito, benamo evaġa-guruġarito, ekirato, “Isaraela tarimami, karase nai mai dagara tu ġoġaba-iaġiani? Karase nai ġai ġoġita-karakaramani? Ġomi ġotuġamaġini mai tu tauġema ġema seġukai e Barau korana-iaġinai naima, mai tarima baġa vaġa-rakaia ġotoni?”

13 Aberahamo, Isako, Iakobo ġeri Barau, ġita senera mabarari ġeri Barau, na ġena vetuġunaġi tarimana Iesu evaġa-raġeato, senaġi ġomi na Roma tarimari ġoviniato beġene vaġia ġana, ma Pilato ġena ura bene tuġu-vaġia asi beġene vaġia etato nai, ġomi tu asi ġourato.

14 Ġia tu Veaġa e Vei-Iobukaiobuka tarimana, senaġi ġomi na tu asi ġoura-viniato, ema Pilato ġonoġiato, vaġivaġi tarimana tu bene tuġu-rosia ġotato.

15 Maġuri eġwa-iaġomaiato tarimana tu ġomi na ġovaġi-maseato. Senaġi Barau na mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato. Ġai maiġa tu ribama e ġakiraġi-foforiani.

16 Ġai ġema veġabidadama Iesu aranai nai, mai tarima ġomi na ġoġitaiani e ribami bevaġa-namoa. Mai tu Iesu aranai ema veġabi-dadama ġia ġenana eiaġomani na, mai tarima bevaġa-namo korikoria, ġomi mabarami na ġoġitaiani maiġa.

17 Tarikakagu mabarami, au toma aribani, kara ġemi veġorikau tarimari ġesi ġoveiato tu asi ribami dainai.

18 Senaġina Barau na guinenai ġena peroveta tarimari mabarari mururi na ekirato, ġia ġena Keriso tu midigu roġo beġanini etato. Mo guruġa tu ġomi ġemina ema moġonito.

19 Moġa lorinai ġovetuġamaġi-kure ma ġoraka-kure Barau ġenai, be ġia na ġemi rakava bene ġabi-vaġiri.

20 Bema moġesi boġo veini nai, Iauka ġena kokore Vereġauka ġenana beiaġomani, ema ġia na Iesu Keriso be-tuġu-iaġomaiani. Ġia tu Barau na ġomi ġemi eġabitore-guineato.

21 Ġia tu gubai roġo betanuni, beiaġoni mo, Barau na dagara mabarari bevaġa-variġu ġenoġoirini. Ġia na ġena peroveta tarimari veaġari mururi na kai-veġata ekiraġiato ilailanai.

²² Korana Mose ekirato, 'Vereĝauka ĝemi Barau na ĝomi ĝemi tarimarima fakari na ĝemi peroveta tarimana ta bevaĝa-ruĝaiani au kavana. Ĝia na bevaĝa-guruĝamini guruĝari mabarari tu boĝono seĝaĝiri.

²³ Tarima ta na ĝia ĝena guruĝa asi beseĝaĝi-viniani tarimana tu, Barau na ĝena tarimarima fakari na beĝabi-vaĝiani, benamo bevaĝi-maseani.'

²⁴ Moĝoni, peroveta tarimari mabarari Samuela na beiaĝoma mo toma, ema ĝia murina na ĝeiaĝomato peroveta tarimari maki ĝutuma varau ĝeguruĝato, maiĝeri ĝaro ĝekiraĝirito.

²⁵ Ĝomi tu peroveta tarimari naturi, ema Barau ĝena kiraĝitore ĝomi senemi ĝeri eveiato maki ĝomi ĝemi. Barau na Aberahamo evaĝa-guruĝaiato nai, ekirato, 'Ĝoi natumu ĝenana tanobara beseri mabarari namo beĝe ĝabiani.'

²⁶ Moĝa lorinai Barau na ĝena vetuĝunaĝi tarimana Iesu evaĝa-ruĝaiato, benamo ĝemi ai etuĝu-iaĝosi guineato, ĝomi bene vaĝa-namomi ĝana. Mo namo anina tu, ĝomi tata ĝemi rakava ĝerina beĝori-kuremini.

4

Petero e Ioane ĝeĝabi-taririto

¹ Petero e Ioane na tarima-rima roĝo ĝevaĝa-guruĝarito-ĝoi nuĝanai, Rubu Veaĝa vereri, e Rubu Veaĝa ĝitaĝauna tarimari ĝeri vere, ema Sadukea tarimari ĝeraĝasito.

² Ĝia tu ĝebaruto, korana mai apostolo ruarua na tu tarimarima ĝevaĝa-ribarito-ĝoi e ĝeri ĝeĝobatato-ĝoi nai tu ĝekirato-ĝoi, Iesu tu mase na evariĝisi-ĝenoĝoito; moĝa lorinai mase tarimari maki beĝe variĝisi-ĝenoĝoini.

³ Benamo tauri ruarua ĝeĝabi-taririto, benamo dibura numai ĝebiri-ĝaurito; monai beĝene gena mo boĝiboĝi, korana tu ĝaro maki ekofuto.

⁴ Senaĝi Petero e Ioane ĝeri ĝobata tarima vovoka na ĝeseĝaĝiato, benamo tarima ĝutuma na ĝevaĝa-moĝoniato, benamo tau numerana eiaĝoto mabarana tu daĝara imaima (5,000) kavana.

⁵ Elaĝanito nai tu, Iuda vereri, e vanuĝa tarima baregori, ema taravatu ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi tarimari Ierusalemaj ĝevevogoto.

⁶ Anas, Rubu Veaĝa verena baregona, e Kaiafas, e Ioane, e Alesanda, ema Rubu Veaĝa verena baregona ĝena bese maki monai.

⁷ Benamo tauri ruarua ĝeĝori-iaĝorito, benamo ĝoirari ai ĝea vaĝa-ritoĝorito vau ĝedanaĝirito, ĝekirato, "Kamara seĝukai o deikara aranai mai veiĝa ĝoveiato?"

⁸ Benamo Petero, Iauka Veāga na evonuto, evaḡa-veseto, ekirato, “Isaraela veremi e veḡitaḡau tarimami!

⁹ Bema ḡai toma boḡo kea-iaḡomama tu, ḡourani ḡai na ḡakira-varami, mai kwaku rakava tarimana ḡenai veḡa namona baḡa veia ema kamara dabarai ḡia be-namo nai tu,

¹⁰ ḡomi mabarami e Isaraela nuḡanai tarimarima mabarami tu boḡono riba, Iesu Keriso, Nasareta tarimana, ḡomi na ḡovaḡa-satauroato, ma Barau na mase na evaḡa-variḡisi ḡenoḡoiato tarimana, aranai mai tarima benamo-ḡosiḡosi, ḡomi ḡoirami ai eruḡa-taḡoni.

¹¹ Mo Iesu tu, ‘ḡomi, numa raga tarimami, na ḡoruḡaiato forena, ḡia tu duḡu barana forenai eiaḡoto.’

¹² Vevaḡa-maḡuri tu ḡia ḡereḡana ḡenana bita doḡarini; tano-bara mabarana nuḡanai Barau na ara ta tu asi evinirato, ḡita bene vaḡa-maḡurira ḡana.”

¹³ Kanisoro tarimari na Petero e Ioane ḡeḡitarito, asi ḡegarito-ḡoi ema ḡeribarito maki, ḡia tu vevaḡa-riba gabuna ta ḡana asi ḡeiaḡoto, ma tauri ruarua asi iaunegari. Moḡa ḡeḡitaiato nai, ḡeḡabato e nuḡari ḡevekeoto, benamo ḡeribato, ḡia tu Iesu ḡesi ḡerakao-vekakoto-ḡoi tarimari.

¹⁴ Ema mo tarima ḡeḡitaiato namo-ḡosiḡosi Petero e Ioane ḡesi ḡeruḡa-taḡoto-ḡoi, benamo asi ḡeri guruḡa dabarana.

¹⁵ Moḡa lorinai ḡekirarito, mo vegogo gabuna na ḡeraka-veḡita. Benamo ḡeraka-rosito murika ḡana, benamo ḡia ḡereḡari moḡo ḡevedanaḡi-vevinito, ḡekirato,

¹⁶ “Maiḡeri tarima ruarua tu kamasi toma taveirini? Ierusalemāi ḡetanuni tarimari mabarari ma ribari, ḡia tu nuḡa-farevaḡi veḡana ta beḡe veia, ema ḡita na asi bita kira-ḡuniḡauani riba.

¹⁷ Senaḡi tarimarima na beḡe vari-fiuani garinai, maiḡeri tarima tu tana vaḡa-gariri e tana kira-ḡoiri, Iesu aranai tarima ta asi ma beḡene vaḡa-guruḡa ḡenoḡoia.”

¹⁸ Benamo ma ḡekea-toḡarito, benamo ḡekirarito, Iesu aranai asiḡina ḡinavaḡi ma beḡene ḡobata e beḡene vevaḡa-riba.

¹⁹ Senaḡi Petero e Ioane na ḡevaḡa-veserito, ḡekirato, “Ḳomi tauḡemi ḡotuḡamaḡi-viriḡia, aiḡa tu roroḡoto Barau ḡoiranai? Ḳomi na kara ḡokiraḡiani baḡana veia, ba Barau na ekiraḡiani veḡana baḡana veia?

²⁰ Korana ḡaḡitarito e ḡaseḡaḡirito dagarari tu ḡai na asi ilaila baḡa kira-ḡuniḡaurini e muruma maki moḡeri kiraḡi-kiraḡiri ai asi baḡa kourini riba.”

²¹ Ma ḡevaḡa-guruḡa gwaḡiḡirito murinai, ḡetuḡu-rosirito. Vaḡa-rakavari dabarana ta asi ḡedoḡariato, korana tarima

mabarari na Barau ġevaġa-raġeato-ġoi, mo nuġa-farevaġi veiġana lorinai.

²² Korana mo nuġa-farevaġi veiġana na enamoto tari-mana ġena maġuri laġaniri tu gabana vasivasi (40) maki evanaġiato.

Ekalesia ġeġuriġurito

²³ Petero e Ioane ġetuġu-vaġirito murinai, karori ġeri ai ġeġenoġoi-iaġoto. Ma Rubu Veaġa vereri baregori e Iuda vereri na kara ġekiravara-vinirito dagarari mabarari karori ġeri ġekiraġirito.

²⁴ Benamo karori na moġeri guruġa ġeseġaġirito nai, ġia mabarari Barau ġeġuriġuri-vini vegogoato, ġekirato, "Vereġauka o, guba, tanobara, daġaru-bara, ema nuġari ai ġetanuni dagarari mabarari ġoi na oveirito.

²⁵ Iauka Veaġa ġenana, ġai senema Davida, ġoi ġemu vetuġunaġi tarimana, muruna na oguruġato nai ekirato, 'Kara dainai irau bese tarimari tu ġebaru-rakava rakavani? Ema karase nai tarimarima na tu asi beġe ġauveini boioġari ġeveirini?

²⁶ Tanobara vereri ġeverovinato, ema veġitaġau tarimari baregori ġeġaru-vegogoto, Vereġauka ma ġena Keriso ġesi beġene vetari-viniri ġana.'

²⁷ Moġoni veġata, Heroda e Pontio Pilato, irau bese tarimari e Isaraela tarimari ġesi mai vanuġa baregonai ġevevogoto, ġoi ġemu vetuġunaġi tarimana veaġana Iesu, ġia tu ġoi na oviriġiato e Keriso ai ovaġa-iaġoato, ġana boioġa ġetogato.

²⁸ Ġia na ġeveirito dagarari tu kara ġoi na ġemu seġukai e urai oboioġa-quinerito beġene vetore otato dagarari moġo.

²⁹ Moġa lorinai, Vereġauka o, ġeri vevaġa-gari veiġari noġitari, ema ġai ġoi ġemu vetuġunaġi tarimama kokore novinima, be ġemu vari baġana kiraġia ma kokorema ġesi.

³⁰ Ġimamu notuġu-rosia, be keve tarimari bono vaġa-namori, ema vetoġa boruri e nuġa-farevaġi veiġari bono veiri, Iesu, ġoi ġemu vetuġunaġi tarimana veaġana aranai."

³¹ Ġeġauġau-ġosito murinai, ġevevogoto numana eġareva-ġarevato. Benamo ġia mabarari Iauka Veaġa na ġevonuto, benamo Barau ġena vari ġekiraġiato ma kokoreri ġesi.

Ekalesia guinena ġena maġuri

³² Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari mabarari ġeri tuġamaġi e nuġari tu sebonai moġo. Ta ġena farefare ġia ġereġana ġena asi etato-ġoi, senaġi ġeri dagara mabarari ġia tata ġevevarevare-vevinito-ġoi.

³³ Seḡuka barego ḡesi apostolo tarimari na Iesu Vereḡauka ḡena variḡisi-ḡenoḡoi ḡevari-fiuato-ḡoi, ema Barau ḡena namo e varevare-bara ḡia mabarari iatari ai ebubu-riḡoato.

³⁴ Ḡia fakari ai ta maki asi erabuto-ḡoi. Korana ma ḡeri tano o numa tarimari na, moḡeri numa e tano ḡevoivoi-iaḡirito-ḡoi, benamo davari moniri tu ḡeḡwa-iaḡorito-ḡoi,

³⁵ Apostolo ḡoirari ai ḡetore-taririto-ḡoi. Benamo mabarari ḡevini-ilailarito-ḡoi, tata ḡena rabu ilailanai.

³⁶ Iosefa tu apostolo na arana ḡevatoato Banabas, anina tu “Velaunaḡi Tarimana”. Ḡia tu Levi doḡorona, Saipras motumotunai emaḡurito.

³⁷ Ḡia ḡena tano evoiato, benamo voina monina tu eḡwa-iaḡoato, apostolo kwakuri koranai ea tore-tariato.

5

Anania e Safira

¹ A tau ta etanuto-ḡoi arana Anania, ḡaraḡona arana tu Safira. Anania na ḡeri tano ta ea voivoi-iaḡiato, ḡaraḡona na maki eḡabi-raḡeato.

² Senaḡina mo tano monina kwana tu eḡabi-tariato, ma kwana reke ta moḡo eḡwa-iaḡoato apostolo ḡoirari ai ea tore-tariato. Mo veḡa eveiato ḡaraḡona tu ma ribana.

³ Benamo Petero na ekiraiato, ekirato, “Anania, karase nai Satani na beboroḡimu, benamo Iauka Veaḡa boḡofaia, tano monina kwana tu ḡoi ḡemu boḡabi-taria?”

⁴ Roḡosi boro voia nai tu, tano tu ḡoi ḡemu, ene? Ma beḡe voia murinai maki moni tu ḡoi ḡemu. Kara botuḡamaḡia nai, mai veḡa bono veia bosu? Ḡoi na tu dia tarimarima boḡofari, senaḡi Barau boḡofaia.”

⁵ Anania na mo guruḡa eseḡaḡiato nai, eketo-tarito, emaseto. Benamo mo veḡa eḡorato varina ḡeseḡaḡiato tarimari mabarari ḡegari-rakavato.

⁶ Benamo tarima variḡuri ḡevariḡisito, Anania tauḡanina dabuḡa na ḡeseḡoato, ḡeḡwa-rosiato, benamo ḡea guriato.

⁷ Hora toitoi kavana murinai, ḡaraḡona ema raka-toḡato, senaḡi ḡia kara eḡorato tu asi ribana.

⁸ Petero na edanaḡiato, ekirato, “Nokira-varagu, ḡomi taumi ruarua na tano monina boḡo ḡabia tu maiḡa moḡo ba?” Ḡia evaḡa-veseto, ekirato, “Oi, voina tu maniḡa moḡo.”

⁹ Benamo Petero na ekiraiato, ekirato, “Karase nai ḡoi ma ḡaraḡomu ḡesi nuḡami ḡovaḡa-sebonarito, Vereḡauka Iaukana ḡoḡofaiato? Noboḡe, ḡoi ḡaraḡomu beḡe guria tarimari tu ḡatama-bokai ḡeruḡa-taḡoni, ḡia na ḡoi maki ma ḡeḡwa-rosimuni.”

10 Mo horai moĝo ĝia Petero kwakuna koranai eketo-tarito, emaseto. Benamo mo tarima variĝuri ĝeraka-toĝato, ma ĝeĝitaiato mase, benamo tauĝanina ĝeĝwa-rosiato, ĝaraĝona sevinaĵi ĝe guriato.

11 Ekalesia mabarana e varina ĝeseĝaĝiato tarimari mabarari gari baregona na eĝabirito.

Vetoĝa e veĝa boruri

12 Vetoĝa e veĝa boruri ĝutuma apostolo na tarimarima ĝoirari ai ĝeveirito-ĝoi. Ma Iesu ĝevaĝa-moĝoniato-ĝoi tarimari mabarari tu “Solomona Ĝena Touraĝe” ai ĝevegogoto-ĝoi.

13 Asi veĝabidadama tarimari na ĝevaĝa-raĝerito-ĝoi, senaĝi ĝegarito-ĝoi, be ĝia ĝesi asi ĝea vegogoto-ĝoi.

14 Senaĝi tau e vavine tu ĝutuma lelevaĝi na Vereĝauka ĝevaĝa-moĝoniato-ĝoi. Mo ĝevaĝa-moĝonito-ĝoi tauri e vavineri tu mabarari apostolo ĝeri doĝoro ai ĝerakaraka-toĝato.

15 Apostolo na ĝeveirito-ĝoi veĝari tarimarima na ĝeribarito, benamo keve tarimari ĝeĝwa-rosirito dabara ĝana, benamo genagena fatari ai e gedai ĝetorerito, Petero bene raka-vanaĝi nai, iouiouna na bene iauka-tariri ĝana.

16 Ema tarimarima ĝutuma-bara Ierusalemna sevina vanuĝari na keve tarimari e iauka rakavari na ĝeboroĝirito tarimari ĝeĝwa-iaĝorito, benamo mabarari ĝenamoto.

Apostolo tarimari ĝevaĝa-midigu midigurito

17 Benamo Rubu Veaĝa verena baregona ma karonna Sadukea doĝorona ĝesi, apostolo tarimari ĝeri ai ĝemamarakavato.

18 Ĝia na apostolo tarimari ĝeĝabi-taririto, benamo dibura numai ĝebiri-ĝaurito.

19 Senaĝi mo boĝi Vereĝauka ĝena aneru na dibura numa ĝatama bokana erovoato, benamo apostolo eĝori-rosirito, benamo evaĝa-guruĝarito, ekirato,

20 “Ĝoiĝo, Rubu Veaĝanai boĝono ruĝa, benamo mai maĝuri variĝuna mabarana tarimarima ĝeri boĝono kiraĝia.”

21 Boĝiboĝi iamona Rubu Veaĝi ĝeraka-toĝato, aneru na ĝevaĝa-guruĝarito ilailanai tarimarima ĝevaĝa-ribarito.

Rubu Veaĝa verena baregona ma karonna ĝesi ĝeraĝasito, benamo kanisoro tarimari e Isaraela vereri mabarari ĝekea-vegogorito, benamo dibura numa ĝana ĝevetuĝu-iaĝoto, apostolo tarimari urari na.

22 Senaġi vetuġunaġi tauri dibura numai ġea raġasito nai tu, apostolo tarimari asi ġedoġaririto. Benamo ġeġenoġoito, ġea kira-vararito, ġekirato,

23 “Dibura numana ġatama bokana tu biribiri, ema ġitaġau tarimari maki ruġataġo; senaġi ġatama-boka baġa rovo-fakaia nai tu, apostolo ta tu asi baġa ġoitaġoa.”

24 Rubu Veaġa ġitataġona tarimana baregona e Rubu Veaġa vereri baregori na mo guruġa ġeseġaġiato nai tu, ġeiauvoiauvo-rakavato, asi ribari mo veiġa anina tu kara.

25 Ġedaradarato-ġoi nuġanai tu, tarima ta eraka-toġato, benamo ekirarito, ekirato, “Ġeseġaġi! Dibura numai ġobiri-ġaurito tarimari tu Rubu Veaġai ġeruġa-taġoni, ma tarimarima ġevaġa-ribarini.”

26 Benamo Rubu Veaġa ġitaġauna tarimana baregona ma ġena mero ġesi apostolo tarimari ġea ġori-ġenoġoirito. Asi ġevei-guguraġirito, korana tarimarima na fore na beġe ġidararini garina.

27 Ġeġori-toġarito, kanisoro ġoiranai ġevaġa-ruġarito, benamo Rubu Veaġa verena baregona na edanaġirito, ekirato,

28 “Ġai na guruġa gwaġiġina ġavinimito, mai tarima aranai asi boġono vevaġa-riba, senaġi ġoġitaia, ġomi na kara boġo veia! Ġomi ġemi vevaġa-riba boġo vaġa-rega rovorovoa, benamo Ierusema mabarana varau beġaua, ema ġomi ġourani ġia ġena mase tu ġai baġana daġa.”

29 Petero e apostolo kotari ġevaġa-veseto, ġekirato, “Ġai tu Barau ġena ura baġa korana-iaġiani, dia tarimarima ġeri ura.

30 Iesu tu ġomi na satauro tuġunai ġoikoko-kauato nai, ġovaġi-maseato, senaġi ġita tamara ġeri Barau na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato.

31 Barau na eġabi-vaisiato, ġia aroribanai evaġa-ruġaiato, Veġitaġau Verena e Vevaġa-maġuri Tarimanai evaġa-iaġoato. Isaraela tarimari bene vaġa-vetuġamaġi-kureri, ema ġeri rakava bene tuġamaġi-fitoġari ġana.

32 Ġai tu mai dagara kiraġi-foforiri tarimama. Iauka Veaġa na maki maiġeri dagara ekiraġi-foforirini. Mo Iauka Veaġa tu Barau na ġia ġeseġaġi-viniani tarimari mabarari evinirito.”

33 Kanisoro tarimari na mai guruġa ġeseġaġiato nai tu ġebaru-rakavato, ma ġeri ura mo apostolo tarimari tu ġevaġi-maseri moġo.

34 Senaġi ġia fakari ai Farisea tarimana arana Gamaliel, taravatu evevaġa-riba iaġiato-ġoi, ema tarimarima mabarari na ġegubakauato-ġoi tarimana, kanisoro nuġari na eruġa-vaisito. Benamo ekirato, moġeri apostolo tarimari ġeġori-rosiri roġo.

³⁵ Benamo ġia na kanisoro vegogona ekiraiato, ekirato, “Isaraela tarimami, maiġeri tarima kamasi ġoveiri ġotoni ġenai boġono tuġamaġi-ginikau.

³⁶ Ġaro kotari varau beġe iaġo, Teuda eruġa-vaisto, eveki-raġito, ġia tu tarima baregona ta, benamo tarima sinau vasi-vasi (400) kavana ġia ġesi ġekauto. Senaġi ġia ġevaġi-maseato nai tu, ġena tarimarima mabarari ġeraga-rovorovoto; mo doġoro toma tu asiġina maia.

³⁷ Moġa murinai tu Iudas, Galilea tauna, tarimarima arari toretoreri o sensisi ġabiġabina ġarori ai efororito, ġia maki ġutuma-bara eġori-kaurito, senaġina ġia maki ġevaġiato nai, ġena tarimarima tu ġeraga-rovorovoto.

³⁸ Moġa lorinai initoma veġanai, au na akiramini, mai tarima ġoraga-kwaneri, ema ġeri ai kara ta asi boġono veia. Korana bema ġeri boioġa e ġauvei maiġeri tarimarima ġerina eiaġomani nai tu berekwa-rekwani.

³⁹ Senaġi bema mai tu Barau ġenana eiaġomani nai tu, ġomi na maiġeri tarima tu asi ilaila boġo kourini bene. Asi namo Barau boġo vetari-viniani!”

Kanisoro na Gamaliel ġeseġaġi-viniato.

⁴⁰ Benamo apostolo ma ġekea-toġarito, ġekwaririto, benamo ġekirarito, Iesu aranai asiġina ġinavaġi ma beġene vevaġa-riba ġenoġoi; benamo ġetuġu-rakarito.

⁴¹ Apostolo na kanisoro vegogona ġeraga-kwaneato ma iakuri ġesi, korana Barau na eġabi-hidirito, ġia tu ilaila Iesu aranai maiaka beġe ġabiani bene.

⁴² Benamo ġaro vanaġivanaġi ai Rubu Veaġai e tarimarima ġeri numa nuġari ai Vari Namona ġevevaġa-ribato-ġoi e ġeġobata-iaġiato-ġoi, ġekirato-ġoi, Iesu tu Keriso.

6

Vevaġa-kava tarimari imaima ruarua (7)

¹ Moġeri ġaro ai Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari tu ġeġutuma-iaġoto-ġoi. Ma Iuda tarimari, Grik ġaro ai ġeguruġato-ġoi tarimari, e Heberu ġaro ai ġeguruġato-ġoi tarimari fakari ai veġareveġare eġorato. Grik ġaro ai ġeguruġato-ġoi tarimari ġekirato, ġia ġeri vabu tu ġaro tata ġaniġani ġevareto-ġoi nai tu ġevaġa-raburito-ġoi.

² Moġa lorinai apostolo gabanana ruarua (12) na Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari mabarari ġekea-vegogorito, benamo ġekirato, “Ġai na ġaniġani varevarena uranai, Barau ġena guruġa asi baġa vari-fiuani tu asi maoro.

³ Moġa lorinai, tarikakagu mabarami, ġomi vefakami ai tau imaima ruarua (7) ġoġabi-viriġiri, variri namo tarimari,

Iauka Veāga na e iaunega na ġevonuto tarimari; benamo mai ġauvei ġia baġana vini-vanaġiri.

⁴ A ġai taugema ġema taimi mabarani tu ġauġau e ġobatai baġana torea.”

⁵ Apostolo tarimari ġeri boioġa ġia mabarari na ġeiku-iaġiato. Benamo ġia na mai tau maġeri ġeġabirito: Stefano, veġabidadama na e Iauka Veāga na evonuto tarimana; e Filipo; Prokoro; Nikanoro; Timon; Pamena; e Nikolas, Antioka tarimana senaġi Iuda tarimari ġeri toma-rakariġo ekorana-iaġiato-ġoi.

⁶ Ġia na mai tau maġeri apostolo ġoirari ai ġevaġa-ruġarito, benamo apostolo na ġia iatari ai ġeġuriġurito ema apostolo ġimari ġia iatari ai ġetore-kaurito.

⁷ Benamo Barau ġena guruġa eraga-rovorovoto. Ema Iesu korana-iaġina tarimari Ierusalemaj ġevovoka-ġarimoġito, ema Rubu Veāga vereri ġutuma gorogoro na maki Barau ġena guruġa ġeġabi-raġeato, benamo ġeveġabidadamato.

Stefano ġeġabi-tariato

⁸ Stefano tu Barau ġena varevare-bara e seġuka na evonuto tarimana, ġia na nuġa-farevaġi veġari boruri baregori tarimarima ġoirari ai eveirito-ġoi.

⁹ Senaġi vekira-fitoġa barego evariġisito. Iuda tarimari ġeri rubu doġorona ta ġekiraġirito-ġoi “Ruġavaġi tarimari”. Ġia ema Iuda tarimari, Kurene e Alesandria na ema Kilikia e Asia tanobara na ġeiaġomato tarimari, Stefano ġesi ġeveġare-veġareto.

¹⁰ Senaġi Stefano ġena guruġa tu asi ġelautariato-ġoi, korana ġia tu Iauka Veāga na eviniato-ġoi iauneganai eguruġato-ġoi.

¹¹ Benamo ġia na tarima kotari nuġari ġeġanirito beġene kira, “Ġai na Stefano ġaseġaġiato, ġia na Mose e Barau ekira-fitoġarito.”

¹² Mo dabarai ġia na tarimarima, e Iuda vereri, ema taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi tarimari ġekira-vaisivaisirito. Ġia Stefano ġenai ġeiaġoto, ġea ġabi-tariato, benamo Iuda ġeri kanisoro ġoirana ġana ġeġori-iaġoato.

¹³ Monai beġene ġofaġofa ġana vevaġa-bade tarimari kotari ġeġori-toġarito, benamo ġekirato, “Mai tarima na tu ġaro mabarari ai ġita ġera Rubu Veāgana e Mose ġena taravatu ekira-fitoġarini.

¹⁴ Ġai na ġaseġaġiato, ekirato, ‘Iesu, Nasareta tarimana, na mai Rubu Veāgana bevaġa-rakavaiani, ema Mose na evinirato veġari mabarari bevaġa-iraurini.’ ”

15 Kanisoro ai ġevogogo-taġoto-ġoi tarimari mabarari na Stefano ġeġita-karakaraiato, ema ġoirana ġeġitaiato tu noġa moġo aneru ta ġoirana.

7

Stefano ġena ġobata

1 Benamo Rubu Veaġa verena baregona na Stefano edanaġiato, ekirato, “Maiġeri guruġa tu moġoni ba?”

2 Stefano na evaġa-veserito, ekirato, “Tarikakagu e tamagu mabarami, au ġoseġaġigu! Ġita senera Aberahamo Haran vanuġanai roġosi roġo berea tanu nai, mareva barego Barauna ġia ġenai efororito Mesopotamia ai,

3 benamo ġia ekiraiato, ekirato, ‘Ġemu bese e tanobara noiaġuia, benamo au na bavaġa-ġitamuni tanobarana ġana bono iaġo.’

4 Benamo ġia na Kaldea tanobarana eraga-kwaneato, benamo Haran ai ea vanuġato. Ma tamana emaseto murinai, Barau na etuġu-iaġomaiato initoma ġotanu-iaġiani tanobarana ġana.

5 A Barau na Aberahamo tu ġena tano misina kota maki asi eviniato. Kwaku vaġa-ruġatarina gabuna ilailanai misina kota maki asi eviniato. Senaġi Barau eguruġa-toreto ġia na tano ta beviniani, ġia e ġia murina na beġe ġorani tarimari na tano ta beġe ġaunaiani ġia ġeri. Mo ġaro ai Aberahamo tu asi natuna.

6 Barau na ma evaġa-guruġaiato, ekirato, ‘Ġoi ġemuna beġe ġorani beseri tu tano boruna tai beġe tanuni. Ma laġani sinau vasivasi (400) mo gabu tarimari ġeri vetuġunaġi tarimari ai beġe vaġa-iaġorini e beġe vaġa-midigu midigurini.’

7 Barau ma ekirato, ‘Isaraela tarimari na vetuġunaġiri ġeiaġo-vinini beseri tu au na bavevaġa-maoro vinirini, moġa murinai ġia tu mo tano na beġe raka-rosini, mai gabu ai au beġema toma-rakariġo viniguni.’

8 Benamo Barau na Aberahamo kefi-lamavaġi veiġana eviniato, mo tu ġia ġena kiraġitore vetoġana. Benamo Aberahamo na Isako evaġa-ġoraiato, ma ġaro vaġa-imaima toitoina (8) murinai tauġanina kefina elama-vaġiato. Moġa murinai Isako na Iakobo evaġa-ġoraiato, ma Iakobo na ġera doġoro ġedebbarini tarimari gabanana ruarua (12) evaġa-ġorarito.

9 Doġoro debari tarimari Iosefa ġenai ġemamato, benamo Aigupito tarimari ġeri ai ġevoivoi-iaġiato. Senaġina Barau tu Iosefa ġesi,

10 ema ġena dabara doko mabarari ġerina evaġa-maġuriato. Barau na Iosefa iaunega eviniato, ema Pharao,

Aigupito verena, nuḡana evaḡa-namoato Iosefa ḡenai, benamo Pharao na eura-viniato ema seḡuka eviniato, Aigupito tanona ema ḡia ḡena numa tarimari e farefareri bene ḡita-ḡauri.

11 Benamo Aigupito tanona mabarana ema Kanana tanona mabaranai doḡe ḡeḡorato, monana vito e nanu mase baregona evaḡa-ḡoraiato, benamo ḡita senera tu asi ḡeri ḡaniḡani doḡari dabarana.

12 Senaḡina Iakobo eseḡaḡito Aigupito tu ma widina, benamo ḡia na ḡita senera etuḡu-iaḡorito, mo tu ḡia ḡeri iaḡoiḡo giniginena.

13 Ma ḡeri iaḡoiḡo vaḡa-ruaruanai Iosefa tauḡena kakana e tarina ekira-vararito ḡia tu deikara, benamo Pharao na Iosefa ḡena bese eribaiato.

14 Moḡa murinai Iosefa evetuḡuto, tamana Iakobo ma ḡena bese ḡeri ai Aigupito ḡana beḡene iaḡoma ḡana. Iakobo besena Kananai tu mabarana gabana imaima ma gabana ruarua imaima (75).

15 Benamo Iakobo Aigupito ḡana evariḡoto, monai ḡia e ḡita senera ḡemaseto.

16 Ḣia tauḡaniri tu Sekem ḡana ḡeḡwa-ḡenoḡoi iaḡorito, benamo monai ḡea guririto. Mo gara gabuna tu Aberahamo na Hamora naturi ḡerina moni na evoiato.

17 Barau na ḡena kiraḡitore Aberahamo ḡenai bevaḡa-moḡoniani ḡarona ekavinaḡito-ḡoi nai tu, ḡita ḡera tari-marima Aigupito ai ḡeḡutuma-gorogoroto.

18 Ma moḡa murinai tu vere ta na Aigupito eḡita-ḡauato. Mo vere moḡa tu asi ribana Iosefa.

19 Ḣia na ḡita senera eḡofarito-ḡoi e evaḡa-midigu midigurito-ḡoi, ema ekirarito-ḡoi, naturi raraka-rarakari ḡeri numa na beḡene tore-rosiri, beḡene mase ḡana.

20 Mo negai Mose emaḡurito. Ma Mose eḡorato nai, marevana tu namo vedaurea. Ma ḡia tu ḡue toitoi tamana ḡena numai ḡenariato,

21 benamo numa na ḡetore-rosiato nai tu, Pharao natuna ḡuiatona na eḡabiato, benamo natunai evaḡa-iaḡoato.

22 Mose tu Aigupito ḡeri riba e iaunega mabarana ḡevaḡa-ribaiato, ema ḡena guruḡa e veiḡa ma seḡukari tarimanai eiaḡoto.

23 Ma ḡena maḡuri laḡanina gabana vasivasi (40) eḡabiato, benamo karona Isaraela tarimari nea raka-ḡitari etato.

24 Ḣia na Aigupito tarimana ta eḡitaiato, Isaraela tarimana ekwariato-ḡoi, benamo ḡia eiaḡoto gogobana eragato, benamo mo Aigupito tarimana evaḡi-maseato.

25 Mose mataboru ekirato tu ġena tarimarima beġe tuġamaġi-fakani, ġia ġenana Barau na Isaraela tarimari bevaġa-maġuririni, senaġi moġa Isaraela tarimari na tu asi ġeriba-maoroato.

26 Ma elaġanito nai, ġia na Isaraela tarimari ruarua eġitarito ġevevaġito-ġoi, benamo nevaġa-mainori ġana ekirarito, ekirato, 'Ġomi tau ruarua, ġoseġaġi, ġomi tu tarikaka moġo ruarua, ma kara dainai tu taumi ruarua ġovevaġini?'

27 Senaġi vevaġi ekoraiato tarimana na Mose edori-veġitaiato, benamo ekirato, 'Ġoi tu deikara na ġai ġema vere ema toto-iobukaiobuka tarimanai evaġa-iaġomuto?'

28 Ġoi ourani tu ġoraġani Aigupito tarimana ovaġi-maseato kavana au novaġi-masegu otoni?'

29 Mose na mo guruġa eseġaġiato, benamo eraga-kwareġato, Midian ġana egari-rakato. Monai etanuto-ġoi nuġanai natuna ruarua ġemaġurito.

30 Laġani gabana vasivasi (40) ġekorito murinai, aneru ta tano fakanai Sinai Ġorona sevinaġi Mose ġenai efoforito. Mo aneru tu ġau ruguruguna ġenai karava morenai eiaġoto, benamo Mose ġenai efoforito.

31 Mose na moġa eġitaiato nai, eġabato; benamo nea ġitaginikaua ġana eraka-kavināġi iaġoto-ġoi nuġanai, Vereġauka garona eseġaġiato, maiġesi ekirato,

32 'Au tu ġoi senemu Aberahamo, Isako, e Iakobo ġeri Barau.' Mose egari-rakavato, benamo asi eurato ma bene boġe-iaġo ġenoġoi.

33 Barau na evaġa-guruġaiato, ekirato, 'Ġemu tamaka kwakumu na novei-vaġiri, korana mani oruġa-taġoni gabuna tu tano veaġana.

34 Moġoni, au ġegu tarimarima Aigupito ai ġevaġa-midigu midigurini tu baġitari ema ġeri midigumidigu ġabana guruna baseġaġiri nai, au bamariġo tu navaġa-maġuriri ġana. Toma noiaġoma, au na ġoi tu Aigupito ġana atuġu-ġenoġoimuni.'

35 Mai Mose tu Isaraela tarimari na ġeruġaiato tarimana. Maiġesi ġekirato, 'Ġoi tu deikara na ġai ġema vere e toto-iobukaiobuka tarimanai evaġa-iaġomuto?' Mai tarima sebona moġo tu Barau na etuġuato bene vere e bene vevaġa-maġuri. Ema ġia na maki ġau rugurugunai karava moreri ai efoforito aneruna ġenana evaġa-kavaiato.

36 Ġia na Isaraela tarimari Aigupito na eġori-rosirito nai, nuġa-farevaġi veġari e vetoġa boruri eveirito-ġoi, Aigupito nuġanai e Davara Kakakakanai ema tanobara fakanai laġani gabana vasivasi (40).

37 Mai Mose sebona na Isaraela tarimari ekirarito, ekirato, 'Barau na ġemi peroveta tarimana ta betuġuani, au etuġuguto kavana. Mo peroveta tu ġomi ġemi tarimarima ta.'

38 Ġia tu Isaraela tarimari ġeri vegogo nuġanai tano fakanai ġita senera ema Sinai Ġoronai evaġa-guruġaiato aneruna ġesi monai. Ġia na Barau ġena maġuri guruġana Barau ġenana eġabiato, ġita ma bene vaġa-ribara ġana.

39 Senaġina ġita senera asi ġeurato ġena guruġa beġene ġabi-raġea, ema ġia ġekira-fitoġaiato ema nuġari ai ġeri ura tu Aigupito ġana ma ġeġenoġoi.

40 Ġia na Arona ġekiraiato, ġekirato, 'Ġita ġera barau tari noveiri, ġita ġoirarai beġene raka ġana. Korana mai Mose ġita Aigupito na eġori-rosirato tarimana tu ġita asi ribara kamasi ta bevei bene.'

41 Mo ġaro ai ġia na boromakau natuna kavana kwaivakukuna ġeveiato. Benamo mo kwaivakuku ġoiranai ginitaġo dagarari ġea toreto ema ġeġani-verekoto. Tauġeri ġimari na ġeveiato dagarana ġeverere-viniato.

42 Benamo Barau eraka-veġitato, ma Isaraela tarimari evini-iaġorito, guba visiġuri beġene toma-rakariġo viniri ġana. Mo tu peroveta tarimari ġeri bukai ġetoreato ilailanai, ekirani,

'Isaraela tarimami! Laġani gabana vasivasi (40) tano fakanai ġovaġirito-ġoi mamoeiri, boromakauri, e ginitaġo dagarari tu dia au ġegu.

43 Mo tu kwaivakuku barauna Molok ġena farai rubuna, ema ġemi barau Refan ġena visiġu iouiouna ġoġwaiato-ġoi; moġeri kwaivakuku tu ġomi na ġoveirito, boġono toma-rakariġo viniri ġana.

Moġa lorinai au na ġomi batuġu-rakamini Babulona mo rekena ġana.'

44 Ġita senera tanobara fakanai ġetanuto-ġoi nai tu, farai rubuna maki ġia ġesi. Mo farai rubuna Barau na ġena guruġa moġoniri evaġa-foforirito-ġoi. Mo farai rubuna ġeragaiato tu Barau na Mose ekira-varaiato lorinai, ema Mose na farai rubuna vetoġana eġitaiato ilailanai moġo ġeveiato.

45 Moġa murinai ġita senera na mo farai rubuna tamari ġerina ġeġabiato, benamo Iosefa ġena veġorikau neganai ġeġwakau-iaġoato irau bese tarimari tu ġita senera ġoirari ai Barau na ġeri tano na elai-veġitarito. Mo farai rubuna monai etanuto mo, Davida ġena nega.

46 Davida na Barau ġena vevaġa-namo eġabiato, ema enoġinoġito, monai Iakobo ġena Barau ġena tanu numana bene ragaia etato.

47 Senaġina Solomona na vau ġena numa eragaiato.

48 Senaġi Iaru-korokoro Barauna tu tarimarima ġimari na ġeragarini numari ai tu asi etanuni, peroveta tarimana ekirani kavana,

49 ‘Vereġauka ekirani,

“Guba tu au ġegu terona,

ema tanobara tu au kwakugu vaġa-ruġatarina gabuna.

Be, au ġegu numa tu kamasi-kamasi na boġo ragaiani?

Au ġegu iaġaraġi gabuna tu aiġa?

50 Maiġeri dagara mabarari

au ġimagu na asi aveirito, ei?” ’

51 Stefano ma eguruġato, ekirato, “Kira-ġuiragi tarimami! Ġomi nuġami e seġami tu Barau asi ġeura-viniani tarimari kavari. Gomi tu senemi ġeveito-ġoi kavari ġoveini, vanaġivanaġi Iauka Veaġa ġolai-veġitaiani!

52 Kamara peroveta tu ġomi senemi na asi ġevaġa-midigu midiguato? Ġia na tu Vei-iobukaiobuka Tarimana ġena iaġoma ġekiraġi-fofori guineato tarimari tu ġevaġi-maserito. Ma toma ġomi na tu Iesu boġo revaia e boġo vaġi-debaia.

53 Barau ġena taravatu aneru na ġeġwa-mariġoato tu ġomi na ġoġabiato, senaġina asi ġokorana-iaġiato.”

Stefano forena ġeġidara-maseato

54 Ġia na mo guruġa ġeseġaġiato nai, ġebaru-rakavato, gadikari maki ġeġara-taririto Stefano ġenai.

55 Senaġi Stefano tu Iauka Veaġa na evaġa-vonuato, egagaraġeto guba ġana, benamo gubai Barau marevana baregona eġitaato, ema Iesu eġitaato Barau aroribanai ruġataġo.

56 Benamo ekirato, “Ġoboġe! Guba bevekeo-faka aġitaiani, ema Tarimarima Natuna tu Barau aroribanai eruġa-taġoni!”

57 Mo guruġa ġeseġaġiato nai tu, ġimari na seġari ġekou-ġaurito vau ġefararato. Benamo mabarari vaġa-sebo ġia ġeraga-viniato,

58 ġeġabiato, benamo siti murina ġana ġeinu-rosiato, benamo fore na ġeġidaraiato. Ma vaġa-moġoni tarimari ġeri dabuġa tu futua ta arana Saulo, ġia kwakuna koranai ġetorerito.

59 Ġeġidaraiato-ġoi nuġanai, Stefano eġuriġurito, ekirato, “Iesu Vereġauka o, au iaukagu noġabi-raġea.”

60 Evetui-tarito, benamo ma taġina ġesi ekea-raġeto, ekirato, “Vereġauka o, ġeri veġa rakavana maiġa voina asi bono viniri.” Moġesi eguruġato, benamo emaseto.

8

1 Saulo na Stefano vaġimasena tu eġabi-raġeato.

Ekalesia vaġa-midigumidiguna e lai-lausilausina evesinato

Mo ġaro ai Ierusalemā nuġanai ekalesia vaġa-midigumidiguna e lai-lausilausina baregona evesinato. Veġabidadama tarimari mabarari ġeraga-rovorovoto, Iudea e Samaria tanori mabarari ġana ġeiaġoto, senaġi apostolo tarimari ġereġari moġo ġeraga-kwanerito.

² Barau korana-iaġina tarimari kotari na Stefano taġina ġevei-rakavato e ma taġiri ġesi ġekeuato, benamo ġea guriato.

³ Senaġina Saulo na tu ekalesia nevaġa-rakava korikoria etato. Numa tata nuġari ai eraka-toġato-ġoi, benamo veġabidadama tauri e vavineri einu-rosirito-ġoi, ma eġabi-iaġorito-ġoi dibura numai ea biri-ġaurito.

Filipo Samaria ai eġobatato

⁴ Ġevaġa-karovorito tarimari tu ġeiaġoto gaburi ai Barau ġena guruġa ġea ġobata-iaġiato.

⁵ Filipo tu Samaria vanuġana baregona ġana eiaġoto, monai Keriso varina ea fiuato.

⁶ Ġutuma na Filipo ġena guruġa ġeseġaġiato ema nuġa-farevaġi veġari eveirito ġeġitarito nai, ġia mabarari na ġeseġaġi-vini magomagoato.

⁷ Iauka rakavari tarimarima ġutuma ġerina ma ġabari ġesi ġeraka-vaġito, ema tauġaniri tavi tari ġemaseto tarimari e kwaku rakava tarimari ġutuma ġenamoto.

⁸ Moġa lorinai mo Samaria vanuġana nuġanai iaku baregona eġorato.

⁹ Mo vanuġai tarima ta etanuto-ġoi arana tu Simona. Guinenai ġena meġameġa e ġora veġari na Samaria tarimari evaġa-ġaba rakavarito-ġoi. Tauġena evekiragito-ġoi, ġia tu varaġe rakava,

¹⁰ ema tarimarima mabarari mo vanuġa nuġanai misina na beiaġo mo baregona na ġeseġaġi-viniato-ġoi, ema ġekirato-ġoi, “Mai tarima tu mo Barau ġenana eiaġomato seġukana ġekiraġiani ‘Seġuka Baregona’.”

¹¹ Ġia ġeseġaġi-viniato, korana ġaro barego vedaurea ġia ġena meġameġa veġari na evaġa-ġabarito.

¹² Senaġi Filipo na Barau ġena Basilea, (ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiiani maiġa), Varina Namona e Iesu Keriso arana varina eġobata-vinirito nai, tau e vavine na ġevaġa-moġoniato, benamo ebatisorito.

¹³ Simona na maki evaġa-moġoniato, benamo babatiso eġabiato. Moġa murinai Simona na Filipo ekaferi-kaferiato, ma Filipo na seġuka veġari baregori e vetoġa boruri eveirito-ġoi nai, eġaba-rakavato.

14 Apostolo tarimari Ierusalemāi ġetanuto-ġoi ġeseġaġito, Samaria tarimari na tu varau Barau ġena guruġa ġeġabi-raġeato, benamo Petero e Ioane ġetuġu-iaġorito Samaria ġana.

15 Tauri ruarua ġeraġasito nai tu, veġabidadama tarimari iatari ai ġeġauġauto, Iauka Veaġa beġene ġabia ġana.

16 Korana Iauka Veaġa ġia ta iatari ai tu roġosi roġo bere raka-riġo. Ġia tu Iesu Vereġauka aranai moġo babatiso ġeġabiato.

17 Petero e Ioane ġimari ġia iatari ai ġeveġabikauto, benamo ġia na Iauka Veaġa ġeġabiato.

18 Simona na apostolo tarimari eġitarito, ġimari ġetore-kaurito vau Iauka Veaġa ġeġabiato, benamo ġia na moni Petero e Ioane eduġi-vinirito, ekirato,

19 “Au maki mani seġuka ġovinigu, be ġimagu ta iatanai bana tore-kaua nai, Iauka Veaġa bene ġabia.”

20 Senaġi Petero na ekiraiato, ekirato, “Ġoi ma ġemu moni ġesi karava gabuna ġana ġoiġo, korana otuġamaġini Barau ġena varevare tu moni na bovoiani!

21 Mai ġauvei ai ġoi tu asi ġemu gabu, korana nuġamu tu asi roroġoto Barau ġoiranai.

22 Mai ġemu ura rakavana ġenana novetuġamaġi-kure, benamo Vereġauka nonoġia, betaġu ġia na maniġesi tuġamaġi ġeġevana oġabiani nuġamu ai maniġa betuġamaġi-fitoġaiiani.

23 Korana aġitamuni, ġoi tu nuġa-ġirimaġirima na ovonuto, ema rakava na ebaru-bubuġaumuto.”

24 Benamo Simona na Petero evaġa-veŋeato, ekirato, “Mani ġemi veġa, au iatagu ai Vereġauka nonoġia, be mani bokiraġiri dagarari ta au ġegu ai asi bene ġora.”

25 Petero e Ioane na Vereġauka ġena guruġa ġekiraġi-foforiato e ġevari-fiuato murinai, Ierusalemā ġana ġeġenoġoito. Ġeri ġenoġoi ai Samaria vanuġari vovokari Vari Namona ġeġobata-iaġiato.

Filipo e Itiopia tarimana baregona

26 Vereġauka ġena aneru ta na Filipo evaġa-guruġaiato, ekirato, “Novariġisi, gabina (o south) rekena ġana noiaġo, bono iaġo mo, Ierusalemā na Gasa ġana ġeiaġoni dabarana ġana. Mo tu tano fakana dabarana, tarima ta asi etanuni.”

27 Benamo evariġisito, eiaġoto. Eiaġoto-ġoi nuġanai, Itiopia tarimana ta, dagi baregona tarimana, tu ġena vanuġa ġana eġenoġoito-ġoi. Ġia tu Itiopia ġitaġauna vavinena baregona ġena farefare eġitaġaurito-ġoi tarimana baregona. Ġia tu eunuko, (seuri ġefararito tarimana). Ġia Ierusalemā ġana eiaġoto tu, Barau benea toma-rakariġo vinia ġana.

28 Ĝena ĝenoĝoi ai kariota iatanai etanukauto vau, Isaia peroveta tarimana ĝena buka eiavi-iaĝoato-ĝoi.

29 Benamo Iauka Veaĝa na Filipino evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Noiaĝo, mo kariota sevinai bonoa raka.”

30 Benamo Filipino kariota sevina ĝana eraga-iaĝoto, benamo mo tarima eseĝaĝiato, Isaia peroveta tarimana ĝena buka eiaviato-ĝoi. Benamo ekirato, “Mani guruĝa oiaviani anina ma ribamu ba?”

31 Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, “Au tu kamasi baribani. Mai tu tarima ta na bekira-varaguni vau bariba-maoroni.” Benamo Filipino ekiraiato, ekirato, “Kariotai noma raĝekau, be sevigu ai noma tanu.”

32 Ĝia na buka nuĝanai eiaviato-ĝoi toretorena tu maiĝa, “Ĝia tu mamoe kavana ĝeĝori-iaĝoato, beĝene vaĝi-masea ĝana;

ema ĝia tu mamoe natuna kavana ĝuiri ĝefakosi-vaĝirini nai tu, mururi asi ĝekeorini,

moĝesina kavana ĝia maki muruna asi ekeoato.

33 Ĝetore-riĝoato e ĝena Kota dabarana ĝekouato.

Ĝena bese tarimari tu dei na bekiraĝirini?

Korana ĝena maĝuri tanobarai tu bema kori.”

34 Eunuko tauna na Filipino enoĝiato, ekirato, “Nokira-varagu, mai peroveta tarimana na tu deikara moĝesi eki-raĝiato? Ĝia tauĝena evekiraĝito ba ta ekiraĝiato?”

35 Benamo Filipino na mo toretore ĝenana ĝena guruĝa esinaiato, ema Iesu Varina Namona evaĝa-ribaiato.

36 Mo dabara na ĝeiaĝoto nuĝanai, nanu gabuna tai ĝeraĝasito. Benamo mo eunuko tauna na Filipino ekiraiato, ekirato, “Noboĝe, nanu tu maiĝa, kara na au babatisogu elau-ĝauani?” [37 Benamo Filipino ekirato, “Bema nuĝamu mabarana ĝesi ovaĝa-moĝoniani nai tu ba-babatisomuni.” Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, “Oi, nuĝagu mabarana ĝesi avaĝa-moĝoniani Iesu Keriso tu Barau Natuna.”]

38 Benamo ĝena draiva ekiraiato, kariota nevaĝa-ruĝataria, benamo kariota eruĝa-tarito. Filipino e eunuko tauri ruarua nanu ai ĝeraka-riĝoto, benamo Filipino na eunuko tarimana ebabatisoato.

39 Tauri ruarua nanu na ĝeraĝekauto-ĝoi nai, Vereĝauka Iaukana na Filipino tu eĝabi-veĝitaiato. Eunuko tarimana na asi ma eĝitaiato, senaĝi ĝena iaĝoiaĝo dabara na eiaĝoto-ĝoi roĝo ma iakuna ĝesi.

40 Filipino tu Asoto ai ma ea foforito. Monai vanuĝa mabarari ĝari eiaĝoto, Vari Namona ea ĝobata-iaĝiato-ĝoi, eiaĝoto mo Kaisarea ai eraĝasito.

9

Saulo evetuḡamaḡi-kureto

¹ Saulo roḡo Vereḡauka ḡekorana-iaḡiato-ḡoi tarimari vaḡa-rakavari e vaḡi-maseri guruḡari evei-gwadato-ḡoi ma baruna ḡesi. Benamo eiaḡoto Rubu Veaḡa verena baregona ḡenai,

² enoḡiato, vevaḡa-riba fefana bene torea, Damaseko ai Iuda tarimari ḡeri rubu bene viniri ḡana. Be, Iesu ḡekorana-iaḡiani tauri e vavineri monai bene doḡariri nai tu bene barubaruri, benamo Ierusalemā ḡana bene ḡori-ḡenoḡoi iaḡomari.

³ Benamo Saulo na Ierusalemā eiaḡuiato ma Damaseko ḡana eiaḡoto. Damaseko vanuḡa ekavinaḡiato nuḡanai, asikauna mama ta guba na emoreto, ḡia enanagi-tariato.

⁴ Benamo ḡia tano ai eketo-tarito, ma garo ta eseḡaḡiato, ekirato, “Saulo, Saulo! Kara dainai au ovaḡa-midigu midigu-guni e olaiguni?”

⁵ Ḣia evedanaḡito, ekirato, “Vereḡauka, ḡoi tu deikara ei?”

Mo garo evaḡa-veseto, ekirato, “Au tu Iesu, ḡoi na au ovaḡa-rakavaguni tarimagu.

⁶ Senaḡi novariḡisi, vanuḡa baregonai noa raka-toḡa, monai vau tarima ta na bekiramuni kara ma bono vei.”

⁷ Ḣia ḡekavaiato tarimari mabarari ḡeruḡa-tarito, asi ḡeguruḡato, korana garo tu ḡeseḡaḡiato, a tarimana tu asi ḡeḡitaiato.

⁸ Saulo tano na evariḡisito, matana eiaḡaiato nai tu, dagara ta asi eḡitaiato. Benamo karonā na ḡimanai ḡeḡabito, Damaseko ḡana ḡeḡori-iaḡoato.

⁹ Ḣaro toitoi veḡata matana ebubuto asi eboḡeboḡeto, ema asi eḡaniḡanito e nanu o dagara ta asi eniuato.

¹⁰ Damaseko ai Iesu ekorana-iaḡiato-ḡoi tarimana ta arana Anania, mata-vanaḡi ai Vereḡauka na evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Anania!” Ḣia evaḡa-veseto, ekirato, “Ou! Vereḡauka, au maiḡegu.”

¹¹ Vereḡauka na evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Novariḡisi, be dabara ta arana Roroḡoto Dabarana na noiaḡo. Bono iaḡo Iudas ḡena numa nuḡanai, Taso tarimana ta arana Saulo bonoa vedanaḡi-iaḡia, korana ḡia tu monai moḡa eḡuri-ḡurini.

¹² Ḣia na mata-vanaḡi ai tarima ta arana Anania beḡitaia, beraka-toḡa, ḡimana ḡia iatanai betore-kauri, matana bene fafa ḡana.”

¹³ Anania evaḡa-veseto, ekirato, “Vereḡauka, tarima ḡutuma na ḡegu ḡekiraḡito, mai tau na Ierusalemā ḡoi ḡemu tarimarima veaḡari tu veḡa rakava kwaikwairi evei-vinirini.

14 Ema Damaseko ġana beiaġoma tu Rubu Veaġa vereri baregori na maoro ġeviniato, ġoi aramu ġevaġa-raġeani tarimari mabarari bene barubaruri e dibura numai bene toreri ġana.”

15 Senaġina Vereġauka na ekiraiato, ekirato, “Noiaġo, korana mai tau tu au na varau aġabi-viriġiato, bese iraurau tarimari e tanobara vereri baregori ema Isaraela tarimari ġoirari ai au aragu bene kiraġia ġana.

16 Ema au na bavaġa-ġitaiani, ġia au aragu bakunai tu midigumidigu vovoka roġo beġabini.”

17 Benamo Anania eiaġoto, numai eraka-toġato, ema ġimana Saulo iatanai etore-kauato. Benamo ekirato, “Saulo tarikakagu, Vereġauka Iesu, ġia tu maiġana oiaġomato-ġoi nai dabara tumanai ġemu ai eforito tarimana. Ġia na betuġugu, korana matamu ma bene fafa ema Iauka Veaġa na ġoi bene vaġa-vonumu ġana.”

18 Asikauna dagara ta maġani-kone ġunari noġa matana na eketo-vaġito, benamo ma eboġeboġe-ġenoġoito. Moġa murinai evaisi-raġeto, benamo babatiso eġabiato.

19 Eġaniġanito murinai, tauna ma ekokore-ġenoġoito.

Saulo Damaseko ai eġobatato

Ma Saulo Damaseko ai tu ġaro kotari roġo ma etanuto, Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ġesi.

20 Ġia asikauna rubu ġana eiaġoto, Iesu ea ġobata-iaġiato, ekirato, “Iesu tu Barau Natuna.”

21 Saulo ġeseġaġiato tarimari mabarari nuġari ġefarevaġito, benamo ġekirato, “Mai tarima tu Iesu arana ġekiraġiani tarimari Ierusalemaj evaġirini tarimana ene? Ema maiġana beiaġoma tu mai veiaġa sebona uranai bene ġabiri, be Rubu Veaġa vereri ġeri ai bene ġori-ġenoġoi-iaġori ġana ene?”

22 Senaġi Saulo ġena ġobata seġukana tu ebaregoto-ġoi. Ġena guruġai Iesu evaġa-moġoniato-ġoi, moġoni Iesu tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna). Mo guruġa Iuda tarimari Damaseko ai ġetanuto-ġoi tarimari tu asi ġeri vaġa-vese dabarana.

23 Ġaro ġutuma ġekorito murinai, Iuda tarimari ġevegogoto, Saulo vaġi-masena dabarana ġeboioġaiato;

24 senaġi kara ġeboioġaiato dagarana tu tarima tari na Saulo ġekira-varaiato, be eribaiato. Boġi-laġani vanuġa barana ġatama bokari ġeġita-ġaurito-ġoi, ġia beġene vaġia uranai.

25 Senaġi boġi ta Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari na ġeġabiato, boseġai ġeġuraiato, benamo vanuġa maġuna murikana na ġetuġu-riġoato.

Saulo Ierusalemā ai

²⁶ Saulo Ierusalemāi ea votuto nai tu, ġena ura Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ġesi beġene tanu-vegogo, senaġi ġia mabarari na ġegari-viniato, korana asi ġevaġa-moġoniato-ġoi, ġia tu moġoni korikori Iesu ġena mero.

²⁷ Senaġi Banabas na ea ġoriato, apostolo tarimari ġeri ai eġori-iaġoato. Ġia na vau ġeri ekiraġito, Saulo na Vereġauka dabarai kamasi eġitaiato, ema Vereġauka na eguruġa-viniato. Ema ekira-vararito, kamasi Saulo tu Damaseko ai ma kokorena ġesi, asi egarito, Iesu aranai eġobatato nai.

²⁸ Moġa lorinai Saulo ġia ġesi ġetanuto-ġoi ema Ierusalemā mabarana eġobatato-ġoi Vereġauka aranai ma kokorena ġesi.

²⁹ Grik garo ai ġeguruġato-ġoi Iuda tarimari ġesi ġeguruġato-ġoi e ġeveġare veġareto-ġoi, senaġi ġia na tu beġene vaġi-masea dabarana ġevetauato-ġoi.

³⁰ Tarikaka na mai boioġa ġeribaiato nai tu, Saulo Kaisarea ġana ġeġori-variġoato, ma monana Taso ġana ġetuġu-rakaiato.

³¹ Moġa lorinai ekalesia mabarana Iudea, Galilea, e Samaria tanori ai maino eġorato. Ekalesia ġena kokore ebaregato e Vereġauka garina ġeveito-ġoi ema Iauka Veaġa na evaġa-kavarito.

Petero Lida e Iopa ai

³² Petero gabu mabarari ġari eiaġoto, nuġanai tu Lida ġana maki evariġoto, Barau ġena tarimarima veaġari rakaġitari.

³³ Monai tarima ta arana Aenea edoġariato. Ġia kwakuna tu mase ema laġani imaima toitoi (8) veġata ġena genagena bedina na asi evariġisito.

³⁴ Benamo Petero na evaġa-guruġaiato, ekirato, “Aenea, Iesu Keriso na evaġa-namomuni. Novariġisi, ġemu genagena noiokua.” Asikauna Aenea evariġisito.

³⁵ Monai ġetanuto-ġoi Lida e Saron tarimari mabarari na ġeġitaiato, benamo Vereġauka ġenai ġeraka-kureto.

³⁶ Iopai Iesu ekorana-iaġiato-ġoi vavinena ta arana Tabita etanuto-ġoi. Grik garo ai arana tu Doreka, anina tu “deer”. Ġia tu veġa namori ġutuma eveito-ġoi, ema asi ġeri-ġari tarimari evaġa-kavarito-ġoi.

³⁷ Mo negai ġia tu ekevelto, benamo emaseto. Tauġanina ġeguriato, benamo numa tuġunai daiġutu tai ġea toreato.

³⁸ Iopa e Lida fakari tu asi manaġa. Be Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari Iopai ġeseġaġito Petero tu Lidai nai, tarima ruarua ġetuġu-iaġorito ġia ġenai, beġene noġia, beġene kira, “Ġai ġesi si-iaġo, asi nokwaibo!”

39 Moġa lorinai Petero evarigisito, benamo ġia ġesi ġeiaġoto. Eragasito nai tu, tuġuna daiġutuna ġana ġeġori-varaġeato. Monai vabu mabarari na ġeruġa-ġeġeraġiato, benamo koudi e dabuġa kotari, Doreka na maġurinai eturirito-ġoi dagarari, ġia ġevaġa-ġita-iaġiato ma taġiri ġesi.

40 Petero na ġia mabarari daiġutu na etuġu-rosirito, benamo evetui-tarito, eġuri-ġurito. Moġa murinai eboġe-tarito, mase vavinena eġitaiato, benamo ekirato, “Tabita, novariġisi!” Tabita na matana eiaġarito, ma Petero eġitaiato, benamo etanu-vaisito.

41 Petero na ġimanai eġabito, evaġa-ruġa-vaishiato. Benamo veġabidadama tarimari e vabu ekea-toġarito. Ġia ġema raka-toġato nuġanai, Tabita tu maġuri eruġa-taġoto-ġoi. Benamo Petero na ġeri ai etuġu-iaġoato.

42 Mai veiġa varina Iopa mabaranoi eraga-rovorovoto, benamo tarima ġutuma na Vereġauka ġevaġa-moġoniato.

43 Petero ġaro vovoka Iopai etanuto, boromakau kefirri eġauvei-iaġirito-ġoi tarimana arana Simona ġesi.

10

Petero e Korenelio

1 Tarima ta arana Korenelio, ġia tu Kaisarea vanuġanai etanuto-ġoi. Ma ġia tu Roma ġeri vetari tarimari sinau sebona (100) eġorikaurito-ġoi tarimana. Ġia na vetari doġorona arana ġekiraġiato-ġoi tu “Itali ġeri Vetari Doġorona” eġita-ġaurito-ġoi.

2 Ġia e ġena numa tarimari mabarari ġesi tu Barau ġekorana-iaġiato-ġoi ema Barau garina ġeveito-ġoi. Ġia na asi ġeri-ġari Iuda tarimari evaġa-kava baregorito-ġoi, ema vanaġivanagi eġauġauto-ġoi Barau ġenai.

3 Lavilavi ta, horaġauna 3 koloko rekenai ġia emata-vanaġito, Barau ġena aneru ta eġita-korikoriatto, ema raka-toġato, benamo ġia evaġa-guruġaiato, ekirato, “Korenelio!”

4 Benamo ma garina ġesi Korenelio na mo aneru eġita-karakaraiato, benamo ekirato, “Vereġauka, kara?”

Aneru na evaġa-veiseato, ekirato, “Ġemu ġuriġuri e ġemu vevaġa-kava asi ġeri-ġari tarimari ġeri ai tu Barau na eġabi-raġerito, ema ġia na etuġamaġirini.

5 Toma, tau kotari Iopa ġana notuġu-iaġori, be tau ta arana Simona, ġia arana ta tu Petero, beġenea ġoria.

6 Ġia tu Simona, boromakau kefirri eġauvei-iaġirini tarimana ġesi etanuni; ġena numa tu kone rikinai.”

7 Mo evaġa-guruġaiato aneruna na eraga-kwaneato, benamo Korenelio na ġena vetuġunaġi tarimari ruarua ema

ġena vetari tarimana ta ekea-iaġomarito. Ġena vetari tarimana moġa tu Barau ekorana-iaġiato-ġoi tarimana e ġia tu vanaġivanaġi Korenelio sevinai ġia vetuġunaġina ġeiaġo-viniato-ġoi tarimana ta.

⁸ Kara eġorato dagarari mabarari Korenelio na ekiravararito, benamo Iopa ġana etuġu-iaġorito.

Petero ġena mata-vanaġi

⁹ Ma elaġanito, ġia tu dabara na roġo ġeiaġoto-ġoi, Iopa ġekavi-naġiato, ġarogotai Petero tu numa tuġunai eraġekauto, nea ġurigiuri ġana.

¹⁰ Ġia varau evitoato, benamo ġena ura tu neġaniġani. Ma ġaniġani tu roġo ġerovinarito-ġoi nuġanai, ġia emata-vanaġito.

¹¹ Ġia na guba evekeoto eġitaiato, ema dagara ta dabuġa baregona kavana, daigunina vasivasi emariġoto-ġoi ġia ġenai, noġa moġo ġetuġu-mariġoato-ġoi tanobara ġana.

¹² Ġia emariġoto-ġoi nuġanai tu maġuri dagarari irauirau mabarari, kwakuri vasivasi ġerakani dagarari, e ġedarani dagarari, ema guba na ġerovoni manuri.

¹³ Benamo garo ta na ekiraiato, ekirato “Petero, novariġisi, be novaġiri, noġaniri!”

¹⁴ Senaġi Petero evaġa-veseto, ekirato, “Vereġauka, asiġina ġinavaġi! Rakava e asi veiareva dagarari ta au na roġosi roġo bara ġania.”

¹⁵ Mo garo na ma evaġa-guruġa ġenoġoiato ekirato, “Barau na eiarevarito dagarari ta rakavana asi bono kiraġi.”

¹⁶ Vaġa-toitoi moġesi eġorato, benamo mo dabuġa asikauna tu guba ġana ma eġabi-varaġeato.

¹⁷ Petero na mo ġena mata-vanaġi ai eġitarito dagarari anina roġo etuġamaġi-vetaurito-ġoi nuġanai, Korenelio ġena vetuġunaġi tarimari tu ġevotuto, ma ġeribato Simona ġena numa tu ainai. Benamo ġeiaġoto mo numa ġatama bokana korana ġoiranai ġea ritoġo-tarito.

¹⁸ Benamo ġekeato e ġevedanaġito, ġekirato, “Simona, arana ta ġekiraġiani Petero, tu mainai etanuni ba?”

¹⁹ Petero na tu roġo mo mata-vanaġi anina etuġamaġi-vetauato-ġoi nuġanai, Iauka Veaġa na evaġa-guruġaiato, ekirato, “Noseġaġi, ġoi tu tarima toitoi na ġevetaumuni.

²⁰ Be novariġisi, noraka-riġo, ġia ġesi boġono iaġo. Asi bono ġoiġaġi, korana au na atuġurito bene.”

²¹ Petero eraka-riġoto mo tarima ġeri ai, benamo ekirato, “Ġovetauani tauna tu au maiġegu. Kara dainai boġo iaġoma?”

22 Ĝia ĝevaĝa-veseto, ĝekirato, “Ĝai tu vetari tarimari sinau sebona (100) eĝori-kaurini tarimana arana Korenelio na betuĝuma. Ĝia tu vei-iobukaiobuka e Barau garina eveini tarimana, ema Iuda tarimari mabarari na maki ĝegubakau-baregoani. Ĝia tu Barau ĝena aneru ta na ekiraiato, ĝoi bene keakaumu, ĝena numa ĝana bono iaĝo, ema ĝoi na kara bokiraĝirini bene seĝaĝiri.”

23 Benamo Petero na mo tarima eĝabi-raĝerito ĝena numai, monai ĝegenato.

Petero tu Korenelio ĝena numa ĝana eiaĝoto

Boĝiboĝi ai ĝevariĝisito, benamo Petero ĝia ĝesi ĝeiaĝoto, ema tarikaka kotari Iopa na maki ĝia ĝesi ĝeiaĝo-sebonato.

24 Ĝia ĝeiaĝoto, dabara tumanai ĝea genato, ma elaĝanito vau Kaisareai ĝevotuto. Korenelio na tu ĝia enari-taĝorito-ĝoi, garagarana e ĝatana maki ekea-vegogorito ĝena numai.

25 Petero eraka-toĝato nuĝanai, Korenelio na edoĝariato, benamo kwakuna koranai evetui-tarito ma etutuĝutari-viniato.

26 Senaĝi Petero na evaĝa-ruĝa-vaisiato, ekirato, “No-variĝisi, au maki tarimarima moĝo.”

27 Numa nuĝanai ĝeraka-toĝato-ĝoi nai, Petero na Korenelio evaĝa-guruĝaiato-ĝoi. Ma numa nuĝanai tu tarimarima ĝutuma vegogotaĝo edoĝaririto.

28 Benamo ĝia na evaĝa-guruĝarito, ekirato, “Ĝomi tauĝemi maki ma ribami ginikau, ĝai ĝema taravatu ekirani, Iuda tarimana ta irau bese tarimana ta ĝesi asi bene tanu-vegogo o asi bene raka-ĝitaia maki, taravatu. Senaĝi Barau na bevaĝa-ĝitagu, au na tarima ta asi bana kiraĝia ĝia tu rakava o asi veiareva.

29 Moĝa lorinai boĝo keakaugu nai, baiaĝoma moĝo, asi bakira-sirivaĝi. Be nadanaĝimi, au tu kara dainai boĝo keakaugu?”

30 Korenelio ekirato, “Ĝaro vasivasi varau beĝe iaĝo, au tu ĝegu numai aĝauĝauto-ĝoi horaĝauna 3 koloko lavilavi rekenai, maitoma horaĝauna kavana. Benamo asikauna dabuĝa kurokuro lelevaĝina na evedabuĝato tarimana ta ĝoiragu ai eruĝa-tarito,

31 benamo ekirato, ‘Korenelio! Barau na ĝemu ĝauĝau beseĝaĝia e vevaĝa-kava veiĝari asi ĝeri-ĝari tarimari ĝeri ai etuĝa-maĝirito.

32 Iopa ĝana novetuĝu-iaĝo, Simona, ĝia arana ĝekiraĝiani Petero ĝetoni, beĝenea kiraia, be bene iaĝoma. Ĝia tu Simona, boromakau kefiri eĝauvei-iaĝirini tarimana ĝena numai etanuni kone rikinai.’

33 Moġa lorinai asikauna vetuġumu araga-veito, ema bovei-nauġa, veiġa namo taumu, korana boiaġoma bene. Toma ġai mabarama tu Barau ġoiranai maiġema, ma Vereġauka na bevaġa-naġimu guruġari mabarari baġana seġaġiri ġana.”

Petero ġena ġobata

34 Benamo Petero ġena guruġa esinaiato, ekirato, “Au toma bama riba-maoro, Barau na tarimarima mabarari tu eġabiraġe-ilailarini.

35 Bese mabarari nuġari ai tu deikara na ġia garina eveini, ema veiġa iobukari eveini tarimana moġo ġia na eġabiraġeani.

36 Barau na Isaraela tarimari ġeri ai etuġu-iaġomaiato varina tu maiġa, mo tu maino varina Iesu Keriso ġenana maino varina namona efiuato-ġoi. Iesu Keriso tu tarima mabarari ġeri Vereġauka.

37 Gomi ma ribami Iudea nuġanai kara eġorato, Galilea na evesinato. Mo tu Ioane na babatiso eġobata-iaġiato murinai.

38 Iesu, Nasareta tarimana varina, ġomi ma ribami, kamasi Barau na Iauka Veaġa e seġuka ġia iatanai ebubu-riġoato. Ġia tu gabu mabarari ġari eiaġoto, veiġa namori eveirito-ġoi, ema Diabolo ġena seġuka na eġabirito tarimari mabarari evaġa-maġuririto-ġoi, korana Barau tu ġia ġesi.

39 Ġai tu ġia na Iuda e Ierusalemata tanori ai eveirito-ġoi dagarari mabarari ġavaġa-moġonirini tarimama. Ġia tu satauro ai ġeikoko-kauato nai ġevaġa-maseato.

40 Senaġina Barau na ġaro vaġa-toitoinai (3) evaġa-varigisi ġenoġoiato ema evaġa-foforiato beġene ġitaia ġana.

41 Ġia tu tarimarima mabarari na asi ġeġitaiao, senaġi ġevaġa-moġoniani tarimari, mo tu Barau na eviriġi-guinerito tarimari na moġo ġeġitaiao. Ma moġeri tarimari tu ġai maiġema. Ġia evariġisi-ġenoġoito murinai, ġai tu ġia ġesi ġaġaniġani-vegogoto e ġaniuniu-vegogoto.

42 Ġia na evaġa-naġimato, tarimarima ġeri baġana ġobata e baġana kiraġi-foforia, ġia tu Barau na eġabi-hidiato, maġuri tarimari e mase tarimari ġeri vevaġa-maoro tarimanai evaġa-iaġoato.

43 Peroveta tarimari mabarari na ġia ġekiraġi-foforiato-ġoi, ġekirato-ġoi, ġia beġe vaġa-moġoniani tarimari mabarari tu ġia arana seġukanai Barau na ġeri rakava betuġamaġi-fitoġarini.”

Irau bese tarimari Iauka Veaġa ġeġabiato

44 Petero roġo eguruġato-ġoi nuġanai, Barau ġena guruġa ġeseġaġiato-ġoi tarimari mabarari iatari ai Iauka Veaġa eraka-riġoto.

45 Iuda tarimari Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi ema Petero ġesi Iopa na ġeiaġomato tarimari tu ġeġaba-rakavato, korana Barau na Iauka Veaġa irau bese tarimari maki evinirito iatari ai ebubu-riġoato.

46 Korana ġeseġaġirito garo irauri ai ġeguruġato-ġoi, ema Barau ġevaġa-raġeato. Benamo Petero ekirato,

47 mai tarimarima na tu Iauka Veaġa varau beġe ġabia, ġita na taġabiato kavana. Be, nanu nuġanai babatiso beġene ġabia ġana tu deikara na bekira-ġoiani?

48 Moġa lorinai ġia na ekirarito, Iesu Keriso aranai beġene babatisori. Benamo ġia na Petero ġenoġiato, ġaro kotari ġia ġesi roġo ma beġene tanu.

11

Petero ġena guruġa-fofori Ierusalemata ai

1 Apostolo e tarikaka Iudea tanonai mabarari ġeseġaġito, irau bese tarimari na maki Barau ġena guruġa varau ġeġabi-raġeato.

2 Benamo Petero Ierusalemata ġana evaraġeto nai tu, Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi tarimari, senaġi tauġaniri kefiru tu ġelama-vaġirito, moġeri na ġeġau-fitoġaiato,

3 ġekirato, “Ġoi tu kefiru asi ġelama-vaġirini irau bese tarimari ġeri numai oa raka-toġato, ema ġia ġesi oa ġaniġani-vegogoto!”

4 Benamo Petero na vari mabarana ġeri ekiraġito, kamasi evesinato mo magona. Ekirato,

5 “Au tu Iopa vanuġana baregonai aġuriġurito-ġoi, nuġanai amata-vanaġito. Aboġeto, dagara ta dabuġa baregona kavana, daigunina tu vasivasi (4), guba na emariġoto-ġoi, noġa moġo ġetuġu-mariġoato-ġoi, ġoiragu ai ema vetore-tarito.

6 Aboġe-ġurato nai tu, maġuri dagarari iraurau, tanobarai kwakuri vasivasi na ġerakani bureġari, e boġai ġetanuni bureġari, e ġedarani dagarari, ema guba na ġerovoni manuri aġitarito.

7 Benamo garo ta aseġaġiato, ekirato, ‘Petero, novariġisi, be novaġiri e noġaniri!’

8 Senaġi au akirato, ‘Vereġauka, asiġina ġinavaġi, rakava e asi veiareva dagarari ta au murugu na roġosi beġere raka-toġa.’

9 Mo garo guba na ma eguruġa-ġenoġoito, ekirato, ‘Barau na eiarevarito dagarari tu rakavari asi bono kiraġiri.’

10 Vaġa-toitoina moġesi eġorato, benamo dagara mabarari guba ġana ma eġabi-varaġerito.

11 Mo horaĝauna sebonai tarima toitoi au atanuto-ĝoi numanai ĝeraĝasito. Ĝia tu Kaisarea na ĝetuĝurito au ĝegu ai.

12 Benamo Iauka Veaĝa na ekiraguto, ĝia ĝesi bana iaĝo, asi bana ĝoiĝi. Mai tarikaka imaima sebona (6) maki au ĝesi Kaisarea ĝana ĝaiaĝoto, ema mabarama Korenelio ĝena numai ĝaraka-toĝato.

13 Ĝia na ĝema ekiraĝiato, kamasi aneru ta, ĝia ĝena numai efoforito eĝitaiato, ema ekiraiato, ekirato, 'Iopa ĝana novetuĝu-iaĝo, Simona, ĝia arana ta tu Petero, beĝenea kiraia, bene iaĝoma.

14 Ĝia na guruĝa tari ĝemu bekiraĝirini, benamo mo guruĝa ĝerina Barau na ĝoi ema ĝemu numa tarimari mabarari bevaĝa-maĝurimini.'

15 Au na guruĝa vau asinaiato nuĝanai, Iauka Veaĝa emariĝoto ĝia iatari ai, Pentekoste ĝaronai ĝita iatarai emariĝoto kavana.

16 Benamo Vereĝauka na kara ekiraĝiato dagarana atuĝamaĝi-doĝariato, ekirato, 'Ioane tu nanu na ebabatisoto-ĝoi, senaĝina ĝomi tu Iauka Veaĝa na bebabatisomini.'

17 Bema Barau na mo varevare sebona moĝo, ĝita Vereĝauka Iesu Keriso tavaĝa-moĝoniato nai evinirato varevarena, irau bese tarimari maki evinirito nai tu, au tu deikara, be au na Barau bakira-ĝoiani?"

18 Ĝia na mo guruĝa ĝeseĝaĝiato nai, ĝeri guruĝa barubaru ĝevaĝa-magoato, benamo Barau ĝevaĝa-raĝeato, ĝekirato, "O kato, irau bese tarimari maki Barau na vetuĝamaĝi-kure dabarana bevaĝa-ĝitari, maĝuri beĝene ĝabia ĝana."

Ekalesia evesinato Antioka ai

19 Stefano emaseto nai, ekalesia vaĝa-midigumidiguna e lai-lausilausina eĝorato, benamo veĝabidadama tarimari ĝevaĝa-raga rovorovorito. Ĝia kotari ĝeiaĝoto mo Foenikia, Saipras e Antioka ai ĝea raĝasito. Monai Iuda tarimari ĝeri ai moĝo Iesu varina ĝeĝobata-iaĝiato-ĝoi.

20 Senaĝi veĝabidadama tarimari kotari, Saipras e Kurene tarimari tu Antioka ĝana ĝeiaĝoto, Grik tarimari ĝeri ai maki vari ĝea fiuato, Iesu Vereĝauka Varina Namona ĝeĝobata-iaĝiato-ĝoi.

21 Vereĝauka seĝukana tu ĝia ĝesi, be tarimarima ĝutumabara Vereĝauka ĝevaĝa-moĝoniato ema ĝevetuĝamaĝi-kureto.

22 Ierusalem ekalesiari na mai vari ĝeseĝaĝiato, benamo ĝia na Banabas Antioka ĝana ĝetuĝu-iaĝoato.

23 Ĝia Antiokai eraĝasito, benamo Barau ĝena varevarebara tarimarima ĝeri ai eĝitaiato nai, eiaku-rakavato. Ma

mabarari elaunaĝirito, moĝoni ai Vereĝauka beĝene korana-iaĝia ma nuĝari mabarari ĝesi.

²⁴ Banabas tu tarima namona, Iauka Veaĝa e veĝabidadama na evonuto. Ema tarimarima ĝutuma-bara Vereĝauka ĝena tarimarimai ĝeiaĝoto.

²⁵ Benamo Banabas Taso ĝana eiaĝoto, Saulo vetau-vetauna.

²⁶ Edoĝariato, benamo Antioka ĝana eĝori-iaĝoato. Monai mo laĝani sebona, tauri ruarua ekalesia ĝesi ĝevegogoto-ĝoi e tarimarima ĝutuma-bara ĝevaĝa-ribarito-ĝoi. Iesu ĝekorana-iaĝiato-ĝoi tarimari tu Antioka vanuĝanai vau ĝekiraĝirito "Christian".

²⁷ Mo ĝaro ai peroveta tarimari kotari Ierusalemna na Antioka ĝana ĝevariĝoto.

²⁸ Ta ĝia fakari ai arana tu Agabo. Agabo evariĝisito, Iauka na evaĝa-ribaiato ilailanai tanobara mabaranai doĝe baregona beĝorani varina efiu-guineato. Mo doĝe baregona tu Klaudio ĝena veĝitaĝau ĝarori ai eĝorato.

²⁹ Iesu ĝekorana-iaĝiato-ĝoi tarimari na ĝeura-iaĝiato, ĝia tata ĝeri doĝari ilailari ai tarikakari Iudeai ĝeri ai ĝeri varevare dagarari kotari beĝene tuĝu-iaĝo, beĝene vaĝa-kavari ĝana.

³⁰ Mo veĝa tu ĝeveiato, Banabas e Saulo ĝeri ai ĝeri moni ĝetuĝukauto, rubu ĝitataĝona tarimari beĝene viniri ĝana.

12

Ekalesia vaĝa-midigumidiguna e lai-lausilausina ebaregoto-ĝoi

¹ Moĝeri ĝaro ai Kini Heroda na ekalesia tarimari kotari eĝabi-taririto, bene vaĝa-midigu midiguri ĝana.

² Iakobo (o Iames), Ioane kakana, tu baĝa na debana ebasi-ĝutuato.

³ Heroda na Iuda tarimari eĝitarito, mo veĝa ĝeiku-iaĝiato nai tu, Petero maki ma ea ĝabi-tariato. Mo tu asi etubuni faraona verekona ĝarori ai eĝorato.

⁴ Petero eĝabi-tariato, benamo dibura numai etoreato. Monai vetari tarimari gabanana imaima sebona (16) etorerito, vasiri vasiri ai evaĝa-ruĝarito vauro, Petero ĝeĝita-ĝauato. Heroda ĝena ura tu Pasova murinai vauro, tarimarima ĝoirari ai bene ĝori-rosia ema bene vaĝa-kotaia.

⁵ Moĝa lorinai Petero tu dibura numai ĝeĝita-ĝauato-ĝoi, a ekalesia tu Barau ĝenai ĝeĝauĝau-kokore kokoreto-ĝoi Petero ĝena.

Aneru na Petero evaĝa-maĝuriato

6 Boġi, ma belaġanini tu Heroda na tarimarima ġoirari ai Petero beġori-rosiani, Petero tu seini na ġebarubaruato, benamo vetari tarimari ruarua vekaravari ai egenato, ema ġatama-boka ġitaġauna vetari tarimari na maki ġatama-boka ġenari-taġoato-ġoi.

7 Benamo Vereġauka ġena aneru ta efoforito, Petero sevinai eruġa-tarito, ema mama ta dibura numa nuġanai enanagi-tariato. Mo aneru na Petero ġabana ebota-karaiato, benamo evaġo-tataġaiato, ma ekiraiato, ekirato, “Ragavei, novariġisi!” Benamo seini Petero ġimana na ġeketo-vaġito.

8 Benamo aneru na evaġa-guruġaiato, ekirato, “Ġemu gabaġau nobaru-taria, ema ġemu tamaka noveiri.” Benamo Petero na eveirito. Aneru ma ekirato, “Ġemu koudi na noveseġo, be au murigu na noiaġoma.”

9 Petero ġia murinai erakato mo, dibura numa na erakaro-sito. Senaġi ġia tu asi ribana, mo aneru na kara eveiato-ġoi tu moġoni. Ġia matoru ekirato tu, emata-vanaġini etato-ġoi.

10 Ġatama-boka ġitaġauna tarimari ġeruġato gabuna ta ġeraka-vanaġiato, ma vaġa-ruaruana ma ġeraka-vanaġiato, ġeiaġoto mo, auri ġatama-bokanai ġea raġasito. Moġa tu vanuġa barana rakarosina ġatama-bokana. Mo ġatama-boka tu tauġena moġo ġia ġeri evekeoto, benamo ġeraka-rosito. Dabara na ġeraka-variġoto-ġoi nuġanai, asikauna aneru na Petero eraga-kwaneato.

11 Monai vau Petero eribato ġia ġenai kara eġorato, benamo ekirato, “Au toma moġoni bama riba, Vereġauka na ġena aneru betuġua tu, Heroda ġimana na, ema Iuda tarimari na au ġegu ai kara ta beġene veia ġetato-ġoi ġenana bema vaġa-maġurigu.

12 Mo veiġa etuġamaġi-fakaiato, benamo Maria ġena numa ġana eiaġoto. Maria tu Ioane Mareko sinana. Monai numa nuġanai tu tarimarima ġutuma ġevevogoto, ġeġauġauto-ġoi.

13 Petero numa murikana ġatama bokanai esekeseketo, benamo vetuġunaġi ġuiatona ta arana Roda eiaġoto, nea ġitaia ġana.

14 Senaġi ġia na Petero garona eseġaġi-leaiato, benamo iaku na evaġa-vonuato, benamo ġatama-boka tu asi ekeo-fakaiato, a ġia tu eraga-ġenoġoito, ea kirarito, Petero tu murikai eruġa-taġoni.

15 Ġia na ġekiraiato, ġekirato, “Ġoi tu bebabomu ba!” Senaġi ġia eġiġiraġeto-ġoi, ekirato, “Moġoni, Petero tu murikai eruġa-taġoni.” Benamo ġekirato, “Mani tu ġia ġena aneru!”

16 Senaĝina Petero tu roĝo esekeseke-ĝigiraĝeto-ĝoi. Benamo ĝeiaĝoto, ĝatama-boka ĝea keo-fakaiato nai tu, Petero ĝeĝitaiato, ĝeĝaba-rakavato.

17 Petero ĝimana na ekira-ĝoirito asi beĝene guruĝa, benamo Vereĝauka na kamasi dibura numa na eĝori-rosiato ĝeri ekiraĝito. Ĝia na evaĝa-guruĝarito, ekirato, "Jakobo (o James) e tarikaka mabarari ĝeri mai vari boĝono kiraĝia." Benamo ĝia tu erakato, gabu ta ĝana ma eiaĝoto.

18 Boĝiboĝi, vetari tarimari fakari ai tu daradara baregona eĝorato; ĝevedanaĝi-vedanaĝito, ĝekirato, "Petero tu kamasi bevei?"

19 Heroda na gabu mabarana evetau-ginikauato, senaĝi Petero asi eĝoitaĝoato. Benamo Petero ĝeĝita-ĝauato tarimari evaĝa-kotarito murinai, ĝena vetari tarimari o soldia ekirarito beĝenea vaĝi-maseri. Moĝa murinai Heroda na Iudea eraga-kwaneato, ma Kaisareai ĝaro tari ea tanuto.

Heroda emaseto

20 Heroda tu Taia e Sidono tarimari ebaruvini-rakavarito; moĝa lorinai Taia e Sidono tarimari ĝeveĝabi-vegogoto, ma Heroda ĝea ĝitaiato. Senaĝi guine, Blasto, Heroda ĝena gena-daĝutuna ĝitataĝona tarimana ĝesi roĝo ĝeveĝatato, ĝevaĝa-maranaiato, ema ĝia rekeri ai roĝo ekauto. Moĝa murinai vauro ĝeiaĝoto, Heroda ĝenai maino ĝea noĝiato, korana ĝia ĝeri tanobara ĝaniĝanina tu Heroda ĝena tanobarai ĝeĝabito-ĝoi.

21 Benamo ekiraĝi-toreato ĝaronai, Heroda na ĝena vere dabuĝana eveiato, benamo ĝena teronai ea tanukauto vau, tarimarima eguruĝa-vinirito.

22 Benamo tarimarima ĝeĝabato, ĝekirato, "Mai tu barau ta garona, dia tarimarima garona."

23 Mo horai Vereĝauka ĝena aneru ta na Heroda ekwariato, korana ĝia na mo guruĝa eseĝaĝiato nai, Barau tu asi evaĝaraĝeato. Ĝia tu ĝuioĝuio na ĝeĝaniato, emaseto.

24 Senaĝi Barau ĝena guruĝa tu ebaregote e eragarovorovoto.

25 Banabas e Saulo tu ĝeri ĝauvei ĝevaĝa-koriatu, benamo Ierusalemna na ĝeĝenoĝoito; Ioane Mareko maki ĝeĝorikauato.

13

Banabas e Saulo ĝeĝabi-viriĝirito e ĝetuĝurito

1 Antioka ekalesiana nuĝanai tu peroveta e vevaĝa-riba tarimari kotari. Arari tu Banabas; Simeona, arana ta tu Niga; Lukio, Kurene tarimana; Manaen, ĝia tu Gavana Heroda ĝesi ĝevaĝa-baregorito; e Saulo.

² Ĝia na Vereĝauka ĝetoma-rakariĝo viniato-ĝoi e ĝeĝani-veaĝato-ĝoi nuĝanai, Iauka Veaĝa na ekirarito, ekirato, “Banabas e Saulo tu au ĝegu boĝono ĝabi-ĝerevaĝiri, korana au na bakeari, ĝegu ĝauvei ta beĝene veia ĝana.”

³ Benamo ĝia ĝeĝani-veaĝato e ĝeĝurigurito murinai, ĝimari ĝia iatari ai ĝetore-kaurito, benamo ĝetuĝu-rakarito.

Saipras ai

⁴ Iauka Veaĝa na Banabas e Saulo etuĝurito, benamo tauri ruarua kone vanuĝana Seleukia ĝana ĝevariĝoto. Seleukia na tauri ruarua bouti ai ĝeraĝeto, benamo Saipras motu-motu ĝana ĝevanaĝito.

⁵ Banabas ma Saulo Salami ai ĝevotuto nai, Barau ĝena guruĝa Iuda tarimari ĝeri rubu tari ai ĝea ĝobata-iaĝiato. Ioane Mareko maki ĝia ĝesi, ĝia tauri ruarua evaĝa-kavarito-ĝoi.

⁶ Tauri ruarua na Saipras motumotu mabarana ĝerakavanaĝiato, ĝeiaĝoto Pafu vanuĝanai ĝea raĝasito. Monai Iuda ĝeri ĝora e peroveta ĝofaĝofa tarimana ta arana Bar-Iesu ĝea doĝariato.

⁷ Ma Bar-Iesu tu motumotu verena, ma iaunega rakavarakava tarimana arana Seregio Paulo ĝatana. Mo vere na Banabas e Saulo ekea-iaĝorito ĝia ĝoirana ĝana, korana ĝena ura tu Barau ĝena guruĝa bene seĝaĝia.

⁸ Senaĝi mo ĝora tarimana Elima, (Bar-Iesu arana ta tu Elima), na ĝeri guruĝa ekira-fitoĝarito, ĝena ura vere na Iesu asi bene vaĝa-moĝonia.

⁹ Benamo Saulo, arana ta tu Paulo, Iauka Veaĝa na evaĝa-vonuato, benamo Elima eĝita-karakaraiato.

¹⁰ Benamo ekirato, “Ĝoi tu Diabolo natuna, ema veiĝa iobukaiobukari mabarari tu ĝoi na ovetari-vinirini! Ĝoi tu ĝofaĝofa e rakava mabarari na ovonuto. Vereĝauka ĝena veiĝa iobukaiobukari ĝofaĝofai bono vaĝa-iaĝori uranai ovededegwani. Mo veiĝa tu aitoma vau bovaĝa-dokoani?”

¹¹ Noseĝaĝi! Toma Vereĝauka ĝena seĝuka ĝoi ĝemu ai beforini, matamu bebubuni, ma laĝani mamana asi boĝitaiani, beiaĝoni mo, ĝaro ta.”

Asikauna Elima tu mukuna na matana eĝabi-ĝauato, benamo eraka-ĝeĝeraĝi ĝeĝeraĝito, ĝena ura ta na ĝimanai bene ĝabi, ma bene ĝori-kaua.

¹² Mo vere na kara eĝorato dagarana eĝitaiato nai, Vereĝauka evaĝa-moĝoniato. Ema eĝaba-rakavato Vereĝauka ĝena vevaĝa-riba guruĝari ai.

Antioka vanuĝana Pisidia ai

13 Paulo ma karonā ġesi Pafo ġeraga-kwaneato, bouti na Pega ġana ġeiaġoto. Pega tu Pamfilia nuġanai. Pegai benamo Ioane Mareko na Paulo e Banabas eraga-kwanerito, ġia tu Ierusalemā ġana ma eġenoġoi-iaġoto.

14 Pega na kwakuri na Antioka ġana ġeiaġoto. Antioka tu Pisidia tanonai. Sabadi ai tu Iuda tarimari ġeri rubu ai ġeraka-toġato, bena ġetanu-tarito.

15 Mose ġena taravatu e peroveta tarimari ġeri toretore ġeiavirito murinai, rubu ġitaġauna tarimari na noġinoġi ġetuġu-iaġoato ġia tauri ruarua ġeri ai, ġekirato, “Tarikaka, bema ma ġemi vevaġa-gwaġiġi guruġari mai tarimarima ġeri ai nai tu, ġai ġaurani, ġeri ġokiraġi.”

16 Paulo evariġisito, ġimana na eiave-taririto, benamo ekirato, “Isaraela taumi e irau bese tarimari fakari ai Barau garina ġoveini tarimami, ġoseġaġi!

17 Mai Isaraela tarimari ġeri Barau na ġai senema eġabiviriġirito, ema ġia na evaġa-ġutumarito, Aigupito tanonai ġetanuto-ġoi nai. Ma Barau ġena seġuka baregona na Aigupito tanona na eġori-rosirito,

18 ema laġani gabana vasivasi (40) kavana tano fakanai ġia ġeri ai evevaġa-gwaġiġito.

19 Ġia na Kanana tanonai bese imaima ruarua (7) tarimari-evaġa-mou-taririto. Ma ġeri tano tu eġabiato, Isaraela tarimari evinirito e ġeri tanobarai evaġa-iaġoato.

20 Mo dagara mabarari tu laġani sinau vasivasi ma gabana imaima (450) kavana nuġanai ġeġorato. Moġa murinai ġia na vevaġa-roroġoto tarimari evinirito, eiaġoto mo peroveta tarimana Samuela ġena veġitaġau laġanina.

21 Ma ġeri vere o kini ta beġene ġabia noġinoġina ġeveito nai, Barau na Saulo evinirito. Ġia tu Kisa natuna, mo tu Beniamina ġena doġoro tarimana. Saulo na laġani gabana vasivasi (40) eġita-ġaurito.

22 Saulo kini dagina na eġabi-vaġiato murinai, Barau na Davida eġabiato, Isaraela ġeri kini ai evaġa-iaġoato. Barau na Davida tu maiġesina ekiraġi-foforiato, ekirato, ‘Au na Davida, Iese natuna, badoġaria, ġia tu au nuġagu na euravini-rakavaiani tarimana. Ġia na au ġegu ura veġari mabarari beveirini.’

23 Barau na ġena guruġatore ilailanai, Davida besena na, Isaraela tarimari ġeri vevaġa-maġuri tarimana etuġumariġoato. Mo vevaġa-maġuri tarimana tu Iesu.

24 Iesu roġosi roġo bere ġauvei nuġanai, Ioane na Isaraela tarimari mabarari eġobata-vinirito, ekirarito, ġeri rakava ġerina beġene vetuġamaġi-kure, benamo babatiso beġene ġabia.

25 Ioane na ġena ġauvei dori evaġa-koriatu nuġanai, tari-marima ekirarito, ekirato, 'Ġomi ġotuġa-maġini au tu dei? Au tu dia ġomi na ġovaġa-nogaiani tarimana. Senaġi ġoboġe! Ġia tu au murigu na mani eiaġomani, ma au tu asi ilaila ġia kwakuna tamakari bakoki-vaġirini.'

26 Tarikakagu, Aberahamo besena, ema ġomi irau bese fakari ai Barau garina ġoveini tarimami: Mai vevaġa-maġuri guruġana tu ġita ġera etuġu-iaġomaiato.

27 Ierusalemata tarimari ma ġeri vere ġesi Iesu asi ġeġita-leaiato, ema Iesu, peroveta tarimari ġeri guruġa Sabadi mabarari ai ġeivirito-ġoi, tu asi ġetuġamaġi-fakarito. Moġesina naima ġia na Iesu vaġi-masena guruġana ġekiraġito nai, peroveta tarimari ġeri guruġa ġevaġa-moġonirito.

28 Oba, vaġi-masena korana ta tu asi ġedoġariato, senaġina Pilato ġenoġiato, bene vaġi-masea ġetato.

29 Buka Veaġai ġia ġekiraġiato guruġari mabarari ġeveirito murinai, satauro tuġuna na ġeġabi-riġoato, benamo fore ġekwaiato kouġana garanai ġea toreato.

30 Senaġi Barau na mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato,

31 ġia ġesi Galilea na Ierusalemata ġana ġeiaġoto-ġoi tarimari na ġaro vovoka ġeġitaiato. Ma ġia toma tu Isaraela tarimari ġeri ai Iesu ġekiraġi-foforiani.

32 Ema Barau na ġita senera kara ekiraġitore-vinirito Varina Namona ġomi ġakira-varamini.

33 Mo kiraġitore tu Barau na ġita, ġia tuburi, ġera evaġa-moġoniato, mo tu ġia na Iesu mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato nai. Salamo vaġa-ruaruanai etoreato ilailana, ekirani,

'Ġoi tu au Natugu;

toma au tu ġoi Tamamu ai baiaġo.'

34 Barau na moġoni mase na evaġa-variġisi ġenoġoiato e asi ma beġenoġoini gara ġana, benamo beboraġani. Barau na tu maġesi ekiraġiato, ekirato,

'Davida ġena akiraġi-torerito,

vevaġa-namo veaġari e moġoniri tu ġomi bavini mini.'

35 Ema Salamo ta nuġanai ma ekirani,

'Ġoi ġemu tarima veaġana tu

asi beboraġani,

korana tu asi bene ġora otato.'

36 Davida ġena ġuru ai Barau ġena vetuġunaġi eiaġo-vinito-ġoi nai emaseto, benamo senena seviri ai ġeguriato, ma tauġanina tu eboraġato.

37 Senaġi Iesu, Barau na mase na evaġa-variġisi ġenoġoiato tarimana, tu tauġanina asi eboraġato.

38 Moġa lorinai, tarikakagu mabarami, au aurani boġono riba, ġai tu Iesu bakunai rakava tuġamaġi-fitoġari varina ġomi ġemi ġavari-fiuani.

39 Mose ġena taravatu na ġomi ġemi rakava tu asi beruġa-vaġirini riba, a Iesu na ġia ġevaġa-moġoniani tarimari mabarari ġeri rakava tu eruġa-vaġirini, vei-iobukaiobuka tarimari ai evaġa-iaġorini.

40 Rorimi boġono vetore, be peroveta tarimari na ġekiraġirito dagarari, ġemi ai asi beġene ġora; ġekirato,

41 'Ġomi veġabi-varaġevaraġe

tarimami ġoboġeboġe!

Nuġami ġefarevaġi, benamo ġomase!

Korana ġemi maġuri ġarori ai

au na veġa ta haveiani,

enabe ta na ġemi bekiraġi-ginikauani,

senāġi asi boġo vaġa-moġoniani!' ”

42 Paulo e Banabas rubu na ġeraka-riġoto-ġoi nuġanai, tarimarima na ġenoġirito, ġoira Sabadi ai ma beġene ġenoġoi, be mo guruġa kotari ma ġeri beġene kiraġi.

43 Tarimarima vegogo na ġeġwa-lausiato murinai, Iuda tarimari ġutuma, ema irau bese tarimari, Barau ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari, ġutuma maki Paulo e Banabas muriri na ġeiaġoto. Tauri ruarua na ġevaġa-guruġarito e ġelaunaġirito, Barau ġena varevare-bara nuġanai beġene ruġa-gwaġiġi.

44 Sabadi vaġa-ruaruanai, dori moġo mo vanuġa baregona tarimari mabarari na Vereġauka ġena guruġa seġaġi-seġaġina ġeraka-vegogoto.

45 Iuda tarimari na mo ġutuma ġeġitarito nai, ġemamarakavato; benamo Paulo na kara ekiraġirito-ġoi guruġari, ġia na ġekira-fitoġarito e ġevei-veġare veġareato.

46 Senāġi Paulo e Banabas tu ma kokoreri ġesi ġevaġa-veserito, ġekirato, “Barau ġena ura lorinai tu ġia ġena guruġa ġai na ġomi baġana kiravara-guinemi. Senāġi ġomi na asi ġoġabi-raġeani, monana tu ġomi tauġemi na ġovaġa-moġoniani, ġomi tu asi ilaila maġuri vanaġivanāġi boġo ġabiani. Moġa lorinai, ġai na ġomi ġaraga-kwanemini, ma irau bese tarimari ġeri ai ġaiaġoni.

47 Korana Vereġauka na tu maiġesi evaġa-naġimato, eki-rato,

'Au na ġomi atoremto tu,

irau bese tarimari ġeri mamai

boġono iaġo,

be vevaġa-maġuri boġono ġabi-rosia tanobarai ġetanuni tarimari mabarari ġeri ai.' ”

48 Irau bese tarimari na mo guruḡa ḡeseḡaḡiato nai, ḡeiai kuto e Vereḡauka ḡena guruḡa ḡevaḡa-raḡeato; ema Barau na eḡabi-viriḡirito maḡuri vanaḡivanaḡi beḡe ḡabiani tarimari mabarari ḡeveḡabidadamoto.

49 Vereḡauka ḡena guruḡa mo gabu mabarana nuḡanai eraga-rovorovoto.

50 Senaḡi Iuda tarimari na irau bese vavineri, daga baregori ḡeḡabi-taḡorito-ḡoi ma Barau ḡekorana-iaḡiato-ḡoi vavineri, e vanuḡa baregonai veḡitaḡau tauri, nuḡari ḡeḡanirito. Benamo ḡia na vevaḡa-midigumidigu ḡevaḡa-ḡoraiato Paulo e Banabas ḡeri ai, ema ḡeri gabu na ḡelai-rosirito.

51 Tauri ruarua na kwakuri kauri ḡekwari-ketoketorito, ḡia ḡeri kira-sirivaḡi vaḡa-moḡoniri ḡana, benamo Ikonina ḡana ḡeiaḡoto.

52 Iesu ḡekorana-iaḡiato-ḡoi tarimari Antiokai tu iaku e Iauka Veḡa na ḡevonuvonu-raḡeto.

14

Ikonina ai

1 Ikonina Paulo e Banabas tauri ruarua Iuda tarimari ḡeri rubu ai ḡeveito-ḡoi kavana ḡeraka-toḡato, benamo ḡeḡobatato. ḡeri ḡobata na Iuda e Grik tarimari ḡutuma lelevaḡi ḡeveḡabidadamoto.

2 Senaḡi Iuda tarimari asi ḡeurato Iesu beḡene vaḡa-moḡonia, tarima kotari na irau bese tarimari ḡelaunaḡinaḡirito, benamo tarikaka veḡabidadama nuḡanai tarimari ḡeiau-rakava vinirito.

3 Paulo e Banabas monai ḡetanu-maukato. Ma kokoreri ḡesi Vereḡauka ḡena varevare-bara guruḡana ḡekiraḡiato-ḡoi. Vereḡauka na ḡeri guruḡa evaḡa-moḡonirito tu seḡuka evinirito, vetoḡa boruri e nuḡa-farevaḡi veḡari ḡeveito.

4 Senaḡi mo vanuḡa baregona tarimari tu ḡevare-kirato, reke-ta Iuda tarimari ḡesi ḡekauto, reke-ta tu apostolo tarimari ḡesi.

5 Benamo irau bese tarimari e Iuda tarimari ma ḡeri veguine-iaḡi tauri ḡesi ḡeverori-vegogoto, ḡeurato apostolo beḡene vaḡa-midigu midiguri e fore na beḡene ḡidara-maseri.

6 Senaḡi Paulo e Banabas na mo boioḡa ḡeribaiato, benamo Likaonia tanonai vanuḡa baregori ruarua Listera e Derebe, ema seviri tanori ḡana ḡegari-iaḡoto e seviri vanuḡari tari ḡari.

7 Monai Vari Namona ḡeḡobata-iaḡiato-ḡoi.

Listera e Derebe ai

8 Listerai tarima ta etanuto-ḡoi; ḡia tu kwakuna rakava emaḡurito, be asi erakato-ḡoi.

⁹ Mo tarima tu eseḡaḡi-taḡoto-ḡoi Paulo eḡobatato-ḡoi nuḡanai. Paulo na eḡita-karakaraiato, benamo eribato ḡia tu ḡena veḡabidadama na bevaḡa-namoani riba,

¹⁰ benamo eguruḡa-fararato, ekirato, “Novariḡisi, noruḡa-tari. Benamo eburi-vaisito, erakato.

¹¹ Tarimarima ḡutuma na kara Paulo na eveiato ḡeḡitaiato nai, ḡeri Likaonia garonai ḡekoḡoto, ḡekirato, “Barau tu tarimarimai beḡe iaḡo, beḡe raka-riḡo ḡita ḡerai!”

¹² Ḗia na Banabas arana tu Dios ḡetato, ema Paulo arana tu Hemes ḡetato, korana Paulo tu eguruḡa-vovokato-ḡoi.

¹³ Dios ḡena Rubu Veḡa verena ḡena rubu tu vanuḡa barana murikanai. Ḗia na boromakau e veravera vanuḡa maḡuna ḡatama bokana ḡana eḡwa-iaḡorito, korana tarimarima ḡutuma ḡesi ḡeurato, apostolo ḡeri ai ginitaḡo veḡari beḡene vei ḡana.

¹⁴ Senaḡina apostolo ruarua Banabas e Paulo na ḡeseḡaḡirito, kara ḡeveia ḡetato nai, ḡeri dabuḡa ḡedarerito, benamo ḡutuma nuḡari ai ḡeraga-ḡabaḡaba-toḡato.

¹⁵ Ḗekirato, “Karase ḡomi tau tu maiḡesi ḡoveini? Ḗai maki tarimarima moḡo ḡomi kavana! Ḗai na tu Vari Namona ḡomi ḡemi ai ḡaḡabi-iaḡomaiani, ḡomi ḡakiramini, mai asi tauri dagarari boḡono raga-kwaneri, benamo Barau maḡurina ḡenai boḡono raka-ḡenoḡoi ḡatoni. Ḗia na guba, tanobara, daḡaru-bara, e ḡetanu-iaḡirini dagarari mabarari eveirito.

¹⁶ Guinenai ḡia na bese mabarari etao-fitoḡarito, tauḡeri ḡeri ura dabarari ai beḡene raka ḡana.

¹⁷ Senaḡi dagara namori eveirini ḡerina, ḡia tauḡena vanaḡivanaḡi evevaḡa-moḡonini: Ḗia na ḡura guba na evinimini e varovaro dagarari ḡeri ḡaro korikoriri ai evinimini. Ḗia na ḡaniḡani asisebo evinimini e nuḡami iaku na evaḡa-vonurini.”

¹⁸ Moḡesi ḡevaḡa-guruḡarito, senaḡina mo tarimarima ḡutuma-bara tu ḡia tauri ruarua ḡeri ai ginitaḡo ḡauveina ḡeveia roḡo ḡetato-ḡoi, kiraḡoiri tu tauri ruarua ḡeri ai tu egwaḡiḡito.

¹⁹ A Iuda tarimari kotari Antioka e Ikonja na ḡeiaḡomato, ma moḡeri tarimari ḡia rekeri ai ḡeḡabi-vanaḡirito. Benamo Paulo fore na ḡeḡidaraiato ma ḡeinu-rosiato vanuḡa murina ḡana. Ḗia ḡetuḡamaḡito tu varau emaseto.

²⁰ Senaḡi Iesu ḡekorana-iaḡiato-ḡoi tarimari na ḡeruḡa-ḡeḡeraḡiato nai tu eruḡa-vaisito, benamo vanuḡa barana ḡana ma erakatoḡa-ḡenoḡoito. Boḡiboḡi tu Banabas ḡesi Derebe ḡana ḡeiaḡoto.

Siria Antiokana ḡana ḡeḡenoḡoito

21 Paulo e Banabas na Derebe ai Vari Namona ġeġobata-iaġiato, benamo tarimarima ġutuma Iesu korana-iaġina tari-mari ai ġeġabi-toġarito. Benamo ma ġeġenoġoi-iaġoto Lis-tera, e Ikonía, ema Pisidia Antiokana ġana.

22 Ġia na Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ġevaġa-kokorerito e ġelaunaġirito, ġeri veġabidadama beġene ġabi-gigitariri. Ema ġekirato, “Ġita tu midigumidigu vovoka bita ġabirini vau Barau ġena Basileiai bita raka-toġani.”

23 Tauri ruarua na rubu tatai veġorikau tarimari ġevaġa-ruġarito. Ma tauri ruarua ġeġani-veaġato e ġeġauġauto murinai, Vereġauka ġimanai ġetore-kaurito. Mo tu ġia na ġeġabidadama-viniato-ġoi Vereġaukana ġenai.

24 Pisidia tanona na ġeraka-vanaġito murinai tu, Pamfilia tanonai ġeraġasito.

25 Pega vanuġanai Vereġauka ġena guruġa ġeġobata-iaġiato murinai tu, Atalia vanuġana ġana ġeiaġoto.

26 Atalia na tu bouti na ġeġenoġoi-iaġoto Antioka ġana. Monai tu, ġeri evanelia iaġoiaġona roġosi roġo beġene sinaia nai, tarikaka na Barau ġena namo e varevare-bara nuġanai ġetore-kaurito, mai ġauvei beġene veia ġana. Ġauveina tu toma beġe vaġa-koria.

27 Antiokai ġeraġasito nai tu, ekalesia tarimari ġevaġa-vegogorito, benamo Barau na ġia ġerina kara eveirito da-garari mabarari, e kamasi ġia na irau bese tarimari ġeri veġabidadama ġatama bokana ekeoato variri, ġeri ekiraġito.

28 Monai Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ġesi tauri ru-arua ġetanu-maukato.

15

Ekalesia vegogona baregona Ierusalemaj

1 Tau kotari Iudea na Antioka ġana ġevariġoto, benamo tarikaka veġabidadama nuġanai tarimari ġevaġa-ribarito, ġekirato, “Ġomi tu vevaġa-maġuri asi ilaila boġo ġabiani riba, bema mero tauġaniri kefi-lamavaġi veġana Mose ġena taravatu ai ekiraġiani dagnarana asi boġo korana-iaġiani nai.”

2 Mo guruġa ġaramanai, Paulo e Banabas ġia ġesi veġare-veġare baregona ġeveiato. Moġa lorinai Paulo e Banabas ema Antioka ekalesia tarimari kotari ġeviriġirito, Ierusalemaj ġana beġene varaġe, be apostolo e ekalesia ġeġori-kauato-ġoi tarimari ġeri ai mo guruġa beġenea vedanaġi-iaġia.

3 Ġia tu rubu na ġetuġu-iaġorito. Ma Foenikia e Samaria tanori nuġari na ġeraka-vanaġito nai tu, monai tarikaka ġeri ġekiraġito, kamasi irau bese tarimari Barau ġenai

ġevetuġamaġi-kureto. Tarikaka mabarari na mo vari ġeseġaġiato nai, mabarari ġeiku-rakavato.

⁴ Ierusalemaj ġeraġasito nai, ekalesia tarimari, e apostolo tauri, ema ekalesia ġeġita-taġoato-ġoi tarimari na ġeġabiraġerito. Benamo Barau na ġia ġerina kara eveito dagarari mabarari ġeri ġekiraġito.

⁵ Senaġi Farisea doġoro na Iesu ġeġabidadama-viniato-ġoi tarimari kotari ġeruġa-vaisito, benamo ġekirato, “Irau bese tarimari maki tauġaniri kefiru beġene lama-vaġiri, ema boġono kirari, Mose ġena taravatu beġene korana-iaġia.”

⁶ Benamo apostolo e ekalesia ġeġita-taġoato-ġoi tarimari ġetanu-vegogoto, ma mo vedanaġi ġetuġa-maġiato.

⁷ Ġeguruġa-iaġi maukaġato murinai, Petero evariġisito, benamo ekirato, “Tarikakagu mabarami, ġomi ma ribami, kai-veġata ġomi vefakami ai Barau na au eġabi-hidiguto, irau bese tarimari ġeri Vari Namona bana kiraġia, be ġia maki beġene seġaġi e beġene veġabidadama.

⁸ Ema tarimarima nuġari eribarini Barauna na irau bese tarimari Iauka Veaġa evinirito, ġita evinirato kavana. Mo veġa ġenana evaġa-ġitarani, ġia maki eġabi-raġerito.

⁹ Ġita e ġia fakarai vaġa-irauna vetoġana ta tu asi eveiato, korana tu ġeri veġabidadama lorinai, Barau na nuġari eiarevarito.

¹⁰ Ma toma tu kara dainai Barau ġotovo-naġiani, Iesu ġekorana-iaġiani tarimari iatari ai meto ġotorerini. Mo tu ġita tauġera na e ġita senera na maki mo maruna ġwaġwana asi ġeilailato dagarana.

¹¹ Asiġina! Ġita taribani, ġita tu Iesu Vereġauka ġena namo e varevare-bara lorinai, Barau na evaġa-maġurirani, ġia maki moġesina.”

¹² Petero moġesi ekirato nai, vegogo tarimari mabarari asi ġeguruġato. Benamo Banabas e Paulo ġeseġaġi-vinirito, Barau ġia ġerina vetoġa boruri e nuġa-farevaġi veġari, Griku tarimari fakari ai eveirito dagarari, mabarari ġekiraġerito.

¹³ Ġia ġeguruġa-ġosito vau, Iakobo (o Iames) eguruġato, ekirato, “Tarikakagu mabarami, ġoseġaġigu!

¹⁴ Simona na inivau bekiraġi-ginikaua, kamasi tovotovonai Barau na irau bese tarimari etuġamaġirito, benamo ġia fakari na bese ta eġabi-viriġiato, ġia arana beġene ġabia ġana.

¹⁵ Mai tu peroveta tarimari ġeri guruġa ġesi beġe ilaila-ginikau, korana maiġesi ġetoreato,

¹⁶ Vereġauka ekirani:

Maiġa murinai au ma baġenoġoi-iaġomani, benamo Davida ġena numa, eġwa-kafuato dagarana,

ma baraga-ġenoġoiani.

Ġefuki-rovorovoato dagarana,
au na ma baraga-ġenoġoiani,
ema bavaġa-ruġavaisi-ġenoġoiani.

17 Korana tu tarimarima kotari maki mabarari na,
ema au aragu ġeġabi-rakaoani tarimari irau bese tarimari
mabarari na,

au, Vereġauka, beġene vetaugu ġana.

18 Vereġauka na maiġeri dagarana mabarari bevaġa-ġorarini.
Ma irau laġani ai veġata maiġeri veġa evaġa-foforirito.'

19 Moġa lorinai au atuġamaġini, irau bese tarimari
ġevetuġamaġi-kureni Barau ġenai nai tu, ġeri ai asi bitana
vaġa-gwaġiġia.

20 Senaġi fefa ta bitana torea, bitana kirari, kwaivakuku
ġevarevare-vinirini ġaniġaniri tu asi beġene ġaniri, korana mo
tu ġofaġofa barauri ġevinirini dagarari; mata-boraġa veġari
asi beġene veiri, ema ġaiġori na ġebito-maserini bureġari asi
beġene ġaniri e rara asi beġene ġani.

21 Korana Mose ġena taravatu tu kai-veġata vanuġa
baregori mabarari ai ġeġobata-iaġirini ema Sabadi ġarori
mabarari ai Iuda tarimari ġeri rubu ai ġeivirini."

Irau bese veġabidadama tarimari ġeri fefa

22 Benamo apostolo e ekalesia ġeġori-kauato-ġoi tarimari
ema ekalesia mabarari ġeurato, ġia fakari na tau kotari
beġene ġabi-viriġiri, benamo Paulo e Banabas ġesi Antioka
ġana beġene tuġu-iaġori. Ġia na Iudas, arana ta tu Barasaba
ġetato-ġoi, e Silas ġeġabi-viriġirito. Ġia tu tarikaka na
ġegubakau-baregorito-ġoi tarimari.

23 Mai fefa tu ġia ġesi ġetuġu-iaġoato:

"Ġai ġomi tarikakami veġabidadama nuġanai, apostolo
tarimama e ekalesia ġeġita-taġoani tarimama na ġema ve-
vaġa-namo ġatuġu-iaġosiani, ġomi tarikaka veġabidadama
nuġanai irau bese tarimami, Antioka ai, Siria ai, e Kilikia ai
ġotanuni tarimami mabarami ġemi ai.

24 Ġai baġama seġaġi, mainana tau kotari ġeiaġosito,
benamo ġeri guruġa na ġemi tuġamaġi ġevaġa-veġonurito
e ġevaġa-daradaramito. Korana tu ġekiramito, tauġanami
kefiri boġono lama-vaġiri ema taravatu boġono korana-iaġia.
Senaġi mani tu dia ġai ġemana ġeġabito guruġari.

25 Moġa lorinai, ġema vegogo ai ġai mabarama na ġavaġa-
moġoniato, tau kotari baġana ġabi-hidiri, be baġana tuġu-
iaġosiri, ġema tuġamaġikau tarimari Banabas e Paulo ġesi
beġene iaġosi.

26 Ĝia tu ĝeri maĝuri gwairi asi ĝeĝabirito, ĝetore-taririto, ĝera Vereĝauka Iesu Keriso arana dainai.

27 Moĝa lorinai, Iudas e Silas baĝa tuĝuri, kara baĝa toreri dagarari ĝia tauĝeri mururi na guruĝai ĝomi ĝemi ai beĝene vaĝa-moĝoniri ĝana.

28 Iauka Veaĝa e ĝai ĝakirato, namona tu ĝomi iatami ai meto ta asi baĝana tore-kaua. Senaĝina maiĝesi veĝari moĝo boĝono korana-iaĝiri:

29 Ĝofaĝofa barauri o kwaivakuku ĝevinirini ĝaniĝaniri asi boĝono ĝani; rara asi boĝono ĝani; ĝaiĝori na ĝebito-maserini bureĝari asi boĝono ĝaniri; e mata-boraĝa veĝari asi boĝono veiri. Mo dagara ĝerina boĝo raka-veĝitani nai, ĝomi tu boĝo iaĝo-ĝinikauni. Boĝono gena.”

30 Ĝeviriĝirito tarimari ĝetuĝurito, benamo Antioka ĝana ĝevariĝoto. Monai veĝabidadama tarimari mabarari ĝevaĝa-vegogorito vau, ĝeri fefa ĝevinirito.

31 Ĝia na mo fefa ĝeĭaviato nai, ĝeĭaku-rakavato, korana vevaĝa-kava guruĝana ĝeseĝaĝiato nai.

32 Iudas e Silas, ĝia tauĝeri tu peroveta tarimari. Ĝia tauri ruarua na tarikaka ĝeri guruĝa ĝutuma ĝekiraĝirito, ĝelaunaĝirito e ĝevaĝa-gwaĝiĝirito.

33 Ĝaro kotari monai ĝetanuto murinai, ma mainori ĝesi tarikaka na ĝetuĝu-ĝenoĝoirito, ĝetuĝurito tarimari ĝeri ai. [34 Senaĝi Silas tu eurato Antiokai roĝo bene tanu.]

35 Paulo e Banabas tu Antiokai ĝetanu-maukato, ma tarima ĝutuma ĝesi Vereĝauka ĝena guruĝa ĝevevaĝa-riba iaĝiato-ĝoi, e ĝeĝobata-iaĝiato-ĝoi.

Paulo e Banabas ĝeveraga-kwaneto

36 Ĝaro kotari ĝevanaĝito murinai, Paulo na Banabas evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Taura ruarua ma siĝenoĝoi-iaĝo, Vereĝauka ĝena guruĝa taĝobata-iaĝiato-ĝoi vanuĝari mabarari ĝari, tarikakara bitana ĝitari, ĝeri veĝabidadama maĝurina tu aiĝesina.”

37 Banabas ĝena ura tu Ioane Mareko maki neĝori-kaua, be ĝia ĝesi beĝene iaĝo.

38 Senaĝi Paulo asi ĝena ura ĝia beĝene ĝori-kaua, korana ĝia na Pamfilia ai tu eraga-kwanerito, ema ĝia ĝesi asi ĝeĝauveito mo ĝeri ĝauvei magona.

39 Moĝa ĝaramanai ĝia tauri ruarua veĝareveĝare baregona ĝeveiato. Benamo tauri ruarua ĝeveraga-kwaneto. Banabas na Mareko eĝoriatu, bouti ai ĝeraĝeto, benamo Saipras ĝana ĝeĭaĝoto.

40 A Paulo na tu Silas eḡabi-viriḡiato. Tarikaka na Vereḡauka ḡena varevare-bara vevaḡa-namona ḡevinirito murinai ḡerakato.

41 Siria e Kilikia tanori na ḡeraka-vanaḡito, benamo ekalesia doḡorori monai ḡevaḡa-gwaḡigirito-ḡoi.

16

Timoteo tu Paulo e Silas ḡesi ḡeiaḡoto

1 Paulo monana evanaḡi-iaḡoto Derebe ai ea votuto, ma monana tu eiaḡoto Listera ai ea raḡasito. Listerai tu Iesu ekorana-iaḡiato-ḡoi tarimana ta etanuto-ḡoi, arana tu Timoteo. Timoteo sinana tu Iuda vavinena, ḡia maki eveḡabidadamato-ḡoi vavinena, senaḡi tamana tu Grik tarimana.

2 Tarikaka maḡarari Listerai e Ikoniai na Timoteo tu tarima namonai ḡekiraḡiato-ḡoi.

3 Paulo eurato Timoteo tu bene ḡori-kaua, be ḡia ḡesi beḡene iaḡo, moḡa lorinai, ḡia tauḡanina keḡina elama-vaḡiato. Moḡesi ḡeveiato, korana monai ḡetanuto-ḡoi Iuda tarimari maḡarari ribari, Timoteo tamana tu Grik tarimana.

4 Vanuḡa loriri na ḡevanaḡi-iaḡoto-ḡoi nai tu, Ierusalemāi ḡetanuni apostolori e ekalesia ḡorikauri tarimari na ḡevaḡa-moḡonirito guruḡari veḡabidadama tarimari ḡeri ḡekiraḡito-ḡoi, ḡia na beḡene korana-iaḡiri ḡana.

5 Benamo ekalesia tarimari ḡeri veḡabidadama ḡevaḡa-kokorerito, e ḡaro maḡarari ai ekalesia ḡeḡutumato-ḡoi.

Troas ai - Paulo ḡena mata-vanaḡi

6 Paulo ma karona ḡesi Frigia e Galatia tanori nuḡari na ḡeraka-vanaḡito moḡo, korana Iauka Veḡa na ekira-ḡoirito, Asia tanori ai Barau ḡena guruḡa asi beḡene vari-fiua.

7 Misia tano vetoḡanai ḡeraḡasito, benamo Bitinia tanonai ḡeraka-toḡa ḡetato, senaḡi Iesu Iaukana asi eurato ḡia mo ḡana beḡene iaḡo.

8 Moḡa lorinai Misia na ḡevanaḡito, Troas vanuḡanai ḡea votuto.

9 Mo boḡi Paulo emata-vanaḡito. Ḗia na Makedonia tarimana ta ruḡataḡo eḡitaiato, ḡia enoḡiato-ḡoi, ekirato, "Makedonia ḡana noiaḡoma, noma vaḡa-kavama."

10 Paulo na mo mata-vanaḡi eḡitaiato murinai, ḡaraga-ḡabikavito, Makedonia ḡana baḡana iaḡo ḡana. Korana ḡaribato, mo tu Barau na ekeamato, mo tarimarima ḡeri ai Vari Namona baḡana fiua ḡana.

Filipi ai - Lidia ḡena vetuḡamaḡi-kure

11 Moġa lorinai Troas ai bouti ai ġaraġeto, benamo maoromaoro Samotrake motumotu ġana ġaiāġoto. Monai ġagenato, elaġanito vau Neapoli ġana ġaiāġoto.

12 Monana gunika ġana ġaiāġoto mo, Filipi ai ġaraġasito. Filipi tu Makedonia tanonai vanuġa baregona eruġa-guineto vanuġana, e Roma ġeri gabu. Monai ġaro kotari ġatanuto.

13 Sabadi ai, vanuġa maġuna ġatama bokana na ġaraka-ro-sito, ġaruka rekena ġana ġaiāġoto, ġai ġatuġamaġito, Iuda tarimari ġeri ġauġau gabuna ta tu monai. Ġai ġatanu-tarito, benamo mo ġaruka rikinai ġevegogoto vavineri ġavaġa-guruġarito.

14 Monai eseġaġimato-ġoi vavinena ta arana Lidia, Taiatira vavinena. Ġia tu voiri barego dabuġari evoivoi-iaġirito-ġoi. Ġia tu Barau etoma-rakarīġo viniato-ġoi vavinena. Ġia Vereġauka na nuġana ekeoato, benamo Paulo na kara ekiraġiato-ġoi eseġaġiato ma eġabi-raġeato.

15 Ġia ma ġena numa tarimari ġesi babatiso ġeġabiato murinai, ġia na enoġimato, ekirato, “Bema ġovetuġamaġini au tu Vereġauka ġenai moġoni aveġabidadamani nai tu, si-iaġo, be au ġegu numai bitana tanu.” Benamo ġia na nuġama eġanirito, benamo ġia ġesi ġaiāġoto.

Filipi dibura numanai

16 Ġaro ta ġauġau gabuna ġana ġaiāġoto-ġoi nuġanai, vetuġunaġi ġuiatona ta na edoġarimato. Ġia tu iauka rakavana ta na eboroġiato, ma ġoirai kara beġe ġorani dagarari ekiraġi-foforirito-ġoi. Ġoirai beġe ġorani dagarari ekiraġi-foforirito-ġoi nai tu, ġitaġauna tarimari ġeri moni ġutuma evaġa-ġorarito-ġoi.

17 Mo ġuiato na Paulo e ġai mabarama murima na eiaġomato, ekoġoto-ġoi, maiġesi ekirato-ġoi, “Maiġeri tarima tu Iaru-korokoro Barauna ġena vetuġunaġi tarimari! Ve-vaġa-maġuri kamasi boġo ġabiani dabarana varina ġefiuani.”

18 Ġaro vovoka moġesi eveito-ġoi, eiaġoto mo, Paulo ebaruto, benamo eruġa-kureto, mo iauka rakavana ekira-iato, ekirato, “Iesu Keriso aranai au na akiramuni, mani kekeni ġenana noraka-vaġi!” Benamo mo horai moġo iauka rakavana mo ġuiato ġenana eraka-vaġito.

19 Mo ġuiato ġitaġauna tarimari ġeribato, ġia ġeri moni doġari dabarana ekorito, benamo ġia na Paulo e Silas ġeġabit-itaririto, taravatu tauri ġeri ai maketi gabuna ġana ġeinu-iaġorito.

20 Kota ġeseġaġini tarimari ġoirari ai ġevaġa-ruġarito vau ġekirato, “Mai tu Iuda tarimari. Ġia na ġita ġera vanuġa baregonai rakava ġevaġa-ġoraiani.

21 Ema ġia na ġevevaġa-riba iaġirini veiġari ġita ġera taravatu na tu asi eġabi-raġerini. Ġita tu Roma tarimara, ġia ġeri veiġa tu asi bita ġabi-raġerini e asi bita veirini riba.”

22 Tarimarima ġutuma-bara ġia ġesi ġekauto, Paulo e Silas ġeguru-vinirito. Benamo Kota ġeseġaġini tarimari na Paulo e Silas ġeri dabuġa ġedarerito, benamo mo ġutuma-bara ġekirarito, beġene kwariri.

23 Ġekwari-biruġa biruġarito murinai, dibura numai ġefiu-toġarito, ema dibura numa ġitaġauna tarimana ġekiraiato, bene ġitaġau-ġinikauri.

24 Ġia na mo vevaġa-naġi guruġana eseġaġiato, benamo dibura numana nuġana buroburonai efiu-toġarito. Kwakuri tu ġau duduri baregori ma metori vekaravari ai ebaru-taririto.

25 Boġi nuġanai Paulo e Silas tu ġeġuriġurito-ġoi e Barau vaġa-raġena mariri ġeġabirito-ġoi, ma dibura numa tarimari kotari na tu ġeseġaġi-taġorito-ġoi.

26 Asikauna tano-iaga baregona eraġasito, dibura numana korana duġuri maki eġareva-ġareva vinubato. Vaġa-sebo ġatama-boka mabarari ġevekeoto, e dibura tarimari ġebarurito seiniri mabarari ġeketoketo-vaġito.

27 Dibura numana ġitaġauna tarimana etataġato, mo ġatama-boka mabarari eġitarito tu vekeo. Ġena tuġamaġi dibura tarimari mabarari tu ġeraga-lemato etato, benamo ġena vetari baġana einu-vaġiato, ma tauġena nevevaġi-mase etato.

28 Senaġi Paulo na eġaba-viniato, ekirato, “Tauġemu asi novevaġa-rakava! Ġai mabarama tu maiġema!”

29 Dibura numa ġitaġauna tarimana kere keari eveito, eraga-toġato, benamo ma ġoġo-ġoġona ġesi Paulo e Silas kwakuri korari ai ea keto-tarito.

30 Benamo monana eġori-rosirito ma edanaġirito, ekirato, “Vere tarimami, au tu kamasi haveini vau maġuri badoġariani?”

31 Ġia na ġevaġa-veseato, ġekirato, “Iesu Vereġauka bono ġabidadama-vinia, benamo maġuri boġabiani, ġoi e ġemu numa tarimari mabarari.”

32 Benamo ġia na Vereġauka ġena guruġa, ġia ma ġena numa tarimari mabarari ġesi, ġeri ġekiraġito.

33 Mo boġi horanai moġo, dibura numa ġitaġauna tarimana na tauri ruarua eġori-iaġorito, manuġari ea ġuriġirito, ema ġia ma ġena numa tarimari mabarari ġesi mo boġi sebonai ġebabatorito.

34 Moġa murinai ġia na Paulo e Silas ġena numa nuġanai eġori-toġarito, benamo ġaniġani evinirito, ġeġanito. Ma ġia

ma ĝena numa tarimari ĝesi tu iaku na ĝevonuto, korana ĝia toma tu Barau ĝenai ĝeveĝabidadamani.

³⁵ Bogibogi, Kota ĝeseĝaĝini tarimari na vetuĝunaĝi-iaĝovini tarimari ĝetuĝurito, ĝekirato, “Mani dibura numai tarimari ruarua ĝoa tuĝu-vaĝiri.”

³⁶ Benamo dibura numa ĝitaĝauna tauna na Paulo ekira-varaiato, ekirato, “Kota ĝeseĝaĝini tarimari na guruĝa beĝe tuĝua, ĝoi e Silas tu baĝana tuĝu-rosimi beĝesi. Moĝa lorinai ĝoraka-rosi ma mainomi ĝesi.”

³⁷ Senaĝi Paulo na vetuĝunaĝi-iaĝovini tarimari ekirar-ito, ekirato, “Ĝai tu Roma tarimama, senaĝi ĝia na tarimarima ĝutuma-bara ĝoirari ai ĝai ĝekwari-kavamato moĝo, a ĝema rakava tu asi ĝevetauato, senaĝi dibura numai ĝefiutoĝamato. Ma initoma tu vekuretoĝai ma ĝetuĝu-rosima ĝetoni? Asiĝina ĝinavaĝi! Ĝia tauĝeri maiĝana beĝene iaĝoma, benamo ĝai beĝenema ĝori-rosima.”

³⁸ Benamo vetuĝunaĝi-iaĝovini tarimari na mo guruĝa Kota ĝeseĝaĝini tarimari ĝekira-vararito. Ĝia ĝeseĝaĝito Paulo e Silas tu Roma tarimari ai ĝeiaĝoto nai tu ĝegarito.

³⁹ Benamo ĝeiaĝoto, Paulo e Silas ĝenoĝirito, ĝeri rakava beĝene tuĝamaĝi-fitoĝari. Benamo ĝia tauri ruarua dibura numa na ĝetuĝu-rosirito, e ĝenoĝirito, mo vanuĝa barana beĝene raga-kwaneana.

⁴⁰ Paulo e Silas na dibura numana ĝeraga-kwaneato, Lidia ĝena numa ĝana ĝeiaĝoto. Monai tarikaka ĝesi ĝevedoĝarito, benamo vevaĝa-gwaĝiĝi guruĝari na ĝevaĝa-kokorerito, benamo ĝerakato.

17

Tesalonika ai

¹ Paulo e Silas na Amfipoli e Apolonia ĝeraka-vanaĝiato, ĝeiaĝoto mo Tesalonikai ĝeraĝasito. Iuda tarimari ĝeri rubu ta tu monai.

² Paulo tu eveito-ĝoi kavana rubu ai eraka-toĝato. Ema Sabadi ĝarori toitoi nuĝari ai, ĝia tu tarimarima ĝesi Buka Veaĝa guruĝari ĝeguruĝa-guruĝa-iaĝirito.

³ Ĝia ĝeri ekiraĝi-ginikauto-ĝoi, e evaĝa-moĝoniato-ĝoi, Keriso tu bemidigu-midiguni e mase na ma bevariĝi-ĝenoĝoini. Ema ekirato, “Mai Iesu, varina ĝomi ĝemi afiuani tarimana, tu Keriso, (Barau na ekiraĝi-toreato vevaĝa-maĝuri tauna).”

⁴ Iuda tarimari kotari na mo guruĝa ĝevaĝa-moĝoniato, benamo Paulo e Silas ĝesi ĝesebonato. Ema Barau ĝetomarakarigi viniato-ĝoi Grik tarimari ĝutuma lelevaĝi e vanuĝai ĝeri dagi barego vavineri ĝutuma maki ĝia ĝesi ĝesebonato.

⁵ Senaġi Iuda tarimari tu ġemamoto, benamo voivoi gabunai seġafore lelevaġi tarimari kotari ġeġabi-vegogorito, seġafore doġorona ta ġesinaiato. Benamo ġia na gururaġe e vevaġi baregona vanuġa barana nuġanai ġeveiato. Ma Iason ġena numa ġeraġeato, Paulo e Silas beġene doġariri, be tarimarima ġoirari ai beġene ġori-rosiri ġana.

⁶ Senaġi asi ġedoġaririto, benamo Iason e tarikaka kotari ġeinu-iaġorito, vanuġa ġitaġauna tauri ġoirari ġana, ma koġori ġesi ġekirato, “Tanobara mabarari ai mai tarima na rakava ġevaġa-ġoraiani, ma toma tu mai ġana beġe iaġoma,

⁷ benamo Iason na ġena numai eġita-ġaurini. Ġia na Kaisara ġena taravatu ġekiraġi-fitoġaiani, korana tu ġekirani, vere barana ta ma ġetoni. Ġekirani, mo vere arana tu Iesu.”

⁸ Vanuġa tarimari e ġitataġona tarimari na mo guruġa ġeseġaġiato nai, ġeri daradara ebareġoto.

⁹ Benamo ġia na Iason ma karona ġesi ġevaġa-fainirito moġo, benamo ġetuġu-rakarito.

Berea ai

¹⁰ Eboġito nai tu asikauna tarikaka na Paulo e Silas Berea ġana ġeraga-tuġu-rakarito. Bereai ġea raġasito nai tu ġeiaġoto, Iuda tarimari ġeri rubu ġana.

¹¹ Bereai tarimarima tu tarima namori, dia Tesalonika tarimari kavari. Ġia na Barau ġena guruġa ġeseġaġiato-ġoi nai, ġeura-iaġi baregoato-ġoi. Ema ġaro mabarari ai Buka Veaġa nuġanai kara Paulo na ekiraġiato-ġoi ġevetauato-ġoi. Korana tu ġeurato-ġoi beġene riba, Paulo na kara ekiraġiato-ġoi guruġari tu moġoni ba, beġene vaġa-moġoniri ġana.

¹² Iuda tarimari ġutuma Iesu Keriso ġevaġa-moġoniato; ema Grik vavineri barego-baregori kotari na e Grik tauri ġutuma maki Iesu Keriso ġevaġa-moġoniato.

¹³ Senaġi Iuda tarimari Tesalonikai ġeseġaġito, Paulo tu Bereai Barau ġena guruġa eġobata-iaġiato-ġoi. Benamo ġeiaġoto, vanuġa tarimari nuġari ġea ġanirito e ġekira-vaisi vaisirito.

¹⁴ Benamo Paulo tu asikauna tarikaka na kone ġana ġetuġu-rakaiato; a Silas ema Timoteo tu Bereai ġetanuto.

¹⁵ Paulo ġekava-iaġoato tauri na ġeġori-iaġoato mo Atena. Monana ma ġeġenoġoito Berea ġana. Ġia ġeġenoġoito nai tu, Paulo ġena keakau guruġana ta maki ġeġwaiato, ekirato, Silas e Timoteo ġia ġenai beġene iaġo-ġarimoġi etato.

Atena ai

¹⁶ Atenai, Paulo na Silas e Timoteo evaġa-nogarito-ġoi nuġanai, mo vanuġa baregona eġitaiato tu kwaivakuku na ġevaġa-vonuato. Benamo ġia nuġana emeto-rakavato.

17 Moġa lorinai eiaġoto Iuda tarimari ġeri rubu ġana, Iuda tarimari e irau bese tarimari Barau ġetoma-rakarigo viniato-ġoi tarimari ġesi ġeguruġa-guruġato. Ema ġaro mabarari ai maketi ai ġeraka-refoto-ġoi tarimari evaġa-guruġarito-ġoi.

18 Vevaġa-riba tauri irauri, ġeri ore a ġekiraġirito-ġoi tu Epikurea ema Stoiki, na Paulo ġeġoitaġoato, benamo ġevaġa-veġare veġareato. Ġia kotari ġevedanaġito, ġekirato, “Mai muru-babo tu kara ekiraġiani?” Ma kotari ġevaġa-veseto, ġekirato, “Ġia mai tu noġa moġo barau irauri ekiraġirini.” Ġia moġesi ġekirato, korana Paulo tu Iesu e ġena variġisi-ġenoġoi varina eġobata-iaġiato-ġoi.

19 Benamo ġia na Paulo ġeġabiato, Areopago ġorona ġana ġeġori-iaġoato, kanisoro ġevegogoto-ġoi gabuna ġana. Benamo monai ġekiraiato, ġekirato, “Ġai ġaurani tu ġariba, mai vevaġa-riba variġuna oveiani tu kara okiraġiani?”

20 Ġoi na guruġa tari okiraġirini tu ġai na asi ġaseġaġirini dagarari, naima ġai ġaurani tu aniri baġana ribari.”

21 Korana Atena tarimari mabarari e irau gabu tarimari monai ġetanuni tu, ġauvei ta asi ġeveiato-ġoi, senaġi ġia ġeri veġa sebna tu ġaro mabarari ai mo guruġa variġuri moġo ġekiraġi-taġorito-ġoi e ġeseġaġi-taġorito-ġoi.

22 Benamo Paulo tu Areopago vegogona nuġana na eruġa-vaesito, benamo ekirato, “Atena tarimami! Au na ġomi aġitamini, ġomi tu ġemi barau ġeri ai ġovetuġamaġikau-barego korikorini.

23 Korana ġemi vanuġai arakaorakaoni e ġemi toma-rakarigo gaburi aġitarito nai tu, au na fata veaġana ta aġitaiato, iatanai tu mai guruġa ġetoreato, ‘ASI RIBAMA BARAUNA ĠENA.’ Moġa lorinai mo asi ribami Barauna, ġomi na ġotoma-rakarigo viniani tu, toma au na akira-varamini.

24 Tanobara e tanobara nuġanai ġetanuni dagarari mabarari eveirito Barauna tu guba e tanobara verena. Ġia tu tarimarima ġimari na ġeragarito rubu veaġari ai tu asi etanuni.

25 Ġia tu dagara tai asi erabuto, be tarimarima ġimari na ġia ġena tu asi beġe veiani riba. Ġia tauġena na tarimarima mabarari maġuri evinirini, iaġari ema dagara mabarari evinirini.

26 Tarima sebna ġenana ġia na tarimarima beseri mabarari evaġa-ġorarito, ema tanobara mabarana beġene tanu-iaġia etato. Ġia tauġena na ġeri maġuri laġaniri ema ġeri tanu gaburi korikori eboioġa-guinerito.

27 Barau na moġesi eveiato, korana ġia beġene ġita-vetaua ġana; ema beġene vetau-kokore kokorea, benamo beġene doġaria. Oba, Barau e ġita tata vefakara tu asi manaġa.

28 ‘Korana ġita tu, ġia koranai tamaġurini, taġareva-ġarevani e roġo tamaġuri-taġoni.’ Ġemi mari ġegarani e ġesisiba-iaġirini tauri na ġekiraġiato kavana, ġekirato, ‘Ġita maki ġia natuna.’

29 Ġita tu Barau natuna lorinai, asi bitana tuġamaġi, Barau tu golo, silva, o fore, tarimarima ġena boioġai ema ribai ekororito dagarari kavana.

30 Guinenai tarimarima tu asi ġeri ribamaoro nai, Barau na moġeri tu eġita-ragakwanerito. Senaġi toma tu, ġia na tarimarima mabarari gabu mabarari ai ekirarini, beġene vetuġamaġi-kure.

31 Korana ġia na ġaro ta ekiraġi-toreato, mo ġaro ai ġena ġabiviriġi tarimana na tanobarai vevaġa-maoro beveiani ma iobukaiobukana ġesi. Barau na mo tau evaġa-moġoniato tarimarima mabarari ġoirari ai, vetoġana tu mase na evaġa-variġisi ġenoġiato.”

32 Mase na variġisi-ġenoġoina guruġana ġeseġaġito nai, kotari na tu Paulo ġerikiriki-iaġiato. Ma kotari tu ġekirato, “Ġai ġaurani tu, mo vari ġema ma nokiraġi-ġenoġoia.”

33 Benamo Paulo na mo vegogo eraga-kwaneato.

34 Senaġi tau lakouna tu ġia ġesi ġerakakauto e Barau ġenai ġeveġabidadamato. Ġia fakari ai tu Dionisio, ġia tu Areopago ġoro ai ġeveġogoto-ġoi tarimana ta, e vavine ta arana Damari, ema tarima kotari maki.

18

Korinto ai

1 Moġa murinai Paulo na Atena eraga-kwaneato, Korinto ġana eiaġoto.

2 Monai ġia na Iuda tarimana arana Akwila eġoitaġoato. Akwila tu Ponto ai emaġurito. Ġia tu ġaraġona Priskila ġesi Itali na vau ġeraġasito. Ġia Itali na ġeiaġomato, korana tu Klaudio na Iuda tarimari mabarari ekirarito, Roma beġene raga-kwanea. Paulo eiaġoto ġia ġeri ai, ea ġitarito.

3 Ġia maki Akwila ma ġaraġona ġesi kavana farai numari eturito-ġoi. Moġa lorinai Paulo monai tu ġia tauri ruarua ġesi etanuto-ġoi ema ġeġauvei-vegogoto-ġoi.

4 Sabadi mabarari ai tu Iuda tarimari ġeri rubu ai eġobatato-ġoi, Iuda e Grik tarimari nuġari neġabiri uranai.

Silas e Timoteo ġeraġasito

5 Silas e Timoteo Makedonia na ġeraġasito nai, Paulo tu Barau ġena guruġa eġobata-iaġiato-ġoi ġaro mabarana, Iuda tarimari ġeri ai ekiraġi-foforiato-ġoi, Iesu tu moġoni Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).

6 Senaḡi Iuda tarimari na Paulo ḡena guruḡa ḡevaḡa-ḡenoḡoiato, e guruḡa asi namori ḡenai ḡekira-veḡare veḡareato nai, Paulo na ḡena dabuḡa ekorakoraiato ḡia ḡoirari ai vauro evaḡa-guruḡa gwaḡiḡi-vinirito, ekirato, “Ḡomi rarami verebana tu tauḡemi iatami ai! Au ḡegu ai vereba ta asiḡina. Toma au tu aiaḡoni irau bese tarimari ḡeri ai.”

7 Benamo mo rubu na eraka-rosito, eiaḡoto, irau bese tarimana arana Titio Iusto ḡena numa ḡana. Titio tu Barau etoma-rakariḡo viniato-ḡoi tarimana, ma ḡena numa tu rubu sebinai moḡo.

8 Krispo, rubu ḡorikauna tarimana e ḡena numa tarimari mabarari ḡesi tu Vereḡauka ḡeḡabidadama-viniato-ḡoi. Ema Korinto tarimari ḡutuma na maki vari ḡeseḡaḡiato, benamo ḡevaḡa-moḡoniato ema babatiso ḡeḡabito.

9 Boḡi tai Vereḡauka na Paulo mata-vanaḡi ai evaḡa-guruḡaiato, ekirato, “Asi bono gari, murumu asi bene kafu, bono guruḡa!”

10 Korana au tu ḡoi ḡesi bene; ta na asi beiḡo-vinimuni e asi bevaḡa-rakavamuni riba, korana au ḡegu tarimarima tu ḡutuma mai vanuḡa baregonai.”

11 Moḡa lorinai Paulo monai etanuto laḡani ta e ḡue imaima sebona (6); Barau ḡena guruḡa tarimarima evaḡa-riba iaḡirito-ḡoi.

12 Galio tu Akaia tanona ḡeri gavana ḡauveina eveito-ḡoi nuḡanai, Iuda tarimari ḡeḡaru-vegogoto, Paulo ḡeḡabi-tariato, Kota gabuna ḡana ḡeḡori-iaḡoato.

13 Ḡekirato, “Mai tarima na tarimarima nuḡari eḡanirini, ma taravatu na asi ekiraḡiani maḡurinai Barau beḡene toma-rakariḡo vinia etoni.”

14 Paulo neguruḡa etato nuḡanai, Galio na Iuda tarimari ekirarito, ekirato, “Ḡomi Iuda tarimami, bema veḡa raka-vana tai o kerere baregona tai boḡoro samani nai tu, bara seḡaḡi-vinimi riba.

15 Senaḡi mani veḡareveḡare tu vevaḡa-riba, e ara, ema tauḡemi ḡemi taravatu veḡareveḡareri, naima tauḡemi na boḡono vei-roroḡotori. Au na maniḡesina dagarari Kotai tu asi baseḡaḡirini!”

16 Benamo ḡia na Kota gabuna na elai-rosirito.

17 Ḡia mabarari na rubu ḡorikauna tarimana, Sostene, ḡeḡabi-tariato, Kota gabuna ḡoiranai benamo ḡekwari-korukoruato. Ma Galio tu eḡitarito senaḡi eboḡe-ḡuiraiḡito moḡo.

18 Paulo Korinto ai tarikaka veḡabidadama nuḡanai tari-mari ḡesi tu ḡaro kota vovoka roḡo ma ḡetanuto. Moḡa murinai eraga-kwanerito, benamo Priskila e Akwila ḡesi bouti ta Siria ḡana ḡeiaḡoto. Kenkrea na roḡosi beḡere raka nuḡanai, ḡia tu debana ḡeraroato, korana ḡena kiraḡitore gwaḡiḡina ta Barau ḡenai eveiato nai.

19 Efeso ai ḡeraḡasito, benamo Paulo na Priskila e Akwila monai eraga-kwanerito. Ḗia tu Iuda tarimari ḡeri rubu ai eraka-toḡato benamo Iuda tarimari ḡesi ḡea guruḡa-guruḡato.

20 Ḗia na ḡenoḡiato, monai Iuda tarimari ḡesi roḡo bene tanu, senaḡi ḡeri noḡinoḡi asi eḡabi-raḡeato.

21 Senaḡi ḡena rakai tu iniḡesi evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Bema Barau beuranai nai, ḡomi ḡemi ai ma baḡenoḡoi-iaḡomani.” Benamo bouti ai ea raḡekauto, ma Efeso eraga-kwaneato.

22 Kaisareai eraḡasito nai, kwakuna na Ierusalemā ḡana evaraḡeto, ekalesia ḡesi ḡea veḡoitaḡoto vauro, Antioka ḡana evariḡo-iaḡoto.

23 Ḗaro kotari monai etanuto murinai, Galatia e Frigia tanori ḡana eiaḡoto, Iesu ḡekorana-iaḡiato-ḡoi tarimari mabarari gabu tatai ḡetanuto-ḡoi tarimari ea vaḡa-kokorerito.

24 Mo horai Iuda tarimana ta arana Apolos, Alesandria ai emaḡurito tarimana, Efeso ḡana eiaḡoto. Ḗia ḡena riba tu varaḡe lelevaḡi, guruḡai namo vedaurea e Buka Veḡa maki eriba-ginikau-raḡeato.

25 Ḗia tu Vereḡauka ḡena dabara ḡevaḡa-ribaiato, benamo nuḡana mabarana ḡesi Iesu varina efiuato, e evaḡa-riba-iaḡi ginikauato. Dagara sebona, ḡia tu Ioane ḡena babatiso moḡo eribaiato.

26 Rubu nuḡanai eḡobatato-ḡoi ma kokorena ḡesi. Monai Priskila e Akwila na ḡeseḡaḡiato, benamo ḡeḡori-kauato, ḡia ḡetanuni numana ḡana ḡeḡori-iaḡoato, monai vauro Barau ḡena dabara moḡonina ḡevaḡa-riba ginikauato.

27 Benamo Apolos eurato, Akaia ḡana bene iaḡo. Moḡa lorinai tarikaka Efeso ai ḡetanuni na ḡevaḡa-kavaiato, e fefa ta ḡetoreato Akaiai Iesu ḡekorana-iaḡiato-ḡoi tarimari ḡeri, ḡenoḡirito, Apolos eiaḡoni nai beḡene ḡabi-raḡea. Apolos ea raḡasito nai tu, Barau ḡena varevare-bara ḡenana Barau ḡevaḡa-moḡoniato tarimari tu vevaḡa-kava barego Apolos ḡenana ḡedoḡariato.

28 Korana ḡena guruḡa kokoreri ḡerina Iuda tarimari evaḡa-ketorito tarimarima ḡutuma ḡoirari ai, Apolos na Buka

Veāga na ġeri evaġa-moġoniato-ġoi Iesu tu Keriso, (Barau na ekiraġi-toreato vevaġa-maġuri tauna).

19

Paulo Efeso ai

¹ Apolos tu Korinto ai etanuto-ġoi nai, Paulo gunika rekena na eiaġoto mo Efeso ai ea raġasito. Monai Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari tari edoġaririto,

² benamo edanaġirito, ekirato, “Iesu ġenai ġoveġabidadamato nai, Iauka Veāga ġoġabiato ba?” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Asiġina, ġai tu Iauka Veāga maki etanuni guruġana ta tu roġosi maki baġana seġaġia.”

³ Benamo Paulo na ma edanaġirito, ekirato, “Be ġomi na tu kamara babatiso ġoġabiato?” Ġia ġevaġa-veseto, ġekirato, “Ioane ġena babatiso.”

⁴ Benamo Paulo ekirato, “Ioane tu rakava ġerina ġevetuġamaġi-kureto tarimari ebabatorito, ema Isaraela tarimari ekirarito, ġia murina na beiaġomani tarimana beġene ġabidadama-vinia, mo tu Iesu.”

⁵ Mo guruġa ġeseġaiato nai, Vereġauka Iesu aranai babatiso ġeġabiato.

⁶ Paulo ġimana ġia iatari ai etore-kaurito nai tu, Iauka Veāga emariġoto ġia iatari ai. Benamo garo irauirau ai ġeguruġato, e Barau na ġia ġeri ai evaġa-foforirito guruġari ġevari-fiurito.

⁷ Tauri mabarari tu gabanana ruarua (12) kavana.

⁸ Paulo monai ġue toitoi etanuto. Ma vanaġivanaġi rubu ai eraka-toġato-ġoi, Barau ġena Basileia, (ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani maiġa), eġobata-iaġiato-ġoi ma kokorena ġesi, ema tarimarima ġesi ġeguruġa-iaġiato-ġoi e nuġari eġanirito-ġoi.

⁹ Senaġi tari nuġari tu bubu, be asi ġeseġaġi-viniato, ema tarimarima ġutumma ġoirari ai Vereġauka ġena dabara iatanai guruġa tu rakavari ġekiraġito. Moġa lorinai Paulo na eraga-kwanerito, Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari moġo eġori-kaurito, benamo ġaro mabarari ai Tirano ġena vevaġa-riba numanai evaġa-ribarito-ġoi.

¹⁰ Laġani ruarua moġesina eveito, moġesina naima Asia tanonai ġetanuto-ġoi Iuda tarimari e Grik tarimari mabarari na Barau ġena guruġa ġeseġaġiato.

Skeva natuna

¹¹ Barau na Paulo ġenana veiġa boruri irauri eveirito.

¹² Ġia na eġauvei-iaġirito-ġoi mukori e eriġorito-ġoi dabuġari keve tarimari ġeri ai ġeġabi-iaġorito-ġoi nai tu,

ġeri keve ġenamoto-ġoi, e iauka rakavari ġia ġerina ġeraka-vaġito-ġoi.

¹³ Iuda tarimari kotari monai ġerakaoto-ġoi ma iauka rakavari ġelai-vaġirito-ġoi tauri na maki Vereġauka Iesu arana ġevatoato iauka rakavari na ġeboroġirito tarimari iatari ai. Iauka rakavari ġekirarito, ġekirato-ġoi, “Paulo na eġobata-iaġiani tarimana Iesu aranai akiramini, ġoraka-vaġi.”

¹⁴ Skeva, Iuda ġeri Rubu Veaġa verena baregona ta, natuna merori imaima ruarua (7) tu moġesina ġeveito-ġoi.

¹⁵ Benamo ġaro ta iauka rakavana na ekirarito, ekirato, “Iesu tu au ribagu, ema Paulo maki ma ribagu, a ġomi tu deikara?”

¹⁶ Benamo iauka rakavana na eboroġiato tarimana na tauri imaima ruarua (7) na eguru-vinirito, ebota-korukorurito. Evaġa-vevaġi rakavarito, be mo numa na ġema raga-rosito tu kefiri kori e ma rarari.

¹⁷ Efeso ai ġetanuto-ġoi tarimari, Iuda e Grik tarimari mabarari, na mo vari ġeseġaġiato nai, ġegari-rakava rakavato, ema Iesu Vereġauka arana ġevaġa-raġe baregoato.

¹⁸ Iesu ġevaġa-moġoniato tarimari vovoka ġeiaġomato, benamo ġutuma ġoirari ai ġeri veġa rakavari ġekiraġi-foforirito.

¹⁹ Meġameġa tarimari ġutuma ġeri meġa bukari ġeġwa-vegogorito, benamo tarimarima mabarari ġoirari ai ġegaburito. Mo buka voiri ġevaġa-vegogorito tu silva moniri 50,000.

²⁰ Mai veġa seġukari ġeġorato ġerina Vereġauka ġena guruġa eraga-rovorovoto, e ebaregoto ma seġukana ġesi.

Efeso ai gururaġe baregona eġorato

²¹ Moġeri muriri ai Paulo nuġanai etuġamaġito, Makedonia e Akaia tanori na bene vanaġi-iaġo Ierusalemata ġana. Eki-rato, “Mo ġana bana iaġo murinai, Roma maki bana ġitaia.”

²² Benamo Timoteo e Erasto, ġia ġevaġa-kavaġiato-ġoi tarimari ruarua, Makedonia ġana etuġu-iaġorito, a ġia tu Asia tanonai kota roġo etanu-maukato.

²³ Mo ġaro sebonai Efeso ai gururaġe baregona eġorato, korana Vereġauka ġena Dabara dainai.

²⁴ Monai silva eġauvei-iaġirito-ġoi tarimana ta arana Demetrio, ġia na barau vavinena arana Diana ġena rubu baregona ġitaġitana ilailanai rubu misimisiri silva na eveirito-ġoi. Monana ġena ġauvei tarimari moni boruri barego vedaurea ġedoġarito.

²⁵ Benamo Demetrio na ġia mabarari, e ġia ġeri ġauvei kavana tarimari ekea-vegogorito, ma ekirarito, ekirato, “Tau,

gōmi tau mabarami ribami gīta gēra moni tu mai gāuvei na eiaḡomani.

²⁶ Toma gōmi tauḡemi na gōgītaiani e gōseḡaḡiani, mai tarima Paulo na kara eveiani. Ġia ekirani, tarimarima ḡimari na ḡeveirini barauri tu dia barau, ema ḡia na tarimarima ḡutuma-bara nuḡari eḡanirini, e eḡori-veḡitarini, dia Efeso ai moḡo, senaḡi Asia tanona mabarana maki.

²⁷ Mai tu dia gīta gēra gāuvei namona arana moḡo evaḡa-rakavaiani, senaḡi barau vavinena baregona, Diana, ḡena rubu maki asi aninai beḡe vaḡa-iaḡoani, e Diana iaru-korokorona asi ma beḡe vevato-iaḡiani; aba, mai barau vavinena tu Asia tarimari mabarari e tanobara mabarana na ḡetoma-rakariḡo viniani.”

²⁸ Mo guruḡa ḡeseḡaḡiato nai, ḡebaru-rakava rakavato, e ḡekoḡoto, ḡekirato, “Efeso barauna Diana tu iaru-korokoro!”

²⁹ Benamo mo guru baregona eraḡeto na mo vanuḡa barana mabarana tu iauvoiauvo e daradara na eḡauato. Ma Paulo ḡesi ḡerakao-vegogoto-ḡoi Makedonia tarimari ruarua, Gaius e Aristako, tu ḡeḡabi-taririto, benamo marere gabuna ḡana ḡeḡori-ragaraga-iaḡorito.

³⁰ Paulo ḡena ura tu tarimarima ḡutuma-bara ḡoirari ai bene raka-rosi, senaḡi Iesu ḡekorana-iaḡiato-ḡoi tarimari asi ḡeurato, ma ḡeruḡa-ḡauato.

³¹ Asia vereri kotari Paulo ḡatana. Ġia na maki ḡena guruḡa ḡetuḡuto, ḡenoḡiato, marere gabunai asi bene fofori.

³² Mo vegogo nuḡanai daradara asikeikeina eḡorato, korana tarimarima mabarari irau ḡabaḡabana keakeana ḡeiaḡoto. Ġeḡabato-ḡoi e ḡekeato-ḡoi nai, tari tu guruḡa ta ḡekiraḡiato-ḡoi, ma kotari tu guruḡa boruri tari ḡekiraḡirito-ḡoi, korana tarima ḡutuma tu asi ribari kara dainai ḡea ḡaru-vegogoto.

³³ Iuda tarimari na Alesanda mo ḡutuma-bara nuḡana na ḡetuḡu-rosiato, tarimarima ḡoirari ai ea ruḡato, Iuda tarimari iatari ai bene guruḡa ḡana. Benamo Alesanda ḡimana na tarimarima elau-taririto asi beḡene gururaḡe ḡana.

³⁴ Senaḡi ḡeḡita-leaiato, ḡia tu Iuda tarimana nai, mabarari vaḡa-sebo mai guruḡa sebona moḡo ḡekoḡo-iaḡi ḡenoḡoi-ḡenoḡoiato-ḡoi, ḡekirato-ḡoi, “Efeso barauna, Diana, tu iaru-korokoro!”

³⁵ Vanuḡa ḡena toretore tauna o klak mo tarimarima ḡutuma evaḡa-magorito, benamo ekirato, “Efeso tarimami, tarimarima mabarari ma ribari, Efeso tu Diana barau vavinena baregona ḡena rubu gītaḡauna vanuḡana, e guba na fore veaḡana Diana ilailanai dagarana eketo-firiḡoto gītaḡauna vanuḡana maki.

³⁶ Tarima ta na maiġeri dagara asi bekira-ġuniġaurini riba. Moġa lorinai asi ġoguru-raġe, asi ġovei-taġuitaġui.

³⁷ Mai tarimarima na rubu dagarana ta tu asi beġe lemaia, e ġera barau vavinena ġenai maki guruġa rakavana ta asi beġe kiraġi, senaġi ġomi na maiġana boġo ġori-iaġoma-kavari.

³⁸ Bema Demetrio ma ġena ġauvei tauri ġesi ma ġeri baru tarima ta ġenai nai tu, ġita tu ma ġera gavana, ġera Kota ġarori tu vekeo. Monai vauro beġene vei-roroġotori.

³⁹ Bema ġourani dagara ta ma boġono kiraġia nai tu, taravatu na evaġa-moġoniato vegogonai vauro beġene guruġa-iaġia.

⁴⁰ Toma kara beġora korana beġe danaġirani nai, ġita tu bita kerereni. Korana mai gururaġe baregona bita veia tu asi tauna ta, e ġera ġaru-vegogo kava anina tu asi bita kiraġiani riba.”

⁴¹ Eguruġa-ġosito murinai, ġevevogoto tarimari etuġu-rovorovorito.

20

Paulo tu Makedonia e Grik ġana eiaġoto

¹ Mo daradara nuġanai ġekoġoto-ġoi, ġeġabato-ġoi, moġa emeġomeġo-tarito murinai, Paulo na Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ekea-vegogorito; benamo elaunaġirito murinai, eġabi-tuġurito. Benamo ġia tu ma erakato Makedonia ġana.

² Mo gabu nuġari na eraka-vanaġito-ġoi nai, guruġa ġutuma ekiraġito, tarimarima evaġa-kokorerito-ġoi. Monana eiaġoto mo, Grik ai evotuto.

³ Monai ġue toitoi etanuto. Bouti na Siria ġana bene iaġo ġana eġabi-kavito-ġoi nuġanai tu eseġaġito, Iuda tarimari na tu ġia beġene vaġia boioġana ġetogaiato-ġoi. Moġa lorinai Makedonia na dabarai bene ġenoġoi-vanaġi etato.

⁴ Tarima kotari na ġia ġekavaiato, tarimari tu maiġeri: Sopata Piro, Berea tarimana; Aristako e Sekundo, Tesalonika tauri; Gaius, Derebe tarimana; Tikiko e Trofimo, Asia tauri; e Timoteo. Moġeri na ġekavaiato, Asia ġana ġeiaġoto.

⁵ Ġia tu ġeraka-guineto, Troas ai vau ġai ġea vaġa-nogamato.

⁶ Senaġi ġai tu Asi Etubuni Faraona Verekona ekorito murinai vau, Filipi ġaraga-kwaneato. Ġaro imaima (5) ġekorito vau, ġia ġeri ai Troas ai ġavotuto, ġavedoġarito. Monai tu ġaro imaima ruarua (7) ġatanuto.

Paulo ġena iaġoiaġo magona Troas ai

⁷ Fura sebona ġena ġaro ġiniguinenai o Sandei ai ġaraka-vegogoto anibou baġana ġani ġana. Benamo Paulo na mo

lavilavi tu tarimarima eḡobata-vinirito, eiaḡoto mo, boḡi nuḡana, korana belaḡanini ḡia tu berakani nai.

⁸ Mo numa tuḡuna daiḡutunai ḡai ḡavegogoto, moḡa lamefa na tu asisebo ḡevaḡa-ḡararito.

⁹ Mero futuana ta arana Eutiko tu windoa nuḡanai etanuto. Paulo ḡena guruḡa emauka-iaḡoto-ḡoi nuḡanai, Eutiko matana tu egenagenato-ḡoi mo ea gena-vetuḡa-rekwato. Benamo mo numa tuḡuna na stori vaḡa-toitoina (o third story) na ea keto-firiḡoto mo tano ai. Ġea ḡabi-vaisiato nai tu mase.

¹⁰ Senaḡi Paulo eraka-riḡoto, Eutiko iatanai evefiukauto, eregoato, benamo ekirato, “Nuḡami asi ḡeraḡe, ḡia tu maḡuri!”

¹¹ Moḡa murinai numa tuḡuna ḡana ma evaraḡeto, ma farao ebuki-ḡutuato, ḡeḡanito. Ġena guruḡa ma esiriḡuato, eiaḡoto mo elaḡanito, benamo erakato.

¹² Vegogo tarimari na mo futua ḡeḡoriatu, benamo ma verereri ḡesi ḡerakato.

Paulo Troas na eiaḡoto mo Mileto

¹³ Ġai tu bouti na Aso ḡana ḡaiḡo-guinetu, a Paulo tu monai vau ma baḡa ḡura-kauani. Paulo na tu moḡesina ekiramato, korana ḡia tu kwakuna na beraka-vanaḡini etato.

¹⁴ Aso ai ema doḡarimato, benamo ḡaḡura-kauato, Mitilene ḡana ḡaiḡoto.

¹⁵ Monana bouti na ma ḡaiḡoto mo elaḡanito vau, Kioso iata-raḡenai ḡadarokauto. Mo ḡaro murinai tu Samo ai ma ḡavotuto, ma ḡaro ta ma evanaḡiatu vauro, Mileto ai ḡaraḡasito.

¹⁶ Paulo eurato, Efeso tu beḡene raga-vanaḡia, Asia tanonai ḡaro kotari beḡe vaḡa-koririni garina, korana ḡia nuḡana eḡariḡarito-ḡoi. Ġena ura bema ma dabarana nai tu, Ierusalemāi beḡene votu vauro, Pentekoste ḡarona bene raḡasi, mo tu Pasova ḡaro gabana imaima (50) murinai.

Paulo ḡena veḡabitūu guruḡari Efeso ekalesiana ḡorikauna tauri ḡeri ai

¹⁷ Paulo tu Mileto vanuḡana na Efeso ekalesia ḡorikauna tauri ḡeri guruḡa etuḡu-iaḡoto, ekirarito, beḡene iaḡoma, ḡia ḡesi beḡenema vedoḡari.

¹⁸ Ġia ḡema votuto nai, evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Ġomi ma ribami au ḡaro mabarari ai ḡomi ḡesi tatanuto-ḡoi nai, aiḡesina atanuto, ḡaro tovotovona na Asia tanonai ama raḡasito veḡata.

¹⁹ Ġaro vovoka Iuda tarimari ḡeurato-ḡoi au beḡene kougu, veḡa rakavari ḡutuma au ḡegu ai ḡeveirito-ḡoi. Senaḡi

nuḡagu ma maranana ḡesi moḡo e ma taḡigu ḡesi Vereḡauka vetuḡunaḡina aiaḡo-vinito-ḡoi.

20 Ḡomi ribami, vaḡa-kava-iaḡimi guruḡari mabarari avaḡa-ribamito, ta asi akure-toḡaiato, ḡemi numai e ḡutuma ḡoirari ai avevaḡa-ribato-ḡoi nai.

21 Iuda tarimari e Grik tarimari ḡoirari ai aguruḡa-foforito-ḡoi, ḡeri rakava ḡerina beḡene vetuḡamaḡi-kure, Barau ḡenai beḡene ḡenoḡoi, ema ḡera Vereḡauka Iesu Keriso beḡene ḡabidadama-vinia.

22 Au toma tu Ierusalemata ḡana aiaḡoni, korana Iauka Veaḡa na evaḡa-naḡiguni nai, ma asi ribagu monai tu kara ḡegu ai beḡorani.

23 Dagara sebona moḡo au ribagu tu Iauka Veaḡa na vanuḡa baregori mabarari ai evaḡa-ribaguni, au ḡoiragu ai tu dibura numa e midigumidigu evaḡa-noga taḡoguni.

24 Senaḡi au ḡegu ai, au ḡegu maḡuri tu asi atuḡamaḡi-baregoani, kara ḡana atoni, ḡegu ura sebona tu ḡegu raga-iruiru moḡo bana vaḡa-ḡuḡuru, ema mo ḡauvei Vereḡauka Iesu na eviniguto, bana veia etato ḡauveina, bana vaḡa-koria. Mo ḡauvei tu: Barau ḡena varevare-bara Varina Namona bana kiraḡi-foforia.

25 Au tu ḡomi mabarami fakami ai arakao-rakaoto, Barau ḡena Basileia, (ḡena veḡitaḡau seḡukana evaḡa-ruḡaiiani maḡa), ḡemi aḡobata-iaḡiato. A toma au ribagu, ta na asi ma boḡita-ḡenoḡoiguni.

26 Moḡa lorinai toma ḡaro ḡomi ḡoirami ai au aguruḡa-foforini, bema ḡomi ta Barau ḡenana beraka-rekwarekwani nai, verebana tu dia au ḡegu ai.

27 Korana Barau ḡena ura mabarana avaḡa-ribamito, misina ta maki asi akira-ḡuniḡauato.

28 Tauḡemi lorimi boḡono vetore, ema mamoe serina lorina boḡono toreri. Mani mamoe serina tu Iauka Veaḡa na evinimito boḡono ḡitaḡauri ḡana. Barau ḡena ekalesia boḡono ḡita-ḡaua e boḡono ḡori-kaua. Mani tu ḡia Natuna rarana na evoiato.

29 Au ribagu, au barakani murigu ai tu boḡa kwaivari rakavari ḡomi fakami ai beḡe raka-toḡani, benamo mani mamoe serina beḡe vaḡa-rakavaiani.

30 Ḡomi tauḡemi fakami na maki tau kotari beḡe variḡisini, benamo ḡofaḡofa guruḡari beḡe kiraḡini, Iesu ḡekorana-iaḡiani tarimari ḡia na beḡene ḡori-ḡerevaḡiri ḡana.

31 Moḡa lorinai lorimi boḡono vetore! Boḡono vetuḡamaḡi-taḡo, au na tu laḡani toitoi veḡata matagu ma taḡina ḡesi, ḡomi asisiba-vini boḡimito-ḡoi e asisiba-vini laḡanimito-ḡoi.

32 Toma Barau ġimanai e ġena varevare-bara guruġana nuġanai atoremuni, ġia na tu bevaġa-ruġa-iobukamini ilaila, ema voimi bevinimini evaġa-veaġarito tarimari mabarari ġesi.

33 Au na ta ġena silva, o golo, o dabuġa urana asi aveito.

34 Ġomi tauġemi ma ribami, au ġegu rabu e karogu ġeri rabu dagarari mabarari tu, mai ġimagu ruarua ġeri ġauvei ġerina aġabito-ġoi.

35 Dagara mabarari nuġari ai au na avaġa-ġita iaġimito-ġoi, au moġesi ġauvei kokorekokore ġerina vauro moira-moira tarimari bitana vaġa-kavari. Iesu Vereġauka ġena guruġa boġono tuġamaġi-taġoa, ekirato, 'Varevare iakuna tu barego, a ġevinirani nai taġoitagioni iakuna tu kei.' "

36 Paulo eguruġa-ġosito vau, ġia ġesi ġevetui-tarito, benamo mabarari ġesi ġeġuriġurito.

37 Ġia mabarari ġetaġi-rakavato, ġevefaġato, ma ġeverauato.

38 Ġia nuġari ġevewaraġi-rakavato tu maiġesina evaġa-guruġarito nai, ekirato, ġia na ġoirana asi ma beġe ġita-ġenoġoiani. Benamo bouti ġana ġeġori-iaġoato.

21

Paulo Ierusalemia ġana eiaġoto

1 Ġia ġesi ġaveġabi-tuġuto, benamo ġarakato. Davara na ġaiaġoto, maoromaoro mo Koso ai ġavotuto; ma elaġanito vau Rodes ġana ġaiaġoto, monana ma ġaiaġoto Patara.

2 Foenikia ġana beiaġoni boutina monai ġadoġariato, ma ġaraġeto, benamo ġaragato.

3 Ġaboġe-iaġoto Saipras ġaġitaiato, benamo gabina (o south) rekena na ġavanaġito, ġaiaġoto mo Siria ai ġaraġasito. Taia vafuna na vau ġaraka-riġoto, korana mo bouti fare-farena tu monai beġe tore-riġorini nai.

4 Iesu ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari kotari monai ġadoġaririto, ġia ġesi fura o wiki sebna ġatanuto. Iauka seġukana ġenana ġia na Paulo ġekiraiato, Ierusalemia ġana asi bene iaġo.

5 Senaġi ġema raka ġarona eġabiato, benamo ġarakato. Ġia mabarari ma ġaraġori e ma naturi ġesi vanuġa baregona na ġeġori-rosimato kone ai. Benamo ġai mabarama ġavetuitui-tarito, ġaġuriġurito.

6 Ġia tata ġesi ġaveġabi-tuġuto, benamo ġai tu bouti baregonai ġaraġeto, a ġia tu monana ġeġenoġoito ġeri numa ġari.

7 Taia na ġaiaġoto Tolemais. Ġema davara iaġoiaġona dokona moġa. Monai tarikaka tari ġesi ġavedoġarito, ma ġavaġa-namorito, ġia ġesi ġaro sebna ġatanuto.

⁸ Elaḡanito, benamo kwakuma na ḡarakato, ḡaiagoto, Kaisarea ai ḡaraḡasito. Monai evanelia tarimana arana Filipo ḡena numa ḡana ḡaiagoto, ḡia ḡesi ḡatanuto. Ġia tu Ierusalemāi tarima imaima ruarua (7) ḡeḡabi-virigirito tarimana ta.

⁹ Ġia natuna ḡuiatori vasivasi tu Barau na peroveta varevarena evinirito.

¹⁰ Ġaro vovoka monai ḡatanuto murinai, peroveta tarimana ta arana Agabo, Iudea na ema raḡasito.

¹¹ Ġia tu ḡai ḡemai eiaḡomato, ma Paulo ḡena gabaḡau eḡabi-vaissato, benamo ḡia tauḡena kwakuna e ḡimana ebarubarurito, benamo ekirato, "Iauka Veaḡa tu maiḡesi ekirani, 'Mai gabaḡau tarimana tu Iuda tarimari na Ierusalemāi maiḡesina beḡe barubaruani, benamo irau bese tarimari ḡimari ai beḡe tore-kauani.' "

¹² Mai guruḡa ḡaseḡaḡiatio nai, ḡai ema monai tarima kotari ḡesi Paulo ḡanoḡiatio, Ierusalemāi ḡana asi bene iaḡo.

¹³ Senaḡi ḡia evaḡa-veseto, ekirato, "Kara taḡina ḡoveini e au nuḡagu ḡovaḡa-moiraiāni? Au tu rovinatore, dia Ierusalemāi beḡe barubaruguni moḡo, senaḡi Vereḡauka Iesu arana bakunai bamaseni maki."

¹⁴ Ġai tu asi ilaila ḡia nuḡana baḡa ḡaniani nai, ma ḡia noḡinoḡina ḡavaḡa-dokoato, benamo ḡakirato, "Vereḡauka ḡena ura moḡo bene vetore."

¹⁵ Ġaro kotari ḡekorito murinai, ḡema farefare ḡaḡabikavirito, benamo Ierusalemāi ḡana ḡaiagoto.

¹⁶ Kaisarea ai ḡetanuto-ḡoi Iesu ḡekorana-iaḡiatio-ḡoi tarimari kotari maki ḡai ḡesi ḡaiagoto. Ġia na ḡeḡori-iaḡomato, Nason, Saipras tarimana, ḡena numa ḡana. Nason tu kai-veḡata na Iesu ekorana-iaḡiatio-ḡoi tarimana.

Paulo na Iakobo (o Iames) eraka-ḡitaiato

¹⁷ Ierusalemāi ḡaraḡasito nai tu, tarikaka na ma iakuri ḡesi ḡeḡabi-raḡemato.

¹⁸ Elaḡanito, benamo Paulo tu ḡai ḡesi ḡaiagoto Iakobo ḡitaḡitana; ma rubu ḡorikauna tarimari mabarari tu monai vegogotaḡo.

¹⁹ Paulo na evaḡa-namorito murinai, ḡia ḡena ḡauvei ḡenana Barau na irau bese tarimari kamasi eveirito-ḡoi variri mabarari ḡeri ekiraḡito.

²⁰ Ġia na ḡeseḡaḡiatio nai, mabarari na Barau ḡevaḡa-raḡeato. Benamo ḡia na Paulo ḡekiraiatio, ḡekirato, "Tarikakama, oḡitaiani Iuda tarimari vira-tausen varau Iesu ḡeḡabidadama-viniani, ema taravatu maki ḡekorana-iaḡi gigitariani.

21 Ġoi varimu tu ġia ġekira-vararito. Ġekirarito, ġoi na irau tano ai ġetanuni Iuda tarimari mabarari ovaġa-ribarini, okirani, Mose ġena taravatu beġene raga-kwanea, naturi merori tauġaniri kefiru asi beġene lama-vaġiri, ema Iuda seneri ġeri veiġa asi beġene korana-iaġiri.

22 Be, ġai tu kamasi toma ġaveini? Goi boma raġasi varina tu beġe seġaġiani veġata.

23 Moġa lorinai kara baġa kiravara-vinimuni veiġana bono veia. Tauri vasivasi (4) maiġeri, ġia tu kiraġitore gwaġiġina ta ġeveiato Barau ġenai.

24 Ġia ġesi boġono iaġo, e ġoi maki ġia ġesi boġono veiareva, ema beġe ġwa-iaġoni dagarari voiri bono vei, be ġia debari beġe rarorini. Maiġesi boveini vau, tarimarima mabarari beġe ribani, ġoi iatamu ai ġekiraġirito-ġoi guruġari mabarari tu asi moġoni, a ġoi tauġemu maki Mose ġena taravatu ilailanai otanuni.

25 Irau bese ġeveġabidadamani tarimari tu ġeri fefa varau ġatuġuto, ġakirarito, kwaivakuku ġevinirito ġaniġaniri tu asi beġene ġaniri, rara e ġaiġori na ġebora-maserini bureġari viriġori tu asi beġene ġani, ema asi beġene mata-boraġa.”

26 Benamo Paulo na mo tarima vasivasi evaġa-ġabirito, benamo elaġanito nai, mabarari veiareva ġauveina ġea veiato. Moġa murinai Rubu Veaġai eraka-toġato, ma aitoma veiareva bemagoni ġarona, ema aitoma varevare dagarari ġia tata arari ai betoreni ekiraġi-foforirito.

Iuda tarimari na Paulo Rubu Veaġai ġeġabi-tariato

27 Ġeri veiareva ġauveina tu ġaro imaima ruarua (7); dori ġekorito nuġanai, Iuda tarimari kotari Asia tanona na ġeiaġomato, ġia na Paulo Rubu Veaġai ġeġitaiao. Ġia na tarimarima mabarari nuġari ġeġanirito, benamo Paulo ġeġabi-tariato,

28 ġekoġoto, ġekirato, “Isaraela taumi, ġai ġovaġa-kavama! Mai tarima maiġa tu gabu mabarari ġari eiāgoni, tarimarima mabarari evaġa-ribarini; Isaraela tarimari, e Mose ġena taravatu, ema mai Rubu Veaġa asi beġene korana-iaġia etoni. Toma maki, ġia na Grik tarimari mai Rubu Veaġa nuġanai beġori-toġari, mai gabu veaġana bevaġa-rakavaia.”

29 Moġesina ġekirato, korana ġia na Efeso tarimana arana Trofimo, Paulo ġesi mo vanuġa baregonai ġeġitarito, ema ġetuġamaġito, ġia tu Paulo na Rubu Veaġai eġori-toġaiao.

30 Vanuġa mabarana iauvoiauvo e daradara na eġabiao, ema tarimarima mabarari monai ġema ġaru-vegogoto, benamo Paulo ġeġabi-tariato, Rubu Veaġa na ġeinu-rosiao. Asikauna Rubu Veaġa ġatama-bokari ġebiririto.

31 Ĝia na Paulo ĝevaĝi-masea ĝetato-ĝoi nuĝanai, tarima ta eraga-varaĝeto, Roma vetari verena baregona ea kira-varaiato, Ierusalemabara mabaranoi tu gururaĝe baregona ĝeveiani.

32 Ĝia tu asikauna ĝena vetari ĝitaĝauna tarimari e vetari tarimari eĝoririto, benamo ĝeraga-riĝoto mo ĝutuma-bara ĝeri ai. Tarimarima na vetari verena baregona ma ĝena vetari tauri o soldia ĝesi ĝeĝitarito nai, ĝia na Paulo kwarik-warina ĝevaĝa-dokoato.

33 Benamo vetari verena baregona Paulo ĝenai eiaĝoto, eĝabiato, ĝena mero ekirarito, seini ruarua na beĝene barutaria. Benamo evedanaĝito, ekirato, “Mai tu kamara tau, e ĝia tu kara beveia?”

34 Mo ĝutuma-bara nuĝanai tari ĝefararato-ĝoi; guruĝa ta ĝekiraĝiato-ĝoi, ma kotari na tu guruĝa ta, be vetari verena baregona na maki guruĝa roroĝotona ta asi eĝabiato. Moĝa lorinai ĝena mero ekirarito, Paulo tu vetari tarimari ĝeri gabu ĝana beĝene ĝori-iaĝoa.

35 Raĝekau ai ĝeĝori-votuato nai tu, vetari tarimari na ĝefaĝa-vaŝiato, ĝeĝwa-raĝeato, korana mo tarimarima mabarari tu ĝeniara-lelevaĝito nai.

36 Mo tarimarima mabarari ĝia murina na ĝeraka-iaĝoto tu, ĝefararato-ĝoi, ĝekirato, “Ĝovaĝi-masea!”

Paulo tauĝena evelauĝau-tovoto

37 Dori moĝo vetari tarimari ĝeri numai ĝeĝori-toĝaiato nuĝanai, Paulo na vetari verena baregona evaĝa-guruĝaiato, ekirato, “Bavaĝa-guruĝamuni lorinai ba?” Ĝia na evaĝa-veŝeato, ekirato, “Ĝoi Grik ĝeri garo ma ribamu?”

38 Be ĝoi tu dia mo Aigupito tarimana, ĝaro kotari varau beĝe iaĝo, ĝia na gavamani vevaĝi-vinina esinaŝiato, ema vaĝideba tarimari daĝara vasivasi (4,000), ma ĝeri vevaĝi farefareri ĝesi, tano fakana ĝana eĝori-iaĝorito tarimamu?”

39 Paulo na evaĝa-veŝeato, ekirato, “Au tu Iuda tarimagu, amaĝurito vanuĝana baregona arana tu Taso, ma arana vanuĝana, ĝia Kilikia tanonai. Anoĝimuni, mani ĝemu veĝa, mai tarimarima navaĝa-guruĝari.”

40 Vetari verena baregona na maoro evinaŝiato, benamo Paulo raĝekau ai eruĝato, ĝimana na tarimarima elautaririto. Gururaĝe emagoto, benamo Paulo na Heberu garo ai evaĝa-guruĝarito.

22

1 “Tarikakagu e tamagu mabarami, ĝoirami ai navekiraĝi-faka, be boĝono seĝaĝi.”

² Ĝia ĝeseĝaĝiato, Heberu garo ai evaĝa-guruĝarito nai, asi gurugururi ai ĝeiaĝoto, mabarari ĝeseĝaĝi-magomagoto; benamo Paulo ekirato:

³ “Au tu Iuda tarimagu, Taso vanuĝanai Kilikia tanona nuĝanai amaĝurito, senaĝi mai Ierusalemema vanuĝa baranai abaregato. Gamaliel ĝena vevaĝa-riba nuĝanai atanuto-ĝoi, ĝia na ĝita senera ĝeri taravatu veiĝari gwagiĝiri evaĝa-ribaguto-ĝoi, ema Barau ĝena ĝauvei aveiato-ĝoi ma koko-regu ĝesi, toma ĝomi na ĝokokore-iaĝiani ilailanai.

⁴ Au na mai dabara ĝekorana-iaĝiato-ĝoi tarimari tu avaĝa-midigu midigurito-ĝoi mo ĝea maseto-ĝoi. Tau e vavine aĝabirito-ĝoi, dibura numari ai abubu-toĝarito-ĝoi.

⁵ Rubu Veaĝa verena baregona e kanisoro tarimari mabarari na maki beĝe vaĝa-moĝoniguni, au tu moĝoni akirani. Au tu ĝia na maki fefa ĝeviniguto, tarikaka Iuda tarimari Damaseko ai ĝeri bana viniri ĝana. Benamo au mo ĝana aiaĝoto, mai tarimarima bana ĝabiri, seini na bana barubaruri ma Ierusalemema ĝana bana ĝori-iaĝori, ĝeri rakava voiri beĝene ĝabiri ĝana.”

Paulo ĝena vetuĝamaĝi-kure ekiraĝiato

⁶ “Au roĝo dabara na aiaĝoto-ĝoi, ma Damaseko akav-inaĝiato, ĝaro tu tubuagu ai mama baregona ta guba na emariĝoto, asikauna ema nanagi-tariguto.

⁷ Au tano ai aketo-tarito, ema garo ta aseĝaĝiato, au evaĝa-guruĝaguto, ekirato, ‘Saulo! Saulo! Karase nai au ovaĝa-rakavaguni?’

⁸ Benamo au avedanaĝito, akirato, ‘Vereĝauka, ĝoi tu deikara?’ Ĝia evaĝa-veseto, ekirato, ‘Au tu Iesu, Nasareta tarimagu, ĝoi na ovaĝa-rakavaguni tarimagu.’

⁹ Au karogu maki na mama ĝeĝitaiato, benamo ĝegarito, senaĝi au eguruĝa-viniguto garona tu asi ĝeseĝaĝiato.

¹⁰ Benamo avedanaĝito, akirato, ‘Vereĝauka, au tu kara toma aveiani?’ Vereĝauka evaĝa-veseto, ekirato, ‘Novariĝisi, Damaseko ai noa raka-toĝa, monai vau ta na bevaĝa-ribamuni, ĝoi tu kara boveini.’

¹¹ Mo mama baregona na matagu evei-bubuato, benamo karogu na ĝimagu ai ĝeĝabito, Damaseko ĝana ĝeĝori-iaĝoguto.

¹² Monai tau ta arana Anania, ĝia tu Barau garina eveito-ĝoi e taravatu ekorana-iaĝiato-ĝoi tarimana, ema Iuda tarimari mabarari Damaseko ai ĝetanuto-ĝoi na ĝegubakau-baregoato-ĝoi.

¹³ Ĝia eiaĝomato sevigu ai ema ruĝa-tarito, benamo ekirato, ‘Saulo tarikakagu, matamu ma nefafa.’ Asikauna moĝo matagu ĝefafato, ĝia aĝitaiato.

14 Moġa murinai Anania na ekiraguto, ekirato, ‘Ġita senera ġeri Barau na varau beġabi-viriġimu, ġia ġena ura kara bono veia, bono ribaia. Ema vei iobukaiobuka tarimana bono ġitaia, e ġia tauġena muruna na beguruġani garona bono seġaġia.

15 Korana ġoi tu ġia bovaġa-moġoniani tarimamu, kara boġita e boseġaġi maiġeri, tarima mabarari bokira-vararini.

16 Kara ma ovaġa-nogaiani? Novariġisi, babatiso noġabia. Ġia arana nokea-raġea, benamo ġemu rakava neġuriġi-vaġiri.’ ”

Paulo ġena kea irau bese tarimari bene ġobata-viniri ġana

17 “Monana Ierusalem a ġana aġenoġoito, benamo Rubu Veaġai aġuriġurito-ġoi nuġanai, amata-vanaġito.

18 Monai au na Vereġauka aġitaiato, au evaġa-guruġaguto, ekirato, ‘Noraga-vei, Ierusalem noragakwane-ġarimoġia, korana mainai au varigu bokiraġiani, senaġi mai tarimarima na asi beġe vaġa-moġonimuni.’

19 Au na avaġa-veaseato, akirato, ‘Vereġauka, ġia tu ma ribari ginikau, au rubu mabarari ġana aiaġoto-ġoi, ġevaġa-moġonimuni tarimari aġabirito-ġoi, dibura numanai abiri-ġaurito-ġoi e akwaririto-ġoi.

20 Ema ġoi evaġa-moġonimuto-ġoi tarimana Stefano rarana ġevaġa-riġoato ġaronai au tu monai, ġevaġi-maseato avaġa-moġoniato, ema ġevaġiato-ġoi tarimari ġeri dabuġa anarir-ito.’

21 Senaġi Vereġauka na ekiraguto, ekirato, ‘Noiaġo, korana au na batuġumuni, irau bese tarimari gabu manaġai ġetanuni tarimari ġeri ai.’ ”

22 Tarimarima na Paulo ġeseġaġi-taġoato-ġoi, eiaġoto mo, ġia moġesi eguruġato. Benamo ġefararato, ġekirato, “Ġoġabi-fitoġaia! Ġovaġi-masea! Ġia tu asi ġena namo ta emaġuri-taġoni mai tanobarai.”

23 Ġeġabato-ġoi, ġeri dabuġa ġeiave-iaverito-ġoi, e forara ġefiu-vaisito-ġoi.

24 Roma ġeri vetari verena baregona na ġena mero ekirar-ito, Paulo beġene ġori-iaġoa, vetari tarimari ġeri tanu gabuna ġana. Ema ekirarito beġene kwaria, e beġene danaġia kara ġaramanai ġia moġesi ġeġabaġaba-viniani, bene kira-varari.

25 Senaġi ġebarubaruato-ġoi beġene kwaria ġana nuġanai Paulo na vetari ġitaġauna tarimana ekiraiato, ekirato, “Mai moġoni taravatu nuġanai ekiraġiani, ġoi na Roma tarimana bokwari-guinea; a ġia na kara bevei-leaia Kota na tu roġosi bere kira-varaia, senaġi?”

26 Mo vetari ġitaġauna tarimana na mo guruġa eseġagiato, benamo eraga-iaġoto vetari verena baregona ġenai, ekiraiato, ekirato, “Ġoi tu kara toma oveiani? Mo tarima tu Roma tarimana!”

27 Moġa lorinai vetari verena baregona eiaġoto Paulo ġenai, benamo ea danaġiato, ekirato, “Nokira-varagu, ġoi tu Roma tarimamu ba?” Paulo evaġa-veseto, ekirato, “Oi.”

28 Benamo vetari verena baregona ekirato, “Au Roma tarimagu ai aiaġoto tu moni baregona gavamani avinirito.” Paulo evaġa-veseto, ekirato, “Senaġi au tu Roma beseri ġerina aġorato Roma tarimagu.”

29 Asikauna Paulo beġe danaġiani tarimari ġeruġa-ġenoġoito, ema vetari verena baregona maki egarito, korana eriba-maoroto, Paulo tu Roma tarimana, ġia na ebarubaruato ġekwaria ġana.

Paulo kanisoro ġoiranai

30 Ma elaġanito, vetari verena baregona ġena ura bene riba-maoro, kara dainai Iuda tarimari na Paulo ġevaġa-daġaiato. Moġa lorinai ġia na Paulo ġebaruato varori ġeruġarito, benamo Rubu Veaġa vereri baregori e kanisoro mabarana ekirarito beġene vegogo. Benamo ġia na Paulo eġori-iaġoato, ġia ġoirari ai ea vaġa-ruġaiato.

Paulo Iuda ġeri kanisoro tarimari ġoirari ai

23

1 Paulo na kanisoro tarimari eġita-karakararito, benamo ekirato, “Tarikakagu mabarami! Au tu ma nuġa iobukaiobukagu ġesi Barau ġoiranai atanuni, beiaġoma mo initoma.”

2 Paulo moġesina eguruġato nai tu, Rubu Veaġa verena baregona Anania na Paulo sevinai ġeruġa-taġoto-ġoi tauri ekirarito, Paulo bokana beġene foro-ġaua.

3 Benamo Paulo na ekiraiato, ekirato, “Ġoi tu Barau na beforomuni, ġoi kobe ġevaġa-kurokuroato kavana, rakava asi beġene ġitaia ġana, ġofaġofa tarimamu! Ġoi maninai botanu tu taravatu ilailanai au okota-viniguni, senaġi ġoi tauġemu na taravatu boleaia, tarima bokirari, au ġeforogu bos!”

4 Paulo sevinna tauri na ġekiraiato, ġekirato, “Ġoi tu Barau ġena Rubu Veaġa verena baregona ġenai guruġa rakavari okiraġini!”

5 Paulo evaġa-veseto, ekirato, “Tarikakagu, au tu asi bariba-maoro ġia tu Rubu Veaġa verena baregona. Korana ribagu Buka Veaġi tu ekirani, ‘Ġomi ġemi vere tu asi boġono guruġa-rakava vinya.’”

⁶ Paulo na ġia tari eġitarito tu Sadukea tarimari, ma kotari tu Farisea tarimari, benamo kanisoro ġoiranai ekoġoto, ekirato, “Tari-kakagu, Isaraela tarimami, au tu Farisea tarimagu, Farisea tarimana natuna. Au tu vevaġa-kota gabunai maiġegu, korana au ġegu tuġamaġikau, mase tari-mari tu ma beġe variġisi-ġenoġoini!”

⁷ Moġesi ekirato, benamo Farisea tarimari ema Sadukea tarimari ġeveġare-veġareto, ema ġeri vegogo maki evetavikirato.

⁸ Korana Sadukea tarimari ġekirani, tarimarima mase na tu asi ma beġe variġisi-ġenoġoini, ema aneru e iauka tu asi ġetanuni; a Farisea tarimari na moġeri mabarari tu ġevaġa-moġonirini.

⁹ Moġesina naima fararafarara guruna ebaregato-ġoi, nuġanai taravatu ġevevaġa-riba iaġiato-ġoi Farisea tarimari ġeruġa-vaisito, ma kokoreri ġesi ġeguruġato, ġekirato, “Mai tarima ġenai rakava ta tu asi bita doġaria! Bema ġia tu iauka na o aneru ta na moġoni bevaġa-guruġaia nai tu, Barau asi sivaġa-vevaġia!”

¹⁰ Veġareveġare eseġuka-ġaraġarato nai, vetari ġitaġauna tarimana baregona egarito, Paulo beġe inu-vedare vedare-ani garina. Moġa lorinai ġena vetari tauri ekirarito, beġene rakariġo-iaġo, Paulo beġene ġabi-veġitaia Iuda tarimari fakari na, benamo vetari tauri ġeri numa ġana beġene ġori-iaġoa.

¹¹ Ma elaġanito boġinai, Vereġauka Paulo sevinai ema ruġa-tarito, benamo ekirato, “Ġoi na mai Ierusalemaj au okiraġi-foforiguto ilailanai, Romaj maki moġesi bonoa kiraġi-foforigu.”

Paulo vaġivaġina boioġana ġetogato

¹² Ma elaġanito boġiboġinai, Iuda tarimari kotari ġevevogoto, ma boioġa ta ġetogaiato. Ġia na kiraġitore guruġana gwaġiġina ġekiraġiato, ġekirato kara ta asi beġe ġaniani e asi beġe niuani, beiaġoni mo, Paulo beġe vaġiani.

¹³ Mo boioġa ġetoga-vegogoto tauri mabarari tu gabana vasivasi (40) maki evanaġiato.

¹⁴ Benamo ġeiaġoto Rubu Veaġa vereri baregori e Iuda vereri ġeri ai, ma ġea kirato, ġekirato “Ġai tu kiraġitore guruġana gwaġiġina baġa kiraġia, asi baġa ġaniġanini, beiaġoni mo, Paulo baġa vaġi-maseani.

¹⁵ Maitoma ġoi ma kanisoro ġesi noġinoġi guruġana ġotuġu-iaġoa, Roma ġeri vetari verena baregona ġenai, be Paulo ġomi ġemi ai bene tuġu-mariġoa, boġono ġofa-ġaua, boġono kira, ġomi na Paulo ġoura-viniani, korana ġia ġenana guruġa iobukana boġono ġabia ġana. Senaġi ġai tu baġa

vaġa-noga-taġoni, mainai roġosi berema raġasi, a ġai na tu baġa vaġi-maseani.”

16 Senaġi Paulo tobana natuna merona na mo boioġa eseġaġi-kauato, benamo eiaġoto, vetari tauri ġeri numai eraka-toġato, ma Paulo ekira-varaiato.

17 Benamo Paulo na vetari ġorikauna tarimana ta ekeaiato, benamo ekiraiato, ekirato, “Mai mero variġuna vetari verena baregona ġenai noġori-iaġoa. Korana ġia na ġena guruġa ta beġwa-iaġomaia, bene kira-varaia.”

18 Ma vetari ġorikauna tarimana na eġori-iaġoato vetari verena baregona ġenai, ekirato, “Dibura numanai tarimana, Paulo na bekeagu e benoġigu, mai mero variġuna ġoi ġemu ai bana ġori-iaġomaia, korana ġia na ġemu guruġa ta beġwa-iaġomaia, bene kira-varamu ġana.”

19 Vetari verena baregona na ġimanai eġabito, eġori-ġerevaġiato vauro, edanaġiato, ekirato, “Kara ourani ġegu nokiraġia?”

20 Ġia ekirato, “Iuda tarimari na guruġa ta beġe vaġa-moġonia, boinani beġene vei-ġofakau, benamo ġoi beġene noġimu, be Paulo bono tuġu-variġoa kanisoro ġoirana ġana. Ġeri veġofaġau guruġana ġoi beġene kiram tu, ġia ġeri ura Paulo varina korikori kotari ma beġene ġabi.

21 Senaġi asi bono seġaġi-viniri, korana tau mabarari gabana vasivasi (40) bevanaġia tu beġe gumuni, ġia beġe vaġa-nogaiani. Ġia tu kiraġitore guruġana gwaġiġina ġekiraġiato, asi beġe ġaniġanini e dagara ta asi beġe niuani, beiaġoni mo, Paulo beġe vaġi-maseani. Mo veġa beġene veia ġana, ġia toma tu beġe veikavi, ġoi ġemu vaġa-veše moġo ġevaġa-noga taġoani.”

22 Vetari verena baregona na ekiraiato, ekirato, “Au ġegu bokiraġi guruġana maġa, tarima ta asi ma bonoa kira-varaia.” Benamo ġia na mero variġuna etuġu-rakaiato.

Paulo Gavana Feliki ġenai etuġu-iaġoato

23 Benamo vetari verena baregona na ġena vetari ġorikauna tauri ruarua ma ekearito, benamo ekirarito, ekirato, “Vetari tauri sinau ruarua (200), e hosi ai raġe tarimari gabana imaima ma gabana ruarua (70), ema auri fiu tauri sinau ruarua (200) boġono ġabi-toreri, toma boġi horaġauna 9 koloko Kaisarea ġana boġono iaġo ġana.

24 Paulo bene raġe hosiri tari maki boġono rovina-toreri, be Gavana Feliki ġenai maġuri boġono ġori-iaġoa ġana.”

25 Benamo vetari verena baregona na fefa ta maġesina etoreato:

26 “Au Klaudia Lisia na ġoi Feliki, gavana tarimamu namo vedaureamu, atore-vinimuni: Avaġa-namomuni!

27 Iuda tarimari na mai tau ġeġabiato, ma dori moġo ġevaġi-maseato. Senaġi au aribato, ġia tu Roma tarimana naima ġegu vetari tauri ġesi ġiaiġoto, ġavaġa-maġuriato.

28 Au aurato tu bana riba, kara koranai ġevaġa-daġaiato-ġoi, moġa lorinai aġori-variġoato, ġeri kanisoro ġoirana ġana.

29 Au na adoġariato tu ġia ġeri taravatu ġaramanai ġevaġa-daġaiani, senaġi ġia beġene vaġi-masea o dibura numanai beġene torea korana ta tu asi adoġariato.

30 Iuda tauri na beġene vaġi-masea ġana, boioġana ġetogato varina ġegu ġekiraġito nai, atuġamaġito, ġoi ġemu ai bana tuġu-iaġosia. Ġia ġevaġa-daġaiani tarimari maki akirarito, ġoi ġoiramu ai ġeri vevaġa-daġa guruġari beġene kiraġiri.”

31 Vetari tauri na ġekirarito veġana ġeveiato. Mo boġi, ġia na Paulo ġeġabi-iaġoato mo Antipatri.

32 Elaġanito vau, vetari tauri kwakuri na ġerakani tauri ġeri tanu gabuna ġana ġeġenoġoito. Hosi tauri moġo Paulo ġesi ġeiaġoto.

33 Kaisareai ġea raġasito, benamo fefa ġeġabiato, gavana ġeviniato, ema Paulo maki ġevini-vanaġiato.

34 Gavana na fefa eiaviato, benamo Paulo edanaġiato, ġia tu kamara gabu tarimana. Ġia eribato Paulo tu Kilikia tarimana nai,

35 ekirato, “Ġevaġa-daġamuni tarimari beġema raġasini vauro, kara ovei-leiato guruġana au na baseġaġimuni.” Benamo gavana ekirato, Paulo beġene ġabi-iaġoa, Kota numanai beġenea ġita-ġaua. Mo Kota numana tu Heroda na maġurinai eragaiato.

24

Iuda tarimari na Paulo ġevaġa-daġaiato

1 Ġaro imaima ġekorito murinai, Rubu Veaġa verena baregona, Anania, Kaisarea ġana evariġoto, Iuda vereri kotari e taravatu ma ribana tarimana ta arana Teretulo ġesi. Mabarari ġevariġoto, Gavana Feliki ġoiranai vauro Paulo ġevaġa-daġaiato guruġana ġea kiraġiato.

2 Paulo ekea-toġaiato, benamo Teretulo na Paulo ġevaġa-daġaiato guruġana ġoiranai ekiraġirito, ekirato, “Namo vedaurea veremu Feliki! Ġoi ġemu veġitaġau gaburenai tu maino ai baġa tanu-mauka kenene, e ġema bese bene namo ġana, dagara namori vovoka bovaġa-variġu ġenoġoiri.

3 Mai tu gabu mabarari ai e ġaro mabarari ai ġai na ġaġabi-raġeani, moġa lorinai ġoi tu ġavaġa-namo baregomuni.

4 Au asi aurani, ġoi ġemu taimi bana vaġa-kori-kavaia, senaġi anoġimuni, novetuġa-ġwama, asi bono baru, be ġema guruġa kubina tu noseġaġia.

5 Ġai na mai tau ġadoġariato tu, rakava vaġa-ġorana tarimana, ġia na gururaġe barego evaġa-ġorarini, Iuda tari-mari tano mabarari ai ġetanuni fakari ai. Ġia tu Nasareta doġorona ġeri veġorikau tarimana ta.

6 Ġia na tu Rubu Veaġa maki nevaġa-rakavaia etato, senaġi ġai na ġaġabi-tariato, [ġema taravatu ilailanai baġana vaġa-kotaia ġatato.

7 Senaġi vetari verena baregona, Lisia, ema raka-toġato, benamo ma ġaramana ġesi Paulo ġai ġimama na ema ġabi-veġitaiao.

8 Benamo Lisia ġena guruġa ilailanai, ġia vaġa-daġana tarimari tu ġoi ġoiramu ġana beġe iaġoma.] Ġoi tauġemu na ġia bodanaġi-ġinikauani vauro, ġia ġavaġa-daġaiani dagarari mabarari tauġena na bekira-varamuni.”

9 Iuda tarimari maki ġia ġesi ġekauto, ġekirato mai beki-raġiri dagarari mabarari tu moġoni.

Paulo ġena vetoreġau guruġana Feliki ġoiranai

10 Gavana na Paulo vetoġa ta evei-viniato Paulo ma bene guruġa ġana, benamo Paulo eguruġato, ekirato, “Au ribagu, laġani ġutuma varau beġe iaġo, ġoi tu mai bese tarimari ġeri Kota ġitaġauna ġauveina oveiani. Moġa lorinai au tu ma iakugu ġesi ġegu vetoreġau guruġana ġoi ġoiramu ai akiraġiani.

11 Ġoi tauġemu na maki asikauna boraga-doġariani, ġaro gabanana ruarua (12) maki roġosi bene vanaġia nuġanai, au tu Ierusalem a ġana toma-rakariġo avaraġeto.

12 Ma mai au ġevaġa-daġaguni tarimari na ta ġesi Rubu Veaġi ġaveġare-veġareto-ġoi nuġanai asi ġedoġariguto, ema asi ġedoġariguto tarimarima avaġa-vegogorito rubu nuġanai o gabu tai vanuġa baregona nuġanai.

13 Ema mai ġevaġa-daġaguni dagarari maki ġoi ġoiramu ai asi beġe vaġa-moġonirini riba.

14 A mai tu moġoni akirani, au na tu ġai senema ġeri Barau atoma-rakariġo viniani e mo Dabara Variġuna akorana-iaġiani, ma mai dabara ġia tauġeri na tu dabara ġofaġofana ġetoni. Mose ġena taravatu ema peroveta tarimari na ġetorerito guruġari mabarari tu avaġa-moġonirini.

15 Au ġegu tuġamaġikau Barau ġenai e mai tau ġeri tuġamaġikau tu sebona moġo, moġa tu maiġesi: Vei-iobukaiobuka tarimari e vei-rakava tarimari mabarari mase na ma beġe variġisi-ġenoġoini.

16 Moġa lorinai au tu vanaġivanaġi nuġagu bene iobukaiobuka vededegwana aveini Barau ġoiranai e tarimarima ġoirari ai.

17 Laġani kota vovoka varau ġeiaġoto, au na Ierusalemata araga-kwaneato. Moġa murinai au ma baġenoġoi-iaġo ġegu tarimarima ġeri ai, asi ġeri-ġari tarimari ġeri moni baġabi-iaġo e varevare dagarari Barau bana vinia ġana.

18 Ma au tu taravatu na ekiraġiani ilailanai veiareva veiġana avaġa-koriato nuġanai, Asia tanona na ġeiaġomato Iuda tauri kotari na Rubu Veaġa nuġanai ġedoġariguto. Moġa nuġanai au sevigu ai tu ġutumata-barana ta asiġi, e ta ġesi maki asi aveġare-veġareto-ġoi.

19 Moġeri Iuda tarimari Asia tanona na ġeiaġomato beġere iaġoma, be ġoi ġoiramu ai au beġerema vaġa-daġagu, beġere kira-varamu, au na tu kamara rakava aveiato.

20 A mai tarima maiġeri na ġekiraġi-foforia, au kanisoro ġoiranai aruġato ġaronai, au ġegu ai tu kamara rakava ġedoġariato.

21 Senaġi dagara sebona moġo tu, ġia ġoirari ai aruġato, afararato, akirato, 'Mase tarimari ma beġe variġisi-ġenoġoini atoni naima, ġomi na au toma ġovaġa-kotaġu ġotoni.' "

22 Mo Dabara, (mai tu Iesu Keriso ġabidadama-vinina dabarana), Feliki tu ma eriba-ginikauato. Ġia na Kota ma etuġu-naġiato, ekirato, "Vetari verena baregona, Lisia, beraġasini vau, au na ġomi ġemi guruġa bavei-roroġotoani."

23 Benamo ġia na vetari ġitaġauna tarimana ekiraiato, Paulo dibura numanai beġene ġita-ġauna, senaġi ġitaġauna asi beġene vei-gwaġiġia. Gatana kotari na ġevaġa-kavaia beġe toni nai tu beġene ġabi-raġeri.

Paulo Feliki e Drusila ġoirari ai

24 Ġaro kotari ġeiaġoto muriri ai, Feliki ma ġaraġona Drusila ġesi ġeraġasito. Drusila tu Iuda vavinena. Feliki na Paulo vetuġuna eveito, benamo Paulo eiaġomato, Iesu Keriso ġabidadama-vinina guruġari ekiraġirito eseġaġiato.

25 Senaġi Paulo ġena sisibai tu vei-iobukaiobuka e vevaġa-gwaġiġi ema Barau ġena Kota baregona beiaġomani guruġari ekiraġirito nai, Feliki egarito, benamo ekirato, "Benamo, toma tu noraka roġo, ġaro namona tai vauro ma bana keaiaġomamu."

26 Feliki ġena tuġamaġi ta maki, Paulo na moni kota bene vinia. Moġa lorinai ma ekea-ġenoġoi ġenoġoiato-ġoi, ġia ġesi beġene guruġa-guruġa ġana.

27 Laġani ruarua murinai, Porokio Festo na Feliki ġena gavana ġauveina gabuna eġabiato. Senaġi Iuda tarimari

na beĝene ura-vinia ĝana, Paulo tu dibura numanai eraga-kwaneato.

25

Paulo Festo ĝoiranai

¹ Festo beveĝitaĝauni tanonai eraĝasito, ma ĝaro toitoi ĝekorito murinai, Kaisarea na Ierusalemema ĝana evaraĝeto.

² Monai Rubu Veaĝa vereri baregori e Iuda ĝitaĝauna tauri na Paulo ĝevaĝa-daĝaiato guruĝari ĝea kiraĝirito, ma Festo ĝenoĝiato,

³ ĝia bene vaĝa-kavari, be Paulo Ierusalemema ĝana bene tuĝu-iaĝoa. Korana Paulo dabara tumanai beĝene ganatorea ma beĝene vaĝi-masea boioĝana tu varau ĝetogaiato-ĝoi.

⁴ A Festo evaĝa-veseto, ekirato, "Paulo tu Kaisareai moĝea, dibura numanai ĝeĝita-ĝauani, ma au tu mo ĝana dori ma aĝenoĝoi-iaĝoni.

⁵ Be ĝemi veĝitaĝau tarimari neĝi au ĝesi Kaisarea ĝana baĝana iaĝo, be monai kara evei-leaiato beĝene kiraĝia, bema ĝia na rakava ta eveiato nai tu."

⁶ Festo ĝaro imaima toitoi (8) o gabanana (10) ĝia ĝesi monai ĝetanuto vauro, Kaisarea ĝana ma evariĝoto. Elaĝanito vau Kota gabunai ea tanu-tarito, benamo eve-tuĝuto, Paulo ĝoirana ĝana beĝene ĝori-iaĝomaia ĝana.

⁷ Paulo ema raĝasito nai tu, Ierusalemema na ĝeiaĝomato Iuda tarimari na ĝeruĝa-ĝeĝeraĝiato, benamo ĝevaĝa-daĝaiato guruĝari gwaĝiĝiri ĝutuma ĝekiraĝirito, senaĝina ĝeri guruĝa tu asi vaĝa-moĝoniri gaburi.

⁸ Benamo Paulo ma evaĝa-veseto, ekirato, "Iuda tarimari ĝeri taravatu, e Rubu Veaĝa, ema Roma verena vaĝa-rakavari ĝana, veiĝa rakavana ta asi aveiato."

⁹ Senaĝi Festo na Iuda tarimari bene vaĝa-iakuri ĝana Paulo edanaĝiato, ekirato, "Ĝoi ourani Ierusalemema ĝana bono varaĝe, be mai ĝevaĝa-daĝamuni guruĝari tu monai vau bana seĝaĝiri ba?"

¹⁰ Paulo evaĝa-veseto, ekirato, "Au tu Kaisara, Roma ĝeri vere, ĝena Kota gabuna ĝoiranai aruĝani, be mainai Kota na vevaĝa-iobuka veiĝana au ĝegu ai bene veia. Au na Iuda tarimari vaĝa-rakavari veiĝana ta tu asi aveiato, ĝoi tauĝemu maki ribamu ginikau.

¹¹ Bema taravatu asi akorana-iaĝiato o mase veiĝana rakavana ta aveiato, voina tu bana mase neganai, au tu asi akira-sirivaĝini bana mase ĝana tu-na. Senaĝi bema mai Iuda tarimari ĝeri vevaĝa-daĝa guruĝari au iatagu ai ĝekiraĝirini tu asi moĝoni nai, tarima ta asi ĝena seĝuka au

bevini-vanaĝiguni ĝia ĝeri ai. Au aurani tu Kaisara na bene seĝaĝigu!”

12 Benamo Festo ma ĝena kanisoro ĝesi ĝeguruĝa-guruĝato murinai, Paulo evaĝa-veseato, ekirato, “Kaisara ĝenai bonoĝinoĝi lorinai, Kaisara ĝenai boiaĝoni!”

Paulo Agripa e Berenike ĝoirari ai

13 Ĝaro kotari ĝevanaĝito murinai, vere Agripa e tobana Berenike, Festo rakaĝitana e beĝene vaĝa-namoa ĝana, Kaisarea ai ĝeraĝasito.

14 Monai ĝaro kota vovoka ĝetanuto murinai, Festo na Paulo guruĝana vere ĝena ekiraĝi-ginikauto, ekirato, “Tarima ta tu mainai maĝa. Ĝia tu Feliki na dibura numai eraga-kwaneato.

15 Au Ieruselema ĝana aiaĝoto nai tu, Iuda ĝeri Rubu Veaĝa vereri baregori e Iuda vereri na Paulo ĝevaĝa-daĝaiato guruĝari ĝegu ai ĝeĝwa-iaĝorito, e au ĝenoĝiguto, ĝekirato, ĝia ĝenai vevaĝa-iobuka veĝana bana veia.

16 Senaĝi au na avaaĝa-veserito, akirato, ‘Ĝita Roma tari-mara ĝera maĝuri nuĝanai ĝevaĝa-daĝaiani tarimana tu asi roĝo bita vaĝi-mase guineani. Ĝia tu ĝevaĝa-daĝaiani tauri ĝesi beĝe raka-vegogoni, ema ĝevaĝa-daĝaiani tarimari ĝoirari ai ĝevaĝa-daĝaiani guruĝari bevaĝa-veve guinerini roĝo.’

17 Moĝa lorinai ĝia ema au mainai ĝaraĝasito nai tu, au tu asi ma avaaĝa-nogato. Senaĝi elaĝanito nai, Kota gabunai atanu-tarito, benamo akirato, Paulo ĝeĝori-iaĝomaia atato.

18 Vevaĝa-daĝa tauri ĝeruĝa-vaĝito nai, au matoru atuĝamaĝito tu, veĝa rakavari vevaĝa-daĝari beĝe veĝni atato, senaĝi asiĝina.

19 Ĝia ĝeri ĝuruĝa mabarari tu, tauĝeri ĝeri toma-rakarigo dabarari veĝare-veĝareri kotari, ema tarima ta arana Iesu guruĝana moĝo. Iesu tu emaseto, senaĝi Paulo ekirani, ĝia tu maĝuri.

20 Mo dagara dabarari vetauvetauri au ĝegu ai tu eĝwaĝigito. Moĝa lorinai au na Paulo adanaĝiato, eurani Ieruselema ĝana bene iaĝo ba, monai vau ĝia ĝevaĝa-daĝaiani guruĝari bana vaĝa-iobuka iobukari.

21 Senaĝi Paulo enoĝinoĝito, dibura numanai moĝo beĝene ĝita-ĝaua, bene iaĝo mo, Kaisara na vauro bene seĝaĝia. Moĝa lorinai akirarito, dibura numanai beĝene ĝita-ĝaua, bene iaĝo mo, Kaisara ĝenai bana tuĝu-iaĝoa.”

22 Benamo Agripa na Festo ekiraiato, ekirato, “Au aurani ma tarima tauĝegu na bana seĝaĝia.” Festo evaĝa-veseto, ekirato, “Boinani vau boseĝaĝiani.”

23 Elaḡanito, benamo Agripa e Berenike tu ḡeveḡabi-raḡeto, dabuḡa marevari maki barego lelevaḡiri ḡeveirito, benamo ma marevari ḡesi Kota numanai ḡema raka-toḡato, vetari ḡorikauna tarimari baregori e vanuḡa barana tarima baregori ḡesi. Festo eguruḡato, benamo Paulo ḡema ḡori-toḡaiato.

24 Benamo Festo ekirato, “Kini Agripa e ḡai ḡesi boḡoma fofori tarimami mabarami! Mai tau maiḡa ḡoḡitaiani. Ġia tu Iuda tarimari Ierusalemmai e mainai Kaisareai maiḡeri na ḡevaḡa-daḡaiato guruḡana au ḡegu ai ḡeḡwa-iaḡoato. Ġia ḡekoḡoto, ḡekirato, ḡia tu asi ma bene maḡuri-iaḡo.

25 Senaḡi ḡia ḡenai veḡa ta asi adoḡariato bene mase ḡana. Ma ḡia tauḡena, Kaisara aranai enoḡinoḡito. Moḡa lorinai, ḡia tu Kaisara ḡenai bana tuḡu-iaḡoa atato.

26 Senaḡi au tu asi ariba-ginikauni, ḡita ḡera vere barana ḡenai fefa tu kamasi batoreani. Moḡa lorinai ḡomi ḡoirami ḡana baḡori-iaḡomaia, e namo barana tu, ḡoi ḡoiramu ḡana, Kini Agripa. Be mainai sidanaḡi-ginikaua, be mai vetauve-tauna kara bitana doḡaria guruḡana tu Kaisara ḡena bana tore-iaḡoa.

27 Korana au atuḡamaḡini tu asi roroḡoto, mai dibura tarimana au na batuḡu-iaḡoani, a vaḡa-daḡana guruḡana tauna korikori tu asi batuḡu-kauani.”

26

Paulo tauḡena vetoreḡau guruḡari ekiraḡirito Agripa ḡoiranai

1 Agripa na Paulo ekiraiato, ekirato, “Maoro avinimuni, tauḡemu novevarifu.” Benamo Paulo ḡimana eḡabi-vaisiato, benamo ḡena vetoreḡau guruḡari esinaiato, ekirato:

2 “Kini Agripa! Au tu aiakuni, korana Iuda tarimari na ḡevaḡa-daḡaguni dagarari mabarari tu, toma ḡoi ḡoiramu ai avaḡa-veserini.

3 Korana tu Iuda seneri na veḡata ḡeri veḡa e veḡareveḡare mabarari ḡoi tu ma ribamu ginikau. Moḡa lorinai anoḡimuni, bono vevaḡa-gwaḡiḡi, be ḡegu guruḡa bono seḡaḡiri.

4 Au aiḡesi atanuto, misigu na veḡata eiaḡomato mo toma, ḡegu tanobarai e Ierusalemmai, Iuda tarimari mabarari tu ma ribari.

5 Au tu tovotovona na veḡata ḡeribaguto, ḡeguruḡa-fofori bema ḡeurani nai tu. Ġegu maḡuri evesinato na veḡata au tu Farisea doḡorona tarimagu. Toma-rakariḡo korana-iaḡina ḡevaḡa-gwaḡiḡiani doḡorona.

6 Ma toma au Kota gabunai bama ruḡa, korana tu Barau na ḡai senema ekira-torerito guruḡana atuḡamaḡi-kauani nai.

7 Ġai ġema doġoro gabanana ruarua (12) na mo guruġa-tore ġevaġa-moġoniani, ma ġenari-taġoani bemoġonini naima, ġia na Barau ġetoma-rakarigoani boġi-laġani ma kokoreri ġesi. Vere o, au tu mo tuġamaġikau ġaramanai Iuda tarimari na ġevaġa-daġaguni.

8 Karase nai ġomi Iuda tarimami tari tu ġokirani, Barau na mase tarimana tu asi ilaila ma bevaġa-variġisiani?

9 Au maki atuġamaġito, dagara ġutuma gorogoro bana veiri, Iesu Nasareta tarimana arana bana lau-ġaua ġana.

10 Ierusalemi au tu moġesi aveito-ġoi. Rubu Veaġa vereri baregori na seġuka ġeviniguto, benamo Barau ġena tarimarima veaġari ġutuma dibura numanai atorerito-ġoi, ema beġene vaġi-maseri ġetato-ġoi nai tu, au maki beġene mase guruġana avaġa-moġoniato-ġoi.

11 Ġaro vovoka Iuda tarimari ġeri rubu tatai araka-toġato-ġoi, benamo akwari-korukururito-ġoi, ema Iesu beġene kiraġi-rakavaia ġana avaġa-urarito-ġoi. Au na abaruvini-rakava rakavarito-ġoi, naima vanuġa baregori boruri ġari maki aiaġoto-ġoi, bana vaġa-midigu midiguri e bana lai-lausilausiri ġana.”

Paulo evetuġamaġi-kureto varina

12 “Mo veġa uranai Rubu Veaġa vereri baregori na maoro ġeviniguto ema ġetuġuguto, Damaseko ġana aiaġoto.

13 Benamo, Verebara, au tu dabara na roġo aiaġoto-ġoi, a ġaro tu tubuamai, benamo ġaro mamana maki evanaġiato mamana, guba na emariġoto, aġitaiato, ma au ġesi ġaiaġoto tarimari e au enanagi-tarimato.

14 Ġai mabarama tano ai ġaketo-tarito. Benamo au na garo ta aseġaġiato, Heberu garo ai au evaġa-guruġaguto, ekirato, ‘Saulo, Saulo! Karase nai au ovaġa-rakavaguni. Mani ġoi na tu ġau masikona matana ofudiani, naima ġemu ai tu gwaġiġi ema tauġemu ovevaġa-rakavani.’

15 Benamo au akirato, ‘Vereġauka, ġoi tu deikara?’ Vereġauka evaġa-veseto, ekirato, ‘Au tu Iesu, ġoi na ovaġa-rakavaguni tarimagu.

16 Senaġi novariġisi, ema noruġa-tari. Au ġoi ġemu ai bafofori korana tu navaġa-ruġamu, be au ġegu vetuġunaġi tarimamu ai bono iaġo ġana. Ema toma kara boġita dagarari e ġoirai kara bavaġa-ġitamuni dagarari maki tarima tari ġeri bonoa kiraġi-foforiri ġana.

17 Au na Israela tarimari e irau bese tarimari ġerina bavaġa-maġurimuni. Ġoi tu au na atuġumuni,

18 matari bono vaġa-fafari, ema mukuna na bono ġori-kureri, be mamai beġene ruġa, ema Satani ġena seġuka na

bono ĝabi-vaĝiri, be Barau rekenai beĝene ruĝa. Benamo Barau na ĝeri rakava bene tuĝamaĝi-fitoĝari ema Barau na eĝabi-viriĝirito ma evaĝa-veaĝarito tarimari ĝesi ĝabu beĝene ĝauna, korana au ĝegu ai ĝeveĝabidadamani nai.

Paulo na ĝena ĝauvei ekiraĝiani

19 Moĝa lorinai, Kini Agripa, au tu mo mata-vanaĝi guba na ema forofito dagarana ĝenai tu asi akira-sirivaĝito.

20 Guine tu Damaseko ai e Ierusalemaj aĝobatato, moĝa murinai Iudea tanona mabaranaĝi e irau bese fakari ai maki. Au aĝobatato-ĝoi nai tu, akirarito-ĝoi, ĝeri rakava ĝerina beĝene vetuĝamaĝi-kure, Barau ĝenai beĝene iaĝo. Benamo ĝeri vetuĝamaĝi-kure tu ĝeri veiĝa na beĝene vaĝa-moĝoniri.

21 Mo tu moĝa ĝaramanaĝi Iuda tarimari na Rubu Veaĝa nuĝanaĝi ĝeĝabi-tariguto, ĝevaĝi-masegu ĝetato.

22 Senaĝi mo ĝaro na beiaĝoma mo maitoma, au tu Barau na evaĝa-kavaguni. Moĝa lorinai mai bama ruĝa-tari, tarima mabarari misina na beiaĝo baregona ĝoirari ai ama guruĝa-foforini. Au na kara boruna ta tu asi akiraĝiani, senaĝina peroveta tarimari na e Mose na kara ĝekiraĝiato beĝorani dagarana moĝo.

23 Dagarana maĝa, Keriso tu bene midigumidigu, ma tau giniguinena mase na ma bene variĝisi-ĝenoĝoi, benamo Barau ĝena mama varina Iuda tarimari e irau bese tarimari ĝeri ai bene vari-fiua.”

24 Paulo moĝesi evetoreĝauto nuĝanaĝi tu, Festo na efararaviniato, ekirato, “Paulo, ĝoi tu bobabo! Ĝemu riba baregona na evaĝa-babomuni.”

25 Paulo evaĝa-veseto, ekirato, “Verebara Festo, au tu asi bababo. Au na kara akiraĝirini guruĝari tu moĝoni e maĝata.

26 Kini Agripa! Au tu ma kokoregu ema asi garigu ĝesi ĝoi bavaĝa-guruĝamuni, korana mai dagara maĝeri mabarari ĝoi tu ma ribamu. Au ribagu, mai bakiraĝiri dagarari mabarari ĝoi ĝemu ai ta tu asi bevekure-toĝa, korana maĝeri dagara tu vekuretoĝa gabunai ta asi eĝorato.

27 Kini Agripa, ĝoi na mai peroveta tarimari ĝeri guruĝa ovaĝa-moĝonirini ba? Au ribagu ĝoi na ovaĝa-moĝonirini.”

28 Agripa na Paulo ekiraiato, ekirato, “Mai horaĝauna kotunai, dori moĝo nuĝagu bovaĝa-moiriaia, benamo dori moĝo Keriso bavaĝa-moĝonia.”

29 Paulo evaĝa-veseto, ekirato, “Horaĝauna kubinai ba maukanaĝi, senaĝi au na Barau anoĝiani, ĝoi e inıtoma au ĝeseĝaĝi-taĝoguni tarimami mabarami au kavana boĝoro vei, senaĝina mai ĝebarubaruguto kavana moĝo asiĝi.”

³⁰ Paulo moĝesina eguruĝa-ĝosito, benamo kini, e gavana, e Berenike, ema ĝia ĝesi ĝetanuto tarimari mabarari ĝevariĝisito.

³¹ Ĝeraka-rosito murika ĝana, benamo ĝeguruĝa-guruĝato nai tu ĝekirato, “Mai tau tu veĝa rakavana ta vojna tu bere mase o dibura numai bere tanu veĝana ta tu asi eveiato.”

³² Benamo Agripa na Festo ekiraiato, ekirato, “Bema asi bere kira, Kaisara na ĝena guruĝa benea seĝaĝia asi beresi nai, mai tau tu tara ruĝa-vaĝia.”

27

Paulo Roma ĝana eiaĝoto

¹ Itali ĝana baĝana iaĝo guruĝana emoĝonito nai tu, Paulo e dibura tarimari kotari tu vetari ĝitaĝauna tarimana arana Iulio ĝimanai ĝetorerito. Ĝia tu Kaisara ĝena vetari doĝorona nuĝanai.

² Ĝai tu Adramitio boutina tai ĝaraĝeto. Mo bouti tu Asia tanona koneri ĝari beiaĝoni boutinai. Benamo mo bouti na ĝadauto. Makedonia tarimana ta arana Aristako maki ĝai ĝesi ĝaiaĝoto. Ĝia tu Tesalonika na eiaĝomato.

³ Ma elaĝanito vau Sidono ai ĝaraĝasito. Iulio na Paulo evetuĝa-ĝwaiato, benamo maoro eviniato, karna ĝeri ai bene iaĝo, be ĝena ura dagarari beĝene vinia.

⁴ Mo gabu ĝaraga-kwaneato nai, Saipras motumotu ravaravana rekena na ĝaiaĝoto, korana iavara tu ĝoirama na eiaĝomato-ĝoi.

⁵ Kilikia e Pamfilia iatari na ĝaraga-vanaĝito, ĝaiaĝoto, Mira ai ĝadaro-kauto. Mira tu Likia tanonai.

⁶ Monai vetari ĝitaĝauna tarimana na Alesandria boutina, Itali ĝana beiaĝoni boutina, edoĝariato, benamo monai evaĝa-raĝe vanaĝimato.

⁷ Ĝaro vovoka tuĝama tuĝama moĝo ĝadau-iaĝoto-ĝoi, e ma vekwaraĝima ĝesi Kenido sevinaĝi ĝaraĝasito. Monai iavara na eraga-ĝaumato lorinai, Krete motumotu ravaravana rekena na ĝaiaĝoto. Mo tu Salmone duduna reke ta kefona na.

⁸ Ma vekwaraĝima ĝesi fenu rikiri na ĝaiaĝoto mo, gabu ta arana Darokau Gaburi Namori ai ĝaraĝasito. Mo gabu e Lasea vanuĝana vefakari tu asi manaĝa.

⁹⁻¹⁰ Ĝaro vovoka monai varau ĝekorito, e bouti na monana rei-iaĝo tu gwaĝigi e ma garina, korana ĝaniveaĝa ĝarona maki varau ekorito. Moĝa lorinai Paulo na ekira-toreĝaurito, ekirato, “Tau mabarami, au aribani ĝita ĝera iaĝoiaĝo tu berakavani. Ĝera farefare mabarari beĝe rekwarekwani

ema bouti maki berakava-moĝovaĝini. Dia maiĝeri dagara moĝo, senaĝi ĝita ĝera maĝuri maki bita fitoĝarini.”

¹¹ Senaĝi vetari ĝitaĝauna tarimana na tu bouti taritarina tarimana baregona e bouti tarimana garori eseĝaĝirito, a Paulo ĝena guruĝa tu asi eĝabi-raĝeato.

¹² Mo darokau gabuna faraka e iavara ĝueri ai tu asi namo. Moĝa lorinai ĝutuma na tu ĝeurato baĝana dau-tovo, be Foeniki ai vau faraka e iavara ĝueri baĝana ĝabiri. Foeniki tu Krete ai darokau gabuna ta. Reke ta tu iavaraĝere (o south-west) eĝoiraiiani, o reke ta tu buibara (o north-west) eĝoiraiiani.

Iavara na davara evaĝa-rakavaiato

¹³ Iavaraĝere evesinato, tuĝana moĝo eĝauto-ĝoi nai, ĝia ĝetuĝa-maĝito tu ĝeri ĝaro namona beĝe doĝaria. Moĝa lorinai dogo ĝeinu-raĝeato, benamo Krete fenu rikiri na moĝo ĝedau-iaĝoto.

¹⁴ Asikauna tu iavara baregona arana koiviru, motumotu iataragena na emariĝoto.

¹⁵ Bouti ai ema kwari-kauato, benamo ĝai tu asi ĝema daunaĝi dabarana. Ĝoira ĝana iaĝo uradikana asi ĝaveito, senaĝi iavara ĝena urai moĝo ĝadauto.

¹⁶ Motumotu misina arana Kauda gabigabina rekenai ĝadau-toĝato vau, ravaravana na ĝadau-iaĝoto. Monai vauro bouti misina ĝobina ĝatorea ĝatato, vaĝa-maĝurina uranai ĝavekwaragi-rakavato.

¹⁷ Ĝia na bouti misina ĝeinu-raĝeato bouti tuĝuna ĝana, benamo bouti ĝesi ĝebaru-kafaiato bene ĝabi-taria ĝana. Ema ĝegarito, be bouti faraina maki ĝeinu-riĝoato, benamo ĝareito moĝo. Ĝia ĝeri gari korana tu iavara na bouti beĝwa-iaĝoani mo Sirtis ai Afrika rekenai davara sefana mirina tai bea tanukauni garina.

¹⁸ Mo iavara baregona ema ureure baregori ĝesebonato nai, bouti maki dori moĝo ĝevei-buruato-ĝoi. Moĝa lorinai elaĝanito nai tu, bouti ai ĝeĝurarito farefareri mabarari davarai ĝebubu-reirito, bouti bene meraĝa ĝana.

¹⁹ Ĝaro vaĝa-toitoinai tauĝeri ĝimari na bouti farefarena ma ĝefiu-riĝorito.

²⁰ Ĝaro ĝutuma varau ĝeiaĝoto, ma ĝaro e visiĝu asi ĝefoforito, ema iavara maki ebarego-sirivaĝito. Benamo ĝema tuĝamaĝikau mabarari ĝekorito, korana ĝatuĝamaĝito, ĝai tu asi ĝema maĝuri dabarana.

²¹ Ĝaro ĝutuma asi ĝeĝaniĝanito murinai, Paulo ĝoirari ai eruĝato, benamo ekirato, “Ĝomi tau, ĝomi tu au garogu

goro seḡaḡia, be Krete na asi tara dau-roši; be mai farefare maiḡesi asi tara bubu-fitogaḡari.

²² Senaḡi toma au na alaunaḡimini, akirani, boḡono kokore! Korana tu ta asi bomaseni. Senaḡi bouti ḡereḡana moḡo moḡoni berakava-moḡovaḡini.

²³ Au tu Barau ḡena tarima ta ema au tu ḡia vetuḡunaḡina aiaḡo-vinini. Ḡoraḡani boḡi, ḡia ḡena aneru ta sevigu ai ema ruḡa-tarito,

²⁴ benamo ekirato, ‘Paulo, asi bono gari. Ḡoi tu Kaisara ḡoiranai roḡo boa ruḡani, ema Barau ḡena namo ḡoi ḡemu ai ḡenana, ḡoi ḡesi boḡo iaḡoma tarimari mabarari maḡuri beḡe doḡariani.’

²⁵ Moḡa lorinai, ḡomi tau, au na akiramini, boḡono kokore. Korana au na Barau tu avaḡa-moḡoniani, kara aneru na bekira-varagu tu bekiraḡiri ilailanai beḡe ḡorani.

²⁶ Senaḡi ḡita tu iavara na motumotu tai bea kwari-kaurani.”

²⁷ Boḡi vaḡa-gabanana vasivasi (14) ḡai tu Adria Davaranai iavara na ekwari-rakao rakaomato-ḡoi. Boḡi nuḡanai bouti ḡwaragana tauri ḡevemami-raḡito, ḡai tu tano varau ḡakavinaḡiato.

²⁸ Moḡa lorinai varo dudunai dagara metona ta ḡebaru-kauato, benamo davarai ḡefiu-reiato. Moḡa nuḡanai ḡeribato, davara ḡena variḡo tu 37 mita kavana. Asi luana ma ḡeḡitaiato, monai davara ḡena variḡo tu 27 mita moḡo.

²⁹ Bouti fore ḡeri ai beverarakauni garinai, bouti murina rekenai dogo vasivasi ḡefiu-reirito. Benamo ḡeḡauḡauto bene raga-laḡani ḡana.

³⁰ Bouti ḡwaragana tauri ḡeri ura tu beḡene raga-lemo. Moḡesina naima ḡia na bouti misina doḡu ai ḡetore-reiato, ḡevei-ḡofakauto bouti ḡoiranai dogo kotari moḡeri ḡeiaḡoto, ḡea tore-riḡori ḡetato.

³¹ Senaḡi Paulo na vetari ḡitaḡauna tarimana e vetari tauri ekirarito, ekirato, “Bema bouti ḡwaragana tauri bouti ai asi beḡe tanuni nai tu, ḡomi maki asi boḡo maḡurini.”

³² Moḡa lorinai vetari tauri na bouti misina varori ḡekari-ḡuturito, benamo ḡevaḡa-rei kwareḡaiato.

³³ Dori elaḡanito-ḡoi nai, Paulo na ḡia mabarari enoḡirito, ḡaniḡani kota beḡene ḡani. Ḡia ekirato, “Ḡomi tu ḡaro gabanana vasivasi (14) boḡo vaḡa-noga-iaḡia, kara ta roḡosi ḡoro ḡania.

³⁴ Moḡa lorinai boḡono kokore e maḡuri tuḡamaḡinai anoḡimini, ḡaniḡani kota ḡoḡani. Korana ḡomi debami ḡuiri tu sebona ta maki asi berekwa-rekwani bene.

³⁵ Moĝesi ekirato murinai, ĝia na beredi ta eĝabiato, benamo ĝia mabarari ĝoirari ai Barau evaĝa-namoato, ma edudu-ĝutuato, benamo eĝaniato.

³⁶ Ĝia mabarari maki nuĝari ĝevaĝa-gwaĝiĝirito, benamo ĝeĝaniĝanito.

³⁷ Bouti nuĝanai ĝai mabarama tu 276.

³⁸ Ĝia mabarari ĝeĝani-maseto, benamo bouti bene meraĝa uranai, widi tu davarai ĝefiu-reirito.

Geta o ureure na bouti ebota-kirakiraiato

³⁹ Elaĝanito nai, bouti ĝwaragana tauri na tanobara ve-toĝana tu asi ĝeĝita-ginikauato. Senaĝi ĝaruka tanobara na davara ĝana eraka-rosini, ma fenuna koutoĝana ĝesi moĝo ĝeĝita-iaĝoato. Benamo ĝetuĝamaĝito, bema ma dabara nai tu, monai bouti beĝere vaĝa-raga-raĝea ĝetato.

⁴⁰ Benamo dogo varori ĝekari-ĝuturito, davarai ĝeraga-kwanerito. Mo hora sebonai leva o bara ĝebaru-taririto varori maki ĝeruĝarito. Benamo ĝoira rekenai farai ĝediuato, iavara na ĝoira fenuna ĝana bene kwari-iaĝori uranai.

⁴¹ Senaĝi bouti tu semure ĝenai everarato, benamo etanukauto. Bouti ĝoirana tu evedaĝi-nunuto, a murina rekena tu ureure na ebota-kirakiraiato, e evehuki-rovorovoto.

⁴² Vetari tauri ĝeboioĝato, dibura tarimari tu beĝene vaĝi-maseri, korana beĝe nau-rakani, benamo beĝe raga-lemani garina.

⁴³ Senaĝi vetari ĝitaĝauna tarimana ĝena ura tu Paulo bene vaĝa-maĝuria, moĝa lorinai ĝia na ekira-ĝoirito, mo veĝa asi beĝene veia. Benamo ma nau ribari tauri ekirarito, davarai ĝeburi-rei, benamo beĝene nau-guine-iaĝo fenu ĝana.

⁴⁴ A tarima mabarari tu ĝau tubiri o bouti taviri tari beĝene ĝabiri vau, ĝia muriri na beĝene rei-iaĝo. Mo dabarai mabarari tanobara ĝea doĝariato, ta asi erekwa-rekwato.

28

Malta motumotunai

¹ Ta davarai kamasu ta asi eveito, mabarama namo moĝo kone ai ĝaraĝekauto. Benamo monai vauro ĝaribato, mo motumotu arana tu Malta.

² Mo motumotu tarimari na ĝai ĝemai tu veĝa namo vedaureana ĝeveiato. Korana mo ĝura e nagure nuĝanai ĝema karava bara ta ĝegasiato ĝai bene tunu-seĝuseĝuma ĝana.

³ Paulo eiaĝoto lako degona ta ea ĝabiato, benamo karavai ema tore-raĝeato. Mota ta mo lako degonai karava gugurana

na eḡabiato, benamo ema nene-rosito, ma Paulo ḡimanai ekafukauto.

⁴ Mo motumotu tauri na mo mota Paulo ḡimanai ḡerokautaḡo ḡeḡitaiato, benamo tauḡeri ḡevemuḡu-vinito, ḡekirato, “Asi ḡofaḡofa, mai tarima tu vevaḡideba tarimana. Korana davara na tu benau-maḡuri, senaḡina godio vavinena Dike tu asi veḡata eurani ḡia bene maḡuri.”

⁵ Senaḡi Paulo na mo mota tu karavaḡi ekora-fiuraḡeato, ma Paulo tu rakava ta asi eḡoitaḡoato.

⁶ Tarima ḡetuḡamaḡito, Paulo tauḡanina tu toma egoba-vaisi-raḡeni, ba toma eketo-tarini, benamo emaseni. Ḗevaḡa-noga manaḡato, senaḡi Paulo ḡenai kara rakavana ta tu asi eḡorato. Benamo ḡia ma ḡevetuḡamaḡi-kureto, benamo ḡekirato, “Ḗia maki barau ta!”

⁷ Mo gabu e motumotu tauna baregona arana Publio. Ḗia ḡena gabu tu asi manaḡa. Ḗia na eḡabi-raḡemato, e ḡaro toitoi veḡata ḡia ḡena varivari tarimamai evaḡa-iaḡomato.

⁸ Publio tamana tu keve e efurito-ḡoi, be genagenai egenataḡoto-ḡoi. Paulo ḡenai eraka-toḡato, ma eḡuriḡurito, ema ḡimana iatanai etore-kaurito, benamo ḡena keve enamoto.

⁹ Mo veḡa eḡorato, benamo mo motumotu ai keve tari-mari mabarari Paulo ḡenai ḡeiaḡoto, benamo ḡia na ḡeri keve ḡerina evaḡa-namorito.

¹⁰ Ḗeri varevare dagarari vovoka ḡevinimato. Ma ḡadau ḡana bakunai tu ḡema iaḡoiaḡo ai baḡa ura-vinirini dagarari ma ḡevinimato.

Romai ḡaraḡasito

¹¹ Ḗue toitoi murinai Alesandria boutina tai ḡaraḡeto. Mo bouti ai tu barau arana Dios natuna kafa merori ruarua vetoḡari o fikisari ḡeberarito. Mo bouti maki faraka e iavara ḡueri tu mo motumotu ai edoḡaririto.

¹² Ḗaragato mo Sirakuse ai ḡaraḡasito. Monai ḡaro toitoi ḡatanuto.

¹³ Monana ḡadau-ḡeḡeraḡi-iaḡoto mo Regio. Ḗaro ta evanaḡiato murinai, gabina iavarana etoḡato, ma ḡaro vaḡa-ruaruanai vauro Puteoli ai ḡaraḡasito.

¹⁴ Monai tarikaka kotari ḡadoḡaririto. Ma ḡaro imaima ruarua (7) tu ḡia na monai ḡeḡabi-tarimato. Monana vau ḡaraka-iaḡoto Romai ḡaraḡasito.

¹⁵ Monai tarikaka kotari varima ḡeseḡaḡiato, benamo ḡai ḡemai ḡeiaḡomato mo, vanuḡa keiri arari Apia-Foru e Taven-Toi ḡana. Paulo na eḡitarito, benamo Barau evaḡa-namato, e tauna eḡwaḡiḡito.

Roma nuḡanai

16 Romai ġaraġasito nai, Paulo tu maoro ġeviniato, ġereġana bene tanu. Senaġi vetari tauna ta na moġo bene ġita-ġaua.

17 Ġaro toitoi ġevanaġirito murinai, Paulo na Iuda ġedebaiato-ġoi tauri ekea-vegogorito. Ġema raka-vegogoto, benamo ġia na evaġa-guruġarito, ekirato, “Tarikakagu, au na ġera tarima ta asi avaġa-rakavaiato, ema senera ġeri veiġa maki asi avaġa-rakavarito. Senaġi au tu Ierusalemaj ġeġabiguto dibura tarimana ta noġa, benamo Roma ġeri gavamani ġimari ai ġetore-kauguto.

18 Ġia na ġedanaġiguto, ma ġegu guruġa ġeseġaġiato nuġanai tu ġeriba-maoroto, au tu asi ġegu vei-rakava ema beġene vaġi-masegu korana ta maki asi ġedoġariato. Moġa lorinai ġeurato beġene tuġu-vaġigu.

19 Senaġi Iuda tarimari na mo ura tu asi ġeġabi-raġeato. Moġa lorinai au tu asi ġegu dabara ta, naima anoġi-noġito Kaisara na ġegu guruġa bene seġaġia. Dia au tu ġegu tarimarima navevaġa-maoro-viniri ġana atato. Asiġi.

20 Moġa lorinai bakea-iaġomami, au ġesi sima guruġaguruġa ġana. Korana Isaraela ġena tuġamaġikau lorinai au maiġesi ġebarubaruguto.”

21 Ġia na ġevaġa-veseato, ġekirato, “Ġoi guruġamu fefana ta Iudea na asi ġadoġariato. Tarikakara monana ġeiaġomato tauri na maki varimu rakavana ta asi ġekiraġiato, be asi ġaseġaġiato.

22 Senaġi ġai ġaurani tu ġoi ġemu tuġamaġi guruġana baġana seġaġia. Korana gabu mabarari ai tarimarima na ġoi na mai doġoro tu ġerori-toreani.”

23 Moġa lorinai ġia na ġaro ta ġeġabi-viriġiato. Mo ġaro ai tarima-rima ġutuma-bara Paulo ġena tanu gabuna ġana ġeiaġoto. Boġiboġi na veġata evesinato eiaġoto mo lavilavi, Paulo na Barau ġena Basileia eġobata-iaġiato. Ema Mose ġena taravatu na e peroveta tauri ġeri buka na Iesu varina ġia ġeri ekiraġi-ginikauto, Iesu beġene vaġa-moġonia uranai.

24 Tarima kotari na tu ġena guruġa ġeġabi-raġeato, a kotari na tu asi ġevaġa-moġoniato.

25 Ġia nuġari tu dia sebona, moġa lorinai ġerakarovorovoto. Senaġi roġosi roġo beġene raka nuġanai, Paulo na guruġa ta ekiraġiato, maiġesi ekirato, “Iauka Veaġa peroveta tarimana Isaia ġenana ġomi senemi tu guruġa moġonina ekira-vararito.

26 Korana iniġesi ekirato,
‘Noiaġo maiġeri tarima ġeri ai,
benamo bono kira:
Seġaġi tu boġo seġaġini,

senagi asi boḡo riba-maoroni.

Ġita tu boḡo ġitani,
senagi asi boḡo ġita-fakani.

²⁷ Korana maġeri tarima
nuġari tu mukuna,
seġari tu vekodobegau,
ema matari maki bubu.
Irau matari na beḡe ġitani
e seġari na beḡe seġaġini
e beḡe tuġamaġi-fakani,
benamo beḡe vetuġamaġi-kureni
ema bavaġa-namorini garina.

(Barau tu moġesi ekirani).'

²⁸ Moġa lorinai au aurani ġomi boḡono riba, Barau ġena vevaġa-maġuri varina tu irau bese tarimari ġeri ai etuġu-iaġoato, be ġia na beḡe seġaġiani!" [²⁹ Paulo moġesi eguruġato murinai, Iuda tarimari ġerakato, ma tauġeri fakari ai moḡo veġareveġare baregona ta ġeveiato.]

³⁰ Laġani ruarua tauġena na edavaiato-ġoi numanai etanuto. Ma ġia ġenai ġeiaġomato-ġoi tarimari mabarari eġabi-raġerito-ġoi.

³¹ Barau ġena Basileia, (ġena veġitaġau seġukana evaġa-ruġaiani maiġa), guruġana eġobata-iaġi vinirito-ġoi, ema Vereġauka Iesu Keriso varina evaġa-ribarito-ġoi ma koko-rena ġesi. Ma tarima ta na tu asi ma ekiraġoiato-ġoi.

PAULO ĜENA TORETORE ROMA EKALESIARI ĜERI

Roma vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na mai fefa Roma ekalesiari ĝeri tu laĝani 56 ema 57 fakari nuĝari ta etoreato, mo tu Korinto ekalesiari vaĝa-toitoina ma evarivaririto nuĝanai etore-vinirito; mai tu Iesu emaseto murinai etoreato.

Paulo ĝena ura baregona Roma ĝana bene iaĝo, senaĝi Ierusalemna ĝana eiaĝoto roĝo (Apostolo 19:21). Monai Iuda tarimari tari na ĝeĝabi-tariato, ma ĝevaĝia ĝetato. Senaĝina Barau na enari-ĝauato, ma Roma ĝana bene iaĝo dabarana ekeoato. Moĝa lorinai Paulo tu Roma ĝana eiaĝoto laĝani 59 nuĝanai kavana.

Paulo Roma ĝana tu roĝosi bere iaĝo nuĝanai, mai fefa etore-vinirito. Paulo ĝena ura baregona tu, Barau ĝena Vari Namona ĝeri bene vaĝa-fofori ginikaua, ema Roma ekalesiari bene vaĝa-kokoreri ĝana (Roma 1:1 ema 11).

Roma bukana nuĝanai siri baregori tu karoa 1:16-17.

Mai fefa nuĝanai Paulo na Roma ekalesiari ĝeri dagara tari ekiraĝi-ginikaurito tu maiĝeri: 1) Iuda tarimari ema irau bese tarimari tu Keriso ĝena Vari Namona ĝenana vauro Barau ĝoiranai vei-iobuka*i*obuka tarimari beĝe ruĝa-tarini, a dia taravatu ĝenana. 2) Tanobara tarimari mabarari, Iuda tarimari ema irau bese tarimari, tu vei-rakava nuĝanai ĝetanuni (karoa 1-3). 3) Karoa 3-8 nuĝanai tu vevaĝa-roroĝoto varina e vevaĝa-veaĝa varina, ema Barau marevana mamana baregona befoforini varina. 4) Karoa 9-11 tu ĝabiviriĝi varina; Barau na Iuda tarimari asi beĝabi-raĝeri, Keriso asi ĝevaĝa-moĝoniani nai; ema Iuda tarimari Barau na ma beĝabiraĝe-ĝenoĝoirini, korana Keriso ĝenai ma beĝe veĝabidadamani. 5) Karoa 12-16 tu ekalesia doĝorona kamasi beĝene tanu Barau ĝoiranai.

Paulo na apostolo ĝauveina eveiato, korana Barau na ekeaiato nai

¹ Au Paulo, Keriso Iesu ĝena vetuĝunaĝi taugu; ĝeguna mai fefa eiaĝosini. Au tu ekeaguto, ĝena apostolo tarimagu ai aiaĝoto, ema eviriĝiguto, Barau ĝena Vari Namona bana vari-fiua ĝana.

² Mai Vari Namona tu guinenai Barau na peroveta tarimari mururi na ekiraĝi-toreato, benamo Buka Veaĝa nuĝanai ĝetoreato.

³ Mai tu Barau Natuna, ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso, varina. Ġia tu tanobarai ema maġurito, ema Kini Davida garakana.

⁴ Ġia mase ġenana evariġisi-ġenoġoito, monana Iauka Veaġa na ma seġukana ġesi ġita ġerai evaġa-foforiato ġia tu Barau tuġutuġu Natuna.

⁵ Iesu ġenana ema ġia arana bakunai, ġai varevare-bara e apostolo dagina ġaġabiato, bese irauirau tarimari baġana vetauri, Barau beġene vaġa-moġonia e beġene seġaġi-vinia.

⁶ Ma ġomi maki, Roma nuġanai ġotanuni tarimami, ġia ġesi Barau na ekea-sebonamito, Iesu Keriso ġena tarimarimai boġono iaġo ġana.

⁷ Ġomi Roma nuġanai ġotanuni tarimami mabarami, Barau na eura-vinimini e ekeamito, ġena veaġa tarimari ai ġoiaġoto, ġomi avaġa-namomini: Barau ġita Tamara ema ġera Vereġauka Iesu Keriso ġerina varevare-bara ema maino ġemi ai bene tanu.

Paulo ġena ura baregona Romai bene varivari

⁸ Ġegu guruġa giniguinena, au ġegu Barau atanikiu-viniani Iesu Keriso aranai ġomi mabarami iatami ai, korana ġemi veġabidadama variri tanobara mabarana nuġanai ġekiraġi-foforirini.

⁹ Natuna Varina Namona aġobata-iaġiani, ma iaukagu mabarana ġesi vetuġunaġina aiġo-vinini Barauna ġoiranai, ġomi tu ġegu ġuriġuri mabarari nuġari ai asi atuġa-rekwamini.

¹⁰ Ema maki ġegu ġuriġuri nuġari ai anoġinoġi-bukani, akirani, bema initoma Barau eurani nai, ġegu dabara ta bene vei-roroġotoa, be ġemi ai bana iaġosi.

¹¹ Korana au ġegu ura baregona tu bara ġitami, be Iauka Veaġa varevareri kotari ma bara vinimi, boġono kokore ġana.

¹² Mo tu ġomi e au tara velaunaġi-vevini ġera veġabidadama nuġanai.

¹³ Tarikakagu mabarami, boġono riba-maoro, nega ġutuma aurato ġomi ġemi ai bana iaġosi atato, senaġi ġegu iaġosi lairi tu ġevetoutou-kauni beiaġoma mo toma. Gegu ura, irau bese tari na ġegu ġauvei ġenana vevaġa-kava ġeġoitaġoato ema Iesu Keriso ġena doġoro tarimari ai ġeiaġoto kavana, ġomi maki fakami ai bana vevaġa-kava.

¹⁴ Barau na ġauvei eviniguto, Grik tarimari e asi Grik tarimari, iaunega tarimari e vei-babobabo tarimari bana vaġa-kavari ġana.

¹⁵ Moġa lorinai au ġegu ura baregona tu, mai Vari Namona ġomi Romai ġotanuni tarimami mabarami ġemi ai maki bana ġobata-iaġia.

Vari Namona tu ma ġena seġuka

16 Barau ġena Vari Namona maiakana asi aveini, korana mai Vari Namona nuġanai Barau seġukana eġauveini, ġia ġevaġa-moġoniani tarimari vaġa-maġuriri ġana: Iuda tarimari ġeri ai guine, gabi ai vau bese iraurau tarimari.

17 Korana Vari Namona nuġanai tu Barau na tarimarima kamasi vei-iobukaiobuka tarimari bekiraġirini efoforini. Vei-iobukaiobuka tu veġabidadama nuġanai moġo korana na beiaġo mo magona, Buka Veaġai ekirani kavana: "Barau beġabidadama-viniani tarimana tu Barau na vei-iobukaiobuka tarimanai bekiraġiani, benamo bemaġurini."

Barau ġena baru tarimarima ġeri ai

18 Barau ġena baru guba na efoforini, korana tarimarima na Barau asi ġekorana-iaġiani e veġa iobukaiobukari asi ġeveirini. Ma ġeri veġa rakavari ġerina guruġa moġonina ġelaulau-ġauani.

19 Barau beġe ribaiani maġuriri mabarari ġia ġeri ai tu fofori, Barau tauġena na evaġa-fofori ginikaurito.

20 Barau asi taġitaiani, senaġi guba e tanobara eveirito, monana beiaġoma mo toma, Barau vetoġana vekuretoġana tu taġita-ginikaurini. Ġia tu moġoni Barau tuġutuġu ema ġena tanu-vanaġivanaġi seġukana tu ġimana ġauveiri dagarari na maki ġevaġa-foforiani, be taribaiani. Moġa lorinai tarimarima tu asi ġena vetoreġau laina.

21 Oba, ġia moġoni ma ribari Barau, be ġere vaġa-raġea, senaġi asi ġevaġa-raġeani ema asi maki ġetanikiu-viniani. A ġeri tuġamaġi tu vei-taġuitaġui na moġo ġevaġa-vonurini. Moġa lorinai ġeri tuġamaġi babobabori na nuġari ġevaġa-mukunarini.

22 Ġia tauġeri ġekirani, ġia tu ma iaunegari ġetoni, senaġi ġia tu ġebaboto.

23 Be maġuri vanaġivanaġi Barauna beġere vaġa-raġea, senaġi ġima veivei dagarari vaġa-ilailana ma beġe maseni tarimari iouiouri o laulauri, e boġa bairi, manu, ema tano ai ġedarani dagarari iouiouri ġevaġa-moġonirini.

24 Moġa lorinai Barau na veġa mirori beġene vei ġana etao-fitoġarito, be beġene mata-boraġa nuġari ai ġeverere-iaġirini ilailanai, e tauġeri fakari ai vevaġa-maiaka veġari iraurauri na tauġaniri beġene vaġa-rakavari.

25 Ġia na Barau ġena guruġa moġoniri gaburi ai tu ġofaġofa veġari ġeveirini, ema Barau na eveirito dagarari ġetomarakariġo vinirini e vetuġunaġiri ġeiaġo-vinini, a moġeri eveirito Barauna tu asiġi. Ġia moġo ġereġana sivevato-iaġia, asi dokona, asi magona. Amen.

²⁶ Tarimarima moġesi ġeveito nai, Barau na etao-fitoġarito, maiaka veiġari beġene uravini-lelevaġiri ġana. Ġeri vavine maki veġaraġo maġuriri roroġotori ġeiaġuirini, ma karori ġesi ġevekima-vevinini.

²⁷ Tauri maki ġia kavana, vavine ġesi kima maġuriri korikori tu ġeiaġuirini, ma tau karori ġemata-ġaniġani-iaġirini. Mo tu tau tauġeri karori ġesi moġo boru ġeravani. Maiġeri veiġa rakavari voiri metori tu ġia tauġeri na ġeġabirini.

²⁸ Ma iatanai, ġia tu asi ġeurato, Barau beġene riba-ginikaua e tuġamaġi-faka ġia nuġari iaġasiri ai beġene tanu, naima etao-fitoġarito ġeri tuġamaġi babobabori ġeri ai, be asi beġere veiri veiġari beġene veiri ġana.

²⁹ Ġia tu rakava mabarari na ġevonuvonu-raġeto, veiġa rakavari, mata-ġaniġani, tuġamaġi barubaru, mama, vaġideba, veġareveġare, veribaġani e tarimarima vaġa-ketori veiġari, veroritore,

³⁰ guruġa vemuriġoi, Barau ġeiau-rakavaiani, seġafore rakavarakava, kira-sirivaġi, e veiavi; vekiraġi-varaġevaraġe, rakava vei dabarari variġuri ġevaġa-reforini, sina-tama garori asi ġeseġaġirini;

³¹ asi ġetuġamaġi-fakani, asi tuġamaġi-kauri tarimari, veuravini asi ribari tarimari, vevetuġaġwa asi ribari tarimari.

³² Oba, ġia tu ma ribari, Barau ġena veġausina o sisiba tu ekirani, vei rakava tarimari tu beġe maseni. Senaġi ġia na tu ġeveirini, ma dia ġia na moġo ġeveini, senaġi tarimarima kotari na ġeveirini maki ġeiau-namorini e ġeġabi-raġerini.

2

Barau ġena vevaġa-maoro

¹ A ġoi tarima tari ovaġa-maororini ma kerereri ai oragani tarimamu, ġoi tu asi ġemu vekira-ġuniġau laina. Ġoi na tarima ta ovaġa-maoroani, ma ġena veiġa rakavari okiraġirini nai tu, ġoi tauġemu moġo ovevaġa-metoni e ovevaġa-kotani. Korana tu tarima ta ġena veiġa rakavari okiraġirini veiġari tu, ġoi tauġemu na maki oveirini.

² Ġita tu ribara, Barau na moġesi veiġa rakavari ġeveirini tarimari bevaġa-maoro vinirini, ma meto bevinirini tu ro-roġoto.

³ Kamasi ġotuġamaġini, ġomi, tarimarima kika moġo, na tarimarima kotari ġovevaġa-maoro vinirini, ma nuġana tu ġomi tauġemi na maki mo veiġa rakavari tu ġoveirini. Ġomi ġotuġamaġini Barau ġena vevaġa-maoro ġenana tu boġo raga-maġurini?

⁴ Ba Barau ġena namo baregona, e nuġana eġabi-tariani, e vevaġa-gwaġiġi iatari ai tu asi tauri ġotoni? Ba asi

gōribani Barau gēna namo baregona anina tu, gōmi boḡono vetuḡamaḡi-kure ma boḡono raka-kure gāna?

⁵ Senaḡina gōmi nuḡami tu ḡovaḡa-gwaḡiḡirini, ma asi ḡovetuḡamaḡi-kureni. Maiḡesi ḡoveini tu tauḡemi iatami ai ḡemi meto iatai-iatai ḡolabulabu-kaurini. Ma Barau gēna Kota baranai gēna vevaḡa-maoro roroḡotona beveiani mo ḡaro ai vau gēna baru bevaḡa-foforiani, benamo ḡemi veīḡa metori boḡo ḡabirini.

⁶ Barau na “tata karakara ḡoveito ilailari ai tauri ma bevinimini.”

⁷ Tarima kotari tu ḡobiri ḡevetoreni veīḡa namori ḡeveini, Barau marevana, e ḡabiraḡena, ema asi bedokoni maḡurina ḡevetauani. Barau na ḡia tu maḡuri vanaḡivanaḡi bevinirini.

⁸ A tarima kotari tu tauḡeri ḡeri namo moḡo ḡevetaurini, ema guruḡa e maḡuri moḡonina tu ḡeruḡarini, ma rakava veīḡari ḡekorana-iaḡirini. Gia tu Barau na beiau-rakavarini ma baruna ḡesi.

⁹ Beḡe vei-rakavani tarimari mabarari tu rakava metona baregona ema midigumidigu baregona beḡe ḡabiani. Mo tu Iuda tarimarima ḡeri ai beḡe ḡora-guineni, ma murinai tu irau bese tarimari ḡeri ai maki beḡe ḡorani.

¹⁰ Senaḡi veīḡa namori beḡe veini tarimari mabarari ḡeri tu, Barau na mareva baregona e vemataurai barana ema maino bevinirini: Iuda tarimari ḡeri ai guine, ma murinai tu irau bese tarimari ḡeri ai maki.

¹¹ Korana Barau na tarimarima mabarari maḡuri sebonai moḡo eḡabi-raḡerini, ḡeri veīḡa loriri ai voiri evinirini.

Barau na Iuda tarimari e irau bese tarimari bevevaḡa-maoro vinirini

¹² Irau bese tarimari tu Mose gēna taravatu asi ribari, nuḡanai ḡevei-rakavani, moḡeri mabarari beḡe mase-buḡani, (Barau na bekota-vinirini), taravatu murikanai enabe asi ribari; ema Iuda tarimari tu taravatu ma ribari, senaḡina ḡevei-rakavani tarimari mabarari tu taravatu na bevaḡa-maoro vinirini.

¹³ Korana taravatu ḡeseḡaḡiani moḡo tarimari, Barau ḡoiranai tu dia vei-iobukaiobuka tarimari, senaḡi taravatu ḡekorana-iaḡiani tarimari vau, Barau na ekiraḡirini vei-iobukaiobuka tarimari.

¹⁴ Oba, irau bese tarimari tu asi ḡeri taravatu, senaḡi ḡeri maḡuri nuḡari ai taravatu na ekiraḡirini veīḡari tu ḡeveirini. Moḡeri mabarari tu ḡeri taravatu ai ḡeiaḡoni, a ḡia tu asi ḡeri taravatu senaḡi.

¹⁵ Gia ḡeri veīḡa na evaḡa-foforiani, Barau gēna taravatu na eura-vinirini veīḡari tu ḡia loruri ḡuturi ai etorerito. Maiḡa

tu nuḡari iaḡasiri na maki evaḡa-moḡonirini, korana tu ḡaro tari ai ḡeri tuḡamaḡi na evaḡa-daḡa-raḡerini, ma ḡaro tari ai tu gogobari eragani.

¹⁶ Au na Vari Namona aḡobata-iaḡiani tu, Barau na tari-marima ḡena veiḡa e tuḡamaḡi vekuretoḡari Iesu Keriso ḡenana bevevaḡa-maoro vinirini ḡaronai vau beḡe foforini.

Iuda tarimari e taravatu

¹⁷ A ḡoi Iuda tarimamu tu kamasi otuḡamaḡini? Oba, ḡoi tu ovekiraḡini Iuda tarimamu. Ma ḡoi tu taravatu ḡenai ovetabekauni, e oveiavini, okirani, ḡoi tu Barau ḡena bese tarimamu.

¹⁸ Ma okirani, Barau tu ma ribamu e ḡena ura veiḡa namo vedaureari e rakavari oḡita-learini, korana taravatu na evaḡa-ribamuni nai.

¹⁹ Ḣoi okirani, moḡoni ḡoi na mata-bubu tarimari boḡori-kaurini, ema ḡoi tu mukunai ḡetanuni tarimari ḡeri kere mamana;

²⁰ ema vei-babobabo tarimari kira-rogori tarimamu, e mero keikeiri ḡeri vevaḡa-riba tarimamu, korana tu taravatu nuḡanai iaunega ema guruḡa moḡoniri ḡetanuni dagarari tu ma ribamu.

²¹ Ḣoi na karomu tu ovaḡa-ribarini, a ḡoi tauḡemu tu asi ovevaḡa-ribani. Tarimarima oḡobata-vinirini nai tu okirani, “Asi boḡono lema,” otoni, a ḡoi tu olemani.

²² Tarimarima asi beḡene veḡura-vanaḡi otorini, ma ḡoi tu oveḡura-vanaḡini. Kwaivakuku oiau-rakava-vinirini, senaḡi ḡeri rubu nuḡari farefareri tu olemarini.

²³ Taravatu ovaḡa-raḡe lelevaḡirini nuḡanai tu, Barau ḡoi na tu asi ogubakauani, ḡena taravatu tu oseḡafore-vinirini.

²⁴ Buka Veaḡai tu iniḡesi ekirani, “Barau arana irau bese tarimari na vekaravari ai ḡekira-fitoḡaiiani, korana tu ḡomi ḡemi kira-sirivaḡi lorinai.”

²⁵ Mero tauḡani kefiri lamavaḡi veiḡana tu ma tauna, bema taravatu bokorana-iaḡirini nai. Senaḡi bema taravatu okira-sirivaḡi vinirini nai, ḡemu kefi-lamavaḡi veiḡana tu asi taunai beiaḡoni, ema ḡoi tu kefina asi ḡelama-vaḡiato tarimana kavanai.

²⁶ Irau bese tarimari tu kefiri asi ḡelama-vaḡito. Senaḡi bema taravatu maḡuriri korikori ḡeveini nai tu, Barau ḡoiranai ḡia tu kefiri ḡelama-vaḡirito tarimari kavana, ene?

²⁷ Oba, taravatu bukana tu ḡemu ai, ema kefinu tu ḡelama-vaḡiato. Senaḡina bema ḡoi na taravatu okira-sirivaḡiani nai tu, taravatu ekorana-iaḡiani tarimana, mai tu irau bese tarimana, Kota seanai betanuni, benamo ḡoi bevaḡa-kotamuni. Aba, tauḡani rekenai tu kefina asi ḡelama-vaḡiato, senaḡi.

28 Bema tarima ta tu arana korina moĝo Iuda tarimana ema kefi-lamavaĝi maki murika ema tauĝani kefina vetoĝana korina moĝo nai tu, ĝia tu dia Iuda tarimana korikori.

29 Asiĝina ĝinavaĝi. Iuda tarimana o Barau ĝena bese tarimana korikorina tu deikara nuĝana iaĝasina na ema ĝena tuĝamaĝi na evaĝa-foforiani, ĝia tu Iuda tarimana. Ema kefi-lamavaĝi veiĝana maki tarimarima loruna ĝutunai bene fofori. Ĝia tu dia taravatu guruĝari ĝetorerito moĝeri korana-iaĝiri ai beĝorani. Asiĝina. Ĝia tu Barau Iaukana na tarimarima nuĝana iaĝasinai beveiani dagarana. Mo tarima moĝa tu dia tarimarima na bevaĝa-raĝeani, senaĝi Barau na bevaĝa-raĝeani.

3

1 Iuda tarimari na irau bese tarimari ĝevanaĝirito? Mero tauĝaniri kefirini ĝelama-vaĝirini ĝenana tu kara namona ĝedoĝariato?

2 Aba, dagara namori ĝutuma ĝedoĝaririto! Tovotovonai tu Barau na ĝia muruna guruĝari korikori evaĝa-ĝauna-iaĝirito.

3 Ma bema Iuda tarimari kotari Barau ĝenana ĝeraka-veĝitato, asi ĝeri veĝabidadama nai tu aiĝesi? Moĝoni, Iuda tarimari kotari tu asi ĝeri veĝabidadama; senaĝi ĝia asi ĝeri veĝabidadama lorinai, Barau ĝena kiraĝitore maki asi taunai beiaĝoni ba?

4 Asiĝina ĝinavaĝi! Barau tu moĝoni veĝata, ĝena kiraĝitore asi eketoni, ma tarimarima tu ĝeĝofaĝofani. Buka Veaĝai ekirani kavana,

“Barau, ĝoi boguruĝani nai tu,

beĝe vaĝa-moĝonimuni,

ema Kotai beĝe ĝofaĝofa-iaĝimuni nai maki bovaĝa-darererini.”

5 Tarima kotari na ĝeri vefafauĝau guruĝari beĝe kiraĝirini, beĝe kirani: Bema ĝita ĝera veiĝa asi roroĝotori na tu Barau ĝena vei-iobukaiobuka etore-fofori ginikauani nai, ĝita tu kara bita toni? Bita kirani, Barau na ĝena baru veiĝari ĝita iatarai ema-torerini nai tu maoro ba?

6 Asiĝina, Barau ma ĝena maoro. Bema Barau tu asi roroĝoto nai tu, ĝia na tanobara mabarana tu kamasi bevevaĝa-maoro viniani?

7 Tarima ta ma bevefau-ĝauni, bekirani, “Bema au ĝegu ĝofaĝofa na Barau ĝena guruĝa moĝoniri evaĝa-fofori ginikaurini ema ĝia marevana evaĝa-baregoani nai tu, kara dainai au tu roĝo mo evaĝa-daĝaguni rakava tarimagu etoni?”

8 Mo guruĝa tu babo, noĝa moĝo ini guruĝa kavana, “Rakava sivei, be namo bene fofori.” Tarima kotari na

ġai ġevaġa-rakavamani, ġeġofaġofa-iaġimani, ġekirani, ġai tu maiġesi ġakirani ġetoni. Maiġesi ġai ġeġofaġofa-iaġimani tarimari Barau na voiri metona bevinirini tu asi vetoukauna, korana ġeri ġofaġofa lorinai.

Tarima ta asi iobukaiobuka

9 Benamo kara ma bita toni? Ġita Iuda tarimara moġo namo, a irau bese tarimari tu asiġi? Asiġina ġinavaġi! Varau bita kiraġia, Iuda tarimari e irau bese tarimari vekaravari ai ta tu asi ġena rakava asi bita toni.

10 Buka Veaġai tu maiġesi ġetoreato:

“Tarima ta asi iobukaiobuka,
sebona kwarikwari ta maki asiġina;

11 tarima ta asi etuġamaġi-roroġotoni,
ta na maki Barau asi evetauani.

12 Mabarari ġeraka-doġe-muriġito,
ġia mabarari veiġa iobukaiobukana tu asi ġeveiani,
mabarari asi ġevei-roroġotoni,
ta veiġa namo asi ribana,
sebona kwarikwari ta maki asiġi.

13 Ġia godokari mase guriri kouġari kavana;
meari na ġofaġofa rakavari ġekiraġirini.

Ġeri guruġa na mase ġevaġa-ġorarini,
noġa moġo mota foisiniri
ġia bibiġari ai ġetanuni.

14 Mururi ai tu vevane e vekira-barubaru na ġevonu-
fokafokato.

15 Ġia tu ġeġarimoġi-rakavani vevaġi ema vevaġideba veiġari
ai;

16 ġeri iaġoiāġo gaburi ai tu vei-rovorovo e rakava ġeiaġuini.

17 Maino maġuriri tu asi ribari.

18 Asi ġeri vegubakau ta Barau ġenai.”

19 Ġita ribara, maiġeri taravatu guruġari na kara dagara ġekiraġiani tu, mo deikara taravatu gaburenai ġetanuni tarimari ekirarini. Moġa tauna tu, taravatu gaburenai ġetanuni tarimari ema tarimarima mabarari maki mururi na kara ta asi beġene kiraġia, ema mai tanobarai tarimarima mabarari Barau ġoiranai beġene ruġa-tari ma ġeri vei-rakava.

20 Moġa lorinai taravatu korana-iaġina maġurinai tarima ta asiġina ġinavaġi Barau ġoiranai Barau na bekiraġi-foforiani, ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana. Asiġina, taravatu ġenana ġita na vei-rakava taribaiani.

Vei-iobukaiobuka tu veġabidadama ġenana eiaġomani

21 Senaġi initoma kamara dabarai Barau na tarimarima ekiraġirini vei-iobukaiobuka tarimari etoni dabarana tu bema fofori-ginikau. Mo tu dia taravatu korana-iaġina

mağurina. Asiğina. Mai tu Mose ġena taravatu na ema peroveta tarimari ġeri guruġa-fofori ai ġekiraġiato dabarana na.

²² Mai vei-iobukaiobuka Barau ġenana eiaġomani tu Iesu Keriso beġe ġabidadama-viniani tarimari mabarari na beġe ġabiani. Ta tu asi irau.

²³ Korana tarimarima mabarara tu rakava tarimara moġo, be mabarara Barau marevana namona ġenana taveġitato.

²⁴ Senaġi Barau ġena varevare-bara nuġanai asi ġera kerere etorani, korana Keriso Iesu ġenana ġera rakava ġerina evaġa-mağurirato.

²⁵ Barau na Iesu tu ginitaġo varevarenai evaġa-iaġoato, korana tarimarima ġia ġenana bene ġabi-raġeri ġana. Moġa mağurina tu iniġesi: Deikara ġia raranai beveġabi-dadamani tu, Barau na ġena rakava betuġamaġi-fitoġarini. Barau na mo mağuri eveiato anina tu, ġia ġena iobukaiobuka bene vaġa-foforia ġana. Guinenai rakava ġeveito-ġoi nai tu, eġita-daġaseġirito-ġoi, rakava voiri asi eveito-ġoi.

²⁶ Ma maitoma Iesu tu ginitaġo varevarenai evaġa-iaġoato korana ġena vei-iobukaiobuka bene vevaġa-ġita-iaġiri initoma ġana, be ġia ġena iobukaiobuka bene fofori, e ġia na Iesu Keriso ġeġabidadama-viniani tarimari maorori bene kiraġiri.

²⁷ Be ġita tu kara bita veiavi-iaġiani? Vekokoroku tu asi ġena gabu ta. Kara dainai? Taravatu takorana-iaġiani nai? Asiġi, mağuri tu veġabidadama mağurina moġo bita doġariani.

²⁸ Korana bitana riba-maoro, tarimarima tu veġabidadama lorina Barau na eġabi-raġerani, a dia taravatu bita korana-iaġiani nai.

²⁹ Be Barau tu Iuda tarimari moġo ġeri? Ġia tu dia irau bese tarimari maki ġeri Barau? Aba, ġia tu irau bese tarimari maki ġeri Barau,

³⁰ korana Barau tu sebona moġo. Ġia na tauġaniri kefiru ġelama-vaġito tarimari veġabidadamai maorori bekiraġini, ema kefiru asi ġelama-vaġirito tarimari maki maorori beki-raġini mo veġabidadama sebona na.

³¹ Moġa nuġanai veġabidadama na taravatu seġukana tavaġiani? Asiğina ġinavaġi! Senaġi taravatu tavaġa-ruġa ġigitariani.

4

Aberhamo ġena veġabidadama

¹ Ġita tu kara ma bita kiraġiani, senera Aberhamo na mai mağuri maiġa ema ġoitaġoato iatanai?

² Bere moḡoni, Aberahamo ḡena ḡauvei e veiḡa bakunai Barau ḡoiranai vei-iobukaiobuka tarimanai bere iaḡo tu, tauḡena bere vekiraḡi, ḡia tu kwalimu-koru na bere vekiraḡi. Senaḡi ḡia Barau ḡoiranai tu asi ḡena vekokoroku gabuna ta.

³ Buka Veaḡa nuḡanai tu kara etoni? Buka Veaḡa nuḡanai tu ekirani, “Aberahamo na Barau ḡena guruḡa evaḡa-moḡoniato nai, Barau ekirato, ḡia tu vei-iobukaiobuka tarimana etato.”

⁴ Tarima ta eḡauveini, benamo voina beḡabiani. Ḗia mo eḡauveini nai, voina eḡabiani moḡa tu, ḡevarevare-viniani dagarana asi bita toni. Asiḡina ḡinavaḡi. Mo tu ḡia ḡena ḡauvei voina veḡata.

⁵ Senaḡi tarima ta, ḡia tu ḡauvei o veiḡa ta asi eveiani, senaḡi ḡia tu Barau, rakava tarimari vei-iobukaiobuka tarimari ai evaḡa-iaḡorini Barauna, ḡenai eveḡabidadamani. Mai tarima maiḡa tu ḡena veḡabidadama lorinai, Barau na eki-raḡiani, ḡia tu vei-iobukaiobuka tarimana etoni.

⁶ Davida na maki mo guruḡa sebona ekiraḡiato. Maiḡesi tarimari tu ekirarito, beḡe iakuni etato. Mo tu ḡauvei o veiḡa tari asi ḡeveirini, senaḡi Barau, rakava tarimari asi ḡeri vei-rakava etorini Barauna, na ḡia tu ekirarini, vei-iobukaiobuka tarimari etorini. Davida ekirato,

⁷ “Ḗeri kira-sirivaḡi etuḡamaḡi-fitoḡarini,

e ḡeri rakava eḡabi-vaḡirito tarimari tu beḡe iakuni.

⁸ Vereḡauka na ḡena rakava iatanai asi ma beiavi-kaurini tarimana tu beiakuni.”

⁹ Vevaḡa-namo ema iaku maiḡesiri tu tauḡaniri kefiri ḡelama-vaḡirito tauri moḡo ḡeri, ba tauḡaniri kefiri asi ḡelama-vaḡirito tauri maki ḡeri? Varau bita kira, Aberahamo tu ḡena veḡabidadama lorinai, Barau ekirato, ḡia tu vei-iobukaiobuka tarimana etato.

¹⁰ Aitoma ḡia vei-iobukaiobuka tarimanai eiaḡoto? Tauḡanina kefina ḡelama-vaḡiato murinai, ba tauḡanina kefina roḡosi roḡo beḡene lama-vaḡia nuḡanai. Ḗia tu dia tauḡanina kefina ḡelama-vaḡiato murinai vauro Barau ekirato, ḡia tu vei-iobukaiobuka tarimana etato. Asiḡina. Ḗia tu tauḡanina kefina roḡosi roḡo beḡene lama-vaḡia nuḡanai, vei-iobukaiobuka tarimanai eiaḡoto.

¹¹ Ḗia tauḡanina kefina tu gabi vauro ḡelama-vaḡiato. Mo tauḡanina vauro ma ḡelama-vaḡiato moḡa tu, ḡia tauḡanina roḡosi roḡo beḡere lama-vaḡia nuḡanai vei-iobukaiobuka tarimanai eiaḡoto, moḡa vetoḡana moḡo ma evaḡa-moḡoniato. Monana Aberahamo tu Barau ḡevaḡa-moḡoniani tarimari tamarai ai eiaḡoto, enabe tauḡaniri kefiri asi ḡelama-vaḡirito

senagi. Korana Barau gevaḡa-moḡoniani tarimari tu, Barau na eḡabi-raḡerini vei-iobukaiobuka tarimari.

¹² Ema ḡia tu tauḡaniri kefirī ḡelama-vaḡirito tarimari maki tamari. Au na dia tauḡaniri kefirī ḡelama-vaḡi-kavarito tarimari akiraḡirini. Asiḡina. Senagi tamara Aberahamo tauḡanina kefirina roḡosi beḡere lama-vaḡia nuḡanai, Barau eḡabidadama-viniato kavana, ḡia na maki Barau moḡesina ḡeḡabi-dadama-viniani tarimari akiraḡirini.

Taravatu e veḡabidadama

¹³ Barau na Aberahamo ekira-toreato, ekirato, ḡia ma garakana ḡesi na mai tanobara beḡe ḡaunaiani. Mai kiraḡitore guruḡana Barau na ekiraḡiato tu, dia Aberahamo na taravatu ekorana-iaḡiato nai, senagi Barau eḡabidadama-viniato nai, benamo vei-iobukaiobuka tarimanai eiaḡoto.

¹⁴ Bema taravatu ḡekorana-iaḡiani tarimari na tanobara beḡere ḡaunaia nai, veḡabidadama tu asi ḡena namo ta, ema kiraḡitore guruḡana maki guruḡa korina moḡo.

¹⁵ Aba, taravatu na tu Barau ḡena baru baregona evaḡa-ḡoraiani. Senagi bema taravatu asiḡina tu, tarima ta na taravatu ta asi beleaiani.

¹⁶ Moḡa lorinai, guruḡatore tu veḡabidadama ḡenana eiaḡomani, be Barau ḡena namo e varevare-bara nuḡanai guruḡatore tauri moḡoniri Aberahamo ma garakana ḡesi ḡeri ai beḡe ḡorani. A dia taravatu gaburenai ḡetanuni tarimari moḡo ḡeri ai, senagi Aberahamo ḡena veḡabidadama nuḡanai ḡetanuni tauri maki ḡeri. Aberahamo tu ḡita mabarara tamara.

¹⁷ Buka Veḡai evetoreto kavana: “Au na ḡoi tu tanobara ḡutuma tamari ai avaḡa-iaḡomuto.” Mai Aberahamo na evaḡa-moḡoniato Barauna ḡoiranai Aberahamo tu ḡita tamara. Mai Barau na mase tarimari ma evaḡa-maḡuri ḡenoḡoirini ema tanobarai asi ḡeḡorato dagarari evaḡa-ḡorarini.

¹⁸ Aberahamo ḡena tuḡamaḡikau noḡa asi vaḡa-tubukauna dagarana ta, senagi Barau ḡena guruḡai evetuḡa-maḡi-kauto, ma evaḡa-moḡoniato lorinai, tanobara ḡutuma tamari ai eiaḡoto. Barau na ekira-toreato ilailanai: “Ḡoi garakamu tu beḡe vovokani visiḡu kavana.”

¹⁹ Aberahamo mo negai ḡena laḡani tu dori sinau sebona (100), ma tauḡanina maki emoirato, ma mase tauḡaniri ilailari ai varau eiaḡoto, e Sara maki asi ilaila ḡia mero ta beḡabiani riba. Ḡia na maiḡeri tu eḡitarito, senagi maiḡeri na ḡia ḡena veḡabidadama asi veḡata ḡevaḡa-moiraiato.

²⁰ Moḡa nuḡanai ḡia asi etuḡamaḡi-iauvoiauvoto, asi edaradarato, ema asi eḡareva-ḡarevato maki Barau ḡena

guruḡatore iatanai. A ġia tu ġena veġabidadama moġo evaġa-gwaġiġiato, benamo Barau moġo evaġa-raġeato.

²¹ Korana ġia tu nuġana mabarana ġesi eribato, Barau ma seġukana, kara ekiraġi-toreato dagarana tu bevaġa-ġoraiani.

²² Moġesina naima Barau na ekiraiato, “Ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana,” etato.

²³ Mai guruġa maiġeri, “Ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana,” tu dia Aberahamo ġereġana ġena moġo ekiraġiato,

²⁴ senaġi ġita ġerai maki ekiraġiato. Ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso mase na evaġa-variġisi ġenoġoiato Barauna tavaġa-moġoniani tarimara maki Barau na bekirarani, vei-iobukaiobuka tarimara, betoni.

²⁵ Barau na Iesu etuġu-iaġomaiato, tanobarai emaseto, ġita ġera rakava benema voi-vaġiri ġana. Ma ġita Barau na vei-iobukaiobuka tarimarai bene kiraġira ġana uranai, mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato.

5

Barau na ġita vei-iobukaiobuka tarimara etato

¹ Moġa lorinai ġita tu ġera veġabidadama lorinai, Barau ekirato, ġita tu vei-iobukaiobuka tarimara etato, ma ġera Vereġauka Iesu Keriso ġenana Barau ġesi maino taġabiato.

² Ġita tu Iesu Keriso bakunai veġabidadama ġenana Barau ġena namo e varevare-bara nuġanai bita bere-toġa, benamo nuġanai taruġa-taġoni. Ema taiakuni, korana tavetuġamaġikauni, Barau na vau ġia marevana baregona bevinirani.

³ Dia moġa moġo, senaġi ġera midigumidigu ai maki bitana verere, korana ma ribara, midigumidigu na vevaġa-gwaġiġi evaġa-ġoraiani

⁴ Vevaġa-gwaġiġi na veribaġani bita vaġa-darererini, ma veribaġani bita vaġa-darererini tu, Barau marevana baregona bita tuġamaġi-kauani.

⁵ Mai tuġamaġikau na tu asi bevaġa-dabara dokorani, korana tu Barau na Iauka Veaġa evinirato, maiġa ġenana ġita lorura ġuturi ai Barau na ġena veuravini ebubu-ġuraiato.

⁶ Ġoseġaġi, ġita tu roġo asi kokorera nuġanai, Barau na eġabi-toreato ġaronai varau Keriso emaseto, ġita, Barau tatuġamaġi-fitoġaiani tarimara, bene voi-ġenoġoira ġana.

⁷ Tarima namona uranai ta bemaseni ba? Gwaġiġi! Senaġi tarima namo vedaureana uranai tu, betaġu ta bevetuġamaġi-kwalimuni, benamo bemaseni riba.

⁸ Senaġi toma mainai tu Barau ġena veuravini ema vaġa-foforiani: Ġita roġo rakava tarimara nuġanai, Iesu tu varau emaseto ġita dairai.

⁹ Ribara, Iesu rarana na bema iarevara, benamo asi ġera rakava besi. Moġa lorinai ġia bakunai, Barau ġena baru baregona bevaġa-foforiani ġaronai bevaġa-maġurirani.

¹⁰ Ġita roġo Barau tavetari-viniato-ġoi nuġanai, Barau Natuna ġena mase na Barau ġesi ma evaġa-veġata ġenoġoirato. Toma ġita tu Barau ġatanai ma taiāġo-ġenoġoito, moġa lorinai Iesu emaġuri-ġenoġoito ġenana, vevaġa-maġuri maki bita ġoitaġoani.

¹¹ Dia moġa moġo, senaġi ġera Vereġauka Iesu Keriso bakanai Barau ġenai bitana verere, korana Iesu Keriso ġenana ġita Barau ġesi maino bitama ġabia ema bitama veġata.

Adamu tu mase evaġa-ġoraiato, Keriso na tu maġuri evaġa-ġoraiato

¹² Ġita ribara, tarima sebona evei-rakavato, benamo ġia ġenana rakava tanobarai ema bere-toġato. Ma rakava na mase eġabi-iaġomaiato. Moġesina naima mase na tarimarima mabarari eguguvirito, korana tarimarima mabarari ġevei-rakavato.

¹³ Moġa anina tu, vei-rakava tanobarai tu eġora-guineto, a Mose ġenana taravatu tu gabi vauro eiaġomato. Senaġi bema taravatu asiġina nai, Barau na vei-rakava, o sikira taravatu ġedaġa-seġiani rakavana, tarima ta ġenai asi bekiraġiani.

¹⁴ Senaġi ribara, Adamu ġena nega na beiaġoma mo Mose ġena negai, tarimarima tu mase ġena seġuka gaburenai ġetanuto-ġoi. Oba, Barau ġena vevaġa-naġi guruġana ta tu asi ġekira-sirivaġi viniato Adamu na eveiato kavana, senaġina ġia mabarari maki mase ġena seġuka gaburenai ġetanuto-ġoi.

Adamu na ġoirai vau beiaġomani tarimana moġo ema vaġa-foforiato. (Mo tu Keriso).

¹⁵ Senaġi mai varevare dagnarana asi voina maiġa tu irau, dia mo Adamu ġena vei-rakava ġesi ilaila. Mai tarima sebona ġena vei-rakava dainai, tarima ġutuma ġemaseto. Senaġi Barau ġena namo e varevare-bara ema varevare dagnarana mo vei-rakava ġena seġuka evanaġiato: Barau ġena mai namo baregona ema varevare dagnarana tu tarima sebona, Iesu Keriso, ġenana eiaġomato, ma tarimarima ġutuma ġeri ai evebubu-riġoto.

¹⁶ Barau ġena varevare dagnarana tu irau, dia mo tarima sebona, Adamu, ġena vei-rakava kavana: Vei-rakava sebona moġo eġorato ġenana, Barau na tarimarima e tanobara mabarana ekota-viniato, ma rakava voina metona baregona iatarai etoreato. Senaġi Barau ġena varevare dagnarana rakava vovoka muriri na ema bere-rosito, monana tarimarima tu vei-iobukaiobuka tarimari ai evaġa-iaġorito.

17 Moḡoni, mo tarima sebona na mo vei-rakava eveiato, monana tanobara mabarana mase ḡena seḡuka gaburenai etanuni. Mase tu mai vei-rakava eveiato tarimana ḡenana eiaḡomato tanobara ḡana. Senaḡina tarima sebona, Iesu Keriso, ḡia na eveiato dagarana na mo vei-rakava eveiato tarimana ḡena veiḡa seḡukana na evanaḡiato. Tarimarima mabarari, Barau ḡena namo ma varevare-bara barego lelevaḡina ema vei-iobukaiobuka varevarena beḡe ḡabiani tarimari tu, Iesu Keriso ḡenana maḡuri beḡe ḡabiani, benamo kini kavana beḡe vereni.

18 Mo Adamu ḡena vei-rakava sebona dainai, Barau ekirato, tarimarima mabarari tu vei-rakava tarimari ema rakava voina beḡe ḡabiani etato. A Keriso ḡena veiḡa iobukaiobukana sebona ḡenana, tarimarima mabarari vei-iobukaiobuka tarimari ai beḡe iaḡoni ma maḡuri beḡe ḡabiani riba.

19 Ema tau sebona ḡena kira-sirivaḡi na tarimarima vovoka vei-rakava tarimari ai ḡeiaḡoto. Moḡa ilailana, tau sebona ḡena seḡaḡi na tarima ḡutuma iobukaiobuka tarimari ai bevaḡa-iaḡorini.

20 Betaḡu taravatu etore-kauato tu rakava bene barego ḡana. (O sikira, taravatu ḡenana tarimarima ḡeri rakava mabarari beḡene fofori-ginikau). Senaḡi vei-rakava ebaregoni gabunai tu, Barau ḡena namo e varevare-bara maki ebarego-lelevaḡini.

21 Guinena tarimarima tu vei-rakava ḡena veḡitaḡau seḡukana gaburenai ḡetanuto, monana mase eḡorato. Moḡesina kavana, Barau ḡena namo e varevare-bara na tu vei-iobukaiobuka evaḡa-foforiani, ma maḡuri vanaḡivanaḡi ḡera Vereḡauka Iesu Keriso ḡenana eḡabi-iaḡomaiani ḡita ḡerai.

6

Rakava ḡenai tamaseto, Keriso ḡena maḡuri nuḡanai ḡita tu maḡuri

1 Be kara bita toni? Ba sikira, rakava veiḡari sivei-ḡenoḡoi ḡenoḡoiri, be Barau na ḡena namo e varevare-bara ḡerai bene vaḡa-fofori barego-lelevaḡiri?

2 Asiḡina ḡinavaḡi! Ḡita veḡabidadama tarimara tu varau tamaseto rakava ḡenai, (mai tu rakava maḡurina ḡenana taveḡitato); ma kamara dabarai tu rakava maḡurina nuḡanai roḡo ma bita tanuni?

³ Ĝita babatise taĝabiato anina tu maiĝa: Ĝita na mo babatise taĝabiato tu Kerise Iesu ĝena maĝuri nuĝanai taberetogato, ma mo babatise taĝabiato nuĝanai, ĝita tu ĝia ĝesi tamase-sebonato. Ba ĝomi maiĝa tu asi ribami?

⁴ Babatise taĝabiato anina tu, ĝita maki Kerise ĝesi tamase-vegogoto, ma Barau na Kerise ĝesi eguri-sebonarato. Benamo Tamara marevana ema seĝukana baregona na Kerise mase na ma evaĝa-variĝisi ĝenoĝoiato kavana, ĝita maki maĝuri variĝu gerageranai bitana tanu.

⁵ Bema ĝita Kerise ĝesi tasebonato, benamo ĝia emaseto kavana ĝita maki tamaseto nai, moĝoni, ĝia Barau na mase na evaĝa-maĝuri ĝenoĝoiato kavana, ĝita maki moĝesi Barau na bevaĝa-maĝuri ĝenoĝoirani veĝata.

⁶ Korana ĝita ribara, ĝita ĝerai tarima guinena moĝa tu Kerise ĝesi vaĝa-sebo satauro ai ĝeraĝeto. Mo veĝa eĝorato tauna tu, rakava eveito-ĝoi tauĝanina ma ĝena ura rakavari ĝita ĝerana bene koki-fitoĝa moĝovaĝia, be ĝita veĝa rakavari ĝeri tuĝu-rakaorakao tarimarai asi ma bitana iaĝo ĝana.

⁷ Korana mase tarimana na veĝa rakavana ta asiĝina ĝinavaĝi ma bevei-ĝenoĝoiani.

⁸ Bema ĝita Kerise ĝesi tamase-vegogoto nai, moĝoni veĝata taribani, Kerise ĝesi maki bita tanu-vegogoni.

⁹ Korana ma ribara, Kerise mase na tu varau evariĝisi-ĝenoĝoito, be asi ma bemase-ĝenoĝoini; mase asi seĝukana ĝia ĝenai.

¹⁰ Kerise mo emaseto nai tu, rakava ĝena seĝuka evaĝa-keto-moĝovaĝiato. A toma mai maĝuri ĝia na etanu-iaĝiani maiĝa tu, Barau ĝena moĝo etanuni.

¹¹ Mo dabara sebonai ĝomi maki tauĝemi iniĝesi boĝono vekiraĝi: Ĝomi tu veĝa rakavari ĝeri ai tu varau ĝomaseto, ma Kerise Iesu ĝena maĝuri nuĝanai ĝomi tu maĝuri ĝotanuni Barau ĝena.

¹² Moĝa lorinai rakava na mani ma berakavani tauĝanina maniĝa ĝenana ĝomi asiĝina ĝinavaĝi bene ĝori-kaumi. Korana bema mani ma berakavani tauĝanina maniĝa rakava na beĝori-kauani nai, ĝomi tu ĝia ĝena ura rakavari boĝo korana-iaĝirini.

¹³ Tauĝanimi legana ta rakava asi boĝono vinia, be veĝa rakavari veiveiri farefarenai asi bene vaĝa-iaĝoa. A ĝomi tu mase na ma evaĝa-maĝuri ĝenoĝoimito lorinai, tauĝanimi mabarari Barau boĝono vinia. Tauĝanimi legari mabarari maki Barau boĝono vinia, veĝa maorori beĝene vei ĝana.

¹⁴ Be rakava na ĝomi asi ma bene ĝori-kaumi, korana ĝomi tu dia taravatu ĝena seĝuka gaburenai ĝotanuni. Asiĝina.

Ĝomi tu Barau ĝena namo ema varevare-bara nuĝanai ĝotanuni.

Vei-iobukaiobuka ĝena vetuĝunaĝi tarimara

15 Be kara maia? Veigā rakavari roĝo bitana vei, korana ĝita tu dia taravatu gaburenai tatanuni, ne Barau ĝena namo e varevare-bara nuĝanai tatanuni, be bisini vei-rakava ba? Asiĝina ĝinavaĝi!

16 Gomi asi ribami, bema tauĝemu tarima ta ĝena tuĝu-rakaorakao tarimamu ai ovevaĝa-iaĝoni, garona bono seĝaĝia otoni nai, ĝoi tu mo tarima ĝena tuĝu-rakaorakao tarimamu ai varau oiaĝoni. Mo tu rakava ĝena vetuĝunaĝi tarimamu ai boiaĝoni, benamo dokonai tu boa maseni. O Barau ĝena guruĝa bokorana-iaĝiani, benamo vei-iobukaiobuka tarimamu ai boiaĝoni.

17 Barau sitanikiu-vinia, korana ĝomi tovtovonai tu rakava ĝena tuĝu-rakaorakao tarimami, senaĝi toma tu Barau ĝena guruĝa moĝonina ma nuĝami mabarari ĝesi ĝokorana-iaĝiani, ĝevaĝa-ribamito-ĝoi ilailanai.

18 Benamo Barau na rakava ĝenana eruĝa-vaĝimito, ma vei-iobukaiobuka ĝena vetuĝunaĝi tarimami ai ĝoiaĝoto.

19 Au na mai maĝuri maĝeri tu tuĝu-rakaorakao tarimari ĝeri maĝuri ai ama kiraĝirini boĝono tuĝamaĝi-fakari ĝana, korana ĝomi tauĝani rekenai tu roĝo asi kokoremi. Ĝomi guinenai mani tauĝaniami legari manĝeri tu veigā mirori ema veigā rakava kwaikwairi ĝeri tuĝu-rakao-rakao dagarari ai ĝovaĝa-iaĝorito. A initoma mani tauĝaniami taviri manĝeri tu guinenai rakava ĝenai ĝoveirito ilailanai, vei-iobukaiobuka ĝena vetuĝunaĝi dagarari ai boĝono vaĝa-iaĝori, be beĝene veaĝa-tanu.

20 Ĝomi rakava ĝena tuĝu-rakaorakao tarimami ai roĝo ĝotanuto-ĝoi neganai, vei-iobukaiobuka tu asi ĝena gabu ta ĝomi ĝemi maĝuri nuĝanai.

21 Gomi mo veigā ĝoveirito moĝeri ĝerina tu kara namona ĝoĝoitaĝoato, ei? Moĝeri veigā toma ĝotuĝamaĝi-ĝenoĝoirini nai, ĝemaiakamini. Moĝeri veigā magonai tu mase boĝo ĝoitaĝoani.

22 Senaĝi ĝomi toma tu rakava nuĝana na eĝabi-vaĝimito, ma Barau ĝena tuĝu-rakaorakao tarimami ai ĝoiaĝoto. Barau ĝena tuĝu-rakaorakao tarimami ai boĝo iaĝoni, monana namo boĝo doĝariani dagarana na tu veaĝa-bara tarimami ai boĝo iaĝoni. Benamo monana ĝomi maĝuri vanaĝivanaĝi boĝo ĝabiani.

23 Korana rakava voina tu mase, a Barau ĝena varevare ĝera Vereĝauka Keriso Iesu ĝenana bita ĝabiani dagarana tu maĝuri vanaĝivanaĝi.

7

Ĝita tu dia taravatu ĝena seĝuka gaburenai tatanuni

¹ Tarikaka-ĝore, ĝomi tu moĝoni asi ĝoriba-maoroni? Ĝomi tu taravatu ma ribami tarimami au na avaĝa-guruĝamini. Ribami, tarima roĝo maĝuri etanuni nai, ĝia tu taravatu ĝena seĝuka gaburenai etanuni, a emaseni nai, taravatu tu asi ĝena seĝuka ĝia ĝenai.

² Vaĝa-ilailana, veĝaraĝo vavinena, bema ĝaraĝona roĝo maĝuri etanuni nai, ĝia tu veĝaraĝo taravatuna gaburenai roĝo betanuni. A ĝaraĝona bemaseni murinai, mo veĝaraĝo taravatuna moĝa, seĝukana gaburenai asi ma betanuni, befakani.

³ Bema ĝia ĝaraĝona roĝo maĝuri nuĝanai, ma bere veĝaraĝo-sirivaĝi nai, ĝia tu veĝura-vanaĝi vavinenai bitara kiraĝia. Senaĝi bema ĝaraĝona bere mase, ĝia veĝaraĝo taravatuna ĝena seĝuka na tu bere raka-vaĝi lorinai, asi bere veĝura-vanaĝi. Aba, tau fakana ta ma bere ĝaraĝoa maki, mo tu asi bere veĝura-vanaĝi.

⁴ Tarikakagu, ĝomi maki moĝesina, Keriso tauĝanina emaseto, monai tu ĝomi maki taravatu ĝenai ĝomaseto, (mai tu, ĝomi tu dia taravatu ĝena seĝuka gaburenai ĝotanuni). Mo veiĝa eĝorato anina tu, ĝomi Keriso ĝena tarimarimai boĝono iaĝo ĝana. Gomi Keriso ĝena tarimarimai ĝoiaĝoto korana tu, ĝita mabarara ĝwaĝwara namori beĝene vetore Barau ĝenai ĝana. Mai Keriso maiĝa tu Barau na mase na ma evaĝa-variĝisi ĝenoĝoiato tarimana.

⁵ Ĝita na tauĝanira ĝeri ura veiĝari roĝo takorana-iaĝirito-ĝoi neganai tu, taravatu na ura rakavari evaĝa-bere rosirito-ĝoi. Moĝeri ura rakavari ĝita tauĝanirai ĝeĝauveito-ĝoi lorinai, ĝita na mase beĝe vaĝa-ĝorarini veiĝari taveirito-ĝoi.

⁶ Senaĝi ĝita toma taravatu ĝenana eĝabi-vaĝirato, korana mo ebaru-barurato-ĝoi dagarana ĝenai varau tamaseto. Be ĝita toma tu Iauka Veaĝa ĝena dabara variĝunai Barau vetuĝunaĝina bita iaĝo-vinini, a dia Buka Veaĝai ĝetorerito taravaturo koranaiaĝi-gigitariri dabaranai.

Taravatu ĝenana tu kara namona bita ĝabiani?

⁷ Ini tu kara ma bita toni? Taravatu tu rakava dagarana bita toni ba? Asiĝina ĝinavaĝi! Moĝoni, au vei-rakava tu asi bara ribaia, senaĝi taravatu ĝenana, naima aribaiato. Ilailana, au asi bara riba, tarima tari ĝeri farefare mata-ĝaniĝaniri tu rakava veiĝana, bere taravatu iniĝesi asi bere kira, "Tarima tari ĝeri farefare mata-ĝaniĝaniri asi bono vei."

⁸ Senaĝi vei-rakava na Barau ĝena mo taravatu guruĝana ĝenai dabara ta eĝita-doĝariato, benamo mo dabara na

eḡauveito, benamo au nuḡagu ai tarima tari ḡeri farefare mata-ḡaniḡaniri tuḡamaḡiri e veiḡari irauirauri ema vaḡa-berebere rosirito. Korana bema taravatu asiḡina nai, vei-rakava tu mase au ḡegu ai, be asi ḡena seḡuka ta, (korana ḡena seḡuka nuḡagu ai eḡauveini moḡa asi ribagu bene).

⁹ Taravatu roḡosi roḡo bara ribaia neganai, au tu maḡuri atanuto-ḡoi. Senaḡi taravatu eiaḡomato neganai, vei-rakava au ḡegu ai eguru-variḡisito, emaḡurito.

¹⁰ Benamo au tu amaseto, korana vei-rakava ḡegu ai maḡuri bene. Monana au ama ribato, maḡuri bere ḡabi-iaḡomaia taravatuna na tu mase moḡo eḡwa-iaḡomaiato.

¹¹ Korana vei-rakava na taravatu guruḡana ḡenai dabara ta eḡita-doḡariato, benamo mo dabara na eḡauveito, benamo au eḡofa-darereguto. Be vei-rakava na au tu taravatu ḡenana evaḡi-maseguto.

¹² Moḡa lorinai taravatu tu veaḡa, taravatu guruḡari maki veaḡa, maoro ema namo.

¹³ Be, au tu mo dagara namona na ema vaḡi-maseguto? Asiḡina! Au tu vei-rakava na evaḡi-maseguto. Mo dagara namona eiaḡomato anina tu, vei-rakava vetoḡana korikori nema vaḡa-bererosia, be bitana riba, vei-rakava tu rakava kwaikwai. Senaḡi vei-rakava tu mo dagara namona ḡenana eḡauveito, benamo au evaḡa-maseguto. Be Barau ḡena taravatu guruḡana evaḡa-foforiani, vei-rakava tu dagara rakava kwaikwaina.

Rakava na ḡera maḡuri eguine-iaḡirini

¹⁴ Ġita ribara, taravatu tu Barau Iaukana ḡenana eiaḡomato dagarana, a au tu tarimarima moḡo, tauḡani ai atanuni. Ma au tu vei-rakava na evoiguto, benamo ḡena tuḡu-rakaorakao tarimagu ai evaḡa-iaḡoguto.

¹⁵ Au na kara aveiani tu asi maki atuḡamaḡi-fakaiani. Korana mo veiḡa, aurani bana veiri veḡata atoni veiḡari, tu asi aveirini, senaḡi asi aura-vinirini veiḡari tu aveirini.

¹⁶ Bema asi aura-vinirini veiḡari aveirini nai, taravatu tu ama vaḡa-moḡoniani, ḡia tu moḡoni namo.

¹⁷ Mo veiḡa nuḡanai, mo tu dia au tauḡegu nuḡagu sigai mo vei-rakava aveiani. Asiḡina! Mo tu mo vei-rakava au ḡegu ai etanuni monana eveiani.

¹⁸ Au ma ribagu, au ḡegu ai mai tauḡanina ma ḡena veiḡa e ura rakavari nuḡanai namo ta asiḡina-ḡinavaḡi etanuni. Moḡoni, aura-baregoni namo veiḡari bana veiri atoni, senaḡi ḡauvei-iaḡiri ḡegu ai tu asi ilaila.

¹⁹ Ġegu ura tu veiḡa namori bana veiri veḡata atoni, senaḡi asi akokoreni, veiḡa rakavari moḡo aveirini. Moḡoni,

asi veġata aurani veiġa rakavari bana veiri, senaġina roġo aveirini.

²⁰ Moġa lorinai, bema au na kara aveiani tu asi veġata aurani bana veia atoni veiġana aveiani nai, mo tu dia au tauġegu nuġagu sigai aveiani. Asigina! Mo tu vei-rakava au nuġagu ai etanuni, monana eveiani.

²¹ Be au ġegu maġuri ai dagara ta noġa moġo taravatu ta kavana na eguine-iaġiguni, maiġesi eġauveini ama ġoitaġoani: Au namo veiġari navei atoni nai, rakava tu moġa nuġagu ai eġauveini.

²² Au iaukagu ai Barau ġena taravatu tu aiaku-iaġiani.

²³ Senaġi au na taravatu o seġuka ta maia ama ġitaiani au tauġanigu legari tari nuġari ai ġeġauveini, au ġegu tuġamaġi na evaġa-moġoniani taravatuna ġevetari-viniani. Mai taravatu ta tu vei-rakava ġena taravatu o seġuka, ġia au tauġanigu legari ai eġauveini, ma au eġabiguni, benamo vei-rakava ġena dibura tarimanai evaġa-iaġoguni.

²⁴ Au tu moġoni rakava kwaikwai tarimagu! Deikara na au bevaġa-maġuriguni mai mase tauġanina nuġana na?

²⁵ Barau sitanikiua, korana ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġenana evaġa-maġuriguto.

Moġa lorinai au tauġegu ġegu tuġamaġi na tu Barau ġena taravatu vetuġunaġina aveini, senaġi tauġanigu na tu vei-rakava ġena taravatu o seġuka vetuġunaġina ai-aġo-vinini.

8

Barau Iaukana nuġanai bitana maġuri

¹ Tauna moġa, initoma Keriso Iesu ġena maġuri nuġanai ġetanuni tarimari tu, Barau na vei-rakava tarimari asi beki-raġirini ema asi bekota-vinirini.

² Korana au tu Keriso Iesu ġena maġuri nuġanai maġuri Iaukana ġena taravatu seġukana na vei-rakava ema mase ġeri taravatu seġukari na varau eruġa-vaġiguto.

³ Taravatu tu tauġani, ma ġena ura rakavari tauġanina, na varau evaġa-moiraiato, be asi ġena seġukai eiaġoto, asi ilaila bevaġa-kavarani. Moġa lorinai taravatu na asi ilaila beveiani ġauveina tu Barau na eveiato. Mo tu Barau tauġena na Natuna korikori vei-rakava tarimari ilailari ai etuġu-iaġomaiato, rakava benema vaġa-darerea ġana. Benamo Keriso ġenana Barau na vei-rakava ġena seġuka tauġani ġenai ekiraġi-fitoġaiato, kerere ma evaġi-maseato.

⁴ Barau na mo veiġa eveiato anina tu, taravatu na vei-iobukaiobuka veiġana, eura-viniani veiġana, ġita ġerai beġene fofori-ginikau ġana. Korana toma tu tauġani ġena urai asi tarakani, ne Iauka Veaġa ġena urai tarakani.

⁵ Tauḡani ḡena ura lorinai ḡetanuni tarimari tu, tauḡani na eura-vinirini dagarari moḡo ḡetuḡamaḡi-taḡorini; a Iauka Veaḡa ḡena ura loriri ai ḡetanuni tarimari tu, Iauka Veaḡa na eura-vinirini dagarari moḡo ḡetuḡamaḡi-taḡorini.

⁶ Tarima ta tauḡani ḡena ura na eḡori-kauani tarimana ḡena tuḡamaḡi tu mase evaḡa-ḡoraiani; a Iauka Veaḡa ḡena ura na eḡori-kauani tarimana ḡenai maḡuri e maino etanuni.

⁷ Tauḡani dagarari etuḡamaḡirini tarimana ḡena tuḡamaḡi na tu Barau evetari-viniani. Korana ḡia ḡena mo tuḡamaḡi na tu Barau ḡena taravatu asi ekorana-iaḡiani, ema asiḡina-ḡinavaḡi maki bea korana-iaḡiani riba.

⁸ Moḡesina naima tauḡani ḡena urai ḡerakani tarimari na, Barau tu asiḡina-ḡinavaḡi beḡe vaḡa-iakuani.

⁹ Senaḡi ḡomi tu dia tauḡanimi ḡeri ura na ḡeḡori-kaumini tarimami. Ḡomi tu Iauka Veaḡa na ḡemi maḡuri eḡori-kaurini, korana Barau Iaukana tu ḡomi nuḡami ai etanuni. Boḡono riba, deikara ḡenai Keriso Iaukana asi etanuni, ḡia tu dia Keriso ḡena tarima.

¹⁰ Bema Keriso ḡomi tata nuḡami ai etanuni nai tu, enabe tauḡanimi beḡe maseni vei-rakava dainai, senaḡina iaukama tu maḡuri ḡetanuni, korana vei-iobukaiobuka tarimami ai varau ḡoiaḡoto bene.

¹¹ Iesu tu Barau Iaukana na mase na ma evaḡa-variḡisi ḡenoḡoiato. Ma bema Barau Iaukana ḡomi nuḡami ai etanuni nai, mani Iauka ḡenana Barau na mani ma berakavani tauḡanina, ḡomi ḡemi ai maniḡa, maki maḡuri beviniani.

¹² Moḡa lorinai, tarikaka-ḡore, ḡita ḡera ḡauvei toma tu dia tauḡani rekenai bitana tanu, ma tauḡani ḡena rakava veiḡari ma bitana vei-tanu.

¹³ Korana bema tauḡani ḡena vei-rakava maḡurinaḡi boḡo tanuni nai, boḡo maseni; senaḡi Iauka Veaḡa ḡena ura dabaranai boḡo tanuni nai, tauḡani ḡena veiḡa rakavari boḡo vaḡi-maserini, benamo ḡomi tu boḡo maḡurini.

¹⁴ Barau Iaukana na eḡori-kaurini tarimari tu Barau natuna.

¹⁵ Korana ḡomi na Iauka Veaḡa ḡoḡabiato, maninana tu dia tuḡu-rakaorakao tarimami ai ma bevaḡa-iaḡomini, be ma boḡo garini maia. Asiḡina. Mani tu venatu-vanaḡi Iaukana ḡoḡabiato. Ḡita tu ḡia ḡenana tataḡi-ḡaba-raḡeni, takirani, "Tama, Tamagai o," tatoni.

¹⁶ Iauka Veaḡa tauḡena ḡita iaukara ḡesi ḡeguruḡa-vegogoni, ḡekirani, ḡita tu Barau natuna.

¹⁷ Bema ḡita Barau natuna nai, ḡita maki ma bakura, be Barau na ekiraḡi-torerito dagarari bita ḡaunarini. Mai tu

Keriso na varau eḡaunarito dagarari Keriso ḡesi bita ḡauna-sebonarini. Mo tu dabara sebonai moḡo: Keriso emidigu-midiguto moḡesi bita midigu-midiguni nai, ḡia na marevana baregona eḡabiato moḡa, ḡita na maki bita ḡabiani.

Barau marevana baregona ḡoirai bita ḡabiani

18 Ḣoirai Barau marevana baregona ḡita ḡerai bea foforini, monana, au atuḡamaḡini, initiba mai tamidigumidiguni maiḡeri tu bea vanaḡirini.

19 Barau ḡimana veiveiri dagarari mabarari ḡevenaritaḡoni ma vetuḡa-maḡikaui ḡesi, Barau na ḡia natuna bevaḡa-foforirini ema ḡena mareva ma mamana baregona bevinirini ḡarona ḡetanu-vaḡa-nogaiani.

20 Korana tu Barau ḡimana veiveiri dagarari mabarari tu benamo asi ḡeri namo tai ḡeiaḡoto. Mai tu dia ḡia tauḡeri ḡeurato asi ḡeri namo ai beḡene iaḡo ḡetato nai. Asiḡina. Mai tu Barau tauḡena ḡena urai moḡesina eveirito. Senaḡina ḡoirai dagara namona ḡeri ai bevaḡa-ḡoraiani, moḡa ma ḡenari-taḡoani.

21 Korana Barau na eveirito dagarari mabarari mase ema boraḡa ḡena dibura nuḡanai ḡetanuni roḡo. Senaḡi ḡaro ta maiḡeri dagara mabarari Barau na mo mase ema boraḡa ḡena dibura na bea ḡabi-veḡitarini, benamo Barau natuna ḡeri gabu fakanai, ma mareva baregona gabunai, ma be-torerini.

22 Ḣita ma ribara, Barau ḡimana veiveiri dagarari mabarari tu, vavine ḡeḡabi ḡana nuḡari ḡemidiguni kavana, ḡia midigu ḡeḡanini. Mabarari ḡeloduni, ḡeḡabani, beiaḡoma mo toma.

23 Senaḡi mai tu dia ḡia moḡo ḡeloduni, ḡeḡabani. Asiḡi. Ḣita Iauka Veaḡa ḡwaḡwana guinena taḡabiato maiḡera maki nuḡarai taloduni, taḡabani, Barau na bene natu-vanaḡira ḡarona tanari-taḡoani nuḡanai. Mo tu ḡita tauḡanira bevaḡa-maḡuririni negana tanari-taḡoani.

24 Ḣita tu mai tuḡamaḡikau bakunai Barau na ḡita evaḡa-maḡurirato. Senaḡi tatuḡamaḡi-kauani dagarana taḡita-ḡoitaḡoani nai, asi ma bita tuḡamaḡi-kauani. Moḡa lori-nai kamara deikara na varau eḡoitaḡoato dagarana roḡo etuḡamaḡi-kauani, ei?

25 A bema roḡosi roḡo bitara ḡabia dagarana tatuḡamaḡi-kauani nai tu, ma vevaḡa-gwaḡiḡira ḡesi bita nari vaḡa-noga taḡoani.

26 Moḡa nuḡanai, Iauka Veaḡa na maki ḡita ḡera moira gaburi ai evaḡa-kavarani. Ma ḡita asi ribara kara bita ḡauḡau-iaḡirini, senaḡi Iauka Veaḡa tauḡena ḡita iatarai eḡauḡauni. Ḣia eḡuriḡurini nai tu, etaḡi-ḡabaraḡeni. Mo

etaḡi-ḡabarāḡeni guruḡari tu tarimarima na asi ilaila beḡe kiraḡirini guruḡari.

²⁷ Barau ma ribana ginikau ḡita nuḡara iaḡasiri ai kara ḡetanuni, ma Iauka Veaḡa ḡena tuḡamaḡi maki ḡia tu ma ribana. Korana Iauka Veaḡa tu Barau ḡena ura loriri ai ḡena doḡoro tarimari veaḡari iatari ai eḡuriḡurini.

²⁸ Ḳita ribara, deikara Barau ḡeura-viniani tarimari na ḡeri ai karakara ḡeḡorani dagarari mabarari ḡerina namo beḡe ḡoitaḡorini. Korana moḡeri tarima tu ḡia na ḡena ura lorinai ekearito, maḡuri beḡene ḡabia ḡana.

²⁹ Barau na deideiri eriba-guinerito ḡia ḡeura-viniani tarimari tu ḡia na eviriḡirito, ḡia Natuna ilailanai bene vaḡa-iaḡori ḡana. Korana mo dabarai ḡia Natuna tu maḡuri guine meronai beiaḡoni tarikaka ḡutuma vefakari ai.

³⁰ Mo eḡabi-hidirito tarimari tu ḡia na ekearito tarimari; ma mo ekearito tarimari tu ḡia na vei-iobukaiobuka tarimari ai ekiraḡirito; ma mai vei-maoromaoro tarimari ai ekiraḡirito tarimari tu, ḡia marevana baregona evinirito.

Barau ḡena veuravini tu barego vedaurea

³¹ Be Barau na maiḡeri veiḡa eveirito iatari ai ḡita tu kara bita kiraḡiani? Bema Barau ḡita ḡesi, ḡita evaḡa-kavarani nai, dei na ḡita beiaḡoma-vinirani? Ta asiḡina, korana

³² Natuna korikori maki gwaina asi eḡabiato, senaḡi etao-fitoḡaiato ḡita bitana maḡuri ḡana. Ma kamara dabarai tu Iesu Keriso ḡesi dagara mabarari asi bevarevare-vini sebonarani?

³³ Be, Barau na eviriḡirito tarimari tu deikara na bevaḡa-dagaḡarini Barau ḡoiranai? Ta asiḡina, korana Barau tauḡena na maorori ekiraḡirini!

³⁴ Ma deikara na rakava voina metona bevinirini, ei? Ta asiḡina, korana Keriso Iesu tu emaseto, benamo Barau na ma evaḡa-maḡuri ḡenoḡoioato. Ḳia toma tu Barau ḡimana aroribanai etanu-taḡoni, ma ḡita iatarai eḡuriḡurini.

³⁵ Ḳita tu deikara na Keriso ḡena veuravini nuḡana na beḡabi-ḡerevaḡirani? Meto ḡerai ḡeraḡasini moḡerina ba? Maḡuri gwaḡiḡiri ḡerai ḡeraḡasini moḡerina ba? Ḳevaḡa-midigu midigurani e ḡelai-rovo-rovorani moḡerina ba? Vito nanu mase taḡoitaḡorini moḡerina ba? Asi kefira dabuḡari tatanuni moḡerina ba? Vevaḡa-gari dagarari taḡoirarini moḡerina ba? Vetari baḡari na beḡe vaḡirani monana, ei? Asiḡina veḡata!

³⁶ Buka Veaḡai ekirani kavana,

“Ḳai tu ḡoi daimu ai vanaḡivanaḡi ḡevaḡi-masema veḡata ḡetoni.

Ĝai tu beĝene vaĝi-maseri ĝetoni mamoori kavana ĝeveimani.”

³⁷ Senaĝi euravini-baregorani Kerisona ĝenana maĝeri meto mabarari nuĝari ai takokoreni veĝata, be tavaĝa-darererini.

³⁸ Korana au ama riba-maoroni, ĝita tu dagara ta na asi ilaila veĝata Barau ĝena veuravini ĝenana beĝabi-ĝerevaĝirani: Mase o maĝuri, aneru o iauka rakavari, inıtoma taĝitarini dagarari na o ĝoirai vau mani beĝe ĝorani dagarari na, o seĝuka kotari,

³⁹ guba tuĝunai dagara ta o tanobara gaburenai mase gabuna dagarana ta, o Barau ĝimana veiveiri dagarana ta na asiĝina-ĝinavaĝi Barau ĝena veuravini na beĝabi-veĝitarani, mo veuravini tu Barau na ĝita evinirato, korana ĝita tu ĝera Vereĝauka Keriso Iesu nuĝanai tatanuni.

9

Isaraela, Barau na eĝabi-hidiato besena

¹ Au tu Keriso ĝena maĝuri nuĝanai atanuni, naima asi aĝofaĝofani, guruĝa moĝoniri akiraĝirini, Iauka Veaĝa na au nuĝagu ai evaĝa-fofori ginikauani, ma au nuĝagu iaĝasina na evaĝa-moĝoniani.

² Au tu nuĝagu taĝitaĝi asikei, ma ĝegu nuĝa-vekwaraĝi Isaraela tarimari iatari ai maki asi ekorini.

³ Ĝegu ura baregona tu maĝa moĝo: Bere namo, au tarikakagu ema ĝegu doĝoro korikoriri maĝuri beĝene ĝabia uranai tu, Barau na au moĝo iatagu ai rakava meto lelevaĝina bere tore-kaua, ema Keriso ĝenana bere tore-fitoĝagu, be rekwerekwa tarimagu ai bara iaĝo, a ĝia tu au gabugu ai maĝuri beĝere ĝabia.

⁴ Mai tu Isaraela tarimari akiraĝirini. Ĝia tu Barau na enatu-vanaĝirito e Barau na marevana e mamana baregona evaĝa-fofori vinirito; ema ĝena kiraĝitore guruĝari baregori evinirito, taravatu maki evinirito; e Barau beĝene toma-rakariĝoa maĝuriri ekira-vararito, ema guruĝa-tore tu ĝia ĝeri ai eveirito.

⁵ Aberahamo, Isako, Iakobo tu ĝia seseri doĝori, ema tauĝani rekenai bita ĝitaiani nai, Keriso tu ĝia ĝeri bese tauna. Keriso tu Barau, ma dagara mabarari debari tu ĝia. Ĝia tu vanaĝivanaĝi bitana vaĝa-raĝea. Amen.

⁶ Au asi akirani, Barau ĝena guruĝa (Isaraela tarimari ĝeri ai) tu benamo asi tauri ai beĝe iaĝo atoni. Asiĝina. Au akirani tu, (Barau ĝena guruĝa tu Isaraela besena mabarana ĝeri senaĝi) dia Isaraela besena mabarana tu Isaraela tarimari korikori.

7 Ema maiġesi maki asi bakirani: Ġia tu Aberahamo besena, be ġia mabarari Aberahamo natuna batoni. Asiġina. Korana Barau ekirato tu, “Ġoi besemu tu Isako ġenana moġo vau beġea maġurini.”

8 Moġa anina tu: Tauġani rekenai ġemaġurini tarimari tu dia Barau natuna. Asiġina. Ġia tu Barau ġena kiraġitore maġuriri korikoriri ai ġemaġurini tarimari moġo tu Aberahamo besena.

9 Korana Barau ġena kiraġitore guruġana tu iniġesi ekirani, “Au na baġabi-torea ġaronai ma baġenoġoi-iaġomani, benamo Sara na natumi merona ta beġabiani.”

10 Dia moġa moġo, senaġi boġono ġitaia, Rebeka natuna kafa ruarua maki tamari tu sebona moġo, mo tu ġita tamara Isako.

11-12 Senaġi kafa roġosi beġere maġuri e veiġa namona ta o rakavana ta maki roġosi beġere vei-karaia nuġanai, Barau na Rebeka ekiraiato, ekirato, “Tau-guinena na tau-muriseina ġena vetuġunaġi beiaġo-vinini.” Tovotovonai veġata Barau moġesina eguruġato, korana ġia ġena boioġa ilailanai eġabihidiato merona tu gabunai betanuni veġata. Tarima Barau na tu dia ġeri ġauvei e veiġa namori bakuri ai ekearini, senaġi Barau tauġena ġena ribai moġo ekearini.

13 Buka Veaġai etoreato kavana, ekirani, “Iakobo tu au na aura-viniani, senaġi Esau tu aiau-rakavaiani.”

14 Be kara bita toni? Sikira, Barau tu dia vei-iobukaiobuka Barauna sisi? Asiġina ġinavaġi veġata.

15 Korana Barau na Mose tu ekiraiato, ekirato, “Au na deikara bavetuġa-ġwaiiani tarimana, ġia tu bavetuġa-ġwaiiani, ema au na matari vetuġari baġwani tarimari tu, bavaġa-kavarini korana bavetuġa-ġwari kekei.”

16 Moġa lorinai, dagara baregona tu dia tarimarima ġeri ura o vekwaraġi, senaġi Barau ġena vevetuġaġwa.

17 Korana Buka Veaġai ekirani, Barau na Pharao, Aigupito ġeri vere, tu maiġesina ekiraiato, ekirato, “Au na ġoi kini ai atoremuto korana tu maiġa, ġoi ġemu kira-sirivaġi ai au ġegu seġuka bana vaġa-rakarosia, be au aragu tanobara mabarana beġene kiraġi-foforia.”

18 Moġesina naima bema Barau eurani tarima ta nevetuġa-ġwaia etoni nai tu, evetuġa-ġwaiiani, ma eurani ta nuġana nevaġa-gwaġiġi foroforoa etoni nai, nuġana evaġa-gwaġiġi foroforoani, benamo Barau ekira-sirivaġi viniani.

19 Ma ta na au bokiraguni, bokirani, “O kara dainai ġita Barau na tu roġo evaġa-daġarani, ekirarani, ġita tu vei-rakava tarimara veġata etoni, ei? Be deikara tu ma kokorena

Barau na neveia veġata betoni veġana ġia na bekira-ġoiani, ei?

²⁰ Ġoi tauġemu novetuġamaġi, ġoi tu deikara, be Barau garona ġoi na oġareani? Be, ġimana na ġeveiato dagarana ta na eveiato tarimana bekiraiani, ‘Ġoi tu kara dainai au maiġesina oveiguto,’ betoni ba?”

²¹ Ribara, ġuro eveini tarimana tu ma ġena maoro veġata, mo tano tavi baregona sebona eġabiani, monana ġuro ruarua beveirini. Ġuro ta tu namo vedaurea beveiani, mo tu vereko baregona ġana, ma ġuro ta tu bevei-kavaiani moġo, vanaġivanaġi daridari ġana. Mai ġuro vei tarimana maiġa tu moġoni ma ġena maoro ba asiġina mo veġa beveiani nai tu, ei?

²² Barau maki moġoni moġesina eveito. Ġia eurato, ġia ġena baru baregona nevaġa-foforia, ema ġena seġuka nevaġa-bererosia, be tarimarima na beġene ribaia etato. Senaġi ebaruvini-rakava rakavarito ma bene vaġi-ġosiġosiri etato tarimari ġeri ai, nuġana eġabi-tariato e evevaġa-gwaġiġito.

²³ Barau na mo veġa eveiato korana tu ġia eurato, ġia marevana barego lelevaġina moġa beġene ribaia etato. Gita tu ġia na evetuġa-ġwarato, ema ġita tu Barau na tovotovonai veġata erovina-torerato, ġia marevana baregona bitana ġabia ġana.

²⁴ Ġita tu ġia na ekearato tarimara. Barau na tu dia Iuda tarimama moġo ekeamato, asiġina, irau bese tarimami maki ekeamito.

²⁵ Hosea nuġanai eguruġato kavana, ekirato, “Ġia tu dia au ġegu tarimarima, senaġi ‘au ġegu tarimarimai’ bakiraġirini, ema asi aura-vinirini doġorona bakiraġirini, bakirani, ‘ġegu uravini doġorona’ batoni,

²⁶ ema,

‘Ġomi tu dia au ġegu tarimarima’ atato gabunai, mo gabu sebonai ġia bakiraġirini, ‘Maġuri Barauna natuna doġorori.’ ”

²⁷ Isaia na Isaraela tarimari ekiraġirini nai tu ekirato, “Mo tu moġoni, Isaraela tarimari asisebo kone-mirina noġa moġo, senaġi tarima viravira moġo beġe maġurini.

²⁸ Korana tu Vereġauka na tanobara tarimari ġeri rakava voiri tu beraga-vini-vaġirini, asi bekwaiboni.”

²⁹ Mai tu Isaia tovotovonai eguruġato kavana, “Bere seġuka rakava-rakava Vereġaukana na ġita besera tari asi bere goru-tariri nai, ġita tu Sodoma e Gomora kavari bitara vei.”

Isaraela tarimari asi ġeri veġabidadama

³⁰ Be ġita tu kara ma bita toni? Inigēsina sikira: Irau bese tarimari tu vei-iobukaiobuka tarimari ai beġene iaġo vekwarāġina tu asi ġeveito (Isaraela tarimari kavana), senaġi ġeri veġabidadama Iesu Keriso ġenai ġetoreani ġenana, vei-iobukaiobuka tarimari ai ġeiaġoto.

³¹ A Isaraela tarimari na tu taravatu ġekorana-iaġi ginikau-ato Barau na vei-iobukaiobuka tarimari bene kiraġiri ġana nuġanai tu, vei-iobukaiobuka tarimari ai asi ġeiaġoto.

³² Kara dainai? Korana ġia tu dia veġabidadama ġenana vei-iobukaiobuka tarimari ai beġe iaġoni ġetato. Asiġina. Ġia ġekirato tu, ġeri ġauvei e veiġa ġerina vauro vei-iobukaiobuka tarimari ai beġe iaġoni ġetato. Moġa lorinai Keriso tu ġia ġeri vedaġaraġe forenai eiaġoto, benamo ġeketo-tarito.

³³ Buka Veaġai etoreato ekirani kavana,

“Ġoġitaia, au na Sionai

(o Ierusalem) fore ta atoreato,

tarima bene vaġa-vedaġa-raġeri ġana,
ema mo fore barana atoreato,

bene vei-ketori uranai.

Senaġi ġia bevaġa-moġoniani tarimana tu, asiġina-ġinavaġi moġo bemaiaġiani.”

10

¹ Tarikakagu mabarami, au nuġagu ġena ura baregona korikori, ma ġegu noġinoġi Barau ġenai aveiani tu, Isaraela tarimari Barau na bene vaġa-maġuriri.

² Korana au na maki ġia avaġa-moġonirini, ġia na Barau ġena ura veiġari beġene korana-iaġi ginikauri veġata, senaġi dagara sebona tu, Barau uravinina maġurina korikori ġia tu asi ribari.

³ Korana Barau ġenana vei-iobukaiobuka eiaġomani, moġa ġia tu asi ribari, be ġia tauġeri na ġeri vei-iobukaiobuka veiġari boruri ma ġevaġa-ruġarini. Moġesina naima Barau na tarimarima etore-roroġotorini lairi korikori ġia na tu asi ġeġabi-raġerini.

⁴ Taravatu tu eiaġomato mo Keriso ġenai ema magoto. Toma tu Keriso beġe vaġa-moġoniani tarimari mabarari tu vei-iobukaiobuka tarimari ai beġe iaġoni.

⁵ Mose na taravatu korana-iaġina ġenana vau Barau ġoiranai vei-iobukaiobuka tarimari ai beġe iaġoni lairi eki-rarito nai, maiġesina ekirato, “Mai taravatu maiġeri beġe korana-iaġirini tarimari tu mai taravatu ġenana maġuri beġe ġabiani.”

⁶ Senaġi veġabidadama ġenana vei-iobukaiobuka taġoitaġoani guruġana Buka Veaġai tu maiġesina ekirani,

“Nuḡamu ai asi bono kira, ‘Guba ḡana deikara bevaraḡeni?’ ”
Be Keriso guba na bene ḡori-mariḡoa ḡana.

⁷ “Ema asi bono kira maki, ‘Deikara tano gaburena ḡana bevariḡoni?’ ” Be Keriso mase na bene ḡori-maraḡea ḡana.

⁸ A mai guruḡa korana korikori tu maiḡesi ekirani, “Guruḡa tu ḡoi sevisevimu ai maniḡa; ḡoi murumu ai ma ḡoi lorumu ḡutunai etanuni.” Ġai na veḡabi-dadama guruḡana ḡomi ḡemi ai tu maiḡa ḡakiraḡiani.

⁹ Mo tu bema murumu na boguruḡa-foforini, bokirani, “Iesu tu Vereḡauka,” botoni, ma lorumu ḡutuna bovaḡa-moḡoniani, ḡia tu Barau na mase na ma evaḡa-variḡisi ḡenoḡoiato nai, Barau na bevaḡa-maḡurimuni.

¹⁰ Korana loruna ḡutuna na evaḡa-moḡoniani tarimana tu, Barau ḡoiranai vei-iobukaiobuka tarimanai eiaḡoni; ema muruna na eguruḡa-iaḡi foforini tu, maḡuri edoḡariani.

¹¹ Korana Buka Veḡai maiḡesina ekirani, “Ġia evaḡa-moḡoniani tarimana tu asi bemaikaiani.”

¹² Anina tu, Iuda tarimari e irau bese tarimari fakari ai vetoḡa boruna ta asi betanuni, korana tu ḡita mabarara ḡera Vereḡauka tu sebona kwariḡutu, Barau ḡereḡana moḡo, ma ḡia ḡenai ḡekea-raḡeni tarimarimari mabarari tu ḡena vevaḡa-namo barego vedaureana evinirini.

¹³ Korana, “Barau arana beḡe vatoani tarimari mabarari tu Barau na bevaḡa-maḡuririni.”

¹⁴ Senaḡina, kamara dabarai Barau asi ḡevaḡa-moḡoniani tarimari ḡia ḡenai beḡe kea-raḡeni? Ema kamara lai ai Barau varina asi ḡeseḡaḡiatio tauri na ḡia beḡe vaḡa-moḡoniani? Ema kamara dabarai ḡia varina beḡe seḡaḡiani, bema ta na asi beḡobata-vinirini nai?

¹⁵ E deikara na beḡobata-vinirini, bema Barau na ta asi betuḡuani nai? Buka Veḡai ekirani kavana, “Vari Namona eḡwa-iaḡomaiani tarimana kwakuna tu namo vedaureana veḡata, (korana namo baregona evaḡa-foforiani).”

¹⁶ Senaḡi dia tarimarima mabarari na Vari Namona ḡeḡabi-raḡeani, nai Isaia maiḡesi ekirani, “Vereḡauka, deikara na ḡaina guruḡa evaḡa-moḡoniani?”

¹⁷ Ġita ribara, veḡabidadama tu Vari Namona ḡeḡobata-iaḡiani taseḡaḡiani, monana eiaḡomani; ema taseḡaḡiani varina tu Keriso ḡena guruḡa.

¹⁸ Senaḡi Isaraela tarimari tu kamasi? Barau ḡena guruḡa moḡoni ḡia na asi ḡeseḡaḡiatio? Asiḡina, ḡeseḡaḡiatio. Korana Buka Veḡai ekirani,

“Tarima kotari na tanobara mabaranai ḡea vari-fiuato, ema ḡeri guruḡa maki tanobara dokona-dokona ḡea ḡoitaḡoato.”

19 Avedanaĝini: Isaraela tarimari na mo guruĝa tauna asi ĝedoĝariato? Asiĝina, ĝia ma ribari. Korana Mose varau maiĝesi ekirato,

“Au na ĝomi tu asi arana besena ta ĝerina ĝomi bavaĝa-maiakamini.

Ema au na ĝomi tu asi ĝetuĝamaĝi-fakani besena ĝenana bavaĝa-barumini.”

20 Ema Isaia maki asi eguruĝa-garito, ekirato,

“Au tu asi ĝevetauguto tarimari na ĝeĝoitaĝoguto, ema asi ĝevedanaĝi-vetauguto tarimari ĝeri ai avevaĝa-foforito.”

21 Senaĝi Isaraela tarimari tu ekirarito, ekirato,

“Boĝiboĝi na eiaĝoni mo ea lavini, au ĝimagu tu seĝafore ema kira-sirivaĝi tarimari ĝeri ai atuĝu-rosiani.”

11

Isaraela besena lakouna Barau na evetuĝarito

1 Moĝa lorinai ma avedanaĝini: Barau na ĝena Isaraela tarimari tu eruĝa-doĝe-muriĝirito ba? Asiĝina ĝinavaĝi! Au maki Isaraela tarimagu, Aberahamo besena, Beniamina ĝena doĝoro taugu.

2 Barau na ĝena tarimarima, tovotovona na veĝata eĝabihidirito tarimari, kamasi beruĝa-doĝe-muriĝirini? Ĝomi Buka Veaĝai Elia varina ĝetoreato tu moĝoni veĝata asi ribami? Ĝia Isaraela tarimari na beĝe vaĝi-maseani ĝetato nai, Barau ĝenai eĝauĝauto, maiĝesi ekirato:

3 Vereĝauka, ĝemu peroveta tarimari tu beĝe vaĝi-ĝosiri, ma ĝoi ĝevarevare-vinimuni dagarari ĝetore-kaurini e ĝegaburini fata veaĝari maki beĝe roвори. Mai tu au moĝo ĝereĝagu roĝo maiĝegu nuĝanai, au maki ĝevaĝi-masegu ĝetoni.

4 Ma Barau na ĝia tu kamasi evaĝa-veseato, ei? Barau ekirato, “Au ĝegu tarimarima mabarari daĝara imaima ruarua (7,000) atore-ĝerevaĝirito, roĝo maĝuri manigeri. Ĝia na ĝofaĝofa barauna Bal asi ĝetoma-rakariĝo viniato.”

5 Maitoma maki, Barau na ĝena namo e varevare-barai Isaraela tarimari lakouna eĝabi-viriĝirito.

6 Bema ĝena vevetuĝaĝwa e varevare-barai eveĝabihidito nai, dia kara ta ĝeveiato bakunai eĝabi-viriĝirito. Korana bema ĝeri ĝauvei ta dainai Barau na bere ĝabi-hidiri nai, ĝena ĝabihidi veigana tu dia ĝena vevetuĝaĝwa e varevare-bara dainai, vevetuĝaĝwa maki asi anina.

7 Be kara bita kiraĝiani? Isaraela tarimari na beĝene ĝabia ĝana ĝevetau-gwadagwadaiato dagarana tu ĝia na asi

gēgabiato, senaḡi Barau na eḡabi-hidirito tarimari kotari na moḡo gēgabiato. A mabarari na tu Barau ḡena keakea asi ḡeseḡaḡi-viniato.

⁸ Buka Veāḡai ekirani kavana,

“Barau na ḡia nuḡari e ḡeri tuḡamaḡi tu evei-veḡonurito, be tovotovona na veḡata mo inította ḡia tu asi ḡeboḡe-fakani, ema garo maki asi ḡeseḡaḡini.”

⁹ Davida ḡena guruḡa maki maiḡesi ekirani,

“Bere namo ḡari ḡaniḡani fatana maki ḡeri konagi e ḡeri ganai bene iaḡo,

e ḡeri vekakenaḡi daganai bene iaḡo,

ema ḡeri vei-rakava voina ḡabiḡabina gabunai bene iaḡo.

¹⁰ Bere namo matari bene vei-mukunari,

be asi beḡene boḡeboḡe, ma doḡeri beḡene ḡeḡeva,

be beḡene raka-dorudoru vanaḡivanaḡi.”

Barau na boḡa oliveri legari vamoka oliveri legari ḡeri ai ekafa-kaurito

¹¹ Ma avedanaḡini, Isaraela tarimari ḡevəkakenaḡito nai tu, beḡene keto-moḡovaḡi ḡana ba? Asiḡina, dia moḡesina! Senaḡi ḡeri kira-sirivaḡi dainai, vevaḡa-maḡuri tu irau bese tarimari ḡeri ai evotuto, korana Isaraela tarimari beḡene launaḡiri, Barau ḡena vevaḡa-maḡuri beḡene vetaua ḡana.

¹² Situḡamaḡia, Isaraela ḡeri kira-sirivaḡi na vevaḡa-namo barego tanobarai ema raka-toḡato, ema iauka maḡuriri ai ḡerabu-iaḡirini gaburi ai irau bese tarimari ḡeri ai namo-bara ema foforini, a Isaraela tarimari mabarari beḡe ḡenoḡoini Barau ḡenai nai tu, Barau ḡena vevaḡa-namo tu ma barego lelevaḡina bebubu-riḡoani.

¹³ Mai tu ḡomi irau bese tarimami, avaḡa-guruḡamini, korana au tu ḡomi irau bese tarimami ḡemi apostolo taugu. Au ḡegu iaku tu barego mai ḡauvei aveiani nai.

¹⁴ Korana au aurani ḡegu tarimarima korikori bana vaḡa-vetuḡamaḡi daradarari, be kotari na maḡuri beḡene doḡariri.

¹⁵ Korana Iuda tarimari Barau na eruḡarito nai tu, tano-bara boruri tarimari eḡabi-kavirito, a Barau na Isaraela tarimari ma beḡabi-raḡerini tu, kamasi beḡea vetoreni? Namo baregona beḡorani! Mo tu mase na maḡuri-ḡenoḡoi bevaḡa-ḡoraianni kavana.

¹⁶ Bema ḡebaki-guineani beredina Barau ḡeviniani nai tu, mo beredi mabarana tu ḡia ḡena, ema bema ḡau ḡokana Barau ḡeviniani nai, legana maki ḡia ḡena.

¹⁷ Isaraela tu noḡa moḡo olive ḡauna namona ta. Barau na mo olive legana tari etau-korurito, ma ḡomi, boḡa olivena

legari, eḡabimito, mo etau-korurito moḡeri gaburi ai evaḡa-kafakafa-kaumito, benamo toma tu mo olive namona ḡokana na ḡaniḡani namori ḡevaraḡeni, moḡeri ḡoḡanirini.

¹⁸ Moḡa lorinai asi boḡono veiavi ḡia vekaravari ai. Bema boḡo veiavini nai, boḡono riba: Dia ḡomi na ḡau ḡokana ḡovaḡa-kavaiani, asiḡina, ḡau ḡokana na ḡomi evaḡa-kavamini.

¹⁹ Betaḡu boḡo kirani, “Olive legari tu etau-korurito, au ḡia gaburi ai bene vaḡa-kafakaugu ḡana.”

²⁰ Oba, mani tu moḡoni. Senaḡi ḡia tu asi ḡeri veḡabidadama naima etau-korurito, ma ḡomi tu ḡemi veḡabidadama lorinai, ḡia gaburi ai ḡoruḡani. Moḡesina naima asi boḡono vetuḡamaḡi-varaḡe varaḡe, senaḡi boḡono gari moḡo.

²¹ Korana bema Barau na olive legana korikoriri maki gwairi asi eḡabirito senaḡi etau-korurito nai, ḡomi maki gwaimi asi beḡabirini.

²² Moḡeri na Barau ḡena veiau-namo veḡana namona ma ḡena veiau-rakava veḡana metona boḡono ḡitaia. Barau ḡabidadamanai ḡeketoni tarimari tu eiau-rakavarini, ma ḡeri ai veḡa metona eveirini. Senaḡi ḡomi tu eiau-namomini. Barau na roḡo beiau-namo-iaḡomini, bema ḡia ḡena veiau-namo nuḡanai moḡo boḡo tanu-iaḡoni nai. Asiḡina nai tu, ḡomi maki bebasi-ḡutumini.

²³ Iuda tarimari maki, bema Barau asi ḡevaḡa-moḡoniani veḡari beḡe iaḡuirini, benamo Barau beḡe vaḡa-moḡoniani nai tu, Barau na ma bekafakau-ḡenoḡoirini. Korana Barau na ma bekafakau-ḡenoḡoirini riba.

²⁴ Ḳomi tu boḡa olivena ḡauna legana, a dia varovaro olivena, senaḡi eḡabimito, ma vamoka olivena ḡaunai ekafa-kaumito. Bema ḡomi boḡa olivena legari moḡesina eveimito nai, vamoka olivena legana etau-koruato, moḡea maki etau-koruato olivena ḡaunai ma bekafa-kauani riba.

Isaraela tarimari mabarari Barau na bevaḡa-maḡuririni

²⁵ Tarikakagu mabarami, au aurani mai guruḡa vekure-toḡana maiḡa boḡono ribaia, korana tauḡemi boḡo vekiraḡi-varaḡe varaḡeni garina: Isaraela tarimari nuḡari tu moḡesi gwaḡiḡi moḡo asi beḡe tanu-iaḡoni. Asiḡina. Ḳia nuḡari e ḡeri tuḡamaḡi moḡesi beḡe tanu-iaḡoni, beiaḡoni mo, irau bese tarimari mabarari, (Barau na eḡabi-hidirito tarimari), beḡema bere-toḡani Barau ḡena maḡuri nuḡanai.

²⁶ Moḡa murinai vau Isaraela besena mabarari Barau na bevaḡa-maḡuririni. Buka Veḡai etoreato ilailanai, ekirato, “Siona (o Ierusalem) na vevaḡa-maḡuri tauna beiaḡomani,

ġia na Iakobo besena ġenana Barau asi ġetoma-rakariġoani maġurina betore-veġitaiani.

27 Benamo au na ġia ġeri rakava baġabi-veġitaiani nai, au na ġia ġeri ai mai kiraġitore gwaġiġina baveiani.”

28 Iuda tarimari ġutuma na Vari Namona ġekira-fitoġaiani nai, Barau ġena vetari tarimari ai ġeiaġoto. Senaġi moġesi ġeveito dainai, ġemi maġuri dabarana evekeoto. A ġia tu Barau na eġabi-hidirito besena lorinai, seneri (Aberahamo, Isako, Iakobo) bakuri ai Barau na eura-vinirini.

29 Korana Barau ġena varevare ema ġena keakea tari-marima ġeri ai tu beġe tanu-vanaġi vanaġini, asi ma beġe vekoki-fitoġani dagarari.

30 Vaġa-ilailana ġomi tovtovonai tu Barau ġokira-sirivaġi viniato-ġoi, senaġi toma tu Barau ġena vevetuġaġwa boġo ġoitāġoa. Ġomi tu Isaraela tarimari ġeri kira-sirivaġi dainai, Barau ġena vevetuġaġwa boġo ġabia.

31 Isaraela maki toma tu ġekira-sirivaġini, korana Barau na ġomi evetuġa-ġwamini dainai, ġia maki ma bene vetuġa-ġwari ġana.

32 Korana Barau na tarimarima mabarari kira-sirivaġi maġurinai etore-toġarito, korana ġia ġena vevetuġaġwa ġia mabarari na beġene ġabia.

Barau bitana vaġa-raġea

33 Barau ġena iaunega ema riba tu barego, ma barego lelevaġi veġata! Ġia ġena vevaġa-maoro dabarana maki vetau-kavana beġorani! Ġena dabara maki deikara na betuġamaġi-doġariani?

34 Buka Veaġa ekirani kavana,
“Vereġauka ġena tuġamaġi tu dei na beribaiani?
O deikara na ġia besisiba-viniani?

35 Dei na Barau evini-farefareato, be Barau na ġia ma bevini vaġa-voiani?”

36 Korana dagara mabarari korari tu ġia, ema ġia ġenana ġeġorato e ġefoforito, ema ġia ġena moġo. Ġia moġo bitana vaġa-raġea mo vanaġivanaġi. Amen.

12

Tauġanimu Barau ġena

1 Tarikakagu mabarami, Barau ġena vevetuġaġwa tu barego aġitaiani ġita iatarai. Tauna moġa au na ġomi alau-naġimini, akirani, tauġanimi mabarari varevare dagarari maġuriri e veaġari ai boġono vaġa-iaġori, ema Barau na beiaku-iaġi-baregorini tauġaniri Barau boġono vini-raġea,

ginitaḡo varevareri kavana. Moḡesina boḡo veini tu, Barau boḡo toma-rakariḡo vini-korikoriani.

² Mai tanobara ḡena maḡuri ema veiḡa irauirauri asi boḡono ḡabi-raḡeri ema asi boḡono veiri. A ḡomi tu ḡemi tuḡamaḡi boḡono vaḡa-variḡuri, be ḡemi maḡuri beḡene vekurevo. Monana vau Barau ḡena ura korikori boḡo riba-ginikaurini. Boḡo ribani maki, aiḡa tu namo vedaurea, Barau na eiaku-iaḡiani dagarana.

³ Barau na ḡena namo e varevare-bara lorinai ekeaguto, ḡena apostolo ḡauveina eviniguto nai, au na ḡomi mabarami avaḡa-guruḡamini: Tauḡemi asi boḡono vetuḡamaḡi, ḡomi ḡemi riba ema veiḡa tu varaḡe lelevaḡi. Asiḡina. Namona tu boḡono vetuḡa-maḡi-ginikau, Barau na veḡabidadama aiḡa baregona evinimito, moḡa ilailanai moḡo boḡono tuḡamaḡi e guruḡa.

⁴ Vaḡa-ilailana ḡita tauḡanira tu sebona moḡo, a legana tu ḡutuma gorogoro, ma mai tauḡanira legari ḡeri ḡauvei tu dia sebona.

⁵ Ḡita ekalesia maki moḡesi, ḡita asisebo, senaḡi Keriso ḡena maḡuri nuḡanai ḡita tu tauḡani sebonai taiaḡoto. Ma ḡita tata tu karora tata ḡeri, (dia mabarara tata ḡera-ura ḡera-urai bita rakani).

⁶ Barau ḡena namo ema varevare-barai evinirato ilailanai, varevare dagarari irauirau ḡerai ḡetanuni. Bema ta peroveta varevarena o seḡukana eviniato nai, bene peroveta ḡena veḡabidadama ilailanai.

⁷ Bema ekalesia vetuḡunaḡi iaḡoviniri eviniato nai, bene vaḡa-kavari. Bema vevaḡa-riba varevarena eviniato nai, bene vevaḡa-riba.

⁸ Bema kotari ḡeri veḡabidadama vaḡa-kokoreri varevarena eviniato nai, bene vaḡa-kokoreri; bema rabu tarimari vaḡa-kavari varevarena eviniato nai, bene vini-ginikauri; bema tarimarima ḡorikauri varevarena eviniato nai, ma nuḡana mabarana ḡesi bene veḡorikau; bema tarimarima vetuḡaḡwari varevarena eviniato nai, bene vetuḡaḡwari e bene vaḡa-kavari ma iakuna ḡesi.

Veuravini

⁹ Nuḡami mabarari ema ma moḡoniri ḡesi boḡono veuravini. Rakava veiḡari asi boḡono ura-viniri, a veiḡa namori boḡono ḡabi-gigitariri.

¹⁰ Vetarikaka veuravinina boḡono korana-iaḡi gwadaia, karomi tata ḡesi boḡono vegubakau, a dia tata tauḡemi arami boḡono tore-varaḡe varaḡeri.

11 Boĝono ĝauvei-kokore kokore, asi beĝene ĝubulefimi; Iauka Veaĝa na nuĝami bene vaĝa-variĝisiri, Vereĝauka vetuĝunaĝina boĝono iaĝo-vini.

12 Ĝotuĝamaĝi-kauani dagarana bakunai boĝono iaku; meto ĝoĝoitaĝorini nuĝari ai boĝono vevaĝa-gwaĝiĝi; ĝauĝau asi boĝono vaĝa-moirai.

13 Barau ĝena tarimarima ĝeri rabu ma vetau-vetau gaburi ai boĝono vaĝa-kavari. Tarimarima boruri ĝemi ai beĝe iaĝosini nai, boĝono ĝabi-raĝeri, ema boĝono nari-ginikauri.

14 Ĝevaĝa-rakavamini tarimari boĝono vaĝa-namori, iatari ai boĝono ĝauĝau, asi boĝono vaĝa-rakavari, asi boĝono tovoĝari.

15 Geverereni tarimari ĝesi boĝono verere-vegogo, ma ĝemidigu-midiguni tarimari ĝesi maki boĝono midigu-midigu sebona.

16 Karomi ĝesi nuĝa sebonai boĝono tanu, asi boĝono vekokoroku, ne ma nuĝami mabarari ĝesi gaburemi tarimari ĝesi boĝono vetore-sebona. Tauĝemi asi boĝono vetore-varaĝe varaĝe, asi boĝono kira, ĝomi moĝo ma iaunegami.

17 Veiĝa rakavari evei-vinimini tarimana ĝena veiĝa rakavari voina tu veiĝa rakavari na asi ma boĝono vaĝa-voia. Boĝono ĝauvei-ĝitaĝita, be tarimarima mabarari ĝoirari ai veiĝa iobukaiobukari moĝo boĝono veiri.

18 Maino tanutanuna tu ĝomi mabarami ĝimami ai moĝo maniĝea, be ma dabarana nai tu, tarimarima mabarari ĝesi maino ai boĝono tanu.

19 Garagaragu namomi, ĝevaĝa-rakavamini tarimari ĝeri vei-rakava voiri asi boĝono vei-viniri, a Barau faka boĝono vinia, be ĝena baru vauro iatari ai bene vaĝa-foforia. Korana Buka Veaĝai tu maiĝesina ekirani, "Vereĝauka ekirani, 'Au na vauro bavaĝa-voirini.'"

20 Senaĝi, "Bema ebaru-vinimuni tarimana evitoani nai, bono ĝubua; bema bokana ekokeni nai, nanu bono vinia bene niu. Maiĝesina boveini nai tu, karava memegari ĝia debanai bolabu-kaurini," bemaikaiani.

21 Rakava na ĝoi asi bene vaĝa-dareremu, ne ĝoi na rakava veiĝa namori na bono vaĝa-darereri.

13

Taravatu tauri garori bitana seĝaĝiri

1 Tarimarima mabarari gavamani ĝeri veĝorikau maorona gaburenai beĝene tanu ema beĝene seĝaĝi-viniri. Korana gavamani boruna ta tu asi etanuni, senaĝi Barau na evaĝa-ruĝarito ema maoro baregona evinirito gavamaniri moĝo ĝetanuni.

² Moġesina naima gavamani ġeri guruġa eġarerini ma ekira-fitoġarini tarimana na tu Barau na evaġa-ruġarini tari-mari eġarerini ma ekira-fitoġarini. Ma mo veiġa beveiani tarimana tu tauġena moġo vei-rakava tarimanai evevaġa-iaġoni, ma evevaġa-metoni.

³ Veġitaġau o gavamani tarimari na vei-iobukaiobuka tari-mari tu asi ġevaġa-garirini, ne ġia tu veiġa ġeleaiani tarimari ġevaġa-garirini. Bema ġomi ġourani, boġono tanu-rekoreko moġo, gavamani tarimari gariri asi boġono vei ġotoni nai, veiġa iobukaiobukari moġo boġono vei. Moġesi boġo veirini tu, ġia na bevaġa-raġemini.

⁴ Gavamani tarimari tu Barau ġena vetuġunaġi ġeiaġo-vinini, ġomi namo boġono ġoitaġo ġana ġeġauveini. Senaġi bema ġomi na veiġa boġo leaiani nai tu, boġono gari ko-rana ma ribami, gavamani ġimanai tu vevaġa-maoro baġana eġabi-taġoani. Barau na asi evini-kavaiato, senaġi ġia vetuġunaġina eiaġo-vinini, kerere tarimari ġeri rakava voiri bene viniri ġana.

⁵ Moġa lorinai gavamani ġeri veġitaġau gaburenai bitana tanu ema garori bitana seġaġiri. Dia kerere voiri beġe vinirani moġo gariri ai, senaġi nuġarai maki taribani, veiġa namori bitana veiri.

⁶ Ġomi tu moġesina naima ġotakesini. Gavamani takesi ġoviniani, korana gavamani tu Barau ġena vetuġunaġi ġeiaġo-vinini tarimari. Ġia ġeri taimi mabarana tu veġitaġau ġauveina ġeveiani.

⁷ Ma ġemi ġabitore nai, voiri boġono vei. Bema takesi roġosi boġono vini nai, boġono vini, ma moni kotari roġosi boġono vini nai, boġono vini; vegubakau nai, boġono vegubakau; vemataurai nai, boġono vemataurai.

Boġono veuravini, korana ġaro bevotu

⁸ Karomi ta ġenai ġemi ġabitore ta asi bene tanu, senaġi ġabitore sebona moġo bene tanu tu maiġa: Karomi boġono uravini-vanaġi vanaġiri. Korana karona eura-viniani tari-mana na Barau ġena taravatu mabarana ekorana-iaġiani veiġana eveiani.

⁹ Mai taravatu maiġeri: Asi bono veġura-vanaġi; asi bono vevaġi-deba; asi bono lema; tarima tari ġeri dagara mata-ġaniġaniri asi bono vei; ma taravatu kotari maki, moġeri mabarari tu mai taravatu sebona na eġabi-vegogoani: "Sevimu tarimana bono ura-vinia, ġoi tauġemu oveura-vinini kavana."

¹⁰ Veuravini na sevina tarimana asi evaḡa-rakavaiani. Moḡa lorinai dagara barego vedaureana Barau ḡena taravatu nuḡanai tu veuravini, korana taveura-vinini nai, taravatu mabarana takorana-iaḡiani.

¹¹ Mai veiḡa boḡono veia, korana mai nega vetoḡana tu ma ribami. Nega varau beraḡasi, be ḡotataḡa gena na. Korana ḡita vaḡa-maḡurira ḡarona tu varau bekavinaḡi-rakava, dia mo guinenai, Keriso taḡabi-raḡeato ḡarona gabunai kavana.

¹² Boḡi tu dori ekorini, ḡaro tu ḡena raḡe bakunai. Moḡa lorinai mukuna veiḡari sitore-tariri, ma mama dabuḡari siriḡo-kauri, vetari tarimari na vetari dabuḡari ḡeriḡo-kaurini kavana.

¹³ Veiḡa namori moḡo sivei, laḡani erakani tarimana kavana. A asi sivereko-lauvaḡi lauvaḡi e niuniu moḡo asi sivaḡa-kokorea, kima mata-ḡaniḡaniri asi sivei e asi simata-boraḡa, asi sivevaḡi-vevaḡi ema asi simama.

¹⁴ Senaḡi ḡita tu Vereḡauka Iesu Keriso moḡo siriḡoa, dabuḡa tariḡo-kaurini ilailanai. Ma tauḡani ḡena ura veiḡari rakavari veiveiri tuḡamaḡiri tu asi siḡabi-raḡeri.

14

Moiramoira ema kokore

¹ Veḡabidadamai emoiramoirani tarimana boḡono ḡabi-raḡea, enabe ḡena tuḡamaḡi tari ḡomi ḡemi tuḡamaḡi ḡesi asi ilaila, senaḡi asi boḡono vaḡa-veḡareveḡarea e asi boḡono ḡau-fitoḡaia.

² Tarima ta ḡena veḡabidadama kokore nai, eḡani-taḡuitaḡuini, ma ta tu ḡena veḡabidadama moira lorinai, ḡaniḡani koriri, asi bureḡari, moḡo eḡanini.

³ Eḡani-taḡuitaḡuini tarimana na vamoka ḡaniḡaniri moḡo eḡanini tarimana asi bene kira-fitoḡaia, ema vamoka ḡaniḡaniri moḡo eḡanini tarimana na maki dagara mabarari eḡani-taḡuitaḡuirini tarimana asi bene vaḡa-rakavaia, korana ḡia tu Barau na varau eḡabi-raḡeato.

⁴ Ġoi tu dei, be tarima ta ḡena vetuḡunaḡi tauna bono vevaḡa-maoro vinia? Ġia ḡena veḡabidadamai eruḡa-gigitarini o eketoni moḡa tu ḡena baregona na vauro bekiraḡiani. Senaḡi ḡia tu beruḡa-gigitarini, korana Vereḡauka na kokore beviniani bene.

⁵ Tarima ta na tu ḡaro tari evaḡa-veaḡa baregorini, ma ta na tu ḡaro mabarari ilaila moḡo etoni. Namona tu, ḡia tata nuḡari e ḡeri tuḡamaḡi ai beḡene riba ḡeri tuḡamaḡi tu maoro.

⁶ Tarima ta na ḡaro ta eḡabi-hidiani, benamo ekirani, mai tu ḡaro veaḡana etoni nai, mo tarima na mo veiḡa tu Vereḡauka ḡenai eveiani. Eḡani-taḡuitaḡuini tarimana maki

Vereḡauka etuḡamaḡiani vauro eḡaniḡanini, korana ḡia na Barau etanikiu-viniani. Ema asi ebureḡani tarimana maki Vereḡauka etuḡamaḡiani vauro eḡani-ḡanini. Ḡia maki Barau etanikiuani.

⁷ Korana ḡita tamaḡurini nuḡanai dia tauḡera ḡera maḡuri moḡo, ma bita maseni maki dia ḡita tauḡera ḡereḡara ḡera bita maseni moḡo. Asiḡina ḡinavaḡi.

⁸ Maḡuri tatanuni nai, Vereḡauka ḡena tamaḡurini, ema bita maseni maki, Vereḡauka ḡena moḡo bita maseni. Moḡa lorinai, tamaḡurini o bita maseni, ḡita tu Vereḡauka ḡena veḡata.

⁹ Keriso emaseto ma emaḡuri-ḡenoḡoito korana tu, mase tarimari ema ḡemaḡurini tarimari ḡeri Vere ai bene iaḡo ḡana.

¹⁰ Moḡa lorinai karase ḡoi tarikakamu ovevaḡa-maoro viniani? Ma kara dainai tarikakamu okira-fitoḡaiiani? Bono tuḡamaḡi, ḡita mabarabarara tu Barau ḡena vevaḡa-maoro seana ḡoiranai bita ruḡa-tarini, vevaḡa-maoro bita ḡabini.

¹¹ Isaia na etoreato kavana, ekirani,

“Vereḡauka ekirani,

‘Moḡoni veḡata, amaḡuri-taḡoni dainai,

tui mabarabarari au ḡoiragu ai beḡe vetuitui-tarini,

mea mabarabarari na Barau beḡe kiraḡi-foforiani.’ ”

¹² Moḡesi naima ḡita tata ḡera maḡuri Barau ḡoiranai bita kiraḡi-fofori foforirini.

Tarikakamu ḡena veḡabidadama asi bono vaḡa-rakavaia

¹³ Moḡa lorinai karora ḡesi tauḡera asi bitana vevaḡa-maoro vevini. A namona ḡita tu ḡera tuḡamaḡi sivaḡa-maorori, be tarikakara ḡoirari asi sifatafata-ḡauri, ḡeri veḡabidadama na beḡe ketoni garina.

¹⁴ Iesu Vereḡauka nuḡanai amaḡurini nai, ma nuḡagu mabarana ḡesi ariba-maoroni, ḡaniḡani dagarana ta tu asi rakava o ma mirona Barau ḡoiranai. Senaḡi bema tarima ta na ḡaniḡani dagarana ta etuḡamaḡi-rakavaiani nai, mo ḡaniḡani dagarana tu ḡia ḡereḡana ḡenai moḡo moḡoni rakava o ma mirona.

¹⁵ Bema tarikakamu asi eiakuni, ḡoi na ḡoiranai kara oḡaniani eḡitaiani nai, bono riba, mo tu dia veuravini veḡana ḡoi na oveiani. Ġemu ḡaniḡani na tarikakamu ḡena maḡuri asi bono vaḡa-rakavaia. Keriso tu ḡia maki uranai emaseto.

¹⁶ Moḡa lorinai ḡemi veḡa ḡobiri boḡono toreri, tari-marima maoro asi boḡono viniri, ḡemi veḡabidadama namori rakavari beḡene kiraḡiri.

17 Korana dagara baregona tu Barau ġena Basileia, a dia ġaniġani o niuniu dagarari, senaġina vei-iobukaiobuka, maino, ema iaku-verere Iauka Veaġa ġena maġuri nuġanai.

18 Deikara maiġeri veiġa nuġari ai Keriso vetuġunaġina beiaġo-vinini tarimana tu, Barau na beiaku-iaġiani, ema tarimarima na maki beġe vaġa-moġoniani.

19 Moġa lorinai mabarara sikokore, maino vaġa-ġorana ema ġera veġabidadama vaġa-tubuna ġauveiri siveiri.

20 Ġaniġani ġaramari ai Barau ġena ġauvei asi boġono vaġa-rakavaia. Moġoni, ġaniġani mabarari tu namo ema veiareva Barau ġoiranai, senaġi bema ġoi na ġaniġani ta oġaniani nai, tarima ta nuġana ovaġa-metoani, benamo ġena veġabidadama na beketoni, moġa neġi asi namo.

21 Moġa lorinai namona tu, asi bono bureġa, e vine nanuna asi bono niu, ema tarikakamu vaġa-daġaraġena veiġana ta tu asi bono veia. Korana tarikakamu ta bovaġa-daġaraġeani, benamo bevei-rakavani garina.

22 Kara dagara ovaġa-moġoniani, maniġa tu ġoi ema Barau fakami ai moġo bene tanu. (Senaġi tarikaka tari asi bono launaġiri, ġoi na kara ovaġa-moġoniani dagarana beġene ġabi-raġea, korana) nuġanai kara eġabi-raġeani dagarana na nuġana asi evaġa-meto ġenoġoiani tarimana tu beiakuni.

23 Bema tarima ta tu mo kara eġabi-raġeani dagarana ma daradarana ġesi beġaniani nai, ġia tu tauġena bevevaġa-metoni, korana ġia tu asi veġabidadamana ġesi eġaniani. Ema asi veġabidadama ġenana ġeiaġomani dagarari mabarari tu vei-rakava dagarari moġo.

15

Keriso ġena maġuri bitana tovoovoa

1 Ġita ma kokorera tarimara na moira tarimari ġeri keto ai bisini vaġa-kavari, a dia tauġera ġereġara moġo lorira bitana toreri.

2 Ġita tata karora loriri bisini toreri, be namo beġene ġabia, ema ġeri veġabidadama bitana vaġa-tuburi.

3 Korana Keriso maki tauġena lorina asi etoreato, senaġi Buka Veaġai etoreato ilailanai, ekirani, “Vanevane guruġari metori ġoi, Barau, iatamu ai ġekiraġirito tu, au iatagu ai beġema ketokau.”

4 Guinena guruġa mabarari Barau ġena Bukai ġetorerito moġeri tu, ġita beġene vaġa-riba-iaġira ġana ġetorerito. Korana ġita mo ġetorerito guruġari ġerina vevaġa-gwaġiġi ema vevaġa-naġi bisini ġabia, benamo ġoirarai Barau ġena Basileia moġa bisini tuġamaġi-kaua.

⁵ Vevaḡa-gwaḡiḡi ema velaunaḡi tu Barau evinini. Ġia na ḡomi vekaravami ai nuḡa-sebona bene vaḡa-ḡoraia Keriso Iesu ḡotovotovoani nuḡanai.

⁶ Be nuḡa-sebonai ema garo sebonai ḡera Vereḡauka Iesu Keriso Tamana Barau boḡono vevato-iaḡia.

⁷ Tata karomi ḡesi boḡono veiau-namo ema boḡono veḡabi-raḡe, Keriso na eiau-namomito ema eḡabi-raḡemito kavana. Moḡesina boḡo veini tu, Barau boḡo vaḡa-raḡe ḡitakauani.

⁸ Boḡono tuḡamaḡi: Keriso tu Iuda tarimari ḡeri vetuḡunaḡi taunai eiaḡoto, Barau ḡena vetuḡamaḡikau vaḡa-moḡonina, ema Barau ḡena kiraḡitore guruḡari, senera (Aberahamo, Isako, ema Iakobo) eguruḡa-tore vinirito guruḡari vaḡa-taunari ḡana.

⁹ Ema irau bese tarimari na maki Barau beḡene vaḡa-raḡea ḡena vevetuḡaḡwa bakunai. Buka Veaḡa etoreato ilailanai, “Moḡa lorinai irau bese tarimari vekaravari ai au na ḡoi bavaḡa-raḡemuni;

ḡuriḡuri mariri baḡabini,
ḡoi aramu bavaḡa-namoani.”

¹⁰ Ma ekirani,

“Irau bese tarimami o, ḡia ḡena bese tarimari ḡesi ḡoiaku-vegogo.”

¹¹ Ma ekirani,

“Ġomi irau bese tarimami,
Vereḡauka ḡovaḡa-raḡea,
ema ḡomi tarimarima mabarabarami,
mari ai ḡia ḡovaḡa-raḡea.”

¹² Ema Isaia ma ekirani,

“Iese natuna ta betubu-vaisini,
ḡena bese tarimana ta bevaisi-raḡeni,
tanobara mabarana beḡita-ḡauani;

irau bese tarimari ḡia ḡenai beḡe vetuḡamaḡikauni.”

¹³ Vetuḡamaḡikau tu Barau ḡenana eiaḡomani. Ġia na iaku verere ema maino na bene vaḡa-vonuvonu raḡemi ḡenai ḡoveḡabidadamani nuḡanai. Be monana Iauka Veaḡa ḡena seḡuka na ḡemi vetuḡamaḡikau bene vaḡa-barego lelevaḡia.

Paulo, irau bese tarimari ḡeri haroro tauna

¹⁴ Tarikakagu mabarami, au bama riba-maoro, ḡomi maniḡemi tu namo na ḡovonuvonu-raḡeto, ḡoriba-ginikauto, ema karomi tata ḡesi boḡo vevaḡa-riba-vevinini maki ilaila.

¹⁵ Senaḡi guruḡa matari tari ḡomi batore-vinimi nai, kota bakiraḡi-metori, mo tu ḡomi noḡa ma bakiravara-ḡenogoimi maia. Moḡesi aveini, korana Barau na ḡena namo e varevare-bara dabaranai mai ḡauvei eviniguto.

16 Ekeaguto, Keriso Iesu ġena vetuġunaġi tarimanai bana iaġo, ma irau bese tarimari vekaravari ai Rubu Veaġa vereri ġeri ġauvei bana veia, Barau ġena Vari Namona bana ġobata-iaġia. Benamo monana irau bese tarimari maki Barau na beġabi-raġerini varevare dagarari ai beġene iaġo. Ema Iauka Veaġa na bene vaġa-veaġari.

17 Moġa lorinai Keriso Iesu ġena maġuri nuġanai aveiavini, Barau ġena vetuġunaġi aiaġo-vinini nuġanai.

18 Kara boruna ta guruġana au asi baveini, senaġi kara au na akiraġiato ema aveiato ġerina, kara Keriso na au ġeguna eveiato, benamo irau bese tarimari na Barau ġema-seġaġi-viniato, moġa moġo bakiraġiani.

19 Ġegu ġobata ema ġauvei tu Iauka Veaġa ġena seġuka na vetoġa boruri ema nuġa-farevaġi veiġari na evaġa-foforirito-ġoi. Moġesina nai Ierusalemna na aġeġeraġito, aiaġoto mo Iliriko tanona, Keriso ġena Vari Namona mabarana akiraġi-fofori ginikauato.

20 Au ġegu ura baregona vanaġivanaġi tu, Keriso roġosi roġo beġere ribaia gaburi ġana bana iaġo, Vari Namona bana ġobata-iaġia. Korana asi aurato, tarima ta na ġauvei evaġa-ruġaiato gabunai ma bana ġauvei-iaġo.

21 Senaġi ġegu ura tu, Buka Veaġai etoreato kavana bana vei, ekirani,
 “Ġia varina asi ġekira-vararito tarimari na beġene ġitaia, ema varina asi ġeseġaġiato tarimari na beġene ribaia.”

22 Moġesi nai nega ġutuma naiaġosi atoni, senaġi ama vedaġa-raġeni.

Paulo na Roma benea ġitaia boioġana etogato

23 Senaġi toma mainai au tu asi ġegu ġauvei gabuna ta maia, ema laġani ġutuma varau beġe iaġo nuġari ai, au ġegu ura baregona tu banasi raka-ġitami,

24 nai atuġamaġini, Spein ġana baiaġoni nai tu, basi ġitamini roġo. Maninana bavanaġini nai, atuġamaġini, basi raka-ġitamini, ma ġomi ġesi bita tanu-kotunani roġo. Moġa murinai aurani, ġomi na boġono vaġa-kavagu ġegu iaġoiaġo bana iaġo-vinia ġana.

25 Initoma tu roġo Ierusalemna ġana aiaġoni, Barau ġena tarimarima veaġari navaġa-kavari ġana.

26 Korana Makedonia ema Akaia tanori ai tu nuġari ma verereri ġesi Ierusalemni asi ġeri-ġari tarimari Barau ġena tarimarima veaġari vekaravari ai ġetanuni moġeri ġeri moni ġevaġa-vegogoto.

27 Ġia tu ma iakuri ġesi ġeri moni ġevaġa-vegogoto, ma mo tu Iuda tarimari ġeri ġabitore ġia ġeri ai ġevaġa-voiani. Korana bema irau bese tarimari Iuda tarimari ġeri namo

iauka rekenai dagarari gēgābirini nai tu, ġia tauġaniri rekenai farefarena maki Iuda tarimari ġesi beġe vare-barabararini. Korana ma ġeri ġābitore Iuda tarimari ġeri ai dainai.

²⁸ Be mai ġauvei maiġa bavaġa-koriani, ema bana riba-maoro mai moni tarimari korikori na beġene ġoitāġoa murinai vau, Spein ġana baiāġoni, ema ġomi maki basi raka-ġitamini ġegu iaġoiāġo nuġanai.

²⁹ Au ma ribagu ġomi ġemi ai baiāġosini nai, Keriso ġena vevaġa-namo barego lelevaġina baġabi-iaġosiani ġomi ġemi ai.

³⁰ Tarikaka-ġore, ġera Vereġauka Iesu Keriso aranai ema Iauka Veaġa ġena veuravini, ġita iatarai etoreani veuravinina, bakunai, au ġomi alaunaġimini: Au ġegu vekwaraġi ai boġono vaġa-kavaġu, iatagu ai Barau ġenai boġono ġauġau.

³¹ Boġono ġuriġuri, be Barau na Iudea nuġanai Keriso asi ġevaġa-moġoniani tarimari ġimari na bene vaġa-maġurigu, ema mo varevare dagarana Ierusalemāi Barau ġena tarimarima veaġari na beġene ġabi-raġea ma iakuri ġesi.

³² Be Barau ġena ura ilailanai ġomi ġemi ai ma iakugu ġesi bana iaġosi, ema mabarara bisini vevaġa-kokore.

³³ Maino Barauna ġomi mabarami sevimi ai bene tanu. Amen.

16

Paulo ġena vevaġa-namo guruġari

¹ Avaġa-ribamini, ġita tobara Foiġe tu beiaġosini. Ġia tu ekalesia ġena vetuġunaġi vavinena ta Kenkrea rubuna nuġanai.

² Anoġimini, Vereġauka aranai boġono ġabi-raġea, ekalesia o veaġa tarimari ġoġabi-raġerini dabarari korikoriri ai. Ema ma ġena ura dagarari ġomi ġemi ai nai, boġono vinia. Korana ġia ġena vevaġa-kava maki barego lelevaġi tarimarima ġutuma ġeri ai. Au maki evaġa-kava barego-lelevaġiguto.

³ Priskila ema Akwila au ġegu vevaġa-namo boġono viniri. Ġia tauri ruarua tu au ġesi ġauvei sebona moġo ġaveiani Keriso Iesu ġena ġauvei nuġanai.

⁴ Ġia tauri ruarua tu au uragu ai be dori ġevaġi-maserito. Au ema tanobara iraurau ai ġetanuni ekalesiari ġema iaku tu asikei ġia tauri ruarua ġeri ai.

⁵ Ġia ġeri numai ġeraka-vegogoni ekalesiana maki boġono vaġa-namori.

Au ġatagu namona Epeneto au ġegu vevaġa-namo boġono vinia. Ġia tu Keriso murinai eraka-guineto Asia tanobarana nuġanai.

6 Maria au ġegu vevaġa-namo boġono vinia. Ġia tu ġomi urami ai evekwaragi-baregato.

7 Au garagaragu Androniko ema Iunia au ġegu vevaġa-namo boġono viniri. Ġia tu au ġesi dibura numai ġatanu-vegogoto. Apostolo mabarari vekaravari ai ġia tauri ru-rua tu ġerevaġi, ema ġia tu Keriso ġena maġuri nuġanai ġeberetoġa-guineto, muriri ai vau au ama bere-toġato.

8 Ampliato au ġegu vevaġa-namo boġono vinia. Vereġauka ġena maġuri nuġanai ġia tu au ġatagu korikori.

9 Urebano au ġegu vevaġa-namo boġono vinia. Ġia tu ġita ġesi taġauvei-vegogoni tarimana Keriso ġena maġuri nuġanai. Au ġatagu namona Stakis au ġegu vevaġa-namo boġono vinia.

10 Apele au ġegu vevaġa-namo boġono vinia. Ġia tu moġoni veġata Keriso ġena maġuri nuġanai eruġa-gwaġiġini.

Aristobulo ġena numa tarimari mabarari ġegu vevaġa-namo boġono viniri.

11 Au garagaragu Herodion ġegu vevaġa-namo boġono vinia.

Narakiso ġena numa tarimari deidei Vereġauka ġena doġoro tarimari ġegu vevaġa-namo boġono viniri.

12 Trifena ema Trifosa au ġegu vevaġa-namo boġono viniri. Maniġeri vavine Vereġauka ġena ġeġauvei-vekwaragi.

Au tobagu namona Peresi ġegu vevaġa-namo boġono vinia. Mani vavine maki Vereġauka ġena eġauvei-vekwaragi.

13 Rufo ma sinana ġesi au ġegu vevaġa-namo boġono viniri. Rufo tu Vereġauka na eġabi-viriġiato ġena vetuġunaġi taunai bene iaġo, ma sinana tu au sinagu ai eiaġoto.

14 Asinikrito, Flegon, Hemes, Patroba, Hemas ema tarikaka tari ġia ġesi ġetanuni maniġeri ġegu vevaġa-namo boġono viniri.

15 Filologo, Iulia, Nereus ma tobana, e Olimpasi, ema Barau ġena tarima veaġari ġia ġesi ġetanuni mabarari ġegu vevaġa-namo boġono viniri.

16 Karomi tata vetarikaka verauna na boġono vaġa-namori Keriso ġena ekalesia mabarabarari na ġemi vevaġa-namo beġe tuġu.

Velaunaġi tari

17 Tarikakagu mabarami, alau-naġimini, boġono boġe-ġotoġoto, vetavi-kirakira veġari ġeveirini tarimari ema ġomi ġemi veġabidadama ġefatafata-ġaurini, dia ġomi na ġoġabirito vevaġa-ribari na. Maniġeri tarima seviri ġana asi boġono raka-kavi.

18 Korana maniġeri tarima tu dia ġita ġera Vereġauka Keriso ġena vetuġunaġi ġeiaġo-viniani, a ġia tauġaniri ġeri ura

veiḡari ḡeveirini. Ġia tu ḡeri guruḡa meriḡa-meriḡari na ema ḡeri guruḡa ginikau-ginikau na asi iaunegari tarimari ḡeri tuḡamaḡi ḡeḡofa-darererini.

¹⁹ Tarimarima ḡutuma na ḡomi ḡemi seḡaḡi varina varau ḡeseḡaḡiatio. Moḡa lorinai au ḡegu verere asikei ḡomi ḡemi ai. Senaḡi au aurani, veiḡa namori boḡono riba-ginikauri, ma veiḡa rakavari asigina ḡinavaḡi boḡono veiri.

²⁰ Maino Barauna na nega kotuna moḡo benamo Satani ḡomi kwakumi fanafana na gaburenai befana-fatafataiani.

Ġita ḡera Vereḡauka Iesu ḡena namo ema varevare-bara ḡomi iatami ai bene tanu.

²¹ Timoteo, au ḡauvei karogu, ema au garagaragu Lukio, Iason ema Sosipata na ḡemi vevaḡa-namo guruḡari beḡe tuḡu.

²² Au, Teretio, Paulo ḡena guruḡa mai fefai batorea taugu, na maki Vereḡauka aranai ḡegu vevaḡa-namo atuḡu-iaḡosiani.

²³ Gaius na ḡemi vevaḡa-namo guruḡari betuḡu. Au tu ḡia na ḡena numai enariguni, ema ekalesia tarimari mabarari tu mainai ḡeraka-vegogoni.

Erasto, mai siti ḡena moni eḡita-ḡauani tarimana, ema ḡita tarikakara Kwatas na ḡemi vevaḡa-namo beḡe tuḡu.

[²⁴ Ġita ḡera Vereḡauka Iesu Keriso ḡena namo ema varevare-bara ḡomi iatami ai bene tanu.]

Barau vaḡa-raḡena guruḡari

²⁵ Barau sivaḡa-namoa, korana ḡia na ḡomi ḡemi veḡabidadama bevaḡa-kokore-iaḡirini au ḡegu Vari Namona, Iesu Keriso aḡobata-iaḡiani varina, ḡenana. Mai vari tu guineri laḡaniri na veḡata vekuretoḡa etanuto-ḡoi dagarana bema fofori.

²⁶ Maitoma moḡeri tu tanu-vanaḡivanaḡi Barauna ḡena guruḡa ilailanai peroveta tauri ḡeri toretore na ḡema vaḡa-foforirini, ma tama ribarini. Mai veiḡa ema vetoreto anina tu, tanobara mabarari na ḡia beḡene vaḡa-moḡonia ema beḡene seḡaḡi-vinia ḡana.

²⁷ Iaunega Barauna sebona kwarikwari sivaḡa-raḡea Iesu Keriso bakunai. Ġia marevana baregona bene tanu vanaḡivanaḡi. Amen.

PAULO ĜENA TORETORE GINIGUINENA KORINTO EKALESIARI ĜERI

1 Korinto vaĝa-foforina guruĝari

Korinto ekalesiana doĝorona tu Paulo ĝenana eĝorato (Apostolo 18). Ma mai fefa giniguinena Paulo na etoreato korana tu, Korinto ekalesiari fakari ai tu meto kota ĝeĝorato-ĝoi. Ma ĝia na Paulo ĝetore-viniato, ĝedanagiato, kamasi beĝene vei ĝetato. Moĝesi naima Paulo na mai fefai ĝeri vedanaĝi evaĝa-veŝeato (7:1; 8:1; 12:1; 16:1), ema mo deideiri ĝevei-rakavato-ĝoi moĝeri evaĝa-guruĝa-gwĝigirito ema ekalesia maĝurina korikorina tu aiĝesina ekira-vararito.

Paulo na mai fefa tu Efeso vanuĝa na etore-vinirito, mo tu Efeso ekalesiari vaĝa-toitoina evarivaririto taiminai. Mai fefa tu laĝani 53 ma 55 fakari nuĝanai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefai siri baregori tu karoa 1:30-31. Ma ĝena vevaĝa-riba guruĝari baregori ekiraĝirito tu maiĝeri: 1) Ekalesia doĝorona korikori vetoĝana boĝitaiani, ĝia tu Iesu Keriso ĝena vere o veĝitaĝau gaburenai ĝetanuni. 2) Barau ĝena ekalesia doĝorona korikori tu dia tarima o tanobara ĝena iaunegai ekalesia doĝorona beĝe ĝori-kauani, senaĝi Barau ĝena iaunegai ema seĝukai. 3) Ekalesia doĝorona korikori tu Barau na eboioĝaiato dabaranai moĝo beĝe tanuni. 4) Ekalesia doĝorona korikori tu Barau ĝena guruĝa beĝe korana-iaĝiani, ema Barau ĝena veuravini ai moĝo beĝe tanuni. Paulo na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Ekalesia nuĝanai vevare-kirakira eĝorato - karoa 1-4
2. Veĝa rakavari ekalesia nuĝanai - karoa 5-7
3. Kwaivakuku ĝevinirini bureĝari - karoa 8-10
4. Tomaraka-riĝo dabarana - karoa 11
5. Iauka Veaĝa ĝena varevare - karoa 12-14
6. Variĝisi-ĝenoĝoi - karoa 15
7. Guruĝa dokona - karoa 16

¹ Au Paulo, Barau ĝena urai ekeaguto, Keriso Iesu ĝena apostolo tarimagu ai bana iaĝo, ema ĝita tarikakara Sostene ĝesi tauma ruarua ĝemana mai fefa eiaĝosini,

² Barau ĝena ekalesia tarimami Korinto nuĝanai ĝotanuni ĝemi. Ĝomi tu Barau ĝena tarimarima, be Keriso Iesu nuĝanai varau evaĝa-veaĝamito, ma ĝomi Barau na ekeamito tu boĝono veaĝa uranai. Tarimarima mabarari gabu mabarari ai ĝetanuni ĝera Vereĝauka Iesu Keriso aranai ĝeĝauĝauni

tarimari maki, Barau na ġomi ġesi ekea-sebonamito, boġono veaġa uranai. Iesu Vereġauka tu ġia e ġita mabarara ġera Vereġauka.

³ Ġita Tamara Barau ema Vereġauka Iesu Keriso ġerina varevare-bara ema maino ġemi ai bene tanu.

Paulo na Barau etanikiu-viniao

⁴ Au na ġegu Barau vanaġivanagi atanikiu-viniani ġomi iatami ai, korana ġia ġena varevare-bara ġomi Keriso Iesu nuġanai ġotanuni tarimami evinimito nai.

⁵ Iesu Keriso ġesi ġosebonani nai, Barau na ġomi dagara mabarari ai varau bevaġa-taġami, guruġa kiraġikiraġi iaunegari mabarana ema tuġamaġi-faka mabarana maki evinimito.

⁶ Keriso varina maki ġomi nuġami ai tu varau emoġonito e ġemi veġabidadamai ġoruġa-gwaġiġini.

⁷ Moġesina naima ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena iaġoma roġo ġovaġa-noga-taġoani nuġanai tu, Iauka Veaġa ġena varevare tai tu asi ġorabuni.

⁸ E Barau na ġomi bevaġa-ruġa gwaġiġimini beiġoni mo magona. Be ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena vevaġa-kota ġaronai ġomi tu asi ġemi vei-rakava bene doġarimi.

⁹ Barau tu ma ġena vetuġamaġikau. Ġia na ġomi ekeamito, ġia Natuna Iesu Keriso ġita ġera Vereġauka ġesi boġono sebona moġo ġana.

Ekalesia nuġanai vevare-kirakira eġorato

¹⁰ Tarikakagu mabarami, au na ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso aranai anoġimini, aurani mabarabarami tu dagara sebona moġo boġono kiraġia, be tauġemi fakami ai asi boġono vevare-kirakira. Ġomi mabarami ġemi tuġamaġi ema ura sebonai moġo boġono tanu.

¹¹ Korana tarikakagu, ġomi varimi tu Kloe ġena numa tarimari na ġema-kiravaraguto, ġekirato, ġomi tu tauġemi moġo ġoveġare-veġareni fakami ai.

¹² Au na akiraġiani gabuna tu iniġa. Ta tu okirani, "Au tu Paulo murinai arakani." Ta tu okirani, "Au tu Apolos murinai arakani." Ma ta ma okirani, "Au tu Kefas, (mai tu Petero), murinai arakani." Ma ta maki ma okirani, "Au tu Keriso murinai arakani."

¹³ Keriso tu bevevare-kirakira, be doġoro ġutumai beiġo ba? Mo tu Paulo ġomi urami ai ġevaġa-satauroato ba? O Paulo aranai ġomi ġebabatisomito?

¹⁴ Au na Barau atanikiu-viniani, korana au na ġomi ta asi ababatisomito, a Krispo ema Gaius moġo ababatisorito.

¹⁵ Asi namo ġomi ta bokirani, "Ġai tu Paulo na ebabatisomato nai ġena mero ai ġiaġoto," botoni.

16 Moĝoni, Stefanas ma ĝena numa tarimari ĝesi maki au na ababatorito. Ma asi aribani, au na tarima kotari maki ma ababatorito ba asiĝina.

17 Au Keriso na etuĝuguto tu, dia bana babatiso ĝana, senaĝi Vari Namona bana ĝobata-iaĝia ĝana. Ma dia iaunega lelevaĝi tarimari ĝeri guruĝa maĝurinai bana ĝobata-iaĝia, korana Keriso ĝena satauro asi seĝukanai beiaĝoni garina.

Satauro Varina

18 Moĝoni, satauro varina mase dabaranai ĝerakani tarimari na tu asi ĝevaĝa-moĝoniani, ĝekirani tu vari babona ĝetoni. Senaĝi maĝuri dabaranai tarakani tarimara ĝerai tu Barau ĝena seĝuka satauro varina nuĝanai efororini.

19 Buka Veaĝa nuĝanai Barau tu maĝesi ekirani, “Au na iaunega lelevaĝi tarimari ĝeri iaunega tu asi tauri ai bavaĝa-iaĝorini, ema ĝeriba-vanaĝito tarimari ĝeri riba lelevaĝina bavaĝa-rakavarini.”

20 Be iaunega lelevaĝi tarimari tu ainai? Vevaĝa-riba e toretore tarimari tu ainai? Ribavanaĝi tarimari guruĝa ĝevaĝa-vevaĝirini tauri tu ainai? Barau na evaĝa-foforiato, mai tanobara ĝena iaunega tu babo veĝata.

21 Moĝoni, Barau ĝena iaunega tu fofori, korana Barau na guba ema tanobara eveirito mabarari na ĝena iaunega tu ĝevaĝa-foforiani, senaĝina tarimarima tauĝeri ĝeri iaunega na Barau asi ĝeribaiato. Moĝesina nai Barau ekirato, namona tu, satauro varina, tarimarima na ĝekira-baboani varina, ĝevaĝa-moĝoniani tarimari Barau na bene vaĝa-maĝuriri.

22 Iuda tarimari ĝeri ura baregona tu vetoĝa boruri beĝene ĝita, a Grik tarimari tu iaunega ĝeĝita-vetauni.

23 Senaĝi ĝai na tu Keriso, ĝevaĝa-satauroato tarimana, ĝaĝobata-iaĝiani, ĝia tu vevaĝa-maĝuri tauna. Ma mai vari Iuda tarimari ĝeri ai tu guruĝa rakavana e Grik tarimari ĝeri ai tu vari babona.

24 Senaĝi Barau na ekearito tarimari, Iuda tarimari e Grik tarimari, ĝita mabarara ĝerai Keriso tu Barau ĝena seĝuka ema Barau ĝena iaunega.

25 Barau ĝena veĝa tarimarima na ĝekira-babobaborini, moĝeri veĝa na tarima ĝeri iaunega evanaĝirini. Ema Barau ĝena veĝa tarimarima na moira-moirai ĝekiraĝirini, moĝeri na tarima ĝeri kokore evanaĝirini.

26 Tarikakagu mabarami, ĝovetuĝamaĝi-ĝenoĝoi, ĝomi tu aiĝesi tarimami Barau na ekeamito. Ĝomi tanobara iaunegana ĝesi bita vaĝa-vetovomini nai, ĝomi viravira moĝo ma

iaunegami, e ġomi viravira moġo ġoseġukato, ema ġomi viravira moġo ġemi bese tu vere.

²⁷ Senaġi Barau na tu mai tanobarai babo tarimari eviriġirito, benamo ġia ġerina mai tanobara ġena iaunega tarimari evaġa-maiakarito. Ema Barau na mai tanobarai moira tarimari eviriġirito, benamo ġia ġerina tanobarai kwalimu tarimari evaġa-maiakarito.

²⁸ Ema Barau na mai tanobarai tarima tari, asi ġeiavirini, ġeġita-fitoġarini e ġekirani, namo ta asi beġe vaġa-ġoraiani ġetoni tarimari, eviriġirito, benamo ġia ġerina tanobarai ġevaġa-raġerini tarimari asi tauri ai evaġa-iaġorito.

²⁹ Mo veġa eveiato korana tu, tarima ta ġia ġoiranai asi bene vetore-varaġevaraġe ġana.

³⁰ Ġomi ġemi maġuri tu Barau na Keriso Iesu ġesi evaġa-sebonaiato. Keriso Iesu tu Barau na eġabiato ġita ġera iaunegai evaġa-iaġoato. Keriso ġenana ġita tu Barau ġena vei-iobukaiobuka tarimara e Barau ġena veaġa tarimara, ema Barau na rakava nuġana na evoi-vaġirato, ma rakava toma tu asi seġukana ġita ġerai.

³¹ Moġa lorinai Buka Veaġai ekirani ilailana bitana tanu, ekirani, "Tarima ta eurani bene veiavi nai tu, Vereġauka na kara ġita iatarai eveiato veiavina moġo bene veiavi-iaġia."

2

¹ Tarikakagu mabarami, au ġomi ġemi ai aiaġosito, Barau ġena guruġa vekuretoġana ġemi aġobata-iaġiato tu, dia guruġa gwaġiġiri ai e ġegu iaunegai ġomi avaġa-guruġamito.

² Au ġomi ġesi roġo tatanuto-ġoi nai, au ġegu ura baregona aveiato tu, dagara ta tu asi bana kiraġia, senaġi Iesu Keriso moġo, o sikira, Iesu Keriso, ġevaġa-satauroato tarimana moġo bana ġobata-iaġia.

³ Au ġomi ġesi tatanuto-ġoi tu asi kokoregu, ma garigu ġesi, ema tauġanigu maki eġoġo-ġoġoato-ġoi.

⁴ Ema au ġegu guruġa e ġobata maki dia tarimarima ġeri iaunega guruġari na, senaġi au ġegu guruġa ema ġobata tu Iauka Veaġa seġukana avaġa-foforiato-ġoi.

⁵ Moġesi naima ġomi ġemi veġabidadama tu tarimarima ġeri iaunegai asi boġono vaġa-ruġari, senaġi Barau ġena seġukai boġono vaġa-ruġari.

Iauka ġenana eiaġomani iaunegana

⁶ Moġoni, Iauka rekenai ġefakirato tarimari tu, guruġa iaunegari avinirini. A maiġeri guruġa iaunegari tu dia mai tanobara ġena iaunegai o mai tanobara ġorikauri tarimari ġeri iaunegai; ġia ġeri iaunega tu mai ekorini.

7 Au na akiraġiani iaunegana tu Barau ġena iaunega vekuretoġana. Tarimarima ġerina tu ekure-toġaiato, senaġi ġia na mai tanobara roġosi roġo bere veia nuġanai, eġabitoreato, ġita na mareva baregona bitana ġabia uranai.

8 Mai iaunega vekuretoġana tanobara ġeġori-kauani tarimari na ta maki asi ġeribaiato. Korana bema beġere ribaia nai tu, mareva baregona Vereġaukana tu asi ġere vaġa-satauroa.

9 Senaġi Buka Veaġai ekirani ilailanai,
 “Ta matana na asi eġitaiato,
 ta seġana na asi eseġaġiato,
 ta ġena tuġamaġi asi etuġamaġi-fakaiato,
 moġa tu Barau na erovina-toreato,
 ġia beġe ura-viniani tarimari ġeri.”

10 Mai tu vekuretoġa dagarari, senaġi Barau na ġita ġerai tu evaġa-foforirito ġia Iaukana ġenana. Iauka tu dagara mabarari eragaġirini, Barau ġenai dagara dobu-masemaseri maki eragaġirini.

11 Vaġa-ilailana tarima ta na tarima boruna ġena tuġamaġi asi eribaiani. Asiġina. Mo tarima tauġena iaukana na vau ġia nuġanai tuġamaġi vekuretoġari eribarini. Barau maki moġesina, tarima ta na ġia ġena tuġamaġi asi eribaiani, senaġi Barau Iaukana na moġo eribaiani.

12 Ġita na tu dia mai tanobara iaukana taġabiato. Asiġina. Ġita tu Barau na etuġuato Iaukana taġabiato, Barau na varevare evini-kavarato, dagarari bitana riba-maorori ġana.

13 Maiġeri dagara tu dia tarimarima ġeri iaunegai ġevaġa-ribamani guruġari loriri ai ġakiraġirini. Senaġi mai tu Iauka Veaġa na evaġa-ribamani guruġari ilailari ai ġaguruġani. Iauka rekenai dagarari o guruġari tu Iauka Veaġa na evaġa-ribamani ilailanai ġakiraġirini.

14 Tanobara tarimana na Barau Iaukana ġenana dagara ta tu asi bedoġariani, korana ġia tanobara tarimana ġenai mo tu babo dagarari, ema asi maki beribarini, korana moġeri dagara mo tu Iauka Veaġa nuġanai ġetanuni tarimari na vau beġe ribarini.

15 Iauka Veaġa ġia nuġanai etanuni tarimana na, dagara mabarari beġita-ginikaurini e betuġamaġi-fakarini, senaġi ġia tauġena tu ta na asi beġita-ginikauani e asi beriba-maoroani.

16 Korana Buka Veaġa nuġanai maiġesi ekirani,
 “Deikara na Vereġauka nuġana eribaiani?
 Deikara na ġia besisiba-viniani?
 A Keriso ġena tuġamaġi tu ġita ġerai etanuni.”

3

Barau ġena vetuġunaġi tarimari

¹ Tarikakagu mabarami, au na ġomi аваġa-guruġamito-ġoi tu dia Iauka Veaġa na eguine-iaġirini tarimari kavana. Senaġi au na ġomi tu tanobara maġurinai ġetanuni tarimari kavana аваġa-guruġamito-ġoi. Mo negai ġomi Keriso ġena veiġa e maġuri nuġanai tu roġo raraka-raraka.

² Moġesi naima au na ġomi tu lata gorari ai aġubumito, a dia ġaniġani gwaġiġiri ai. Korana mo negai ġomi iauka ġaniġaniri gwaġiġiri ġaniġaniri ġana tu roġosi roġo boġoro barego-ginikau. Aba, initoma maki ġomi tu roġosi roġo boġoro barego-ginikau, roġo raraka-raraka iaukai;

³ korana ġomi tu roġo tauġanimi ġeri ura rakavari na ġeguine-iaġimini. Ġomi fakami ai mama e vevane tu roġo ġetanuni, mainana moġo evaġa-moġoniani ġomi tu mai tanobara tarimari ġeri maġuri ai roġo ġotanuni.

⁴ Ġomi tu roġo tanobara maġurinai ġotanuni, korana ġomi ta okirani, “Au tu Paulo ġena,” ma ta tu ma okirani, “Au tu Apolos ġena.”

⁵ Be Apolos tu dei? Ema Paulo tu dei? Ġia tauri ruarua tu vetuġunaġi tarimari koriri moġo, ġia ġerina ġomi Iesu ġovaġa-moġoniato. Ġai tauma ruarua tu Vereġauka na ġauvei tata evinimato.

⁶ Au tu avaroto, a Apolos na tu nanu na edairiato, senaġi Barau na tu evaġa-garaiato.

⁷ Moġesi naima evaroto tarimana e nanu na edairirito tarimana tauri ruarua tu asi arari, senaġi Barau ġereġana moġo, korana ġia na dagara evaġa-gararini.

⁸ Evaroni tarimana ema nanu na edairini tarimana tu ilaila moġo. Ġia tata ġeri ġauvei ilailari ai Barau na voiri bevinirini.

⁹ Ġai tu Barau ġesi ġaġauvei-sebonani tarimama, a ġomi tu Barau ġena vamoka; ġomi maki Barau ġena numa.

Barau ġena ġauvei tu numa ragaragana kavana

¹⁰ Barau na ġena namo e varevare-bara eviniguto ilailanai, au tu numa raga tarimagu namonai aiaġoto. Numa vaġa-ruġavaisina duġuna forena aragaiato (o kwakuri аваġa-ruġa ginikaurito), ma ta na tu iatanai numa eragaiani. Senaġi numa beġe ragaiani tarimari tata tu beġene venari, kamasi numa beġe ragaiani tu.

¹¹ Barau na Iesu Keriso tu numa vaġa-ruġavaisina duġuna forenai evaġa-iaġoato. Ma ta na numa vaġa-ruġavaisina duġuna boruna ta tu asi ma beragaiani veġata.

¹² Tarima tari na mai numa vaġa-ruġavaisina duġuna forena (o numa kwakuri) iatanai tu golo, silva o galasi foreri

beĝe ĝauvei-iaĝirini numa beĝe ragani nai, a tarima tari na ĝau, reĝi o biri beĝe ĝauvei-iaĝirini.

13 Ĝia tata ĝeri ĝauvei vetoĝari tu Vereĝauka ĝena Kota baregona ĝaronai vau bevaĝa-foforirini. Korana mo ĝauvei tu karava na bevaĝa-foforiani ema karava na tarima tata ĝeri ĝauvei betovo-naĝirini, moĝeri ĝauvei tu namori ba rakavari.

14 Bema tarima ta na mo numa vaĝa-ruĝavaisina duĝuna forenai eragaiato numana tu karava na asi beĝaraiani nai, ĝia tu voina namona beĝabiani.

15 Bema ĝena numa karava na beĝaraiani tarimana tu, ĝena ĝauvei mabarari tu beĝe rekwa-rekwani, ĝia ĝereĝana moĝo bemaĝurini. Senaĝi ĝia tu noĝa moĝo karava na beraga-maĝurini.

Ĝomi tu Barau ĝena Rubu Veaĝa

16 Ĝomi asi ribami, ĝomi tu Barau ĝena Rubu Veaĝa ema Barau Iaukana tu ĝomi nuĝami ai etanuni, ei?

17 Bema tarima ta na Barau ĝena Rubu Veaĝa bevaĝa-rakavaiani nai, ĝia maki Barau na bevaĝa-rakava kwaikwa-iani, korana Barau ĝena Rubu tu veaĝa, ema ĝomi tu ĝia ĝena Rubu Veaĝa.

Tarimarima asi boĝono vaĝa-veiaviri

18 Tarima ta ĝena tuĝamaĝi na asi bene ĝofaia. Bema tarima ta ĝomi fakami ai etuĝamaĝini, ĝia tu ma iaunegana mai tanobarai, ĝia tu babo tarimanai bene iaĝo, be bene iaunega.

19 Korana mai tanobara iaunegana Barau ĝoiranai tu iaunega babona. Buka Veaĝai ekirani kavana, ekirani, “Barau na iaunega tarimari tauĝeri ĝeri iaunega rakavari nuĝari ai eĝabi-taririni.”

20 Ema Buka Veaĝai maki ma ekirani, “Vereĝauka ribana, iaunega tarimari ĝeri tuĝamaĝi tu asi tauri, koriri moĝo.”

21 Moĝesi naima, tarima ta na tarimarima tu asi bene vaĝa-veiaviri. Korana dagara mabarari tu ĝomi ĝemi.

22 Paulo e Apolos ema Petero; mai tanobara mabarana tu ĝomi ĝemi, maĝuri e mase, maitoma ĝefoforini dagarari ema ĝoirai vau beĝe iaĝomani dagarari; mabarari tu ĝomi ĝemi.

23 A ĝomi tu Keriso ĝena, ema Keriso tu Barau ĝena.

Vereĝauka tauĝena na ĝena vetuĝunaĝi tarimari ĝeri maĝuri evetau-ginikaurini

4

1 Moĝesi naima ĝomi na ĝai boĝono tuĝamaĝima, ĝai tu Keriso ĝena vetuĝunaĝi-iaĝovinina tarimama, ema Barau ĝena vekuretoĝa dagarari ĝitaĝauri tarimama.

² Farefare ġeviniani bene ġita-ġauri ġetoni tarimana ġena biaguna ġena ura baregona, ġia tu ma vetuġa-maġikauna ġesi farefare bene nariri.

³ Au tu kamasi ġotoni? Au tu asi atuġamaġini, ġomi na au boġo vetau-ġinikauguni o tarimarima ġeri Kota maġurina i beġe vetau-ġinikauguni ba asiġina. Au tu tauġegu maki asi avevaġa-maoroni.

⁴ Au tauġegu avetuġamaġini, ġegu rakava ta asi atuġamaġi-doġariani. Senaġi asi akirani, au tu asi ġegu vei-rakava. Vereġauka na moġo au eġita-ġinikauguni.

⁵ Moġesina naima Vereġauka roġosi bene iaġoma e ġena vevaġa-kota ġarona roġosi bene ġabia nuġanai, maitoma tu tarima ta asi boġono vetau-vinia. Vereġauka na mukuna furufuru ai vekuretoġa dagarari mabarari mamai betore-rosirini, ema tarimarima ġeri tuġamaġi loruri ġutunai ġetanu-vekuretoġani maki bevaġa-foforirini. Mo ġaro ai Barau na tata bevaġa-raġerini ġeri veiġa loriri ai.

⁶ Tarikakagu mabarami, maiġeri guruġa au tauġegu ema Apolos ġema bavaġa-vetovori, korana tu ġomi namo boġono doġari uranai. Be, ġai ġemana maiġa boġono ribaia, “Buka Veaġai ġetoreato guruġana asi boġono vanaġia.” Monana tarima sebna ta moġo asi boġo vaġa-veiaviani e ta asi boġo kira-fitoġaiani.

⁷ A ġoi tu deikara na tarima baregomu ai etoremuto tarimarima mabarari fakari ai? Ġoi ġemu dagara mabarari tu dia Barau na evinimuto? Bema ġoi na Barau ġenana odoġaririto nai tu, kara dainai ovekokorokuni, noġa dia Barau ġenana oġoitaġoato dagarana oveini?

⁸ Ġomi tu ġoura-vinirini dagarari na varau boġo vonuvonu-raġe. Ġomi tu varau boġo taġa-ġosi. Ġai tu ġomi na boġo vanaġima, korana ġomi tu varau boġo kini, be ġoveġitaġauni. (Ġomi tu noġa moġo Keriso varau bere iaġoma-ġenoġoi kavana ġoveini). Au ġegu ura barana sebna, ġomi tu moġoni boġoro kini, be ġai maki ġomi ġesi bitara kini-sebna. (Korana boġono riba, Keriso ma beġenoġoi-iaġomani nai, ġai maki ġomi ġesi bita kinini).

⁹ Senaġi au atuġamaġini tu maiġesi: Barau na ġai apostolo tu gabi tarimamai etoremato, mai tanobarai asi beġene ġitaleama e asi beġene iavima gabunai etoremato. Ġai tu noġa tarima kotari, Kota na evaġa-moġonirini beġene vaġi-maseri etoni, benamo ġeġabirini, ġutuma-bara ġoirari ai ġevaġa-ruġa-rosirini, beġene ġitari vau beġene vaġiri ġetoni kavana. Ġai maki Barau na mai tanobara mabarana nuġanai etore-rosimato, aneru e tarimarima ġoirari ai.

10 Ĝai tu babo Keriso ĝaramanai bene, a Keriso nuĝanai ĝomi tu iaunega. Ĝai tu asi kokorema, a ĝomi tu ma kokoremi. Ĝomi tu ĝeguba-kaumini, a ĝai tu asi ĝegubakaumani.

11 Ĝai ĝatanu-iaĝomani mo toma tu ĝavito-maseni e ĝananu-maseni; dabuĝa rakavari na ĝavedabuĝani; ĝekwarimani; ema asi ĝema tanutaĝo numari.

12 Ĝai tu tauĝema ĝimama na ĝaĝauveini. Tarima na ĝekira-fitoĝamani nai, ĝai na tu ĝavaĝa-namorini; ĝevaĝa-midigu midigumani e ĝelai-lausilausimani, senaĝi ĝaruĝa-gwaĝiĝini moĝo, voiri asi ĝaveirini.

13 Ĝai arama tu ĝevaĝa-rakavarini, a ĝai na tu ĝavaĝa-guruĝa ginikaurini. Ĝai tu tanobara ĝena momo ai ĝaiĝoto, e tanobara na eruĝamani asi eĝabi-raĝemani beiaĝoma mo toma.

14 Au na maiĝeri mabarari atorerini tu, dia ĝomi navaĝa-maiakami ĝana, senaĝi ĝomi tu au natugu, aura-vinimini tarimami, naima akiravara-toreĝaumini.

15 Aba, Keriso nuĝanai ĝevaĝa-ribamini e ĝeĝori-kaumini tarimari tu betaĝu 10,000, senaĝi tama tu asi vovoka ĝomi fakami ai, sebona moĝo. Korana Vari Namona ĝenana au tu ĝomi tamami ai aiaĝoto Keriso Iesu nuĝanai.

16 Moĝesi naima au na ĝomi alaunaĝimini, au boĝono tovtovogu.

17 Moĝa lorinai maki au na Timoteo ĝomi ĝemi ai atuĝu-iaĝosiato. Ĝia Vereĝauka nuĝanai tu au natugu e auravini-rakavaiani, ema ĝia tu Vereĝauka ĝena ĝauvei evei-ĝitakauani ma vetuĝamaĝikauna ĝesi. Ĝia na au Keriso Iesu nuĝanai aiĝesi atanuni maĝurina ma bekira-varamini, gabu e rubu mabarari ai avevaĝa-riba iaĝirini ilailari ai.

18 Ĝomi tari tu ĝovekokorokuni, noĝa moĝo au ĝomi ĝemi ai tu asi baiĝosini noĝa ĝoveini. Ĝomi garimi aveini ĝotoni.

19 Senaĝi bema Vereĝauka ĝena ura nai tu, ĝemi ai baiĝosi-ĝarimoĝini. Benamo au baiĝosini vauro, maniĝeri tarima ĝeri vekokoroku guruĝari ema ĝeri seĝuka basi ribarini.

20 Korana ainai Barau na ĝena Basileia o veĝitaĝau evaĝa-ruĝaiani, monai tu dia guruĝa korina ĝesi moĝo efoforini. Asiĝi. Barau ĝena veĝitaĝau tu ma seĝukana ĝesi efoforini.

21 Ĝomi na tu aiĝa ĝoura-viniani? Au ĝomi ĝemi ai tu ma kwarigu ĝesi bana iaĝosi, ba veuravini ai ema manau ai, ei?

5

Veĝa rakavari Korinto ai

1 Ma aseĝaĝini, ĝekirani, ĝomi fakami ai mata-boraĝa maĝurina eĝorani. Mai mata-boraĝa maĝurina ĝomi fakami ai eĝorani tu Barau asi ribari beseri fakari ai maki asi eĝorani

veiġana. Au ġekiraguni, tau ta na sinana raġetaġona eġabiani, benamo ġaraġonai evaġa-iaġoani, egena-viniani.

² Ma nuġanai ġomi tu ġovekokorokuni. Ġomi tu nuġami taġi na beġere vonu, be moġesi eveini tarimana tu ġomi fakami na boġoro tuġu-veġitaia.

³ Aba, au tauġanigu ġomi vekaravami ai tu asiġina, senaġi iaukai au tu ġomi vekaravami ai maniġegu. Be mai veiġa eveiani tarimana tu au na varau bavaġa-maoroa, au tauġani ai ġomi ġesi maninai mani ġegu bara vaġa-maoroa ilailanai.

⁴ Ġomi ġera Vereġauka Iesu Keriso aranai ġoraka-vegogoni, ema au iaukagu maki ġomi vekaravami ai nuġanai, ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena seġukai,

⁵ ġomi na maniġesi eveini tarimana tu Satani boġono vinya, tauġanina bene vaġa-rakavaia uranai bene. Moġesina boġono veia, be Iesu Vereġauka ġena ġenoġoi ġaronai ġia iaukana tu bene maġuri.

⁶ Ġomi ġoveiavini tu asi namo. Ġomi asi ribami farao evaġa-tubuani muramurana misina na farao mabarana evaġa-tubuani?

⁷ Moġesina naima farao evaġa-tubuani muramurana guinena mabarana ġemina boġono tore-veġitaia, be ġomi tu beredi variġuna asi farao evaġa-tubuani muramurana beredinai boġono iaġo. Au ribagu, ġomi tu moġoni beredi variġuna, dia farao evaġa-tubuani muramurana ġesi ġevei-sebonamito beredina. Korana Keriso tu moġoni ġita ġera mamoe natuna ginitaġo ġana. Ġia tu ġita urarai ginitaġo ġana ġevaġiato.

⁸ Moġa lorinai Rubu Veaġa verekona bitana ġabi-gwaġiġia, senaġi dia farao evaġa-tubuani muramurana guinena ġesi. Mai veiġa tari ilailana tarima vaġa-rakavari tuġamaġiri e veiġa rakavari tu farao evaġa-tubuani muramurana kavana, be maiġeri maki bitana tore-veġitari Rubu Veaġa verekona bita ġabi-gwaġiġiani nai. Ġita na Rubu Veaġa verekona bita ġabi-gwaġiġiani nai tu, dia farao evaġa-tubuani muramurana ġesi ġevei-sebonaiani beredina ġesi. Moġa tauna tu, ma moġonira ġesi ema moġoni ai bitana ġabia.

⁹ Fefa tai au na ġomi atore-vinimito nuġanai akiramito, mata-boraġa tarimari ġesi tu asi boġono vekako.

¹⁰ Moġesi atore-vinimito nai, au na tu dia ekalesia murikanai ġetanuni tarimari akiraġirito, au iniġesi tu asi akirato, ġekima-rakaoni, o ġemata-ġaniġanini, o ġofaġofa veiġari ai ġeverarini, o kwaivakuku ġetoma-rakariġo vinirini tarimari ġerina tu boġono rakaveġita-moġovaġi. Korana bema maiġeri tarima ġerina ġoveġita-moġovaġi boġo toni nai tu, mai tanobara boġo iaġuiani.

¹¹ Senaḡi toma au na atore-vinimini tu, akirani, deikara ekirani, ḡia tu tarikaka veḡabidadama nuḡanai, senaḡi ḡia tu ekimani o emata-ḡaniḡanini, o babarau etoma-rakarīḡo vinirini, o tarimarima ḡeri maḡuri ekiraḡi-rakava rakavarini, o niuniu tarimana, o ḡofaḡofa veīḡari eveirini tarimana ḡesi asi boḡono vekako. Maīḡesi tarimari ḡesi tu asi maki boḡono ḡani-vegogo.

¹²⁻¹³ Au tu asi ḡegu ḡauvei ta ekalesia murikanai ḡetanuni tarimari au na bavaḡa-maororini. Barau na vau bekota-vinirini. Senaḡi ḡomi tu ma ḡemi maoro ekalesia nuḡanai ḡetanuni tarimari boḡo vaḡa-maororini. Buka Veaḡa ekirani ilailanai, “Vei-rakava tarimana ḡomi fakami na boḡono tore-veḡitaia!”

6

Vekotavini ekalesia karomi ḡesi

¹ Bema ḡomi ta ekalesia karomu ta ḡesi ḡoveḡare-veḡareni nai, kara dainai tu Barau asi ḡekorana-iaḡiani Kota seḡaḡi tarimari ḡeri ai oa samaniani, ḡia beḡene vevaḡa-maoro ḡana, a Barau ḡena tarimarima veaḡari ḡeri ai mo meto tu asi ḡoḡabi-iaḡoani vei-maorona, ei?

² Ḣomi asi ribami, tanobara maḡurinaḡi ḡetanuni tarimari tu Barau ḡena tarimarima na beḡe vaḡa-maororini? Karase nai ḡomi na mai dagara misiri tu asi ilaila tauḡemi na ḡemi vegogo ai boḡo vaḡa-maororini?

³ Ḣomi asi ribami, ḡita na tu aneru bita kota-vinirini? Bema moḡesi bita veini nai tu, atuḡamaḡini, mai vanaḡivanaḡi tatanu-iaḡiani maḡurina dagarari maki bita vetau-ginikaurini riba.

⁴ Ḣoḡitaiani, bema mai vanaḡivanaḡi tatanu-iaḡiani maḡurina dagarari ḡita na bita vetau-ginikaurini, karase nai tu Barau asi ḡekorana-iaḡiani Kota tarimari ḡeri ai ḡoiaḡoni, ḡemi beḡene vevaḡa-maoro ḡotoni.

⁵ Maīḡesi akirani tu ḡomi beḡene maiakami ḡana. Moḡoni korikori, ḡomi fakami ai iaunega tarimana sebona ta maki asiḡina ḡinavaḡi moḡo, be ḡia na tarikakana vekaravari ai mani meto misina asi bevaḡa-maoroani, ei?

⁶ A ḡomi tu ekalesia karona ta na karona ta eḡori-kotaiani, ma tauri ruarua tu ḡeiaḡoni, Iesu asi ḡevaḡa-moḡoniani tarimari ḡoirari ai ḡea ruḡa-tarini, ḡekota ḡana.

⁷ Moḡoni, ḡomi tauḡemi moḡo vekaravami ai ḡoveḡori-kotani tauna korikori tu, ḡomi ḡemi veḡabidadama maḡurina na tu moḡoni boḡo keto-korikori. Karase nai tarikakami tari na ḡevaḡa-rakavamini nai tu, asi moḡo ḡoḡabi-raḡerini? Kara

dainai ġofaġofai ġemi farefare ġeverarimi ġetoni nai tu, asi moġo ġoġabi-ragerini, ei?

⁸ A ġomi tu tarikakami ġesi tauġemi moġo ġofaġofai ġoveverarini e ġovevaġa-rakavani.

⁹ Ġomi asi ribami, veiġa iobukaiobukari asi ġeveini tari-mari na Barau ġena Basileia tu asi beġe ġaunaiani. Tauġemi nuġami na asi beġene ġofami. Korana tu ġekimani tarimari, kwaivakuku ġetoma-rakarigorini tarimari, veġura-vanaġi tarimari, tau tu tau karori ġesi ġekimani, ema ġeġigiraġeni tauġeri karori ġesi maiaka veiġari beġene vei ġetoni tarimari,

¹⁰ ġelemani tarimari, ġemata-ġaniġanini tarimari, niuniu tarimari, ġofaġofa veiġari ai ġeveverarini tarimari, ema tari-marima ġeri maġuri ġekiraġi-rakava rakavarini tarimari na Barau ġena Basileia tu asi beġe ġaunaiani.

¹¹ Ma ġomi kotari guinenai tu moġesi ġoveito-ġoi tarimami. Senaġi ġomi tu ġita ġera Barau Iaukana na Iesu Vereġauka aranai varau eġuriġimito, evaġa-veaġamito, ema asi ġemi vei-rakava etato.

Ġita tauġanira tu Iauka Veaġa ġena tanu numana

¹² Ta bekirani, “Dagara mabarari au ġegu ai tu asi taravatu,” betoni. Ġomaoroni, senaġi dia mo dagara mabarari ġerina ġomi namo boġo doġarini. Dagara mabarari au ġegu ai tu asi taravatu, senaġi asi namo au dagara ta na beġori-kauguni, benamo ġena tuġu-rakaorakao tarimanai baiaġoni.

¹³ Ma ta bekirani, “Ġaniġani tu sinaġe ai bene tanu ġana e sinaġe tu ġaniġani ġana.” Mai tu moġoni! Senaġi ġaniġani e sinaġe tu Barau na tauri ruarua bevaġa-rakavarini. Ġita tauġanira Barau na eveiato tu dia tarimarima na bitana kima-iaġia ġana. Asiġina. Barau na tauġani tu Vereġauka ġena eveiato, ma Vereġauka maki tauġani ġena Vere.

¹⁴ Barau na Vereġauka mase na evaġa-variġisi ġenoġoiato, ema ġita maki mase na bevaġa-variġisi ġenoġoirani, Barau tauġena ġena seġuka na.

¹⁵ Ġomi asi ribami, tata tauġanimi tu Keriso tauġanina koturikoturi, ei? Ma Keriso tauġanina koturikoturi moġeri tu naġabiri, be mata-boraġa tarimari tauġaniri ai navaġa-iaġori? Asiġina ġinavaġi!

¹⁶ Ba ġomi tu asi ribami, mata-boraġa vavinena ġesi evekafani tarimana tu mo mata-boraġa vavinena ġesi sebonai ġeiaġoni? Korana Buka Veaġa nuġanai Barau ekirato, “Mo tarima ruarua tu tauġani sebonai moġo beġe iaġoni.”

¹⁷ Senaġi Vereġauka ġenai bekafakauni tarimana tu Vereġauka ġesi iauka sebonai beġe iaġoni.

18 Mata-boraġa maġurina ġenana boġono raka-veġita. Veġa rakava mabarari tarimarima na ġeveirini tu tauġani murikana moġo rakavana, senaġi ekimani tarimana tu tauġena tauġanina nuġanai evei-rakava viniani.

19 Ba ġomi tu asi ribami, ġomi tauġanimi tu Iauka Veaġa ġena Rubu Veaġa, ma Iauka Veaġa tu ġomi tauġanimi nuġanai etanuni, ei? Mani Iauka Veaġa tu Barau na evinimito, moġa lorinai ġomi tu dia tauġemi ġemi, senaġi ġomi tu Barau ġena.

20 Ġomi tu Barau na voimi varau eveirito, evoi-ġenoġoimito, be tauġanimi tu Barau ġena. Moġa lorinai tauġanimi na Barau boġono vaġa-raġea.

7

Veġaraġo guruġari

1 Maitoma tu ġemi fefai au ġotore-viniguto guruġari ma navaġa-voiri. Tau ta asi eveġaraġoni tu namo.

2 Senaġi kima veġana eġorani lorinai, namona tu tau tata tauġeri ġaraġori sebori sebori beġene ġaraġo, e vavine tata maki tauġeri ġaraġori sebori sebori beġene ġaraġo.

3 Tau tauġanina tu ġaraġona ġena, be tauġanina ġaraġona ġenai asi bene koua, a ġaraġona ġena ura bene veiri. Vavine maki moġesi, tauġanina tu ġaraġona ġena, be tauġanina ġaraġona ġenai tu asi bene kou-ġaua, a ġaraġona ġena ura bene veiri.

4 Veġaraġo vavinena tu asi ġena maoro ġia tauġena tauġanina ġenai, a ġaraġona tauna moġo ma ġena maoro ġia tauġanina ġenai. Veġaraġo tauna maki moġesina, ġia tu asi ġena maoro ġia tauġena tauġanina ġenai, a ġaraġona vavinena moġo ma ġena maoro ġia tauġanina ġenai.

5 Ġoveġaraġoto tarimami tu ġaraġomi ġeri ai tauġanimi asi boġono kouri. Senaġi taumi ruarua nuġa sebonai boġo kirani, ġoġaniveaġa e ġoġauġau boġo toni, moġa uranai vauro mo negai boġono tanu-faka. Senaġi moġa bekorini murinai tu, ma boġono gena-vegogo maia. Moġesi boġono vei, be Satani na asi ġovevaġa-gwaġiġi-iaġiani gabunai asi bene ribaġanimi.

6 Maiġesi aguruġani tu, ġomi navaġa-kavami ġana moġo, dia taravatu atoreani, akirani, boġono veia veġata atoni.

7 Korana au ġegu ura baregona ġomi tau mabarami tu au kavana boġoro vei, asi boġoro veġaraġo. Senaġi Barau na tau tata varevare eviniato, tau ta ġena varevare tu bene veġaraġo, ma ta ġena tu asi bene veġaraġo.

8 Au na asi ġaraġori tarimari ema ġaraġori ġemaseto tarimari tu akirarini: Ġia tu gora, asi beġene veġaraġo, beġene tanu moġo au kavana.

⁹ Senaḡi bema ḡia asi ilaila beḡe vevaḡa-gwaḡiḡini nai tu, benamo beḡene veḡaraḡo. Korana beḡe veḡaraḡoni tu namo, a asi namo kima veḡiḡari nuḡari ai karava noḡa beḡene ḡara.

¹⁰ A Veḡaraḡo tarimami tu mai taravatu avinimini. Senaḡi mai tu asi au ḡegu taravatu. Asiḡina. Mai tu Iesu Vereḡauka ḡena taravatu ḡomi ḡemi: Veḡaraḡo vavinena na ḡaraḡona asiḡina ḡinavaḡi bene dobi-kwaneana.

¹¹ Senaḡi irau ḡaraḡona bedobi-kwaneani nai tu, bene tanu-gora moḡo, a asiḡina tu, ḡaraḡona ḡesi ma beḡene veḡaraḡo-ḡenoḡoi. Ema veḡaraḡo tauna na maki ḡaraḡona asiḡina ḡinavaḡi bene dobi-kwaneana.

¹² Tarima kotari ḡeri ai tu nakira, -mai tu au moḡo ḡegu guruḡa dia Vereḡauka ḡena guruḡa, -bema veḡabidadama nuḡanai tarikaka ta ḡaraḡona vavinena tu Iesu asi evaḡa-moḡoniani vavinena, senaḡi ḡena ura ḡaraḡona tauna ḡesi beḡene tanu-vegogo nai, mo tau na ḡaraḡona vavinena asi bene dobi-kwaneana.

¹³ Ema bema vavine ta ḡaraḡona na Iesu tu asi evaḡa-moḡoniani, senaḡi eurani ḡaraḡona vavinena ḡesi beḡene tanu-vegogo, mo vavine na ḡaraḡona asi bene dobi-kwaneana.

¹⁴ Korana Iesu asi evaḡa-moḡoniani tauna tu ḡaraḡona vavinena ḡenana moḡo veiareva etanuni, ema Iesu asi evaḡa-moḡoniani vavinena tu ḡaraḡona tauna ḡenana moḡo veiareva etanuni. Bema asiḡina nai tu, toma ḡomi natumi Barau ḡoiranai tu asi veiareva, senaḡi ḡia toma tu veaḡa.

¹⁵ Senaḡi bema Iesu asi evaḡa-moḡoniani tauna o vavinena ḡaraḡona ḡenana bedobini nai tu, namo bene dobi, bene raka. Mo Iesu evaḡa-moḡoniani tauna o vavinena mai dabarai tu befakani, meto ta asi beḡwaiyani. Barau na ḡomi ekeamito maino ai boḡono tanu.

¹⁶ Ḡoi veḡabidadama vavinemu tu kamasi ḡoi oribani, ḡoi na ḡaraḡomu vei-rakava nuḡana na bovaḡa-maḡuriani? O ḡoi veḡabidadama taumu tu kamasi ḡoi oribani, ḡoi na ḡaraḡomu vei-rakava nuḡana na bovaḡa-maḡuriani?

Barau na ekeamito ilailanai boḡono tanu

¹⁷ Ḡomi tata Iesu Vereḡauka na evinimito ilailari ai ema Barau na tata ekeamito ilailari ai moḡo boḡono tanu. Au na tu mai taravatau misina ekalesia mabarari avaḡa-ribarini.

¹⁸ Bema tau ta tauḡanina kefina ḡelama-vaḡiato murinai vau, Barau na ekeaiato nai tu, kefina asi ma bene inu-ḡaua, benamo ḡelamaiato fauna bene kure-toḡaia. Ema bema tau tauḡanina kefina roḡosi beḡene lama-vaḡia nuḡanai, Barau na ekeaiani nai tu, kefina asi beḡene lama-vaḡia maia.

19 Korana tu kefi-lamavaḡi tu asi anina ta, ema kefi asi lamavaḡi maki asi anina ta. Dagara baregona tu Barau ḡena taravatau guruḡari boḡabi-gigitaririni.

20 Tarimarima mabarari aiḡesina ḡetanuto-ḡoi nuḡanai, Barau na ekearito, moḡesi moḡo beḡene tanu.

21 Ḡoi Barau na ekeamuto neganai, ḡoi tu tuḡu-rakaorakao tarimamu asi voimu otanuto-ḡoi, ei? Asi ḡena rakava, namo moḡo. Moḡa tuḡamaḡi vekwaraḡina asi bono vei, senaḡi mani tuḡu-rakaorakao maḡurina beḡe tuḡu-vaḡimuni nai tu, bono ḡabi-raḡea.

22 Korana tarima ta roḡo tuḡu-rakaorakao tarimana nuḡanai, Barau na ekeaiato Vereḡauka ḡesi beḡene sebona, ḡia tu varau fakai etanuni, korana ḡia tu Vereḡauka ḡena tarima. Aba, tauḡani ai ḡia tu roḡo tuḡu-rakaorakao tarimana senaḡi. Moḡa ilailanai, asi tuḡu-rakaorakao tarimana o fakai etanuni tarimana Barau na ekeaiani tu Vereḡauka ḡena tuḡu-rakaorakao tarimana.

23 Gomi tu Barau na voimi varau eveito, evoi-ḡenoḡoimito. Be tarimarima ḡeri tuḡu-rakaorakao tarimami ai asi boḡono iaḡo.

24 Tarikakagu mabarami, ḡita tata aiḡesi tatanuto-ḡoi nuḡanai, Barau na ekearato, bena moḡesi moḡo Barau ḡesi bitana tanu.

Sisiba guruḡari gora ema vabu ḡeri ai

25 Ma roḡosi beḡene veḡaraḡo ḡuiatori e futuari ḡeri taravatu ta Vereḡauka na au tu asi eviniguto. Senaḡi au ḡegu tuḡamaḡi ai aḡitaiani guruḡana nakiraḡia, korana au tu Vereḡauka ḡena vevetuḡaḡwai moḡo etoreguto, guruḡa moḡoniri moḡo bana kiraḡiri ḡana.

26 Mai nega rakavari maḡeri meto baregori ḡeḡorani dainai, au atuḡamaḡini, tau tu toma ḡotanuni kavana moḡo boḡono tanu-iaḡo.

27 Ḡoi oveḡaraḡoto taumu tu, ḡaraḡomu dobi-kwanena tuḡamaḡina asi bono vei. A asi ḡaraḡomu meromu tu, ḡuiato asi bono vetau, ta noḡaraḡoa uranai.

28 Senaḡi bema ḡoi boa veḡaraḡoni maki namo, ḡoi na vei-rakava ta asi boveiiani. Ma ḡuiato beveḡaraḡoni maki namo, ḡia na vei-rakava ta asi beveiani. Senaḡi beḡe veḡaraḡoni tarimari tu ḡeri maḡuri nuḡanai meto vovoka beḡe doḡaririni. Ma au na tu mo meto ḡerina navaḡa-maḡurimi atoni.

29 Tarikakagu mabarami, au na kara akiraḡiani tauna tu iniḡa: Nega tu bekubi-rakava. Be, maitoma na besinaia beiaḡoni tu, veḡaraḡo tauri tu asi ḡaraḡori noḡa beḡene tanu.

30 Ema ḡetaḡini tarimari noḡa moḡo asi ḡetaḡini tarimari kavana beḡene tanu, e ḡeverereni tarimari noḡa moḡo asi

gēverereni tarimari, e farefare gēvoini tarimari tu farefare ta asi gēgāunaiani tarimari noḡa moḡo,

³¹ ema tarima na mai tanobara dagarari gēgāuvei-iaḡirini nai, moḡeri dagara tu asi beḡene ḡabiri dagara baregori ḡia ḡeri maḡuri nuḡari ai. Korana mai tanobara vetoḡana korikori tu varau ekori-iaḡoni.

³² Au asi aurani, mai tanobara dagarari na ḡemi tuḡamaḡi beḡene vaḡa-vonuri. Asi eveḡaraḡoto tarimana tu Vereḡauka ḡena dagara etuḡamaḡi-ḡutumarini, aiḡesi Vereḡauka iauna bevaḡa-namoani etoni.

³³ Veḡaraḡo tauna tu mai tanobara dagarari etuḡamaḡi-ḡutumarini, aiḡesi ḡaraḡona iauna bevaḡa-iakuani etoni.

³⁴ Moḡesina naima ḡia tu egabi-daḡadaḡani, tavi ta tavi ta na ḡeinuani. Veḡaraḡo vavinena ema asi kota maki ekimakarato ḡuiatona tu ma ḡeri irau. Asi ḡaraḡona vavinena tu Vereḡauka ḡena dagara betuḡamaḡi-ḡutumarini. Ḗia ḡena ura tu tauḡanina ema iaukana beḡene veaḡa Vereḡauka ḡena. Senaḡi veḡaraḡo vavinena tu tanobara dagarari betuḡamaḡi-ḡutumarini, aiḡesi ḡaraḡona iauna bevaḡa-iakuani etoni.

³⁵ Mai tu ḡomi bana vaḡa-kavami ḡana maiḡeri akiraḡirini, dia ḡomi akirakira-ḡaumini. Senaḡi mai tu au ḡegu ura ḡomi boḡono tanu-ginikau moḡo, e kara ta na asi bene koukou-ḡaumi Vereḡauka vetuḡunaḡina boḡo iaḡo-vinini nai.

³⁶ Bema tau ta etuḡamaḡini, kirakauna ḡuiatona, asi kota maki ekima-karato ḡuiatona, ḡenai ḡena veiḡa tu asi ro-roḡoto, ema ḡena ura kirakauna ḡenai ebarego-lelevaḡini, ma eḡitaiani asi ilaila bevevaḡa-gwaḡiḡini nai tu, tauri ruarua beḡene veḡaraḡo ḡena ura lorinai. Mo tu vei-rakava asi beveini.

³⁷ Senaḡi bema tarima ta nuḡana evaḡa-gwaḡiḡiani, ma dagara ta na nuḡana asi maki evaḡa-ḡariḡariani, e tauḡena tauḡanina ḡena ura etuḡamaḡi-fitoḡaiani, e tauḡena nuḡanai ekirato kirakauna, asi kota maki ekimato ḡuiatona, tu asi beḡaraḡoani, tarimana maki namo. Ḗia na maki veiḡa namona beveiani.

³⁸ Moḡesina naima tarima ta na kirakauna, asi kota maki ekima-karato ḡuiatona, beḡaraḡoani tu, veiḡa namona beveiani; senaḡi kirakauna asi beḡaraḡoani tarimana na tu, veiḡa namo lelevaḡina beveiani.

³⁹ Veḡaraḡo vavinena ḡaraḡona roḡo maḡuri etanuni nai, ḡia tu veḡaraḡo taravatuna na eḡabiani, be ḡaraḡona ḡesi moḡo beḡene tanu-vanaḡi vanaḡi. Ḗia tu ḡaraḡona be-maseni, monai vauro ḡia befakani. Be ḡia beurani, tau ta ḡesi ma ḡeveḡaraḡo betoni nai, beḡene veḡaraḡo asi

taravatuna. Senaġi Vereġauka evaġa-moġoniani tauna moġo bene ġaraġoa.

⁴⁰ Senaġi au ġegu tuġamaġi ai aġitaiani, ġia moġesi gora moġo betanuni asi ġaraġona nai tu beiaku-lelevaġini. Ema au aribani, au na maki Barau Iaukana aġabiato.

8

Kwaivakuku ġevarevare-vinirini bureġari bitana ġaniri ba asiġina?

¹ Mai tu kwaivakuku ġevarevare-vinirini bureġari guruġari ma aveini. Ġomi kotari ġokirani, “Ġita mabarara tu ma ġera riba.” Oba, mai tu moġoni. Senaġi ġita ġera riba na tu vekokoroku evaġa-ġoraiani, a veuravini na tu tarimarima evaġa-kokoreani.

² Bema tarima ta etuġamaġini, ġia na dagara ta eribaiato, mai tarima na kara bere ribaia dagarana korikorina tu roġosi roġo bere ribaia.

³ Senaġi Barau eura-viniani tarimana tu, Barau ma ribana ġia.

⁴ Moġa lorinai kwaivakuku ġevarevare-vinirini bureġari ġeri ai, au ġegu guruġa tu maġa: Ġita ribara, mai tanobara nuġanai kwaivakuku tu asi dagara ta e asi aniri. Ema Barau tu sebona kwariġutu moġo, ma ta tu asiġina maia.

⁵ Aba, mai ġekira-baraurini dagarari ġetanuni gubai o mai tanobarai, korana initoma maġeri barau e vere tu asisebo,

⁶ senaġi ġita ġerai tu, Tamara Barau tu sebona kwariġutu moġo, dagara mabarari tu ġia na evaġa-ġorarito, ema ġita maki ġia ġena tatanuni. Ema Vereġauka Iesu Keriso maki sebona kwariġutu moġo, ġia ġenana dagara mabarari ġeġorato, ema ġita maki ġia na maġuri evinirani nai, tamaġuri-tanuni.

⁷ Senaġi tarimarima mabarari maġa tu asi ġeribaiani. Korana tarima kotari tu kwaivakuku ġemarana-iaġirito, be maitoma maki bureġa ġeġanirini nai, ġia tu roġo ġetuġamaġini, mo bureġa tu kwaivakuku ġevarevare-vinirito bureġari. Moġa lorinai moġesi bureġari ġeġanirini nai, ġenuġa-vekwaraġini, ġetuġamaġini, veġa rakavana ġeveiani.

⁸ Ġita dia ġaniġani na Barau sevina ġana beġabi-kavirani. Bema asi bita ġaniani nai tu, Barau ġoiranai rakava kwaikwai tarimara? Asiġina! O bema bita ġaniani nai tu, Barau ġoiranai tarimarima namora? Asiġina!

⁹ Senaġi boġono ġita-ginikaua, mo veġa ġomi na maki boġo veiani riba, maninana ġeri veġabidama moiramaira tarimari boġo vaġa-vedaġa-raġerini.

¹⁰ Korana bema nuḡa moira tarimana na ḡoi ma ḡemu riba mai gabu ai beḡitamuni, kwaivakuku rubunai oḡaniḡanini nai, ḡia tu bolaunaḡiani noḡa, be beiaḡoni, kwaivakuku ḡevarevare-vinirito bureḡari bea ḡanirini.

¹¹ Benamo mo veḡabidadama moiramaira tarimana, mo tu ḡoi tarikakamu veḡabidadama nuḡanai, ema Keriso tu ḡia maki uranai emaseto, senaḡi ḡoi ḡemu riba dainai mo tarima tu berekwa-rekwani.

¹² Moḡesina naima, mai maḡuri ai tarikakamu bovei-rakava viniani, benamo ḡia nuḡa moira moḡa bovaḡa-rakavaiani nai, ḡoi tu Keriso bovei-rakava viniani.

¹³ Moḡa lorinai, bema au na kwaivakuku ḡevarevare-vinirini bureḡana ta baḡaniani nuḡanai, au tarikakagu ta rakava beveini tu, au bureḡa asi ma baḡani-ḡenoḡoini. Moḡesi aveini anina tu, tarikakagu ta bavaḡa-vedaḡa-raḡeani, benamo rakava beveini ḡesi.

9

Apostolo tarimari ḡeri ḡauvei voina ema ḡeri maoro

¹ Au tu fakai atanuni tarimagu, dagara ta na asi ebarubaruguni. Au tu apostolo, ema ḡita ḡera Vereḡauka Iesu maki aḡitaiato. Ḡomi tu au ḡegu ḡauvei Vereḡauka nuḡanai ḡwaḡwari.

² Bema tarima boruri ḡoirari ai au tu dia apostolo tarimagu, moḡa tu asi kara ta, korana ḡomi ma ribami, au tu apostolo. Ema ḡomi mani ḡemi tu vetoḡa ta, au ḡegu apostolo ḡauveina vaḡa-moḡonina ḡana, korana Vereḡauka ḡoḡabi-raḡeato nai.

³ Au ḡeriba-korikorigu ḡetoni, ḡedanaḡiguni nai, au na tu maiḡesi avaḡa-veserini:

⁴ Ba ḡai apostolo tu asi ḡema maoro, ḡama ḡaniḡani e niuniu dagarari baḡa doḡarini, ei?

⁵ Ba ḡai apostolo tu asi ḡema maoro, ekalesia vavineri baḡa ḡaraḡorini, benamo baḡa ḡori-rakao rakaorini ḡema iaḡoiaḡo ai, apostolo kotari, e Vereḡauka tarina merori, e Kefas, (mai tu Petero), ḡeveini kavana, ei?

⁶ Ba mai tu au ema Banabas moḡo tauma ruarua tauḡema ḡema ḡauvei ḡenana ḡema-ḡama baḡana ḡoitaḡo?

⁷ Kamara vetari tarimana tu tauḡena ḡena kokore ai eveḡubuto-ḡoi vetari ḡauveina eveiato-ḡoi nuḡanai tu, ei? Ma deikara na vine tavoḡana tu eveiato moḡo, ma vine ḡeḡwato nai tu, ḡwaḡwari asi eḡanirito, ei? Ma dei tu mamoe serina enarito moḡo, a ḡia ḡerina lata tu asi eḡabito, eniuto, ei?

8 Ğomi ġotuġamaġini, mai tu tarimarima moġo ġeri tuġamaġi guruġari akiraġirini, a Barau ġena taravatu maiġesi tu asi ekirani ġotoni, ei?

9 Mose ġena taravatu nuġanai tu iniġesi ekirani, “Boromakau muruna dagara ta na asi bono kou-ġaua, widi momori nekokiri uranai efanafana-taririni neganai.” Ğomi ġotuġamaġini, Barau na boromakau tu etuġamaġi-baregorini naima moġesi eguruġato? Asiġina!

10 Barau na mai tu ġita etuġamaġirato nai maiġesi eguruġato. Moġoni, Barau na mai guruġa tu ġita urarai ekiraġiato. Korana Barau eurato tu, tano efokaiani tarimana e widi tauri ekwari-vaġirini tarimana, tauri ruarua ġeġauvei-iaġiani dagarana ġenana eiaġomani ġaniġanina ġia maki beġene ġani.

11 Ğomi fakami ai iauka dagarari namori ġavaroto. Ma ġomi ġemina, ġai tauġanima vaġa-kavari ġana, farefare tu asi veġata baġana ġabi, ei?

12 Bema ġomi na apostolo kotari ġovaġa-kavarini tauġanina vaġa-kavari farefareri e moniri ai, au atuġamaġini, ġai ma ġema maoro ġomi ġemi na farefare e moni barego lelevaġi baġara doġari.

Senaġi ġai mo maoro moġa tu asi ġaġauvei-iaġiato. A ġai tu ġavito-maseto e ġananu-maseto moġo, korana asi ġaurato, Keriso varina namona bene raga-rovorovo dabarana baġana koukou-ġaua.

13 Ğomi asi ribami, Rubu Veaġai veaġa dagarari ġeġauvei-iaġirini tarimari tu Rubu Veaġa na ġari ġaniġani ġeġabirini? Ema fata veaġanai ġeġauveini tarimari tu, fata veaġanai varevare dagarari ġeġauvei-iaġirini kwari ġari ġeġabirini.

14 Moġa ilailanai, Vereġauka na taravatu etoreato, ekirato, deikara Vari Namona beġe ġobata-iaġiani tarimari tu, Vari Namona ġevari-fiuani voina beġene ġabia veġata.

15 Senaġi au Vereġauka na mai maoro eviniguto, maiġa tu asi aġauvei-iaġiani. Ema au na maiġeri guruġa atorevinimini tu akirani, maiġeri veġa au ġegu ai boġono veiri atoni? Asiġina! Initoma maki au tu maiġesi moġo bana tanu mo bana mase tu namo vedaurea, ġegu ġauvei voina ġomi ġemi ai asiġina ġinavaġi bana vetau. Maiġesi atanuni tu aiakuni e avekokorokuni, ma asi aurani au ġegu vekokoroku tu guruġa koriri moġo benesi.

16 A Vari Namona baġobata-iaġiani nai, au tu asi havekokorokuni, korana Vereġauka ekirato, bana vari-fiuva veġata etato. Bema Vari Namona asi bavari-fiuani nai, au tu vetuġagu kekei, asi ġegu namo ta moġo.

17 Bema au nuḡagu siga moḡo baurani, mai ḡauvei naveia veḡata batoni nai tu, ma voigu. Senaḡi bema dia au ḡegu urai aveiani, moḡa anina tu, Barau na eviniguto ḡauveina, naima aḡauvei-iaḡiani.

18 Be, moḡesina nai, au voigu tu kara baḡabiani? Maiḡa moḡo: Mo tu Vari Namona avari-fiuanai nai tu, bavariflu-kavaiani asi voina. Au tu ma ḡegu maoro ḡegu-ḡagu bana ḡabia, senaḡi ḡegu maoro tu asi aḡauvei-iaḡiani.

Paulo tu tarimarima mabarari ḡeri vetuḡunaḡi tarimanai eiaḡoto

19 Aba, au fakai atanuni tarimagu, dia tarima ta ḡena tuḡu-rakaorakao tarimagu, senaḡi au tauḡegu moḡo tarima mabarari ḡeri vetuḡunaḡi tarimagu ai avevaḡa-iaḡoto. Korana mai maḡuri ai tu tarima ḡutuma baḡabi-iaḡomarini Keriso ḡenai.

20 Iuda tarimari ḡesi ḡatanuni tu, Iuda tarimagu ai aiaḡoni, korana Iuda tarimari bana ḡabi-iaḡori Keriso ḡenai uranai. Au tauḡegu tu dia Mose ḡena taravatu gaburenai atanuni, senaḡi taravatu gaburenai ḡetanuni tarimari ḡesi ḡatanuni tu, au maki taravatu gaburenai atanuni, korana taravatu gaburenai ḡetanuni tarimari bana ḡabi-iaḡori Keriso ḡenai uranai.

21 A asi ḡeri taravatu tarimari ḡesi ḡatanuni tu, ḡia kavana dia taravatu gaburenai atanuni. Moḡa anina tu, au Barau ḡena taravatu ḡenana aveḡitato? Asiḡina! Au monai tu Keriso ḡena taravatau gaburenai atanuni. Moḡesi aveini korana tu, asi ḡeri taravatu tarimari Keriso ḡenai bana ḡabi-iaḡori uranai.

22 Veḡabidadamai moiramoira tarimari ḡesi ḡatanuni tu, ḡia kavana atanuni. Veḡabidadamai moiramoira atanuni korana tu, veḡabidadamai moiramoira tarimari Keriso ḡenai bana ḡori-iaḡori uranai. Au tu tarimarima mabarari ḡeri maḡuri irauirauri atovotovorini, bena ḡia ḡesi ḡatanu-sebona sebonani. Korana aurani, dabara irauirauri mabarari bana ḡauvei-iaḡiri, be moḡeri na tarima kotari bana vaḡa-maḡuriri.

23 Au maiḡesi aveini tu, Vari Namona bene raga-rovorovo ḡana. Korana aurani, Vari Namona ḡena namo ḡomi ḡesi bana ḡabi-vegogoa ḡana.

Raga-iruiru ai bono kokore

24 Ḡomi asi ribami, raga-iruiru ai tu raga-iruiru ai beḡe ruḡani tarimari mabarari beḡe raga-vaḡa-seboni, senaḡi tarima sebona na moḡo kokore voina beḡabiani? Ḡomi maki moḡesi boḡono raga-gwada, be kokore voina boḡono ḡabia.

²⁵ Ĝere nuĝanai ĝeraka-toĝani tarimari mabarari tu tauĝeri ĝerovina-ginikauni tereinini ai. Ĝia moĝesina ĝeveini tu, dia betanu-vanaĝi vanaĝini koronana beĝene ĝabia uranai. Senaĝi ĝita betanu-vanaĝi vanaĝini koronana bitana ĝabia uranai taraga-iruiruni.

²⁶ Moĝesi naima, au tu eraga-taĝuitaĝuini tarimana kavana asi aragani. Senaĝi au tu voigu bana ĝabia uranai araga-gwadani. Ema au vefaisi ai evefaisi-ginikauni tarimana kavana aveini, ĝegu faisii iavara korinai moĝo asi etubuni.

²⁷ Asiĝina, au tauĝanigu tu afaisiani, au ĝegu tuĝu-rakaorakao dagaranai avaĝa-iaĝoani, ĝena ura rakavari asi aveini. Korana asi namo, tarima kotari aĝobata-vinirini, senaĝi au tauĝegu na voigu ĝoirai asi baĝabiani.

10

Isaraela ĝerina bisini matakani

¹ Tarikakagu mabarami, au aurani, ĝita tubura ĝeri ai kara eĝorato moĝa asi boĝono tuĝarekwaia. Ĝita tubura tu, Barau na magube etuĝuato dabara bene kira-varari ĝana, moĝa gaburenai ĝerakato, ema ĝia tu Davara Kakakakana nuĝana na ĝeraka-vanaĝito.

² Ĝia mabarari tu magube ai ema daĝaru-bara nuĝanai Barau na ebatisorito, ma Mose ĝena tarimarimai ĝeiaĝoto.

³ Ĝia mabarari iauka ĝaniĝanina sebona ĝeĝaniato.

⁴ Ema mabarari iauka nanuna sebona ĝeniuato. Korana ĝia tu iauka forena, ĝia muriri na erakato forena, ĝenana nanu ĝeniuto. Mo fore moĝa tu Keriso.

⁵ Senaĝi Barau nuĝana tu asi eiakuto ĝutuma ĝeri ai, moĝesi nai tano fakanai tauĝaniri ĝemase-fitari fitarito.

⁶ Maiĝeri dagara ĝeĝorato tu, ĝita matara vaĝa-kaniri ĝana. Be ĝita na moĝeri bisini ĝitari, benamo ĝita dagara rakavari asi bitana mata-ĝaniĝani iaĝiri, ĝia ĝemata-ĝaniĝanito kavana.

⁷ Ema kwaivakuku asi bisini toma-rakariĝo viniri, ĝia kotari ĝeveito kavana. Buka Veaĝai ekirani kavana, “Tari-marima ĝetanu-tarito, ma ĝeĝani-verekoto, moĝa murinai tu ĝevariĝisito, ĝeĝereto e ĝebarato, (mata-boraĝai ĝedau-toĝato).”

⁸ Ema ĝita maki asi bisini kima e mataboraĝa-taĝuitaĝui, korana ĝia kotari tano fakanai ĝekimato e ĝemata-boraĝato nai tu, tarimarima mabarari 23,000 veĝata ĝemaseto.

⁹ Vereĝauka ĝita na asi bisini tovo-naĝia, korana ĝia kotari na ĝetovo-naĝiato tarimari tu, mota na ĝekafurito, benamo ĝemaseto.

10 Asi bisini guruḡa-vemuriḡoi, korana ḡia kotari ḡeguruḡa-vemuriḡoito nai tu, mase aneruna na evaḡi-mase maserito.

11 Maiḡeri veiḡa ḡeḡorato anina tu, ḡita na bisini ḡitari, benamo matara beḡene kani uranai, ḡita maitoma tatanuni tarimara ḡerai. Korana ini horai mai tanobara tu magonai varau beraḡasi.

12 Moḡesi naima, bema ḡomi ḡotuḡamaḡini, ḡemi veḡabidadamai ḡoruḡa-gigitarini ḡotoni nai tu, lorimi boḡono vetore, boḡo ketoni ḡesi.

13 Mani veribaḡani ḡoḡoitaḡorini tu, dia veribaḡani boruri. Asiḡi. Mani tu tarima tata ḡeri ai vanaḡivanaḡi eḡorani dagarari. Barau tu vetuḡamaḡikau Barauna, be beḡitamuni, asi bovaḡa-darereani veribaḡanina tu ḡemu ai asi bevaḡa-foforiani. A ḡoi veribaḡani boraka-ḡoitaḡoni nai, Barau na tu ḡemu raga-maḡuri dabarana ta maki betore-rosiani, korana mo veribaḡani nuḡanai bono ruḡa-gwaḡiḡi ḡana.

Barau e iauka rakavari asi boḡono korana-iaḡi sebonari

14 Moḡa lorinai, tarikakagu, kwaivakuku toma-rakariḡo viniri ḡerina boḡono veḡita-moḡovaḡi.

15 Au na tu iaunega tarimami avaḡa-guruḡamini, be tauḡemi na au kara akiraḡirini maiḡeri boḡono tuḡamaḡi-ginikauri.

16 Anibou taḡaniani neganai, vevaḡa-namo kapusina taḡabiani, ma Barau tavaḡa-namoani, benamo taniuani. Mo tu Keriso rarana mabarara na taniu-sebonaiani, Keriso rarana ḡesi ḡia ema ḡita tasebonani, ene? Ema beredi tatavi-kiraiani nai maki, mabarara Keriso tauḡanina taḡani-vegogoani, Keriso tauḡanina ḡesi ḡia ema ḡita tasebonani, ene?

17 Ḗita tu vovoka, senaḡi mabarara beredi sebonai ema tauḡani sebonai taiḡoni. Tauna korikori, ḡita tu mo beredi sebona moḡo taḡani-vegogoani.

18 Isaraela tarimari situḡamaḡi-iaḡori. Ginitaḡo dagarari fata veaḡanai ḡegaburito-ḡoi, kwari ḡeḡanirito-ḡoi tu, mo fata veaḡana ḡesi sebonai ḡeiaḡoto-ḡoi.

19 Au na mai guruḡa akiraḡirini tauri tu kara? Au akirani, kwaivakuku ḡevarevare-vinirini dagarari tu ma aniri atoni ba? O kwaivakuku tu dagara korikorina atoni ba?

20 Asiḡi. Au tu iniḡesi akirani: Barau asi ribari beseri ginitaḡo dagarari ḡevinini tu, iauka rakavari ḡevarevare-vinirini, a dia Barau ḡevarevare-viniani. Moḡesi nai au tu asi aurani, ḡomi iauka rakavari ḡesi sebonai boḡono iaḡo.

21 Ḗomi asiḡina ḡinavaḡi Barau ḡena kapusi e iauka rakavari ḡeri kapusi boḡo ḡabi-vegogorini, benamo Barau ḡena kapusi ai boḡo niuni ema iauka rakavari ḡeri kapusi

ai maki boḡo niuni. Asiḡina. Ġomi asiḡina ḡinavaḡi Barau ḡena teibolo boḡo ḡaniḡanini e vaḡa-sebo iauka rakavari ḡeri teibolo maki boḡo ḡaniḡanini.

²² Ġita tu maḡesi sivei, be Barau sivaḡa-uraia tatoni, ei? Be ḡita ḡera kokore tu Barau ḡena kokore evanaḡiato ba?

Vanaḡivanaḡi Barau bisini vaḡa-raḡea

²³ Dagara mabarari tu asi taravaturi, senaḡi dia dagara mabarari ḡerina namo bita doḡarini. Dagara mabarari tu asi taravaturi, senaḡi dia dagara mabarari ḡerina vevaḡa-kava bita doḡarini.

²⁴ Tarima ta tauḡena ḡereḡana ḡena namo moḡo asi bene vetaua, senaḡi tarima tari ḡeri namo beḡene ḡabia uranai bene ḡauvei e bene tanu.

²⁵ Bureḡa ḡevoivoi-iaḡirini gabunai bureḡa ḡetorerini, moḡeri tu boḡono ḡaniri, mo tu asi taravaturi. Asi boḡono vedanaḡi-rakaorakao, nuḡami boḡo tore-metorini garina.

²⁶ Korana, Buka Veaḡai ekirani kavana, “Tanobara tu Barau ḡena, ema tanobara nuḡanai ḡetanuni dagarari mabarari maki Barau ḡena.”

²⁷ Bema Iesu asi evaḡa-moḡoniani tarimana na ta beḡori-iaḡomuni ḡena numai ḡaniḡani, benamo ḡoi bourani noiaḡo botoni nai, kara ḡoiramu ai etore-taririni tu bono ḡaniri moḡo. Asi bono vedanaḡi, nuḡamu botore-metoani garina.

²⁸ Senaḡi bema tarima ta na bekiramuni, bekirani, “Mai tu kwaivakuku ḡevarevare-viniato bureḡana,” betoni, moḡa vauro asi bono ḡania. Korana mo bekira-varamu tarimana uranai e nuḡana bevekwarāḡini garina.

²⁹ Au na nuḡa mainai akiraḡirini tu, dia ḡoi nuḡamu akiraḡiani, senaḡi mo bekira-varamuni tarimana nuḡana akiraḡiani.

Betaḡu ta ekirani: Kara dainai au, maḡuri fakanai e namonai atanuni tarimagu, tarima ta na nuḡanai au bekota-viniguni.

³⁰ Bema au na Barau atanikiu-viniani vau aḡaniḡanini, kara dainai Barau batanikiuani ḡaniḡanina aḡaniani nai tu, guruḡa rakavari ḡegu ai ekiraḡini?

³¹ Moḡesi naima, ḡoḡaniḡanini o ḡoniuniuni o kara ḡoveiani nai, dagara mabarari ai Barau boḡono vaḡa-raḡea.

³² Tarima ta asi boḡono vaḡa-vedaḡa-raḡea. Iuda tarimana o irau bese tarimana o Barau ḡena ekalesia asi boḡono vaḡa-daḡa-raḡeri, beḡe ketoni garina.

³³ Au maki avededegwani, tarimarima mabarari nuḡari navaḡa-namori ḡana. A dia au tauḡegu ḡegu namo avetauani, senaḡi tarima vovoka ḡeri namo avetaurini, Barau na bene vaḡa-maḡuriri ḡana.

11

¹ Au ġegu maġuri boġono tovtovoa, korana au Keriso ġena maġuri atovotovoani bene.

Deba kumuġauna veiġana

² Au na ġomi tu аваġa-raġemini, korana dagara mabarari ai au ġotuġamaġiguni, ema vevaġa-riba guruġari aġabirito, ġemi аваġa-riba-iaġirito, moġeri ġokorana-iaġirini.

³ Senaġi au aurani toma ġomi boġono riba, tau mabarari ġeri deba tu Keriso, ema vavine ġeri deba tu tau; ema Keriso ġena deba tu Barau.

⁴ A tau mabarari debari beġe kumu-ġaurini vauro, beġe ġauġauni o beġe perovetani nai tu, ġeri deba tauna Keriso asi beġe gubakauani.

⁵ Ema vavine mabarari debari asi kumuġau beġe ġauġauni o beġe perovetani nai tu, ġeri deba, (mo tu ġia ġaraġori), asi beġe mataurairini. Korana moġa tu noġa debari ġerarorini kavana.

⁶ Bema vavine ta debana asi ekumu-ġauani nai tu, debana ġwina beġene fakosi-vaġiri, (mata-boraġa vavineri kavana). Ma bema vavine ta ġwina fakosi-vaġina o raro-vaġina bema-iaikaiani nai tu, debana bene kumu-ġaua.

⁷ A tau tu debana asi bene kumu-ġaua, korana ġia tu Barau ġitaġitana kavana, ema ġia na tu Barau marevana baregona evaġa-foforiani. A vavine tu tau marevana.

⁸ Korana dia tau o Adamu tu vavine ġenana eiaġomato, senaġi vavine o Eva tu tau ġenana eiaġomato.

⁹ Ema Barau na tau eveiato tu dia vavine ġena, senaġi vavine ġia tu tau ġena eveiato.

¹⁰ Moġesi naima vavine na debari beġene kumu-ġauri, korana mo vetoġa na ġia bevaġa-foforiani, ġia tu ma ġeri maoro Barau ġena ġauvei beġe veiani, ema aneru na beġene ġita-vetoġari ġana.

¹¹ Senaġi Vereġauka ġena maġuri dabaranai tau tu dia ġereġari moġo ġetanuni, ma vavine maki dia ġereġari moġo ġetanuni. Asiġina. Vavine tu tau ġesi beġe sebonani, ma tau tu vavine ġesi beġe sebonani.

¹² Korana tu vavine tau ġenana eiaġomato kavana, tau maki vavine ġerina ġeġorani. Senaġi dagara mabarari tu Barau ġenana ġeiaġomani.

¹³ Ġomi tauġemi na ġotuġamaġi-ginikaua. Vavine ta debana asi kumuġauna neganai, Barau ġenai beġuriġurini tu namo ba?

¹⁴ Mai tanobara mabarana nuġanai tau e vavine vetoġara marevari na evaġa-foforiani, tau ta ġwina bevaġa-gara maukaiani tu maiaka veiġana beveiani tauġena ġenai.

15 Senaĝi bema vavine ĝwina bevaĝa-gara maukaiani nai, mo tu ĝia marevana bevaĝa-baregoani. Korana Barau na vavine ĝwina eviniato tu debana bene kumu-ĝaua ĝana.

16 Bema tarima ta beurani, mai guruĝa neĝarea betoni nai, au tu asi ĝegu guruĝa ta maia. Senaĝi ĝegu guruĝa sebona tu maiĝa: Ĝai ĝemai ema Barau ĝena ekalesia mabarabarari nuĝari ai veiĝa boruna ta tu asiĝina maia.

Vereĝauka ĝena anibou

17 Mai tu veiĝa tari ĝomi na boĝono korana-iaĝiri veiĝari ma nakira-varami. Senaĝi au na ĝomi tu asi avaĝa-raĝemini, ĝomi ĝemi raka-vegogo nuĝari ai tu vevaĝa-rakava tu barego ĝoveiani, a namo ta tu asi ĝovaĝa-ĝoraiani.

18 Tovotovonai tu iniĝesi nakirami. Au aseĝaĝini, ĝomi ĝemi ekalesia raka-vegogori nuĝari ai tu dia nuĝa sebonai ĝoĝabini, a ĝomi tu ĝovevare-kirakirani, benamo tauĝemi ĝoveĝare-veĝareni. Au na mai guruĝa maiĝa tu kota avaĝa-moĝoniani.

19 Aba, ĝomi vefakami ai vevare-kirakira tu bene vetore veĝata, be Barau na deidei evaĝa-moĝonimito tarimami tu boĝono fofori.

20 Ĝomi ĝoraka-vegogoni nai tu, dia Vereĝauka ĝena lavi ĝaniĝanina dokona o anibou ĝoĝani-vegogoani. Asiĝina.

21 Ĝomi ĝoĝaniĝanini nai, dei eguineni, dei egabini ĝotoni, ĝoveraĝa-veraĝaiani, a karomi asi ĝovaĝa-nogarini. Ta tu vito etanuni, ma ta tu eniu-babobaboni.

22 Ĝomi tu asi ĝemi numa, be ĝemi numai asi boĝo ĝanini e boĝo niuni ĝotoni, ei? Ma Barau ĝena rubu tu dagara misina ĝotoni, ĝoĝita-ĝuiragiiani, ema asi ĝeri-ĝari tarimari ĝovaĝa-maiakarini, ei? Au ĝomi ĝemi ai tu kara nakiraĝia, navaĝa-raĝemi ba? Asiĝina ĝinavaĝi, au na ĝomi tu asi bavaĝa-raĝemini.

23 Ĝomi mai avinimini guruĝana maiĝa tu Vereĝauka ĝenana aĝabiato guruĝana: Iesu Vereĝauka ĝerevaiato boĝinai beredi eĝabi-vaisiato,

24 benamo Barau evaĝa-namoato murinai, etavi-kiraiato, benamo ekirato, “Ĝoĝabia, ĝoĝania, mai tu au tauĝanigu, ĝomi urami ai ginitaĝo dagananai eiaĝoto. Mai veiĝa boĝono veia-ĝoi, au tuĝamaĝi-iaĝigu ĝana.”

25 Mo lavi ĝaniĝanina o anibou murinai, Iesu na beredi eveiato ilailanai kapusi ma eĝabi-vaisiato, benamo ekirato, “Mai kapusi tu Barau ĝena Ginitaĝo Variĝuna, au raragu na bevaĝa-moĝoniani. Mai kapusi ai boĝo niuani nai, au tuĝamaĝi-iaĝigu ĝana boĝono niu.”

²⁶ Korana mai beredi boĝo ĝaniani e mai kapusi ai vine nanuna boĝo niuani nai tu, vanaĝivanaĝi Vereĝauka ĝena mase boĝo vari-fiuani mo, ĝia ma beĝenoĝoini.

²⁷ Moĝesina naima deikara na Vereĝauka asi begubakauani vau, mai beredi beĝaniani e Vereĝauka ĝena kapusi ai beniuni nai, mo tarima na Vereĝauka tauĝanina ema Vereĝauka rarana ĝenai vei-rakava beveini.

²⁸ Tarima ta ĝia nuĝana bene ragaĝi-guinea vauro, mo beredi bene ĝania, ema mo kapusi vine nanuna bene niua.

²⁹ Korana deikara na Vereĝauka asi begubakauani vau beĝanini ema beniuni nai, mo beredi beĝaniani e mo kapusi ai vine nanuna beniuani nuĝanai tu, ĝia tauĝena moĝo bevekota-vinini e rakava metona ĝenai betore-kauani. Korana ĝia na Iesu tauĝanina tu asi etuĝamaĝi-doĝariani.

³⁰ Moĝesi naima ĝomi fakami ai ĝutuma tu tauĝaniami ĝemoirani e ĝokeveni, kotari maki varau ĝemaseto.

³¹ A bema ĝita tauĝera nuĝara bita vetau-guinerini nai tu, Barau na ĝita asi bekota-vinirani.

³² Senaĝi Vereĝauka na ĝita ĝera kerere bekiraĝirini nai tu, ĝia na bevaĝa-matakanirani. Vereĝauka ĝita moĝesina beveirani tarimara tu, tanobara maĝurinaĝi ĝetanuni tarimari ĝesi asi bene vaĝa-rakava sebonara ĝana.

³³ Moĝesi naima, tarikakagu, anibou uranai boĝo raka-vegogoni nai, asi boĝono veĝari-veĝari, karomi tari maki boĝono vaĝa-nogari.

³⁴ Bema ta bevitoani nai tu, ĝena numai bene ĝaniĝani. Asi namo ĝemi raka-vegogo na tu ĝomi kota-vinimi dabarana maki bevaĝa-ĝoraiani. Guruĝa kotari tu roĝo bana iaĝosi vauro, ma bana kira-varami.

12

Iauka Veaĝa ĝena varevare

¹ Tarikakagu mabarami, toma tu aurani, Iauka Veaĝa na ĝomi tata evinimini varevareri nakira-varami. Korana au aurani maiĝeri varevare ĝomi na boĝono ribari.

² Ĝomi ma ribami, Barau roĝosi roĝo boĝoro ribaia neganai, dagara kotari na asi ĝeguruĝani babarauri ĝeri ai ĝeĝori-iaĝomito-ĝoi e ĝeĝori-taĝuitaĝuimito-ĝoi.

³ Moĝesi naima avaga-ribamini, Barau Iaukana na eĝori-kauani tarimana tu asi bekirani, "Iesu iatanai rakava barana bene tanu." Ema tarima ta maki maiĝesi asi bekira-kavani, "Iesu tu Vereĝauka," senaĝi Iauka Veaĝa na beboroĝiani tarimana tu moĝa.

⁴ Iauka ĝena varevare tu irauirauri, senaĝi Iauka sebona moĝo ĝenana ĝeiaĝomani.

⁵ Vetuḡunaḡi-iaḡovini dabarari tu irauirau, senaḡi Vereḡauka tu sebona moḡo ḡenana ḡeiaḡomani.

⁶ Ḡauvei veiveiri seḡukari maki irauirau, senaḡi Barau tu sebona na moḡo ḡena tarimarima mabarari nuḡari ai evaḡa-ḡorarini.

⁷ Iauka Veaḡa tu tarima tata ḡeri ai efoforini, korana ekalesia mabarana vevaḡa-kava beḡene doḡari uranai.

⁸ Tarima ta tu Iauka Veaḡa na guruḡa iaunegari eviniani, ma tarima ta tu mo Iauka Veaḡa sebona na Barau ḡena guruḡa tauna korikori evaḡa-ribaiani.

⁹ Ma mo Iauka Veaḡa sebona na tarima ta tu veḡabidadama eviniani, ma mo Iauka sebona na tarima ta tu keve tarimari vaḡa-namori varevarena o seḡukana eviniani.

¹⁰ Ma tarima ta tu nuḡa-farevaḡi veiḡari boruri bene veiri varevarena o seḡukana eviniani, ma tarima ta tu bene peroveta ḡana seḡuka eviniani, ma tarima ta tu Barau Iaukana o iauka rakavari boruri bene ribari varevarena o ribana eviniani, ma tarima ta tu garo irauirauri ai bene guruḡa varevarena o ribana eviniani, ema tarima ta tu garo irauirauri ai beḡe guruḡani nai, guruḡa aniri bene vaḡa-vanaḡiri varevarena o ribana eviniani.

¹¹ Maiḡeri mabarari tu Iauka Veaḡa sebona kwariḡutu moḡo ḡena ḡauvei. Ema mai Iauka Veaḡa na ḡena ura ilailanai varevare tarima tata evinirini.

Tauḡani tu sebona, ma legana ḡutuma gorogoro

¹² Tarima tauḡanina tu sebona moḡo, senaḡi legana tu ḡutuma gorogoro; ma mo tauḡani legana tu asisebo, senaḡi ḡia mabarari na tu tauḡani sebona kwariḡutu ai moḡo ḡeiaḡoto. Keriso maki moḡesina.

¹³ Ḡita kotari tu Iuda tarimara e tari tu irau bese tarimara, kotari tu tuḡu-rakaorakao tarimara e tari tu fakai tatanuni tarimara, senaḡi ḡita mabarara tu Iauka Veaḡa sebona na ebatisorato, benamo tauḡani sebonai taiḡoto. Ema Barau na ḡita mabarara ḡerai Iauka Veaḡa sebona evinirato, ḡia na bene vaḡa-vonura ḡana.

¹⁴ Tauḡani maki dia legana sebona na moḡo eveiato, senaḡi lega ḡutuma gorogoro na.

¹⁵ Bema kwaku bere kira, “Au tu dia ḡima, be au tu dia tauḡani legana ta.” Asiḡina, ḡia tu roḡo tauḡani legana ta veḡata.

¹⁶ Ma seḡa ma bere kira, “Au tu dia mata, be au tu dia tauḡani legana ta.” Asiḡina, ḡia tu tauḡani legana ta veḡata.

¹⁷ Bema tauḡani mabarana tu bere mata moḡo nai tu, kamasi vau bere seḡaḡi. Ma bema tauḡani mabarana bere seḡa moḡo nai, dagara bonari tu kamasi vau bere noḡori.

18 Senaḡi Barau na lega tata tauḡani ai etorerito. Barau na ḡena ura gaburi tatai etorerito.

19 Bema tavi sebona moḡo tauḡani ai bere iaḡo nai tu, tauḡani mabarana tu kamasi?

20 Senaḡi tauḡani moḡesina tu asiḡina. Tauḡani legana tu ḡutuma, senaḡi tauḡani tu sebona moḡo.

21 Moḡesi naima mata na ḡima maiḡesi asi bekiraiani, “Au na ḡoi asi aura-vinimuni,” o deba na kwaku asi bekiraiani, “Au na ḡoi asi aura-vinimuni.”

22 Ma tavi ta reke ai bita ḡitaiani tu, mo tauḡani legari tari taḡitarini asi kokoreri tatoni, senaḡi bema moḡeri lega asiḡina nai tu, tauḡani asi bere ḡauvei-ginikau.

23 Ema tauḡani legari tari tatuḡamaḡi-keirini, takirani, moḡeri lega gubakauri tu kei tatoni, senaḡi moḡeri ḡeri ai ḡita ḡera vegubakau tu barego tatoreani. Ma tauḡani legari kotari ḡitaḡitari tu asi marevari, senaḡi moḡeri ḡita na tu nuḡara mabarari ḡesi tanari-ginikaurini.

24 Ma tauḡani legari kotari ma marevari dagarari tu asi tatuḡamaḡi-baregorini. Senaḡi Barau na tu tauḡani legari irauirauri mabarari etore-sebonarito, benamo ḡia na asi ḡegubakaurini legari tu vegubakau barego iatari ai etore-kauato.

25 Barau na moḡesi eveiato korana tauḡani legari kotari moḡo asi bisini vaḡa-namori ḡana. Senaḡi tauḡani legari mabarari bisini ḡitaḡau-ilailari ḡana.

26 Bema lega sebona ta bemidigu-midiguni nai, lega mabarari ḡia ḡesi beḡe midigumidigu sebonani. Ema lega ta beḡe matauraiani nai tu, lega mabarari mo lega ḡesi beḡe iaku-vegogoni.

27 Ḗomi tata maniḡemi tu Keriso tauḡanina legari tata ḡia tauḡanina nuḡanai. Ma ḡomi mabarami tu Keriso tauḡanina sebonai ḡoiḡoto.

28 Benamo ekalesia nuḡanai Barau na mabarari ḡeri ḡauvei tata evinirito. Eto-re-guinerito tarimari tu apostolo tarimari, ḡia muriri ai vaḡa-ruaruana tu peroveta tarimari etorerito, ma ḡia muriri ai vaḡa-toitoina tu vevaḡa-riba tarimari etorerito. Ma muriri ai tu nuḡa-farevaḡi veiḡari beḡene vei tarimari, ma muriri ai tu keve tarimari beḡene vaḡa-namori varevarena o seḡukana ḡeḡabiato tarimari, e beḡene vevaḡa-kava tarimari, e ḡauvei tari beḡene ḡori-kauri tarimari, ema garo irauirau ai beḡene guruḡa tarimari.

29 Tarimarima mabarari tu apostolo tarimari moḡo ba? Tarimarima mabarari tu peroveta tarimari moḡo ba? Tarimarima mabarari tu vevaḡa-riba tarimari moḡo ba? Tarimarima mabarari tu nuḡa-farevaḡi veiḡari ḡeveirini tarimari

moĝo ba?

³⁰ Tarimarima mabarari keve tarimari ĝevaĝa-namorini varevarena o seĝukana ĝeĝabiato tarimari ba? Tarimarima mabarari garo irauirau ai ĝeguruĝani ba? Tarimarima mabarari garo irauirau ai ĝeguruĝani guruĝari tauri ĝekiraĝi-foforirini tarimari ba?

³¹ Varevare baregona korikori boĝono ura-dikadika-iaĝia.

Veuravini

Maitoma dabara namo vedaureana au na ĝomi ĝemi avaĝa-foforiani.

13

¹ Bema au tarimarima ĝeri garo irauirauri ai bara guruĝa ema aneru garori ai maki bara guruĝa, senaĝi au asi ĝegu veuravini, au ĝegu guruĝa tu auri ĝekwariani o funu ruarua ĝevaĝa-vesekerini gururi ĝeraĝeni kavana.

² Bema peroveta varevarena o seĝukana ĝegu ai bere tanu, ema riba mabarari e vekuretoĝa dagarari mabarari bara ribari. Ema ĝegu veĝabidadama barego bere tanu, be ĝoro baregori maki bara vaĝa-veraĝa-raĝeri, ma gabu boruri ai ma beĝerea ruĝa. Senaĝi au asi ĝegu veuravini nai, au tu asi ĝegu namo ta.

³ Ema ĝegu farefare mabarari asi ĝeri-ĝari tarimari bara viniri, e tauĝanigu tarimarima ĝimari ai bara tore-kaua, benamo beĝere gabua, senaĝi au asi ĝegu veuravini nai, au na dagara namona ta asi bara doĝaria.

⁴ Ma ĝena veuravini tarimana tu evevaĝa-gwaĝigini. Veuravini tu vevetuĝaĝwa e vevaĝa-kava na evonuto. Veuravini nuĝanai mama asi etanuni. Veuravini nuĝanai veiavi e vekiraĝi-varaĝevarage asi etanuni.

⁵ Veuravini na tarimarima vaĝa-rakavari veiĝari asi eveirini, tauĝena ĝena namo moĝo asi evetauani, asi ebaruĝariĝarini, ta ĝena rakava asi etuĝamaĝi-taĝorini.

⁶ Vei-rakava asi eiaku-iaĝirini, senaĝi Barau ĝena guruĝa ema maĝuri moĝoniri moĝo eiaku-iaĝirini.

⁷ Veuravini tu ma manauna ĝesi dagara mabarari nuĝari ai eruĝa-tarini, dagara mabarari nuĝari ai Barau tu bevaĝa-moĝoniani, ema ĝena vetuĝamaĝikau maki Barau ĝenai roĝo betoreani, meto mabarari ai bekokoreni.

⁸ Veuravini tu asi veĝata ekorini, beruĝa-taĝo vanaĝi-vanaĝini. Peroveta guruĝari mabarari neĝi beĝea korini, garo irauirau mabarari maki beĝea magoni, riba mabarari beĝea korini.

⁹ Korana ĝita ĝera riba tu koturi moĝo e ĝera peroveta maki koturi koturi moĝo.

¹⁰ Senaḡi mo dagara namo vedaureana beiaḡomani nai, mo kotuna moḡo namo taribarito dagarari tu beḡe rekwarekwani.

¹¹ Au roḡo mero misigu ai tu, mero misiri ḡeri guruḡa na aiaḡoto-ḡoi, mero misiri ḡeri tuḡamaḡi na aiaḡoto-ḡoi, ema mero misiri ḡeri tuḡamaḡi na atuḡamaḡito-ḡoi. Senaḡi au ama tau-doḡadoḡato nai tu, mero misimisiri ḡeri tuḡamaḡi mabarari atore-veḡitarito.

¹² Toma Barau ḡena dagara tu veḡia ai noḡa taḡita-vaguna vagunarini. A Barau ḡoirana ema ḡita ḡoirara bita veḡita-veḡita karakarani, monai vauro Barau ḡena dagara vetoḡari korikoriri bita ḡita-ginikaurini. Toma au na tu koturi moḡo aribarini. Senaḡi mo ḡaro ai vau bariba-ginikaurini, au Barau na eriba-ginikauguto kavana.

¹³ Mai dagara toitoi tu beḡe tanu-vanaḡi vanaḡini: Veḡabidadama, vetuḡamaḡikau, ema veuravini. Senaḡi mai dagara toitoi vekaravari ai tu veuravini moḡo barego lelevaḡi.

14

Iauka Veaḡa ḡena varevare dagarari tari ḡauvei-iaḡiri

¹ Veuravini maḡurina boḡono vetau-guinea! Ema Iauka Veaḡa ḡena varevare boḡono uravini barego-iaḡiri; a Iauka Veaḡa ḡena peroveta varevarena o seḡukana tu boḡono uravini barego-lelevaḡia.

² Korana garo boruri ai eguruḡani tarimana tu dia tarimarima evaḡa-guruḡaiani, senaḡi ḡia tu Barau moḡo evaḡa-guruḡaiani. Moḡoni, tarimarima na ḡia kara bekiraḡiani tu asi beḡe tuḡamaḡi-doḡariani, korana ḡia tu Barau Iaukana na vekuretoḡa dagarari ekiraḡirini.

³ A eperovetani tarimana tu tarimarima evaḡa-guruḡarini. Ma ḡia ḡena peroveta guruḡari na tu tarimarima evaḡa-kokorerini, elaunaḡirini, ema tarimarima nuḡari evaḡa-gwaḡiḡirini.

⁴ Garo boruri ai eguruḡani tarimana tu tauḡena ḡena veḡabidadama moḡo evaḡa-tubuani, a eperovetani tarimana na tu ekalesia mabarari ḡeri veḡabidadama evaḡa-kokorerini.

⁵ Au ḡegu ura tu ḡomi mabarami garo boruri ai boḡono guruḡa. Senaḡi au aura-baregoni ḡomi tu Barau ḡenana ḡeiaḡomani guruḡari boḡono peroveta-iaḡiri. Korana Barau ḡenana ḡeiaḡomani guruḡari eperoveta-iaḡirini tarimana na garo irauri ai eguruḡani tarimana evanaḡiani; senaḡi garo irauri ai beguruḡani tarimana beguruḡani guruḡari ma beḡe vaḡa-vanaḡirini e beḡe kiraḡi-fakarini tu lorinai. Korana beḡe

vaḡa-vanaḡirini e beḡe kiraḡi-foforirini nai tu, ekalesia ḡeri veḡabidadamai kokore beḡe ḡabini.

⁶ Tarikakagu mabarami, bema au baiaḡosini ḡomi ḡemi ai ḡaronai tu, garo boruri ai basi vaḡa-guruḡamini, senaḡi guruḡa tauri tu asi bakiraḡi-foforirini; monana au ḡeguna namo ta boḡo ḡabiani ba? Asiḡina! Moḡoni, Barau na au evaḡa-ribaguni guruḡari ḡomi ḡemi ai bakiraḡi-foforirini o riba bavinimini, o baperovetani, o Barau ḡena guruḡa ḡemi ai havevaḡa-riba iaḡiani, monai vauro au ḡeguna namo boḡo ḡoitaḡoni.

⁷ Miusiki vaḡa-ḡereri dagarari boḡono tuḡamaḡiri, ilailana ivirikou o hap (gita kavana). Bema gururi asi beḡe raḡe-ginikauni nai tu, kamasi tarima na kamara mari ḡeḡere-iaḡiani bita seḡaḡi-leaiiani? Ḡia tu mo ivirikou o hap gururi beḡe raḡe-ginikauni vauro, kamara mari ḡeḡere-iaḡiani bita ribaiani.

⁸ Ema bema vetari kibina asi beḡe fururu-ginikauni nai tu, ta na tuari uranai asi berovina-toreni.

⁹ Ḡomi maki moḡesina kavana, bema garo boruri ai boḡo guruḡani nai, tarimarima tu kamara dabarai ḡomi na kara ḡokiraḡiani beḡe tuḡamaḡi-doḡariani? Ḡomi ḡemi guruḡa mo tu tano korinai boḡo kiraḡirini noḡa iavara boḡo vaḡa-guruḡaiani.

¹⁰ Mai tanobarai garo irauirau tu asisebo, ma ḡia mabarari ma tauri moḡo.

¹¹ Senaḡi bema garo ta anina asi ribagu, moḡa tauna tu, au tu dia mo garo borunai eguruḡani tarimana ḡena vanuḡa tarimagu, ema ḡia maki moḡesina, ḡia tu dia au ḡegu vanuḡa tarimana.

¹² Ḡomi ḡemi ai maki moḡesina. Ḡomi tu Iauka Veaḡa ḡena varevare ḡouravini-barego iaḡirini; ma toma tu ekalesia ḡeri veḡabidadama vaḡa-kokorena varevarena ḡabiḡabina uranai boḡono kokore, be mo varevare ai tu boḡono tubu.

¹³ Moḡesi naima, garo boruri ai eguruḡani tarimana tu, ḡauḡau ai Barau bene noḡia, be kara bekiraḡirini guruḡari maki bene vaḡa-vanaḡiri e bene kiraḡi-foforiri.

¹⁴ Korana bema au garo boruri ai aguruḡani tu, au iaukagu moḡo eḡuriḡurini, a au ḡegu tuḡamaḡi ai tu asi atuḡamaḡi-doḡarini au tu kara akiraḡirini.

¹⁵ Be kara toma aveiani? Au tu iaukagu ḡenana bana ḡauḡau, ema batuḡamaḡi-fakaiani garonai maki bana ḡuriḡuri. Au iaukagu ḡenana bana mari, ema batuḡamaḡi-fakaiani garonai maki bana mari.

¹⁶ Bema ḡoi iaukamu na Barau mari ai ovaḡa-raḡeani nai tu, kamara dabarai mo garo asi ribana tarimana “Amen”

betoni, ġoi Barau ovaġa-namoani nuġanai, ei? Ġia tu “Amen” asi bekiraġiani, korana ġia asi beribani ġoi kara okiraġiani.

17 Moġoni, ġoi na Barau tu otanikiu-ginikauani, senaġi mo sevimu tarimari ġeri veġabidadama tu asi ovaġa-kokorerini.

18 Au na Barau atanikiuani, korana au garo boruri ai tu aguruġa-iakuni, ġomi mabarami avanaġimini.

19 Senaġi ekalesia ġuriġuri ġeraka-vegogoni nai, namona tu beġe tuġamaġi-fakaiani garonai guruġa imaima moġo bana kiraġiri, tarimarima tari bana vaġa-ribari. Moġesina tu namo, a garo boruri ai guruġa 10,000 bakiraġirini tu asi ġena namo ta.

20 Tarikakagu mabarami, mero misimisiri ġeri tuġamaġi kavana asi boġono tuġamaġi. A vei-rakava ġeri reke ai tu mero raraka-rarakari ilailari ai boġono iaġo. Senaġi tuġamaġi-fakai tu tau-doġadoġa kavana boġono vei.

21 Buka Veaġa nuġanai tu maiġesi etoreato,

“Vereġauka ekirani,

‘Tarima garori boruri na

ema gabu boru tarimari mururi na

au na maiġeri tarima bavaġa-guruġarini.

Senaġi moġesi maki asi veġata beġe seġaġi-viniguni.’ ”

22 Moġesi naima garo boruri ai ġeguruġani tu, Iesu asi ġevaġa-moġoniani tarimari moġo ġeri ai tu vetoġa ta, a dia Iesu ġevaġa-moġoniani tarimari ġeri vetoġa. Senaġi Barau ġena guruġa ġeperoveta-iaġirini tu, Iesu ġevaġa-moġoniani tarimari moġo ġeri, a dia Iesu asi ġevaġa-moġoniani tarimari ġeri. (Mai tu, garo boruri ai ġeguruġani tu, Iesu asi ġevaġa-moġoniani tarimari na vevaġa-kava ta asi beġe ġoitaġoani. Senaġi Barau ġena guruġa ġeperoveta-iaġirini tu, Iesu asi ġevaġa-moġoniani tarimari na vevaġa-kava beġe ġoitaġoani).

23 Bema ekalesia mabarami gabu sebonai ġoraka-vegogoni, benamo mabarabarami garo boruri boġo guruġani, ma nuġanai tu ġomi fakami ai asi ribana tarimana ta o Iesu asi evaġa-moġoniani tarimana ta bema raka-toġani nai, bekirani, “Ġomi tu debami beġe rakava, boġo babo!” betoni.

24 Senaġi bema mabarami boġo perovetani nuġanai, ġomi fakami ai Keriso asi evaġa-moġoniani tarimana ta o asi etuġamaġi-fakani tarimana ta bema raka-toġani nai tu, ġomi mabarami na Barau ġena guruġa ġoperoveta-iaġiani guruġari na mai tarima loruna begwanuani, benamo beribani, ġia tu vei-rakava tarimana, ema mabarami na boġo ġita-viriġiani.

25 Mo tarima ġena tuġamaġi vekuretoġari mabarari boġo kiraġi-foforirini, benamo bevetui-tarini, Barau betomarakariġo viniani, bekirani, “Moġoni, Barau tu ġomi ġesi etanuni.”

Toma-rakariġo veiġari roroġotori

26 Moġesina naima, tarikakagu, ġuriġuri boġo raka-vegogoni nai, ġomi mabarami tata ma ġemi ġauvei. Tari tu mari beġe ġabini, tari tu beġe vevaġa-ribani, tari tu garo boruri ai beġe guruġani, tari tu Barau ġena guruġa beġe vaġa-foforirini tarimari, tari garo boruri ai beġe guruġani guruġari beġe vaġa-vanaġirini e beġe kiraġi-foforirini. Dagara mabarari tu ekalesia ġeri veġabidadama vaġa-tubuna ġana moġo boġono veiri.

27 Bema tarima ta garo boruri ai eguruġani nai, tarima ruarua o toitoi ma beġene guruġa. Namona tu tarima toitoi na beġene guruġa-karoa, senaġi tauri toitoi vaġa-sebo asi beġene guruġa. Ta bene guruġa-ġosi murinai vauro ta ma bene guruġa, ma ta maia. Benamo garo boruri ai beġe guruġa-ġosini murinai tu, ekalesia ta na moġesi guruġa bene vaġa-vanaġiri, bene kiraġi-foforiri.

28 Senaġi bema vaġa-vanaġi tarimana ta asiġina nai tu, mo garo boruri ai eguruġani tarimana tu rubu nuġanai asi bene guruġa. Ġereġana tauġena vau bene guruġa-vevini, ema Barau bene vaġa-guruġaia.

29 Barau ġena guruġa ġeperoveta-iaġirini tarimari ruarua o toitoi beġene peroveta, ma kotari na tu moġeri guruġa beġene vetau-ġinikauri.

30 Bema Barau ġena guruġai etanu-tarini tarimana ġenai efoforini, bene kiraġi-foforia ġana nai, eguruġa-ġineni tarimana ġena guruġa tu bene vaġa-magoa.

31 Namona tu ġomi sebomi sebomi boġono peroveta, be kara ġokiraġiani mabarari beġene riba ema mabarari beġene launaġiri.

32 Barau ġenana peroveta guruġari edoġaririni tarimana tu, moġeri guruġa ġena urai vau bekiraġirini.

33 Barau tu dia vei-veġonu veġonu evaġa-ġoraiani Barauna, senaġi ġia na tu maino evaġa-ġoraiani Barauna.

Ekalesia doġorori mabarari ġeveini kavana,

34 ġomi ġemi vavine maki ekalesia vegogori ai asi beġene guruġa, korana ġia tu asi ġeri maoro ġia beġe guruġani. Senaġi ġia tu Mose ġena taravatu na ekiraġiani ilailanai beġene tanu tau gabureri ai.

35 Bema dagara tari ġeribari beġe toni nai tu, ġaraġori numai vauro beġenea danaġiri. Korana vavine ekalesia vegogori ai beġe guruġani tu ma maiakana.

³⁶ Ĝomi na mai guruĝa asi ĝoĝabi-raĝeani? Barau ĝena guruĝa tu ĝomi ĝemina erefoto ba? Ba Barau ĝena guruĝa na tu ĝomi moĝo ema ĝoitaĝomito, ei?

³⁷ Bema tarima ta tauĝena evetuĝamaĝini ĝia tu peroveta ema ĝia tu Iauka Veaĝa na evonuvonu-raĝeto etoni tarimana tu, ĝomi mai atore-vinimini guruĝari bene ĝabi-raĝeri, bene kira, mai tu moĝoni Vereĝauka ĝena taravatu guruĝari.

³⁸ Bema tarima ta maiĝeri guruĝa betuĝamaĝi-fitoĝarini, Barau na ĝia maki betuĝamaĝi-fitoĝaiani.

³⁹ Moĝesi naima, tarikakagu, peroveta uradikadikana tu boĝono vei, ma garo boruri ai guruĝa-iaĝiri ai tu asi boĝono vekiraĝoi.

⁴⁰ Senaĝi dagara mabarari boĝono ĝauvei-iaĝi ginikauri, ema dabara korikoriri ai boĝono veiri.

15

Iesu ĝena variĝisi-ĝenoĝoi

¹ Tarikakagu mabarami, au aurani, mo Vari Namona, ĝomi ĝemi aĝobata-iaĝiato moĝa, ĝemi tuĝamaĝi ai ma navaĝa-variĝu ĝenoĝoia. Mai Vari Namona ĝomi na tu ĝoĝabi-raĝeato, ema ĝomi tu mai Vari Namonai ĝoruĝa-gwaĝiĝini.

² Bema au na mo aĝobata-vinimito guruĝana moĝa roĝo boĝo ĝabi-gwaĝiĝiani nai, ĝomi tu mo Vari Namona ĝenana Barau na bevaĝa-maĝurimini. A bema asiĝina nai tu, ĝomi na ĝovaĝa-moĝoni-kavaiato.

³ Vereĝauka ĝenana au na kara adoĝariato guruĝana tu, ĝomi ma akira-varamito. Mo guruĝa moĝa tu guruĝa giniguinena e guruĝa baregona. Mo guruĝa tu Buka Veaĝai ĝetoreato guruĝana ilailanai, ekirani: Keriso ĝita ĝera rakava bene ĝabi-vaĝiri uranai emaseto;

⁴ ma ĝeguriato, ma ĝaro vaĝa-toitoinai mase na ma evariĝisi-ĝenoĝoito, Buka Veaĝai ĝetoreato ilailanai.

⁵ Benamo Petero ĝenai evevaĝa-foforito, ma murinai tu ĝena mero gabanana ruarua (12) ĝeri ai maki.

⁶ Moĝa murinai tu veĝabi-dadama nuĝanai tarikaka mabarari sinau imaima (500) ĝevegogoto nuĝanai ĝeri ai efoforito; tari varau ĝemaseto, a ĝutuma tu roĝo maĝuri.

⁷ Ma murinai tu Iakobo (o Iames) ĝenai efoforito, ma murinai tu apostolo mabarari ĝeri ai maki.

⁸ Ma magona korikorinai tu, au, noĝa moĝo amaĝuri-rakavato tarimagu, ĝegu ai ema foforito.

⁹ Korana au tu apostolo mabarari ĝeri dokona korikori tarimagu, ma au tu asi ĝegu namo ta moĝo, tarimarima na au apostolo tarimagu ai beĝe kiraĝiguni. Korana au

na Barau ġena ekalesia авага-midigu midigurito-ġoi, e alai-lautilusirito-ġoi.

¹⁰ Senaġi Barau ġena namo e varevare-barai, au tu mai ġegu apostolo tarimagu ai ama iaġoto. Ema Barau ġena namo e varevare-bara au ġegu ai tu asi etore-kavaiato. Moġoni, au na ġauvei tu barego lelevaġi aveiato, a apostolo kotari tu asiġina. Senaġi mo tu dia au tauġegu ġegu kokore ai moġeri ġauvei aveirito. Asiġina. Mo tu Barau ġena namo e varevare-barai kokore eviniguto, benamo mo ġauvei aveirito.

¹¹ Moġesina naima au aġobatato o apostolo tari ġeġobatato, asi ġena irau ta, korana vari tu sebona moġo ġaġobata-iaġiato, ma ġomi na maki mo vari sebona, moġa moġo ġovaġa-moġoniato.

Ġita ġera variġisi-ġenoġoi

¹² Senaġi bema Keriso ġaġobata-iaġiani nai, ġakirani, Keriso tu Barau na mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato ġatoni, kamasi nai ġomi fakami ai ġomi kotari tu ġokirani, mase tarimari tu asi ma beġe variġisi-ġenoġoini?

¹³ Bema mase na variġisi-ġenoġoi tu asiġi, moġa tauna tu, Keriso mase na tu asi ma evariġisi-ġenoġoito.

¹⁴ Ema bema Keriso mase na asi evariġisi-ġenoġoito, moġa anina, ġai ġema ġobata tu asi tauri, ema ġomi ġemi veġabidadama maki asi tauri.

¹⁵ Moġesi tu ġai beġere ribama, Barau na asi eveiato dagarana ġai na tu ġakiraġi-moġoni moġoni-kavaiani, ġaġofaġofani. Korana ġai na Barau varina ġafiuani, ġakirani, Barau na Keriso mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato ġatoni nuġanai, Barau na Keriso mase na tu asi evaġa-variġisi ġenoġoiato. Ma guruġa moġonina tu, mase tarimari mase na tu asi ma ġevariġisi-ġenoġoini.

¹⁶ Aba, bema mase tarimari mase na asi ma ġevariġisi-ġenoġoini, moġa anina tu Barau na Keriso tu mase na asi ma evaġa-variġisi ġenoġoiato.

¹⁷ Ema bema Barau na Keriso mase na tu asi ma evaġa-variġisi ġenoġoiato, ġomi ġemi veġabidadama tu asi aniri e ġomi tu roġo rakava nuġanai ġotanuni.

¹⁸ Ema mo deikara Keriso ġevaġa-moġoniato tarimari ġemaseto tu, rakava voina beġe ġabiani.

¹⁹ Ma bema mai tamaġuri-taġoni maġurina ġena namo moġo uranai Keriso ġenai tavetuġamaġikauni nai tu, tarimarima mabarabarari vefakari ai ġita kika vetuġara tu barego lelevaġi.

²⁰ Senaġi Keriso tu moġoni mase na evariġisi-ġenoġoito, ema ġia tu ġemaseto tarimari mabarari fakari ai ġia tu

evariġisi-ġenoġoi guineto, ilailana ġau ġwaġwari ġeġora-guineni kavana.

²¹ Mase tu tarima sebna, Adamu, ġenana evesinato. Moġa ilailanai variġisi-ġenoġoi maki tarima sebna, Keriso, ġenana evesinani.

²² Vaġa-ilailana, tarimarima mabara-barari tu Adamu ġenana ġeiaġomani, moġa lorinai beġe maseni veġata; senaġi Iesu Keriso ġesi beġe sebonani neganai, Barau na ma bevaġa-maġuri ġenoġoirini.

²³ Senaġi ġita mabarara tata ġera ġaro korikori loriri ai bita variġisi-ġenoġoini: Giniguine tu Keriso, ġia tu evariġisi-ġenoġoi guineto. Ma ġia ma beiaġomani ġaronai tu, ġia ġena tarimarima mabarari ma beġe variġisi-ġenoġoini.

²⁴ Maiġa murinai Keriso na Barau ġevetari-viniani iaukari ġeri veġitaġau e maoro ema seġuka mabarari asi ġeri kokore ai bevaġa-iaġorini e bevaġa-rakavarini, benamo Barau ġena Basileia o veġitaġau seġukana Tamana Barau ġimanai betorekauani. Benamo tanobara dokona beiaġomani.

²⁵ Korana Keriso tu roġo bevereni, ġena veġitaġau tu betanuni roġo, beiaġoni mo, ġia ġevetari-viniani iaukari e tarimari mabarari ġia kwakuna fanafana gaburenai befana-taririni.

²⁶ Keriso na evetari-viniani dagarana ta, magona korikori ai vauro bevaġa-keto-moġovaġiani, tu mase.

²⁷ Korana Buka Veaġai tu inġesi ekirani, “Barau na dagara mabarari ġia kwakuna gaburenai etorerito, mai tu ġena veġitaġau gaburenai etorerito.” Senaġi ekirato, “dagara mabarari ġia kwakuna gaburenai etorerito,” etato nai, Barau tu asi eiavi-kauato, korana tu Barau na dagara mabarari Keriso kwakuna gaburenai etore-toġarito.

²⁸ Dagara mabarari Keriso ġena veġitaġau gaburenai Barau na betorerini, moġa murinai tu Barau Natuna tauġena maia Barau ġena veġitaġau gaburenai bevetore-toġani. Moġo tauna tu, Barau na dagara mabarabarari bedebarini.

²⁹ Bema variġisi-ġenoġoi asiġina, mai tarima kotari ġemase-guineto tarimari urari ai babatiso ġeġabini tu kamasi beġe veini, ei? Ġia tu kara dainai ġemase-guineto tarimari urari ai babatiso ġeġabini? Betaġu ġia na variġisi-ġenoġoi ġevaġa-moġoniani nai, mo veġa ġeveiani.

³⁰ Ema ġai maki, kara dainai tu hora mabarari ai dori moġo ġevaġi-masemani senaġi roġo ġaġiġiraġeni, bema variġisi-ġenoġoi asiġina nai tu?

³¹ Tarikakagu mabarami, moġoni, ġaro vanaġivanaġi au ġegu mase ġekiraġiani. Senaġi maiġa maki moġoni, ġomi na Iesu ġoġabi-raġeato nai, ġera Vereġauka Keriso Iesu ġoiranai

au tu averere-baregoni.

³² Bema au vaḡa-ilailana mai tarimarima ḡeri tuḡamaḡi babobabori noḡa moḡo Efeso ai boḡa bairi rakavari kavana bara vaḡa-vevaḡiri, au tu kara dagara namona ḡegu ai bere ḡora? Bema variḡisi-ḡenoḡoi asiḡina nai, au tu moḡesi asi bara vei, asiḡina ḡinavaḡi. Bema Barau na mase na asi ma bevaḡa-variḡisi ḡenoḡoirani nai tu, maḡesi tara kira, “Siḡaniḡani ema siniuniu, korana boinani tu bita maseni bene.”

³³ Tarima ta na asi bene ḡofami! “Tarima rakavari bita kakorini nai tu, ḡera maḡuri namori beḡe rakava-kwaikwaini.”

³⁴ Gotataḡa, veḡa iobukaiobukari ḡoveiri, vei-rakava ḡovaḡa-dokoa. Korana ḡomi kotari Barau tu asi ribami roḡo. Mai tu ḡomi beḡene maiakami ḡana aguruḡani.

Variḡisi-ḡenoḡoi tauḡanina tu irauna

³⁵ Senaḡi kotari tu beḡe vedanaḡini, beḡe kirani, “Mase tarimari tu kamasi ma beḡe variḡisi-ḡenoḡoini? Ma beḡe variḡisini nai, tauḡaniri tu aiḡesina?”

³⁶ Babo! Ḡoi na kara tano ai ovaroani tu, asi roḡo etubuni mo, ovaroani dagarana bemaseni vau.

³⁷ Widi o dagara ta novaroa otoni nai tu, dia tauḡani oḡabiani, benamo ovaroani. Asiḡina, ḡoi na mo widi o kara novaroa otoni dagarana tu ḡutuna ḡuena oḡabiani, ma ovaroani.

³⁸ Ma Barau tauḡena na ḡena ura ilailanai mo widi o kara ḡovaroani, moḡeri tata tauḡaniri korikori evinirini.

³⁹ Tauḡani mabarari viriḡori tu iraurau. Tarimarima viriḡori irau, kwakuri vasivasi ḡemaḡurini dagarari vaḡa-ilailana bai, boromakau, mamoe, e kotari viriḡori irau, maḡani-kone viriḡori irau ema manu maki viriḡori irau.

⁴⁰ Guba dagarari tauḡaniri tu ta, ma tanobara ḡetanuni tarimari e dagarari maki irau. Guba tauḡanina marevana ta ema mai tanobara tauḡanina marevana maki ta.

⁴¹ Ḡaro marevana ta ema ḡue marevana ta, ema visiḡu marevari maki irauri. Visiḡu tata maki marevari iraurau.

⁴² Mase na variḡisi-ḡenoḡoi maki moḡesi. Beḡe guriani tauḡanina tu beborāḡani, a Barau na ma bevaḡa-variḡisi ḡenoḡoiani tauḡanina tu asi ma beborāḡa-ḡenoḡoini.

⁴³ Beḡe guriani tauḡanina tu vetoḡana asi namo, ema tarimarima na asi beḡe urani ḡitaḡitana, a Barau na ma bevaḡa-variḡisi ḡenoḡoiani tauḡanina tu ma marevana. Beḡe guriani nai tu, moiramoira asi kokorena, a Barau na mo tauḡanina ma bevaḡa-variḡisi ḡenoḡoiani nai tu, ma seḡukana.

44 Ĝeguriani nai tu, tanobara tauĝanina, a Barau na evaĝa-variĝisi ĝenoĝoiani nai tu, iauka tauĝanina. Tanobara tauĝanina tu ta etanuni, moĝa lorinai iauka tauĝanina maki ta etanuni.

45 Buka Veaĝa nuĝanai ekirani, “Tarima guinena, Adamu, Barau na eveiatio tu maĝuri tarimanai evaĝa-iaĝoato.” A Adamu magona, Keriso, tu maĝuri bevinini Iaukanai evaĝa-iaĝoato.

46 Tanobara tauĝanina tu eguinetio, a dia iauka tauĝanina. Tanobara tauĝanina murina na vauro, iauka tauĝanina eiaĝomatio.

47 Tarima guinena, Adamu, tu tanobara ĝenana eiaĝomatio, Barau na tano kauna na eveiatio, a tarima vaĝa-ruaruana tu Keriso, guba na emariĝoto tarimana.

48 Barau na tano kauna na eveirito tarimari tauĝaniri tu Adamu tauĝanina kavana, mo tu ma tano kauna na eveiatio tarimana tauĝanina kavana, ema guba tauĝanina beĝe ĝabiani tarimari maki Keriso tauĝanina kavana, mo tu guba na eiaĝomatio tarimana tauĝanina kavana.

49 Initoma ĝita tu Barau na mo tano kauna na eveiatio tarimana vetoĝana kavana. A ĝabi vau mai guba na eiaĝomatio tarimana vetoĝana ilailanai bita iaĝoni.

50 Tarikakagu mabarami, au na kara akiraĝiani tauna tu maiĝa, tarimarima, mai tanobarai ĝetanuni kavana, ma tauĝaniri, ma viriĝori, ema ma rarari tu, Barau ĝena Basileia nuĝanai asi beĝe raka-toĝani. Ema ma beborajani dagarana tu tanu-vanaĝi vanaĝi Basileiana nuĝanai asi betanuni riba.

51 Ĝoseĝaĝi, vekuretoĝa guruĝana ta akira-varamini: Ĝita mabarara tu asi bita maseni, senaĝi ĝita mabarabarara tauĝanira tu Barau na bekurevorini.

52 Mo tu asikauna moĝo beĝorani, noĝa matara iaĝataĝo nunaĝa ta vaĝa-kafurina mo ma taraga-keorini kavana, asi kwaibona. Kibi dokona guruna beraĝeni, benamo ĝemaseto tarimari ma beĝe variĝisi-ĝenoĝoiani, benamo tauĝani asi ma beĝe rakava-ĝenoĝoiani. Ma ĝita roĝosi bitana mase tarimara maki tauĝanira beĝe vekurevoni, mo tu tauĝani variĝuri bita ĝabirini.

53 Korana mai ma beborajani tauĝanina tu bene vekurevo, benamo asi ma beborajani tauĝanina bene vetore-fofori, ema mai ma bemaseni tauĝanina tu bene vekurevo, benamo asi bemaseni tauĝanina ma bene vetore-rosi.

54 Aba, mai ma beborajani tauĝanina tu bene vekurevo, benamo asi ma beborajani tauĝanina bene vetore-rosi, ema mai ma bemaseni tauĝanina tu bene vekurevo, ma asi ma bemaseni tauĝanina ma bene vetore-rosi. Mai dabarai Buka

Veāgai evetoreto guruḡana bemoḡonini,
 “Mase tu Barau ḡena kokore na varau evaḡa-darereato.

⁵⁵ Mase o, ḡoi ḡemu kokore tu aiḡea?

Mase o, ḡoi na tarimarima ogwanurini garaḡotana tu ainai?”

⁵⁶ Mase egwanurini garaḡotana tu vei-rakava ema vei-rakava ḡena seḡuka tu taravatu ḡenana eiaḡomani.

⁵⁷ Senaḡi Barau tatanikiuani, korana ḡia na ḡita ḡera Vereḡauka Iesu Keriso ḡenana kokore evinirani.

⁵⁸ Moḡa lorinai, tarikakagu, au na aura-vinimini tarimami, ḡemi veḡabidadamai boḡono ruḡa-gigitari, tarima ta o dagara ta na asi bene vei-ḡareva ḡarevami, vanaḡivanaḡi Vereḡauka ḡena ḡauvei boḡono veia ma kokoremi ḡesi. Korana boḡono riba, ḡomi ḡemi ḡauvei Vereḡauka nuḡanai tu asi ḡovei-taḡuiani, senaḡi ma voimi.

16

Ierusalemā ekalesia tarimari vaḡa-kavari ḡana moni vaḡa-vegogo

¹ Maitoma tu Ierusalemā veaḡa o ekalesia tarimari vaḡa-kavari uranai moni boḡono vaḡa-vegogo guruḡari akiraḡini. Mai guruḡa tu Galatia ekalesia mabarari akirarito, beḡene veia atato guruḡana, ḡomi akira-varamini. Au aurani tu ḡomi maki mai veiḡa boḡono veia.

² Fura ḡaronā giniguenai o Sandei vanaḡivanaḡi ḡomi tata tu ḡemi doḡari ilailari ai moni ta boḡono tore-toḡaia. Moḡeri moni tu boḡono tore-vegogo vegogori, be au baiaḡosini ḡaronai tu, moni mabarana bene rovinatore, asi ma bisini vaḡa-vegogo.

³ Ema au basi votuni nai tu, ḡomi na boḡo vaḡa-moḡonirini tarimari bavimirini, benamo Ierusalemā ḡana beḡe ḡabi-iaḡorini. Beḡe iaḡoni nai tu, au na guruḡa-fofori fefana ta maki batoreani, be beḡe ḡwa-kauani.

⁴ Bema baḡitaiani au tauḡegu baiaḡoni tu namo nai tu, au ḡesi baḡa iaḡoni.

Paulo ḡena ura Korinto ḡana bene iaḡo

⁵ Au baiaḡosini basi-ḡitamini, Makedonia tanona na nuḡana na baraka-vanaḡini nai, korana au tu Makedonia tanona nuḡana na baraka-vanaḡini bene. (Makedonia ekalesiari bana raka-ḡitari, senaḡi monai asi batanuni, baraka-vanaḡini moḡo).

⁶ A au baiaḡosini nai tu, atuḡamaḡini, ḡomi ḡesi kota roḡo bita tanuni banaḡu. Betaḡu faraka e iavara ḡueri maki maninai bita ḡabiani ḡomi ḡesi. Bere namo, ḡegu iaḡoiāḡo ai baura-vinirini dagarari tu ḡomi na boḡono vaḡa-kavagu.

⁷ Au tu asi aurani taimi misina moĝo ĝomi ĝesi bana tanu, benamo ma bana iaĝuimi maia. Au ĝegu tuĝamaĝi ai tu aurani, ĝomi ĝesi bitana tanu-mauka, senaĝi mo tu bema Barau na maoro beviniguni vauro.

⁸ A au tu Efeso ai batanuni mo Pentekoste ĝarona,

⁹ korana Barau ĝena ĝauvei bana veia dabarana tu varau bekeoa, be toma ĝegu ĝauvei tu barego lelevaĝi. Senaĝi tarimarima vovoka na maki ĝekouguni, ĝauvei asi bana veia ĝetoni.

¹⁰ Bema Timoteo beiaĝosini nai tu, boĝono nari-ginikaua, be ĝomi ĝesi betanuni nai, asi bene tanu-garigari. Ĝia maki au kavana Vereĝauka ĝena ĝauvei eveiani.

¹¹ Moĝa lorinai tarima ta na asi bene ĝita-ĝuiriaĝia. Senaĝi boĝono vaĝa-kavaia e maino ai boĝono tuĝua, au ĝegu ai ma bene ĝenoĝoi-iaĝoma. Korana au tu tarikaka kotari ĝesi ĝia ĝanariani.

¹² Ma tarikakara Apolos tu au na alaunaĝiato, tarikakara tari ĝesi be ĝomi ĝemi ai bene iaĝosi atato. Senaĝi ekirato, maitoma tu asi ilaila beiaĝosini, a ĝaro namona tai vauro beiaĝosini.

Guruĝa dokona

¹³ Tauĝemi boĝono venari-ginikau, ĝemi veĝabidadamai boĝono ruĝa-gwaĝiĝi, nuĝami beĝene gwaĝiĝi, boĝono kokore.

¹⁴ Dagara mabarari boĝo veirini nai tu, veuravini ai moĝo boĝono veiri.

¹⁵ Tarikakagu mabarami, ĝomi Stefanas ĝena numa tarimari mabarari tu ma ribami. Ĝomi ma ribami, ĝia na Iesu Keriso ĝeĝabi-raĝeato nai tu, ta maki roĝosi roĝo bere ekalesia Akaia nuĝanai. Ma ĝia tu veaĝa o ekalesia tarimari ĝeri ĝauvei ai ĝevekiraĝikauto, ĝevaĝa-kavarito. Moĝa lorinai anoĝimini,

¹⁶ ĝomi maki moĝesi tarimari garori boĝono seĝaĝi-viniri, ema ĝai ĝesi ĝeĝauveini e ĝevekwaraĝini tarimari mabarari maki.

¹⁷ Aiakuni, korana Stefanas e Fotunato ema Akaiko au ĝegu ai ĝeiaĝomato nai. Asi ilaila baiaĝosini, ĝomi ĝesi bita tanuni nuĝanai, mai tauri toitoi na ĝomi gabumi ĝeĝabirito, moĝesi nai au nuĝagu egenatarito.

¹⁸ Ema ĝia na au nuĝagu ĝevaĝa-iaku ĝenoĝoiato, ema ĝomi maki nuĝami ĝevaĝa-iaku ĝenoĝoirito. Moĝesi naima ĝia tu boĝono ĝabi-raĝeri.

¹⁹ Asia ruburi na ĝomi ĝemi vevaĝa-namo ĝetuĝuni. Akwila e Priskila na ema ekalesia ĝia ĝeri numai ĝetanuni mabarari na nuĝari mabarari ĝesi ĝevaĝa-namomini Vereĝauka aranai.

²⁰ Tarikaka mabarari na ġevaġa-namomini. Ġomi maki karomi tata vetarikaka verauna na boġono vaġa-namori.

²¹ Au Paulo ġimagu na mai vevaġa-namo guruġari atorerini.

²² Bema tarima ta na Vereġauka asi eura-viniani tu, ġia iatanai rakava baregona bene tanu mo vanaġivanaġi. Ġera Vereġauka o, noiaġoma.

²³ Ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena namo e varevare-bara ġomi ġemi ai bene tanu.

²⁴ Au ġegu veuravini ġomi ġesi bene tanu. Keriso Iesu ġenana ġita tu doġoro sebona tarimara.

PAULO ĜENA TORETORE VAĜA-RUARUANA KORINTO EKALESIARI ĜERI

2 Korinto vaĝa-foforina guruĝari

Mai fefa vaĝa-ruaruana tu vevaĝa-gwaĝiĝi fefana Paulo na etoreato. Paulo na mai fefa tu Makedonia na Korinto ekalesiari etore-vinirito. Mai fefa tu laĝani 55 ema 57 fakari ai etoreato, mo tu Iesu maki emaseto murinai vau.

Mai fefa nuĝanai siri baregori tu karoa 1:3-4 ema 5:18.

Paulo na mai fefa etoreato korana tari tu maĝeri: 1) Ĝofaĝofa tarimari na ĝia ĝena apostolo ĝauveina ĝevaĝa-rakavaia ĝetato-ĝoi moĝeri guruĝari eveito. 2) Ierusalemaj Barau ĝena tarima veaĝari ĝetanuni moĝeri ĝeri moni tari beĝene tore-vegogo etato (9:1-5). 3) Mo ĝena fefa giniguinena monai mo vei-rakava tarimana ma beĝene ĝabi-raĝea e beĝene ura-vinia etato (2:5-11).

Paulo na mai fefa tu maĝesina eboioĝaiato:

1. Ma veĝabi-sebona ĝenoĝoi guruĝari - karoa 1-7
2. Ieruselema ekalesiari varevare viniri guruĝari - karoa 8-9
3. Korinto nuĝanai apostolo tarimari ĝofaĝofari na Paulo ĝena apostolo ĝauveina ĝekira-rakavaia to nai, Paulo tauĝena evekiraĝi-maĝatato guruĝari - karoa 10-13

¹ Au Paulo, Barau ĝena ura lorinai Keriso Iesu ĝena apostolo ai evaĝa-iaĝoguto, ema ĝita tarikakara veĝabidadama nuĝanai Timoteo ĝesi ĝemana mai fefa eiaĝosini.

Ĝomi Barau ĝena ekalesia Korinto nuĝanai, ema veaĝa tarimami mabarabarami, Akaia tanona mabarana nuĝanai ĝotanuni tarimami, ĝemi atore-vinimini.

² Barau ĝita Tamara ema Vereĝauka Iesu Keriso ĝerina varevare-bara ema maino ĝemi ai bene tanu.

Paulo na Barau etanikiuato

³ Barau sivaĝa-namoa, ĝia tu ĝita ĝera Vereĝauka Iesu Keriso Tamana. Ĝia tu vevetuĝaĝwa Tamana e vevaĝa-kava Barauna korikori.

⁴ Barau na ĝai ĝema midigumidigu e dabara doko nuĝari ai evaĝa-kavamani. Moĝesi naima ĝai na maki tarima kotari ĝeri meto ai baĝa vaĝa-kavarini riba, Barau na ĝai evaĝa-kavamani ilailanai.

⁵ Moĝoni, Keriso na eĝabiato midiguna ĝai ĝemai tu barego-lelevaĝi; ma ĝai ĝema vevaĝa-kava Keriso ĝenana maki barego-lelevaĝi.

6 Ĝai baĝa midigu-midiguni tu ĝomi vevaĝa-kava ema vevaĝa-maĝuri boĝono ĝabia ĝana. Ĝai Barau na evaĝa-kavamani tu ĝomi vevaĝa-kava boĝono ĝabi ĝana. Ma mai vevaĝa-kava boĝo ĝabiani mainana ĝomi nuĝami bevaĝa-gwaĝiĝirini, benamo ĝai ĝamidigu-midiguni kavana midigu-midiguri boĝo ĝabirini nai tu, boĝo kokoreni.

7 Ĝai ĝema vetuĝamaĝikau ĝomi ĝemi ai tu barego ĝatoreani, korana tu ĝaribani, ĝomi tu ĝai ĝesi tamidigumidigu-sebonani, ema vevaĝa-kava maki ĝai ĝesi taĝabi-sebonaiani.

8 Tarikaka mabarami, ĝai Asia tanonai aiĝesi meto ĝaĝoitaĝoto maki ĝaurani baĝana vaĝa-ribami. Ĝai Asia ai tu meto barego lelevaĝi ĝadoĝariato, ĝema gwada e riba mabarari maki ĝekorito, be ĝema tuĝamaĝi tu benamo, asi baĝa maĝurini, baĝa maseni.

9 Moĝoni, ĝai ĝema vemamiraĝi tu, ĝai beĝene vaĝi-masema dabarana tu varau ĝevaĝa-moĝoniato. Senaĝi asiĝina. Ĝai ĝemai moĝeri veĝa ĝeĝorato tauna tu, ĝai tauĝema ĝema kokore ai asi baĝana veĝabidadama, senaĝi mase na maki evaĝa-vaisi-raĝerini Barauna ĝenai moĝo baĝana veĝabidadama.

10 Ĝia na mase nuĝari na evaĝa-maĝurimato, ma roĝo ma bevaĝa-maĝurimani. Ĝai ĝema vetuĝamaĝikau tu Barau ĝenai ĝatore-kauani, ĝoirai maki ĝia na ma bene vaĝa-maĝurima ĝana.

11 Mo tu ĝomi na maki ĝauĝau ai roĝo boĝo vaĝa-kavamani nai. Benamo Barau na tarimarima vovoka ĝemi ĝauĝau dainai, ĝai bevaĝa-kavamani. Mo vevaĝa-kava tarimarima vovoka na beĝe ĝitaiani, benamo ĝai na mo namo ĝadoĝariani bakunai, mabarari na Barau beĝe tanikiuani.

Paulo ĝena boioĝa ekefoato

12 Ĝai ĝema vekokoroku anina tu maiĝa: Ĝai nuĝamai ĝamamiraĝiani, ĝai ĝema maĝuri e veĝa mai tanobarai, o sikira, ĝema vegaragara ĝomi ĝesi tu dabara veaĝanai ema moĝoninai. Maiĝeri veĝa veaĝari ema moĝoniri tu Barau ĝena varevare-bara ĝenana ĝeiaĝomani, a dia tanobara tari-mari ĝeri iauneganai ĝeveirito-ĝoi.

13 Ĝai na ĝomi fefa ĝatore-vinimini tu dia fefa gwaĝiĝiri ĝatore-vinimini. Asiĝina. Ĝai ĝema fefai kara ĝakiraĝirini guruĝari tu ĝomi na boĝo iavirini ema fefa tauri maki boĝo tuĝamaĝi-doĝaririni fefari moĝo.

14 Moĝoni, kotuna varau ĝotuĝamaĝi-doĝarimato. Ema atuĝa-maĝini, gabi vau boĝo tuĝamaĝi-doĝari korikorimani. Benamo Iesu Vereĝauka beĝenoĝoini ĝaronai, ĝomi na ĝai boĝo vaĝa-raĝemani, ĝai na ĝomi baĝa vaĝa-raĝemini kavana.

15 Au ariba-maoroto, ġai boġo riba-ginikaumani ema ġemai boġo tuġamaġikauni naima, au na boioġa aveiato tu banasi rakaġita-guinemi, be vaġa-ruarua ġomi bana vaġa-kavami.

16 Au ġegu boioġa guinena tu Makedonia ġana baiaġoni nai, banasi raka-ġitami ema Makedonia na ma baġenoġoini nuġanai maki, ma banasi raka-ġitami atato. Ma manina na vau Iudea ġana baiaġoni nai, au ġegu iaġoiāġo ai beġene vaġa-kavagu farefareri tari boġono vinigu vauro boġono tuġugu.

17 Ġomi ġotuġa-maġini, au tu dia nuġagu mabarana ġesi maiġesi aboioġato ei? Ba ġomi ġotuġamaġini, au tu mai tano-bara maġurinai roġo ġetanuni tarimari ġeri veiġa na aiaġoni, be murugu na tu, “Oi, oi” atato, a nuġagu gabigabinai tu “Asiġina, asi baiaġoni,” atato.

18 Barau guruġa moġoninai moġo etanuni kavana, ġai maki moġesina; ġomi ġemi ai vari ġaġobata-iaġiani nai, dia murumai tu “Oi” ġatoni, ma nuġamai tu “Asiġi” ġatoni.

19 Korana Barau Natuna, Iesu Keriso, ġomi fakami ai au, e Silas, ema Timoteo, na ġaġobata-iaġiato-ġoi tu dia muruma na moġo ġakirato-ġoi, “Iesu varina tu Oi, moġoni,” ma nuġama gabigabiri na tu “Asiġi, ġofaġofa” ġatato-ġoi. Asiġina. Ġia ġena maġuri nuġanai tu “Oi, moġoni” moġo etanuni vanaġivanaġi.

20 Barau ġena kiraġitore mabarari eveirito tu “Oi moġoni” moġo, Keriso ġena maġuri nuġanai ġemoġonito. Moġesi nai ġai na Keriso ġenana Barau ġavaġa-raġe-baregoani, ġakirani, “Oi, mo tu moġoni” ġatoni.

21 Ġomi ema ġai tu Barau tauġena na evaġa-kokorerani e evaġa-ruġa gwaġiġirani Keriso ġena maġuri nuġanai. Ġia na eġabirato, evaġa-veaġarato,

22 ema evaġa-moġonirato, ġita tu ġia ġena tarimarima, ġena vetoġa o maka maki ġita ġerai etoreato, ema ġita lorura ġutunai ġia Iaukana etore-toġaiato, mo Iauka ġenana ġita evaġa-riba ginikaurato, ġia ġena vevaġa-namo mabarana maki vauro bita ġabiani veġata.

23 Barau ma ribana mai kara akiraġirini tu mabarari moġoni, e au nuġagu o lorugu ġutuna maki ġia ma ribana; au mo Korinto ġana asi aiaġosito tauna korikori tu maiġa: Au asi aurato, ġomi ġemi vei-rakava banasi kiraġi-fofori foforiri, benamo monana ġomi nuġami bana vaġa-metori.

24 Au tu dia ġomi ġemi vere, be ġomi ġemi mani veġabidadama nuġanai tu ġai na kara baġa kiraġirini veiġari moġo boġono veiri. Asiġina. Mai tu ġomi ema ġai taġauvei-sebonani, ġomi boġono iaku tuġamaġinai. Korana ġomi mani tu tauġemi ġemi veġabidadamai lorinai ġoruġa-gigitarini.

2

¹ Moġesi naima nuġagu aroriato akirato, asi ma banasi raka-ġitami, korana bavaġa-guruġa gwaġiġimini, benamo nuġami beġe metoni garina.

² Korana bema au ġegu guruġa na ġomi nuġami beġere vaġa-metori nai, au tu dei na ma beġere vaġa-iakugu? Korana au boġoro vaġa-iakugu tarimami tu varau nuġami bavaġa-metori.

³ Moġesi naima au na mo fefa gwaġiġina moġa atore-vinimito. Au asi aurato, au bana iaġosi tu, boġo vaġa-iakuguni tarimami na au boġono vaġa-nuġa midigumidigu, korana au ma ribagu au aiakuni gabunai tu ġomi maki au ġesi, be taiaku-sebonani.

⁴ Moġoni, au nuġagu tu ma metona ġesi ema ġegu vetuġamaġi maki ebarego-rakavato e ataġito maki, mo fefa ġomi ġemi atoreato-ġoi nai. Mo fefa gwaġiġina atore-vinimito tu dia ġomi nuġami bana vaġa-metori ġana. Asiġina. Au na mo fefa moġesina atore-vinimito anina tu, au aurato ġomi boġono riba, au na ġomi tu auravini-rakavamini.

Vei-rakava tarimana ġena rakava boġono tuġamaġi-fitoġaia

⁵ Bema ġomi ta na nuġa-midigumidigu evaġa-ġoraiani nai, au mo gabu ai tu asi ġegu nuġameto. Aba, gabu tari tu asi aiaku-iaġirito, senaġi ġomi mabarami tu nuġameto barego evinimito, o sikira, ġomi ġutuma, korana au asi aurani, ġomi ġemi ai mo veiġa guruġana bana kiraġi-meto lelevaġia.

⁶ Ġomi ġutuma na mani tarima na mo veiġa eveiato voina metona baregona ġoviniato, ma mo tu ġenai ilaila be benamo, meto asi ma boġono vini-lelevaġia.

⁷ Ma toma tu ġena rakava boġono tuġamaġi-fitoġaia ema boġono launaġia kekei. Asi namo tuġamaġi midigumidiguna na mai tarima bevaġa-ketoani ġena veġabidadama ġenana.

⁸ Moġesina naima, au na ġomi anoġimini, mai tarima boġono kiravara-ginikaua, ġia tu moġoni ġoura-viniani.

⁹ Au na mo fefai atore-vinimito korana aurato, ġomi bana riba-ginikaumi, moġoni au na avaġa-ribamito dagarari mabarari ġokorana-iaġi korikoririni ba?

¹⁰ Bema ġomi na tarima ta ġena rakava ġotuġamaġi-fitoġaiani tu, au na mo tarima ġena vei-rakava maki atuġamaġi-fitoġaiani. Ma bema rakava ta au na atuġamaġiato, mo rakava tu Keriso ġoiranai au na varau atuġamaġi-fitoġaiato ġomi ġemi namo uranai.

¹¹ Moġesi aveito anina tu, Satani na ġita beġofarani, benamo mo meto misina bevaġa-barego lelevaġiani garina. Korana Satani eġauveini dabarari ġita tu ma ribara.

Paulo ġena ura baregona Tito bene doġaria

¹² Troas vanuġana ġana aiaġoto, Keriso Varina Namona bana vari-fiua ġana. Au Troas vanuġanai araġasito, benamo ariba-maoroto, Vereġauka na mo vanuġai Vari Namona bana fiua ġatama-bokana tu ġegu ekeoato.

¹³ Senaġi au nuġagu ai maino tu asi aġabiato-ġoi, nuġagu evekwaragi-to-ġoi, korana au tarigu Tito Troas ai tu asi adoġariato. Moġesi naima Troas tarimari aġabi-tuġurito moġo, benamo Makedonia ġana ma aiaġoto.

Keriso ekokoreto lorinai ġita takokoreni

¹⁴ Barau atanikiu-viniani, korana vanaġivanaġi ġia na ġena seġuka kokorenai Iesu Keriso ġena maġuri nuġanai ġai eġori-kaumani. Benamo ġai ġemana Keriso varina tu noġamo muramura bonana namona na tanobara mabarana ġeġabiani, benamo ġeribaiani.

¹⁵ Moġoni, Barau ġoiranai ġai tu Keriso varina bonana namona, Barau na rakava ġenana evaġa-maġuririto tarimari fakari na ema vei-rakava tarimari mase dabaranai ġerakani tarimari fakari ai.

¹⁶ Mase dabaranai ġerakani tarimari ġeri, ġai tu mase bo-raġari bonari, mase bevaġa-ġoraiani dagarana. A Barau na evaġa-maġuririto tarimari ġeri ai, ġai tu maġuri muramura bonana namona, maġuri evaġa-ġoraiani dagarana. Senaġi dei na mai ġauvei baregona beveiani riba?

¹⁷ Ġai dia tarima tari kavana, be Barau ġena guruġa ġeġobata-iaġiani tu moni beġene doġari ġana; a ġai tu dia Barau ġena guruġa ġaġobata-iaġiani tu moni na beġene voima ġana. Asiġina. Ġai tu Barau na etuġumato, mai ġauvei baġana veia etato. Ġai tu Keriso ġesi ġasebonato, ma Barau ġoiranai ġai tu nuġama maoro e moġoni ai Barau ġena guruġa ġakiraġiani.

3

Taravatu e Iauka

¹ Ġai mai guruġa ġakiraġirini tu, ġai tauġema moġo ma ġavevaġa-raġe ġenoġoini, ġakirani, “Ġai tu moġoni vei-iobukaiobuka tarimama korikori,” ġatoni ba? Ba tarima kotari ġeveini kavana ġaurani tarimarima na ġema vevaġa-moġoni fefana ta ġomi ġemi beġene torea, beġene kira, “Ġai tu tarima namoma, be boġono ġabi-raġema.” O ġomi na ġai boġono ġabi-raġema uranai ġema vevaġa-moġoni fefana ta boġono torea ġatoni?

² Ğomi maniġemi tu ġai ġema fefa, ġai vaġa-moġonima fefami, ġai lorumai Keriso na eberarito, ma tarimarima mabarari na ġeribamini ema ġeivimini.

³ Ğomi ġemi maġuri na evaġa-fofori ginikauani, ġomi tu Keriso ġena fefa, ġai ġema ġauvei ġenana eberamini o etorem-ini, (ma tarimarima na ġeiviani). Ğomi tu Keriso ġena fefa, dia bairo na eberamito fefami, senaġi maġuri vanaġivanaġi Barauna Iaukana na eberamito fefami. Ma ġomi Keriso na tu dia fore lefalefari iatari ai ebera-kaumito, senaġi ġomi tu tarimarima loruri ai ebera-toġaiato.

⁴ Ğai na maiġeri guruġa ġakiraġirini, korana ġai tu Keriso ġenana ma ġema tuġamaġikau Barau ġenai. (Korana ġia na evaġa-kavamani ġena ġauvei veiveinai).

⁵ Aba, ġai tauġema ġeregama na maiġeri veiġa tu asi ilaila baġa veirini. Moġesi naima ġai na dagara ta ġavaġa-ġoraiato tu asi ġatoni. Asiġina. Ğai tu Barau na ġeregana na moġo kokore ema riba ġai evinimani nai mai ġauvei ġaveirini.

⁶ Barau na kokore ema riba evinimani nai, ġia ġena ki-raġitore o ginitaġo variġuna ġavarifiuani. Mo tu dia taravatu bukanai ġetorerito dagarari ġavari-fiurini, asiġina, ġai tu Iauka Veaġa na tarimarima ġeri maġuri ai kara eveiani ġavari-fiuani. Korana taravatu bukanai etorerito vevaġa-naġiri na tu tarima ġevaġi-maserini, bema asi ġekorana-iaġiani nai; senaġi Barau Iaukana na tu tarimarima maġuri evinirini.

Barau ġena ginitaġo variġuna marevana baregona

⁷ Ğoseġaġi, Mose na Barau ġena taravatu tu Isaraela tarimari evaġa-ribarito-ġoi, moġeri na tu mase maki ġevaġa-ġoraiato-ġoi. Mo taravatu moġeri tu Barau na fore iatanai eberarito, ma marevari mamari tu barego rakava. Moġeri taravatu Barau na fore ai eberarito dagarari Mose na eġabi-iaġomarito-ġoi nai, Mose tu ġoirana maki emamoto-ġoi, be Isaraela tarimari Mose ġoiranai maki asi ġeboġekau-maukato-ġoi, korana mo mareva mamana na matari efai-fitoġarito-ġoi nai. Senaġina mo taravatu mamari marevana baregona moġa tu asikauna ma erekwarekwato-ġoi.

⁸ Bema taravatu mamana marevana baregona tu moġesi neganai, Barau Iaukana ġena ġauvei mamana marevana ema seġukana tu barego lelevaġi.

⁹ Bema mase maki evaġa-ġoraiani ġauveina mamana marevana tu barego, vei-iobukaiobuka evaġa-ġoraiani ġauveina mamana marevana ema seġukana tu barego lelevaġi.

10 Toma taravatu mamana marevana baregona moġa tu asi marevana, korana Barau Iaukana mamana marevana ema seġukana tu barego lelevaġi.

11 Ma bema Mose na mo asi betanu-maukani taravatuna moġa eġabi-iaġomaiato, mamana marevana tu barego nai tu, betanu-vanaġi vanaġini dabarana mamana marevana ema seġukana tu barego lelevaġi veġata.

12 Ġai tu mai dabara variġuna o ginitaġo variġuna ġenai ġavetuġa-maġikauni, naima asi ġagarini, ma kokorema ġesi ġakiraġiani.

13 Ġai tu dia Mose kavana, be ġoirama ġakou-ġaurini. Mose tu ġoira kouġau dabuġana na ġoirana ekou-ġauato, korana Isaraela tarimari na ġia ġoirana na mo mama marevana erekwa-rekwato-ġoi moġa asi beġene ġeġitaia ġana.

14 Senaġi Isaraela tarimari nuġari e ġeri tuġamaġi Barau na evaġa-mukunarito. Korana tu mo ġaro na beiaġoma mo maitoma, mo kouġau dabuġana ġia nuġari e ġeri tuġamaġi evaġa-mukunarito dabuġana tu roġo etanuni, be ginitaġo guinena bukana ġeiaviani nai, asi ġetuġamaġi-doġariani. Mo ġia nuġari ema ġeri tuġamaġi ekou-ġaurini dabuġana tu Keriso ġesi beġe sebonani vauro bevekeo-fakani.

15 Toma maki Mose ġena taravatu guruġari ġeiavirini nai, ġia nuġari tu kouġau dabuġana na ekou-ġauani.

16 Senaġi tarima ta betuġamaġi-kureni, benamo Vereġauka ġenai ma beiaġoni tarimana ġenana mo kouġau dabuġana tu bekoki-fitoġaiani.

17 Ma mai Vereġauka tu Iauka Veaġa ekiraġiani. Be Vereġauka Iaukana ainai eġauveini gabuna, ġeġabi-raġeani tarimari tu dagara ta na asi ebarubarurini. Asiġina, ġia tu fakai ġetanuni.

18 Ma ġita ġoirara tu kouġau dabuġana na asi kouġau, be Vereġauka mamana e marevana baregona ġita ġerana veġiana noġa efoforini, tarimarima na ġeġitaiani. Vereġauka tu Iauka Veaġa, ma ġia ġenai mo mama e marevana baregona eiaġomani. Monana esenisirani Vereġauka kavanai taiaġoni, ema ġia mamana e marevana barego lelevaġina ġita maki evini-vanaġi vanaġirani.

4

Iauka farefarena gwaġutu nuġanai

1 Barau ġena vevetuġaġwai moġo mai ġauvei ġai evinimato. Moġa lorinai ġai tu asi ġatuġamaġi-moirani mai ġauvei veiveinai.

2 Ġai tu maiaka veiġari vekuretoġari, tarimarima na asi ġeġita-learini veiġari, tu ġaiaġuirito. Ema ġai tu asi

ġaġofaġofani e Barau ġena guruġa anina maki ġai na tu asi ġakefoani. Asiġina. Ġai na Barau ġena vari moġonina tu tauna korikori moġo ġakiraġi-fofori ginikauani. Monana tarimarima beġene riba, ġai tu ma moġonima ġesi Barau ġena ġauvei ġaveiani ġia ġoiranai.

³ Senaġi bema ġai na mai Vari Namona ġavari-fiuidi maiġa vekuretoġa nai tu, mai vari maiġa tu mase koufanai ġerakani tarimari moġo ġeri ai vekuretoġa.

⁴ Maiġeri tarima, Keriso asi ġevaġa-moġoniani tarimari, tu mai tanobara barauna arana Satani na ġeri tuġamaġi evei-mukunarito, naima mai Vari Namona mamana emamani tu asi ġeġitaiani. Mai Vari Namona mamana maiġa tu Keriso mamana marevana baregona emamani. Ma mai Keriso maiġa tu Barau vetoġana korikori.

⁵ Ġai tu dia ġai tauġema varima ġafiurini. Asiġina. Ġai na tu Iesu Keriso ġaġobata-iaġiani, ġakirani, Keriso tu Vereġauka korikori. Ma ġai tu ġomi ġemi vetuġunaġi tarimamai ġavevaġa-iaġoni Iesu ġaġubakauani lorinai.

⁶ Korana Barau tovotovonai ekirato, “Mukuna furufuru nuġana na nemama-rovorovo,” etato. Ma mo Barau sebona na ġai nuġamai ema vaġa-mama rovorovoato korana tu, Barau mamana baregona Iesu Keriso ġoiranai emamato moġa bene vaġa-foforia, benamo baġana ribaia e baġana tuġamaġi-fakaia ġana.

⁷ Senaġi mai farefare namo vedaureana tu ġai tauġanima nuġanai maiġea, mai tauġanima tu noġa tano na ġevirini gwaġuturi, ma beġe korini, monana tarimarima mabarari na beġene ġitaia, ma beġene riba maki, mai seġuka barego lelevaġina ġai ġemai maiġa tu Barau ġenana eiaġomani, ma dia ġai ġemana.

⁸ Ġai tu reketa-reketa na ġeġaru-ġeġeraġimani, ġevaġa-midigu midigumani e meto maki barego ġevinimani, senaġi ġema kokore tu asi ekorini. Ġaro kotari tu ġadaradarani, asi ribama kara ma baġa veiani, korana maġuri tu gwaġiġi, senaġi ġema tuġamaġikau Barau ġenai tu asi emoirani veġata.

⁹ Tarimarima na asi ġeura-vinimani, ġevaġa-midigumidigu baregomani, senaġi Barau tu ġai sevisevimai moġo etanuni, asi eiaġuimani; semo na ġekwari-ketomani, senaġi asi ġamaseni.

¹⁰ Iesu emaseto, mo mase moġa tu vanaġivanaġi ġai tauġanimai ġaġwarakao-rakaoani. Ġaribani, ġai maki, Iesu ġevaġi-maseato kavana, beġe vaġi-masemani. Moġesi eġorani korana tu, Iesu ġena maġuri maki vanaġivanaġi ġai tauġanima na bene fofori, be tarimarima na beġene ġitaia.

11 Ĝai roĝo maĝuri ĝatanuni apostoloma tu, vanaĝivanaĝi beĝene vaĝi-masema ĝetoni, Iesu varina ĝakiraĝiani ĝaramanai. Mai veiĝa eĝorani tauna korikori tu, Iesu ĝena maĝuri, (mo tu Iesu emajuri-ĝenoĝoito mo maĝuri moĝa), seĝukana ĝai tauĝanima na bene fofori, be tarimarima na beĝene ĝitaia ĝana.

12 Moĝesi naima mase ĝena ĝauvei tu ĝai (apostolo) ĝemai eveiani, senaĝi maĝuri tu ĝomi ĝemi maĝuri nuĝanai eĝauveini.

13 Buka Veaĝai ekirani, “Au na Barau avaĝa-moĝoniato, moĝesina naima aguruĝato.” Ĝai maki mo veĝabidadama sebona moĝa nuĝanai naima ĝakirani, Barau ĝavaĝa-moĝoniani nai ĝaguruĝani.

14 Korana ĝai ribama, Iesu Vereĝauka mase na evaĝa-variĝisi ĝenoĝoiato Barauna na ĝai maki ma bevaĝa-variĝisi ĝenoĝoimani Iesu kavana, benamo ĝai ema ĝomi, mabarara beĝabi-iaĝomarani ĝia ĝoiranai bea vaĝa-ruĝa-tarirani.

15 Ĝai na midigumidigu e meto ĝaĝabirini tu, ĝomi na namona boĝono doĝaria ĝana, ema monana tarimarima ĝutuma gorogoro na Barau ĝena namo ema varevare-bara beĝene doĝaria. Benamo mai Barau ĝena namo ema varevare-bara dainai, tarimarima ĝutuma na Barau beĝene tanikiu-vini-baregoa e ĝia marevana e mamana baregona beĝene vaĝa-raĝea.

Veĝabidadamai moĝo bitana tanu

16 Moĝa lorinai ĝai tu asi kota maki ĝatuĝamaĝi-moirani. Aba, tauĝanima tu eĝaukani, bemoira-iaĝoni, senaĝi iaukama tu ĝaro loriri ai evaĝa-variĝurini.

17 Ema maiĝeri midigumidigu e meto misiri asikauna na beĝe raga-korini dagarari voiri beĝe foforini tu barego lelevaĝi. Barau na maiĝeri voiri tu marevana barego lelevaĝina, betanu-vanaĝi vanaĝini dagarana, bevinimani.

18 Moĝesi naima ĝai matama na tu dia toma ĝeĝorani matara na taĝitarini dagarari ĝaĝita-karakararini. Asiĝina. Ĝai matama na tu, toma matara na asi taĝitarini dagarari, ĝaĝita-karakararini. Korana toma matara na taĝitarini dagarari tu asikauna ma beĝe korini, senaĝi kara toma asi taĝitaiani dagarana tu betanu-vanaĝi vanaĝini, asi bekorini dagarana.

5

Guba tauĝanina e mai tanobarai tatanuni tauĝanina

1 Ĝai ribama, mai tanobarai ĝatanu-iaĝiani foutana o tauĝanina berakavani mase ai nai, gubai asi ĝima veiveina

numana ta Barau ġenana baġa ġabiani, tanu-vanaġivanaġi numana.

² Mai tanobara tauġani numanai ġatanuni tu ġataġitaġini ġaġabaġabani, korana midigumidigu e meto barego ġaġoitaġoni dainai. Be ġai ġema ura baregona tu, Barau na guba na beiaġomani tauġanina na nevaġa-dabuġama.

³ Korana guba tauġanina na bedabuġa-ġaumani tari-marima kavana nai, ġai tu dia iauka moġo baġa rakao-rakaoni ġia ġoiranai gubai, senaġi ġai iaukama tu kouġau inította kavana.

⁴ Korana ġai roġo mai tanobara tauġanina numanai ġatanuni tu, ġaġabaġabani e meto barego ġevinimani. Maiġa tauna tu, asi ġaurani mai tanobara tauġanina maiġa ġakokivaġia o ġamase ġatoni. Asiġina. Ġai ġema ura tu Barau na guba tauġanina numana variġuna na bene vaġa-dabuġa-ġauma, be maġuri tauġanina na ma beġe maseni tauġanima moġo gabuna bere boroġia ġatoni.

⁵ Barau tauġena na ġita tu mai maġuri variġuna maiġa bitana ġabia ġana erovina-torerato. Moġesi naima ġia na Iauka Veaġa tu evini-guinerato. Barau na mai Iauka Veaġa evini-guinerato anina tu, ġita bitana riba-ginikau, tauġani variġuri maki bevinirani.

⁶ Moġesi naima vanaġivanaġi ġai nuġama tu gwaġiġi, asi ġatuġamaġi-iauvoiauvoni. Ma ġai ribama, mai tanobara tauġanina numanai roġo ġatanuni nai tu, ġai Vereġauka ġesi vanuġa korikori gubai tu asi ġatanu-vegogoni.

⁷ Ġai veġabidadamai moġo ġatanuni, dia matama na ġaġitarini dagarari na ġeġori-kaumani.

⁸ Au mo bakira kavana, ġai tu asi ġagarini, ma tuġamaġikauma ġesi ġaurani, mai tauġani ġenana baġana veġita, benamo Vereġauka ġesi baġana tanu, Vereġauka etanuni vanuġanai.

⁹ Moġesi naima ġai ġema ura barego sebona moġo ġoiramai ġatoreani tu, ġia iauna moġo baġana vaġa-namoa. Mo tu mai tanobara tauġanina nuġanai baġa tanuni, o mai tanobara tauġanina numana na baġa raka-vaġini, benamo Vereġauka ġesi gubai baġa tanuni, ġai ġema ura tu, ġia iauna moġo baġana vaġa-namoa.

¹⁰ Korana ġita mabarara Keriso ġena Kota seana ġoiranai tu bita ruġa-rosini veġata. Monai ġita mabarara tata mai tanobara tauġaninai tatanuni nai, veġa namori o rakavari taveirini, maiġeri voiri ilailari bita ġabirini.

Keriso na Barau ġatanai evaġa-iaġorato

¹¹ Ġai ma ribama, Vereġauka tu ma garina, korana tu ġoiranai bita ruġa-tarini. Moġesi naima ġai na tarimarima

ġasisiba-vinirini, beġene tuġamaġi-vekefo ġana. Ġai nuġama e ġema tuġamaġi kamasi tu Barau ma ribana ginikau, ema au atuġamaġini, ġomi maki ġai nuġami ai ġoribamani.

12 Maġesi ġaguruġani tu, dia ġai tauġema ġomi ġoirami ai ġakirani, ġai tu moġoni vei-iobukaiobuka tarimama korikori. Asiġina. Maġeri guruġa ġakira-varamini tauna korikori tu, ġai boġono veiavi-iaġima, be tanobara iaunegari e ribari ġevекokoroku-iaġirini tarimari boġono vaġa-veseri ġana. Maniġeri tarimarima tu matari na ġeġitarini dagarari ġevекokoroku-iaġirini, a tarimarima nuġari ai ġetanuni dagarari tu asi ġeġitarini.

13 Bema ġai tu ġababo-rakaoni ġotoni nai, mo tu Barau ġena ġauvei ġaveiani dainai; o bema ġema tuġamaġi maoro nai, mo tu ġomi namo boġono ġabia ġana.

14 Ġai tu Keriso ġena veuravini na elaunaġi-naġimani, ema ġai moġoni ġariba-ginikauni, Keriso tu tarimarima mabarara ġera vei-rakava dainai emaseto. Moġesi naima, tarimarima mabarara maki ġia ġena mase ai tamase-vegogoto.

15 Keriso tu ġita tarimarima mabarara ġera vei-rakava lorina emaseto naima, ġita initoma tamaġuri-tanuni tarimara mabarara tu, dia ġita tata tauġera ġera ura loriri ai moġo bitana tanu. Asiġina. Ġita mabarara tu Keriso ġenai moġo bisini tanu, korana tu ġia ġita urarai emaseto, ma Barau na mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoiato.

16 Moġesina naima ġai na maitoma tarimarima tu dia tauġanina rekenai ġena maġuri ġaġitaiani. Aba, tovotovonai tu Keriso maki tauġanina rekenai ġatuġamaġiato-ġoi, senaġi toma moġesi tu asi ġatuġamaġiani.

17 Moġesi naima bema tarima ta Keriso ġena maġuri nuġanai etanuni, mo tarima tu tarimarima variġu geragerana. Mo maġuri guinena etanu-iaġiato-ġoi moġa tu ekorito, ġia tu maġuri variġu geragerana eġabiato, ma mai maġuri variġunai etanuni.

18 Maġeri dagara mabarari tu Barau na ġita ġera evinirani. Barau tavetari-viniato-ġoi, senaġi Keriso ġena mase ġenana ġia na ma eġabiraġe-ġenoġoirani. Ema ġai maki Barau na mai ġauvei evinimato, mo tu tarimarima baġana kira-varari, Barau na maino ġabiġabina dabarana tu varau eveiato, be ġia ema Barau maino beġe ġobiani riba.

19 Mai guruġa anina tu: Barau na Keriso tanobara ġana etuġu-iaġomaiato, benamo ema maseto. Keriso ġena mase ġenana Barau tu tanobara tarimari mabarari ġesi maino ġeġabiato: Tarimarima ġeri rakava asi ma etuġamaġi-taġorini, senaġi etuġamaġi-fitoġarini. Barau na mai ġauvei ġai evinimato, maino guruġana maiġa baġana ġobata-iaġia.

²⁰ Moġesi naima ġai tu Keriso ġaruġa-boroġiani mai tano-barai. Ma Keriso ġena vari ġavari-fiuani nai tu, noġa Barau tauġena ġai ġemana tarimarima eura-maġirini, ġia ġesi maino beġene ġabia. Ġai na Keriso aranai ġomi ġanoġimini, “Barau ġesi maino boġono ġabia.”

²¹ Korana Keriso tu enabe asi ġena rakava, senaġi ġita ġera vei-rakava lorinai, Barau na ġia noġa moġo vei-rakava tarimanai evaġa-iaġoato. Barau na mo veiġa eveiato korana tu, Keriso ġesi bita sebonani ġenana, ġita mabarabarara tu vei-iobukaiobuka tarimari ai bitana iaġo ġana Barau ġoiranai.

6

¹ Ġai tu Barau ġesi ġaġauvei-vegogoni, moġesina naima ġalaunaġimini, Barau ġena namo e varevare baregona ġoġabi-raġeato maniġa tu boġono ġabi-gigitaria, asi boġono vaġa-rakavaia.

² Korana Barau tu maiġesi ekirani ġena bukai, “Au na baiiau-namomini ma baġabi-raġemini ġarona beġabiani nai tu, ġemi noġinoġi baġabi-raġerini, ema vevaġa-maġuri ġaronai tu, au na bavaġa-kavamini.”

Au na avaġa-guruġamini, maitoma ġarona tu Barau na tarimarima beiau-namorini ema beġabi-raġerini. Ma maitoma ġarona tu Barau na tarimarima bevaġa-maġuririni ġarona!

³ Ġai tu asi ġaurani, tarima ta na ġai ġema ġauvei nuġanai kerere ta bene ġoitaġoa ma beġene vaġa-daġama, moġa lorinai ġai na tarima ta vaġa-vedaġa-raġena veiġana ta asi ġaveiani.

⁴ Moġesi naima ġema veiġa e guruġa mabarari ai ġavevaġa-foforini, ġai tu moġoni Barau ġena vetuġunaġi-iaġovinina tarimama. Meto nuġari ai ġavevaġa-gwaġiġini; tarimarima na ġevaġa-midigu midigumani; ġema ġauvei nuġanai maġuri gwaġiġiri ġadoġaririni; tarimarima na ġevaġa-dabara doko-mani;

⁵ ġekwarimani, ġediburamani, ġutuma-bara na ġeġaru-ġeġeraġimani ġefarara-farara vinimani; ġauvei ai ġavekwaġi-rakavani, asi ġagenani, asi ġaġaniġanini.

⁶ Ġema maġuri e veiġa tarimarima e Barau ġoirari ai ġenamo-vedaureani; Barau ġena maġuri e ġena vari ġaribaiani; maġuri metori ġaġoitaġorini, senaġi ġatuġamaġi-gwaġiġini; ġevaġa-rakavamani tarimari asi ġabaru-vinirini, senaġi ġaiiau-namorini; Iauka Veaġa na evaġa-kavamani

dabara mabarari ai, ma nuḡama mabarari ḡesi tarimarima ḡaura-vinirini.

⁷ Barau ḡena guruḡa moḡonina moḡo ḡaḡobata-iaḡiani Barau ḡena seḡukai; vei-iobukaiobuka farefareri tu ḡimama aroribamai ema ḡimama kaurimai ḡerina ḡavetarini.

⁸ Ḡai tu ḡaruḡa-gwaḡiḡini, tarimarima na ḡevaḡa-raḡemani o ḡevaḡa-rakavamani nuḡari ai, varima ḡevaḡa-rakavarini o ḡevaḡa-namorini nuḡari ai; ḡekiramani, ḡai na tarimarima ḡaḡofa-taḡui-taḡuirini ḡetoni, senaḡi ḡai tu guruḡa moḡoniri moḡo ḡakiraḡirini.

⁹ Ḡekirani, ḡia tu asi ribari ḡai ḡetoni, senaḡi ḡai tu ḡeḡita-leamani, ḡia ma ribari ginikau ḡai tu dei. Gevaḡimani, be ḡamaseni, senaḡi roḡo ma ḡamaḡurini. Ḡebotamani, senaḡi asi ḡamaseni.

¹⁰ Ḡevaḡa-nuḡa midigu-midigumani, senaḡi vanaḡivanaḡi ḡaiakuni ḡaverereni. Asi ḡema asi ḡama, senaḡi tarimarima vovoka ḡavaḡa-taḡarini. Dagara ta asi ḡaḡwa-tanuani, senaḡi Barau na ḡena tarimarima evinirito dagarari mabarari tu ḡai ḡema.

¹¹ Korinto tarimami, ḡai ḡomi ḡemi ai tu ḡaguruḡa-fiu-iaḡoni moḡo, asi ḡagarini, ema nuḡama maki ḡakeorini, ḡaura-vinimini nai.

¹² Ḡai na ḡomi tu ḡaura-vinimini, senaḡi ḡomi na neḡi ḡai asi ḡoura-vinimani.

¹³ Au na ḡomi tu natugu kavana avaḡa-guruḡamini: Ḡomi nuḡami asi boḡono kouri, nuḡami boḡono keori, be ḡai na ḡomi ḡaura-vinimini kavana, ḡomi na maki ḡai moḡesi boḡono ura-vinima.

Keriso asi ḡevaḡa-moḡoniani tarimari ḡesi asi boḡono vekako

¹⁴ Keriso asi ḡevaḡa-moḡoniani tarimari ḡesi asiḡina ḡinavaḡi boḡono veḡata e asi boḡono vekako. Korana kamara dabarai vei-iobukaiobuka e vei-rakava veḡari beḡe veḡatani ema beḡe sebonani, ei? Asi ilaila! Ema kamara dabarai mama ema mukuna furufuru beḡe veḡatani ema beḡe sebonani, ei? Asi ilaila!

¹⁵ Keriso ema Satani tu kamara dabarai beḡe nuḡa-sebonani, ei? Ema veḡabidadama tarimana ema asi eveḡabidadamani tarimana tu kamara dabarai ḡia tauri ru-rua ḡeri tuḡamaḡi beḡe sebonani?

¹⁶ O Barau ḡena Rubu Veaḡa e babarau ḡeri rubu tu kamara dabarai Rubu Veaḡa sebonai moḡo beḡe iaḡoni, ma Barau sebona moḡo beḡe toma-rakarigoani? Ḡita mabarara tu Barau ḡena Rubu Veaḡa. Ma Barau ekirato,

“Au tu ḡia nuḡari ai batanuni,

ma ġia vekaravari ai barakaorakaoni.
 Au tu ġia ġeri Barau ai baiaġoni,
 ma ġia tu au ġegu tarimari ai beġe iaġoni.”

17 Moġa lorinai Vereġauka ma ekirato,
 “Vei-rakava tarimari
 vekaravari na ġoma-rakarosi,
 ma ġia seviri na ġoraka-veġita.
 Asi iareva dagarari asi boġono ġabi-karari,
 moġesi tu baġabi-raġemini.”

18 Iaru-korokoro Vereġaukana tu maiġesi ekirani,
 “Au tu ġomi Tamami ai baiaġoni,
 ma ġomi tu au natugu taumi
 ema vavinemi ai bavaġa-iaġomini.”

7

1 Ġatagu mabarami, ġoseġaġi, Barau na mai guruġatore
 maiġeri tu ġita ġera ekiraġirito. Moġa lorinai tauġanira ema
 iaukara ġevaġa-rakavarini dagarari mabarari ġita ġerana
 si-iareva-fitoġari. Be Barau ġenai ma vegubakaura ġesi
 tatanuni nuġanai, ġera maġuri tu namo ema veaġa korikori.

*Paulo ġena iaku tu asikei, korana Korinto tarimari
 ġevetuġamaġi-kureto*

2 Nuġami ai ġai ġema faka kota boġono veia. Ġai tu tarima
 ta ġenai veiġa rakavana ta asi ġaveiato. Ġai na tarima ta
 ġena maġuri asi ġavaġa-rakavaiato. Ġai na tarima ta ġofaġofa
 dabaranai ġena dagara ta asi ġaġabiato.

3 Au maiġesi akirani tu, dia ġomi ġemi ai meto atore-kauani.
 Asiġina. Au varau baguruġa-guine, ġomi tu ġai loruma ġuturi
 ai ġotanuni, ġauravini-rakavamini. Be ġomi ġesi bita tanuni o
 bita maseni, ġai ġema veuravini ġomi ġemi ai tu asi bedokoni,
 roġo betanuni.

4 Au ġegu tuġamaġikau tu barego lelevaġi etanuni ġomi ġemi
 ai, korana ġemi veġabidadamai ġoruġa-gwaġiġini. Moġesi
 naima au na ġomi avaġa-veiavimini tarimarima ġoirari ai, ma
 au maki ġolaunaġi-baregoguni. Meto baregori ġaġoitaġorini
 mabarari nuġari ai maki, au ġegu iaku tu roġo etanuni, asi
 kota edokoni o ekeini.

5 Makedonia tanobaranai ġaraka-toġato nai, ġai tauġanima
 tu asi kota maki ġeiaġaraġito meto e midigumidigu ġerina.
 Gabu mabarari ġana ġiaiġoto-ġoi tu, meto e midigumidigu
 ġaġoitaġoto-ġoi, tarimarima na ġevaġa-veġare veġaremato-
 ġoi e ġekoumato-ġoi. Ema nuġama ġeraġeto-ġoi.

6 Senaġina Barau na tu meto e midigumidigu na nuġari
 ġevaġa-moirarini tarimari evaġa-kavarini. Ġia na nuġama
 evaġa-gwaġiġirito, Tito etuġu-iaġomaiato nai.

⁷ Ma ġai tu dia ġia eiaġomato nai moġo, nuġama ġegwaġiġito. Senaġi ġomi na aiġesi ġovaġa-kavaiato moġeri variri ġema ema kiraġito, moġeri na maki ġelaunaġi-baregomato. Evaġa-ribaguto, ġomi ġemi ura baregona au boġonoasi ġitagū. Ema ġemi nuġa-midigumidigu e au ġoura-viniguni e ġourani au gogobagu boġono raga, ema au ġegu guruġa ġokorana-iaġirini variri mabarari ema kiraġirito. Moġa lorinai au ġegu iaku ebarego-lelevaġito.

⁸ Ribagu, au na fefa atore-iaġoato, monana evaġa-nuġa midigumidigu-mito, senaġi au tu asi adaradarato. Aba, tovotovonai tu adaradarato, korana ariba-maoroto, au na fefa na nuġami evaġa-meteorito, senaġi mo tu ġemi nuġameto tu asi etanu-maukato.

⁹ Ma inıtoma au tu averereni, dia ġomi nuġami avaġa-meteorito nai, senaġi mo ġemi nuġa-midigumidigu ġenana ġovetuġamaġi-kureto, benamo Barau ġenai ġoġenoġoito. Ġai na ġomi ġemi ai rakava metona ta asi ġaveiato, senaġi Barau ġena ura veġata ġomi boġono nuġa-midigumidigu, korana ġemi veiġa ġekerereto nai.

¹⁰ Barau ġenana eiaġomani nuġa-midigumidiguna tu asi tuġamaġi vevaġa-ġwana. Korana tu mo nuġa-midigumidigu ema vetuġamaġina tu vetuġamaġi-kure evaġa-ġoraiani. Mai dabarai vetuġamaġi-kure eġorani vau Barau na tarimarima evaġa-maġuririni. A mai tanobara maġurina ġenana eiaġomani nuġa-midigumidigu e vetuġamaġina na tu mase evaġa-ġoraiani.

¹¹ Mai Barau ġenana eiaġomani nuġa-midigumidigu e vetuġamaġina na kara ġomi ġemi ai bevaġa-ġorari ġotuġamaġi-ginikaua. Maniġa ġenana ġomi toma ġemi tuġamaġi beġe maoro, ma ġoura-rakavani veiġa namori moġo fakami ai boġono veiri. Ema ġemi ura baregona tauġemi boġono veiareva-faka meto tari ġerina. Ma mo kerere eveito tarimana ġenai asi ġoiakuto, ma au garigu ġoveito, ma ġemi ura baregona ġemi ai ma bana iaġosi, ma ġemi ura baregona maki mo kerere eveito tarimana ġena maġuri bene maoro veġata, ma ġemi ura ġia tu ġena veiġa rakavana voina metona bene ġabia veġata. Ġomi na maiġeri veiġa mabarari ġoveirini ġerina ġovevaġa-moġonini, ġomi tu mo veiġa rakavana ġenana boġo veġabi-vaġi, ma asi ġemi kerere ta.

¹² Au na mo fefa ġomi ġemi atoreato-ġoi nuġanai tu, dia mo kerere eveito tarimana ġena maġuri totomaorona tuġamaġina aveito-ġoi, o mai tarima na nuġari evaġa-meteorito tarimari atuġamaġirito-ġoi. Asiġina. Au na mo fefa atore-iaġosiatto anina tu, Barau ġoiranai ġomi tauġemi boġono riba-maoro, ġomi na ġai tu moġoni nuġami mabarari ġesi ġai

gōgabi-raĝemani e gōgubakaumani.

¹³ Ĝai tu ĝomi ĝemi veiĝa mai bakiraĝiri veiĝari na ĝelaunaĝi-baregomani.

Senagi mo ĝemi veiĝa na ĝelaunaĝimato, ma kokore barego ĝaĝabiato-ĝoi, moĝa iakunai tu ma ĝaiaku-rakavato maia, korana Tito ekirato, maninai ĝomi na ĝia tu ĝoĝabiraĝe-ginikauato, ema nuĝana egenagena-tarito.

¹⁴ Au na ĝomi ĝia ĝoiranai tu avaĝa-veiavimito, ma tauĝemi ĝemi veiĝa na ĝovevaĝa-foforito ĝoiranai, be eĝitamito, moĝesi naima aiakuni, korana asi ĝovaĝa-maiakaguto. Ema mo ĝemi veiĝa na ĝovevaĝa-foforito, ĝai na Tito ĝoiranai ĝomi ĝavaĝa-veiavimito guruĝari tu moĝoni veĝata, asi ĝofaĝofa.

¹⁵ Ma Tito na ĝomi ĝemi seĝaĝi etuĝamaĝirini, ema ĝomi na ĝia ma nuĝa-raĝemi e nuĝa-ĝoĝoĝoĝomi ĝesi ĝoĝabi-raĝeato, moĝeri ma etuĝamaĝi-iaĝosirini nai, ĝia ĝena veuravini ĝomi ĝemi ai tu ebarego-lelevaĝini moĝo.

¹⁶ Au tu averereni, korana moĝoni ama ribani asi adaradarani, ĝomi na tu veiĝa namori ema iobukaiobukari moĝo ĝoveirini bene.

8

Ekalesia na moni ĝevaĝa-vegogorito Ieruselema ekalesiari ĝeri

¹ Tarikaka mabarami, maitoma ĝai ĝema ura tu, Barau ĝena namo e varevare-bara Makedonia ai ekalesia doĝorori iatari ai etoreato boĝono ribaia.

² Ĝia ĝeri ai tu meto e midigumidigu barego eraĝasito, senagi ĝia nuĝari tu iaku e verere na ĝevonuvonu-raĝeto. Ĝia tu moĝoni ogoĝami, asi ĝeri-ĝari, senagi ĝia ĝeri varevare tu barego rakava ĝeveiato.

³ Au na ĝomi ĝemi ai akiraĝi-fofori korikoriani, ĝia ĝeri ĝoitaĝo tu kei, a ĝeri vini tu barego-rakava tarikakari tari vaĝa-kavari ai; ma ĝia ĝeri ai doĝari-doĝariri maki gwaĝiĝi, a farefareri e moniri maki benamo ĝevini-fitoĝarito moĝo. Ma mo veiĝa tauĝeri ĝeri urai moĝo ĝeveiato.

⁴ Ĝia tauĝeri na ĝeri-ĝari na ĝai ĝenoĝi-ginikaumato, ĝeurato, ĝia maki ĝai beĝene ruĝa-karoma, be mai ĝauvei mainai tarima veaĝari beĝene vaĝa-kavari.

⁵ Ĝai ĝema tuĝamaĝi, ĝia ĝeri varevare monina tu misina moĝo beĝe vinini. Senagi ĝia ĝeri vini ĝaĝitaiato tu barego vedaurea, ĝai na kara tovotovonai ĝatuĝamaĝiato, moĝa maki ĝevanaĝiato. Ĝia tovotovonai tu tauĝeri roĝo Vereĝauka ĝenai ĝevivinito, ma moĝa murinai tu Barau ĝena ura ĝekorana-iaĝiato, be ĝai ĝemai maki tauĝeri ĝevivinito.

6 Moġesina naima ġai na Tito ġanoġiato, ġakirato, ġomi ġemi veuravini varevarena moniri egogorito kwari, moġeri tu tauġena na bene gogo-vaġiri. Korana tovotovonai maninai moni-gogo ġauveina tu ġia na esinaiato.

7 Ġomi Korinto ekalesiana dagara mabarari ai ġomi tu moġoni ġoiaruto: Ġemi veġabidadama e ġemi guruġai, ġemi riba iauka maġurinai, ġemi ura barego lelevaġina Barau ġena ġauvei nuġanai boġono vevaġa-kava, ema ġemi veuravini ġai ġemai tu barego lelevaġi. Ġai ġema velaunaġi ġomi ġemi ai tu, mai veuravini varevareri vini maki boġono vaġa-baregoa.

8 Mai veuravini varevareri boġono vini atoni maiġa tu, dia akirani, boġono veia veġata atoni. Senaġi maiġesi akiramini tauna tu maiġa: Tarikaka kotari tu ġeiaġo-ginikauni karori tari vaġa-kavari ai. Moġesi naima au na ġomi atovo-naġimini, ġomi ġemi veuravini tarikaka tari ġeri ai tu aiġesina naribaia atoni.

9 Ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena namo e varevarebara ġomi tu ma ribami. Ġia tu taġa verena, senaġi ġomi urami ai asi ġena farefare tarimanai ema vevaġa-iaġoto. Iesu asi ġena farefare ai ema iaġoto anina tu, ġomi farefare vovoka tarimami ai boġono iaġo ġana.

10 Ġemi vini au na maki ġomi na boġono doġaria ġana, au ġegu vevaġa-gwada guruġana tu maiġa: Ġoraġani laġaninai ġomi na tu dia moni vaġa-vegogo moġo ġosinaiato, senaġi ġomi tu ġourato, mai veġa maki boġono veia veġata.

11 Moġesi naima ġosinaiato ġauveina boġono vaġa-kori ginikaua. Moġesina tu mai boġono veia veġata ġotato ġauveina tu boġo vaġa-kori ginikauani, monana bevaġa-moġoni korikoriani. Boġo vinini nai tu, ġemi ai kara maniġeri ilailari ai moġo boġono vini.

12 Bema nuġami mabarari ġesi ġemi ai kara ġetanuni maniġeri ilailari ai boġo vinini dagarari tu, Barau na beiaku-iaġirini e beġabi-raġerini. A ġemi ai asi ġetanuni dagarari asi boġo vinini, moġeri Barau na tu asi benuġameto-iaġirini, ema ġomi maki asi bebaru-vinimini.

13 Ġai asi ġaurani, tari ġovaġa-kavari uranai, ġomi tauġemi iatami ai meto baregona boġono tore-kaua, asi ġemi-ġami ai boġono vevaġa-iaġo. Asiġina. Ġai ġaurani tu, ġomi ema ġovaġa-kavarini tarimari boġono ilaila moni e farefare rekenai ġatoni.

14 Mai taimi ai tu ġomi na ġia ġeri ura dagarari boġo vinirini, korana ġomi ġemi-ġami tu vovoka tabutabu. Be ġomi na ġia ġeri rabu ai ġovinirini kavana, ġomi ġemi rabu ai maki ma beġe vinimini. Mo dabarai ta asi berabuni.

15 Buka Veaġai ekirani kavana,

“Ĝutuma egogo-vegogoto tarimana ĝana tu dia eĝutuma-lelevaĝito,

ma kotuna moĝo egogo-vegogoato tarimana ĝana tu dia misina korokoro, senaĝi taunai.”

Paulo na Tito Korinto ĝana etuĝuato

¹⁶ Au na Barau atanikiu-viniani, korana tu au ĝegu nuĝa-vekwaragi ĝomi ĝemi ai etanuni, mai nuĝa-vekwaragi sebona maiĝa tu Barau na Tito nuĝanai maki etoreato.

¹⁷ Korana ĝia tu dia ĝai na ĝanoĝiato dainai moĝo easi raka-ĝitamini. Asiĝina. Ĝia tauĝena maki nuĝana mabarabarana eura-rakavani veĝata bene iaĝosi, ĝomi bene raka-ĝitami.

¹⁸ Ĝai tarikakama ta maki Tito ĝesi ĝatuĝu-iaĝosiani. Mai tarikaka maiĝa tu ekalesia doĝorori mabarari na ĝavaĝa-raĝeani, korana ĝia na Vari Namona eĝobata-iaĝiani ma nuĝana mabarana ĝesi.

¹⁹ Ema mai tarikaka maiĝa tu ekalesia doĝorori mabarari na ĝeĝabi-viriĝiato, ĝai bene kavama mai varevare moniri baĝa ĝwa-iaĝorini nai ĝetato. Mai ĝauvei ĝaveiani korana tu, tarimarima mabarari na Vereĝauka beĝene vaĝa-raĝe baregoa ĝana, ema ĝai ĝaurani tarimarima baĝana vaĝa-kavari ĝatoni maĝurina baĝana vaĝa-foforia ĝana.

²⁰ Ĝai asi ĝaurani, tarima na ĝai beĝene rori-torema ma beĝene vaĝa-rakavama. Moĝesina naima mai veuravini ai ĝevinito monina maiĝa tu dabara namonai ĝaĝauvei-iaĝiani.

²¹ Korana ĝai ĝema ura baregona tu, veiĝa roroĝotona baĝana veia, dia Barau ĝoiranai moĝo, senaĝi tarimarima maki ĝoirari ai.

²² Ma ĝita tarikakara ta maki ĝia ĝesi ĝatuĝu-iaĝosiani, ĝia bekavarini. Mai tarikaka maiĝa tu ĝai na ĝaĝitaiani, ĝia tu moĝoni eura-baregoni, Barau vetuĝunaĝina bene iaĝo-vini etoni. Ema ĝia tu moĝoni ma ĝena vetuĝamaĝikau ĝomi ĝemi ai maki.

²³ Tito maniĝa maki apostolo au kavana, ma ĝai tauma ruarua tu ĝomi vekaravami ai ĝaĝauvei-vegogoni. A mani ĝita tarikakara ruarua maniĝeri tu ekalesia doĝorori tata arari ai beĝe iaĝosi, ma ĝia tauri ruarua tu ĝeri ĝauvei ema veiĝai Keriso ĝevaĝa-raĝe baregoani.

²⁴ Moĝesina naima, ĝemi veuravini vetoĝana korikori ema ĝai na ĝomi ĝavaĝa-raĝemini tauna korikori, ĝia ĝoirari ai boĝono vaĝa-fofori korikoria, be ekalesia doĝorori mabarari na beĝene ĝitaia ema beĝene vaĝa-moĝonimi.

9

¹ Au na aḡitaiani tu, asi korana ta moḡo ḡomi na Barau ḡena tarima veaḡari moni ḡovarevare-vinirini guruḡari au na ma bakiraḡirini.

² Korana ḡomi ḡemi ura boḡono vaḡa-kavari veḡata ḡotato moḡa tu ribagu, be moḡa tu Makedonia tarimari ḡoirari ai maki ḡomi aveiavi-iaḡimito. Au na ḡia avaḡa-guruḡarito, aki-rato, ḡomi Akaia ai ḡotanuni tarimami tu, ḡoraḡani laḡanina na veḡata beiaḡoma mo toma ḡorovina-toreto boḡono vini ḡana. Ma ḡomi na tarimarima boḡono vaḡa-kavari nuḡa-vekwarāḡina ḡoveini guruḡana mani ḡeseḡaḡiato, benamo Makedonia tarimari kotari maki ḡeura-dikadikato, ḡia maki beḡene vevaḡa-kava veḡata ḡetato.

³ A au na mai tarikakara maiḡeri atuḡu-iaḡosirini tauna korikori tu, beḡene riba, ḡai na ḡavaḡa-veiavimini guruḡari tu dia guruḡa koriri moḡo. Be au aurani, ḡomi ḡemi varevare moniri tu boḡono gogo-toreri vauro boḡono venari-taḡo, au na ḡia akira-vararito ilailanai.

⁴ Asi namo Makedonia tarimari kotari au ḡesi beḡe rakakauni, benamo ḡomi beḡe ḡitamini tu, dia ḡai na ḡaveiavi-iaḡimini gabunai beḡe ḡoitaḡomini, ḡomi ḡemi varevare moniri tu asi gogotore. Ḳomi tu asi bakiraḡimi, senaḡi ḡai tu beḡe maiaka-korukorumani, korana ḡai ḡomi ḡemi ai tu ḡatuḡamaḡi-dadamaḡi-baregoni nai.

⁵ Moḡesina naima au batuḡamaḡi, mai tarikakara maiḡeri namona tu nanoḡiri, be beḡene iaḡosi-guine; be ḡomi ḡemi veuravini varevarena moniri, mo ḡokiraḡi-torerito moniri tu beḡene kirami, ma boḡono tore-vegogo guineri vauro, ḡai boḡono nari-taḡoma. Benamo ḡai baḡana votu nai, ḡemi veuravini varevarena moniri tu toretaḡo. Monana bevaḡa-foforiani ḡomi ma ḡemi veuravini ḡesi ḡia ḡeri ḡovinini, a dia nuḡami asi iakuri ḡesi ḡovarevareni.

Vovoka bevaroni tarimana

⁶ Mai guruḡa akiraḡiani maiḡa tu boḡono tuḡamaḡi-taḡoa: Ḳaniḡani ḡueri asi vovoka bevaroni tarimana tu, kwakwai maki ḡaniḡani asi vovoka bedoḡarini. A ḡaniḡani ḡueri ḡutuma gorogoro bevaroni tarimana tu, kwakwai maki ḡaniḡani ḡutuma lelevaḡi bedoḡarini.

⁷ Tarima ta nuḡanai evaḡa-moḡoniani ilailanai bene vini. A dia nuḡana ma daradarana ḡesi bene vini, o dia tarimarima ḡekirani beḡene tore veḡata ḡetoni naima beḡene vini. Korana nuḡana faka ema ma iakuna ḡesi evinini tarimana tu Barau na eura-viniani.

⁸ Ma Barau ḡena namo e varevare-bara lelevaḡina ḡomi iatami ai betorerini. Benamo monana ḡaro mabarari ai ḡemi

ura dagarari mabarabarari boḡo ḡoitaḡorini, ema dia ḡoura-
vinirini dagarari moḡo, senaḡi dagara kotari maki. Ema
monana ḡauvei namori maki barego lelevaḡi boḡo veirini.

⁹ Buka Veaḡai ekirani kavana,
“Barau na ḡena varevare tu
asi-ḡeri e asi-ḡari tarimari
barego lelevaḡi evinirini,
ḡena vei-iobukaiobuka tu
betanu-vanaḡi vanaḡini.”

¹⁰ Barau na ḡaniḡani ḡueri vamoka vei tarimari evinirini
beḡene varori ḡana, ema tarimarima ḡaniḡani evinirini
beḡene ḡaniri ḡana. Mai Barau sebona mainana
ḡemi ḡaniḡani ḡueri ḡovarorito moḡeri bevaḡa-vovoka
tabutaburini, ema ḡemi veiḡa namori ḡwaḡwari beḡe ḡutuma-
gorogoroni.

¹¹ Ma dabara mabarari ai ḡomi bevaḡa-taḡamini, ma monana
nuḡami sebonai e ma veuravinimi ḡesi varevare mabarari
boḡo vinini. Benamo ḡai ḡemana boḡo tuḡurini varevareri
tarimarima na beḡe ḡoitaḡorini nai, mabarari na Barau ma
beḡe tanikiu-viniani.

¹² Korana mai ḡauvei ḡomi na ḡoveiani maiḡa tu, dia Barau
ḡena tarimarima veaḡari na ḡeura-vinirini dagarari moḡo
ḡovinirini, senaḡi mai ḡomi ḡemi varevare bakuri ai, tari-
marima vovoka na Barau ḡetanikiu-vini baregoani.

¹³ Korana mai tarimarima ḡovaḡa-kavarini ḡauveiri, mainana
ḡomi ḡemi veiḡa namori bevaḡa-fofori ginikaurini. Ma
tarimarima beḡe ribani, ḡomi na Vari Namona tu dia murumi
korina na moḡo ḡokiraḡiani, senaḡi ḡokorana-iaḡiani maki.
Ema ḡomi ḡemi fafare e moni maki ma veuravinimi ḡesi
ḡia e tarimarima mabarari ḡesi ḡovare-barabararini beḡe
ḡitarini. Maiḡeri veiḡa namori loriri ai tarimarima na Barau
beḡe vonevone-raḡeani.

¹⁴ Benamo ḡia na ḡomi beḡe tuḡamaḡi-baregomini, ma iatami
ai beḡe ḡauḡauni. Moḡesi beḡe veini anina tu, Barau ḡena
namo e varevare barego lelevaḡina ḡomi iatami ai etanuni
dainai.

¹⁵ Barau sitanikiu-vinia, korana ḡia ḡena varevare barego
lelevaḡina ḡita evinirato bene.

10

*Paulo na ḡena ḡauvei ḡevaḡa-rakavaia ḡetato tarimari
guruḡari eveito*

¹ Maitoma au Paulo tauḡegu na nuḡagu ma manauna e
maranana ḡesi ḡomi anoḡimini. Mai nuḡa manau e marana
tu Keriso ḡenana ḡeiaḡomani dagarari. Gomi fakami ai tarima

kotari na tu maiġesina ġeġofaġofa-iaġiguni, ġekirani, au ġomi ġoirami ai tu manau e agarini, a ġomi sevimi na araka-ġerevaġini, irau ai atanuni, ġomi tu guruġa gwaġiġiri e metori atore-vinimini, ġetoni.

² Au na ġomi anoġimini, mani ġofaġofa guruġari asi boġono ġabi-raġeri, be ġomi asi bana vaġa-guruġa gwaġiġimi au ba-iaġosini nai. Korana au baiaġosini nai tu, au atuġamaġini, ġai ġeġofaġofa-iaġimani tarimari tu basi vaġa-guruġa gwaġiġi-vinirini. Maiġeri tarima na ġai ġeġofaġofa-iaġimani tu ġekirani, ġai tu roġo tanobara maġurinai ġatanuni tarimari ġeri veiġai ġaiāġoni.

³ Oba, ġai tu moġoni roġo tanobarai ġatanuni, senaġi ġai tu dia mai tanobara tarimari ġevetarini kavana ġavetarini.

⁴ Ġai ġema vetari farefareri tu dia tarimarima ġimari na ġeveirini dagarari. Asiġina. Ġai ġema vetari farefareri tu kokore e seġuka baregori, Barau ġenana ġeiaġomani dagarari. Maiġeri na ġavetari-vinirini seġukari ema iaunegari baġa vaġa-rakavarini riba.

⁵ Ma maiġeri vetari farefareri na Barau ema ġena riba ġekoukou-ġaurini veġare-veġareri e veiġari mabarari ġavaġa-rakavarini. Ema tarimarima ġeri tuġamaġi irauirauri mabarari ġakira-fitoġarini. Ma tarimarima ġakirarini, ġeri tuġamaġi tu Keriso moġo beġene korana-iaġia.

⁶ Ma ġomi mabarami na Keriso moġoni boġo korana-iaġi korikoriani, moġa murinai vauro ġai na mani ġeseġafore-foreni tarimari ġeri rakava voiri metori baġa vinirini riba.

⁷ Ġomi tarimarima tu tauġanina vetoġana ġereġana moġo ġoġitaiani. Bema tarima ta tauġena evekiraġini, ġia tu moġoni Keriso ġena tarima korikori nai tu, bene riba, ġai maki Keriso ġena tarimarima ġia kavana.

⁸ Au tu Vereġauka na maoro e seġuka eviniguto, ġomi ġemi maġuri e veġabidadama bana vaġa-ruġa gwaġiġiri ġana, a dia bana vaġa-rakavari ġana. Ma au mai ġauvei aveiani nuġanai, havekokorokuni tu asi bemaiakaguni.

⁹ Au tu asi aurani ġomi iniġesi boġono tuġamaġi, au na ġomi tu vevaġa-gari fefari moġo atore-vinimini.

¹⁰ Au moġesi akirani, korana tarima kotari ġekirani, “Paulo na fefa etorerini nai, guruġa tu baregori e ma seġukari etorerini, senaġi ġia tauġena ema foforini ġita ġerai, ġia ġitaġitana tu asi ġarina e ġena guruġa maki asi guguraġiri, ema asi mamiraġiri maki.”

¹¹ Maniġesina ġeguruġani tarimari tu beġene riba-maoro, ġai irau gabu na fefa kamasi ġatore-iaġosini vetoġari ema mami-raġiri aiġesi, ġai baġasi foforini tauġanima korikoriri

ai, ġema veiġa o ġauvei seġukari ema guruġari maki moġesi moġo ilaila, fefai ġomami-raġirini kavana.

12 Ġai mani tauġeri moġo ġevevaġa-raġeni tarimari ġesi tu asi baġa vevaġa-vetovoni, ema ġai ġema ġauvei maki ġia na kara ġeveiani ġauveina ġesi asi ilaila ġauvei sebonai baġa kiraġiani. Asiġina ġinavaġi. Maniġeri tarima tu tauġeri moġo ma ġevevaġa-vetovoni, karori tari ġeri riba e veiġa ġesi. Ema ġia tu tauġeri moġo ta evariġisini, tauġena ġena veiġa karona ta ġenai evaġa-ilailaiani. Ġia maniġesi ġeveini tauna korikori, ġia tu moġoni asi iaunegari.

13 Senaġi ġai tu Barau na evinimato maorori e gaburi makari, moġeri nuġari ai moġo baġa vekokoroku-iaġirini. Ma ġomi mani ġotanuni tanona maki Barau na ġai evinimato tanona makana nuġanai.

14 Barau na ġai maoro evinimato, ġomi mani ġotanuni tanona maninai, Vari Namona baġa vari-fiuani e baġa vevaġa-riba-iaġiani. Moġesi naima maninai ġaġauveini vekokorokuna ġaveini tu ġamaoroni, korana ġai tu ġomi ġemi ai ġasiraġasito. Moġa lorinai ġomi mani ġotanuni maniġa tu, ġai ġema ġauvei tanona nuġanai, korana tu ġai na Keriso ġena Vari Namona maninai ġasi-ġwa-raġasiato.

15 Ġai tu Barau na evinimato tanori e maorori asi ġavanaġirini. Ema ġai tu dia tarima boruri na ġauvei ġeveiato vekokorokuri ġaveirini. Asiġina. Gomi tu Keriso Varina Namona tu ġai na ġavaġa-ribamito. Ma ġai ġema tuġamaġi baregona tu, ġomi ġemi veġabidadama bebarego-iaġoni, benamo ġai ġema ġauvei ġomi vekaravami ai maki bebarego-lelevaġini.

16 Moġa murinana tu mani gabu maninana, tanobara kotari ġana ma baġa iaġoni, monai Vari Namona ma baġa ġobata-iaġiani. Korana ġai tu asi ġaurani, tarima tari na varau ġeġauvei-iaġirito gaburi, ġai na baġana vekokoroku-iaġiri.

17 Buka Vevaġa ekirani, “Bema tarima ta eurani bene vekokoroku nai tu, Vereġauka moġo bene veiavi-iaġia.”

18 Korana dia tauġeri ġevekiraġi-varaġe varaġeni tarimari Barau na evaġa-moġoniani. Asiġina. Vereġauka na evaġa-raġeani tarimana moġo, Barau na evaġa-moġoniani.

11

Paulo ema apostolo ġofaġofari

1 Au ġegu ura sebona tu, au ġegu guruġa babori kota roġo boġoro seġaġiri e boġoro ġabi-raġeri. Mani ġemi veiġa ġoġabi-raġegu.

² Au ġegu ura barego vedaureana ġomi tu Keriso nuġanai moġo boġono tanu, ma Barau ġena ura baregona ġomi ġemi ai maki moġesi. Au tu moġa dainai ġomi ġemi ai amamani, mai tu Barau na eġabi-raġeani mamana. Au na ġomi tu tau sebona moġo ġana akira-kaumito, mo tu Keriso. Moġesi naima au na ġomi anari-ginikaumini. Korana au ġegu ura tu, Keriso ema ekalesia ġeri veġaraġo ġaronai, ġomi tu noġa ġuiato ta futua ta ġesi asi ekima-karato ġuiatona kavana, namo vedaurea e vinuba, ġaraġori Keriso ġoirana ġana bana tuġu-kavimi.

³ Senaġi au tu agarini, korana mota na ġena ġofaġofa iaunegari na Eva eġofaiato, benamo Barau ġena guruġa asi ekorana-iaġiato kavana, boġo veini garina. Ġomi maki ġofaġofa guruġari na ġemi tuġamaġi beġe vei-veġonurini, benamo Keriso ġokorana-iaġi korikoriani maġurina na boġo raka-veġitani.

⁴ Au na ġomi agari-vinimini anina tu maiġa, bema tarima ta eiaġosini, benamo ġomi ġemi ai Keriso boruna ta eġobata-iaġiani, dia ġai na ġaġobata-iaġiato Kerisona; o iauka boruna ta ma ġoġabia ġetomini, dia ġai na ġomi iatami ai ġimama ġatore-kaurito, benamo ġoġoitaġoato Iauka Veaġana; o Vari Namona boruna ġemi ġeġobata-iaġiani, dia ġai ġemana ġoseġaġiato ma ġoġabi-raġeato Vari Namona neganai, ġomi na moġeri tarima tu ġoseġaġirini, ma ġeri guruġai ġoġabi-raġerini moġo.

⁵ Senaġi au atuġamaġini, mani ġevekiraġini apostolo irauri veġata barego lelevaġiri ġetonġ tarimari na, au tu asi ġevanaġiguto.

⁶ Aba, au guruġa-ġitaġita dabarana tu asi aribaiato, senaġi riba au ġegu ai tu etanuni. Ma maiġa tu dabara mabarari nuġari ai ġemi ai ġavaġa-fofori ginikaurito.

⁷ Ġomi ma ribami, au na ġomi ġemi ai Barau ġena Vari Namona aġobata-iaġiato tu asi voina, be mo ġauvei voina ġomi na tu asi ġoviniguto. Ma mo maġuri aveiato tu, au tauġegu avetore-variġoto, ġomi bana tore-varaġemi uranai. Ma ġomi ġotuġamaġini, mo veiġa au na aveiato tu avei-rakavato, ei?

⁸ Ġomi Vari Namona avaġa-ribamito-ġoi ġauveina voina tu, ekalesia doġorori tari na ġeviniguto-ġoi, noġa moġo alemarito-ġoi.

⁹ Ma au ġomi ġesi tatanuto-ġoi nuġanai, dagara kotari aurato-ġoi nai, au na ġomi tu asi avaġa-doġe ganiganimito-ġoi. Korana tu tarikaka tari, Makedonia na ġeiaġomato tarimari, ġia na aura-vinirini dagarari ġema-viniguto. Au tu

gōmi vaḡa-doḡe-ganiganimi maḡurina ta asi aveiato. Moḡesi moḡo bavei-iaḡoni, asi bavaḡa-doḡe ganiganimini.

¹⁰ Keriso ḡena guruḡa moḡonina tu aribaiato, ma nuḡagu ai etanuni. Moḡesi naima au baveiavini nai tu, mai Akaia tanona nuḡanai etanuni tarimana ta asi bekira-ḡoiguni riba.

¹¹ Au na mai veiḡa aveiani tu, ḡomi asi aura-vinimini nai ba? Moḡoni, Barau ma ribana au na ḡomi tu auravini-baregomini.

¹² Ma ḡomi na au moni e farefare na asi boḡono vaḡa-kavagu atoni veiḡana tu, roḡo bavei-iaḡoani-ḡoi. Mai veiḡa aveiani korana tu, mani apostolo ḡofaḡofari maniḡeri beḡene fofori-ginikau ḡana. Mai tu noḡa ḡia kwakuri ai ḡeruḡa-taḡoni tanona gaburena akwaiiani, beḡene fana-kafua, benamo beḡene keto-ḡura, ma monana ḡomi boḡono riba-korikori, ḡia tu moḡoni dia ḡai ḡesi ḡauvei sebona ḡaveiani. Korana ḡia na kara ḡeveiani tu ḡeveiavi-iaḡiani, ḡeri ura ḡomi na boḡono vaḡa-moḡoniri, boḡono kira, ḡia tu moḡoni ḡai ḡesi ḡauvei sebona moḡo ḡaveiani boḡonosi ḡana.

¹³ Maniḡeri tarima tu apostolo ḡofaḡofari, ḡauvei ḡofaḡofari ḡeveirini. Ḡia maniḡeri tu tauḡeri moḡo ḡevekiraḡini, Keriso ḡena apostolo ḡetoni, senaḡi mani tu ḡeḡofaḡofani, ḡia tu dia Keriso ḡena apostolo korikoriri.

¹⁴ Mani veiḡa maninana au nuḡagu tu asi efarevaḡini, korana Satani tauḡena maki vetoḡana ekefoani, noḡa Barau ḡena mama aneruna noḡa moḡo eveini, benamo tarimarima eḡofarini.

¹⁵ Moḡesina naima Satani ḡena vetuḡunaḡi ḡeiaḡo-vinini tarimari maki tauḡeri moḡo tarimarima ḡoirari ai beḡe vekiraḡini, ḡia tu Barau ḡena vetuḡunaḡi tarimari. Ḡia tu Barau na vau ḡeri veiḡa voiri bevinirini.

Paulo na ḡena apostolo ḡauveina ḡaramanai midigumidigu barego eḡabiato-ḡoi

¹⁶ Mo guruḡa ma akiraḡi-ḡoiani. Tarima ta asi bene kira au tu babo. Senaḡi bema ḡomi na au boḡo kira-baboguni nai tu, babo tarimari ḡoḡabi-raḡerini e ḡoseḡaḡi-vinirini kavana, au maki boḡono ḡabi-raḡegu e boḡono seḡaḡi-vinigu, be au maki kota bana vekokoroku.

¹⁷ Mai kara akiraḡiani tu, dia Vereḡauka na maoro eviniguni nai, maiḡesi ḡena guruḡa na aiaḡoni. Asigina. Mai tu naveiavi uranai, babo tarimari ḡeri veiḡa na aiaḡoni.

¹⁸ Korana tarima ḡutuma tu tanobara maḡurinai ḡetanuni tarimari ḡeri vekokoroku na ḡeiaḡoni. Moḡesi naima au maki baveiavini.

19 Ĝomi na mani babo tarimari ĝeri vevaĝa-riba ĝoĝabi-raĝerini e ĝoseĝaĝirini, korana ĝomi tauĝemi moĝo ĝoveĝitarini, benamo ĝokirani, “Ĝomi tu moĝoni ma iaunegami,” ĝotoni.

20 Moĝoni, ĝomi tu tarima ta ĝomi ĝemi ai eiaĝosini, benamo ĝena tuĝu-rakaorakao tarimami ai evaĝa-iaĝomini, o ĝemi-ĝami everari-verari vaĝirini, o kara eura-vinirini dagarari tu ĝomi ĝemina eĝabini moĝo, e tauĝena moĝo evetore-varaĝe varaĝeni, ema ĝoirami eforo-bubuĝaurini, mo tu ĝena veĝa na e guruĝa na, tarimana tu ĝoĝabi-raĝeani ema ĝoseĝaĝiani maki.

21 Au tu nakira emaiakaguni, korana ĝai nuĝama tu asi gwaĝiĝi, be maiĝeri veĝa ĝomi ĝemi ai tu asi ĝaveirito-ĝoi.

Bema tarima ta ĝia na eveirito veĝari eveiavi-iaĝiani nai tu, au maki au na aveirito veĝari havekokoroku-iaĝiani riba. Au maiĝesi aguruĝani tu, babo ĝeri guruĝa na aiaĝoni.

22 Ĝia tu Heberu tarimari ĝetoni, ei? Au maki Heberu tarimagu. Ĝia Isaraela besena ĝetoni, ei? Au maki Isaraela besena. Ĝia Aberahamo tubuna ĝatana ĝetoni, ei? Au maki Aberahamo tubuna ĝatana.

23 Ĝia Keriso ĝena vetuĝunaĝi ĝeiaĝo-vinini tarimari ĝetoni, ei? Au na Keriso vetuĝunaĝina tu nuĝagu e tauĝanigu mabarabarana ĝesi Keriso vetuĝunaĝina aiaĝo-viniani. Au tu ababoni, maiĝeri guruĝa akiraĝirini, senaĝi ĝomi na roĝo ĝolaunaĝi-naĝiguni naima maiĝesi aguruĝani. Au tu avek-waraĝi-lelevaĝito, a ĝia tu asiĝi; ĝaro vovoka ĝediburaguto, ĝekwari-rakava rakavaguto, ema ĝaro ĝutuma dori amaseto-ĝoi.

24 Iuda tarimari na vaĝa-40 ĝevekwari-iaĝiani varona na tauĝanigu ai vaĝa-39 veĝata ĝekwariato.

25 Vaĝa-toitoi oro kwarina na ĝeribiguto, vaĝa-sebona fore na ĝetakiguto, vaĝa-toitoi davara nuĝanai au araĝeto boutina eĝwa-kirakiraiato, be dori amaseto, ma ĝaro ta tu davarai boĝi vinubana ta e ĝaro vinubana ta arei-iaĝiato tuba ta iatanai.

26 Au tu gabu sebonai moĝo asi atanuni, vanaĝivanĝi gabu boruri na arakanaĝi-rakanaĝini, Keriso Varina Namona avari-fiuani. Ĝaro tari ai tu ĝarukai dori areini, ma ĝaro tari ai tu seĝafore tarimari na vefakari ai araka-ĝurani, ma ĝaro tari ai tu ĝegu tanobara tarimari korikori na dori ĝevaĝiguni e ĝevaĝa-rakavaguni, ĝaro tari irau bese tarimari na dori ĝevaĝiguni; ma ĝaro tari vanuĝa barari ai meto barego araka-ĝoitaĝorini, ma ĝaro tari tu tano fakana nuĝanai meto barego aĝoitaĝoni, ma ĝaro tari tu davara nuĝari ai dori amaseni; ma ĝaro tari tu ĝevetarikaka-ĝofaĝofani tarimari na ĝevaĝa-

rakavagu ġetoni.

²⁷ Ġauvei metori aveini e avekwaragi-rakavani, boġi ġutuma asi agenani; avito-maseni, ananu-maseni; ġaro vovoka tu ġaniġani aruġarini, korana aġani-veaġani bene, ma ġaro tari asi ġegu dabuġa, kefigu kori moġo, be enagureguni.

²⁸ Ma maiġeri dagara ġutuma ma bakiraġirini riba; senaġi iniġa moġo nakiraġia: Ġaro vanaġivanaġi rubu mabarari gabu tatai ġetanuni anuġa-vekwaragi iaġi-baregorini.

²⁹ Ekalesia ta Iauka rekenai emoirani nai tu, au maki ġia ġesi amoirasebonani. Ma ekalesia ta tarima ta na eġoriveġonuani, benamo rakava eveini nai, au tu abaru-rakavani.

³⁰ Bema au asi ġegu dabara ta, ma navekokoroku batoni nai, au tu ġegu moira ġevaġa-ġorarini gaburi moġeri moġo bavaġa-veiavirini.

³¹ Ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso Tamana Barau ma ribana au tu asi aġofaġofani. Barau bitana vaġa-raġea mo vanaġivanaġi.

³² Damaseko ai atanuto-ġoi nai tu, Kini Areta ġena gavana na vetari tarimari ekirarito, vanuġa barana maġuna mabarana beġene nari-ġaua, au beġene ġabi-tarigu ġana.

³³ Senaġi au tu tarikaka tari na boseġa baregonai ġevaġa-tanu-ġuraguto, benamo vanuġa maġuna windoana na varoseina ġetuġu-riġoguto, benamo mo gavana ġimana na aragamaġurito.

12

Paulo ġena mata-vanaġi

¹ Vekokoroku ai tu kara namona ta asi badoġariani, senaġi haveiavini roġo. Mata-vanaġi ai Vereġauka na evaġa-foforirito dagarari aġitarito ema aseġaġirito guruġari roġo nakiraġiri.

² Au tarima ta Keriso nuġanai ma ribagu; ġia tu Barau na eġabi-varaġeato guba vaġa-toitoina ġana. Mo veiġa eġorato negana na beiaġoma mo initoma tu laġani gabanana vasivasi (14). Mo tau guba vaġa-toitoina ġana tu iaukana roġo tauġanina nuġanai, o iaukana tauġanina na eveġitato, ma iaukana ġereġana moġo eġabi-varaġeato, moġa tu au asi ribagu, a Barau ġereġana moġo ma ribana.

³ Mo tarima au tu ma ribagu. A mo tarima tu iaukana roġo tauġanina nuġanai o iaukana tauġanina na eraka-veġitato vau mo maġuri eġorato, moġa au tu asi ribagu, senaġi Barau ġereġana moġa ma ribana.

⁴ Mai tarima akiraġiani maiġa tu, paradaiso ġana eġabi-varaġeato. Benamo monai dagara tari ġita na asi ilaila bita kiraġi-fofori ginikaurini, ema dagara ta ġesi maki

asi bita vaġa-vetovorini dagarari, Vereġauka na ekiraġirito, eseġaġirito. Moġeri dagara tu tarima ta na asi ilaila bekiraġi-foforirini dagarari.

⁵ Au na tu moġesina tarimana ġereġana moġo bavaġa-veiaviani. A au tauġegu tu asi havekokorokuni, au tu ġegu moiramoira gaburi moġeri haveiavi-iaġirini, (korana tu moġeri dairi ai tarima na asi ġevaġa-raġeguni).

⁶ Au navekokoroku barasi maki, au tu dia babo ġeri veiġa na bara iaġo, korana au tu guruġa moġoniri moġo bara kiraġiri bene. Senaġi au tu asi veġata aurani moġeri bana kiraġi-rosiri, korana asi ġegu ura moġeri dairi ai, au tarimarima na beġene tuġamaġi-varaġe varaġegu. A au aurani tu, kara aveiani maiġa, tarimarima na beġene ġitaia vauro beġene riba-maoro, au tu tarima kamasigu.

⁷ Au tu Vereġauka na dagara iaru-korokorori evaġa-foforirito, benamo aġitarito e aseġaġirito, senaġi moġeri bakuri ai au tauġegu havekiraġi-varaġe varaġeni garinai tu, Barau na midigumidigu ta au tauġanigu ai etore-toġaiato. Moġa tu noġa gini masikona ta au viriġogu nuġanai etanuni. Mo gini masikona moġa tu iauka rakavana ta. Ġia tu Satani ġena vetuġunaġi eiaġo-vinini iaukana, au bene vaġa-midigu midigugu, benamo au asi bana vekiraġi-varaġe varaġe ġana au ġegu ai etanuni.

⁸ Vereġauka tu vaġa-toitoina veġata anoġiato, mai Satani ġena vetuġunaġi-iaġovini iaukana au ġeguna bene koki-vaġia ġana.

⁹ Senaġina Vereġauka na maiġesina ekiraguto, “Au ġegu namo e varevare-barana ġereġana moġo dagara baregona ġoi na oura-viniani, korana au ġegu seġuka tu moiramoira tarimana ġenana vauro efofori-korikorini.” Moġesina naima au na tu ġegu moiramoira gaburi moġeri moġo haveiavi-iaġirini, Keriso ġena seġuka au ġegu ai bene tanu ġana.

¹⁰ Moġesi naima Keriso bakunai ġegu ġauvei nuġanai amoiramoirani, o tarima na guruġa e veiġa rakavari ġegu ai ġeveirini, o avekwarāġini nai, o ġevaġa-midigu midiguguni nai, o ġegu dabara doko ġarori ai, au tu aiakuni averereni moġo, korana amoirani negari ai tu, kokore barego vedau-reana ma aġoitaġoni.

Paulo ġena ura sebona tu Korinto ekalesiana doġorona bene vaġa-kavaia

¹¹ Au tu tauġegu babo ai havevaġa-iaġo, maiġesi aguruġani, senaġi mai dia au tauġegu nuġagu siga moġo maiġesi aveini, au ġomi na ġotuġu-naġinaġiguni naima, babo ai avevaġa-iaġoni. Au tu ġomi na namogu boġoro kiraġi, senaġi ġomi na au tu ġokure-toġaguni. Aba, au tu moġoni asi aragu,

senagi mani gēmi “apostolo iaru-korokorori” na au tu asi bege vanaḡiguni.

¹² Apostolo korikoriri vetoḡari tu vevaḡa-gwaḡigi ai, vetoḡa boruri ai, nuḡa-farevaḡi veḡari ai, ema seḡuka veḡari boruri ai ḡevaḡa-foforirito ḡomi ḡoirami ai, be ḡoḡitarito maniḡeri.

¹³ Ḡomi tu kamara veḡai au na ḡomi asi atuḡamaḡikau-baregomini, ekalesia doḡorori kotari atuḡamaḡikau-baregorini kavana, ei? Asi veḡa tai. Asiḡina. Au na ḡomi tu moḡoni, ḡomi ḡesi tatanuto-ḡoi, monai moḡo asi aurato-ḡoi, au uragu ai boḡono vekwaraḡi. Benamo moḡa moḡo. Ma bema mai veḡa maiḡa ḡomi na ḡoḡitaiani asi namo nai tu, benamo anoḡimini, ḡegu mai vei-rakava boḡono tuḡamaḡi-fitoḡaia.

¹⁴ Au toma tu havei-kavi, naiḡosi atoni. Mai ma baiḡosini maiḡa tu ḡomi rakaḡitami avaḡa-toitoiani maiḡa. Mai ma baiḡosini mainai maki, asi ma bavaḡa-vekwaraḡimini, korana au tu dia ḡomi ḡemi farefare e moni urari na baiḡosini, asiḡina, au tu ḡomi moḡo urami na baiḡosini. Au na ḡomi maiḡesina aveimini tauna korikori tu maiḡa, dia natu na tama sina ḡeri farefare e moni etore-ḡerevaḡirini. Asiḡina. Tama sina na naturi ḡeri farefare e moni ḡetore-ḡerevaḡirini.

¹⁵ Moḡesina naima au baiḡosini nai, ma iakugu ḡesi, kara ḡegu ai maiḡeri mabarari ḡomi bavinimini, ema au maki nuḡagu mabarana ḡesi bavinimini, ḡomi bana vaḡa-kavami ḡana. Bema au na ḡomi tu auravini-baregomini, karase nai ḡomi na au tu asi ḡouravini-baregoguni?

¹⁶ Kotari na maki ḡevaḡa-moḡoniguni, au ḡomi tu asi avaḡa-vekwariḡimito-ḡoi, senagi maiḡesi ma ḡekiraguni. Au tu iaunega rakavarakava, be au na ḡomi ḡemi ai moni tu ḡofaḡofa dabarari tari na aḡabirito-ḡoi ḡetoni.

¹⁷ Be mo tarima tari ḡomi ḡemi ai atuḡu-iaḡosirito, moḡeri tu akirarito, ḡomi ḡemi ai au ḡegu moni maki beḡene gogo atato ba?

¹⁸ Au na Tito anoḡiato, ḡomi beneasi raka-ḡitami atato nai tu, ḡita tarikakara ta maki atuḡuato, be Tito ekavaiato, ḡeiaḡosito. Ma Tito eiaḡosito nai tu, ḡomi ḡemi moni easi ḡofaḡofa-iaḡirito, ei? Tito ema au tu iauka sebona nuḡanai moḡo ḡaḡauveini, ema dabara sebona na moḡo ḡaraka-iaḡoni.

¹⁹ Ba ḡomi vanaḡivanaḡi ḡotuḡa-maḡini, ḡai tu bakuma ḡabiḡauri guruḡari ḡomi ḡemi ai ḡakiraḡini ḡotoni, ei? Moḡoni, ḡai tu Keriso nuḡanai ema ḡai kara ḡakiraḡirini tu Barau ḡoiranai ḡaguruḡani. Au na aura-vinimini tarimami, ḡoseḡaḡi, ḡai na mai kara ḡaveirini dagarari mabarari maiḡeri tu ḡomi boḡono kokore uranai ḡaveirini.

20 Au tu agarini, korana au basi-raġasini nai, ġomi tu dia au na aura-vinirini veiġari ġovei-tanurini basi-ġoitaġomini, benamo ġomi na ġoura-viniani veiġana au ġegu ai asi boġo doġariani garina. Au agarini, ġomi tu roġo ġovevaneni, ġomamani, ġovebaru-vini rakava-rakavani, ġomata-ġaniġanini, karomi guruġa asi namori ġovinirini, ġoverori-toreni, ġoveiavini, nuġami e ġemi tuġamaġi dia gabu sebonai, senaġi irauirau.

21 Ma au agarini, au basi-votuni nai tu, au ġegu Barau na au bevaġa-maiakaguni ġomi ġoirami ai, benamo matagu gorari beġe riġoni, korana ġevei-rakavato tarimari tu asi ġevetuġamaġi-kureto veiġa rakavari ġerina, kima maġurina na ema mata-boraġa veiġari na. Maiġeri veiġa ġerina ġia ġevemiro-fatafatani.

13

Vekira-toreġau magona

1 Mai tu vaġa-toitoina au ġomi ġemi ai mai aiaġosini. Ma Buka Veaġai ekirani kavana, "Tarima ruarua o toitoina beġe vaġa-moġonirini guruġari tu moġoni korikori."

2 Au vaġa-ruaruana ġomi asi-raka-ġitamito nai tu, ġevei-rakavani tarimari e tarima kotari maki au na akira-toreġaurito, au na kara baveiani au baiaġosini nai. Ma maitoma tu au manaġai roġo mai-ġegu nuġanai, ma avaġa-guruġamito kavana ma akira-toreġaurini. Bema au ma baiaġosi-ġenoġoini nai, deikara roġo rakava veiġari evei-tanuni tarimana tu, gwaina asi basi-ġabiani, ġena vei-rakava vojna metona baviniani.

3 Korana ġomi ġemi ura tu boġono vaġa-moġonia veġata, Keriso tu moġoni au ġeguna eguruġani ba asiġina. Ġoseġaġi, Keriso ġomi ġemi ai tu asi emoirani, asiġi. Ġia kara ġomi fakami ai neveia betoni seġukana tu barego lelevaġi.

4 Aba, Keriso, mo tu tauġanina ġena moiramoirra lorinai, satauro tuġunai ġeikoko-kauato, benamo emaseto, senaġi ġia initoma tu Barau ġena seġukai emaġuri-tanuni. Iesu Keriso nuġanai ġai maki tauġani ai tu moiramoirra Iesu kavana, senaġi Barau ġena seġukai ġamaġuri-tanuni Keriso ġesi. Ema ġomi ġemi ai ġai na kara baġa veiani tu mai Barau ġena seġukai.

5 Ġomi tauġemi nuġami ema ġemi maġuri boġono ragaġi-ginikauri, ġomi tu moġoni ġoveġabidadamani ba asiġina. Ġomi tauġemi ġemi maġuri na ema ġemi veiġa na boġono vevaġa-fofori korikori! Ba ġomi tauġemi tu asi ġoriba-maoroni, Keriso Iesu tu ġomi nuġami ai etanuni ba? Bema moġoni tauġemi ġovetovo-naġini, benamo ġoribani, Keriso tu dia

gōmi nuḡami ai, monai vauro gōmi tu moḡoni asi ḡoveḡabidadama-korikorini.

⁶ Au moḡoni aribani, ḡomi tauḡemi na ḡai boḡo riba-maoromani, ḡai tu moḡoni Keriso vetuḡunaḡina ḡaiḡo-vinini, a dia Barau na asi evaḡa-moḡonimato tarimama.

⁷ Ma ḡai ḡema ḡauḡau ai Barau ḡanoḡiani, ḡakirani, ḡomi bene vaḡa-kavami, be veḡa rakavana ta asi boḡono veia. Ḡai tu dia ḡaḡuriḡurini, ḡakirani, tarimarima na ḡai vetovo-naḡi ai ḡakokoreto, moḡa beḡene ḡitaia ḡatoni. Asiḡina. Au ḡegu ura ḡomi tu vei-iobukaiobuka tarimami ai boḡono iaḡo. A tarima-rima beḡe kirani, ḡai tu ḡaketoto beḡe toni, moḡa ḡai na tu asi ḡatuḡa-maḡiani.

⁸ Korana tu ḡai na guruḡa moḡonina kouḡauna veḡana ta tu asi ilaila baḡa veiani, a ḡai na tu guruḡa moḡonina moḡo baḡa vaḡa-foforiani.

⁹ Ḡai ḡamoirani nuḡanai, ḡomi ḡokokoreni tu, ḡai ḡema iaku ebaregoni. Ema ḡai ḡema ḡauḡau baregona ḡaveiani tu, ḡomi boḡono kokore-korikori ḡemi veḡabidadamai.

¹⁰ Moḡesina naima mai fefai maiḡeri guruḡa atorevinimini, au mainai roḡo maiḡegu nuḡanai. Korana au asi aurani, au banasi-raḡasi nai tu, ḡomi bana vaḡa-guruḡa gwaḡiḡimi. Korana Vereḡauka na au mai maoro baregona eviniguto tu, ḡomi ḡemi veḡabidadama bana vaḡa-kokoreri, a dia bana vaḡa-rakavari ḡana.

Veḡabituḡu dokona

¹¹ Tarikakagu, ḡegu guruḡa magona tu maiḡa, boḡono gena. Tuḡamaḡi barana ḡoirami ai boḡono torea tu, boḡono namo-vedaurea, ḡegu guruḡa mabarari boḡono korana-iaḡiri. Nuḡami beḡene gwaḡiḡi, mabarabarami tuḡamaḡi sebona moḡo boḡono ḡabia, maino ai boḡono tanu, ema veuravini e maino Barauna ḡomi sevisevimi ai bene tanu.

¹² Karomi tata vetarikaka verauna na boḡono vaḡa-namori.

¹³ Veḡa o ekalesia tarimari mabarari na ḡeri vevaḡa-namo ḡemi ai ḡetuḡu-iaḡosiani.

¹⁴ Vereḡauka Iesu Keriso ḡena namo e varevare-bara ema Barau ḡena veuravini ema Iauka Veḡa ḡena vekako namona, ḡomi mabara-barami iatami ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE GALATIA EKALESIARI ĜERI

Galatia vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na mai fefa tu betaĝu Antioka, Efeso o Makedonia ai etanuto-ĝoi nuĝanai etoreato. Mai tu laĝani 48 ema 58 fakari ai ta etoreato. Mo tu Iesu maki emaseto murinai vau. Ĝia ĝena guruĝa baregori mai fefa nuĝanai tu karoa 2:19-21; 3:2-3; 3:11; 5:1 ekiraĝirito.

Paulo na mai fefa etoreato korana tu Iuda tarimari tari ĝe-ekalesiato moĝeri na Galatia ekalesiari vevaĝa-riba kerereri ĝevinirito-ĝoi naima. Ĝia ĝekirato-ĝoi, tarimarima tu Mose ĝena taravatu guruĝari beĝe korana-iaĝirini vauro vevaĝa-maĝuri korikori beĝe ĝoitaĝoani. Moĝesi naima evaĝa-guruĝa gwaĝiĝirito, ekirarito, maĝuri ema vei-iobukaiobuka tu veĝabidadama ĝereĝana ĝenana moĝo Barau ĝena namo ema varevare-bara nuĝanai bita ĝabiani, a dia ĝera ĝauvei e veĝa ĝerina. Ema ekirarito, ĝita tu Keriso ĝena mase na taravatu ĝena seĝuka na eruĝa-vaĝirato, ema ĝita tu Iauka Veaĝa varau taĝabiato, be Iauka na bene ĝori-kaura.

Paulo na ĝena fefa tu maiĝesi eboioĝaiato:

1. Paulo tauĝena na Vari Namona guruĝana ekiraĝiato - karoa 1-2
2. Vevaĝa-maĝuri tu taravatu ĝenana ba Barau ĝena namo e varevare-bara ĝenana eiaĝomani - karoa 3-4
3. Veĝa rakavari ĝerina bitana raka-faka ba roĝo bitana veiri - karoa 5-6

¹ Au Paulo, apostolo tarimagu na mai fefa tu ĝomi Galatia nuĝanai ekalesia doĝoromi ĝemi atore-iaĝosiani. Au tu dia tarimarima ĝeri urai mai ĝauvei aveiani, e dia tarima ta na etuĝuguto, mai apostolo ĝauveina bana veia etato. Asiĝina. Au tu Iesu Keriso ema Tamara Barau na etuĝuguto nai, mai apostolo ĝauveina aveiani. Iesu Keriso tu Barau na mase na ma evaĝa-variĝisi ĝenoĝoaiato.

² Ĝegu vevaĝa-namo tu tarikakara mabarari au ĝesi mainai ĝatanuni ĝesi, ĝomi Galatia nuĝanai ekalesia doĝoromi ĝemi ĝatuĝu-iaĝosiani.

³ Barau ĝita Tamara ema Vereĝauka Iesu Keriso ĝerina namo e varevare-bara ema maino ĝomi ĝemi ai bene tanu.

⁴ Iesu Keriso na ĝita ĝera Barau ema Tamara ĝena ura ekorana-iaĝirito, ĝia tauĝena ĝena maĝuri ĝita ĝera rakava dainai etore-tariato. Mo veĝa eveiato anina tu, ĝita toma mai tanobarai etanuni rakavana ĝenana bene vaĝa-maĝurira uranai.

⁵ Tamara Barau arana bitana vaḡa-raḡea vanaḡivanaḡi! Amen.

Vari Namona tu sebona kwariḡutu moḡo

⁶ Ġomi na mani maḡuri boḡo veia nai, au tu badaradara-rakava moḡo. Korana ḡomi tu Keriso ḡena namo e varevare-bara lorinai, Barau na ekeamito, ḡena tarimarimai boḡono iaḡo ḡana. Ma nuḡanai ḡomi tu asikauna ḡia ḡenana ma boḡo ragaraka-veḡita, benamo vari boruna ta ma boḡo ḡabi-raḡea.

⁷ Mani vau boḡo ḡabi-raḡea maniḡa tu dia Vari Namona. Asiḡina ḡinavaḡi moḡo. Ġomi mani tu moḡoni, tarima kotari na ḡeḡofa-veḡonumini. Ġia ḡeurani tu, Keriso Varina Namona beḡene vei-veḡonua veḡata ḡetoni.

⁸ Senaḡi ḡai na ḡomi tu Keriso Varina Namona moḡo ḡemi ḡaḡobata-iaḡiato, ma vari boruna ta tu asiḡina. Bema ḡai o guba aneruna ta vari boruna ta ḡemi ma baḡa ḡobata-iaḡiani nai, dei moḡesina beveini tarimana tu, rakava baregona ḡenai betanu-vanaḡi vanaḡini.

⁹ Mai guruḡa tu bita kiraḡia, senaḡi au na mai akiraḡi-ḡenoḡoiani. Bema tarima ta na ḡemi ai “Vari Namona” easi-ḡobata iaḡiani, senaḡi ḡia na eḡobata-iaḡiani varina tu mo ḡoḡabi-raḡeato varina moḡa ḡesi asi ilaila nai tu, mo tarima ḡenai rakava metona baregona bene tanu-vanaḡi vanaḡi.

¹⁰ Au maiḡesina aguruḡani tu, tarimarima na beḡene ḡabi-raḡegu ḡana, ba Barau na bene ḡabi-raḡegu? Ba mai tarimarima iauri navaḡa-namori ḡana aguruḡani? Bema tarimarima iauri initoma maki roḡo navaḡa-namori barasi, au toma Keriso ḡena vetuḡunaḡi ai tu asi bara iaḡo.

Paulo apostolo tarimanai eiaḡoto varina

¹¹ Tarikakagu mabarami, au na ḡomi avaḡa-guruḡa korikorimini. Mo Vari Namona na ḡomi ḡemi ai aḡobata-iaḡiato, moḡa tu dia tarima ta ḡenana erefo-taḡuito moḡo varina.

¹² Mai Vari Namona maiḡa, au na tu dia tarima ta ḡenana aḡabiato, ema dia tarima ta na evaḡa-ribaguto. Asiḡina ḡinavaḡi. Mai Vari Namona maiḡa tu Iesu Keriso tauḡena na ḡegu ai evaḡa-foforiato vau aribaiato.

¹³ Au guinenai Iuda ḡeri doḡoro nuḡanai atanuto-ḡoi nai, kara aveirito-ḡoi variri tu ḡoseḡaḡirito, be ḡomi ma ribami. Barau ḡena ekalesia doḡorona aiḡesi avaḡa-midigu midigurito-ḡoi e alai-lausilausirito-ḡoi bana vaḡa-rakavari veḡata atato-ḡoi variri tu ma ribami.

¹⁴ Au na Iuda seneri ḡeri maḡuri mabarabarari akorana-iaḡi ginikaurito-ḡoi. Ma au na mai maḡuri aveiato-ḡoi nuḡanai tu, Iuda tarimari au ḡuru karogu tauri mabarari au na aguine-iaḡirito-ḡoi.

15 Senaḡi au tu roḡo sinagu legana nuḡanai, Barau na eḡabi-
virigiguto, ema ḡena namo e varevare-bara lorinai ekeaguto,
ḡia ḡena ḡauvei bana veia etato. Benamo Barau na eura-
viniato ḡaronai,

16 Natuna au ḡegu ai evaḡa-foforiato. Keriso au ḡegu ai,
Barau na evaḡa-foforiato, anina tu, ḡia eurato, au na Natuna
Varina Namona irau bese tarimari ḡeri ai bana ḡobata-iaḡia
ḡana. Barau na Natuna ḡegu ai evaḡa-foforiato nai tu, tarima
ta ḡenai asi ma avedanaḡito.

17 Ierusalemā ḡana ḡeapostolo-guineto tarimari ḡeri ai
vedanaḡi maki asi avaraḡeto. A au mo veigā aḡoitaḡoato
murinai tu, maoromaoro Arabia ḡana aiaḡoto. Ma monana
ma aḡenoḡoi-iaḡoto Damaseko ḡana.

18 Monai, laḡani toitoi (3) ḡevanaḡito murinai vau,
Ierusalemā ḡana avaraḡeto, Petero ḡesi baḡana guruḡa-
guruḡa uranai. Petero ḡesi Ierusalemāi ḡaro gabanana
imaima (15) ḡatanuto.

19 Au mo negai apostolo boruna ta tu asi aḡitaiato. Au tu
Vereḡauka tarina Iakobo (o Iames) moḡo aḡitaiato.

20 Barau ḡoiranai au na ḡomi mai tu guruḡa moḡoniri atore-
vinimini, asi aḡofaḡofani.

21 Ierusalemā araga-kwaneato tu, Siria ema Kilikia tanori
ḡana aiaḡoto.

22 Keriso ḡena tarimarima, Iudea tanonai ḡetanuni ekale-
siari, au ḡitaḡitagu ḡia tu asi ribari.

23 Senaḡi ḡia na au tu varigu korina moḡo maiḡesi eragato
ḡeseḡaḡiato-ḡoi, ḡekirato-ḡoi, “Ḡita guinenai evaḡa-midigu
midigurato-ḡoi e elai-lausilausirato-ḡoi tarimana, toma tu
nevaḡa-rakavaia etato-ḡoi veḡabidadamana ma eḡobata-
iaḡiani.”

24 Benamo Barau na kara au ḡegu ai eveiato, moḡa
ḡeseḡaḡiato nai tu, Barau ḡevaḡa-raḡeato.

2

Apostolo tarimari na Paulo ḡena ḡauvei ḡevaḡa-moḡoniato

1 Laḡani gabanana vasivasi (14) ḡekorito murinai vau,
Banabas ḡesi Ierusalemā ḡana ma ḡaḡenoḡoi-iaḡoto. Tito
maki au na aḡori-kauato, be ḡia maki ḡaiḡoto.

2 Au tu Barau na ḡegu ai evaḡa-foforiato, naima aiaḡoto
Ierusalemā ḡana. Ma monai Vari Namona, irau bese tari-
mari ḡeri aḡobataiato-ḡoi varina, Ierusalemā ekalesia ḡeri
akiraḡiato. Ma mo Vari Namona tu veḡorikau tarimari
baregori ḡereḡari ḡeri ai maki akiraḡiato, ḡia na ḡegu ḡauvei
beḡene vaḡa-moḡonia ḡana; korana agarito, akirato, asi

namo au ġegu ġauvei guinena moġa, o mai ġauvei variġuna aveirini maiġa asi tauri ai beġe iaġoni gariri.

³ Tito tu Grik tarimana, ma au Ierusalemaj neganai, ġia tu au ġesi, senaġi ġia tauġanina kefina beġene lama-vaġia ġiġiraġena tu asi ġeveito.

⁴ Senaġi ekalesia o tarikaka ġofaġofari tari ġai fakamai ġerakatoġa-ġairito, ġeurato tu, Tito tauġanina kefina beġene lama-vaġia veġata ġetato. Ġia ġai fakamai ġema-rakatoġa-ġairito, korana ġeurato, ġai Keriso Iesu ġesi ġasebonato nai, ġai ġema maġuri namona e fakana maiġa, beġene ġita-lemma uranai. Korana ġia ġeri ura tu, Iuda ġeri sene taravaturi na ġai ma beġene barubaruma maia.

⁵ Senaġi hora misina nuġanai ta maki ġia garori tu asiġina ġinavaġi veġata ġaseġaġirito. Ġai moġesina ġaveito tauna korikori tu, Vari Namona guruġana moġonina ġomi rekemi ai bene tanu-vesiriġu uranai.

⁶ Veġorikau tarimari baregori tu ma arari, a asi arari au ġegu ai, ġia tu ilaila moġo. Barau na tarimarima tu dia tauġanina murikana vetoġana eġitaiani. Maniġeri veġorikau tarimari na guruġa ta auna vari iatanai tu asi ġetore-kauato.

⁷ Senaġi ġeġitaguto, Barau na au ġauvei eviniguto tu, mero tauġaniri kefiru asi ġelama-vaġirito tarimari ġeri, mo tu irau bese tarimari ġeri, Vari Namona bana ġobata-iaġia etato, ilailana Petero mero tauġaniri kefiru ġelama-vaġirito tarimari ġeri ai, mo tu Iuda tarimari ġeri ai, Vari Namona bene ġobata-iaġia etato kavana.

⁸ Korana Barau Iuda tarimari ġeri apostolo tarimana Petero ġena ġauvei nuġanai eġauveito-ġoi kavana tu, au irau bese tarimari ġeri apostolo tarimagu ġegu ġauvei nuġanai maki eġauveini.

⁹ Iakobo (o Iames), Petero ema Ioane tu rubu duġuna tarimari monai. Ġia na au ġegu ai Barau ġena namo e varevare-bara ġeġita-leaiato, benamo ġimari aroribari na au e Banabas ġeġabi-rukumato. Moġa anina tu, ġia ma nuġari mabarari ġesi ġekirato, Banabas ema au tu irau bese tarimari ġeri ai, ma ġia tu Iuda tarimari ġeri ai beġe iaġoni.

¹⁰ Guruġa sebona moġo ġai ġevinimato tu ġekirato, asi ġeri-ġari tarimari baġana tuġamaġiri e baġana vaġa-kavari ġetato. Senaġi mai veġa tu au tauġegu na maki bana veia veġata atoni veġana.

Paulo na Petero ekira-feiato, korana veġa ġofaġofana eveiato nai

¹¹ Petero Antioka ġana eiaġomato neganai tu, au na ġoirana ġutu-ġutunai akira-matana matanaiato, korana ġia na veġa eleaiato nai.

¹² Tovotovonai Iakobo na etuḡurito tarimari Petero ḡenai roḡosi roḡo beḡere laḡasi neganai, Petero tu irau bese tarimari ḡesi ḡeḡaniḡani vegogoto-ḡoi. Senaḡi Iakobo na etuḡurito Iuda tarimari ḡevotuto nai, ḡia tu irau bese tarimari fakari na ma eraka-veḡitato. Petero irau bese tarimari fakari na eraka-veḡitato, korana mero tauḡaniri ḡelama-vaḡirini veḡana ḡekorana-iaḡiani tarimari, Iuda tarimari, gariri eveito nai.

¹³ Iuda tarimari kotari maki Petero ḡesi ḡesebonato, be Petero ḡena mo veḡa ḡofaḡofana ḡeveiato. Ma Banabas maki ḡia ḡeri mai ḡofaḡofa maḡurina na, be ḡia maki ḡeḡofa-darereato.

¹⁴ Senaḡi au ḡegu ḡitaḡitai ḡia tu Vari Namona maḡurina korikorinai tu asi ḡerakato-ḡoi naima ḡia mabarabarari matari ḡutuḡuturi ai au na Petero akira-matana matanaiato, akirato, “Ḡoi tu Iuda tarimamu, senaḡi Iuda tarimari ḡeri sene maḡurinai tu asi otanuni, a ḡoi tu irau bese tarimari ḡeri tanu-maḡurinai otanuni. Ma kara dainai tu irau bese tarimari ovaḡa-naḡirini, Iuda tarimari seneri ḡeri taravatu lorinai beḡene tanu otoni, ei?”

Iesu bevaḡa-moḡoniani tarimana na moḡo, Barau na vei-iobukaiobuka tarimanai bekiraḡiani

¹⁵ Aba, ḡita Iuda tarimara tu Iuda korikoriri ḡerina taḡorato. Ḡita tu dia irau bese tarimari ḡerina taḡorato. Irau bese tarimari tu vei-rakava tarimari.

¹⁶ Ma ḡita Iuda tarimara tu ribara, Barau na tarimarima tu dia taravatu na ekiraḡirini veḡari ḡekorana-iaḡi ginikaurini nai, ekirarini, asi ḡeri vei-rakava etorini. Asiḡina. Ḡia tu Keriso ḡenai ḡeveḡabidadamani naima ekirarini, asi ḡeri vei-rakava etoni. Ḡita maki moḡesi. Keriso Iesu tavaḡa-moḡoniato naima Barau ekirato, asi ḡera rakava etato. Dia taravatu na ekiraḡirini veḡari takorana-iaḡi ginikaurini dainai. Asiḡina. Keriso ḡenai taveḡabi-dadamato nai. Korana tu taravatu ekorana-iaḡi ginikauani tarimana ta Barau na tu asiḡina ḡinavaḡi beḡabi-raḡeani. Asiḡina moḡo.

¹⁷ Bema ḡita Iuda tarimara tavekwarāḡini, taurani, Keriso ḡesi bitana sebona, be Barau na bene ḡabi-raḡera tatoni nai tu, ḡita tauḡera tavevaḡa-foforini, ḡita tu vei-rakava tarimara. Moḡa anina tu, Keriso eiaḡomato vei-rakava benema vaḡa-baregoa ba? Asiḡina ḡinavaḡi!

¹⁸ Bema au na mo taravatu, asi tauri ai avāḡa-iaḡorito dagarari, ma navaḡa-ruḡa ḡenoḡoiri atoni nai, au tu moḡoni vei-rakava tarimagu, taravatu asi akorana-iaḡiani.

¹⁹ Korana taravatu akorana-iaḡirito-ḡoi maḡurinai au tu varau amaseto, be taravatu au na asi ma bakorana-iaḡi

ġenoġoiani. Taravatu akorana-iaġiato-ġoi maġurinai au tu amaseto anina tu, Barau ġena moġo bana tanu uranai.

²⁰ Au tu Keriso ġesi ġesatauro-sebonaguto; dagara sebona tu, roġo maġuri atanuni, senaġi mai tu dia au tauġegu ġegu maġuri. Asiġina. Mai tu Keriso au nuġagu ai maġuri etanuni. Au mai tauġani nuġanai mai maġuri atanu-iaġiani maiġa tu, Barau Natuna ġenai aveġabidadamani lorinai atanuni. Mai Barau Natuna na au eura-viniguto, ma au maġuri bana ġabia ġana, tauġena ġena maġuri evini-fitoġaiato.

²¹ Au na Barau ġena namo e varevare-bara tu asi atore-veġitaiani. Asiġina ġinavaġi. Korana bema tarima ta na taravatu bekorana-iaġiani nai, vei-iobukaiobuka tarimanai beiaġoni neganai, Keriso tu bere mase-kava, asi ġena namo ta.

3

Taravatu tana korana-iaġia, ba veġabidadamai moġo bisini tanu

¹ Ġomi Galatia tarimami babomi! Iesu Keriso satauro ai ġeikoko-kauato varina tu au ġegu ġobatai, be matami ġutuġutunai akiraġi-fofori ginikauato. Ma ġomi mai tu kamara ġora tarimana na ġemi tuġamaġi bemeġa-veġonuri maia, ei?

² Au aurani, mai dagara sebona ġomi na ġokira-varagu: Ġomi na Iauka Veaġa tu taravatu ġokorana-iaġi ginikauato nai ġoġabiato, ba Keriso Varina Namona ġoseġaġiato, benamo ġovaġa-moġoniato nai ġoġabiato?

³ Ġomi tu moġoni boġo babo-korikori, ei? Ġomi maġuri variguna dabaranai raka tu Iauka Veaġa ġena seġukai ġosinaiato, maitoma ġomi ġourani, magona tauġemi ġemi kokore ai boġono ġoitaġoa ġotoni?

⁴ Be, ġomi mo meto ma midigumidigu tu ġoġoitaġo-kavarito, asi ġeri namo ta? Senaġi mo meto ma midigu-midigu, au ribagu tu, asi ġoġwa-kavarito.

⁵ Ma nadanaġimi atoni, Barau na ġomi Iauka Veaġa evinimini e fakami ai nuġa-farevaġi veġari boruri eveirini, korana ġomi na taravatu ġokorana-iaġi ginikauani nai ba? Ba Keriso Varina Namona ġoseġaġiani, benamo ġovaġa-moġoniani dainai?

⁶ Ġotuġamaġi-ġenoġoi, Aberahamo ġotuġamaġia: “Ġia tu Barau na ekiraġi-toreato guruġana evaġa-moġoniato naima, Barau ekirato, ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana, etato.”

⁷ Moġesina naima boġono riba, Barau ġeġabidadamavini tarimari ġereġari moġo Aberahamo natuna.

⁸ Buka Veaġai etore-guineato guruġana na ekiraġiani, ekirani, ġoirai Barau na irau bese tarimari tu ġeri veġabidadama

ġerina vau bekirarini, asi ġeri rakava betoni. Moġesina naima, Aberahamo ġenai Vari Namona tu ekiraġi-fofori guineato, ekirato, “Tanobara mabarabarari beseri tu, ġoi ġemuna vau vevaġa-namo beġe doġariani.”

⁹ Aberahamo na Barau eġabidadama-viniato, benamo Barau ġenana vevaġa-namo eġoitaġoato. Moġa ilailanai Barau ġenai ġeveġabi-dadamani tarimari mabarabarari tu, Barau ġena vevaġa-namo beġe ġabiani.

¹⁰ Taravatu ġekorana-iaġi ginikauani vau, Barau ġoiranai vei-iobukaiobuka tarimari ai beġe iaġoni ġetoni tarimari mabarari iatari ai tu rakava metona lelevaġina etanuni. Korana Buka Veaġai tu maiġesina ekirani, “Taravatu bukanai ġetorerito guruġari asi ġekorana-iaġi vanaġi-vanaġirini tarimari iatari ai tu rakava metona lelevaġina betanuni.”

¹¹ Buka Veaġa na bevaġa-fofori ginikaua, taravatu bekorana-iaġiani tarimana Barau ġoiranai tu dia vei-iobukaiobuka tarimana. Korana “Barau beġabidadama-viniani tarimana tu vei-iobukaiobuka tarimanai beiaġoni, be bemaġurini.”

¹² Taravatu tu irau veġata, ġia tu dia veġabidadama ġenana eiaġomani. Korana Buka Veaġa ekirani, “Taravatu ekorana-iaġi ginikauani tarimana tu taravatu ġenana moġo maġuri beġabiani.”

¹³ Senaġi ġita tu taravatu ġena rakava metona lelevaġina ġenana Keriso na varau evoi-vaġirato. Ġita tu ġia tauġena na eruġa-boroġirato, benamo mo rakava meto lelevaġina tu ġia na eġabiato. Korana Buka Veaġai etoreato, ekirani, “Ġau ai ġetou-kaurini, ġemaseni tarimari mabarabarari iatari ai tu Barau na rakava meto lelevaġina etore-kauani.”

¹⁴ Keriso na ġita taravatu ġena rakava meto lelevaġina ġenana evoi-vaġirato, tauna korikori tu, Barau na Aberahamo vevaġa-namo eviniato, mo vevaġa-namo moġa tu irau bese tarimari na maki Iesu Keriso ġenana beġene ġabia uranai. Korana mo dabarai tu, Barau na ekiraġi-toreato Iaukana tu Iesu Keriso beġe vaġa-moġoniani tarimari mabarari na maki beġe ġabiani.

Barau ġena taravatu na Barau ġena guruġatore ġuinena asi ilaila bekoki-fitoġaiani

¹⁵ Tarikakagu mabarami, tarimarima ġera tanu-maġurinai guruġa vaġa-ilailana ta nakiraġia. Vaġa-ilailana tarimarima ġera kiraġitore guruġana emoġonini, benamo tavaġa-ruġaiani nai tu, mo guruġatore moġa tarima ta na asi ma bekira-fitoġaiani o iatanai guruġa boruna ta asi ma betore-kauani.

16 Barau na mo guruḡatore guruḡari tu Aberahamo ema Aberahamo besena sebona moḡo ḡeri ai ekiraḡirito. Buka Veāḡai etoreato guruḡana tu dia maiḡesi ekirani, “Ḡoi besemu ḡutumari ḡeri,” korana moḡesi bere kira tu tarimarima ḡutuma bere kiraḡiri; senaḡi ḡia tu ekirani, “Ḡoi besemu sebona ḡenai.” Mai tu tarima sebona kwariḡutu moḡo ekiraḡiani, mo tu Keriso ḡereḡana moḡo ekiraḡiani.

17 Au na kara akiraḡiani tu iniḡa: Barau ḡena guruḡatore guruḡana Aberahamo tu evini-guineato; ma laḡani sinau vavivisi ma gabana toitoi (430) evanaḡiato murinai vau, Barau na taravatu evaḡa-ruḡaiato. Ma vau ema ruḡato taravatuna na Barau ḡena guruḡatore guinena moḡa tu asiḡina ḡinavaḡi bekoki-fitoḡaiiani, benamo Barau ḡena guruḡatore moḡa tu asi taunai bevaḡa-iaḡoani. Asiḡina ḡinavaḡi veḡata.

18 Bema Barau na evinirato dagarana tu taravatu bita korana-iaḡi ginikauani vau bita ḡabiani nai tu, mo bita doḡariani dagarana moḡa tu, ribara, dia ekiraḡi-toreato maḡurinai bita doḡariani. Senaḡi Barau tu ḡena namo e varevare-barai eguruḡa-toreto, ma Aberahamo eviniato.

19 Bema moḡesi nai tu, kara dainai taravatu eiaḡomato? Taravatu eiaḡomato anina tu, tarimarima na Barau ḡekira-sirivaḡiato-ḡoi maḡurina, moḡa tu taravatu na bene vaḡa-fofori ginikaua. Ma Barau na mai taravatu tu dia betanuvanaḡi vanaḡini etato. Asiḡina. Mai taravatu tu betanuaḡoni mo, Aberahamo natuna bemaḡurini vau bea magoni. Korana Barau ḡena mo guruḡatore tu ḡia ḡenai eveiato. Mai taravatu tu Barau na aneru ta eviniato. Benamo mo aneru na tu Barau ma tarimarima vefakari ai eruḡato tarimana eviniato. Ma mo vefakari ai eruḡato tarimana na tu, ḡita ḡerai ekiraḡi-foforiato, bitana korana-iaḡia ḡana.

20 Bema tarima sebona moḡo eḡauveini nai tu, vefakai eruḡani tarimana tu asi ḡena ḡauvei. Ma Barau mainai tu ḡereḡana moḡo, e ḡereḡana moḡo eguruḡa-toreto.

Taravatu anina tu kara?

21 Be, moḡa tauna tu, taravatu na Barau ḡena guruḡatore guruḡana ekira-fitoḡaiiani? Asiḡina ḡinavaḡi. Korana bere Barau na tarimarima taravatu ta bere viniri, benamo mo taravatu ḡenana tarima maḡuri beḡere doḡaria nai tu, moḡoni, ḡita tu taravatu korana-iaḡi-ginikauna ḡenana, vei-iobukaiobuka tarimarai bitara iaḡo.

22 Senaḡi Buka Veāḡai etoreato guruḡana na ekiraḡi-foforiani, ekirani, “Mai tanobara mabarabarana tu veirakava ḡena seḡuka gaburenai etanuni.” Moḡa lorinai kara Barau na ekiraḡi-toreato dagarana, moḡa tu Iesu Keriso ḡenai bita veḡabidadamani vau bita doḡariani. Moḡa tauna

tu, Keriso bevaḡa-moḡoniani tarimana tu Barau na ekiraḡi-toreato varevarena beviniani.

²³ Iesu ḡenai veḡabidadama maiḡa roḡosi roḡo bere fofori nuḡanai, tovotovonai ḡita tu taravatu ḡena seḡuka gaburenai tatanuto-ḡoi, taravatu na ebiri-ḡaurato mo, Iesu ḡenai veḡabidadama Barau na ma ema vaḡa-foforiato.

²⁴ Be, taravatu na tu ḡita eguine-iaḡirato mo, Keriso eiaḡomato, benamo ekorito. Moḡa anina, ḡita tu Iesu ḡenai bita veḡabidadamani vau, Barau bekirani, ḡita tu asi ḡera rakava betoni.

²⁵ Initoma tu veḡabidadama ḡena nega beraḡasi, naima taravatu na ḡita tu asi ma beḡori-kaurani.

Veḡabidadamai Barau natunai bita iaḡoni

²⁶ Ḣomi mabarabarami tu Barau natuna, korana tu Keriso Iesu ḡenai ḡoveḡabidadamani bene.

²⁷ Ḣomi babatiso ḡoḡabiato tarimami mabarami, Keriso ḡesi ḡosebonato, be Keriso nuḡanai ḡotanuni.

²⁸ Ḣomi mabarami fakami ai ta tu asi ḡemu irau ta. Ḣoi tu Iuda tarimamu o irau bese tarimamu, tuḡu-rakaorakao tarimamu o fakai otanuni tarimamu, vavine o tau, senaḡi ḡomi mabarami tu sebona moḡo. Keriso Iesu ḡesi ḡosebonato nai, ḡomi mabarami tu sebona kwariḡutu moḡo.

²⁹ Bema ḡomi Keriso ḡena tarimarima nai, ḡomi tu Aberahamo besena, ema Barau na ekiraḡi-toreato dagarana maki boḡo ḡabiani.

4

Vetuḡunaḡi tauna tu irau, ma natuna korikoriri maki irau

¹ Au tu iniḡesi akirani: Mero misina ta, bema ḡia roḡo mero kei neganai, tamana na eviniato dagarari mabarabarari asi roḡo beḡaunarini. Aba, mo dagara mabarabarari tu ḡia ḡena farefare, senaḡi ḡia tu roḡo mero kei, naima ḡia na asi roḡo beḡaunarini. A ḡia tu tuḡu-rakaorakao tarimana kavana roḡo betanuni.

² Mo mero misina benariani tarimari, ema mo ḡena dagara beḡe ḡita-ḡaurini tarimari ḡeri veḡitaḡau gaburenai roḡo betanuni, beiaḡoni mo, tamana na ekiraḡi-toreato ḡarona bea ḡabiani.

³ Ḣita maki moḡesina, roḡo mero misira e kekenira misira negari ai tu, taravatu irauirau e tanobara barauri ḡeri tuḡu-rakaorakao merora e kekenirai taiāḡoto.

⁴ Senaḡi Barau na eviriḡiato ḡarona evotuto nai, Barau na Natuna etuḡu-iaḡomaiato, vavine ta ḡenana ema maḡurito. Barau Natuna etuḡu-iaḡomaiato maiḡa tu, taravatu ḡena seḡuka gaburenai ema maḡurito.

⁵ Ĝia taravatu ĝena seĝuka gaburenai ema maĝurito korana tu, taravatu ĝena seĝuka gaburenai tatanuni tarimarimara benema voi-ĝenoĝoira, benamo Barau natunai bisini iaĝo ĝana.

⁶ Ĝomi tu moĝoni Barau natuna. Moĝesi naima Barau na Natuna Iaukana etuĝu-mariĝoato, ĝita tata lorurai o nuĝarai eraka-toĝato, ma etanuni. Mo Iauka moĝa ĝita lorura ĝuturi na ekea-rosini, ekirani, “Tamagai, Tamagai!” etoni.

⁷ Moĝesi naima ĝomi toma tu dia taravatu ĝena tuĝu-rakaorakao tarimami. Asiĝina. Ĝomi toma tu Barau natuna. Ĝomi tu moĝoni Barau natuna lorinai, Barau na natuna bevinirini dagarari mabarabarari tu ĝomi na maki boĝo ĝabirini.

Paulo na Galatia tarimari etuĝamaĝi-baregorito

⁸ Guinenai ĝomi na Barau roĝosi roĝo boĝoro ribaia neganai, ĝomi tu ĝofaĝofa barauri ĝotoma-rakarigo vinirito-ĝoi, (ĝia tu ĝima veiveiri dagarari moĝo), ĝia ĝeri tuĝu-rakaorakao tarimari ai ĝoiĝoto.

⁹ Senaĝi toma tu, Barau boĝoma ribaia, ba nakira, Barau na ĝomi bema ribami. Ma kamasi nai tu taravatu moiramoirari, asi tauri dagarari ma ĝokorana-iaĝi ĝenoĝoiri ĝotoni? Ĝomi ĝourani tu, maniĝeri taravatu na ma beĝene barubaru-tarimi ĝotoni, ei?

¹⁰ Ĝomi tu ĝaro e ĝue, vereko ĝarori e laĝani tari ĝotuĝamaĝi-baregorini e ĝokorana-iaĝi baregorini.

¹¹ Au ĝomi ĝemi veiĝa aĝitarini tu, mai ama tuĝamaĝi-ĝarini. Akirani, au ĝomi ĝemi ai tu, betaĝu avekwaraĝi-kavato banaĝu atoni.

¹² Tarikakagu mabarami, anoĝimini, au kavana boĝono vei, korana au maki taravatu aiaĝuiato nai, ĝomi kavana aveito bene. Ĝomi na au ĝegu ai veiĝa rakavana ta tu asi ĝoveiato.

¹³ Ĝomi maki ma ribami, au tovotovonai ĝomi Vari Namona au na aĝobata-vinimito tu, mo keve ta na eĝabiguto, benamo maninai tatanuto-ĝoi nai.

¹⁴ Aba, au ĝegu ai mo keve moĝa tu, ĝomi ĝemi ai vetovonaĝi baregona ta, senaĝi asi ĝoĝita-fitoĝaguto, e asi ĝoragakwane-moĝovaĝiguto. A ĝomi na au tu Barau ĝena aneru ta boĝoro ĝabi-raĝea ilailanai ĝoĝabi-raĝeguto. Ma au tu noĝa moĝo Keriso Iesu tauĝanina korikorina noĝa ĝoveiguto.

¹⁵ Ĝomi ĝemi iaku e verere maki barego. A toma tu kamasi, mo iaku e verere tu aiĝeri, ei? Mai tu moĝoni aguruĝani, mo negai bema boĝoro ura, matami ĝoĝibo-vaĝiri, benamo au

gōvinigu boḡoro si nai tu, ḡoro ḡibo-vaḡiri, benamo boḡoro vinigu.

¹⁶ Toma tu kamasi? Guruḡa moḡoniri akira-varamini nuḡanai tu, ḡemi vetari tarimanai ma boḡo vaḡa-iaḡogu?

¹⁷ Maniḡeri ḡofaḡofa tarimari na ḡomi ḡemi ai ura tu barego lelevaḡina ḡetoreani, senaḡi ḡia ḡeri tuḡamaḡi e ura tu asi roroḡoto. ḡia ḡeri ura baregona ḡeveiani tu, ḡomi ḡai ḡemana moḡo boḡono raka-veḡita, benamo ḡia ḡeri ai beḡene ḡabi-vanaḡimi ḡetoni. Ma ḡia na beḡene ḡabi-vanaḡimi, be ḡia boḡono ura-viniri ḡetoni.

¹⁸ Vanaḡivanaḡi tarimarima namo beḡene ḡabia uranai, bita uravini-baregorini tu namo vedaurea. Ma namo bene ḡora ḡana, tarimarima bouravini-baregorini maḡurina tu, dia au ḡoiragu ai moḡo boḡono veia. Asiḡina.

¹⁹ Natugu, ḡomi tu au na atuḡamaḡi-kaumini. Au tu ḡomi urami ai, be noḡa vavine ma baniri na mero ḡeruḡu-vaḡirini ḡetoni nai, midigu ḡeḡabirini kavana, au midigu aḡanini. Mai midigumidigu tu baḡabi-iaḡoani mo, Keriso vetoḡana korikori ḡomi ḡemi ai bevetoreni.

²⁰ Initoma au ḡegu ura barana tu, ḡomi sevimi ai barasi ruḡa-tari, be garogu bara kefoa, bara vaḡa-kava ginikaumi. Korana au ḡomi ḡemi ai tu mai ama daradarani, asi aribani, kamasi bavaḡa-kavamini.

Hagar ma Sara

²¹ Ḗomi taravatu gaburenai tanu ura-dikana ḡoveini tari-mami na ḡokira-varagu. Ḗomi taravatu na kara ekiraḡiani guruḡana tu ḡoseḡaḡi-ginikauani ba?

²² Buka Veḡa tu maḡesi etoreato: Aberahamo natuna tu ruarua, ta tuḡu-rakaorakao vavinena ḡenana emaḡurito, ma ta tu vavine fakana, dia tuḡu-rakaorakao vavinena, ḡenana.

²³ Tuḡu-rakaorakao vavinena ḡenana emaḡurito merona tu, Aberahamo e Hagar ḡegenavogoto, monana eḡorato. Senaḡi vavine fakana ḡenana emaḡurito merona tu, Barau ḡena guruḡatore lorinaḡi emaḡurito.

²⁴ Mai vetoḡa maḡeri tu guruḡa vaḡa-ilailari veḡari moḡo. Mai vavine ruarua maḡeri tu, Barau ḡena kiraḡitore ruarua ḡevaḡa-foforirini. Hagar tu Barau ḡena kiraḡitore ta Sinai Ḗorona na eiaḡomato dagarana ekiraḡiani, ma ḡia na eruḡa-vaḡirito tarimari tu tuḡu-rakaorakao tarimari.

²⁵ Mai guruḡa “Hagar” tu Arabia tarimari na Sinai Ḗoronai ḡekiraḡiani. Ema Hagar maki toma etanuni Ierusalemna vetoḡana kavana. Korana mai Ieruselema sitina e Ieruselema tarimari tu tuḡu-rakaorakao tarimari.

²⁶ Senaḡi gubai etanuni Ierusalemāna tu faka. Ma ḡia tu ḡita sinara.

²⁷ Buka Veaḡai tu maiḡesina ekirani,

“Vavine gabanimu,

mero asi oḡabini vavinemu,

e mero ḡabi midiguna asi ribamu vavinemu,

noiaku e noverere!

Korana tu ḡaraḡona na eiaḡuiato vavinena natuna tu ḡutuma gorogoro,

ma ḡaraḡona na asi eiaḡuiato vavinena natuna tu asi vovoka.”

²⁸ Tarikakagu mabarami, ḡomi tu Isako kavana. Barau ḡena guruḡatore lorinai, Barau natunai ḡoiaḡoto.

²⁹ Mo negai Aberahamo e Hagar ḡegenā-vegogoto nai, eḡorato merona na Iauka Veaḡa ḡena seḡukai emaḡurito merona evaḡa-midigu midiguato, moḡesi kavana maitoma maki mo veḡa sebona eḡorani.

³⁰ Senaḡi Buka Veaḡai etoreato guruḡana tu kara etoni? Ḗia tu ekirani, “Mani tuḡu-rakaorakao vavinena ma natuna ḡesi tu ḡomi sevimi na boḡono lai-veḡitari. Korana vavine fakana natuna ḡena farefare mani tuḡu-rakaorakao vavinena natuna ḡesi tu asi veḡata beḡe ḡauna-vegogoani.”

³¹ Ma, tarikakagu, ḡita tu dia tuḡu-rakaorakao vavinena natuna. Asigina. Ḗita tu vavine fakana natuna.

5

Taravatu irauirauri ḡeri tuḡu-rakaorakao tarimari ai asi ma boḡono iaḡo

¹ Ḗita tu bitana faka uranai, Keriso na taravatu misimisiri ḡerina eruḡa-vaḡirato. Be boḡono ruḡa-gigitari. Ma tauḡemi mani Iuda tarimari ḡeri taravatu misimisiri e vereko irauirauri ḡeri tuḡu-rakaorakao tarimami ai asi ma boḡono vevaḡa-iaḡo.

² Ḗoseḡaḡi! Au Paulo na akiramini, bema ḡomi tauḡanimi kefiri beḡe lama-vaḡirini nai tu, Keriso na ḡita bene ruḡa-vaḡira ḡana, kara eveiato, moḡa tu asi ḡena seḡuka ḡomi ḡemi ai.

³ Ema mani deidei tauḡaniri kefiri beḡe lama-vaḡirini tarimami tu navaḡa-guruḡami, ḡoseḡaḡi. Ḗomi tu taravatu mabarari misikose boḡono korana-iaḡi ginikauri veḡata.

⁴ Bema ḡomi ḡokirani, taravatu boḡono korana-iaḡi ginikaua, be Barau ḡoiranai vei-iobukaiobuka tarimami ai boḡono iaḡo ḡotoni tu, tauḡemi moḡo Keriso ḡenana ḡoveḡabiḡerevaḡini. Ema ḡomi tu Barau ḡena namo e varevare-bara ḡenana ḡoveḡitani.

⁵ Iauka Veāga ġena seġukai Barau ġenai taveġabidadamani, ema tavaġa-nogani, Barau na vei-iobukaiobuka tarimara benesi ġana.

⁶ Keriso Iesu ġesi esebonato tarimana tu tauġanina kefina ġelama-vaġiato ba asi ġelama-vaġiato tu asi ġeri irau ta; mai veiġa ruarua ġerina namo ta asi beġorani. Dagara baregona korikori tu veġabidadama, mo veġabidadama na veuravini evaġa-foforiani.

⁷ Ġomi tu raga-iruiru ai ġoraga-ginikauto-ġoi. Ma kamara deikara na ġoirami easi-kouġauato, benamo toma tu guruġa moġonina asi ma ġokorana-iaġiani?

⁸ Mani vevaġa-ura veiġana maniġa tu dia ġomi ekeamito Barauna ġenana eiaġomani.

⁹ Boġono riba, farao evaġa-tuburini muramurana kotuna na farao evaġa-tubu baregoani.

¹⁰ Barau ġenai ġegu tuġamaġi tu atorekau-gwaġiġiani, korana ribagu, ġia na bevaġa-kavamini, benamo iaunega boruna ta asi ma boġo ġabi-raġeani. Mani ġomi evaġa-tuġamaġi daradaramini tarimana maniġa tu, ġena veiġa voina metona bedoġariani veġata.

¹¹ Tarikakagu mabarami, bema au na mero tauġaniri kefiri lamavaġi veiġana initoma roġo aġobata-iaġiani nai, au karase nai tu roġo ġevaġa-midigu midiguguni? Bema au na mero tauġaniri kefiri lamavaġi veiġana roġo bara ġobata-iaġia nai tu, Keriso ġevaġa-satauroato varina aġobata-iaġiani, mainana tarimarima nuġari tu asi bere vaġa-metori.

¹² Ġomi ġemi tuġamaġi ġevei-veġonu veġonurini tarimari maniġeri, namona tu tauġeri na seuri beġene farari.

¹³ Moġoni, tarikakagu, ġomi Barau na ekeamito tu, taravatu irauirau korana-iaġiri ġerina boġono raka-faka ġana. Ma ġomi tata tu dia taravatu gaburenai ġotanuni, senaġi fakai ġotanuni. Mani fakai ġotanuni dainai tu, tauġani ġena ura rakavari boġono korana-iaġiri ba? Asiġina ġinavaġi! Ġomi tu ma veuravinimi ġesi karomi ġesi boġono vevaġa-kava, e karomi ġeri vetuġunaġi boġono iaġo-vini.

¹⁴ Taravatu mabarabarari tu taravatu guruġana sebonai moġo Barau na evaġa-iaġoato, ekirato, “Sevimu tarimana bono ura-vinia, ġoi tauġemu oveura-vinini ilailanaġi.”

¹⁵ Bema ġomi tauġemi karomi tata ġesi moġo boġo vekira-ġarama ġaramani e boġo vevaneni nai tu, boġono venari, korana karomi ġesi tauġemi moġo boġo vevaġa-rakavani, benamo veġabidadama na boġo ketoni garina.

Tauġani ġena veiġa e Iauka ġena veiġa

16 Au tu iniġesina akirani: Iauka Veaġa na ġemi maġuri bene guine-iaġiri, be tauġani ġena ura rakavari asi boġono korana-iaġiri.

17 Ġita ribara, tauġani na euravini-baregorini veiġari, Iauka na tu asi eura-vinirini, ema Iauka na euravini-baregorini veiġari, tauġani na tu asi eura-vinirini. Ġia tauri ruarua tu ġevevaġini. Moġesina naima, ġoi na veiġa namori bono veiri otoni veiġari tu asi oveirini.

18 A bema ġoi Iauka na eġori-kaumuni nai, ġoi tu dia taravatu gaburenai otanuni.

19 Tauġani na euravini-iaġirini veiġari tu maiġeri: Mata-boraġa veiġari, veiġa mirori, kima veiġari,

20 kwaivakuku toma-rakariġo, ġora e meġameġa, vebaru-vini, vevane, mama, niaraniara, arana beġene vaġa-raġea etoni veiġari, veġareveġare, vevare-kirakira veiġari,

21 dagara mata-kifakifari o mata-ġaniġaniri, niuniu ema ġoreġore, ma veiġa iraurau maiġesi kavari. Guinenai akira-toreġaumito kavana, toma maki akira-toreġaumini, maiġesi veiġari beġe veini tarimari tu, asiġina ġinavaġi Barau ġena Basileia nuġanai beġea raka-toġani.

22 Senaġi Iauka ġwaġwana tu maiġeri: Veuravini, iaku, maino, vevaġa-gwaġiġi, veiau-namo, nuġa-namo, vetuġamaġikau,

23 nuġa-ġavemuko o manau, ema nuġa-gwaġiġi. Maiġeri veiġa tu taravatu na asi ekourini, asi taravaturi.

24 Keriso Iesu ġena tarimarima korikori vetoġana tu maiġesi: Ġia tu tauġani na eġabiraġe-baregorini dagarari e euravini-iaġirini dagarari mabarabarari eikoko-kaurito sa-tauro tuġunai Keriso ġesi.

25 Bema ġita Iauka Veaġa na ġera maġuri eguine-iaġirini nai tu, Iauka Veaġa ġena dabarai maki bisini raka.

26 Ġita tauġera asi sivekiraġi-varaġevaraġe, e karora nuġari asi sivei-barubaruri, ema karora tata ġeri ai dagara tari moġeri asi simata-ġaniġani-iaġiri.

6

Ekalesia karomi ġesi boġono vevaġa-kava

1 Tarikakagu mabarami, bema fakami ai tarima ta na veiġa eleaiani ġoġitaiani nai tu, Iauka Veaġa na ġemu maġuri eguine-iaġiani tarimamu na nuġamu ma manauna ġesi bono vaġa-kavaia, ġena maġuri bono toto-iobukaia maia. Senaġi ġoi tauġemu maki bono venari. Asi namo Satani na ġoi maki beriba-ġanimuni ġesi.

² Karomi tata ġesi boġono vevaġa-kava, ġemi meto boġono ġwa-barabarari, korana moġesi boġo veini tu, Keriso ġena taravatu boġo korana-iaġi ġitakauani.

³ Bema tarima ta tauġena bevetuġa-maġini, ġia tu tarima korikori betoni, a nuġanai ġia tu asi ġeiviani tarimana. Ġia tu tauġena kekei moġo eveġofaġofa-iaġini kekei.

⁴ Tarimarima mabarari tu tata ġeri veiġa e maġuri beġene vetau-ginikauri. Benamo moġa murinai vauro tata ġia tauġena ġena maġuri namona iakuna bene vei. A dia ġia ġena maġuri namona tarima ta ġena maġuri ġesi bene vaġa-vetovoa.

⁵ Korana tu tarima tata ġereġana na ġena maruna metona bene ġwaia.

⁶ Tarima ta deikara riba eġabini Barau ġena guruġai tarimana tu, ġia ġenai kara etanuni dagarari kota ġena vevaġa-riba tarimana bene varevare-vinia.

⁷ Tuġamaġi kerereri na asi beġene ġabimi. Barau tu asi boġo ġofaiani. Tarimarima tu kara ġuena evaroani, benamo moġa ġwaġwana ġereġana moġo eġabiani.

⁸ Tauġani ġena ura rakavari ekorana-iaġirini tarimana tu, tauġani ġena ura rakavari ġerina maġuri rakava kwaikwaina e mase bedoġaririni. A Iauka Veaġa ġena veiġa namori ekorana-iaġirini tarimana tu, Iauka Veaġa ġena veiġa namori ġerina maġuri vanaġivanagi beġabiani.

⁹ Moġesina naima veiġa namori veiveiri ai asi bitana gau. Korana veiġa namori veiveiri asi bita vaġa-ketoani nai tu, kwakwa negana korikorinai tu ġaniġani bita kwa-doġarini.

¹⁰ Moġa lorinai ġita ġera mai nega namonai tu tarimarima mabarabarari ġeri ai veiġa namori bisini veiri. Ma mai veiġa namori tu Keriso ġenai ġeveġabidadamani besena mabarabarari ġeri ai tu bisini veiri veġata.

Dia kefi lamavaġi ġenana maġuri boġoitaġoani

¹¹ Mai fefa tu au tauġegu na batorea ġomi ġemi. Ġoġitaiani, mai guruġa-matari baregori atorerini mai fefai.

¹² Ġoseġaġi, ġomi tauġanimi kefiru beġene lama-vaġiri guruġari ġevei-gwadarini tarimari, maniġeri tu tauġani murika na dagarari koriri ġevekokoroku-iaġirini tarimari. Mani tarimarima maniġeri tu Keriso ġena satauro dainai beġe vaġa-midigu midigurini garinai maniġesi ġeveini.

¹³ Tauġaniri kefiru ġelama-vaġirini tarimari na taravatu tu asi ġekorana-iaġiani. A ġia tu ġeura-baregoni, ġomi tauġanimi kefiru beġene lama-vaġiri ġetoni. Ġia ġeura-dikani tauna korikori tu, ġomi tauġanimi kefiru beġe lama-vaġirini nai, beġene veiavi ġana.

¹⁴ Au dagara ta vekokorokuna tu asiġina ġinavaġi baveini, a au tu ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena satauro moġo bavekokoroku-iaġiani. Korana mai satauro ġenana tanobara dagarari au ġegu ai tu ġemaseto satauro tuġunai, ema au maki tanobara dagarari ġeri ai tu amaseto satauro tuġunai.

¹⁵ Mero tauġaniri kefirri ġelama-vaġirini nai, namo ta asi beġorani, ema mero tauġaniri kefirri asi beġe lama-vaġirini nai, maki namo ta asi beġorani. Korana dagara baregona sebona Barau ġenai tu, Barau na tarima variġu geragerarai evaġa-iaġorani.

¹⁶ Mai maġuri maiġa beġe tuġamaġiani e beġe korana-iaġiani tarimari tu Barau ġena tarimarima o Isaraela tari-mari korikori; ġia iatari ai maino e vevetuġaġwa bene tanu.

¹⁷ Maitoma beiaġoni, tarima ta na au meto asi ma bene vinigu, korana Iesu ġebaru-viniani tarimari na ġekwariguto, be ġegu giri tauġanigu ai aġwa-rakaorini, moġeri na ġevaġa-foforinai, au tu Iesu Vereġauka ġena vetuġunaġi tarimana korikorina.

¹⁸ Tarikakagu mabarami, ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena namo ma varevare-bara ġomi mabarami ia ukami ġesi bene tanu. Amen.

PAULO ĜENA TORETORE EFESO EKALESIARI ĜERI

Efeso vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na mai fefa tu Romai dibura numanai etanuto-ĝoi nuĝanai etoreato (Apostolo 28). Mai fefa tu betaĝu laĝani 60 o 61 ai etoreato, mo tu Iesu maki emaseto murinai. Mai fefa anina baregona tu, “Ekalesia doĝorona tu Keriso Tauĝanina,” ema mai fefa ĝeĝori-kauani siriri tu karoa 4:1-4.

Paulo na mai fefa etoreato ĝena ura baregona tu, Efeso ema Asia Keina (o Asia Minor) mabarana nuĝanai maki Iesu Keriso ĝevaĝa-moĝoniani tarimari, 1) ĝeri veuravini ema veĝabidadama Keriso ĝenai ma beĝene tore-sirivaĝia ĝana; 2) bene launaĝiri, tarima guinena ma ĝena maĝuri rakavari ĝesi beĝene koki-fitoĝaia, ma tarima variĝu geragerana beĝene tore-kaua; 3) bene vaĝa-ribari, Keriso tauĝanina nuĝanai Iuda tarimari ema irau bese tarimari tu sebona moĝo, asi ĝeri irau ta; 4) Keriso ema ekalesia doĝorona nuĝari ai kara vekuretoĝana etanuni bene vaĝa-foforia ĝana.

Paulo na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Ĝita ĝera farefare ĝena barego Keriso ĝena maĝuri nuĝanai - karoa 1-3
2. Ĝita Keriso ĝena maĝuri nuĝanai tu aiĝesina bitana tanu - karoa 4-6

¹ Au Paulo, Barau ĝena ura lorinai Keriso Iesu ĝena apostolo tarimagu ai aiaĝoto. Mai fefa tu Efeso ai Barau ĝena veaĝa tarimami, Keriso Iesu ĝenai ma ĝemi vetuĝamaĝikau tarimami, atore-vinimini.

² Barau ĝita Tamara ema Vereĝauka Iesu Keriso ĝerina varevare-bara e maino ĝemi ai bene tanu.

Keriso ĝena maĝuri nuĝanai Barau na namo iauka rekenai evinirani dagarari

³ Barau, ĝita ĝera Vereĝauka Iesu Keriso Tamana, sivaĝa-raĝea, korana Keriso ĝesi tasebonato maĝurina nuĝanai, ĝia na iauka rekenai gubai ĝetanuni dagarari namori moĝeri mabarari ĝita evinirato.

⁴ Tanobara roĝosi roĝo bere veia ĝaronai veĝata, Keriso na vevaĝa-maĝuri ĝauveina beveiani bakunai, Barau na ĝita ĝia ĝena eĝabi-viriĝirato. Ĝita eĝabi-hidirato tu, ĝia ĝoiranai bitana veaĝa e asi ĝera vei-rakava ta bitana tanu ĝana. Barau ĝena veuravini lorinai,

⁵ ĝia na mai maĝuri ebioĝa-guineato, ekirato, ĝita tu Keriso ĝenana ĝia natunai bevaĝa-iaĝorani. Mai tu ĝia tauĝena ĝena nuĝa-namo ai ĝena ura eveiato veiĝana.

⁶ Barau ĝena namo e varevare baregona marevana namo vedaureana sivaĝa-raĝea. Korana mai namo e varevarebara maiĝa tu Barau na ĝita evini-kavarato moĝo, euravini-baregoani merona, Iesu Keriso, ĝena maĝuri nuĝanai.

⁷ Ĝita tu, Keriso emaseto nai, rarana na evoi-ĝenoĝoirato, e ĝera rakava maki etuĝamaĝi-fitoĝarito. Mai tu Barau ĝena namo e varevare-bara namo vedaureana veiĝana,

⁸ ĝita ĝerai barego lelevaĝi evaĝa-foforiato, ema iaunega e tuĝamaĝi-faka evinirato.

⁹ Barau ĝena ura Keriso ĝenana beveiani veiĝana tu vekuretoĝa, senaĝi tauĝena ĝena nuĝa-namo ai ĝita evaĝa-ribarato.

¹⁰ Mai Barau ĝena ura o bioĝa maiĝa tu ekiraĝi-toreato ĝarona beĝabiani vauro bevaĝa-foforiani. Mo tu gubai ĝetanuni dagarari e tanobarai ĝetanuni dagarari mabarari Keriso kwakuna koranai beĝabi-vegogorini. Benamo Keriso na moĝeri dagara mabarari beguine-iaĝirini.

¹¹ Ĝita tu Keriso bakunai Barau na ĝena eĝabi-viriĝirato, tauĝena na tovotovonai veĝata ebioĝaiato ilailanai. Ma dagara mabarari maki ĝia tauĝena na eura-iaĝirni dabarari ai eĝauvei-iaĝirini.

¹² Moĝa lorinai ĝai Iuda tarimama, deiri Keriso ĝavaĝa-moĝoniato ma ĝenai ĝavetuĝa-maĝikau-guineto tarimama na Barau marevana baregona baĝana vaĝa-raĝea.

¹³ Ma ĝomi irau bese tarimami na maki mai guruĝa moĝonina tu ĝovaĝa-moĝoniato, mo tu Barau na ĝomi bevaĝa-maĝurimini Varina Namona guruĝana. Ĝomi mai guruĝa ĝoseĝaĝiato nai tu, ĝovaĝa-moĝoniato, benamo Keriso ĝenai ĝovetuĝamaĝikauto. Moĝesina naima Barau na ĝomi maki ĝia ĝena tarimarimai evaĝa-iaĝomito. Barau na ĝomi eĝabi-raĝemito vetoĝana ĝemi ai eveiato tu, Iauka Veaĝa, ekiraĝi-toreato Iaukana, evinimito.

¹⁴ Ĝita na Iauka Veaĝa tu varau taĝabiato, moĝesi naima ribara, Barau na ĝena tarimarima ĝeri ekiraĝi-toreato dagarana tu ĝita na maki bita ĝabiani. Initoma tu roĝo tavenarini, beiaĝoni mo, Barau na ĝena tarimarima beĝabi-iaĝorini ĝia sevina ĝana. Barau marevana baregona sivaĝa-raĝea.

Paulo ĝena ĝauĝau

¹⁵ Moĝesina naima, au tu Iesu Vereĝauka ĝoĝabidadamaviniani e Barau ĝena tarimarima veaĝari ĝoura-vinirini varina ama seĝaĝiato ĝarona na veĝata,

16 Barau tanikiu-vinina ġomi bakumi ai tu asi авага-магоани, e iatami ai агауаани.

17 Akirani, ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena Barau na iaunega ema vevaġa-fofori Iaukana bene vinimi, be Barau boġono riba-ginikaua. Barau tu Tamara, ma ġia marevana ma mamana tu iaru-korokoro.

18 Ma Barau anoġiani, akirani, ġemi tuġamaġi mama bene vinimi, ġena vevaġa-namo irau vedaureana, voina baregona dagarana boġono ġabia uranai ekeamito ġotuġamaġikauani, moġa tu boġono riba-ginikaua. Be Barau ġena tarimarima veaġari na dagara namo vedaureari beġe ġabirini, moġeri tu boġono ribari.

19 Ema Barau tavaġa-moġoniani tarimara nuġarai Barau ġena seġuka iaru-korokorona eġauveini maiġa maki boġono ribaia. Barau ġena mai seġuka maiġa ġena ġauvei kokorena tu barego lelevaġi.

20 Ġia na tu mai seġuka kokorena Keriso ġenai evaġa-foforiato nai, Keriso mase na evaġa-variġisi ġenoġoiato, e gubai ġia ġimana aroribanai evaġa-tanuato.

21 Keriso tu monai tuġunai etanuni e evereni. Ġia tu iauka rakavari mabarari, ġeveġitaġauni iaukari, e ġeri maoro barego lelevaġi iaukari, e ma ġeri seġuka iaukari, ma seġuka lelevaġi aneruri, ema ara ġekiraġirini arari mabarari iata-raġeri ai evereni. Mai tu dia mai tatanuni neganai moġo, asiġina, mai tu ġoirai vau mani eiaġomani neganai maki ġia tu bevereni veġata.

22 Barau na dagara mabarari Keriso kwakuna fanafanana gaburenai etorerito, e Barau na ġia tu ekalesia mabarana bene debaia etato.

23 Ekalesia tu Keriso tauġanina. Ma mai tauġanina maiġa tu Keriso tauġena ġena maġuri na evaġa-vonu-raġeato, ema dagara mabarari maki gabu mabarari ai evaġa-vonurito.

2

Barau na Keriso ġesi ma bevaġa-maġurirani

1 Guinenai ġomi iaukami tu mase ġotanuto-ġoi, korana ġemi kira-sirivaġi e veiġa rakavari ai bene.

2 Mo negai ġomi na mai tanobara ġena veiġa rakavari ġoveirito-ġoi, ema iauka rakavari eġita-ġaurini iaukana ġokorana-iaġiato-ġoi. Mai veġitaġau iaukana maiġa ġena basileia o veġitaġau seġukana tu barego lelevaġi guba e tanobara fakari ai. Ma ġia toma tu Barau asi ġeseġaġi-viniani tarimari nuġari ai etanuni e eġauveini.

3 Guinenai ġita mabarara maki ġia kavana taveito-ġoi, tauġani ġena veiġa rakavari tavaġa-moġonirito-ġoi.

Tauḡanira e nuḡara ḡeri ura e tuḡamaḡi rakavari takorana-iaḡirito-ḡoi. Moḡa lorinai ḡita maki tarimarima kotari kavari Barau ḡena baru baregona tu ḡita iatarai etanuto-ḡoi.

⁴⁻⁵ Moḡoni, ḡita iaukara tu mase ḡera kira-sirivaḡi lorinai, senaḡi vevetuḡaḡwa-bara Barauna ḡena veuravini barego vedaurea lorinai, Keriso ḡesi ma evaḡa-maḡuri ḡenoḡoi-sebonarato. Boḡono riba, ḡita tu Barau ḡena namo e varevare-bara moḡo bakunai evaḡa-maḡurirato.

⁶ Keriso Iesu ḡena maḡuri nuḡanai, ḡita tu Barau na Keriso ḡesi mase na evaḡa-variḡisi sebonarato, ma Keriso ḡesi ḡena vere seanaḡi evaḡa-tanu sebonarato guba vanuḡanai.

⁷ Moḡesi eveito korana tu, ḡoirai ḡia ḡena veiau-namo vetoḡana, ḡena namo e varevare-bara barego lelevaḡina ḡerana bene vaḡa-foforia uranai. Mai Barau ḡena veiau-namo vetoḡana, ḡena namo e varevare-bara na efoforito maiḡa tu, Keriso Iesu ḡesi tasebonato nuḡanai, ḡita ḡerai evaḡa-foforiato.

⁸ Ḳomi tu ḡemi veḡabidadama ḡenana Barau na ḡena namo e varevare-barai evaḡa-maḡurimito. Ḳomi tu dia tauḡemi ḡemi kokore na ḡovevaḡa-maḡurito. Asiḡina, mai tu Barau ḡena varevare ḡita evinirato.

⁹ E dia ḡomi ḡemi ḡauvei dairi ai voimi ḡoḡabiato dagarana, be moḡa vejavina tarima ta asi bene vei.

¹⁰ Ḳita tu Barau ḡimana veiveina tarimara. Barau na Keriso Iesu ḡenana tarima variḡurai evaḡa-iaḡorato, ḡauvei e veḡa namori bisini veiri ḡana. Mai ḡauvei e veḡa namori tu Barau na varau erovina-torerito, ḡita na bisini veiri ḡana.

Keriso na bese ruarua evaḡa-sebonarito

¹¹ Ḳomi boḡono tuḡamaḡi, guinenai ḡomi irau bese tari-mami Iuda tarimari na ḡekiraḡimito-ḡoi “kefimi asi lamavaḡi tarimami”. Iuda tarimari tauḡaniri kefiru tu lamavaḡi. Ḳia na mai mero tauḡaniri kefiru lamavaḡi veḡana tu tauḡeri ḡimari na ḡeveiani veḡana.

¹² Boḡono tuḡamaḡi, ḡomi mo negai Keriso ḡesi tu ma fakami, e Isaraela besena nuḡanai maki ḡomi tu vanuḡa boru tarimami nai asi ḡeḡabi-raḡemito, ema Barau ḡena kiraḡitore eveirito nuḡanai, eguruḡa-toreto dagarari maki ḡomi na tu asi boḡo doḡaririni. Ema ḡomi mai tanobara nuḡanai tu asi ḡemi Barau ema dagara namona ta ḡoirai asi ḡotuḡamaḡi-kauani.

¹³ Ḳomi guinenai tu manaḡa rakava, senaḡi toma Keriso Iesu ḡesi ḡosebonato nai, ḡoma kavinaḡito Barau ḡenai. Ḳomi Keriso rarana na ema ḡabi-kavinaḡimito.

14 Korana Keriso tauḡena tu ḡita ḡera maino evaḡa-ḡoraiani tarimana. Ĝia na ḡita bese ruarua bese sebonai moḡo evaḡa-iaḡorato. Korana ḡai Iuda besena ema ḡomi irau bese tarimami vekaravarai ḡita evare-kirarani kobena tu Keriso tauḡanina satauro ai emaseto nai evare-kiraiato, benamo evaḡa-rakava-ḡosiḡosiatu.

15 Ĝia na Mose ḡena taravatu nuḡanai velaunaḡi guruḡari ḡetanuni dagarari mabarari maki erovorito. Keriso na mo veiḡa eveiato anina tu, ḡia ḡena ura ḡita bese ruarua ḡerana ḡia tauḡena ḡesi bene vaḡa-sebonara, tarima variḡuna sebona moḡo bene veia ḡana; ema ḡita fakarai maki maino bene vaḡa-ḡoraia ḡana.

16 Ĝia satauro ai emaseto korana tu, mai bese ruarua tauḡani sebonai moḡo bene vaḡa-sebonari, benamo Barau ḡenai ma bene ḡabi-ḡenoḡoiri ḡana. Ema ḡia fakari ai ḡeri veiau-rakava maki, satauro ai emaseto nai, evaḡa-koririto.

17 Keriso eiaḡomato tu, maino varina ema ḡobata-iaḡiato. Mai maino varina ḡomi irau bese, Barau ḡesi fakami manaḡa tarimami ḡemi, e Iuda tauri, Barau ḡesi fakari kavinaḡi tarimari ḡeri, ema vari-fiuato.

18 Ĝita mabarara, irau bese tarimami e Iuda tarimama, tu Keriso ḡenana Iauka sebona nuḡanai moḡo Tamara ḡenai bita iaḡoni.

19 Tauna moḡa, ḡomi toma tu dia tanukau e vanuḡa boru tarimami. Asiḡina, toma ḡomi tu Barau ḡena tarimari ḡesi vanuḡa sebona e Barau ḡena numa tarimami.

20 Ĝomi tu numa, fore iatanai ḡeragarini kavana. Barau na ḡomi tu apostolo tarimari e peroveta tarimari iatari ai eraga-kaumito, ma Keriso Iesu tu ḡemi numa daigunina o duḡuna forena baregona.

21 Keriso ḡena maḡuri nuḡanai mo numa ḡauna mabarana evaḡa-tubu-tubukau ginikauato, ma ebaregoni Rubu Veaḡai eiaḡoni Vereḡauka ḡena maḡuri nuḡanai.

22 Keriso ḡesi ḡosebonato nai, ḡomi maki Barau na tarimarima tari ḡesi eḡabi-vegogomini, benamo Barau ḡena tanu numanai ḡoiḡoni Iauka nuḡanai.

3

Paulo ḡena ekalesia ḡauveina irau bese tarimari fakari ai

1 Tauna moḡa, au Paulo na Vari Namona ḡomi irau bese tarimami ḡemi aḡobata-iaḡiani ḡaramanai, dibura numai atanuni maiḡegu. Au tu Keriso Iesu ḡena dibura tarimanai aiaḡoto, ma ḡomi iatami ai Barau ḡenai aḡuriḡurini.

2 Au atuḡamaḡini, ḡomi tu varau ḡoseḡaḡito, au Barau na ḡena namo lorinai mai ḡauvei eviniguto, Vari Namona,

varevare-bara varina, ġomi irau bese tarimami ġemi bana ġobata-iaġia ġana.

³ Mai vari vekuretoġana, (mai tu ġomi irau bese tarimami maki Barau ġena tarimarimai ġoiaġoto varina), Barau na au ġegu ai evaġa-foforiato. Mai vari maiġea tu kotuna varau batorea ini fefa nuġanai.

⁴ Mai fefa maiġa boġo iaviani nai tu, boġo riba-maoroni, au Keriso varina vekure-toġana tu ma ribagu.

⁵ Barau na mai vari vekuretoġana maiġa guinenai ġetanu-iaġomato-ġoi tarimari tu asi evaġa-ribarito. Senaġi toma tu Barau na Iauka Veaġa ġenana ġena apostolo veaġari e peroveta tarimari veaġari ġeri ai ema vaġa-foforiato.

⁶ Mai vari vekuretoġana Barau na ema vaġa-foforiato varina tu maiġa: Irau bese tarimari maki Vari Namona ġenana Iuda tarimari ġesi bese sebonai e tauġani sebonai moġo beġe iaġoni. Benamo mabarabarari na Barau na ekiraġi-toreato dagarana Keriso Iesu ġenana beġe ġabiani.

⁷ Barau ġena namo e varevare-bara lorinai, mai Vari Namona maiġa bana variflu-rakao rakaoa etato. Barau ġena mai namo e varevare-bara varevarena tu ġia ġena seġuka eġauveini ġenana au eviniguto.

⁸ Aba, au tu Barau ġena tarimarima mabarari ġeri dokodokona tarimagu, senaġi Barau na ġena namo lorinai mai ġauvei eviniguto, irau bese tarimari ġoirari ai Vari Namona bana ġobata-iaġia etato. Mai Vari Namona maiġa tu Keriso ġenai maġuri e dagara namo vedaureari tarimarima tauġera na asi bita ġoitaġorini dagarari ekiraġirini.

⁹ Ema tarimarima mabarari ġeri ai bana kiraġi-fofori ginikau, Barau ġena ura e boioġa tu, irau bese tarimari maki ġeri vevaġa-maġuri taunai bene iaġo. Mai boioġa o tuġamaġi maiġa tu tanobara evesinato monana veġata dagara mabarari eveirito Barauna ġenai vekuretoġa etanuni.

¹⁰ Barau ġena tuġamaġi tu, maitoma vauro ekalesia ġenana ġia ġena iaunega e tuġamaġi irauirauri, ġeveġitaġauni iaukari e ġeri maoro barego lelevaġi iaukari ġeri ai bene vaġa-foforiri etato. Mai iauka maiġeri tu guba fakanai ġetanuni iaukari.

¹¹ Mai tu Barau ġenai vanaġivanaġi etanuni boioġana. Barau na mai ġena boioġa maiġa tu ġita ġera Vereġauka Keriso Iesu ġenana vauro ema vaġa-foforiato.

¹² Ġita tu Keriso ġena maġuri nuġanai tatanuni, ema ġia ġenai taveġabidadamani lorinai, Barau sevina ġana tu asi garina ġesi e nuġara gwaġiġi bita raka-kavini.

¹³ Moġa lorinai au ġegu ura baregona tu asi boġono tuġamaġi-moiramoir, au amidigu-midiguni nai. Au midigu-midigu aġoitaġoni tu, ġomi namo boġono ġoitaġo ġana.

Paulo Efeso ekalesiari ġeri eġauġauto

14 Au na moġeri mabarari Tamara na eveirito dagarari atuġamaġirini nai, ġoiranai avetui-tarini ma aġuri-ġurini.

15 Ġia tu bese sebona tarimari gubai e tanobarai ġetanuni Tamari. Ma ġia na mai bese sebona arana eturaiato.

16 Barau mamana marevana tu irau veġata ma barego lelevaġi naima, au na anoġiani, akirani: Ġia ġena mama marevana asikeikeina na ġia tauġena Iaukana ġenana seġuka bene vinimi, be nuġami e iaukami bene vaġa-kokoreri.

17 Korana mo dabarai tu Keriso maki ġemi veġabidadama lorinai, be ġomi nuġami ai betanuni. Ema Barau anoġiani, ġomi maki ġau ġokana e lamuna tano nuġana ġana ġevariġoni, benamo ġevelamulamu-tarini nai, ġau tano iatanai eruġa-gwaġiġini ilailanai, ġomi maki moġesina nuġami veuravini na bene vaġa-vonuri, be veuravini ai boġono ruġa-gigitari.

18 Be Barau ġena tarimarima veaġari mabarari ġesi Keriso ġena veuravini barego lelevaġina, rababana, e maukana, e varaġena, ema dodokuna boġono ribaia,

19 ema boġono riba, mai Keriso ġena veuravini tu riba mabarari maki evanaġirini. Mai veuravini boġono ribaia, be Barau tauġena ema ġena maġuri mabarana na ġomi bene vaġa-vonuvonu-raġemi.

20 Barau ġena seġuka ġita ġerai eġauveini tu, dagara barego lelevaġiri eveirini; ġita na ġia tanoġiani dagarari ema ġita na tatuġamaġirini dagarari mabarari maki evanaġirini.

21 Moġa lorinai ġita ekalesia nuġanai tarimara e Keriso Iesu ġena maġuri nuġanai tarimarimara ġuruna ġuruna na mabarabarara na Barau moġo bitana vaġa-raġea vanaġivanaġi. Mai tu guruġa moġonina. Amen!

4*Ekalesia mabarara tu Keriso nuġanai tauġani sebona*

1 Au Paulo tu dibura numai atanuni, korana Vereġauka vetuġunaġina aiaġo-viniani nai. Au na ġomi alaunaġimini, Barau na ekeamito maġurinai moġo boġono tanu, boġono tanu-namonamo moġo.

2 Karomi vekaravari ai ġomi tu boġono vetore-variġo, ema manau ai boġono tanu, boġono vevaġa-gwaġiġi. Ma karomi tari na veiġa ġelearini nai tu, veuravini ai nuġami boġono vaġa-gwaġiġiri karomi ġeri ai, be karomi tata ġesi asi boġono vebaru-vini, a boġono veiau-namo moġo.

3 Ġita tu Iauka Veaġa na eġabi-vegogorato, be tasebonato, ma maino varona na ebaru-vegogorato, be maino ai tatanuni. Moġa lorinai mai tasebonato ma maino ai tatanuni maġurina maiġa tu boġono kokore, be boġono ġabi-gigitaria.

⁴ Ĝita mabarara tu tauĝani sebona moĝo, ema Iauka maki sebona moĝo ĝerai etanuni. Ma Barau na ĝomi ekeamito maki dagara sebona moĝo uranai ekeamito, ma ĝita toma tu mo dagara sebona moĝo tatuĝamaĝi-kauani, (mo tu maĝuri vanaĝivanaĝi).

⁵ Vereĝauka sebona etanuni, veĝabidadama sebona etanuni, babatiso veĝana sebona moĝo etanuni.

⁶ Barau maki sebona etanuni, ma ĝia tu ĝita mabarabarara Tamara; e ĝia tu barego ma tarimarima mabarara iata-raĝerai etanuni, eĝita-ĝaurani, ema tarimarima mabarara fakarai eĝauveini, ma tarimarima mabarara nuĝarai etanuni.

⁷ Ma ĝita tata tu Keriso na varevare evinirato, ĝia ĝena namo e varevare-bara ilailari ai bene vinira etato kavana.

⁸ Moĝesina naima Buka Veaĝai Keriso varina maiĝesi ekirani,

“Ĝia guba ĝana ma evaraĝeto nai tu,

dibura tarimari ebarubarurito,

benamo ĝia murinai evaĝa-rakarito, ma eĝori-kaurito,

benamo tarimarima varevare evinirito.”

⁹ Mai guruĝa, “Ĝia ma evaraĝeto,” anina tu kara? Mai guruĝa, “Ĝia ma evaraĝeto,” na ĝita evaĝa-ribarani, Keriso tu dia evaraĝeto moĝo. Asiĝina. Ĝia tovotovonai tu tanobara gabigabina ĝana roĝo evariĝoto.

¹⁰ Mo evariĝoto tarimana moĝa, ĝereĝana guba mabarari tu evanaĝirito, ĝia tu tuĝuna vanigerena ĝana evaraĝeto. Ĝia moĝesi evaraĝeto anina tu, guba e tanobara mabarana ĝia na tauĝena Iaukana na bene vaĝa-vonua ĝana.

¹¹ Ma ĝia tauĝena na kotari tu apostolo ĝauveina evinirito, (mai tu ekalesia vaĝa-ruĝana ĝauveina), tari tu peroveta ĝauveina evinirito, tari tu evanelia ĝauveina evinirito, tari tu ekalesia nari ĝauveina e Barau ĝena guruĝa vaĝa-riba-iaĝina ĝauveina evinirito.

¹² Moĝeri ĝauvei evinirito tauna korikori tu, Barau ĝena tarimarima veaĝari bene rovina-toreri, ĝena ĝauvei beĝene veiri, e Keriso tauĝanina beĝene vaĝa-tubu ginikaua,

¹³ bene iaĝo mo, ĝita ĝera veĝabidadama ema ĝera riba Barau Natuna ĝenai beĝea baregoni e bita sebona-korikorini, benamo bita barego-ginikauni, ema Keriso ĝena veĝa e maĝuri mabarana maki ĝita na bita ĝabiani.

¹⁴ Benamo mo dabarai ĝita tu dia mero raraka-rarakari kavari, be vevaĝa-riba irauirauri na e tarimarima ĝeri iaunega ĝofaĝofari na ema tuĝamaĝi rakavari na asi beĝene ĝofa-iaĝora e ĝofa-iaĝomara; noĝa moĝo ĝasi iavara ema ureure na ekwari-iaĝoani ekwari-iaĝomaiani kavana.

15 Senaġi ġita tu veuravini ai guruġa moġoniri bitana kiraġi, be Keriso ġena maġuri nuġanai dagara mabarari ai tu bitana barego. Keriso tu ġita edebarani.

16 Keriso tu tauġani debana, ma tauġani mabarana tu ġia ġena seġukai legana tata ġia na etorerito gaburi ai ġeġauveini. Ma ġia ġena seġukai komukomuri evaġa-tubukau gwaġiġirini varovarori na turiġa komukomuri evaġa-tubutubu-kaurini, ema evaġa-tubutubukau gigitaririni. Benamo monana tauġani legana irauirau tauġani nuġanai tata ġena ġauvei ġeveiani, benamo tauġani ebaregoni, ema ma veuravinina ġesi tauġena etubu-baregoni.

Barau ġena doġoro tarimari ġeri tanu dabarana

17 Tauna moġa, au aurani, mai guruġa ta nakira-varami Vereġauka arana. Au ġegu ura baregona, ġomi tu roġo mukunai ġetanuni tarimari ġeri tanu maġurinai tu asi ma boġono tanu-ġenoġoi. Korana ġia ġeri tuġamaġi tu asi aniri dagarari ġeri ai ġetorerini.

18 Ġia ġeri tuġamaġi tu mukuna furufuru, be asi ġeri tuġamaġi-faka dabarari. Barau ġena maġuri ai maki ġia tu murikanai ġetanuni, korana ġia tu asi ribari ġeri nuġa-bubu ai bene.

19 Ġia tu veiġa namori mamiraġiri ema veiġa rakavari mamiraġiri maki asiġina ġinavaġi ġemami-raġirini. Ġia tu tauġeri ġevevini-fitoġato rakava ġena, vei-taġuitaġui dabarari ai ġerakani e mata-boraġa veiġari ġeuravini-baregorini.

20 Senaġi ġomi na Keriso ġena maġuri tu dia moġesina ġoribaiato.

21 Ġomi na ġia varina tu moġoni ġoseġaġiato, ema Iesu ġena maġuri nuġanai guruġa moġonina Iesu ġenai etanuni tu ġevaġa-riba-iaġimito.

22 Ġevaġa-ribamito tarimari ġekirato: Ġemi maġuri guineri boġono koki-fitoġari, dabuġa guineri ġokoki-fitoġarini kavana. Mo tu tarima guinena ġekiraġiato. Ġia tu dagara tari na ġeġofaiani, ma moġeri mata-ġaniġaniri ai be erakava-kwaikwaini. Ġia tu boġono koki-fitoġaia.

23 Be ġemi tuġamaġi mabarana ma bene veiareva-ġenoġoi.

24 Ema tarima variġuna ma boġono riġo-kaua, dabuġa variġuna ġoriġo-kauani kavana. Mai tarima variġuna tu Barau ilailana iobukaiobuka e veaġa eveiato.

25 Moġa lorinai ġomi tata na veiġa ġofaġofari ġemina boġono tore-veġitari, benamo sevimi tarimari ġesi guruġa moġoniri moġo boġono kiraġi. Moġesi boġono vei, korana ġita mabarara tu tauġani sebona legana tata.

²⁶ Boḡo baruni, senaḡi vei-rakava tu asi boḡono vei; e ḡemi baru asi bene iaḡo mo, ḡaro benea keto-firiḡo.

²⁷ Diabolo faka ta asi boḡono vinia.

²⁸ Elemani tarimana asi ma bene lema-ḡenoḡoi, a bene iaḡo, benea ḡauvei. Ġia tauḡena ḡimana na ḡauvei namori bene veiri, be bene ḡoitaḡori dagarari kotari tu asi ḡeri-ḡari tarimari bene vaḡa-kava-iaḡiri.

²⁹ Bokami na guruḡa rakavari asi beḡene raka-rosi. Senaḡi vevaḡa-kokore guruḡari moḡo boḡono kiraḡi, moira tarimari vaḡa-kavari ḡana, be beḡe seḡaḡirini nai, kokore beḡene ḡabi.

³⁰ Ema Barau ḡena Iauka Veaḡa asi boḡono vaḡa-nuḡa-metoe. Korana Iauka Veaḡa tu Barau ḡena vetoḡa o maka ḡomi ḡemi ai etanuni. Moḡa anina ḡomi tu ḡia ḡena. Mani maka ḡomi ḡemi ai tu betanuni, beiaḡoni mo, Barau na ḡomi bevaḡa-maḡuri korikorimini ḡarona.

³¹ Nuḡa ḡirimāḡirima, baru e baru-rakavarakava, vevane ema vevaḡi, e tarima vaḡa-rakavari tuḡamaḡiri, ema guruḡa rakavari mabarari boḡono tore-veḡitari ḡemina.

³² Karomi ḡesi boḡono veiau-namo ema boḡono veveura-vini. Tata karomi ḡeri ai veiḡa rakavari ḡoveirini moḡeri boḡono tuḡamaḡi-fitoḡari, Keriso ḡena maḡuri nuḡanai Barau na ḡemi rakava etuḡamaḡi-fitoḡarito kavana.

5

Mamai boḡono tanu

¹ Ġomi tu Barau natuna, euravini-baregomini, moḡa lorinai ḡia boḡono tovtovoa.

² Veuravini ai boḡono tanu Keriso kavana. Ġita eura-vinirato lorinai, tauḡena tauḡanina e ḡena maḡuri etoretariato ḡita urarai. Ġia na tauḡanina tu varevare dagarana bonana namo vedaureana dagarana evaḡa-iaḡoato, ema Barau ḡena ginitaḡo mamoenai evaḡa-iaḡoato.

³ Ġomi tu Barau ḡena tarima veaḡami ai ḡoiaḡoto lorinai, kima ema mata-boraḡa guruḡari, veiḡa mirori guruḡari, e mata-ḡaniḡani guruḡari ḡomi fakami ai asi boḡono kiraḡiri.

⁴ Guruḡa mirori, guruḡa babori, ema vaseva rakavari maki asi boḡono kiraḡiri, korana maiḡeri tu asi namo, senaḡi ḡomi tu Barau moḡo boḡono tanikiu-vinia.

⁵ Korana dagara sebona boḡono riba: Ekimani tarimana, e veiḡa mirori eveini tarimana, e emata-ḡaniḡanini tarimana tu Keriso ema Barau ḡeri Basileiai ḡia tu asi voina e asi ḡena gabu. Mata-ḡaniḡani veiḡana tu noḡa moḡo kwaivakuku toma-rakariḡo-vinina veiḡana kavana.

⁶ Tarimarima ġeri ġofaġofa guruġari na asi bene ġofami, korana Barau ġena baru-baregona tu maniġeri veiġa ġaramari ai ġeseġaforeni tarimari iatari ai bema vaġa-foforiani.

⁷ Moġa lorinai moġesi ġeveini tarimari ġesi asi boġono vekako.

⁸ Ġomi guinenai maki mukuna furufuru tarimari, senaġi toma ġomi Vereġauka ġena maġuri nuġanai tu mama tarimari. Ġomi tu mama natuna, be mama maġurinai boġono tanu ema boġono raka.

⁹ Mama ġwaġwana tu veiġa e tuġamaġi namori, veiġa iobukaiobukari, ema guruġa e maġuri moġoniri nuġari ai etanuni.

¹⁰ Vereġauka na kamara maġuri ema veiġa euravini-baregorini boġono vetauri, be boġono ribari.

¹¹ Mukuna veiġari ema ġauveiri tu asi ġwaġwari namori, be asi boġono veiri ema asi boġono ġauvei-iaġiri. A ġomi na moġeri veiġa e ġauvei tu boġono vaġa-foforiri, mo tu veirakava veiġari.

¹² Korana mai seġafore tarimari na kara ġevei-vekuretoġarini, moġeri tu bokiraġirini ai moġo bemaiakamuni.

¹³ Senaġi mama na tu moġeri dagara mabarari evaġa-fofori ginikaurini, be mamai tu vetoġari korikori ġefoforini,

¹⁴ korana mama na vauro dagara vetoġari korikori evaġa-foforirini. Moġesi naima ġera guruġa ta ekirani,

“Roġo oġenanani tarimamu notataġa!

Mase na novariġisi!

Be Keriso na bene mama-tarimu.”

¹⁵ Moġa lorinai, ġemi veiġa loriri boġono toreri, babo tarimari kavari asi boġono vei, senaġi iaunega tarimari boġono tovotovori.

¹⁶ Ġemi taimi mabarana boġono ġauvei-iaġi ginikauri, a ta asi boġono fitoġa-kavaia, korana toma tu nega rakava-kwaikwaina.

¹⁷ Tauna moġa, asi boġono vei-babobabo, senaġi Vereġauka ġena ura tu kara, moġeri boġono tuġamaġi-fakari, be boġono ribari.

¹⁸ Wain asi boġono niu-lelevaġi, bevaġa-babomini ġesi. Mo veiġa na ġemi maġuri bevaġa-rakavaiani. A ġomi tu Iauka Veaġa na neġi bene vaġa-vonuvonu-raġemi.

¹⁹ Karomi Salamo ai e Barau vaġa-raġena mariri ai ema Iauka Veaġa na evinimini mariri ai boġono vaġa-guruġari. Boġono mari ema nuġami mabarari ma iakumi ġesi Vereġauka boġono vaġa-raġea.

²⁰ Vanaġivanaġi ġera Vereġauka Iesu Keriso aranai Tamara Barau boġono tanikiu-vinia dagara mabarari dairi ai.

21 Karomi gabureri ai boḡono tanu, moḡesi boḡo veini tu Keriso boḡo gubakauani.

Veḡaraḡo vavineri ema tauri

22 Veḡaraḡo vavinemi, Vereḡauka ḡena veḡitaḡau gaburenai ḡotanuni kavana, ḡaraḡomi ḡeri veḡitaḡau gaburenai boḡono tanu.

23 Korana tau tu ḡaraḡona vavinena ḡena deba tarimana, Keriso ekalesia ḡena deba tarimana kavana. Keriso tu ekalesia ḡena vevaḡa-maḡuri tarimana. Ekalesia tu Keriso tauḡanina.

24 Vaḡa-ilailana ekalesia Keriso ḡena veḡitaḡau gaburenai etanuni kavana, vavine maki ḡaraḡori tauri ḡeri veḡitaḡau gabureri ai beḡene tanu dagara mabarari ai.

25 Tau, ḡaraḡomi vavineri boḡono ura-viniri, Keriso na ekalesia eura-viniato ilailanai, benamo ḡia uranai Keriso tauḡena ḡena maḡuri etore-tariato.

26 Keriso moḡesina eveito tu, ekalesia bene vaḡa-veaḡaia, ḡena tarimarimai beḡene iaḡo ḡana. Gia na ḡena guruḡa na e nanu na eḡuriḡiato, evaḡa-veaḡaiato.

27 Benamo Keriso tauḡena ḡoirana ekalesia marevana baregona na benema vaḡa-ruḡa-taria ḡana. Benamo ekalesia ḡia ḡoiranai bene ruḡa tu, ḡenai miro misina ta maki asiḡina, kefi ḡemakuku-makukuni kavari maki asiḡina, ema rakava misina ta maki asiḡina ḡinavaḡi. Senaḡi ekalesia Keriso ḡoiranai tu veaḡa ema vaḡa-daḡana kererena misina ta maki asiḡina ḡinavaḡi bene ruḡa-tari.

28 Mai dabara sebonai tau na ḡaraḡori vavineri beḡene ura-viniri. Beḡene ura-viniri tauḡeri tauḡaniri ḡeura-vinirini ilailanai. Ḗaraḡona vavinena eura-viniani tarimana tu ḡia tauḡena maki eveura-vinini.

29 Korana tau ta na ḡia tauḡena tauḡanina vaḡa-rakavana tu asi eurani, senaḡi eḡubuani e eḡitaḡau-ginikauani, Keriso na ḡena ekalesia eveiani kavana.

30 Korana ḡita tu ḡia tauḡanina legana.

31 (Tau e vavine tu tauḡanina sebona, Buka Veaḡai ekirani kavana, ekirani), “Moḡesi naima tau na tamana e sinana beraga-kwanerini, benamo ḡaraḡona vavinena ḡenai bema-kafakauni, benamo tauri ruarua tauḡani sebonai beḡe iaḡoni.”

32 Mai guruḡa ema maḡuri maiḡa tu vekure-toḡa, ma anina tu barego lelevaḡi. Au na Keriso ema ekalesia ḡeri veḡaraḡo akiraḡirini.

33 Senaḡi ma nakira: Ḗomi tata na maki ḡaraḡomi vavineri boḡono ura-viniri, tauḡemi tauḡanimi ḡoura-vinirini kavana. Vavine na maki ḡaraḡomi tauri boḡono gubakauri.

6

Natu e tama sina

¹ Natu, tamami e sinami garori boĝono seĝaĝiri Vereĝauka ĝena maĝuri nuĝanai ĝotanuni nai, korana mo tu veiĝa maorona.

² “Tamamu e sinamu bono gubakauri,” korana mai tu taravatu giniguinena ma kiraĝi-torena ĝesi dagarana:

³ “Be ĝemu tanu maĝurina bene namo ema mai tanobarai ĝemu tanu-maĝuriri beĝene mauka.”

⁴ Ma tama na maki, natumi asi boĝono vaĝa-baruri, senaĝi Vereĝauka ĝena vevaĝa-riba guruĝari ema sisiba guruĝari boĝono viniri. Be moĝeri guruĝa e veiĝa beĝene korana-iaĝiri ĝeri tanu ĝarori mabarari ai.

Tuĝu-rakaorakao merori e ĝeri baregori

⁵ Tuĝu-rakaorakao meromi, ma vegubakaumi e ma garimi ĝesi mai tanobarai ĝeĝita-ĝaumini tarimari garori boĝono seĝaĝiri. Ĝomi ĝeĝita-ĝaumini tarimari maniĝeri tu ma nuĝami mabarari ĝesi boĝono seĝaĝi-viniri, Keriso nuĝami mabarari ĝesi boĝoro seĝaĝi-vinia ilailanai boĝono seĝaĝi-viniri.

⁶ Tarima tari tu ĝeĝita-ĝaurini tarimari iauri ĝevaĝa-namori ĝana tu ĝoirari ai ĝeĝauvei-ginikauni, senaĝi ĝeĝita-ĝaurini tarimari ĝeraka-doĝe-muriĝini tu asi ĝeĝauveikokoreni. Ĝia ĝeri veiĝa na asi boĝono iaĝo. Ĝomi tu Keriso ĝena vetuĝunaĝi tarimami lorinai, ma nuĝami mabarari ĝesi Barau ĝena ura boĝono veia.

⁷ Nuĝami mabarari ma namori ĝesi vetuĝunaĝi boĝono iaĝo-vini, Vereĝauka ĝenai boĝoro veia kavana, a dia tarimarima ĝeri.

⁸ Korana ribami, Vereĝauka na ĝemi ĝauvei namori ĝoveirini voiri tata bevinimini. Enabe ĝomi tu tuĝu-rakaorakao tarimami o fakai e maĝuri namonai ĝotanuni tarimami, voimi tata bevinimini veĝata.

⁹ Ĝomi veĝitaĝau tarimami maki, ĝemi tuĝu-rakaorakao merori ĝeri ai veiĝa namori boĝono vei. Veiĝa metori e vaĝa-gariri veĝari ĝeri ai asi boĝono vei, korana ĝomi ma ribami, ĝia ema ĝomi eĝita-ĝaumini Verena baregona tu gubai etanuni. Ema ma ribami maki, ĝia na tarimarima ĝeri vetoĝai tu asi eĝabi-raĝerini, ĝia ĝenai tarimarima tu mabarari ilaila moĝo.

Vetari dabuĝari

¹⁰ Ĝegu guruĝa magona tu maiĝa: Boĝono kokore Vereĝauka ĝena maĝuri nuĝanai, ema Vereĝauka ĝena seĝuka na bene vaĝa-kokoremi.

11 Barau ġena vetari dabuġari mabarari boġono veiri, be Diabolo ġena iaunega boioġari ġofaġofari eveirini nai, boġono kokore, be boġono tore-ġauri.

12 Korana ġita tu dia tarimarima ġesi tavetarini. Asiġina. Ġita tu ġeveġitaġauni iaukari baregori, e ġeri maoro barego iaukari, e mai tanobarai mukuna ġeġita-ġauani iaukari, ema iauka rakavari asisebo guba gaburi ai ġetanuni iaukari ġesi tavevaġini.

13 Moġa lorinai Barau ġena vetari dabuġari mabarari na ġovedabuġa, be ġaro rakava kwaikwaina bene iaġoma nai, ġomi tu boġono ruġa-gigitari, ema ġauvei mabarari boġo vei-ġosirini murinai, ġomi tu roġo boġono ritoġo-gwaġiġi.

14 Be, boġono ruġa-gigitari, ma maiġesi boġono ved-abuġa: Gabakami ai guruġa moġonina boġono toua, gabaġau gabakami ai ġotouani kavana. Vei-iobukaiobuka tu koba kouġauna ġana, funu dabuġa kavana kobami ai boġono kafakauri.

15 Ema kwakumi ai tu maino varina namona boġono fiua veiġana boġono veia, tamaka ġoveirini kavana.

16 Moġeri muriri ai tu veġabidadama ġesina boġono ġabivaisia, monana Diabolo ġena veiġa rakavari na bedibamini dibari ma karava-karavari ġesi boġo kourini e boġo laubusebuserini riba.

17 Ema vevaġa-maġuri boġono ġabia, ġemi kwaraġau ai boġono vaġa-iaġoa. Ema Barau ġena guruġa boġono ġabivaisia vetari baġana kavana, Barau ġena guruġa tu Iauka Veaġa ġena vetari baġana.

18 Iauka Veaġa ġena seġuka nuġanai boġono ġauġau-vanaġi vanaġi. Gemi ġauġau ai tu ġauġau dabarari irauirauri ai boġono ġurigiuri ema ġemi ura dagarari mabarari noġinoġiri boġono vei. Tauġemi lorimi maki boġono vetore e rakava boġono vaġa-darereri, ema Barau ġena tarima veaġari mabarari iatari ai boġono ġauġau-vanaġivanagi.

19 Au maki iatagu ai boġono ġurigiuri. Be naguruġa ġana, bokagu bana keoa tu, Iauka Veaġa na guruġa bene vinigu, be mai Vari Namona vekuretoġana tu asi garigu ġesi tarimarima bana kira-varari.

20 Au tu mai Vari Namona maiġa bana fiua ġana tarimagu. Ma au tu mai Vari Namona uranai dibura numai ma seinigu atanuni. Boġono ġauġau, be Barau na bana kiraġia etoni ilailanai, asi garigu ġesi bana kiraġi-foforia.

Guruġa magona

21 Tikiko tu ġita tarikakara namona ta ema ġia tu ma ġena vetuġamaġikau Vereġauka ġena maġuri nuġanai. Dagara mabarari, au aiġesina atanuni e kara aveini variri mabarari

tu boḡono ribari ḡana, be Tikiko na vauro beasi kira-varamini.

²² Au na ḡia tu moḡesina naima atuḡu-iaḡosiani. Bene iaḡosi, be ḡai ḡema tanu maḡurina mainai tu aiḡesina boḡonoasi ribari, ema beneasi vaḡa-gwaḡiḡimi.

²³ Maino tarikaka mabarami ḡesi bene tanu. Tamara Barau ema Vereḡauka Iesu Keriso ḡerina eiaḡomani veuravinina ma veḡabidadamana ḡesi maki tarikaka mabarari ḡesi bene tanu.

²⁴ Barau ḡena namo e varevare-bara tu, ḡera Vereḡauka Iesu Keriso asi ekorini veuravinina na ḡeuravini-vanaḡi vanaḡiani tarimari mabarari iatari ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE FILIPI EKALESIARI ĜERI

Filipi vaĝa-foforina guruĝari

Ekalesia doĝorona Filipi ai tu Paulo ema Silas ĝerina eĝorato, mo tu Paulo ĝena evanelia varivarina vaĝa-ruaruana eveiato taiminai (Apostolo 16).

Paulo na mai fefa tu Romai ediburato-ĝoi nuĝanai etoreato. Mai fefa tu laĝani 60 beiaĝo 61 fakanai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai buka anina baregona tu “Iaku ema verere”, ema ĝena siri baregona tu karoa 4:4. Mai fefa nuĝanai “iaku” tu ĝutuma boiavi-ĝoitaĝorini: 1:4-6; 1:14-18; 1:25-26; 2:2; 2:14-16; 2:17-18; 2:25-29; 3:1-3; 4:4; 4:10-12; ema veĝabidadama, veuravini, nuĝa-sebona ema vetore-variĝo o vevaĝa-manau boĝo ĝitaiani tu iaku ĝenana etubu-raĝeni.

Mai fefa etoreato tu, 1) ekalesia doĝorona bene tanikiuri, ĝevarevare-viniato lorinai, ema bene vaĝa-ribari bevari-varirini; 2) bene launaĝiri, Keriso ĝena tuĝamaĝi beĝene tovtovoa, ĝeri tuĝamaĝi sebonai moĝo beĝene torea; 3) bene launaĝiri, taimi namori ai o rakavari ai beĝene iaku moĝo ema ĝeri vetarikaka Iesu Keriso ĝesi tu bene tanu asi bene iagaiaga.

Paulo na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Keriso tu ĝita ĝera maĝuri - karoa 1
2. Keriso tu ĝita ĝera tuĝamaĝi ai bene tanu - karoa 2
3. Keriso ĝenai matara bene tubukau - karoa 3
4. Keriso tu ĝita ĝera kokore korana - karoa 4

¹ Au Paulo ema Timoteo, Keriso Iesu ĝena vetuĝunaĝi tauma, na ĝomi Filipi ai Barau ĝena tarimarima veaĝari ma ĝemi ekalesia guine-iaĝina tarimari ema vevaĝa-kava tarimari ĝesi atore-vinimini. Ĝomi tu Keriso Iesu ĝesi varau ĝosebonato.

² Barau ĝita Tamara ema ĝera Vereĝauka Iesu Keriso ĝerina varevare-bara ema maino ĝemi ai bene tanu.

Paulo na Barau evaĝa-namoato

³ Ĝomi atuĝamaĝimini negari mabarari ai, ĝegu Barau atanĝiu-viniani.

⁴ Ĝegu ĝauĝau ai vanaĝivanaĝi ĝomi mabarami iatami ai aĝuriĝurini ma iakugu ĝesi,

⁵ korana ĝemi vevaĝa-kava dabarari namori na ĝovaĝa-kavaguto Vari Namona varifiunai, Vari Namona ĝoĝabi-raĝeato ĝarona na beiaĝoma mo initoma.

6 Ma ribagu maoro, Barau na mai ġauvei namona, nuġami ai evaġa-foforiato ġauveina tu, bevesiriġuni, beiāġoni mo, Keriso Iesu ġena ġenoġoi ġaronai vau bevaġa-kori ginikauani.

7 Ġomi mabarami ġegu vemamiraġi na evaġa-moġoniani, ġomi tu au nuġagu ai roġo ġotanuni. Aba, dibura numai atanuni nuġanai, o Kota ġeseġaġini tarimari ġoirari ai Vari Namona akiraġi-foforiani e gogobana aragani nuġanai maki, ġomi tu au nuġagu ai veġata. Korana ġomi mabarami maki Barau na ġena varevare-bara evinimito, au eviniguto kavana.

8 Barau ma ribana vedaurea, au ġomi akiramini, au ġegu veuravini ġomi mabarami ġemi ai tu barego vedaurea, Keriso Iesu na euravini-baregomini kavana.

9 Barau anoġiani, ġemi ai veuravini bene tubu-barego vedaurea, ma riba ema iaunega bene vinimi, be Barau ġena ura boġono riba-ginikauri.

10 Monana vauro boġo ribani, dagara namori tu aiġeri na ġemi tanu beġe vaġa-namorini rakava mabarari ġerina, benamo Iesu Keriso ma beġenoġoi-iaġomani ġaronai, ġomi tu asi vetoukaumi e asi ġemi kerere ta maki.

11 Ema veġa namori e iobukaiobukari mabarari, Iesu Keriso ġenana ġeiaġomani dagarari, ġomi ġemi ai beġe tanuni, Barau vevato-iaġina e vaġa-raġena ġana.

Paulo tu dibura numai etanuni, senaġi Vari Namona ebaregoni

12 Tarikakagu, ġegu ura boġono riba, au beġe diburagu o kara beġe ġora ġegu ai dagarari na Vari Namona ġena tubu tu asi beġe vaġa-rakavaia. Asiġina. Moġeri na tu Vari Namona ġena tubu beġe vaġa-baregoa.

13 Mai maġuri ġenana Kaisara, Roma ġeri vere, ġena numa ġeġita-ġauani tauri ema tarimarima mabarari maki beġe riba, au tu Iesu Keriso ġena vetuġunaġi aiaġo-vinini ġaramanai, dibura numai atanuni.

14 Ma ġegu tanu dibura numai ġenana maki au tarikakagu ġutuma ġeri veġabidadama Vereġauka ġenai beġe gwaġiġi naima, Barau ġena guruġa ma kokoreri ġesi ġeġobata-iaġiani.

15 Moġoni, tarima kotari na ġegu ġauvei namo dainai, ġemama-viniguni. Ġeri ura tu au ġevaġa-rakavagu ġetoni, naima Keriso ġeġobata-iaġiani. Senaġi kotari na tu nuġa-namo ai ġeġobata-iaġiani.

16 Maġeri tu veuravini ġenana ġeġobatani, korana ribari, au diburai atanuni tu, Vari Namona gogobana bana raga ġana Kota tarimari ġoirari ai.

17 A tarima kotari na Keriso ġeġobata-iaġiani tu dia nuġa-namo ai, senaġi tauġeri arari beġene vaġa-raġeri ġana. Ġeri tuġamaġi tu, au dibura numanai roġo atanuni nuġanai, ġegu meto ġevaġa-baregoa ġetoni.

18 Bevaitovo, au ġegu iaku tu ebaregoni. Korana nuġa-namo ai Keriso ġeġobata-iaġiani ba asiġina, senaġi dagara baregona tu Keriso varina bene fiu-rovorovo dabara mabarari ai. Ma ġegu iaku maki bebarego-iaġoni moġo.

19 Korana ġemi ġauġau ai Barau ġonoġiani ema Iesu Keriso Iaukana na evaġa-kavaguni. Moġa lorinai au ribagu, au tu maġuri badoġariani.

20 Ġegu ura baregona ema dabaragu mabarana ġesi akirani, au tu asiġina ġinavaġi bana moira ġegu ġauvei nuġanai. Moġesi nai initoma dibura numai vanaġivanaġi akokoreni kavana bana kokore, be au taugu mabarana ġesi Iesu Keriso arana ma bana vaġa-raġea ġegu maġuri ġenana o ġegu mase ġenana.

21 Be au ġegu ai maġuri tu kara? Iesu Keriso moġo! Moġa lorinai mase au ġegu ai tu dagara namona.

22 Betaġu bema roġo bamaġuri-taġoni nai, ribagu Keriso ġena ġauvei roġo haveiani, senaġi asi aribani, aiġa bara ġabia, mase ba maġuri?

23 Au tu dagara ruarua auravini-baregorini: Ġegu ura mai maġuri bara raga-kwaneana, be Keriso sevinai bara tanu tu dagara namo vedaureana moġo;

24 senaġi namona tu ġomi bana vaġa-kavami ġana, be mai tauġani nuġanai roġo bana tanu.

25 Au tu ribagu, au roġo maġuri batanuni. Ġomi ġesi roġo bita tanuni, korana ġemi veġabidadama vaġa-tuburi ema ġemi iaku vaġa-baregori ġana.

26 Au ma baiaġosini neganai, ġomi tu boġo iakuni au ġegu ai, ema Keriso Iesu boġo vaġa-raġeani.

Ġemi tanu

27 Dagara sebana tu Keriso ġena Vari Namona na eki-raġiani ilailanai boġono tanu. Baiaġosini ġitaġitami ba manaġa na moġo varimi baseġaġini, baribani, ġomi tu nuġa-namo ai ġoritoġo-gigitarini ema nuġa sebonai Vari Namona ġoveseġaġi-vevini-iaġiani ma kokoremi ġesi.

28 Ġebaru-vinimini tarimari na asiġina ġinavaġi beġene vaġa-garimi. Monana ġeri ai vetoġa beveiani, ġia tu Barau na bevaġa-rakava kwaikwairini, a ġomi tu Barau na bevaġa-maġurimimi.

29 Ġomi tu dia Keriso ġena varevare-bara e namo lorinai Keriso ġovaġa-moġoniani tarimami ai ġoiġoto moġo, senaġi

ġomi tu Keriso ġena midigumidigu ai maki boġono midigu ġana ġia aranai.

³⁰ Ġomi maki inītoma au ġesi bisini vetari-vegogo. Mai vetari tu vetari guinena ġoġitaiato-ġoi vetarina ini roġo ma ġoseġaġiani vetarina roġo avetari-iaġiani.

2

Keriso ġena vevaġa-manau ema iaru-korokoro

¹ Ġemi maġuri Keriso nuġanai monana evaġa-kokoremini ba? Ema ġena veuravini na ġemi tuġamaġi evaġa-gwaġiġirini ba? Ġomi na Iauka Veaġa ġatami ai ġovaġa-iaġoato ma ġotanu-vegogoni ba? Ma ġemi vevetuġaġwa ema vevaġa-kava ġatami tata ġeri ai ġoveirini ba?

² Moġa lorinai anoġimini, boġono vaġa-iaku korikorigu, ġemi tuġamaġi vegogo ai, veuravini sebonai ema nuġami e iaukami maki sebonai boġono tanu.

³ Dagara ta asi boġono veia vevaġa-raġe tuġamaġina maġurina ema veiavi maġuriri ai, senaġi ġomi tauġemi boġono vevaġa-variġo tata fakami ai, a karomi boġono ġabi-ġesitaġori.

⁴ Karomi ġeri namo maki boġono vetau, a dia ġomi tauġemi ġereġami ġemi namo moġo.

⁵ Ġemi veiġai Keriso Iesu kavana boġono vei, ġena tuġamaġi boġono ġabia:

⁶ Ġia tu dagara mabarari ai

Barau ġesi ilaila,

senāi asi etuġamaġito,

mo maġuri moġa bene ġabi-taria.

⁷ Ġia tu tauġena evekiraġi-fitoġato,

benamo vetuġunaġi merona kavanai eiaġoto.

Ġia maki tarimarima kavana eġorato,

benamo ġita fakarai ema tanuto.

⁸ Ġia tu eveġwa-variġoto ema Barau eseġaġi-viniato-ġoi mo ġena mase,

aba, satauro ai emaseto noġa moġo vei-rakava tarimana ta kavana.

⁹ Moġa lorinai Barau na eġabi-vaisiato guba tuġunai,

ma ara namo vedaureana eviniato.

Mo ara tu ara ta ġesi asi ilaila.

¹⁰ Iesu arana bakunai guba aneruri,

e tanobarai ġetanuni tarimari,

ema tanobara gaburenai o mase gabunai ġetanuni tarimari mabarari beġene vetuitui-tari ġia ġoiranai.

¹¹ Ema mea mabarari na Iesu Keriso beġene kiraġia "Vereġauka",

Barau ġita Tamara vevato-iaġina ġana.

Bitana mama-rovorovo tanobara ġena mama

12 Au ġatagu mabarami, vanaġivanaġi au ġoseġaġi-viniguto-ġoi ġera ġauvei vegogo ai kavana murigu ai maki boġono seġaġi-vinigu veġata. Boġono ġauvei ma garimi ema ma ġoġo-ġoġomi ġesi, maġuri boġono doġaria uranai.

13 Korana Barau tu ġomi nuġami ai eġauveini, ġomi elau-naġimini e kokore evinimini, ġena ura boġono veiri ġana.

14 Ġauvei mabarari asi mugumugumi ema asi vanevanemi ġesi boġono ġauvei-iaġiri.

15 Be ġomi tu Barau natuna asi vetoukaumi ema namo vedaureami ai boġono iaġo, mai tanobara rakava kwaikwai ema ġevei-rakava-moġovaġini tarimari fakari ai; be boġono mama-rovorovo, noġa moġo visiġu boġi ai ġemamani kavana.

16 Mo tu bema maġuri guruġana boġo korana-iaġiani e boġo vari-fuani nai. Moġa boġo veiani nai, au tu ma ġegu maoro havekokorokuni ġomi ġemi ai Keriso ma beġenoġoi-iaġomani ġaronai. Korana mo ġaro ai au tu baribani, au ġegu vekwaraġi ema ġauvei ai tu asi avekwaraġi-kavato.

17 Bere au bara mase, ma raragu bere vebubu-rovorovo, noġa moġo ġomi ġemi veġabidadama varevarena Barau ġoviniani kavana. Irau moġesi nai, au tu aiakuni, ema ġegu verere maki ġomi ġesi tavei-sebonai.

18 Mai dabara sebonai ġomi maki boġono verere, be mabarara bitana verere-vegogo.

Timoteo batuġu-iaġosiani

19 Bema Iesu Vereġauka ġena ura nai tu, atuġamaġini, Timoteo tu batuġu-iaġosiani; be ġomi varimi banama seġaġia nai, au nuġagu benema gena-tari.

20 Timoteo ġereġana na moġo au ġegu vemamiraġi eribiani, ema ġomi ġobimi vetuġamaġina evei-baregoni.

21 Tarimarima mabarari tu tauġeri ġeri maġuri moġo loriri ġetorerini, a Iesu Keriso ġena ġauvei tu asi ġevetauani.

22 Ġomi tu ribami ginikau, ġia vetoġana ema ġena vetuġamaġikau, kamasi ġia e au, noġa tama ma natuna ġeġauvei-vegogoni kavana, Vari Namona ġaġobata-iaġiani.

23 Moġa lorinai bana tuġu-iaġosi-ġarimoġia, maġuri mainai kamasi bevetoreni ġegu ai bana riba vau.

24 A ġegu vetuġamaġikau Vereġauka ġenai atoreani, au maki vau mani ma baiaġosini ġemi ai.

Epafrodito ġena iaġosi

25 Ġegu tuġamaġi ai akirani, namona tu tarikakara Epafrodito ma bana tuġu-ġenoġoi-iaġosia. Ġia maki au ġesi

ġaġauveito e Keriso ġena vetari ai ġavetari-vegogoto tauna. Ġomi maki vetuġunaġimi eveito, au ġegu ai ġotuġuato nai, ġemi varevare dagarari na bene vaġa-kavagu ġana.

²⁶ Ġia maki eura-baregoni ġomi bene ġitami. Ema enuġa-vekwaraġini ġemi ai, korana ġena keve varina ġoseġaġiato nai.

²⁷ Moġoni veġata, ġia tu ekeve-rakavato, dori emaseto, senaġi Barau ġena vevetuġaġwa ġia iatanai, ema dia ġia iatanai moġo, senaġi au iatagu ai maki, korana ġegu nuġa-meto bebaregoni garina.

²⁸ Moġa lorinai ġegu ura baregona bana ragatuġu-iaġosia ġemi ai, be boġono ġitaia ma boġono iaku, benamo au ġegu nuġa-vekwaraġi bene meraġa kekei.

²⁹ Boġono ġabi-raġea ma iakumi ġesi ġera Vereġauka aranai, ema ġemi vegubakau marevana bene fofori tarima maiġesiri ġeri ai.

³⁰ Korana ġena maġuri ġaramana asi eveito, ema dori emaseto, korana Keriso Varina Namona ġaramanai. Vetoġa maiġesina ġegu vevaġa-kava ġomi na ġoro vinigu kavana tu ġia na au ema vaġa-kavaguto.

3

Keriso evaġa-moġoniani tauna tu vei-iobukaiobuka tari-mana

¹ Tarikakagu mabarami, ġegu guruġa magona nuġanai maiġesi nakira: Boġono iaku, korana Vereġauka ġesi ġokaro-vekafani nai. Asi bagauni, guruġa guineri batuġu-ġenoġoi ġenoġoini, korana ġomi ġobimi toretoreri ġana.

² Lorimi boġono vetore ekalesia vaġa-rakavana tauri gariri. Ġia tu kwaiva rakavari kavana, ġeri tuġamaġi tu ġita mabarara tauġanira kefiru bitana lama-vaġiri ġetoni, Isaraela besena ġeveini kavana.

³ Senaġi tauġani kefiru lamavaġi veiġana korikorina tu ġita na taġabiato, a ġia tu asiġi: Ġita tu Iauka Veaġa ġena seġukai Barau tatutuġu-tari viniani, ema Keriso Iesu ġenai tavetuġa-maġikauni, ema ġera veġabidadama tu dia tauġani ai vetoġa ġeveini moġeri ai tatoreani.

⁴ Bere tauġani ġena vetoġa ema ġera veiġa dagara baregoni nai, ġegu veġabidadama tu tauġani ġena vetoġa dagarari ema ġegu veiġa ġeri ai bara torea riba. Bema ta ġena veġabidadama tauġanina ġena vetoġa dagarari ema ġena veiġa ġeri ai bene torea etoni nai, au tu ma ġegu maoro moġeri dagarai bara veġabidadama.

⁵ Amaġurito, ġaro vaġa-imaima toitoinei (8) tauġanigu kefiru ġelama-vaġiato. Au tu Isaraela tarimagu, Beniamina

ġena doġoro tarimagu, Heberu rarari tarimagu korikori. Iuda tarimari ġeri taravatu akorana-iaġi ginikauato-ġoi, korana au tu Farisea tarimagu.

6 Barau ġena taravatu bana korana-iaġi ginikaua ġaramanai tu, ekalesia doġorona авага-midigu midigurito. Ema Iuda ġeri taravatu mabarabarari akorana-iaġi ginikau ginikaurito-ġoi, asi ġegu vei-rakava ta.

7 Moġeri dagara mabarari guinenai tu atuġamaġi-baregorito-ġoi; senaġi initoma Keriso ama ribaiato nai, mo dagara guineri mabarari aġitarini tu asi ġeri namo ta maki.

8 Moġoni veġata, dagara mabarari tu asi tauri dagarari, senaġi dagara baregona sebona moġo tu Keriso Iesu, ġegu Vereġauka, bana riba-ginikaua. Oba, dagara mabarari momo ai ġeiaġoto au ġegu ai, Keriso moġo bana ġabi-gigitaria ġana uranai.

9 Ġegu ura ġia ġesi bana sebona-korikori, korana ribagu, taravatu ekorana-iaġi gini-kauani tarimana Barau ġoiranai ġia tu dia vei-iobukaiobuka tarimana, senaġi Keriso evaġa-moġoniani tarimana moġo; korana Barau na vei-iobukaiobuka tarimarai bekiraġirani dabarana sebona tu veġabidadama ġenana moġo.

10 Ġegu ura baregona tu Keriso bana riba-ginikaua, ema mase na evaġa-vaishi-raġeato seġukana bana ġabia; ema emidiguto midiguna maki bana mami-tovoa, ma ġia ġena mase kavanai au maki bana mase.

11 Mainana vau atuġamaġini, au maki mase na bavaisiraġe-ġenoġoini.

12 Au asi akirani, moġeri mabarari varau aġabirito, o varau anamo-vedaureato, asiġina. Senaġi au tu avekwaraġi-rakavani, auna bana ġabia ġana, korana Keriso Iesu ġena kwalimu ai au maki eġabiguto ġia ġena.

13 Moġoni, tarikakagu, asi akirani varau akwalimuto atoni, asiġina. Dagara sebona moġo tu, maġuri guineri atuġarekwarito, ma ġoiragu dagarana bana ġoitaġoa kokorena moġo avetauani.

14 Initoma tu araga-maoromaoroni, kiraġitore makana iaġo-viniani, mo kwalimu voina bana ġabia uranai, dagarana tu Barau ġena maġuri gubai. Korana Barau na Keriso Iesu ġenana ekeaguto, mo maġuri bana ġabia ġana.

15 Ġita ġera veġabidadamai taruġa-gwaġiġito taura tu maiġesi bisini tuġamaġi-vegogo. A ġomi betaġu dagara tari ai ġemi tuġamaġi tu irau nai, Barau na vau tuġamaġi-faka bene vinimi.

16 Dagara sebona, iauka maḡuriri namori ḡita na varau taḡabirito moḡeri bitana ḡabi-gigitariri.

17 Tarikakagu mabarami, au boḡono tovtovogu. Veīḡa namo ḡeveini tarimari boḡono marereri e boḡono tovtovori maki, vevaḡa-ḡita namori avaḡa-ḡitamini kavana.

18 Korana varau avaḡa-guruḡa ḡenoḡoi-ḡenoḡoimito-ḡoi, senaḡi ini tu ma avaḡa-guruḡamini ma taḡigu ḡesi: Ġutama ḡekirani, Keriso murinai ḡerakani ḡetoni, senaḡi ḡeḡofaḡofani, Iesu Keriso ḡena satauro ḡevetari-viniani.

19 Ġia varau rakava gabuna ḡana ḡeiaḡoni, korana ḡeri barau tu ḡia tauḡaniri na ḡeiatu-iaḡirini dagarari. Ġeri veīḡa rakavari, ḡere maiaka-iaḡiri veīḡari, ḡeveiavi-iaḡirini. Ema mai tanobara dagarari moḡo ḡetuḡamaḡi-gigitaririni.

20 A ḡita tu Guba Basileia tarimara. Moḡa lorinai ḡera vevaḡa-maḡuri tauna, ḡera Vereḡauka Iesu Keriso ma iakura ḡesi tanariani, guba tuḡuna na beiaḡomani.

21 Ġia na ḡita mai tauḡanira moiramoirari maiḡeri bekurevorini, benamo ḡia tauḡanina namo vedaureana kavana beḡe iaḡoni. Korana ḡia seḡukana na dagara mabarari ḡia ḡena veḡitaḡau gaburenai beḡe tanuni.

4

Sisiba guruḡari tari

1 Tauna moḡa, tarikakagu, Vereḡauka ḡena maḡuri nuḡanai boḡono ruḡa-gwaḡiḡi. Au na auravini-baregomini ema bana ḡitami veḡata atoni, korana ḡomi tu au ḡegu verere korana e ḡegu kwalimu vetoḡana.

2 Euodia ema Sintike, anoḡimini, nuḡami beḡene sebona, korana ḡomi tu Vereḡauka ḡena doḡoro vavinemi.

3 Goi maki, Sisigo, au karogu namona, anoḡimuni, mani vavine kika bono vaḡa-kavari, ḡia maki au ḡesi ḡaḡauveivegogoto-ḡoi Vari Namona fiufiunai, e Klement ema ḡita karora tari maki. Ġia arari tu Barau ḡena maḡuri vanaḡivanaḡi bukanai varau etorerito.

4 Vereḡauka ḡena maḡuri nuḡanai ḡaro mabarari ai boḡono iaku. Ma nakira: Boḡono iaku.

5 Ġemi manau e nuḡa-marana boḡono vevaḡa-ḡita-iaḡiri tarimarima ḡeri ai. Korana Vereḡauka ḡena iaḡoma bekavinaḡi-rakava.

6 Dagara ta tuḡamaḡi-vekwaraḡina asi boḡono vei, senaḡi vanaḡivanaḡi ḡemi rabu dagarari ḡauḡau ai Barau boḡono noḡia ma tanikiumi ḡesi.

7 Benamo Barau na ḡena maino, ḡita mabarara ḡera riba e tuḡamaḡi-faka evanaḡiato mainona, bevinimini, ma mo

maino na ġomi lorumi ema ġemi tuġamaġi mabarari benariginikaurini, Keriso Iesu ġena maġuri nuġanai ġotanuni dainai.

⁸ Tarikakagu mabarami, ġegu toretore magona rekenai nakira, vanaġivanaġi veiġa maiġesi kavari boġono tuġamaġi-iaġiri: Maġuri moġoniri, dagara marevana irau veġata, vei-iobukaiobuka, veiġa namo vedaureari, veuravini veiġari, ema vegubakau maġuriri. Dagara namori ema tarimarima na ġevaġa-raġerini veiġari mabarari boġono tuġamaġi-iaġiri.

⁹ Ġegu ġobata na ġoribarito guruġari ema ġegu veiġa na ġodoġaririto veiġari mabarari ġemi maġuri ai boġono ġauvei-iaġiri e boġono korana-iaġiri. Benamo maino evinirani Barauna ġomi ġemi ai bene tanu.

Filipi tarimari ġeri vevaġa-kava

¹⁰ Ġegu iaku tu asikei ema Vereġauka avaġa-namoani nuġagu mabarana ġesi, korana ġemi vevaġa-kava varevarena ma boġo tuġu-iaġomaia nai. Au ribagu, asi ġotuġarekwaguni, ġemi ura vanaġivanaġi boġono vaġa-kavagu, senaġi gabu manaġai atanuni nai, asi ġemi dabara ta au vaġa-kavagu.

¹¹ Au tu dia dagara tai akubini naima maiġesi aguruġani. Asiġina. Au tu ġegu-ġagu vovoka o asiġina, senaġi badukuruni ilaila.

¹² Au tu akubini vetoġana ma ribagu, ema ġegu-ġagu ġevovokani vetoġana maki ma ribagu, be taimi tai gabu tai maiġeri maġuri baraga-ġoitaġorini nai, aiġesina badukuruni tu ribagu. Mai riba vekuretoġana tu varau aribaiato. Moġesina nai au tu beġe ġubu-maseguni o bevitoguni, ġegu-ġagu vovoka o bakubini au ġegu ai tu ilaila moġo.

¹³ Maġuri aiġesina ġegu ai evetoreni, senaġina asi ġegu daradara, korana Keriso na ġena seġuka eviniguni nai.

¹⁴ Senaġi aiakuni, korana ġemi vevaġa-kava barego mai ġegu meto nuġanai bama doġaria.

¹⁵ Ġomi Filipi tarimami tu ribami: Makedonia aiaġuiato, tovotovonai Vari Namona aġobata-iaġiato-ġoi nai, ekalesia doġorona ta na asi evaġa-kavaguto-ġoi ġeri moni e farefare na, ġomi moġo ġereġami.

¹⁶ Ġomi na vevaġa-kava dagarari vovoka ġotuġu-tuġukauto-ġoi au Tesalonika vanuġanai atanuto-ġoi nuġanai.

¹⁷ Au asi atuġamaġini, au ġomi ġemina vevaġa-kava dagarari bana doġari, senaġi ġegu ura baregona tu, ġomi ġemi ai ġemi vini auna bene barego bana ġitaia.

¹⁸ Au ġegu ai ġomi ġemi varevare dagarari ġotuġu-iaġomarito tu mabarari maiġeri, be ġegu-ġagu tu vovoka ema ilaila. Ribagu, aura-vinirini dagarari mabarari maiġeri

Epafrodito na eḡwa-iaḡomarito ḡegu ai. Ġemi varevare dagarari bonari irau veḡata Barau na eḡabi-raḡerini ginitaḡo varevareri, Barau ḡevaḡa-iakuani dagarari.

¹⁹ Ġegu Barau na ḡena farefare namori ema vovoka tabutaburi Keriso Iesu ḡenana bevarevare-vini ginikaumini ḡemi rabu ḡarori ai.

²⁰ Tamara Barau bitana vaḡa-raḡea vanaḡivanaḡi, Amen.

Vevaḡa-namo guruḡari

²¹ Iesu Keriso ḡena tarimarima mabarari ḡeri vevaḡa-namo ḡeguna eiaḡosini. Ġita tarikakara au ḡesi ḡatanuni na ḡemi vevaḡa-namo beḡe tuḡu.

²² Barau ḡena veaḡa tarimari mabarari ḡerina vevaḡa-namo beḡe tuḡu ḡemi, ema Kaisara, Roma ḡeri vere, ḡena numa tarimari na maki ḡemi vevaḡa-namo baregona beḡe tuḡua.

²³ Vereḡauka Iesu Keriso ḡena namo ema varevare-bara ḡomi tata iatami ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE KOLOSE EKALESIARI ĜERI

Kolose vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na mai fefa tu Romai ediburato-ĝoi nuĝanai etoreato. Mai fefa tu laĝani 60 beiaĝo 61 nuĝanai etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefa siri baregori tu karoa 2:9-10.

Paulo na mai fefa etoreato korana tu tarima tari na Kolose ai ekalesia doĝorori ĝeri veĝabidadama ĝevei-veĝonuato-ĝoi nai. Moĝesi naima Paulo na mai fefa etoreato tu Kolose ekalesiari evaĝa-guruĝa-toreĝaurito ema maiĝeri evaĝa-ribarito, 1) tarimarima ĝeri iaunega ema vevaĝa-riba ĝofaĝofari tu aiĝeri ema Keriso ĝena maĝuri korikorina tu aiĝa; 2) Keriso tu moĝoni ekalesia doĝorona debana veĝata; 3) tarima guinena ma ĝena maĝuri rakavari ĝesi beĝene koki-fitoĝaia, ma tarima variĝuna beĝene torekaui; 4) tarimarima ĝeri taravatu veĝari ema ĝeri ura asi beĝene ĝabi-raĝeri e asi beĝene korana-iaĝiri.

Paulo na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Deba, Keriso, ĝena mareva baregona - karoa 1:1-2:5

2. Tauĝani, ekalesia doĝorona, aiĝesina bene tanu ema bene ĝauvei - karoa 2:6-4:18

¹ Au Paulo, Barau ĝena ura lorinai Keriso Iesu ĝena apostolo tarimagu ai evaĝa-iaĝoguto, ema ĝita tarikakara veĝabidadama nuĝanai Timoteo ĝesi, ĝemana mai fefa eiaĝosini,

² ĝomi tarikakama Kolose nuĝanai ĝotanuni ĝemi. Keriso ĝena maĝuri nuĝanai ĝita tu tarikaka. Ĝomi tu Barau ĝena tarima veaĝami ema ma ĝemi vetuĝamaĝikau maki. Ĝita Tamara Barau ĝena varevare-bara ema maino ĝomi ĝemi ai bene tanu.

Kolose tarimari na Keriso ĝeĝabidadama-vini korikoriatu

³ Ĝai vanaĝivanaĝi ĝomi iatami ai ĝaĝauĝauni nai, ĝera Vereĝauka Iesu Keriso Tamana, Barau, tu ĝatanikiu-viniani.

⁴⁻⁶ Korana tu, ĝai tauma ruarua na ĝomi varimi tu maiĝesi ĝaseĝaĝiato: Ĝomi na tovtovonai Vari Namona ĝenana eiaĝomato guruĝana, guruĝa moĝonina, ĝoseĝaĝiato nai tu, dagara namona Barau na gubai etore-taĝoani ĝemi, moĝa varina tu ĝovaĝa-moĝoni korikoriatu. Ma ĝomi na tu moĝesina naima Keriso Iesu ĝoĝabidadama-vini korikoriani, ema Barau ĝena veaĝa o ekalesia tarimari mabarari maki ĝouravinirini. Mani Vari Namona ĝomi ĝemi ai eraĝasito, maniĝa

tu tanobara mabaranai ġevarifiu-rakao rakaoani, ma ġwana namori maki ġeġorani, e tarimarima maki ġutuma lelevaġi na maki ġeġabi-raġeani. Mai Vari Namona ġwaġwana namona evetoreni tanobara mabaranai, ilailana ġomi na mani Vari Namona ġoseġaġiato e Barau ġena namo e varevarebara korikorina ġoribaiato ġarona na veġata ġomi fakami ai evesinato, ma eiaġomani, maniġa kavana evetoreni.

⁷ Ġomi tu Epafras na mai Vari Namona easi vaġa-ribamito. Ġia tu ġai karoma namona, ema ġai ġesi Keriso ġena vetuġunaġi ġaiġo-vinirini tarimana ta. Epafras tu Keriso ġena ġauvei tarimana namona, ma ġena vetuġamaġikau, ma ġomi maki evaġa-kava ginikaumini.

⁸ Ġomi ġemi veuravini Iauka Veaġa na evinimini, maniġa maki Epafras na ema kira-varamato.

Paulo ġena ġauġau Kolose ekalesia tarimari iatari ai

⁹ Moġesi naima ġai tu ġomi varimi ġaseġaġiato ġarona na beiaġoma mo toma, ġomi iatami ai ġema ġuriġuri asi ġavaġa-ketoani. Vanaġivanġi Barau ġanoġiani, ġakirani, ġia ġena ura mabarana bene vaġa-riba ġitakaumi, ema Iauka Veaġa ġenana eiaġomani iaunegana e tuġamaġi-fakana maki mabarana boġono ġabia.

¹⁰ Ġai maiġesina ġaġauġauni anina tu, Vereġauka na eura-viniani maġurinai boġono tanu ġana, ema ġemi veġa e maġuri mabarabarari ai maki ġia boġono vaġa-vererea ġana. Aba, ġemi veġa namori mabarari ġwaġwari beġene fofori, ema Barau maki boġono riba-ginikaua.

¹¹ E ġema ġuriġuri tu, Barau ġena seġuka iaru-korokorona na seġuka bene vinimi, be boġono kokore-koru. Korana mo kokore na tu meto ġoġoitaġorini maiġeri nuġari ai boġo ruġa-gwaġiġini e boġo vevaġa-gwaġiġini. E ma iakumi ġesi

¹² Tamara Barau boġo tanikiu-viniani. Korana ġomi tu varau eġabi-raġemito, be ġia ġena tarima veaġari na ġena Basileia ma mamana baregona nuġanai kara beġe ġaunarini dagarari ġomi na maki boġo ġaunarini.

¹³ Ġita mabarara Barau na tu mukuna ġena seġuka barana nuġana na evaġa-maġurirato, ma Natuna ġena veġitaġau seġukana nuġanai etore-toġarato. Mo Natuna tu Barau na euravini-baregoani.

¹⁴ Ġita tu Barau Natuna na evoi-ġenoġoirato, ma Barau na ġia bakunai ġera rakava etuġamaġi-fitoġarito.

Keriso ġena ġauvei

¹⁵ Barau tu asi taġitaiani, senaġi Barau vetoġana korikorina tu Natuna ġenana eforito. Ma mai Barau Natuna maiġa

tu Barau ġimana veiveiri dagarari mabarari fakari ai ġia tu guine, emaġuri-guineto merona kavana.

¹⁶ Korana Keriso ġenana Barau na gubai ġetanuni dagarari mabarari ema tanobarai ġetanuni dagarari mabarari eveirito. Taġitarini dagarari ema asi taġitarini dagarari eveirito. Seġuka lelevaġi iaukari mabarari, e seġuka lelevaġi aneruri, e veġorikau iaukari, ema ġeri seġuka e maoro barego lelevaġi iaukari eveirito. Dagara mabarabarari tu Barau na Keriso ġenana eveirito, ma Keriso ġena moġo eveirito.

¹⁷ Keriso tu maiġeri dagara mabarari roġosi beġere ġora nuġanai veġata etanuto-ġoi. Ma dagara mabarari maki ġia ġena seġuka na eġabi-taġorini.

¹⁸ Ekalesia doġorona debana tu Keriso, ema ekalesia doġorona tu ġia tauġanina. Ekalesia ġena maġuri korikori tu ġia ġenana eiaġomato, ema ġia tu mero guinena, mase tari-mari mabarari fakari na Barau na mase seġukana na evaġa-maġuriato. Korana dagara mabarari ġia ġena veġitaġau gaburenai beġene tanu ġana.

¹⁹ Korana Barau ġena ura baregona, Keriso ġenai ġia ġena maġuri e mareva mabarana bene tanu.

²⁰ Ma Barau ġena ura dagarari mabarari Keriso ġenana ġia ġenai ma bene ġabi-ġenoġoiri etato, mai tu tanobarai ġetanuni dagarari mabarari ema gubai ġetanuni dagarari mabarari. Moġesina naima Keriso rarana satauro ai eriġoto, benamo Barau na maino eveiato dagara mabarari ġesi.

²¹ Ġomi guinenai Barau ġesi fakami tu manaġa rakava, e ġemi tuġamaġi ai maki Barau tu ġovetari-viniato-ġoi, korana ġomi tu veiġa rakavari ġoveirito-ġoi.

²² Senaġi toma tu Keriso tauġanina korikori ġevaġi-maseato, monana ġomi ġia ġenai ma eġabi-ġenoġoimito. Barau na Keriso ġena mase ġenana vau tauġena ġenai eġabi-kavamito, korana tu eurato, ġia ġoiranai tu veaġa tarimari bene vaġa-ruġa-tarimi, e asi ġemi kerere misina ta maki, e tarima ta na maki asi bene vaġa-daġami.

²³ Senaġi ġomi tu ġemi veġabidadamai boġono kokore e boġono ruġa-gigitari, ema Vari Namona ġoseġaġiato nai, ġemi tuġamaġikau ġovaġa-ruġaiato, monana ta na asi bene ġori-ġerevaġimi. Ġomi na tu mai Vari Namona maiġa ġoseġaġiato. Ma tanobarai ġetanuni tarimarimari mabarari ġeri maki mai Vari Namona maiġa ġevari-fiuato. Au Paulo maki mai Vari Namona vetuġunaġina aiaġo-viniani e aġobata-iaġiani.

Paulo ġena ġauvei ekalesia urari ai

24 Maitoma au tu aiakuni, korana au tu ġomi urami ai amidigu-midiguto. Ekalesia tu Keriso tauġanina, ma Keriso tu mai tauġanina maiġa uranai emidigu-midiguto. Ma au toma mai tauġanigu ai mai midigumidigu aġwaiani tu, Keriso ġena ekalesia navaġa-kavaia uranai. Au tauġanigu ai midigu-midigu roġo aġwaiani, korana tu Keriso ġena ekalesia uranai mo midigumidigu Keriso na eġwaiato moġa tu roġosi roġo bene kori nai.

25 Au tu Barau na evaġa-ruġaguto, ekalesia ġena vetuġunaġi bana iaġo-vini etato. Barau na mai ġauvei eviniguto tu, ġomi ġemi ai Barau ġena guruġa mabarana bana vaġa-fofori korikoria ġana.

26 Guinena na veġata ema ġuru mabarari ġerina veġata mai maġuri vekuretoġana maiġa tu vekuretoġa, beiaġoma mo, Barau ġena tarimarima veaġari ġeri ai vauro bema vaġa-foforia.

27 Irau bese tarimari vekaravari ai, Barau eurato, ġena tarimarima veaġari ġeri ai mai maġuri vekuretoġana marevana barego lelevaġina bene vaġa-foforia etato. Mai maġuri vekuretoġana marevana barego lelevaġina bene vaġa-foforia etato maġurina tu maiġea: Keriso ġomi nuġami ai etanuni. Gita na mareva baregona tatuġamaġi-dadamaġiani marevana tu maiġa.

28 Ġai na tu mai Keriso maiġa ġaġobata-iaġiani. Ema iaunega irauirauri ġerina tarimarima mabarabarari ġakira-toreġaurini e ġavaġa-ribarini, korana ġaurani, tarimarima mabarari Keriso ġena maġuri nuġanai tu beġene namo-vedaurea vauro, Barau ġenai baġana ġori-iaġori.

29 Moġa uranai avekwarāġi-rakavani. Keriso ġena kokore au nuġagu ai eġauveini seġukana tu barego lelevaġi. Moġesina naima au tu Keriso ġena kokore ai mai ġauvei aveiani.

2

1 Au aurani, ġomi tu boġono riba, au tu avekwarāġi-rakavani, ġomi Kolose ekalesiami, e Laodikea ekalesiari, ema au ġoiragu roġosi roġo beġene ġitaia ekalesiari vovoka, mabarabarami navaġa-kavami uranai.

2 Au ġegu ura baregona sebona tu, ġia nuġari beġene gwaġiġi, ema mabarari veuravini sebonai moġo beġene iaġo. Korana tu moġesi beġe veini vauro beġe tuġamaġi-faka ġinikauni, benamo Barau ġena vekuretoġa dagnarana beġe ribaiiani. Barau ġena vei-vekuretoġa dagnarana tu Keriso.

3 Iaunega ema riba vonu-fokafokana mabarana tu Keriso ġenai vekuretoġa ġetanuni.

⁴ Maiġeri guruġa akira-varamini korana tu, irau tarima ta na nuġa-ġani guruġari namori na beġofa-veġonumini garina.

⁵ Au tu moġoni tauġanigu ġomi fakami ai tu asiġina. Senaġi iauka rekenai au tu ġomi sevimi ai, be ġauvei ġoveiginikaurini ema Keriso ġenai ġemi veġabidadama tu roġo barego aġitaiani, moġa lorinai averere-rakavani.

Keriso ġesi bisini sebona, be maġuri bisini ġabia

⁶ Keriso Iesu tu ġomi na ġoġabi-raġeato, benamo ġemi Vereġaukai ġovaġa-iaġoato. Moġa lorinai ġomi tu ġia ġena maġuri nuġanai moġo boġono raka e boġono tanu.

⁷ Ġomi ġemi maġuri tu ġau ġokana tano nuġana ġana evariġo-korikorini kavana, Keriso ġenai beġene variġo. E numa fore iatanai ġeragaiani kavana, Keriso iatanai ġemi maġuri boġono vaġa-ruġakauri e boġono ragari. Ema ġevaġa-ribamito ilailanai ġemi veġabidadama beġene kokorekorikori, ma vanaġivanaġi Barau tu boġono tanikiu-vinia.

⁸ Lorimi boġono vetore, asi namo tarima ta na tari-marima ġeri iaunega ġofaġofari koriri na ġomi nuġami beġanirini, benamo beġori-dareremini garina. Mai tari-marima ġeri iaunega ġofaġofari tu tarimarima na ġevaġa-ruġarini maġuriri e veiġari ġeri ai; senaġina moġeri tuġamaġi veġonuri tu tanobara barauri ġerina ġeiaġomani, a dia Keriso ġenana ġeiaġomani.

⁹ Korana Barau ġena maġuri e veiġa mabarari tu Keriso tauġanina nuġanai ġetanuni.

¹⁰ Ma Keriso nuġanai mai maġuri ġomi na ġoġabiato. Keriso tu veġorikau iaukari e aneruri mabarari ema ġeri maoro barego lelevaġi iaukari mabarari fakari ai ġeri Vere.

¹¹ Ġomi Keriso ġesi ġosebonato nai tu, tauġanimi kefiru ġelama-vaġirito, senaġi mai tu dia tarimarima ġimari na ġeveiani veiġana akiraġiani. Asiġina. Mai tu Keriso ġena kefi-lamavaġi veiġana. Moġa tauna tu, tauġani ġena veiġa rakavari ġomi ġemi na ġokoki-fitoġarito.

¹² Korana babatiso ġoġabiato neganai, ġomi tu noġa Keriso ġesi ġeguri-sebonamito; ema Barau na Keriso ġesi evaġa-vaisiraġe ġenoġoimito, korana Barau ġena ġauvei seġukana ġovaġa-moġoniato nai. Mo seġuka na Barau na Keriso mase na ma evaġa-variġisi ġenoġoioato.

¹³ Guinenai ġomi iaukami tu mase, korana ġemi kira-sirivaġi e vei-rakava bene, ema tauġani ġena veiġa rakavari maki ġomi tauġanimi ġerina roġosi beġere lama-fitoġari. Senaġi toma ġomi iaukami tu Keriso ġesi Barau na evaġa-maġuri ġenoġoirito. Ġita ġera rakava mabarari tu Barau na etuġamaġi-fitoġarito.

14 Taravatu guruḡari ema taravatu asi takorana-iaḡiato voiri metori ḡita iatarai ḡetanuni, moḡeri tu mabarari Barau na asi tauri ai evaḡa-iaḡorito, be ekoki-fitoḡarito. Barau na mo taravatu moḡeri ḡeri seḡuka tu eḡabi-vaḡiato, benamo Keriso ḡena satauro ai eikoko-kauato.

15 Ema Barau na veḡorikau iaukari rakavari e ḡeri maoro barego lelevaḡi iaukari, ḡeri kokore mabarari asi tauri ai evaḡa-iaḡorito e evaḡa-rakavarito. Keriso ḡena satauro seḡukana na iauka rakavari Barau na evaḡa-ketorito, ma tarimarima ḡoirari ḡutuḡuturi ai evaḡa-maiakarito, ma muriri ai evaḡa-rakarito.

16 Moḡesina naima ḡaniḡani e niuniu dagarari taravaturi irauirauri ḡaramari ai tarima ta na asi bene ḡau-fitoḡami. Ema tarima ta na Barau tuḡamaḡi-iaḡina verekona, o ḡue variḡuna verekona, o Sabadi ḡarona ḡaramanai maki asi bene ḡau-fitoḡami.

17 Mai dagara maiḡeri tu ḡoirai vau beḡea ḡorani dagarari laulauri moḡo. A maḡuri korikorina tu Keriso ḡenana bita ḡabiani.

18 Bema tarima ta ḡoḡitaiani, tauḡena manau tarimanai evevaḡa-iaḡo ḡofa-kauni e aneru etoma-rakarigo-vinirini, ema nuvi o mata-vanaḡi ai asi eḡitarini dagarari eguruḡa-iaḡirini nai tu, garona asi boḡono seḡaḡia. Ḡia mani ḡena tuḡamaḡi maniḡa tu eveḡonu-fatafatato. Maniḡesina tarimarima na tu ḡomi moḡo beḡe ḡofa-dareremini, benamo voimi namona asi boḡo ḡabiani.

19 Keriso tu deba; ma mani tarima tu deba ḡenana ḡeraka-veḡitato, be deba ḡenai ḡia tu asi ḡetubukauni. Mai deba na tauḡani mabarana ḡaniḡani eviniani, ema tauḡani nuḡanai turiḡa evaḡa-tubukau gigitaririni, ema tauḡani mabarana evaḡa-tubu vegogoani, Barau ḡena ura lorinai.

20 Ḡomi tu Keriso ḡesi ḡomase-sebonato, be ḡomi na taravatu irauirau e tanobara barauri tu asi ma boḡo korana-iaḡirini. Ma kara dainai tu mai tanobara maḡurinai ḡotanuni tarimari noḡa maiḡeri taravatu ma ḡokorana-iaḡirini, ei?

21 Ḡokirani, “Asi ḡoḡabi-karaia; asi ḡomami-tovoa; ḡimami na asi ḡoḡabi-tovoa,” ḡotoni.

22 Senaḡi mani dagara maniḡeri tu boḡono ḡaniri e boḡono ḡauvei-iaḡiri ḡana. A maniḡeri taravatu ema vevaḡa-riba tu tarimarima ḡerina moḡo ḡeiaḡomani dagarari.

23 Moḡoni, maniḡeri taravatu na tu ḡita ḡerai Barau toma-rakarigona tuḡamaḡina bevaḡa-ḡoraiiani, e manau veḡana ḡerai bevaḡa-ḡoraiiani, tauḡani vaḡa-midigu-midiguna bevaḡa-ḡoraiiani. Moḡesi naima tarima kotari ḡetuḡamaḡini, maiḡeri taravatu tu iaunega tarimari ḡerina ḡeiaḡomani.

Senaġi maiġeri taravatu na tu ġita asi bevaġa-kavarani, ma tauġani ġena ura rakavari asi bevaġa-ketorini.

3

Keriso ġesi tasebonani nai tu, maġuri variġuna taġabiani

¹ Ġomi tu Barau na Keriso ġesi evaġa-maġuri ġenoġoimito, naima gubai ġetanuni dagarari boġono vetau-baregori, e nuġami maki monai boġono toreri. Keriso tu monai Barau ġimana aroribana rekenai etanu-taġoni teronai.

² Vanaġivanaġi ġemi tuġamaġi ai tu gubai ġetanuni dagarari boġono tuġamaġi-taġori, a tanobara dagarari tu asi boġono tuġamaġiri.

³ Korana ġomi tu varau ġomaseto tanobara maġurina ġenai, ma ġemi maġuri korikori tu vekuretoġai etanuni Keriso ġesi, Barau ġenai.

⁴ Keriso tu ġomi ġemi maġuri korikorina. Ġia ma befoforini ġaronai, ġomi maki Keriso ġesi boġo fofori-sebonani, ema ġena mareva ma mamana baregona boġo ġabiani.

⁵ Moġa lorinai tauġanina ġena veiġa e maġuri rakavari ġemi ai roġo ġetanuni, manġeri mabarari boġono vaġi-maseri. Tauġanina ġena veiġa e maġuri rakavari tu maiġeri: Mata-boraġa veiġari, veiġa mirori, kima veiġari, matabara e veiġa rakavari uravini-baregori maġurina, ema mata-ġaniġani maġuriri. Mata-ġaniġani maġurina tu babarau toma-rakarigori veiġana. Maiġeri mabarari ġerina boġono raka-veġita.

⁶ Korana mai veiġa maiġeri ġaramari ai Barau ġena baru o Kota baregona seġafore tarimari ġeri ai bema vaġa-foforiani.

⁷ Guinenai ġomi maki tanobara ġena veiġa e maġuri rakavari nuġari ai ġotanuto-ġoi nai tu, moġeri veiġa rakavari ġomi na maki ġoveirito-ġoi.

⁸ Senaġi toma mai veiġa maiġeri ġomi ġemina tu boġono tore-veġitari: Tuġamaġi-baru, baru rakavarakava, tarima vaġa-rakavari tuġamaġiri e veiġari, guruġa rakavari kiraġikiraġiri ema sivarai mirori kiraġikiraġiri.

⁹ Tauġemi fakami ai guruġa o veiġa ġofaġofari ai ta na ta asi bene ġofaia. Korana ġomi na ġemi maġuri guinena ma ġena veiġa rakavari ġesi tu dabuġa rakavana ġokoki-fitoġaiiani kavana ġokoki-fitoġarito,

¹⁰ ma tarima variġu geragerana ġoriġo-kauato, dabuġa variġu geragerana ġoriġo-kauani ilailanai. Ma ġia maiġa tu Barau na vanaġivanaġi evaġa-variġu ġenoġoiani, eveiato Barauna vetoġana korikori bene ġabia e bene riba-ginikaua ġana.

11 Mai maḡuri variḡuna taḡabiato mainai tarima ta asi irau. Be iniḡesi asi bisini kira, ḡai tu Iuda tarimama, a ḡia tu irau bese tarimari; ḡai tu mero tauḡaniri kefiri ḡalama-vaḡini doḡorona, a ḡia tu mero tauḡaniri kefiri asi ḡelama-vaḡini doḡorona; asi bisini kira maki, ḡia tu asi ḡesikulito tarimari e maḡuri mamana roḡosi roḡo beḡene ḡitaia tarimari; ḡai tu asi tuḡu-rakaorakao tarimama, a ḡia tu tuḡu-rakaorakao tarimari. Asiḡina, maiḡesi asi bitana guruḡa. Korana Keriso ḡereḡana moḡo barego ema ḡita mabarara nuḡarai etanuni.

12 Ḡomi tu Barau na varau eḡabi-virigiḡimito tarimami, e ḡena veaḡa tarimami, ema Barau na euravini-rakavamini tarimami. Moḡa lorinai vevetuḡaḡwa, veiaunamo, manau, marana, ema vevaḡa-gwaḡigi maḡuriri na boḡono vedabuḡa.

13 Meto o maḡuri gwaḡigiri tari ḡoḡoitaḡorini karomi tari ḡerina nai tu, boḡono vevaḡa-gwaḡigi karomi ḡeri ai. Bema tarima ta ḡomi fakami ai karona ta na evaḡa-veḡare veḡareani nai tu, mo rakava moḡa bene tuḡamaḡi-fitoḡaia, Keriso na ḡomi ḡemi vei-rakava etuḡamaḡi-fitoḡarito kavana.

14 Maiḡeri mabarari iatari ai tu veuravini na boḡono vedabuḡa. Korana tu mai maḡuri namori mabarari tu veuravini na vauro ebaru-sebona ginikaurini, benamo ḡeḡauvei-ḡitakauni.

15 Keriso ḡena maino na nuḡami bene ḡori-kauri. Korana Barau na ḡomi ekea-vegogomito anina tu, tauḡani sebonai boḡono iaḡo, benamo maino ai moḡo boḡono tanu. Ema Barau boḡono tanikiu-vinia.

16 Keriso ḡena guruḡa tauri korikori e ḡeri seḡuka ḡomi nuḡami ai tu beḡene vonuvonu-raḡe. Monana karomi tata ḡesi Keriso ḡena guruḡa iaunega korikorina na boḡono vevaḡa-riba e boḡono vekira-toreḡau. Ma nuḡami ai Barau ḡotanikiu-viniani nai tu, Salamo boḡono mari, e Barau vaḡaraḡena mariri boḡono mariri, ema Iauka Veaḡa na evinimini mariri boḡono mariri.

17 Kamara ḡauvei boḡo veiani nai, guruḡai boḡo veiani o veiḡai boḡo veiani, mabara-barari Iesu Vereḡauka aranai moḡo boḡono veiri. Ma ḡia ḡenana Tamara Barau boḡono tanikiu-vinia.

Ekalesia tarimana ma ḡaraḡona e natuna ema ḡena tuḡu-rakaorakao tarimari ḡesi ḡeri tanu maḡurina korikori

18 Veḡaraḡo vavinemi, ḡomi tu ḡaraḡomi ḡeri veḡitaḡau seḡukana gaburenai boḡono tanu. Korana mai maḡuri maiḡa Vereḡauka ḡoiranai tu maḡuri namona.

19 Veḡaraḡo taumi, ḡaraḡomi boḡono uravini-baregori, e ḡaraḡomi ḡeri ai nuḡami asi boḡono vei-ḡirimaḡirimari.

²⁰ Natu, dagara mabarari ai tamami e sinami tu garori boḡono seḡaḡi-viniri. Korana mai veiḡa tu Vereḡauka iauna evaḡa-namoani.

²¹ Tama, natumi asi boḡono vaḡa-baruri, korana beḡe tuḡamaḡi-moirani, asi beḡe kokoreni garina.

²² Tuḡu-rakaorakao tarimami, mai tanobarai ḡeri vetuḡunaḡi ḡoiaḡo-vinini tarimari garori boḡono seḡaḡiri. Ġia tu dagara mabarari ai garori boḡono seḡaḡiri. Dia ḡia ḡoirari ai moḡo, tarima iauri beḡene vaḡa-namori ḡetoni nai ḡevei-ḡofakauni tarimari kavari. Asiḡina. Ġomi tu Vereḡauka gubakauna maḡurinai nuḡami ma raḡeri ḡesi ema nuḡami mabarari ḡesi boḡono seḡaḡi-viniri.

²³ Ma kamara ḡauvei boḡo veiani nai, boḡono veia nuḡami mabarari ḡesi. Ġauvei tu asi tarimarima ḡeri ḡauvei ḡoveiani noḡa boḡono veia. Asiḡina. Ġomi na tu Vereḡauka ḡena ḡauvei ḡoveiani maḡurinai boḡono veia.

²⁴ Ġomi tu ma ribami, Vereḡauka na vau voimi bevinimini, korana ḡomi na tu Keriso Vereḡauka ḡena vetuḡunaḡi ḡoiaḡo-viniani.

²⁵ A tarima ta na veiḡa beleaiani nai, mo veiḡa beleaiani voina tu beḡabiani veḡata. Korana Vereḡauka ḡoiranai tarima mabarari tu ilaila moḡo, dia ta tu egubakauani, ma ta tu asi egubakauani.

4

¹ Ġomi vetuḡunaḡi veremi, mani ḡemi tuḡu-rakaorakao tarimari maniḡeri ḡeri-ḡari tu, ḡeura-vinirini ilailari ai boḡono viniri. Ġia ma ḡeri maoro kara ḡomi ḡemina beḡere ḡoitaḡori dagarari tu boḡono viniri veḡata, ema veiḡa namori e moḡoniri ḡeri ai boḡono veiri. Korana ḡomi maki boḡono riba, ḡomi eḡita-ḡaumini Verena maki etanuni gubai.

Vevaḡa-riba guruḡari kotari maia

² Ġauḡau asi boḡono vaḡa-ketoo. Vanaḡivanaḡi boḡono ḡuriḡuri. Ġemi ḡauḡau ai boḡono venari maki, e Barau boḡono tanikiu-vinia.

³ Ma ḡai ḡema maki boḡono ḡuriḡuri, be Vari Namona baḡana vari-fiua ḡana, Barau na ḡatama-boka gabu tari ai bene keori. Be mo ḡana baḡana iaḡo, ma Keriso varina vekuretoḡana monai baḡana vari-fiua. Au tu mai Keriso varina vekuretoḡana maiḡa ḡaramanai seini na ḡebarubaruguto.

⁴ Boḡono ḡauḡau, be au na mai vari vekuretoḡana maiḡa bana kiraḡi-fofori ḡitakaua, Barau ekirato bana kiraḡi-fofori ginikaua etato ilailanai.

⁵ Keriso roḡosi beḡene ḡabi-dadama-vinia, roḡo murikai ḡetanuni tarimari ḡeri ai tu, veiḡa iaunegari e namori boḡono veiri. Ema ḡia vefakari ai boḡo raka-ḡurani negari ai, moḡeri mabarari tu asi boḡono vaḡa-rakavari, korana ḡia boḡo vaḡa-kavarini negana tu kubi moḡo bene.

⁶ Vanaḡivanaḡi boḡo guruḡani nai, boḡono garo-namo. Ğemi guruḡa maki ma damenari boḡono kiraḡiri e boḡono guruḡa-ḡitaḡita, be ḡemi guruḡa tarimarima na beḡene uraviniri e ḡeseḡaḡi-namori moḡo beḡene si. Moḡesina boḡo veini nai, tarima sebori sebori aiḡesina boḡo vaḡa-veserini dabarari boḡo ribarini.

Veḡabituḡu guruḡari

⁷ Au varigu mabarana tu tarikakara namona, Tikiko, na vauro beasi kira-varamini. Ğia Keriso ḡena maḡuri nuḡanai tu ma vetuḡamaḡi-kauna ḡesi evevaḡa-kavani, ema ḡia tu au ḡesi Vereḡauka ḡena vetuḡu-naḡi ḡiaiḡo-viniani.

⁸ Au na Tikiko ḡomi ḡemi ai atuḡu-iaḡosiani tauna korikori tu, ḡai mainai kamasi ḡatanuni maḡurina beneasi vaḡa-ribami ḡana. Ğia na ḡai ḡema tanu maḡurina bene kira-varami, be ḡomi nuḡami bene vaḡa-gwaḡiḡiri uranai.

⁹ Ğia tu Onesimo ḡesi eiaḡosini. Onesimo tu ma ḡena vetuḡamaḡikau, ema ḡia tu ḡai tarikakama namona ta. Ğia maki ḡomi ḡemi tarima ta. Ğia tauri ruarua na mainai kara ḡeḡorani dagarari mabarabarari beḡeasi vaḡa-ribamini.

¹⁰ Aristako na ḡena vevaḡa-namo ḡomi ḡemi ai etuḡu-iaḡosiani. Ğia tu au ḡesi ḡadiburato, be dibura numai ḡatanuni mainai. Banabas tarikakana Mareko na maki ḡemi vevaḡa-namo betuḡu. Mareko ma Banabas tu tarikaka, senaḡi ḡia sinari e tamari tu irau, dia sebona. Mareko ḡomi ḡemi ai beiaḡosini nai, boḡono ḡabi-raḡea ḡana guruḡari tu varau asi-kira-varamito.

¹¹ Ema Iesu, arana ta ḡekiraḡiani Iusto, na maki ḡemi vevaḡa-namo betuḡu. A Iuda tarimari fakari ai au ḡesi Barau ḡena Basileia ḡauveina ḡaveiani tarimari tu maiḡeri moḡo. Ğia na au ḡevaḡa-kava ginikauguni.

¹² Ğomi karomi ta, Keriso Iesu ḡena vetuḡunaḡi eiaḡo-vinini tarimana, arana Epafras, na maki ḡemi vevaḡa-namo betuḡua. Ğia tu vanaḡivanaḡi ḡomi urami ai evekwarāḡini ḡauḡau ai. Ğia ḡena noḡinoḡi baregona Barau ḡenai eveiani tu, Barau na ḡomi ḡia ḡena urai bene vaḡa-ruḡatari korikorimi. Ema Barau ḡena ura ḡomi na nuḡami mabarari ḡesi boḡono vaḡa-moḡonia, ema boḡono korana-iaḡi ginikaua.

13 Au aguruḡa-fofori korikorini, moḡoni, Epafraſ tu ḡomi maniḡemi, e Laodikea tarimari, e Hierapoli tarimari mabarami urami ai moḡoni evekwarāḡi-rakavato.

14 Ġita ḡatara namona Luka, doketa tarimana, ema Dema, tauri ruarua na ḡemi vevaḡa-namo beḡe tuḡu. Luka tu doketa tarimana.

15 Au ḡegu vevaḡa-namo ḡita tarikakara Laodikea ai ḡetanuni tarimari boḡono viniri. E ḡegu vevaḡa-namo Nimfa boḡono vinia, e Nimfa na numai ekalesia doḡorona ḡeraka-vegogoni maniḡeri maki boḡono viniri.

16 Mai fefa ḡomi ḡemi ai boḡo iavi-ḡosiani murinai tu, boḡono tuḡu-iaḡoa, ma Laodikea ekalesiari ḡeri ma beḡenea iavi-foforia. Ma Laodikea ekalesiari atore-vinirito fefana maki ḡomi fakami ai boḡono iavi-foforia.

17 Ma Arekipo maiḡesi boḡono kiraia, boḡono kira, “Vereḡauka ḡena maḡuri nuḡanai ḡauvei oḡabiato maniḡa tu bono ḡauvei-iaḡi ginikaua.”

18 Mai vevaḡa-namo guruḡari tu au Paulo tauḡegu ḡimagu na atorerini. Au boḡono tuḡamaḡigu, au tu roḡo ma seinigu diburai. Barau ḡena namo e varevare-bara ḡomi iatami ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE GINIGUINENA TESALONIKA EKALESIARI ĜERI

1 Tesalonika vaĝa-foforina guruĝari

Mai fefa ĝena tuĝamaĝi baregona tu Iesu ĝena ĝenoĝoi-iaĝoma vaĝa-ruaruana. Korana tu Iesu ĝena iaĝoma vaĝa-ruaruana mai fefai tu ekiraĝi-ĝutumaiato.

Paulo na mai fefa tu Korinto na etore-iaĝoato, mo tu ĝena evanelia varivarina vaĝa-ruaruana nuĝanai (Apostolo 17:1-14). Mai fefa Paulo na tu laĝani 50 ema 51 nuĝanai ta etoreato, mo tu Keriso maki emaseto murinai vau.

Mai fefai siri baregori tu karoa 4:15-18.

Paulo na mai fefa giniginena etoreato korana eurato, Tesalonika ekalesiari 1) bene launaĝiri, Barau na ĝeri ai eveirito veigari tarimarima ĝoirari ai beĝene vaĝa-foforiri; 2) bene vaĝa-ribari, Iesu ma beiaĝomani; 3) bene launaĝiri, Barau korana-iaĝina maĝurina korikorinai beĝene tanu.

Paulo na mai fefa tu maigesi eboioĝaiato:

1. Ĝia aiĝesi vevaĝa-maĝuri ĝeĝoitaĝoto - karoa 1-3
2. Ĝia aiĝesina beĝene tanu mo maĝuri variĝunai - karoa 4-5

¹ Ĝai tauma toitoi, Paulo, Silas, e Timoteo, na Tamara Barau ema Vereĝauka Iesu Keriso ĝena ekalesia Tesalonika nuĝanai ĝatore-vinimini.

Varevare-bara ema maino ĝemi ai bene tanu.

Tesalonika tarimari ĝeri maĝuri

² Ĝai tu ĝaro mabarari ai Barau ĝavaĝa-namoani ĝomi mabarami daimi ai, ema ĝema ĝurigiuri nuĝari ai ĝakiraĝimini.

³ Korana Barau, ĝita Tamara, ĝoiranai ĝavetuĝamaĝi-taĝoni, ĝomi ĝemi veĝabidadama kamasi ĝotovo-naĝirini, e ĝemi veuravini ai kamasi ĝoĝunaĝaveni, ema ĝemi vetuĝamaĝikau ĝita ĝera Vereĝauka Iesu Keriso ĝenai kamasi ĝovaĝa-gwaĝiĝirini.

⁴ Tarikakama mabarami, ĝai ribama ĝomi tu Barau na eura-vinimini ema ĝia na eviriĝimito ĝia ĝena.

⁵ Korana Vari Namona ĝai na ĝavinimito tu dia guruĝai moĝo, senaĝi Iauka Veaĝa ma seĝukana e ma moĝonina ĝesi. Ĝomi maki ma ribami, ĝomi ĝemi namo uranai ĝai tu kamasi ĝatanuto ĝomi fakami ai.

⁶ Benamo ġomi na maki ġai ġotovotovomato ema Vereġauka ġotovotovoato enabe ġevaġa-midigu midigumito, senaġi Barau ġena guruġa ġoġabi-raġeato ma vereremi ġesi. Mo verere Iauka Veaġa na evinimito.

⁷ Tauna moġa ġomi tu vevaġa-ġita namonai ġoiāġoto veġabidadama tarimari mabarari Makedonia ema Akaia ġeri.

⁸ Korana ġomi ġemina Vereġauka ġena guruġa eraka-rosito tu dia Makedonia ema Akaia nuġari ai moġo, senaġi ġomi ġemi veġabidadama Barau ġenai tu gabu mabaranaġi beġe ribaia. Moġa lorinaġi monai ġai na guruġa ta tu asi ma baġa kiraġiani.

⁹ Ġia tauġeri maki ġevekiraġito ġai na ġavarivarimito nai, ġomi na ġai kamasi ġoġabi-raġemato, ema kamasi babarau ġoiāġuirito, Barau maġurina ema moġonina vetuġunaġina boġono iaġo-vini ġana,

¹⁰ ema Natuna Iesu ġonariani guba na ma beġenoġoi-iaġomani. Ġia tu Barau na mase na ma evaġa-varīġisi ġenoġoiato, ema ġena baru bevaġa-foforiani o tarimarima bevaġa-kotarini ġaronai, Iesu na bevaġa-maġurirani.

2

Paulo ġena ġauvei Tesalonika ai

¹ Tarikakama mabarami, ġomi tauġemi ma ribami, ġemi ai ġaiāġosito nai, asi ġaġauvei-kavato.

² Ġomi ribami maki, ġai Tesalonika ġana roġosi roġo baġana iaġosi nai, Filipi ai ġevaġa-midigu midigumato e ġekira-fitoġamato. Moġoni, ġeiāġoma-vini baregomato, senaġina Barau na evaġa-kokoremato, ġena Vari Namona baġana kiravarami ġana.

³ Ġai ġema velaunaġi ġomi ġemi ai tu dia guruġa babobabo ai, dia tuġamaġi rakavari ai, e dia ta baġana ġofaia ġana.

⁴ Senaġi Barau na evaġa-moġonimato Vari Namona baġana fua. Moġa lorinaġi ġakiraġiani, dia tarimarima baġana vaġa-iaġuri ġana, senaġi Barau baġana vaġa-iaġua ġana. Ġia na ġai nuġama evetaurini.

⁵ Ġomi ribami, e Barau maki ġoiranai, ġai ġaiāġosito nai tu, dia nuġa-ġani ai ġavaġa-raġe ġofakaumito-ġoi, e mata-ġaniġani ai ġaguruġa-ġofakauto-ġoi.

⁶ Ġai tu asi ġomi na boġono vaġa-raġema, o tarima tari na beġene vaġa-raġema ġatato.

⁷ Ġai tu Keriso ġena apostolo tarimama, be ma ġema maoro, ġema-ġama ġomi ġemi ai baġara kiraġi. Senaġi ġomi

ġesi tatanuto-ġoi neganai, ġai tu marana, sina ta na natuna eġita-ġaurini kavana.

⁸ Ġauravini-rakavamito lorinai ġaurato, dia Barau ġena Vari Namona moġo ġemi baġana kiraġi, senaġi ġema maġuri maki ġatore-taririto, korana ġema veuravini ġemi ai tu barego lelevaġi.

⁹ Tarikakama mabarami, ġai kamasi ġaġauveito-ġoi ema ġavekwaragito-ġoi roġo ġotuġamaġi-taġorini, ene? Barau ġena Vari Namona ġaġobata-vinimito-ġoi nuġanai, boġi-laġani ġaġauveito-ġoi, ġema-ġama baġana doġari uranai, baġa vaġa-doġe-ganimini garina.

¹⁰ Ġomi na ġoġitamato ema Barau na maki eġitamato ġai kamasi ġaveaġato, ġavei-maoromaoroto ema asi ġema kerere ta ġomi vaġa-moġoni tarimami fakami ai.

¹¹ Ġomi ma ribami, ġai na ġomi tata ġaveimito-ġoi tu tama na natuna korikorina eveiani kavana.

¹² Ġai na ġavaġa-kokoremito-ġoi, ġemi tuġamaġi ġavaġa-gwaġiġirito-ġoi, ema ġalau-naġimito-ġoi Barau vaġa-iakuna veiġari boġono veiri ġana. Ġia na ekeamini, ġena Basileia ma marevana baregona bene vinimi ġana.

¹³ Ġai na Barau ġatanikiu-viniani ġaro mabarari ai, korana ta tu, ġena guruġa ġaġabi-iaġosiato neganai, ġomi na ġoseġaġiato ema ġoġabi-raġeato tu dia tarimarima ġeri guruġa, senaġi guruġa moġonina korikori, Barau ġena guruġa. Mo guruġa tu ġovaġa-moġoniani tarimami nuġami ai eġauveini.

¹⁴ Tarikakama mabarami, ġomi tu Barau ġena ekalesia Keriso Iesu nuġanai Iudea ġesi boġo ilaila, korana Iuda tarimari na ġia ġevaġa-midigu midigurito ilailanai, ġomi maki ġemi doġoro tarimari na ġevaġa-midigu midigumini.

¹⁵ Iuda tarimari na Iesu Vereġauka ema peroveta tarimari ġevaġirito, ema ġai maki ġelaimato. Barau tu asi ġevaġa-iakuani, ema tarimarima mabarari ġekira-sirivaġi vinirini.

¹⁶ Ġai maki ġekira-ġoimani irau bese tarimari ġeri ai Vari Namona asi baġana kiraġia, korana maġuri vanaġivanaġi beġe ġabiani garina. Moġesi ġeri rakava vanaġivanaġi ġevaġa-baregorini. Senaġi Barau ġena baru maki iatari ai tu varau bevotu.

Paulo ġena ura baregona Tesalonika tarimari ma bene ġitari

¹⁷ Tarikakama mabarami, nega kotari roġo ġai ġomi sevimi na ġeinu-veġitamato, dia tuġamaġi ai, senaġi tauġani ai, asi ma ġaġitamini. Gema ura baregona ġoirami baġana ġitari.

18 Ġai ġaurato tu ma baġana iaġosi ġomi ġemi ai. Moġoni, au Paulo, vaġa-vira akirato, senaġi Satani na ġema dabara ekouato.

19 Baġana ġenoġoi veġata, korana ġomi tu ġai ġema tuġamaġikau, ġema verere e ġema kokore voina ġera Vereġauka Iesu ġoiranai ġia ma beiaġomani ġaronai.

20 Moġoni, ġai ġema veiavi e verere korana tu ġomi.

3

Paulo na Timoteo etuġuato Tesalonika ġana

1 Ġai ġema vevaġa-gwaġiġi ġekorito, benamo ġakirato, namona tu ġai tauma ruarua moġo Atena ai baġana tanu,

2 a ġai tarikakama Timoteo tu baġana tuġua ġomi ġemi ai. Ġia tu ġai ġesi Barau ġena vetuġunaġi ġaiiaġo-viniani, Keriso ġena Vari Namona ġaġobata-iaġiani. Ġia na bene vaġa-kokoremi ema ġemi tuġamaġi bene vaġa-gwaġiġiri ġemi veġabidadama nuġanai.

3 Be, ġomi ta na ġena veġabidadama asi bene raga-kwaneana mani midigumidigu ġoġoitaġorini nuġanai. Ġomi ribami, maniġeri tu bita ġoitaġorini veġata.

4 Ġai roġo ġomi ġesi tatanuto-ġoi nai, ġakiramito-ġoi, ġita tu beġe vaġa-midigu midigurani, benamo moġeri ġefoforito, be ġoribarito.

5 Moġa lorinai, ġegu vevaġa-gwaġiġi ekorito, benamo Timoteo atuġu-iaġosiato, ġia ġenana banama riba, ġemi veġabidadama tu kamasi ġotoreani. Korana irau dabara tari ai veribaġani tauna na beriba-ġanimini, benamo ġai ġema vekwaraġi asi taunai beiaġoni garina.

Timoteo ġena vevarifju

6 Toma Timoteo tu ġomi ġemina beġenoġoi, ġomi ġemi veġabidadama e veuravini variri namona bema kiraġiri. Bekirama, ġomi na ġai roġo ġotuġamaġi-taġomani, ema ġourani boġono ġitama, ġai na ġomi baġana ġitami ġatoni kavana.

7 Moġa lorinai, tarikakama, ġema midigumidigu ema dabara doko mabarari nuġari ai ġemi veġabidadama na ġevaġa-kokoremato.

8 Korana ġomi Vereġauka ġenai boġo ruġa-gigitarini neganai, ġai ġema maġuri toma tu moġoni beġe namoni.

9 Barau ġomi daimi ai kamasi baġa tanikiu-viniani, korana ġai ġema verere tu asikeikeina ġomi ġemi ai Barau ġoiranai.

10 Boġi-laġani ma nuġama mabarari ġesi ġaġauġauni, ġomi ġoirami ma baġana ġitari ema ġemi veġabidadamai ġorabuni dagarari na baġana vaġa-kavami ġana.

¹¹ Bere namo ġita Tamara Barau tauġena na ema ġera Vereġauka Iesu na ġema dabara beġene veia, ġomi ġemi ai baġana iaġosi.

¹² Ġera Vereġauka na maki ġomi veuravini na bene vaġa-vonuvonu-raġemi, karomi tata ema tarimarima mabarari boġono ura-viniri uranai, ġai na ġomi ġaura-vinimini kavana.

¹³ Barau na nuġami bene vaġa-kokoreri, benamo asi ġemi vei-rakava ta e ma veaġami ġesi Tamara Barau ġoiranai boġono ruġa, ġera Vereġauka Iesu ma beiaġomani ma ġena veaġa tarimarimari mabarari ġesi ġaronai. Amen.

4

Barau na eura-viniani maġurina

¹ Tarikakama mabarami, ġegu guruġa vaġa-magona tu maiġa. Barau vaġa-iakuna ġana aiġesi boġono tanu tu ġavaġa-ribamito. Moġoni, ġomi tu moġesi ġomaġurini. Iesu Vereġauka aranai ġanoġimini e ġalaunaġimini, ma boġono kokore-iaġiri ġana.

² Korana vevaġa-riba guruġari Iesu Vereġauka ġena maoro na ġavinimito tu ġomi ma ribami.

³ Barau ġena ura tu boġono veaġa, mata-boraġa e veġura-vanaġi veiġari ġerina boġono raka-veġita.

⁴ Ġomi tau tata maki ġaraġomi ġesi boġono tanu ma veaġami e ma vegubakaumi ġesi.

⁵ Dia mata-boraġa na bene ġori-kaumi noġa Barau asi ribari beseri kavana.

⁶ Ema mo veiġa rekenai tau ta na tarikakana asi bene ġofaġofa-iaġia ema ġena ura bene veia. Ġai na ma nuġama mabarari ġesi ġakira-guinemito: Moġesi eveini tarimana tu Vereġauka na ġena rakava voina beviniani.

⁷ Korana Barau na ekearato tu dia tana mata-boraġa e tana veġura-vanaġi, senaġi tana veaġa ġana.

⁸ Moġa lorinai, dei na mo vevaġa-riba ġekira-fitoġaiani tu dia tarimarima ġekira-fitoġarini, senaġi Iauka Veaġa evinimini Barauna ekira-fitoġaiani.

⁹ Au na tarikaka uraviniri guruġari tu toma asi batorevinimini, korana Barau na evaġa-ribamito, ġomi tata boġono veura-vevini.

¹⁰ Moġoni, ġomi na tu tarikaka mabarari Makedonia nuġanai ġoura-vinirini. Senaġi tarikakama, ġai na ma ġavaġa-naġimini, mani veiġa boġono vaġa-baregoa.

¹¹ Dagara baregona ġomi kamasi boġono tanu tu maiġesi: Asi boġono guru-raġe. Tauġemi ġemi ġauvei boġono vei, ema tauġemi ġimami na boġono ġauvei ġemi-ġami boġono doġari ġana, ġai na ġakiramito ilailanai.

¹² Monana vau asi ekalesia tarimari na beḡe gubakaumini, ema ta ḡenai asi boḡo tuḡamaḡikauni, korana dagara tai asi boḡo rabuni.

Iesu ḡena ḡenoḡoi ḡarona

¹³ Tarikakama mabarami, ḡai ḡaurani boḡono riba, ḡemaseto tarimari tu kamasi. Be, asi boḡono tuḡamaḡi-meto, asi ḡeri tuḡamaḡi-dadamaḡi tarimari kavana.

¹⁴ Ġita na tavaḡa-moḡoniani tu Iesu emaseto, murinai tu ma evariḡisi-ḡenoḡoito. Moḡesi nai ma tavaḡa-moḡoniani deikara Iesu ḡeḡabidadama-viniato-ḡoi nuḡanai ḡemaseto tarimari tu Barau na ma bevaḡa-variḡisi ḡeno-ḡoirini, Iesu ḡesi beḡabi-vegogorini.

¹⁵ Ġai na kara ḡavaḡa-ribamini dagarari tu Vereḡauka ḡena guruḡa: Vereḡauka beḡenoḡoini ḡaronai, ḡita deidei roḡo maḡuri tatanuni tarimara na ḡemase-guineto tarimari asi bita raga-kwanerini, asi bita guineni Vereḡauka ḡesi veḡoitaḡo.

¹⁶ Barau beguruḡani ma seḡukana ḡesi, aneru baregona maki bekeakeani, ema Barau ḡena dudu befururuani ḡaronai, Vereḡauka tauḡena guba na bemariḡoni. Benamo deikarari ḡemaseto, Keriso ḡevaḡa-moḡoniato-ḡoi nuḡanai ḡemaseto tarimari, beḡe variḡisi-guineni.

¹⁷ Moḡa murinai, ḡita roḡo tamaḡurini ema roḡo tatanuni tarimara Barau na ḡia ḡeri ai ma bevaḡa-raka-kaurani magube nuḡari ai Vereḡauka ḡesi bitana vedoḡari ḡana, guba e tanobara fakari ai. Benamo Vereḡauka ḡesi bita tanuvanaḡi vanaḡini.

¹⁸ Moḡa lorinai maiḡeri guruḡa ḡerina ḡomi tata boḡono vevaḡa-kokore-vevini.

5

Boḡono rovina-tore Vereḡauka ma beiaḡomani

¹ Tarikakama mabarami, ḡai na ḡomi asi ma baḡa torevinimini, aitoma mo nega e hora beḡe foforini.

² Korana ḡomi tauḡemi ma ribami ḡitakau, Vereḡauka ḡena iaḡoma ḡaronai tu lema tarimana, boḡi eiaḡomani kavana, beiaḡomani.

³ Tarimarima beḡe kirani, “Maino ema dagara mabarari namo moḡo.” Nuḡanai tu asikauna kerere baregona na beḡabirini, noḡa vavine ma banina diana eguruni kavana. Tarima ta asi beraga-maḡurini.

⁴ Senaḡi tarikakama, ḡomi tu dia mukuna nuḡanai ḡotanuni tarimami, be mo ḡaro na nuḡami tu asi bene vaḡa-farevaḡiri lema tarimana kavana.

⁵ Ĝomi mabarami tu mama e laĝani tarimami. Ĝita tu dia boĝi e mukuna ĝeri tarimarima.

⁶ Moĝa lorinai ĝita tu asi bitana gena, asi bitana tanukava, tarima tari ĝeveini kavana, senaĝi bitana tataĝa, bitana boĝeboĝe, ema ĝera tuĝamaĝi beĝene maoro.

⁷ Ĝegenani tarimari tu boĝi ai ĝegenani, ema ĝeniuniuni tarimari maki boĝi ai ĝeniuniuni.

⁸ Senaĝi ĝita tu laĝani ĝena tarimarima dainai, ĝera tuĝamaĝi beĝene maoro. Ĝita tu veĝabidadama e veuravini ĝesiri kobarai bitana toreri, ema vevaĝa-maĝuri vetuĝamaĝina debara kvaraĝaunai tana vaĝa-iaĝoa.

⁹ Korana Barau na eĝabi-viriĝirato tu dia ĝia ĝena baru na tana midigumidigu ĝana, senaĝi vevaĝa-maĝuri bitana ĝabia ĝera Vereĝauka Iesu Keriso ĝenana.

¹⁰ Ĝia ĝita urarai emaseto tu, ĝia ĝesi bitana tanuvanaĝi vanaĝi ĝana, enabe ĝita roĝo maĝuri o mase ĝia ma beiaĝomani ĝaronai.

¹¹ Moĝa lorinai ĝomi tata boĝono vevaĝa-kokore-vevini e boĝono vevaĝa-kava-vevini, maitoma ĝoveini kavana.

Vevaĝa-riba guruĝari tari

¹² Tarikakama mabarami, ĝanoĝimini, ĝomi fakami ai ĝeĝauvei-kokoreni, Vereĝauka aranai ĝenarimini e dabara korikori ai ĝevaĝa-ribamini tarimari boĝono gubakauri.

¹³ Ĝeri ĝauvei dainai boĝono gubakau-baregori ema boĝono ura-viniri. Ma mainomi ĝesi boĝono tanu.

¹⁴ Tarikakama mabarami, ĝavaĝa-naĝimini, ĝauvei asi ĝeveini tarimari boĝono sisiba-viniri, ĝegarini tarimari boĝono vaĝa-kokoreri. Moira tarimari boĝono vaĝa-kavari, tarimarima mabarari ĝeri ai boĝono vevaĝa-gwaĝiĝi.

¹⁵ Boĝono boĝeboĝe, tarima ta na rakava na rakava voina asi bene veia, senaĝi vanaĝivanagi ĝomi tata ĝemi ai ema tarimarima mabarari ĝeri ai maki veĝa namori moĝo boĝono veiri.

¹⁶ Ĝaro mabarari ai boĝono verere.

¹⁷ Ĝaro vanaĝivanagi boĝono ĝauĝau.

¹⁸ Barau boĝono tanikiu-vinia dagara mabarari ĝeri ai. Korana mani tu Barau ĝena ura ĝomi Keriso Iesu ĝesi ĝomaĝurini nuĝanai.

¹⁹ Iauka Veaĝa karavana asi boĝono vei-busea.

²⁰ Peroveta guruĝari asi boĝono kira-fitoĝari.

²¹ Dagara mabarari boĝono riba-ginikauri; namori moĝo boĝono ĝabi-raĝeri.

²² Rakava dagarari mabarari ĝerina boĝono raka-veĝita.

Vevaĝa-namo guruĝari

23 Maino Barauna na bene vaḡa-veaḡa ginikaumi. Iaukami, e ḡemi maḡuri, ema tauḡanimi mabarari ḡia na bene nariri, kerere ta na maki asi bene ḡabimi, bene iaḡo mo, ḡera Vereḡauka Iesu Keriso ḡena iaḡoma ḡaronai.

24 Ḡomi ekeamito Barauna ḡena guruḡa mabarari tu moḡoni, ḡia na beveirini.

25 Tarikakama mabarami, ḡai maki iatamai boḡono ḡuriḡuri.

26 Tarikaka mabarari vetarikaka verauna na boḡono vaḡa-namori.

27 Alaunaḡimini Vereḡauka aranai mai fefa boḡono iavi-foforia tarikaka mabarari ḡoirari ai.

28 Ḡera Vereḡauka Iesu Keriso ḡena varevare-bara ḡomi ḡemi ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE VAĜA-RUARUANA TESALONIKA EKALESIARI ĜERI

2 Tesalonika vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na mai fefa vaĝa-ruaruana tu mo fefa giniguinena etoreato ma ĝue imaima sebona (6) evanaĝiato murinai ma etoreato. Mo tu ĝia roĝo Korinto ai etanuto-ĝoi nuĝanai etoreato.

Mai fefa nuĝanai siri baregona tu karoa 2:3.

Paulo na mai ĝena fefa vaĝa-ruaruana etoreato mainai tu Tesalonika ekalesiari 1) ĝevaĝa-midigu midigurito-ĝoi nuĝanai evaĝa-gwadarito; 2) Iesu ĝena ĝenoĝoi-iaĝoma vaĝa-ruaruana guruĝari kotari ma ekira-vararito; 3) evaĝa-naĝirito, ĝeri veĝabidadamai beĝene ruĝa-gwaĝiĝi bene iaĝo mo, Iesu Vereĝauka bene ĝenoĝoi, ema elaunaĝirito maki, asi beĝene ĝubulefi.

Paulo na ĝena fefa vaĝa-ruaruana tu maiĝesi eboioĝaiato:

1. Nuĝari evaĝa-gwaĝiĝirito, ekirarito, Keriso tu ma beiaĝomani - karoa 1
2. Loriri beĝene vetore korana Keriso ĝofaĝofana tu beiaĝoma-guineni roĝo - karoa 2
3. Ekalesia aiĝesina beĝene tanu maĝurina - karoa 3

¹ Ĝai tauma toitoi, Paulo, Silas, e Timoteo na Tamara Barau ema Vereĝauka Iesu Keriso ĝena ekalesia Tesalonika nuĝanai ĝatore-vinimini.

² Barau ĝita Tamara ema Vereĝauka Iesu Keriso ĝerina varevare-bara e maino ĝemi ai bene tanu.

Keriso ma beiaĝomani ĝaronai, Barau na tarimarima ĝeri rakava vouri bevinirini

³ Tarikakama mabarami, ĝai na tu Barau baĝana tanikiu-vinia ĝaro mabarari ai ĝomi daimi ai. Moĝesi baĝa veini tu maoro, korana ĝemi veĝabidadama ebarego-rakavani, ema ĝemi veuravini karomi mabarari ĝeri ai maki ebaregoni.

⁴ Moĝa lorinai ĝomi ĝavaĝa-raĝemini Barau ĝena ekalesia nuĝari ai. Ĝavaĝa-raĝemini korana ĝomi tu enabe ĝelaimini e ĝevaĝa-midigu midigumini, senaĝi ĝemi veĝabidadama ĝoĝabi-gigitariani.

⁵ Mo veĝa mabarari na Barau ĝena vevaĝa-maoro vetoĝana namona ĝevaĝa-moĝoniani, moĝa anina ĝomi tu ilaila ĝia ĝena Basileia boĝo ĝabiani, korana mo Basileia dainai ĝomidigu-midiguni.

⁶ Barau tu maoro veigari moĝo beveini: Ĝomi dei na ĝevaĝa-midigu midigumini tarimari ĝia na ma bevaĝa-midigu midigurini.

⁷ Ema ĝemi midigumidigu ĝerina bevaĝa-iaĝaraĝimini ema ĝai maki. Moĝesi beveirani Iesu Vereĝauka ma ĝena aneru ma seĝuka baregori ĝesi guba na beĝe mariĝoni ĝaronai.

⁸ Ma karava moremorena ĝesi beiaĝomani; Barau asi ĝekorana-iaĝiani tarimari ema ĝera Vereĝauka Iesu ĝena Vari Namona asi ĝeĝabi-raĝeani tarimari ĝeri rakava voiri bema vinirini.

⁹ Ĝeri rakava voiri tu maiĝa: Ĝia tu Vereĝauka ĝenana e ĝena mama seĝukana ĝenana ma fakari beĝe tanuni, midigu vanaĝivanaĝi beĝe ĝabini.

¹⁰ Mo tu beĝorani Keriso ma beiaĝomani ĝaronai, ĝena tarimarima mabarari na beĝene vaĝa-raĝea, ema ĝevaĝa-moĝoniani tarimari na beĝene vaĝa-namoa ĝana. Ĝomi maki ĝia ĝesi, korana ĝaĝobata-vinimito, ĝoĝabi-raĝeato nai.

¹¹ Moĝa lorinai vanaĝivanaĝi ĝomi iatami ai ĝaĝurigurini. Ĝera Barau ĝanoĝiani, ĝemi maĝuri bene vaĝa-namori, korana ĝia na ekeamito tu boĝono maĝuri ĝana. Ĝia seĝukana na ĝemi ura namori mabarari ai bene vaĝa-ĝaunami, ema ĝemi veĝabidadama dainai ĝoveirini ĝauveiri e veigari bene vaĝa-ĝuĝururi.

¹² Monana, Iesu Vereĝauka arana beĝene vaĝa-raĝea ĝomi daimi ai, ema ĝomi beĝene vaĝa-raĝemi ĝia bakunai. Ĝita ĝera Barau e Vereĝauka Iesu Keriso na ĝeri varevare-bara ĝerina moĝeri dagara mabarari beĝene vaĝa-ĝorari.

2

Taravatu ekira-fitoĝaiani tarimana

¹ Tarikakama mabarami, ĝai na ĝanoĝimini, ĝera Vereĝauka Iesu Keriso ĝena iaĝoma rekenai ema ĝera veĝoitaĝo e raka-vegogo ĝia ĝesi:

² Nuĝami asi beĝene veĝonu-ĝarimoĝi, o beĝe kirani Vereĝauka ĝena ĝenoĝoi ĝarona tu bevotu beĝe toni neganai, nuĝami asi beĝene meto. Mo guruĝa asi boĝono vaĝa-moĝonia, enabe beĝe kirani, mo tu peroveta guruĝana, o ĝobatai ĝekiraĝiato guruĝana, o ĝai na fefa nuĝanai ĝatoreato guruĝana.

³ Tarima ta na veĝa irauri ai asi bene ĝofami. Korana Vereĝauka ĝena ĝaro tu asi roĝo beraĝasini, beiaĝoni mo, tarimarima ĝutuma ĝeri veĝabidadama beĝe raga-kwanerini, ema taravatu ekira-fitoĝaiani tarimana befoforini. Ĝia tu Barau na karava gabunai bea toreani.

4 Tarimarima ġetoma-rakarigħo vinirini e ġeguba-kaurini dagara veaġari mabarari mo tarima na bekira-fitoġarini, ema ġia tauġena bevetore-varaġeni. Ġia beiaġoni Barau ġena Rubu Veaġa nuġanai betanu-tarini, benamo bekirani, “Au tu Barau,” betoni.

5 Au ġomi ġesi roġo tatanuto-ġoi nai, moġeri mabarari akira-varamito. Ġomi na asi ġotuġamaġi-taġorini?

6 Taravatu ekira-fitoġaiani tarimana tu toma bere fofori, senaġi dagara ta na elau-ġauani, ġomi tu ma ribami kara. Ġarona korikorinai vau mo taravatu ekira-fitoġaiani tarimana befoforini.

7 Taravatu ekira-fitoġaiani tarimana ġena veiġa vekure-toġari initoma kota ġefoforini, senaġi kara beġe ġorani dagarari tu asi roġo beġe ġorani, beiaġoni mo, eruġa-ġaurini tarimana na dabara bekeoani.

8 Monai vau taravatu ekira-fitoġaiani tarimana befoforini, senaġi Iesu Vereġauka ma beiaġomani ġaronai, muruna seġukana na bevaġiani, ema ekimore-kimoreni mamana ġesi beiaġomani, benamo bevaġa-rakavaiani.

9 Taravatu ekira-fitoġaiani tarimana tu Satani ġena seġukai beiaġomani, ġofaġofa veiġa boruri e nuġa-farevaġi veiġari mabarari beveirini.

10 Ema ġena veiġa ġeġevari na mase dabaranai ġerakani tarimari beġofarini. Ġia tu beġe rekwa-rekwani, korana beġene maġuri ġana guruġa moġonina tu asi ġeġabi-raġeato e asi ġeura-viniato.

11 Moġa lorinai Barau na tuġamaġi veġonuri ġia nuġari ai bevaġa-raka-toġarini, ġofaġofa beġene vaġa-moġoniri ġana.

12 Moġa tauna tu, deikara na guruġa moġonina asi ġeġabi-raġeato, senaġi rakava ġeiaku-viniato tarimari mabarari tu, Barau na ġeri rakava voiri bevinirini.

Maġuri boġono ġabia ġana Barau na eġabi-viriġimito

13 Tarikakama mabarami, ġai na tu Barau baġana tanikiu-vinia ġaro mabarari ai, moġesi baġa veini tu maoro, korana ġia na eura-vinimini, ema tovtovonai eviriġimito bene vaġa-maġurimi ġana. Mo maġuri boġo doġariani, korana Iauka Veaġa ġena seġuka na evaġa-maġurimini, Barau ġena tarima veaġami ai evaġa-iaġomini, ema Vereġauka ġena guruġa moġonina ġovaġa-moġoniani.

14 Barau na ekeamito Vari Namona ġaġobata-vinimito ġenana. Ġomi ekeamito ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena mareva baregona boġono ġabia ġana.

15 Moġa lorinai, tarikakama, boġono ruġa-gigitari, ġaġobata-vinimito ema fefai ġatore-vinimito vevaġa-riba guruġari mabarari boġono korana-iaġiri.

16 Ĝera Vereĝauka Iesu Keriso tauĝena ema Barau ĝita Tamara na ĝeura-vinirani. Ema ĝena varevare-bara ĝenana ĝita tata nuĝara evaĝa-kokorerini ema evaĝa-kavarani ĝera vetuĝamaĝikau ĝia ĝenai tatoreani nuĝanai, toma bene iaĝo vanaĝivanaĝi.

17 Ĝia ĝanoĝiani, nuĝami bene vaĝa-kokoreri, ema bene vaĝa-kavami guruĝa e veĝa namori boĝono veiri ĝana.

3

Ĝema boĝono ĝuriĝuri

1 Tarikakama mabarami, ĝema guruĝa magonai tu, ĝema boĝono ĝauĝau, benamo Vereĝauka ĝena guruĝa bene raga-rovorovo, ema gabu mabarari ai tarimarima na beĝene ĝabiraĝea ma vaĝa-namona ĝesi Barau ĝenai, ĝomi ĝemi ai eĝorato kavana.

2 Barau boĝono noĝia maki, ĝia na rakava kwaikwai tarimari ĝerina bene vaĝa-maĝurima. Korana dia tarimarima mabarari na Vereĝauka ĝena guruĝa ĝevaĝa-moĝoniani.

3 Senaĝi Vereĝauka tu ma ĝena vetuĝamaĝikau ĝomi ĝemi ai. Ĝia na bevaĝa-kokoremimi, ema Satani ĝenana bevaĝa-maĝurimimi.

4 Ĝai ĝema veĝabidadama ĝomi ĝemi ai tu Barau na evinimato, e ĝaribani, ĝakiramito veĝari ĝoveirini ema roĝo boĝo vei-vesiriĝurini.

5 Vereĝauka na ĝemi tuĝamaĝi e ura mabarari bene ĝorikaŭri, be Barau ĝena veuravini ema Iesu Keriso na evinimimi vevaĝa-gwaĝiĝina boĝono riba-ĝitakaŭri.

Ĝauvei tu dagara baregona

6 Tarikakama mabarami, Vereĝauka Iesu Keriso aranai ĝakiramimi, ekalesia tarimari ĝubulefiri, ĝavaĝa-ribarito guruĝari asi ĝekorana-iaĝirini tarimari, ĝerina boĝono raka-veĝita.

7 Ĝomi ribami ginikau, ĝomi tu ĝai ĝaveito kavana boĝono vei. Ĝai tu asi ĝavei-ĝubulefito ĝomi ĝesi tatanuto-ĝoi nai.

8 Tarima ta ĝena-ĝana asi ĝaĝabi-raĝe kavarito-ĝoi, senaĝi ĝavoirito-ĝoi. Ĝai tu boĝi-laĝani ĝaĝauveito-ĝoi, ĝavekwaĝito-ĝoi, korana ĝomi ta baĝa vaĝa-doĝe-ganimimi garina.

9 Ĝai ma ĝema maoro, ĝomi ĝemi ai ĝema-ĝama baĝa kiraĝini. Senaĝi ĝema ura tu vevaĝa-ĝita namonai baĝana iaĝo, ema ĝai boĝono tovtovoma uranai moĝesi ĝaveito-ĝoi.

10 Ĝai ĝomi ĝesi tatanuto-ĝoi nai, vevaĝa-riba guruĝana ta ĝavinimimo tu maĝesi: “Bema tarima ta ĝauvei asi eŭrani nai, ĝaniĝani ta maki asi boĝono vinia.”

11 Moġesi ġakirani, korana ġaseġaġini tarima tari ġomi fakami ai tu ġubulefi ġetanuni, ġauvei asi ġeveini, senaġi tarima tari ġeri ġauvei ai ġevəkoukou-ġauni.

12 Vereġauka Iesu Keriso aranai ġavaġa-guruġa ġwaġiġirini e ġasisiba-vinirini, beġene tanu-ġitakau, asi beġene raka-taġuitaġui, senaġi tauġeri beġene ġauvei, ġeri-ġari beġene doġari ġana.

13 Senaġi ġomi, tarikakama, akiramini, asi boġono ġau, veiġa namori veiveiri ai.

14 Bema tarima ta na mai fefai ġatore-iaġosirini guruġari asi eurani bene seġaġiri nai, nuġami ai bene tanu, ġia ġesi asi boġono vekako, be bene maiakaia.

15 Ġami vetari tarimanai asi boġono vaġa-iaġoa, senaġi tarikakami ġoveirini ilailanai boġono vaġa-ribaia.

Vevaġa-namo guruġari

16 Vereġauka, ġita ġera maino korana, ġia na ġaro vanaġivanaġi ġena maino bene vinimi ġemi maġuri tata nuġari ai. Vereġauka ġomi mabarami ġesi bene tanu.

17 Mai vevaġa-namo guruġana au, Paulo, tauġegu na atore-ani. Ġegu fefa dokori ai vevaġa-namo guruġari maiġesi kavana ġimaġu na atorerini. Mo tu au ġegu fefa vaġa-moġoniri vetoġana.

18 Ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena varevare-bara ġomi mabarami ġemi ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE GINIGUINENA TIMOTEO ĜENA

1 Timoteo vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na mai fefa maiĝa tu dia ekalesia doĝorona ta ĝena etoreato, mai tu tarima sebona arana Timoteo moĝo ĝena etoreato. Timoteo tu betaĝu Paulo ĝena evanelia ĝauveina nuĝanai emaĝuri-ĝenoĝoito (Apostolo 14; 1 Timoteo 1:2).

Paulo na mai fefa Timoteo ĝena tu laĝani 61 ma 65 fakari ai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefa nuĝanai siri baregori tu karoa 3:15; 4:12; 6:11-12.

Paulo na mai fefa etoreato tu, 1) Timoteo evaĝa-guruĝa toreĝaŭato, vevaĝa-riba tarimari ĝofaĝofari na beĝe ĝofaiani garina; 2) ekalesia doĝorona ĝorikauri tarimari ema diakono tu aiĝesina tarimari bene ĝabiri; 3) vevaĝa-riba moĝoniri bene vevaĝa-riba-iaĝi; 4) Timoteo elaunaĝiato, Vari Namona eribaiato moĝa ĝobina bene torea ema bene ĝobata-iaĝia.

Ĝena toretore tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Vevaĝa-riba guruĝari moĝoniri bene ĝabi-gigitariri - karoa 1
2. Ĝauĝau e toma-rakariĝo guruĝari - karoa 2
3. Veĝitaĝau tarimari baregori ema diakono tu kamasiri beĝene ruĝa - karoa 3
4. Vevaĝa-riba tarimari ĝofaĝofari - karoa 4
5. Vetuĝunaĝi-iaĝovini tarimana e ekalesia doĝorona aiĝesi beĝene tanu - karoa 5-6

¹ Au Paulo, Keriso Iesu ĝena apostolo tarimagu, ĝeguna mai fefa eiaĝosini. Mai apostolo ĝauveina aveiani tu ĝita ĝera vaĝa-maĝuri Barauna ema Keriso Iesu ĝeri guruĝa lorinai. Ĝita tu Keriso Iesu ĝenai moĝo tavetuĝamaĝikauni.

² Timoteo, ĝoi atore-vinimuni, natugu korikori veĝabidadama nuĝanai. Barau ĝita Tamara ema Keriso Iesu ĝita ĝera Vereĝauka ĝerina varevare-bara, vevetuĝaĝwa, e maino ĝemu ai bene tanu.

Vevaĝa-riba ĝofaĝofa tarimari loriri bono toreri

³ Makedonia ĝana naiaĝo atato nai, ĝoi avaĝa-guruĝamuto, akirato, Efeso ai bono tanu. Korana tarima tari monai tu guruĝa ĝofaĝofari ĝevevaĝa-riba iaĝirini. Ĝoi na moĝeri tarima bonoa kirari, beĝene doko.

⁴ Bono kirari, sinasina e tuburi ĝatari arari tu asi beĝene vetauri, korana moĝeri na tu veĝareveĝare moĝo beĝe vaĝa-ĝorarinai. Ema moĝeri maki ĝia ĝeri veĝabidadama asi beĝe

vaḡa-kavarini, ema Barau na ḡita ḡerai kara neveia etoni dagarana asi beḡe ribaiani.

⁵ Au ḡegu mai guruḡa tauna korikori tu ḡegu ura veuravini bene fofori. Mo veuravini tu nuḡa namo vedaureana, tuḡamaḡi iobukaiobukana, ema veḡabidadama moḡonina ḡerina eiaḡomani.

⁶ Tarima tari tu moḡeri na ḡeraka-veḡitato, benamo guruḡa babori, asi tauri guruḡari ḡekiraḡirini.

⁷ Ġia ḡeurani tu Barau ḡena taravatu vevaḡa-riba-iaḡiri tarimari ai beḡene iaḡo, senaḡina ḡia tauḡeri ḡeri guruḡa tu asi ḡetuḡamaḡi-fakarini, ḡeguruḡa-iaḡirini dagarari tauri korikori maki vekuretoḡa rakava, asi ribari.

⁸ Ġita ribara, taravatu tu namo bema tarima na beḡauvei-iaḡi ginikauani nai.

⁹ Maḡa maki ma ribara: Taravatu ḡeveirito tu dia vei-iobukaiobuka tarimari ḡeri, senaḡi taravatu asi ḡekorana-iaḡirini tarimari ḡeri, ema kira-sirivaḡi tarimari ḡeri, Barau garina asi ḡegarini e vei-rakava tarimari ḡeri, asi veaḡa tarimari ema Barau asi ḡegubakauani tarimari, sinari e tamari ḡevaḡirini ema vaḡivaḡi tarimari.

¹⁰ Mata-boraḡa e veḡuravanaḡi tarimari, tau o vavine karori ḡesi ḡekimani tarimari, tarimarima ḡelearini benamo ma ḡevoivoi-iaḡirini tarimari, ḡofaḡofa tarimari Kota nuḡanai ḡofaḡofa guruḡari ḡekiraḡini. Ema veḡa rakavari ḡutuma ḡeveini vevaḡa-riba guruḡari moḡoniri ḡesi asi ilaila. Taravatu tu moḡeri tarimarima ḡeri ḡeveirito.

¹¹ Mo vevaḡa-riba guruḡari moḡoniri tu Vari Namona nuḡanai, Barau na au eviniguto bana kiraḡi-foforiri ḡana. Mo Vari Namona tu mareva namo Barauna ḡena mama e seḡuka varina.

Paulo na Keriso etanikiu-viniato

¹² Ġera Vereḡauka Keriso Iesu na kokore eviniguto, ema etuḡamaḡiguto ma ḡegu vetuḡamaḡikau ḡena vetuḡunaḡi ba-iaḡo-vinini. Moḡesina naima etoreguto, ḡena vetuḡunaḡi bana iaḡo-vinia ḡana. Moḡa lorinai atanikiu-viniani.

¹³ Moḡoni, guinenai au na Keriso tu aguruḡa-rakava viniato-ḡoi, alai-veḡitaiato-ḡoi ema avei-veḡareveḡare rakavaiato-ḡoi. Senaḡi Barau na evetuḡa-ḡwaguto, korana mo negai kara aveiato-ḡoi tu au asi ribagu, ema Keriso asi avaḡa-moḡoniato-ḡoi.

¹⁴ Ġera Vereḡauka ḡena varevare-bara barego lelevaḡi au iatagu ai ebubu-kauato, veḡabidadama e veuravini ḡesi. Mo veḡabidadama e veuravini tu Keriso Iesu ḡesi bita sebonani vau bita ḡabirini dagarari.

¹⁵ Mai guruḡa tu moḡoni, ema tarimarima mabarari na beḡene ḡabi-raḡea e beḡene vaḡa-moḡonia tu namo: Keriso Iesu tanobara ḡana eiaḡomato tu vei-rakava tarimari vaḡa-maḡuriri ḡana. Vei-rakava tarimari mabarari fakari ai rakava kwaikwai tarimana tu au.

¹⁶ Senaḡi Barau ḡena vevetuḡaḡwa au, rakava kwaikwai tarimagu, ḡegu ai etoreato, korana Keriso Iesu ḡena vevaḡa-gwaḡiḡi bene vaḡa-foforia ḡana. Vevaḡa-ḡita namonai bene vaḡa-iaḡogu, tarimarima na beḡene vaḡa-moḡonia vau, ḡia ḡenai beḡene veḡabidadama, maḡuri vanaḡivanaḡi beḡene ḡabia ḡana.

¹⁷ Barau tu tanu-vanaḡivanaḡi Verena, ḡia mase asi ribana, asi ḡitaḡitana, ḡia ḡereḡana kwariḡutu moḡo Barau. Ḳia moḡo bitana gubakaua, bitana vaḡa-raḡea toma bene iaḡo mo vanaḡivanaḡi. Amen.

Timoteo na vetari namona bene vetari-iaḡia

¹⁸ Timoteo, natugu o, au mai vaḡa-naḡi ḡoi avinimuni, peroveta tarimari na ḡeperoveta-iaḡimuto ilailanai, moḡeri bono tuḡamaḡi-taḡori. Mo peroveta guruḡari bono korana-iaḡiri, be Barau ḡena vetari nuḡanai vevaḡi namona bono veja.

¹⁹ Ḳemu veḡabidadama bono ḡabi-gigitaria, ema nuḡamu iauna namo bene tanu. Tarima tari na nuḡari garori asi ḡeseḡaḡi-vinirito, benamo ḡeri veḡabidadama tu noḡa bouti fore ai ḡevaḡa-daḡi-kauani, benamo eḡwa-kirakiraiani kavana.

²⁰ Moḡesi ḡeveito tarimari ta tu Himenaio ma ta tu Alesanda. Ḳia tauri ruarua tu Satani ḡimana nuḡanai atorerito. Korana ḡia beḡene riba, be Barau asi ma beḡene vei-veḡare veḡarea ḡana.

2

Rubu toma-rakariḡo dabarana korikori

¹ Au ḡegu sisiba giniguinena tu maiḡa: Tarimarima mabarari urari ai Barau boḡono noḡi-vinia, boḡono ḡauḡau, tarimarima urari ai Barau e tarima vekaravari ai boḡono ruḡa, Barau boḡono noḡia ema boḡono tanikiu-vinia.

² Kini e gavamani mabarari ḡeri maki boḡono ḡuriḡuri, be bitana tanu-ginikau ma mainora ḡesi, ema Barau bitana korana-iaḡia ma moḡonira ḡesi.

³ Moḡesi tu namo, ema Barau ḡera vevaḡa-maḡuri tarimana bita vaḡa-verereani.

⁴ Barau eurani tarimarima mabarari beḡene maḡuri ema guruḡa moḡonina beḡene ribaia.

⁵ Korana Barau tu sebona kwariġutu moġo; ema Barau e tarimarima vefakari ai eruġani tarimana maki sebona moġo, Keriso Iesu.

⁶ Ġia tauġena ġena maġuri evinito, tarimarima mabarari bene voi-ġenoġoiri ġana. Barau ġena vevaġa-moġoni na tu mo ġaro eġabi-viriġiato, monai vau ema foforito.

⁷ Moġesina nai au etoreguto, apostolo e ġobata tarimagu. Mai tu moġoni, asi aġofamini. Au etoreguto tu, irau bese tarimari ġeri ai veġabidadama korikorina bana vevaġa-riba-iaġiri.

⁸ Au aurani gabu mabarari ai tau tu ġimari veaġari beġene ġabi-vaisiri ġauġau nuġanai. Senaġi ġauġau ai ġimari veaġari beġe ġabi-vaisirini nai tu, nuġari tu asi baruri ema asi daradarari ġesi.

⁹ Au aurani vavine maki beġene vedabuġa-ginikau, ma vegubakauri ġesi dabuġa beġene riġo. Ġuri asi beġene fego-irauirauri, ema golo o aġeva ma marevari irauirau na asi beġene vera, ema voiri baregori dabuġari na maki asi beġene vedabuġa.

¹⁰ Senaġi veiġa namori ema roroġotori mabarari veravera noġa beġene veiri. Korana Barau ġegubakauani vavineri ġeri veiġa korikori tu moġesina.

¹¹ Vavine na Barau ġena guruġa beġene seġaġi-viniri ma nuġa ġave-mukori ġesi, asi beġene guru-raġe.

¹² Au asi aurani vavine vevaġa-riba ġauveina beġene vei, ema veġorikau maġurinai ġia na tau asi beġene guine-iaġiri, ema asi beġene guru-raġe.

¹³ Korana Barau na Adamu evei-guineato, murinai vauro Eva ma eveiato.

¹⁴ Ema Satani na tu dia Adamu eġofaiato, senaġi Eva eġofaiato, benamo evei-rakavato.

¹⁵ Senaġina vavine tu mero beġene ġabi. Korana monana vavine vevaġa-maġuri beġe ġabiani. Mo tu bema ġeri veġabidadama e veuravini beġe ġabi-taririni ema beġe veaġani e beġe tanu-ginikauni.

3

Veġorikau tarimari rubu nuġanai

¹ Mai guruġa tu moġoni: Bema tarima ta eura-rakavani, ekalesia ġorikauna dagina bene ġabia etoni, ġia tu ġauvei namo vedaureana eura-viniani.

² Ekalesia ġorikauna tarimana tu maiġesi bene tanu: Ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana, rakava ta ġenai asi boġoitaġoani. Ġia tu ġaraġona vavine sebona moġo, vevaġa-gwaġiġi tarimana, ġena tuġamaġi e veiġa maki roroġoto.

Tarima boruri eḡabi-raḡerini ḡena numai ema vevaḡa-riba ḡauveiri ma ribana tarimana.

³ Asi niuniu rakava-rakava tarimana ema asi eniara-niarani tarimana, senaḡi manau ema maino tarimana; moni asi emata-ḡaniḡanini tarimana.

⁴ Ḡena numa tarimari eḡitaḡau-ginikaurini tarimana ema natuna keikeiri na garona ḡeseḡaḡi-viniani ma vegubakauri ḡesi tarimana.

⁵ Korana bema tarima ta na ḡena numa tarimari korikori asi beḡitaḡau-ginikaurini nai tu, kamara dabarai Barau ḡena ekalesia doḡorona beḡita-ḡauani?

⁶ Ekalesia variḡuna na veḡorikau dagina asi bene ḡabia, korana beveiavini ḡesi. Korana bevekokorokuni nai, Barau na vevaḡa-maoro bevei-viniani Diabolo evei-viniato kavana.

⁷ Ḡia tu asi ekalesia na maki ḡegubakauani tarimana, ma tari na guruḡa rakavari asi beḡe kiraḡini ḡenai, ma Diabolo ḡena rigirigi ai maki asi bea toḡani.

Diakono tarimari

⁸ Diakono maki moḡesi, tarimarima na ḡeri veiḡa namori lorinai ḡegubakaurini tarimari, ema dia dagara ta kiraḡi-iaḡinai tu tarima ta ḡenai tu guruḡa ta ḡea kiraḡiani, ma ta ḡenai tu guruḡa boruna ta ma ḡea kiraḡiani tarimari. Wain asi ḡeniu-ḡutumaiani, ema moni e farefare asi ḡemata-ḡaniḡani-iaḡirini, ema veiḡa ḡofaḡofari ḡerina moni o farefare asi ḡeḡabini tarimari.

⁹ Ḡia na guruḡa moḡoniri korikori vekuretoḡari Barau na ḡita taveḡabidadamani tarimara ḡerai ema vaḡa-foforirito, moḡeri ḡeḡabi-gigitaririni nuḡari ma iobukaiobukari ḡesi.

¹⁰ Ḡia tu boḡono tovonāḡi-guineri. Bema ḡeri ai vetoukau ta asi boḡo ḡoitaḡoani nai, diakono dagina beḡene ḡabi.

¹¹ Ḡaraḡori vavineri maki tarimarima na ḡegubakaurini vavineri, asi ḡeverori-toreni, ma vevaḡa-gwaḡiḡi ribari e ma ḡeri vetuḡamaḡikau dagara mabarari ḡeri ai.

¹² Diakono tu ḡaraḡona vavine sebona moḡo, natuna ema ḡena numa tarimari ḡitaḡauri ma ribana.

¹³ Korana diakono ḡauveina ḡevei-ginikauani tarimari tu tarimarima na beḡe gubakaurini, ema ḡia tauḡeri maki nuḡari ma kokoreri ḡesi Keriso Iesu ḡenai ḡeri veḡabidadama beḡe vaḡa-ruḡarini.

Guruḡa vekuretoḡa mabarana

¹⁴ Oba, au ḡegu tuḡamaḡi tu bana raga-iaḡosi, be banasi ḡitamu, senaḡina mai guruḡa tu atore-vinimuni.

¹⁵ Bema bakwaiboni nai, mai guruḡa na bene vaḡa-ribamu, tarimarima Barau ḡena bese nuḡanai tu kamasi beḡene tanu.

Barau ġena bese tarimari tu maġuri Barauna ġena ekalesia, ema ġia tu guruġa moġonina duġuna baregona ema korana.

¹⁶ Moġoni, Barau korana-iaġina tu vekuretoġa ema dobumasemase, Barau na evaġa-foforiato tu maiġa:

Ġia tu efoforito tarima tauġaninai,
Iauka Veaġa na iobukaiobukana ekiraġiato,
aneru na ġeġitaiato.

Tanobara mabarari fakari ai ġeġobata-iaġiani,
tanobarai tarimarima na ġevaġa-moġoniani,
ġena mareva baregonai Barau na eġabi-varaġeato.

4

Vevaġa-riba ġofaġofa tarimari

¹ Iauka Veaġa na ekiraġi-foforiani, tarima tari ġoirara ġarori ai Keriso ġabidadama-vinina beġe raga-kwaneani, benamo ġofaġofa iaukari beġe seġaġi-vinirini, ema iauka rakavari ġeri vevaġa-riba beġe ġabi-raġerini.

² Mo vevaġa-riba tu guruġa ġofaġofa tarimari na beġe kiraġirini. Ġia ġeri tuġamaġi iobukaiobuka dabarana tu emaseto, noġa moġo auri seġuka lelevaġi na ġegabu-maserito kavana.

³ Mo tarima na tarimarima ġekira-ġoirini asi beġene veġaraġo, ema ġaniġani tari beġe kiraġirini tu asi beġene ġani. A mo ġaniġani tu Barau na eveirito dagarari. Keriso ġevaġa-moġoniani e guruġa moġonina ġeribaiato tarimari na beġene ġaniri vaġa-namo ġauġauna murinai.

⁴ Korana tu dagara mabarari Barau na eveirito tu namo moġo. Ma ġaniġani ta tu asi bitana ruġaia, bema Barau tatanikiu-viniani vau taġabi-raġerini nai.

⁵ Korana mo tu Barau ġena guruġa na ema ġuriġuri na ġevaġa-veaġarini Barau ġoiranai.

Keriso ġena vetuġunaġi tarimana namona

⁶ Bema ġoi na moġeri guruġa tarikakara bovaġa-ribarini nai, ġoi tu Keriso Iesu ġena vetuġunaġi tarimamu namomu ta. Ema Iesu ġabidadama-vinina guruġari moġoniri ema vevaġa-riba guruġari namori okorana-iaġirini, maniġeri tu iauka ġaniġaniri, ġoi ġeġubu-iaġimuni.

⁷ Sinasina babori ġerina tu bono veġita ema bono raga-kwaneri. Barau korana-iaġi-korikorinai bono kokore.

⁸ Tauġanina vaġa-kokorena veiġari ġeri namo tu misina moġo, senaġi Barau korana-iaġina ġena namo tu barego lelevaġi dabara mabarari ai tu-na. Korana monana tu namo bita doġariani mai maġuri nuġanai ema ġoira maġurinai.

⁹ Mo tu guruġa moġonina, be bitana ġabiraġe-ginikaua.

10 Moġa uranai tavekwaraġini ema tamidigu-midiguni, korana tu maġuri Barauna ġenai ġera tuġamaġikau tatorekauani. Ġia tu tarimarima mabarari ġeri vevaġa-maġuri Barauna, ma ġia tu ġevaġa-moġoniani tarimari ġeri vevaġa-maġuri Barauna korikorina.

11 Mai guruġa maiġeri bono velaunaġi-iaġiri e bono vevaġa-riba-iaġiri.

12 Ta na ġoi asi bene ġita-fitoġamu, korana ġoi tu maraġa variġu moġo, senaġi vevaġa-ġita-iaġi tarimamu namomu ai bono iaġo ġemu guruġai, veiġai, veuravini ai, veġabidadamai, ema maġuri namo vedaureanai.

13 Buka Veaġa bono iavi-foforia tarimarima ġeri ai, bono ġobata-iaġia, bono vevaġa-riba-iaġia, bene iaġo mo, au bana iaġosi.

14 Barau na evinimuto varevarena ġauvei-iaġinai asi bono moira. Mo varevare o seġuka tu peroveta guruġari ġerina oġabiato dagarana, ekalesia ġorikauna tarimari ġimari ġoi debamu ai ġetore-kaurito ġaronai.

15 Moġeri dagara bono ġauvei-iaġi ġitakauri. Mai ġauvei bono kokore-iaġia nuġamu e tauġanimu mabarari ġesi, be ġemu kokore tarimarima mabarari na beġene ġitaia.

16 Ġemu maġuri ġobina bono torea, ema ġemu vevaġa-riba guruġari loriri bono toreri. Mai veiġa maiġeri bono vei-vanaġi vanaġiri. Korana bema moġesi boveini nai, tauġemu bovevaġa-maġurini ema ġeseġaġi-vinimuni tarimari maki bovaġa-maġuririni.

5

Ġauvei veġabidadama tarimari rekeri ai

1 Tarima baregona ta asi bono kira-feia; senaġi bono vaġa-guruġa ġaveġavea tamamu kavana. Maraġa variġu tu bono vaġa-guruġari tarikakamu kavana.

2 Vavine baregori sinamu kavana bono veiri, ema vavine variġu tobamu kavana bono veiri, ma nuġa namo vedaureana ġesi.

3 Vabu ġereġari kwariġutu moġo nai tu bono gubakauri.

4 Senaġina vabu ta bema ġia tu ma natuna, o ma tubuna nai tu, ġia guine tu Barau korana-iaġina veiġana ġeri bese nuġanai roġo beġene riba-iaġia e beġene vaġa-foforia. Mo tu ġeri bese ġobiri beġene toreri ema vaġa-kavari. Moġesina veiġari ai tu tamari e sinari ma tuburi ġaukari ġeri vekwaraġi ġevaġa-voi ġenoġoirini. Ma maiġesi veiġari na tu Barau ġevaġa-iakuani.

⁵ A vabu, ġereġana moġo asi tau ġitaġauna, ġena tuġamaġikau tu Barau ġenai moġo betoreani. Boġi-laġani beġauġauni, Barau benoġiani bene vaġa-kavaia ġana.

⁶ Senaġi tauġanina vaġa-vererena moġo veġana eveiani vabuna tu varau emaseto, enabe roġo maġuri etanuni.

⁷ Mai guruġa tu vabu mabarari bono viniri, be ta ġenai rakava ta asi beġene doġaria.

⁸ Senaġi bema tarima ta na garagarana, o sikira ġena numa tarimari korikori, ġeri-ġari asi eġwaġwa-raġasini e eġburini nai, ġia ġena veġabidadama Keriso ġenai tu ekure-toġaiani. Ġia ġena rakava na tu asi eveġabidadamani tarimana ġena rakava maki evanaġiani.

⁹ Vabu ta arana asi bono torea roġo, vabu mabarari arari otorerini bukanai. Senaġina bema ġia ġena maġuri laġanina 60 evanaġiato, ema tau sebona moġo eġaraġoato.

¹⁰ Ema ġena veġa namo lorinai tarimarima na ġeribaiani, e natuna ġobiri etore-ginikaurini, varivari tarimari eġabiraġerini ġena numai, veaġa o ekalesia tarimari kwakuri eġuriġirini, (moġa anina tu tauġena evetore-riġoni), ġevaġa-midigu midigurini tarimari evaġa-kavarini, ema veġa namori ai ekokoreni vabuna moġo arana bono torea.

¹¹ Senaġi vabu variġuri tu arari asi bono toreri, korana ġeri tuġamaġi rakavari na beġe ġori-kaurini, benamo Keriso ġenana beġe raka-veġitani, benamo ma beġe veġaraġoni.

¹² Benamo metona tauġeri na beġe ġabiani, korana ġeri guruġatore guinena Keriso ġenai ġefitoġaiani lorinai.

¹³ Ġubulefi beġe ribaiani ema numa loriri ai beġe raġekau-raġe-kauni. Dia ġubulefi moġo, senaġina beġe mugumuguni, raka-boġeraġe boġeraġe ema asi ġere kiraġiri guruġari beġe kiraġirini.

¹⁴ Moġa lorinai au aurani vabu variġuri tu beġene veġaraġo, be naturi beġene vaġa-ġorari, ema ġeri numa beġene ġita-ġauri, benamo evetari-vinirani iaukana faka ta asi beġene vinya ġita bene ġofaġofa-iaġira ġana.

¹⁵ Korana vabu tari tu varau Iesu ġena dabara na beġe raka-veġita, benamo Satani murinai ġerakani.

¹⁶ Senaġi bema Iesu evaġa-moġoniani vavinena ta ġena numai vabu tari ġetanuni, mo vavine na mo vabu bene ġitaġau-ginikauri, be ekalesia iatanai meto asi beġene tore-kaua. Moġesi tu vau ekalesia na tu ġereġari ġetanuni vaburi moġo beġita-ġaurini.

¹⁷ Ekalesia ġeġori-kauani tarimari, ekalesia ġauveina ġevei-ginikaurini tarimari, tu boġono gubakau-baregori, ema

voiri iatari ai boĝono terekau. Mai tu Barau ĝena guruĝa ĝeĝobata-iaĝirini e ĝevevaĝa-riba-iaĝirini tarimari aki-raĝirini.

¹⁸ Korana Buka Veaĝa tu maiĝesina ekirani, “Boro-makau na widi efanafana-iaĝirini nai tu, muruna asi bono barubarua.” Ma ekirani, “Ĝauvei tarimana ĝena ĝauvei tu voina bene ĝabia, moĝesina tu maoro.”

¹⁹ Bema tarima ta na ekalesia eĝori-kauani tarimana ekirani, ĝia tu ekerereni nai tu, asi bono seĝaĝi-viniri, bene iaĝo mo, tarima ruarua o toitoi na beĝe vaĝa-moĝoniani vau.

²⁰ Ĝevei-rakavani tarimari tu ekalesia tarimari ĝoirari ai bono vaneri, be tarimarima maki beĝene gari.

²¹ Barau e Keriso Iesu ema aneru veaĝari ĝoirari ai au ĝoi avaĝa-guruĝamuni, mai vevaĝa-naĝi guruĝari bono seĝaĝi-viniri nuĝamu sebonai. Tarima baregori ema garagaramu moĝo asi bono ĝabi-raĝeri.

²² Ĝimamu tarima ta tubuanai asi bono terekau-ĝarimoĝia, tari ĝeri veiĝa rakavai asi bono vei-rakava, tauĝemu lorimu bono vetore, bono namo-vedaurea.

²³ Nanu korikori moĝo asi bono niu, senaĝi wain koturi kota maki bono niu, korana nuĝamu bene iarevaia, okevekinikini ĝutumani bene.

²⁴ Tarimarima tari ĝeri rakava tu fofori-ginikau, ma moĝeri rakava na ĝia tu ĝeraga-kwanerini, benamo ĝeiaĝo-guineni Barau ĝena Kota gabuna ĝana. Senaĝi tari ĝeri rakava tu vekuretoĝa, gabivau muriri na ĝerakanaĝi-rakanaĝini.

²⁵ Moĝesina moĝo veiĝa namori maki maĝatai foforitaĝo. Senaĝina veiĝa namori tari asi ĝefofori-ĝariĝarini dagarari tu vekuretoĝa moĝo asi beĝe tanuni, senaĝi beĝea foforini.

6

¹ Tuĝunaĝi ĝeiaĝo-vinini tarimari na ĝeri baregona tu beĝene gubakaua ema ĝena veĝorikau gaburenai beĝene tanu. Moĝesina beĝe veini nai tu, ĝeri baregona na Barau arana ema ĝita ĝera vevaĝa-riba iatari ai guruĝa rakavari asi bekiraĝini.

² Bema tuĝunaĝi ĝeiaĝo-vinini tarimari ĝeri baregori tu Iesu ĝevaĝa-moĝoniani tarimari nai tu, maiĝesi asi beĝene tuĝamaĝi, “Mai tu au tarikakagu, be garona asi naseĝaĝia e asi nagubakaua.” Asiĝina! Ĝia tu maiĝesi neĝi beĝene vei, ĝeri baregori ĝeri vetuĝunaĝi misikose mabarari beĝene iaĝovini-ginikau. Korana ĝia ĝeri ĝauvei ĝena namo tu ĝeri baregori, Iesu ĝevaĝa-moĝoniani tarimari, na beĝe ĝabiani; moĝeri tu ĝia ĝatari namori.

Vevaĝa-riba ĝofaĝofa ema farefare moĝoniri

Maiĝeri dagara ĝia bono vaĝa-ribari ema bono launaĝi-iaĝiri.

³ Bema tarima ta vevaĝa-riba gofaĝofari bevevaĝa-riba iaĝirini, ema ĝena vevaĝa-riba ĝita ĝera Vereĝauka Iesu Keriso ĝena guruĝa moĝonina ĝesi asi besebonani, ma Barau ĝena maĝuri asi bevaĝa-ribarani,

⁴ ĝia tu veiavi tarimana, ema dagara ta asi etuĝa-maĝi-fakaiani. Ĝia tu vedanaĝi irauirauri beveini, ema Barau ĝena guruĝa bevevane-iaĝirini. Moĝeri na tu mama, vevane, guruĝa rakavari, tarimarima ĝeri ai vevaĝa-daĝa tuĝa-maĝiri rakavari beĝe vaĝa-ĝorarini,

⁵ ema vanaĝivanaĝi veĝareveĝare maki asi ĝedokoni. Moĝesina ĝeveini tarimari ĝeri tuĝamaĝi tu rakava kwaikwai, ema guruĝa moĝonina na ĝeraka-veĝitato; ĝia matoru ĝetuĝamaĝini, Barau korana-iaĝina tu farefare ĝutuma bodoĝarini dabarana.

⁶ Moĝoni, Barau ĝekorana-iaĝiani, ema farefare voĝori na ma asi ĝeiaĝoni tarimari tu farefare ĝutuma lelevaĝiri beĝe ĝoitaĝoni.

⁷ Korana dagara ta tanobara ĝana asi taĝabi-iaĝomaiato, ema dagara ta maki tanobara na asi bita ĝabi-iaĝoani, asiĝina!

⁸ Moĝa lorinai, bema ĝita ma ĝara ĝaniĝani e ma ĝera dabuĝa nai tu, bitana kira, maiĝeri tu ilaila ĝemai.

⁹ Tarimarima deikara ĝeurani farefare ĝutuma lelevaĝi beĝene doĝari ĝetoni tarimari tu veribaĝani na eĝabirini, ĝeri ura babori ema ura rakavari na evaĝa-daĝa-raĝerini, monana einu-riĝorini rakava ĝana ema karava gabuna ĝana.

¹⁰ Korana moni uravinina tu rakava mabarari lamuna. Tarimarima tari moni ĝeuravini-baregoani tu Iesu ĝabidadama-vinina na ĝeraka-veĝitato, ema nuĝa midigumidigu vovoka na nuĝari egwanurini.

Paulo ĝena vevaĝa-riba guruĝari Timoteo ĝenai

¹¹ Senaĝi ĝoi, Barau ĝena tarima, moĝeri dagara mabarari bono raga-kwaneri! Benamo veĝa iobukaiobukari, Barau korana-iaĝina, veĝabidadama, veuravini, vevaĝa-gwaĝiĝi, nuĝa manau bono vetauri ma kokoremu ĝesi.

¹² Veĝabidadama vetarinai bono kokore. Maĝuri vanaĝivanaĝi bono ĝabi-taria, korana mai maĝuri uranai tu Barau na ĝoi maki ekeamuto, tarimarima ĝutuma ĝoirari ai ĝemu veĝabidadama okiraĝi-foforiato ĝaronai.

¹³ Barau na dagara mabarari maĝuri evinirini, ema Keriso Iesu Pontio Pilato ĝoiranai evevarifiuto tu guruĝa namona ekiraĝiato. Mai Barau e Keriso Iesu ĝoirari ai ĝoi avaĝa-naĝimuni:

14 Mai taravatu guruḡari mabarari bono korana-iaḡiri nuḡamu asi vetoukauna ta ḡesi ema kerere ta ḡemu ai maki asiḡina, roroḡoto moḡo, bene iaḡo mo, ḡita ḡera Vereḡauka Iesu Keriso ḡena iaḡoma ḡarona.

15 Barau tauḡena ḡena ḡaro korikori beraḡasini ai vau, Iesu Keriso befoforini. Barau ḡereḡana moḡo Vere namo vedaureana, Veḡitaḡau Tarimana sebona kwariḡutu tu, kini ḡeri Kini ema vere ḡeri Vere.

16 Ġia moḡo ḡereḡana etanu-vanaḡi vanaḡini; ḡia tu mama barego lelevaḡina nuḡanai etanuni, moḡa lorinai ta na asi beraka-kaviani riba; ḡia tu ta na asi eḡitaiato ema ta na asi beḡitaiani riba. Ġia ḡenai vegubakau ema seḡuka bene tanu mo vanaḡivanāḡi. Amen.

17 Farefare ḡutuma tarimari mai tanobarai bono kirari, asi beḡene veiavi, tanobara farefareri ḡeri ai ḡeri tuḡamaḡi-dadamaḡi asi beḡene torea, korana moḡeri mabarari beḡe korini, senaḡi Barau ḡenai beḡene vetuḡamaḡikau; ḡia na dagara namori ḡutuma evinirani ḡera verere ḡari.

18 Bono kirari, veiḡa namori beḡene vei, veiḡa namori ḡeri farefare namori ai beḡene vaḡa-iaḡori. Veḡabiraḡe tarimari ai beḡene iaḡo ema ḡeri farefare tarima tari maki kota beḡene viniri ma verereri ḡesi.

19 Mo dabarai ḡia ḡeri farefare namori beḡe vaḡa-vegogotorerini ḡoirari ḡarori ḡana, ema maḡuri korikori beḡe ḡabiani.

20 Timoteo, Barau na evinimuto guruḡari bono ḡabi-tariri, guruḡa rakavari e guruḡa babori ema iaunega ḡofaḡofari vevaneri ai asi bono raka-toḡa. Tarima tari na mo iaunega ḡekiraḡirini, “Riba”. Mo tu ḡeḡofaḡofani.

21 Tarimarima tari na mo “Riba” ḡetoni moḡa ḡeḡabiraḡerito, benamo ḡeri veḡabidadama Iesu ḡenai ḡeiaḡuiato.

Barau ḡena namo e varevare-bara ḡomi ḡemi ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE VAĜA-RUARUANA TIMOTEO ĜENA

2 Timoteo vaĝa-foforina guruĝari

Paulo na Timoteo ĝena mai fefa vaĝa-ruaruana tu Paulo Romai ediburato taiminai etoreato. Etoreato laĝanina tu 66 ma 67 fakari ai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefa nuĝanai siri baregori tu karoa 1:13-14; 2:15; 4:1-5.

Paulo na mai fefa vaĝa-ruaruana etoreato, ĝena ura tu, 1) Timoteo maĝuri moĝoni ai moĝo bene tanu; 2) meto baregori beĝoitaĝoni nuĝanai asi bene moira, senaĝi vetuĝunaĝi ĝauveina bene kokore-iaĝia.

Paulo na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Keriso varina moĝonina Timoteo na bene ĝabi-gigitaria - karoa 1
2. Keriso ĝena vetuĝunaĝi ĝauveina bene korana-iaĝia - karoa 2
3. Keriso ĝenana beĝe veĝitani tarimari guruĝari ekiraĝito - karoa 3
4. Keriso ĝena guruĝa ĝereĝana moĝo bene ĝobata-iaĝia - karoa 4:1-5
5. Paulo ĝena veĝabituĝu guruĝari etuĝuto - karoa 4:6-22

¹ Au Paulo, Keriso Iesu ĝena apostolo tarimagu, Barau ĝena ura lorinai; ĝeguna mai fefa eiaĝosini. Barau na etuĝuguto, ekiraĝi-toreato maĝurina Keriso Iesu ĝenana bita doĝariani maĝurina bana ĝobata-iaĝia ĝana.

² Timoteo, ĝoi atore-vinimuni, natugu, aura-vinimuni. Barau ĝita Tamara ema Keriso Iesu ĝita ĝera Vereĝauka ĝerina varevare-bara, vevetuĝaĝwa, e maino ĝemu ai bene tanu.

Paulo ĝena vevaĝa-namo e vevaĝa-kokore guruĝari

³ Boĝi e laĝani vanaĝivanaĝi ĝegu ĝuriĝuri nuĝari ai ĝoi atuĝamaĝimuni. Ĝegu ĝauĝau nuĝari ai tu Barau, ma nuĝagu iau-namona ĝesi vetuĝunaĝina aiaĝo-viniani Barauna, atanikiu-viniani. Barau tu au tubugu ĝatagu na maki vetuĝunaĝina ĝeiaĝo-viniato.

⁴ Otaĝito atuĝamaĝiani, ema ĝegu ura baregona ĝoi ma bana ĝitamu, ĝegu iaku bene barego ĝana.

⁵ Ĝoi ĝemu veĝabidadama moĝonina ma atuĝamaĝi-ĝenoĝoiani. Mani veĝabi-dadama maniĝa tu tovotovonai tubumu vavinena Lois e sinamu Eunike ĝeri ai maki etanuto-ĝoi. Au aribani, mo veĝabidadama sebona tu ĝoi ĝemu ai etanuni.

⁶ Moġesina nai avaga-vetuġamaġi ġenoġoimuni, Barau na evinimuto varevarena, au ġimagu iatamu ai atore-kauato nai, oġabiato dagarana, bono ġauvei-iaġia.

⁷ Korana Barau na ġita evinirato Iaukana na tu nuġara asi bevaġa-garirini Iaukana, senaġi kokore, veuravini, e nuġa-gwaġiġi evinirani Iaukana.

⁸ Ġita ġera Vereġauka ġena guruġa kiraġi-foforinai asi bene maiakamu, ema au Keriso ġaramanai dibura numai atanuni nai maki, maiakagu na asi bene maiakamu. Senaġi Barau ġena kokore ai bono vevaġa-gwaġiġi ema au ġesi bono sebona, be Vari Namona ġaramanai bitana midigumidigu.

⁹ Ġia na evaġa-maġurirato ema ġena keakea veaġana na ekearato ġena tarimarimai bitana iaġo ġana. Moġesi eveito tu, dia ġita ġera veiġa e ġauvei namo naima, senaġi ġia tauġena ġena ura e ġena varevare-bara na moġo. Mo varevare-bara tu tovotovonai veġata, guba e tanobara roġosi roġo bere veia nuġanai, Barau na Keriso Iesu ġenana evinirato.

¹⁰ Senaġi maitoma tu ġita ġerai Vevaġa-maġuri Tarimana Keriso Iesu eiaġomato lorinai, mai varevare-bara ġita ġerai ema foforito. Keriso na mase ġena seġuka evaġa-koriatto, ema Vari Namona ġenana maġuri e tanu-vanaġivanaġi evaġa-foforiato.

¹¹ Barau na au etoreguto tu mai Vari Namona bana ġobata-iaġia, bana ġwa-rosia, ema bana vevaġa-riba-iaġia ġana.

¹² Mo ġauvei ġaramanai au maiġesi amidigu-midiguni. Senaġi au tu asi emaiakaguni, korana aġabi-dadama-viniani tarimana tu ribagu ginikau. Ema au maki ribagu ġitakau, mai ġauvei ġimagu ai etoreato maġa tu beġitaġau-ginikauani beiaġoni mo Kota baregona ġarona beraġasini.

¹³ Guruġa moġoniri au ġeguna oseġaġirito guruġari bono ġabi-gigitariri e bono korana-iaġiri veġabi-dadamai e veuravini ai. Mo veġabidadama e veuravini tu Keriso Iesu ġenana ġeiaġomani.

¹⁴ Barau na evinimuto varevarena bono ġita-ġaua. Ġita nuġarai etanuni Iauka Veaġana na mo varevare ġitaġaunai bene vaġa-kavamu.

¹⁵ Ġoi ma ribamu Asia tanonai ġetanuni tarimari mabarari tu au ġeguna ġeraka-veġitato, Figelo e Hemogenes maki.

¹⁶ Onesiforo ma ġena numa tarimari ġesi tu Vereġauka na ġena vevetuġaġwa iatari ai bene torea, korana ġia na nega ġutuma au nuġagu evaġa-gwaġiġiato-ġoi. Ema au dibura numai atanuto maiakana na asi emaiakaiato.

¹⁷ Ġia Romai eraġasito ġaronai tu, au evetau-kokore koko-reguto mo edoġariguto.

18 Veregāuka na gēna vevetuḡaḡwa iatanai bene torea mo, Kota baregona ḡaronai! Ema ḡoi ma ribamu ginikau Efeso ai au vetuḡunaḡigu aiḡesi eiāḡo-viniato.

2

Keriso Iesu gēna vetari tarimana moḡonina

1 Moḡa lorinai, natugu, ḡoi tu Keriso Iesu gēna varevarebara nuḡanai bono kokore.

2 Tarimarima vovoka ḡoirari ai au ḡeguna kara oseḡaḡirito dagarari vetuḡamaḡikau tarimari bono vaḡa-ribari. Benamo moḡeri na maki tarima tari ḡeri ma beḡenea kiraḡi.

3 Keriso Iesu gēna vetari tarimana namonai bono iaḡo, ema midigumidigu nuḡanai bono vevaḡa-gwaḡiḡi au aveini kavana.

4 Vetari tarimana gēna maḡuri ma ribamu. Evetarini nuḡanai, ḡauvei tari asi beveirini riba. Senaḡina ḡia gēna ura tu eḡabi-toḡaiato vetari verena vaḡa-iakuna veiḡana moḡo bene veia.

5 Raga-iruiru baranai eragani tarimana, asi bekokoreni riba o korona asi beḡabiani riba, bema raga-iruiru taravatuna asi bekorana-iaḡiani nai tu.

6 Vamoka vei tarimana beḡauvei-kokoreni tu tauḡena roḡo voina bene ḡabi-guinea kwakwa ḡaronai.

7 Veregāuka na vau tuḡamaḡi-faka bevinimuni, benamo mo guruḡa mabarari bakiraḡiri boriba-ginikaurini.

8 Maiḡa tu bono tuḡamaḡi-taḡoa. Iesu Keriso tu Davida senena, mase na evariḡisi-ḡenoḡoito. Au na tu maiḡesina akiraḡiani Vari Namona aḡobata-iaḡiani nai.

9 Moḡesina naima ḡevaḡa-midigu midiguguni, dibura numai maki seini na ḡebarubaruguni noḡa vevaḡideba o lema tarimagu. Senaḡina Barau gēna guruḡa tu asi barutari.

10 Moḡa lorinai midigumidigu mabarari avevaḡa-gwaḡiḡi-iaḡirini Barau na eḡabi-viriḡirito tarimari dairi ai, be ḡia maki Keriso Iesu ḡenana eiāḡomani vevaḡa-maḡurina, ema etanuvanaḡi vanaḡini marevana baregona beḡene ḡabia uranai.

11 Mai tu guruḡa moḡonina:

“Bema ḡita Keriso ḡesi tamaseto nai tu, ḡia ḡesi maki bita maḡurini.

12 Bema tavevaḡa-gwaḡiḡini nai, ḡia ḡesi maki bita veḡorikau-sebonani.

Bema ḡia takira-ḡuniḡauani nai, ḡia na maki ḡita bekira-ḡuniḡaurani.

13 Bema ḡita asi tavetuḡamaḡikauni, ḡia tu roḡo gabunai ma gēna vetuḡamaḡikau beruḡa-taḡoni;

Korana ġia tauġena tu asi bevekira-ġuniġauni, (mai tu ġena kiraġitore guruġari ġia na asiġina ġinavaġi bekeforini).”

Ġauvei tarimana namona

¹⁴ Mo guruġa ma bono vaġa-riba ġenoġoiri, ema Barau ġoiranai bono kira-toreġauri, guruġa koriri veġare-veġareri asi beġene vevaġi. Korana monana namo ta asi bevaġa-ġoraiani, senaġi beġe seġaġini tarimari ġeri maġuri moġo bevaġa-rakavarini.

¹⁵ Bono ġauvei-ġunaġave, be Barau ġoiranai bono fofori nai, bene vaġa-moġonimu, ġauvei tarimana asi emaiakaiani tarimana kavana. Korana ġia na tu Barau ġena guruġa moġonina evevaġa-riba ġinikauani.

¹⁶ Sisiba rakavari e babori asi bono kiraġi, ema ġerina bono veġita, korana mo sisiba ġekiraġirini tarimari tu Barau ġenana ġeraka-manaġani.

¹⁷ Guruġa moġesina ġekiraġirini tu noġa manuġa rakavari ġebakarini kavana. Himenaio e Fileto tu moġesina tarimari.

¹⁸ Ġia tauri ruarua na tu guruġa moġonina dabarana ġeraga-kwaneato. Ġekirani variġisi-ġenoġoi tu evetoreto, be ekorito. Moġesina ġeguruġani nai, tarima tari ġeri veġabidadama ġevaġa-rakavarini.

¹⁹ Senaġi Barau ġena guruġa korana tu eruġa-gwaġiġini fore baregona noġa, asi beġareva-ġarevani. Iatanai tu mai guruġa etoreato, “Vereġauka ma ribana deikara tu ġia ġena.” Ma ekirani, “Deikara ekirani ġia tu Vereġauka ġena etoni tarimana tu vei-rakava ġenana bene raka-veġita.”

²⁰ Numa baregona nuġanai tu mereki iraurauri moġeri, dia mabarari golo e silva na ġeveirito dagarari moġo, senaġi ġau e tano na ġeveirito dagarari maki moġeri. Tari tu ġaro baregori ai vau beġe ġauvei-iaġirini, a tari tu ġeġauvei-iaġi vanaġivanaġirini ġaniġani ġari o momo fitoġa dagarari.

²¹ Bema maiġeri veiġa rakavari ġerina tauġena eveiarevani tarimana tu, ġauvei namori ġauvei-iaġiri tarimanai Vereġauka na bevaġa-iaġoani ema bevaġa-veaġaiani. Ġia tu eġita-ġauani tarimana ġena ġauvei tarimana aroribanai beiaġoni ġauvei namori mabarari veiveiri ġana.

²² Ġuru variġu ġeri ura rakavari mabarari bono raga-kwaneri, ema maiġeri bono korana-iaġiri: Vei-iobukaiobuka, veġabidadama, veuravini, ema maino. Ma nuġari namo vedaureari Vereġauka ġenoġiani bene vaġa-kavari ġana tarimari ġesi bono sebona.

²³ Vedanaġi e veġareveġare babori ġerina bono raka-veġita, korana ġoi ribamu moġeri na tu vevane beġe vaġa-ġorarini.

²⁴ Veregāuka gēna vetuḡunaḡi tarimana tu asi bene vevane, senaḡi tarimarima mabarari bene iaunamo-viniri, bene vevaḡa-riba ginikau, asi bene baru.

²⁵ Ġekira-fitoḡaiani tarimari bene kira-rogori ma manauna ḡesi, betaḡu Barau na bevaḡa-vetuḡamaḡi kurerini, benamo guruḡa moḡonina beḡe ribani.

²⁶ Benamo ḡia ḡeri tuḡamaḡi beḡe roroḡoto-ḡenoḡoini ema Diabolo gēna rigirigi na beḡe raga-veḡitani, korana ḡia na roḡo eḡabi-taririni gēna ura beḡene veiri ḡana.

3

Ġaro maḡori ai

¹ Ema maḡa maki bono ribaia: Ġaro dokori ai tu rakava ḡutuma beḡe ḡorani.

² Tarima tu tauḡeri moḡo beḡe veura-vevinini, moni beḡe mata-ḡaniḡani iaḡirini, beḡe vekiraḡi-varaḡe varaḡeni, beḡe veiavini, ḡeri guruḡa beḡe rakavani, tamari sinari beḡe kira-sirivaḡi vinirini, tanikiu maki asi beḡe toni, ema asi beḡe veaḡani.

³ Asi beḡe veura-vini, tarima ḡeri rakava asi beḡe tuḡamaḡi-fitoḡarini, beḡe verori-toreni, asi beḡe vevaḡa-gwaḡiḡini, beḡe niara-niararini, beḡe kira-sirivaḡini.

⁴ Ġia tu beḡe revani, ḡeri tuḡamaḡi rakavari ilailari ai beḡe vei-taḡuitaḡuini, nuḡari veiavi na beḡe vonuni, tanobara iakuri e verereri beḡe ura-vinirini, a Barau tu asi beḡe ura-viniani.

⁵ Barau korana-iaḡina tu tauna korikori iouiouna murikana rekenai moḡo ḡetovotovoani, a ḡia tauna korikori seḡukana tu ḡeruḡaiani. Mo tarimarima ḡerina tu bono raka-veḡita.

⁶ Moḡesina tarimari tu tarimarima ḡeri numa nuḡari ai ḡeraka-toḡani, benamo nuḡari moira vavineri ḡeḡofarini. Mo nuḡari moira vavineri tu ḡeri veiḡa rakavari metori na ḡelaulau-taririni, ema ḡeri ura rakavari na ḡeḡori-kaurini.

⁷ Moḡeri vavineri tu vanaḡivanaḡi riba ḡevetauni, senaḡina guruḡa moḡonina tu asi ḡedoḡariani.

⁸ Iane e Iambre, Aigupito ḡeri ḡora tarimari, na Mose ḡelaulau-ḡauato kavana, mai vevaḡa-riba ḡofaḡofa tarimari na guruḡa moḡonina ḡelau-ḡauani. Ġia ḡeri tuḡamaḡi tu rakava kwaikwai, ema ḡia tu ḡeri veḡabidadamai asi ḡekokoreto, ḡeketoto.

⁹ Senaḡi asi beḡe raga-kwareḡani, korana tarimarima mabarari na ḡeri babo beḡe ḡita-doḡariani, Iane e Iambre ḡeri ai eḡorato kavana.

Vevaġa-naġi magori

10 Senaġi ġoi na tu au ġegu vevaġa-riba guruġari mabarari okorana-iaġirito, ġegu veiġa, ġegu ura tauri, ġegu veġabidadama, ġegu vevaġa-gwaġiġi, ġegu veuravini, ġegu ruġa-gwaġiġi otovotovorito.

11 Ġelai-veġitaguto, ġevaġa-midigu midiguguto, ġegu midigumidigu maiġeri mabarari au ġegu ai ġeġorato Antioka, e Ikonia, ema Listera ai. Ġevaġa-midigu midiguguto nuġanai avevaġa-gwaġiġito. Vereġauka na moġeri mabarari ġerina eġabi-maġuriguto.

12 Moġoni, Keriso Iesu nuġanai Barau korana-iaġina beġe urani tarimari mabarari tu moġesina beġe vaġa-midigu midigurini.

13 Ma vei-rakava tarimari e ġofaġofa tarimari tu moġesi moġo beġe vei-iaġoni, rakava ġenana rakava lelevaġinai beġea raġasini, tarima tari beġe ġofarini, ema ġia maki Diabolo na beġofarini.

14 Senaġi ġoi tu kara oribaiato ema oġabi-raġeato maniġa moġo bono korana-iaġia. Korana ġevaġa-ribamuto tarimari ġoi tu ma ribamu,

15 ema keimu na beiaġoma maitoma Buka Veaġa guruġari ma ribamu; maiġeri Buka Veaġa guruġari na iaunega beġe vinimuni, benamo Keriso Iesu ġenai boveġabidadamani vevaġa-maġuri ġabiġabina ġana.

16 Buka Veaġa guruġari mabarari tu Barau nuġana na ġeraka-rosito, benamo tarimarima nuġari ai Iauka Veaġa na evaġa-raka-toġarito. Ma ġia tu ma ġeri namo guruġa moġoniri vevaġa-riba-iaġiri ġana, rakava vaġa-foforiri, rakava vaġa-roroġotori ġana, ema dabara iobukaiobukana vevaġa-riba-iaġina ġana.

17 Mo guruġa ġerina Barau ġena tarimarima beġene riba-ġinikau, benamo veiġa namori mabarari beġene veiri.

4

1 Barau e Keriso Iesu ġoirari ai avaġa-guruġa gwaġiġimuni. Iesu beġenoġoini ġaronai tu, ġena veġitaġau gaburenai maġuri tarimari e mase tarimari viriġiviriġi bea vei-vinirini.

2 Barau ġena guruġa bono ġobata-iaġia, ġaro namori ai e ġaro rakavari ai. Tarimarima ġeri veiġa rakavari na bono vaġa-roroġotori, bono kira-feiri, bono launaġiri, bono vaġa-ribari ma vevaġa-gwaġiġimu ġesi.

3 Korana ġaro ta beiaġomani, monai tarimarima na vevaġa-riba moġonina tu asi beġe seġaġi-viniani, a ġeri ura rakavari loriri ai vevaġa-riba tarimari ġutumari ma beġe

ġabirini, ġia na ġeuravini-rakavarini guruġari beġene seġaġiri ġana.

⁴ Guruġa moġonina seġaġi-seġaġina ġenana beġe raka-veġitani, a ġia tu sinasina guruġari vau beġe ura-baregoni.

⁵ Senaġi ġoi tu bono veġitaġau dagara mabarari ġeri ai, midigumidigu nuġanai bono vevaġa-gwaġiġi, Vari Namona ġobata-iaġina ġauveina bono veia, Barau ġena vetuġunaġi ġauveina mabarana bono ġauvei-iaġi ġitakaua.

⁶ Korana au tu dori amaseni, ema au raragu tu bebebubuni noġa vine nanuna Barau ġevarevare-viniani nai ġebubuani kavana. Au ġegu rakaveġita ġarona tu beraġasi.

⁷ Vetari nuġanai avevaġi-ġitakauto, au ġegu raga-iruiru tu varau bavaġa-koria, ġegu veġabidadama tu roġo aġabitariani.

⁸ Toma ġegu vei-iobukaiobuka korona evei-toreato, etanuni mo Kota baregona ġarona beraġasini nai, Vereġauka, Kota Tarimana Iobukaiobukana, na beviniguni. Dia au moġo, senaġi mo deikara-deikara ġia bema foforini ġaronai ġeura-viniani tarimari maki bevinirini.

Veġabituġu guruġari

⁹ Bono kokore, be au ġegu ai bono iaġoma-ġarimoġi.

¹⁰ Korana Dema na tu mai tanobara maġurina euravini-baregoani, benamo au eraga-kwaneguto, Tesalonika ġana eiaġoto. Kreske tu Galatia ġana eiaġoto, ema Tito tu Dalmatia ġana.

¹¹ Luka ġereġana moġo au ġesi. Mareko bono ġoria, ġoi ġesi boġono iaġoma, korana ġia tu ġunaġave e au ġegu ġauvei nuġanai bevaġa-kavaguni riba.

¹² Tikiko tu Efeso ġana atuġuato.

¹³ Ġoi boiaġomani nai tu, auna koudi bono ġwa-kaua, Troas vanuġanai Karpo ġenai araga-kwaneato, ema ġegu buka maki bono ġwa-kauri, dagara baregona tu mamoe e nanigosi kefiru na ġeveirito toretore ġana dagarari, asi bono tuġa-rekwari.

¹⁴ Alesanda, auri eġauvei-iaġirini tarimana, na au evaġa-rakava baregoguto. Mo kara eveiato tu Vereġauka na vau voina beviniani.

¹⁵ Ġia ġenai tu tauġemu bono venari, korana ġia tu ġai ġema vevaġa-riba guruġari ekira-fitoġa rakavarito.

¹⁶ Tovotovonai Kota tarimari ġoirari ai aruġato nai tu, ta sevigu ai asi eruġa-tarito, asi evaġa-kavaguto, mabarari na ġeraga-kwaneguto. Aġau-ġauni, Barau na moġeri vei-rakava voini asi bene viniri.

¹⁷ Senaġina Vereġauka tu au sevigu ai eruġa-tarito, benamo kokore eviniguto. Moġesina eveiguto korana tu,

Vari Namona au na bana kiraġi-foforia, benamo irau bese tarimari mabarari na beġene seġaġia ġana. Ema au tu Barau na laion bokana na evaġa-maġuriguto.

¹⁸ Vereġauka na rakava mabarari ġerina beġabi-maġuriguni, ema ġena Guba Basileia ġana beġori-ginikauguni. Ġia arana bitana vaġa-raġea bene iaġo vanaġivanaġi, asi magona. Amen.

Vevaġa-namo dokona

¹⁹ Au ġegu vevaġa-namo atuġuani Priska (o Priskila) e Akwila ġeri ai, ema Onesiforo ma ġena numa tarimari ġeri ai.

²⁰ Erasto tu Korinto ai betanu, ema Trofimo tu Mileto ai baraga-kwaneana, korana ekeveni nai.

²¹ Bono kokore, be bono iaġoma-ġarimoġi, faraka e iavara ġueri roġosi bene ġabia nuġanai.

Eubulo, Pude, Lino, e Klaudia ġeri vevaġa-namo ġetuġuani, ema ekalesia tarikaka mabarari na maki.

²² Vereġauka tu ġoi iaukamu ġesi bene tanu. Barau ġena namo e varevare-bara ġomi ġemi ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE TITO ĜENA

Tito vaĝa-foforina guruĝari

Mai fefa tu Paulo na Tito ĝereĝana ĝena etoreato. Mai fefa Paulo tu Roma dibura numana na etoreato. Mai fefa etoreato laĝanina tu 64 ma 65 fakari nuĝanai ta, mo tu Iesu maki emaseto murinai vau.

Mai fefai siri baregori tu karoa 2:11-14; 3:8.

Paulo na mai fefa etoreato korana ĝena ura, 1) Tito bene kiraia, ekalesia doĝorori ĝorikaŭri tarimari tu kamasiri bene ĝabiri; 2) Tito bene vaĝa-ribaia, Barau ĝena namo ema varevare-bara nuĝanai Barau korana-iaĝina maĝurina tu aiĝesina bene tanu-iaĝia; 3) Tito bene launaĝia, vevaĝa-riba guruĝari moĝoniri bene vevaĝa-riba-iaĝiri.

Mai fefa Paulo na tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Barau korana-iaĝina maĝurina ekalesia doĝorona nuĝanai - karoa 1
2. Barau korana-iaĝina maĝurina numa tatai - karoa 2
3. Barau korana-iaĝina maĝurina tanobara mabaranai - karoa 3

¹ Au Paulo, Barau ĝena vetuĝu-naĝi tarimagu ema Iesu Keriso ĝena apostolo, ĝeguna mai fefa eiaĝosini. Au tu Barau na etuĝuguto, Barau na eĝabi-hidirito tarimari ĝeri veĝabidadamai bana vaĝa-kavari, e guruĝa ema maĝuri moĝonina bana vaĝa-ribari ĝana. Mai guruĝa ema maĝuri moĝonina beĝe ribaiani tu, Barau beĝe korana-iaĝi-korikoriani.

² Korana monana vauro maĝuri vanaĝivanaĝi beĝe tuĝamaĝi-dadamaĝiani e beĝe ĝabiani. Mai maĝuri vanaĝivanaĝi maĝurina maiĝa tu tanobara roĝosi bene vesina nuĝanai veĝata, Barau na ekiraĝi-toreato. Ĝia tu asi eĝofaĝofani Barauna.

³ Senaĝi maitoma vauro Barau tauĝena na eĝabi-toreato ĝaronai tauĝena na bema vaĝa-foforia. Mai Vari Namona maiĝa tu ĝita ĝera Vevaĝa-maĝuri Barauna ĝena guruĝa lorinai au ĝegu ĝobatai akiraĝi-foforiani.

⁴ Tito, mai fefa tu ĝoi ĝemu atore-iaĝosiani. Ĝoi tu au natugu korikori ĝita ĝera mai veĝabidadama sebona maiĝa nuĝanai:

Tamara Barau ema Keriso Iesu ĝita ĝera Vevaĝa-maĝuri Verena ĝerina varevare-bara ema maino ĝemu ai bene tanu.

Tito ĝena ĝauvei Krete motumotunai

⁵ Au na ĝoi Krete ai araga-kwanemuto korana tu, kara maninai roĝosi bana veiri dagarari bono veiri ĝana. Ema

vanuḡa baregori mabarari ai ekalesia ḡorikauro tarimari tari bono vaḡa-ruḡari mo akiramuto kavana.

⁶ Ekalesia ḡorikauna tarimana tu veḡa namori moḡo eveini, rakava ta ḡenai asi boḡoitaḡoani tarimana. Ḡaraḡona tu sebona moḡo; natuna na Iesu Keriso ḡevaḡa-moḡoniani, asi ḡeniara-kava niara-kavani, e asi ḡeseḡaforeni, ema guruḡa veroro asi ḡeseḡaḡini merori.

⁷ Korana ekalesia eguine-iaḡirini tarimana tu Barau ḡena ḡauvei eḡita-ḡauani tarimana. Moḡesina naima ḡia tu veḡa namori moḡo bene vei, a rakava ta ḡenai asi bene tanu, asi bene kira, ḡia tu tarima baregona, benamo tarimarima na tu ḡia ḡereḡana ḡena ura moḡo beḡene korana-iaḡia benesi, asiḡi. Asi bene baru-ḡarimoḡi, dia niuniu rakava-rakava tarimana, dia nuḡa-ḡirima-ḡirima tarimana, dia ḡofaḡofa veḡari ai ḡena-ḡana eḡoitaḡoni tarimana.

⁸ Ḡia tu veḡabiraḡe tarimana, veḡa namori eura-vinirini tarimana, vevaḡa-gwaḡiḡi tarimana, vei-iobukaiobuka e veaḡa tarimana, ema nuḡa-gwaḡiḡi tarimana.

⁹ Guruḡa moḡonina ḡevaḡa-ribaiato guruḡari bene ḡabigigitariri, be ḡia na moḡeri vevaḡa-riba moḡonina bene ḡabi-iaḡoa, benamo tarima kotari ma benea launaḡiri, e vevaḡa-riba moḡonina ḡekira-fitoḡaiani tarimari maki bene vaḡa-guruḡa gwaḡiḡiri, be ḡeri kerere gaburi beḡene ḡita-doḡariri.

Krete motumotunai tu vevaḡa-riba tarimari ḡofaḡofari vovoka moḡeri

¹⁰ Guruḡa moḡonina asi ḡekorana-iaḡiani, ḡekira-sirivaḡini tarimari, e guruḡa asi tauri ḡekiraḡirini tarimari, ema vevaḡa-riba babori na tarimarima ḡeḡofarini tarimari tu asisebo maniḡeri. Iuda tarimari fakari ai ekalesia nuḡanai ḡeraka-toḡato tarimari tu maniḡesina ḡeveini.

¹¹ Maniḡeri tarima tu boḡono kira-ḡoiri. Korana ḡia na tu bese mabarari ḡeri veḡabidadama ḡevaḡa-rakavarini. Ḡia tu asi ḡere vevaḡa-riba-iaḡiri dagarari ḡevevaḡa-riba-iaḡirini. Ema ḡia mani-ḡeri tu moni e farefare beḡene viniri uranai ḡevei-ḡofakauni.

¹² Ḡia fakari ai ḡeri peroveta tarimana ta tu maiḡesi ekirato, “Krete tarimari tu vanaḡivanaḡi ḡeḡofaḡofani, boḡa bairi rakava kwaikwairi, ḡubulefi ma boḡeka tarimari.”

¹³ Ḡia ekiraḡirito guruḡana maiḡa tu moḡoni. Moḡa lorinai bono kira-matana matanari, be nuḡari mabarari ḡesi e ma moḡoniri ai beḡene veḡabidadama.

¹⁴ Ema Iuda seneri ḡeri sinasina asi beḡene seḡaḡiri, ema Barau ḡena guruḡa moḡonina ḡenana ḡeraka-veḡitani tarimari ḡeri taravatu maki asi beḡene korana-iaḡiri.

¹⁵ Nuḡa namo vedaurea tarimari ḡeri ai dagara mabarari tu namo vedaurea e veiareva. Senaḡi nuḡa asi veiareva ema Keriso asi ḡevaḡa-moḡoniani tarimari ḡeri ai dagara ta tu veiareva asi betanuni. Asigina ḡinavaḡi. Korana ḡia tu ḡeri tuḡamaḡi e nuḡari tu rakava kwaikwai bene.

¹⁶ Moḡeri tarima ḡekirani, ḡia tu Barau ma ribari ḡetoni, senaḡi ḡeri veiḡa na evaḡa-foforiani, ḡia tu Barau asiḡina ḡinavaḡi ribari. Maiḡeri tarima tu vei-rakava ma kira-sirivaḡi tarimari, ema veiḡa namori veiveiri ḡia ḡeri ai tu gwaḡiḡi foroforo.

2

Vevaḡa-riba moḡonina e iobukaiobukana

¹ Senaḡi ḡoi na tu vevaḡa-riba moḡonina bono vaḡa-ribari.

² Tarima ḡaukari bono kirari, nuḡari beḡene ḡabi-tariri, beḡene tuḡamaḡi-roroḡoto e beḡene vevaḡa-gwaḡiḡi. Nuḡari mabarari e ma moḡoniri ḡesi beḡene veḡabidadama, e beḡene veura-vini, ema beḡene ruḡa-gwaḡiḡi.

³ Vavine ḡaukari maki mai vevaḡa-riba sebona moḡo bono viniri. Bono kirari, ḡia ḡeri maḡuri ema veiḡa beḡene veaḡa. Tarimarima arari asi beḡene vaḡa-rakava-kavari, e asi beḡene niu-babobabo. A ḡia tu veiḡa namori moḡo beḡene vevaḡa-riba-iaḡiri.

⁴ Benamo ḡia ḡeri mo vevaḡa-riba ḡerina vavine variḡuri na ḡaraḡori ema naturi beḡe ura-vinirini.

⁵ E beḡe vevaḡa-gwaḡiḡini, Barau ḡoiranai beḡe namo-vedaureani, ema ḡeri numa beḡe ḡita-ḡaurini, ema ḡauveiri maki beḡe vei-ginikaurini, ma vavine namori ai beḡe iaḡoni e ḡaraḡori beḡe gubakaurini ema beḡe seḡaḡi-vinirini. Maiḡesi veiḡari beḡe veirini nai tu, Barau ḡena guruḡa tarimarima na asi beḡe kira-fitoḡaiani.

⁶ Tau maraḡa variḡuri maki mai velaunaḡi sebona moḡo bono viniri. Bono kirari, beḡene vevaḡa-gwaḡiḡi.

⁷ Dagara mabarari veiveiri ai tu ḡoi tauḡemu na vevaḡa-ḡita-iaḡi veiḡari namori bono veiri, be beḡene ḡitari. Bovevaḡa-ribani nuḡanai maki ḡere ai asi bono guruḡa, senaḡi guruḡa moḡoniri, guruḡa korikoriri,

⁸ ema guruḡa iobukaiobukari bono kiraḡiri, be tarima ta na ḡemu guruḡa asi bene ḡaoa. Moḡesina boveini tu, ḡoi ḡekira-fitoḡamuni tarimari beḡe maiakarini, benamo ḡita iatarai guruḡa rakavana ta asi beḡe kiraḡiani.

⁹ Tuḡu-rakaorakao tarimari bono launaḡiri, ḡeri baregori garori beḡene seḡaḡiri ema beḡene vaḡa-verereri ḡeri vetuḡunaḡi mabarari ḡeiaḡo-vinirini nuḡari ai. A asi beḡene guruḡa-vaḡa-voiri bonosi.

¹⁰ E bono kirari, ġeri baregori ġeri farefare asi beġene lemalema-vaġiri. Senaġi ġeri veiġa namori moġo beġene vaġa-foforiri. Ma mo veiġa namori na ġeri baregori beġene vaġa-ġitari, ġia ġeri ai asi beġene daradara, senaġi beġene tuġamaġikau. Maiġesi beġe veini tu, ġita ġera Vevaġa-maġuri Barauna ġena vevaġa-riba, tarimarima na tu beġe vaġa-raġeani dabara mabarari nuġari ai.

¹¹ Korana Barau ġena namo e varevare-bara ġenana vevaġa-maġuri eiaġomato, mo vevaġa-maġuri tu tarimarima mabarari ġeri ai ema foforito.

¹² Barau ġena namo e varevare-bara na ġita evaġa-ribarani, Barau asi takorana-iaġi korikoriani maġurina tu bitana fitoġari. A ġita mai tanobarai tatanuni tu, vevaġa-gwaġiġi maġurinai bitana tanu, veiġa iobukaiobukari bitana vei ema Barau bitana korana-iaġi korikoria,

¹³ ġaro baregona e namona tanari-taġoani nuġanai tu. Ġita initoma tu Iesu Keriso tanari-taġoani; ġia tu ġita ġera Barau baregona e ġera Vevaġa-maġuri Tarimana; ġena iaġoma ma marevana asikeikeina ġesi moġo tanari-vegogo-taġoani.

¹⁴ Iesu Keriso ġita urarai tauġena evevinito, ġita veiġa rakava kwaikwairi nuġari na bene voi-vaġira ġana uranai. Ema ġita tu ġia ġereġana ġena moġo bene vaġa-namo vedaureara, benamo bene tore-ġerevaġira, ġena tarimarima namori ai bisini iaġo, ma ġauvei namori moġo veiveiri bisini uradika ġana.

¹⁵ Ġoi na tu maiġeri maġuri e veiġa bono vevaġa-riba-iaġiri. Ġemu maoro baregona maniġa bono ġauvei-iaġia, tarimarima bono launaġiri, ema ġeseġaforeni tarimari bono kira-feifeiri. Tarima ta na asi bene kira-fitoġamu.

3

Aiġesi ekalesia ġere tanu

¹ Ġemu tarimarima ma bono vaġa-guruġari, bono kirari, kini e gavamani ġeri veġitaġau gaburenai beġene tanu e beġene seġaġi-viniri. Ema vanaġivanaġi beġene venari-taġo, veiġa namori beġene veiri ġana.

² Tarima ta ġenai guruġa rakavana ta asi beġene kiraġia, ta ġesi asi beġene vekira o vevane. A ġia tu manau ai moġo beġene tanu ema tarimarima mabarari veiġa namori moġo beġene vei-viniri.

³ Korana tu ġita maiġera maki guinenai tu babo, Barau asi ribara, Barau taseġafore-viniato-ġoi, Satani na eġofarato-ġoi, be Barau ġena dabarai asi tarakato-ġoi. Ġita moġeri negari ai tu veiġa rakavari irauirauri taura-vinirito-ġoi, e tauġani korina vaġa-vererena veiġari irauirau ġeri tuġu-rakaorakao

tarimari ai tavevaḡa-iaḡoto. Tarima vaḡa-midigumidiguri e vaḡa-vedaḡa-raḡeri tuḡamaḡiri taḡabito-ḡoi ema tarima ḡeri ai tamamato-ḡoi, baru na tavonuvonu-raḡeto-ḡoi e karora ḡesi taveiaiu-rakavato-ḡoi.

⁴ Senaḡi ḡita ḡera Vevaḡa-maḡuri Barauna ḡena veiaunamo ema ḡena veuravini ḡita tarimara ḡerai ema foforito nai tu,

⁵ ḡita ema vaḡa-maḡurirato. Ġita tu dia ḡera vei-iobukaiobuka dainai ema vaḡa-maḡurirato. Asiḡina. Ġia tauḡena ḡena vevetuḡaḡwai moḡo ema vaḡa-maḡurirato. Eḡurigi-matamatarato tamaḡuri-ḡenoḡoito ḡaronai, ema Iauka Veaḡa na ḡera maḡuri ma evaḡa-variḡu ḡenoḡoirito.

⁶ Mai Iauka Veaḡa tu Iesu Keriso ḡita ḡera Vevaḡa-maḡuri Tarimana ḡenana Barau na ḡita iatarai ebubu-kauato.

⁷ Keriso na mai maḡuri eveiato, korana ḡita tu ḡia ḡena namo e varevare-bara ḡenana moḡo vei-iobukaiobuka tarimarai evaḡa-iaḡorato Barau ḡoiranai. Ema maḡuri vanaḡivanaḡi tatuḡamaḡi-dadamaḡiani maḡurina maki Barau na bevinirani, benamo bita ḡabiani.

⁸ Mai velaunaḡi guruḡari maḡeri tu moḡoni korikori. Be au aurani, ḡoi na mai veiḡa namori maḡeri tarimarima ḡeri ai bono kiraḡi-baregori, be mani Barau ḡenai ḡeveḡabidadamani tarimari maniḡeri tu ḡeri maḡuri beḡene nariri; ema ḡauvei namori ḡeveini maniḡeri tu roḡo beḡene vei-iaḡori. Korana mani veiḡa maniḡeri tu veiḡa namori ema maniḡeri na tarimarima mabarari maki beḡe vaḡa-kavarini.

⁹ A vedanaḡi babori e tubu ḡata o sene ainana ḡeiaḡomato moḡeri kiraḡi-ginikau ginikauri e veḡareveḡare, ema Mose ḡena taravatu vevaneri mabarari ḡerina tu bono veḡita. Korana maniḡeri na vevaḡa-kava namona ta tu asi bodoḡariani. Mani tu asi tauri dagarari.

¹⁰ Ekalesia doḡorona nuḡanai vetavi-kirakira veḡana eveiani tarimana tu bono kira-toreḡaua, bono kiraia, mo veḡa asi bene veia. Beseḡaforeni, benamo mo veḡa roḡo beveiani nai, vaḡa-ruaruana ma bono kira-toreḡaua. Moḡa murinai roḡo eḡiḡiraḡeni nai tu, bono ḡita-fitoḡaia moḡo.

¹¹ Korana maniḡesi vetavi-kirakira veḡari eveirini tarimana tu bono riba, ḡia ḡena maḡuri tu rakava kwaikwai ema vei-rakava nuḡanai etanuni. Ġia tu tauḡena ḡena vei-rakava na evaḡa-moḡoniani, ḡia tu moḡoni rakava tarimana.

Vevaḡa-riba guruḡari magori

¹² Au na Atemas o Tikiko ḡoi ḡemu ai batuḡu-iaḡosiani nai tu, dabara ta bono vetaua, benamo au ḡegu ai bono iaḡoma Nikopoli ḡana. Korana au tu akirato, faraka e iavara ḡueri nuḡari ai tu monai baḡabiani atato bene.

¹³ Taravatu tarimana Senas e Apolos ġeri dabara bono raga-vei, be bono ragatuġu-iaġomari. Botuġu-iaġomarini nai tu, ġeri ura dagarari mabarari maki bono vini-ġinikauri.

¹⁴ Ġita ġera tarimarima mabarari ġauvei namori veiveiri ai asi beġene biga dabarari bono vaġa-ribari, be beġene ribari. Korana moġeri dabara beġe ribarini nai tu, ġaro vanaġivanaġi ġeri-ġari tu tauġeri beġe ġauveini, benamo beġe ġoitaġoni, ema ġeri ġauvei maki ġwaġwari beġe vetoreni.

¹⁵ Mainai au karogu mabarari na ġemi vevaġa-namo beġe tuġu. Ġema vevaġa-namo maki veġabidadama nuġanai ġai ġeura-vinimani tarimari bono viniri.

Barau ġena namo e varevare-bara ġomi mabarami ġemi ai bene tanu.

PAULO ĜENA TORETORE FILEMONA ĜENA

Filemona vaĝa-foforina guruhari

Paulo na mai fefa tu Filemona ĝena Roma dibura gabuna na etoreato. Mai fefa tu laĝani 60 ma 61 fakari nuĝanai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai vau.

Mai fefa anina baregona tu “Veĝabi-raĝe ĝenoĝoi”. Ma siri baregori mai fefai tu siri 15 ema 16.

Paulo na Filemona mai fefa etore-viniato korana tu ĝena ura, 1) Filemona bene kiraia, Onesimo ma bene ĝabi-raĝea tarikaka maĝurinai; 2) Filemona bene kira-varaia, ĝia tu dibura na dori eraka-rosini, ma beraka-rosini ĝaronai tu Filemona bea raka-ĝitaiani.

Paulo na Filemona ĝena mai fefa tu maiĝesina eboioĝaياتo:

1. Paulo na Filemona evaĝa-veiaviato - siri 1-7
2. Paulo na Onesimo iatanai Filemona enoĝiato - siri 8-21
3. Veĝabitugu ĝuruhari ekiraĝirito - siri 22-25

¹ Au Paulo, Keriso Iesu ĝaramanai diburai atanuni tarimagu, ema tarikakara Timoteo, ĝemana eiaĝosini.

Ĝauvei sebona ĝaveiani tarimana e ĝatama namona Filemona ĝemu atore-vinimuni.

² Ema tobara Afia, ema ĝatara namona, Barau ĝena vetari nuĝanai iauka rekenai, Arekipo, ema ĝoina numai ĝevegogoni ekalesiari ĝeri atore-vinirini.

³ Tamara Barau ema Vereĝauka Iesu Keriso ĝerina maino ema varevare-bara ĝemi ai bene tanu.

Filemona ĝena veuravini ema veĝabidadama

⁴ Filemona, ĝegu Barau atanikiu-viniani ema vanaĝivanaĝi ĝegu ĝauĝau ai akiraĝimuni,

⁵ korana ĝemu veĝabidadama Vereĝauka Iesu ĝenai ema ĝemu veuravini Barau ĝena veaĝa tarimari mabarari ĝeri ai aseĝaĝimuni nai.

⁶ Moĝa lorinai aĝuriĝurini ĝemu veĝabidadama bono vari-fua tarima tari ĝeri ĝana, be dagara namori taĝaunarini Keriso ĝenai taveĝabidadamani lorinai, bono riba-ĝitakauri.

⁷ Moĝoni, tarikakagu, ĝemu veuravini na evaĝa-iaku rakavaguto ema elaunaĝi-rakavaguto, korana ĝoi na veaĝa tarimari nuĝari ovaĝa-kokorerito.

Paulo ĝena noĝinoĝi

⁸ Au tu nuĝagu gwaĝiĝi Keriso nuĝanai ĝoi bara kiramu kara boro vei,

9 senaġi veuravini nuġanai moġo anoġimuni ġemu veuravini dainai. Mai tu au, Paulo, baġauka ema Keriso Iesu ġaramanai diburai maiġegu.

10 Onesimo, au natugu, uranai anoġimuni. Ġia tu Keriso nuġanai au natugu ai eiaġoto, korana au roġo dibura numana nuġanai, iaukai ġia tamanai aiaġoto.

11 Guinenai ġia tu asi namo ġoi ġemu ai, senaġina toma vetuġunaġi iaġovininai ġia tu ilaila nai, ġoi na oura-viniani ema au na maki aura-viniani.

12 Ġia tu au lorugu ġutuna, mai atuġu-iaġosi ġenoġoiani, be bono ġabi-raġea.

13 Au ġegu ura ġia tu mainai bana ġabi-taria au sevigu ai, be ġoi gabumu bene ġabia au bere vaġa-kavagu, au Vari Namona ġaramanai roġo diburai nuġanai.

14 Senaġi ġegu ura ġoi na maoro boro vinigu vau bara ġabi-taria, moġesi naima asi aġabi-tariato. Au asi aurani maki ġoi bana kiramu kara bono veia. Au ġegu tuġamaġi, bema veiġa namori tari au durudurugu ġana bourani veiveiri nai tu, nuġamu sigai moġo bono veiri.

15 Betaġu ġoi ġemuna Onesimo eveġitato ġaro kotuna anina tu, ma boġabi-ġenoġoiani nai tu, ġoi ġesi bene tanu-vanaġi vanaġi ġana.

16 Dia ġemu tuġu-rakaorakao tarimana asi voina moġo. Asiġina. Moġoni, ġia tu ġemu vetuġunaġi tarimana, senaġi ġia toma tu ġoi tarikakamu moġoninai beiaġo, naima bono uravinia. Au na ġia tu anari-ġitakauani nuġagu mabarana ġesi, ema ġoi na maki bouravini-lelevaġiani nuġamu mabarana ġesi. Ġia boura-viniani ema boġabi-raġeani tarima ta ema Vereġauka nuġanai tarikaka ta.

17 Bema au oġabi-raġeguni ġoi ġatamu, Onesimo maki bono ġabi-raġea au boġabi-raġeguni ilailanai.

18 Bema kerere ta eveiato ġoi ġemu ai o ma ġena ġabitore ġoi ġemu ai nai tu, au aragu ai bono toreri.

19 Au Paulo ġimagu na mai fefa atoreani. Mo ġabitore tu voiri mabarari bavini-ġenoġoimuni. Ġoi maki ma ġemu ġabitore au ġegu ai. Ġoi maġuri tu au ġeguna oġoitaġoato, senaġi maniġeri tu asi bita kiraġirini.

20 Be, tarikakagu Vereġauka nuġanai, mani ġemu veiġa ġegu noġinoġi bono ġabi-raġea. Ġita taura ruarua tu Keriso nuġanai tatanuni, be bono vaġa-iakugu.

21 Ġemu seġaġi ai avetuġa-maġikauni nai batore-vinimu. Au ribagu, dia anoġimuni veiġari moġo boveirini, senaġi veiġa namori boruri maki boveini.

²² Dagara ta maia. Ġegu gena daiġutuna ta bono ġabi-torea, korana atuġamaġini, Barau na ġemi ġauġau beġabi-raġeani, be beġabi-iaġosiguni ġemi ai.

Vevaġa-namo guruġari

²³ Epafra, Keriso Iesu ġaramanai au ġesi dibura numanai ġatanuni, ġia na evaġa-namomuni.

²⁴ Ema Mareko, Aristako, Dema ema Luka au ġesi ġaġauvei-sebonani tarimari, ġia na maki ġeri vevaġa-namo ġevinimuni.

²⁵ Vereġauka Iesu Keriso ġena varevare-bara mabarami ġemi ai bene tanu.

HEBERU

Heberu vaġa-foforina guruġari

Mai fefa toretorena tarimana ta tu asi ribana. Tari ġekirani tu Luka na etoreato, tari ġekirani tu Apolos, o Banabas, o Priskila, o Akwila, o Paulo na etoreato ġetoni. Ġutuma ġekirani tu Paulo ġetoni korana fefa tu Paulo ġena fefa tore maġurinai ġetoreato. Mai fefa tu laġani 60 ema 70 fakari nuġanai ta ġetoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefai siri baregori tu karoa 1:3; 4:14-16.

Mai fefa etoreato tarimana ġena ura baregona tu, 1) Heberu ekalesiari bene kirari, ekalesia maġurina korikorinai beġene tanu, a Iuda ġeri sene taravaturi ema maġuriri ġerina tu beġene raka-veġita ma ġeri ai asi ma beġene ġenoġoi-iaġo, maġuri vanaġivanaġi asi beġe doġariani garina (2:1; 6:4-6; 10:26); 2) Iesu Keriso bene vaġa-foforia, ġia tu moġoni Barau vetoġana korikori ema foforito tanobarai; 3) Barau ġena Ginitaġo Variġuna Iesu ġenai emoġonito moġa bene vaġa-fofori ginikaua etato.

Mai fefa tu maiġesina eboioġaiato:

1. Vevaġa-riba-iaġi guruġari - karoa 1-10:18

2. Ekalesia tanutanuna maġuriri - karoa 10:19-13:25

Barau ġena guruġa Natuna ġenana

¹ Guinenai, ġaro vovoka e dabara ġutumai Barau na peroveta tarimari ġerina senera evaġa-guruġarito.

² Senaġi toma, mai ġaro dokori ai, tu Natuna ġenana ema vaġa-guruġarato. Barau na dagara mabarari tu Natuna eviniato bene ġaunari. Ema ġia ġenana maki Barau na guba e tanobara eveirito.

³ Ġia tu Barau marevana e mamana baregona evaġa-foforiani, ema ġia tu Barau tauġena kavana. Ġia ġena guruġa seġukana na dagara mabarari eġabi-taġorini. Ġia tauġena na ġera rakava ġuriġivaġiri dabarana evei-ġitakauato murinai, Barau Iaru-korokoro aroribanai ea tanu-tarito gubai.

Barau Natuna tu barego vedaurea, aneru maki evanaġirito

⁴ Barau na Natuna tu etore-varaġeato, aneru evanaġirito. Korana tu arana eviniato maki varaġe lelevaġina, aneru arari evanaġirito.

⁵ Korana Barau na aneru ta tu asi ekiraiato, ekirato, “Ġoi tu au Natugu,

toma au tu ġoi Tamamu ai baiaġo.”

O maiġesi maki asi ma ekiraiato, ekirato,

“Au tu ġia Tamanai baiaġoni,

ema ġia maki au Natugu ai beiaġoni.”

⁶ Ema Barau na Natuna guinena tanobara ġana ma beġori-iaġomaiani nai tu bekirani,

“Barau ġena aneru mabarami na boġono toma-rakariġo vinia.”

⁷ Aneru ekiraġirito nai tu ekirato,

“Barau na ġena aneru eveirito iavara kavana, ġena vetuġunaġi tarimari karava emoreni noġa.”

⁸ Senaġina Natuna ekiraġiani tu ekirani,

“Barau o, ġoi ġemu Vere dagina tu betanu-vanaġi vanaġini, ġemu Basileia tu ma iobukaiobukamu ġesi oġori-kauani.

⁹ Vei-iobukaiobuka tu oura-vinirini, ma veiġa rakavari tu asi oura-vinirini.

Moġa lorinai, Barau o,

ġemu Barau na maki karomu fakari ai ġoi eġabi-viriġimuto, debamu ai diġa esisiato, iaku na evaġa-vonumuto.”

¹⁰ Ema ma ekiraiato, ekirato,

“Vere o, tovotovonai tu ġoi na tanobara oveiato, ema guba maki ġoi ġimamu veiveina.

¹¹ Ġia tu beġe korini,

senāġi ġoi tu botanuni; mabarari dabuġa kavana beġe rakavani.

¹² Ġoi na koudi noġa boiokurini, dabuġa kavana vetoġari beġe irauni, senāġi ġoi vetoġamu tu asi beirauni, ema ġoi ġemu maġuri laġaniri maki asi beġe magoni.”

¹³ Barau na aneru ta maki asi ekiraiato,

“Aroribagu ai noma tanu, bene iaġo mo, ġoi ġevetari-vinimuni tarimari ġoi kwakumu fanakauna dagananai batore-taririni.”

¹⁴ Aneru mabarari tu vetuġunaġi iaukari moġo, Barau na etuġurito deikara vevaġa-maġuri beġe ġabiani tarimari vaġa-kavari ġana.

2

Vevaġa-maġuri baregona

¹ Moġa lorinai kara taseġaġirito guruġari tu tana ġabi-gigitariri, asi namo ġerana beġe rekwarekwani, benamo taiaġo-viniani gabuna bita leaiani.

² Korana aneru na ġita senera ġeri ġevari-fiurito guruġari tu moġoni veġata, ma mo guruġa moġeri ġekira-sirivaġi-iaġirito e asi ġekorana-iaġirito tarimari tu ġeri vei-rakava ilailari ai metona ġeġabiato,

³ a ġita tu kamasi bita raga-maġurini, bema mai vevaġa-maġuri baregona bita ġita-ġuiragiiani nai tu? Mai vevaġa-maġuri tu tovotovonai Vereġauka tauġena na evari-fuato. Moġa murinai tu ġeseġaġiato tarimari na ġai ġema-kiravaramato mo tu moġoni.

⁴ Barau na maki evaġa-moġoniato vetoġa boruri ai, e nuġa-farevaġi veiġari ai, e seġuka veiġari boruri dabara iraurauri ai, ema Iauka Veaġa ġena varevare dagarari na. Mo Iauka Veaġa ġena varevare dagarari tu Barau ġena ura lorinai veġabidadama tarimari evinirito.

Iesu na vevaġa-maġuri gabuna ġana eġori-iaġorani

⁵ Mo tanobara beiaġomani ġai na ġakiraġiani tu Barau na dia aneru ġeri veġitaġau gaburenai etoreato.

⁶ Senaġina Buka Veaġa nuġanai gabu tai tarima ta evarifuto, ekirato,

“Barau o, tarimarima tu dei,
be ġoi na otuġamaġi-gwaġiġiani?
O Tarimarima Natuna tu dei,
be ġoi na oraka-ġitaiani?”

⁷ Ġoi na kota otore-variġoato aneru gabureri ġana; murinai mareva baregona e vegubakau koronana ġenai otore-kauato,

⁸ ema dagara mabarari ġia kwakuna gaburenai otorerito.” Korana Barau na dagara mabarari tu ġia ġena veġitaġau gaburenai etorerito. Moġoni, Barau na dagara ta tu asi etore-ragakwaneato, ġia ġena veġitaġau gabuna murikanai. Senaġina maitoma dagara mabarari tu dia ġia ġena veġitaġau gaburenai taġitarini.

⁹ Senaġi Iesu taġitaiani, ġia tu Barau na mo faka kotunai etore-variġoato aneru gabureri ġana, korana Barau ġena varevare-bara ġenana tarimarima mabarari urari ai bene mase. Toma Iesu tu taġitaiani, iatanai Barau na mareva e vegubakau baregona etore-kauato, korana tu midigumidigu ai emaseto.

¹⁰ Dagara mabarari eveirito e eġanarito Barauna, ġena ura tu Iesu roġo midigumidigu ġenana asi vetoukaunai bene iaġo-guine. Moġa murinai vauro natuna ġutumari ma bene ġori-iaġomari, benamo ġia marevana e mamana baregona beġene ġabia. Barau ġenai dabara roroġotona sebna tu moġa moġo. Korana Iesu tu Barau natuna ġeri vevaġa-maġuri tarimana baregona.

11 Tarimarima evaḡa-veaḡarini tauna, Iesu, ema Iesu na evaḡa-veaḡarito tarimari Tamari tu sebona. Moḡa lorinai Iesu tu asi emaiakaiani mo evaḡa-veaḡarito tarimari eki-raḡirini ḡia tarikakana.

12 Ḡia na Barau ekiraiani, ekirani,
 “Ḡoi aramu tu au tarikakagu ḡeri ai bakiraḡi-foforiani;
 ekalesia nuḡanai ḡoi mari ai bavonevone-raḡemuni.”

13 Ma ekirato,

“Barau ḡenai haveḡabidadamani.”

Ema ma ekirato maki,

“Au tu maiḡegu Barau na eviniguto doḡorona natuna ḡesi.”

14 Korana Barau natuna mabarari tu ma viriḡori e ma rarari nai, ḡia tauḡena maki ḡia ilailari ai eiaḡoto. Moḡesi eveito korana tu, ḡena mase ḡenana mase seḡukana eḡabi-taḡoani tarimana, Diabolo, bene vaḡa-rakavaia ḡana.

15 Ema tarimarima deikara ḡeri maḡuri nuḡanai mase garina na eḡuḡuvirito bene vaḡa-maḡuriri ḡana.

16 Moḡoni, Iesu na tu dia aneru evaḡa-kavarito, senaḡi Aberahamo besena.

17 Moḡa lorinai Barau na Iesu tu dabara mabarari ai tarina doḡoro ilailari ai eveirito. Korana mo dabarai vau vevetuḡaḡwa e vetuḡamaḡikau Rubu Veaḡa verena barego-nai beiaḡoni. Ema Barau vetuḡunaḡina beiaḡo-vinini, tari-marima ḡeri rakava na bene voi-vaḡiri ḡana.

18 Korana Iesu tauḡena na veribaḡani midigumidiguna mamina eḡabiato, toma kamara deikara veribaḡani beḡoitaḡoni nai tu bevaḡa-kavaiani riba.

3

Iesu ḡena seḡuka na Mose ḡena seḡuka evanaḡiato

1 Moḡa lorinai, tarikakagu veaḡami, ḡomi tu Barau na ekeamito guba na. Ḡemi tuḡamaḡi boḡono tore-gwaḡiḡia Iesu ḡenai. Ḡia tu Barau na etuḡuato Rubu Veaḡa verena barana. Ḡita na tu ḡia takiraḡi-foforiani.

2 Iesu tu Barau na evaḡa-ruḡaiato Rubu Veaḡa verena. Ema ḡia tu ma ḡena vetuḡamaḡikau Barau ḡenai, ilailana Mose ma ḡena vetuḡamaḡikau Barau ḡena numai kavana.

3 Numa eragaiiani tarimana tu ḡegubakau-baregoani, a eveiani numana tu ḡegubakau-keiani. Moḡesi kavana Barau na Iesu tu mareva baregona eviniato, Mose na eḡabiato marevana evanaḡiato.

4 Numa mabarari tu ma ragaragari tarimari, senaḡina dagara mabarari veiveiri tu Barau ḡereḡana.

⁵ Mose tu vetuḡunaḡi-iaḡovini tarimana, ḡia ma ḡena vetuḡamaḡikau Barau ḡena numai. Ema ḡena ḡauvei tu ḡoirai Barau na kara bekiraḡirini guruḡari ekiraḡi-foforirito-ḡoi.

⁶ Senaḡina Keriso, Barau Natuna, tu Barau ḡena numa eḡita-ḡauani. Ġita tu ḡia ḡena numa, bema ma kokorera e ma iakura ḡesi taveiavi-iaḡiani tuḡamaḡikaunai bita veḡabi-gwaḡiḡini beiaḡoni mo magona.

Barau ḡena tarimarima ḡeri iaḡaraḡi

⁷ Moḡa lorinai Iauka Veaḡa ekirani kavana bitana vei, maiḡesi ekirani,

“Toma bema Barau garona boḡo seḡaḡiani nai tu,

⁸ nuḡami asi boḡono vaḡa-gwaḡiḡi foroforori,

senemi tanobara fakanai veribaḡani ḡaronai ḡeseḡaforeto kavana.

⁹ Oba, tamami na laḡani gabana vasivasi (40) tanobara fakanai ḡegu ḡauvei ḡeḡitaiao,

senaḡina ḡeribaḡaniguto e ḡevaḡa-uraguto.

¹⁰ Moḡa lorinai mo bese abaru-vinirito,

benamo akirato, ‘Ġia nuḡari tu vanaḡivanaḡi au ḡeguna ḡeveḡitani,

ema au ḡegu veḡa maki asi ḡeribarini.’

¹¹ Moḡa lorinai ma barugu ḡesi aguruḡa-foforito,

‘Ġia au ḡegu iaḡaraḡi ai tu asi beḡe raka-toḡani.’ ”

¹² Tarikakagu mabarami, boḡono venari. Asi namo tarikaka ta ḡomi fakami ai loruna ḡutunai vei-rakava beta-nuni, ema Barau ḡena guruḡa asi bevaḡa-moḡoniani, benamo maḡuri Barauna ḡenana beraka-veḡitani.

¹³ Toma mai ḡaro maiḡa Barau ekirani, “Tomaḡaro” etoni ḡiranai, karomi tata ḡesi boḡono velaunaḡi, be vei-rakava ḡena ḡofaḡofa na ta nuḡamu asi bene vaḡa-gwaḡiḡia.

¹⁴ Ġita tu Keriso ḡesi tasebonato, bema tovotovonai taḡabiraḡeato veḡabidadamana moḡa bita ḡabitari-gwaḡiḡiani beiaḡoni mo magona.

¹⁵ Buka Veaḡa ekirani kavana,

“Tomaḡaro ai bema garona

boḡo seḡaḡiani nai,

nuḡami asi boḡono vaḡa-gwaḡiḡiri,

guinenai ḡomi senemi seḡafore ai ḡeveito kavana.”

¹⁶ Dei na tu Barau garona ḡeseḡaḡiato, senaḡi ḡena guruḡa ḡekira-fitoḡarito, benamo ḡevaḡa-baruato? Mo tu Mose na Aigupito na eḡori-rosirito tarimari mabarari, ene?

¹⁷ Ema deikarari tu Barau na mo laḡani gabana vasivasi (40) nuḡanai ebaru-vinirito? Tarimari tu moḡeri, rakava

ġeveito, benamo tano fakanai ġeketoto, benamo ġemaseto, ene?

¹⁸ Ema Barau na tu deikarari ekirarito, ekirato, “Au ġegu iaġaraġi gabunai tu asi beġe raka-toġani.” Ġeseġaforeto tarimari ekirarito, ene?

¹⁹ Moġa lorinai ġita taribani, ġia tu asi ġeraka-toġato, korana Barau asi ġevaġa-moġoniato-ġoi nai.

4

¹ Barau ġena iaġaraġi ai bita raka-toġani guruġatorena tu roġo eruġa-taġoni. Moġa lorinai bitana venari, ġita fakarai ta mo iaġaraġi ai asi beraka-toġani garina.

² Korana mo Vari Namona ġita ġera ġeġobata-iaġiato tu Isaraela tarimari ġeri maki ġeġobata-iaġiato. Senaġi mo guruġa ġeseġaġirito ġerina namo ta asi ġeġoitaġoato, korana tu ġeseġaġirito moġo, ma asi ġevaġa-moġonirito.

³ Senaġi ġita Barau tavaġa-moġoniani tarimara tu, mo iaġaraġi ai bita raka-toġani ġena guruġa ilailanai, ekirato, “Au ġegu baru ai kiraġitore guruġana gwaġiġina akiraġi-foforiato, akirato,

‘Au ġegu iaġaraġi ai tu asi beġe raka-toġani.’ ”

Moġoni, Barau tu moġesi ekirato, senaġina ġia na tanobara eveiato nai, ġena ġauvei mabarari tu varau evaġa-koririto.

⁴ Gabu tai Buka Veaġa nuġanai ġaro vaġa-imaima ruarua (7) ekiraġiato nai tu, maiġesina ekirani, “Ġaro vaġa-imaima ruaruanai (7) Barau tu ġena ġauvei mabarari ġerina eiaġaraġito.”

⁵ Ema mai vau bita kiraġia gabunai maki ekirato, “Ġia au ġegu iaġaraġi ai tu asi beġe raka-toġani.”

⁶ Senaġina tari mo iaġaraġi ai beġe raka-toġani guruġatorena tu roġo eruġani gabunai. Ma Isaraela tarimari, Vari Namona ġeseġaġi-guineato tarimari, tu mo iaġaraġi ai asi ġeraka-toġato, korana tu ġeseġaforeto nai.

⁷ Moġa lorinai Barau na ġaro ta ma eġabi-viriġiato, “Tomaġaro” ekiraġiato. Ma laġani vovoka ġekorito murinai, Barau, Davida ġenana maiġesi eguruġato, ekirato,

“Toma, bema Barau garona

boġo seġaġiani nai,

nuġami asi boġono vaġa-gwaġiġiri.”

⁸ Bema Iosua na iaġaraġi bere viniri, Barau na moġa murinai iaġaraġi ġarona ta tu asi ma bere kiraġia.

⁹ Moġa lorinai Barau ġena tarimarima ġeri iaġaraġi tu roġo ġoirai eruġa-taġoni.

¹⁰ Korana Barau ġena iaġaraġi ai eraka-toġani tarimana tu ġena ġauvei na eiaġaraġini, ilailana Barau ġena ġauvei na eiaġaraġito kavana.

¹¹ Moġa lorinai sikokore, Barau ġena iaġaraġi ai tana raka-toġa uranai. Ma ġita fakarai ta asi bene keto, guinenai ġeseġaforeto tarimari kavari.

¹² Barau ġena guruġa tu maġuri e ma seġukana. Matana maki raga-rakava, vetari baġana ta matana ruarua maki evanaġiato, erakatoġa-korikorini maġuri ma iauka vekaravarina, ema turiġa komukomuri ruarua ġeraga-sebonato vekaravarina. Tarima loruna ġutuna ġena ura e tuġamaġi maki eriba-viriġiani.

¹³ Barau na eveirito dagarari mabarari tu ta asi vekuretoġa ġia matanai. Ema ġia ġoiranai ġita mabarara ġera maġuri bita vari-fiurini.

Iesu Rubu Veaġa verena barego vedaureana

¹⁴ Barau Natuna Iesu tu ġita ġera Rubu Veaġa verena barego vedaureana; ġia tu guba eraka-vanaġirito. Moġa lorinai ġera veġabidadamai tana veġabi-gwaġiġi. Mo tu ġita na takiraġi-foforiani veġabidadamana.

¹⁵ Ġita ġera Rubu Veaġa verena baregona tu ġita ġera moiramoira ġia na maki emami-raġirini. Korana tu ġia maki ġenai veribaġani irauirau mabarari ġefoforito ġita ġerai kavana. Senaġi ġia tu asi evei-rakavato.

¹⁶ Moġa lorinai ma kokorera ġesi Barau ġena namo e varevare-bara terona ġana siraka-kavi-iaġo. Monai Barau ġena vevetuġaġwa bitana ġabia, ema ġena varevare-bara tana ġoitaġoa, be bita ura-viniani nai, bene vaġa-kavara.

5

¹ Rubu Veaġa vereri baregori mabarari tu tarimarima fakari na Barau na eġabi-viriġirito, benamo evaġa-ruġarito, tarimarima arari ai Barau ġena ġauvei beġene veia ġana. Ġia ġeri ġauvei tu tarimarima ġeri rakava voi-vaġiri ġana varevare dagarari Barau beġene vinia ema boromakau, mamoe, e manu beġene vaġiri, benamo beġene gaburi, Barau na bonari bene noġori ġana.

² Rubu Veaġa verena baregona tauġena maki ma ġena moira gaburi, naima ġia na asi ribari tarimari ema Barau ġena dabara na ġeraka-veġitani tarimari bevetuġa-ġwarini riba.

³ Ġia tauġena maki ma ġena moira lorinai, ġia na rakava voi-vaġiri varevareri tu ġia ġena evinini, ema tarimarima ġeri maki evinini.

⁴ Rubu Veāga verena baregona dagina eḡabini tarimana tu arana barego. Tarima ta na mai ginitaḡo ḡauveina tauḡena na asi beḡabi-kavaiani, senaḡi ḡia tu Barau na bene keaia vau, vaḡa-ilailana Arona ekeaiato kavana.

⁵ Keriso maki moḡesi, dia tauḡena eveḡabi-varaḡeto Rubu Veāga verena baregonai evetoreto, senaḡina Barau na evaḡa-ruḡaiato, ekiraiato, ekirato,

“Ḡoi tu au Natugu,

toma au tu ḡoi Tamamu ai baiaḡo.”

⁶ Gabu tai maki ekirani,

“Ḡoi tu Rubu Veāga verenai

botanu-vanaḡi vanaḡini

Melkisedek kavana.”

⁷ Iesu tanobarai etanuto-ḡoi ḡarori ai tu ma taḡi-koḡokoḡona ema matana ma nanuri ḡesi Barau ḡenai eḡuriguḡito-ḡoi, ema enoḡi-raḡeto-ḡoi. Korana tu Barau na ḡereḡana na moḡo mase ḡenana bevaḡa-maḡuriani. Barau na eseḡaḡiato, korana tu ma vegubakauna ḡesi Barau garina eveito-ḡoi nai.

⁸ Ḡia tu Barau Natuna, senaḡi ḡena midigumidigu na vau seḡaḡi dabarana eribaiato.

⁹ Enamo-vedaureato murinai vau, ḡia beḡe seḡaḡi-viniani tarimari mabarari ḡeri maḡuri vanaḡivanaḡi vaḡa-ḡorana tarimanai eiaḡoto.

¹⁰ Ema Barau na evaḡa-ruḡaiato Rubu Veāga verena baregona Melkisedek kavana.

Asi boḡono mero-kaukau

¹¹ Ḡia varina tu vovoka bita kiraḡirini, senaḡina moḡeri kiraḡi-viriḡiviriḡiri tu gwaḡiḡi, korana ḡomi tu asi ḡotuḡamaḡi-faka ḡarimoḡini.

¹² Mai nega mainai ḡomi tu vevaḡa-riba tarimami ai ḡoro iaḡo, be ḡoro vevaḡa-riba-ḡoi. Senaḡina ḡomi tu roḡo ḡourani ta na Barau ḡena guruḡa moḡoniri korari na ma bene vaḡa-ribami ḡotoni. Ḡomi tu roḡo lata ḡourani, ḡaniḡani gwaḡiḡiri tu asiḡina.

¹³ Deikara lata roḡo eruruni tu roḡo mero keina. Ḡia tu veiḡa iobukaiobukari ema veiḡa asi roroḡotori vetoḡari tu roḡo asi ribana.

¹⁴ A ḡaniḡani gwaḡiḡiri tu tarima baregori ḡari. Ḡia na tu ḡeḡauvei-iaḡi vanaḡivanaḡirini. Ḡeḡauvei-iaḡirini ḡarori ai tu tauḡeri maki ḡevevaḡa-ribani namo e rakava vetoḡari beḡene ḡita-leari ḡana.

6

¹ Moġa lorinai namona tu Keriso ġena vevaġa-riba guruġari tovotovonai riba guineri ġeġorani dagarari tu si-iaġuri. Benamo ġia ġena vevaġa-riba baregori ġana si-iaġo. Tovotovonai riba guineri ġeġorani dagarari moġo asi bitana vevaġa-riba-iaġi ġenoġoi-ġenoġoiri. Mo tu vei-rakava ġerina tuġamaġi-kure ma raka-kure e Barau ġenai veġabidadama.

² Babatiso vevaġa-ribari e ġima tarima iatari ai torekau, mase na variġisi-ġenoġoi e vevaġa-roroġoto vanaġivanaġi.

³ Moġa tu bita veiani bema Barau na bevaġa-moġoniani nai.

⁴ Bema tarima ta ġena veġabidadama beraga-kwaneani tu, kamara dabarai ma bevetuġamaġi-kureni? Ġia nuġana tu evaġa-mamaiato, ema guba na eiaġomato varevarena emami-tovoato, ema Iauka Veaġa maki eġabiato.

⁵ Ema Barau ġena guruġa namona edoġariato e vau ma beiaġomani tanobarana seġukari maki emamirito.

⁶ Bema ġia veġabidadama na ma beketo-veġitani, ġia tu Barau Natuna ma evaġa-satauro ġenoġoiani, ema ġutuma barai ma etore-rosiani e evaġa-maiakaiani. Ġia ma novaġa-vetuġamaġi-kurea ġana tu asi dabarana ta.

⁷ Ġaro vovoka ġura eraguni, benamo tano na mo nanu erimaiani. Benamo bema mo tano iatanai ġevaroni tarimari ġari ġaniġani namori bevaġa-ġorarini nai tu, Barau na mo tano namo beviniani.

⁸ Senaġina ġau ma giniri ema ġauġa ma ġiniġiniri evaġa-gararini tanona tu asi ġena namo; Barau na mo tano beki-raġiani tu tano rakavana, ema dokonai tu begabuani.

⁹ Ġatagu mabarami, moġoni, maiġesina ġavaġa-guruġa gwaġiġimini, senaġina ġatuġamaġi-gwaġiġini, ġomi tu namo baregona ema vevaġa-maġuri boġoa ġoitaġoani.

¹⁰ Barau ġena veiġa tu asi ġeġeva. Barau ġemi ġauvei ema ġia arana ġoura-viniani nai, ġena tarimarima ġovaġa-kavarito ema initoma roġo ġovaġa-kavarini tu asi betuġa-rekwarini.

¹¹ Ġai ġema ura baregona tu ġomi tata maniġesi moġo boġono ġauvei-kokore-iaġo, ġemi tuġamaġikau beġenea moġoni bene iaġo mo dokonai.

¹² Be asi beġene ġubulefimi, senaġina mo tarimarima ġeri veġabidadama e ġeri vevaġa-gwaġiġi ġerina mo kiraġitore ġeġabiani, boġono tovotovori.

Barau ġena kiraġitore

¹³ Barau ġena kiraġitore guruġana Aberahamo ġenai eveiato tu tauġena aranai eguruġa-toreto, korana tu tarima ta ma asi varaġe ġia iatanai, aranai beguruġa-toreni lorinai.

¹⁴ Ekirato, “Moḡoni, ḡoi tu bavaḡa-namomuni ema besemu ḡutuma bavanimuni.”

¹⁵ Benamo Aberahamo evevaḡa-gwaḡiḡito, asi eḡubulefito mo Barau na ekiraḡi-torerito dagarari ḡenai ḡefoforito.

¹⁶ Tarimarima guruḡatore gwaḡiḡiri mabarari ḡeveini nai tu, tarima baregona ta ḡia iatarāḡeri ai aranai ḡeguruḡa-toreni. Monana mo guruḡa-tore guruḡana gwaḡiḡina evaḡa-moḡoniani, benamo veḡareveḡare guruḡari mabarari elauḡaurini.

¹⁷ Guinenai Barau ḡena kiraḡitore tu guruḡatore guruḡana gwaḡiḡinai eveiato. Korana ḡia ḡena ura ḡia na kiraḡitore beḡe ḡaunaiani tarimari beḡene riba-ginikau, ḡia ḡena kiraḡitore tu asi bevekefoni.

¹⁸ Mo guruḡatore ruarua tu beḡe tanuni, asi beḡe vekefoni. Ema mo dagara ruarua ḡerina ḡita taribani, Barau tu asi beḡofaḡofani riba. Be ḡita deidei rakava ḡenana taraga-veḡitato, benamo Barau ḡenai taiaḡomato tarimara tana kokore-korikori, be mo tuḡamaḡikau ḡoirarai eruḡa-taḡoni tana ḡabia.

¹⁹ Mo tuḡamaḡikau taḡabiato tu ḡita ḡera maḡuri eḡabitariani dagarana. Mai tuḡamaḡikau tu moḡonina e asi eirauni. ḡia tu vekouḡau dabuḡana na murina ḡana eraka-toḡani, eiaḡoni mo, veaḡa lelevaḡi daiḡutuna nuḡana ḡana.

²⁰ Mo ḡana tu Iesu eiaḡo-guineto ḡita bene vaḡa-maḡurira uranai. ḡia tu Melkisedek ḡena dabarai Rubu Veaḡa verena baregonai betanu-vanaḡi vanaḡini.

7

Melkisedek tu Rubu Veaḡa verena baregona

¹ Mai Melkisedek tu Salem vanuḡa barana verena, ema ḡia tu Iaru-korokoro Barauna ḡena Rubu Veaḡa verena. ḡia na Aberahamo edoḡariato, vanuḡa barari ḡeri vere baregori o kini tari vetari ai evaḡirito, benamo eḡenoḡoito-ḡoi nuḡanai, Aberahamo evaḡa-namoato.

² Ema Aberahamo na vetari ai eḡabirito farefareri, karava gabanana (10) eveirito, benamo karava ta Melkisedek eviniato. Melkisedek arana anina giniguinena tu “Veḡa Iobukaiobuka Verena”, ma arana ta tu “Salem Verena”, moḡa anina tu “Maino Verena”.

³ ḡia asi tamana, asi sinana, asi besena ta, ema ḡena maḡuri evesinato ḡarona e ḡena maḡuri emagoto ḡarona maki asiḡina. ḡia tu Barau Natuna kavana etanuni, Rubu Veaḡa verena vanaḡivanāḡi.

⁴ Melkisedek ḡoḡitaia, ḡia tu tarima arana barego lelevaḡi, korana Aberahamo tu senera baregona na maki vetari

ai eḡabirito farefareri karava gabanana (10) ḡerina ta ḡia eviniato.

⁵ Taravatu ekirani, Levi besena Rubu Veāḡa verena dagina beḡe ḡabiani tarimari tu karava gabanana ḡerina ta beḡene gogo Isaraela tarimari ḡerina, mo tu tarikaka ḡerina. Moḡoni, tarikakari maki Aberahamo ḡena bese tarimari, senaḡina ḡia ḡerina beḡene gogo.

⁶ Melkisedek senena tu dia Levi ḡenana eiaḡomato, senaḡina Aberahamo ḡenana karava ta eḡabiato. Ma ḡia na Barau ḡena kiraḡitore eḡabiato tarimana evaḡa-namoato.

⁷ Asi bita daradara-iaḡiani, tarima baregona na tarima keina vevaḡa-namo eviniani.

⁸ Levi senena, karava gabanana ḡerina ta ḡeḡabiato doḡorori, tu ma ḡemaseto-ḡoi. A Melkisedek na maki karava ta eḡabiato, senaḡi ḡia tu Buka Veāḡa na ekiraḡiani asi emaseto.

⁹ Benamo maiḡesi ma nakira, Levi maki karava gabanana ḡerina ta ḡeḡabiato-ḡoi tarimana. Ḡia na Aberahamo ḡenana Melkisedek karava ta ma evini-ḡoiato.

¹⁰ Korana Melkisedek na Aberahamo eḡoitaḡoato ḡaronai tu, Levi tu roḡosi roḡo bene maḡuri, roḡo ḡatana Aberahamo tauḡaninai.

Iesu tu Melkisedek kavana

¹¹ Guinenai Barau na Isaraela tarimari taravatu evinirito. Mo taravatu ekirani, Levi besena na ginitaḡo veāḡa ḡauveina beḡene veia. Senaḡi bema Levi besena ḡeri Rubu Veāḡa verena ḡenana e ḡeri ḡauvei seḡukana na mo namo vedaurea beḡere ḡabia nai tu, kara dainai Barau tu ma ekirato, Rubu Veāḡa verena ta ma betuḡuani Melkisedek ilailanai, ma dia Arona kavana?

¹² Korana bema ginitaḡo ḡauveina ḡeveiani tarimari ḡeri doḡoro ḡesenisito nai tu, taravatu maki besenisini.

¹³ Korana Iesu mai takiraḡiani tarimana tu irau doḡoro. Ḡia ḡena doḡoro tarimana ta fata veaḡana iatanai ginitaḡo ḡauveina asi eveito.

¹⁴ Korana ribara, ḡita ḡera Vereḡauka tu Iuda besena na emaḡurito. Ma Mose na Rubu Veāḡa vereri ekiraḡirito-ḡoi nai tu, Iuda doḡorona tu asi ekiraḡiato.

¹⁵ Ema kara bita kiraḡia toma tu bita ḡitafaka-ginikauani, korana Rubu Veāḡa verena ta ma befofori Melkisedek kavana.

¹⁶ Ḡia tu dia senena kavari, taravatu seḡukanai Rubu Veāḡa verenai eiaḡoto, senaḡina maḡuri vanaḡivanaḡi ḡenana eiaḡomani seḡukana na Rubu Veāḡa verenai eiaḡoto.

¹⁷ Korana Barau na maiḡesi ekiraiato, ekirato,

“Ḡoi tu Rubu Veāḡa verenai

botanu-vanaḡi vanaḡini
Melkisedek kavana.”

¹⁸ Mo taravatu guinena tu etore-veḡitaiato, korana ḡia tu asi seḡukana ema asi bevevaḡa-maḡurini riba.

¹⁹ Korana Mose ḡena taravatu na dagara ta tu asi evaḡa-namo vedaureaiato. Moḡesina naima Barau na tuḡamaḡikau lagilagina ta ma etore-rosiato, moḡa ḡenana ḡita Barau sevina ḡana bita raka-kavini.

²⁰ Barau na Iesu tu guruḡatore guruḡana gwaḡiḡina eveiato vau, Rubu Veaḡa verenai etoreato! A Rubu Veaḡa vereri mabarari ḡeri ai tu guruḡatore ta asi eveiato.

²¹ Senaḡi Iesu Rubu Veaḡa verenai eiaḡoto tu Barau na guruḡatore gwaḡiḡina eveiato vau. Barau na maiḡesi ekiraiato, “Vereḡauka tu eguruḡa-foforito ma ḡena tuḡamaḡi asi ma bekefoani:

‘Ḡoi tu Rubu Veaḡa verenai botanu-vanaḡi vanaḡini.’ ”

²² Mai guruḡatore guruḡa gwaḡiḡina lorinai, Iesu tu ginitaḡo variḡuna ma namona korikori vaḡa-moḡoninai eiaḡoto.

²³ Guinenai Rubu Veaḡa vereri tu vovoka, korana tu ḡemaseto-ḡoi, be ta Rubu Veaḡa verenai asi etanu-rovaḡito.

²⁴ A Iesu tu etanu-vanaḡi vanaḡini lorinai, ḡia tu Rubu Veaḡa verenai betanu-rovaḡini.

²⁵ Moḡa lorinai deikara ḡia ḡenana Barau ḡenai beḡe iaḡoni tu bevaḡa-maḡuririni riba. Korana Iesu tu ḡia urari ai Barau ḡenai bene ḡauḡau ḡana etanu-vanaḡi vanaḡini.

²⁶ Maiḡesi Rubu Veaḡa verena baregona na ḡita ḡera ura dagarari evinirani. Ḡia tu veaḡa, asi ḡena vei-rakava, vetoukau ta ḡenai asiḡina, namo vedaurea; ḡia tu vei-rakava tarimari kavana asiḡi. Ma Barau na guba tuḡuna korikorinai ea toreato.

²⁷ Ḡia tu dia guinenai Rubu Veaḡa vereri baregori kavana, ḡaro korikoriri ai varevare dagarari bevinini. Guine tu ḡia ḡena vei-rakava Barau na bene tuḡamaḡi-fitoḡari ḡana evinito, ma moḡa murinai tu tarimarima ḡeri rakava Barau na bene tuḡamaḡi-fitoḡari ḡana. Ḡia tu vaḡa-sebona moḡo tarimarima ḡeri vei-rakava ḡana ginitaḡo varevarena eviniato. Moḡa tu ḡia tauḡena ginitaḡo varevarenai eiaḡoto, benamo Barau ḡenai evevini-raḡeto.

²⁸ Mose ḡena taravatu na tu ma ḡeri moira tarimari Rubu Veaḡa verena baregonai etorerito-ḡoi. Senaḡina Barau ḡena guruḡatore guruḡana gwaḡiḡina, Mose ḡena taravatu murinai ema foforito dagarana, na tu Barau Natuna evaḡaruḡaiato. Ḡia tu Barau na evaḡa-namo vedaureaiato, ma namo vedaurea betanu-vanaḡi vanaḡini.

8

Iesu tu ġita ġera Rubu Veaġa verena baregona

¹ Ġai na kara ġakiraġiani tu maġa. Ġita tu ma ġera Rubu Veaġa verena baregona. Ġia tu gubai Iaru-korokoro Barauna ġena terona aroribanai etanu-tarito.

² Barau ġena veaġa gabuna nuġanai eġauveini. Mo tu farai rubuna korikori Vereġauka na eragaiato, dia tarimarima na ġeragaiato.

³ Rubu Veaġa vereri baregori mabarari tu ġevaġa-ruġarito, varevare dagarari ema boromakau, mamoe, manu beġene vini ġana. Moġa lorinai mai Rubu Veaġa verena baregona, Keriso, maki ma ġena dagara tari, bene vini ġana.

⁴ Bema ġia tanobarai bere tanu tu, Rubu Veaġa verenai asi bere iaġo, korana tu maġa, Rubu Veaġa vereri tu varau ġetorerito maġeri, varevare dagarari ġevini-tanuni, Iuda ġeri taravatu ekiraġiato ilailanai.

⁵ Ġia varevare dagarari mainai veaġa lelevaġi daiġutunai ġevinini tu, gubai mo veaġa lelevaġi daiġutuna kavana e vetoġana moġo. Moġesina nai Barau na Mose toma-rakariġo ġana farai rubuna bene ragaia ġana, naima ekira-toreġauato, ekirato, “Bono ġitaia, dagara mabarari boveirini nai tu, ġoro ai avaaġa-ġitamuto ilailanai moġo bono veiri.”

⁶ Senaġina toma Iesu na ginitaġo varevareri vini-toreġau veġana guinenai Rubu Veaġa vereri ġeri ġauvei evanaġiato. Korana Barau ġena kiraġitore variġunai Iesu tu Barau e tarimarima vekaravari ai eruġani, ginitaġo variġuna bene vaġa-seġukaia ġana, ma mai ginitaġo na mo ginitaġo guinena seġukana evanaġiani. Ema Barau ġena kiraġitore variġuna na mo ginitaġo guinena kiraġitorenna maki evanaġiato.

⁷ Bema mo ginitaġo guinena asi ġena rakava tu, Barau na ginitaġo variġuna ta asi ma bere kiraġia.

⁸ Senaġina Barau na tarimarima ġeri ai rakava eġoitaġoto naima ekirato,

“Vereġauka eguruġa-foforini,

‘Boġono seġaġi, ġaro ta mani eiaġomani,

au na ginitaġo variġuna ta ma baveiani,

Isaraela besena e Iuda besena ġeri.

⁹ 1 Mai ginitaġo tu dia guinenai ġia seneri ġeri aveiato moġa kavana.

Dia mo ġaro ai ġimari ai aġabito,

benamo Aigupito na aġori-rosirito ginitaġona kavana.

Korana ġia tu au ġegu ginitaġo ġenai

asi ġevetuġamaġikauni naima,

au na araga-kwanerito,’

Vereġauka tu moġesina eguruġani.

¹⁰ Veregāuka ma ekirani,

‘Ĝoira ĝarori ai au na mai ginitaĝo Isaraela besena ĝeri ma
baveiani:

Au ĝegu taravatu ĝia debari ai batore-toĝarini ema ĝia nuĝari
ai batorerini.

Au tu ĝia ĝeri Barau ai baiaĝoni ema ĝia maki au ĝegu
tarimarimai beĝe iaĝoni.

¹¹ Tarima ta na sevinai etanuni tarimana asi ma bevaĝa-
ribaiani,

ema tarima ta tarikakana asi bekiraiani,

‘Veregāuka noribaia!’

Korana mabarari na beĝe ribaguni,

misina na beiaĝoni mo baregona.

¹² Ĝeri kira-sirivaĝi batuĝamaĝi-fitoĝarini,

ema ĝeri rakava mabarari asi ma batuĝamaĝirini.’ ”

¹³ Barau na mai ginitaĝo maiĝa ekiraĝiani, “ginitaĝo
variĝuna” etoni nai tu, ĝia na mo ginitaĝo tovtovonai moĝa
tu guinena na ekiraĝiani. Ma kara eguinenani e erakavani
tu asikauna berekwarekwani.

9

¹ Ginitaĝo guinena tu ma ĝena taravatu misimisiri toma-
rakariĝo ĝana, ema ma ĝena gabu veaĝana maki. Mo gabu
veaĝana tu tanobarai etanuni dagarana.

² Barau toma-rakariĝona ĝana farai rubuna ta ĝeragaiato.
Mo farai rubuna nuĝanai daiĝutu giniguinena tu Veaĝa
Gabuna ĝetato. Ĝia nuĝanai tu lamefa torekauna dagarana,
teibolo e Barau ĝeviniato berediri.

³ Kouĝau dabuĝana vaĝa-ruaruana murinai tu daiĝutu ta
maia. Moĝa tu Veaĝa Lelevaĝi Gabuna ĝetato.

⁴ Ĝia nuĝanai tu golo fatana, goĝu ma bonana iatanai
beĝene vei ĝana, ema Kiraĝitore Mauĝana; ĝia murikana
mabarana tu golo na ĝeveiato. Ma mauĝa nuĝanai tu
golo ĝurona ta, nuĝana ma manana e Arona ĝena togoi,
egarakauto dagarana, ema fore ruarua Barau na iatari ai
taravatu etoreto foreri.

⁵ Mo mauĝa iatanai tu kerubi ruarua ĝevaĝa-ruĝa
veĝoirarito. Mo kerubi tu ĝau garagarari, vetoĝari tu aneru
kavari. Ta tavi ta dudu ai ĝevaĝa-ruĝaiato, ma ta maki tavi
ta dudu ai, ma faneri ĝekeorito, benamo rakava voivaĝiri
gabuna ĝegoru-tariato. Mo kerubi ruarua na tu Barau
ĝena mareva baregona ĝekiraĝiani. Senaĝi maiĝeri dagara
misikoseri mabarari tu toma asi baĝa kiraĝirini.

⁶ Dagara mabarari moĝesi ĝeveirito murinai, Rubu Veaĝa
vereri ĝaro vanaĝivanaĝi daiĝutu giniguinena nuĝanai
ĝeraka-toĝato-ĝoi, benamo ĝeri ĝauvei ĝeveirito-ĝoi.

⁷ Senaḡi rubu verena baregona ḡereḡana moḡo laḡani ta nuḡanai vaḡa-sebona daiḡutu vaḡa-ruaruana nuḡanai eraka-toḡato-ḡoi. Ġena rakatoḡa ḡarori mabarari ai tu rara maki eḡabi-taḡoato-ḡoi. Mo rara ḡia na tu rakava tuḡamaḡi-fitoḡari ḡana ginitaḡo dagarana evaḡa-iaḡoato-ḡoi. Guine tu ḡia ḡena rakava ḡana evinito-ḡoi ema murinai tu tarimarima ḡeri rakava ḡana. Mo rakava tu asi ribari nai ḡeveirito-ḡoi rakavari.

⁸ Iauka Veaḡa na maiḡeri veḡa mabarari ḡerina ḡita tu maiḡesina evaḡa-guruḡarani: Bema Barau toma-rakariḡona ḡana farai rubuna giniguinena roḡo eruḡa-taḡoni nai tu, Veaḡa Lelevaḡi Gabuna rakatoḡa dabarana tu roḡosi roḡo bene vekeo.

⁹ Mo farai rubuna tu toma mai negai kara beḡe ḡorani evaḡa-foforiani. Mai farai rubuna nuḡanai varevare dagarari e ginitaḡo dagarari vaḡa-ilailana boromakau, mamoe, manu Barau ḡeviniato-ḡoi dagarari mabarari na ḡetoma-rakariḡoto-ḡoi tarimari nuḡari asi ilaila beḡe iarevarini.

¹⁰ Korana mo Barau ḡeviniato-ḡoi dagarari tu ḡaniḡani e niuniu dagarari, ema tarima beḡene iareva ḡana veḡuriḡi maḡuriri irauirau. Mai tu mabarari tauḡani taravaturi moḡo. Barau na tarimarima evinirito beḡene korana-iaḡiri, bene iaḡo mo, ḡaro ta, dabara variḡuna bevaḡa-ruḡaiani.

Iesu rarana

¹¹ Senaḡi Keriso tu dagara namori ḡema-foforito ḡeri Rubu Veaḡa verena baregona. Ġia tu farai rubuna barana e namo vedaureana nuḡana na eraka-toḡato. Dia tarimarima na ḡeragaiato farai rubuna, korana mo farai rubuna tu dia mai tanobara dagarana.

¹² Keriso tu dia nanigosi o boromakau naturi rarari seḡukari ai mo rubu ai eraka-toḡato. Senaḡi ḡia tu ḡia rarana seḡukanai Veaḡa Lelevaḡi Gabuna nuḡanai vaḡa-sebona moḡo eraka-toḡato. Benamo ḡita eḡabivaḡi-moḡovaḡirato rakava ḡena seḡuka na.

¹³ Nanigosi ma boromakau rarari ema boromakau natuna variḡuna ḡegabuato kauna, Rubu Veaḡa vereri na veirakavai ḡemiroto-ḡoi tarimari iatari ai misimisiri ḡefiukaurito-ḡoi. Moḡesina ḡeveirito-ḡoi tu tarimarima tauḡaniri ḡevaḡa-veaḡarito-ḡoi Barau ḡoiranai.

¹⁴ Senaḡi Keriso rarana na moḡeri evanaḡirito. Korana ḡita nuḡara, mase ḡevaḡa-ḡoraiani ḡauveiri ḡerina, eiarevarato, maḡuri Barauna ḡena vetuḡunaḡi bitana iaḡo-vini ḡana. Keriso tu asi vetoukauna ta, tauḡena tanu-vanaḡivanaḡi Iaukana ḡenana evevinito Barau ḡenai.

15 Ginitaḡo variḡuna nuḡanai Keriso tu Barau e tarimarima fakari ai eruḡani. Korana tu Barau na ekearito tarimari mabarari na ekiraḡi-toreato maḡuri vanaḡivanaḡina beḡene ḡabia. Moḡesi nai Keriso emaseto, tovotovona ginitaḡona nuḡanai tarimarima ḡevei-rakavato ḡeri rakava na bene ruḡa-vaḡiri ḡana.

16 Tarima ta roḡosi bene mase nuḡanai, beurani bene guruḡa-fofori, bemaseni nai tu, natuna na ḡena farefare bene ḡabiri. Mo ura o guruḡa-fofori tu fefai betoreani ḡia ḡena kiraḡitore guruḡana. Natuna na mo farefare asi roḡo beḡabirini bene iaḡo mo, tamana ḡena mase tarimarima ḡoirari ai bevaḡa-moḡoniani vau.

17 Korana tu mo ura ḡetoreani fefana tu eguruḡa-foforini tarimana bemaseni vau ma ḡena seḡuka, a bema ḡia roḡo maḡuri tu, mo ura ḡetoreani fefana tu asi seḡukana.

18 Moḡesina nai ginitaḡo giniguinena maki rarana vau evaḡa-seḡukaiato-ḡoi.

19 Korana Mose na taravatu guruḡari mabarari tarimarima ḡeri evariflu-ḡosiato-ḡoi murinai, boromakau naturi variḡuri e nanigosi rarari eḡabirito-ḡoi, benamo nanu ḡesi egiro-sebonarito-ḡoi. Moḡa murinai isopo legana vulu kakakakana na ḡebaruato dagarana mo rara ma nanunai efereiato-ḡoi. Benamo Mose na mo isopo legana ma vulunai rara tu taravatu bukana e tarimarima iatari ai efu-kaurito-ḡoi.

20 Mose ekirato, “Mai rara tu ginitaḡo vaḡa-moḡonina dagarana Barau na ekiramito boḡono korana-iaḡia.”

21 Farai rubuna ema mo rubu nuḡanai toma-rakariga ai ḡeḡauvei-iaḡirito-ḡoi farefareri mabarari iatari ai veiga sebona eveiato-ḡoi. Iatari ai rara misimisiri efufluauto-ḡoi.

22 Moḡoni, taravatu ekirani ilailanai, dori dagara mabarari tu rara na beḡe iarevani. Korana rara asi beriḡoni nai tu, veirakava tuḡamaḡi-fitoḡari maki asiḡina.

23 Senaḡina maiḡeri mai tu guba dagarari iouiouri moḡo maiḡesi ḡeiarevarini. A gubai korikoriri ḡetanuni dagarari iareva-iarevari ḡana ginitaḡo varevarena tu namona lelevaḡi. Maiḡeri ginitaḡo varevareri evanaḡirini.

24 Korana Keriso tu dia tarimarima na ḡeveiato veaḡa lelevaḡi daiḡutuna nuḡanai eraka-toḡato. Iesu tu guba korikorinai eraka-toḡato. Ma maitoma tu ḡita urarai Barau ḡoiranai efororini. Mo tarima na ḡeveiato moḡa tu gubai veaḡa lelevaḡi daiḡutuna moḡo ḡevaḡa-ilailaiato.

25 Rubu Veaḡa verena baregona tu laḡani tata nuḡari ai Veaḡa Lelevaḡi Gabunai rara eḡabi-toḡato-ḡoi. Keriso

moġesina tu asi eveini. Ġia tu dia gubai eraka-toġato murinai vau vanaġivanaġi tauġena ginitaġo varevarenai eiaġoni, benamo Barau ġenai evevinini.

²⁶ Moġesina tu tanobara evesinato na veġata bene midigu-midigu. Senaġi mai tanobara magona eġabi-iaġoani, mainai vau vaġa-sebona moġo ema foforito. Mo tu ginitaġo varevarenai evevaġa-iaġoto rakava bene ġabi-veġitari ġana.

²⁷ Evetoreto, tarimarima mabarari tu vaġa-sebona moġo beġe maseni, ma murinai tu Barau na bevaġa-kotarini.

²⁸ Keriso kavana vaġa-sebona moġo ginitaġo dagarana eiaġoto, tarimarima mabarari ġeri rakava bene ġabi-veġitari ġana. Senaġi ġia tu ma bema-fofori ġenoġoini. Mo tu dia rakava ma benema ġabi-vaġiri ġana, senaġina deikara ġia ġenari-taġoani tarimari vaġa-maġuriri ġana.

10

Ginitaġo guinena na rakava asi beġabi-veġitarini

¹ Mose ġena taravatu tu dagara namori vau beġe ġorani iouiouri moġo, dia dagara tauri korikori. Ġia na mo ginitaġo dagarari laġani laġani ġevinito-ġoi, senaġina mo ginitaġo dagarari na toma-rakariġo ġeiaġoto-ġoi tarimari asi evaġa-namo vedaurearito.

² Bema mo ginitaġo dagarari na ġetoma rakariġoto-ġoi tarimari beġere vaġa-namo vedaureari nai tu, asi ma beġere ginitaġo-ġenoġoi. Korana ġia tu ġere iareva-moġovaġi, ema ma ġeri vei-rakava guineri mamiraġiri asi ma ġere ġabi-ġenoġoiri.

³ Senaġi mo ginitaġo veġari laġani tatai ġeveirito-ġoi veġari na tu mo laġani tata nuġari ai ġevei-rakavato-ġoi, moġeri ġekira-vararito-ġoi.

⁴ Korana tu boromakau e nanigosi rarari na rakava tu asi ilaila beġabi-veġitarini.

⁵ Moġa lorinai Keriso tanobara ġana eiaġomato nai tu ekirato,

“Ġoi tu ginitaġo dagarari vaġa-ilailana boromakau, mamoe, nanigosi ema varevare dagarari asi ourani, senaġi tauġani ta ovei-toreato au ġegu.

⁶ Karava na boromakau, mamoe, nanigosi eġararini, ema vei-rakava bono ġabi-vaġiri ġana ginitaġo varevareri ġeveini ġeri ai maki asi oiakuni.

⁷ Moġesi naima au akirato,

‘Barau o, au tu iniġegu,

Buka Veaġai tu au ġekiraġiguto, au baiaġoma tu ġoi ġemu ura bana veia ġana.’ ”

⁸ Keriso ġena guruġa giniguinena tu maiġa, “Ġoi tu ginitaġo dagarari e varevare dagarari asi ourani. Karavai ġegaburini varevareri e vei-rakava bono ġabi-vaġiri ġana ginitaġo varevareri ġeveini maki asi oura-vinirini, ema ġeri ai asi oiakuni.” Maiġeri veiġa tu taravatu na ekiraġirini ilailanai, senaġi ġoi na tu asi oiaku-iaġirini.

⁹ Moġesi nai ma ekirato, “Barau o, au tu iniġegu, au baiaġoma tu ġoi ġemu ura veiġana bana veia ġana.” Benamo ginitaġo veiġana giniguinena etore-veġitaiato, benamo moġa gabunai tu ta ma evaġa-ruġaiato.

¹⁰ Benamo Barau ġena ura lorinai, Iesu Keriso tauġanina ginitaġo dagarana evaġa-iaġoato vaġa-sebona moġo. Benamo monana ġita evaġa-veaġarato.

¹¹ Rubu Veaġa vereri mabarari ġaro vanaġivanaġi tata ġeruġa-tarito-ġoi, benamo mo ginitaġo ġauveiri ġeveirito-ġoi. Senaġi ġeri ginitaġo dagarari tu dagara sebori moġo ġevinito-ġoi vanaġivanaġi. Ema mo ginitaġo dagarari na rakava tu asi ġeġabi-veġitarito-ġoi.

¹² Senaġi Keriso na rakava ġabivaġiri ġana tu ginitaġo sebona moġo eveiato ġaro mabarari ġana. Benamo moġa murinai Barau ġimana aroribanai ea tanu-tarito.

¹³ Mo negai beiaġoma maitoma tu evenarini, beiaġoni mo, ġia ġevetari-viniani tarimari mabarari Barau na ġia kwakuna fanakauna dagarana betore-taririni.

¹⁴ Korana ginitaġo dagarana sebona na moġo evaġa-veaġarito tarimari evaġa-namo vedaurearito. Ma ġia tu namo vedaurea beġe tanuni, vanaġivanaġi.

¹⁵ Iauka Veaġa na maki evaġa-ribarani. Guine tu ekirato,

¹⁶ “Vereġauka ekirani,

‘Moġeri ġaro muriri ai,

au ġia ġeri tu mai ginitaġo haveiani.

Au ġegu taravatu ġia nuġari ai batore-toġarini,

ema ġia debari ai baberarini.’ ”

¹⁷ Ema ma ekirato,

“Ġia ġeri vei-rakava e veiġa ġeġevaġeġevari asi ma batuġamaġi-ġenoġoirini.”

¹⁸ Maiġeri etuġamaġi-fitogaġarito nai tu, rakava ġabi-veġitari ġana varevare dagarana ta tu asiġina maia.

Barau sevina ġana siraka-kavi ma tuġamaġi kokorera ġesi

¹⁹ Moġa lorinai, tarikakagu, ġita tu nuġara gwaġiġi Iesu rarana ġenana Veaġa Lelevaġi Gabunai bita raka-toġani.

²⁰ Mo vekouġau dabuġana o ketin evedare-kikimato, monana Keriso na ġita ġera maġuri dabarana variġuna ekeo-fakaiato. Mo vekouġau dabuġana tu Keriso tauġanina.

21 Ġita tu ma ġera Rubu Veaġa verena baregona, Barau ġena numa eġita-taġoani.

22 Ġita nuġara tu eiarevarito rakava mamiraġiri ġerina, ema tauġanira maki nanu namo vedaureana na eġuriġirito. Moġesi naima Barau ġenai siraka-kavinaġi nuġara ma moġoniri ġesi e ma ġera veġabidadama korikoriri ġesi.

23 Ġera tuġamaġikau tavaġa-moġoniani dagarana ġenai tana veġabi-gigitari, asi tana ġareva-ġareva. Korana Barau na kara ekiraġi-toreato tu beveiani.

24 Ema karora bitana tuġamaġiri kamasi tata bita vaġa-kavarini, benamo beġe veura-vinini, ema ġauvei namori beġe veini.

25 Ġita ġera raka-vegogo ai bitana fofori-ġoi, asi bitana tanu, tari ġeveini kavana. Senaġi karora ġesi velaunaġi bitana vaġa-baregoa. Korana tu tauġemi na varau ġoġitaiani, Keriso ġena iaġoma ġarona tu mai ekavinaġi-rakavani.

26 Bema guruġa moġonina taribaiani murinai, ma taġiġiraġeni, benamo tavei-rakavani nai tu, bitana riba, rakava ġabi-veġitari ġana, ginitaġo dagarana ta tu asiġina maia.

27 Senaġi ma garira ġesi kara ġoirai ġerai beġorani, moġa moġo bitana nari-taġoa. Mo tu Barau ġena Kota Baregona, ema Barau ġevetari-viniani tarimari e iaukari beġararini karavana.

28 Tarima ta na Mose ġena taravatu asi ekorana-iaġiato-ġoi, benamo ġeġita-kauato-ġoi tarimari ruarua o toitoi na ġekiraġi-foforiato-ġoi. Mo tarima tu ġevaġi-maseato-ġoi, asi ġevetuġa-ġwaiato-ġoi.

29 Ġomi ġotuġamaġini, Barau Natuna deikara na kwakuna fanakauna dagarana evaġa-iaġoani tarimana tu kamasi? Mai tarima tu rakava voina baregona beġabiani. Ġia na tu mo ginitaġo rarana, ġia evaġa-veaġaiato dagarana, asi veaġa raranai evaġa-iaġoani. Ema varevare-bara Iaukana ġenai maki veġa rakava kwaikwaina eveiani.

30 Korana ġita ma ribara Barau ekirato, “Rakava voina tu au na bavaġa-voiani, au na bavini-ġenoġoiani.” Ema ma ekirato, “Vereġauka na ġena tarimarima beġita-viriġirini.”

31 Maġuri Barauna ġimanai boketo-raġeni tu garina maki asikeikeina.

32 Ġaro guineri ġotuġamaġi-ġenoġoiri. Barau ġena mama ġoġabiato murinai, midigumidigu barego ġodoġarito, senaġi ġoruġa-gigitarito.

33 Negatari ai tu ġutuma bara ġoirari ai ġevaġa-maiakamito-ġoi, ma ġevaġa-midigu midigumito-ġoi. Ema negatari ai tu ġomi kavana ġevaġa-midigu midigurito-ġoi tarimari seviri ai ġoruġa-tarito-ġoi, ġoruġa-duku dukurito-ġoi.

³⁴ Ĝediburarito tarimari ĝesi ĝomidigumidigu sebonato-ĝoi, ema ĝemi farefare ĝeverarimito-ĝoi maki ĝoiaku-iaĝirito-ĝoi moĝo. Korana ma ribami, ĝomi tu ma ĝemi farefare namori, beĝe tanu-vanaĝi vanaĝini dagarari.

³⁵ Moĝa lorinai ĝemi tuĝamaĝi kokore maniĝa asi boĝono fitoĝari. Korana maniĝa voina tu barego lelevaĝina boĝoa ĝabiani.

³⁶ Boĝono vevaĝa-gwaĝiĝi, korana Barau ĝena ura veiĝana boĝo vaĝa-koriani murinai tu, kara ekiraĝi-toreato mabarana boĝo ĝabiani.

³⁷ Korana Buka Veaĝa ekirani,
 “Nega tu misina moĝo,
 ma beiaĝomani etoni tarimana tu beiaĝomani, asi bekwai-boni.

³⁸ Au ĝegu vei-iobukaiobuka tarimana tu ĝena veĝabidadama lorinai bemaĝurini.

Senaĝi murina ĝana ma beraka-ĝenoĝoini nai,
 au tu asi baiakuni ĝia ĝenai.”

³⁹ Senaĝi ĝita tu murira ĝana asi ma bita raka-ĝenoĝoini, benamo bita rekwarekwani. Asiĝina, ĝita tu ma ĝera veĝabidadama, be maĝuri bita ĝabiani.

11

Veĝabidadama tarimari

¹ Veĝabidadama anina tu mai-ĝesi. Tatuĝamaĝi-dadamaĝirini dagarari tavaĝa-moĝoni korikoririni. Matarai roĝosi bitana ĝitari, senaĝina tavaĝa-moĝoni korikoririni, moĝeri dagara tu moĝoni ema bita ĝabirini.

² Sene tarimari tu ĝeri veĝabidadama lorinai, Barau na eĝabi-raĝerito.

³ Taveĝabidadamani lorinai taribani, Barau eguruĝato, benamo guba e tanobara evetoreto. Moĝa lorinai mai taĝitarini dagarari tu Barau na asi taĝitarini dagarari ĝerina eveirito.

⁴ Abela tu ma ĝena veĝabidadama Barau ĝenai lorinai, Barau eviniato varevare dagarana na Kaino ĝena varevare dagarana evanaĝiato. E ma ĝena veĝabidadama lorinai, Barau na ĝena varevare dagarana ekiraĝiato varevare namona ema Barau na evaĝa-moĝoniato ĝia tu vei-iobukaiobuka tarimana. Ma Abela tu varau emaseto, senaĝina ĝena veĝabidadama lorinai roĝo eguruĝani.

Abela, Enoka, Noa

⁵ Enoka ma ĝena veĝabidadama lorinai, Barau na eĝabi-varaĝeato moĝo, asi emaseto. Ma tarimarima na maki asi ĝedoĝariato, korana Barau na eĝabi-vaĝiato. Roĝosi bene

ġabi-veġitaia nuġanai, Barau ġena bukai ekirani, Enoka na Barau iauna evaġa-iakuato.

⁶ Asi ġena veġabidadama tarimana na Barau tu asiġina ġinavaġi bevaġa-iakuani. Korana deikara Barau ġenai eiaġomani tarimana tu bene vaġa-moġoni Barau tu maġuri etanuni. Ema Barau ġevetauani tarimari mabarari tu voiri namori Barau na bevinirini.

⁷ Noa ma ġena veġabidadama lorinai, Barau na ġoirai beġe ġorani dagarari ekira-toreġauato. Mo tu Noa na roġosi bene ġitari dagarari. Noa na Barau evaġa-moġoniato, benamo ma garina ġesi bouti ta eragaiato, ġaraġona e natuna bene vaġa-maġuriri ġana. Ġia ġena veġabidadama na tanobara tarimari ekiraġi-foforirini rakava tarimari. Ma ġia tu ġena veġabidadama lorinai Barau na ekiraiato vei-iobukaiobuka tarimana. Mai vei-iobukaiobuka tu veġabidadama ġenana eiaġomani dagarana.

Aberahamo

⁸ Aberahamo ma ġena veġabidadama lorinai, Barau na ekeaiato nai eseġaġiato. Barau na ekeaiato tu ġena vanuġa bene raga-kwanea, ma Barau na tanobara ta ma beviniani, mo ġana bene iaġo. Benamo Aberahamo eraka-rosito moġo, asi ribana aiġana eiaġoni senaġi eiaġoto moġo.

⁹ Ma ġena veġabidadama lorinai, Barau na ekiraġi-toreato tanobaranai ea vanuġato. Ma monai tu noġa moġo tanukau tarimana ta tanobara borunai etanuni kavana. Isako e Iakobo kavana farai numari ai ġetanuto-ġoi. Maiġeri tarima toitoi tu Barau ġena kiraġitore ġeġabiato.

¹⁰ Korana Aberahamo tu vanuġa baregona evaġa-nogaiato-ġoi. Mo vanuġa tu fore baregona iatanai beruġakauni. Mo vanuġa tu Barau tauġena na beboioġaiiani e beragaiiani.

¹¹ Veġabidadama lorinai Sara na kokore eġabiato bene ġabi ġana, ema eġauka-rakavato, senaġi mero keina evaġa-maġuriato. Ġia ma ribana, Barau na kara ekiraġi-toreato dagarana tu beġorani.

¹² Benamo mai tarima sebona eġauka-rakavato, senaġi ġia ġenana senena ġemaġurito tu guba visiġuri kavana vovoka tabutabu, ema kone mirina kavana asi iavi-iavina.

¹³ Maiġeri tarimarima mabarari tu veġabidadamai ġetanuto-ġoi nuġanai ġemaseto. Barau na ekiraġi-torerito dagarari ġia na tu asi ġeġabito, senaġi manaġai moġo ġeġita-guinerito, benamo ġeġabi-raġerito. Ema ġeguruga-foforito ġia tu tanobara boruna tarimari. Ġia mai tanobarai tu ġetanukauni moġo.

14 Moġesina ġeguruġani tarimari tu ġeri guruġa na ġevaġa-foforirini, ġia tu ġeri tanobara korikorina ġevetauani.

15 Bema ġeraga-kwaneato tanobarana ġere tuġamaġi-ġenoġoia nai tu, ma dabara ġere ġenoġoi.

16 Senaġi ġia tu tanobara namo vedaureana ġeuravini-rakavaiato-ġoi. Mo tu gubai etanuni dagarana. Moġa lorinai Barau tu asi emaiakaiani, ġia ġeri Barau ġetoni nai, korana Barau na ġeri vanuġa baregona ta eraga-toreato.

17 Aberahamo tu ma ġena veġabidadama. Moġesina nai Barau na etovonaġiato nai tu, natuna Isako ginitaġo dagarana evaġa-iaġoato, benamo Barau ma evarevare-viniato. Aberahamo ribana, Barau na kiraġitore tu ġia eviniato, senaġina ġia natuna sebna kwariġutu moġo tu ginitaġo dagarana ġana bene vaġia etato.

18 Barau na Aberahamo maki maiġesina ekiraiato, ekirato, "Isako ġenana moġo ġoi senemu beġe maġurini."

19 Aberahamo etuġamaġito tu Barau na Isako ma bevaġa-maġuri ġenoġoiani riba. Moġesina naima iniġesina ma siki-raġia: Aberahamo na Isako mase na eġabi-ġenoġoiato.

Isako, Iakobo, Iosefa

20 Isako ma ġena veġabidadama lorinai, Iakobo e Esau evaġa-namorito, ema ġeri ai vau beġea ġorani dagarari ekiraġirito.

21 Iakobo ma ġena veġabidadama lorinai, dori emaseto-ġoi nuġanai tu Iosefa natuna ruarua evaġa-namorito, ema ġena togoi ġenai eveġabi-ritoġoto, benamo Barau etoma-rakarġo viniato.

22 Iosefa ma ġena veġabidadama lorinai, eġauka-dorudoruto, dori emaseto-ġoi nuġanai tu, Isaraela tarimari Aigupito na beġe raka-vaġini ekiraġiato, ema turiġana kamasi beġene veia guruġana evinirito.

Mose

23 Mose tamana e sinana Barau ġenai tu ma ġeri veġabidadama. Moġa lorinai Mose emaġurito ġaronai ġeġitaiato mero keina namona korikori, benamo kini ġena guruġa garina tu asi ġeveito. Senaġi tamana e sinana na ġeġabiato, benamo numa nuġanai ġue toitoi ġetore-gumuato.

24 Mose ma ġena veġabidadama lorinai, ebaregoto nai tu asi eurato beġene kira, ġia tu Pharao natuna ġuiatona natuna merona.

25 Ġia tauġena eurato, Barau ġena tarimarima ġesi beġene vaġa-midigumidigu sebnaia. Ma asi eurato, vei-rakava nuġanai asi beġe tanu-maukani verereri ai bene tanu-namo.

26 Ġia na etuġamaġiato tu, Keriso uranai beġe vaġa-maiakaiani voina tu barego lelevaġi, Aigupito ai farefare voiri

bevanaġirini. Korana ġia tu eboġeguine-iaġoto, ġoirai voina eġita-iaġoato.

²⁷ Mose ma ġena veġabidadama lorinai, Aigupito na eraka-veġitato, Aigupito verena bebaruni garina asi egarito. Ġia tu ekokoreto, korana tu asi taġitaiani Barauna ġia na tu matana na noġa moġo eġitaiaato.

²⁸ Ma ġena veġabidadama lorinai, Rubu Veaġa verekona ekorana-iaġiato ema Isaraela tarimari ekirarito, rara ġeri ġatama-boka koberi murikari ai beġene dau. Benamo mase aneruna na naturi, ġemaġuri-guineto merori, asi bene vaġiri.

Isaraela tarimari na Barau ġeġabidadama-viniato

²⁹ Isaraela tarimari na Barau ġeġabidadama-viniato lorinai, Davara Kakakakana nuġana na tanobara kaukauna na noġa moġo ġeraka-vanaġito. Ma Aigupito tarimari maki ġevanaġi ġetato nai tu, davara na eġutu-ġaurito.

³⁰ Isaraela tarimari ma ġeri veġabidadama lorinai, Ieriko vanuġa maġuna ġaro vaġa-imaime ruarua (7) ġeraka-ġeġeraġiato murinai eketoto.

³¹ Mata-boraġa ġuiatona Rahaba Barau ġenai eveġabidadamato lorinai, Isaraela ġeri maramara tarimari eġabi-raġerito, benamo Barau ġeseġafore-viniato-ġoi tarimari ġesi asi ġevaġi-sebonaiato.

³² Ma kara ma bakiraġiani? Asi ġegu taimi Gideona, Barak, Samson, Iefeta, Davida, Samuela ema peroveta tarimari variri bakiraġirini.

³³ Ġia tu ma ġeri veġabidadama lorinai, tanobara basileiari ġevetari-vinirito nai, ġekokoreto-ġoi. Veġa iobukaiobukari ġeveito-ġoi, ema kiraġitore dagarari ġeġabirito laion bokari ġekou-ġaurito.

³⁴ Karava seġuka rakava ema-moreni ġevei-buserito, ema vetari baġari matari na ġeraġa-maġurito. Ġeri moiramaira nuġari ai ġekokoreto; vetari ai tu guruġari maki seġuka rakava, ema ġevetari-vinirito-ġoi doġorori ġevaġa-ketorito-ġoi.

³⁵ Ġemaseto-ġoi tarimari ma ġevaġa-maġuri ġenoġoirito-ġoi, benamo sinari na ma ġeġabi-ġenoġoirito-ġoi. Ma tari tu dibura numai tauġaniri ġekwari-rakava kwaikwairito-ġoi ma dori ġemaseto-ġoi, senaġi asi ġeurato-ġoi Barau beġene kira-ġuniġaua, benamo dibura numana na beġene ruġa-vaġiri. Korana ġeri ura tu vaġa-variġisi ġenoġoi namona beġene ġabia.

³⁶ Ma tari tu ġevaseva-vaseva iaġirito-ġoi, ġekwaririto-ġoi, ma tari tu seini na ġebarurito-ġoi, benamo dibura numanai ġetorerito-ġoi.

³⁷ Fore na ġetakirito-ġoi; ma tari tu ġesoa-ġuturito-ġoi; ma tari tu vetari baġari na ġevaġirito-ġoi. Mamoe kefiru e nanigosi kefiru ġevei-rakaoto-ġoi, asi ġeri-ġari, ġevaġa-midigu midigurito-ġoi, ema tarimarima na veiġa asi namori ġeri ai ġevei-vinirito-ġoi.

³⁸ Tanobara ġia ġeri ai tu asi namo moġo. Tanobara fakari na e ġoro tuġuri na, tano kouġari na, ema guri na ġetanurakaoto-ġoi.

³⁹ Maiġeri tarimarima mabarari ġeri veġabidadama loriri ai, Barau na evaġa-maġuririto. Senaġina ta na Barau na ekiraġi-toreato dagarana ta tu asi eġabiato.

⁴⁰ Korana Barau na dabara namona ta ġita ġera eboioġaiato. Ġia ġena ura ġia maki ġita ġesi vaġa-sebo vau bene vaġa-namo vedaureara.

12

¹ Mo veġabidadama tarimari, ġita ġeġita-taġorani tarimari, tu ġutuma lelevaġi, magube na noġa moġo beġe ġeġeraġira. Moġa lorinai ġita ġekoukou-ġaurani dagarari, ema vei-rakava ġita ġebarubarutarirani dagarari mabarari sifitoġari. Benamo ma kokorera ġesi ġoirarai Barau na etoreato raga-iruirunai siraga.

² Matara Iesu ġenai sitore-kauri. Korana Iesu na ġita ġera veġabidadama esinaiato, ema bevaġa-ġuġuruani. Ġia na ġoiranai mo iaku e verere etuġamaġiato nai, satauro maiakana asi etuġamaġiato. Benamo Barau ġena terona aroribanai etanu-tarito.

³ Iesu situġamaġia. Ġia tu vei-rakava tarimari na asi ġeġabi-raġeato, ġeseġafore-viniato, senaġina ekokoreto. Moġa lorinai asi boġono tuġamaġi-moira, e asi boġono ruġa-ġuiragi.

⁴ Ġomi tu rakava ġesi ġovevaġi-tanuni. Senaġina ġomi mani vevaġi nuġanai tu, ta raramu roġosi roġo bere riġo.

⁵ Ema ġomi tu Barau na ekeamito ġia natuna, senaġi mai velaunaġi guruġana tu ġotuġarekwaiato, ekirato,

“Natugu, Vereġauka na vevaġa-riba veiġari gwaġiġiri evinimuni nai,
asi bono ġabi-meraġari,
ema bekira-feimuni nai,
nuġamu asi bono vaġa-moiraia.

⁶ Korana Vereġauka na eura-vinirini tarimari tu vevaġa-riba gwaġiġiri evinirini,
ema ġia natunai evaġa-iaġorini tarimari mabarari tu ekwaririni.”

⁷ Moġa lorinai matakani veiġari ġemi ai beġe ġorani nai tu boġono kokore. Korana ġomi tu Barau natuna naima

moġesina eveimini. Ma siġitaia, kamara mero keina tu tamana na asi evaġa-matakaniani?

⁸ Tama mabarari na naturi ġevaġa-matakanirini. Ma bema ġomi Barau na asi evaġa-matakanimini, moġa anina ġomi tu dia Barau natuna korikori, ġomi tu gara meromi.

⁹ Vaġa-ilailana tauġani rekenai ġita tamara korikoriri na ġevaġa-matakanirani, benamo moġeri korari ai tamara tagubakaurini. Moġesina kavana namona tu ġita tata iaukara Tamari Barau maki tana gubakaua, benamo bitana maġuri.

¹⁰ Ġita tamara na tu ġaro kotunai moġo ġevaġa-matakanirani. Mo tu ġia tauġeri na ġetuġamaġiani namo ġetoni ġarori ai moġo. Senaġi Barau na evaġa-matakanirani tu ġita ġera namo ġana, ema ġia ġesi bitana veaġa-vegogo ġana.

¹¹ Maitoma matakani veiġari ġeiaġomani tu ma midigu-midiguri, asi iakuri. Senaġina murinai vau mo matakani veiġari ġerina beribani tarimana tu vei-iobukaiobuka ema maino tarimanai beiaġoni.

Nuġara bitana vaġa-kokoreri ema bitana ruġa-gigitari

¹² Moġa lorinai ġimami beġe ġeroġero-riġo, ġoġabi-vaisiri, ema tuimi beġe moira ġeġoġo-ġoġorini, ġovaġa-kokoreri.

¹³ Benamo kwakumi na ġoraka-iaġirini fanari ġovei-roroġotori, be kwaku rakava tarimana kwakuna asi bene rakava-lelevaġi, senaġi bene namo.

¹⁴ Boġono kokore-korikori, tarimarima mabarari ġesi maino ai boġono tanu uranai. Be ġemi maġuri beġene veaġa e asi vetoukaunai beġene iaġo bene. Korana tu ma vetoukauna e asi veaġa tarimana na Vereġauka tu asi beġitaiani.

¹⁵ Boġono venari, be tarima ta Barau ġena varevare-bara ġenana asi bene raka-veġita, ma nuġa-ġirima ġokana nuġanai asi bene tubu-raġe. Korana nuġa-ġirima ġokana be-tubuni, ġokana mamakina na ġomi fakami ai rakava bevaġa-ġoraiani, benamo tarimarima vovoka bevaġa-rakavarini Barau ġoiranai.

¹⁶ Boġono ġitaia, ta ġomi fakami ai mata-boraġa veiġari asi bene veiri, ema Esau na Barau asi ekorana-iaġiato kavana asi bene vei. Esau na tu ġena maġuri guine seġukana ġaniġani diġu sebona moġo uranai evare-fitoġaiato.

¹⁷ Moġa murinai ġomi ma ribami, mo maġuri guine vevaġa-namona tamana ġenana neġabia etato tu tamana na asi eġabi-raġeato. Moġoni, tamana ma taġina ġesi enoġiato, senaġi tamana asi ma etuġamaġi-ġenoġoito.

¹⁸ Ġomi tu dia ġimami na boġo ġabi-karaiani ġorona ġana boġo iaġoma, Isaraela tarimari kavana. Ġia tu

Sinai Ġorona sevina korikorinai ġeruġato, benamo karava emoreto ġeġitaiato, ema mukuna dubara kiukiuna e iavara barego lelevaġina;

¹⁹ ema kibi guruna asikeikeina eraġeto e garo baregona eguruġato ġeseġaġirito. Isaraela tarimari na mo garo ġeseġaġiatio nai tu, Mose ġenoġiatio mo garo na asi ma bene vaġa-guruġari.

²⁰ Korana Barau na taravatu guruġari evinirito nai tu, ġegari-rakavato, Barau tu ekirato, “Bema tarima ta na o boromakau ta o nanigosi ta na mo ġoro bea vei-karaiani nai tu, fore na boġono taki-masea.”

²¹ Moġeri vetoġa ġefoforito gariri tu asikeikeiri, benamo Mose ekirato, “Au tu eġoġo-ġoġoguni, aġari-rakava rakanani.”

²² Senaġina ġomi tu Siona Ġorona ġana boġo iaġoma e guba Ierusalemna maġuri Barauna ġena vanuġa baregona ġana, ema aneru ġutuma gorogoro asi iavi-iaviri ġeri ai boġo iaġoma.

²³ Ġomi tu vegogo baregona ġena e Barau natuna ġemaġuri-guineto ekalesiari ġeri ai boġo iaġoma. Ġia arari tu Barau na gubai etorerito. Ema ġomi tu tarimarima mabarari Kotai beġita-viriġirini Barauna ġenai e vei-iobukaiobuka tarimari iaukari, Barau na evaġa-namo vedaurearito iaukari, ġeri ai boġo iaġoma.

²⁴ Ema Iesu ġenai boġo iaġoma. Iesu ginitaġo variġunai tu Barau e tarimarima fakari ai eruġani. Ema ġia rarana ġenai boġo iaġoma. Iesu rarana tu ġomi ġemi ai eketokauto. Ma Iesu rarana na ekiraġiani guruġana seġukana na Abela rarana ġena guruġa seġukana evanaġiani.

²⁵ Boġono venari, Barau na evaġa-guruġamini nai, garona asi boġono kira-sirivaġi-vinia. Korana tanobarai Barau na ekira-toreġaurito tarimari ġekira-sirivaġito nai tu, asi ġeraga-maġurito. Ġeri kira-sirivaġi voina ġeġabiato. Ġita tu kamasi bita raga-maġurini? Barau toma tu gubai etanuni, benamo monana ġita ekira-toreġaurani. Bema ġia ġenana bita raka-veġitani nai tu, kamasi bita raga-maġurini.

²⁶ Moġeri ġaro ai Barau garona na tanobara eruku-iagaiagaiato. Senaġina toma Barau tu eguruġa-toreto, ekirani, “Au na tanobara vaġa-sebona maia barukuani. Dia tanobara ġereġana moġo barukuani, senaġina guba maki barukuani.”

²⁷ Mai guruġa “vaġa-sebona maia” anina tu, guinenai Barau na eveirito dagarari beġe iagaiagani nai tu bekoki-veġitarini. Korana tu asi beġe iagaiagani dagarari moġo beġene tanu ġana.

²⁸ Ġita na taġabiani basileiana tu asi beġareva-ġarevani. Moġa lorinai Barau sitanikiu-vinia, ema Barau na eura-viniani maġurinai sitoma-rakariġo vinia ma vegubakaura e ma garira ġesi.

²⁹ Korana ġita ġera Barau tu karava ġaraġara.

13

Barau vaġa-iaikuna veiġari

¹ Ġomi fakami ai tarikaka veuravinina bene tanu-vanaġi vanaġi.

² Tarima boruri ġabiraġeri asi boġono tuġa-rekwaia, korana tarima tari maniġesi ġeveito-ġoi nai tu, aneru ġeġabiraġerito. Senaġi ġia tu asi ġeriba-maoroto mo tu aneru ġeġabi-raġerini.

³ Dibura numanai ġetanuni tarimari boġono tuġamaġiri. Boġono tuġamaġi, ġomi maki ġia ġesi dibura numanai ġoro tanu-vegogo. Ema ġevaġa-midigu midigurini tarimari boġono tuġamaġiri. Boġono tuġamaġi ġomi maki ġere vaġa-midigu midigumi.

⁴ Tarimarima mabarari na veġaraġo beġene gubakaua, ema veġaraġo tarimari ġeri genagena gabuna bene namo-vedaurea. Korana ma ġaraġona, senaġina ekima-rakaoni, o ma eveġaraġo-sirivaġini tarimana, ema mata-boraġa veiġari ġeveini tarimari mabarari tu Barau na ġeri rakava voiri bevinirini.

⁵ Moni asi boġono uravini-lelevaġiri. Kara dagara ġemi ai maniġeri boġono ġabi-raġeri ma iakumi ġesi. Boġono kira, mai dagara ġemai maiġeri tu ġemai ilaila. Korana Barau tu ekirato,

“Au na asiġina ġinavaġi baraga-kwanemini, ema ġereġami asiġina ġinavaġi baiaġuimini.”

⁶ Moġa lorinai nuġara ma kokoreri ġesi bitana kira, “Vereġauka na au bevaġa-kavaguni, be au asi bagarini.

Tarimarima na tu kara beġe veiani au ġegu ai?”

⁷ Ġotuġamaġi-ġenoġoi, ġeguine-iaġimito-ġoi tarimari ġotuġamaġiri. Ġia na Barau ġena guruġa ġemi ġekiraġito. Ġia ġeri maġuri na kara ġefoforito eiaġoto mo ġea maseto boġono tuġamaġiri, ema ġia ġeri veġabidadama boġono tovotovori.

⁸ Iesu Keriso tu ġoraġani, toma, ema vanaġivanaġi asi beirauni.

⁹ Vevaġa-riba irauirauri na dabara moġonina na asi beġene ġori-veġitami. Namona tu Barau ġena varevare-bara na ġita iaukara bene vaġa-kokoreri. Ganiġani taravaturi irauirauri

na ġita iaukara tu asi beġe vaġa-kokorerini. Moġeri taravatu ġekorana-iaġirito-ġoi tarimari tu namo ta asi ġeġoitaġoato.

10 Ġita tu ma ġera fata veaġana. Senaġina Barau toma-rakarigona ġana farai rubuna nuġanai ginitaġo ġauveiri ġeveito-ġoi tarimari tu mai fatai asi beġe ġaniġanani.

11 Rubu Veaġa verena baregona na boromakau, nanigosi, mamoe evaġirito-ġoi nai, tauġaniri tu eġabi-rosirito-ġoi Isaraela tarimari ġeri totoġa gabuna na, benamo murikai vau ea gaburito-ġoi. Rarari moġo Veaġa Lelevaġi Gabunai eġabitoġarito-ġoi, rakava ġabiveġitari varevarena bene vei-iaġiri ġana.

12 Moġesina naima Iesu maki rarana na tarimarima bene vaġa-veaġari ġana tu, Ierusalemata vanuġa barana maġuna murikanai emidigu-midiguto.

13 Moġa lorinai ġita maki Iesu ġenai totoġa murikana ġana siraka-rosi. Be, ġia na eġabiato maiakana ġita na maki bitana ġabia.

14 Korana mainai ġita tu asi ġera tanu-vanaġivanaġi vanuġana. A ġita tu vanuġa vau ma beiaġomani dagarana tavetauani.

15 Moġa lorinai vanaġivanaġi Barau vonevone-raġena varevareri Iesu ġenana bitana vini-raġea Barau ġenai. Barau arana vonevone-raġena tu ġita murura ġwaġwana.

16 Veġa namori veiveiri asi boġono tuġa-rekwari, ema ġemi ai guruġa moġoniri maniġeri karomi ġeri maki boġono kiraġi. Korana tu maniġesina veġari tu ginitaġo dagarari namori Barau na eiaku-iaġirini.

17 Ġeguine-iaġimini tarimari garori boġono seġaġiri, ema ġeri veġorikau maorona gaburenai boġono tanu. Korana ġia na tu ġomi ġemi maġuri ġeġita-ġaurini, ema ġomi ġemi maġuri aiġesina Barau ġenai beġea kiraġirini. Garori boġono seġaġiri, be ma iakuri ġesi ġeri ġauvei beġene veia, a dia nuġari ma metori ġesi. Korana bema nuġari ma metori ġesi ġomi beġe narimini nai tu, ġomi na namo ta asi boġo doġariani.

18 Ġema boġono ġuriġuri. Ġai ribama ġai nuġama tu veiareva Barau ġoiranai, ema ġema ura barana tu vegubakau ai moġo baġana tanu.

19 Ġegu noġinoġi barego lelevaġina ġomi ġemi ai tu boġono ġauġau, be ġemi ai ma bana ġenoġoi-ġariġari.

20 Maino Barauna na ġera Vereġauka Iesu tu betanu-vanaġi vanaġini ginitaġo rarana ġenana ma evaġa-maġuri ġenoġoiato. Iesu tu mamoe nari tarimana baregona.

21 Mai maino Barauna na dagara namori mabarari bene vinimi, ġena ura boġono veia ġana. Ema kara ġia na

eiaku-iaḡirini dagarari Iesu Keriso ḡenana ḡita nuḡarai bene ḡauvei-iaḡiri. Mareva baregona tu ḡia ḡena bene iaḡo mo vanaḡivanaḡi. Amen.

²² Tarikakagu mabarami, anoḡimini, ḡegu vevaḡa-naḡi gu-ruḡari maiḡeri boḡono ḡabi-raḡeri ma nuḡami namori ḡesi; korana fefa tu kubina moḡo batorea.

²³ Au aurani navaḡa-ribami, ḡita tarikakara Timoteo tu dibura numana na beḡe tuḡu-vaḡia. Bema ḡia bema raḡasi-ḡarimoḡini tu, tauma ruarua baḡa iaḡosini ḡitaḡitami.

²⁴ Ḣema vevaḡa-namo ḡemi veḡorikau tarimari ema Barau ḡena tarimarima veaḡari mabarari boḡono viniri. Itali tarimari na maki ḡemi vevaḡa-namo beḡe tuḡu.

²⁵ Barau ḡena namo e varevare-bara mabarami ḡemi ai bene tanu.

IAKOBO (O IAMES) ĜENA TORETORE

Iakobo (o Iames) vaĝa-foforina guruĝari

Mai fefa tu Iakobo (o Iames), Iesu tarina, na etoreato. Ĝia tu Ierusalemia ekalesia ĝorikauna tarimana ta. Mai fefa etoreato laĝanina tu 45 ma 49 fakari nuĝanai ta, mo tu Iesu emaseto murinai.

Mai fefa etoreato korana tu, 1) Heberu ekalesiari veribaĝani ema meto baregori ĝeĝoitaĝoto-ĝoi nai, nuĝari bene vaĝa-gwaĝigiri etato; 2) Heberu ekalesiari vefakari ai tu veiĝa ema maĝuri asi roroĝotori tari ĝeĝorato-ĝoi, naima moĝeri bene vei-roroĝotori ĝana uranai; 3) Heberu ekalesiari bene kira-varari, veĝabidadama korikorina tu veiĝa namori na bevaĝa-foforiani.

Iakobo na mai fefa tu maiĝesi eboioĝaiato:

1. Veĝabidadama veribaĝani na betovo-naĝiani ema bevaĝa-foforiani - karoa 1:1-18
2. Veĝabidadama ĝera ĝauvei e veiĝa na bevaĝa-foforiani - karoa 1:19-2:26
3. Veĝabidadama ĝera guruĝa na bevaĝa-foforiani - karoa 3
4. Veĝabidadama Barau korana-iaĝina maĝurina korikorina na bevaĝa-foforiani - karoa 4-5

¹ Au Iakobo (o Iames), Barau e Vereĝauka Iesu Keriso ĝeri vetuĝunaĝi tarimagu, ĝeguna mai fefa eiaĝosini, ĝomi Isaraela doĝoromi gabanana ruarua (12) tanobara boruri ai ĝotanu-lausilausini ĝemi ai. Avaĝa-namomini.

Veribaĝani ĝenana veĝabidadama bekokoreni

² Tarikakagu mabarami, veribaĝani irauirau boĝo ĝoitaĝorini nai, boĝono iaku-iaĝiri moĝo.

³ Korana ĝomi ribami, veribaĝani na ĝemi veĝabidadama etovo-naĝirini nai, kokore ema vevaĝa-gwaĝiĝi evaĝa-ĝorarini.

⁴ Benamo kokore ema vevaĝa-gwaĝiĝi ĝemi ai bene barego-korikori, be ĝemi ai maki kerere ta asi bene tanu e vetoukau ta maki asiĝina, ema dagara tai asi boĝono rabu.

⁵ Senaĝi bema ĝomi fakami ai ta asi iaunegana nai tu, Barau bene noĝia, ĝia na beviniani, korana Barau tu nuĝana mabarana ema nuĝana ma iakuna ĝesi ĝia ĝenoĝiani tarimari mabarari evinirini.

⁶ Senaĝi enoĝini nai tu veĝabidadamai moĝo bene noĝi, nuĝana asi bene daradara. Korana eiauvo-iauvoni tarimana tu davara ureurena iavara na ekwari-iaĝo kwari-iaĝomaiami kavana.

⁷ Moḡesi tarimana tu bene riba, ġia Vereḡauka ġenana dagara ta tu asi bedoḡariani.

⁸ Etuḡamaḡi-ruaruani tarimana tu ġena ġauvei mabarari ai asi eruḡa-gigitarini.

Asi ġena-ġana tarimana ema ma ġena-ġana tarimana

⁹ Tarikaka ta asi ġena e asi ġana tu bene iaku, korana Barau ġenai ġia tu barego.

¹⁰ Ema ma ġena ma ġana tarimana maki bene iaku, Barau na betore-variḡoani neganai. Korana berekwa-rekwani boḡa veraverari kavana.

¹¹ Ġaro emaraḡeni nai, ekirini gugurana na ġauḡa etunu-maraiani, benamo veraverana eketo-vaḡini, ġitaḡitana marevana ekorini. Ġena-ġana vovoka tarimana maki moḡesina kavana berekwa-rekwani ġena taḡa ġauveiri iaḡoviniri nuḡanai.

Vetovonaḡi ema veribaḡani ainana eiāḡomani

¹² Veribaḡani nuḡari ai evevaḡa-gwaḡiḡini tarimana tu bene iaku, korana mo vetovonaḡi bekorini nai, roḡo beruḡa-taḡoni tu maḡuri koronana beḡabiani. Mo maḡuri tu Barau na ekiraḡi-toreato ġia ġeura-viniani tarimari ḡeri.

¹³ Bema tarima ta veribaḡani edoḡariani nai, asi bene kira, “Mai veribaḡani tu Barau ġenana eiāḡomani.” Korana Barau tu veiḡa rakavari na asi beḡe tovo-naḡiani riba, ema ġia na tarima ta maki asi eriba-ḡaniani.

¹⁴ Senaḡi tarimarima veribaḡani edoḡariani tu bema ġia eveḡwa-veḡitani, benamo tuḡamaḡi rakavari na nuḡana ḡeḡaniani, ḡeḡofaiani.

¹⁵ Ġena ura rakavari na nuḡana ḡevaḡa-vonuani, benamo rakava ḡevaḡa-ḡoraiani. Ema rakava etubu-baregoni nai tu mase evaḡa-ḡoraiani.

¹⁶ Tarikakagu namomi, ta na asi bene ḡofami.

¹⁷ Vevaḡa-ḡauna dagarari namori mabarari ema varevare roroḡotori dagarari mabarari tu tuḡuna na ḡeiaḡomani, Mama Tamana, guba mamana eveiato Barauna, ġenana ḡemariḡoni. Guba mamana eirauni, senaḡi ġia tu asi eirauni o mukuna na maki asi eḡabiani.

¹⁸ Ġia tauḡena ġena urai moḡo ġena guruḡa moḡonina ġenana evaḡa-maḡurirato, korana tarimarima ema ḡemaḡurini dagarari tari ḡimana na eveirito dagarari mabarari fakari ai bitana guine ġana.

Seḡaḡi e veiḡa

¹⁹ Tarikakagu namomi, maiḡa tu boḡono ribaia: Ġomi tata guruḡa seḡaḡi-seḡaḡiri ai boḡono ḡarimoḡi, senaḡi guruḡai boḡono veḡabitari, ema asi boḡono baru-ḡariḡari.

²⁰ Korana tarimarima ġeri baru ġerina Barau ġena veiġa roroġotori asi beġe foforini.

²¹ Moġa lorinai maġuri rakavari ema veiġa mirori mabarari boġono fitoġari. Barau na nuġami ai evaroato guruġana boġono ġabi-raġea ma manaumi ġesi. Korana mani guruġa na bevaġa-maġurimini riba.

²² Ġena guruġa tu asi boġono seġaġiri moġo, senaġi ġoseġaġirini guruġari tu ġemi veiġai boġono vaġa-foforia, tauġemi boġo veġofani garina.

²³ Deikara Barau ġena guruġa eseġaġiani moġo, senaġi veiġana tu asi eveiani tu veġia ai tauġena ġoirana eġitaini kavana.

²⁴ Tauġena veġiai eveġitani, benamo eraka-veġitani nai tu ma evetuġa-rekwani ġia vetoġana tu aiġesina.

²⁵ Senaġi deikara taravatu namo vedaureana, tarimarima ġeri rakava eruġa-vaġirini taravatuna, eġita-ġinikauani, eseġaġi-vanaġi vanaġiani ema asi eseġaġi-taġuini, senaġi ġena veiġai evaġa-foforiani, ġia tu Barau na ġena ġauvei mabarari nuġari ai bevaġa-namoani.

²⁶ Bema tarima ta tauġena evekiragini tu Barau ekorana-iaġiani etoni, senaġi meana tu asi enariani, mani tarima tu tauġena moġo eveġofaġofa-iaġini ema Barau korana-iaġina veiġana maki asi tauna.

²⁷ Ġita Tamara Barau na ekalesia tarimana namo vedau-reana e moġonina maiġesi etuġamaġiani: Gara e vabu ġeri taġitaġi ai eġita-ġaurini ema tauġena evenarini tanobara mirona na bevemironi garina.

2

Ekalesia mabarari tu ilaila moġo

¹ Tarikakagu mabarami, ġera Vereġauka Iesu Keriso mana e seġukana tu barego, ġia ġovaġa-moġoniani tarimami, tarimarima mabarari boġono ġabiraġe-ilailari, dia ġeri ve-toġai boġono ġabi-raġeri.

² Bema tarima ta, ġimana ma golo aġevana e ġena dabuġa maki irau moġo, bema raka-toġani ġemi vegogo nuġanai, ema asi ġena-ġana tarimana ta ġena dabuġa tu kitakata bema raka-ġurani.

³ Benamo ġomi na dabuġa ma marevana eveiani tarimana tu boġo gubakau-baregoani, benamo boġo vaġa-guruġaiani, boġo kirani, “Mai tanutanu namonai noma tanu,” a asi ġena-ġana tarimana tu boġo kiraiani, “Iomonai noa ruġa,” o, “Mai kurabo ai noma tanu au kwakugu koranai.”

⁴ Moġa ġenana ġomi tu tauġemi moġo ġovevaġa-irauni ema vevaġa-maoro maki ġoveiani ġemi tuġamaġi rakavari ġerina.

⁵ Ġoseġaġi, tarikakagu namomi, Barau na mai tanobarai asi ġeri asi ġari tarimari eġabi-viriġirito, veġabidadama na beġene vonuvonu-raġe, ema ġena Basileia beġene ġabia uranai. Mo Basileia tu Barau na ekiraġi-toreato, ġia ġeura-viniani tarimari moġo beġe raka-toġani.

⁶ Senaġi ġomi na asi ġeri ema asi ġari tarimari tu ġoġita-ġuiriraġirini. Dei na ġomi evaġa-rakavamini, ema einu-iaġomini Kota gabuna ġana? Ma ġeri-ġari tarimari maniġesi ġeveini, ene?

⁷ Ġia na mani ara namona, ġomi na ġovaġa-moġoniani tarimana arana Keriso, ġekiraġi-rakava rakavaiani.

⁸ Dagara namona tu maiġa: Barau ġena Basileia taravata boġono korana-iaġia, Buka Veaġai ġetoreato maiġesi ekirani, “Sevimu tarimana bono ura-vinia tauġemu oveura-vinini kavana.” Maniġa ġokorana-iaġi korikoriani nai tu maorona ġoveiani.

⁹ Senaġi bema ġomi na tarimarima ġeri vedabuġa o dagi ilailari ai moġo ġoġabi-raġerini nai, ġomi tu rakava ġoveiani, ema taravatu na maki ekiramini, ġomi tu taravatu ġokira-fitoġaiani tarimami.

¹⁰ Korana mo deikara na taravatu mabarana ekorana-iaġiani, senaġi sebona moġo eketoni, ġia na taravatu mabarana ekira-fitoġaiani.

¹¹ Korana mo Barau sebona ekirato, “Asi bono veġura-vanaġi,” ma ekirato, “Asi bono vaġivaġi.” Moġa lorinai bema ġoi asi boveġura-vanaġini, senaġi bovaġivaġini nai, ġoi tu taravatu okira-fitoġaiani tarimamu.

¹² Ġoguruġani ema veġa ġoveirini nai, Barau ġena taravatu boġono tuġamaġia, korana mo tu ma seġukana tarimarima ġeri rakava ġerina beruġa-vaġirini. Moġa maki bea vevaġa-maoro vinimini.

¹³ Deikara tarimarima asi evetuġa-ġwarini tu, Barau na maki ġia asi bevetuġa-ġwaiiani ġena Kota baregona ġaronai. Senaġi deikara ta na tarimarima evetuġa-ġwarini, Kota garina asi bene vei, korana vevetuġaġwa na vevaġa-maoro evanaġiani.

Veġabidadama ma veġana

¹⁴ Tarikakagu mabarami, tarima ta bekirani, ġia tu ma ġena veġabidadama, senaġi bema ġena veġa na asi evaġa-moġoniani nai, kara namona bevaġa-ġoraiani? Mo veġabidadama na bevaġa-maġuriani riba ba?

¹⁵ Vaġa-ilailana, bema tarikaka tauna ta o vavinena ta asi ġena dabuġa ema asi ġana ġaniġani.

¹⁶ Benamo ġomi ta na bokiraiani, bokirani, “Ma nuġa namomu ġesi noiaġo. Bono veseġo, be asi bene naguremu

e bono ġanimase-ġinikau!” Senaġi tauġanina eura-vinirini dagarari tu asi oviniani, ġena namo tu kara?

¹⁷ Veġabidadama maki moġesi, bema veġabidadama ġereġana moġo ema veiġana asi evaġa-foforiani nai tu mase, asi tauna.

¹⁸ Senaġi tarima ta ma bekirani, “Ġoi tu ma ġemu veġabidadama, senaġi veiġa tu au ġegu ai.” Benamo au ġegu vevaġa-vese tu iniġesi, “Ġemu veġabidadama naġitaia. Kamara dabarai bovaġa-ġitaguni bema veiġa asi evaġa-foforiani nai? Senaġi au ġegu veġabidadama tu fofori, ġegu veiġa na evaġa-ġitamuni.”

¹⁹ Ġoi na ovaġa-moġoniani, Barau tu sebona moġo. Namol! Senaġina iauka rakavari na maki ġevaġa-moġoniani, benamo ġeġoġo-ġoġorini korana ġegarini.

²⁰ Ġoi babo! Ġoi ourani tauna korikori noġitaia veġabidadama veiġana asi evaġa-foforiani tu asi tauna.

²¹ Ġita senera Aberahamo tu kamasi nai Barau na evaġa-moġoniato ġia tu veiġa iobukaiobuka tarimana? Ġia tu ġena veiġa na natuna Isako fata veaġa iatanai Barau evarevare-viniato.

²² Be oġitaiani, ġia ġena veġabidadama ema ġena veiġa tu ġeġauvei-vegogoto; ġena veġabidadama tu ġena veiġa na ġevaġa-moġoniato.

²³ Benamo Buka Veaġai ġetoreato guruġana emoġonito, maiġesi ekirani, “Aberahamo na Barau evaġa-moġoniato, benamo Barau na eġabi-raġeato ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana.” Ema Barau na maki ekiraiato, ekirato, “Au ġatagu.”

²⁴ Ġoġitaiani, tarimarima tu ġena veiġa na Barau na eġabi-raġeani, dia ġena veġabidadama ġenana moġo.

²⁵ Rahaba mata-boraġa vavinena maki moġesi. Ġia tu ġena veiġa ġenana Barau na eġabi-raġeato. Isaraela rivirivi tarimari ġena numai eġabi-raġerito ema dabara boruna ma etuġu-rosirito.

²⁶ Vaġa-ilailana tauġani asi iaukana tu mase, veġabidadama maki moġesi, bema asi veiġana tu mase.

3

Murumi boġono nariri

¹ Tarikakagu mabarami, ġomi ġutuma tu vevaġa-riba tarimami ai asi boġono iaġo. Korana ma ribami, Barau ġena Kota ġaronai ġia na ġai, vevaġa-riba tarimama, ġema veiġa tu bevetau-ġitakaurini, dia ekalesia tarimari tari kavana.

² Ĝita mabarara ĝaro ĝutuma kerere taveini. Senaĝi bema tarima ta kerere ta asi eveiani ĝena guruĝai nai, ĝia tu asi vetoukauna ema tauĝanina mabarana benariani riba.

³ Hosi bokanei taritari aurina tatore-toĝaiani, korana taurani bene seĝaĝira; moĝesi tauĝanina mabarana bita tariani riba.

⁴ Lagatoi ĝotuĝamaĝia: Asikeikeina, iavara baregona na vau ekwari-ragaiani, senaĝi tarina tu misina korokoro. Mo tari misina korokorona na etariani tarimana ĝena ura gaburi mabarari ĝana etari-iaĝoani.

⁵ Moĝa ilailanai mea makina: Misina korokoro, senaĝi dagara baregori eveiavi-iaĝirini.

Boĝa maki aiĝa baregona, senaĝi karava misina na beĝara-ĝosiani.

⁶ Mea maki karava kavana. Tauĝanira mabarari fakari ai ĝia tu rakava gabuna tauĝanira mabarana evaĝa-miroani. Tauĝanira ema iaukara evaĝa-rakavarini. Ĝera tanu dabarari mabarari mea na bevaĝa-kerererini riba, korana ĝia tu karava kavana ĝita eĝararani. Mo karava tu eĝaravanaĝi vanaĝini gabuna na eĝabini.

⁷ Tarimarima tu vevaĝa-marana ma ribana, ema ĝemaĝurini dagarari irauirau maki mabarari evaĝa-maranarini e evaĝa-maranarito-ĝoi ilailana manu, mota, davara dagarari, ema boĝa bairi maki.

⁸ Senaĝi tarima ta na mea tu roĝosi roĝo bene vaĝa-maranaia. Ĝia tu rakava ema asi vaĝa-maranana, vevaĝa-mase nanuna rakavana na evonuvonu-raĝeto.

⁹ Ĝita meara na ĝera Vereĝauka ema Tamara tavaĝa-namoani, ema meara na maki Barau na ĝia vetoĝana kavana eveirito tarimarimari tavaĝa-rakavarini.

¹⁰ Mo muru sebona na vevaĝa-namo guruĝari ema vevaĝa-rakava guruĝari ĝeraka-vaĝini. Tarikakagu mabarami, maniĝesi veĝa asi bene ĝora.

¹¹ Nanu gurina sebona na nanu ma mamina ema nanu mamakina asi beraka-vaĝini, ene?

¹² Tarikakagu, figi ĝaunai olive asi beĝwani ema olive ĝaunai maki figi asi beĝwani. Moĝa ilailanai damena nanuna na ĝaruka nanuna asi beraka-rosini riba.

Barau ĝenana eiaĝomani iaunegana

¹³ Deikara ĝomi fakami ai tu ma iaunegana ema etuĝamaĝi-fakani? Ĝena maĝuri namori na bene vaĝa-moĝonia, ema ĝena veĝa namori bene veiri ma iaunegana e manauna ĝesi.

¹⁴ Senaĝi bema ĝomi nuĝami ai mama, baru, ema veiavi ĝetanuni nai, asi boĝono kira, “Ĝai tu ma iaunegama!” Moĝesina ĝomi na guruĝa moĝonina ĝokure-toĝaiani.

15 Mani iaunega tu dia guba na o Barau ġenana ġemariġoni, senaġi ġia tu tanobara ġena, tarimarima nuġari na ġemaraġeni ema iauka rakavari ġerina ġeiaġomani.

16 Korana mama ema veiavi ġetanuni gaburi tu daradara etanuni, ema veiġa rakavari mabarari maki ġetanuni.

17 Senaġi guba na eiaġomani iaunegana tu asi mirona e asi vetoukauna ta. Beġabi-raġeani tarimana ġena veiġa tu maiġa: Maino, garo-namo, veġata. Ġia tu ma ġena vevetuġaġwa ema ġwaġwana maki namori. Veira-veira ema vei-ġofakau asi ribana.

18 Maino ai ġetanuni tarimari tu noġa moġo varovaro ġueri ġevaroni kavana. Maino na veiġa namori ġutuma evaġa-ġorarini. Moġeri veiġa namori tu tarimarima ġeri maġuri ai ġefoforini noġa kwakwa ġaronai dagara namori ġedoġaririni kavana.

4

Tanobara veġatana

1 Vevaġi e vevane ġomi fakami ai tu kara na ġevaġa-ġorarini? Mani tu ġemi ura rakavari nuġami ai tauġeri tata ġevevaġini ġerina ġeiaġomani.

2 Dagara kota ġourani, senaġi asi ġoġabirini, benamo ġovaġi-vaġini. Dagara kota ġouravini-rakavarini, senaġi asi ġodoġaririni, benamo ġovevaneni e ġovevaġini. Ġoura-vinirini dagarari asi ġodoġaririni, korana Barau asi ġonoġiani nai.

3 Ema ġonoġinoġini maki asi ġoġoitaġoni, korana ġemi tuġamaġi tu rakava; ġourani kara ġonoġirini dagarari tu ġereġami na boġono ġaunari.

4 Ġomi veġuravanaġi tarimami, (Barau ġenana ġoveġitato tarimami)! Ġomi asi ribami tanobara ġesi boġo veġatani tu Barau asi boġo ura-viniani? Deikara eurani tanobara ġesi bene veġata etoni tarimana na tu Barau evetari-viniani.

5 Buka Veaġai guruġa ta tu maiġesi ekirani, “Barau na ġita nuġarai etoreato Iauka Veaġana eura-rakavani, ġia na bene guine-iaġira.” Ġomi ġotuġamaġini mo guruġa ġetore-kavaiato?

6 Senaġi Barau ġena varevare-bara tu barego ġita ġerai. Moġa lorinai ġena Buka Veaġai maiġesi ekirani, “Eveiavini tarimana tu Barau na etore-veġitaiani, a manau tarimana tu ġena varevare-bara eviniani.”

7 Moġa lorinai boġono vevaġa-manau, Barau gaburenai boġono tanu. Satani boġono kira-ġoia, benamo ġomi ġemi na beraga-kwareġani.

8 Barau ġenai boġono raka-kavi, benamo ġia maki ġomi ġemi ai beraka-kavini. Ġimami boġono ġuriġiri, ġomi rakava

tarimami! Nuḡami boḡono iarevari ḡomi tuḡamaḡi ruarua tarimami!

⁹ Boḡono dabara-doko, boḡono nuḡa-midigumidigu, ema boḡono taḡi. Ġemi riki tu nuḡa midigumidigu ai bene iaḡo, ema ḡemi iaku tu nuḡameto ai bene iaḡo!

¹⁰ Vereḡauka ḡoiranai boḡono tutuḡu-tari, benamo ḡia na bene ḡabi-vaisimi.

Asi boḡono vekira-rakava

¹¹ Tarikakagu mabarami, ḡomi tata asi boḡono vekira-rakava. Deikara na tarikakana ta ekira-rakavaiani o vevaḡa-maoro evei-viniani tu Barau ḡena taravatu ekira-rakavaiani ema vevaḡa-maoro evei-viniani. Bema ḡoi na taravatu vevaḡa-maoro ovei-viniani nai, ḡoi na tu asi okorana-iaḡiani, senaḡi vevaḡa-maoro tarimanai oiaḡoni.

¹² Barau ḡereḡana moḡo tu taravatu evini-riḡoni e vevaḡa-maoro evinini tarimana. Ġia ḡereḡana moḡo ma seḡukana bevaḡa-maḡurini ema bevaḡa-rakavani. Ġoi tu deikara, be sevimu tarimana vevaḡa-maoro ovei-viniani?

Asi boḡono veiavi o vekokoroku

¹³ Ġoseḡaḡi, ḡomi deikara maiḡesi ḡokirani, “Toma o boinani ḡita tu bita iaḡoni mai taoni o iomo taoni ḡana. Monai laḡani sebona bita tanuni, benamo bisinesi bita ḡwaraḡiani, moni asi gadara bita doḡarini.”

¹⁴ Ġomi asi ribami ḡemi maḡuri boinani tu kamasi bevetoreni. Gomi ḡemi maḡuri tu kara? Ġomi tu goḡu kavana, ebere-rosini negakotuna, benamo ma erekwarekwani.

¹⁵ Ġomi tu maiḡesi boḡoro kira, “Bema Vereḡauka beurani nai tu bita maḡurini ema maiḡesi o moḡesi bita veini.”

¹⁶ Senaḡi ḡomi tu ḡovevaḡa-raḡeni ema ḡoveiavini; moḡesi vevaḡa-raḡeri tu rakava.

¹⁷ Moḡa lorinai, kamara tarima ma ribana, ḡia na veiḡa namona bere veia dagarana, senaḡi asi eveiani nai, ḡia tu veiḡa rakava tarimana.

5

Farefare ḡutuma tarimami lorimi boḡono vetore

¹ Ma ḡemi farefare ḡutuma tarimami, ḡoseḡaḡi! Boḡono taḡi, boḡono taḡi-koḡokoḡo, korana midigumidigu asikeikeina ḡemi ai mani eiaḡomani.

² Ġemi farefare mabarari tu beḡe boraḡa, ema ḡemi dabuḡa tu faro na beḡe ḡaniri.

³ Ġemi golo ema ḡemi silva tu beḡe lala-lala o rasta. Mo lala-lala na tu ḡomi bekiraḡi-rosimini, ema viriḡomi beḡanirini karava kavana. Mai ḡaro dokori ḡana ḡemi taḡa ḡosenurito.

4 Ġoseġaġi, ġemi vamokai ġeġauveito tarimari ġomi na voiri asi ġovinirito. Ġeri nuġa-vekwaraġi ġoseġaġi! Mo ġemi ġaniġani ġevaġa-vegogorito tarimari ġeri taġi tu varau Iaru-korokoro Vereġaukana na bea seġaġia.

5 Ġomi ġemi maġuri mai tanobarai tu taġai e iaku verere nuġanai, ema ġogoreġore-rakavani. Boġo ġanimase ema boġo goba-rakava, vaġivaġimi ġarona tu varau bevotu.

6 Ġomi na asi ġeri rakava tarimari ġovaġa-daġa-kavarito ema ġovaġi-maserito, ġia na asi ġeġabi-iaunaġimito.

Vevaġa-gwaġiġi ema ġuriġuri

7 Tarikakagu mabarami, boġono vevaġa-gwaġiġi bene iaġo mo, Vereġauka bene iaġoma. Iaraġa tarimana ġogitaia, evaġa-nogani, ġena vamokai varovaro dagarari tauri namori enaririni, evevaġa-gwaġiġini eiaġoni mo, ġura guinena e ġura ma beragu-gabini ġurana eraguni.

8 Ġomi maki boġono vevaġa-gwaġiġi. Nuġami beġene kokore, korana Vereġauka ġena iaġoma maki varau bekavinaġi.

9 Tarikakagu mabarami, tauġemi fakami ai asi boġono verori-tore, Barau na vevaġa-maoro bevinimini garina. Ġoseġaġi, Kota eseġaġini tarimana tu varau ġatama-bokai eruġa-taġoni.

10 Tarikakagu mabarami, Vereġauka aranai ġeguruġato-ġoi peroveta tarimari ġotuġamaġiri. Ġeri midigumidigu nuġari ai ġevevaġa-gwaġiġito-ġoi. Ġomi maki moġesi boġono vevaġa-gwaġiġi.

11 Ġogitaiani, ġita na tavaġa-raġerini, korana ġevevaġa-gwaġiġito nai. Iobu ġena vevaġa-gwaġiġi varina tu ġoseġaġiato, ema ġomi ma ribami, Vereġauka na kamasi dokonai voina namona eviniato, korana Vereġauka ġena veuravini ema ġena vevetuġaġwa tu barego vedaurea.

12 Tarikakagu mabarami, dagara barego vedaureana tu maiġa: Guruġa gwaġiġiri na asi boġono kiraġi-tore ġemi guruġa vaġa-moġoniri ġana. Guba o tanobara o dagara boruna ta aranai asi boġono kiraġi-tore. Bema “Oi” ġotoni nai tu, oi moġo boġono si, a “Asiġina” ġotoni nai maki, asiġina moġo boġono si. Moġesi tu Barau na asi bekiramini ġomi tu kerere.

Ġuriġuri ma seġukana

13 Ġomi fakami ai ta emidigumidiguni ba? Bene ġuriġuri. Ta eiakuni ba? Barau vaġa-raġena mariri bene ġabi.

14 Ta ekeveni ba? Ġia tu ekalesia ġeġori-kauani tarimari vetuġuri bene vei, beġenema ġuriġuri ġia iatanai ema diġa na beġenema dau Vereġauka aranai.

¹⁵ Benamo ġauġau ma veġabidadamari ġesi nai tu, keve tarimana benamoni. Barau na ġena keve bevaġa-namoani, ema bema rakava eveito nai, ġena rakava betuġamaġi-fitoġarini.

¹⁶ Moġa lorinai, ġemi rakava karomi tata ġeri ai boġono kiraġi-foforiri, ema tata ġeri boġono ġuriġuri, be ġemi keve na boġono namo. Barau ġena ura eveirini tarimana ġena ġauġau tu seġuka rakava.

¹⁷ Elia tu tarimarima ġita kavana. Ġia eġuriġuri-gwadagwadato ġura asi bene ragu ġana, benamo tanobarai ġura laġani toitoi (3) ma ġue imaima sebona (6) asi eraguto.

¹⁸ Ma eġuriġuri-ġenoġoito, benamo guba evekeo-fakato, ġura ma eraguto; benamo tano na ġaniġani ma evaġa-ġoraiato.

¹⁹ Tarikakagu mabarami, bema ġomi ta Barau ġena guruġa moġonina ġenana beraka-veġitani, benamo ta na ma bea ġori-ġenoġoiani nai tu, veiġa namona beveiani.

²⁰ Boġono riba, deikara na veiġa rakava tarimana ġena dabara ġeġevana na eġori-ġenoġoiani nai tu, ġia na mo veiġa rakava tarimana iaukana mase ġenana evaġa-maġuriani, ema rakava ġutuma maki Barau na etuġamaġi-fitoġarini.

PETERO ĜENA TORETORE GINIGUINENA

1 Petero vaĝa-foforina guruhari

Petero tu kone ai maina tarimana, ma ĝia tu Iesu ĝena mo mero gabanana ruarua (12) nuĝanai maki. Mai fefa Petero na tu betaĝu Romai etoreato laĝani 62 ma 64 fakari nuĝanai ta. Mo tu Iesu maki emaseto murinai vau.

Siri baregori mai fefai tu karoa 1:7; 4:12-13.

Mai fefa etoreato nuĝanai ĝia ĝena ura tu Iuda ekalesiari ema irau bese ekalesiari 1) bene vaĝa-kokoreri, be tarimarima na ĝevaĝa-midigu midigurito-ĝoi nuĝanai beĝene ruĝa-gwaĝiĝi; 2) ĝoirai veribaĝani baregori beĝe raga-ĝoitaĝorini moĝeri ĝana erovina-torerito; 3) ĝoirai Barau ĝena mareva baregona ĝeĝoira-taĝoani moĝa ĝeri evaĝa-foforiato; 4) bene launaĝiri, be ekalesia ĝauveiri korikori beĝene veiri. Petero na ĝena fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Barau ĝena vevaĝa-maĝuri ma ekiraĝi-variĝu-ĝoiato - karoa 1:1-2:10
2. Midigumidigu nuĝanai aiĝesina beĝene tanu - karoa 2:11-4:11
3. Midigumidigu nuĝanai ĝeri veiĝa ĝobiri beĝene toreri - karoa 4:12-5:11

¹ Au Petero, Iesu Keriso ĝena apostolo tangu, na mai fefa atore-iaĝosiani. Ĝomi, Barau ĝena ĝabi-viriĝi tarimami, ĝemi gabu korikori ĝoraga-kwanerito, toma tu Ponto ai, Galatia ai, Kapadokia ai, Asia ai, ema Bitinia tano boruri ai ĝotanu-lausilausini tarimami ĝemi ai.

² Ĝomi tu Barau, ĝita Tamara, na eriba-guinemito ema eĝabi-hidimito, ĝena tarimarimai boĝo iaĝoni. E ĝia laukana na evaĝa-veaĝamito korana tu, Iesu Keriso boĝono seĝaĝi-vinia ema ĝia rarana na bene ĝurigiĝimi ĝana, be veiareva boĝono tanu Barau ĝoiranai.

Barau ĝena varevare-bara ema maino na bene vaĝa-vonuvonu-raĝemi.

Maĝuri vanaĝivanaĝi

³ Barau, ĝita ĝera Vereĝauka Iesu Keriso Tamana, sivaĝa-namoa! Korana ĝena vevetuĝaĝwa barego vedaureana lori-nai, maĝuri variĝuna ĝita evinirato, Iesu Keriso mase na evaĝa-variĝisi ĝenoĝoiato ĝenana. Mai veiĝa ĝenana ĝita nuĝara tu maĝuri vanaĝivanaĝi tatuĝamaĝi-kauani dagarana na evaĝa-vonurini.

⁴ E Barau na ġena tarimarima ġeri etore-rogoani vevaġa-namo baregona, bitana ġabia dagarana, tu ġoirai taġita-iaġoani. Barau na gubai etore-rogorini ġomi ġemi, korana monai tu asi beġe boraġani, asi beġe rakavani, e asi beġe verumuni.

⁵ Ġomi tu ġemi veġabidadama dainai Barau seġukana na eġita-ġaumini, beiaġoni mo, ġia na varau erovina-toreato vevaġa-maġurina nega magonai bevaġa-foforiani, matami na boġo ġitaiani e boġo ġabiani.

⁶ Ġomi toma kotunai tu midigumidigu barego ġoġanini, korana veribaġani irauirauri ġoġoitaġoni bene. Senaġi ġemi iaku tu bene barego-lelevaġi, korana Barau ġena vevaġa-maġuri boġo ġabiani bene.

⁷ Maġeri veribaġani irauirauri ġeiaġomani tu, Barau na ġomi ġemi veġabidadama etoto-iobuka iobukarini, korana Iesu Keriso befoforini ġaronai tu, Barau ġenana vevaġa-raġe e mareva namona ema vegubakau boġo doġariani. Golo karava na evaġa-namo vedaureaiani ma voina evaraġe-lelevaġini, senaġi ġomi ġemi veġabidadama voina tu ma varaġe lelevaġi.

⁸ Ġomi na roġosi roġo maki ġoro ġitaia, senaġi ġouraviniani. Initoma maki asi ġoġitaiani, senaġi ġoġabidadamaviniani ema iaku na ġovonu-vonu-raġeni. Ġemi iaku maki asi tau kirari vaġa-namona ta.

⁹ Korana Keriso ġenai ġoveġabidadamani voina tu, ġomi vevaġa-maġuri ġoġoitaġoni.

¹⁰ Mai vevaġa-maġuri maġa tu peroveta tarimari na ġevetau-ginikau ginikauato, ema ġia na ġekiraġi-tore guineato, mai varevare dagarana tu Barau na ġomi bevinimini, (Keriso beiaġomani ġaronai).

¹¹ Beiaġomani ġarona e kamasi beiaġomani beġene ribaia ġana ġetuġamaġi-vekwaraġito-ġoi. Mo negai Keriso Iaukana tu ġia nuġari ai eġauveito-ġoi ema ekira-vararito-ġoi, Keriso tu ġena midigumidigu bevevaġa-gwaġiġi-iaġiani, ma moġa murinai vau ġia marevana baregona beġabiani.

¹² Barau na peroveta tarimari evaġa-ribarito, ġia na mo vari ġeġobata-iaġiato-ġoi tu dia ġia tauġeri ġeri namo ġana, senaġi ġomi ġemi. Korana ġia na mo dagara, ġekiraġirito dagarari, tu toma ġena vetuġunaġi tarimari na Vari Namona ġevari-fiuidani guba na etuġu-mariġoato Iauka Veaġana seġukanai, be ġoseġaġini. Maġeri dagara tu aneru maki ġeri ura baregona beġene ribaia.

13 Moġa lorinai, nuġami beġene veiareva, boġono vevaġa-gwaġiġi. Iesu Keriso befoforini ġaronai Barau na bevinimini varevarena ġenai, nuġami mabarana ġesi boġono torea.

14 Barau natunai ġoiagoto nai, ġia boġono seġaġi-vinia. Barau asi ribami negari ai tauġani ġena ura rakavari na ġeġori-ġeġevamito-ġoi veiġari asi ma boġono vei-ġenoġoiri.

15 Senaġi ekeamito Barauna tu veaġa, ilailanai ġomi maki boġono veaġa ġemi veiġa mabarari nuġari ai.

16 Korana Buka Veaġa nuġanai etoreato, Barau ekirato, “Boġono veaġa, korana au tu veaġa.”

17 Ġoġauġauni negari ai, Barau tu Tamami ai ġokiraġiani, ma ġia na tarimarima mabarari tu dabara sebonai moġo evaġa-maoro vinirini, tata ġeri veiġa ilailari ai; moġa lorinai mai tanobarai roġo ġotanukauni nuġanai tu, Barau boġono gubakaua e boġono seġaġi-vinia.

18 Korana ma ribami, senemi ġeri maġuri rakavari ġomaġuri-iaġirito-ġoi ġerina Barau na evaġa-maġurimito ginitaġo dagarana tu asi berakavani dagarana. Dia silva o golo kavari.

19 Senaġi evaġa-maġurimito ginitaġo dagarana tu Keriso rarana, rara namo vedaureana, Barau ġena mamoe natuna rarana asi mirona e kererena.

20 Ġia tu Barau na tanobara roġosi bere veia neganai veġata, eġabi-viriġiato. Senaġi ġita vaġa-maġurira ġana mai nega gabiri ai ema vaġa-foforiato.

21 Ġia bakunai Barau ġoġabidadama-viniani. Barau na mase ġenana evaġa-variġisi-ġenoġoiato, e marevana baregona eviniato. Moġa lorinai ġomi na Barau ġoġabidadama-viniani, ema ġemi tuġamaġikau ġia ġenai ġotoreani.

22 Toma, ġomi na guruġa moġonina ġoseġaġi-viniato lorinai, tauġemi ġoveiarevato, ema karomi veġabidadama tauri ġesi moġoni ai ġoveura-vevinini. Moġa lorinai boġono veura-vevini ma nuġami mabarari ġesi.

23 Korana ġomi tu ġomaġuri-ġenoġoito, tarima variġu geragerami ai ġoiagoto, dia tama sina ġerina, ġia tu ġemaseni, senaġi Barau ġena maġuri guruġana, etanu-vanaġi vanaġini guruġana, ġenana evaġa-maġuri ġenoġoimito.

24 Buka Veaġa ekirani kavana, “Tarimarima mabarari tu reġi kavana, ġia marevari tu reġi ġwaġwana kavana. Reġi tu ġemaraini,

ema veravera maki ġeketoni,

25 senaġi Vereġauka ġena guruġa tu betanu-vanaġi vanaġini.”

Mai guruġa tu Vari Namona ġomi ġemi ai ġevari-fiuato.

2

Vereġauka tu maġuri forena, fore namo vedaureana

¹ Moġa lorinai, tuġamaġi rakavari mabarari, e ġofaġofa mabarari, e vemuriġoi mabarari, e mama, ema guruġa rakavari mabarari boġono fitoġa-kwareġari.

² Vau ġemaġurini mero keiri kavari boġono vei, vanaġivanaġi iauka ratana boka-kokena boġono boka-koke, be moġa niuniunai boġono barego e vevaġa-maġuri boġono ġabia.

³ Korana ġomi tauġemi na ġodoġariato, Vereġauka ġena namo tu aiġesina.

⁴ Vereġauka ġenai ġoiaġoma, ġia tu maġuri forena, tari-marima na ġefitoġaiato, korana asi ġena namo ta ġetato. Senaġi Barau na eġabi-viriġiato, korana fore namo vedaureana ġia ġoiranai.

⁵ Maġuri foreri kavana ġoiaġoma, be ġomi maki Barau Iaukana na Rubu Veaġai bene raga-iaġimi. Monai Rubu Veaġa vereri veaġami ai boġono iaġo, ma Barau na Iesu Keriso bakunai eġabi-raġerini iauka varevareri, ġemi maġuri, boġono vinia.

⁶ Korana Buka Veaġa ekirani,
 “Au na fore namo vedaureana ta aviriġiato,
 ġia tu Sionai (o Ierusalemaj)
 duġu forenai avaġa-iaġoato.
 Dei na ġia bevaġa-moġoniani
 tarimana tu asi bemaiakaiani.”

⁷ Govaġa-moġoniani tarimami ġemi ai mai fore tu namo vedaurea, senaġi asi ġevaġa-moġoniani tarimari ġeri ai tu,
 “Numa ragaragana tarimari na
 asi ġeura-viniato nai ġefitoġaiato,
 ġekirato fore rakavana,
 dagarana tu fore mabarari fakari ai fore namo vedaureana,
 duġu forenai eiaġoto.”

⁸ Ma toretore taġ ekirani,
 “Mai fore na tarimarima bevaġa-kake-naġirini,
 e bevaġa-ketorini forena.”
 Barau ġena guruġa asi ġeseġaġiato dainai, ġevakeke-naġito,
 mo tu Barau na ekiraġi-guineato, moġesi beġe veiani.

⁹ Senaġi ġomi tu ġabi-viriġi besena, Kini ġena Rubu Veaġa veremi, bese veaġana, Barau ġena tarimarima. Eġabi-viriġimito, mukuna na ekea-rosimito, benamo ġena mama namo vedaureanai etoremito, korana tu ġia ġena veiġa namori boġono kiraġi-foforiri ġana.

¹⁰ Guinenai ġomi tu dia Barau ġena tarimarima, senaġi toma ġomi tu ġia ġena tarimarima. Guinenai Barau ġena

vevetuḡaḡwa tu asi ribami, senaḡi toma ḡia ḡena vevetuḡaḡwa ḡodoḡariato.

Barau ḡena vetuḡunaḡi tarimari

¹¹ Ġatagu mabarami, anoḡi-gwaḡiḡimini, ḡomi tu tarima boru e tanukau tarimami mai tanobarai. Tauḡani ḡena ura rakavari asi boḡono veiri, maniḡeri na vanaḡivanaḡi ḡomi iaukama ḡevetari-vinirini.

¹² Senaḡi Barau asi ribari tarimari ḡoirari ai ḡemi veiḡa beḡene namo. Beḡe rori-toremimi, rakava-vei tarimami ai beḡe kiraḡimini, senaḡi ḡemi veiḡa namori beḡe ḡitarini neganai, ḡia na Barau beḡe vaḡa-raḡeani, ḡia na tarimarima bekota-vinirini ḡaronai.

¹³ Vereḡauka ḡovaḡa-moḡoniani nai, gavamani ḡeri taravatu mabarari boḡono korana-iaḡiri: Kini boḡono seḡaḡi-vinia, korana ḡia tu varaḡe vedaurea.

¹⁴ E gavana tauri boḡono seḡaḡi-viniri. Ġia na veiḡa rakava tarimari beḡene vaḡa-rakavari, ema veiḡa namo tarimari beḡene vaḡa-namori ḡana eḡabi-torerito.

¹⁵ Korana Barau ḡena ura tu, ḡomi ḡemi veiḡa namori na asi ribari tarimari ḡeri guruḡa babobabori boḡono lautariri.

¹⁶ Kokore ai boḡono tanu, be dagara ta na asi bene barubarumi, Keriso na eruḡa-vaḡirito tarimari kavana. Senaḡi asi boḡono kira, “Ġai tu maḡuri namonai e fakanai ḡatanuni, be veiḡa rakavari baḡa veirini tu asi kara ta.” Asiḡina. Barau ḡena vetuḡunaḡi tarimami ai boḡono tanu.

¹⁷ Tarima mabarari boḡono gubakauri. Karomi veḡabidadama tarimari boḡono ura-viniri. Barau boḡono vaḡa-raḡea, e kini boḡono gubakaua.

Keriso kwakuna gabunai boḡono raka

¹⁸ Tuḡu-rakaorakao tarimami asi voimi, ḡitaḡaumi tauri boḡono seḡaḡi-viniri, moḡoni ai boḡono gubakauri, dia veiḡa-namo e garo-namo tarimari moḡo, senaḡi niara-niara tauri maki.

¹⁹ Korana Barau na eura-viniani veiḡana tu maiḡa: Barau ḡena ura ḡokorana-iaḡirini dainai, enabe asi ḡemi rakavai beḡe vaḡa-midigu midigumini, senaḡi boḡo vevaḡa-gwaḡiḡini.

²⁰ Ġemi rakava dairi ai beḡe kwarimimi ma boḡo vevaḡa-gwaḡiḡini, moḡa ḡena namo ḡomi ḡemi ai tu kara? Senaḡi bema veiḡa namori ḡoveini nuḡanai beḡe vaḡa-midigu midigumini ma boḡo vevaḡa-gwaḡiḡini moḡo, Barau ḡoiranai tu namo eḡabi-raḡeani.

²¹ Ġomi tu moḡesi boḡono vei ḡana, Barau na ekeamito. Korana ḡomi daimi ai Keriso tauḡena emidigu-midiguto, e

ġia na mai vevaġa-ġita ġomi ġemi ai eraga-kwaneato. Moġa lorinai ġomi tu ġia kwakuna gabunai boġono raka.

²² Ġia na rakava ta asi eveiato, e ta na ġia muruna na ġofaġofa guruġana asi eseġaġiato.

²³ Ġeguruġa-rakava-viniato, senaġi guruġa rakavari na asi evaġa-voirito; ġevaġa-midigu midiguato neganai, vaġa-voi guruġari asi ekiraġirito. Ġia ribana, Barau tu vevaġa-maoro tauna iobukaiobukana, naima ġia ġimanai etoreato.

²⁴ Keriso tauġena tauġaninai ġita ġera rakava eġwa-raġerito satauro tuġuna ġana. Moġesi eveito tu, vei-rakava ġenai bitana mase, asi ma bitana vei-ġenoġoia, ema vei-iobukaiobuka ġenai bitana maġuri, Barau ġena ura bitana korana-iaġiri. Boġono tuġamaġi: Ġia manuġana dainai, ġoi onamoto.

²⁵ Ġomi tu rekwarkwa mamoei kavari ġoraka-taġui taġuito-ġoi. Senaġi toma ġomi tu iaukami nariġauna e ġitaġauna tauna Keriso na ma beġabi-ġenoġoimi.

3

Veġaraġo vavinemi ema taumi

¹ Ġomi veġaraġo vavinemi maki moġesi, ġaraġomi gabureri ai boġono tanu. Moġesi boġo veini nai, tari ġaraġomi tu Barau ġena guruġa asi ġevaġa-moġoniani tauri, senaġi ġemi veġa namori na moġo nuġari beġabirini, benamo beġe vetuġamaġi-kureni; a Barau ġena guruġa ta ġeri tu asi boġo kiraġiani.

² Korana ġemi veġa roroġotori ema ġemi vegubakau ġia ġeri ai beġe ġitarini tu namo.

³ Marevami ġenamo-vedaurea urari ai tauġanimi asi boġono vaġa-veraverari. Ilailana, ġuimi ġovei-iraurini, golo ġotoreni e dabuġa namori vedaureari ġoriġorini.

⁴ Asiġina, ġomi tu lorumi ġuturi neġi boġono vaġa-veraverari, asi beġe rakavani veraverari na, manau e nuġa-namo. Moġeri tu Barau ġoiranai dagara baregori.

⁵ Guinenai, ġita tubura ġatara ġeri negai maki vavine veaġari, Barau ġenai ġeveġabidadamoto-ġoi vavineri, tu moġesi ġevevaġa-marevato-ġoi, e ġaraġori gabureri ai ġetanuto-ġoi.

⁶ Sara kavana, ġaraġona eseġaġi-viniato-ġoi; ġaraġona tu “Ġegu vereġauka” etato-ġoi. Ġomi toma tu ġia natuna, bema ġemi veġa tu namo e kara ta garina asi ġoveini.

⁷ Ġomi tau maki ġaraġomi ġesi ġotanuni nai, boġono riba-ġinikauri. Boġono riba, ġia tu asi fakosiri. Ġaraġomi boġono gubakauri, korana Barau na maġuri vanaġivanaġi tu ġia e

ġomi bebarevare-vinimini. Moġesi boġono vei, be dagara ta na ġemi ġauġau-vegogo asi bene vaġa-rakavari.

Veġa namori ai bitana midigu-midigu

⁸ Guruġa vaġa-magona maġa: Mabarami nuġami boġono vaġa-sebonari, boġono vevaġa-kava-vevini, e boġono veura-vevini tarikaka kavari. Boġono vevetuġaġwa-vevini e boġono marana.

⁹ Veġa rakavari e garo rakavari asi boġono vevaġa-voi-vevini, senaġi ġevaġa-rakavamini tarimari boġono vaġa-namori. Korana Barau na ekeamito tu moġesi boġono vei, benamo ġomi na maki ġena vevaġa-namo boġono ġabia.

¹⁰ Korana Buka Veġa ekirani,
 “Deikara maġuri eurani e ġaro namori bene ġitari etoni tarimana tu meana bene naria,
 guruġa rakavari asi bene kiraġi,
 e muruna na ġofaġofa guruġari asi bene kiraġiri.

¹¹ Rakava bene raga-kwanea,
 veġa namori bene vei.

Maino bene vetaua nuġana mabarana ġesi.

¹² Korana Vereġauka na tu vei-iobukaiobuka tarimari eġita-
 ġaurini,
 e ġeri ġauġau eseġaġirini.

Senaġi vei-rakava tarimari tu
 Vereġauka na asi eura-vinirini.”

¹³ Veġa namori bouravini-baregorini nai tu, dei na ġoi bevaġa-rakavamuni?

¹⁴ Senaġi irau beġe vaġa-mididgu midigumini ġemi vei-iobukaiobuka dairi ai nai tu boġono iaku. Tarima ta garina asi boġono vei, e asi boġono daradara.

¹⁵ Senaġi nuġami ai Keriso boġono korana-iaġia, boġono vaġa-raġea, ġia tu ġomi ġemi Vereġauka. E vanaġivanaġi boġono venari-taġo, bema ta na bedanaġimini, “Kara dainai Keriso ġoġabidadama-viniani” betoni nai, ġena boġono kiraġi-ginikau.

¹⁶ Senaġi manau ai e vegubakau ai ġena boġono kiraġi-ginikau. Ġemi veġa loriri boġono toreri, asi namo gabivau boġono riba ġomi tu asi maoro. Keriso murinai ġorakani ma veaġami ġesi dainai, ġemugumugu-iaġimini e rakavami ġekiraġini tarimari tu tauġeri roġo beġe maiakarini.

¹⁷ Barau ġena urai veġa namori ġoveini dairi ai ġomidigu-midiguni nai tu namo. A asi namo ġemi veġa rakavari dairi ai boġono midigu-midigu.

¹⁸ Keriso emaseto, ġera rakava bene voi-vaġiri ġana. Ġia tu nega sebna moġo emaseto, asi ma bemaseni. Ġia tu vei-iobukaiobuka tauna, ġita rakava tarimara bene kurevora,

be Barau ġenai bene ġori-iaġora ġana. Tauġani maġurinai tu ġevaġi-maseato, senaġi iauka maġurinai ġia tu evariġisi-ġenoġoito.

¹⁹ E iaukai ġia eiaġoto mase gabuna o dibura ġana, monai ġetanuni tarimari iaukari ġeri ea ġobatato.

²⁰ Ġia tu guinenai ġekira-sirivaġito tarimari, Noa na ġasi baregona eveiato neganai, benamo Barau na evaġa-nogarito ma vevaġa-gwaġiġina ġesi, (ġeri rakava ġerina beġene vetuġamaġi-kure ġana). Senaġi ġasi baregona nuġanai ġerakatoġato tarimari tu asi ġutuma. Tauri mabarari tu imaima toitoi (8) moġo nanu na evaġa-maġuririto.

²¹ Mo nanu moġa tu babatiso vetoġana kavana, korana babatiso na toma ġomi evaġa-maġurimini, dia tauġani mirona ġuriġi-vaġina, senaġi Barau ġonoġiani nuġami bene iarevari ġana Barau ġoiranai. Iesu Keriso mase na evaġa-variġisi ġenoġoiato bakunai evaġa-maġurimini.

²² Ġia tu gubai eraka-toġato, Barau aroribana rekenai etanuni. Aneru, e ma ġeri maoro baregona iaukari, ema seġuka tauri mabarari tu ġia gaburenai ġetanuni.

4

Ekalesia maġurina

¹ Keriso tu tauġaninai emidigu-midiguto lorinai, ġomi maki ġemi tuġamaġi boġono vaġa-gwaġiġiri, ġia ġena tuġamaġi ġesi beġene ilaila; korana tauġaninai emidigu-midiguni tarimana na veiġa rakavari eraga-kwanerini.

² Tauna moġa, ġomi roġo mai tanobarai ġotanuni nuġanai tu, tauġanimi ġeri ura rakavari asi boġono korana-iaġiri, a Barau ġena ura neġi boġono korana-iaġia.

³ Ġomi tu kai-veġata Barau asi ribari tarimari ilailari ai ġotanuto-ġoi, mata-boraġa e veġura-vanaġi veiġari ġoveito-ġoi, ġoniu-lelevaġito-ġoi, ġovei-taġuitaġuito-ġoi, ġoniu-vegogoto-ġoi, e barau ġofaġofari ġotoma-rakariġo vinirito-ġoi.

⁴ Toma, ġia tu ġeveiauni, korana ġia ġesi asi ġovekakoni, e asi ġovei-taġuitaġuini. Moġa lorinai rakavami ġekiraġini.

⁵ Senaġi ġia tu maġuri tarimari e mase tarimari vaġa-maoro-viniri Barauna ġoiranai beġe ritoġoni, ġeri veiġa moġeri beġe kiraġirini.

⁶ Moġa lorinai Iesu na Vari Namona tu ġemaseto tarimari iaukari ġeri maki evari-fiuato. Moġesi eveito korana tu, enabe Barau na tauġani ai evaġa-maoro vinirito tarimarima mabarari kavana, (mai tu ġemaseto), senaġi iaukai tu roġo beġe maġurini, Barau emaġurini kavana.

Barau ġena varevare dagarari ġitaġauri tarimari namori

⁷ Dagara mabarari magori tu bekavinaġi. Boġono venari- taġo e boġono vevaġa-gwaġiġi, be ġemi ġauġau asi boġono vaġa-ketoa.

⁸ Barego vedaureana tu, tata boġono veura-vevini ma nuġami mabarari ġesi, korana veura-vevini na rakava ġutuma elautaririni.

⁹ Karomi tata ġesi veiġa namori boġono vei-vevini, boġono veġabiraġe-vevini, asi boġono vemugu-mugu e veroritore.

¹⁰ Ġomi tata mabarami tu, Barau na evaġa-ġaunamito varevare dagarari iraurau ġitaġauri tarimami namomi, moġa lorinai karomi dairi ai boġono ġauvei-iaġiri, kamara varevare dagarana Barau ġenana ġodoġariato ilailanai.

¹¹ Deikara eġobatani nai, ġia tu Barau ġena guruġa bene vari-fiua. Deikara evevaġa-kavani nai, ġia tu Barau ġena kokore na bene vevaġa-kava. Mo dabarai dagara mabarari nuġari ai Barau bita vaġa-raġeani, Iesu Keriso bakunai. Mareva namona e seġuka tu ġia ġena, bene iaġo mo vanaġivanaġi. Amen.

Ekalesia midigumidiguna

¹² Ġatagu mabarami, midigumidigu karava mamiri noġa ġoġabini nai tu, nuġami asi beġene farevaġi, asi boġono kira, dagara boruna ta ġemi ai eġorani. (Asiġina, mani tu ġomi tovanaġimi dagarana moġo).

¹³ Senaġi Keriso emidigu-midiguto kavana ġomidigu- midiguni dainai, boġono iaku, gabivau ġia marevana bareg- ona bevaġa-foforiani neganai vau ma boġo iaku-sirivaġini.

¹⁴ Keriso murinai ġorakani nai, rakavami beġe kiraġini neganai, boġono iaku, korana monana boġo ribani, Barau Iaukana, mareva-namo Iaukana, tu ġomi iatami ai etanuni.

¹⁵ Bema ġomi ta omidigu-midiguni nai, mani midigu- midigu tu dia ovevaġi-debani, o olemani, o seġafore veiġana rakavana ta oveiani, o tarima ta ġena ġauvei metona oveiani nai omidigu-midiguni.

¹⁶ Senaġi bema ġoi tu Keriso murinai orakani dainai omidigu-midiguni neganai, asi bene maiakamu, senaġi Ba- rau bono vaġa-raġea, Keriso arana oġwa-rakaoani nai.

¹⁷ Barau ġena vevaġa-maoro negana tu varau beraġasi, e vevaġa-maoro tu Barau ġena tarimarima ġeri ai bevesinani. Bema ġita ġerai bevesinani neganai, Barau ġena Vari Na- mona asi ġevaġa-moġoniani tarimari ġeri ai tu kamasi bea ġorani?

¹⁸ Korana Buka Veaġa ekirani,

“Maḡuri ḡabiḡabina Barau ḡeseḡaḡi-viniani tarimari ḡeri ai tu gwaḡiḡi.

O Barau asi ḡevaḡa-moḡoniani e vei-rakava tarimari dabarari tu kamasi bevetoreni? (Ḡia ḡeri ai tu meto lelevaḡi!)”

¹⁹ Tauna moḡa, Barau ḡena ura lorinai midigu ḡeḡanini tarimari tu veḡa namori moḡo beḡene vei, ema ḡeri maḡuri tu eveirito Barauna ḡimana nuḡanaḡi beḡene toreri, korana ḡia na etuḡamaḡi-kaurini.

5

Ekalesia ḡorikauna tarimari

¹ Au na ḡomi fakami ai ekalesia ḡorikauna taumi avaḡa-guruḡamini. Au maki ekalesia ḡori-kauna taugu. Keriso emidigu-midiguto-ḡoi au tu matagu na aḡitaiato, e ḡia marevana baregona bevaḡa-foforiani neganaḡi, au tu ma augu. Moḡa lorinai au na ḡomi anoḡi-gwaḡiḡimini:

² Barau ḡena mamoe serina boḡono ḡitaḡau-ginikaua. Ḡia na ḡomi evinimito tu, nuḡami na eura-iaḡiani lorinai boḡono ḡita-ḡaua, ḡia ḡena ura ilailanaḡi. Dia mugumugu ai, senaḡi nuḡami na eura-iaḡiani lorinai. Dia moni o farefare boḡono doḡari ḡana, senaḡi nuḡami ḡeri urai.

³ Barau na ḡomi ḡemi veḡitaḡau gaburenai etoreato mamoe serina (o ekalesia doḡorona) asi boḡono dori-naḡinaḡia noḡa moḡo vere baregori ḡeveini kavana. Senaḡi ḡomi marevami boḡono vaḡa-ḡitari, be beḡene tovtovomi.

⁴ Moḡesi boḡo veini nai, mamoe Ḡitaḡauri Tauna Baregona, Keriso, beḡoira-refoni ḡaronai, korona namo vedaureana, asi berakavani dagarana, boḡo ḡabiani, mo tu maḡuri vanaḡivanaḡi.

⁵ Moḡa ilailanaḡi, ḡomi tarima variḡumi maki veḡitaḡau tauri boḡono seḡaḡi-viniri, ma ḡomi mabarami na manau dabuḡana boḡono vedabuḡa-iaḡia, boḡono vevaḡa-kava-vevini, korana Buka Veḡa ekirani, “Veiavi tarimari tu Barau na elautaririni, senaḡi manau tarimari tu ḡena namo e varevare-bara evinirini.”

⁶ Moḡa lorinai, tauḡemi boḡono vevaḡa-manau, Barau ḡimana seḡukana gaburenai, benamo ḡarona bene raḡasi neganaḡi, ḡia na bene ḡabi-vaismi.

⁷ Ḡemi nuḡa-vekwaragaḡi dagarari mabarari ḡia ḡimanai boḡono toreri, korana ḡia na eḡita-ḡaumini.

⁸ Boḡono tuḡamaḡi-roroḡoto, boḡono venari! Korana vaḡa-rakavami tauna, Diabolo, tu erakao-rakaoni, laion noḡa emagarani, emaramarani, ta neḡania uranaḡi.

⁹ Ĝemi veĝabidadamai boĝono ruĝa-gigitari, benamo Diabolo boĝono kora-ĝoia. Korana boĝono tuĝamaĝi, ĝoĝanini midiguri ilailari tu ĝomi karomi tanobara mabaranai maki ĝeĝanini.

¹⁰ Senaĝi Barau, namo e vare-vare-bara mabarari na evonuto Barauna, na Keriso bakunai ekeamito, nega kotonai moĝo boĝo midigu-midiguni murinai, ĝena tanuvanaĝivanaĝi marevana namona boĝono ĝabia ĝana. Ĝia na vau bevaĝa-namo ginikaumini, bevaĝa-ruĝa gigitarimini, e bevaĝa-kokoremini.

¹¹ Seĝuka tu ĝia ĝena, bene iaĝo vanaĝivanaĝi! Amen.

Vevaĝa-namo magona

¹² Siluano, (mai tu Silas), na bevaĝa-kavagu, mai fefa kubina baĝa tore-iaĝosia ĝomi ĝemi. Ĝia au na aĝitaiani tu, ĝita tarikakara ma ĝena vetuĝamaĝikau ekalesia nuĝanai. Mai fefa batorea korana tu ĝegu ura bana vaĝa-kokoremi e bana vaĝa-ribami, Barau ĝena namo e varevare-bara moĝonina tu maiĝa. Be mai namo e varevare-bara nuĝanai boĝono ruĝa-gigitari.

¹³ Ĝomi karomi ekalesia tarimari Babulona ai maiĝeri, (mai tu ekalesia tarimari Romai ekiraĝirini), ĝia maki Barau na eĝabi-viriĝirito tarimari, na ĝemi vevaĝa-namo beĝe tuĝu, e natugu Mareko na maki ĝemi vevaĝa-namo betuĝu.

¹⁴ Veuravini verauna na boĝono vevaĝa-namo-vevini.

Keriso nuĝanai ĝotanuni tarimami mabarami maino ĝemi ai bene tanu.

PETERO ĜENA TORETORE VAĜA-RUARUANA

2 Petero vaĝa-foforina guruĝari

Petero na mai fefa vaĝa-ruaruana maki betaĝu Roma na etoreato. Etoreato laĝanina tu 65 ma 67 fakari nuĝanai ta, mo tu Iesu emaseto murinai. Petero tu mai fefa etoreato murinai vauro ĝebaru-seiriĝoato, benamo ĝevaĝiato.

Mai fefa nuĝanai siri baregori tu karoa 3:17-18.

Petero na mai fefa etoreato tauna korikori tu, 1) Barau ĝena tarima veaĝari bene vaĝa-naĝiri, be Barau korana-iaĝina veiĝari korikori beĝene veiri ĝana; 2) vevaĝa-riba tarimari ĝofaĝofari na beĝe ĝofa-darererini garina ekira-toreĝaurito; 3) riba korikorina Barau ĝenana eiaĝomani tu aiĝesina ema Satani na riba ĝofaĝofana evaĝa-raka-rosiani ribana tu aiĝesina, moĝeri ekiraĝi-foforirito; 4) Vereĝauka ĝena ĝaro ai Kota baregona beveĝabini moĝa ekiraĝi-fofori ginikauato.

Petero na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Barau ĝenana eiaĝomani ribana korikorina tu kamasina - karoa 1
2. Riba moĝonina na boraka-veĝitani tu kara rakavana beĝorani - karoa 2
3. Barau ĝena kiraĝitore moĝoniri - karoa 3

¹ Au, Simona Petero, Iesu Keriso ĝena vetuĝunaĝi ema ĝena apostolo taugu; ĝeguna mai fefa eiaĝosini.

Ĝomi ĝai ĝesi ĝera veĝabidadama sebona taĝabiato tari-mami atore-vinimini. Ĝera Barau, ĝera Vevaĝa-maĝuri Tarimana Iesu Keriso, ĝena vei-iobukaiobuka e vetuĝamaĝikau lorinai, ĝomi maki mo veĝabidadama namo vedaureana sebona ĝoĝabiato ĝai apostolo kavana.

² Ĝemi riba e tuĝamaĝi-faka Barau ĝenai ema ĝera Vereĝauka Iesu Keriso ĝenai beĝene barego. Monana vau varevare-bara e maino maki ĝemi ai beĝene barego.

Barau na ekeamito ĝia ĝena

³ Ĝena seĝuka na Iesu Keriso na ĝera maĝuri vaĝa-kokoreri dagarari mabarari varau evinirato, Barau ĝena ura bitana korana-iaĝi korikoriri ĝana. Korana Keriso ĝenana Barau tama ribaiato, ĝena mareva baregona e namo ĝerina ekearato tarimana.

⁴ Ĝena mareva baregona e namo ĝerina ĝena kiraĝitore baregori e namo vedaureari varau evinirato vaĝa-ilailana: Mai tanobara ĝena ura rakavari ema mase ĝevaĝa-ĝorarini

veiġari ġerina bene vaġa-maġurira, ma Barau maġurina korikorina bitana ġabia.

⁵ Moġa lorinai boġono kokore, ġemi veġabidadama ġenai veiġa namo boġono torekau; veiġa namo ġenai tuġamaġi-maġata boġono torekau;

⁶ tuġamaġi-maġata ġenai nuġa-gwaġiġi boġono torekau; nuġa-gwaġiġi ġenai vevaġa-gwaġiġi boġono torekau; vevaġa-gwaġiġi ġenai Barau korana-iaġina boġono torekau.

⁷ Barau korana-iaġina ġenai tarikakami veuraviniri boġono torekau; ema tarikakami veuraviniri ġenai veuravini tari-marima mabarari ġeri ai boġono torekau.

⁸ Maiġeri maġuri tu ġomi ġemi ai beġene tanu, ema beġene barego, korana maiġeri na ġomi beġe launaġi-naġimini ema beġe vaġa-kokoremuni, benamo ġemi riba Iesu Vereġauka ġenai tu asi beġe tanu-kavani, senaġi ġwaġwari namori vovoka beġe vetoreni.

⁹ A bema maiġeri maġuri ai erabuni tarimana, ġia tu mata-bubu tarimana kavana, korana Barau na ġena veiġa rakavari guineri varau eġuriġi-fitoġarito evetuġarekwani.

¹⁰ Moġa lorinai, tarikakagu, boġono kokore, Barau na ekeamito e eviriġimito maniġa boġono vaġa-moġonia. Moġesi boġo veini nai tu, asi boġo ketoni.

¹¹ Moġesi boġo veini nai, Barau na beġabiraġe-ginikaumini, benamo ġera Vereġauka e Vevaġa-maġuri Tarimana Iesu Keriso ġena tanu-vanaġivanaġi Basileiana nuġanai boġo raka-toġani.

¹² Mo maġuri namona tu ġomi ġoirami ai enarimini, moġa lorinai au na ġomi vanaġivanaġi basisiba-vini ġenoġoi-ġenoġoimuni. Moġoni, maiġeri dagara mabarari varau ġoribarito, ema Barau ġena guruġa moġonina ġoġabiato ema ġoġabi-gigitariani maki.

¹³ Senaġi au atuġamaġini, mai dabara namori ġomi tu ġemi vetuġamaġi-taġo ai bana vaġa-foforiri, au roġo amaġuri-taġoni nuġanai.

¹⁴ Korana au ribagu, au tauġanigu korina tu dori atoretariani, ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso na evaġa-guruġaguto ilailanai.

¹⁵ Moġesi naima ġegu ura mai dagara mabarari bana sisiba-vini ginikaumi. Benamo ġegu mase murinai, ġomi na boġono tuġamaġi-taġo vanaġi-vanaġiri ġana.

Iesu marevana baregona matama na ġaġitaiato

¹⁶ Ġai tu dia sinasina ġofaġofari na ġita ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena seġuka ema ġena iaġoma-ġenoġoi ġomi ġavaġa-ribamito. Asiġina! Ġai tauġema matama na ġia marevana baregona ġaġitaiato.

17 Ĝai matama ĝutuĝutunai Barau ĝita Tamara na ĝia ara baregona ema mama ma seĝukana eviniato. Mo mama baregona nuĝanai etanuni Barauna guba na ekea-riĝoto Iesu ĝenai, ekirato, “Mai tu au Natugu, aura-viniani; ema ĝia ĝenai aiaku-rakavani maki.”

18 Ĝai tauĝema na ĝaseĝaĝiato, mai garo guba na emariĝoto, ĝia ĝesi ĝoro veaĝanai ĝatanuto-ĝoi nai.

19 Moĝa lorinai ĝai tu peroveta tarimari na ĝekiraĝi-torerito guruĝari ĝaĝabi-gigitaririni. Ĝomi maki moĝeri guruĝa boĝo korana-iaĝirini tu namo, korana peroveta tarimari ĝeri guruĝa tu lamefa kavana, gabu mukunai emamani, beiaĝoni mo nega beraĝasini, Keriso, laĝani visiĝuna ĝomi nuĝami ai bemama-rovorovoni.

20 Moĝeri mabarari iatari ai ini guruĝa asi boĝono tuĝarekwaia: Tarima ta ĝia ĝereĝana ĝena ribai peroveta guruĝari tauri asi bekiraĝirini.

21 Korana peroveta guruĝari tu dia tarimarima ĝeri ura na ĝeiaĝomato, senaĝi Iauka Veaĝa na tarimarima evaĝa-naĝirito lorinai, ema guruĝa evinirito ilailanai, Barau ĝena guruĝa ĝeperoveta-iaĝirito-ĝoi.

2

Vevaĝa-riba tarimari ĝofaĝofari

1 Guinenai peroveta tarimari ĝofaĝofari tu Isaraela tarimari fakari ai ĝefoforito-ĝoi. Mo dabara sebonai vevaĝa-riba tarimari ĝofaĝofari maki ĝomi fakami ai beĝe foforini. Ĝia na vekuretoĝai vevaĝa-riba ĝofaĝofari beĝe vaĝa-ribamini, ĝemi veĝabidadama vaĝa-rakavari uranai. Ema ĝeri Vereĝauka, evoirito tarimana, maki ĝia na beĝe ruĝaiani; moĝesi beĝe veini, ĝia tauĝeri na ĝeri mase beĝe vaĝa-ĝarimoĝiani.

2 Ĝutuma na maki ĝia ĝeri veĝa rakavari e mata-boraĝa veĝari beĝe tovtovorini, moĝeri urari ai kotari na dabara moĝonina tu dabara rakavanai beĝe kiraĝiani.

3 Ĝeri mata-ĝaniĝani ĝerina guruĝa ĝofaĝofari na nuĝami beĝe ĝanirini, beiaĝoni mo beĝea ĝabimini. Senaĝi ĝia tu kai-veĝata na vevaĝa-maoro-viniri tarimana tu enari-taĝoni, ema ĝia vaĝa-maseri tarimana tu eĝita-taĝorini.

4 Barau na ĝevei-rakavato aneruri maki asi evaĝa-maĝuririto, senaĝi rakava gabunai eflu-riĝorito. Monai seini na ebarubarurito mukuna furufuru nuĝanai, vevaĝa-maoro ĝarona ĝevaĝa-nogaiani.

5 Ema Barau na tanobara guinena maki asi evaĝa-maĝuriato, senaĝi ĝutuĝutu evaĝa-foforiato tu Barau

asi ġekorana-iaġiato-ġoi tarimari ġeri ai; a Noa, vei-iobukaiobuka eġobata-iaġiato-ġoi tarimana, ema tarima imaima ruarua (7) moġo ġia ġesi evaġa-maġuririto.

⁶ Barau na Sodoma e Gomora maki evaġa-maoro vinirito, karava na evaġa-ġara ġosirito, kau ai ġeiaġoto. Mo veiġa ġenana Barau asi ġekorana-iaġiani tarimari matari bene vaġa-kaniri ġana.

⁷ A Lota moġo eġabi-maġuriato, ġia tu vei-iobukaiobuka tarimana, ġia maki tarimarima ġeri veiġa rakavari e boraġari tuġamaġiri ai egauto.

⁸ Mo tarima iobukaioubukana tu rakava tarimari fakari ai etanuto-ġoi, ġaro vanaġivanaġi enuġa-midigu midiguto-ġoi, korana ġia na Barau ġena taravatu kira-fitoġari veiġari eġitarito-ġoi ema eseġaġirito-ġoi nai.

⁹ Boġono tuġamaġi, Vereġauka na tu ġia ġekorana-iaġiani tarimari veribaġani e vedaġaraġe nuġari na beġabi-maġuririni riba, a vei-rakava tarimari bebiri-ġaurini, beiaġoni mo, Barau na bevaġa-maoro vinirini ġaronai.

¹⁰ Ma tarima kotari na rakava voina barego lelevaġina beġe doġariani, mai tu tauġanina ġena ura boraġari ġeiaġo-vinirini tarimari ema Barau ġena guruġa ġekira-fitoġaiani tarimari.

Mai vevaġa-riba tarimari ġofaġofari tu veiavi e vekiraġi-rakava rakava tarimari, iauka baregori asi ġegubakaurini, ġerikiriki-iaġirini.

¹¹ Aneru tu kokore e seġuka lelevaġi, mai ġofaġofa tarimari ġeri seġuka ġevanaġirito, senaġi aneru na iauka baregori tu asi ġevaġa-daġarini e asi ġevei-veġare veġarerini Vereġauka ġoiranai.

¹² A maiġeri tarimarima tu asi ġetuġamaġini, ġeri vemami-raġi na moġo ġeġori-kaurini, noġa moġo boġa bairi kavana, ġemaġurini tu beġene vaġiri moġo ġana kavari. Asi ġeribarini dagarari ġerikiriki-iaġirini. Moġa lorinai ġia tu mo boġa bairi kavari beġe vaġa-rakavarini e beġe rekwarekwani.

¹³ Ġeri veiġa rakavari voiri beġe ġabirini. Tauġaniri vaġa-iaġuri veiġari laġani matabarai ġeveirini, asi ġemaiakarini. Moġeri tarima ġomi ġemi ġanivegogo ġoveirini nai, ġia tu miro noġa ġomi fakami ai; korana ġeri vevaġa-riba ġofaġofari tu ġemi ġanivegogo ai maki ġekiraġirini.

¹⁴ Vavine ta ġeġitaiani nai, mata-boraġa tuġamaġiri moġo ġeveini; rakava veiveiri ai asi ġegauni. Veġabidadamai roġosi beġene gwaġiġi tarimari ġevaġa-toġarini. Ġia nuġari tu mata-ġaniġani ai ġevaġa-maranarito. Barau na ġeri rakava voiri bevinirini veġata.

15 Ĝia na dabara maorona beĝe raga-kwanea, ĝeraka-taĝuitaĝuini, Balam, Beoro natuna, eveito kavana. Ĝia tu moni uranai veiĝa rakavari eveirito-ĝoi.

16 Senaĝi ĝena veiĝa rakavari lorinai, doniki na evaĝa-guruĝaiato. Doniki tu asi guruĝa ribana, senaĝi tarimarima garori ai evaĝa-guruĝaiato, naima mo tarima ĝena veiĝa babori veiveiri evaĝa-dokoato.

17 Moĝeri tarima tu nanu guriri kakorori kavana; ema magube iavara na ekwari-rakaorakaorini kavana. Barau na mukuna furufuru gabuna ĝeri etoreato.

18 Ĝeguruĝa-kavani ema ĝeveiavi-kavani, ma tarima kotari tu vau moĝo dabara moĝoninai asi ĝerakani tarimari fakari na ĝeraka-veĝitani, senaĝi ĝia na tu tauĝanina ĝena ura rakavari e mata-boraĝa veiĝari na ma ĝema-gagare-ĝaurini.

19 Tarima ĝeĝofarini, ĝekirani, maĝuri namona e fakana beĝe doĝariani ĝetoni, senaĝi ĝia tauĝeri tu ĝeri ura rakavari vetuĝunaĝiri ĝeiaĝo-vinini. Korana tarimarima tu veiĝa rakavana ta na eboroĝiani nai, ĝia tu mo veiĝa rakavana ĝena tuĝu-rakaorakao tarimana.

20 Moĝoni, ĝia na ĝita ĝera Vereĝauka e Vevaĝa-maĝuri Tarimana Iesu Keriso ĝema-ribaiato dainai, tanobara ĝena miro e vei-rakava ĝenana ĝeraka-veĝitato; senaĝi moĝa murinai bema rakavana nuĝanai ma ĝeraka-toĝani, benamo ĝena seĝuka gaburenai ma ĝetanuni neganai, ĝia ĝeri maĝuri tu berakava-kwaikwaini dokonai, dia tovotovonai kavana.

21 Ĝia tu dabara roroĝotona asi ĝere riba-guinea tu namo, a asi namo, ĝeribaiato murinai, taravatu veaĝana, ĝeĝabiato dagarana, ma ĝeruĝa-doĝemuriĝiani.

22 Moĝesi ĝeveini nai, ĝia na mai veĝausina o sisiba guruĝari ruarua maiĝeri ĝevaĝa-moĝonirini, ekirani, “Kwaiva na emumuta-vaĝiani dagarana ma ea ĝani-ĝenoĝoiani,” ema, “Ĝevaĝa-fouani baina tu ma eĝenoĝoini, ea vedokurani.”

3

Iesu Keriso ĝena ĝenoĝoi

1 Ĝatagu mabarami, maitoma tu fefa vaĝa-ruaruana mai atore-vinimini. Mai fefa ruarua ĝerina, au na ĝomi nuĝami ai tuĝamaĝi roroĝotori bana vaĝa-variĝu ĝenoĝoiri atoni.

2 Au aurani peroveta veaĝari na ĝekiraĝirito guruĝari guineri laĝaniri ai boĝono tuĝamaĝi-taĝori, ema apostolo tarimari na ĝera Vereĝauka e Vevaĝa-maĝuri Tarimana ĝena vevaĝa-naĝi ĝekira-varamito guruĝari maki.

³ Guine tu, ġomi boġono riba-maoro: Ġaro dokori ai vei-ġareġare tarimari beġe foforini, ġeri ura rakavari na beġe guine-iaġirini. Ġia na beġe rikiriki-iaġimini,

⁴ beġe kirani, “Keriso eguruġa-toreto, ma beġenoġoi-iaġomani etato, nene? Be ġia tu ainai? Gita tamara ġevaġa-noga-kavato, kai-veġata ġemaseto, senaġi dagara mabarari tu tanobara evesinato kavana roġo gaburi ai ġetanuni!”

⁵⁻⁶ Maiġeri tarima asi ġeurani mai guruġa maiġa beġene seġaġia: Barau na tanobara guinena ġutuġutu nanuna na evaġa-rakavaiato. A guba e tanobara tu tovtovonai veġata ġena guruġa ġenana eveirito, ma tanobara tu nanu nuġana na emaraġeto ema nanu na etanu-ġeġeraġiato.

⁷ Ma inıtoma guba e tanobara roġo ġetanuni tu, Barau ġena guruġa sebona na eġabi-taġorini, karava na vau bene vaġa-rakavaia tuġamaġinai. Barau asi ġekorana-iaġiani tarimari vaġa-roroġotori ema vaġa-mouri ġaronai vau bevaġa-rakava sebonarini.

⁸ Ġatagu mabarami, mai dagara sebona asi boġono tuġarekwaia: Vereġauka ġenai taimi tu irau, ġita ġerai tu irau, korana ġia ġenai ġaro sebona tu laġani 1,000 kavana, ema laġani 1,000 tu ġaro sebona kavana.

⁹ Vereġauka na ekiraġi-torerito dagarari veiveiri ai tu asi ekwaiboni, tarima kotari ġetuġamaġini kavana. Asigina, ġia ġomi ġemi ai tu evevaġa-gwaġiġini, korana ġia asi eurani tarima ta bene rekwarekwa, senaġi eurani mabarara ġera rakava ġerina bitana vetuġamaġi-kure ma bitana raka-kure.

Guba tanobara beġe rekwarekwani

¹⁰ Senaġi Vereġauka ġena ġaro beraġasini tu lema tarimana ta eraġasini kavana. Mo ġaro ai guba beġe rekwa-rekwani ma gurugururi ġesi. Gubai ġetanuni dagarari mabarari karava na bevaġa-ġara ġosirini, ema tanobara ma iatanai ġetanuni dagarari mabarari beġe rekwa-rekwani.

¹¹ Boġono tuġamaġi, maiġeri dagara mabarari tu maiġesi dabaranai beġe rakavani, be ġomi tu kaması boġono tanu ġotoni? Gomi ġemi maġuri tu beġene veaġa ema Barau ġena ura boġono korana-iaġiri.

¹² Barau ġena ġaro boġono naria, ema ġena raġasi boġono vaġa-ġarimoġia. Mo ġaro ai guba beġe ġararini e beġe rakavani, ema gubai ġetanuni dagarari seġukana na bevaġa-veverini.

¹³ Senaġi ġita tu Barau na ekiraġi-toreato dagarana tavaġa-nogaiani, guba e tanobara variġuri, monai veiġa roroġotori beġe tanuni gabuna.

Velaunaġi e vevaġa-namo guruġari

¹⁴ Moġa lorinai, ġatagu mabarami, alaunaġimini, mo ġaro ġovaġa-nogaiani nuġanai, asi miromi e asi ġemi kerere ta boġono tanu Barau ġoiranai, ema ġia ġesi maino ai boġono tanu.

¹⁵ Ġera Vereġauka ġena vevaġa-gwaġiġi boġono tuġamaġia, ġia tu ġomi evaġa-nogamini bene ġabi-maġurimi tuġamaġinai. Barau na ġita tarikakara namona Paulo iaunega eviniato, benamo ġia na moġesi ilailanai etore-vinimito.

¹⁶ Ġia ġena fefa mabarari ai maki maniġa ekiraġiani. Dagara kotari ġena fefa nuġari ai tu gwaġiġi rakava, asi ribari tarimari ema ġeri veġabidadama asi gwaġiġi tarimari na ġevevaġa-riba-iaġi ġofaġofarini. Buka Vevaġa nuġanai maki toretore mabarari moġesi ġeġofaġofa-iaġirini. Moġesi ġeveini nai, tauġeri ġeri maġuri ġevaġa-rakavarini.

¹⁷ Senaġi ġomi, au ġatagu namomi, tu varau ma ribami, maiġeri dagarai lorimi boġono vetore, be taravatu asi ġekorana-iaġiani tarimari na asi beġene ġofa-dareremi, ġemi veġabidadama namori na boġo keto-firiġoni garina.

¹⁸ A ġita ġera Vereġauka e Vevaġa-maġuri Tarimana Iesu Keriso ġena namo e veuravini ġerai etoreani moġa boġono vaġa-tubua-ġoi, ema ġia boġono riba-ginikaua. Ġia marevana bisini vaġa-raġea toma bene iaġo vanaġivanaġi! Amen.

IOANE ĜENA TORETORE GINIGUINENA

1 Ioane vaĝa-foforina guruĝari

Ioane na mai fefa giniguinena maiĝa tu dia ekalesia ta ĝena o ekalesia doĝorona ta ĝena etoreato. Asiĝi. Mai tu irau bese ekalesia doĝorori tari, ema Keriso ĝevaĝa-moĝoniato-ĝoi gabu mabarari ai ĝetanuni tarimari ĝeri. Ioane ĝena Vari Namona, e Ioane ĝena fefa toitoi, ema Apokalupo tu ĝia na etorerito. Ioane na mai fefa tu laĝani 85 ma 100 fakari nuĝanai ta etoreato, mo tu Iesu maki emaseto murinai vau.

Mai fefa nuĝanai siri baregori tu karoa 4:16; 5:13.

Ioane na mai fefa etoreato korana tu eurato, 1) ekalesia bene vaĝa-ribari, Barau ĝenana eiaĝomani ribana moĝonina eĝabiani tarimana tu Barau sevisevinai vanaĝivanaĝi etanuni; 2) tarikaka bene vaĝa-naĝiri, ĝia tata ĝeri veĝata Barau ĝesi, e tarikaka tari ĝesi, e tanobara tarimari ema dagarari ĝesi, ema vei-rakava tarimari ĝesi beĝene ĝitaginikauri. Asi beĝene vekako mata-bubu; 3) Keriso ĝevetari-viniani tarimari ĝeri ĝofaĝofa veiĝari bene kiraĝi-foforiri.

Ioane na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Barau tu lamefa mamana kavana emamani - karoa 1-2
2. Barau tu veuravini - karoa 3-4
3. Barau tu maĝuri - karoa 5

Maĝuri guruĝana

¹ Tovotovona na veĝata etanuto dagarana, ĝaseĝaĝiato, matama na ĝaĝitaiato, ĝenai ĝaboĝekauto, ema ĝiamama na ĝaĝabi-karaiato: Mai tu Maĝuri Guruĝana ĝavari-fiuni.

² Mo maĝuri efoforito, benamo ĝai na ĝaĝitaiato. Moĝa lorinai ĝemi ĝavari-fiuni ema maĝuri vanaĝivanaĝi ĝakiravaramini. Mo maĝuri tu Tamara ĝesi etanuto-ĝoi ema ĝai ĝemai ema foforito.

³ Ĝai na ĝaĝitaiato ema ĝaseĝaĝiato maĝurina ĝomi ĝemi ĝakiraĝi-foforiani, be ĝomi maki ĝai ĝesi bitana sebona uranai, korana ĝai tu Tamara ema ĝia Natuna Iesu Keriso ĝesi doĝoro sebona.

⁴ Mai guruĝa ĝatore-vinimini, korana ĝita nuĝara iaku na beĝene vonuvonu-raĝe ĝana.

Barau tu mama

⁵ Iesu ĝenana ĝaseĝaĝiato varina ĝemi ĝavari-fiuni tu maiĝa: Barau tu mama, mukuna kotuna ta maki ĝia ĝenai asi etanuni.

⁶ Bema ġita mukuna maġurinaġi roġo tarakani nuġanaġi bita kirani, ġita tu Barau ġesi tadoġoro-sebonani, ġita tu taġofaġofani ema guruġa moġonina asi takorana-iaġiani.

⁷ Senaġi bema mama nuġanaġi bita rakani Barau kavana, ġita tata tu doġoro sebona tarimara, ema ġia Natuna Iesu rarana na ġita ġera rakava mabarari beġuriġi-vaġirini.

⁸ Bema ġita bita kirani, ġita tu asi ġera vei-rakava, ġita tu tauġera taveġofani, ema ġita ġerai guruġa moġonina tu asiġina.

⁹ A bema ġita ġera vei-rakava bita kiraġi-foforirini nai, ġia tu ma ġena vetuġamaġikau, ġera veiġa rakavari mabarari betuġamaġi-fitoġarini, ema ġera veiġa ġeġevaġeġevari beġuriġi-vaġirini.

¹⁰ Bema ġita bita kirani, nega sebona maki asi tavei-rakavato, Barau tu ġofaġofa baraunai bita vaġa-iaġoani, ema ġia ġena guruġa tu ġita nuġarai asi etanuni.

2

Keriso ġita ġera vevaġa-kava tauna

¹ Natugu, mai guruġa atore-vinimini tu ġomi rakava asi boġono vei ġana. Senaġi bema tarima ta bevei-rakavani nai, ġita tu ma ġera vevaġa-kava tarimana Tamara ġesi etanuni, Iesu Keriso, vei-iobukaiobuka tarimana.

² Keriso na ġita ġera rakava voivaġiri ġauveina eveiato, dia ġita ġera rakava moġo, senaġi tarimarima mabarari ġeri rakava.

³ Bema ġita Barau ġena taravatu guruġari bita korana-iaġirini nai, monana bita ribani, ġita tu moġoni Barau taribaiato.

⁴ Bema ta bekirani, "Au tu Barau ribagu," senaġi ġena taravatu guruġari asi bekorana-iaġirini, mo tarima tu ġofaġofa tarimana, guruġa moġonina ġia nuġanaġi asi etanuni.

⁵ Senaġi deikara na Barau ġena guruġa ekorana-iaġirini tu, Barau moġoni eura-viniani ma nuġana mabarana ġesi. Monana vau taribani, ġita tu ġia ġesi moġoni sebona.

⁶ Deikara ekirani, ġia tu Barau ġesi doġoro sebona etoni tarimana tu, Iesu Keriso etanuto-ġoi kavana bene tanu.

Taravatu variġuna

⁷ Ġatagu mabarami, mai taravatu atore-vinimini tu dia variġu, senaġi taravatu guinena, tovotovona na veġata ġoġabiato dagarana. Mai taravatu guinena tu ġoseġaġi-guineato taravatuna.

⁸ Senaġi mai taravatu atore-vinimini maki tu variġu; mo taravatu ġena moġoni tu Keriso ġenaġi ema ġomi ġemi ai

maki efoforini, korana mukuna tu mai ekorini ema mama moĝonina tu varau emamani.

⁹ Tarima ta ekirani, ĝia tu mama nuĝanai etanuni, senaĝi tarikakana tu ebaru-viniani, ĝia tu roĝo mukuna nuĝanai etanuni.

¹⁰ Tarikakana eura-viniani tarimana tu mama nuĝanai etanuni. Ĝia bevaĝa-vedaĝa-raĝeani dagarana ta ĝenai asi etanuni.

¹¹ Senaĝi tarikakana ebaru-viniani tarimana tu mukuna nuĝanai etanuni e erakani. Ĝia asi ribana aiĝana eiaĝoni, korana mukuna na matana evei-bubuanai.

¹² Natugu, au na atore-vinimini korana tu, ĝomi ĝemi rakava tu Barau na etuĝamaĝi-fitoĝarito Keriso aranai.

¹³ Tamagu, atore-vinimini korana tu, tovotovona na veĝata etanuto tarimana tu ĝoribaiato.

Maraĝa variĝu, atore-vinimini korana tu, Satani ĝovaĝa-darereato.

¹⁴ Natugu, atore-vinimini korana tu, Tamara ĝoribaiato.

Tamagu, atore-vinimini korana tu, tovotovona na veĝata etanuto tarimana tu ĝoribaiato.

Maraĝa variĝu, atore-vinimini, korana ĝomi tu ma gwadami; Barau ĝena guruĝa ĝomi nuĝami ai etanuni, ema ĝomi na Satani ĝovaĝa-darereato.

¹⁵ Tanobara asi boĝono ura-vinia, ema tanobara dagarari maki asi boĝono ura-viniri. Bema tarima ta tanobara eura-viniani nai, Barau ĝena veuravini ĝia nuĝanai tu asi etanuni.

¹⁶ Korana tu tanobara veĝari mabarari, tauĝani ĝena ura rakavari, mata-ĝaniĝani, ema veiavi, tu dia Tamara Barau ĝenana ĝeiaĝomani, senaĝi tanobara ĝenana ĝeiaĝomani.

¹⁷ Mai tanobara ema tarimarima na ĝemata-ĝaniĝanirini dagarari mabarari tu beĝe korini, senaĝi Barau ĝena ura eveiani tarimana tu betanu-vanaĝi vanaĝini.

Keriso evetari-viniani tarimana

¹⁸ Natugu, ĝaro dokona tu maĝa. Ĝoseĝaĝito ilailanai Keriso evetari-viniani tarimana tu beiaĝomani, maitoma maki Keriso ĝevetari-viniani tarimari vovoka beĝe iaĝoma. Moĝesi nai taribani, mai tu hora magona.

¹⁹ Moĝeri tarimarima tu ĝita ĝesi tavegogoto-ĝoi, senaĝi ĝia tu dia ĝita ĝera doĝoro korikori. Moĝa lorinai ĝita ĝeraga-kwanerato. Bema ĝia moĝoni ĝita ĝera doĝoro korikori nai tu, ĝita ĝesi roĝo tara tanu. Senaĝi ĝita ĝerana ĝeveĝitato. Monana evaĝa-foforiani, ĝia mabarari tu dia ĝita ĝera doĝoro.

²⁰ A ĝomi na tu Iauka Veaĝa ĝoĝabiato, Keriso na eborogimito, moĝa lorinai ĝomi mabarami guruĝa moĝonina tu ma ribami.

21 Au na atore-vinimini tu dia guruḡa moḡonina asi ribami nai, senaḡi guruḡa moḡonina tu ma ribami dainai, ema ribami maki, ḡofaḡofa tu guruḡa moḡonina ḡenana asi eiāḡomani.

22 Ḡofaḡofa tarimana tu dei? Iesu tu dia Keriso, (Barau na ekiraḡi-toreato vevaḡa-maḡuri tauna), etoni tarimana. Mo tarima tu Keriso evetari-viniani tauna. Ġia tu Tamara e Natuna ekira-fitoḡarini tarimana.

23 Natuna ekira-fitoḡaiani tarimana tu Tamana maki ḡia ḡenai tu asiḡina. A deikara na Natuna eḡabi-raḡeani tarimana tu, Tamana maki eḡabi-raḡeani, ema Tamana maki ḡia ḡenai etanuni.

24 Tovotovona na veḡata ḡoseḡaḡiato guruḡana nuḡami ai bene tanu. Bema nuḡami ai betanuni tu, ḡomi maki Natuna e Tamana nuḡari ai boḡo tanuni.

25 Ema mai maḡuri vanaḡivanaḡi tu Keriso tauḡena na ḡita ḡera ekiraḡi-toreato dagarana.

26 Maiḡeri guruḡa ḡomi atore-vinimini tu, ḡomi ḡeḡofa-veḡitami ḡetoni tarimari akiraḡi-foforirini.

27 Senaḡi ḡomi na Iauka Veaḡa ḡoḡabiato Keriso ḡenana tu nuḡami ai etanuni. Moḡa lorinai initoma vevaḡa-riba tarimana ta ḡomi bene vaḡa-ribami ḡana tu asi boḡo uraviniani. Korana mo Iauka Veaḡa na dagara mabarari evaḡa-ribamini, ema ḡena guruḡa tu moḡoni, dia ḡofaḡofa. Moḡa lorinai evaḡa-ribamito ilailanai, Keriso nuḡanai boḡono tanu.

28 Natugu, Keriso nuḡanai boḡono tanu. Be ḡia befoforini ḡaronai tu nuḡara ma kokoreri ema asi beḡene maiakara ḡia ḡoiranai ḡena ḡenoḡoi ai.

29 Bema ḡomi ma ribami Keriso ḡena veḡa tu iobukaiobuka nai, boḡo ribani, ḡevei-iobuka iobukani tarimari mabarari tu Barau ḡenana ḡemaḡurito.

3

Barau natuna

1 Goḡitaia, Tamara ḡena veuravini tu asikeikeina ḡita iatarai etoreato. Moḡesi naima ḡita ekiraḡirani Barau natuna. Moḡoni, ḡita tu ḡia natuna. Moḡa lorinai tanobara na maki asi eribarani, korana Barau maki asi ḡeribaiato.

2 Ġataḡu mabarami, maitoma ḡita tu Barau natuna. Ġita kara ai bita iaḡoni tu roḡosi bene fofori. Senaḡi ḡita ribara, Keriso befoforini ḡaronai, ḡita tu ḡia ilailanai bita iaḡoni, korana ḡia tu vetoḡana korikorinai bita ḡitaiani.

3 Tarimarima mabarari mai tuḡamaḡikau ḡeḡabiani tu, tauḡeri ḡevevaḡa-iarevani, korana Keriso tu asi mirona e asi vetoukauna ta.

⁴ Rakava ġeveini tarimari mabarari tu Barau ġena taravatu ġekira-fitoġaiani, korana vei-rakava tu taravatu ġekira-fitoġaiani dagarana.

⁵ Senaġi ġomi tu ma ribami, Keriso eforito korana tu, ġita ġera rakava bene ġabi-veġitari ġana. Ġia ġenai rakava ta tu asiġi.

⁶ Keriso nuġanai etanuni tarimana tu asi evei-rakava rovaġi-rovaġini. Rakava eveini tarimana na Keriso tu asi eġitaiato ema asi eribaiato maki.

⁷ Natugu, ta na asi bene ġofami. Veiġa iobukaiobukari eveini tarimana tu vei-iobukaiobuka tarimana, vaġa-ilailana Keriso kavana vei-iobukaiobuka tarimana.

⁸ A vei-rakava eveini tarimana tu Diabolo ġena tarima, korana Diabolo tu tovotovona na veġata roġo evei-rakava-iaġomani. Barau Natuna eforito korana tu, Diabolo ġena ġauvei benema vaġa-rakavaia ġana.

⁹ Barau ġenana emaġurito tarimana tu asi bevei-rakava rovaġi-rovaġini, korana Barau ġena maġuri tu ġia ġenai etanuni. Ġia tu vei-rakava asi ma bevei-ġenoġoini, korana Barau tu ġia Tamana.

¹⁰ Barau natuna ema Diabolo natuna vetoġari ġeri irau tu maiġesi beġe foforini: Veiġa iobukaiobukari asi eveini tarimana ema tarikakana asi eura-vinirini tarimana tu dia Barau natuna.

Boġono veura-vevini

¹¹ Tovotovona na veġata ġoseġaġiato guruġana tu maiġesi: Ġita tata bitana veura-vevini.

¹² Ġita tu Kaino eveito kavana tu asi bitana vei. Ġia tu Satani ġena tarima. Tarina korikorina Abela evaġi-maseato. Karase nai Kaino na evaġiato? Korana ġia ġena veiġa tu rakava, a tarina ġena veiġa tu iobuka.

¹³ Tarikakagu mabarami, bema tanobara maġurinai ġetanuni tarimari na beiau-rakavamini nai, nuġami asi beġene farevaġi.

¹⁴ Ġita ribara, ġita tu mase ġenana maġuri ġenai tavanaġito. Vetoġana tu tarikakara taura-vinirini. Tarikakana asi eura-viniani tarimana tu roġo mase nuġanai etanuni.

¹⁵ Deikara tarikakana eiau-rakava-viniani tarimana tu vevaġideba tarimana. Ġomi ribami, vevaġideba tarimana nuġanai tu maġuri vanaġivanaġi asi etanuni.

¹⁶ Keriso na ġena maġuri etore-tariato, ġita bitana maġuri ġana. Monai veuravini anina bita ribaiani. Moġa lorinai ġita na maki tarikakara dairi ai ġera maġuri bitana tore-tariri neġi namo.

17 Bema tarima ta ma ġena farefare vovoka, benamo tarikakana ta beġitaiani ġena rabu ai, senaġi asi ma bevetuġa-ġwaiiani e asi bevaġa-kavaiani, kamara dabarai Barau ġena veuravini ġia nuġanai betanuni?

18 Natugu, ġera veuravini tu dia guruġa koriri ai moġo bitana kiraġiri, senaġi veġai ema moġoni ai bitana vaġa-foforia.

19 Monana vau bita ribani, ġita tu Barau ġena guruġa moġonina na beġori-kaurani, ema Barau ġoiranai nuġara beġe kokoreni.

20 Bema ġita nuġara beġe kirani, ġita tu kerere, bitana riba, Barau tu barego, a ġita nuġara tu kei, ema Barau tu dagara mabarari ma ribana.

21 Ġatagu mabarami, bema ġita nuġara na asi beġe kiraġi-kerererani nai tu, ġita nuġara tu ma gwadara ġesi Barau ġoiranai bita ruġa-tarini.

22 Ema bita noġiani dagarari mabarari Barau na bevini-rani, korana ġena taravatu guruġari takorana-iaġirini ema Barau vaġa-iakuna veġari taveirini nai.

23 Ġia ġena taravatu guruġana tu maiġa: Ġia Natuna Iesu Keriso arana bitana vaġa-moġonia, ema ġita tata bitana veura-vevini, Keriso na taravatu guruġana evinirato ilailanai.

24 Barau ġena taravatu guruġari ekorana-iaġirini tarimana tu Barau nuġanai etanuni, ema Barau maki ġia nuġanai etanuni. Barau na Iauka Veaġa evinirato, monana ġita taribani, ġia tu ġita nuġarai etanuni.

4

Iauka moġonina ema ġofaġofa iaukana

1 Ġatagu mabarami, iauka mabarari asi boġono vaġa-moġoniri, senaġi iauka boġono ribari ġana boġono tovonagiguineri. Ġia tu Barau ġenana ġeiaġomato ba? Korana peroveta tarimari ġofaġofari ġutuma tanobarai ġerakao-rakaoni.

2 Barau Iaukana tu mai vetoġai boġo ribaiani: Iauka mabarari beġe kirani, "Iesu Keriso tu tarimarimai eiaġoto," ġia tu moġoni Barau ġenana.

3 Ma iauka mabarari asi beġe kirani, Iesu Keriso tu tarimarimai eiaġoto, tu dia Barau ġenana. Ġia tu Iesu evetari-viniani iaukana. Ġoseġaġito, ġia tu beiaġomani, ema ġia tu varau maiġa tanobarai.

4 Natugu, ġomi tu Barau ġenana, ema ġomi na peroveta tarimari ġofaġofari ġovaġa-darererito, korana ġomi nuġami ai etanuni Iaukana seġukana na tanobara iaukari ġeri seġuka evanaġirini.

⁵ Mo peroveta tarimari ġofaġofari tu tanobara ġena, moġesi naima ġeri guruġa tu tanobara ġena dabarai ġeguruġani, ema tanobara na maki ġia ġeseġaġi-vinirini.

⁶ Senaġi ġita tu Barau ġena. Be Barau ġena tarimarima na tu beġe seġaġi-vinirani, a Barau asi ġekorana-iaġiani tarimari na tu asi beġe seġaġi-vinirani. Iauka moġonina e ġofaġofa iaukana tu mo vetoġai bita ġita-learini.

Barau tu veuravini

⁷ Ġataġu mabarami, ġita tata bitana veura-vevini, korana veuravini tu Barau ġenana eiagomani. Eveura-vinini tarimana tu Barau ġenana emaġurito, ema ġia ma ribana Barau.

⁸ Asi ġena veuravini tarimana tu Barau asi ribana, korana Barau tu veuravini.

⁹ Barau ġena veuravini ġita ġerai tu maiġesi evaġa-foforiato: Barau na Natuna ġora-ġereġa tanobara ġana etuġuato, ġia bakunai ġita bitana maġuri ġana.

¹⁰ Veuravini anina tu maiġa: Dia ġita na Barau tauraviniato, senaġi ġia na ġita eura-vinirato, benamo Natuna etuġuato, ġena mase ġenana ġita ġera rakava benema voi-vaġiri ġana.

¹¹ Ġataġu mabarami, Barau na ġita tu moġesina eura-vinirato nai, ġita maki tata bitana veura-vevini.

¹² Tarima ta na Barau asi eġitaiato. Senaġi bema ġita tata taveura-vevinini nai tu, Barau tu ġita nuġarai etanuni ema ġena veuravini tu ebaregoni ġita nuġarai.

¹³ Ġita ma ribara ġita tu Barau nuġanai tatanuni, ema Barau maki ġita nuġarai etanuni, korana ġia Iaukana ġita evinirato.

¹⁴ Ġai na ġaġitaiato, ema tari maki ġakira-vararito, Tamara na tu Natuna etuġuato tanobara ġena vevaġa-maġuri tarimanai bene iaġo ġana.

¹⁵ Bema tarima ta bekirani, “Iesu tu Barau Natuna,” ġia nuġanai tu Barau ema ġia maki Barau nuġanai etanuni.

¹⁶ Ema ġita maki ribara e tavaġa-moġoniani, Barau na ġita eura-vinirani.

Barau tu veuravini, ema veuravini ai etanuni tarimana tu Barau nuġanai etanuni, ema Barau maki ġia nuġanai etanuni.

¹⁷ Moġesi bita tanuni vau, Barau ġena veuravini bebaregoni ġita ġerai, benamo Kota baregona ġaronai ġita tu ma kokorera ġesi bita foforini. Korana ġita ġera maġuri mai tanobarai tu Keriso ġena maġuri ġesi ilaila.

¹⁸ Veuravini ai gari tu asi etanuni. Veuravini korikorina na gari elai-fitogaiani. Gari ai etanuni tarimana tu vei-rakava voina garina eveini. Bema tarima ta egarini, ġia tu veuravini korikori ai roġosi bene barego.

19 Ĝita taveura-vinini, korana Barau na ĝita euravini-guinerato.

20 Bema tarima ta ekirani, “Au na Barau aura-viniani,” senaĝi tarikakana tu ebaru-viniani, ĝia tu ĝofaĝofa tarimana. Korana bema ĝia tarikakana eĝitaiani, senaĝi asi eura-viniani, kamara dabaraĵi asi eĝitaiani Barauna beura-viniani.

21 Keriso na mai taravatu guruĝana evinirato: Barau eura-viniani tarimana na tu tari-kakana maki bene ura-vinia.

5

Ĝera kokore tanobara iatanaĵi

1 Deikara na evaĝa-moĝoniani Iesu tu moĝoni Keriso, (Barau na ekiraĝi-toreato vevaĝa-maĝuri tauna), ĝia tu Barau ĝenana emaĝurito. Ema Tamana eura-viniani tarimana na tu natuna maki eura-viniani.

2 Barau taura-viniani ema ĝena taravatu guruĝari takorana-iaĝirini nai tu, moĝeri na ĝita bita ribani, Barau natuna taura-vinirini.

3 Barau taura-viniani nai tu ĝena taravatu guruĝari takorana-iaĝirini. Ĝia ĝena taravatu guruĝari korana-iaĝiri tu asi gwaĝiĝi.

4 Korana tu Barau natuna mabarari na tanobara ĝevaĝa-darereani. Ĝita tu ĝera veĝabidadama na tanobara tavaĝa-darereani.

5 Deikara na tanobara evaĝa-darereani? Iesu evaĝa-moĝoniani ĝia tu Barau Natuna etoni tarimana moĝo.

Barau na ĝia Natuna Iesu Keriso ekiraĝi-foforiani

6 Iesu Keriso tu eiaĝomato nanu na ebabatisoato, ema rarana eriĝoto satauro ai. Ĝia tu dia nanu ĝereĝana na moĝo eiaĝomato, senaĝi nanu e rara ĝerina. Iauka Veaĝa na evaĝa-foforiani mai tu moĝoni, korana Iauka tu moĝoni.

7 Dagara tu toitoi na ĝevaĝa-foforiani:

8 Iauka, nanu, ema rara. Ĝia toitoi ĝeri guruĝa-fofori tu sebona.

9 Tarimarima ĝeri vevaĝa-moĝoni guruĝari tu taĝabi-raĝerini, senaĝi Barau ĝena vevarifu tu barego lelevaĝi, korana moĝa tu Barau ĝena vevaĝa-moĝoni, Natuna evaĝa-moĝoniani guruĝana.

10 Mo vevaĝa-moĝoni guruĝana tu Barau Natuna ĝevaĝa-moĝoniani tarimari nuĝari ai ĝetanuni. A Barau asi ĝevaĝa-moĝoniani tarimari na Barau tu ĝofaĝofa baraunai ĝevaĝa-iaĝoani, korana Barau na Natuna evari-fiuato guruĝana asi ĝevaĝa-moĝoniani.

11 Guruḡa moḡonina tu maiḡa: Barau na maḡuri vanaḡivanaḡi varau evinirato, ema mo maḡuri vanaḡivanaḡi tu ḡia Natuna nuḡanai.

12 Barau Natuna eḡabi-raḡeato tarimana na maḡuri eḡabiato. A Barau Natuna asi eḡabi-raḡeato tarimana na maḡuri asi eḡabiato.

Maḡuri vanaḡivanaḡi

13 Maḡeri guruḡa tu ḡomi, Barau Natuna arana ḡovaḡa-moḡoniani tarimami, atore-vinimini, korana tu boḡono riba, ḡomi tu varau maḡuri vanaḡivanaḡi ḡoḡabiato.

14 Ġita nuḡara tu maiḡesi vau ma kokoreri ḡesi Barau ḡoiranai bita ruḡani, mai tu bema dagara ta ḡia ḡena ura ilailanai bita noḡiani nai tu beseḡaḡirani.

15 Ġita ribara, ḡia na ḡera noḡinoḡi mabarari eseḡaḡirini. Ema ḡita maki ribara, bita noḡini dagarari tu bita ḡabini ḡia ḡenana.

16 Bema tarima ta tarikakana eḡitaiani vei-rakava eveiani, senaḡi mo rakava na asi bevaḡa-maseani, tu bene ḡauḡau ḡia ḡena, be Barau na maḡuri bene vinia. Moḡa tu evei-rakavani, senaḡi mo vei-rakava na asi bevaḡa-maseani tarimana aki-raḡiani. Vei-rakavana ta tu mase evaḡa-ḡoraiani. Moḡa tu asi bene ḡauḡau-iaḡia atoni.

17 Veiga ḡeḡeva-ḡeḡeva mabarari tu vei-rakava, senaḡi vei-rakava tari tu mase asi ḡevaḡa-ḡorarini.

18 Ġita ribara, Barau ḡenana ḡemaḡurito tarimari tu asi ḡevei-rakava rovaḡi-rovaḡini, korana Barau Natuna na enariḡau-ḡitakaurini, ema Diabolo na asi eḡabi-kararini.

19 Ġita ribara, ḡita tu Barau natuna, ema tanobara mabarana tu Diabolo na eḡori-kauani.

20 Ġita ma ribara maki, Barau Natuna tu eiaḡomato, ḡia na tuḡamaḡi-faka evinirato, Barau moḡoni bitana ribaia ḡana. Ġita tu Barau moḡonina nuḡanai tatanuni, korana ḡia Natuna Iesu Keriso nuḡanai tatanuni. Iesu Keriso tu Barau moḡonina ema ḡia tu maḡuri vanaḡivanaḡi.

21 Natugu, barau ḡofaḡofari ḡerina boḡono veḡita.

IOANE ĜENA TORETORE VAĜA-RUARUANA

2 Ioane vaĝa-foforina guruĝari

Ioane na mai fefa tu Barau na eĝabi-viriĝiato ekalesia vavinena ma natuna ĝeri etoreato, moĝa tu betaĝu rubu ta ma ekalesiari ekiraĝirini.

Mai fefa tu laĝani 85 ma 100 fakari nuĝanai ta Ioane na etoreato, mo tu Iesu maki emaseto murinai vau.

Mai fefa nuĝanai siri baregori tu siri 9 beiaĝo 11.

Ioane na mai fefa etoreato ĝena ura tu, 1) mo ekalesia Keriso ĝena vevaĝa-ribai beĝene ruĝatari-gigitari ema vanaĝivanaĝi moĝeri vevaĝa-riba guruĝari loriri ai beĝene raka; 2) ĝofaĝofa tarimari, dia Keriso Iaukana na eĝoriaĝomarini tarimari, beĝene ĝitari, beĝe ĝofa-darererini garina; 3) mo ĝofaĝofa tarimari ĝeiaĝomani nai tu, asiĝina ĝinavaĝi beĝene ĝabi-raĝeri etorito.

Ioane na mai fefa tu maiĝesi eboioĝaiato:

1. Vevaĝa-riba moĝonina lorina na moĝo ema veuravini ai beĝene raka - siri 1-6
2. Veĝa kerereri asi beĝene veiri - siri 7-13

¹ Au, ekalesia ĝorikauna taugu, na mai fefa Barau na eĝabi-viriĝimito vavinemu ma natumu ĝesi atore-vinimini. Ĝomi tu nuĝaĝu mabarana ĝesi aura-vinimini, dia au na moĝo aura-vinimini, senaĝi guruĝa moĝonina ĝeribaiato tarimari mabarari na maki ĝomi ĝeura-vinimini.

² Korana guruĝa moĝonina ĝita nuĝarai etanuni ema ĝita ĝesi betanu-vanaĝi vanaĝini.

³ Tamara Barau ema Iesu Keriso, Tamara Natuna, ĝerina varevare-bara, vevetuĝaĝwa, ema maino ĝemi ai bene tanu, moĝoni ai e veuravini ai.

Guruĝa moĝonina ema veuravini

⁴ Au tu averere-baregoni, korana ĝoi natumu tari adoĝaririto guruĝa moĝoninai ĝetanuni nai, ĝita Tamara na ekirarato ilailanai.

⁵ Vavine, maitoma ĝoi anoĝimuni tu, ĝita tata bisini veura-vevini. Dia taravatu variĝuna atore-vinimuni, senaĝi mo tu tovotovona na veĝata taĝabiato dagarana.

⁶ Veuravini tu maiĝesi: Barau ĝena taravatu guruĝari ilailari ai bitana raka. Tovotovona na veĝata ĝoseĝaĝiato kavana, ĝia ĝena taravatu guruĝana tu veuravini ai boĝono raka.

⁷ Ğofaĝofa tarimari tu ĝutuma tanobarai ĝerakao-rakaoni. Iesu Keriso tu tarimarimai eiaĝoto tu asi ĝevaĝa-moĝoniani e asi ĝekiraĝiani. Moĝesi tarimari tu ĝofaĝofa tarimari, ema Keriso ĝevetari-viniani tarimari.

⁸ Moĝesina nai, lorimi boĝono vetore, ĝemi vekwaraĝi ai kara ĝoĝoitaĝorito dagarari ĝomi ĝemina beĝe veĝitani garina. Namona tu ĝomi voimi mabarana boĝono ĝabi-ĝosiri.

⁹ Deikara na Keriso ĝena vevaĝa-riba guruĝari beraga-kwanerini, vevaĝa-riba tari beĝabi-raĝerini tarimana, ĝia ĝenai Barau asi etanuni. A deikara Keriso ĝena vevaĝa-riba guruĝari bekorana-iaĝirini tarimana tu, Tamana e Natuna tauri ruarua eĝabirito.

¹⁰ Bema tarima ta beiaĝosini, vevaĝa-riba guruĝari irauri bekiraĝirini tu, asi boĝono ĝabi-raĝea ĝemi numai, ema asi boĝono vaĝa-namoa maki.

¹¹ Korana tu bevaĝa-namoani tarimana tu mo tarima ĝena vei-rakava beĝabiani, benamo ĝia maki vei-rakava tarimanai beiaĝoni.

Guruĝa magona

¹² Au aurani guruĝa ĝutuma bara tore-vinimi, senaĝi asi aurani fefai bana toreri. Ĝegu ura tu bana iaĝosi ema ĝomi ĝesi bitana guruĝa-guruĝa, be ĝera verere bene barego-lelevaĝi.

¹³ Ĝoi tarikakamu vavinena, Barau na eĝabi-toreato vavinena, ĝia natuna na ĝeri vevaĝa-namo ĝetuĝuani ĝoi ĝemu.

IOANE ĜENA TORETORE VAĜA-TOITAINA

3 Ioane vaĝa-foforina guruĝari

Ioane na mai fefa vaĝa-toitoina tu ekalesia gwaĝiĝina ta arana Gaius ĝena etoreato.

Mai fefa tu laĝani 85 ma 100 fakari nuĝanai ta Ioane na etoreato, mo tu Iesu maki emaseto murinaĭ vau.

Siri baregona tu siri 5.

Ioane na mai fefa etoreato ĝena ura tu, 1) Gaius bene launaĝia, mo tarikaka tari eĝabi-raĝerito moĝeri dairi ai; 2) Gaius bene vaĝa-ribaia, mo seĝafore tarimana arana Diotrefe tu Ioane tauĝena beiaĝoni vauro bea kira-feifeiani etato; 3) Demetrio ĝena veiĝa namori bene ĝitari etato.

Ioane na mai fefa tu maiĝesi ebioĝaiato:

1. Gaius evaĝa-naĝiato - siri 1-8
2. Diotrefe ekira-rakavaiato - siri 9-11
3. Demetrio evaĝa-raĝeato - siri 12-14

¹ Au, ekalesia ĝorikauna taugu, na ĝatagu namona Gaius atore-vinimuni. Ĝoi aura-vinimuni ma nuĝagu mabarana ĝesi.

² Ĝatagu namomu, Barau anoĝiani dagara mabarari oveirini tu namo beĝene vaĝa-ĝorari ĝana, ema ĝoi maki asi bono keve-misimisi, korana au ribagu ĝoi iaukamu tu namo, be namo e iaku ai moĝo bono tanu.

³ Tarikakara tari ĝeiaĝomato, benamo kamasi ĝoi guruĝa moĝonina okorana-iaĝiani e ĝemu vetuĝamaĝikau ĝemavarifuato. Moĝeri aseĝaĝirito nai, au tu aiaku-rakavato.

⁴ Aseĝaĝini, au natugu guruĝa moĝonina ĝekorana-iaĝiani nai, ĝegu iaku e verere ĝebarego-rakavani. Dagara tari iakuri oveini maki evanaĝirini.

Gaius ĝena ĝauvei ĝevaĝa-raĝeato

⁵ Ĝatagu namomu, ĝoi tu ma ĝemu vetuĝamaĝikau mani ĝauvei oveiani nai, korana tarikakara tari ĝeri iaĝoiaĝo ai oĝabi-raĝerini, enabe asi ribamu tarimari.

⁶ Ĝia na mai ekalesia ĝoirari ai ĝoi ĝemu veuravini ĝemakiraĝi-foforirito. Mani ĝemu veiĝa ma bono vaĝa-kavari, be ĝeri iaĝoiaĝo beĝene iaĝo-vinia Barau ĝena ura dabarana ilailanai.

⁷ Korana tu Keriso arana dainai ĝeraka-rosito, ema ĝeri iaĝoiaĝo ai tu asi ekalesia tarimari ĝerina kara ta asi ĝeĝabi-raĝeato.

⁸ Ġita na tu moġesi tarimari bitana vaġa-kavari, korana moġesina tu guruġa moġonina varifiuna uranai bita ġauvei-vegogoni.

Diotrefe ġena veiġa tu rakava

⁹ Fefa kubina ta ekalesia doġorona atore-viniato, senaġi Diotrefe bene veġorikau etoni tarimana na au na kara akiraġirini tu asi eġabi-raġerini.

¹⁰ Moġa lorinai au baiaġosini tu, ġia na kara eveirini veiġari mabarari basi kiraġi-foforirini, guruġa rakavari ġai ġemai ekiraġirini guruġari ema eġofaġofani guruġari! Dia moġeri veiġa moġo, senaġi tarikakara tari ġema-varivarini maki asi eurani bene ġabi-raġeri. Mo varivari bene ġabi-raġeri etoni ekalesiari maki ekourini ema ekalesia na etore-veġitarini.

Demetrio ġena veiġa tu namo

¹¹ Ġatagu namomu, rakava veiġari asi bono tovotovori, senaġi veiġa namori moġo. Veiġa namori eveini tarimana tu Barau ġena tarima, a veiġa rakavari eveini tarimana tu Barau asi eġitaiato.

¹² Tarimarima mabarari ġekirani, Demetrio tu tarima namona ġetoni; Barau ġena guruġa moġonina na maki evaġa-foforiani tu tarima namona. Ġai na maki ġia tu moġesi ġakiraġiani, ema ġoi tu ma ribamu, ġai ġema guruġa tu moġoni.

Dokona guruġari

¹³ Au aurani guruġa ġutuma bara tore-vinimi, senaġi asi aurani fefai bana toreri.

¹⁴ Au ġegu tuġamaġi tu bana iaġosi, be taura ruarua tana tanu-veġoira vau tana guruġa-guruġa.

¹⁵ Maino ġemu ai bene tanu. Ġatara maiġeri na ġevaġa-namomuni. Ġatara maninai tata ġegu vevaġa-namo bono viniri.

IUDAS (O IUD) ĜENA TORETORE

Iudas (o Iud) vaĝa-foforina guruĝari

Mai fefa tu Iudas (o Iud), Iesu tarina, na etoreato. Mai fefa tu ekalesia mabarari ĝeri.

Iudas na mai fefa tu laĝani 65 ma 70 fakari nuĝanai ta etoreato, mo tu Iesu emaseto murinai.

Siri baregona tu siri 3.

Iudas na mai fefai ekalesia mabarari ekirarito, 1) ĝeri veĝabidadamai beĝene ruĝa-gwaĝiĝi; 2) beĝene venari, apostolo ĝofaĝofari na beĝe ĝofa-veĝonurini garina; 3) Barau ĝena vevaĝa-riba guruĝari beĝene korana-iaĝiri.

Iudas na mai fefa tu maiĝesina eboioĝaiato:

1. Veĝabidadama na ĝeveĝitani tarimari ĝeri veiĝa - siri 1-16
2. Veĝabidadama beĝene ĝabi-gwaĝiĝia - siri 17-23

¹ Au Iudas, Iesu Vereĝauka ĝena vetuĝunaĝi tarimagu, ema Iakobo (o Iames) tarina, ĝeguna mai fefa eiaĝosini. Ĝomi Barau na ekeamito tarimami, Tamara Barau na eura-vinimini ema Iesu Keriso na eĝita-ĝaumini tarimami, atore-vinimini.

² Vevetuĝaĝwa, maino, ema veura-vini na boĝono vonuvonu-raĝe.

Vevaĝa-riba tarimari ĝofaĝofari

³ Ĝatagu mabarami, ĝegu ura baregona ĝera vevaĝa-maĝuri dabarana guruĝana bana tore-vinimi atato, senaĝi au na aĝitaiato, namona tu ĝegu fefai bana launaĝimi, Barau ĝena veaĝa tarimari evinirito veĝabi-dadamana boĝono ĝabi-gigitaria.

⁴ Korana tarima kotari, Barau asi ĝekorana-iaĝiani tarimari, tu vekure-toĝai ĝomi fakami ai ĝerakatoĝa-ĝairito. Maniĝeri tarima na tu ĝita ĝera Barau ĝena varevarebara ĝeĝabiani, ĝia ĝeri veiĝa rakavari beĝene veiri ĝana dabaranai ĝevaĝa-iaĝoani, ema Iesu Keriso ĝera Vereĝauka e Vere Baregona sebona kwariĝutu moĝo ĝekira-fitoĝaiani. Barau na kai-veĝata ĝena bukai etore-vanaĝiato, ĝeri rakava voiri beĝe doĝaririni.

⁵ Ĝomi Buka Veaĝa variri mabarari ĝoriba-quinerito, senaĝi aurani ma navaĝa-riba ĝenoĝoimi, Vereĝauka na Isaraela tarimari tu aiĝesina evaĝa-maĝuririto Aigupito tanona na, senaĝi murinai asi ĝevaĝa-moĝoniato tarimari tu ma evaĝi-maĝerito.

⁶ Aneru tari maki ĝotuĝamaĝiri, ĝeri dagi korikori asi ĝeĝabi-gwaĝiĝirito, ema ĝeri tanu gabuna ĝeraga-kwaneato.

Moġa lorinai Barau na mukuna gabunai etorerito, tanu-vanaġivanaġi seiniri na ebaru-taririto, ġena Kota baregona ġarona ġana.

⁷ Sodomu e Gomora, ema seviri ai taoniri asi boġono tuġarekwari. Moġeri tarima ġeri veiġa maki aneru ġeveito veiġari kavana ġeveirito, ġemata-boraġato e veiġa boraġari ġeveito, benamo tanu-vanaġivanaġi karavana na eġararito, mo tu ġita ġera ġitaġita ġana.

⁸ Moġesi veiġa ilailanai, mo nuvi tarimari na maki tauġeri tauġaniri moġesi ġevaġa-rakavarini; Barau ġena maoro ġekira-fitoġaiani, ema iauka baregori ġevei-veġare veġarerini.

⁹ A Maikolo, aneru mabarari ġeri vere ta, Diabolo ġesi ġevevaneto, Mose tauġanina dei na bene ġabia ġaramanai nai, Maikolo na Diabolo guruġa rakavari na asi evaneato, senaġi ekiraiato, “Vereġauka na bene kira-feimu!” etato.

¹⁰ Senaġi moġeri tarima tu asi ġetuġamaġi-maġatarini dagarari ġevei-veġare veġarerini; ema ġeri vemamiraġi ai ġeribarini dagarari bai kavari, moġeri dagara na ġia ġevaġa-rakavarini.

¹¹ Vetuġari kika! Ġia tu Kaino ġena veiġa beġe ġabia. Balam ekerereto kavana farefare boruri ragari beġe vei. Kora eseġa-foreto e tauġena evevaġa-rakavato kavana ġia maki beġe seġafore e tauġeri beġe vevaġa-rakava.

¹² Moġeri tarima ġomi ġemi ġanivegogo ġoveirini nai, ġia tu miro noġa ġomi fakami ai. Ġia tauġeri moġo ġevetuġamaġikauni. Ġia tu magube asi ġurari, iavara na eġwa-rakaorakao-kavarini kavana. Ema ġau korukoru meramerai maki asi ġwaġwana kavana, ma ġokaġokari ġelauragerini, ġemase-vaġa-ruaruani.

¹³ Ġia tu davara ureureri na kaburo-buro ġefoforini noġa, ġeri maiaka veiġari ġefoforini. Ġia tu ġeri dabara ġeraga-kwanerito visiġuri kavana, Barau na mukuna furufuru gabuna ġeri etoreato etanu-vanaġi vanaġini.

¹⁴ Adamu besena vaġa-imaima ruaruana (7), Enoka, ġia na moġeri tarima eperoveta-iaġirito, ekirato, “Ġoboġe, Vereġauka tu mai eiaġomani ma ġena aneru veaġari asi gadaragadara ġesi,

¹⁵ tarimarima mabarari vevaġa-maoro bene viniri ġana. Barau asi ġekorana-iaġiani tarimari ġeri rakava nuġanai Barau asi ġekorana-iaġiani veiġari ġeveirini, ema vei-rakava tarimari, Barau asi ġekorana-iaġiani tarimari, na Barau guruġa rakavari ġeviniato, mabarari ġeri vei-rakava voina bene kiraġiri ġana.”

16 Moġeri tarima tu mugumugu e veroritore moġo ribari. Ġia tu ġeri ura rakavari ġeiaġo-vinirini, tauġeri ġevevaġa-raġeni ema tarima tari ġevaġa-namo ġofa-kaurini ġia tauġeri namo beġene doġari uranai.

Velaunaġi guruġari

17 Senaġi ġomi, ġatagu mabarami, ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena apostolo na ġevaġa-guruġamito guruġari boġono tuġamaġi-taġori.

18 Ġevaġa-guruġamito, ġekirato, “Ġaro dokori ai vei-veġareveġare tarimari beġe fororini, Barau muriri ai beġe toreani, benamo ġeri ura rakavari beġe iaġo-vinirini.”

19 Moġeri tarimarima na ġomi fakami ai vetavi-kirakira ġevaġa-ġoraiani. Ġia tu ġeri ura rakavari na ġeguine-iaġirini. Iauka Veaġa ġia ġeri ai maki asiġi.

20 Senaġi ġomi, ġatagu mabarami, ġemi veġabidadama veaġana boġono ġabi-gigitaria, ma iatanai ġemi maġuri boġono tore-varaġea. Iauka Veaġa seġukanai boġono ġauġau.

21 Barau ġena veuravini nuġanai boġono tanu ema ġera Vereġauka Iesu Keriso ġena vevetuġaġwa boġono naria, korana ġena vevetuġaġwai maġuri vanaġivanaġi bevinimini.

22 Ġetuġamaġi-iauvoiauvoni tarimari boġono vetuġaġwari.

23 Tarima kotari karava nuġana na boġono inu-vaġiri, boġono vaġa-maġuriri. Ma kotari boġono vetuġari, senaġi ma garimi ġesi, ġeri miro na beġe vaġa-rakavamini garina.

Barau vaġa-raġena ġuriġurina

24 Barau na benarimini riba, benamo asi boġo ketoni, ema ġia ġena mareva baregonai bea toremini asi vetoukaumi e ma iakumi ġesi.

25 Ġita ġera Barau sebona, ġera Vereġauka Iesu Keriso bakunai evaġa-maġurirani Barauna, bitana vaġa-raġea. Ġia tu iaru-korokoro ma marevana baregona, kokore e seġuka mabarana tu ġia ġena, toma bene iaġo vanaġivanaġi! Amen.

APOKALUPO

Apokalupo vaḡa-foforina guruḡari

Apokalipsis (o Apokalupo) Grik garo ai anina ta tu “ve-vaḡa-fofori”. Mai buka tu Ioane na etoreato ekalesia doḡorori imaima ruarua (7) ema Iesu ḡevaḡa-moḡoniani tarimari tanobara mabaranaī ḡetanuni tarimari ḡeri.

Ioane na mai Apokalupo bukana tu motumotu tai arana Patmos ai ediburato-ḡoi nuḡanaī etoreato. Mai buka tu laḡani 90 ema 96 fakari nuḡanaī ta etoreato, mo tu Iesu maki emaseto murinaī vau.

Siri baregori mai Apokalupo bukana nuḡanaī tu karoa 1:19; 21:5.

Iesu na Ioane ekiraiato, mai buka etoreato korana tu, Iesu ḡena ura kara ḡoirai dori ḡeḡorani dagarari tarimarima na beḡene ribari. Mai buka Ioane na etoreato korana tari tu, 1) Keriso Iesu Vereḡauka ḡena ḡauvei irauirauri tata bene vaḡa-foforiri ḡana uranaī; 2) Asia Keina (o Minor) ai ekalesia doḡorori imaima ruarua (7) moḡeri bene kirari, e bene launaḡiri, ema ḡevei-rakavato-ḡoi nai bene kira-feifeiri ḡana; 3) Genese ai vevaḡa-maḡuri boioḡana Barau na ekiraḡiato moḡa dokona bemoḡonini e bevetore-korikorini bene vaḡa-fofori ginikaua ḡana.

Ioane na mai Apokalupo bukana tu maiḡesi eboioḡaiato:

1. Keriso Barau na mareva baregona eviniato varina - karoa 1
2. Keriso vetuḡunaḡi ḡauveiri maitoma eveirini - karoa 2-3
3. Keriso ḡena kokore varina - karoa 4-22

Ioane ḡena mata-vanaḡi guruḡari

¹ Mai toretore maiḡa tu Iesu Keriso ḡenaī Barau na kara evaḡa-foforiato guruḡana. Barau na eviniato, korana tu eurato, Iesu na ḡena vetuḡunaḡi tarimari dori moḡo ḡeḡorani dagarari bene vaḡa-ribari ḡana. Keriso na aneru etuḡuato, ḡena vetuḡunaḡi tarimana Ioane evaḡa-ribaiato.

² Ioane na Barau ḡena guruḡa ema Iesu Keriso ḡena vevarifiu eḡitarito dagarari mabarari evari-fiurito.

³ Mai peroveta guruḡari beiaviani tarimana tu beverereni, ema mai peroveta guruḡari, Ioane na etorerito maiḡeri, beḡe seḡaḡirini ema beḡe korana-iaḡirini tarimari maki beḡe verereni. Korana mai dagara mabarari beḡe ḡorani ḡarona tu varau beraḡasi-rakava.

Ioane ḡena vevaḡa-namo guruḡana ekalesia doḡorori imaima ruarua (7) ḡeri

4 Au Ioane, Asia tanobaranai ekalesia doḡoromi imaima ruarua (7) atore-vinimini: Varevare-bara e maino tu ḡomi ḡemi ai bene tanu. Mo varevare-bara e maino tu etanuni, etanuto, ema ma beiaḡomani Barauna ḡenana eiaḡomani, ema iauka imaima ruarua (7) Barau ḡena terona ḡoiranai ḡeruḡani ḡerina eiaḡomani,

5 ema Iesu Keriso ḡenana eiaḡomani. Ġia tu Barau ḡena guruḡa evaḡa-moḡoniani ema evaḡa-foforiani ma vetuḡamaḡikauna ḡesi. Ġia tu mero guinena mase na evariḡisi-ḡenoḡoito, ema ḡia tu tanobara vereri mabarari ḡeri Vere.

Ġia na eura-vinirani e ḡera rakava rarana na eḡuriḡi-fitoḡarito,

6 benamo Barau ḡena Basileia doḡorona tarimarai evaḡa-iaḡorato, ema Rubu Veaḡa vereri ai evaga-iaḡorato, ḡia Tamana e ḡena Barau vetuḡunaḡina bitana iaḡo-vini ḡana. Ġia ḡenai mareva baregona e seḡuka bene tanu vanaḡivanaḡi! Amen.

7 Ġoḡitaia, ḡia tu magube nuḡana na eiaḡomani, mata mabarari na beḡe ḡitaiani, ḡegwanuato tarimari na maki. Ema tanobara tarimari mabarari ḡia koranai beḡe taḡi-rakavani. Mo tu moḡoni. Amen.

8 Vereḡauka Barau ekirani, “Au tu Alefa ema Omega, (giniguinena ema dokona), atanuni, atanuto, e ma ba-iaḡomani, Iaru-korokoro Barauna.”

Keriso Ioane ḡenai efoforito

9 Au Ioane, ḡomi tarikakami ema Vereḡauka ḡena ḡauvei tavei-vegogoani tarimagu. Au tu ḡomi ḡesi Iesu ḡena maḡuri nuḡanai tamidigu-midigu sebonani, e Barau ḡena Basileia nuḡanai tatanu-sebonani, ema meto nuḡari ai tavevaḡa-gwaḡiḡini e taruḡa-gwaḡiḡini. Au Barau ḡena guruḡa aḡobata-iaḡiani ema Iesu varina guruḡari avaḡa-moḡonirini e akiraḡi-foforirini ḡaramanai tu, Patmos motumotunai ḡea tore-raga-kwaneguto.

10 Vereḡauka ḡena ḡaro ai Barau Iaukana na eboroḡiguto, benamo murigu ai garo baregona ta noḡa moḡo dudu guruna kavana aseḡaḡiato.

11 Mo garo tu maiḡesina ekirato: “Kara boḡitarini dagarari bukai bono tore-vanaḡiri, benamo mai ekalesia doḡorori imaima ruarua (7) maiḡeri ḡeri bono tuḡu-iaḡori: Efeso, Smena, Pegamo, Taiatira, Sadis, Filadelfia ema Laodikea ḡeri.”

12 Aruḡa-kureto, deikara na au evaḡa-guruḡaguto naḡitaia ḡana, benamo au na golo na lamefa torekauri ḡeveirito dagarari imaima ruarua (7) aḡitarito.

13 Mo lamefa torekauri dagarari vekaravari ai tu tarima ta noġa moġo Tarimarima Natuna kavana, ġena dabuġa tu mauka kenene evariġoto mo kwakuna fanafanana, ema kobana tu golo beletana na etore-ġeġeraġiato.

14 Ġia debana ema ġuina tu kurokuro vulu kavana, snou noġa kuro-ġaroġaro, ema matana tu karava moreri noġa moġo ekimore-kimoreato-ġoi.

15 Ġia kwakuna fanafanana tu auri boraborari karava na ġegaburini, benamo ġevei-ginikaurini nai ġeveġia-veġiani kavana. Ma garona tu ġaruka vovoka ġeġaru-gwadani gururi kavana.

16 Ġia ġimana aroribanai tu visiġu imaima ruarua (7) eġabirito, ma bokana na tu vetari baġana matana reketa-reketa raga-rakava-rakava eraka-rosito. Ġia ġoirana ġitaġitana tu ġaroġota kirikiri, ġaro etorani mamana kavana.

17 Au na aġitaiato nai, kwakuna koranai aketo-tarito mase tarimana ta noġa moġo. Benamo ġia ġimana aroribana au iatagu ai etore-kauato, bena ekirato, “Asi nogari! Au tu giniginena ema dokona.

18 Au tu maġuri atanuni. Amaseto, senaġi toma au tu maġuri batanu-vanaġi vanaġini. Ema Mase e mase tarimari iaukari ġetanuni Gabuna (o Hades) kina tu au ġegu ai.

19 Moġesina naima mai oġitarini dagarari mabarari bono tore-vanaġiri, mai tu initoma ġetanuni dagarari ema ġoirai vauro beġea ġorani dagarari.

20 Mai visiġu imaima ruarua (7) au ġimagu aroribanai boġitari ema lamefa torekauri dagarari golo na ġeveirito imaima ruarua (7) anina vekuretoġana tu maiġa: Visiġu 7 tu ekalesia doġorori 7 ġeri aneru. Ma golo na lamefa torekauri ġeveirito dagarari 7 tu ekalesia doġorori 7.”

2

Vevaġa-riba guruġana Efeso ai ekalesia doġorona ġena

1 “Efeso ai ekalesia doġorona ġeri aneru tu maiġesi bono tore-vinia:

Ġimana aroribanai visiġu imaima ruarua (7) eġabi-taġorini ema golo na lamefa torekauri ġeveirito dagarari 7 vekaravari na erakaoni tarimana ġena guruġa tu maiġeri.

2 Ġoi ġemu veiġa namori, ġemu ġauvei nuġanai ġemu vekwaraġi ema ġemu vevaġa-gwaġiġi tu au ma ribagu. Ema au ribagu, tarima rakavari ġoi na asi boġabi-raġerini, ema asi apostolo tarimari, senaġi tauġeri moġo apostolo tarimari ai ġevevaġa-iaġoni tarimari, maki ġoi na otovo-naġirito, benamo oribarito ġia tu ġofaġofa tarimari.

³ Au aragu ġaramanai meto oġoitaġoto, senaġi ovevaġa-gwaġiġito ema okokoreto, asi kota maki oruġa-moirato.

⁴ Senaġi mai dagara sebona moġo ġemu ai asi aura-viniani: Tovotovonai ġemu veuravini baregona au ġegu ai otoreato-ġoi, moġa tu oiaġuiato.

⁵ Bono tuġamaġi-ġenoġoi, ġoi tu kamasi oġabi-raġeguto, ma boketo tu ainai mani boa raġasi! Ġemu rakava ġenana bono vetuġamaġi-kure, be tovotovonai oveirito-ġoi veiġari ma bono veiri. Bema asi bovetuġamaġi-kureni ma asi boraka-kureni nai, au tu baiaġosini, benamo ġemu lamefa vaġaruġakauna dagarana gabuna na basi ġabi-veġitaiani.

⁶ Senaġi ġoi ġemu namo tu Nikolaita tarimari ġeri veiġa rakavari asi oura-vinirini. Moġeri veiġa tu au na maki asi aura-vinirini.

⁷ Ma seġana tarimana na Iauka Veaġa na ekalesia doġorori kara ekiravara-vinirini guruġari tu bene seġaġiri. Bekokoreni tarimana tu au na maoro baviniani, ġia maġuri ġauna, Barau ġena paradaiso ai etubuni dagarana, ġwaġwana beġaniani.”

Vevaġa-riba guruġana Smena ai ekalesia doġorona ġena

⁸ Smena ai ekalesia doġorona ġeri aneru tu maiġesina bono tore-vinia:

“Giniguinena ema dokona, e emaseto benamo ma emaġuri-ġenoġoito tarimana ġena guruġa tu maiġeri:

⁹ Ġoi meto ema midigumidigu oġoitaġoni au ma ribagu, ema asi ġemu asi ġamu maki au ma ribagu. Senaġi moġoni veġata ġoi tu farefare vovoka tarimamu! Mani tauġeri moġo ġevekiraġini Iuda tarimari ġetoni tarimari na ġoi iatamu ai guruġa rakavari ġekiraġirini guruġari tu au ma ribagu. Ġia tu dia Iuda tarimari korikori, a ġia tu Satani ġena doġoro tarimari.

¹⁰ Ġoirai midigumidigu tari dori oġoitaġorini, senaġi mo midigumidigu gariri asi bono vei. Bono ġitaia, ġomi kotari tu Diabolo na betovo-naġimini, be diburai betoremini, benamo monai ġaro gabanana (10) boġo midigu-midiguni. Monai maki enabe bomaseni, senaġi ġemu vetuġa-maġikau au ġegu ai tu bene tanu. Moġesina boveini nai tu, maġuri koronana bavinimuni.

¹¹ Ma seġana tarimana na Iauka Veaġa na ekalesia doġorori kara ekiravara-vinirini guruġari bene seġaġiri. Bekokoreni tarimana tu mase vaġa-ruaruana na asi bevaġa-rakavaiani.”

Vevaġa-riba guruġana Pegamo ai ekalesia doġorona ġena

¹² “Pegamo ai ekalesia doġorona ġeri aneru tu maiġesina bono tore-vinia:

Ĝena vetari baĝana matana reketa-reketa ma ragari tari-mana ĝena guruĝa tu maiĝeri:

¹³ Au ribagu ĝoi ainai otanuni. Ĝoi tu Satani ĝena vere seana evaĝa-ruĝa-tariato vanuĝanai otanuni. Senaĝina ĝoi na au aragu tu ma moĝonimu ĝesi okorana-iaĝiani, ĝemu veĝabidadama au ĝegu ai maki asi veĝata oraga-kwaneato. Antipas ĝomi ĝemi vanuĝa baregona nuĝanai ĝevaĝi-maseato ĝaronai maki, ĝoi ĝemu veĝabidadama tu asi oraga-kwaneato. Antipas tu ma vetuĝa-maĝikauna ĝesi au varigu evaĝa-moĝoniato-ĝoi ema ekiraĝi-foforiato-ĝoi. Satani tu mani ĝomi ĝemi vanuĝa baregona nuĝanai etanuni.

¹⁴ Senaĝi dagara tari ĝoi ĝemu ai maniĝeri au na tu asi aura-vinirini. Tarima kotari ĝoi rekemu ai maniĝeri tu Balam ĝena vevaĝa-riba veĝari roĝo ĝekorana-iaĝirini. Balam na vevaĝa-riba kerereri Balak eviniato nai, Is-araela tarimari eĝorikau-darererito, bena rakava ĝeveito, kwaivakuku ĝevinirito bureĝari ĝeĝanirito ema mata-boraĝa veĝari ĝeveirito-ĝoi.

¹⁵ Moĝa kavana ĝoi rekemu ai tarima kotari maniĝeri maki Nikolaita doĝoro tarimari ĝeri vevaĝa-riba ĝofaĝofa veĝari ĝekorana-iaĝirini.

¹⁶ Ĝovetuĝamaĝi-kure! Bema asiĝina nai tu, au ĝoi ĝemu ai baiaĝosi-ĝarimoĝini, benamo vetari baĝana au murugu ai mainana basi vaĝa-vevaĝirini.

¹⁷ Ma seĝana tarimana na Iauka Veaĝa na ekalesia doĝorori kara ekiravara-vinirini guruĝari bene seĝaĝiri. Bekokoreni tarimana tu, au na mana baviniani. Mai mana maiĝa toma tu vekuretoĝa etanuni. Ema ĝia tu au na fore kurokurona ta baviniani. Mo fore kurokurona iatanai tu ara variĝuna ta etoreato, mo tu ta asi beribani, beĝabiani tarimana na moĝo beribaiani.”

Vevaĝa-riba guruĝana Taiatira ai ekalesia doĝorona ĝena

¹⁸ “Taiatira ai ekalesia doĝorona ĝeri aneru tu maiĝesina bono tore-vinia:

Barau Natuna, matana tu karava moreri noĝa moĝo ki-morekimore, ma kwakuna fanafanari tu auri boraborari karava na ĝegaburini, benamo ĝevei-ĝinikaurini nai ĝeveĝia-veĝiani kavana, ĝena guruĝa tu maiĝeri:

¹⁹ Ĝemu ĝauvei, ĝemu veuravini ema veĝabidadama, ĝemu vetuĝunaĝi iaĝovini ema vevaĝa-gwaĝiĝi, ema toma ĝauvei oveiani tu barego lelevaĝi, tovtovonai oveirito-ĝoi moĝeri tu ovanagirini. Moĝeri mabarari aĝita-iaĝomarini, be ribagu.

²⁰ Senaĝi mai dagara sebona ĝoi ĝemu ai maniĝa tu asi veĝata aura-viniani. Ĝoi tu Iesebel, tauĝena moĝo evekiraĝini peroveta vavinena etoni maniĝa, ĝoi na tu

oḡabi-raḡeani. Mani vavine ḡena vevaḡa-riba na au ḡegu vetuḡunaḡi-iaḡovini tarimari ḡemata-boraḡani ema kwaivakuku ḡevinirini bureḡari ḡeḡanirini.

²¹ Au na ḡia tu ḡena taimi aviniato, mo mata-boraḡa veḡari na bene vetuḡamaḡi-kure ḡana. Senaḡi ḡia tu asi veḡata eurani bene vetuḡamaḡi-kure.

²² Moḡa lorinai ḡia tu genagena gabunai bafiu-kauani, monai bea midigu-midiguni. Ḗia ḡesi veḡura-vanaḡi veḡari ḡeveini tarimari maki ḡia ḡesi midigumidigu baregona beḡe ḡabi-sebonaiani. Bema ḡia Iesebel ḡena veḡura-vanaḡi veḡari na asi beḡe vetuḡamaḡi-kureni nai tu, mo midigumidigu beḡe ḡabiani.

²³ Ḗia natuna maki au na bavaḡi-maserini. Benamo monana ekalesia doḡorori mabarari beḡe ribani, au tu tarimarima nuḡari iaḡasiri ema ḡeri tuḡamaḡi aragaḡirini tarimagu. Ema ḡomi tata maki ḡemi veḡa ilailari ai voimi baviniini.

²⁴ Gomi Taiatira ai ekalesia kotari tu Iesebel ḡena vevaḡa-riba rakavari asi ḡokorana-iaḡirini ema Satani ḡena iaunega vekuretoḡari, dobudoburi ḡekiraḡirini, tu asi ḡoribarini. Ḗomi mani ḡemi tu avaḡa-guruḡa korikorimini, ḡemi ai meto ta tu asiḡina ḡinavaḡi batore-kauani.

²⁵ Dagara baregona tu, mani kara ḡemi ai maniḡa, moḡa boḡono ḡabi-gigitaria mo, au bana ḡenoḡoi-iaḡoma.

²⁶ Bekokoreni ema au ḡegu ura bekorana-iaḡiani mo magona bea ḡabiani tarimana tu, au na maoro baviniiani, tanobara beseri beguine-iaḡirini.

²⁷ Ḗia na tanobara beseri tu auri togoina na beḡori-kaurini ma seḡukana baregona ḡesi, ma tano ḡurori noḡa bekwari-kira kirarini. Au na ḡia seḡuka baviniiani, Tamagu ḡenana seḡuka aḡabiato ilailanai.

²⁸ Ema ḡia tu au na laḡani visiḡuna baviniiani, (mo seḡuka vetoḡana).

²⁹ Ma seḡana tarimana na Iauka Veaḡa na ekalesia doḡorori kara ekiravara-vinirini guruḡari bene seḡaḡiri.”

3

Vevaḡa-riba guruḡana Sadis ai ekalesia doḡorona ḡena

¹ “Sadis ai ekalesia doḡorona ḡeri aneru tu maiḡesina bono tore-vinia:

Barau Iaukana imaima ruarua (7) ḡia ḡenai ḡetanuni ema visiḡu imaima ruarua (7) eḡabi-taḡorini tarimana ḡena guruḡa tu maiḡeri: Ḗoi na ḡauvei oveirini tu au ma ribagu. Tarimarima na ḡoi ḡekiraḡimuni, ḡekirani, “Mani ekalesia tu maḡuri” ḡetoni, senaḡi korikorina ḡoi tu mase otanuni.

² Notataġa, ġemu ai veġabidadama maġurina kotuna moġo dori emase-vaġini maniġea novaġa-kokorea. Korana au na ġoi ġemu ġauvei aġoitaġoato dia roroġoto au ġegu Barau ġoiranai.

³ Moġesina naima Vari Namona ġoseġaġiato ma ġoġabi-raġeato maniġa boġono tuġamaġia ema boġono korana-iaġia, be ġemi rakava ġerina ġovetuġamaġi-kure. Bema asi botataġani nai, au ġemu ai noġa moġo lema tarimana ta kavana baiaġosini. Be kamara taimi ai basi raġasini, moġa tu asi kota maki boribaiani.

⁴ Senaġi ġoi ġemu tarima kotari Sadis ai maniġeri, ġeri dabuġa asi kota maki ġevaġa-miro-kararito. Ġia maniġeri tu au ġesi baġa rakao-rakao vegogoni, ma dabuġa kurokurori baġa riġorini, korana ġia ġeri veġa tu iobukaiobuka bene.

⁵ Bekokoreni tarimana tu ġia kavari dabuġa kurokurori na bavaġa-dabuġaiani. Au na ġia arana maġuri bukana na asi barumu-fitoġaiani, a au Tamagu ma ġena aneru ġesi ġoirari ai ġia arana bakiraġi-foforiani.

⁶ Ma seġana tarimana na Iauka Veaġa na ekalesia doġorori kara ekiravara-vinirini guruġari bene seġaġiri.”

Vevaġa-riba guruġana Filadelfia ai ekalesia doġorona ġena

⁷ “Filadelfia ai ekalesia doġorona ġeri aneru tu maiġesina bono tore-vinia:

Davida ġena ki, (vevaġa-maġuri kina), eġabi-taġoani tarimana, tarima veaġana ema moġoni korikorina. Ġia na kara bekeo-fakaiani, tarima ta na asi ma bekou-ġauani riba, ema bekouani dagnarana ta na asi ilaila ma bekeoani riba. Mai tarima ġena guruġa tu maiġesina:

⁸ Ġoi ġemu ġauvei oveirini au ma ribagu. Noboġe, ġoiramu noġitaia, ġoi ġoiramu ġatama bokana tu bakeo-fakaia, ma tarima ta asi ġena seġuka ma bekouani. Au ribagu ġoi ġemu kokore tu misina moġo, senaġi au ġegu guruġa tu oġabigigitariato, ema au aragu maki asi okira-ġuniġauato.

⁹ Bono ġitaia, mani Satani ġena rubu tarimari maniġeri tu tauġeri ġevekiraġini Iuda tarimari ġetoni, senaġi ġia tu dia Iuda tarimari. Ġia maniġeri tu au na baġabi-iaġosirini, ġoi kwakumu koranai beġeasi tutuġu-tarini. Benamo beġe riba-maoroni, ġoi tu au na aura-vinimuni.

¹⁰ Ġoi tu au ġegu vevaġa-naġi guruġari okorana-iaġirito ma ovevaġa-gwaġiġito naima, tanobarai veribaġani taimina bevotuni nai, ġoi tu baġitaġau-ginikaumuni. Mo veribaġani na tu mai tanobara iatanai ġetanuni tarimari mabarari batovo-naġirini.

11 Au tu dori aiaḡosini. Kara oḡabiato maniḡa tu bono ḡabi-gigitaria, be tarima ta na ḡemu korona, ḡemu kokore auna, asi bene ḡabia.

12 Bekokoreni tarimana tu au Tamagu ḡena Rubu Veaḡana duḡuna tarimanai bavaḡa-iaḡoani. Mo gabu asigina ḡinavaḡi ma beiaḡuiani. Au na ḡia ḡenai au ḡegu Barau arana ema au ḡegu Barau ḡena vanuḡa baregona o siti arana baberaiani. Ierusalemā variḡuna tu au ḡegu Barau ḡena siti, ma mai siti maiḡa tu guba na au Tamagu ḡenana bemariḡoni. Au aragu variḡuna maki ḡia ḡenai batoreani.

13 Ma seḡana tarimana na Iauka Veaḡa na ekalesia doḡorori kara ekiravara-vinirini guruḡari bene seḡaḡiri.”

Vevaḡa-riba guruḡana Laodikea ai ekalesia doḡorona ḡena

14 “Laodikea ai ekalesia doḡorona ḡeri aneru tu maiḡesina bono tore-vinia:

Guruḡa moḡoni korikorina ekiraḡiani tarimana arana Amen ḡenana eiaḡosini. Ḡia tu ma ḡena vetuḡamaḡikau e Barau ḡena guruḡa evaḡa-moḡoni korikoriani ema ekiraḡi-foforiani tarimana, ema Barau na eveirito dagarari mabarari ḡenana ḡeiaḡomato tarimana ḡena guruḡa tu maiḡeri:

15 Ḡoi ḡemu ḡauvei oveirini au ma ribagu. Au ribagu, ḡoi tu dia faraka ema dia seḡuka. Au ḡegu ura sebona ḡoi tu boro faraka moḡo o boro seḡuka moḡo!

16 Senaḡi ḡoi tu seḡuseḡu, a dia seḡuka moḡo o dia faraka moḡo. Moḡesina naima ḡoi tu au bokagu na bakanunu-fitoḡamuni.

17 Ḡoi tu okirani, ‘Au tu ḡegu farefare vovoka tabutabu, ḡegu-ḡagu ḡutuma gorogoro bavaḡa-vegogori, be au tu ilaila, kara ta asi ma atuḡamaḡiani.’ Senaḡi ḡoi tu asi oriba-maoroni ḡoi tu madi kekei ma vetuḡamu, asi ḡemu asi ḡamu, ḡoi tu mata-bubu ema asi dabuḡamu, korimu.

18 Au na ḡoi asisiba-vinimuni, akiramuni, au ḡeguna golo bono voi. Korana auna golo tu karava na evaḡa-veveato, benamo momori mabarari tu ḡeiarevarito. Be au ḡegu ai mai golo bovoiani nai tu, botāḡani. Ema dabuḡa kurokurori maki bono voi, be bono vedabuḡa-iaḡi, kefimu korina maiakana bono kou-ḡaua. Ema mata muramurana maki bono voi, be matamu ai bono torea, bena bono boḡeboḡe.

19 Au na aura-vinirini tarimari tu akira-feirini ema atoto-maororini. Moḡesina naima ḡemu maḡuri ema veiḡa bono tuḡamaḡi-ginikaua, benamo bono vetuḡamaḡi-kure ma bono raka-kure.

²⁰ Nosegāgi! Au gātama-bokai aruḡa-taḡoni ma afidifidini. Bema tarima ta na au garogu beseḡaḡiani, benamo gātama-boka bekeo-fakaiani nai, au baraka-toḡani, benamo ḡia ḡesi baḡa ḡaniḡanini ema ḡia maki au ḡesi beḡaniḡanini.

²¹ Bekokoreni tarimana tu au na maoro baviniāni, au ḡesi ḡegu teronai baḡa tanuni. Au kavana, au akokoreto nai Tamagu ḡena teronai Tamagu ḡesi ḡatanuni.

²² Ma seḡana tarimana na Iauka Veḡa na ekalesia doḡorori kara ekiravara-vinirini guruḡari bene seḡaḡi.”

4

Barau ḡena terona gubai

¹ Maiḡa murinai au aboḡe-iaḡoto tu, gātama-boka vekeofaka-taḡo guba vanuḡanai aḡitaiao. Benamo garo ta kibi guruna noḡa, mo tovotovonai aseḡaḡiato garona moḡa ekirato, “Maiḡana noma raḡe, be maiḡa murinai kara dori ḡeḡorani dagarari nama vaḡa-ḡitamū.”

² Asikauna Iauka Veḡa na eborogiguto, benamo ḡoiragu ai tu tarima ta guba teronai etanu-taḡoto-ḡoi aḡitaiao.

³ Mo teronai etanu-taḡoto-ḡoi tarimana vetoḡana tu fore arana iaspa ḡekimore-kimorerini marevari, ema fore kakakakari arana kanelia marevari kavana, marevana tu irau moḡo. Ma mo terona tu kevau na eḡeḡeraḡiato. Mo kevau vetoḡana tu noḡa moḡo emeral forena kavana.

⁴ Mo terona moḡa tu terona gabana ruarua ma vasivasi (24) na ḡetore-ḡeḡeraḡiato. Ma mo terona 24 ai tu veḡitaḡau tarimari baregori tata ḡetanuto. ḡia mabarari tu dabuḡa kurokurori moḡo ḡeriḡoto, ema tata debari ai tu golo koronari sebori sebori ḡeveito.

⁵ Mo terona monana kiriku ekimoreato-ḡoi, garo baregori ema ḡaita eragato-ḡoi. Ma mo terona ḡoiranai tu lamefa imaima ruarua (7) ḡeḡarato-ḡoi. Mo lamefa ḡeḡarato-ḡoi moḡeri, mo tu Barau iaukana imaima ruarua (7).

⁶ Ema mo terona ḡoiranai maki davara veḡiaveḡiana, nega-vaḡuravaḡura aisi kavana.

Ma maḡuri dagarari vasivasi (4) tu nuḡana buroburonai, mo terona ḡeruḡa-ḡeḡeraḡiato. ḡia ḡoirari ema muriri tu matari tu ḡutuma.

⁷ Mo maḡuri dagarana guinena tu noḡa moḡo laion, vaḡa-ruaruana dagarana tu noḡa moḡo boromakau tauna, vaḡa-toitoina ḡoirana tu tarimarima kavana, ema vaḡa-vasivasina tu noḡa moḡo erovoni ugavana kavana.

⁸ Mai maḡuri dagarari maiḡeri tata faneri tu imaima sebona (6), ma mai faneri maiḡeri mabarari tu mata na moḡo ḡevonuto, faneri nuḡana rekeri dagarari maki mata moḡo.

Gia tu vanaġivanaġi boġi-laġani asi ġeiaġaraġini, mai guruġa maiġa asi ġevaġa-ketoani, ġekirani:

“Veāġa, veāġa, veāġa,
Vereġauka, Barau tuġutuġu, tu veāġa,
guinenai etanuto-ġoi,
maitoma maki etanuni,
ema ma beiaġomani!”

⁹ Mai teronai etanu-taġoto-ġoi tarimana tu maġuri etanu-vanaġi vanaġini. Ma maiġeri maġuri dagarari na mo teronai etanu-taġoto-ġoi tarimana ġevaġa-raġeato-ġoi, e ma vegubakauri ġesi ġetoma-rakariġoato-ġoi, ema ġetanikiu-viniato-ġoi nai,

¹⁰ mo veġitaġau tarimari baregori gabana ruarua ma vasi-vasi (24) tu mo teronai etanuni tarimana ġoiranai ġevetui-tarito-ġoi. Benamo mai maġuri etanu-vanaġi vanaġini tarimana ġetoma-rakariġo viniato-ġoi. Ġeri korona maki ġia ġoiranai ġetore-tarito-ġoi, benamo ġekirato-ġoi,

¹¹ “Ġai ġema Vereġauka ema Barau,
ġoi tu iaru-korokoro,
be tarimarima ema maġuri dagarari mabarari na ġoi tu
beġene vaġa-raġemu, beġene gubakaumu,
ema seġuka maki mabarana ġoi ġemu.
Korana dagara mabarari tu
ġoi na oveirito,
ema ġoi ġemu urai moġo oveirito
ema initoma ġetanuni.”

5

Mamoe natuna ema toretore fefana maukana

¹ Benamo aboġeto, mo teronai etanu-taġoto-ġoi tarimana ġimana aroribanai tu toretore fefana maukana ta aġitaiato. Mo fefa tu tavita-tavitai ma toretorena, ġeiokuato, ema vaġa-imaima ruarua (7) veġata ġekada-ġauato. Mo ġekada-ġaurito gaburi mabarari tu tabu vetoġana ġetoreato.

² Ma gwada rakavarakava aneruna ta aġitaiato, garona tu asikeikeina eġobatato, ekirato, “Deikara tu ilaila mai kumuka tabuna bekokiani riba, e mai fefa maukana ma toretorena bekeoani?”

³ Senaġi tarima ta gubai o tanobarai o tanobara gaburenai ta asi ilaila veġata mo fefa bekeo-fakaiani ema nuġanai beboġe-ġurani.

⁴ Benamo ataġi-rakava rakavato, korana tarima sebona kwarikwari ta maki asi veġata ġeġoitaġoato, mo fefa maukana ma toretorena bekeoani ma nuġanai beboġe-ġurani.

⁵ Benamo mo veġitaġau tarimari baregori ta na eki-raguto, ekirato, “Asi notaġi! Noboġe! Iuda doġorona ġeri laion, Davida Natuna noġitaia, ġia tu ekokoreto. Ġia na mani fefa maukana ma toretorena bekeoani bene, ema mani ġekumuato kumukari taburi imaima ruarua (7) maki bekokirini bene.”

⁶ Benamo aboġeto, Mamoe Natuna aġitaiato. Ġia tu terona nuġana buroburonai eruġa-taġoto-ġoi, mo maġuri dagarari vasivasi (4) ema veġitaġau tarimari baregori tu ġeruġa-ġeġeraġiatio. Mamoe Natuna ġitaġitana tu tari na ġevaġi-maseato. Ġia guduna tu imaima ruarua (7) ema matana maki 7. Mo tu Barau iaukana 7 ekiraġirini. Ġia tu Barau na tanobara mabarana ġana etuġu-iaġorito.

⁷ Mamoe Natuna eiaġoto, benamo teronai etanu-taġoto-ġoi tarimana ġimana aroribanai mo fefa maukana ma toretorena moġa eġabiato.

⁸ Fefa maukana ma toretorena eġabiato nai, maġuri dagarari vasivasi ema veġitaġau tarimari baregori 24 Mamoe Natuna ġoiranai ġevetui-tarito. Ġia tata tu ma ġeri hap (gita noġa) ema golo ġurori nuġari ai tu muramura goġuna ma bonari. Mo goġu ma bonari tu Barau ġena tarima veaġari ġeri ġauġau guruġari.

⁹ Benamo ġia na mari variġuna ta maiġesina ġemariato, “Ġoi na fefa maukana ma toretorena boġabiani ilaila, ema ġia kumuna ma taburi maki bokeo-fakarini ilaila, korana ġoi tu ġevaġi-masemuto, ma ġoi raramu na tau vavine Barau ġena ovoi-vaġirito doġoro mabarari ġerina, e garo mabarari ġerina, ema bese mabarari ema tanobara mabarari na.

¹⁰ Ġoi na ġia tu Barau ġena Basileia doġorona tarimari ai ovaġa-iaġorito, ema Barau vetuġunaġina beġene iaġo-vini ġana Rubu Veaġa vereri ai ovaġa-iaġorito.

Ġia tu tanobara mabarana iatanai beġe veġorikauni.”

¹¹ Ma aboġe-iaġoto, aneru garori asisebo-asisebo aseġaġirito. Moġeri aneru tu asi iavi-iaviri, million ġutuma maki ġevanaġirito. Ġia na terona ema maġuri dagarari vasivasi ema veġitaġau tarimari baregori ġeruġa-ġeġeraġirito.

¹² Ma mai mari ġemari-gigitariato, “Mamoe Natuna, ġevaġi-maseato dagarana, tu ma ġena maoro, seġuka beġabiani, e farefare vovoka, e iaunega, ema kokore beġabiani!

Emā ġia ma ġena maoro tarimarima mabarari na beġe gubakauani,
ma beġe vaġa-raġeani
ema beġe vonevone-raġeani!”

¹³ Benamo Barau na eveirito dagarari mabarari guba nuġanai, tanobara iatanai, tanobara gaburenai, e davara nuġanai dagarari mabarari na mai mari ġevaisiato aseġaġirito,

“Teronai etanu-taġoni Barauna
ema Mamoe Natuna,
tauri ruarua na vevaġa-raġe,
vegubakau, mareva baregona,
ema seġuka beġene ġabiri,
bene iaġo mo vanaġivanāġi asi magona!”

¹⁴ Benamo maġuri dagarari vasivasi na ġevaġa-moġoniato, ġekirato, “Amen!” Emā veġitaġau tarimari baregori 24 ġevetui-tarito, Barau ġetoma-rakarigō viniato.

6

Fefa maukana ma toretorena ġekumukaiato kadari o tabu vetoġari Mamoe Natuna na ekeorito

¹ Benamo au na Mamoe Natuna aġitaiato, fefa maukana ma toretorena vaġa-imaime ruarua (7) ġekada-tariato dagarana kadana giniguinena ekeo-fakaiato. Moġa ekeoato-ġoi nuġanai tu, maġuri dagarari vasivasi fakari ai ġia ta eguruġato, garona tu noġa guba eguruato, ekirato, “Noiaġoma!”

² Aboġe-iaġoto nai tu, hosi kurokurona ta aġitaiato, eraġeto tarimana ġimana tu ma fevana, emā ġia tu korona ta maki eviniato. Ġia eraka-rosito tu, vetari ai ekokoreto-ġoi emā eiaġoto tu ma bene kokore ġana.

³ Benamo Mamoe Natuna na kumuka vaġa-ruaruana kadana ekeo-fakaiato nai, maġuri dagarana vaġa-ruaruana aseġaġiato, ekirato, “Noiaġoma!”

⁴ Benamo hosi ta ma eraka-rosito. Moġa tu hosi kakakakana. Eraġeto tarimana tu seġuka eviniato, tanobara na maino bene ġabi-veġitaia, be tarimarima tauġeri beġene vevaġi-masemase ġana. Mo tarima tu vetari baġana asikeikeina ta eviniato.

⁵ Kumuka vaġa-toitoina kadana ekeo-fakaiato nai tu, maġuri dagarana vaġa-toitoina aseġaġiato, ekirato, “Noiaġoma!” Au aboġe-iaġoto nai, hosi dubadubana aġitaiato, eraġeto tarimana ġimanai tu dagara ġeri meto vaġa-foforiri o sikele dagarana ta eġabiato.

⁶ Benamo au na garo ta maġuri dagarari vasivasi (4) fakari na eiaġomato aseġaġiato, ekirato, “(Bitā doġe be), widi kilo

sebona davana tu ġaro sebona ġauveina voina, ema bali (widi kavana) kilo toitoi davana tu ġaro sebona ġauveina voina. Senaġi olive diġana ema vine nanuna tu asi boġono vaġa-rakavari.”

⁷ Ma Mamoe Natuna na kumuka vaġa-vasivasina kadana ekeo-fakaiato nai tu, maġuri dagarana vaġa-vasivasina aseġaġiato, ekirato, “Noiaġoma!”

⁸ Aboġe-iaġoto nai tu, hosi ta aġitaiato, tauġanina ġitaġitana noġa kurokuro. Eraġeto tarimana arana tu Mase, ma mase tarimari iaukari ġetanuni Gabuna (o Hades) tu ġia murina na eraganaġi-raganaġito-ġoi. Tauri ruarua seġuka evinirito, tanobara taviri vasivasi nuġanai tavi sebona beġene ġita-ġaua, be vetari ai, doġe ai, keve rakavari na, ema boġai ġetanuni veġaniveġani dagarari na tarimarima beġene vaġi-maseri.

⁹ Ma kumuka vaġa-imaimana kadana ekeo-fakaiato nai tu, Barau ġena guruġa ġaramanai, e mo guruġa ġevaġa-moġoniato ema ġevari-fiuato ġaramanai ġevaġi-maserito tarimari iaukari maġuri fata veaġana gaburenai aġitarito.

¹⁰ Ġia mabarari ġekoġo-baregato, ġekirato, “Vere tuġutuġu, ġoi tu veaġa ema moġoni veġata, aitoma vau ġoi na tano-barai ġetanuni tarimari bovaġa-maoro vinirini, benamo ġai rarama ġevaġa-riġorito bovaġa-voirini?”

¹¹ Benamo ġia mabarari tata dabuġa kurokurori evinirito, ekirarito, negakota roġo ma beġene naritari etato. Beġene vaġa-noga mo, ġia karori toma vetuġunaġi ġeiaġo-vinini tarimari ema tarikakari kotari, ġia ġevaġirito kavana, beġe vaġi-maserini mo, ġeri numera korikori bene ġabia.

¹² Au na Mamoe Natuna aġitaiato, kumuka vaġa-imaima sebona (6) ekeo-fakaiato nuġanai, tano-iaga asikeikeina eragato, e ġaro eduba-dubato, dabuġa dubadubari noġa, e ġue evekurevoto, ekakarato rara kavana.

¹³ Ema guba na visiġu ġeketo-firiġoto tanobara ġana, noġa figi maġitari iavara na figi ġauna na eruku-keto ketorini kavana.

¹⁴ Guba maki erekwa-rekwato, noġa moġo fefa maukana, ġetoretore-iaġiani dagarana, ġeiuokuani kavana. Ma ġoro ema motumotu mabarari gaburi ekoki-veġitarito.

¹⁵ Benamo tanobara kiniri, e vereri, e vetari ġitaġauna tauri baregori, e ġeri farefare asisebo tarimari, e kokore rakavarakava tarimari, tuġu-rakaorakao tarimari ema maġuri namona e fakanai ġetanuni tarimari, ġia mabarari kouġa nuġari ai ema ġoro ai fore baregori vekaravari ai ġea gumuto.

¹⁶ Benamo ġoro ema fore baregori ġenoġirito, ġekirato, “Ġai iatamai ġoma ketokau, ġoma lautarima, be teronai

etanuni Barauna ġoirana ġenana ema Mamoe Natuna ġena baru baregona ġenana ġoma kure-toġama!

¹⁷ Korana ġia ġeri baru ġarona baregona tu varau bevotu, deikara beruġa-tarini riba?"

7

Barau ġena vetuġunaġi tarimari 144,000

¹ Moġa murinai aneru vasivasi (4) aġitarito, tanobara daiguniri vasivasi ai ġeruġato. Mo aneru na tu tanobara iavarari vasivasi ġelautaririto, tanobarai e davarai asi beġene raga, ema ġau maki asi beġene kwari-ġarevari ġana.

² Ma murinai tu aneru ta ma aġitaiato, ġaro eraġeni rekena na emaraġeto. Mo aneru na maġuri Barauna ġena vevaġa-moġoni vetoġana o makana eġabi-taġoato-ġoi. Ġia na mo aneru vasivasi, Barau na seġuka evinirito tanobara ema davara beġene vaġa-rakavari aneruri, efarara-vinirito, ekirato,

³ "Tanobara, davara, ema ġau asi roġo boġono vaġa-rakavari, bene iaġo mo, Barau ġena vetuġunaġi tarimari bakuri ai ġia ġena vetoġa baġana toreri murinai vau."

⁴ Moġa murinai Barau ġena vetoġa bakuri ai ġetorerito tarimari mabarari tu 144,000 aseġaġiato. Ġia tu Isaraela doġorori gabanana ruarua (12) mabarari ġerina, doġorori tu maiġeri:

⁵ Iuda ġena doġoro tarimari - 12,000

Reubena ġena doġoro tarimari - 12,000

Gad ġena doġoro tarimari - 12,000

⁶ Asere ġena doġoro tarimari - 12,000

Naftali ġena doġoro tarimari - 12,000

Manase ġena doġoro tarimari - 12,000

⁷ Simeona ġena doġoro tarimari - 12,000

Levi ġena doġoro tarimari - 12,000

Isakara ġena doġoro tarimari - 12,000

⁸ Sebulun ġena doġoro tarimari - 12,000

Iosefa ġena doġoro tarimari - 12,000

Beniamina ġena doġoro tarimari - 12,000

Tarima ġutuma lelevaġi dabuġa kurokurori ġeveito

⁹ Moġa murinai aboġe-iaġoto, tarima ġutuma lelevaġi, asi tau iaviġosina, aġitarito. Mo tu tanobara irauirau mabarana tarimana, e doġoro irauirau mabarana tarimana, e bese irauirau mabarana tarimana, ema garo irauirau mabarana tarimana. Ġia mabarabarari tu terona ema Mamoe Natuna ġoirari ai ġeruġato. Ġia mabarari dabuġa

maukari kurokurori ġeveito, ema ġimari ai tu galamo lauri noġa dagarari ġeġabito. (Mo tu ġia ġeri kokore vetoġari).

¹⁰ Ġia ġekoġo-baregato, ġekirato, “Vevaġa-maġuri tu ġita ġera Barau, teronai etanukauni Barauna, e Mamoe Natuna ġerina eiaġomani.”

¹¹ Ma aneru mabarari na tu terona e veġitaġau tari-mari baregori ema maġuri dagarari vasivasi (4) ġeruġa-ġeġeraġirito. Benamo Barau ġena terona koranai ġevetui-tarito, ġoirari tano ai, Barau ġetoma-rakarigo viniato,

¹² ġekirato, “Moġoni veġata! Vevaġa-raġe, e mareva baregona, e iaunega, e vevaġa-namo, e vegubakau, e seġuka, ema kokore tu ġita ġera Barau ġena toma bene iaġo vanaġivanaġi, Amen!

¹³ Benamo veġitaġau tarimana baregona ta na edanaġiguto, ekirato, “Mai dabuġa kurokurori na beġe vedabuġa tarimari tu deikara, ema ġia tu ainana beġe iaġoma?”

¹⁴ Benamo avaġa-veseto, akirato, “Ġegu vere, au asi ribagu. A ġoi tu ribamu.” Benamo ġia na ekira-varaguto, ekirato, “Mai tarima maiġeri tu midigumidigu baregori nuġari na ġeiaġomato. Ġeri dabuġa tu Mamoe Natuna, ginitaġo mamoen, rarana na ġevei-kurokuro-rito.

¹⁵ Moġesina naima, ġia tu Barau ġena terona ġoiranai ġeruġani, ema ġena Rubu Veaġa nuġanai boġi-laġani ġia vetuġunaġina ġeiaġo-vinini. Ema teronai etanuni Barauna na enari-ġaurini.

¹⁶ Ġia tu asi ma beġe vito-ġenoġoirini, e bokari asi ma beġe koke-ġenoġoini. Ġaro iatari ai asi ma bekirini ema ġaro seġukana na asi ma begugurarini.

¹⁷ Korana terona nuġanai etanuni Mamoe Natuna na beġita-ġaurini. Ġia na beġori-iaġorini maġuri nanuna eġaruani gabuna ġana. Ema Barau na matari gorari mabarari bedau-vaġirini.”

8

Kumuka vaġa-imaima ruaruana (7) kadana

¹ Mamoe Natuna na kumuka vaġa-imaima ruaruana (7) kadana ekeo-fakaiato nai, guba vanuġanai aoa tavina ta veġata guru ta maki asi eraġeto.

² Benamo Barau ġoiranai ġeruġato aneruri imaima ruaruana (7) aġitarito, dudu 7 evinirito.

³ Benamo aneru ta ma eiaġomato, fata veaġana sevinai eruġato, ġimanai tu golo ġurona ta. Ġia tu muramura ma bonana barego lelevaġi ġeviniato, Barau ġena tarima veaġari

ġeri ġau-ġau ġesi terona ġoiranai golo fatana veaġanai Barau bene varevare-vinia ġana.

⁴ Mo muramura goġuna ma bonana goġuna ema Barau ġena tarima veaġari ġeri ġauġau ġesi, mo aneru ġimana na ġevaraġeto Barau ġoirana ġana.

⁵ Moġa murinai aneru na golo ġurona eġabiato, fata veaġana karavana na evaġa-vonuato, benamo tanobara iatana ġana efiu-riġoato. Monana ġaita guruna eraġeto, garo gururi tari ġeraġeto, e kiriku eragato, ema tano eiagato.

Aneru na ġeri dudu ġefurururito

⁶ Benamo aneru imaima ruarua (7) ġeri dudu ġeġabitorerito, beġene furururi ġana.

⁷ Aneru giniguinena na ġena dudu efururuato, benamo aisi foreri misimisiri ema karava rara ġesi ġesebonato ġevetoreto. Benamo moġeri mabarari tanobara ġana ebuburiġorito. Ma tanobara tavi toitoi nuġanai tavi sebona eġaraġosiatu, ġau toitoi nuġari ai tu sebori tu ġeġara-ġosirito, e ġauġa ema reġi mabarari ġeġara-ġosirito.

⁸ Aneru vaġa-ruaruana na ġena dudu efururuato nai tu, dagara ta, ġoro-dagara-bara ta noġa ma karavana, davarai evefiu-reito. Benamo daġaru-bara tavi toitoi nuġanai tavi ta tu rarai eiagoto.

⁹ E daġaru-bara maġuri dagarari toiri-toiri nuġari ai sebori tu ġemaseto, e bouti toiri-toiri nuġari ai sebori tu ġeburuto.

¹⁰ Aneru vaġa-toitoina ġena dudu efururuato nai tu, visiġu-dagara-bara ta kere morena kavana guba na eketoto, benamo ġaruka toiri nuġari ai sebori ai, e ġeġaruġarurini nanuri ai eketo-reito.

¹¹ Mo visiġu arana tu “Mamaki”. Nanu gaburi toiri nuġari ai sebori tu ġemamakito. Benamo tarimarima vovoka na mo nanu mamakiri ġeniurito nai ġemaseto.

¹² Aneru vaġa-vasivasina ġena dudu efururuato nai, ġaro e ġue ema visiġu tu taviri toitoiri nuġari ai tavi sebori tu ġesemorito, naima mo tavi toitoiri nuġari ai tavi sebori tu ġemukunato. Moġa lorinai ġaro mamana tavi toitoi nuġanai tavi sebona tu asi emamato, ema boġi tavi toitoi nuġanai tavi sebona ta ġue e visiġu tu asi emamato.

¹³ Benamo aboġeto, ugava ta guba tuġuna vanigerenai erovoto-ġoi aġitaiato, maiġesi ekea-fararato, ekirato, “Tanobarai ġotanuni tarimami, vetuġami kika! Vetuġami kika! Vetuġami kika! Korana tu aneru toitoi, ġeri dudu roġosi ġere furururi aneruri, na ġeri dudu beġe furururini gururi ai tu, meto ema midigumidigu barego lelevaġina beġorani.

9

Dudu vaġa-imaimana (5)

¹ Aneru vaġa-imaimana na ġena dudu efururuato, benamo visiġu ta aġitaiato, guba na eketoto tanobarai. Mo visiġu tu guri variġo kwareġana, (iauka rakavari ġeri dibura), kina eviniato.

² Mo guri ekeo-fakaiato nai tu, goġu evebubu-rosito noġa moġo karava baregona goġuna kavana. Benamo mo guri goġuna na ġaro mamana ema ġana fakana emukuna-ġaurito.

³ Goġu nuġana na madudu ġeraka-rosito tanobarai, ema seġuka evinirito, seġukana tu kavikavi seġukari kavana.

⁴ Ġia ekirarito, tanobarai ġauġa ta, e tanobarai ġetubuni dagarana ta, ema ġau ta asi beġene vaġa-rakavaia, senaġi deidei bakuri ai Barau ġena vetoġa o maka asi etanuni tarimari moġo beġene vaġa-rakavari etato.

⁵ Ekirarito maki, mo tarima asi beġene vaġi-maseri, senaġi ġue imaima (5) nuġanai beġene vaġa-midigu midiguri. Mo midigumidigu ġeġanito moġeri tu kavikavi na tarima ekavirini midiguna kavana.

⁶ Mo ġue imaima nuġanai tarimarima tu ġemase ġana mase beġe vetauani, senaġi asi beġe maseni. Ġeri ura baregona ġemase beġe toni, senaġi mase ġerina beveġitani.

⁷ Mo madudu ġitaġitari tu hosi noġa, ġea vetari ġana ġeruġa-toreto. Ġia debari ai tu golo koronana noġa moġo dagarana ta, ema ġoirari ġitaġitari tu tarima ġoirari kavana.

⁸ Ġuiri tu vavine ġuiri noġa moġo, doġari tu laion doġari kavana.

⁹ Kobari kouġauri ġana dabuġana tu auri dabuġana kavana. Faneri gururi tu hosi asisebo kwakuri gururi ema kariota asisebo vetari nuġanai ġeraka-toġani gururi kavana.

¹⁰ Ġia tu ma ġiġuri, ema ġiġuri bonari tu kavikavi ġiġuri bonari kavana. Ġiġuri nuġari ai tu tarimarima ġue imaima (5) beġene vaġa-midigu midiguri seġukana etanuni.

¹¹ Ġia tu ma ġeri vere baregona o kini. Ġia na eġita-ġaurini. Ġia dagarana tu mo guri variġo kwareġana aneruna. Mo aneru arana Heberu garori ai tu Abadon, ma Grik garori ai tu Apolion, (anina tu vaġa-rakava kwaikwai tarimana).

¹² Rakava baregori giniguinena tu bekori moġa, ma ruarua tu vau beġe iaġomani.

Aneru vaġa-imaima sebona (6) na dudu efururuato

¹³ Aneru vaġa-6 na ġena dudu ma efururuato, benamo fata veaġana daiguni vasivasi ai gudu vasivasi moġeri ġerina garo ta eiaġomato aseġaġiato. Mo fata tu golo na ġeveiato, ma Barau ġena terona ġoiranai etanuni.

14 Mo garo na aneru vaġa-6 na ma ġena dudu moġa ekiraiato, ekirato, “Aneru vasivasi, ġaruka baregona arana Euftrate ai ġebaru-taririto, moġeri noruġa-vaġiri.”

15 Benamo mo aneru vasivasi eruġa-vaġirito, mai laġani, mai ġue, mai ġaro, mai aoa ġana Barau na eġabi-torerito tu, tarima toitoiri nuġanai sebona tu beġene vaġia.

16 Hosi tarimari hosi ai ġeraġeto ġena numera tu milion sinau ruarua (200). Mai numera tu aseġaġiato.

17 Mo hosi e iatari ai ġeraġeto tarimari au ġegu mata-vanaġi ai vetoġari tu maiġesina aġitarito: Ġia kobari kouġauna ġana auri dabuġana tu karava ġeġarani kakakaka karavari kavana, e blu, ema karava moreri o salfa borabora kavana. Hosi debari tu laion debari kavana, ma bokari tu karava e goġu ema karava moreri ġeraka-rosito.

18 Mo tarimarima vaġa-midigumidiguri dagarari toitoi moġeri, karava, goġu, ema karava moreri o salfa, hosi bokari na ġeraka-rosito dagarari, na tarimarima toiri-toiri nuġanai sebori-sebori tu ġevaġi-maserito.

19 Mo hosi ġeri seġuka tu bokari ai ema ġiġuri ai maki. Korana ġiġuri tu mota kavana, ma debari. Mo ġiġuri debari na tarimarima ġevaġa-midigu midigurito-ġoi.

20 Tarimarima oreri, mo vevaġa-midigumidigu dagarari toitoi na asi ġevaġi-maserito tarimari, tu roġo asi ġevetuġamaġi-kureto ġimari ġauveiri ġerina. Iauka rakavari toma-rakariġori ema asi ġeboġeboġeni e asi ġeseġaġini ema asi ġerakani kwaivakukuri, golo, silva, auri boraborari, fore e ġau na ġevairito dagarari toma-rakariġori asi ġevaġa-dokoato.

21 Ema ġeri vevaġideba, ġeri meġameġa, ġeri mata-boraġa veiġari, ema ġeri lema ġerina maki asi ġevetuġamaġi-kureto ma asi ġeraka-kureto.

10

Aneru ema toretore fefana maukana misina

1 Benamo aneru ta, kokore lelevaġi aneruna, guba na ma emariġoto-ġoi aġitaiato. Ġia tu magube na ġevaġa-dabuġa maukaiato, ma debana iatanai tu kevau ta. Ġia ġoirana tu ġaro mamana noġa, ema kwakuna tu karava ġemoreni kavana.

2 Ġimanai tu toretore fefana maukana misina ta vekeo eġabitaġoato-ġoi. Ġia kwakuna aroribana tu davarai etoreato, ma kwakuna kaurina tu tanobarai etoreato.

3 Benamo eġaba-baregoto, laion eniarani nai eġabani kavana. Ġia eġabato murinai, ġaita imaima ruarua (7) garori ġeguruġato, (ġia ġevaġa-veaseato).

4 Mo ġaita 7 ġeguruġato moġeri dori atore-vanaġirito, senaġi guba na garo ta eiaġomato, ekirato, “Mani ġaita 7 kara beġe kiraġiri maniġeri tu nokure-toġari, asi bono tore-vanaġiri.”

5 Benamo mo aneru, davarai e tanobarai kwakuna etorerito aneruna, aġitaiato, ġimana aroribana eġabi-vaishiato, guba vanuġana eduġiato,

6 benamo tanu-vanaġivanaġi Barauna aranai guruġa-fofori gwaġiġina eveiato. Guba ema nuġari ai ġetanuni dagarari mabarari, e tanobara ema nuġari ai ġetanuni dagarari mabarari, ema daġaru-bara ema nuġari ai ġetanuni dagarari mabarari tu ġia na eveirito. Ġia aranai mai guruġa-fofori gwaġiġina eveiato, ekirato, “Taimi varau bekori, Barau asi ma bevaġa-nogani.

7 Senaġina aneru vaġa-imaïma ruaruana (7) na ġena dudu befururuani neganai, Barau ġena guruġa vekuretoġari veġari ema boioġari beġe ġorani, ġena peroveta tarimari ġeri ai ekiraġi-foforirito ilailari ai.”

8 Benamo guba na aseġaġiato garona na ma evaġa-guruġaguto, ekirato, “Noiaġo, mo aneru davarai e tanobarai eruġani aneruna, ġimanai toretore fefana maukana evekeo-taġoni, moġea noġabia.”

9 Benamo aiaġoto, mo aneru akiraiato, mani toretore fefana maukana misina nevinigu atato. Benamo ġia na ekiraguto, ekirato, “Noġabia, be noġani-ġosia! Bokamu ai mamina tu gode mamina maki bevanaġiani, senaġi nuġamu tu bevemukini.”

10 Benamo toretore fefana maukana misina mo aneru ġimana na aġabiato, benamo aġaniato. Aġaniato mamina murugu ai tu gode mamina maki evanaġiato, senaġi aġani-ġosiatu nai, nuġagu tu evemukito.

11 Benamo evaġa-guruġaguto, ekirato, “Tanobara beseri ġutuma, garo irauirau tarimari ema ġeri vere baregori o kini ġeri ai karakara beġe ġorani dagarari ma bono peroveta-iaġiri.”

11

Vevaġa-moġoni tarimari ruarua

1 Benamo vaġa-vetovo ġauna ta, ġitaġitana togoi noġa, eviniguto, benamo ekiraguto, ekirato, “Noiaġo, Barau ġena Rubu Vevaġa ema fata vevaġana noa makaia, ema monai tomarakariġo tarimari vira bono iaviri.

2 Senaġi mani Rubu Vevaġa nuġanai Iuda tarimari ġeri tomarakariġo gabuna maġuna murikana, maniġa tu bono iaġuia, asi bono makaia, korana maniġa tu irau bese tarimari ġeri

(ġuriġuri gabuna) evinirito, ġia na mai vanuġa baregona veaġana ġue gabana vasivasi ma ruarua (42) nuġari ai beġe fanafana-tariani.

³ Au vaġa-moġonigu tarimari ruarua seġuka bavinirini, benamo ġaro mabarana 1,260 Barau na bevinirini guruġari beġe kiraġi-foforirini. Ġia tu fuse-dabuġari na beġe ved-abuġani.”

⁴ Mai vaġa-moġonigu tauri ruarua tu mo olive ġauri ruarua ema mo lamefa torekauri dagarari ruarua, tanobara Verena ġoiranai ġeruġani moġeri.

⁵ Bema tarima ta na nevaġa-rakavari betoni nai tu, bokari na karava beġe raka-rosini, benamo inairi beġe vaġa-buataririni. Ġia ġevaġa-rakavari beġe toni tarimana tu moġesina bemaseni.

⁶ Maiġeri tarima ruarua tu ma seġukari guba beġe kou-ġauani, benamo ġia peroveta guruġari beġe kiraġirini ġarori ai tu, ġura asi beraguni. Ema ma seġukari maki, nanu beġe kurevoani, rarai beiaġoni, e beġe urani ġarori ai tarimarima vaġa-midigumidiguri dagarari irauirau tanobarai beġe vaġa-ġorari.

⁷ Ġeri vevarifiu beġe vaġa-magoani ġaronai, vevaġa-rakava dagarana guri variġo kwareġana, (iauka rakavari ġeri dibura), nuġana na beraka-rosini, benamo ġia bevaġa-vevaġirini. Ġia ġeri seġuka bevanaġiani, benamo bevaġi-maserini.

⁸ Benamo ġia tauġaniri tu vanuġa baregona dabarana nuġanai gena-fitari beġe tanuni. Guruġa veabanaġinai mo vanuġa barana arana ġekiraġiani tu Sodoma ema Aigupito. Ġia tauri ruarua ġeri Vereġauka tu mo vanuġai ġevaġa-satauroato.

⁹ Ġaro toitoi ma kwana nuġari ai bese irauirau, doġoro irauirau, garo irauirau, e tanobara irauirau tarimari ġia tauġaniri beġe ġitarini, senaġi guriguriri tu asi beġe urani.

¹⁰ Ġia ġeri mase dainai tanobarai ġetanuni tarimari tu beġe iakuni, beġe ġani-vegogoni e karori tata ġeri varevare beġe tuġuni; korana tu mai peroveta tarimari ruarua na tanobarai ġetanuni tarimari ġeri ai midigumidigu baregona ġevaġa-ġoraiato.

¹¹ Senaġi mo ġaro toitoi ma kwana ġekorito murinai, maġuri iaġana Barau ġenana ġia tauri ruarua nuġari ai eraka-toġato, benamo ġeruġa-vaisito. Ġia tauri ruarua ġeġitarito tarimari mabarari ġegari-rakavato.

¹² Benamo vevaġa-moġoni tauri ruarua na garo baregona ta ġeseġaġiato, guba na emariġoto, ġia evaġa-guruġarito, ekirato, “Maiġana ġomaraġe!” Benamo tauri ruarua magube ta nuġanai guba ġana ġevaraġeto, ġari inai tarimari ġoirari ai.

¹³ Mo aoa nuḡanai moḡo tano-iaga baregona eragato, benamo vanuḡa baregona taviri gabanana (10) nuḡanai tavi sebona tu evaḡa-mouato, ma tarima mabarari 7,000 ḡemaseto. Senaḡi tarimarima oreri tu ḡegari-rakavato, benamo Guba Barauna ḡevaḡa-raḡeato.

¹⁴ Rakava vaḡa-ruaruana tu bekori moḡa, senaḡi vaḡa-toitoina tu dori eiaḡomani.

Dudu vaḡa-imaima ruaruana (7)

¹⁵ Aneru vaḡa-imaima ruaruana (7) na ḡena dudu efuru-ruato, benamo garo baregori gubai ḡeguruḡato, ḡekirato, “Tanobara basileiana o veḡitaḡau seḡukana tu ḡita ḡera Vereḡauka ema ḡena Keriso ḡeri basileiai beiaḡo. Be ḡia tu bevere-vanaḡi vanaḡini!”

¹⁶ Benamo veḡitaḡau tauri gabana ruarua ma vasivasi (24), Barau ḡoiranai ḡeri teronai ḡetanuni tarimari, ḡevetui-tarito, ḡoirari tano ai, Barau ḡetoma-rakariḡo viniato,

¹⁷ ḡekirato,

“Vereḡauka o, Iaru-korokoro Baraumu,

otanuni, e otanuto-ḡoi,

ḡai na ḡoi ḡatanikiu-vinimuni,

korana ḡoi ḡemu seḡuka baregona oḡabiato,

e ḡemu Basileia o veḡitaḡau tu varau osinaiato.

¹⁸ Tanobara irauirau beseri ḡebaruto,

benamo ḡoi ḡemu baru ma beraḡasi.

Mase tarimari kota-viniri taimina,

ema mo peroveta tauri,

ḡoi ḡemu vetuḡunaḡi tarimari,

e ḡemu tarima veaḡari,

ema ḡoi aramu ḡematauraiani tarimari keiri baregori voiri viniviniri ḡarona,

ema tanobara ḡevaḡa-rakavaiato tarimari vaḡa-rakavari ḡarona beiaḡoma.”

¹⁹ Benamo Barau ḡena Rubu Veaḡa guba nuḡanai evekeoto, benamo ḡena Kiraḡitore Mauḡana Rubu Veaḡa nuḡanai eforito aḡitaiato. Benamo kiriku-ḡaita, e garo gururi tari, e guba eguruato guruna baregona, e tano-iaga, ema aisi foreri asikeikeiri ḡeiaḡomato.

12

Vavine ema ḡuḡaia kavana dagarana asikeikeina

¹ Benamo nuḡa-farevaḡi vetoḡana baregona ta gubai eforito: Vavine ta, ḡaro na evedabuḡato, ma ḡue tu kwakuna gabureri ai, ema visiḡu gabanana ruarua (12) tu korona noḡa, ḡia debanai ḡevetore-ḡeḡeraḡito.

² Ĝia tu ma banina, ma dori eĝabito-ĝoi, moĝesina nai mero-ĝabi midiguna eĝabiato, be eĝabato-ĝoi.

³ Benamo nuĝa-farevaĝi vetoĝana ta gubai ma efororito: Ĝuĝaia kavana dagarana asikeikeina ta, kakakakana, debana mabarari tu imaima ruarua (7), guduna mabarari tu gabanana (10), ema korona maki 7 debana tata iatari sebori-sebori torekau.

⁴ Ĝia ĝiguna guba visiĝuri toiri-toiri ĝerina sebori-sebori tu tanobara ĝana eiari-firiĝorito. Ĝia tu mo vavine, dori eĝabito-ĝoi, ĝoiranai eruĝato, beĝabini nai, asikauna mero misina bene ĝabia, bene ĝania uranai.

⁵ Vavine eĝabito nai tu, mero evaĝa-ĝoraiato. Mo mero na tanobara irauirau beseri mabarari auri togoina na roĝo beĝori-kaurini ma seĝukana baregona ĝesi. Benamo mero emaĝurito nai ĝeraga-ĝabi-veĝitaiato, Barau e ĝena terona ĝoirana ĝana ĝeĝwa-iaĝoato.

⁶ Mo vavine tu Barau na ĝena erovina-toreato gabuna tano fakana ĝana egari-iaĝoto. Monai beĝe nariani e beĝe ĝubuani ĝaro mabarari 1260 nuĝari ai.

⁷ Benamo gubai vetari ta eĝorato: Maikolo ma ĝena aneru ĝesi ĝuĝaia kavana dagarana asikeikeina ĝevetari-viniato, benamo ĝuĝaia ma ĝena aneru na maki ĝia ma ĝevetari-vinirito.

⁸ Senaĝi ĝuĝaia kavana dagarana tu asi ekokoreto, naima gubai asi ĝeri gabu ai ĝevaĝa-iaĝorito.

⁹ Mo ĝuĝaia kavana dagarana asikeikeina, irau laĝani veĝata motana, arana “Diabolo” o “Satani”, tanobara mabarana eĝofaiato dagarana, tu ĝedori-rosiato, e tanobarai ĝefiu-riĝoato. Ĝena aneru mabarari maki ĝia ĝesi ĝefiu-riĝorito.

¹⁰ Benamo gubai garo baregona ta eguruĝato aseĝaĝiato, ekirato, “Toma ĝita ĝera Barau ĝena vevaĝa-maĝuri, e ĝena seĝuka, e ĝena veĝitaĝau baregona, ema ĝena Keriso ĝena maoro baregona varau beraĝasi. Korana Barau ĝoiranai ĝita tari-kakara boĝi-laĝani evaĝa-daĝarito-ĝoi dagarana tu varau beĝe fiu-riĝoa.

¹¹ Ĝia tu tarikakara na Mamoe Natuna, (ginitaĝo mamoen), rarana ema ĝia ĝena guruĝa moĝoniri ĝevari-fiurito-ĝoi, moĝerina ĝekokoreto, be ĝevaĝa-ketoato. Ĝeri maĝuri asi ĝetuĝamaĝi-kaurito, eiagoto mo, ĝea maseto.

¹² Guba o, ema gubai ĝotanuni tarimami o, boĝono iaku! Senaĝi tanobara e daĝaru-bara ĝomi tu vetuĝami kika! Korana Satani tu ĝomi ĝemi ai varau bevariĝosi, nuĝana tu baru na bevonuvonu-raĝe, korana ribana, ĝia ĝena nega tu varau bekubi-rakava.”

¹³ Mo ġuġaia kavana dagarana eribato, ġia tu tanobarai ġefiu-riġoato neganai, mero evaġa-ġoraiato vavinenana murina na ekureto.

¹⁴ Senaġi mo vavine tu ugava asikeikeina fanena ruarua Barau na eviniato, mo tano fakana, erovina-toreato gabuna, ġana bene rovo-iaġo uranai. Ġia monai tu laġani toitoi ma kwana beġene naria ema beġene ġubu-tanua ġana. Korana monai tu ġuġaia, mo mota rakavana, na asi ilaila beġabikaraiani.

¹⁵ Benamo ġuġaia, mota rakavana, bokana na nanu evaġa-ġaru rosiato noġa ġabata kavana. Ġia eurato mo vavine tu mo ġabata na bene ġaru-kwareġaia etato.

¹⁶ Senaġi tano na mo vavine evaġa-kavaiato, korana tano evekeoto, benamo ġuġaia bokana na eraka-rosito ġarukana mabarana eboġeato.

¹⁷ Benamo ġuġaia kavana dagarana na mo vavine ebaruvini-rakavaiato, benamo eiagoto, mo vavine besena, Barau ġena taravatu guruġari ġekorana-iaġirito-ġoi ema Iesu ġena vevarifu guruġari ġevaġa-moġonirito-ġoi tarimari mabarari evetari-vinirito.

¹⁸ Benamo ġuġaia tu kone ai ea ruġato.

13

Davara na vevaġa-rakava dagarana ebere-rosito, moġa tu Keriso ġofaġofana

¹ Benamo au na vevaġa-rakava dagarana ta aġitaiato, daġaru-bara na eraka-raġeto. Ġia guduna mabarari tu gabanana (10), e debana mabarari tu imaima ruarua (7). Korana mabarari tu gabanana (10). Moġeri korona tu ġia guduna tata ġeri ai, ma debana tata ġeri ai tu Barau vaġa-rakavana arana.

² Mo vevaġa-rakava dagarana aġitaiato, moġa ġitaġitana tu lepadi noġa, (lepadi tu taiga noġa), a kwakuna tu bea kwakuri kavana, ema bokana tu laion bokari kavana. Benamo ġuġaia kavana dagarana asikeikeina tauġena ġena seġuka, ġena terona, ema ġena maoro eġabirito, mo vevaġa-rakava dagarana eviniato.

³ Vevaġa-rakava dagarana debana tai tu giri baregona ta, ġevaġi-maseato girina, senaġi mo manuġa baregona tu enamoto. Tanobara tarimari mabarana mo vevaġa-rakava dagarana ġenai nuġari ġefarevaġi-rakavato, benamo ġia murinai ġerakato.

⁴ Tarimarima mabarari na ġuġaia ġetoma-rakariġo viniato, korana ġia ġena seġuka tu mo vevaġa-rakava dagarana eviniato. Ema vevaġa-rakava dagarana maki ġetoma-rakariġo

viniato, ġevedanaġito, ġekirato, “Dei tu mai vevaġa-rakava dagarana kavana? Dei na ġia bevetari-viniani riba?”

⁵ Mo vevaġa-rakava dagarana tu maoro eviniato tu, veiavi guruġari ema Barau vaġa-rakavana guruġari bene kiraġiri ġana, ema ġue gabana vasivasi ma ruarua (42) nuġari ai ġena maoro bene ġauvei-iaġiri.

⁶ Benamo muruna ekeoato, ma Barau vaġa-rakavana guruġari ekiraġi-matamato; Barau arana ema ġena tanu gabuna ekira-rakavarito, ema gubai ġetanuni tarimari mabarari evaġa-rakavarito.

⁷ E maoro eviniato, Barau ġena vevaġa tarimari bene vetari-viniri nuġanai bene kokore, be ġia bene vaġa-darereri ġana. Ema seġuka eviniato, doġoro mabarari, e bese mabarari, e garo mabarari, ema tanobara mabarari bene ġori-kauri ġana.

⁸ Tanobarai ġetanuni tarimari mabarari na ġia beġe toma-rakariġo viniani. Maiġeri tarima tu, Barau na tanobara roġosi bere veia veġata, arari mo Mamoe Natuna, ġevaġiato dagarana, ġena maġuri bukanai arari asi etorerito tarimari.

⁹ Ma seġana tarimana tu bene seġaġi.

¹⁰ Barau beurani dibura numanai beġene baru-taria betoni tarimana tu, dibura numanai beġe baru-tariani veġata. Barau beurani vetari baġana na beġene vaġi-masea betoni tarimana tu, vetari baġana na beġe vaġi-maseani. Maiġeri guruġa na Barau ġena tarima vevaġari evaġa-guruġarini, beġene vevaġa-gwaġiġi, ema ma ġeri vetuġamaġikau ġesi beġene tanu.

Vevaġa-rakava dagarana vaġa-ruaruana, moġa tu peroveta tarimana ġofaġofana

¹¹ Moġa murinai au na vevaġa-rakava dagarana ta ma aġitaiato, tano na everaġa-raġeto. Ġia guduna tu ruarua, Mamoe Natuna guduna kavana, ema ġia tu ġuġaia kavana eguruġato-ġoi.

¹² Ġia na vevaġa-rakava dagarana giniguinena moġa aranai ġena maoro e seġuka mabarari eġauvei-iaġirito. Ma ġia na tanobara tanu-iaġina tarimari mabarari elau-naġirito, mo vevaġa-rakava dagarana giniguinena, debana giri baregona, ġevaġi-maseato girina, manuġana enamoto dagarana, beġene toma-rakariġo vinia etato.

¹³ Mai vevaġa-rakava dagarana vaġa-ruaruana mainana veġa boruri baregori ema vetoġa irauri tari eveirito-ġoi. Ta tu, ġia na tarimarima mabarari ġoirari ġutuġutunai karava guba na evaġa-mariġoato.

¹⁴ Ġia tu vetoġa boruri kotari eviniato, mo vevaġa-rakava dagarana giniguinena ġoiranai eveirito, tanobarai ġetanuni

tarimari eḡofa-darererito. Ma ekirarito, mo vetari baḡana na ḡevaḡa-beroato, ma toma roḡo emaguri-tanuni vevaḡa-rakava dagarana, moḡa gubakauna ḡana tu vetoḡana dagarana o laulauna ta beḡene veia, benamo ḡene vaḡa-ruḡa-vaisia etato.

¹⁵ Mo vevaḡa-rakava dagarana vaḡa-ruaruana tu seḡuka eviniato, vevaḡa-rakava dagarana laulauna giniguinena moḡa iaḡa bene vinia, be bene guruḡa, ema mo vevaḡa-rakava dagarana laulauna asi ḡeurani toma-rakariḡo-vinina tarimari mabarari bene vaḡi-maseri ḡana.

¹⁶ Benamo tarimarima mabarari, misiri e baregori, ma ḡeri farefare ḡutuma tarimari e asi ḡeri farefare tarimari, tuḡu-rakaorakao tarimari e fakai ḡetanuni o dia tuḡu-rakaorakao tarimari, etuḡu-naḡinaḡirito vetoḡa o maka ta ḡimari aroribari ai o bakuri ai beḡene ḡabia etato.

¹⁷ Moḡesi beḡene vei, be tarima ta dagara ta asi bene voivoi-kava o asi bene voivoi-iaḡi-kavaia, senaḡi mo vevaḡa-rakava dagarana giniguinena ḡena vetoḡa o maka, mai tu ḡia arana o arana eruḡa-boroḡiato numerana, ḡenai tarimana ḡereḡana moḡo dagara bene voi e bene ḡwa-voivoi.

¹⁸ Iaunega tu maiḡa: Nuḡa-mama o tuḡamaḡi-faka tarimana na mo vevaḡa-rakava dagarana numerana bene vaḡa-gaua, korana mo numera tu tarima ta numerana. Numerana tu maiḡa: 666.

14

Ginitaḡo mamoena na evoi-vaḡirito tarimari ḡeri mari

¹ Benamo aboḡeto tu, Mamoe Natuna ḡoiragu ai aḡitaiato, Siona Ḡoronai eruḡa-taḡoto-ḡoi, ema ḡia sevina tarimarima 144,000 ḡeruḡa-taḡoto-ḡoi. Bakuri ai tu ḡia arana ema Tamana arana ḡevetoreto.

² Benamo guba na garo ta ḡaruka vovoka ḡeḡaru-gwadani gururi ema guba eguruani guruna noḡa aseḡaḡirito. Mo guru tu noḡamo hap ḡelauni tarimari na ḡeri hap ḡelaurito-ḡoi gururi kavana.

³ Ḡia tu mo terona, e maḡuri dagarari vasivasi (4), ema veḡitaḡau tarimari baregori ḡoirari ai mari variḡuna ta ḡemariato. Tarima ta na mo mari moḡa marimarina tu asi bedoḡariani riba, senaḡi mo tanobara na ginitaḡo mamoena na evoi-vaḡirito tarimari 144,000 ḡereḡari na moḡo.

⁴ Mai tarima maiḡeri tu vavine ḡesi asi ḡekimato o asi ḡeveḡura-vanaḡito, be asi ḡemiroto, ḡia tu tauḡeri ḡevenaumato, be ḡia tu namo vedaurea. Ḡia tu Mamoe Natuna aiḡana aiḡana eiḡoni nai, murina na ḡerakani.

Tarimarima vekaravari ai ġia tu Barau na evoirito, ma Barau ema Mamoe Natuna ġeri tarimarima giniguineri ai ġeiaġoto.

⁵ Mururi na ġofaġofa guruġana ta asi ġekiraġiato, ġia ġeri ai rakava misina ta maki asiġina ġinavaġi.

Aneru toitoi

⁶ Benamo au na aneru ta maia guba e tano fakari na erovoto-ġoi aġitaiato. Ġia ġenai tu Vari Namona, betanu-vanaġi vanaġini varina. Ġia na mai Vari Namona tu tanobara mabarari, e doġoro mabarari, e garo mabarari, ema bese mabarari tanobarai ġetanuni ġeri beġene vari-fiua ġana.

⁷ Eguruġa-fararato, ekirato, “Barau garina boġono vei ema Barau boġono vaġa-raġea! Korana tu ġia ġena vevaġa-kota aoana tu varau beraġasi. Guba, e tanobara, e daġaru-bara, ema nanu eġaruani gaburi eveirito Barauna boġono toma-rakarigo vinia.”

⁸ Aneru vaġa-ruaruana murina na eiaġomato, benamo ekirato, “Beketo, Babulona baregona varau beketo. Ġia na tanobara irauirau beseri mabarari ġia ġena veġura-vanaġi wainina gwaġiġina evaġa-niurito.”

⁹ Ma aneru vaġa-toitoina ġia murina na eiaġomato, benamo eguruġa-fararato, ekirato, “Bema tarima ta na mo vevaġa-rakava dagarana ema iouiouna dagarana betoma-rakarigo viniani, ema ġena maka bakunai o ġimanai beġabi-raġeani tu,

¹⁰ ġia maki Barau ġena baru baregona wainina beniuani. Mo baru baregona wainina gwaġiġina moġa tu mabarana Barau ġena baru kapusina nuġanai ebubu-ġuraiato. Ġia tu aneru veaġari ema Mamoe Natuna ġoirari ai karava morena e salfa nuġanai bemidigu-midiguni.

¹¹ Ġia mo karava moreri nuġanai beġe midigu-midiguni goġuna tu beraġe-vanaġi vanaġini asi magona. Ma vevaġa-rakava dagarana ema ġia vetoġana o laulauna dagarana beġe toma-rakarigo viniani tarimari o ġia arana makana beġe ġabiani tarimari tu, boġi-laġani asi beġe iaġaraġini.”

¹² Mainana Barau ġena tarimarima veaġari, Barau ġena taravatu ġekorana-iaġiani ema Iesu ġenai ġevetuġamaġikauni tarimari, evaġa-guruġarini, beġene vevaġa-gwaġiġi ema beġene kokore.

¹³ Benamo guba na garo ta ma aseġaġiato, ekirato, “Maiġeri guruġa notoreri: Maitoma beiaġoni tu, Vereġauka ġena maġuri nuġanai ġetanuni tarimari beġe maseni tu beġene iaku.” Iauka Veaġa evaġa-veseto, “Oi, ġia tu ġeri ġauvei e vekwaraġi na beġe iaġaraġini, korana tu ġeri veġa

namori ġia ġesi beġe iaġo-sebonani.” (Moġa anina tu, ġeri vekwaragi voina namona beġe doġariani veġata).

Tanobarai kwakwa ġarona

¹⁴ Benamo aboġe-iaġoto, magube kurokurona ta aġitaiato, ma mo magube kurokurona iatanai tu Tarimarima Natuna noġa tarimana etanuto. Ġia debanai tu golo koronana ta, ma ġimanai tu baġa ġeġevana masikona ta.

¹⁵ Benamo aneru ta maia Rubu Veaġa na ema raka-rosito, bena magube kurokurona iatanai etanuto tarimana ekea-farara viniato, ekirato, “Ġemu baġa ġeġevana noġabi-vaisia, benamo ġaniġani dagarari nobasi-vaġiri! Korana kwakwa o basibasi ġarona varau beraġasi, tanobarai ġaniġani tu beġe maġe-ġosi.”

¹⁶ Benamo mo magube iatanai etanuto tarimana ġena baġa ġeġevana tanobara iatana na edave-vanaġiato, benamo tanobara ġaniġanina ebasi-vaġiato, eġabiato.

¹⁷ Aneru ta maia guba na Rubu Veaġa nuġana na ema raka-rosito. Ġia maki ġimanai tu baġa ġeġevana masikona ta.

¹⁸ Aneru ta maia fata veaġana na eiaġomato. Ġia tu karava eġita-ġauato-ġoi aneruna. Ġia eiaġomato, benamo baġa ġeġevana masikona eġabiato aneruna ekea-farara viniato, ekirato, “Ġemu baġa ġeġevana masikona noġabia, ma tanobara vinena ġwari ġureri nokari-vegogori, korana vine ġwari (o grapes) tu varau beġe maġe.

¹⁹ Benamo mo aneru na ġena baġa ġeġevana moġa vaġa-sebona edaveato, benamo tanobara iatana vine ġwari mabarari ebasi-vaġa-vegogorito. Benamo moġesi mabarabarari eġabirito, ma vine ġwari ġefanarini gabunai ea bubu-toġarito. Mo vine ġwari ġefanarini gabuna moġa, mo tu Barau ġena baru ekiraġiani gabuna.

²⁰ Mo vine ġwari mabarari vanuġa baregona murikanai vine ġwari ġefanarini gabunai ġefanafana-taririto-ġoi gorari beġene riġo ġana. Benamo vine ġwari ġefanarini gabuna na rara eġaru-rosito. Rara eġaru-rosito ġena geboka tu tano bevaraġe mo, hosi muruna dokona, ma ġena mauka tu stadia 1,600 o 300 kilomita.

15

Aneru imaima ruarua (7) ġeri ai vevaġa-midigumidigu dagarari rakavari 7

¹ Benamo gubai vetoġa baregona ta, nuġa-farevaġi dagarana aġitaiato: Aneru 7 aġitarito, ġeri ai tu dagara rakava kwaikwairi 7, tarimarima vaġa-midigumidiguri dagarari. Mo

tu dagara rakavari magona. Korana moġeri na Barau ġena baru bevaġa-kori ginikauani.

² Ma davara ta veġia kavana ma karavana aġitaiato. Mo davara sevinai tu mo tarimarima, vevaġa-rakava dagarana ema ġia laulauna dagarana ema ġia arana ekiraġiani numerana ġevaġa-ketorito tarimari, ġeruġa taġoto-ġoi aġitarito. Ġia ġimari ai tu Barau na evinirito hapiri ġeġabi-taġorito-ġoi,

³ ma Barau ġena vetuġunaġi tarimana, Mose, ġena mari ema Mamoe Natuna ġena mari ġemariato-ġoi,

“Vereġauka o, ġoi tu

Iaru-korokoro Barauna,

ġemu ġauvei tu barego,

asi tau vaġa-ilailana

ema namo vedaurea. Ġuru mabarari ġeri Vere o,

ġoi ġemu dabara tu iobukaiobuka ema moġoni veġata.

⁴ Vereġauka o, deikara na ġoi asi begari-vinimuni,

ma ġoi aramu asi bevaġa-raġeani?

Korana tu ġoi moġo ġereġamu veaġa.

Tanobara mabarari tarimari beġe iaġomani,

benamo ġoi beġema toma-rakarġo vinimuni.

Korana tu ġemu veġa iobukaiobukari varau beġema fofori.”

⁵ Maiġa murinai au aboġe-iaġoto, benamo gubai Rubu Veaġa, mo tu Barau na ġena guruġa moġoniri evaġa-foforirini farai numana veaġana, evekeoto aġitaiato.

⁶ Mo aneru imaima ruarua (7), ġeri ai tu tarimarima vaġa-midigumidiguri dagarari rakavari; farai numana veaġana na ġeraka-rosito, dabuġa gwaġiġiri namori ema veġia-veġiari na ġevedabuġato, ema kobari ai tu golo beletari ġetore-ġeġeraġirito.

⁷ Benamo mo maġuri dagarari vasivasi vekaravari ai ta na mo aneru 7 golo diġuri 7 evinirito. Mo golo diġuri tu tanu-vanaġivanāġi Barauna ġena baru na evaġa-vonu fokafokarito.

⁸ Benamo mo Rubu Veaġa tu Barau marevana goġuna ema seġukana goġuna na evaġa-vonuato. Tarima ta Rubu Veaġa nuġanai asi roġo beraka-toġani riba, beiaġoni mo, tarimarima vaġa-midigu-midiguri dagarari rakavari 7 beġe korini vau.

16

Barau ġena baru diġu imaima ruarua (7) nuġari ai

1 Benamo garo baregona ta Rubu Veāga nuḡana na eiaḡomato aseḡaḡiato. Mo garo na tu aneru 7 evaḡa-guruḡarito, ekirato, “Goiāḡo, Barau ḡena baru na evaḡa-vonurito diḡuri 7 maniḡeri tanobara iatanai ḡoa bubu-firiḡori.”

2 Aneru giniguinena eiaḡoto, ḡena diḡu tanobara iatanai ea bubu-kauato. Benamo manuḡa ḡitaḡitari rakava kwaikwairi ma midiguri maki asikeikeiri vevaḡa-rakava dagarana ḡena vetoḡa o maka ḡeḡabiato ema ḡia iouiouna dagarana ḡetomarakariḡo viniato tarimari na ḡeḡoitaḡorito.

3 Aneru vaḡa-ruaruana ḡena diḡu tu davarai ebubu-riḡoato. Benamo mo davara tu mase tarimana rarana kavana eveito, ma nuḡanai maḡuri ḡetanuni dagarari mabarari ḡemaseto.

4 Aneru vaḡa-toitoina ḡena diḡu tu ḡarukai ema nanu eḡaruani gaburi ai ebubuato, benamo rarai ḡeiaḡoto.

5 Benamo nanu eḡita-ḡauani aneruna garona aseḡaḡiato, ekirato,

“Veāga Baraumu,

ḡoi tu tovotovonai otanuto-ḡoi,

ema initoma maki otanuni.

Goi ḡemu kota-vini ḡauveina tanobara tarimari ḡeri ai maiḡesina oveiani tu maoro korikori moḡo.

6 Korana ḡia na ḡoi ḡemu tarimarima veaḡari ema peroveta tarimari rarari ḡevaḡa-riḡorito.

Moḡesina naima ḡeri veiḡa lorinai,

be rara boviniri beḡe niu.”

7 Benamo Barau ḡena fata veaḡana na garo ta eiaḡomato aseḡaḡiato, ekirato,

“Vereḡauka o, ḡoi tu moḡoni veḡata Iaru-korokoro Barauna, ḡemu kota-vini ḡauveiri tu dabara moḡoninai ema maoronai oveiani.”

8 Aneru vaḡa-vasivasina ḡena diḡu tu ḡaro iatanai ebubu-kauato. Benamo ḡaro seḡuka eviniato, tarimarima karava na bene ḡarari ḡana.

9 Benamo mo ḡaro seḡukana gugurana baregona na tarimarima eḡararito. Ma monana tarimarima tu asi ḡevetuḡamaḡi-kureto, benamo Barau asi ḡevaḡa-raḡeato, ne ḡia na tu Barau arana ḡevaḡa-rakavaiato. Barau tu ma ḡena maoro baregona maiḡeri midigumidigu dagarari rakavari bevaḡa-ḡorarini e asi bevaḡa-ḡorarini.

10 Aneru vaḡa-imaimana ḡena diḡu tu vevaḡa-rakava dagarana ḡena terona iatanai ebubu-kauato, benamo ḡena veḡitaḡau gabuna tu emukuna-furufuruto. Benamo tarimarima midigumidigu baregona na eḡabirito, ma meari ḡekafu-taririto.

11 Mo midigumidigu ema manuḡa dairi ai, ḡia na gubai etanuni Barauna ḡevaḡa-rakavaiato. A ḡia tu asi ḡeurato ḡeri veiḡa rakavari ḡerina beḡene vetuḡamaḡi-kure.

12 Aneru vaḡa-imaima sebonana (6) ḡena diḡu tu Eufrate ḡarukana baregona nuḡanai ebubu-ḡuraiato. Benamo mo ḡaruka baregona eroroto, ḡaro eraḡeni rekena na kini (ma ḡeri vetari doḡorori ḡesi) beḡe iaḡomani, moḡeri ḡeri dabara evaḡa-fakaiato.

13 Moḡa murinai iauka rakavari toitoi farakeḡo noḡa moḡo aḡitarito. Ta tu dagara ta ḡuḡaia kavana, (mai tu Satani), bokana na ema raka-rosito, ta tu vevaḡa-rakava dagarana, (mai tu Keriso ḡofaḡofana), bokana na ema raka-rosito, ma ta tu peroveta ḡofaḡofa tarimana bokana na ema raka-rosito.

14 Mo iauka moḡeri tu demoni iaukari, ḡia na vetoḡa irauirauri ḡeveirito-ḡoi, ema ḡeiaḡoto tanobara mabarana kiniri ḡeri ai, beḡenea vaḡa-vegogori, be Iaru-korokoro Barauna ḡena ḡaro baregonai tu Barau beḡene vaḡa-vevaḡia ḡana.

15 “Noseḡaḡi! Au tu lema tarimari kavana baiaḡomani! Bevaḡa-noga-taḡoni ema ḡena dabuḡa kefinai bevei-taḡorini tarimana tu bene iaku. Korana ḡia tu kefina kori asi beiaḡoni, benamo ḡutuma-bara nuḡanai asi bemaikaiiani.”

16 Benamo demoni iaukari toitoi na kini mabarari ḡeḡori-vegogorito gabu tai, Heberu garori ai mo gabu arana tu Amagedon.

17 Aneru vaḡa-imaima ruaruana (7) ḡena diḡu tu guba fakanai ebubuato, benamo Rubu Veaḡa nuḡana na garo baregona ta terona na eiaḡomato, ekirato, “Varau bekor!”

18 Benamo kiriku eragato, e garo gururi tari ḡeraḡeto, e guba eguruato, ema tano-iaga baregona eragato. Tarimarima tanobarai ḡetanu-guineto, monana beiaḡoma mo initoma moḡesi tano-iaga ta tu asi eḡorato. Moḡa tu tano-iaga barego lelevaḡina veḡata.

19 Benamo vanuḡa baregona evetavito, tavi toitoi ḡevetoreto, ema tanobara mabarari vanuḡari maki ḡeḡwakafu kafurito. Barau na vanuḡa baregona Babulona ma etuḡamaḡi-ḡenoḡoiato, benamo Barau ḡena baru ema nuḡa-ḡirimaḡirima wainina na evaḡa-vonu fokafokaiato kapusina eviniato, bene niua ḡana.

20 Benamo motumotu mabarari ḡeraga-rekwarekwato ema ḡoro maki ḡerekwarekwato, be asiḡina.

21 Ma guba na aisi, fore noḡa asikeikeiri, ḡeri meto tu pauna sinau sebona (100) kavana, tata tarimarima iatari ai ḡeketokauto. Benamo mo tarimarima na Barau guruḡa rakavari ḡeviniato-ḡoi, korana mo aisi, fore noḡa

asikeikeiri, iatari ai ġeketokauto-ġoi dainai. Korana mo vevaġa-midigumidigu dagarana rakavana moġa tu rakava kwaikwaina.

17

Babulona - veġura-vanaġi vavinena baregona

¹ Benamo mo diġu imaima ruarua (7) ġeġabi-taġorito-ġoi aneruri fakari ai ta tu au rekegu ġana eiaġomato, benamo au ema vaġa-guruġaguto, ekirato, “Noiaġoma, be veġura-vanaġi vavinena baregona ġena veġura-vanaġi voina metona beġabiani metona navaġa-ġitamu. Ġia tu nanu vovoka iatari ai etanuni.

² Tanobarai ġetanuni vereri baregori o kiniri mabarari tu ġia ġesi ġeveġura-vanaġito. Ema tanobarai ġetanuni tarimari maki ġia ġena veġura-vanaġi wainina na ġeniu-babobaboto.”

³ Benamo Iauka Veaġa na eboroġiguto, aneru ta na eġwarakaguto, tano fakana ġana eġwa-iaġoguto. Monai vavine ta aġitaiato, vevaġa-rakava dagarana kakakakana ta iatanai etanu-taġoto-ġoi. Mo vevaġa-rakava dagarana tauġanina tu Barau vaġa-rakavana arari ġevaġa-vonuato. Ġia debana mabarana imaima ruarua (7), ema guduna tu gabanana (10).

⁴ Mo vavine tu dabuġa kakakakari ema koturi kakakakari o pepolori namo vedaureari eriġoto, ema golo e fore nauġanauġari ema aġeva ma marevari na everato. Ġimanai tu golo kapusina ta eġabiato. Mo golo kapusina tu veġa rakava kwaikwairi ema ġena veġura-vanaġi mirori na evonu-fokafokato.

⁵ Ġia bakunai tu ara ta ġeberaiato, anina maki vekuretoġa, maiġesi ġetoreato, “Babulona barana, veġura-vanaġi sinari ema tanobarai veġa rakava kwaikwairi mabarari sinari.”

⁶ Benamo au na mo vavine aġitaiato, Barau ġena tari-marima veaġari, ġevaġi-maserito tarimari, rarari eniurito, be eniu-babobaboto. Mo tu Iesu ġevaġa-moġoniato-ġoi nai, ġevaġi-maserito tarimari rarari. Au na ġia aġitaiato nai, aġaba-rakavato.

⁷ Benamo mo aneru na ekiraguto, ekirato, “Ġoi tu kara dainai oġaba-rakavani? Mani vavine maniġa varina vekuretoġana ema mani vevaġa-rakava dagarana iatanai beraġe maniġea, mani debana 7 ma ġena gudu 10, varina vekuretoġari tu nakiravara-ginikaumu.

⁸ Mo vevaġa-rakava dagarana boġitaia, moġa tu guinenai etanuto-ġoi, ma ġia toma tu asi tauna. Ġia tu tano gabigabina guri variġo kwareġana na bema raka-rosini, benamo beiaġoni gabuna rakava kwaikwaina, midigumidigu baregona bea ġabiani. Tanobarai ġetanuni tarimari, Barau na

tanobara eveiato monana veġata arari maġuri bukanai asi etorerito tarimari, na mo vevaġa-rakava dagarana ġeġitaiato nai tu, nuġari ġefarevaġi-rakavato. Korana ġia tovotovonai tu etanuto-ġoi, ma toma tu asi tauna, senaġi ġia tu ma beiaġomani.

⁹ Iaunega tarimana na maiġa bene tuġamaġi-fakaia. Mo deba 7 tu mo vavine etanukauni ġorori 7.

¹⁰ Ma ġia aniri ta maki vere baregori o kini 7. Vere barari imaima tu ġeketoto, sebona tu roġo eruġa-taġoni, ma ta tu roġosi bene iaġoma. A ġia beiaġomani tu, mai tanobarai asi betanu-maukani.

¹¹ Mo vevaġa-rakava dagarana guinenai etanuto-ġoi, ma initoma ġia tu asi tauna, maniġa tu kini vaġa-imaima toitoina (8). Ġia tu mani vere baregori o kini 7 karori ta, ma ġia tu beiaġoni gabu rakava kwaikwaina midigumidigu barego bea ġaniani.

¹² Mo gudu 10 oġitarito, moġeri mo tu kini 10. Ġia tauri 10 tu kini dagina ema beġe ġita-ġaurini tano-barari roġosi beġene ġabiri. Senaġina ġia tu aoa sebona mo vevaġa-rakava dagarana ġesi kini kavana veġitaġau maorona baregona beġe ġabiani.

¹³ Ġia ġeri tuġamaġi tu sebona moġo, ema ġeri seġuka e maoro baregona tu mai vevaġa-rakava dagarana beġe viniani.

¹⁴ Ġia na Mamoe Natuna beġe vetari-viniani, senaġi Mamoe Natuna na bevaġa-ketorini, korana ġia tu vere mabarari ġeri Vere, ema kini mabarari ġeri Kini. Ema ekearito e eġabi-viriġirito ema ma vetuġa-maġikauri ġesi ġia murinai ġerakani tarimari maki ġia ġesi beġe kokoreni.”

¹⁵ Benamo mo aneru na ekiraguto, ekirato, “Mo veġura-vanaġi vavinena etanu-taġoni nanuri boġitari, moġeri tu tanobara beseri, tarima ġutuma gorogoro, tanobara irauirau tarimari, ema garo irauirau tarimari boġitari.

¹⁶ Mo vevaġa-rakava dagarana ema mo gudu 10 boġitari dagarari, mani veġura-vanaġi vavinena tu beġe iau-rakavaiani. Ġia na asi ġena farefare ai beġe vaġa-iaġoani, e dabuġana ġenana beġe fuki-vaġirini, tauġanina kori beġe vaġa-rakaiani; viriġona beġe ġaniani ema karavai beġe gabu-raġeani.

¹⁷ Korana Barau na maniġeri kini nuġari ai evaġa-urato, ġia ġena ura beġene veia etato. Moġesina naima ġia maki ġeurato nai, ġeri seġuka mo vevaġa-rakava dagarana beġene vinoa, be bene veġorikau, bene iaġo mo, Barau ġena guruġa mabarari beġenea ġuġuru.

18 Ema mo boġitaia vavinena tu vanuġa baregona. Ġia na tanobara vereri o kiniri mabarari eġori-kaurini.”

18

Babulona beketoni

1 Maġa murinai aneru ta ma ġena seġuka baregona ġesi guba na emariġoto aġitaiato. Ġia marevana mamana na tanobara emama-vaġa-ġauato.

2 Benamo tuġana maki asi ekoġoto, ekirato,
“Beketo! Vanuġa baregona Babulona tu beketo!

Ġia tu demoni ġeri tanu gabunai beiaġo, e iauka rakavari
ema iauka mirori, e manu rakava kwaikwairi ġeri
tanutaġo gabunai beiaġo.

3 Korana tu bese mabarari na ġena wain ġeniuato nai ġevei-
babobaboto; mo wain tu ġena veġura-vanaġi ġauveiri.
Tanobarai ġetanuni kiniri mabarari tu ġia ġesi ġeveġura-
vanaġito,
ema tanobarai dagara ġeġwa-voivoirini tarimari maki ġia
ġena farefare namori ġerina farefare vovoka tarimari
ai ġeiaġoto.”

4 Moġa murinai tu guba na garo ta eiaġomato ma
aseġaġiato, ekirato,

“Ġegu tarima mabarami,

mai vanuġa baregona ġenana ġoma raka-rosi.

Be ġia ġena vei-rakava veġari asi boġono veiri,

ġia na vevaġa-midigumidigu dagarari rakavari beġabirini
dagarari ġomi na asi boġono ġabiri.

5 Korana ġia ġena vei-rakava tu iatai-iatai bevesenu-senukau,
bevaraġe mo, guba vanuġana maki bea doġaria.

Senaġi Barau na ġena veġa, asi maorori dagarari,
etuġamaġi-taġorini, asi etuġa-rekwarini.

6 Ġia na ġomi evinimito ilailana ma boġono vini-vaġa-voia.

Ġena veġa voina ilailana moġa boġono vaġa-ruaia, benamo
boġono vinia.

Niuniu wainina kapusi sebona ġomi evinimito nai tu, ġena
kapusi korikori ai niuniu wainina moġa nuġanai ta
maia boġono bubu-ġuraia, boġono vaġa-ruaia, ben-
amo voina boġono vinia.

7 Tauġena eveġabi-varaġeto ema eġani-namoto-ġoi ema
etanu-namoto-ġoi ilailanai, midigumidigu boġono
vinia ema boġono vaġa-taġitaġia.

Ġia nuġanai tu eveiavini, ekirani,

‘Au tu kwini o vere vavinena kavana atanuni.

Au tu dia vabu ema asiġina ġinavaġi bataġi-vanoro vanoroni.’

8 Moĝesina naima ĝia tu ĝaro sebona nuĝanai moĝo midigu-
midigu irauirau na beĝe vaĝa-ketoani, mo tu mase,
taĝi-vanorovanoro, ema doĝe ĝenai beĝe raĝasini.

Ma ĝia tu karava na beĝaraiani.

Korana ĝia ĝeri rakava voina beviniani Barauna tu Barau
Vereĝauka,

ma ĝia tu ma seĝukana.”

9 Tanobara kiniri, ĝia ĝesi veĝura-vanaĝi veiĝari ĝeveito
ema ĝia ĝesi ĝeĝani-namoto-ĝoi e ĝetanu-namoto-ĝoi kiniri,
na ĝia beĝaraiani goĝuna beĝe ĝitaiani nai tu, taĝina beĝe
veini, ema beĝe taĝi-vanoroani.

10 Ĝia ĝena midigumidigu beĝe ĝitaiani, moĝa garina na
manaĝai beĝe ruĝani, benamo beĝe taĝi-guruĝani, beĝe
kirani,

“Vetuĝamu! Siti baregona vetuĝamu kekei!

Babulona o, seĝuka rakava sitina!

Ĝoi tu aoa sebona nuĝanai moĝo ĝemu rakava voina metona
boĝabia!”

11 Tanobarai dagara ĝeivoivoi-iaĝirini tarimari beĝe taĝini
ema beĝe taĝi-vanoroani, korana ĝeri voivoi-iaĝi farefareri
tu asi voivoiri tarimana ta.

12 Mo tu ĝeri golo, e silva, e fore namo vedaureari voiri
barego foreri, ema aĝeva marevari asi-gadara dagarari;
dabuĝa namori gwaĝiĝiri, e dabuĝa kota kakakakari o pe-
polori, e dabuĝa silikari, ema dabuĝa kakakakari; ma bonari
ĝauri, e elefani doĝari na ĝeveirini dagarari irauirauri, e ĝau
voiri barego ĝauri na ĝeveirito dagarari, e auri boraborari e
auri namori ema mabolo na ĝeveirito dagarari;

13 ĝaniĝani mamiri vaĝa-namori muramurana arana sina-
mon, e ma bonari muramurari, e goĝu ma bonana eveiani
muramurana, e bonana namona muramurana arana muro,
e tauĝani ai ĝedauani muramurana arana frenkinsens; vine
nanuna, e olive diĝana, farao ema widi, boromakau ema
mamoe, hosi ema kariota, ema tarimarima maki.

14 Beĝe kirani, “Ĝau ĝwaĝwana bono ĝabia otato-ĝoi
uradikana oveito-ĝoi dagarana tu ĝemuna beveĝita. Ĝemu
farefare vovoka ema ĝemu mareva mabarari beĝe rekwa-
rekwa, asi bodoĝari-ĝenoĝoirini maia!”

15 Dagara ĝeĝwa-voivoini tarimari na maiĝeri dagara
ĝeivoivoi-iaĝirito ema ĝia ĝenana farefare vovoka
ĝeĝoitaĝoto, moĝeri tu manaĝai beĝea ruĝani, mo
midigumidigu ĝia na beĝabiani moĝa garina. Ĝia tu beĝe
taĝi-rakava rakavani ema beĝe taĝi-vanoroni,

16 ema beĝe taĝi-guruĝa guruĝani, beĝe kirani,
“Vetuĝamu! Vanuĝa baregona, vetuĝamu kekei!

Dabuḡa namori gwaḡigiri, e dabuḡa kota kakakakari o pepolori, ema kakakakari na ovedabuḡato; golo kimorekimoreri, e fore namo vedaureari, ema gudugudu marevari asi-gadarana oveiato-ḡoi.

17 Aoa sebona nuḡanai moḡo ḡemu farefare vovoka tabutabu mabarari benamo beḡema kori-ketovaḡi!”

Bouti baregori ḡeḡwa-raqarini tarimari mabarari, e bouti ai davara na ḡeragani tarimari mabarari, e bouti ai ḡeḡauveini tarimari, ema davara maḡaniri ma dagara tari ḡerina ḡeri-ḡari ḡeḡoitaḡoni tarimari mabarari manaḡai ḡea ruḡato.

18 Benamo eḡaraiato goḡuna ḡeḡitaiato nai tu, maiḡesina ḡekirato, ‘Mai vanuḡa baregona tu irau veḡata, siti ta maiḡesina kavana tu asi etanuto-ḡoi.’

19 Benamo tano-kauri debari ai ḡebubukauto, ḡetaḡito e ḡetaḡi-vanoro vanoroto, ḡekirato,

“Vetuḡamu kekei! Vanuḡa baregona vetuḡamu kekei! Ma ḡeri bouti davarai tarimari tu ḡia ḡena taḡa ḡenana farefare vovoka ḡeḡoitaḡoto, ene?

Aoa sebona nuḡanai ḡia tu asi ḡena farefare tai moḡo beiaḡo.

20 Guba vanuḡana o, ḡia ḡena keto iakuna ḡovei.

Barau ḡena tarima veaḡami,

e apostolo tarimami,

ema peroveta tarimami,

ḡoiaku ḡoverere;

korana ḡomi veḡa rakavari evei-vinimito dainai, Barau na ḡena rakava voina bevinia.”

21 Benamo aneru kokore rakavana ta na fore ta widi ḡegiro-iaḡirini diḡuna baregona ta kavana eḡabiato. Mo fore-diḡuna moḡa eḡabi-vaisiato, benamo davarai efiu-reiato, benamo ekirato,

“Vanuḡa baregona Babulona tu maiḡesi ma baruri ḡesi beḡe fiu-tariani,

benamo berekwarekwa-moḡovaḡini,

asi ḡitaḡitanai ma beiaḡoni.

22 Hap ḡelauni ma mari ḡeḡabini gururi, e ivirikou ḡefururuni ema dudu ḡefururuni gururi ḡoi ḡemu maninai asi ma beḡe seḡaḡi-ḡenoḡoirini.

Ḡauvei namori ma ribari tarimari ḡoi nuḡamu ai asi ma beḡe tanu-ḡenoḡoini.

Widi ḡegiro-iaḡirini foreri gururi maki maninai asi ma beḡe seḡaḡi-ḡenoḡoirini.

23 Maninai lamefa mamari asi ma beḡe ḡara-ḡenoḡoini.

Veḡaraḡo variḡu tauna e vavinena garona ta maki maninai asi ma beḡe seḡaḡi-ḡenoḡoiani.

Ĝoina dagara voivoi-iaĝiri tarimari mai tanobara nuĝanai ĝia tu tarima baregori.

Ĝoi ĝemu meĝameĝa tovoĝari na tanobara irauirau mabarari oĝori-darererito.

24 Peroveta tarimari e Barau ĝena tarimarima veaĝari ĝevaĝirito rarari, ema tanobara iatanai tarimarima ĝevaĝirito rarari mabarari maki Babulona vanuĝa baregona nuĝanai ĝea ĝoitaĝorito.”

19

Kokore marina gubai

1 Moĝa murinai tu noĝa moĝo tarimarima asisebo-asisebo garori gururi gubai ĝekoĝoto-ĝoi aseĝaĝirito, ĝekirato, “Haleluia!

Vevaĝa-maĝuri, e mareva baregona, ema seĝuka tu ĝita ĝera Barau ĝena.

2 Korana ĝia tu dabara roroĝotonai evevaĝa-kotani ema rakava voiri evinini.

Ĝia na veĝura-vanaĝi vavinena baregona vei-rakava voina meto lelevaĝina bevinia.

Mai veĝura-vanaĝi vavinena na mai tanobara mabarana ĝena veĝura-vanaĝi veĝana na bevaĝa-rakava kwaik-waia.

Barau na ĝena vetuĝunaĝi tarimari rarari evaĝa-riĝorito ĝaramanai,

rakava voina meto lelevaĝina bevinia.”

3 Ma ĝekoĝo-ĝenoĝoito, ĝekirato, “Haleluia!

Vanuĝa baregona ĝenana eraĝeni goĝuna tu asi bedokoni, mo goĝu tu beraĝe-vanaĝi vanaĝini.”

4 Benamo mo veĝitaĝau tarimari gabanana ruarua ma vasi-vasi (24) ema mo maĝuri dagarari vasivasi ĝevetui-tarito, benamo Barau ĝena teronai tanutaĝo ĝetoma-rakariĝo viniato-ĝoi, maiĝesi ĝekirato, “Amen, Haleluia!”

Mamoe Natuna ĝena veĝaraĝo verekona

5 Benamo mo terona na garo ta eiaĝomato, ekirato, “Barau ĝena vetuĝunaĝi

tarimami mabarami, e Barau garina ĝogarini tarimami, misina na beiaĝo mo baregona, ĝera Barau ĝovaĝa-raĝea!”

6 Benamo au na guru ta noĝa moĝo ĝutuma-bara gururi kavana aseĝaĝiato, noĝa ĝaruka ĝutuma ĝeĝaru-gwadani gururi kavana, ema noĝa guba eguruani guruna baregona kavana, ĝekoĝoto-ĝoi, ĝekirato,

“Haleluia!

Gita ġera Iaru-korokoro Barauna tu roġo Vere baregona etanuni.

⁷ Mabarara si-iaku, siverere, ema sivaġa-raġea,

korana tu Mamoe Natuna ġena

veġaraġo ġarona varau bema raġasi,

ema ġaraġona maki beġe ġabi-torea.

⁸ Dabuġa kurokurori gwaġiġiri namori, namoka-namokana, miro misina ta maki asiġina ġinavaġi na ġevaġa-dabuġaiato.”

Mo dabuġa kurokurori gwaġiġiri namori tu Barau ġena veaġa tarimari ġeri vei-iobukaiobuka ekiraġirini.

⁹ Benamo mo aneru na au ekiraguto, ekirato, “Maġesi no-torea: ‘Mamoe Natuna ġena veġaraġo ġani-vegogona uranai ġekea-kaurito tarimari tu beġene iaku!’ ” Ma ekiraguto, ekirato, “Mai tu Barau ġena guruġa moġoniri!”

¹⁰ Benamo au mo aneru kwakuna koranai avetui-tarito, natoma-rakariġo vinia ġana. Senaġi ġia na ekira-ġoiguto, ekirato, “Maniġesi tu asi novei! Au maki vetuġunaġi tarimagu ġoi kavana, ema ġoi tarikakamu Iesu varina guruġari ġevaġa-moġonirini tarimari kavana. Barau moġo notoma-rakariġoa! Korana Iesu ġena vevarifiu guruġari na tu tarimarima elaunaġirini, peroveta guruġari beġene kiraġi-foforiri.”

Hosi kurokuronai eraġeto tarimana

¹¹ Ma au aboġeto, guba evekeoto, benamo ġoiragu ai hosi kurokurona ta aġitaiato. Mo hosi iatanai eraġeto tarimana arana tu “Vetuġamaġikau” ema “Moġoni” ġetato. Ġia tu veiġa iobukaiobukanai evevaġa-maoroni ema evetarini.

¹² Ġia matana tu karava moreri kavana, ema debanai korona tu asisebo. Ġia ġenai ara ta evetoreto, mo ara tu ta asi ribana, ġia ġereġana moġo ribana.

¹³ Ġia tu rara na evonuto dabuġana na evedabuġato, ema arana tu “Barau ġena Guruġa”.

¹⁴ Guba vanuġana ġena vetari doġorona tu ġia murina na ġeraka-naġi-rakanaġito-ġoi. Ġia mabarari tu dabuġa gwaġiġiri namori, kurokurori ema namoka-namokari na ġevedabuġato, ma hosi kurokurori ai ġeraġeto.

¹⁵ Ġia bokana na tu vetari baġana raga-rakavarakava ema raka-rosito. Tanobara irauirau beseri tu mai vetari baġana ma ragana mainana bebasirini. Ġia na auri togoina na beġori-kaurini ma seġukana baregona ġesi. Ma vine ġwaġwari ġefanarini kavana bea fana-taririni. Moġa mo tu Iaru-korokoro Barauna ġena baru baregona bevaġa-raka-rosiani gabuna.

16 Dabuġa maukana eriġoato ġenai ema manininai tu mai ara maiġa etoreato, “Kini mabarari ġeri Kini ema vere mabarari ġeri Vere.”

17 Benamo au na aneru ta ġaro nuġanai eruġa-taġoto-ġoi aġitaiato. Mo aneru na guba fakana ġerovoni manuri ekeafarara vinirito, ekirato, “Ġoiġoma, Barau ġena ġanivegogo baregonai ġoma rovo-vegogo.

18 Be tanobara vereri barari viriġori, e vetari doġorori ġeri veġorikau tauri baregori viriġori, e kokore lelevaġi tarimari viriġori, ema hosi viriġori e hosi ai ġeraġeni tarimari viriġori, ema tarimarima mabarari, tuġu-rakaorakao tarimari e fakai ġetanuni tarimari, tarima keiri e baregori, mabarari viriġori boġonoma ġaniri!”

19 Benamo au na vevaġa-rakava dagarana ema tanobara vereri baregori ma ġeri vetari doġorori ġesi vegogotaġo aġitarito. Ġia tu hosi kurokuronai eraġeto tarimana ma ġena vetari doġorori ġesi beġene vetari-viniri ġana ġevevogoto.

20 Senaġi mo vevaġa-rakava dagarana ġeġabi-tariato, ema peroveta tarimana ġofaġofana maki, mai tu nuġa-farevaġi vetoġari boruri vevaġa-rakava dagarana aranai eveirito-ġoi tarimana. Mai vetoġa boruri maiġeri na vevaġa-rakava dagarana ġena maka ġeġabiato tarimari ema ġia vetoġana o laulauna dagarana ġetoma-rakariġoani tarimari eġofa-darererini. Ġia tauri ruarua tu kou karavana morena asikeikeinai e salfa nuġanai ġefiu-ġurarito.

21 Ma kotari tu hosi ai eraġeto tarimana bokana na vetari baġana eraka-rosito monana evaġi-masemaserito, ma manu mabarari ġeiaġoto, ġia viriġori ġeġani-ġosiġosirito.

20

Laġani 1,000 nuġanai kara beġorani

1 Benamo au na aneru ta guba na emariġoto aġitaiato. Ġimanai tu guri variġo kwareġana, (iauka rakavari ġeri dibura), kina, ema tavi ta ġimanai tu seini asikeikeina ta.

2 Ġia na mo ġuġaia kavana dagarana baregona eġabi-tariato, mo tu sene bava motana, arana tu Diabolo o Satani. Mo aneru na seini na ebarubaruato, benamo ġia tu laġani 1,000 moġesi barutarinai betanuni.

3 Ma aneru na eġabiato, guri variġo kwareġanai efiu-ġuraiato, benamo guri eloka-ġauato, ema ekadakada-ġauato. Aneru na Satani moġesina eveiato anina tu, tanobara irauirau beseri asi bene ġofari, bene iaġo mo, laġani 1,000 benea kori. Moġa murinai bekeo-vaġiani, benamo murikai ġaro viravira ta moġo ma betanuni.

⁴ Ma terona kotari ma aġitarito. Mo terona iatari ai tu Barau na Kota beġene seġaġi maorona evinirito tarimari ġetanuto. Ma aboġeto tu, Iesu varina guruġari ġevaġa-moġonirito e ġekiraġi-foforirito ema Barau ġena guruġa ġaramanai debari ġebasi-ġuturito tarimari iaukari maġuri aġitarito. Ġia tu mo vevaġa-rakava dagarana ema ġia vetoġana o laulauna ġeveiato dagarana asi ġetoma-rakariġo viniato, ema ġena maka bakuri ai o ġimari ai asi ġevaġa-kafarito. Ġia tu ġemaġuri-ġenoġoito, benamo Keriso ġesi laġani 1,000 ġevereto.

⁵ Mase na variġisi-ġenoġoi giniguinena tu moġa. Mase tarimari kotari tu asi roġo ġemaġuri-ġenoġoito mo, laġani 1,000 ea korito.

⁶ Mai mase na variġisi-ġenoġoi giniguinena beġe variġisini tarimari tu beġe iakuni ema vevaġa-namo barego beġe doġariani. Ġia tu mase vaġa-ruaruana seġukana na asi beġabirini. Ġia tu Barau ema Keriso ġeri Rubu Veaġa vereri ai beġe iaġoni, ema Keriso ġesi mo laġani 1,000 nuġanai beġe vereni.

Satani ġena keto

⁷ Mo laġani 1,000 bekorini murinai, Satani tu ġena dibura gabuna na beġe keo-vaġiani,

⁸ benamo beiaġoni, tanobara irauirau beseri tanobara daiguni vasivasi nuġanai ġetanuni, mai tu Gog ema Magog, bea ġofa-taġuitaġuirini. Ġia mabarari bea ġori-vegogorini, vetari beġene veia ġana. Ġia mabarabarari beġe vegogoni tu, noġa kone mirina kavana asisebo-asisebo.

⁹ Tanobarana na beġe raka-iaġoni, benamo Barau ġena tarimarima ġetotoġato gabuna beġea gana-ġeġeraġiani. Mo totoġa gabuna tu Barau na eura-viniani sitina. Senaġi guba na karava emariġoto, benamo Satani ġena vetari doġorori ema ġararito.

¹⁰ Benamo Diabolo, eġofarito tauna, tu karava moreri e salfa kouna nuġanai beġe fiu-ġuraiani. Vevaġa-rakava dagarana ema peroveta tarimana ġofaġofana tu monai varau ġefiu-ġurarito. Tauri toitoi tu monai mo karava moreri na vanaġivanaġi asi dokona asi magona beġara-tanurini.

Kota Baregona

¹¹ Moġa murinai au na terona kurokurona baregona ema terona iatanai etanuto tarimana aġitaiato. Tanobara ema guba ġia ġoirana na ġeraka-veġitato, benamo asi ma ġeġita-ġenoġoirito.

¹² Benamo mase tarimari baregori ema keiri aġitarito mo terona kurokurona baregona ġoiranai. Benamo buka tari

ekeorito. Mo buka ekeorito murinai tu, buka ta ma ekeoato, maḡuri bukana tu moḡa. Benamo mase tarimari mo buka tari moḡeri ai ḡeri veiḡa etore-vanaḡirito ilailari ai Barau na ekota-vinirito.

¹³ Davarai ḡemaseto tarimari davara na ḡevariḡisito, e Mase ema mase tarimari iaukari ḡetanuni Gabuna (o Hades) na ḡevariḡisito. Benamo mabarabarari tata karakara ḡevairito ilailari ai ekota-vinirito.

¹⁴ Benamo Mase ema mase tarimari iaukari ḡetanuni Gabuna (o Hades) na ḡevariḡisito tarimari tu, karava kouna nuḡanai ḡefiufiu-ḡurarito. Mo karava kouna moḡa, mo tu mase vaḡa-ruaruana.

¹⁵ Bema tarima ta arana maḡuri bukanai asi ḡeḡoitaḡoato tarimana tu, mo karava kounai ḡefiu-ḡuraiato.

21

Guba ema tanobara variḡuri

¹ Benamo guba variḡuna ema tanobara variḡuna aḡitarito, korana tu guba guinena ema tanobara guinena tu ḡerekwarekwato. Davara maki asiḡi.

² Ma vanuḡa baregona veaḡana aḡitaiaato, mo tu Ieruselema variḡuna guba vanuḡana na Barau ḡenana emariḡoto-ḡoi. Gia tu veḡaraḡo variḡu vavinena ḡaraḡona ḡena ḡevaḡa-dabuḡaiani ema ḡevaḡa-vera ginikauani kavana.

³ Benamo garo baregona ta aseḡaḡiato terona na eiaḡomato, maiḡesi ekirato, “Toma Barau ḡena tanu gabuna tu tarimarima ḡesi, ḡia toma tu tarimarima vefakari ai betanuni. Ĝia tu Barau ḡena tarimarimai beḡe iaḡoni, ema Barau tauḡena ḡia seviseviri ai betanuni, [ema ḡia ḡeri Barau ai beiaḡoni].”

⁴ Ĝia na matari gorari mabarari bedaurini. Mase e taḡi-vanorovanoro e taḡitaḡi guruna ta ema midigumidigu tu beḡe kori-ketovaḡini, korana tu dagara guineri mabarari ḡekorito.”

⁵ Mo teronai etanuto Tarimana maiḡesi ekirato, “Ĝoḡitaia, au tu dagara mabarabarari avaḡa-variḡu ḡenoḡoirini.” Ma ekirato, “Maiḡeri guruḡa tu notore-vanaḡiri, korana mai tu guruḡa moḡoniri ema ḡeri ai boḡo vetuḡamaḡi-dadamaḡini maki.”

⁶ Ma ekiraguto, ekirato, “Mabarari beḡe kori. Au tu Alefa ema Omega, (giniguinena ema ginigabina), matamana ema dokona. Bokana bekokeni tarimana tu au na maḡuri nanuna, eḡaruḡaruani dagarana, asi voina, baviniyani beniuani.

⁷ Rakava e meto bevaḡa-darererini tarimana, ḡena kokore voina tu maiḡeri mabarari beḡaunarini, ema au tu ḡia ḡena Barau ai baiaḡoni, ema ḡia maki au natugu ai beiaḡoni.

⁸ Senaḡi gari ai asi ḡeruḡa-gwaḡiḡini e asi ḡeveḡabidadamani tarimari, vei-rakava na ḡevevaḡa-miroto tarimari, vevaḡi-deba tarimari, ḡekima-rakaorakaoni tarimari, ḡemeḡameḡani e kwaivakuku ḡetoma-rakarigo viniani tarimari, ema ḡeḡofaḡofani tarimari, mabarabarari ḡeri gabu tu karava moreri e salfa ḡeḡarani kouna. Mai tu mase vaḡa-ruaruana.”

Ierusalemava variḡuna

⁹ Ma aneru ta au ḡegu ai eiaḡomato. Ḗia tu mo aneru 7 guinenai ḡimari tu diḡu 7, mo diḡu nuḡari ai tu tarimarima vaḡa-midigu-midiguri dagarari oreri na ḡevonuto aneruri ta. Ḗia eiaḡomato, benamo au ema kiraguto, ekirato, “Noiaḡoma, be veḡaraḡo variḡu vavinena nama vaḡa-ḡitamu, ḡia tu Mamoe Natuna ḡaraḡona!”

¹⁰ Benamo Barau Iaukana na eborogiguto, ma aneru na ḡoro baregona e mauka kenenena ḡana eḡwa-iaḡoguto. Benamo monana vau siti veaḡana, Ierusalemava, Barau ḡenana guba vanuḡana na emariḡoto-ḡoi evaḡa-ḡitaguto.

¹¹ Ḗia ḡenai tu Barau marevana mamana emamato-ḡoi, ema siti marevana vetoḡana tu fore namoka-namokari voiri asi keikeiri kavana, ema iaspa forena, fore veḡiaveḡiana kavana emamato-ḡoi.

¹² Ḗia maḡuna tu asikeikeina ema maukana, ma ḡatama bokana tu gabanana ruarua (12). Mo ḡatama-boka 12 tu aneru 12 na ḡeḡita-ḡaurito-ḡoi. Mo ḡatama-boka tata iatari ai tu Isaraela doḡorori tata arari ḡetorerito, mo tu Isaraela doḡorori 12 moḡeri.

¹³ Ḗatama-boka tu toitoi ḡaro eraḡeni rekenai (o east), ma toitoi ḡaro evariḡoni rekenai (o west), ma debana rekenai (o north) toitoi, ema gabina rekenai (o south) toitoi ḡeveirito.

¹⁴ Vanuḡa baregona maḡuna tu korana o duḡu foreri 12 iatari ai ḡevaḡa-ruḡa-vaishiato. Moḡeri fore iatari ai tu Mamoe Natuna ḡena apostolo 12 arari tata ḡetorerito, fore ta ara ta, ma fore ta ara ta.

¹⁵ Au ḡesi ḡaguruḡa-guruḡato-ḡoi mo aneru moḡa ḡimanai tu makamaka rulana o vevaḡa-vetovo dagarana, golo na ḡeveiato dagarana. Mo rula monana vanuḡa baregona e ḡatama bokana ema maḡuna bemakarini.

¹⁶ Siti ḡevaḡa-ruḡaiato daigunina tu vasivasi (4), e ḡena baḡaka ema mauka tu ilaila. Mo aneru na siti vevaḡa-vetovo dagarana na etovoato, makana eḡabiato tu stadia 12,000

o 2,400 kilomita. Ĝia ĝena mauka e baĝaka ema varaĝe maukana tu ilaila moĝo.

¹⁷ Maĝuna ĝena barego maki etovoato, makana tu kiubit 144 o 70 mita. Tarimarima ĝeri vevaĝa-vetovo dagarana mo aneru na eĝauvei-iaĝiato tu moĝesina.

¹⁸ Vanuĝa baregona maĝuna tu iaspa, fore marevari asi gadara dagarari, na ĝeragaiato, ema siti tauĝena tu golo namo vedaureari, ekimore-kimorerini galasi maki ĝevanaĝirito golori na ĝeragaiato.

¹⁹ Vanuĝa baregona maĝuna ĝevaĝa-ruĝaiato korana o duĝu foreri tu fore namoka-namokari irauirauri na ĝevaĝa-veraiato: Duĝu forena giniguinena tu iaspa forena, vaĝa-ruaruana tu safaia, vaĝa-toitoina tu kalakedo, vaĝa-vasivasina tu emeral,

²⁰ vaĝa-imaimana tu sadoniki, vaĝa-6-na tu konilian, vaĝa-7-na tu krisolait, vaĝa-8-na tu beril, vaĝa-9-na tu topas, vaĝa-10-na tu krisopres, vaĝa-11-na tu haiasin, vaĝa-12-na tu ametis.

²¹ Mo ĝatama-boka gabanana ruarua (12) moĝeri tu tata galasi foreri o pel voiri barego lelevaĝiri e marevari irau veĝata na ĝeveirito. Ĝatama-boka ta pel ta, ĝatama-boka ta pel ta. Siti dabarana baregona tu golo namo vedaureana na, noĝa galasi kavana na ĝeveiato.

²² Vanuĝa baregona nuĝanai Rubu Veaĝa ta asi aĝitaiato, korana Vereĝauka, Iaru-korokoro Barauna, ema Mamoe Natuna, ĝia tu mo vanuĝa barana ĝena Rubu Veaĝa.

²³ Mo vanuĝa baregonai ĝaro mamana ema ĝue mamana tu asi bemamani, korana Barau marevana mamana monai bemamani, ema Mamoe Natuna tu mo siti ĝena lamefa.

²⁴ Tanobara mabarana besena tu ĝia mamana beĝe rakani, ema tanobara vereri o kiniri mabarari na dagara e farefare marevari namori monai beĝea ĝwa-toĝarini.

²⁵ Ĝaro sebona ta maki vanuĝa barana ĝatama bokana asi beĝe biririni, korana mo siti tu boĝi na asi beĝabi-ĝauani.

²⁶ Tanobara irauirau mabarari ĝeri farefare marevari ema ĝeri taĝa mabarana ĝia ĝena beĝea ĝwa-toĝarini.

²⁷ Dagara ma mirona ta tu asi beraka-toĝani, e maiaka ema ĝofaĝofa veĝari beveini tarimana ta maki asiĝina ĝinavaĝi beraka-toĝani. Deidei Mamoe Natuna ĝena maĝuri bukanai arari etore-vanaĝirito tarimari ĝereĝari moĝo beĝe raka-toĝani.

22

Maĝuri nanuna ĝarukana

¹ Moġa murinai aneru na maġuri nanuna ġarukana evaġa-ġitaguto. Mo nanu tu nega-vaġura-vaġurana galasi kavana. Ma mo nanu tu Barau ema Mamoe Natuna ġeri terona na eġaru-rosito.

² Siti dabarana baregona nuġana ġana ġeġaru-iaġoto-ġoi. Mo ġaruka rikina reketa-reketai tu maġuri ġauri ġetubuto. Mo ġau tu ġue tata nuġari ai ġwaġwari ġeġorato-ġoi, mai tu laġani sebona nuġanai nega vaġa-12 ġeġwato-ġoi; ema ġau lauri na tanobara mabarari beseri evaġa-namorito-ġoi e evaġa-maġuririto-ġoi.

³ Monana bevesinani beiaġoni, tarima ta iatanai o tano-bara iatanai tovoġa ta tu asi ma betanuni. Barau ema Mamoe Natuna ġeri terona tu vanuġa baregona nuġanai, ma ġena vetuġunaġi tarimari na vetuġunaġina beġe iaġo-vinini.

⁴ Ġia ġoirana beġe ġitaiani, ema ġia arana maki ġia bakuri ai betanuni.

⁵ Monai boġi tu asiġina. Lamefa ema ġaro mamari ta asi beġe ġitaiani e asi beġe urani, korana Barau, Vereġauka na mama bevinirini. Ema ġia tu vere beġe tanu-vanaġi vanaġini.

Iesu Vereġauka ma beġenoġoi-iaġomani

⁶ Benamo mo aneru na au evaġa-guruġaguto, ekirato, “Mai guruġa tu moġoniri ema ġeri ai maki bovetuġamaġi-dadamaġini. Vereġauka, ġia Iaukana tu peroveta tarimari mururi na eguruġani Barauna, ġena aneru etuġuato, ġia ġena vetuġunaġi tarimari kara dori ġeġorani dagarari bene vaġa-ġitari ġana.

⁷ Ġoseġaġi, au tu dori aiaġosini. Mai buka nuġanai peroveta guruġari bekorana-iaġirini tarimana tu bene iaku.”

⁸ Maiġeri dagara aseġaġirito ema aġitarito tarimana tu au, Ioane maiġegu. Maiġeri dagara aseġaġirito ema aġitarito nai tu, ekira-varaguto ema evaġa-ġitaguto aneruna kwakuna koranai avetui-tarito, natoma-rakariġo vinya atato.

⁹ Senaġi ġia na ekiraguto, ekirato, “Maniġesi asi novei. Au tu ġoi, e ġoi tarikakamu peroveta tarimari, ema mai buka guruġana ġekorana-iaġirini tarimari ġesi ilaila, Barau vetuġunaġina aiaġo-vinini. Barau notoma-rakariġo vinya!”

¹⁰ Moġa murinai ekiraguto, ekirato, “Mai bukai peroveta guruġari asi bono kada-ġauri, asi bono kure-toġari, korana nega tu varau bekavinaġi.

¹¹ Vei-rakava tarimana bene vei-rakava-iaġo roġo, veiġa mirori eveini tarimana veiġa mirori bene vei-iaġo roġo, veiġa iobukaiobukari eveini tarimana veiġa iobukaiobukari bene vei-iaġo roġo, ema veaġai etanuni tarimana veaġai bene tanu-iaġo.”

¹² Iesu maiġesi ekirato, “Ġoseġaġi! Au tu dori aiaġosini! Tarimarima ġeri ġauvei voiri tu au ġegu ai, be aġwa-iaġosirini. Tarimarima mabarari ġeri veiġa e ġauvei ilailari ai voiri bavirini.

¹³ Au tu Alefa ema Omega, (giniguinena ema dokona), au tu tovotovona veġata ema magona.”

¹⁴ Ġeri dabuġa ġeġuriġirini tarimari tu beġe iakuni. Ġia tu Barau na maoro bevirini, maġuri ġauna ġwana beġe ġaniani, ema vanuġa baregona ġatama bokana na beġe raka-toġani.

¹⁵ A kwaiva (o vei-rakava tarimari), ġemeġameġani tarimari, ġekimani e ġeveġura-vanaġini tarimari, vevaġi-deba tarimari, kwaivakuku ġetoma-rakarġo viniani tarimari, ema ġofaġofa ġeuradikani tarimari, mabarabarari tu siti murikanai beġe tanuni.

¹⁶ “Au, Iesu, na ġegu aneru batuġu-iaġosia, ekalesia doġorori ġeri mai vari moġonina ġomi neasi vaġa-ribami ġana. Au tu Davida garakana ema ġia ġenana aiaġomato Tarimagu. Au tu laġani viġuna, ma mamana baregona.”

¹⁷ Iauka Veġa ema veġaraġo variġu vavinena ġekirani, “Noiaġoma!” Ema beseġaġini tarimana maki nekira, “Noiaġoma!” Bokana bekokeni tarimana bene iaġoma; ema beurani tarimana, mai maġuri nanuna, asi voina nanuna, bene niua.

Guruġa dokona

¹⁸ Mai bukai peroveta guruġari beġe seġaġirini tarimari mabarari akira-toreġaurini: Bema deikara na mai guruġa iatari ai guruġa tari betore-kaurini tarimana tu, mai bukai tarima vaġa-midiguri dagarari, ekiraġirini dagarari, Barau na ġia iatanai betore-kaurini.

¹⁹ Ma bema tarima ta na mai peroveta bukana na guruġa tari bekoki-vaġirini nai, ġia tu Barau na voina maġuri ġauna ġenai ema siti veaġana nuġanai monai tanu-vanaġivanaġi moġa, mai bukai ekiraġirini maiġeri, ġia ġenana beġabi-vaġirini.

²⁰ Maiġeri dagara bekiraġi-foforirini tarimana ekirani, “Oi, au tu dori aiaġosini!”

Amen. Iesu Vereġauka o, noiaġoma!

²¹ Iesu Vereġauka ġena namo ema varevare-bara ġomi mabarami iatami ai bene tanu. Amen.